

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

katolsk orientering

Abbé Pierre side 4

Den evige diskussion side 5

Valget side 6-7-8

Græsserne side 10-11

*Statens »nationale sikkerhed«
er et militaristisk dogme*

Ingen befrielse for Latinamerika i vort århundrede

London (NC) — »Jeg kan ikke se, at der er nogen mulighed for befrielse af Latinamerika i dette århundrede«, sagde P. Joseph Comblin for nyligt ved et latinamerikansk forum, der blev afholdt i London af Det katolske Institut for internationale Forbindelser. P. Comblin er en belgisk teolog, der har arbejdet i Latinamerika siden 1958. For tiden arbejder han i Chile som rådgiver for biskoppen af Talca.

P. Comblin mener, at vi i Latinamerika »må se frem til endnu tyve års slaveri... Systemet er så stærkt på grund af den hjælp, der gives fra den civiliserede verden, især fra de store industrinationer, så der kan ikke forudses nogen ændring i dette århundrede«.

P. Comblin forklarede, at det, der var formålet med befrielsesteologien, var at forhindre, at menneskers tro og deres kristne menneskeopfattelse blev ødelagt af den »nationale sikkerheds«ideologi, der gør nationens sikkerhed til noget absolut og derfor nægter kommunister — eller enhver, der blot formodes at være kommunist — de fundamentale menneskerettigheder. Dette er en følge af, at man betragter kommunismen som en trussel mod statens sikkerhed, der betragtes som en absolut værdi. Hvor denne ideologi accepteres af kristne, bliver den til en moderne form for kætteri og gør en dialog inden for kirken umulig. P. Comblin mener, at denne ideologi spredtes ud over Latinamerika fra USAs militærakademier.

Dom Helder Camara æresdoktor i Firenze

Rom (KIPA) — Under en fem dages rejse i Italien for nyligt har Dom Helder Camara, ærkebiskoppen af Olinda og Recife i Nordbrasilien talt til cirka 40.000 mennesker. Rejsen begyndte i Bologna, hvor Helder Camara blev budt velkommen af ærkebiskop kardinal Antonio Poma, formanden for den italienske bispekonference.

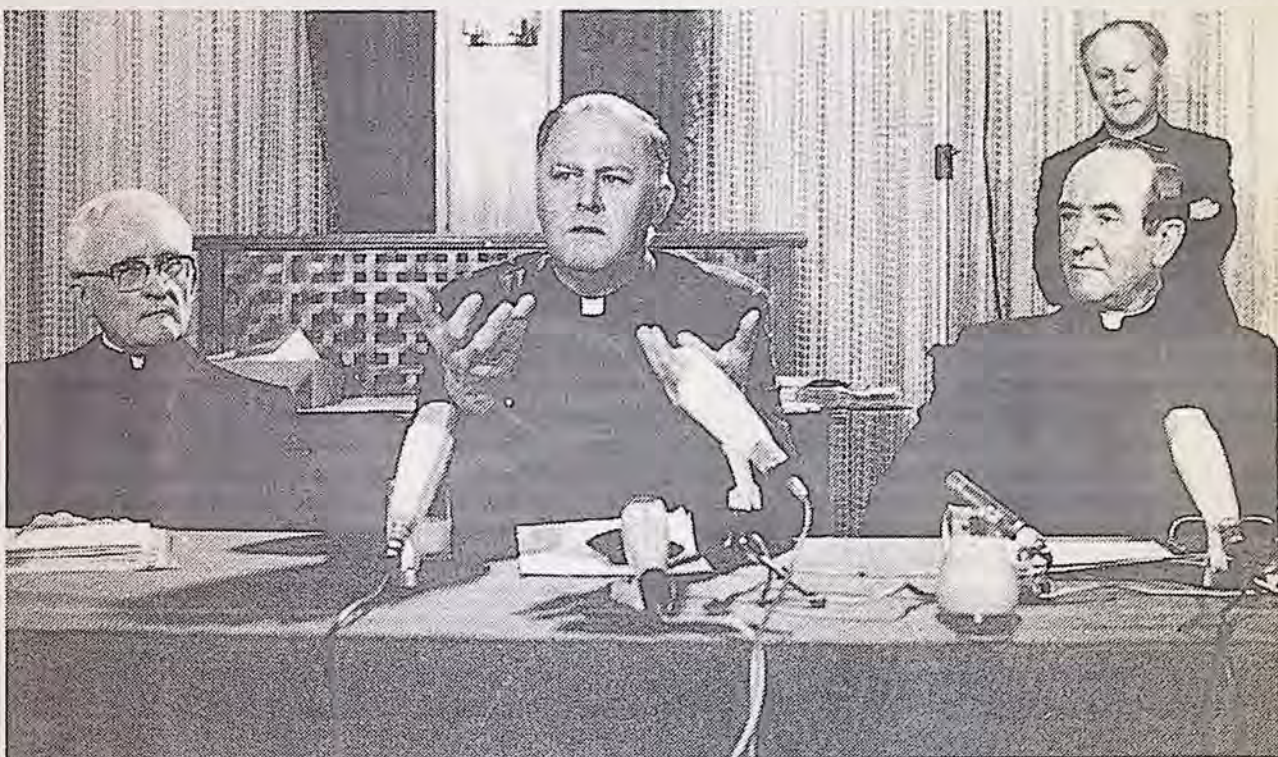
Æresdoktor

I Firenze, hvor Helder Camara blev udnævnt til æresdoktor ved det stedlige universitets fakultet for økonomi og handel, blev han meget hjerteligt modtaget af Firences ærkebiskop, Giovanni Be-

nelly, og i domkirken i Firenze fejrede ærkebiskop Camara en mindegudstjeneste for byens nyligt afdøde overborgmester Giorgio la Pira.

Socialt arbejde

Overalt blev der samlet penge ind ved gudstjenesterne og foredragene. Disse penge stillede Helder Camara til disposition for stedlige behov, således i Vincenza for en gruppe arbejdere, der var tvunget til at gå på deltidsarbejde, i Ravenna til et centrum for narkomaner og i Firenze til oprettelse af et kollegium for studenter fra den tredje verden.

På et pressemøde i Bonn tilbageviste kardinal Aloisio Lorscheider, formand for den latinamerikanske bispekonference CELAM (i midten på billedet) de tyske teologers mistænkeliggørelse af den tyske katolske hjælpeorganisation »Adveniat« og dennes formand, biskop Franz Hengsbach af Essen (til højre i billedet). Til venstre ses kardinal Höffner, formand for den tyske bispekonference.

De latinamerikanske biskopper forsvarede hjælpeaktion »Adveniat« mod kritiske tyske teologer

(KNA) — I ansvarlige kirkelige kredse i Vesttyskland taler man om en »virkelig skandale« i forbindelse med et memorandum, der er udsendt af en kreds af katolske og protestantiske professorer 3 uger før den store indsamling til Adveniat, de tyske katolikkers hjælpeorganisation til kirken i Latinamerika, skulle begynde. Det drejer sig om professorerne Dirks, Greinacher, Metz, Rahner og Vorgrimler, der omtales som »venstrekatolske« og om professorerne Massung, Misala og Siefer foruden de kendte protestantiske teologer: professorerne Käsemann, Moltmann og Gollwitzer. De beskylder den biskoppelige hjælpeorganisation for at »holde med de mægtige og — bevidst eller ubevidst — at overse såkaldte kristne diktatorers menneskefjendtlige holdning«. Kort sagt: Adveniat skulle i Latinamerika

»modarbejde befrielsesteologien« og dermed være med til at skabe splittelse mellem de enkelte lokal-kirkers teologer og biskopper.

Uansvarlige påstande

Både Adveniat selv og sekretæren for Den tyske Bispekonference, prælat dr. Josef Homeyer, tilbageviser disse beskyldninger som ganske uholdbare. »Alle de, der i de sidste måneder og år har måttet lide forfølgelse, bagvaskelse og endog døden for deres uselviske indsats for deres lidende brødre, stod i forbindelse med Adveniat og havde modtaget økonomisk støtte derfra. Homeyer betegnede det som »helt uansvarligt« at mistænke Adveniat for at understøtte en imperialistisk politik i Latinamerika. Yderligere betegnede Homeyer ved en pressekonference i Bonn, at det sociale opbrud i Latinamerika,

som de latinamerikanske biskopper på deres møde i Medellin i 1968 gik så kraftigt ind for, først rigtigt var kommet i gang med hjælp fra Adveniat.

Det er professor dr. Norbert Greinacher fra Tübingen, der står bag initiativet til teologernes memorandum. For nyligt mødte han ved et besøg i Bogota sin tidligere skolekammerat prælat Emil Stehle, der er forretningsfører for Adveniat. Stehle oplyste på pressekonferencen i Bonn, at han allerede i Bogota havde fået indtryk af, at professor Greinacher havde forudfattede meninger om Adveniat, og at han for yderligere at cementere dem, besøgte udvalgte projekter i Latinamerika. Endvidere betegnede Stehle, at den omstridte »befrielsesteologi« oprindeligt i Medellin havde haft et religiøst sigte: nemlig en befrielse fra synd. Senere havde der

på grund af de økonomiske forhold i Sydamerika udviklet sig et begreb om en kontinental »kollektiv synd« med deraf udspringende krav om social retfærdighed.

I øvrigt erklærede Stehle, at de teologer, der i Europa går så varmt ind for »befrielsesteologien« ikke nød større anseelse hos deres latinamerikanske kolleger. Man beskyldte dem i den tredje verden for »manglende alvor« og kaldte dem for »salonbefrielsesteologer«.

Latinamerika svarer

De latinamerikanske biskoppers råd CELAM har også reageret på de tyske professorers memorandum. Kardinal Aloisio Lorscheider, præsident for CELAM og formand for den brasilianske bispekonference, har i en telefonsamtale til prælat Stehle

Fortsættes på bagsiden

»En fars omfavnelser«

Tusinder til bodsandagt med general-absolution

I »katolsk orientering« nr. 2 1977 fortaltes der om, at man i Memphis, Tennesse med stor succes i advents tiden havde gennemført bodsgudstjenester med generalabsolution. I år meldes der om et lignende initiativ i Newark, N. J.

Newark, N.J. (NC) — Godt 5.000 katolikker har fået generalabsolution ved en serie jule-bodsgudstjenester der i den første uge af advent blev afholdt på forskellige steder i ærkebispedømmet Newark. Det blev simpelt hen nødvendigt at give generalabsolution på grund af det store antal mennesker, der deltog i disse gudstjenester. Hvert enkelt sted, var det en biskop, der ledede gudstjenesten, og det var ham, der gav meddelelse om, at der ville blive givet generalabsolution. Der var hvert sted op til 50 præster til

stede, der var villige til at høre skriftemål, men med den store tilstrømning, fandt man det ikke praktisk gennemførligt.

Alle deltagerne fik udlæst en trykt tekst til gudstjenesten. Herpå stod der også navne, adresser og telefonnumre på 54 specielt uddannede præster, der var villige til at hjælpe mennesker i vanskelige situationer, blandt andet fraskilte katolikker. Der var også en blanket, man kunne udfylde og aflevere, hvis man ønskede en samtale med en præst om sin tro, sin åndelige vækst, sit

ægteskab, sit forhold til kirken eller andet. I løbet af de næste uger, vil en præst så sætte sig i forbindelse med den pågældende.

Ærkebiskop Peter L. Gerety af Newark havde som emne for disse gudstjenester valgt: »En fars omfavnelser«. Programmet sigtede på at få fat i ikke-praktiserende katolikker, at forsone mennesker med hinanden indbyrdes og med kirken og at opmuntre til, at der bliver arrangeret lignende fælles bodsgudstjenester på sogneplan i fastetiden.

Det første regionale møde om ungdomsarbejdet med biskoppen blev afholdt i Kolding den 10. december med god deltagelse. Den inspirerende og opmuntrende stemning bevirkede at deltagerne gik hjem med mod på at gå i gang med — eller fortsætte — udbygningen af børne- og ungdomsarbejdet i deres eget sogn, for nogle menigheders vedkommende i samarbejde med andre sogne. Næste regionale møde er den 14. januar i København på Skt. Joseph Institut.

International katolsk kongres

Professor Hans Maier, præsidenten for De tyske katolikkers Centralkomité har henvendt sig til de forskellige europæiske landes nationale lægmandskomiteer og bedt dem viderebringe en indbydelse til katolikker i Europas forskellige lande til at deltage i

den 85. Tyske Katolik-kongres, der finder sted 13.-17. september 1978 i Freiburg i Breisgau. Kongressens tema er »Gud skænker fremtid og håb«.

Kongressen arrangeres af De tyske katolikkers Centralkomité og ærkebispedømmet Freiburg. Det er arrangørernes ønske, at katolikker fra alle Europas lande skal mødes på denne kongres. Temaet er valgt på baggrund af vore dages på den ene side voldsomme pessimisme og resignation over for fremtiden og på den anden side de utopiske rent verdslige fremtidsforventninger, der præger så mange af vore dages mennesker. Her op imod vil man sætte det kristne håb og vise, hvordan det også indvirker på udformningen

af den jordiske fremtid. På kongressen vil der blive lagt vægt på de fælles grundlæggende værdier i samfund og stat, på den unge generations problematik, på spørgsmålet om den europæiske enhed og Europas opgave i verden. Det er kort sagt Det kristne Europa, der står på dagsordenen.

De, der er interesserede i at deltage i mødet eller blot at få kongressens foreløbige program kan henvende sig til Claus Munk Plum, Dr. Christiansensvej 7, 4293 Dianalund.

Det kan om ønskes også leveres i en dansk oversættelse.

Claus Munk Plum
Formand for Udvalget for det internationale Lægmandsarbejde.

Kristenforfølgelse i Litauen kræves standset

Stadig deportationer til Sibirien

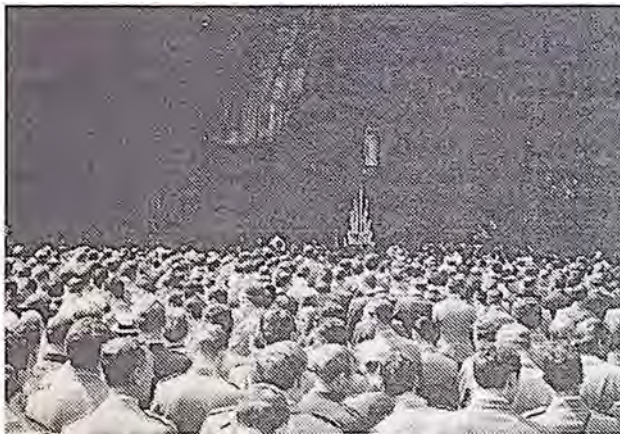

Nijole Sadunaite, medlem af Helsinki-komiteen og undergrundspresen der kæmper for menneskerettighederne, er nu ifølge Elta-presse blevet deporteret til Sibirien.

Hamburg (KNA) — Vaclovas Sarka, dekanen for den katolske mission for Litauen i Hamburg, Bremen, Slesvig-Holsten og Nedersachsen, har for anden gang i et brev bedt præsidenten for Sovjetunionens kommunistiske parti, Leonid Breschnjev om hurtig og konkret hjælp til de katolske kristne i sovjetrepublikken Litauen. I brevet, der blev offentliggjort i Hamburg 8. december 1977, kræver Sarka, at den tale- og presserfrihed, der er forankret i grundloven, men i praksis hidtil har været forbudt, bliver gjort mulig for de troende i Litauen.

Brevet, som Sarka har sendt i anledning af men-

neskerettighedernes dag, 10. december, er også sendt til formanden for det øverste råd i sovjetrepublikken Litauen, Antanas Barkauskas, og til biskopperne i Litauen. I brevet bedes der også om, at to landsforviste biskopper nu må blive genindsat i deres embeder, og at forfølgelsen af præster, der giver religionsundervisning til børn, må ophøre. Desuden beder han generalsekretæren for det kommunistiske parti om tilladelse til, at der i Litauen må trykkes religiøse aviser, tidsskrifter og bøger, og at der må fremstilles og sælges gram-mofonplader med religiøs musik. Sarka beder også om, at udenlands-litauere får mulighed for at opholde sig mere end fem dage i landet, og at den meget store told på gavepakker (næsten 30 pct.) må blive nedsat.

International militær valfart til Lourdes

Hvert år samles i Lourdes 15-17.000 militære af alle grader fra ca. 15 lande til Den Internationale militærvalfart.

Valfarten var oprindeligt et rent fransk anliggende, men i mange år har den nu været udvidet til at være international. Foruden Frankrig er det i dag Tyskland, som stiller med de største kontingenter. I Tyskland arrangerer militærbiskoppen, at der fra fem forskellige garnisonsbyer afsendes særtog, som føres helt til Lourdes.

Med det særtog, som udgår fra Hamburg, har

der i mange år været et dansk eller dansk/norsk kontingent. Også i 1978 vil der komme indbydelse fra den tyske militærbiskop om skandinavisk deltagelse, og det er en indbydelse, som er værd at tage imod.

Afrejsen fra Hamburg

finder traditionelt sted Kristi Himmelfartsdag, i 1978 den 4. maj. Afrejse fra Danmark finder sted aftenen før. Hjemkomst til Danmark er den følgende onsdag om aftenen, i 1978 den 10. maj.

Indkvartering i Lourdes finder sted i en stor teltlejr, som det franske forsvar opretter. Prisen, som plejer at være yderst rimelig,

omfatter såvel transport som fuld forplejning. Som deltagere kan alt personel fra de militære værn samt Civilforsvarskorpset melde sig.

I 1978 vil pastor Hans Esmark og løjtnant Per Darville lede den danske deltagelse. Så snart yderligere oplysninger foreligger fra Tyskland, vil de blive videregivet her i bladet.

Hyggelig weekend i Asserbo

Lørdag den 17. dec. var børnene fra religionsundervisningen i Sakramentskirken og fra Søborg på lejrskole i Friheden, Asserbo, Sct. Jørgen Stiftelses dejlige bygninger bestående af hovedbygning og yderligere 2 bygninger med sovesale og vaskerum foruden udhus med vaskerum og rengøringssting samt en kirke. Det administrative arbejde ved »Friheden« ordnes af søster Gisela.

Der deltog 25 børn og 6 voksne. Sr. Emilia og Kate Løwe tog med 22 børn med toget til Frederiksværk og derfra med bus til Asserbo.

4 voksne og tre børn tog derop med biler for at

sørge for varme, the og sommerdrik til børnene ankom. Nielsen sørgede velvilligt for transport af alt grej både ud og hjem.

Sikken et program

Om lørdagen var man på travetur, havde religionsundervisning og julehyggede samt så en dejlig film om aftenen, nemlig filmen om brødrene Sullivan.

Om søndagen havde vi messe ved pastor Meertens, derefter skattejagt, og pastor Meertens viste film fra Island. Ind imellem alle arrangementerne var der naturligvis tid til at spille fodbold og rundbold og leg i omegnen.

Det var en hyggelig week-

end for såvel voksne som børn, og vi glæder os til næste gang, vi skal derop. Primus motor i foretagendet var søster Emilia fra assumptionsklosteret

»Emmaus« i Søborg med god assistance af præse-studerende Jørgen Eriksen og søster Renate, også fra Søborg, tillige med sørnævnte Kate Løwe samt Gertrud de Liphay og Kate Christiansen.

Det skal også nævnes, at Ricardo Gomez var en ivrig hjælper, ligesom vi ikke skal glemme, at alle børnene var meget hjælpsomme og søde, og vi er overbevist om, at alle har nydt turen.

Kate Christiansen

Postboks 321, 7100 Vejle
Kontingent for 1978,
er minimum kr. 20,00.
Postgironr. 2 31 08 13.

Meddelelser fra bispekontoret

Udnævnelser

Embedsperioden for pater **Josef Grochot C.ss.R.** som biskoppelig vikar for sjælesorgen for indvandrede katolikker er pr. 1. november 1977 blevet forlænget for en periode af 3 år.

Pater **Franz Poppe SJ.** er den 1. november 1977 for en periode af 2 år blevet udnævnt som biskoppens særlige kontaktperson for søsterkommuniteterne i bispedømmet.

Embedsperioden for pater **Lucian Berning OFM Conv.** som sognepræst ved Hellig Kors Kirke i Nykø-

bing F. er pr. 1. november 1977 blevet forlænget indtil den 31. december 1978.

Embedsperioden for pater **Julian Bodnar C.ss.R.** som andenpræst ved Hellig Kors Kirke i Nykøbing F. er pr. 1. november 1977 ligeledes blevet forlænget indtil den 31. december 1978.

Pater **Gerhard Sanders SJ.** er udnævnt som sognepræst ved Jesu Hjerte Kirke, København, for en periode af 3 år fra den 1. januar 1978.

Nye bestemmelser

Som følge af vort bispedømmes overgang til »lus Commune« (se K77/24) er fremover Codex Iuris Canonici, canon 466 vedr. sognepræsternes pligt til »applicatio missae pro populo« på alle søndage og påbudte helligdage gældende for de nordiske bispedømmer. Den nordiske Bispekonference har på sit møde 13.-18. november 1977 besluttet at gennemføre denne bestemmelse i de nordiske bispe-

dømmer fra 1. januar 1978, hvilket herved meddeles. Samtidig skal det meddeles, at sognepræsterne har mulighed for gennem deres biskop at fremlægge deres eventuelle ønsker og vanskeligheder i denne forbindelse for den Nordiske Bispekonference.

Kristi Døb

Festen for Kristi dåb, der normalt fejres søndagen efter festen for Herrens åbenbarelse, vil ikke

sjældent bortfalde i vort bispedømme, hvor Herrens åbenbarelse fejres på den søndag, der ligger mellem den 2. og den 9. januar (se K3/74). Den romerske kongregation for sakramenterne og gudstjenesten har ved dekret af 9. oktober 1977 bestemt, at festen for Kristi dåb i de bispedømmer, hvor Herrens åbenbarelse således fejres den 7. eller 8. januar, skal henlægges til mandagen derefter. Kristi dåb skal derfor i 1978 fejres mandag den 9. januar. I bispedømmet Københavns Ordo for 1978 har man ikke kunnet nå at få denne bestemmelse med, hvorfor den herved meddeles.

Vikartjeneste

Efter en drøftelse såvel i præsterådet som i det biskoppelige råd meddeles det herved, at præsters korte engangsvikartjeneste i sognene ikke kan forventes aflønnet. Det anses for tilstrækkeligt, at de reelle udgifter, der er forbundet med sådanne tjenester, refunderes. Kommissionen for præstelønninger er blevet bedt om at fremsætte forslag til biskoppen om aflønning af vikariater af længere varighed eller af mere fast karakter.

Spanske navne

Da spanske dobbeltnavne af de danske myndigheder anerkendes som faderens slægtsnavn og derfor også tillægges børnene, bør indregistrering i sognekortoteker m.v. ske under det første af de to navne.

Redaktionen mener ...

Siden dette blads start i 1975 har vi på midtersiderne bragt en lederartikel, hvori redaktionen kunne sige sin mening om kirkelige hændelser. Problemløst var det ikke, hverken for redaktionen eller for læserne. Det forekom nogle læsere, at redaktørens mening tillige skulle være kirkens officielle læremyndigheds mening, eller at redaktionen ligesom havde det sidste ord i debatter, den selv lagde op til og selv kunne afbryde i tide og utide.

For halvandet år siden lod vi derfor lederen udgå. Efterhånden viser det sig, at der er flere der savner den og efterlyser redaktionens mening og stillingtagen.

Nu er den der igen på midtersiden. Om det var et bedre eksperiment, at lade den forsvinde end at lade den dukke op igen, overlader vi til læsernes bedømmelse.

Willem Wuyts

Officiel bekendtgørelse: Valg af pastoralrådet og menighedsrådene

Ved en officiel skrivelse fra bispekontoret har formanden for pastoralrådet, Poul Høyer bekendtgjort, at der skal afholdes valg til menighedsråd og pastoralråd søndag den 16. april 1978.

Et større maskineri vil herved blive sat igang, og vi skal løbende holde læserne orienteret om de forskellige forberedelser, tidsfrister osv.

Valgstyrelse i hver menighed

Det første, der skal ske, er, at hvert enkelt menighedsråd skal nedsætte en fælles valgstyrelse for begge valg. Valgstyrelsen skal omfatte 3-5 personer, udpeget blandt menighedens medlemmer. Man kan godt, men behøver ikke at udpege menighedsrådsmedlemmer til valgstyrelsen.

Valgstyrelsen skal herefter samles og selv vælge sin formand og senest den 25. januar 1978 oplyse navn, adresse og eventuelt telefonnummer på valgsty-

relser skal også selv vælge deres formænd og senest den 25. januar 1978 meddele rensens medlemmer samt oplyse, hvem der er formand ved at skrive til pastoralrådets valgkomite, katolsk bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Hvert af de afgående menighedsråd skal desuden fastsætte antallet af medlemmer, der skal vælges til det kommende menighedsråd.

Valgstyrelse i hver region

Foruden den fælles valgstyrelse i hver menighed, der skal sende oplysningerne til pastoralrådets valgkomite, skal der nedsættes endnu nogle valgstyrelser i hver region. Disse regionale valgstyrelser skal udpeges af regionalrådene blandt de katolikker, som bor i regionen. Hver af de 6 regionale valgstyrelser skal omfatte 5 personer.

pastoralrådets valgkomite, hvem der er blevet medlemmer, og hvem der er formænd.

Alle henvendelser vedrørende valget til menighedsråd eller pastoralråd sker til: Pastoralrådets valgkomite, bispekontoret. Valgkomiteen består af pastor Ib Andersen, Jørgen Erichsen, Knud E. Hutter, Lilian Jespersen og Inger Saxild.

Fra denne komite vil der senere blive udsendt udførlig vejledning om valget, valgplakater m.v. til samtlige valgstyrelser.

Midlerne fra institutionen »Den åbne dør« nu fordelt

I anledning af den tidligere institution »Den åbne dør« er ophørt, har det været muligt for pastoralrådets forretningsudvalg at tage stilling til anvendelsen af institutionens efterladte midler, i alt kr. 62.437,55.

Forretningsudvalget har besluttet at følge den indstilling, som institutionens bestyrelse foreslog ved sit afsluttende møde 1. november 1973.

I dette forslag var nævnt 3 institutioner: Niels Steensens Bibliotek, Kateketcentralen og »katolsk orientering«.

Forretningsudvalget vedtog at dele beløbet lige- ligt mellem disse 3 og det indgår i det tilskud, som bispedømmet i 1977 har ydet bl.a. til flytning og etablering i institutionernes nye lokaler.

Krybbespil i Sønderborg

Fjerde søndag i advent havde Sønderborgs menighed krybbespil under messen. Det var børnene, der går til religionsundervisning hos pastor Simonsen og Astrid Byllemos, der med liv og sjæl gik ind i rollerne. Den lille smukke

kirke var fyldt til sidste plads, og bagefter var alle oppe i menighedsstuen, hvor der var stor trængsel om termokanderne med kaffe. Børnene fik sodavand, og som tak for deres smukke indsats med spillet, havde pastor Simonsen

et stjernelys til hver af dem. Tre små drenge, der er trofaste ministranter, havde pastor Simonsen en bog til, med tak for året, der er gået. Stemningen var god, og man kunne mærke, at alle var glade for at være sammen. H.H.

Vigtigt: 28.-29. januar i Øm

Kontor-weekend

Den 28. og 29. januar holdes den halvårige »kontorweekend«, hvor medarbejdere fra menighederne og fra bispekontoret mødes og drøfter fælles problemer.

Bispekontoret indbyder både tidligere og nye deltagere fra hele landet.

På mødet vil man bl.a. gennemgå: Regnskab for 1977 og budgetlægning for 1978, Forholdet mellem bi-

spedømmets og sognenes økonomi samt Den praktiske gennemførelse af valgene til menighedsråd og pastoralråd.

Oplysninger om weekenden kan fås ved henvendelse til katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K, tlf. 01 116080, hvortil i øvrigt også tilmelding senest 20. januar 1978 bedes sendt.

Hvis det »at elske min næste som mig selv« ikke betyder at hjælpe ham for mig, hvis han er mindre lykkelig end jeg, hvad betyder det så?

Abbé Pierre og Emmaus-bevægelsen

Det hele begyndte en dag, mens jeg var ved at sætte mit hus i stand til husvilde. Jeg blev kaldt hen til en selvmordskandidat. — Og jeg sagde til ham: Jeg har brug for dig. Kom og hjælp mig med at sætte mit hus i stand, så hjemløse familier kan få tag over hovedet. Jeg kan ikke selv overkomme det. Jeg er træt og syg. — Den privilegerede mødte den, der havde mistet grunden til at leve. — Det var i 1949 i en forstad til Paris. — Og siden blev der mange, for det var jo let at sende tiggere ud til den præst, som tog sig af selvmordskandidater. — Og de begyndte at klunse for at tjene til føden, og til at fortsætte med at hjælpe hjemløse familier. Ad den vej fandt såkaldte sociale tabere en grund til at leve, — at hjælpe de andre, de endnu ringere stillede.

Ungdomsklunserlejre

Arbejdet bredte sig ud over hele verden. Abbé Pierre rejste meget, og således besøgte han i 1955 Danmark efter en invitation fra Kofoeds skole. Dette besøg blev fulgt op i 1959, og i 1965 deltog unge danskere i internationale ungdomsklunserlejre i Fran-

Abbé Pierre

krig. I januar 1966 fik de en opfordring fra Abbé Pierre om at starte en hjælpeaktion SOS-tørmælk til gavn for børnene i Indiens slumkvarterer, og i marts måned samme år blev den første ladning sendt. Først troede man, at indsamlingen skulle være midlertidig, indtil de mange langsigtede programmer og »den grønne revolution« havde forbedret fødevarer-situationen.

Således gik det dog ikke. De allerfattigste blev snarere fattigere. Tørke og oversvømmelser afløste hinanden og skabte kæmpe problemer, flere og flere bønder og landarbejdere

flygtede til de store byer, hvor deres liv blev endnu uslere.

Siden kom borgerkrigen i Pakistan, der bragte millioner af flygtninge over grænsen til Nordindien, især til Calcutta, og senere problemerne ved deres hjemkomst til det krigshærgede Bangla-Desh. Alle vegne behøvede man mælk. Endelig kom problemet med olieprisen, der steg til det 5-dobbelte og ramte Indiens eksportindtægter og landbrug, og således hele befolkningen.

SOS-tørmælk

SOS-tørmælk sender hver måned 12 tons sødmælksblanding samt vitaminpiller til 8.000 børn i slumkvartererne i Indien og Bangla-Desh. 2/3 af mælken sendes til Mother

En klunserlejr omfatter aktiviteter som husindsamlinger, sorteringer af det indsamlede materiale samt til sidst loppemarked. Billedet er fra en af de internationale lejre i Danmark i 1969.

»Mercy Home« en klinik, der daglig behandler ca. 300 ambulante, og det leder en daglig mælkeuddeling til underernærede børn, der har meget brug for dette daglige tilskud af proteiner, kalorier og vitaminer.

Disse projekter er forlængelsen af det arbejde Abbé Pierre startede i 1949, og dets store positive virkning kan slet ikke diskuteres.

Svalerne

Desuden har Abbé Pierre været med til at starte den danske u-landsforening »Svalerne«, som

karakter af en langsigtet indsats, hvor de med uddannelse, sundhedsarbejde, erhvervsaktiviteter, landbrug og forskellige former for sociale aktiviteter søger at skabe en integreret udvikling og åbne nogle muligheder, som de selv kan udnytte.

»Svalerne« har oprettet et alternativt samfund »Svalegården«. Genbrugsvirksomheden er en vigtig del af arbejdet i Svalegården, ligesom man i afdelingerne gennem butikkerne og mindre aktioner samt ved de årlige sommerlejre ad den vej, dels søger at provokere til eftertanke og handling, dels skaber et

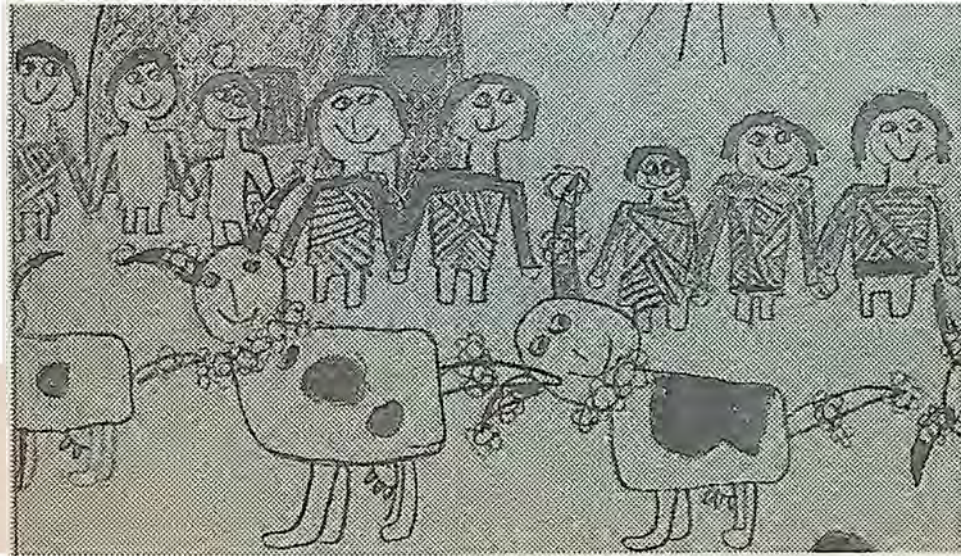
I nogle lokalgrupper er der også klunserkollektiver, hvor medlemmerne er fuldtidsbeskæftigede som klunsere, altså bor og arbejder sammen. Desuden lægger man vægt på at diskutere u-landsproblemer i f. eks. studiegrupper.

En klunserlejr omfatter aktiviteter som husindsamlinger, sorteringer af det indsamlede materiale samt til sidst loppemarked.

Når arbejdsdagen er forbi samles der til spisning, og om aftenen er der forskellige arrangementer: Diskussioner om Emmaus, om de projekter, der støttes, u-landsproblemer i almindelighed, eller man sidder og hygger sig med sang og musik. Der lægges stor vægt på at diskutere aktuelle projekter.

De forsøger at finde projekter, som på en eller anden måde er blevet forbigået i den offentlige debat, så de både kan yde den konkrete hjælp, og samtidig være med til at rette offentlighedens øjne mod projektet.

Emmaus-bevægelsen som består af såvel: U-landsklunserne, SOS-tørmælk og »Svalerne«, opstod i november 1949 ved mødet mellem: — på den ene side mennesker, der havde indset, at de havde en privilegeret stilling i samfundet, og som havde forstået deres sociale ansvar overfor uretfærdighed, og — på den anden side mennesker, der ikke længere havde noget at leve for. Disse to grupper mennesker besluttede at forene deres bestræbelser for derved dels at hjælpe hinanden og dels at hjælpe dem, der lider nød. De gjorde det ud fra den overbevisning, at det er ved at frelse andre, man frelser sig selv.

SOS-tørmælk sender hver måned 12 tons sødmælksblanding til 8000 børn i Indien og Bangla Desh. Tegningen (fra bogen »Indien set fra Als«) er af en elev fra 1. klasse, Hørup Skole på Als.

Theresas hjælpearbejde og 1/3 sendes til børnehjem, skoler og hospitaler i Madras, hvor Mother Theresa også gør et stort stykke arbejde.

Hun har sørget for bygningen af et »Mercy Home«, der dels er hospital for subsistensløse, der er kronisk syge og dels er et børnehjem, en børnehave og et genoptræningshjem for handicappede børn, der kan have f. eks. polio. Desuden er der i

sigter mod at hjælpe de fattigste og mest undertrykte til at skabe sig en bedre tilværelse gennem Hjælp til Selvhjælp. Dette arbejde foregår især i Indien og Bangladesh.

Man har et oplysningsarbejde i Danmark, hvor sammenhængen mellem ulandenes fattigdom og vores rigdom og de deraf følgende konsekvenser såvel i rige som i fattige lande søges påpeget.

U-landsarbejdet har

overskud til det arbejde, som foreningen driver i Indien og Bangladesh.

Ulandsklunserne

Endvidere omfattes arbejdet af Foreningen Ulandsklunserne. Den blev oprettet i 1966 af en gruppe unge, der havde deltaget i de internationale lejre i Frankrig, og består i dag af ca. 250 medlemmer, der alle har deltaget i klunserarbejde under en eller anden form.

Den bedste hjælp, man kan give Indiens børn, er at kombinere regelmæssig ernæring med tilbud om bedre undervisning. For 600 kr. om året kan man give et barn skolebøger, ekstra skolepenge, skoledragt m.m. 200 børn i Bombay og Madras får i øjeblikket undervisning, så de bedre kan klare sig i fremtiden. Endnu flere børn burde have denne chance.

Den evige diskussion

— det evige problem

Hvorfor skal vore unge konfirmeres? ...

Hvad vil det sige, at de skal bekræfte deres tro? ...

Skal vi i stedet ikke hellere fremhæve firmelsen?

Af A. Grzelak

I landets fleste katolske sogne er vi i fuld gang med konfirmandforberedelsen, og igen bliver der rejst spørgsmål som: Hvorfor skal vore unge konfirmeres?.. Hvad vil det sige, at de skal bekræfte deres tro?.. Skal vi i stedet for ikke hellere fremhæve firmelsen?..

Vi kan stille disse og lignende spørgsmål igen og igen, og tusinde af gange prøve på at finde den rigtige løsning. Men den finder vi aldrig i vor situation.

Vi er kun i stand til at fortsætte diskussionen. »Og diskussionen går videre« — som pater L.O. Dorn slutter sin artikel i k.o. 13/1977.

Hermed kun et beskedent bidrag til diskussionen og forsøg på en løsning af problemet.

Vi bygger på vore erfaringer

Problemet er ikke umuligt at løse. Der skal gøres meget, hvis vi alvorligt tænker på at ville fremhæve det principielle, samt vedtage en fælles holdning, som kan praktiseres alle steder i bispedømmet.

En sådan fælles holdning kan kun opnås ved biskoppens bestemmelse. Men igen spørger vi: Kan det lade sig gøre, da vore menigheder jo er meget forskellige? Bestemmelser kan vise sig meget praktiske i Storkøbenhavn, men næsten umulige at gennemføre i praksis i et lille sogn i provinsen. Vi lever jo i en diaspora, derfor må vi bruge alle de få og små midler, som vi har til rådighed, og bygge på vore rige erfaringer, i stedet for at blæse på kendsgerningerne og ustandselig påbegynde nye eksperimenter - alt mens børn og unge bliver ældre og ikke får ret meget at lære om troen og det kristne livs principper. Men vi diskuterer stadig.

Lad os prøve på at tegne et realistisk billede af kendsgerningerne. Hvor meget bliver børn undervist i religion, i den katolske skole, her i landet?

Det er utroligt svært at

besvare, da praksis er meget forskellig. Men lad os forsøge:

1. Børn, som går i vore katolske skoler har katolsk religionsundervisning en gang om ugen (i nogle tilfælde to gange om ugen) i 7 år.

2. I nogle få tilfælde, hvor de katolske skoler har realafdeling er der også religionsundervisning i realklasserne (men denne gruppe er praktisk talt en privilegeret undtagelse).

3. I mange tilfælde, når børn bliver forflyttet til eller fra katolsk skole bliver denne undervisning kortere.

I alle disse tilfælde bliver der, ved regelmæssig religionsundervisning en gang om ugen, tale om ca. 30-35 religionstimer i årets løb.

Problemet begynder at se alvorligt ud, når det drejer sig om vore børn og unge, som ikke går i katolsk skole. I sådanne tilfælde er der organiseret religionsundervisning efter skoletiden. Hvordan?... Ja, her har vi en skov af erfaringer og praksis.

Aldersgrupper og undervisningsgrupper

I de større sogne er religionsundervisningen delt op i aldersgrupper. I de bedste tilfælde findes der grupper for:

a) børn, som forbereder sig til den første kommunion,

b) børn, som har modtaget den første kommunion og fortsætter undervisningen — og her er der flere trin,

c) børn, som forbereder sig til trosbekræftelse/konfirmation (nogle steder til firmelsens sakramente).

Nogle steder bliver børnene sendt til denne undervisning, som foregår i præstegården, menigheds-sal, skolelokaler eller andet steds. Andre steder skal præsterne, søstre eller kateketer køre rundt for at undervise børn dér, hvor de bor.

Hvordan kan man dele børn op i undervisningsgrupper så de kan modtage en religionsundervisning i den form, som er bedst

egnet og mest passende for dem?

I en gruppe på ca. 25 børn i alderen 7-14 år findes der f. eks.:

1. 7-9 årige børn, som forbereder sig til den første hl. kommunion.

2. 10-13 årige børn/unge, som forbereder sig til første hl. kommunion, men som ingen katolsk religionsundervisning har modtaget.

3. 10-12 årige børn, som har deltaget i religionsundervisningen 2-5 år.

4. vordende konfirmander, som har deltaget i undervisningen 6-7 år.

5. unge, som ønsker »at blive konfirmeret« og har modtaget den første hl. kommunion, men kun har et års religionsundervisning.

6. De unge, som vil konfirmeres, men som har vanskeligheder med at huske »Fader vor«, for ikke at nævne andet.

7. de unge, som vil fortsætte religionsundervisningen, men som ikke vil konfirmeres.

8. andre børn og unge, som det bliver svært at indordne i denne lille fortegnelse.

Man må have lov at sige: den stakkels præst, som skal beslutte, hvad der skal gøres og hvordan der skal undervises. Men hvad kan man gøre, hvis hele gruppen er på ... 8 børn, og hvert barn repræsenterer en af de nævnte »grupper«?... Hvem kan påtage sig det ansvar at gennemføre en forsvarlig undervisning?... I hvert fald skal man gøre noget, absolut!

Hvad skal vi gøre

Der er ingen tvivl om, at præsterne, søstre og kateketerne gør deres bedste for at give børnene så meget som muligt. Men ingen kateket, eller præst er i stand til at undervise børn tilstrækkeligt i religion, hvis børnene ikke kommer til undervisningen! Miraklernes tid er ikke forbi, men alligevel...

Vi kender alle sammen følgende ytring: »Hr. pastor, vi ønsker, at vor søn, vor datter bliver konfirme-

ret«. — »Ja, gerne, hvor mange år har barnet deltaget i den katolske religionsundervisning?« — »Netop, hr. pastor, han/hun skal netop starte nu, da vort barn jo skal konfirmeres til foråret«...

Situationen er fortalt lidt ironisk, men hånden på hjertet: er den ikke taget fra virkeligheden? Og hvad skal vi gøre?... Skal vi afvise nogen?... Har vi lov med rolig samvittighed at sige: gør hvad I vil?..

Nogle steder har vi bestemte regler, og så siger vi, at børnene/unge som minimum skal have et års undervisning som forberedelse til første hl. kommunion og et års undervisning som forberedelse til konfirmation/trosbekræftelsen. Vi siger: et år, et års forberedelse/undervisning. Praktisk talt drejer det sig kun om ca. 20 timers religionsundervisning, hvis vi starter den i begyndelsen af september og afslutter den ved påsketid, den traditionelle konfirmations-søndag.

Konfirmation — firmelsens sakramente

I nogle enkelte sogne gjorde man det, at man i stedet for undervisning til konfirmation/trosbekræftelsen havde undervisning og forberedelse til firmelsens sakramente nogenlunde i samme omfang og tidsrum som konfirmandforberedelsen.

Det er klart at konfirmation ikke må erstatte firmelsens sakramente, og at firmelsens sakramente forbliver det principielle. Men det fundamentale er i alle tilfælde: undervisning — og hundrede gange til: undervisning!

Det er nemt sagt og fantastisk let kvitteret: vort barn skal ikke konfirmeres, men barnet skal til firmelsens sakramente. Sådanne forældre ønsker vi tillykke med beslutningen. De har forstået og foretrak sakramentets værdi fremfor konfirmationsparaden. Men nu er spørgsmålet: hvad sikrer I jeres barn som fundament for et fremtidigt katolsk, kristent liv?... Kan I påtage jer

fuldt ansvar for barnets fremtid ved at forkaste det tilbud, som kirken giver jer, ved at hjælpe i den religiøse opdragelse og undervisning?

Praksis i Danmark viser, at det er umuligt at få biskoppen til sognet hvert eneste år for at meddele firmelsens sakramente. Nogle steder kan firmelsen finde sted hvert andet, tredje år. Skal vi i sådanne tilfælde vente med... religionsundervisningen til vore unge bliver 16-17 år?.. Hvem af dem vil så komme til et års undervisning..

Det viser sig, at mange unge og børn bliver firmet, når de er 10-11 år gamle, måske før — så al undervisning ikke mere er nødvendig, vil man sige.

Selvkloge mennesker

Vi skal respektere hinanden indbyrdes, og vi skal respektere menighedernes tradition, såvel som den fornuftige strømning i kirken liv.

Vi må også tage i betragtning, at der til stadighed kommer mange katolske familier til Danmark, hvis børn allerede har modtaget firmelsens sakramente — og det kort tid efter deres første hl. kommunion. De børn skal ikke konfirmeres. Skal vi afskære dem fra religionsundervisningen?..

Nogle steder er der undervisning før konfirmation, andre steder undervisning (et års undervisning, hvor konfirmation/trosbekræftelsen ikke finder sted) før firmelsen. Hvor firmelsens sakramente meddeles kortere eller længere tid efter konfirmation udgør firmelsesundervisningen kun nogle få supplerende timer. Det er fakta.

Erfaringen viser, at de største ulykker i kirken liv forvoldes af selvkloge mennesker, som synes, de sidder inde med hele visheden og har patent på at undervise kirken. Hvordan kan man forestille sig at en katolik »fungerer« (f. eks. i menighedsrådet eller på en anden ansvarlig post i kirken, menighedens liv), hvis vedkommendes fantastiske religiøse uddannelse kun har bestået af nogle måneders undervisning før den første hl. kommunion, da han/hun var 9-10 år gammel, og derefter nogle tre-fire timers undervisning før firmelsens sakramente?

»Her drejer det sig om undervisning«

Men er alle vore katolske familier interesseret i firmelsens sakramente? Hvor ofte sker det, at de hverken ønsker at børnene

bliver firmet, eller på grund af en bagatel, en rejse, eller en familiefest udsætter den i al evighed.

Med glæde ser vi, at nogle forældre, hvis børn allerede blev firmet, alligevel sender dem til konfirmandundervisning, selv om børnene ikke skal konfirmeres. Her drejer det sig om undervisning.

Den fornylig afsluttede bispesynode forstod udmærket problemet, derfor har kirken ofret uhyre megen tid og mange kræfter på det. I mange lande ligger det i blodet, at religionsundervisningen er det fundamentale i de kristne familiers liv. Hvor mange forældre mistede deres stillinger, blev forfulgt, gik i fængsel, fordi de sendte deres børn til religionsundervisning?... Hvor mange steder underviser man ikke børn i det skjulte?... Ateistiske ideologer postulerer, at kun ved at udrydde religionen, og først og fremmest ved at ramme religionsundervisningen, kan de overtage herredømmet over samfundet.

Klare og faste retningslinier

Kateketcentralen gør et enormt stort og godt stykke arbejde. Mange menneskers: kateketernes, søstrenes og præsternes enorme indsats har lagt et fast fundament for mange børn og unge kristnes liv, deres fællesskab med Gud og med vore medmennesker.

Mange forældre har selv bidraget til det.

Men her i landet savner vi et godt, fagligt og kærligt samarbejde. Først når vi kan klare religionsundervisningens problemer kan vi diskutere, om trosbekræftelsen kan kaldes konfirmation, eller om vi skal fejre festen i anledning af firmelsen eller noget andet. Men disse problemer kan vi først løse, hvis vi får klare og faste retningslinier gældende for alle katolikker her i landet, — hvis det er muligt at lægge sådanne helt klare og faste linier.

Men allerførst findes løsningen hos forældrene. Hvis forældrene ikke er interesseret i deres børns religiøse undervisning, hvis de måske modarbejder den i stedet for at samarbejde, hvilken fremtid står vi så overfor?...

Det er en menneskeret at blive undervist i læren om Gud. Vil vi, katolske menigheder, præster og forældre kæmpe for disse rettigheder?... Praktisk talt behøver vi ikke at kæmpe, det er jo nok at tage imod kirkens tilbud og samarbejde i kærlighedsånd.

Eksperimenter ...

Der er forskel på eksperimenter. Der findes dem, man tror på fra starten, men mister troen på undervejs, og dem, hvis berettigelse flere og flere først hen ad vejen bliver overbevist om.

Eksperimenter, som ledelsen selv ønsker sat i gang, selvom gulvet nøler, har tit en anden presse end eksperimenter, som ledelsen kun tøvende går med til fordi gulvet presser på. Hver gang det er de ledende folk, der ønsker problemer løst, er det påfaldende hvor villige de er til, at forsøge alt muligt fornuftigt: De er tålmodige, indstillet på en langvarig forsøgstid med mild forståelse for de uudgælelige fejltrin inden de vil kalde et eksperiment for mislykket.

Kommer derimod ønsket om fornyelse nedefra, kan det hænde, at ledelsen ikke rigtig indser nødvendigheden af de krævede ændringer, føler sig ligesom presset til at give plads til eksperimenter og lægger ikke skjul på, at det hele kun skal betragtes som forsøg — inden for snævre rammer og tidsfrister. Nede på gulvet kan man ikke undgå at fornemme toppens skepsis og dens overbevisning om, at eksperimentet bør indstilles, så snart de ivrige har løbet hornene af sig.

Er det forkert, hvis man får indtryk af, at Roms tilladelse til en ændret første kommuniionsforberedelse hører hjemme blandt sidstnævnte slags eksperimenter?

I 1973 gav Rom religionslærerne tilladelse til at udelade skriftemålet som en forudgående betingelse for småbørns første kommunion. Børnekateketerne havde i længere tid ønsket ikke at skulle belaste børns glæde over deres første kommunion med en tit forceret, umoden syndsbevidsthed. Mange mente tværtimod, at det ville være pædagogisk mere forsvarligt at vende om på disse to sakramenters rækkefølge, så syndsbevidstheden kunne blive en moden frugt af kommunionen med Kristus og hans kirke.

Der har nok været en del misforståelser: Uden at børn tvinges til at gå til skrifte kan en katekese om bodens sakramente sagtens forblive et led i deres forberedelse til kommunionen. Men man kunne også være tilhænger af, at selve katekesen om synd og syndsbevidsthed burde og kunne udsættes til et senere modenhedstrin.

Pludseligt har Rom standset dette eksperiment og krævet den traditionelle praksis fra 1910 overholdt: Først til skrifte, dernæst til alters.

Har fire år virkelig været længe nok til at kunne vurdere denne nyorientering inden for småbørns sakramentskatekese? Virker den hårde opbremsning ikke lidt ubehagelig dogmatisk og navnlig pastoralt meget svag i sine argumenter (bragt i »katolsk orientering« nr. 12 i fjor), især når man husker at kirkens normale bodspraksis kun kræver skriftemål i tilfælde af bevidst dødsynd? Er det fordi masser af voksne går til alters uden nogen sinde at gå til skrifte, at grebet om tingene ligesom skal strammes ved forberedelsen til den allerførste kommunion? Det kunne da også være, at mange voksnes utilfredsstillende praksis er et resultat af en uheldig start i barndomsårene.

Det er muligt, at kateketers spørgsmålstegn bag småbørns psykiske modenhed til syndsbevidsthed endnu ikke havde fået et tilfredsstillende svar, men er det et svar, midtvejs at skulle vende tilbage til 1910 og til netop de problemer, man ikke fik løst? Lige i hælene på en biskopssynode om katekese »tilpasset kultur- og modenhedstrin« må man håbe, at biskopperne forstår skuffelsen på gulvet, hvor man jo sidder med børnene. Det er frustrerende, i lydighed at kunne bøje sig for en afgørelse, men ikke for dens lidet overbevisende argumenter.

På det udtrædende pastoralråds sidste møde den 13. november udtalte biskop Martensen i sin afsluttende kommentar til rådets 4-års indsats, at både menighedsråd og pastoralråd stadig skulle betragtes som eksperimenter, og at alt indtil nu »havde fungeret rimeligt godt«. Biskoppen var optimistisk med hensyn til fremtiden.

Når biskoppen karakteriserer disse råd som eksperimenter, kan det vel kun være ment således, at det er disse råds valgprocedure, struktur og arbejdsform, der endnu befinder sig i et forsøgsstade. Om disse råds nødvendighed og beføjelser, om lægfolkets pligt til at følge deres kald og påtage sig ansvar samt om biskoppernes pligt til at lade lægfolk følge deres kald, siger koncildokumenterne jo ganske klare og utvetydige ting: Disse råd skal have medansvar på alle pastorale områder og i videst mulig omfang.

Biskoppens optimisme deles af mange og må smitte af på endnu flere, der ikke lader sig skræmme bort af de børnesygdomme begge forrige pastoralråd har skulle vokse sig fra.

Eksperimentet skal jo lykkes.

Willem Wuyts

En pause i drøftelserne under det første pastoralråds første møde i foråret 1970.

Af Hans Jørgen Johansen

Om 3 måneder skal vi vælge nyt pastoralråd og nye medlemmer

Det er ved dette valg mere nødvendigt end tidligere at opfordere alle ansvarsbevidste og handlekraftige til at lade sig opstille som kandidater

Den begejstring, der fulgte med Vatikankonciliet og vores egen mere beskeden Nyborg-synode, tilførte de nye »strukturer«: menighedsråd, regionalråd og pastoralråd en vældig energi og virkelyst. Deltagelsen i det første valg her i bispedømmet lå også tæt på, hvad man groft kan anså må svare til de kirkeligt aktive katolikkers antal.

Som årene er gået, kan man mærke, at pulsen slår mere behersket. Det er selvfølgelig helt naturligt, at man ikke i det lange løb kan holde begejstringen på kogeunktet. Mange problemer i det daglige arbejde lader sig ikke altid løse så let, som man i begyndelsen regner med eller håber.

Man kan sige, at der nu er fundet et passende støt og roligt arbejdstempo, — men man kan også frygte, at en god del af den ærlige vilje til at gøre en indsats for kirken er forduftet i den modvind, som her og der er blæst gennem »strukturene«. Hvis det sidste er rigtigt, så er der fare på færde, — og det er i hvert fald rigtigt, at hvis

især lægfolket svigter ved det kommende valg, så ser det ikke godt ud for det spæde kirkelige demokrati.

De fleste lægfolk kan uden tvivl finde gode grunde til at holde sig væk fra de anstrengende og undertiden også skuffende kirkelige poster. Alligevel bør enhver betænke, at man derved kan svigte lægfolkets særlige kald.

Lægfolkets egne forudsætninger

»Lægfolkets særlige kald består i at gøre kirken nærværende og virksom på de steder og i de situationer, hvor den ikke kan blive til verdens salt uden ved dem«. (Citatet er fra koncilets dogmatiske konstitution om kirken, og findes også i biskoppens dekret om pastoralrådets oprettelse).

Der findes altså steder og situationer, hvor gejstlighedens kræfter og muligheder ikke rækker til, og hvor kirken kun kan være virksom ved lægfolkets indsats. Det er vigtigt at få understreget dette, — ikke for at grave grøfter mellem gejstlige og

lægfolk, men for at nå til en bedre forståelse af baggrunden for det kirkelige demokrati.

Lægfolkets medansvar for løsningen af både de pastorale og administrative opgaver består altså ikke i at yde en slags »gejstlig nødhjælpstjeneste«, at aflaste biskop og præster i deres hverv eller overtage forskellige tjenester på grund af præstemangel. Lægfolket er ikke en arbejdskraftreserve, man kan trække på, når bispedømme eller sogn stander i våde.

Tværtimod er lægfolkets kald og medansvar baseret på dets egne forudsætninger, talenter, indsigt og erfaring, som en biskop eller præst savner, eller i hvert fald ikke besidder i kraft af at være biskop eller præst.

Udvidelse af hinandens horisonter

Om baggrunden for det kirkelige demokrati har vor egen biskop bl.a. sagt, at den er »tilliden til, at hver enkelt i kraft af sin egen specielle baggrund kan bidrage med noget

Pastoralrådets ansvar, beføjelser og arbejds-opgaver

Uddrag af de officielle vedtægter — og en vigtig kommentar af biskoppens generalsekretær, p. Anton Dekkers

1. Pastoralrådet er ansvarligt overfor og sammen med biskoppen for løsnin-gen af de opgaver af pasto-ral, karitativ og admini-strativ/økonomisk art, som hovedsagelig angår hele bi-spedømmet, og det kan træffe beslutninger vedrø-rende disse opgaver, dog ikke i sager, hvis afgørelse i henhold til almindelige eller særlige bestemmelser er forbeholdt biskoppen, med mindre biskoppen har delegeret sin myndighed til pastoralrådet.

2. Biskoppen kan fore-lægge pastoralrådet sager og forhold vedrørende bi-spedømmets anliggender, ligesom pastoralrådet af egen drift kan tage så-danne sager op til behand-ling og overvejelse.

3. Pastoralrådet kan som led i sin virksomhed hen-vende sig til såvel kirkelige myndigheder, herunder kirkelige råd og organer,

som andre myndigheder, personer og råd.

4. Pastoralrådet sikrer op-retholdelsen af en for hele bispedømmet frivillig, fælles kirkebidragsord-ning.

5. I overensstemmelse med pastoralrådets administra-tive/økonomiske ansvar er det rådets opgave hvert år

1) at udtale sig om for-valtningen i stiftet på grundlag af en årsbe-retning og et årsregn-skab,

2) på grundlag af et af forretningsudvalget ud-arbejdet forslag at ind-stille til biskoppen et budget for stiftet,

3) at udtale sig om pro-jekter og langtidsplaner på grundlag af en af for-retningsudvalget udar-bejdet projektplan,

4) at fastsætte udskriv-nings- og fordelingspro-cener af kirkebidrag.

6. Pastoralrådet afgiver indstilling til biskoppen om ansættelse af sagkyndig re-vision.

Sager forbeholdt biskoppens afgørelse

Pastoralrådets beføjel-ser fremgår især af pkt. 1 i opgave-oversigten, men der er her gjort en tilføjelse, om sager hvis afgørelse er forbeholdt biskoppen. Denne tilføjelse trænger nok til en nærmere forklaring. Mange vil måske tro, at bi-skoppen herved giver be-slutnings-myndigheden fra sig med den ene hånd og straks kan tage den igen med den anden hånd, men sådan forholder det sig nu ikke.

Biskoppens generalsek-retær, pater Anton Dek-kers siger til »katolsk orientering«, at tilføjelsen er gjort af mere formelle grunde. Den endnu gældende kirkeret tillader faktisk ikke, at lægfolk

træffer beslutninger om kirkelige forhold eller får medansvar for løsningen af de pastorale og administra-tive opgaver.

Men som sikkert alle ved, er den officielle kirke-ret for tiden under revi-sion, og det er blandt andet meningen at ændre kirke-retten på forskellige punk-ter, så den passer til lægfolkets nye rolle i kir-kens liv. Det er med kirke-retten som med enhver an-den lov, — den vil altid være lidt bagefter udviklin-gen og må derfor også ju-steres med mellemrum, for det er naturligvis lovens ånd og ikke dens bogstav, der gør levende.

Det vigtigste ved tilføjel-sen om pastoralrådets op-gaver i punkt 1 er altså den allersidste sætning: — »med mindre biskoppen har delegeret sin myndig-hed til pastoralrådet«, — og det er faktisk det, han har gjort i første del af punkt 1.

ge menighedsråd

tolikker

værdifuldt til den fælles overvejelse. Det gælder ikke om at »stemme hinanden ned«, men at lytte til hinanden og lade sin egen snævre horisont udvides af andre menneskers hori-sont».

Af dette følger, at der ikke altid skal være enig-hed mellem biskop og pa-storalråd eller mellem sog-nepræst og menighedsråd. Modsætninger i opfattelse må ikke tilsløres, men net-op tillidsfuldt bringes frem i lyset. Ellers er der jo ingen mulighed for hori-sonternes udvidelse. Kon-flikter skal heller ikke for enhver pris undgås, for konflikter er med til at skabe vækst og modning, hvis man vel at mærke i fællesskab prøver at løse dem, — som det er blevet fremhævet i en af pastoral-rådets generaldebatter.

Det afgørende for at lade sig opstille som kandi-dat til pastoralråd eller menighedsråd er således ikke, at man på forhånd er enig i alt med biskoppen, sognepræsten eller de an-dre mennesker, man må forudse at skulle samar-bejde med. Det afgørende

er, at man »kan bidrage med noget værdifuldt til den fælles overvejelse«.

Hyrdernes fornemmeste hverv

Koncilets konstitution om kirken siger videre, at da lægfolket er medansvarligt for virkeliggørelsen af Guds frelsesplan, så forudsætter dette, at lægfolk også får reel mulighed for at tage del i kir-kens virke. »Derfor er de gejstlige ikke indsat som hyrder af Kristus, for at de alene skal påtage sig hele kirkens frelsebringende mission over for verden. Hyrdernes fornemmeste hverv er at sørge for de troendes fornødenheder og vurdere deres indsats og nådegaver, så alle hver på sin måde samarbejder på det fælles værk«.

At lade sig opstille som kandidat ved det kom-mende valg er således hel-ler ikke en speciel venne-tjeneste over for biskop eller sognepræst. Det er et spørgsmål om at følge sit kald som lægmand eller lægkvinde ad de veje, som gejstligheden skal sørge for at holde åbne.

Men hvorfor nu hele ti-den køre frem med argu-menter eller appeller, der ligesom antyder, at det kir-kelige demokrati ikke rig-tig fungerer, som det kunne eller burde?

En del af svaret herpå kunne man lytte sig til ved det siddende pastoralråds sidste møde, og specielt generaldebatten om pasto-ralrådets opgaver, arbejds-form og placering i bispe-

dømmet, som refereret i »katolsk orientering« nr. 19, 1977. Om den menings-udveksling, der her fandt sted, også har gyldighed for menighedsrådene, er svært at sige. Det vil vi prøve at vende tilbage til senere. Men da pastoralrå-det må siges at være det klareste udtryk for lægfol-kets medansvar og det vigtigste organ for det kirke-lige demokrati i bispedøm-

met, er der særlig grund til at være opmærksom på, hvad der foregår her.

Ekspirer, der skal lykkes

Et gennemgående træk i generaldebatten var en vis utilfredshed med arbejds-formen og med prioriterin-gen af opgaverne, men samtidig en udpræget posi-tiv vilje til at forbedre for-holdene, uden at man dog

kunne blive helt enige om, hvordan forbedringerne skulle opnås. Biskoppens afsluttende bemærkninger kom herved til at stå som en konklusion på debatten. Han opfattede fortsat både pastoralrådet og menig-

Fortsættes næste side

Det afgørende for at lade sig opstille som kandidat er ikke, at man på forhånd er enig med alle

»katolsk orientering« begynder her i anledning af valget til pastoralråd og menighedsråd en længere serie artikler og interviews. Vi har denne gang især behandlet spørgsmål om pastoralrådet. I næste nummer belyses menighedsrådets opgaver. Senere følger interviews med nuværende medlemmer af pastoralrådet og menighedsrådene. Vi vil bringe stof om søstrenes og præsternes deltagelse i valget, og vi venter også et eller flere budskaber fra biskoppen. Bispedømmets valgkomité vil løbende give praktiske oplysninger om valget. Endelig håber vi på særlig mange indlæg fra læsere.

Red.

hedsrådene som eksperimenter. Han var dog optimistisk med hensyn til fremtiden, fordi han indtil nu syntes, at alt havde fungeret rimelig godt, men han forudså, at de skuffelser eller blokeringer, som en del af pastoralrådets medlemmer følte, næppe kunne undgås i fremtiden. Årsagen hertil lå nemlig efter biskoppens mening i, at rådsmedlemmerne indbyrdes har modsatte ønsker, opfattelser og forventninger til arbejdets indhold og tilrettelæggelse.

Ubeslutsomhed i pastoralrådet?

Nu skal man passe på ikke at overfortolke mere spontane ytringer under et langvarigt møde, men der kunne i biskoppens opsummering spores noget af et hjertesuk over de skuffelser eller blokeringer, han selv har mødt i pastoralrådet, og man kommer i hvert fald ikke udenom, at det siddende pastoralråd har virket mindre beslutningsdygtigt og mindre handlekraftigt end det foregående råd, - hvad årsagen så end kan være. Det kan f. eks. ses på antallet af beslutninger eller vedtagelser, som i det nuværende pastoralråd er dalet til under halvdelen af det antal, man var oppe på i det foregående råd. (Her er ikke medregnet det første pastoralråds udsædvanlig mange beslutninger om personvalg m.v. til arbejdsudvalgene ved de første møder).

Denne afmatning i beslutningsprocesserne kommer også til udtryk i de temmelig mange generaldebatter, som er ført i det nuværende pastoralråd, men som ikke har resulteret i klare konklusioner eller vedtagelser. Dermed har biskoppen, som jo skulle rådgives, haft svært

ved at pejle sig frem til, hvad pastoralrådet egentlig har ment. På den baggrund er det forståeligt, at flere initiativer er gledet væk fra pastoralrådet og over til de forskellige kommissioner, som biskoppen har nedsat, f. eks. for ungdomsarbejdet, den kristne tjeneste, liturgien og massemedierne.

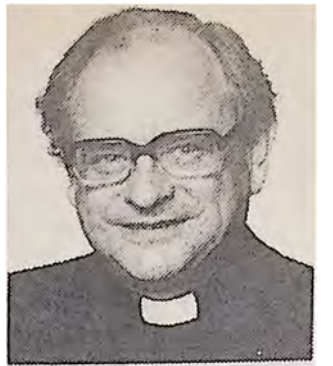
Pastoralrådets levedygtighed

Det kan selvfølgelig være praktisk at lægge specielle pastorale opgaver ud til sådanne ekspertgrupper, men det er meget betænkeligt for pastoralrådets levedygtighed og selvrespekt at se de egentlige pastorale opgaver i stigende grad blive løst uden om dette råd. Biskoppen har i sit dekret om pastoralrådets oprettelse bl.a. henvist til pave Paul VI's beskrivelse af formålet med et sådant råd og citeret følgende: »Det er det pastorale råds opgave at undersøge og bedømme samt at udlede praktiske konklusioner vedrørende alt, hvad der angår det pastorale arbejde, så at Guds folks liv og geming mere og mere bringes i overensstemmelse med Evangeliet«, og biskoppen tilføjer selv, at der således ikke kan være nogen tvivl om, at det pastorale råd på særlig privilegeret måde er det organ i bispedømmet, der skal tjene Guds folks universelle sendelse i verden.

Det kommende valg vil blive meget afgørende for, om pastoralrådet i højere grad kan leve op til denne målsætning. Derfor er det mere nødvendigt end tidligere at opfordre alle ansvarsbevidste og handlekraftige katolikker til at lade sig opstille som kandidater.

Dekretet om oprettelse af pastoralrådet

Biskoppens dekret om pastoralrådets oprettelse er fra 1970 og derfor ikke tidligere offentliggjort i »katolsk orientering«. Vi mener, at alle katolikker bør kende indholdet af dette vigtige dokument, som vi i anledning af det kommende valg hermed gengiver i sin helhed.

1. Det 2. Vatikankoncil lærer at målsætningen for Guds folk er »Guds riges fortsatte udbredelse« (jfr. konstitutionen Om kirken nr. 9). Det lærer endvidere at Kristus har grundlagt det som »et livets, kærlighedens og sandhedens fællesskab« og derfor bruges det også af ham »som et redskab til alle menneskers forløsning« (Om kirken nr. 9).

2. Idet konciliet bl.a. støtter sig på teksten i apostlen Peters første brev: »I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomskraft, som kaldte Jer fra mørket til sit underfulde lys« (2,9), slår det fast, at det er Guds folk som sådan, der har den ovenfor omtalte målsætning (jfr. Om kirken nr. 9), og at enhver kristen i kraft af sit tilhørsforhold til Guds folk ved dåben har fået medansvar for denne målsætning (jfr. sammesteds). Klarest kommer dette til udtryk i kapitlet om lægfolket, hvor der direkte står: »Lægfolkets apostolat er delagtighed i selve kirkens frelsebringende mission. Til dette apostolat bemyndiges alle af Herren selv ved dåben og firmelsen« (Om kirken nr. 33).

3. Om mangfoldigheden i kirken siger konciliet i dekretet om lægmandsapostolatet kort og godt: »Tjenestene i kirken er forskellige, men sendelsen er een« (nr. 2). Og for at beskrive de gejstlige tjenesters forhold til den fælles og ene sendelse hedder det i konstitutionen om kirken: »Hyrdene ved at de ikke er blevet indsatte af Kristus for at de alene skal påtage sig hele kirkens frelsebringende mission overfor verden, men at deres fornemste hverv er at sørge for de troendes fornødheder og vurdere deres indsats og nådegaver så alle hver på sin måde endrægtigt samarbejder på det fælles værk« (nr. 30).

4. Ligesom de gejstlige foruden deres delagtighed i kirkens almindelige sendelse i kraft af dåb og firmelse, også har forskellige

opgaver af speciel karakter indenfor det kirkelige fællesskab, således har også lægfolket ifølge konciliet et virkefelt, der i særlig grad er deres: »Lægfolkets specifikke kald består i at gøre kirken nærværende og virksom på de steder og i de situationer, hvor den ikke kan blive til verdens salt uden ved dem«. (Om kirken nr. 33).

5. At dette ikke betyder at lægfolk er afskåret fra særlige tjenester og opgaver indenfor det kirkelige fællesskab viser bl.a. fortsættelsen: »Foruden dette apostolat som angår absolut alle troende« (nemlig kirkens frelsebringende mission) »kan lægfolket også på forskellig vis blive kaldet til et mere direkte samarbejde med hierarkiet i dets apostolat... desuden er de udrustede til af hierarkiet at få overdraget disse kirkelige hverv med åndelige formål« (nr. 33, jfr. Om lægmandsapostolatet nr. 24).

6. Det kan ikke forbydes, at konciliet har indset at denne lære om kirkens sendelse og lægfolkets medansvar herfor må medføre strukturelle ændringer i kirkens måde at organisere sit liv på, og det foreskriver derfor, »at man så vidt muligt i bispedømmene skal have råd som er til hjælp for kirkens apostolske arbejde, hvad enten det er på evangeliseringens og helliggørelsens område, eller på det karitative og sociale område eller andre. Det er hensigtsmæssigt at gejstlige, ordensfolk og lægfolk samarbejder i disse råd«, fortsætter konciliet (Om lægmandsapostolatet nr. 26).

7. Pave Paul VI har i udførelsesdekretet Ecclesiae Sanctae nr. 15 beskrevet formålet med det råd der af konciliet selv blev kaldt for det pastorale råd: »Det er det pastorale råds opgave at undersøge og bedømme samt at udlede praktiske konklusioner vedrørende alt hvad der angår det pastorale arbejde, så at Guds folks liv og geming mere og mere bringes i overensstemmelse med Evangeliet«.

8. Der kan således ikke være nogen tvivl om, at det pastorale råd på særlig privilegeret måde er det organ i bispedømmet der skal tjene Guds folks universelle sendelse i verden. Og det skal derfor også være virkelig repræsentativt for kirkens mangfoldighed samt udtryk for dens enhed, hvis »synlige princip og fundament« er biskoppen ifølge konciliets egne ord (jfr. Om kirken nr. 23).

9. Det er indtil videre overladt til de enkelte biskopper nærmere at udmønte hvorledes kirkefolkets medansvar konkret skal komme til udtryk. Den foreliggende vedtægt for Pastoralrådet er et forsøg på at svare på konciliets ønsker og forordninger.

10. Denne vedtægt bygger på de principielle resolutioner, som den danske synode vedtog i august 1969 og er således i sig selv et sandt udtryk for kirkefolkets delagtighed i vor lokale kirkes omstrukturering efter konciliets bestemmelse.

11. Synoden var sig bevidst, at en omfattende og tilbundsående strukturering af hele kirkens liv kun kunne ske i etaper, dels for at respektere det bestående der stadig måtte have værdi, dels for at få hele bispedømmet med, og dels fordi det ikke var muligt på forhånd at løse alle spørgsmål, der er knyttet til en gennemgribende reform.

12. Når vedtægten på nogle punkter ikke er så vidtgående, skyldes det disse hensyn. Jeg ønsker imidlertid at tillægge Pastoralrådet medansvar i videst muligt omfang, og der forestår f.eks. i denne forbindelse et større arbejde med at søge ændret både det kirkeretslige og det civilretslige grundlag for bispedømmets økonomiske forvaltning (Ansgarstiftelsen).

13. Indtil en sådan ændring er gennemført bestemmer jeg, at Pastoralrådet fra det øjeblik det har konstitueret sig, overtager det nuværende stiftsråds funk-

tioner og Pastoralrådets forretningsudvalg de beføjelser, der er givet Ansgarstiftelsens forretningsudvalg.

14. Alle vil kunne forstå, at denne vedtægt endnu ikke har fundet sin endelige form, hvorfor det også er forudset at den skal tages op til revision senest i 1975 (jfr. § 4 stk. 2 og 3). Erfaringen må indgå i en vedtægt af mere permanent karakter, ligesom der må tages hensyn til den nyudformning af almengyldig katolsk kirkeret der er under udarbejdelse.

15. Vi ønsker som katolikker i dette bispedømme at yde vort beskedne bidrag til en udvikling, der ikke blot angår os selv men den katolske kirke som sådan. Det er vor forhåbning at den erfaring, vi får med denne vedtægt må vise vej til en frugtbar fremtid i vore hjemlige omgivelser og at vor lokale lovgivning vil kunne indpasses i et katolsk fællesskab, der går ud over det enkelte lands grænser. Da vi under ingen omstændighed ønsker at skabe en kirkeret, der er isoleret fra den øvrige katolske kirkes, vil en vedtægt ikke få permanent karakter uden at være forelagt Den Hellige Fader til hans udtalelse og godkendelse. Uden en sådan godkendelse vil vedtægten i øvrigt ikke uden videre have gyldighed ud over min embedstid.

16. Det er til slut mit håb, at alle troende vil forstå det medansvar de har for vor kirkes sendelse i lyset af Skriften og det 2. Vatikankoncils belæring, og at de bl.a. vil vise det ved at arbejde med på en forbedring af denne vedtægt således, at konciliets tale om medansvar ikke blot bliver til ord i vor mund, men også til virkelighed i kirkens liv og geming.

17. Hermed godkender og forordner jeg de bestemmelser der indeholdes i følgende vedtægt, udarbejdet af Gennemførelseskommissionen. Skt. Ansgars kirke, den 22. juli 1970.

Hans L. Martensen
biskop

Anstrengelserne belønnes, i hvert fald med kaffe.

Nyt om kirkeligt samarbejde

Ved Ruth Plum

Økumenen bør indgå i katekesen

Vatikanet (KNA) — Præsidenten for Vatikanets sekretariat for de kristnes Enhed, kardinal Jan Willebrands har på bispesynoden givet udtryk for, at økumenen bør indgå i det kateketiske arbejde. Også biskop Dennis Harold de Jong fra Ndola i Zambia sagde, at det økumeniske anliggende, der var et af Det andet Vatikanconcils vigtigste mål, burde indtage en større plads i synodefædrenes drøftelser.

Irlands primas rækker protestanter en »broderhånd«

Armagh (KNA) — Ærkebiskop Tomas O Fiaich af Armagh, den nye primas for de cirka 3,5 millioner katolikker i hele Irland, har i et interview med den protestantiske pressetjeneste sagt, at han vil søge at samtale med protestanter og arbejde energisk for økumeniske aktiviteter »for fredens og forsoningens skyld«. Den nye

ærkebiskop bliver automatisk medlem af den interkonfessionelle »Ballymascalon-Konference«, der er Irlands officielle komité for den teologiske dialog mellem katolikker og protestanter i landet.

Ærkebiskop O Fiaich mener, at disse samtaler hidtil har været for »akademiske« og derfor ikke har betydet ret meget for den økumeniske udvikling. Han foreslår, at man søger sammen om at løse konkrete opgaver for at mindske spændingen mellem de forskellige ghettoer i Nordirland.

Ærkebiskoppens valg-sprog er: »Brødre i enhed«.

Patriark Pimen hædrer to katolske præster

(KNA) — Den russisk-ortodokse patriark Pimen af Moskva har udmærket to katolske præster. Msgr. dr. Carl Klinkhammer har fået Den hellige storfyrst Wladimirs Orden og p. dr. Heinrich Indemans Det økumeniske Diplom. De har fået disse udmærkelser for den hjælp, de har ydet den ortodokse ærkebiskop af Düsseldorf og Nordvesttyskland, Alexej i hans pastorale arbejde.

Økumenisme kan også drives for vidt — mener munkene på bjergene Athos.

(KIPA) — Den ortodokse munkerepublik på det hellige bjerg Athos har alle-

rede for flere år siden afbrudt forbindelsen med patriarkatet Konstantinopel på grund af dettes økumeniske aktiviteter. Nu vil munkerepublikken også bryde forbindelsen til den russiske kirke.

I Athos' hovedstad Karyes er der offentliggjort en erklæring om, at man nu ønsker forbindelsen til den russiske kirke afbrudt, fordi russerne har meddelt, at de i nødsfald er villige til at give katolikker adgang til sakramenterne i deres kirke.

For nogle år siden blev der givet tilladelse til, at mænd fra Sovjetunionen igen kunne få lov til at indtræde som munke på Athos, og nogle mener, at når man nu igen bryder forbindelsen til den russiske kirke, er det af angst for, at der skal komme alt for mange russiske munke til Athos. Før oktoberrevolutionen var der 3000 russiske munke i munkerepublikken.

Metropolit Kyrill fra Leningrad på besøg i Rom

Rom (KIPA) — En delegation ledet af rektor for det katolske akademi i Leningrad, metropolit Kyrill af Wyborg, besøgte i slutningen af 1977 Rom. Foruden metropolitliten deltog seks professorer fra de ortodokse akademier i Zagorsk og Leningrad. Ved generalaudiensen, som den ortodokse delegation deltog i, henvendte pave Paul

VI sig til den og sagde, at katolikker og ortodokse har »meget at lære af hinanden for at blive forstået som folkeslagene har brug for forsoning og fred«. Paven sendte sine bedste hilsener og ønsker til patriarken af Moskva og hele Rusland, Pimen, og til hele hans gejstlighed og alle de troende, han har ansvaret for.

Kort forinden var en delegation fra pavestolen under ledelse af sekretæren for Trosælærekongregationen, ærkebiskop Jerome Hamer, rejst på besøg til Sovjetunionen.

Lederen af delegationen, rektor for det katolske akademi i Leningrad, metropolit Kyrill af Wyborg overrækker pave Paul VI en værdifuld ikon.

Nyt om liturgien

Fredshilsenen

Ved Lily Fausbøll

Efter sin opstandelse mødte Jesus i Jerusalem sine disciple, han stod midt iblandt dem og sagde »Fred være med eder«. Det var hans gave til kirken, og når man i urkirken mødtes til gudstjeneste, var ønsket om fred af stor vigtighed for alle.

Kristi fred må også høre med i vort liv i dag. Det må være vort hjertes inderlige ønske, når vi beder — fred med vore medmennesker, og fred i vort eget sind — Guds fred. Der er mange steder i liturgien, hvor dette udtrykkes, men det primære sted er fredshilsenen før kommunionen. I den reviderede liturgi efter

II Vatikanconcil. den vi bruger nu, er denne hilsen meget vigtig.

Denne praksis med udveksling af fredskys eller andet tegn på fred findes i Det gamle Testamente som et tegn på respekt og venskab. Det har sine rødder i jødisk tradition. I den kristne liturgi nævnes den første gang hos Justin marty (år 150 e. K.) Den blev brugt i den eukaristiske gudstjeneste.

En fortsættelse af Fadervor

I den tidlige romerske liturgiske tradition brugtes den ved Ordets liturgi. Da denne blev samlet med eukaristien, blev det almindeligt at bruge den ved frembæringen af »gaverne«. Det er påmindelsen hos Mathæus: »at man skal forson sig med sin broder, for man bringer sine gaver til alteret«. Senere flyttedes hilsenen, under stor protest, til slutningen af den eukaristiske bon, og endelig efter Gregor den Store blev den en fortsættelse af Fadervor som forberedelse til kommunionen.

Den reviderede liturgi efter konciliet har beholdt den på dette sted.

Forsoning, enhed og fred

Tidlige liturgiske dokumenter forklarer forskellige former for denne hilsen. En af de tidligste siger, at hvert medlem af præsteskabet skal udveksle hilsen med sin nabo, og de troende skal udveksle den indbyrdes. Gejstlige og lægfolk skal udveksle den, der hvor de står.

Denne skik ændredes noget i middelalderen, der

blev et skel mellem gejstlige og lægfolk, de sidstnævnte skulle kun høre og modtage, ikke selv foretage sig noget. Derfor skulle fredshilsenen gives til dem, hvis den skulle gives. De fleste af os har oplevet, at fredshilsenen var en højtidelig omfavelse, som præsterne gav hinanden, og menigheden nøjedes med at se til.

Det nuværende ritual kalder på en fredshilsen efter bønningen om fred og enhed i kirken. Når præsten eller diakonen siger: »Lad os give hinanden et tegn på fred« er alle tilstedeværende indbudt til at udveksle hilsener med deres naboer som et pant og tegn på forsoning, enhed og fred.

Fælles kærlighed

Måden, man gør det på, kan variere fra menighed til menighed. Er der mange, er et almindeligt håndtryk det almindeligste, men hilsenen, hvor man bruger begge hænder, udtrykker mere varme, måske fordi man er nødsaget til at se på den, man giver hilsenen til.

Det er ikke nødvendigt, at præsten går ned til menigheden, for han har allerede bedt om fred for alle tilstedeværende, da han sagde: »Herrens fred være altid med jer.«

»For de deler det samme brod, skal de troende udtrykke deres fælles kærlighed og bede om fred og enhed i kirken og med alle mennesker.«

(Frit efter Notitiae, en artikel fra den biskopelige komité for liturgi i USA.)

Nyt om katolske tidsskrifter

Magasin nr. 5: Om »Kvinder, Præstedømme og Vatikanet«, skriver John R. Donahu SJ, professor ved Vanderbilt Divinity School, Nashville, Tenn.

Ved Woodstock Theological Center i Washington har han med en gruppe diskuteret Trosælærekongregationens erklæring af 15. oktober 1976 om »Kvindens adgang til præstevieelse«. Artiklen er et resultat af denne diskussion. Det nævnes, at selve ordvalget i erklæringen åbner mulighed for en senere nyformulering af den katolske lære om emnet, og artiklen konkluderer, at erklæringen uden at give endelige svar på spørgsmålet hjælper til en »præcisering af nogle områder, der bør diskuteres yderligere«. Man håber, at debatten må nå »ud over det negative oplæg i erklæringen til en mere positiv måde at

stille spørgsmålet på: Hvad er der i kirkens natur qua redskab for Kristi frelse og forsoningsgerning, som kalder kirken til at være åben for muligheden af præstevieelse af kvinder?«

Af en anonym forfatter er der en meditationstekst: »Guds henvendelse til mennesket: Elsk mig sådan som du er.«

Christian Lerch kommenterer i »Mellem Mystik og Politik II« — som lovet i sidste nr. — nogle af teserne i Metz's bog »Zeit der Orden«. Lerch kritiserer, at Metz i stedet for en dybtgående analyse af hvorfor kirken og ordenssamfundene er i en dyb krise, opstiller nyformulerede idealbilleder af ordenslivet, mens der savnes en redegørelse for, hvorfor de gamle idealbilleder ikke længere duer. Alt i alt anbefales bogen.

P. Samuelsen undrer sig over, at p. Bjørn Højbo ikke i de to tidligere bragte

artikler om Monseigneur Lefebvre har udformet en ny teologi ud fra de præmisser, han selv foreslår. Bjørn Højbo mener imidlertid, at man har lov til at pege på problemer uden at mene, at man selv er i stand til at løse dem, og han mener, at det må være de pavelige teologers opgave.

Magasin nr. 6

Nr. 6: »Lys i Mørke« er taget fra kardinal J. Ratzingers »Dogma und Verkündigung« — om at fejre jul »trods menneskenes fredløshed, ensomhed og nød«, for »at fejre jul vil sige at tage imod en fest, som vi ikke selv har opfundet, men som blev skænket os af Gud.«

Fokus på Forandring — nr. 12 af L.O. Dorn handler om »Kirken og Verden— I«. Hvad siger Bibelen om verden? De kristnes syn på verden i den første tid efter Kristi opstandelse, i forfølgelsestiden, i

tiden efter Konstantin, i den moderne tid og i vort tid op til vort århundrede. I årene mellem de to verdenskrige tog en del teologer spørgsmålet op på ny, deres arbejde bar frugt i Det andet Vatikanconcil — fortsættes i næste nr.

Fra »Legenda Trium Sociorum« fortælles om, hvordan Frans af Assisi ved at blive de spedalskes ven og fortrolige når til et inderligere bønsliv.

Frode Brogaard skriver om »Tro og Fornuft«. I artiklen behandles forholdet mellem tro og viden, Gudsbeviset hos Thomas af Aquin omtales, og det ondes problem tages op, og til slut konkluderes det, at trods alle vanskeligheder »er nøgleordet for forholdet mellem tro og fornuft alligevel: harmoni.«

Magasin udkommer 6 gange årligt og koster 32 kr. pr. årgang, 6 kr. i løssalg. Ekspedition: Skt. Kjeldsgade 3. 2100 København Ø.

GRÆSSERNE I VILDMARKEN

Lidt om græssernes oplevelser i vildmarken fulgt af et svensk TV-hold gennem strabadser, dårligt vejr, spænding og afslapning

»Græsserne«? — det kræver vist en forklaring.

Navnet »Græsserne« dækker over tre tidligere grupper i Hertug Knuds Division, Det danske Spejderkorps, nemlig Jeanne d'Arc, Knud Lavard og Sct. Bernhard, som siden 1972 har været slået sammen til en gruppe. Geografisk er Græsserne placeret i Nordkøbenhavn (Lyngby og Ordrup).

Bag navnet Græsserne gemmer sig en del symbolik: Græsserne er den mest artsrige plantesort. Og selv i den uforgængeligste asfalt og cement findes revner eller sprækker, hvor Græsserne vil spire frem. Mon ikke det giver forklaring nok?

Og med denne lille orientering vil vi give penen til 2 af deltagerne i årets sommerprojekt:

Efter et par dages in-

struktion i kanosejlad, begyndte vi på den lange færd, uden at ane hvilke enorme strabadser denne eller så fredelige tur ville byde på.

Efter at vi uden problemer havde krydset Ojesjön i vore kanoer, nåede vi frem til den å, som skulle volde os et så stort problem.

Umuligt at komme videre

Med godt humør begav vi os afsted. Efter sigende skulle det »kun« være en tur på godt en kilometer ad let fremkommelig sti, men ak!! Kortet viste forkert, hvilket vi dog først erfarede efter at have tilbage lagt omkring en kilometer ad næsten ufremkommelig »sti« og med kano og bagage på nakken. Behøver vi at fortælle at det samtidig øsregnede?!

Da vi opdagede fejlen med kortet, holdt vi en længere palaver om sagens uforudsete udvikling. Vi blev enige om at sende et par stifter ekspeditioner ud i området for at rekonoscere, før næste slagplan blev lagt.

Disse meddelte ved tilbagekomsten at vi befandt os ca. en kilometer fra denne dags mål. Efter denne meddelelse blev vi enige om at begive os mod målet: Elgsjön kun medbringende vor bagage — ingen kanoer. Vi nåede frem i temmelig udmattet forfatning — og i silende regn.

En lille skare (deriblandt de undertegnede) af særligt udvalgte, skulle vendt tilbage for at hente kanoerne. Vi sukkede dybt ved tanken om et endnu ukendt antal timer uden mad, men sådan kan livet

være i vildmarken. Vi begav os da afsted i dyb tavshed, fast besluttet på at overvinde sult, træthed og hvad der end måtte komme. Vi delte os i to hold, hvoraf det ene bar kanoerne, mens det andet hold foretrak at bugsere dem igennem et næsten ufremkommeligt, mudret og stenet vandløb, hvor man gentagne gange sank i dynd til midt på livet.

Endelig hen under midnat fik vi samlet kanoerne ved den opslåede lejr, og vi kunne slæbe os hen til den mad vi havde drømt om i over tolv timer.

På vej mod målet

Tidligt næste morgen atter i aktion. Afsted mod næste mål — søen Lille Bør. En rejse på 6-7 kilometer. Denne gang heldigvis ad vandvejen.

Vi nåede Lille Bør uden

nævneværdige problemer. Denne dag oplevede vi et helt nyt fænomen: Tørvejr!

Vi slog lejr, nød den veltilberedte mad og fandt hurtigt soveposerne frem.

En skøn, bagende sol vækkede os den følgende dag. Vi brød hurtigt lejren op og afsted i stor hast eftersom store, truende skyer desværre nu trak sammen i horisonten. Efter et kvarters sejlads gennem en tæt sivskov, brød uvejret løs, og på et øjeblik var alt gennemblødt. Først, da vi efter endnu 20 minutters sejlads nåede næste bæring på et par hundrede meter, stilnede uvejret langsomt af.

Da den lille »flåde« i skæret af solnedgangen, rundede Long Island's sydspids, mødte et på en gang gribende og frygtindgydende syn os alle: Høvding Springende Danser's store teepi (red.: teepi = indiansk telt) omgivet af stammens mindre teepi's.

Svensk TV ankommer til Ojibwa stammens lejr.

De næste dage gik med at indrette og udsmykke stammens teepi's, og hver aften blev patruljelederne kaldt sammen, for at blive informeret om næste dags slagplan.

Alt sammen forberedelser til filmsoptagelser til svensk fjernsyn. Producenten var allerede ankommet og gik rundt og gjorde notater.

Lørdag formiddag blev alle kaldt sammen foran den store teepi for at få ordre til at iklæde sig deres rigt udsmykkede indianerdragter, som var syet hjemme i vinterens løb.

Nu fulgte det svenske HTV-hold intenst Ojibwa-stammens hverdag i sommerresidensen.

For nu helt at rense vore sjæle og legemer, blev der arrangeret fælles badstue på ægte indiansk vis.

Samme aften samledes alle krigere og squawer til

et storslået lejrhal, hvor bl.a. Gamle Hjerne, traditionen tro, fortalte et gammelt indiansk sagn.

Søndag gik med at samle blåbær på Long Island's nordspids. Og mandag var man travlt optaget af at fremstille og istandsætte danseudstyret, der skulle bruges ved den årlige dansesfest, som skulle afholdes samme aften.

Efter et hurtigt aftensmåltid, drog stammen i kanoer til dansepladsen. Til denne dansesfest kom også Sortspættens stamme, en nabostamme, der havde sommerresidens i den sydlige ende af Store Bæversø.

Denne aften dansede vi alle de traditionelle danse som f. eks. Bønne- og Slangedansen samt Bison- og Ømedansen. Inden morgenen gryede sejlede stammen hjem over søen i talløse faklers skær.

Under hele perioden blev vi ustandseligt filmet og interview'et af de svenske TV-folk.

Dagen derpå hvilede hele stammen. Dvs. man underholdt sig ved at afvikle kanokæntningsøvelser og andre morsomme aktiviteter. Denne aften gik stammen tidligt til ro for at være udhvilede til næste dags program: Femkamp! Femkampen indeholdt disciplinerne: Båltænding, bueskydning, præcisionskast og kano-kapsejlad.

Den store Manitou-fest

Om fredagen blev vi vækket meget tidligt af Høvding Springende Danser, der forkyndte, at Den store Ånd hvilede over lejren.

Denne dag fastede vi og gik i badstue, for at blive rensset til Den store Ånds Fest.

En udvalgt lille flok drog over til Dansepladsen for at samle brænde, der skulle transporteres til Manitous Ø. Her må intet røres, thi alt er helligt.

Stillinger tilbydes

Sct. Therese kirke

søger snarest organist, ikke nødvendigvis faguddannet. Evt. honorar efter aftale.

Henvendelse til sognepræsten P. Niels Kiær S.J., Børnstorffsvej 56, 2900 Hellerup. Tlf. HE 4119.

Halvdagsassistent

søges til børnehaven med tiltrædelse pr. 1. januar 1978. Arbejdstiden er 20 timer ugentlig i gruppen hos de 5-6 årige 20 børn. — Børnehaven er normeret til 60 børn. Løn og ansættelse efter gældende overenskomst.

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til lederen, sr. Mamertis, Børnehaven Fredsholm, Bistrup Byvej 18, 3460 Birkerød, tlf. 02 81 03 78.

Vikar til børnehaven

Vi søger en uddannet børnehavelærer, som kan tiltræde som vikar under sygdom, ferie og lign. — Børnehaven er normeret til 60 børn. Henvendelse til børnehaven Fredsholm, Bistrup Byvej 18, 3460 Birkerød, tlf. 02 81 03 78.

Møder og arrangementer

DKKF Lørdagsklubben

Amnesty International. Den 28. januar 1978 kl. 15 i Jesu Hjerter Kirkes Menighedssal, Stenosg. 4 A. Lektor Gert Bølvig taler om organisationen, om dens kirkegrupper. (kr. 6,-).

Tilmelding: Gerda Henriksen, Hildurgsgade 8, 2100 Khvn. Ø. Tlf. (01) 20 27 94. Alle er velkomne.

Margot Petersen

Niels Steensens Gymnasium

indbyder elever i 9. klasse og 3. realklasse, der overvejer at søge optagelse i 1. gymnasieklasse, og deres forældre til

orienteringsmøde

onsdag den 25. januar kl. 19.30

Indgang: Australiensvej 38.

På mødet gøres der rede for de krav, gymnasieundervisningen stiller, og der orienteres om undervisningen i de enkelte fag, valgmuligheder, elevaktiviteter, studieforhold, stipendieforhold m.v. samt om skolens særlige formål som kristent gymnasium på katolsk grundlag.

Nye 8. og 7. klasser

oprettes som sædvanligt til august. Interesserede er velkomne til ovenstående gymnasieorienterende møde, men man kan i øvrigt ved telefonisk henvendelse (01-209340, skoledage 9-14) få tilsendt vort orienteringshæfte og ansøgningsblanket. Ansøgning om optagelse skal være os i hænde senest 15. februar 1978.

Fælles Krise — Fællesskab

Økumenisk Studiedag lørdag den 21. jan.

1978 kl. 11 til 16.45

i Skovshoved Skole og Kirke

Korsgårdsvej 1, Charlottenlund.

Også i år arrangerer de 4 nabosogne: Jægersborg, Ordrup, Skovshoved og Sct. Andreas Kirker en fælles Studiedag i be- deugen for de kristnes enhed.

Lektor Oluf Bohn fra Århus taler om

»Integrerte Gemeinde«.

som han har mødt i Tyskland. Cand. teol. Ellen Juhl Christiansen taler om »åbne familier (økumeniske) på Århusegnen.

Maria Stenz, Lasse Lunderskov m. fl. synger og spiller Kingos og Grundtvigs salmer på nye melodier.

Vi spiser frokost (medbragt mad) te og kaffe serveres. Øl og sodavand købes. Vi synger.

Der bliver gruppedrøftelser, og studiedagen slutter med fælles

Gudstjeneste

i Skovshoved Kirke med musik og fælles- sang, og hvor Birthe Benzon synger Mariæ Bebudelse med musik af Purcell.

fra Sct. Andreas Kirke. Ordrup.

Middagen bestod af en lækker kantarelstuvning, majscolber, salat og urter samt »vildsvin« stegt på spid over bål.

Efter det overdådige måltid, gik vi til Manitous særlige danse- og bålplads, hvor et prægtigt bål stod tilrettelagt og blot ventede på at blive antændt.

Man satte sig ned i andægtig tavshed og ventede — og ventede. Ingen sagde noget. Man ventede på et tegn. — Pludselig oplystes himlen af en kraftigt lysende ild samtidigt med at høje råb hørtes ude fra søen, og Høvding Rullende Torden kom sejlene i sin kano, gik i land og tændte bålet.

Derpå hyldede vi Manitou til langt ud på morgenen.

Lørdag holdt vi finalen i femkamp, hvor tre vindere blev udpeget. Derefter meddelte høvdingerne at vi kunne iføre os hvid mands kluns, for resten af denne den 15. dag gik med at nedbryde lejren. Sent lørdag aften kunne vi vende næsen mod Danmark.

Gule Stump (Michael Faber)

Famle Hjerne (Anders Baadsgaard Jensen).

En efterskrift

I 1972 startede man i Græsserne studier af den nordamerikanske indianerstamme med navnet »Ojibwa«.

indianske er blevet adopteret som en del af Græssernes ideologi.

TV-holdet fulgte os på årets sommerlejr i et mægtigt sø- og vildmarks område i det sydlige Värmland i Sverige — et område som i mange henseender svarer til Ojibwa stammens hjemegn i det sydlige Canada ved de store søer.

Udsendelsen, der blev vist i Svensk TV 2 d. 16. oktober i år, viste lidt af Græssernes bestræbelser på at komme det indianske liv lidt nærmere — i klædedragt, bolig, spisevaner og dagligt liv såvel som åndeligt liv. Men det var ikke en udsendelse om en rekonstruktion af Ojibwa stammens liv og levned — for det kan professionelle museumsfolk gøre bedre. Det var derimod en udsendelse om et anderledes ungdomsarbejde, hvor man, udover naturligvis at give deltagerne et nyt syn på indianerne, anvendte

bl.a. findes i en tidligere modenhed hos ungdommen, en mere facetteret skoleundervisning og et stigende antal tilbud om beskæftigelsesmuligheder i fritiden.

Knobbinding, kimsleg, redningsrebekast og mange af de aktiviteter der hidtil, som beskæftigelsesterapi, har været drevet spejderarbejde på, er ikke længere, og har aldrig været meningsfyldte i sig selv.

Alligevel turde lidt af ovenstående beretning vise at det trods alt er muligt, at gå imod strømmen. At modvirke opløsningstendenser. At drive positivt og meningsfyldt ungdomsarbejde.

Grundlaget for vor målsætning er den enkelte dreng/piges ve og vel, udvikling og modning — med skyldig respekt for den individuelle personlighed.

For at komme målsætningen nærmere må spejderarbejdet i alle dets aktiviteter være præget af se-

Studierne påbegyndtes på lederplan med en livlig brevveksling med forskellige Bureau of Indian Affairs, U.S. Department of the Interior, m. fl. samt besøg og samtaler med bl.a. den Canadiske og Amerikanske Ambassade i Danmark, museums- og universitetsfolk. Dette gav os et godt grundlag at starte på.

Det er så i de forløbne år blevet til et interessant, spændende og lærerigt ungdomsarbejde — og man kan godt sige at det

»det indianske« som et nyt middel til at lære en fornuftig omgang med naturen og ens kammerater i fællesskabet.

Det meningsfyldte ungdomsarbejde.

I de sidste år er man ofte blevet præsenteret for dette, at spejderbevægelsen havde overlevet sig selv.

Samtidig er det blevet vanskeligere at præsentere de unge for et virkeligt fængslende spejderarbejde. Årsagen hertil kan

rijsitet. Der må og skal være fornuftige begrundelser for det vi beskæftiger spejderne med.

Og alligevel er det alene ikke tilstrækkeligt. Der kræves noget mere. Nemlig en udfordring til den enkelte om sammen med og i uafhængighed af sine jævnaldrende at opsøge det spændingsfyldte med alle dets farer og besværligheder. Er udfordringen ægte, vil den også kun sjældent blive afvist.

Græsserne & Helligrekongersklanen.

Rubrikken fortsat fra side 10

Frans af Assisi

Tirsdag den 24. januar 1978

Sankt Mariæ Kirke, Frederiksberg
Jens Jessensvej

En aften egnet for alle. Der spilles musik og vises en film, der skildrer Frans' liv, hans enkle livsstil, omsorg for de fattige, kærlighed til Gud og til naturen.

PATER IRENÆUS CAPPELEN O.F.M. Conv., sognepræst ved den katolske kirke i Nakskov vil vise filmen og kommer med nærmere forklaringer og svar på spørgsmål, således at det bliver en både berigende og festlig aften.

Som bekendt er p. Irenæus slev Franciskaner og har ofte besøgt Assisi.

Alle er hjertelig velkomne! Vel mødt d. 24/1. Mødet begynder kl. 20 i menighedssalen. Der er aftenmesse i kirken kl. 19.30.
Åbenhus-aften udvalget

Det sker på Magleås i januar:

Ma.9. - Fr.13.
Studieuge for oblatpræster, der virker i Skandinavien.

To.19. - Lø.21.
Det Økumeniske Fællesråd afholder et Stiftsseminar om Udviklingsproblemer under mottoet: HJÆLPER VI?

Ti.24. - To.26.
Studieuge for udenlandsk fødte præster og søstre — med foredrag og under ledelse af bl.a. p. Gregoire

Fr.27 - Sø.29.
Ungdomsretæte ledet af Elsebet Kieler

Magleås: Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. (02) 81 07 15. Kontortid: mandag-fredag kl. 10 - 14.

Rettelse til Ringsted

Højtiden for den hellige Knud Konge og Knud Hertug fejres med en højmesse søndag den 22. januar 1978 (og ikke, som meddelt i Nr. 20/1977, den 10.01.1978). Vi beklager.

A. Gillissen

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.

Kontoret har åbent ugens 5 første dage fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Post-giro 6 46 63 97.

Døde

Pax

Vor kære Søster
Benedicta Persson
o.s.b.

er stille død d. 27. november 1977
Mosteiro Sao Joao
Campos do Jordao, Brasil

Kursus

SPROGHØJSKOLEN PÅ KALØ

8410 Rønne
Højskole med sprog som centralfag.
4 mdr. fra 4. april og
5 mdr. fra 1. november.

Engelsk, tysk, fransk. - Dansk for udlændinge. - Alm. fag, valgfrie emner. - Sproglaboratorium.

Ring (06) 37 12 86 eller skriv efter skoleplan.

Personlige

Godt Nytår!

Ømstyrelsen ønsker hermed alle venner og velgørere et godt nytår med tak for den hjælp vi har fået i det forløbne år.

På Ømstyrelsens vegne
Marianne Meyer

Salg og service

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31.

Lys - Kraft - Varme

KAJ F. FJORDING & SØN 1/5

MURERMESTRE • INGENIØRER

ENTREPRENØRER • TLF 01 • 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Musikmappe

Bispedømmets ungdomskommission har pr. 1. nov. 1977 udgivet en musikmappe, ringbind A5, indeholdende rytmiske messer samt salmer/sange til samme.

Ved køb af mappen tegner man sig samtidig som abonnent og vil automatisk mod betaling (billig abonnementsordning) få tilsendt supplerende nyt nodemateriale til det antal mapper, der abonneres på. Nyt nodemateriale tilstræbes udsendt 2 gange årligt (forår - efterår).

Bestilling af mappe

Indsend kr. 15.- (mappe kr. 10.- + kr. 5.- til forsendelse) til: MUSIKMAPPE, ved A.M. v. Holstein-Rathlou, Juelsmindevej 51, 5200 Odense V.

Ved forsendelse af større bestillinger samt yderligere oplysninger om mappen henv. til: Katolsk ungdomssekretariat, Sct. Kjeldsgade 3, DK-2100 København Ø. Tlf. 01-20 63 63.

BUK

Regnskab og revision

selvangivelser og årsregnskab udføres på Sjælland. Også moms, løn, skat m.v. Medlem af Dansk Revisor Union.

Peter Bruun
Haregabsvej 15, 3230 Græsted
(03) 290632 (bedst 12-14)

Ur- og Brilllehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gærritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

»Adveniat«

Fortsat fra forsiden

sagt, at han var »rystet« over erklæringen og især stod helt uforstående over for, at europæiske professorer, hvoraf nogle oven i købet var protestanter, skulle have nogen indflydelse på fordelingen af penge, som tyske katolikker har givet. Samtidigt rettede han en speciel tak til den personligt angrebne biskop Franz Hengsbach

af Essen og sagde, at Latinamerikas lokalkirker først ved Adveniat's hjælp havde fået mulighed for at udføre deres i vor tid så nødvendige mission »værdigt og uafhængigt af regeringerne. Det er en hjælp, der tillader os at vandre ad den kirkelige fomyelses vej, som blev besluttet i Medellin i 1968«.

Raoul Follereau død

(KIPA) — Raoul Follereau er død, den mand om hvem man har sagt, at det er lykkedes for ham at smitte alle lande med »næstekærlighedens virus«.

Raoul Follereau ville helbrede de spedalske, alle spedalske, Han blev »de spedalskes apostel«. Mange husker hans bøn til Stalin og Roosevelt om, at de hver ville skænke ham blot så meget, som en bombemaskine ville koste at bygge — så kunne alle verdens spedalske blive

helbredt. Desværre syntes spedalskhed dem ikke at være et argument for at give afkald på blot en bombemaskine.

Hvert år fejres »de spedalskes dag« den sidste søndag i januar. Hvert år udsendte Follereau et opråb til denne dag. Opråbet til »De spedalskes dag« 1978 fik Follereau skrevet inden sin død, men denne gang havde han tilføjet, at det var hans sidste appel, fordi han ville trække sig tilbage fra arbejdet. Hans sidste appel blev derved samtidigt til hans åndelige testamente.

I de 46 år, Follereau har arbejdet for sine spedalske medmennesker, har han på sine rejser besøgt 95 lande og ved disse rejser tilbage lagt en afstand på cirka 30 gange jordens omkreds. Han har skrevet over 40 bøger. (2 af dem er oversat til dansk: »Hvis Kristus bankede på din dør« og »Bogen om kærlighed«).

Kirkeleder kræver religionsfrihed i Albanien

Boston (NC) — Den 28. november 1977 fejredes 65 årsdagen for oprettelsen af den albanske stat. I den anledning har kardinal Humberto Medeiros af Boston og biskop Mark Lipa, leder af den albanske ortodokse kirke i Amerika, udsendt en fælles erklæring, der kræver religionsfrihed i Albanien. De siger, at siden kommunisterne i 1946 kom til magten i dette østeuropæiske land, »mistede det albanske folk sine personlige rettigheder og friheder, også friheden til i tale og skrift at udtrykke deres meninger og frihed til at følge deres samvittighed

såvel i moralske som i religiøse spørgsmål«.

»Den nuværende regerings systematiske religionsforfølgelse er kulmineret i at erklære Albanien for en ateistisk stat«, siger de. »Albanien er blevet et land uden kirker og moskeer, uden præster og uden iman'er« (muslimske åndelige ledere). Og de fortsætter: »Vi kan ikke længere tie over for en sådan vedvarende antireligiøs taktik, der krænker menneskerettighederne, er en hån mod menneskets intellekt og drager åndelige og moralske værdier i tvivl«.

Amerikansk sogn vil hjælpe gengifte katolikker

Chicago (NC) — St. Theresa sogn i Chicago har i de 88 år, det har eksisteret, altid været et stærkt missionerende sogn. Nu har man i sognet foretaget et fremstød for at nå ud til fraskilte og gengifte katolikker, og hertil bruger man utraditionelle metoder. I avisreklamer og på plakater i butiksvinduerne kan man læse: »Fraskilte, gengifte katolikker? Ønskes tidligere ægteskab annulleret? Ring til Father Bill, 528 - 6650, St. Theresa kirke«.

P. Bill Grogan siger, at sognets nye fremstød sker for at komme de katolikker til hjælp, hvis ægteskab er mislykket. »St. Theresa sogn har altid været et sogn, der opsøgte mennesker i nød«, siger P. Grogan, »og nu ønskede vi

at få fat i disse — ofte fraldne — katolikker for at få dem til igen at gå til messe, modtage sakramenterne og opdrage deres børn katolsk«.

Foruden P. Grogan deltager også P. Michael Weston og P. Matthias Hoffman i programmet, der tilbyder fraskilte gengifte katolikker hjælp med ansøgning om en annullering af det tidligere ægteskab. Til gengæld forventer man så, at de pågældende går regelmæssigt i kirke, deltager i sognets aktiviteter og selv tager del i annulleringsproceduren.

»Det ville være tåbeligt kun at avertere i sognebladet og ved opslag i våbenhuset, for disse mennesker er jo ophørt med at gå i kirke«, siger P. Grogan. Derfor gik man over til at avertere i aviserne og satte plakater op i butiksvin-

duerne. De første tre dage resulterede i 45 opringer, og i løbet af sommeren henvendte over 300 sig, så man måtte søge forstærkning på et præsteseminarium for at kunne klare at interviewe alle, der henvendte sig. Nu er der 60,

der har ansøgt om at få deres tidligere ægteskab annulleret. Mange af henvendelserne er fra udensogns katolikker, for mange finder det lettere at henvende sig til præster, de ikke kender personligt.

Ernesto Cardenal: »Han lever af de fattiges blod«

Somozas diktatur i Nicaragua blandt de grusomste i verden

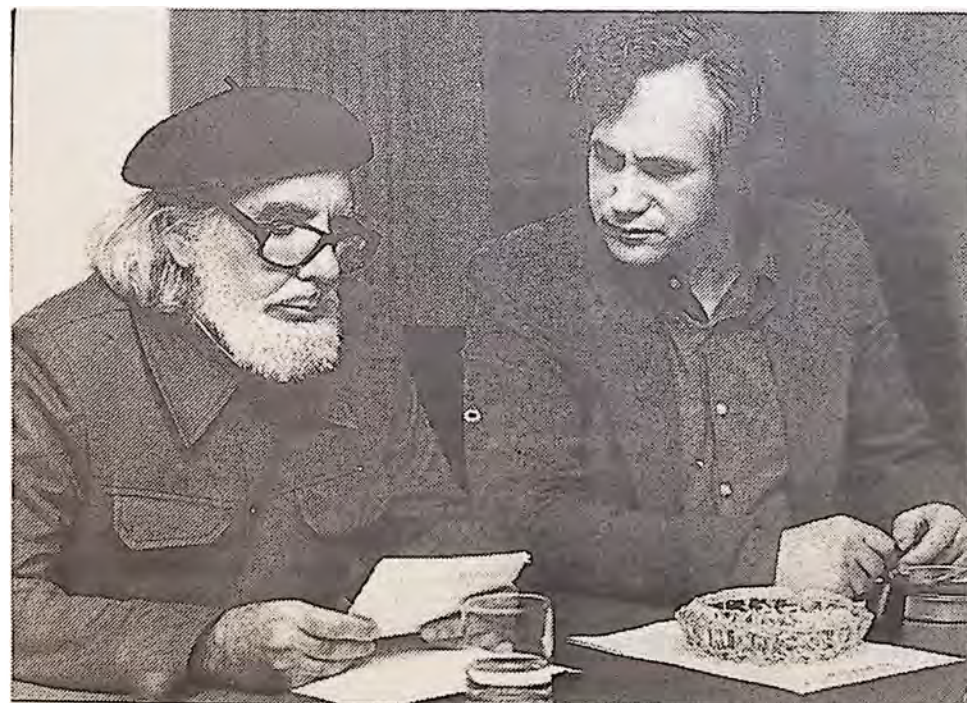
(KNA) — Præsten og digteren Ernesto Cardenal rejste for nyligt til Vesttyskland for at bede forbundsregeringen og kirkerne i Tyskland om at holde op med at yde hans hjemland Nicaragua økonomisk

støtte eller udviklingshjælp, fordi Nicaraguas diktator, Somoza, forstår at få alle de givne midler — hvilket formål, de så end er bestemt for — til at havne i sin egen lomme.

En embedsmand fra forbundsregeringen, der deltog i et møde i Bonn i Den Katolske Arbejdskreds for Udvikling og Fred (KAEF), udtrykte imidlertid frygt for, at hvis man helt inddrog al hjælpen,

ville dette kun styrke diktatoren og mindske folkets mulighed for at befri sig.

Cardenal skildrede Somoza's rædselsregime: sikkerhedsstyrkerne viger ikke tilbage for at myrde spædbørn, pine børn til døde, voldtage kvinder og kaste mænd ud fra helikoptere. Alle Nicaraguas biskopper har derfor i et hyrdebrev henvendt til regeringen Somoza, skarpt udtalt sig herimod, og de har desuden fået USA til at indstille al hjælp til landet. Diktatorens privatformue anslås til cirka 5 milliarder kr. Om det så er det blod, der blev stillet til disposition for ofrene fra den store jordskælvkatastrofe i 1972, skal Somoza — ifølge Cardenal — ikke have holdt sig tilbage fra at beslaglægge det og siden sælge det til fordel for sig selv.

Den katolske præst og digter Ernesto Cardenal, til venstre med alpehue, under en pressehøring, organiseret af Amnesty International i Bonn den 1. december. Til højre biskop Frenz, der oversatte fra spansk.

Næste nummer udsendes den 25. januar

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1250 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: William Wuyts,
Fjællegade 2, DK-7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plurn, Anders Nielsen,
Redaktionssekretær: Knud Kluge

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Børnesiden HEJ! side 4

Pavens fredsbudskab side 5-6

Ægteskabslovgivning side 11

Menighedsrådsvalg side 12-13

katolsk orientering

Fredsduen stammer fra det mesopotamisk-bibelske epos om syndfloden. Den grønne olivengren, duen vendte tilbage med til Noas ark, om aftenen på den syvende dag efter fyrre dages udslættelse, var et bevis for, at vandet sank og jorden kom til syne igen. Bibelen tolker dette som et tegn: Gud lader sig forsones. Duen med kvisten blev et symbol på fred. Læs pavens fredsbudskab siderne 5 og 6. Lino: Gerhard Marcks

Dødshjælp, ikke medlidenhedsdrab

Dokument om en menneskeværdig død

Wien (KIPA) — Den østrigske pastoralkommission, der består af repræsentanter fra alle østrigske bispedømmer og landets store katolske organisationer, har udarbejdet en tekst om »Menneskeværdig død, dødshjælp og eutanasi«. På sit sidste møde godkendte den østrigske bispekonference denne tekst.

Respekt for døden

Dokumentet vil hjælpe med til at åbne menneskers øjne for, at de selv engang skal dø og til ud fra en dyb forståelse heraf at kunne hjælpe deres pårørende og andre døende, så det efterhånden vil blive sjældnere og sjældnere, at et menneske dør ensomt. Samtidigt regner man med, at ønsket om eutanasi så omsider helt vil forstumme.

Ved dødshjælp forstår pastoralkommissionen den

nødvendige lægelige og plejemæssige omsorg samt den medmenneskelige og religiøse hjælp, som læger, sygeplejersker, pårørende og sjælesørgere kan yde.

Eutanasi drejer sig derimod om, når man med forsæt — for at formindske lidelser og smerter — gør en ende på en døende, en kronisk sygs eller en stærkt handicappets liv. Naturligvis kan en læge tillade sig at anvende smertestillende midler, der under visse forhold kan være med til at afkorte livet, men

dette er da en bivirkning, som man må være villig til at tage med i købet for at opnå den smertestillende virkning. Dette er noget ganske andet end med fortsæt at give et middel eller afbryde en behandling for at gøre en ende på den døendes liv.

Dokumentet beskæftiger sig også med selve dødsprocessen og med den hjælp de pårørende kan yde den døende og med den mulighed der også på et hospital er, for at mennesker kan dø en menneskeværdig død.

Første katolske Bhil-præst

Indore (Steyl Aktuell) — 44 år efter, at de svejtsiske steylermissionærer har påbegyndt missionsarbejdet blandt bhil'erne i den indiske forbundsstat Madhya Pradesh, har biskop

George Anathil SVD af Indore præsteviet den første af denne befolkningsgruppe. Bhil'erne hører til Indiens urbefolkning. De er uden for det hinduistiske kastevesen.

Bede-uge sammen med jøder og muslimer?

Alexandria (KNA) — »Ægyptens kirkers økumeniske Råd«, hvori også alle katolske riter er repræsenterede, har modtaget en henvendelse fra islamisk side med opfordring til i januar 1978 også at medinddrage jøder og muslimer i den internationale bedes bøn for de kristnes enhed.

Det er den islamiske ungdomssjælesørgør sheik Ahmad Hassan al-Bakuri, der foreslår, at der i bedegen også læses tekster fra Det gamle Testamente og fra Koranen. Han henviser til, at de indiske muslimer i Bombay i deres fælles bønner med anderledes troende benytter både Koranen og andre religioners hellige bøger.

Sheik al-Bakuri mener, at man skal begynde med at lade medlemmer af de tre monoteistiske religioner bede i fællesskab for så siden hen at nå til en »verdensreligionens be- deuge«. Fra katolsk side i Alexandria bemærker man, at dette initiativ, der udgår fra kredse uden for den katolske kirke, imødekommer paverne Leo XIII's og Johannes XXIII's bestræbelser og fortjener støtte.

Økumenisk ægteskabs-teologi

Geneve (KIPA) — En studiekommision bestående af reformerte, lutherske og romersk-katolske teologer har beskæftiget sig med ægteskabets teologi og det blandede ægteskabs problemer. I deres afsluttende beretning konstaterer de, at der i de tre kirker er vidtgående overensstemmelse i den teologiske opfattelse af de grundlæggende forudsætninger for ægteskabet.

Kardinal Evaristo Arns

Kardinal Stephen Kim

Kæmp for alt det menneskelige i mennesket

Appel fra tre verdensdele for et menneskeværdigt liv

Tre katolske biskopper, tre internationalt anerkendte repræsentanter for Afrika, Asien og Latinamerika maner i anledning af Verdensfredsdagen 1978 til respekt for de menneskelige grundlæggende rettigheder. Biskoppernes appel lyder således:

»Vi, biskopper fra tre forskellige kontinenter, er overbeviste om, at Asiens, Afrikas og Latinamerikas folk også har deres andel i menneskeheds fælles håb og er med til at udforme menneskeheds fremtid. Vi tror, at det er nødvendigt, at de giver deres rige kulturelle og åndelige arv videre til en verden, hvor en sjælløs og ideologiseret materialisme truer med at blive den højeste lov.

Derfor vender vi os på verdensfredsdagen 1978 til alle mennesker af god vilje og beder om deres daglige og aktive hjælp i vor kamp for menneskets menneskelighed, som Kristus på så enestående vis har adlet.

Vi kan og vil ikke tie

Vi kan og vil ikke tie, så længe enkelte befolkningslag, ja, hele befolkninger nægtes brød og værdighed.

Vi kan og vil ikke tie, så længe mennesker bliver fængslet og mishandlet på grund af deres politiske

eller religiøse overbevisning.

Vi kan og vil ikke tie, så længe ideologier — hvad de så end kaldes — bliver misbrugt som våben til at slavebinde mennesker.

Vi kan og vil ikke tie, så længe torturen indgår som et fast led i samfundsstrukturene og elementære menneskerettigheder trædes under fode overalt i verden.

Vi kan og vil ikke tie, så længe enkelte landes og grupper egoisme forhindrer, at der opbygges en mere menneskelig verden for alle.»

Paulo Evaristo Kardinal Arns
Ærkebiskop af Sao Paulo
Stephen Kardinal Kim
Ærkebiskop af Seoul
Donal Lamont
Biskop af Umtali

Biskop Donal Lamont

Hvorfor leve længere?

Der skal mod til at se denne realitet åbent og ærligt i øjnene: »Hvorfor denne tilværelse, som jeg hverken har søgt eller ønsket?«

I vor tid med omvæltninger og ulykker stiller spørgsmålet sig endnu skarpere end nogensinde.

En af forvirringens værste årsager er kommunikationsmediernes. Mennesket af i dag som lytter opmærksomt er radikalt anderledes end alle sine forgængere: det ved nemlig i forvejen alt, hvad der vil hælde ham på denne klode. Fra Europa kunne vi — takket være fjernsynet — således være direkte vidner til mordet på præsident Kennedy, og det endnu bedre end de mennesker, der befandt sig på stedet hvor det skete. Mennesket af i dag får øjnene op for, at den del af universet, som enten er uudholdeligt eller nedbøjet under lidelser, er endnu værre og endnu mere grotesk end man havde forestillet sig. Det opdager, at der er et uoverskueligt antal små og svage mennesker som tilsyneladende er født for at lide — alt siden verden blev til.

Abbé Pierre

Så anlægges der en slags mønsterproces mod Gud. Hvem er den far, som kan alt, og forbliver ligegyldig ved synet af sine børns lidelser? Alle de uskyldiges tårer forrykker det harmoniske i skabelsen.

Terrorbalance

Ved troen ved vi, at Gud er kærlighed, trods alt. Men denne tro er det sværere end nogensinde at holde fast ved, når man ser menneskeheden i dag. Jord og hav kunne, ifølge videnskaben, frembringe alt hvad mennesker behøver af føde, så ingen nyfødt

mangler det nødvendige til sin opvækst. For at realisere dette behøver man at investere mindre, og undvære meget mindre end hvad de enorme krigsbudgetter kræver. Nuvel, hvad har man fået ud af atomkraftanvendelse? Kun dette: terrorbalance. »Jeg er bange for den anden, altså må jeg nå derhen, hvor han bliver mere bange for mig«. Og for at stormagternes ressourcer ikke sluges totalt op i dette forsøg, prøver man at forhandle sig frem.

Bømedødeligheden er standset. Men det truer nu med at blive en katastrofe. I den 3. verden er befolkningen i én generation blevet fordoblet, de rige lande har kunnet yde noget for at børnene ikke skulle sulte til døden. Det var godt gjort, men dette forpligter videre: i morgen skal man komme til at give 10, 100 gange mere for at disse børn kan blive levedygtige mennesker, for at disse mennesker kan blive mennesker fuldt ud og kunne udnytte ressourcerne i deres land.

Og så satte man ind på undervisningsfeltet. Meget godt, men når de lidende masser bliver bevidstgjorte, bliver de også i stand til at lide under denne lidelsens tilstand. Når de ser, hvordan deres børn lever, når de hører om, hvordan andre børn lever, kan mennesker ikke længere holde denne forskel ud: former for vold bryder frem.

Guerilleros

I Latinamerika spurgte en journalist mig engang: »Hvis De skulle møde nogle guerilleros, hvad ville De sige til dem?« Jeg vidste, at mange fulgte dette interview, både magthavere og politiet men også de fattige i landsbyerne og byderne. Mit svar lød: »De er også mennesker, mennesker med en samvittighed. Jeg ville lytte til dem. Jeg har ikke noget at fortælle dem. Med hvad ret skulle jeg tale til dem? Jeg er ikke nogen underbetalt arbejder, som ikke er i stand til at brødføde sine børn, jeg har, hvad jeg behøver. Men jeg ved hvad jeg skal sige, ja råbe til dem, som har taget alt for sig selv, og samtidigt siger, at de er fredelige folk. De virkelige

voldsmænd, der er jer, i jeres smukke huse... I har mere blod på jeres hænder end de fattige som i deres fortvivlelse har grebet til våben«.

Vi er ikke retskafne privilegerede, hvis vort fortrin ikke stilles i andres tjeneste.

Det hele er absurd

I nogle lande har man ment, at en sammenslutning af de fattige masser kunne fremskynde historiens gang, og gøre en ende på så mange lidelser. Efter en generation svarer de unge: »Vi er produkt af evolution, alle mulige former har allerede været realiseret, og resultatet er den aktuelle tingenes tilstand. »Hvorfor så ofre sig for at fremskynde evolutionen? Kan en evolution komme til bedre resultater fremover? Det hele er absurd«.

Gud er ikke den magtesløse almagt

I Uppsala, hvor selvmord blandt studenter var blevet en epidemi, hørte jeg engang en ung mand i fuld alvor sige: »Fader, nu hvor jeg har studeret, og ved så mange verdens ting, er jeg kommet til denne slutning: Gud er for mig den afmægtige Almagt, mennesket er uden betydning«. Jeg har længe gået med dette svar som et sår i min tro. Først lidt efter lidt, efter møder med så mange mennesker i alle sociale lag, og efter have delt livet med de fattige der arbejder for at give og ikke for at tage, er jeg kommet til følgende løsning:

Gud er ikke den magtesløse Almagt. Sandheden er den, at, fordi Han er kærlighed og kun kærlighed, derfor er Han fanget i sin Almagt. Fordi Han elsker, vil han høre den elskede sige til sig: »Også jeg, jeg elsker dig«, og således bliver han dennes fange. Hvis Han blot fremtvang dette: »Også jeg, jeg elsker dig«, ville Han tilintetgøre sine muligheder. Kærligheden kan ikke trænge sig på: den kan kun lokke, gøre tilnærmelser, være deltagende... så meget, at det må blive klart, hvor meget den elsker, er han kommet for at få part og del i den smerte der går gennem hele skabningen.

At vi også, vi for vor del,

Abbé Pierre i Kastrup Lufthavn under et af sine talrige besøg i Danmark.

bliver de andres fanger, fordi vi elsker dem, se, det er, hvad det vil sige at være fri og gøre rigtig brug af sin frihed. At ville bruge friheden til sine egne personlige formål, det er satanisk. Når man ved, at den anden bruger sin frihed til egoistiske mål, og ikke for at elske, bliver han en trussel, og så har vi terror'en, frygtens og angstens kredsløb i gang.

I Kristus på korset betragter vi en dobbelt realitet: på den ene side hele verdens lidelser: fysiske lidelser, såvel som den trøstesløse fortvivlelse når nogen er alene og ingen elsker ham, og på den anden side, disse naglede hænder. Det er tegnet på den fangne Almagt.

Den uendelige barmhjertighed kan ikke udgyde sig over hele verden, hvis ikke der findes mennesker som accepterer at være barmhjertigheden selv.

At lide med dem, der lider

Man taler om at »Gud er død«. I virkeligheden er den lille karikatur af »den gode Gud« død, den som er lavet efter vort eget billede, som uddeler små belønninger og små afstraffelser. Sådan noget kan man ikke længere tro på. Den eviges storhed, — »Den totalt anderledes« — består i at være i den grad kærlighed, at Han står og venter på vore svar.

Forvisningen (udeluk-

kelsen) på den anden side, er mere ligetil og mere absolut end vi kan tænke os. **D**am i »damnation« betyder: at skære af, ligesom en havesaks skærer. Så snart skyggerne viger, opdager mennesket sig selv som den han, i frihed, har gjort sig selv til: Enten som den nævenyttige som kun er ude på at tilfredsstille sig (at være sig selv nok), uden de andre. Sådan en har afskåret sig fra de andre. »Vær dig selv nok!« Det er udelukkelse. Eller som det menneske, der — selvfølgelig gennem tusinder af svagheder — har haft øjet rettet mod at lide med dem der lider, undværet noget for at de andre kan være glade. — Det er den holdning, der muliggør det at forene sig med den uendelige kærlighed.

Mennesket er på jorden for at lære at elske, igennem alle de forhold som samfundet sætter ham at leve sit liv i. Her og der er mennesker og grupper af mennesker ved at tage denne målretning, lidt ubehjælpeligt endnu og i det små. Emmaus er en blandt andre. Emmaus betyder: begejstret nøgternhed. Disciplene havde troet på Kristus — i deres illusioner! Men på det fastsatte tidspunkt, lader Messias sig tage til fange, torturere og dræbe. Og dermed er illusionerne væk. Guds sande storhed begynder at gå op for dem. Enthusiasme (det er ikke en følelse, det er virkelig »en Theos« (d.v.s. at gå ind i Gud, blive ét med Ham i kærlighed). Gud går med dem, kærligheden er stærkere end døden, Guds herlighed består i at være elsket af menneskene.

Lutheranere åbner to kirker i Sovjetunionen

Geneve (NC) — Det lutherske Verdensforbunds hovedkvarter i Geneve har meddelt, at der for nyligt er blevet indviet to lutherske kirker i Sovjetunionen. En litauisk luthersk

præst, pastor Harald Kalnins har indviet en ny kirke i en stor bygning, som den lutherske menighed i Dushanbe i Tadzjik har købt. Pastor Kalnins, der stammer fra Riga, har ansvaret

for de lutherske menigheder af tysk oprindelse, som lever i den asiatiske del af Sovjetunionen. Cirka 600 personer deltog i indvielsesgudstjenesten. Under denne blev 12 par ægteviet, 58 blev konfirmerede og 450 gik til alters.

Kirken i Laos dømt til at gå i opløsning

Rom (KIPA) — Missions-tidsskriftet »Mondo e Missione« (»Verden og Mission«) skriver, at den katolske kirke i Laos med tre biskopper og cirka 40.000 troende tilsyneladende er dømt til at gå i opløsning. Af de syv kirker i landets hovedstad Vientiane er der kun en, der endnu er åben. I den holdes der hver søndag en messe, hvor de fleste er

udenlandske diplomater. Men det står ikke bedre til for buddhisterne. De havde tidligere 87 pagoder i Vientiane, deraf er der kun to, der stadig holdes åbne. Næsten alle bonzer (buddhistiske præster) er fordrevet eller slæbt i arbejdslejre. I løbet af det sidste år er cirka 100.000 af landets knap 3 million indbyggere flygtet til Thailand.

I Leningrad har ærkebiskoppen for Estlands evangelisk-lutherske kirke, biskop Edgar Hark genindviet den restaurerede kirke, der tilhører den lutherske menighed i Leningrad. Menighedens medlemmer, der for størstedelen er finsktalende, havde restaureret bygningen, der engang har været tysk kirke, men i de senere år — indtil 1976 — var blevet benyttet til verdslige formål. I 1976 blev den igen registreret som kirke.

Valgkalender

Onsdag den 25. januar:
Sidste frist for meddelelsen om valgstyrelsens sammensætning til Pastoralrådets Valgkomité.

Fredag den 27. januar:
Fra bispekontoret udsendes lister over menighedens medlemmer over 16 år til brug som foreløbig valgliste.

Mandag den 30. januar:
Bispekontoret udsender en valgplakat til opslag i våbenhus, menighedssal osv.

Mandag den 30. januar:
Fra bispekontoret udsendes fortegnelse over regionernes valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for den pågældende region.

Søndag den 5. februar:
Sidste frist for meddelelse fra menighedsrådets valgstyrelse til Pastoralrådets Valgkomité om det antal medlemmer, det kommende menighedsråd skal bestå af.

Søndag den 12. februar:
Indberetning om stedfundne rettelselser i valglisterne sendes fra de lokale valgstyrelser til bispekontoret, så centralkartoteket kan ajourføres.

Der ventes med spænding på biskoppen mens folkene strømmer til.

Hl. Korskirke i Lemvig festligt indviet

I december 1976 kunne Ansgarstiftelsen erhverve metodistkirken i Lemvig. Kun få hundrede meter derfra skal der i den katolske tid have ligget et H. Korskapel, og under dette navn er den nye katolske kirke blevet indviet efter en grundig istandsættelse af både kirkerum og lejlighed ovenpå.

Søndag den 8. januar blev så til den store dag for menigheden i Lemvig. Kl. 14.30 samledes ca. 125 mennesker foran den nye hovedindgang. Mest påfal-

dende var selvfølgelig de tre gæster fra folkekirken: Præsterne Gammelgaard Poulsen, Glud Pedersen og Stausholm-Fisker i ornat.

Stor interesse

Der var repræsentanter fra de jydsk nabomenigheder Viborg (der betjener Lemvig), Aalborg, Silkeborg, Horsens, Herning. Kommunen var repræsenteret ved borgmester Frandsen. Til stede var Edith Dahl, kirketjener i Nørre Lem, hvor man i en årtække har kunnet låne sognekirken i

sommerhalvåret, og forstander Orla Johansen fra pensionisthøjskolen i Nørre Nissum, hvor man holdt gudstjeneste om vinteren, og i følge forstanderens tale ved det efterfølgende kaffebord altid skal være velkommen igen, skulle oliefyret svigte.

Hverken kirken eller kaffebordet kunne give plads til de mange, der var troppet op fra nært og fjernt for ved deres tilstedeværelse at vise den fælles glæde over den nye kirke.

Niels Krogh Rasmussen O.P. forsvare doktordisputats

Lørdag den 28. januar forsvare Pater Niels Krogh Rasmussen, o. p. sin disputats til opnåelse af den store doktorgrad i Teologi ved Institut Catholique i Paris. Disputatsen behandler spørgsmålet om opståelsen af biskoppens særlige liturgiske bog, pontifikalet, der bl. a. indeholder ritualerne for præste- og bispevielse, indvielse af kirker og altre, af olierne skærtorsdag, samt af konge- og kejserkroninger.

For at belyse dette har doktoranden studeret et stort antal håndskrifter fra det 9. og 10. århundrede på mange forskellige biblioteker rundt omkring i Europa. Arbejdet er på over 600 sider, og registre er udarbejdet via EDB.

De officielle opponenter bliver direktøren for Liturgiinstitutionen i Paris, pater P. M. Gy og Mgr. Pierre Jounel, professor sammesteds, samt professor Cyrille Vogel fra uni-

Jesuiternes provins

Berlin (KIPA) — Fra 1. januar 1978 har jesuitordenen sammenlagt den nedertyske og den østtyske provins til den nordtyske provins. Provincial (leder) for den nystiftede provins er den tidligere provincial for den nedertyske provins i Köln p. Johannes Günther Gerhartz.

Jesuitterne i Skandinavien, der tidligere hørte til den nedertyske provins, og den østtyske region og den dertil hørende Sinoia-mission i Rhodesia, der var tilsluttet den østtyske provins, beholder deres hidtidige status inden for den nordtyske provins' rammer.

Fremgang

Det ville nok være for pessimistisk at hævde, at den økumeniske tilnærmelse er gået i stå, og for optimistisk at synes, at den stadig skrider frem.

Mange steder finder den traditionelle kirkevandring og de økumeniske gudstjenester i løbet af den internationale bedeuge for kirkernes enhed endnu stor tilslutning, andre steder er man ligesom blevet trætaf, at dette er det eneste økumeniske initiativ i årets løb, folk kan engageres til, og med folk menes der så en temmelig ringe procent af de deltagende menigheder. På højeste plan, i studie- og dialogkommissionerne derimod, skrider arbejdet dog virkelig fremad. Især i den angelsaksiske verden, hvor økumenismen forresten opstod, kan man fornemme en tiltagende enighed om vigtige stridspunkter som f. eks. pavens primat og et kirkesyn, der har sine rødder i apostelembedet og den dertil svarende apostoliske succession.

Nu er der nok dem, der frygter for, at fremskridt altid betales med at opgave traditionelle standpunkter. Hvis katolikker og lutheranere nærmer sig hinanden i spørgsmålet om pavens stilling, sker denne tilnærmelse da på bekostning af hævdundne katolske og lutherske positioner? Hvor meget fjerner dialogpartnere sig fra deres respektive kirkers officielle lære og i hvilket omfang deles resultatet af deres dialog af de kirkesamfund, der har udpeget dem som samtalepartnere?

Principielt må man håbe, at der i den teologiske modning ikke sættes nogen »grænser for vækst«.

For de utålmodige kunne det se ud, som om fremskridtet mod kirkernes enhed lignede »dyrene« i Ezekiels drømmesyn, der alle fire gik frem, hver i sin retning, men alligevel forblev på stedet mens de gik.

Men det er indlysende, at kirkerne ikke befinder sig i året 1054 længere, da Øst brød med Vest, eller i 1521, da luthersk brød med romersk. Hverken luthersk eller romersk har i de forgangne 450 år været uforanderligt fastlåste begreber. Mange fortryder i dag, at man dengang har ofret enheden for oprigtighedens eller troværdighedens skyld, da flere og flere i dag kan indse, at enheden er en væsentlig betingelse for de kristnes troværdighed.

Hvor vi endnu ikke kan praktisere denne enhed, fordi det ville være lige så utroværdigt at lade som om den var der, må vi fortsat arbejde og bede for den.

w.w.

Få timer inden biskoppen talte i Lemvig om emnet »Til dit lys skal folkene vandre« skred tre vismænd fra orienten gennem bispens egen Skt. Ansgars domkirke i København, som led i en smuk familiemesse.

versitetet i Strasbourg. Alle tre har spillet og spiller stadigvæk en stor rolle ved Vatikankoncillets liturgireformer. Endvidere opponerer professor J. Veizin fra Sorbonne's forskningsafdeling Hautes-Etudes.

Pater Krogh Rasmussen har været tilknyttet Det teologiske Fakultet på Aarhus Universitet siden 1968. Han er medlem af bispedømmets liturgikommission og af salmebogsudvalget og er ligeledes sekretær i sammenslutningen af de europæiske liturgikommissioner.

Den Hl. Frans' messebog

Rom (KIPA) — Ifølge Vatikans ugeblad »Osservatore della domenica« har professor Robert Aimet fra det katolske universitet i Lyon i Frankrig i et bibliotek i Baltimore i USA fundet en messebog, der har tilhørt Frans af Assisi. Messebogen indeholder håndskrevne noter, som Frans har skrevet, og som skal være udkast til hans første ordensregel fra 1208.

På sidste børneside fik du en masse at vide om, hvordan klostrene opstod. Du læste også om de tre hovedregler, som man også i dag lever efter. I dette nummer stifter vi bekendtskab med en af de meget kendte ordensstiftere fra disse år:

Augustin

Augustinus Aurelius blev født i Tagaste i Numidien i Nordafrika år 354. Han blev ikke døbt som barn. Hans far, Patricius, var hedning. Hans mor, Monika, var kristen, og hun prøvede at opdrage ham som kristen.

Ungdomsårene

I sine ungdomsår følte Augustin sig nemlig ikke draget imod kristendommen, men nød det søde liv, mens han studerede i provinshovedstaden Karthago og senere i Milano, hvor han læste de gamle latinske forfattere som f. eks. Cicero.

Også på Augustins tid fandtes der en hel masse forskellige sekter, som dels stammede fra den græske religion og dels fra kristendommen. Da Augustin begyndte at søge efter sandheden i livet, var det naturligt, at han søgte den disse forskellige steder, men det var først efter hans ansættelse som lærer i Milano i 384, at han for alvor stiftede nærmere bekendtskab med kristendommen.

Det var dog ikke for at blive kristen, at Augustin begyndte at gå i kirke, men

for at høre den berømte biskop Ambrosius prædike. Selv har han sagt det således: »Jeg brød mig ikke om at lære, hvad Ambrosius sagde, men blot om at høre, hvorledes han sagde det.«

Men alligevel har der været noget, der fængede! Kristendommen optog ham nu stærkere og stærkere, og påskelørdag 387 lod Augustin sig døbe ved biskop Ambrosius.

Klosterliv

Augustin vendte nu tilbage til Nordafrika. De følgende tre år levede han sammen med ligesindede venner og dannede senere et klosterfællesskab i sin fødeby Tagaste.

Fra 391 blev han knyttet til byen Hippo som presbyter — det vil sige menighedsforstander — og efter få års forløb som biskop.

Også nu fortsatte Augustin klosterlivet i sin bispegård, hvor de vordende præster både fik deres praktiske og teoretiske uddannelse.

Her skrev han sin berømte ordensregel, som lægger megen vægt på ven-skab og broderligt fællesskab:

1. Kærlighed til Gud forpligter til enhed med hinanden.
2. Enhed med hinanden forpligter til et liv i fællesskab.
3. Et liv i fællesskab kræver absolut respekt for de andres særpræg (personlighed).
4. Kun ydmyghed gør et menneske åbent nok til at vise denne respekt.
5. Åbenhed for andre betyder at dele med andre og at bekæmpe sin egen egoisme.

Augustin som kirkelærer

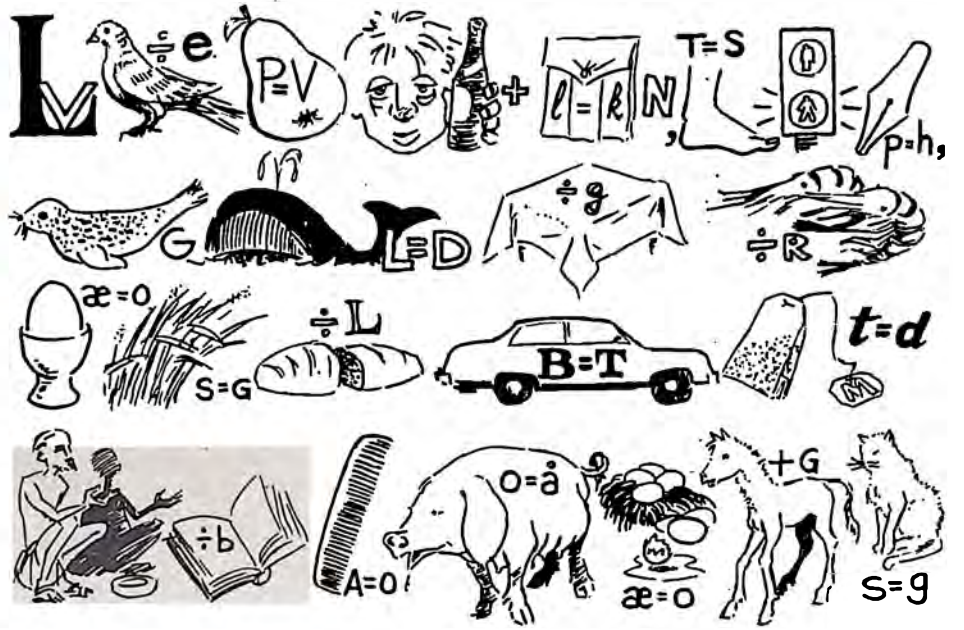
Resten af sit liv tilbragte Augustin i Nordafrika som biskop af Hippo. Han var en meget flittig forfatter, og ifølge hans egen opgivelse har han skrevet 93 værker i 252 bøger. Berømt er hans selvbiografi »Bekendelser«, som han skrev år 400. Den findes på dansk.

Mange af disse bøger er skrevet som et forsvar for kristendommen imod de mange forskellige kætterske ideer, som på den tid kom frem i Nordafrika.

Igennem disse skrifter nåede Augustin frem til en klarere og klarere opfattelse af kristendommen. Hans skrifter har haft meget stor betydning i mange århundreder — ja, helt frem til nutiden.

Augustin døde 76 år gammel, mens vandalerne belejrede Hippo i 430.

Arne Pedersen

Send din løsning til: »Katolsk orientering, HEJ! – rebus« Fjellegade 2, 7100 Vejle.

HEJ! - Quiz

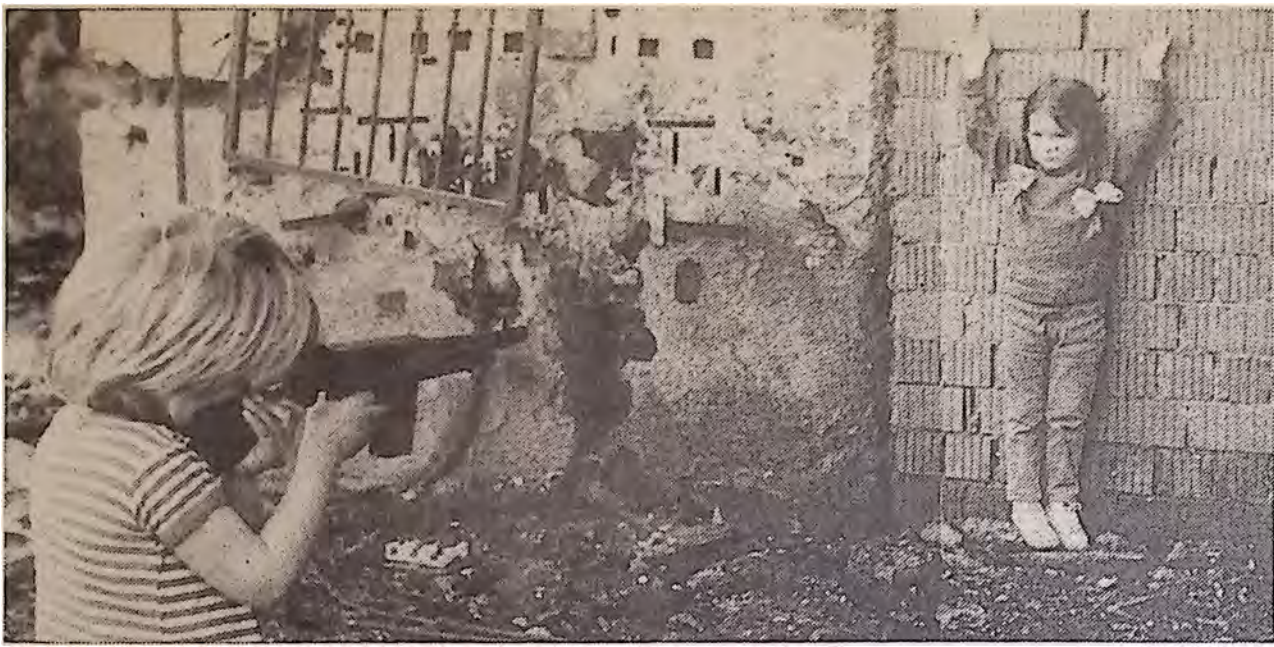
Sæt kryds i det rigtige felt.

1. Augustin var:	☐ operasanger	☐ blikkenslager	☐ lærer
2. Augustins mor hed:	☐ Maria	☐ Monika	☐ Helene
3. Augustin blev født i året:	☐ 224	☐ 354	☐ 416
4. Hippo var en by i:	☐ Nordafrika	☐ Grækenland	☐ Italien
5. Augustin blev døbt:	☐ som barn	☐ som voksen	☐ aldrig
6. Augustin blev døbt af:	☐ apostlen Paulus	☐ pave Siricius	☐ biskop Ambrosius
7. Augustins selvbiografi hedder:	☐ Bekendelser	☐ Mit livs legende	☐ Jeg, Augustin
8. Augustin stiftede et kloster ved:	☐ at trække sig tilbage i ørkenen	☐ at samle venner omkring sig som biskop	☐ at pleje de syge på et hospital
9. Augustins regel taler især om:	☐ forkyndelse og mission	☐ kærlighed og fællesskab	☐ faste og bøn
10. Vandalerne var:	☐ en europæisk folkestamme	☐ en slags græshopper	☐ en smitsom sygdom

Der er gevinster til de rigtige svar. Send din løsning til: »Katolsk orientering, Quiz«, Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Til venstre bag pulten ses Augustin, der underviser. Norditaliensk maleri fra 1350.

Volden fører til revolution og revolution til, at friheden går tabt. Selv om volden somme tider har visse fornuftige grunde som udgangspunkt, ender den dog altid med at vende sig mod netop de anliggender, der har fremkaldt den, siger pave Paul VI i sit nytårsbudskab.

Pave Paul VI's nytårsappel 1978:

Nej til volden — ja til freden

I dette fredsbudskab taler pave Paul VI om krigens vanvid, om terrorismens fejhed, om det ja til freden, der også må være et ja til livet. For første gang henvender pave Paul VI sig i et fredsbudskab direkte til børnene, der har ansvar for at fremtiden bliver bedre end nutiden.

En let forkortet gengivelse af den tyske oversættelse af pavens budskab. Interesserede kan ved indsendelse af 5 kr. i frimærker få en kopi af den originale tekst på tysk eller engelsk.

Endnu engang henvender Vi os til verden og til menneskeheden med det stille og højtidelige ord: fred. Dette ord tynger og opløfter Os på samme tid. Det stammer ikke fra Os selv, det kommer ned til Os fra Himmels usynlige kongerige. Vi erkender dets profetiske kraft, der heller ikke svækkes på Vore svage læber, når vi gentager: »Fred på jorden i mennesker, der har Guds velbehag« (Luk. 2,14). Ja, gentager Vi: Der skal være fred. Fred er mulig.

Dette er det budskab, som Vi også forkynder for alle mennesker ved begyndelsen af det nådens år 1978.

Fred er hverken en idealistisk drøm eller en tillokke, uopnåelig utopi. Den er og skal være en dynamisk virkelighed, der må frembringes på ethvert trin i vor kultur, ligesom det brød, vi lever af, er en frugt af jorden og det guddommelige forsyn, men samtidigt et produkt frembragt ved menneskers arbejde. Freden er en ligevægt, der hviler på bevægelse og bestandigt

udfolder åndelige og energifremkaldende handlinger.

Er freden kun våbenstilstand

Derfor beder Vi på tærsklen til det nye år alle mennesker af god vilje: de ansvarlige for den kollektive udformning, forlæggerne, kunstnerne, alle, der har indflydelse på den offentlige mening, lærerne og også alle dem, der på verdensplan med stor dygtighed planlægger og gennemfører handlen med våben, dem alle beder Vi om endnu engang ærligt og storsindet at overveje freden i verden i dag.

Der er to væsentlige fænomener, der efter Vor mening trænger sig på i forbindelse med overvejelse af freden.

Det første er uhyre positivt. Selve ideen om fred gør sig mere og mere gældende i menneskers bevidsthed. Vor tids historie — det skal siges til dens ros — er fuld af blomstrende initiativer til fordel for freden, en fred, der er ønsket, vel planlagt, der forberedes og forsvares:

det lærer Vi af Helsinki. Og de forhåbninger, der knytter sig hertil, bestyrkes af, at næste ordinære generalforsamling i FN vil beskæftige sig med nedrustning. Desuden er der både talrige indflydelsesrige mennesker og mange ganske almindelige mennesker, der går ind for freden.

Ingen vover i vore dage at hævde, at krige er gode og ærefulde. Ingen mener, at krig er en god måde at løse problemer på — heller ikke når det drejer sig om legitime nationale interesser, der synes nok så vel begrundede af rådende retsregler. Man håber stadig, det kan undgås, at der gribes til våben, for de er i dag mere sindsygt morderiske og destruktive end nogen sinde før. Verdens samvittighed er nemlig ængstelig for, at vor fred kun er en våbenstilstand, og at en umådelig verdensbrand kan bryde ud som et lyn.

Freden absolut nødvendig

Vi vil gerne sige det så tydeligt som muligt, at den moderne krig er en absurditet, og at fred er absolut nødvendig. Det må være en fred, der ikke bygger på en overvægt af våben, for de er i dag udstyrede med en uhyre ødelæggelseskraft, hvad tragedien i Japan minder os om.

Den må heller ikke bygge på en organiseret vold, som visse politiske systemer anvender, men på

tålmodige, fornuftige realistiske og retfærdige metoder, som de er udviklet i de store internationale organisationer, der eksisterer i vore dage. Vi stoler på, at de retningslinier, som Vore forgængere Pius XII og Johannes XXIII har givet udtryk for i deres belæringer, også vil befrugte vore dages lærere og politikere på dette område.

Voldsfænomenet

Men Vi vil også gå nærmere ind på et andet fænomen, et negativt fænomen, der udvikles parallelt med bevidstheden om freden: Vi mener voldsfænomenet, der udspringer af lidenskab eller undertiden af ideologiske grunde. Det breder sig mere og mere inden for det moderne civiliserede liv. Det udnytter de muligheder, som den enkelte borger har til disposition, til at lægge fælder for og ramme medborgere, hvis disse rent legalt er en hindring for ens egne interesser. Denne vold, som man endnu kan kalde privat, også selv om den er organiseret i hemmelige grupper og bander, er ved at tage et foruroligende omfang, så man næsten er ved at vænne sig til den. Man kunne være fristet til at henregne den til den almindelige kriminalitet, men den måde volden i et stykke tid har optrådt på i bestemte kredse, kræver dog en mere dybtgående analyse.

Denne vold udspringer af en opløsning af den moralske samvittighed — ofte i forbindelse med en pessimisme over for samfundet. Den har ødelagt menneskets sans for og beredvilighed til at gå ind for en naturlig retskaffenhed og for menneskehjertets smukke og ædleste værdi, kærligheden. Hos det menneske, der går ind for vold, findes der ofte et hævnmotiv, hvad der er en pervers form for at stræbe efter en retfærdighed, der ikke er sket fyldest. Hvad der er muligt sættes ofte i stedet for, hvad der er ret, og den eneste hæmning er frygten for offentlige eller private sanktioner.

Vold er ikke udtryk for tapperhed, men er en eksplosion af blind energi, som nedværdiger det menneske, der giver efter derfor, fordi det derved drages ned til lidenskaberne fra det sunde overvejsplan. Og selv om de der øver vold, bevarer deres selvkontrol, søger de dog uværdige veje for at nå deres mål: baghold, overraskelse, fysisk beherskelse af en modstander, der er svagere og måske værgeløs. De udnytter det chok, og den rædsel, de vækker og den ramtes nervemæssige sammenbrud. Så det er let at se, hvem der er virkeligt fejge i denne ulige kamp.

Friheden går tabt

Vold er antisocial allerede på grund af de metoder, der benyttes til at knytte gruppen sammen, hvor det er tavshedspligten der cementerer sammenholdet og beskytter gruppen. En falsk æresfølelse giver det hele et skin af god samvittighed. Det er en af de meget udbredte fejlformer, der erstatter det sande samfundssind og som fører til en kollektiv egoisme, der undertiden udarter til ubarmhjertig terrorisme, der igen fører til meget beklagelige repressioner. Volden fører til revolution og revolution til, at friheden går tabt. Selv om volden somme tider har visse fornuftige grunde som udgangspunkt, ender den dog altid med at vende sig mod netop de an-

liggende, der har fremkaldt den. Her skal der mindes om Kristi ord: »Alle som griber til sværdet, skal falde for sværdet« (Matt. 26,52). Lad os altid huske: Vold er ikke et udtryk for styrke, den fornedrer altid det menneske, der benytter den.

Fordømmelse af krig

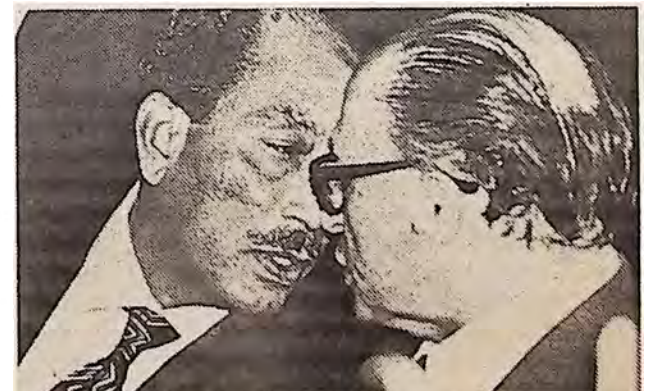
I dette fredsbudskab taler Vi om vold, som det modsatte af fred. Vi har endnu ikke talt om krig, men også den må Vi stadig fordømme, selv om der heldigvis stadig er flere og flere mennesker, der afviser den, og mange kvalificerede sociale og politiske kræfter gør meget for at forhindre den. Krig bliver jo også afværget af selv dens våbens frygtelige destruktive karakter, for alle frygter, at et eventuelt krigsudbrud kan føre til en kosmisk katastrofe. Denne frygt har ført til, at man på højeste plan arbejder for at forhindre fremtidige krige, og derfor søger de forskellige nationer også at etablere indbyrdes kontakter og stadig gøre disse mere solidariske, venlige og menneskelige. Gud give, at dette må lykkes.

Men vi kan ikke lukke øjnene for, at der stadig findes lokale krige. Vor krig mod krig er endnu ikke vundet, og vort »ja« til freden er snarere et ønske end en realitet. Der er imidlertid mange andre synspunkter end risikoen for en ny verdenskrig, der forpligter os til at se freden som en værdi også uden for de militære skyttegrave.

En fred, der beskytter

Vi må i vore dage også forsvare freden ud fra, hvad man kunne kalde et metafysisk aspekt. Vort »ja« til freden, må udvides til et »ja« til livet. Der skal ikke kun bringes fred til slagmarkerne, men overalt, hvor mennesker lever. Der er — og må være — en fred, der ikke blot beskytter dette liv mod våbenens trusler, men også beskytter det mod enhver

Fortsættes side 6

Anwar Sadat og Menahem Begin i samtale. Er dette begyndelsen til freden.

Nej til volden — ja til freden

Fortsat fra side 5

fare, enhver ulykke og enhver hindring.

Det kunne siges meget mere herom, men lige for øjeblikket er der blot enkelte punkter, Vi vil pege på. I vort moderne samfund er der en gruppe begavede, dygtige og hjælpsomme mennesker, der har gjort lægekunst og sygdomsforebyggelse til deres kald og profession. Det er lægerne og alle dem, der sammen med dem arbejder for menneskehedens fortsatte liv og vel. Vi skylder dem stor ærbødighed og anerkendelse, fordi de med iver arbejder for at beskytte det menneskelige liv.

Et »ja« til freden er et »ja« til livet

Vi, der er religionens tjener, ser med beundring, tak og tillid op til disse mennesker, hvis arbejde det er at beskæftige sig med menneskehedens legemlige og sjælelige sundhed. På mange måder er den legemlige sundhed, helbredelse af sygdomme, lindring af smerter, fremskridtet, arbejdskraften, det timelige livs varighed og også menneskenes moralske adfærd afhængig af disse livets beskyttere, forsvarere og venner. Vi føler os knyttet til dem, og Vi vil støtte dem i deres arbejde, så godt Vi kan, men Vi håber også, at de vil være solidariske med Os, når det drejer sig om at sige ja til og forsvare menneskelivet også i de særlige omstændigheder, hvor det trues af nogle menneskers onde vilje. Vort »ja« til freden er samtidigt et »ja« til livet. Menneskelivet er helligt fra dets første spæde spire. Budet »du må ikke slå ihjel« skal med en alt overvældende autoritet beskytte det menneskelige liv. Dette er den grundregel, der er afgørende for Vort religiøse embede i tjenesten for menneskelivet. Vi stoler på her at have

forbundsfæller i sundhedstjenestens mænd og kvinder.

Vi har lige så stor tillid til det embede, der skænker menneskelivet dets begyndelse: forældrenes embede, først og fremmest mødrenes. Vi er helt klar over, hvor ærbødige og tilbageholdende, men også hvor bestemte Vore ord her må være. Freden breder sit første beskyttende skjold ud over et menneskes fødsel, den forsvarsberedte kærligheds skjold.

Derfor må vi med stor styrke misbillige ethvert angreb på det spirende liv, og bede enhver autoritet og alle ansvarlige om at hjælpe med til at svangerskabsafbrydelse bliver forbudt og årsagerne dertil overvundet. Moderskabet og barnets vugge er de første beskyttende dæmninger, der både beskytter livet og freden, ja, endda opbygger den (sml. Salme 127, 3 f). Enhver, der vælger freden i stedet for krig og vold, vælger dermed livet, mennesket og dets grundlæggende og væsentlige behov. Og netop dette er meningen med det foreliggende budskab, som Vi igen retter til dem, der har ansvaret for freden på jorden og til alle Vore brødre i verden. Vi gør det ydmygt, men med en brændende overbevisning.

Børnene repræsenterer håbet om en bedre fremtid

Men Vi vil også sige et ord til alle drenge og piger, for børnene er den mest sårbare del af samfundet i forbindelse med vold. Samtidigt repræsenterer de også håbet om en bedre fremtid. Vi håber, at dette fredsbudskab på den ene eller anden måde må nå til dem i en form, som de kan forstå.

Lad Os forklare hvorfor.

For det første: i Vore fredsbudskaber har Vi de

foregående år sagt, at Vi ikke taler i Vort eget navn, men i Kristi navn, han der er verdens »fredsfyrste« (Es. 9,5), og som har sagt: »Salige er de, som stifter fred, thi de skal kaldes Guds børn« (Matt. 9,5). Vi tror, at uden Kristi ledelse og hjælp er en sand og varig fred alle steder ikke mulig. Vi tror ikke, at Kristi fred gør mennesker svage, ængstelige eller udleveret til andres forgodtbefindende. Tværtimod gør han dem i stand til at kæmpe for retfærdigheden og til at løse mange problemer med iver, ja, med kærlighedens kraft.

Lær at tilgive

En anden grund er denne, at I børn skændes tit. Men husk, det er dum forfængelighed at ville vise sig stærkere end sine kammerater ved at skændes og slås og ville hævne sig. Jamen, det gør jo alle, vil I måske sige. Jamen, det er forkert, siger Vi jer. Hvis I vil være stærke, så vær det ved at være tapre og ved at bære jer rigtigt ad. Lær at beherske jer. Lær også at tilgive og hurtigt igen blive gode venner med dem, der har gjort jer fortræd. På den måde kan I være sande kristne.

Had ingen! Vær ikke vigtige over for andre børn og over for mennesker fra andre samfundslag eller andre lande. Handl ikke ud fra egenkærlige motiver eller foragt eller — Vi gentager — for at hævne jer.

Og så er der endelig den tredje grund. Vi mener, at I børn, når I bliver voksne skal forandre den måde, som verden i dag tænker og handler på. Man tænker hele tiden på at ville være anderledes, at ville skille sig ud fra de andre, at skubbe dem til side. Er vi ikke hinandens brødre og søstre? Hører vi ikke alle til den samme menneskefamilie? Og er ikke alle nationer forpligtede til at enes og skabe fred?

Vold er ikke udtryk for tapperhed, men er en eksplosion af blind energi, som nedværdiger det menneske, der giver efter derfor, fordi det derved drages ned til lidenskabernes fra det sunde overvejelsesplan.

I, den nye tids drenge og piger, må vænne jer til at elske alle mennesker og derved gøre samfundet bedre, mere retfærdigt, mere enigt. Ønsker I at være rigtige mennesker og ikke ulve? Vil I være virkelig glade ved at gøre det gode, hjælpe dem, der lider nød, og vil I være parate til at gøre godt uden anden løn

end den, en god samvittighed giver? Tænk på, hvad Jesus sagde ved den sidste nadver, natten før sin lidelse: »Jeg giver jer en ny befaling, at I skal elske hverandre. Derpå skal alle kende, at I er mine disciple, om I har indbyrdes kærlighed« (Joh. 13,34 f). Dette er tegnet på, at vi er ægte mennesker, sande

kristne: den indbyrdes kærlighed.

Kære drenge og piger. Vi sender jer Vor hilsen og Vor velsignelse. Dagens løsen lyder: Nej til volden, ja til freden. Med Gud.

Vatikanet 8. december 1977

Paulus P P. VI

Ny latinsk bibeloversættelse

Ny-Vulgata afløser den første fra år 405

Rom (KIPA) — En ny latinsk oversættelse af hele Bibelen fra urteksterne er færdig under navnet Ny-Vulgata. Den første Vulgata blev præsteret af een mand, den lærde Hieronymus, mellem 382 og 405.

I 1965, kort tid efter det andet Vatikanconcils afslutning, nedsattes der en kommission med den opgave at foretage en ny oversættelse af de bibelske urtekster, der tog hensyn til de nyeste sprogvidenskabelige resultater og til den moderne bibelvidenskab.

Det Nye Testamente og salmerne blev oversat, mens den nu afdøde kardinal Bea var præsident for denne kommission.

Under ledelse af dens nye præsident, biskop Edward Schick af Fulda, er nu også resten af Det Gamle Testamente blevet oversat. Da biskop Schick for nyligt overrakte paven de sidste bind af den nye oversættelse, kaldte kommissionens sekretær Mgr Salvatore Garofalo det »en historisk dato« for kirken,

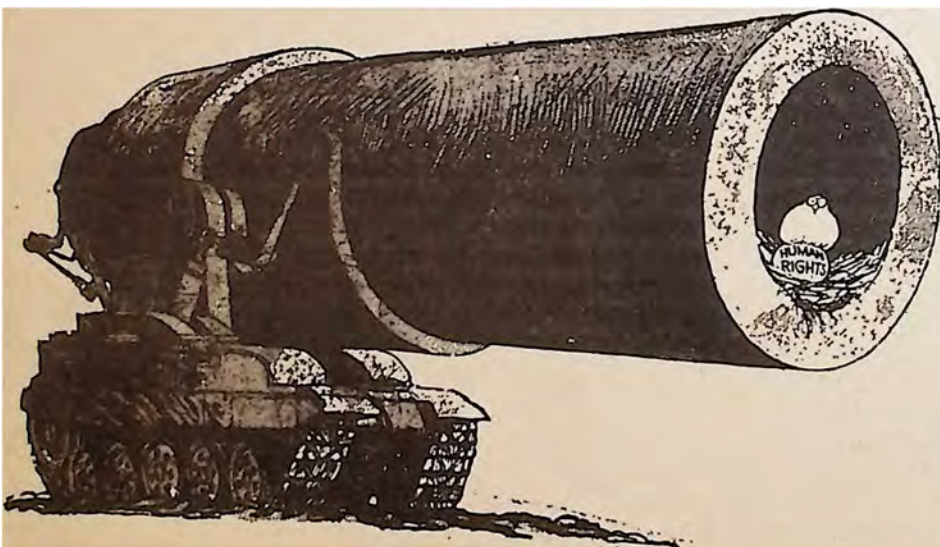
igen at have fået en tidsvarende latinsk bibel til brug i liturgien.

Første Vulgata

Det var på opfordring af pave Damasus, at Hieronymus i 382 begyndte på en revision af de dengang eksisterende bibeloversættelser. Efter et utilfredsstillende forsøg på at oversætte salmerne fra græske oversættelser, slog Hieronymus sig i 385 ned i et kloster i Bethlehem, hvor han hjulpet af rabbinere studerede de oprindelige hebraiske tekster. Hele bibeloversættelsen blev

færdig i 405. Den fik navnet Vulgata, hvilket betød »på modersmål«, eller »på folkets sprog«. Tridentinerkonciliet besluttede i 1546 fremover kun at anerkende Vulgata som retningssigevende i alle offentlige forelæsnings-, disputation-, prædikener og udlæggelser.

Da heller ikke latin er et dødt sprog, men har udviklet sig meget siden Hieronymus dage, må man formode, at den Nye Vulgata også snart officielt vil afløse den sprogligt forældede første Vulgata.

Hvis man respekterer menneskerettighederne, behøver man ingen våben.

Landsforeningen

lov - ikke fri abort i Danmark og Grønland

Postboks 321, 7100 Vejle
Kontingent for 1978,
er minimum kr. 20,00.
Postgironr. 2 31 08 13.

Ægteskabslovgivning

Det er kirkens lære, at det sakramentale ægteskab er uopløseligt.

Det er ægteskabsdomstolens sag at afgøre, om to menneskers ægteskab er et sakramentalt ægteskab.

Kirkeretseksperter i USA utilfredse med revisionen af kirkeretten

Den revision af den katolske kirkeret, den kanoniske ret, der for tiden arbejdes med i Vatikanet, kan ødelægge det system, man har i USA for annullering af ægteskaber, frygter Amerikas selskab for katolsk Kirkeret (CLSA). Ifølge National Catholic Reporter har pastor Edward J. Dillon, CLSA's lige afgående præsident, udtalt, at »hvis vi tvinges til at arbejde under de betingelser, Vatikanet foreslår, vil hele det system, som USA's katolske ægteskabsdomstole arbejder efter, bryde sammen«. Sidste år behandlede disse domstole næsten 20.000 ansøgninger om annullering af ægteskaber (125.000 katolske ægtepar opnår årligt skilsmisse over for de borgerlige myndigheder).

Kun mindre revisioner

I mere end en halv snes år har man arbejdet på en revision af den kanoniske

lov, der sidst blev revideret i 1917. Pave Johannes XXIII påbød denne revision, samtidigt med at han bekendtgjorde, at han ville indkalde Det andet Vatikankoncil.

Det, som de mere end 300 amerikanske katolske kirkeretseksperter ved deres årlige møde i Houston især kritiserede, er, at de foreslåede revisioner ikke giver udtryk for »en fundamental nytænkning af, hvad der er lovens og kirkens logiske begrundelse«, sådan som pave Paul VI har ønsket det. Det drejer sig desværre kun om mindre revisioner af kodex fra 1917, og disse revisioner afspejler hverken kirkens pluralisme eller Det andet Vatikankoncils idealer.

CLSA's kritiske bemærkninger er nu sendt til Amerikas nationale katolske Bispekonference og til Vatikanet. Hvis forslaget til den reviderede kanoniske lov går igennem, vil de amerikanske procedureregler, der blev vedta-

get i 1970, ikke længere kunne anvendes. De gjorde det langt lettere at opnå at få et ægteskab annulleret, og siden de blev vedtaget, er annulleringernes antal steget kolossalt. Hvis disse regler nu afskaffes, ville antallet af ansøgninger om annullering af ægteskab, der årligt kunne ekspederes, falde voldsomt, fordi ægteskabssager da skulle behandles for tre dommere — mod nu en — og alle tilfælde skulle appelleres til en anden ægteskabsdomstol, hvad der i øjeblikket kan dispenseres for i USA og som oftest også dispenseres for.

Troværdighedskrise

Pastor Heintschel, der også sidder i CLSA's bestyrelse, er bange for, at hvis de amerikanske regler ændres, vil det skabe en »troværdighedskrise inden for kirken, og 70 pct. af de jurister, der arbejder ved de kirkelige ægteskabsdomstole, ville nedlægge deres arbejde«.

Et kristent ægteskab forudsætter tro

Ægteskabets læremæssige og sakramentale problemer til debat i Rom

Rom (NC) — I den pave-lige internationale teologiske kommission er der enighed om, at døpte katolikker, der formægter troen, ikke modtager ægteskabets sakramente, når de gifter sig.

Den internationale teologiske kommission, der arbejder i nær tilknytning til Kongregationen for Troslæren, holdt sit årlige møde 1.-6. december 1977 i Rom. Her drøftede de ægteskabets læremæssige og sakramentale problemer.

»Der er ingen, der i dag vil sige, at et kristent ægteskab kun er et borgerligt ægteskab, der velsignes«, sagde p. Gustave Martelet S.J i et interview. Foruden at være teologiprofessor i Paris er han medlem af den pavelige kommission.

»For at et ægteskab skal være et kristent ægteskab, forudsætter det, at ægtefællerne virkelig er knyttet til Kristus«.

Forbindelsen med Kristus sker ved dåben og en levende tro, sagde p. Martelet. Det er altså nødvendigt at definere, hvad der menes med »levende tro«.

Uden tro — intet sakramente

Problemet med, hvorvidt to, der udveksler ægteskabsløfter, skænker hinanden ægteskabets sakramente, »har at gøre med den døpte, der ikke har tro, og som ikke ønsker at tro. De døpte, der ikke ønsker at tro, drager sig selv bort fra Kristi og kirkens mysterium og der-

med fra sakramentet«. P. Martelet sagde også: »Alt for tit er ægteskabets teologi blevet opfattet på en for juridisk måde«. Skilsmisse og indgåelse af nyt ægteskab blev også berørt i interview'et. Hvis kristne, der er fraskilte, »ikke har nogen ide om Kristus, er det det, der er det forargelige, sagde p. Martelet, og derfor er »det første, man må spørge dem om: betyder Kristus noget for dig?«.

P. Martelet kom også ind på, at den annullering af et ægteskab, som en katolsk ægteskabsdomstol kan bevillige er noget ganske andet, end en skilsmisse, for kirken »konstaterer i et sådan tilfælde blot, at der aldrig har været noget ægteskab«.

Amerikanske undersøgelser over kirkens lære om ægteskabets uopløselighed

En større undersøgelse over kirkens lære om ægteskabets uopløselighed vil ifølge National Catholic Reporter snart blive offentliggjort af Amerikas Selskab for katolsk Kirkeret (CLSA).

»Måske vil vi blive i stand til at sige, at et bestemt ægteskab er gået i stykker og bør opløses«, sagde formanden for CLSA's undersøgelses- og debatkomite, pastor Edward Pfnausch efter et møde i Houston for over 300 amerikanske kirkerets eksperter. For øjeblikket opløses der i USA cirka 400 katolske ægteskaber årligt, mens tusinder årligt annulleres. De ægteskaber, der opløses, sagde pastor Pfnausch, opløses af »rent tekniske« årsager. Som eksempel nævnte han, at en katolik kan gifte sig med en jøde, hvis tidligere ægteskab er blevet »opløst« af en katolsk ægteskabsdomstol, fordi han eller hun ikke var døbt. Pastor Pfnausch mente også, at nogle af de ægteskaber,

der nu om stunder annulleres, måske i stedet for kunne opløses. »80 pct af de annulleringer, der nu bevilliges, bevilliges af psykologiske årsager«, sagde han og tilføjede, »ærligt talt, tror jeg ikke, at 80 pct. af alle dem, hvis ægteskab annulleres, psykologisk set er ude af stand til være gift«.

Pastor Donald Heintschel,

der også sidder i CLSA's bestyrelse siger, at også katolske teologer vil blive inddraget i undersøgelsen, for »somme tider føler vi, at vore juridiske overvejelser er utilstrækkelige, fordi teologien er det«. »Måske«, tilføjer han, »mente Kristus ikke, at et ægteskab skulle være ved, også selv om kærligheden er død«.

Paven opmuntrer til et »pastoralt« syn på ægteskabslovene

Vatikanet (NC) — Pave Paul VI sagde ved en af de offentlige audienser til en gruppe kirkeretseksperter og medlemmer af ægteskabsdomstole, at »efter Det andet Vatikankoncil er kirkeretten ved at blive revideret, så den kan være til bedre hjælp for Guds folk«, og »Vi må i vor tid ikke glemme, at der må

gøres meget for, at der tages pastorale hensyn«, og paven fandt dette særligt vigtigt i forbindelse med ægteskabssager.

Pave Paul VI gjorde ved samme lejlighed kirkeretseksperterne opmærksomme på, at antallet af præster og lægfolk, der studerer kanonisk ret, er alarmerende lavt.

Kendt kirkeretsekspert giver afkald på at undervise

Tübingen (NC) — P. Johannes Neumann, der i en halv snes år har undervist i kirkeret ved universitetet i Tübingen, har bedt biskop Georg Moser af Rottenburg om at fritage ham for »missio canonica«, dvs. for den autorisation kirken giver til at undervise i religion. P. Neumann fortsætter med at undervise ved universitetet i Tübingen, men altså ikke længere ved dettes katolske teologiske fakultet.

P. Neumann mener, at »en kirkeret, der blev udformet i det 17. og 18. århundrede, er et udtryk for en mentalitet, der ikke passer i vore dage — især hvad angår verdenspræsternes cølibat og kvinders adgang til præstedømmet«. Under disse omstændigheder føler P. Neumann sig ikke længere i stand til at undervise studenterne i den gældende kirkeret og tage ansvar for deres eksamination.

P. Neumanns kolleger ved universitetets fakultet for katolsk teologi har udsendt en erklæring om, at de er enige med ham i indholdet af hans klager, men de er kede af hans beslutning. De betoner, at efter deres mening har kirken i de sidste 20 år accepteret ændringer, der er langt mere vidtrækkende, end det har været tilfældet i de forgående århundreder.

Trivslen i sognet afhænger først og fremmest af menighedsrådet — derfor er det vigtigt, at alle sognets ansvarsbevidste og handlekraftige katolikker lader sig opstille som kandidater til menighedsrådsvalget søndag den 16. april

Hvem skal sidde i dit menighedsråd?

Valget til pastoralrådet og til menighedsrådene er hidtil sket hver for sig med to års mellemrum. Denne gang foregår begge valg samtidig, og derfor kan man næsten ikke lade være med at sammenligne de to råd. Mange, der alvorligt overvejer at lade sig opstille som kandidat, vil nok også spørge sig selv: Hvad skal jeg vælge? Hvor er det mest påkrævet at gøre en indsats, hvis jeg ikke har kræfter til at melde mig begge steder?

Stedet for hele det kirkelige liv

I sidste nummers valgartikler blev det blandt andet fremhævet, at pastoralrådet er det klareste udtryk for lægfolkets medansvar og det vigtigste organ for det kirkelige demokrati i bispedømmet. Det er måske alligevel ikke helt rigtigt. I hvert fald må man være klar over, at pastoralrådets direkte indflydelse på det kirkelige liv er ret begrænset. Pastoralrådet kan skabe visse muligheder og lægge visse rammer, men det kan sjældent selv omsætte mulighederne i praktiske gøremål eller fylde rammerne ud med liv. Det skal der andre mennesker eller grupper til, og her er de mest betydningsfulde netop menighedsrådene. Den lokale menighed er jo stedet, hvor alle vigtige kirkelige aktiviteter udfolder sig, og hvor det grundlæggende kristne fællesskab har sin vokseplads. Vil man se sit særlige kald som lægmand eller lægkvinde hurtigt omsat i praktisk handling og synlige resultater, så bør man uden tøven vælge sognet som sit virkefelt.

Det er da også menighedsrådenes arbejdsopgaver, der er gjort mest ud af med hensyn til håndgribelige og detaljerede forslag. Foruden de kortfattede, officielle vedtægter, der er gengivet ved siden af denne artikel, må især henvises

til den vejledning, som en arbejdsgruppe har udsendt til alle menigheder i sommeren 1976 med titlen »Menigheden er kirken på stedet«. I »katolsk orientering« nr. 13 og 14, 1976 har vi gengivet vejledningen i uddrag, men vi vil gerne gentage de vigtigste forslag til opgaver her:

Troen og gudstjenesten

1. Troens fordybelse ved undervisning af børn, unge og voksne gennem bibelgrupper, studiekredse, retræter eller lejre og gennem økumenisk arbejde.

2. Gudstjenestens udformning i almindelighed og for særlige grupper, f. eks. familier, børn og unge samt liturgiske forbedringer ved udpegning og indøvelse af lektorer, ministranter, organist og kor.

Den kristne tjeneste og administration

3. Den kristne tjeneste eller diakoni over for syge, ældre, handicappede og andre, ofte oversete grupper. Hvertil kommer de mere velkendte aktiviteter som ungdomsarbejde, menighedsmøder, kirkekaffe, basarer og lignende, foruden sogneblad og sognebreve, samarbejde med andre sogne og kontakter til de forskellige råd og kommissioner i bispedømmet.

4. Administrative opgaver f. eks. vedrørende regnskaber og budget, kirkebidrag eller anden virksomhed i et sognesekretariat.

Missionen særlig forsømt opgave

5. Missionsvirksomhed, som nok er et særlig forsømt område i de fleste menigheder. Der tænkes her på at samle interesse-rede for at hjælpe dem og hinanden til en passende indsats på arbejdspladsen, i foreninger eller andre fritidsaktiviteter, men også på en mere officiel, lokal kontakt til presse, radio og

TV, biblioteker og andre kulturcentre.

Det siges udtrykkelig i vejledningen, at oversigten over menighedsrådets opgaver ikke må opfattes som fuldstændig eller udtømmende. De store forskelle mellem de enkelte menigheder medfører, at de aktuelle opgaver kan variere meget fra sted til sted. For den, der vil lade sig opstille som kandidat, er problemet vel heller ikke så stort, for han eller hun ved nok selv bedst, hvor skoen trykker fra sin egen aktive deltagelse i menighedslivet.

En ting er dog vigtig at

understrege: Menighedsrådet skal ikke gøre hele arbejdet selv, men først og fremmest finde medarbejdere i sognet til at løse opgaverne. Menighedsrådet skal nok selv tage initiativerne — og ikke mindst

tage vel imod initiativer og forslag udefra, — men så ellers i hovedsagen organisere og samordne arbejdet. En af menighedsrådets fornemmeste opgaver er i virkeligheden at være talenspejler, fremfor at slide sig

selv op med alt muligt eller bremse andres berettigede virkestrang. Talenter i den ene eller anden retning vil altid være til stede hos menighedens medlemmer.

H. J. J.

Læserne skriver om valget

Hvem skal jeg vælge og hvorfor?

Af Joost Dahlerup

Vi skal nu til menighedsrådsvalg igen, og her er det naturligvis enhver katoliks ønske, at kunne stemme af bedste vilje, ud fra en samvittighedsfuld overvejelse. Men dette forudsætter jo en adgang til de relevante oplysninger, så man ved hvad man gør, når man sætter sit x eller evt. går ind til et kandidatur.

Jeg føler derfor at jeg i sagens interesse må spørge valgets tilrettelæggere om følgende:

1. Er det f. eks. muligt for en vælger, at rekvirere en lille folder, — en pjece eller lignende, der fortæller lidt om hvad det er vi skal gå til valg på.

Eller vil det på anden måde være muligt at få en kort og enkelt besvarelse af spørgsmål som f. eks.: Hvad forventer bispedømmet sig af rådet? Hvad forventer sognet sig af rådets medlemmer?

2. Vil det være muligt, at

blive bekendtgjort med de opstillede kandidaters forudsætninger for at udfylde en plads i menighedsrådet? F. eks. som en besvarelse af følgende eller lignende spørgsmål:

a) Hvilke forudsætninger har kandidaten for deltagelse i dette kirkelige arbejde?

b) Hvilken stilling har kandidaten i det civile liv?

c) Hvilke særlige ønsker har kandidaten for det fremtidige sognearbejde? Er der f. eks. opgaver som kandidaten i særlig grad vil arbejde for?

I de tidligere år har der været afholdt valgmøder i sognene, hvor det gamle menighedsråd redegjorde for sit arbejde og udtrykte sine ønsker for fremtiden.

I denne forbindelse kunne det være gavnligt at vide, om sådanne møder i år f. eks. kunne suppleres således, at evt. kommende kandidater eller interesse-

rede også får mulighed for selvstændigt at tage initiativ til fremsørelse af egne tanker og ønsker for det fremtidige menighedsarbejde.

3) Her kunne spørgsmålene f. eks. blive følgende:

Har de menige medlemmer af sognet også adgang til kommunikationsmidlerne? Er der f. eks. adgang til:

a) at benytte opslagstavlen i våbenhuset?

b) at disponere over menighedslokalet?

c) at give mødemeddelelse i sognebladet? osv.

Eller findes der andre kommunikations- og meddelelsesmuligheder, hvis en enkelt person eller en gruppe ønsker kontakt for at udfylde sin plads i menighedsfællesskabet?

Jeg vil ikke hermed antyde, at der ikke er blevet oplyst tilstrækkeligt om menighedsrådenes og pastoralrådets hidtidige ar-

bejde. Eller at nogle er blevet forbigået, men når man står overfor et valg, så trænger almindelige civile medlemmer af kirken til en konklusion eller meddelelse fra dem, som har siddet i drøftelserne og herved været med til at tegne linien for den fremtidige udvikling.

Med et valg er vi jo nået til en »milepæl på vejen«, og så vil det nok for de fleste falde ret naturligt at spørge:

»Hvor langt er vi nu kommet?«

»Hvilken retning skal vi herefter køre i?«

»Hvad var blot drøftelser under vejs, og hvad er blevet besluttet eller vedtaget?«

»Hvilke konkrete og praktiske muligheder er der hermed givet mig, for at være med i det fælles arbejde og det fælles liv?«

Vi spørger medlemmer af menighedsrådene

1. Synes du, at menighedsrådets virksomhed har haft mærkbar indflydelse på trivslen i dit sogn? Kan du give eksempler på forskelle før og efter menighedsrådenes oprettelse?

2. Føler du, at arbejdet i menighedsrådet har givet dig tilfredsstillende mulighed for at opfylde dit særlige kald som lægmand eller lægkvinde?

3. På hvilke områder mener du, at lægfolk til forskel fra præster har særlige talenter eller erfaringer, der kan komme arbejdet i menighedsrådet til gode?

4. Har du et eller flere gode råd at give til katolikker, der ikke tidligere har været kandidater?

5. Har du ellers noget på hjertet i anledning af valget?

Redaktionen har stillet 5 spørgsmål til medlemmer af de afgående menighedsråd. Vi bringer her de tre først modtagne svar, og vi fortsætter i næste nummer.

Praktisk greb om tingene

Ad 1) Ja, jeg tror virkelig, at menighedsrådene har og har haft en god indflydelse på det, man kalder trivslen i et sogn, jeg mener, at menighedsrådet står som et mellemlid mellem menighed og præst, og at menighedsrådsmedlemmet har lettere ved at fornemme, hvad der rører sig i menigheden. (Der tales ofte friere og siges mere og andet til en lægmand end til en præst, særlig hvis det gælder lidt ubehagelige ting). Det må vel så være menighedsrådets opgave at formidle dette på en takt-

fuld og formålstjenlig måde. Det lyder måske, som om menighedsrådet var en slags »klagecentral«, det var ikke meningen, selvom det naturligvis også er det, men ofte gælder det da en viderebringelse af nye ideer og initiativer.

Med hensyn til forskelle før og efter oprettelsen af menighedsråd kan jeg ikke udtale mig, da jeg har for ringe kendskab til tiden før.

Ad 2) Det er svært at sige, hvad ens særlige kald som

lægmand/kvinde er. Det er store ord. Jeg føler, at jeg har fået brug for nogle af mine evner, og hvis det er det, det betyder, så må svaret blive »ja«.

Ad 3) Det er min erfaring, at lægfolk ofte har et mere praktisk greb om tingene. Især er det godt, når et menighedsråd består af folk af forskellig profession og baggrund, som kan supplere hinanden, måske i forholdet til myndighederne, forsikringsselskaber, pengeinstitutioner og lign. Uden at der på nogen måde bliver tale om en nedvurdering, vil jeg også gerne nævne, at vore præster fra udlandet kan have sprogsvækkigheder, og man skal nok være indfødt dansker for helt at forstå den danske folkekarakter, når den folder sig ud med humor og ikke mindst ironi. Et område, der kan nævnes i denne

Vibeke Larsen

forbindelse, er mange konvertitters holdning til det økumeniske spørgsmål, som præster kan være ret uforstående overfor.

Ad 4) Om jeg har gode råd at give til katolikker, der ikke tidligere har været kandidater til menighedsrådene? Ja, det har jeg, men de er nok lidt nøgterne, da jeg ikke hører til dem, der går med troen udenpå.

1) Mød op med en god vilje og et ønske om at samarbejde — Det gælder ikke så meget om at repræsentere en fløj eller gruppe i menigheden for med vold og magt at få dennes kæphest(e) kørt igennem, som det gælder om at skabe en god og tryk atmosfære i samarbejdets ånd.

2) Vær indstillet på, at en stor del af arbejdet består i meget jordbunden stillingtagen, ofte af meget

praktisk, finansiell art — og ikke i en åndevækkelse. Dette sidste er måske forkert, og hvis nogen kan klare det, er det da kun godt, men det er nu min erfaring og har passet mig personlig godt, fordi jeg som sagt hører til de åndeligt blufærdige.

3) endelig som et sidste punkt: lær at uddelegere arbejdet og at inddrage folk uden for rådet, ellers kan arbejdsbyrden i et stort sogn let blive for stor for de få, der jo normalt er fuldtidsbeskæftigede i erhvervslivet eller hjemme.

Ad 5) Ja, en fire-års periode er lang tid at se frem, når man begynder, men det er vist et spørgsmål, der har været drøftet mange gange.

Har man diskuteret, om det kunne være praktisk (med bevarelsen af de fire år) at halvdelen af rådet gik på valg efter to år, så der bevaredes en vis kontinuitet? Jeg ved ikke, om det er klart udtrykt: der skulle altså holdes valg hvert andet år, men kun for halvdelen af medlemmerne, der alle skulle have en fire-års periode, lige med undtagelse af de allerførste i dette system — og her kun halvdelen. Altså en slags overlappingsystem.

Vibeke Larsen

Vor Frue Kirke, Århus

Den pastorale del må ikke forsømmes

Ad 1) Om den aktivitet menighedsrådet har udfoldet, har givet bedre trivsel er lidt svært for mig at bedømme, da jeg selv er med i menighedsrådet, det må være den øvrige menighed, der skal dømme om det.

Menighedsarrangementer af forskellig karakter er vel alle mere eller mindre midler til at styrke vort fællesskab i kirken.

Oprettelsen af menighedsråd har nok bevirket, at lægfolket i højere grad er blevet sig deres personlige ansvar for kirken bevidst.

Ad 2) Jeg føler, at arbejdet i menighedsrådet er en del af mit kald, men mit kald som katolik er naturligvis ikke begrænset til menighedsarbejde.

Ad 3) Jeg tror, at lægfolk ofte har mere fornemmelse for hvilke initiativer, der er ønske om i menigheden. Jeg tror også, at lægfolk har lettere ved at formidle f. eks. tvær-sogns kontakt — lægfolk har nok lettere ved at tage telefonen og høre, om andre vil være med, hvor præsten måske ville være lidt tilbageholdende og føle, at han blandede sig i en andens arbejdsområde.

Ad 4) Mit råd til katolikker, der ikke tidligere har

været kandidater, er »stil op«! — ikke kun fordi der nu engang skal være nogen til at besætte posterne — men fordi de har et virkeligt ønske om at hjælpe med til at gøre et arbejde af såvel pastoral som administrativ art.

Ad 5) Jeg ville ønske, at de læge menighedsrådsmedlemmer virkelig ville lægge sig på sinde, at de ikke kun er medansvarlige for de administrative opgaver, men at de også er medansvarlige for det pastorale arbejde, som er så helt

Birgit From

uundværligt for vor åndelige udvikling, og som skal styrke og hjælpe os på troens vej.

Måtte lægfolk, søstre og præster inspirere og opmuntre hinanden til yderligere indsats for menigheden — kirken på stedet«.

Birgit From
Skt. Michaels Kirke, Kolding

Et spændende og lærerigt arbejde

Ad 1) Trivslen i sognet er glimrende, fordi alle i kirken kender hinanden godt og ingen føler sig udenfor sammenholdet.

Ad 2) Arbejdet i menighedsrådet har været meget afslappet, idet det ikke har været nødvendigt at løse de helt store tidskrævende problemer, men jeg må dog sige, at det har været meget spændende og meget belærende at være med.

Ad 3) Jeg mener, at lægfolk, til trods for at de

ikke har nogen faglig viden, om hvordan de forskellige spørgsmål i menighedsrådet skal løses, kan anvende visse erfaringer fra dagligdagen og derigennem udføre arbejdet i rådet på tilfredsstillende vis.

Ad 4) Vær demokratisk, vær interesseret i arbejdet og sidst men ikke mindst — vær loyal overfor kirken og menigheden.

Finn Kofoed
Skt. Hyacintus Kirke, Rønne

Uddrag af de officielle vedtægter:

Menighedsrådets ansvar, beføjelser og opgaver

1. Menighedsrådet er medansvarligt for løsningen af de opgaver af pastoral, karitativ og administrativ-økonomisk art, som hovedsagelig angår menigheden, og det kan træffe beslutning vedrørende disse opgaver — herunder om ansættelse og afskedigelse af personer i menighedens tjeneste, dog ikke i sager, hvis afgørelse i henhold til almindelige eller særlige bestemmelser er forbeholdt menighedens præsteskab eller den kirkelige øvrighed.

2. Menighedsrådet kan af egen drift tage sager og forhold, som vedrører menigheden, op til behandling og overvejelse.

3. Menighedsrådet kan som led i sin virksomhed

henvende sig til såvel kirkelige myndigheder — herunder kirkelige råd og organer — som andre myndigheder, personer eller råd.

4. Menighedsrådets medlemmer hæfter ikke personlig for de økonomiske forpligtelser, som menighedsrådet indgår.

5. Menighedsrådet udpeger en regnskabsfører, som skal være fuldt myndig, men som ikke behøver at være medlem af rådet.

6. Regnskabsføreren sørger for tilrettelæggelsen af menighedens regnskabsføring og økonomiske forvaltning i overensstemmelse med menighedsrådets beslutninger og de af pastorallrådet givne retningslinier.

7. Menighedsrådet udpeger en regnskabskyndig person, der ikke er medlem af rådet, til at revidere regnskabet.

Tilføjjelsen i punkt 1. om begrænsningerne i menighedsrådets beslutningsmyndighed drejer sig om forhold i det rent præstelige arbejde. Menighedsrådet kan således ikke træffe beslutninger, der er i konflikt med præstens ansvar for sakramenternes rette forvaltning og for visse centrale liturgiske forhold. Menighedsrådet kan heller ikke blande sig i sager eller forlange redegørelse for forhold, hvor præsten er bundet af sin tavshedspligt eller må fastholde fuld diskretion af medmenneskelige grunde.

Hvem er handicappet?

Jørgen Hviid, *Hvem er handicappet? Et hus med en alternativ livsstil.* Katolsk Forlag. Pris 34,50 kr. 130 sider.

Bogens undertitel referer til Niels Steensens Hus, der efterhånden består af to huse — et i Helsingør og et i Rungsted — og 3 store familier. Mange, som kender de mennesker, der bor i Niels Steensens Hus, har længe haft lyst til at vide mere om disse kollektiver: om deres struktur, om deres vanskeligheder og om de muligheder, de giver for menneskelig udfoldelse.

Vi har i de senere år i det danske samfund oplevet mange forskellige former for kollektiver. Her er der tale om et kollektiv, der bevidst stræber efter at blive en korporativ person, et fællesskab, der er langt mere end summen af de enkelte deltagende personer. Det er et fællesskab, hvor hver enkelt har sin uundværlige funktion, og hvor hele fællesskabet — den korporative person — stiller sig til tjeneste for det

samfund, det lever i, fremgår det af bogens indledende afsnit.

Pastor Jørgen Hviid, der er cand. psyk. og siden 1972 dr. phil. på en psykologisk afhandling ved Københavns Universitet beskæftiger sig også med forholdet mellem patient/klient, den handicappede på den ene side og behandleren på den anden side. Et forhold, hvor den medmenneskelige kontakt, som oftest bliver alt for overfladisk.

I Niels Steensens Hus er nogle af beboerne — det man forstår ved handicappede, men alligevel er de det ikke, synes bogen at fortælle. Det viste sig i dette fællesskab, at enhver havde sine begrænsninger og at alle havde behov for hjælp i større eller mindre grad, alt efter den livsfase personen befandt sig i og de krav som tilværelsen stillede. »Familien bestod

af mennesker og enhver skelen mellem handicappede og ikke-handicappede blev meningsløs».

Et fællesskab med åndssvage

Oprindeligt havde man tænkt sig et fællesskab med åndssvage, og »det var en skuffelse, at ingen turde betro fællesskabet åndssvage, men det kom til at betyde, at andre handicappede søgte ind i huset, og der med udviklede målsætningen. Man blev klar over, at det ikke skulle være et fællesskab for åndssvage, men et miljø, hvor enhver kunne finde en plads, og hvor den ene supplerer den anden».

Efter et halvt års forløb kom de første åndssvage, men da var målsætningen ændret radikalt. Den åndssvage skulle dog stadig have en central plads i fællesskabet, fordi han var i besiddelse af mange af de egenskaber, som er blevet undertrykt i det tekniske samfund, f. eks. spontanitet og umiddelbarhed, skriver Jørgen Hviid videre.

Bogen indgår i rækken af Katolsk Forlags udgivelser om samfundsrelevante problemer. Tidligere er udkommet Bent Dalsgaard Larsen: *Menneskesyn og samfund* — og Michéles historie, fortalt af hende selv.

Bodens sakramente

Endnu en nyhed fra Katolsk Forlag

Bodens Sakramente. Forsoning og fornyelse. Af Elsebet Kieler. Katolsk Forlag. 104 s. Kr. 20,00.

Bogen tager sit udgangspunkt i de problemer, som mennesker i vor tid. »Hvad er samvittigheden?» hedder et af de første kapitler, hvor forfatteren dels prøver at definere dette begreb og dels viser, hvorledes den kristne har muligheden for at nå til »en moden samvittighed» ved at deltage i kirkens liv. Synd og bodfærdighed bliver belyst udfra fortællingen om Kong David og Urisas' hustru, Batseba, og det understreges, hvilken vigtig rolle profeten Natan indtager som den,

der taler på Guds vegne og afslører synden.

Som et modstykke til denne historie gengives i kapitlet »Synd og forhærdelse» beretningen om Kong Herodes og Johannes Døberens, for her lader kongen sig jo ikke påvirke til omvendelse gennem profetens tilrettevisning. (»Det er dig ikke tilladt at leve sammen med din brors hustru«). Forfatteren konkluderer således: »Mens bodfærdigheden frilægger stadig mere af Davids sande jeg, fortrænger forhærdelsen stadig mere af Herodes' sande jeg».

Synd og bod i kirkefællesskabet

Med apostlene Peter og

Paulus som hovedpersoner berettes der om synd og bod i kirkefællesskabet, og med afsnittet om, hvorfor boden er et sakramente, føres man direkte til det nye bodsritual, som tillige med et skriftestejl er anbragt til sidst i bogen.

BODENS SAKRAMENTE

Elsebet Kieler

Tempelrullen for første gang udgivet på tryk

Vigtig Qumran-tekst nu alment tilgængelig

Jerusalem (KIPA) — Det første trykte eksemplar af »tempelrullen«, et af de såkaldte Qumran-skrifter er blevet overrakt den israelske præsident af arkæologiprofessoren Yigael Yadin (manden der »opdagede« den jødiske ørkenfæstning Massada). Den 9 meter lange »tem-

pelrulle« er det vigtigste skriftlige vidnesbyrd om den sen-jødiske essenersekt, som Johannes Døberens muligvis havde forbindelse med.

I 1948 fandt man i Qumran ved Det døde Hav de første »Qumran-ruller«, der efterhånden er vokset til et helt bibliotek. Under

6-dages krigen i 1967 blev »tempelrullen« opdaget hos en antikvitetshandler i Bethlehem.

Efter Yadin's opfattelse er »tempelrullen« et forsøg af en af Jesu samtidige på at genfremstille den forsvundne »Guds bog«, som

Fortsættes side 15

Møder og arrangementer

Kyndelmisse

Kyndelmisse betyder lysmesse. Ved den traditionelle juletidsophør fremtræder Jesus igen som verdens lys.

Denne erkendelse fremsiger den gamle Simeon ved Jesu fremstilling i templet. Dette lys er håbets lys, som Israels folk ventede på igennem århundreder, og som vi den dag i dag vender os mod som livets kilde.

I anledning af denne fest vil vi fejre en messe i sct. Augustins kirke d. 2. februar kl. 19.30. Under messen spiller Camerata Hafniensis musik fra middelalder og renaissance og efter messen giver Camerata Hafniensis koncert i Englesalen, Jagtvej 183 B.

ACADEMICUM CATHOLICUM

DKKF Lørdagsklubben

Amnesty International. Den 28. januar kl. 15 taler lektor Gert Bolvig om organisationens arbejde og, da sr. Susanne er forhindret, orienterer undertegnede om den nyoprettede kirkegruppe.

Islams Døtre. Den 25. februar kl. 15: mag. scient. Henny Harald Hansen.

Begge møder afholdes i Jesu Hjerter Kirkes Menighedssal, Stenosgade 4 A.

Kaffe/Te m.v. serveres (kr. 6,-). Alle er velkomne, men tilmelding må ske til: Gerda Henrichsen, Hildursgade 8, 2100 København Ø, tlf. (01) 20 27 94. Vel mødt!
Margot Petersen

Ungdomsdag på Rygaard lørdag d. 11.02.78

»Hvad skal vi med kirken?«

Fredagsklubben (Hellerup) og lørdagsklubben (Østerbro), inviterer alle unge katolikker til sammen at tilbringe en dag med fordybelse i troen og festligt samvær.

Program:
14.30 indledning og oplæg, gruppearbejde.
17.45 Bispemesse — derefter spiser vi vores medbragte mad og hygger os under festlige former.

Ideen med ungdomsdagen er, at vi sammen gør et aktivt arbejde med troen. Derfor er det også en god idé, hvis du overvejer dagens tema, så du ikke kommer helt uforberedt. Men selv om du ikke har gjort dig de helt dybe tanker, er du naturligvis meget velkommen.

På gensyn på Rygård, Bemstorffsvej 54, 2900 Hellerup den 11. februar kl. 14.30 (S-tog og bus 21, 26 og 27). Da vi ikke får tilskud, beder vi dig medbringe 5 kr. til dækning af udgifterne. Øl og sodavand kan købes på stedet.

Birgitta Guldager, Franz Hoyos
Jesper Frisenette-Fich

Aftenmøde om evangelisering

I fortsættelse af heldagsmødet d. 3/9-77 indkaldes til møde onsdag d. 15/2-78 kl. 19.30 - 22.00 i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, indgang: Jagtvej 183 B.
Sekr. for gruppen

Annoncer

i katolsk orientering

Rubrikannoncer, pr. mm.kr. 2,00

Tekstside-annoncer, pr. mm.kr. 3,00

Musik-weekend

Sted: ØM
Dato: 10.-12. marts
Pris: 70 kr.

Formålet er at få lært de forskellige tekster og melodier, som findes til vores rytmemesser i dag.

Weekenden henvender sig primært til alle som interesserer sig for at tillære sig materialet, og som vil benytte det i de enkelte menigheder og kuk'er landet over.

Til dem som ønsker at kunne synge materialet stilles ingen særlige krav, blot interessen. Til dem som ønsker at medtage et instrument, kræves at de har god rutine i at spille på samme.

Vi vil på ØM indspille weekendens materiale på bånd, hvorefter kopiering vil være muligt til hjemligt brug.
Max. 60 tilmeldinger modtages.

Angående tilmelding og yderligere information henvendelse til:
Katolsk Ungdomssekretariat,
Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø
TLF. 01-206363

Tilmelding senest 20. februar 1978 til sekretariatet.

Stig Galslev

Weekend-retræte på Øm

om kirken i vores hverdag med pastor Jan Ophoff og Elsebet Kieler, fredag d. 17. marts kl. 20 — palmesøndag d. 19. marts kl. 16.30.

Også familier med børn er velkomne. Børnene undervises af søstrene fra Årsløv. Pris: kr. 130,- Børn u. 12 år: kr. 65,-. Sengetøj (lagner og sovepose el. lign.) medbringes el. lejes for kr. 15,-.

Tilmelding med depositum kr. 70 inden 20. februar til Tove Holtkamp, Stampsvej 61, 7100 Vejle. For nærmere oplysninger: tlf. (05) 82 44 64 kl. 18.30-19.00.

Tilskud kan søges hos Øm-styrelsen: H.O.P. Pedersen, Bøgebjergvej 11, 8600 Silkeborg.

Kursus

Det sker på Magleås i februar

Fr. 3. - sø. 5.: Afholdes kursus i Kristen Meditation ved Grethe Livbjerg.

Fr. 17. - sø. 19.: Kursus i Ministerialbogs- og Kirkebogføring

Ma. 27. februar til fr. 3. marts: Kursus for præster

Magleås: Høsterkøbvej 6, 3460 Birkørød. Tlf. (02) 81 07 15. Kontortid: mandag - fredag kl. 10 - 14.

kong David gav sin søn og efterfølger. I Første Krønikebog fortælles der: »Derpå gav David sin søn Salomo planen til forhallen, templets bygninger, forrådskamrene, rummene på taget, de indre kamre og hallen til sonedækket og planen til alt, hvad der

stod for hans tanke med hensyn til HERRENS hus' forgårde og alle kamrene rundt om, Guds hus' skatkamre og skattekamrene til helliggaverne... Herren har sat mig ind i alt dette ved et skrift, jeg har fra hans egen hånd, i alle de arbejder, planen omfatter«

(kap. 28,11-12.19). »Tempelellullen« giver også udførlige beskrivelser af offerfester. Særlig betydningsfuldt er det, at teksten indeholder den hidtil tidligste omtale af det monogame ægteskab og et udtrykkeligt forbud mod skilsmisse.

Nyt om katolske tidsskrifter

LABORA

På forsiden en opfordring: »Gør 1978 til et fredens og retfærdighedens år«. På ledersiden konstateres gba i »Situationsbilledet«, at den militære afspænding, man havde håbet på efter Helsinki, endnu ikke er opnået. Katolikker opfordres til at yde deres bidrag til fredelig sameksistens ved at deltage i den offentlige debat og samarbejde med alle mennesker af god vilje.

Fra Katolsk Arbejdsrækkens generalforsamling rettedes en henvendelse til regeringen om at værne om retten til livet, endvidere udtalte man — enstemmigt — sin sympati med de strejkende postarbejdere. Der opfordres til at støtte en indsamling til den chilenske kirkes humanitære arbejde for forsvundne fanger og deres familier. Andet steds i bladet bringes »Formandens Beretning« fra generalforsamlingen.

Flemming Andersens »Et Julebrev«, der bragtes

i »katolsk orientering« nr. 20 genoptrykkes i dette nr.

Oda Andersen foreslår fire hold-skift til gavn for mennesket mod arbejdsløsheden. George Bune Andersen skriver om »Arbejderapostolatet«. Så følger 3 digte af Pier Paolo Pasolini — i dansk oversættelse ved René Jensen. Gba. fortæller om Berliner Konferenz (også omtalt i »katolsk orientering« nr. 20).

Flemming Munk Petersen beretter om Verdensfredsrådets høring i København november 1977, hvor emnet var det vesttyske »Berufsverbot«, og Ellen Nielsen fortæller om den i »katolsk orientering« nr. 19 omtalte »kirkegruppe«, som den danske sektion af Amnesty International har oprettet. G. Andersen, Køge skriver om Jesu sidste dage. Fra Martin Hengell's »Gewalt und Gewaltlosigkeit« har Kjeld Westergård oversat »Fem teser om vold«, og Per Seitzberg anmelder Aage Dyrkjøbs sidste digtsamling »Jorden, Dødsri-

get og Stjernerne«. Flemming Andersen skriver »Om at tale udenlandsk« og endeligt får Moder Teresa ordet om et par af sine smukke oplevelser.

AVE MARIA

Den første artikel »Fredens Dronning — bed for os« minder om, at det er 10 år siden, pave Paul VI for første gang opfordrede verden til at fejre »Fredens Dag« den 1. januar, den dag da samtidigt jomfru Marias moderværdighed og Jesu navngivelse fejres.

»Hvorfor blev Gud barn« er en anmeldelse af prælat dr. Ferd. Holböcks bog på tysk om dette emne. Herefter følger to små artikler om »Bønnens holdning« og om »Hvad skal vi tro«. Så fortælles der om en helbredelse i Lourdes i år. Lis D. Wojtaszewski anmeldes p. v. den Burgs to bøger om »Bodens sakramente« og »Læren om alterets sakramente« og til slut bringes en »Bøn til betragtning« af St. Gertrud.

Aktieselskabet Købmands- og Håndværkerbanken

• en rigtig AARHUS-BANK

Store Torv 12, tlf. (06) 12 47 77
Søndre afd., Århus Hovedbanegård
Telefon (06) 12 40 88
Langenæs afd., Skanderborg 16
Telefon (06) 14 55 22

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

Aut. katolsk bedemand
34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS- FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17 - 19
onsdag og fredag kl. 10 - 14
Tlf. 01 226422. Postgiro 70 779 63.

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

A/s Karl A. Hansen

Ingeniør-, murer- og
entreprenørfirma
Industrikrogen 16,
2635 Ishøj
Telefon (02) 52 11 77

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

L. BASSE

Kaffe - Vin - Konserver
Hjørnet af Nørregade og Jyllandsgade
Esbjerg
Telefon 12 05 78

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE • INGENIØRER
ENTREPRENØRER • Tlf. 01 • 63 12 88
KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN
TOTALENTREPRISE • HOVEDENTREPRISE
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31;
Lys • Kraft • Varme

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Musikmappe

Bispedømmets ungdomskommission har pr. 1. nov. 1977 udgivet en musikmappe, ringbind A5, indeholdende rytmiske mes-ser samt salmer/sange til samme. Ved køb af mappen tegner man sig samtidig som abonnent og vil automatisk mod betaling (billig abonnementsordning) få tilsendt supplerende nyt nodemateriale til det antal mapper, der abonneres på. Nyt nodemateriale tilstræbes udsendt 2 gange årligt (forår - efterår).

Bestilling af mappe
Indsend kr. 15.- (mappe kr. 10.- + kr. 5.- til forsendelse) til: MUSIKMAPPE, ved A.M. v. Holstein-Rathlou, Juelsmindevej 51, 5200 Odense V. Girnon. 3 32 16 65. Ved forsendelse af større bestillinger samt yderligere oplysninger om mappen henv. til: Katolsk ungdomssekretariat, Sct. Kjeldsgade 3, DK-2100 København Ø. Tlf. 01-20 63 63.

BUK

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) Tria 6070

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandrer tæres op hvert år. Ring til Deres VVS-Installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg
i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Gruppen, Tlf. (03) 27 31 00

Regnskab og revision

selvangivelser og årsregnskab udføres på Sjælland. Også moms, løn, skat m.v. Medlem af Dansk Revisor Union.

Peter Bruun
Haregabsvej 15, 3230 Græsted
(03) 290632 (bedst 12-14)

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent ugens 5 første dage
fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Post-
giro 6 46 63 97.

Legater

Baronesse Rosenkrantz Charisius f. Oxholms legat

til hjælp for trængende indfødte medlemmer, mænd eller kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen.

Ansøgninger indeholdende fulde navn, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportioner uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 20. februar 1978. Ansøgninger, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69 A, 1260 København K.

Stillinger tilbydes

Katolsk skoleleder søges

til Sankt Josephs Skole, Ringsted, fra 1. august 1978. Skolen er en katolsk privatskole, ejet af Sankt Joseph Søstrenes ordenssamfund, der har udpeget en foreløbig styrelse for skolen. Styrelsen bliver snarest udvidet med forældrerepræsentanter. Skolen har i de senere år haft øget tilgang, og den har p.t. godt 250 elever, fordelt på 1. til 8. klasse og børnehavneklasse. Skolen vil fra august 1978 yderligere udvides med 9. klasse. Løn- og pensionsforhold som i den offentlige skole. Ansættelsesforhold på grundlag af overenskomst mellem FGL og DR. Ansøgning sendes inden 24. februar til Sr. Emma Martensen, Strandvejen 91, 2100 København Ø. Oplysninger kan indhentes hos skolens nuværende leder, Søster Clementine, Dagmarsgade 10, 4100 Ringsted, tlf. (03) 61 03 59.

Salg og service

Blomster sendes over hele jorden!

A.B.C Blomster

Vestergade 19,
4850 Stubbekøbing
Telefon 03 - 84 16 59

DERES GARANTI FOR FRISKE VÅRER

Luthersk ærkebiskop lykønsker Sveriges nye katolske biskop

Hamburg (KNA) — Primas for den svenske statskirke, ærkebiskop Olof Sundby af Uppsala, har sendt den nyudnævnte katolske biskop af Stockholm, Hubertus Branden-

burg »de hjerteligste lykønskninger« i »hele den protestantiske kirkes« navn. Samtidigt udtrykker ærkebiskop Sundby ønsket om, at Gud må give biskop Brandenburg »visdom og kraft, glæde og tillidfuldhed i den nye opgave og det nye pastorale ansvar«. I de senere år er venskabet og tilliden mellem den katolske og den protestantiske kirke i Sverige blevet yderligere udviklet og uddybet. Den afdøde biskop John Taylor har ydet et stort bidrag til denne udvikling siger ærkebiskoppen.

I sit svar giver biskop Brandenburg udtryk for sin glæde over at blive modtaget på »så broderlig vis«. Biskop Brandenburg betragter det selv som en af sine vigtigste opgaver at fremme venskabet og tilliden mellem de to kirker. Samtidigt har han indbudt ærkebiskoppen til sin indsættelse, der finder sted søndag 26. februar i den katolske domkirke i Stockholm.

Katolikker i Benghazi fik kirke tilbage

Rom (KIPA) — Ved den første islamisk-kristne kongres i februar 1976 i Tripolis lovede Libyen at give katolikkerne Den ubesmittede Undfangelses Kirke i Benghazi tilbage. Det pavelige sekretariat for de ikke-kristne har meddelt, at den katolske kirke igen har overtaget kirken fra den 8. december — festen for Marias ubesmittede undfangelse. Samtidig overtager den katolske kirke også igen det til kirken hørende kloster.

Konstantinopel og Rom

Rom (KIPA) — Den økumeniske patriark af Konstantinopel, Dimitrios I, har i et brev til pave Paul VI igen forsikret om sin beredvillighed til »at nedbryde alle de skillemure, der i århundredernes løb er bygget op«.

Dimitrios I takker også pave Paul VI, fordi denne igen har givet udtryk for ønsket om »at det store anliggende, som alle kristnes enhed er, skal bygge på

den faste kirkelige enhed mellem Østens og Vestens kirker«.

Som tegn på venskab og broderlig ærbødighed og for anerkendelse af »verdenskristenhedens første biskop« har patriark Dimitrios sendt paven en lampe fra sit privatkapel i patriarkatet i Istanbul med ønsket om, at den må skinne i pavens privatkapel som et tegn på, at »Kristi lys oplyser alle«.

Den 148 gamle Alexander Newski-kirke i Potsdam, Berlin, er efter en delvis genopbygning blevet genindviet af metropolit Philaret, exark for Moskvas patriarkat for Berlin og Mellem-europa. Kirken er blevet bygget i 1830 for de russiske soldater, der sammen med Preussen havde kæmpet mod Napoleon, og som forblev stationeret ved hoffet i Potsdam.

Enhed uundgåelig

London (KNA) — Den fælles erklæring om »Kirkens autoritet«, der blev offentliggjort i januar 1977 af en international katolsk-anglikansk kommission fører »uundgåeligt til de kristnes enhed, alle økumeniske anstrengelsers højeste mål«. Sådan siger Englands og Wales' bispekonferences teologiske kommission og udtrykker glæde over, at man er nået til større enhed i opfattelsen af biskoppernes autoritet og pavens primat. Erklæringen har benyttet sig af den metode at læse »historien i lyset af den første trosbekendelse« og derpå lade det ene skridt følge logisk efter det an-

det. »Der er en autoritet i kirken, nemlig Kristus, og der ud fra skal man forstå og udlede Guds vilje for kirken i dag« — siger den teologiske kommission.

Martin Luther og katolicismen

Paderborn (KIPA) — I den efterkoncilære kirke er Luther på en ganske ny måde blevet nærværende. I vore dages katolske kirke er der ingen, man ville lytte mere til end den dengang forstødte munk fra Wittemberg. Hans revolutionære prædiken skal og kan i dag finde en ikke tidligere tænkelig resonans i vor kirke«, skriver den ka-

Økumenisk center ved foden af Sinai

Kairo (KIPA) — Sinais græsk-ortodokse ærkebiskop Damaianos I vil udbygge sit kloster ved foden af Mosesbjerget til et sted, hvor jøder, kristne og muslimer kan mødes til en frugtbar dialog. Ærkebiskop Damaianos ønsker,

at Katharinaklosteret skal opnå samme status, som Jerusalem og Bethlehem formentlig vil få. Ligesom Israel vil give kristne og muslimer særlige rettigheder i en »kirke- og moskeby«, skal jøderne stadig have forrettigheder på Sinai også efter en israelsk tilbagetrækning. I oasen Pharan blev der allerede i 1972 af den nu afdøde ærkebiskop Gregorios II indrettet en lille helligdom, der er fælles for de tre monoteistiske verdensreligioner.

Pave Paul ønsker dialog med Islam udvidet

Rom (KIPA) — Pave Paul VI har på ny bekræftet sit ønske om en stærkere dialog mellem islam og kristendommen. Dette skete ved modtagelsen af præsidenten for den kejserlige-iranske højskole for filosofi, professor Sayyed Hossein Nasr. Pave Paul VI gik ind for at de to religioner gensidigt burde

lære hinanden bedre at kende, for det er en forudsætning for et virksomt samarbejde i menneskenes og sandhedens tjeneste. Paven gav udtryk for glæde over det fredelige samarbejde mellem muslimer og kristne i Iran og mindede om de principper, som kirken lader sig lede af i dette samarbejde: respekt for den enkeltes personlige samvittighed, afstandtagen fra enhver form for diskriminering og bevarelse af og højagtelse for de ægte religiøse værdier.

Får muslimerne egen moske i Rom?

Rom (NC) — I mange år har muslimerne ønsket at bygge en moske i Rom. Det fortælles, at den italienske diktator, Benito Mussolini kun ville tillade, at der blev bygget en moske i Rom, hvis katolikkerne fik lov til at bygge en kirke i islams hellige by, Mekka. Inden Det andet Vatikanconcil gjorde også Vatikanet indvendinger mod moskeens byggelse.

Nu finder man imidlertid også i Vatikanet, at det er rimeligt, at der bygges en moske og et arabisk kulturcenter for de 40.000 arabere, der lever i Rom. Man har blot ønsket, at moskeens minareter ikke bliver højere end Peterskirkens kuppel, og

at der tages hensyn til byens silhouet, der er domineret af mange historiske, katolske kirker.

Nu er der imidlertid af miljømæssige grunde rejst indvendinger mod moskeen. Det var tanken, at den skulle ligge på en høj nær Tibern i den nordlige del af Rom. Denne zone er imidlertid et af de få resterende grønne områder i den tætbebyggede by; og man ønsker nu en offentlig debat, inden byggeriet bliver sat i gang.

Næste nummer udsendes den 8. februar

Som en levende reklame for turistøen Kypren sad den græsk-ortodokse munk og ikonmaler Kallinikos fra klosteret Stavroyouni ved Nikosia en uge lang i udstillingsvinduet hos et rejsebureau i Frankfurt. Hans kloster blev bygget i 327 af kejserinde Helena.

Økumenisk europæisk topmøde i Chantilly

Loccum (KNA) — I april 1978 skal repræsentanter for de europæiske kirkers konference og for den katolske europæiske bispekonference mødes i Chantilly ved Paris for at beskæftige sig med temaet »At-være-et — for at verden må tro«. I begyndelsen af december mødtes ledende repræsentanter for begge grupper i Loccum Kloster, her blandt biskop Hans Martensen, for

at tilrettelægge mødet i april.

Ved mødet i Chantilly skal der deltage 40 personer fra hver side. På mødet vil man i to undergrupper arbejde med spørgsmålet om kirkelig enhed (»Ingen efterfølgelse af Jesus uden beredvillighed til enhed«) og med ansvaret for freden (»Ingen fred i Kristus uden en indsats for freden i verden«).

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceanfdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon 1011 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjællegade 2, DK-7100 Vejle.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen
Redaktionssekretær: Knud Kluge

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

D.U.K.'s årsmøde side 2

Kirken på Færøerne side 4-5

Fasteaktionen side 6-7

Pastoralrådsvalg side 8-9

katolsk orientering

Forsoningsvalfart til Jerusalem

(KNA) — Den koptisk-ortodokse pave-patriark Schenuda III har planlagt en forsoningsvalfart til Jerusalem til påske. Ægyptens kristne koptere har hidtil været jødernes og israelernes mest uforsonlige fjender i det nære Østen. Hvert år til påske har deres patriark hidtil udsendt

et hadefuldt hyrdebrev, hvori han nedbad Kristi blod som straf over det jødiske trossamfund og staten Israel.

Den ægyptisk-israelske tilnærmelse på politisk plan har uden tvivl været med til at bane vej for denne tilnærmelse på det religiøse plan.

Ved bispevalg er det undtagelsen der er blevet til regel

(KNA) — Würzburgerteologen dr. Hubert Müller har med en kirkeretslig-historisk disputats igen startet en diskussion om besættelsen af kirkelige embeder og genindsættelsen af bispevalg.

Disputatsen handler om lægfolkets deltagelse i bispevalg (»Anteil der Laien an der Bischofswahl«, udg. i rækken »Kanonistische

Studien und Texte«, forlag Grüner/Amsterdam). Müller siger, at ved lægfolkets deltagelse i bispevalg drejer det sig ikke så meget om at efterligne det borgerlige samfunds valgmetoder, men om at gribe tilbage til den oldkirkelige idé, at præsteskabets og lægfolkets deltagelse i valget af biskoppen opfattes som en åndelig begivenhed.

Indtil den sene middelalder var det i Vestens kirke som det stadig er det i Østens kirker, reglen, at det enkelte bispedømme selv valgte sin biskop, og den pavelige udnævnelse var undtagelsen. I den nuværende kirkeret og også i nyordningen fra 1972 er retten til at vælge biskop dog stadig undtagelsen. Imidlertid mener Hubert Müller, at den teologi, der beskæftiger sig med lokalkirken, og som igen kom til ære og værdighed på Det andet Vatikanconcil, ikke kan nøjes med kun at forblive teori. Det andet Vatikanconcil lagde i sin ekklesio-logi — sin lære om kirken — stor vægt på lokalkirkens autonomi, dens selvstyre, og det kan derfor ikke være rigtigt, at retsordenen i kirken kun gælder den universale kirke og de enkelte troende. Også lokalkirken må have retslig anerkendelse.

Fasteaktionen 1978 vil indsamle penge til et stort pastoralt og socialt center med skole til disse børn i den forhenværende portugisiske provins Macau. Et sideløbende projekt er at udstyre en teknisk skole i Brasilien med de fornødne drejebænke. Læs mere om fasteaktionen side 6-7.

Økumenisk fælleserklæring om eukaristi, embede og autoritet

Washington (NC) — Efter 8 års studier har en international kommission af katolske og reformerte teologer udsendt sin første fælles erklæring, et dokument på 39 sider om »Kristi tilstedeværelse i kirken og i verden«.

Skrift og tradition

Kommissionen er nedsat af Vatikanets sekretariat for dekristnes Enhed og De reformerte kirkers Verdensalliance, der har 127 medlemskirker spredt over 75 lande med 55 millioner medlemmer.

Kommissionen består af 5 medlemmer fra hver side, de fleste fra Europa, men de to formænd, benediktinerpater Kilian McConnell og den reformerte dr. David Willis er begge amerikanere.

Et af de punkter, kommissionen har beskæftiget sig indgående med, er forholdet mellem skrift og tradition. Teologerne var her enige om skriftens forrang, men den »sædvanlige skelnen mellem skrift og tradition som om de var to forskellige kilder, der virker som alternative eller parallelle normer, er ikke længere mulig«. De gør endvidere opmærksom på, at »skriften er iklædt oldtidens sprog og tankegang, så alle kirker i deres lære og prædiken må gå ud over skriftens bogstav«.

Kirkens ufejlbarhed

Med hensyn til kirkens autoritet og ufejlbarhed kunne teologerne enes om, at »Det løfte, Gud har givet kirken er, at han trofast vil holde fast ved sin

pagt trods kristnes svagheder og fejl. Han lader sit ord lyde i kirken«.

Kristus personlig tilstede i nadveren

Hvad Kristi tilstedeværelse i eukaristien angår, erklærer de i fællesskab, at hans tilstedeværelse »på en og samme tid er sakramental og personlig«, og at den er personlig, fordi »Jesus Kristus i egen person er umiddelbart til stede«. De mente endvidere, at en tilbagevenden til en mere bibelsk opfattelse af eukaristien ville kunne føre til en bedre forståelse af den.

Imidlertid er der endnu mange uløste problemer kirkerne imellem. Blandt andet finder de reformerte teologer det svært at acceptere det katolske syn, der kom til udtryk på Det

andet Vatikanconcil, at kirken er ufejlbar, når hele Gudsfolket enstemmigt erklærer en lære for åbenbaret af Gud og derfor kræver troens tilslutning, eller når alle biskopper, forsamlede til et økumenisk concil afgør tros- og moralspørgsmål for hele kirken, eller når paven på særlig vis udtaler sig om tro og moral. De reformerte kirker afviser enhver menneskelig ufejlbarhed, fordi de finder, at det er en indskrænkning af Kristi herredømme over kirken og af Åndens frihed, og også på grund af kirkens hyppige fejltagelser og dens modstand mod Guds ord. Samtidig bemærker teologerne, at de reformerte kirker tillægger de tidligste økumeniske conciler en vis betydning.

I dag, den 8. februar vil den kendte jødiske filosof Martin Buber være fyldt 100 år. Han blev født i Wien og døde 13. juni 1965. Han havde været professor i jødisk etik og religionsfilosofi i Frankfurt, men forlod Tyskland i 1933. Siden 1938 var han professor i religions-sociologi i Jerusalem. To af hans bøger er oversat til dansk: »Jeg og Du« og »Møde med mennesker«.

Domprovst Kobro, Mairead Corriagan, Pater Rieber-Mohn og biskop John Willem Gran.

De to irske kvinder, der modtog Nobels fredspris medvirkede i økumenisk gudstjeneste i Oslo domkirke

I forbindelse med overrækkelsen af Nobels fredspris til de to irske forkæmpere for fred og forsoning Mairead Corriagan og Betty Williams samt Amnesty International blev der holdt en økume-

nisk gudstjeneste i Oslo domkirke den 11. december.

Kongen, kronprinsen og kronprinsessen var til stede. Bibeltekster om fred blev læst op af de to prisvindende kvinder, prædi-

kenen blev holdt af dominikanerpater Hallvard Rieber-Mohn, gudstjenestens leder var den lutheriske domprovst Kobro, den katolske biskop John Willem Gran lyste velsignelsen.

Søren Krarup og Lone Dybkjær i krydsild under velbesøgt møde på Rygaards skole d. 19. januar

Har skolen et ansvar for børnenes opdragelse?

Rygård skoles forældre-kreds og lærerråd havde i samarbejde med AC indbudt til et møde om ansvaret for vore børns og unges opdragelse. Over 200 fulgte indbydelsen, herunder en del unge mennesker fra ACs ungdomsarbejde. Ordstyrer var Kasper Kallan.

Søren Krarup

De to indledere var Søren Krarup og Lone Dybkjær. Som ventet optrådte Søren Krarup som familiens ubetingede forsvarende: Familien er noget privat og i den har forældrene ansvaret — helt alene. Krarups ansvarsbegreb er noget absolut og udeleligt. Derfor kan skolen slet ikke have et ansvar for børn og unge. Skolen skal ikke opdrage, men kun meddele kundskaber. I Krarups baghoved svæver Luthers kaldsetik, dog på tidehvervs betingelser. Søren Krarup er denne folkekirkelige bevægelses åndelige overhoved.

Lone Dybkjær

På afgørende punkter modsagde Lone Dybkjær — den nye børnekommissions formand — disse synspunkter. Hun stod for et mere bevægeligt an-

svarsbegreb. Mange forældre har ikke mulighed eller evne til at udøve det krævede ansvar, derfor må det offentlige (skolen, bistandskontoret o.s.v.) træde til. Lone Dybkjær indrømmede imidlertid også, at denne bistand ikke hjælper på de afgørende mangler i dagens samfund: Manglen på at se tingene i sammenhæng, manglen på at være sig sin historie bevidst og manglen på at forstå den erfaring, man lever i.

Mens Søren Krarup havde sine meningers sikkerhed, stod Lone Dybkjær usikker og famlende på mange punkter. Denne usikkerhed blev dog ikke taget fortrydeligt op af de mange indlæg fra salen. Man vidste selv om denne usikkerhed, men alle ønskede at fremme børns og unges tarv. Man bemærkede hos tilhørerne troen på at den katolske skole kan bestå sin prøve i dagens samfund.

Richardt Hansen

Regionale møder om ungdomsarbejde

Fire steder i landet, i Kolding, København, Århus og Næstved er der i vinterens løb blevet holdt møder mellem repræsentanter fra menighedsrådene og ungdomsarbejdet på den ene side og biskoppens Ungdomskommission (B.U.K.) på den anden side. Sidstnævnte havde indbudt pastor Georg Nibler fra Lyngby til at komme med et indlæg, der kunne provokere initiativer frem.

Biskoppen indledte med at belyse målsætningen for

katolsk ungdomsarbejde. Pastor Nibler fortalte om »bomben« i Lyngby. Jørgen Baadsgaard eller Sr. Regina gav opskriften for, hvordan man finder en spejderfører. Michael Arbirk gav oplysning om kommunalt tilskud. Ungdomspræst Gottfried Grünewald motiverede den sidste strukturændring, der gør D.U.K. til hele bispeddømmets ungdomsarbejde for alle unge mellem 5 og 25. Lederen på side 6 handler om disse møder.

Danmarks Unge Katolikker til årsmøde i Øm d. 4. marts

Hver menighed kan sende to repræsentanter mellem 16 og 25 år

I et brev stilet til samtlige menighedsråd har Danmarks Unge Katolikker indbudt unge repræsentanter til årsmøde og generalforsamling i Øm, lørdag den 4. marts. Brevet, som er underskrevet af bispeddømmets ungdomspræst, Gottfried Grünewald og sekretær Michael Arbirk, har følgende indhold:

På regionale møder drøfter vi i disse uger sammen med biskoppen børne- og ungdomsarbejdets betydning og placering i kirken og menighedens liv. Disse møder, som samler sognepræster, menighedsrådsmedlemmer, repræsentanter for de katolske skoler og ledere i ungdomsarbejdet, gennemføres af bispeddømmets ungdomskommission, og de skal føre til en opblomstring af børne- og ung-

domsarbejdet rundt omkring i landet.

Samtidigt med forberedelsen af disse møder er der sket noget afgørende med Danmarks Unge Katolikker (DUK). Fra at være en sammenslutning af nogle medlemsklubber har den — på en ekstraordinær generalforsamling i pinsen 77 på Øm — åbnet sig til at blive et samlingsorgan for alle katolske børn og unge mellem 5 og 25 år.

Menighederne opfattes i denne nye struktur som hovedansvarlige for børne- og ungdomsarbejdet (hvad naturligvis ikke udelukker et tværsogssamarbejde på dette område). Det er også derfor, at indkaldelsen til det første årsmøde under DUK's nye struktur går via menighedsrådene.

Hver menighed har ret til at sende 2 ungdomsrepræsentanter til årsmø-

Gottfried Grünewald

det. Da DUK's medlemmer maksimalt er 25 år, forestiller vi os, at dette generelt også gælder for menighedernes ungdomsrepræsentanter. Dog skal de være fyldt 16 år.

Hvordan man finder frem til disse repræsentanter, er helt overladt til menighederne selv. Men vi vil gerne bede om at finde frem til dem så hurtigt som muligt og meddele os deres navn og adresse. Desværre haster det hele lidt, da forslag til dagsorden (helst med en kort motivation) og kandidatforslag til formand og til hovedbestyrelsen (arbejdsudvalg) skal være os i hænde senest den 13.2. 78, hvorefter repræsentanterne vil få tilsendt dagsorden og kandidatliste m.m.

Det er af stor betydning for det landsdækkende ungdomsarbejde og for den hjælp den kan yde til det lokale og regionale arbejde, at årsmødet får repræsentation fra alle menigheder. På forhånd tak for godt samarbejde i denne sag, slutter brevet.

Opstilling af kandidater til hovedbestyrelsen i DUK

1. Hvad skal der opstilles kandidater til?

Hovedbestyrelsen består af formand og 4 medlemmer. Der skal opstilles kandidater til hver af disse og til 2 suppleanter.

2. Hvem kan opstille kandidater?

Alle stemmeberettigede på årsmødet og alle øvrige medlemmer af DUK over 16 år kan opstille kandidater (d.v.s. alle katolikker mellem 16 og 25 år).

3. Hvor mange stillere skal der være?

Der skal være mindst 5 stillere til hver kandidat.

4. Hvem kan opstilles som kandidat?

Da hovedbestyrelsen har det økonomiske ansvar for DUK bør kandidaterne være fyldt 18 år. DUK's medlemmer er maksimalt 25 år, så vi forestiller os, at dette generelt også gælder for hovedbestyrelsesmedlemmer.

5. Hvornår kan der opstilles kandidater?

Der kan opstilles kandidater i tiden mellem indkaldelsen og d. 13. 2. 78.

B.U.K.'s sekretær Michael Arbirk, Sr. Hildegard og pastor Georg Nibler.

Valg til pastoralrådet

Antal kandidater, der skal vælges i hver region	Lægfolk	Præster	Søstre	
Region I: 9 menigheder i Nordjylland	3	1	1	
Region II: 14 menigheder i Sydjylland, på Fyn, Tåsinge og Langeland	4	2	1	
Region III: 10 menigheder i Vest- og Sydsjælland, på Lolland og Falster	4	1	1	
Region IV: 8 menigheder i Nord- og Nordvestsjælland	5	2	1	
Region V: 5 menigheder i København Vest og området til Tåstrup.	5	2	1	
Region VI: 5 menigheder i det indre København og 2 på Bornholm	4	2	1	
	I alt 41:	25	10	6

Valg til menighedsråd og pastoralråd søndag den 16. april

Se efter, om du er optaget på valglisten. Det er en betingelse for at kunne stemme og blive valgt.

Man skal være fyldt 16 år senest på valgdagen.

Valglisten er til gennemsyn på et sted, meddelt i dit sogns orientering.

Hvis du ikke er med på valglisten, skal du senest mandag den 27. februar klage til formanden for dit sogns valgstyrelse. Hans adresse står ligeledes på den gule valgplakat på dit sogns opslagstavle.

Menighedsmøde

Kom til menighedsmødet, hvor der gives nærmere oplysninger om valget, mødested, antal kandidater m.m.

Kandidater til menighedsrådet

Der skal i menigheden vælges mellem 2 og 12

medlemmer til menighedsrådet, alt afhængigt af menighedens størrelse. Senest søndag den 5. marts kan du skriftligt til formanden for den lokale valgstyrelse foreslå så mange kandidater, som du vil.

Kandidater til pastoralrådet

Senest søndag d. 5. marts kan du skriftligt til formanden for din regions valgstyrelse (navn og adresse på den gule valgplakat) foreslå højst 1 søster, 1 præst, 1 lægmand/kvinde fra din region som kandidater til pastoralrådet.

For at blive opstillet som kandidat, skal man være foreslået af mindst 3 stillere.

Kandidatlisterne til begge råd vil senest søndag den 12. marts blive frem-

lagt til gennemsyn i din menighed.

Klager over kandidatlisten skriftligt til formanden for din lokale valgstyrelse (menighedsråd) eller for regionens valgstyrelse (pastoralråd) senest fredag den 17. marts.

Valgkalender

Søndag den 12. februar: Indberetning om stedfundne rettelser i valglisten sendes fra de lokale valgstyrelser til bispekontoret, så centralkartoteket kan ajourføres.

Fredag den 17. februar: Sidste frist for valgstyrelserne til at udarbejde en foreløbig valgliste.

Lørdag den 18. februar: Fremlæggelse af foreløbig valgliste til gennemsyn for menigheden, med oplysning om klagemulighed.

Lørdag den 18. februar — lørdag den 4. marts: I menighederne afholdes orienterende møde om begge valg.

Sveriges nye katolske biskop Hubertus Brandenburg indsættes den 26. februar. Festlighederne indledes lørdag den 25. Mere herom i næste nummer.

Nyt om liturgien

Har menighedens forbøn nu fået sin rette plads?

Det sker, at der kommer forespørgsler om, hvorfor man ikke mere beder en bøn for kongehus, regering etc. — den bøn vi havde som en afslutningsbøn i »gamle dage«. Denne bøn havde en bibelsk begrundelse i opfordringen til menighedens tjeneste for verden: »I skal rette anmodninger, bønner, forbønner og taksigelser til Gud for alle mennesker...« (1 Tim 2,1-4). De gamle beskrivelser af gudstjenesten f. eks. fra Justinus nævner sådanne bønner og iflg. Hippolyt var det de døbtes pligt. Derfor måtte katekumenerne først gå, før man kunne bede denne bøn, d.v.s. at den kom efter Ordets Liturgi.

De fire taksigelser er ingen forbønner

Den første eukaristiske bøn, som vi stadig kender den, har en bøn for pave, biskop etc. og bønner som var efter Ordets Liturgi flyttedes til slutningen af gudstjenesten.

Med den fornyede liturgi efter det 2. Vatikan-koncil, får vi nye eukaristiske bønner, hvor man beder i fællesskab med paven, biskopperne etc. Dette fremgår klart, når den nye udgave af Herrens Bord kommer frem. Heri

er præciseret, at Menighedens Forbøn, som nu igen kommer i slutningen af Ordets Liturgi, er den bøn, hvori menigheden vedkender sig sine forpligtelser som et »kongeligt præstedømme« ved at bede for alle mennesker.

Højst fire bønner

Man beder for fire anliggender — kirken, staten og samfundet og deres ansvarlige ledere, for de undertrykte og nødstedte og endelig for den lokale me-

nighed. Menighedens medlemmer kan selv foreslå emner til disse bønner, som således kommer til at genspejle menighedens tro og liv. Præsten indleder og afslutter bønnerne, men en læg person beder intentionerne.

Man gør opmærksom på, at det er ikke en »privat bøn«. Med de ovenstående anliggender skulle man dække alle områder, hvorfor man bør indskrænke sig til ikke at have mere end fire forbønner.

Der er steder, hvor man mener, at forbønnerne skal være en fortsættelse af præstens prædiken. Dette er ikke meningen, selv om der kan komme inspiration herfra, specielt for den fjerde bøn for menighedens anliggende. Det må blot ikke være en løftet pegefinger.

Forhåbentlig får denne bøn snart sin rette plads i vor liturgi, så det virkelig bliver en bøn for verden.

Genbrug kan redde mange menneskeliv

Sct. Ansgars sogn, Bredgade, København, søger at organisere en systematisk, konstant indsamling af brugte aviser fra private husstande og institutioner.

En gennemsnitsfamilies gamle aviser kan indbringe ca. 100 kr. pr. år, og det samlede beløb indbetales til Caritas Internationalis, til mad til sultende børn.

F.N. forbereder et »BARNETS ÅR«, og dette kan vi alle fejre konstant uden at skulle bruge kontanter.

Hvem ta'r fat?

Vi søger kontakt med en eller flere yngre personer der vil være med til at tilrettelægge dette arbejde, og vi søger mange unge fra 12 år og opefter til at bruge nogle få timer ugentlig til at indsamle aviserne i begrænsede områder.

Mon ikke unge arbejds-

løse kunne tænkes, at deltage i sådan meningsfyldt arbejde?

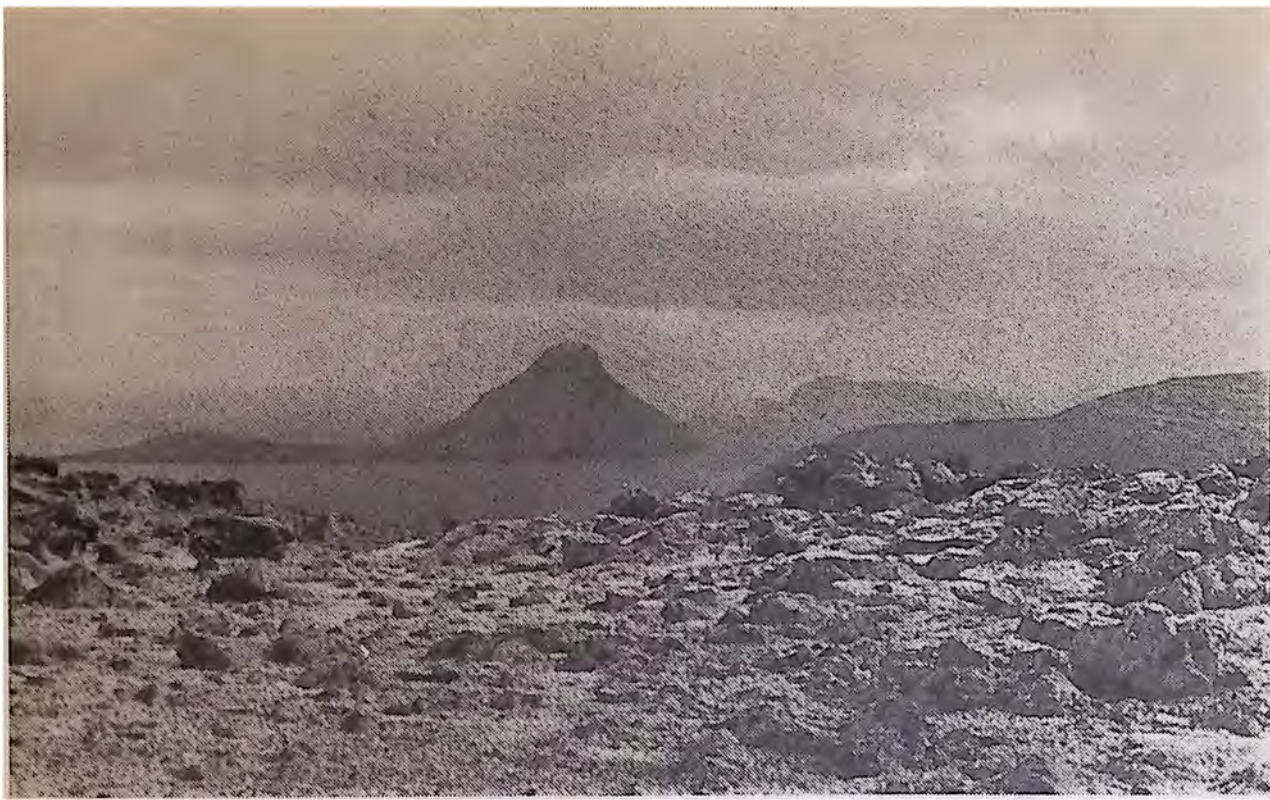
Man bedes venligst ringe til Stiig Kønig-Petersen, Dr. Tværgade 11, III. tv. tlf. 01 14 03 02, bedst kl. 12-14 eller aften.

Vi håber, at man også ud over landet vil tage dette arbejde op.

RING og lad os snakke om sagen.

Menighedens forbønner skal ikke læses af præsten men af lægfolket.

*Biskop Hans L. Martensen
besøgte Færøerne
i denne vinter
og gjorde sig
nedenstående tanker
om kirkens tilstedeværelse
i dette særprægede samfund.*

Naturen, mennesket og kirken på Færøerne

Fra den katolske præstegård i Torshavn har man en skøn udsigt. Den ligger på et højdedrag — lige i udkanten af Færøernes eneste skov — og neden under ser man Franciskannersøstrenes institutioner: skolen, forskolen, børnehaven og vuggestuen. Videre ser man byen og havnen, og længere borte mod øst Nolsø og mod syd det åbne hav. De stadig skiftende belysninger over fjeldene og havet er en oplevelse, man aldrig bliver træt af.

Naturkræfter

Øernes natur er stor-slået. Vandet og vinden har i fællesskab formet kysterne: bratte og utilnærmelige mod vest og nord, på andre steder undertiden mere gæstfri og egnede til havne, hvor man kunne anlægge små bygder. Gennem århundreder har folk været vant til en tilværelse præget af stor nøjsomhed og af lydige indlevelsessevne i naturens vilkår. Kun den kyndige forstår at navigere i de mange stærke strømme mellem øerne, og den tordnende brænding giver vidnesbyrd om kræfter, der er stærkere end det enkelte menneskes. En dansk præst, der i 16-hundredtallet skrev en bog om øerne,

fortæller at stormen flytter jættestore sten og suger fisk op af havet og lader dem regne ned over øerne. Dette lyder overdrevent — men så sent som i 1952 oplevede man på Øen Koltur, hvorledes vestenstormen havde spredt tusindvis af fisk ud over markerne. Brændingen havde hvirvlet dem højt op i luften og vinden ført dem ind over øen. Hist og her viser man også store sten, som brændingen har kastet langt ind på kysten.

Naturens ensomhed er absolut, når man kommer væk fra bygderne og ind i fjeldet. Her har fuglene deres paradys om sommeren, men om vinteren høres kun kragers hæse skrig, eller truende lyde fra sorte ravne, der ikke kan lide at nogen vover sig ind over de ellers så øde fjelde. Den blålige snehare springer undertiden skræmt op fra sit skjul bag en sten og piler afsted...

Sarte farver

Naturen er stor, men samtidig ejendommelig sart. Farverne er ikke grelle og stærke, som undertiden i mere sydlige dele af verden. Øerne tegner sig stadig forskelligt i titusinde vekslende former af lys og skygge mod himlen. Midt om vinteren kan

der være dage, hvor himlen er høj og klar, dog næsten altid med nogen skyer. Da fornemmes det som om de to første timer af døgnets lys er solopgang, mens de to sidste er aftenrøde. Her på øerne har jeg oplevet morgen- og aftenrøder, mere pragtfulde end nogen andre steder på jorden. De har været som en ubeskrivelig symfoni af lys, spændende over hele himmelhvælvingen lige fra øst til vest, og fra syd til nord... Øernes silhouetter tegner sig så let og fint. Om vinteren ligger der ofte sne over de

fjerne fjelde. Om sommeren derimod dukker den irgrønne grønsvær op af en fin dis, eller den lyser med ejendommelig glans når solen skinner klart. De talrige får falder helt ind i landskabet — ofte kommer man ganske nær, før man bemærker at de er levende væsener og ikke sten. Når der er faldet sne, skraber de med benene sneen væk, så de alligevel kan komme ned til deres sparsomme føde...

Menneskene

Befolkningen er præget af denne natur. De har le-

vet sig ind i den. De har været indstillet på ensomhed — ofte kunne de enkelte småbygder være isoleret fra omverdenen i månedsvis, især når vinterstormene rasede. Indtil de seneste årtier var samfærdselen mellem øerne naturligvis til vands. Folk har været vant til at leve tæt på hinanden, og afhængigt af hinanden, i de små bygder. Man kender ikke til at bo ude på fjeldet. Husene er altid samlet i klynger. Ingen kunne være sig selv nok. Fra gammel tid har man kendt til visse former for fællesarbejde — fåreavl, fuglefangst og fiskeri giver eksempler herpå. Rejsende til øerne har altid berømmet færingeres gæstfrihed. Og undersøgelser af retsprotokoller fra de sidste fire århundreder viser, at voldsforbrydelser og tyveri var yderst sjældne — mord forekom næsten aldrig. Nok har man kendt til at familier lå i trætte med hinanden, og at følelser kunne være bitre — måske havde man svært ved at glemme. I alt dette kan man fornemme, at både naturens ensomme styrke, og dens finttegnede og sarte nuancer genspejles i folkets karakter.

I de seneste årtier er der kommet velstand til Færøerne. Det er fiskeriet, der har været kilden til en rigdom, man ellers aldrig tidligere har kendt til. Fiskernes mod og hårde liv kommer hele befolkningen til gode. Det har medført en fremgang, der føles som et spring i forhold til fortiden, og som er uden parallel i Danmark. Da jeg kom herop for første gang for tolv år siden, var der endnu ikke gennemført en automobilvej mellem Vestmanna og Torshavn. Når man kom fra lufthavnen, skulle man et sted ud af taxaen og bære sin kuffert over en mark. Så ventede nye biler på den anden side. Nu er der kommet et imponerende vejnet over alle øerne, der er bygget tunneler, en bro er blevet opført mellem Strømp og Østerø. Antallet af biler er blevet så stort, at der er flere biler pr. person end i Danmark.

Ingen arbejdsløshed

Indbyggerantallet i Torshavn har længe været stigende. Til forskel fra de gamle beskedne huse opføres der rundt omkring store moderne ejendomme. I modsætning til Danmark har man for tiden ikke nogen arbejdsløshed.

Velfærdsproblemer

Når man rejser rundt og ser de gamle huse, eller når man læser beskrivelser af, hvor ufattelig nøjsomt og fattigt de fleste mennesker måtte leve endnu for halvtreds år siden — så forstår man hvor revolutionerende den ny velstand er. Men man spørger også sig selv, om den vil bringe det ene eller det andet åndelige problem med sig, også i forhold til den kristne tro. Dog kan man konstaterer, at kristendommen endnu har dybe faste rødder i befolkningen, endda i vældig mange af de unge i Torshavn.

Den katolske menighed på Øerne

Den katolske menighed på Færøerne er ganske forskellig fra nogen anden menighed i bispedømmet. Den er i en ganske speciel forstand »lokalkirke« eller »kirken på stedet« med sin egen baggrund og sine egne sædvaner. Man må huske, at Færøerne ikke uden videre er en del af Danmark, men et selvstændigt folk. Det har eget flag, egne penge og egne frimærker — men hvad er langt vigtigere: det har en egen kultur, nedarvet fra forfædrene og præget af naturen. Det færøske sprog er fremgået af det gamle vestnordiske. I århundreder var dansk de dannede menneskers sprog, og først for små hundrede år siden begyndte man at fastlægge reglerne for, hvorledes færøsk skulle skrives. Siden har det færøske sprog mere og mere vundet frem. De fleste voksne taler endnu godt dansk, men børnene taler kun færøsk, og hos de unge mærker man tydeligt, at dansk er et fremmedsprog, de først har lært i skolen.

Babylon eller Pinse

Derfor er et af den katolske menigheds karakteristiske problemer et sprogproblem. I søstrenes kommunitet — de er tolv i alt, og deres sprog er fransk, hollandsk, engelsk, polsk, dansk og færøsk — ved man ikke altid, om man oplever Babylon eller Pinesøndag.

For menighedens trivsel er det væsentligt, at de får en fast præstelig betjening, at præsten får mulighed for efterhånden at lære det færøske sprog. Det store og fremragende arbejde, pastor Burla og pater Kons har gjort (i samarbejde med folk på stedet) med at oversætte liturgien til færøsk, må lægges til side i en skuffe hver gang menigheden betjenes af en præst (eller biskop), som ikke taler færøsk.

Præget af troen

Den færøske befolkning er dybt præget af den kristne tro. Sækulariseringen har ikke haft samme virkninger som i Danmark. En meget stor del af befolkningen er aktivt engageret i det kirkelige liv. Den fremherskende kirkelige retning er Indre Mission. Tidehvervsbevægelsen har aldrig haft nogen indflydelse på Færøerne. Ofte har jeg beundret folks dybe religiøse sind, og deres kloge og afbalancerede vurdering af åndelige spørgsmål. I mangt og meget sporer man en gammelkirkelig tradition, der ligesom ubrudt har levet videre siden middelalderen. Som små kendetegnende træk kan nævnes, at bodstiden mellem askeonsdag og påske var tydeligt markeret, til helt langt ind i vort århundrede — i denne tid afholdt man sig fra selskabelighed og dans. I nogle bygder kender man endnu den dag i dag til at

gøre korsets tegn. Der er stadig hustruer som velsigner deres mænd i Jesu navn, når de skal ud at sejle.

Foruden Folkekirken findes der forholdsvis talrige medlemmer af Brødre menigheden, der kom til Øerne i forrige århundrede fra Skotland. Disse har et syn på dåb og menighed, der minder om baptisternes. Forskellige andre kristne samfund er

også repræsenteret på Øerne. Hvad er den katolske kirkes opgave i denne færøske sammenhæng?

Folkekirken på Færøerne har ikke glemt sammenhængen med den gamle kirke fra middelalderen. I Kirkeby — sydvest for Torshavn, på den anden side af fjeldet — ligger den gamle stenkirke, hvor en lang række katolske biskopper havde deres sæde. Her ligger også den

ejendommelige ruin af en stor gotisk domkirke, som en af de senmiddelalderlige biskopper påbegyndte, men aldrig fik fuldendt. Færingerne føler ikke, at kirken fra middelalderen er fremmed for dem, eller at de har brudt med den. Tværtimod føler de, at det er en og samme kristendom, der har levet videre på Øerne, om end den har undergået historiske omskiftelser.

om grundlæggelsen af menigheden og institutionerne i Torshavn: »dermed var Grunden lagt til en stille og rig Virksomhed, hvis Tendens ikke så meget er at vinde Konvertitter, som at gavne Befolkningen og åbne Færingernes Blik for, hvad den katolske Kirke er, og hvad den har været for deres Forfædre«. Det er forbavsende at man allerede i 1945 har beskrevet en så økumenisk målsætning, der stadig kan have fuld gyldighed i dag. Den katolske kirkes opgave er at gavne befolkningen, og at bringe et yderligere perspektiv ind i en i forvejen dyb kristen sammenhæng i befolkningen. Den har derfor til opgave at støtte Folkekirken i dennes indsats for at bringe evangeliet ud til folk, under stadig ny omstændigheder og de vilkår, som den moderne udvikling bringer med sig.

Udfordringen

Det der i forvejen er sandt kristent skal ikke ødelægges eller forstyrres, men eventuelt suppleres og stilles i større horisonter. Hvis den ene eller anden kirkelige særgruppe tenderer til at blive ensidig og sekterisk, da står den katolske kirke over for en opgave og en udfordring: Vil det lykkes os at bidrage til kristen enhed og forsoning? I alt dette er vi før som siden som en beskeden lille gruppe, der netop skal modbevise påstanden om, at katolicisme er magtapparat under skin af noget religiøst. Den skal vise, at det tværtimod er Ånden, der virker indefra, og som selv under små og beskedne former endnu den dag i dag kan lade sand kirke og sandt fællesskab spire frem.

Således vil måske både færingernes og vore egne øjne blive mere og mere åbne for, »hvad den katolske kirke er«.

Den katolske kirke og søstrenes skole i Thorshavn.

Færingerne anser katolicismen for en verdslig magt, der arbejder under skin af noget religiøst

I forrige århundrede kom den katolske kirke tilbage til Øerne. En mand fra Bayern, pastor Bauer, kom 1857 til Torshavn. Han købte et hus, og nogle år senere et større grundstykke. Han var en stilfærdig, venlig mand, og færingerne beundrede ham, fordi han anlagde en smuk have og fik blomster og urter til at gro, som man ellers ikke troede kunne vokse under Øernes barske vejforhold. Han var også den første, der byggede et drivhus — og dengang var det endnu mere spændende end i dag, da man jo ikke kendte til nutidens overflod af importerede varer.

Konvertitter

Bauer fik to konvertitter, men da de snart efter døde, regnede man dette for en gudsstraf fordi de havde sigtet befolkningens tro. I alt konverterede der i løbet af Bauers 12-årige virksomhed på Øerne 7 personer. En af dem siges at have været en fåretyv, der i forvejen følte sig udstødt af samfundet. Så det var i sandhed en fattig og beskeden lille flok. Et par år efter sin ankomst til Øerne skriver Bauer i et brev til København en bemærkelsesværdig iagtta-

gelse: Færingerne regner katolicismen for en verdslig magt, der arbejder under skin af noget religiøst. — Måske har Bauer dog gjort noget for at ændre ved denne opfattelse. Færingerne har ikke megen tiltro til det prangende og triumfalistiske. Men Bauer selv var beskeden og der var noget ærligt og overbevisende ved hans væsen. Alligevel flyttede han efter de tolv års virke tilbage til Tyskland. Efter ham kom for kort tid nogle andre præster — men de holdt ikke ud længe, og den katolske »mission« blev opgivet.

I 1927 konverterede en færing og blev redemptorist. Han kom til Østrig og levede der under navnet Frater Willehad. 1929 besøgte kardinal Rossum Færøerne. Han var på vej til Island for at indvie den store katolske Kristuskirke i Reykjavik. Han besøgte kirkeruinerne i Kirkeby og kom på den tanke at genoprette den katolske »mission« på Færøerne.

Missionspost i Thorshavn

I 1931 kom pastor Boekenooen (som adskillige danske katolikker endnu husker) og fire missions-

franciskanersøstre til Torshavn. En grund blev købt. Kirke og skole blev indviet i 1933.

I dag går henimod 600 børn hos søstrene — i vuggestuen, børnehaven, forskole og skole. Kun nogle ganske få af dem er katolske. Men næsten en fjerdedel af Torshavns befolkning kan sige, at de på et eller andet tidspunkt har været hos de katolske søstre!

Økumene

I mindebogen om biskop Brems skrev man i 1945

Julefest i Thorshavn.

Pater Kons indsætter søster Louise som gudstjenestemedhjælper og kommuniionsuddeler.

Provokation?

Pastor Georg Niblers succesfulde ungdomsarbejde i Skt. Knud Lavard sogn i Lyngby ved København er efterhånden velkendt i hele bispedømmet. Med sine mange medhjælpere har han formået i en lang årrække at knytte omkring 350 børn og unge til regelmæssige møder og arrangementer i Mini-, Midi-, og Maxi-KUK, til Old Boys og Veteraner og Baksmonstring.

Fire steder i landet er der på initiativ af biskoppens ungdomskommission (B.U.K.) holdt heldags og halvdags møder om menighedernes indsats for børn og unge, og samtlige steder var pastor Niblers indlæg om Lyngby tænkt som en slags provokation. Således har det åbenbart også virket i det storkøbenhavnske, hvis miljø jo svarer til Lyngbys, men det var næsten synd at provokationen mistede det meste af sin virkning i Jylland fordi beundringen for Lyngby-modellen var langt større end de jyske sognes lyst til at forløfte sig på noget lignende. Var det ikke lidt af en misforståelse, at tage dette imponerende foretagende som udgangspunkt og forbillede i alle vore sogne? De fleste steder i provinsen savner man jo den store katolske skole til at tappe børn fra, man savner noget så banalt som bus- og togforbindelser henover den jyske højderyg og over de 50-80 km lange afstande, der ofte skiller de unge i samme sogn. Der er utvivlsomt mere by end lyng i Lyngby, men det ligger jo temmelig modsat mellem Skagen og Tønder. Der er højst 7 km fra Lyngby til nabosognene Herlev, Søborg og Brønshøj, og det udmærkede arbejde i Lyngby suger sikkert en del unge fra disse menigheder til sine møder.

I sine fremtidige planlægninger burde B.U.K. nok tage mere realistiske hensyn og operere med modeller, der ikke virker lamslående men opmuntrende fordi de holder sig inden for rammen af de mulige. Når nu efter den sidste af de lidt for mange strukturændringer, D.U.K. har foretaget, D.U.K. betyder menighedens ungdomsarbejde i hele bispedømmet, skal dette arbejde gå ud fra de enkelte menigheders lokale forudsætninger og helst ikke fra et centralt organs begejstring for noget, der er lykkedes ét sted og på dette steds egne præmisser.

Men udover det, kunne man have lyst til et principielt spørgsmål. For 30-40 år siden har KFUM-K allerede forsøgt, at binde unge til kirken med at vise film og dyrke sport. Uden at sige noget ondt om KFUM-M, som sikkert stadig kan samle mange unge til andet end film og sport, må man dog indrømme, at for en stor del er KFUM-M blot ensbetydende med håndbold, mens frikirkerne og sekterne, især i Jylland, kan samle fulde haller og sale med aftener om bøn, tro, bibel og religion. At pakke religion ind i en præ-kateketisk idrætsglæde er en form for ungdomsarbejde, der har overlevet sig selv de fleste steder, hvor trosbekendende kirkegrupper suger Folkekirkens ungdom til sig. Vil den katolske menighed drive ungdomsarbejde i dette miljø, som altså ikke er nær så afkristnet som det storkøbenhavnske muligvis er, må den i hvert fald bekende kulør som kirke og ikke som biograf eller idrætsklub. Denne reelle baggrund manglede i oplæggene til de fire møder, der blev holdt i Kolding, København, Århus og Næstved. Hvis man disse steder har kunnet registrere et vist ubehag, skyldtes det ikke provokationen fra Lyngby men den forkerte diagnose.

Willem Wuyts.

I Asien, Afrika, Sydamerika og mange andre steder i verden drager landbefolkningen til byerne for at søge arbejde. Ofte finder de ikke arbejde og danner derfor store fattigkvarterer rundt om i storbyerne. Disse mennesker må hjælpes, så de ikke går til grunde, — og det er kun muligt ved at bygge skoler, sociale centre, hospitaler, etc. Billedet viser børn på et daghjem i Hongkong.

Den nordiske faste-aktion for 1978

Hjælp til det kinesiske fastland og Sydamerika

Ved Knud Ballin

Presse, fjernsyn og radio fortæller dagligt om nød og elendighed i den store verden. Stater, verdensomfattende foreninger og enkeltpersoner kalder på hjælp og sender det ene forslag efter det andet med gode ideer om, hvorledes pengemidler eller andre hjælpeforanstaltninger kan gøre nødlidende befolkninger til velstillede mennesker, der kan leve af de rigdomme, der oftest ligger i jorden netop der, hvor den største nød findes.

Biskop Camara fra Nordbrasilien har klart og utvetydigt vist verden, at den hjælp, som er nødvendig, ikke er levnedsmidler eller brugte klæder, men det er værktøj, landbrugsmaskiner og uddannelsessteder, som skal omskabe en uudnyttet rigdom til gavn for en fattig befolkning.

Både i Asien og i Sydamerika, i Afrika og mange andre steder på jordkloden drager landbefolkningen til byerne for der at søge arbejde i den voksende industri. Ofte finder de imidlertid ikke mulighed for at komme i arbejde, men danner enorme fattigkvarterer rundt om de store byer.

Disse mennesker må hjælpes, de må skoles, så de kan klare sig enten i byen eller andetsteds i landet ved gode håndværksmæssige uddannelser — de må hjælpes, så de ikke går til grunde i byernes forstæder, og det er kun muligt ved at bygge skoler, sociale centre, hospitaler etc.

Macau

De nordiske biskopper har på deres møde på Magleås i november 1977 besluttet at hjælpe byen Macau — en tidligere portugisisk besiddelse på det kinesiske fastland 80 km syd-vest for Hong Kong — med et nyt pastoral og social center. Ydermere skal fasteaktionen financiere et landbrugsprojekt i distriktet Sergripe i det nord-østlige Brasilien ikke langt fra Dom Helder Camaras bispedømme.

Macau er i dag ikke længere en portugisisk koloni, men byen har fået selvstændig status, som bedst kan defineres som kinesisk territorium under portugisisk administration. Macau styrer sig selv, og har en befolkning på 300.000, hvoraf 96 pct. er

kinesere og mange af dem flygtninge fra det kinesiske fastland. Kun 3 pct. af indbyggerne er af portugisisk afstamning.

Omtrent 10 pct. af befolkningen tilhører den katolske kirke. Kirken er en meget levende og aktiv kirke, som bl.a. på det sociale område og indenfor undervisningssektoren gør en stor og uundværlig indsats. Skolerne, som kirken bestyrer har i dag 20.600 elever, og de er åbne for alle børn uanset race eller religion.

Macau er en fattig by, som må klare sig selv, men den har dog udviklet en blomstrende industri, men for ensidigt rettet på tekstiler af alle slags. Macaus berømte spillekasinoer giver også byen en kærkommen indtægt, men byen har stadig store slumområder og mange fattige og analfabeter. Macau er utvivlsomt et U-land, som trænger til bistand på mange områder.

Projektet i Macau

Det projekt i Macau, som Den nordiske Bispekonference har besluttet at støtte — et nyt pastoralt og socialt center — ligger netop midt i slumkvarter-

terne. Bispedømmet ejer her kun gamle huse, som det vil rive ned og på grundten bygge dette nye center.

Vores projekt er en del af et større byggeprojekt, som bispedømmet Macau har planlagt. Det agter at opføre to store bygninger, hvoraf første og anden etape skal udgøre dette sociale og pastorale center, mens tredje, fjerde og femte etape skal udgøre boliger for befolkningen: 48 lejligheder skal enten sælges eller lejes ud til en rimelig pris. Selve centret skal give plads til daghjem, medicinsk førstehjælp eller poliklinik samt klasseværelser for nogle hundrede børn. Endvidere skal der bygges et kapel og lokaler for forskellige menighedsaktiviteter.

Centrets grundareal bliver på 1.310 kvadratmeter.

Hvad koster det?

Det er beregnet til at koste ca. 875.000 kr. Caritas vil forelægge projektet for NORAD i håb om at NORAD vil overtage 80 pct. af kapitalinvesteringen. I tilfælde af at NORAD ikke finder sig i stand til at deltage i projekter har Den nordiske Bispekonference bestemt at 300.000 kr. af de indsamlede midler skal gå til projektet. Bispedømmet Macau vil i så tilfælde forsøge at finde andre kilder for resterende beløb.

Den nordiske fasteaktion har også bestemt at et landbrugsprojekt i det nordøstlige Brasilien skal støttes af Fasteaktionen 1978. Projektet er beregnet til at koste ca. 750.000 kr. NORAD vil også her modtage en ansøgning om 80 pct. tilskud.

Landbrugsprojektet ligger i et distrikt, som hedder Sergripe — kendt for at være noget tilbagestående og underudviklet. Projektet tager sigte på en almen og faglig uddannelse af bønder i 3 kommuner i Sergripe-distriktet ved at give dem teknisk assistance, udvide jordbrugskooperation og skaffe kunstgødning og bedre såkorn, alt sammen således at jordbrugsafkastningen kan øges med 100-150 pct. Projektet berører 600 bondefamilier i 3 kommuner eller godt og vel 3000 personer.

En gennemførelse af dette projekt er dog afhængig af at NORAD bevilger de nødvendige midler.

Giro-blanketten — ikke blot en avisregning

Tænk derfor allerede nu på, hvorledes De vil tilrettelægge fasteaktionen

1978. Lad det ikke være en avisregning, hvor giroblanketten kommer på bordet og omgående bliver betalt med det anførte beløb — lad det ikke være en »til-lap«, som man glimrende kunne undvære, og som man hurtigst muligt — for at berolige sin samvittighed — sender af sted på giroblanketten, som enhver voksen katolik modtager. Men læg vel mærke til pavens brev til fastetiden 1978. Pave Paul's ide er, at vi skal »dele med vor næste« d.v.s. ikke blot give af vor overflod, men give afkald på nogle af vore sædvanlige — ikke blot

nødvendige — goder og give den fattige i de nødlidende lande vor andel, så vi selv mærker det og føler, at vi har måttet give afkald på et eller andet gode.

Begynd ved fastetidens begyndelse og læg daglig noget til side, og det bliver ikke til småting, når fastetiden har nået sin afslutning, og send denne gode gave til os på Deres giroblanket, check el. lign. og vi sørger for, at gaven bliver til gavn for dem, der trænger mest til hjælp. Det er i pavens ånd, det er i kirkens ånd, det er i Kristi ånd at møde sine medmennesker på denne måde.

En barsk opskrift

Hvis man vil forestille sig, hvordan det er at bo og leve i et u-land, bringer »Dansk Missionsblad« opskriften. Den lyder:

- 1) Fjern alt indbo fra hjemmet, bortset fra et par lasede uldtæpper, et køkkenbord og en stol.
- 2) Tøm køleskab og spisekammer for alt undtagen en lille pose mel, en smule salt og sukker, nogle få skimlede kartofler, en håndfuld løg og en tallerken bønner.
- 3) Fjern alle beklædningsgenstande undtagen hvert familiemedlems mest slidte jakke, bukser og skjorte eller kjole og bluse. Behold et par sko — til husets herre.
- 4) Riv selve huset ned og flyt ind i et blikskur. Riv naboernes huse ned og byg en by af bølgeblik.
- 5) Afbestil alle aviser og blade og smid alle bøger væk. Familien kan alligevel ikke læse. Men behold en enkelt transistorradio — den eneste i byen.
- 6) Flyt skolen 5-6 kilometer bort og behold kun to klasserum. Det er nok. Halvdelen af børnene går alligevel ikke i skole.
- 7) Flyt sygehuset 20-30 kilometer bort og halvér antallet af sengepladser (mindst). Lad en jordemoder fungere som overlæge.
- 8) Brænd alle bankbøger, værdipapirer, forsikringspolicer og pensionsdokumenter. Familien kan beholde 35 kroner i kontanter.
- 9) Lej en lille elendig jordlod, som kan kaste et par tusind kroner af sig om året. (En tredjedel går til jordejeren, en tiendedel til pengeudlåneren).
- 10) Husk endelig at skære levealderen ned til 25-30 år.

Pave Paul VI's fastebudskab til kirken i hele verden

Kære kristne!

Atter står vi ved begyndelsen af fastetiden med dens alvorlige krav til os. Det er en tid, som knytter os tæt til Kristus og derigennem stærkere til hinanden. Fastetiden er en fællesskabets tid, der opfordrer os til gensidig hjælp.

Også i dag gør det indtryk på os, når vi læser i Apostlenes Gerninger om fællesskabet blandt de første kristne: »Og alle de, som kom til troen, holdt sig sammen og havde alle ting fælles« (Apg 2,44). Det drejede sig ikke om en kunstig foranstaltning, som var udtænkt for at styrke sammenholdet i den unge menighed i Jerusalem, det var langt snarere udtryk for, at de var »et hjerte og en sjæl« (Apg 4,32), det var det som prægede enhver af de troendes handlinger og derved forenede dem i Jesu hjerte.

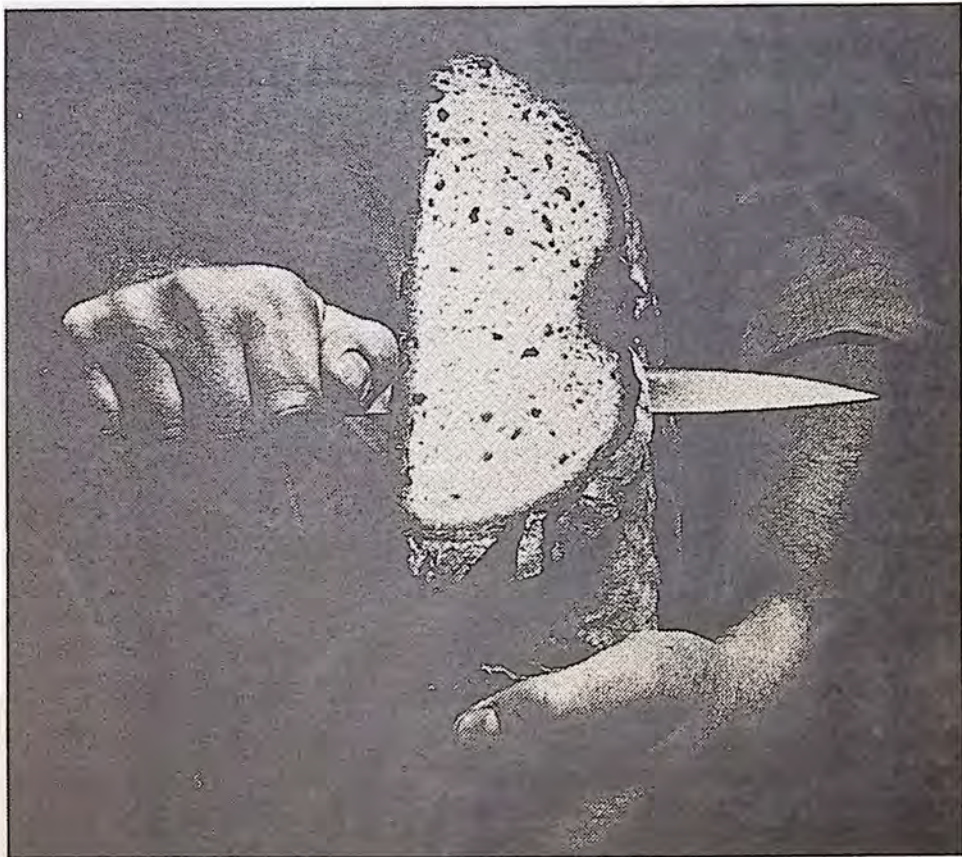
Apostlenes Gerninger

viser hen til en meget tydelig følge af denne enhed, når der tales om, hvorledes det gang på gang kom til en fordeling af goderne efter de enkeltes behov. På denne måde handlede de første kristne af sig selv efter den grundsætning, at denne verdens goder er bestemt af Skaberen til tilfredsstillende behov hos alle uden undtagelse. Ved at dele med hinanden fulgte de kristne denne naturlige forpligtelse, men kærlighedsbudet gjorde den endnu mere påkrævet.

At være parat til at dele med hinanden er derfor en kristen grundholdning. I den caritative indsats' mange former — lige fra den enkeltes hjælp til den enkelte, til den kollektive indsats til støtte for Ulande — erfarer den kristne glæden ved at dele med andre og over at alle får gavn af de goder, som Gud så gavmildt stiller til vor rådighed.

Man har sagt, at det er »en kunst at give« og »en kunst at modtage«, de kristne bruger kun et udtryk: dele broderligt. Fastetiden i år skal formå os til at udøve denne deling som tegn på vor enhed med alle mennesker, alle er jo kaldet til at få del i korsets og Kristi opstandelses mysterier.

Ved denne afgørende tids begyndelse henvender jeg mig derfor til enhver troende indenfor den verdensomspændende katolske kirke med de ord som Paulus rettede til de første kristne: »Enhver af jer skal lægge noget til side og således spare noget sammen« for derved at kunne bidrage til fasteindsamlingen i bodens og kærlighedens ånd« Hvis I er parat til på den måde at dele det I ejer med de af jeres brødre, som ikke har nok til livets ophold, velsigner jeg jer i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn.

Fasteaktionen 1977:

Hvad gik pengene til?

Fasteaktionen 1977 indbragte ialt 583.000 kr. i de nordiske lande. Hovedprojektet i fjor var et husbyggeri for flygtninge i Jolo på Filippinerne. Dette projekt blev godkendt af NORAD. Af hele projektets beløb på 1,2 million kr. dækkede NORAD ca. 925.000 kr. og Caritas omtrent 310.000 kr. For dette beløb et man i stand til at bygge 417

huse for flygtninge i Jolo.

Af de resterende midler blev der brugt ca. 27.500 kr. til udbedring af et sygehus i Zambia, og 112.000 kr. gik til Salesianernes tekniske gymnasium i Macau. Ligeledes fik pater Nicosia i Macau 29.000 kr. til sin skole for forældre-løse børn og sit hjem for spedalske patienter. Biskop Smith i Jolo fik 61.000 kr.

til at starte et udviklingsfond for de mennesker, som skal flytte ind i de huse, vi lader bygge. Det er også meningen at al husleje og afbetaling af lån skal indgå i dette fond.

Ca. 61.000 gik til en flygtningelejr i Libanon og godt 26.000 blev givet til et flygtningecenter i Argentina til at financiere 3 socialrådgivere i 1978.

Huset skal rives ned og give plads for et nyt pastoralt og socialt center indeholdende daghjem, medicinsk førstehjælp eller poliklinik, klasseværelser for nogle hundrede børn, kapel og menighedslokaler.

Vi spørger medlemmer af pastorlrådet

1. På hvilke områder mener du, at pastorlrådet har ydet en særlig vigtig indsats i den forløbne periode?

2. Hvilke vigtige opgaver mener du, at pastorlrådet har forsømt, ikke haft tid til eller savnet mulighed for at løse?

3. Synes du, at arbejdet i pastorlrådet har givet dig tilfredsstillende muligheder for at opfylde dit særlige kald som lægmand eller lægkvinde?

4. Har du et eller flere gode råd at give til katolikker, der ikke tidligere har været kandidater?

5. Har du ellers noget på hjertet i anledning af valget?

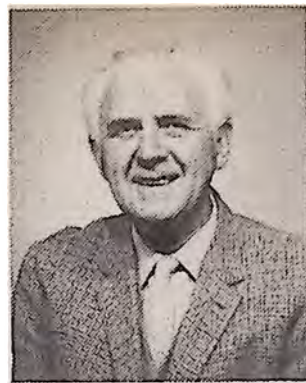
Redaktionen har stillet 5 spørgsmål til medlemmer af det afgående pastorlråd. I fortsættelse af sidste nummer bringer vi her de modtagne svar.

Glæden ved at være med

Ad 1) Der kan ikke her ske tvivl om, at pastorlrådet på ikke så få områder virkelig har haft stor betydning for og indflydelse på livet indenfor vore menigheder, repræsenterede ved menighedsrådene. Tænk engang på f. eks. hele det økonomiske og se, hvorledes det fra beskedne dimensioner støt og sikkert er vokset til en, måske må jeg sige, dominerende faktor. Nok bør denne dominans ikke være det altover-

skyggende i pastorlrådets hele opbygning, og er det heldigvis heller ikke, men den er til gengæld aldeles uundværlig og ligeså påkrævet. Her må tankerne rettes mod vort dygtige forretningsudvalg og kirkebidragsudvalget, som begge har gjort og stadig gør et enormt arbejde, og man kan vist roligt sige med et strålende resultat, hvilket med al ønskelig tydelighed fremgår af regnskaberne efterhånden.

Når jeg bliver spurgt om min mening om særlig vigtige indsatser fra pastorlrådets side i den forløbne periode, da er ovennævnte blandt de vigtigste, men man må jo stadig heller ikke glemme under hvilke forudsætninger pastorlrådet blev til, og hvilken målsætning det har, — nemlig varetagelse af alle danske katolikkers tarv, hvilket selvsagt indebærer, at de ledende mænd og kvinder indenfor vor kirke

Emil Hansen

og dens mange arbejdsfelter her har et godt stykke værktøj, som er yderst værdifuldt ved deres dispositioner, og som er blevet værdsat fuldt ud.

Ad 2) I fortsættelse af mit svar på 1) må det påpeges, at der også kan forekomme ting, som synes mere gledet i baggrunden. Her tænker jeg på liturgispørgsmålet. Vi har en fremragende liturgikommission, og i denne medlemmer, som udfører et kæmpearbejde for fornyelse af en masse ting indenfor de engang afstukne rammer, bl.a. en ny salme- og messebog. Såvidt jeg forstod på mødet i november, er der dog vist ved at ske noget med sagen inden så længe, og her kommer et lille gran af tvivl ind i billedet: Får rette vedkommende nu også helt og fuldt den opbakning fra pastorlrådets side, som sagen fortjener? Har jeg taget fejl, er det kun glædeligt!

Ad 3) Af natur er jeg ved møder ikke meget talende og kan have lidt svært ved at udtrykke mig. Men min deltagelse i de 8 ordinære og 2 extra møder arrangeret af pastorlrådet har gi-

vet mig flere og flere muligheder for at opfylde mit kald som lægmand og dermed forbindelse til det lokale menighedsråd. At der så er visse ting, som trænger til opbakning fra pastorlrådets side, må drøftes i de respektive råd, og jeg ser med glæde, at man nu forsøger at indføre »kontaktfolk«.

Ad 4) Til katolikker der ikke har været medlemmer af pastorlrådet kan man i hvert fald give ét godt råd: Vær ikke betænkelig ved at lade jer opstille som kandidater. Er man efter egen ransagelse nået derhen, at man mener at have både evner og lyst, er der mange interessante og vigtige ting, man bliver medformidler af, og tro mig, det giver en stor indre glæde og tilfredshed blot det at kunne være med til at hjælpe andre.

Ad 5) I anledning af valget har jeg foreløbig det på hjertet at det må lykkes at stable et pastorlråd på benene, som gerne må blive ligeså godt og helst meget bedre. Det sidste bliver nok svært, idet det nuværende høje stude ikke så let lader sig overspille. Og måtte så Gud give sin velsignelse til, at der må dannes en stab af velkvalificerede kvinder og mænd til at varetage Hans kirkes mange interesser, for derigennem at danne et ubrydeligt værn om kirke og menigheder!

Emil Hansen
Region II, Odense

Det kniber stadig med kirkebidragene

Ad 1) Hvis man skal give et hurtigt svar på dette spørgsmål, så kan man ikke undgå at tænke på, at det, der er gået som en rød tråd gennem hele denne periode er de praktiske ting omkring Øm byggeriet og Magleås. Jeg betragter det samlede pastorlråd mere som et drøftende end som et besluttende råd. Det har med sine drøftelser båret de forskellige udvalg frem, så udvalgene har følt et ansvar og arbejdet derefter. Dette udvalgsarbejde har ført til nogle fine resultater både med hensyn til Øm og Magleås, og det synes jeg har været en vigtig indsats af pastorlrådet. Selvom der er foregået ting uden om pastorlrådet, er det senere blevet drøftet på en rolig måde, og har givet vort dygtige forretningsudvalg gode muligheder for at tage beslutninger.

Ad 2) Jeg mener ikke at pastorlrådet har forsømt nogen opgaver, det har jo ikke forpligtet sig til bestemte løsninger af påbudte opgaver; det jeg har følt som den tungeste opgave for rådet er kirkebidragsordningen. Det er en af de vigtigste ting for fremtiden (af praktiske ting) at få i orden. Kirkebidragsudvalget har arbejdet flittigt og har også nået nogle gode resultater, men

da vi ikke vedblivende kan regne med støtte fra ulandet, er det meget vigtigt at tænke på en løsning. Det jeg mest tænker på er at få de unge familier (især hvor den katolske part har en indtægt) med i en fast kirkebidragsordning; her har Pastorlrådet ikke haft evne for at løse opgaven.

Ad 3) Jeg har haft meget stor glæde af at deltage i pastorlrådets møder, men jeg føler afsky for alt det papir man får i hænde, dog har jeg glædet mig meget over den ligefremme tone, der er i rådet; man føler sig trods sin manglende uddannelse ikke som en fremmed i rådet. Det er opløftende at mærke, at ens tankegang ikke ligger fjernt fra andre katolikkere. Det at deltage i rådets møder giver at man har gode muligheder for at opfylde sine særlige pligter hjemme i sit eget sogn.

Ad 4) Det er et vanskeligt spørgsmål. Man kender jo ikke andre katolikkere tankegang, men jeg vil dog mene at hvis en katolik bliver opfordret til at stille op til pastorlrådet, skal han eller hun følge opfordringen, jeg ved godt, at hvis man får for mange fritidsforpligtelser kan det gå ud over ens eget familieliv, endda ud over ens eget daglige arbejde. Derfor

Henrik Lewandowski

skal så mange som muligt være med, så man kan fordele arbejdet. Det er ikke absolut nødvendigt at være med i alle råd og udvalg, som en menighed byder, men man skal ikke bare holde sig tilbage, fordi det kan lyde uindbydende.

Ad 5) Jeg vil håbe at alle vil sætte sig grundigt ind i valgets betydning. Der skulle være muligheder for det gennem de kommende numre i »katolsk orientering«. Jeg vil håbe at mange vil deltage i valget, det er af stor betydning at de kandidater, der lader sig opstille, føler at det er liv i en menighed. Så vil jeg håbe at sammenholdet i det nye råd vil blive lige så godt, som i det nuværende.

Et dårligt helbred kan man undskylde, men ingen må føle sig for ung eller for gammel til at deltage i pastoralt arbejde.

H. Lewandowski
Region III, Nykøbing F.

De mange, der står udenfor

Ad 1) De to mest iøjnefaldende ting er vel nok Øm-borgen og Magleås. Det har kostet blod, sved og tårer foruden mange penge at få disse institutioner op at stå men i dag synes jeg også at kunne sige, at det var umagen værd. Jeg tror, at det er en pastoral opgave at skabe mødesteder, hvor katolikker kan træffes såvel i vante som i uvante sammenhænge. Det er også værdifuldt, at det kan ske i eget regi, så der f. eks. findes kirke eller kapel på stedet og endelig er det vel heller ikke uden betydning at det specielt katolske ligesom afrundes af, at der ligger klostre i nærheden. Desuden finder

jeg det såre vigtigt, at Ungdomskommissionen er kommet i gang.

Ad 2) Der ligger flere ting og venter på det nye pastorlråd bl.a. må man have løst de regionale problemer i Jylland- og Fynområdet. Her har man nogle geografiske afstande de enkelte menigheder imellem, der gør de nuværende regionsgrænser uhen-sigtsmæssige. Jeg synes også, at det nye råd bør tage op at få et formaliseret samarbejde i gang med de mange grupper af udenlandske katolikker, der efterhånden findes i Danmark. De fleste af disse katolikker er kommet for at

blive og så er det også ret og rimeligt, at de får mulighed for at være tilknyttet vore forskellige råd på en eller anden måde. Og før eller siden kommer man altså også til at tage op om ikke Bispedømmet i højere grad kan være selvfinansierende end tilfældet er i dag. Hvor længe kan de nordtyske bispedømmer blive ved at spænde sikkerhedsnet ud under os?

Ad 3) Nu har jeg jo siddet i forretningsudvalget, og der har i grunden været så rigeligt at se til, at dybsindige betragtninger over om jeg nu også i denne sammenhæng opfylder mit særlige kald som lægmand

Ellen Marie Lebahn

næppe har strejft mig. Jeg føler et medansvar for den kirke jeg er døbt ind i, jeg føler også et medansvar for det lokalsamfund hvori jeg arbejder og for det fag jeg har valgt, og medansvar er for mig et engagement, der, i hvert fald af og til, indebærer »at lægge krop til efter evne« og mere er der såmænd ikke at sige til det.

Ad 4) Næ! — gode råd irriterer bare folk

Ad 5) Stor valgdeltagelse og lange kandidatlistes.

Ellen Marie Lebahn
Region III, Ringsted

Fra det afgående pastoralråds sidste møde på Magleås, efteråret 1977.

En oversigt over opgaver, som pastoralrådet endnu ikke er færdig med til orientering for dem, der stadig overvejer at opstille som kandidat ved valget søndag den 16. april

Af Hans Jørgen Johansen

Hvad skal der ske i det nye pastoralråd?

Mange talentfulde katolikker har endnu ikke været direkte inddraget i pastoralrådets virksomhed. Blandt disse er der sikkert en del, som nu har fået mod på at være med, men savner tilstrækkelig viden om, hvad arbejdet nærmere bestemt går ud på, og hvilke aktuelle opgaver der ligger og venter på at blive løst.

Der er ganske vist ingen, der på forhånd kan afgøre, hvilke spørgsmål pastoralrådet skal sætte på dagsordenen. Det er noget, pastoralrådet selv bestemmer, lige bortset fra de bundne opgaver vedrørende regnskaber, budget og lignende. Alligevel giver de officielle referater af de to foregående pastoralråds møder et godt indtryk af, hvad sagerne hidtil har drejet sig om, og hvad de uden tvivl også kommer til at dreje sig om i den nærmeste fremtid. Det nye pastoralråd vil i hvert fald arve en halv snes vigtige sager, som de gamle råd flere gange har været i lag med, men ikke fået færdigbehandlet. Det gælder følgende:

1. Kirkens forpligtelse til mission

Det må indrømmes, at den katolske kirke i Danmark kun på meget stiltfærdig vis har levet op til sin missionsforpligtelse. Det har flere gange været på tale at gøre mission til hovedtema for en årsopgave eller lignende, som alle menigheder i bispedømmet kunne

samle sig om efter nærmere retningslinier.

Foreløbig er man meget tilbage over for en række uafklarede spørgsmål: — Hvilken form for konstruktiv dialog kan vi som katolikker føre med det nærmest afkristnede danske samfund? Hvor udbredte er fordommene om kirken, og hvordan kan disse fordomme bedst nedbrydes? På hvilke nærmere bestemte områder er en missionerende indsats mest påkrævet? Og hvorledes undgår vi konflikt mellem en missionerende indsats og de økumeniske bestræbelser?

2. Bibliotekstjeneste og medie-teknik

I nær forbindelse med missionsopgaven er spørgsmålet om at forbedre bibliotekstjenesten i bispedømmet. Der synes at være behov for at gøre Skt. Andreas bibliotek i Ordrup og Niels Steensens bibliotek i København bedre kendt og eventuelt oprette filialer andre steder.

Kommissionen for meddelelsesmidler har fremlagt planer om kurser i medie-pædagogisk skoling for udvalgte personer i menighederne med henblik på mulig forbedring af sognebladene samt udbygget kontakt til den lokale presse, radio og tv. Disse planer kræver en nærmere overvejelse i pastoralrådet.

3. Ungdomsarbejdet

Der er næppe grund til at tro, at vi nogensinde finder

en patentløsning på de problemer ungdomsarbejdet stiller. Den eksisterende kommission for ungdomsarbejdet og det nylig nedsatte ungdomssekretariat er ved at få en hel del godt op at stå, men der vil fortsat være stærkt behov for samarbejde med både menighedsrådene og pastoralrådet.

4. De nye tjenester i kirken

For et års tid siden udsendte bispekontoret nye bestemmelser om lægfolks bemyndigelse til at lede en gudstjeneste eller uddele kommunion, og biskoppen gjorde nærmere rede for bestemmelserne i »katolsk orientering« nr. 7, 1977. Han fremhæver, at den ny udvikling bl.a. skyldes en glædelig bevidsthed hos søstre og lægfolk om øget medansvar for kirkens liv. Selv om de nye tjenester kun delvis er aktuelle i bispedømmet i øjeblikket, forudser biskoppen dog uklarheder eller problemer omkring dem, og han har derfor også erklæret sig indforstået med pastoralrådets ønske om en nøje drøftelse af forholdet. Det samme gælder de foreløbige planer om pastoralassistents uddannelse og funktion, som vedrører menighederne mere end noget andet af det, man beskæftiger sig med i pastoralrådet.

5. De fratrådte præster

Pastoralrådet har ved flere lejligheder været inde på

spørgsmålet om, hvad der gøres for de fratrådte præster, og på hvilken måde de påny kunne inddrages i det kirkelige arbejde. Biskoppen har i denne sag foreløbig henvist til præsterådet, hvorefter man eventuelt kunne få en afklarende drøftelse i pastoralrådet.

6. Det internationale lægmandsarbejde

De jævnlige beretninger fra udvalget for det internationale lægmandsarbejde har ofte givet pastoralrådet anledning til at spørge om nytten af dansk deltagelse på dette område. Det synes ikke som om vi kan hente så megen inspiration udefra, men til gengæld kan vi efter udvalgets opfattelse præge udviklingen internationalt i gunstig retning med gode eksempler hjemmefra. I betragtning af lægfolkets stigende betydning i kirkens liv må det nok forudses, at pastoralrådet i højere grad vil engagere sig i dette arbejde.

7. Bispedømmets regionale opdeling

I begge gamle pastoralråd har der været en udbredt utilfredshed med den eksisterende opdeling af bispedømmet i 6 regioner og den dermed forbundne nedsættelse af regionalråd, som med ganske få undtagelser ikke fungerer. Erfaringerne viser, at samarbejde med nabomenigheder på tværs af regionsgrænserne foretrækkes. Faktisk fungerer regionerne kun som valgkredse ved pastoralrådsvalget, men det er heller ikke særlig godt, når man kender så lidt til hinanden i regionerne. Der er også en sammenhæng her med det

måske endnu mere komplicerede problem om direkte eller indirekte valg til pastoralrådet, hvorved alle menigheder kunne blive repræsenteret i rådet. Der kunne som en mellemønsning også tages særlig hensyn til de menigheder, der i de senere år er blevet tættere forbundet gennem en fælles sognepræst.

Den forestående 4-års valgperiode vil i hvert fald gøre det muligt at få gennemført reformer i god tid før næste valg i 1982.

8. De udenlandske katolikker i Danmark

Det fremgår af bispedømmets 5 års rapport til paven, som blev drøftet på forrige pastoralrådsmøde og som også blev refereret i »katolsk orientering« nr. 13, 1977, at der her i landet befinder sig 10.-12.000 udenlandske katolikker, fordelt over en halv snes forskellige sproggrupper. Der er etableret regelmæssig sjælesorg med en stor del af disse, men langt fra alle, og det er et spørgsmål om denne isolerede sjæle-

sorg er tilfredsstillende. På længere sigt må man skabe mulighed for, at de mange udlændinge integreres i bispedømmet. Størstedelen af dem står i øjeblikket både pastoralt og økonomisk uden for det kirkelige fællesskab.

9. Økonomien

En lang række af de kirkelige aktiviteter i bispedømmet kan kun opretholdes ved betydelige tilskud fra udlandet, især Tyskland. Desværre må vi forberede os på, at denne store støtte kun vil vare ved i et begrænset åremål. Pastoralrådet og også menighedsrådene vil derfor meget snart skulle løse den alvorlige opgave at få kirken i Danmark til økonomisk at klare sig selv.

I den forbindelse må der gøres en særlig kraftig indsats for at udbygge kirkebidragsordningen, og det særlige kirkebidragsudvalg har gentagne gange slået til lyd for et nærmere samarbejde mellem pastoralrådet og de enkelte menighedsråd om dette.

Fredsvalg betyder intet valg

Ved sidste valg i 1976 var der såkaldt »fredsvalg« i 9 af de i alt 48 menigheder. Fredsvalg indtræffer, hvis der ikke er opstillet flere kandidater end netop det antal, der skal vælges. Så er der faktisk ikke noget at vælge imellem, og derfor bliver valget afløst.

Ordet fredsvalg lyder fredeligt og godt, men det er det egentlig slet ikke.

Fredsvalg kan betyde, at en bestemt gruppe sætter sig på menigheden, og fredsvalg betyder i hvert fald, at rådet ikke får den opbakning, der ligger i et stort stemmetal.

Fredsvalg er intet valg, og det kan kun undgås ved opstilling af mange kandidater. Hvor mange har du foreslået?

HJJ

Den tjekkiske regering har nu officielt anerkendt kardinal Frantisek Tomasek som ærkebiskop af Prag.

Forår i luften i Tjekkoslavakiet?

Vatikanet (NC) — 10. januar i år meddelte Vatikanet, at Tjekkoslavakiets regering officielt har anerkendt den 78-årige kardinal Frantisek Tomasek som ærkebiskop af Prag. Siden 1965 har hans officielle titel været apostolsk administrator af Prag.

Nye bispedømmer

Samtidigt har Vatikanet med den tjekkoslavakiske regerings billigelse revideret bispedømmernes grænser i Tjekkoslavakiet, så de for første gang efter Den anden Verdenskrig svarer til de nationale grænser. I mange år har dele af Tjekkoslavakiet rent kirke-teknisk hørt til bispedømmer i Polen, Rumænien og Ungarn.

Slovakiet kirkeprovins

Endelig har Vatikanet — også med Tjekkoslavakiets regerings bifald — oprettet en særlig kirkeprovins i Slovakiet (fem bispedømmer forenede med det nyoprettede ærkebispedømme Trnava).

Ifølge autoritative kilder i Vatikanet er det første gang i de 1100 år, Slovakiet har været kristent, at hele Slovakiet har hørt til en og samme kirkeprovins. De slovakiske bispedømmer har altid tidligere

været knyttede til ærkebispedømmer uden for Slovakiet eller direkte været underlagt Pavestolen.

Selv om disse forandringer er meget betydningsfulde, betoner autoriteter i Vatikanet dog, at der endnu er mange uløste konflikter mellem kirke og stat i Tjekkoslavakiet. Specielt bemærker de, at der er otte bispedømmer i Tjekkoslavakiet — inklusive ærkebispedømmet Trnava, der ikke har nogen residerende biskop. Endvidere lægger regeringen stadig pres på forældre for at få dem til at holde deres børn væk fra religionsundervisning. Regeringens embedsmænd blander sig stadig i præsteseminariernes drift og i bispedømmernes administration.

Alligevel er der en virkelig bedring at spore i forholdet mellem Vatikanet og Tjekkoslavakiet. Da pave Paul VI i 1976 gjorde den daværende biskop Tomasek til kardinal, var forholdet så dårligt, så paven ikke gav officiel meddelelse derom. Men senere, i juni 1977, var forholdet blevet så meget bedre, så kardinal Tomasek fik lov til at rejse til Rom og modtage den røde biretta i overværelse af en re-

præsentant for den tjekkoslavakiske regering.

Ifølge tjekkoslavakiske diplomatiske kilder i Rom vil ærkebiskop Agostino Casaroli måske besøge Tjekkoslavakiet i februar. Ærkebiskop Casaroli, der er sekretær for Vatikanets råd for offentlige anliggender, har været en ledende skikkelse i pave Paul VI's afspændingspolitik i Øst-europa.

Kirken i Polen

Warszawa (KIPA) — I Polens 9.000 menigheder arbejder der i øjeblikket 26.000 præster (heriblandt 8.000 ordenspræster) og 30.000 ordenssøstre. Ifølge Krakow-avisen »Tygodnik Powszechny« har kardinal Stefan Wyszynski oplyst disse tal over for pave Paul VI ved sit sidste besøg i Rom. Der er i Polen 27 bispedømmer, der forvaltes af 77 biskopper og vicebiskopper. Uden for skolen gives der nu religionsundervisning i mere end 20.000 »kateketiske centre«. De præster, der arbejder ved disse centre har hver — foruden deres normale sjælesørgerarbejde — 30-40 ugentlige undervisningstimer. Antallet af polske missionærer i oversøiske lande har i 1977 overskredet tusindtallet. »Nr. 1000« er den tidligere provinsforstanderinde hos franciskanerindernes Mariamissionærer i Polen, sr. Lucyna Ignaciuk, som siden foråret 1977 har arbejdet i Senegal.

Kirkepolitisk tøbrud på vej i Polen

Vatikanet (NC) — Vatikanets radio har for nyligt meddelt, at kardinal Stefan Wyszynski af Warszawa i en prædiken har sagt, at den polske kirke er rede til at samarbejde med landets kommunistiske regering for at modvirke moralsk forfald på forskellige områder.

Det var ved en helligtrekongers gudstjeneste i domkirken i Warszawa, at kardinalen, der også er formand for den polske bispekonference, fortalte, at

den polske regering har bedt kirken hjælpe med til at »løse visse moralske problemer«. Dette er kirken parat til, sagde kardinalen, men så er det også absolut nødvendigt, at »den voldsomme afstandtagen fra kirken og den kunstige ateistiske propaganda hører op«.

Kardinalen kritiserede censuren, der forhindrer folk i at få de oplysninger, de har krav på. Han krævede større social frihed, og at man hørte op

med at lægge en »autentisk katolsk presse« hindringer i vejen.

Kardinalen ønskede også, at kirken igen kunne indtage sin retmæssige plads i nationen og i politiken, og at organisationer af katolske lægfolk kunne få lov til at virke i Polen. Samtidigt understregede han, at en sådan stilling »ikke ville blive misbrugt af kirken«.

Vatikanets radio har også meddelt, at lederen af det kommunistiske parti i Polen, Edward Gierek, ved partiets anden nationale konference i Warszawa har understreget betydningen af, at det »gode forhold« mellem stat og kirke styrkes.

Får universitetet i Krakow sit teologiske fakultet?

Polskfødt kardinal Kroll æresdoktor i Lublin

(KNA) — Da ærkebiskoppen af Philadelphia i USA kardinal John Joseph Kroll i december 1977 blev æresdoktor ved Universitetet i Lublin i Polen, blev kardinalen, der er af polsk afstamning, afbrudt i sin tale af et voldsomt bifald. Kardinal Kroll forklarede i den overfyldte sal, at han ikke kunne få de fra Polen nedstammende amerikanere til at forstå, hvorfor der i et land som Polen med 30 millioner katolikker, kun fandtes et eneste katolsk universitet, mens der alene i hans ærkebispedømme er fire sådanne universiteter. Og i hvert fald kunne han

personligt ikke begribe, hvad gavn med hensyn til prestige og videnskabelig anerkendelse man i Polen kunne forestille sig at have af ikke at tillade et teologisk fakultet ved det ældgamle Krakow Universitet, der blev grundlagt som det syvende i verden.

Pinligt for ministeren

Ved disse ord brød en bifaldsstorm løs, som til sidst også den tilstedeværende minister for kirkelige anliggender, Kazimir Kakol istemte. Direktøren for Krakow Universitet, Mieczyslaus Hes skal senere have udtalt til nogle

Kardinal J. J. Kroll

videnskabelige medarbejdere, at der egentlig ikke var noget i vejen for, at man i studieåret 1978/79 startede et teologisk fakultet ved Krakow Universitet.

Den 14. december læste patriark Pimen af Moskva en protest op mod neutronbomben. Lederne fra samtlige kirker i Sovjetunionen var til stede.

Jul i Moskva

(KNA) — Den russisk-ortodokse kirke følger stadig den julianske kalender, derfor fejredes julen først 7. januar. I de endnu åbne ortodokse kirker i Moskva var der i år et usædvanligt stort antal deltagere. I nogle af kirkerne blev der for første gang i lange tider udbudt Nye Testamenter til salg. Trods den høje pris — 25 rubler pr. stk. (ca. 200,- kr.) var der stor afsætning.

Næste nummer udsendes den 22. februar

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annoncefølgning:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjellsgade 2, DK-7100 Vejle.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Børnesiden HEJ! side 4

Biskoppen om valget side 5

Orientering fra sognene side 7-11

Kunst i kirken side 12-13

katolsk Orientering

Afrikansk teologi bliver »Befrielsesteologi«

New York (NC) — En gruppe afrikanske teologer — også katolske — opfordrer til udvikling af en »befrielsesteologi«, der giver udtryk for afrikansk liv og tankegang og afviser de »præfabrikerede ideer« der udspringer af en vestlig religiøs tankegang.

Verdensmøde 1980

I august 1976 dannedes Den tredje Verdens teologers økumeniske Sammenslutning. Dens formål er at virke for en fortsat udvikling af Den tredje Verdens kristne teologi. Den har medlemmer fra Afrika, Asien, Latinamerika, USA, De caribiske Øer og Stillehavsøerne. Gennem

en række lokale konferencer arbejder man hen mod et verdensmøde i 1980.

Fra 21 nationer

Som den første i rækken afholdtes for nyligt i Ghana i Afrika en panafrikansk konference med deltagelse af 90 teologer fra 21 afrikanske nationer. I New York har de offentliggjort et communique, hvori det blandt andet hedder, at skønt den afrikanske kristendom er en del af en verdensomspændende kristendom, »må den forstås i sammenhæng med afrikansk liv og kultur« og genspejle de afrikanske folks ønsker om at frigøre sig fra »den koloniale for-

tid og den ny-koloniale nutid«.

Afrikas situation kræver en ny teologi, der er anderledes end de i Vesten rådende teologier, sagde de afrikanske teologer, og »den afrikanske teologi må derfor afvise den nordatlantiske teologis præfabrikerede ideer ved at tage stilling til folkernes kampe i deres modstand mod undertrykkende strukturer«... »Denne teologi må vende sig mod de politiske og økonomiske strukturers og de dominerende massemediers undertrykkelse«... »Afrikansk teologi må være en befrielses teologi, hvad der knytter den til andre teologier i Den tredje Verden. Den må hjælpe afrikanere til at være solidariske med sorte amerikanere, asiater og latinamerikanere, der kæmper for at skabe menneskelige samfund, hvor vor tids mennesker kan skabe deres egen skæbne«

Realisere Kristi bud

Også undertrykkelsen og frihedskampene, især i Rhodesia og Sydafrika, er problemer, den afrikanske teologi må beskæftige sig med. »Gud kræver af alle mennesker, at de realiserer Kristi bud om at elske vor næste som os selv«, men i Afrika i dag »ødelægges denne forståelse af kærlighed både af nationale og multinationale institutioner og selskaber... Dette har ført til tusinder af døde, massevis af fængslinger og fortvivlede forhold for uendelig mange flygtninge«.

Teologerne ender deres communique med at sige, at det er deres tro, »at Gud kræver af kirkerne i Afrika, at de ikke blot modsætter sig enhver form for undertrykkelse og lidelse, men også tager afstand fra enhver alliance, direkte eller indirekte, med de undertrykkende kræfter«.

Tiltrukket af de højere lønninger drager sorte arbejdere fra nabostaterne til Sydafrikas diamantminer, hvor de betaler ydmygelsens pris ved at blive andenrangs mennesker. Hvor længe vil de blive ved med at betale prisen?

Paven fordømmer racisme og tortur

Vatikanet (KIPA) — I sin tale ved nytårsmodtagelsen af det diplomatiske korps, der er akkrediteret pavestolen, fordømte pave Paul VI religionsundertrykkelsen i de ateistiske stater, racismen — han henviste specielt til Sydafrika — og den menneskeforagt, der kommer til udtryk i tortur.

Alle mennesker er søskende

I anden del af sin tale understregede paven, at alle menneskers barneforhold til Gud ikke blot er et væsentligt aspekt i kristendommen, men det fælles udgangspunkt i dialogen med de andre store religioner. For alle, der antager evangeliets budskab, er det derfor umuligt »på grund af fysiske, intellektuelle eller moralske forskelle eller på grund af en races eller folkegruppes angivelige overlegenhed at benægte den grundlæggende menneskelige lighed«. Paven pegede i

denne forbindelse især på racekonflikter i Afrika og forsikrede dette kontinents folk om kirkens store interesse for deres sag, om end den ikke kan gå ind for vold. Paven sagde blandt andet: »Kirken kan ikke fortie sin egen lære, hvoraf det klart fremgår, at enhver racistisk teori er i modstrid med troen og den kristne kærlighed«. Samtidig mindede han om verdensfredsdagen 1971's motto »Ethvert menneske er min broder«. Paven håbede, at man også i Sydafrika ville mærke sig dette.

Faste-aktion Giro 4043979

Sydafrika - hvilken pris?

Dokument fra Kirkernes Verdensråd i Genève

Geneve (KIPA) — Kirkernes Verdensråd i Geneve har for nyligt udsendt et dokument til sine 293 medlemskirker og til andre grupper og privatpersoner. Herved håber rådet på at starte en verdensomspændende samtale om situationen i Sydafrika — især på baggrund af den sidste tids begivenheder i dette land.

»Sydafrika — hvilken pris?« er dokumentets titel, og det indeholder en

række kendsgerninger i forbindelse med den sydafrikanske apartheidspolitik. Denne politik stiller både landets egne indbyggere og regimets modstandere i udlandet i en fortvilet situation, fordi den sydafrikanske regering betragter enhver kamp imod apartheid som ikke blot illegal, men også som terroristisk.

Derfor opfordrer rådet sine medlemskirker til at

overveje begrebet »retfærdig revolution«. Rådet gør endvidere opmærksom på, at udlandet har for sømt at benytte et af de fredelige, men alligevel det mest virksomme middel imod apartheidpolitikken. Det er — da Sydafrika ifølge dokumentet er uhyre afhængigt af udlandet — at nægte ethvert økonomisk samarbejde med landet.

Kompetent til hvad?

Biskoppens artikel side 5 i dette nummer er en utvetydig appel til alle katolikker om at slutte op om valget til pastoralrådet og menighedsrådene. De endnu uafklarede spørgsmål om rådernes opgaver, arbejds-metoder og kompetance bør efter biskoppens mening kun opfattes som en yderligere udfordring til at forberede valget godt.

Til en god valgforberedelse hører, at man har gjort sig klart, hvor de dagsaktuelle problemer ligger, og helst også hvordan man vil løse dem. Vi har søgt at orientere om dette her i bladet tids nok før den 5. marts som er sidste frist for at komme med forslag til kandidater. Tilbage står nu et udtalt vælgerønske om, at de opstillede kandidater vil gøre rede for deres stilling. Til en god valgforberedelse hører også, at man overvejer de mere principielle spørgsmål, som biskoppen er inde på i sin artikel. Han anbefaler her en dybere refleksion over kirkens århundredlange tro og tradition og er sikker på, at det vil kaste lys over de undertiden påtrængende kompetanceproblemer i vores kun 10 år gamle strukturer.

Det kan uden tvivl være inspirerende at reflektere over de guddommeligt indstiftede, uforanderlige strukturer og de foranderlige tidsbetingede strukturer, — men der kan også være en vis risiko for at køre fast i denne ret så teologiske magt- og embedsproblematik. Biskoppens tidligere udtalelser om det kirkelige demokratis særlige karakter er måske nok så frugtbare: — en arbejdsform, der bygger på »tilliden til, at hver enkelt i kraft af sin egen specielle baggrund kan bidrage med noget værdifuldt til den fælles overvejelse« ... og hvor det gælder om »at lade sin egen snævre horisont udvides af andre menneskers horisonter«. Herved flyttes tyngdepunktet bort fra spørgsmålet om kompetancer og over til spørgsmålet om kvalifikationer, og netop dette gør det overhovedet muligt for lægfolk at være med i arbejdet for kirken på lægfolkets egne vilkår, dvs. i kraft af deres særlige livserfaring og uddannelse.

Lægfolks kvalifikationer ligger nu en gang på andre områder, end gejstlighedens, og der er det nok klogest at lade dem ligge.

Hans Jørgen Johansen

De små børns syndsbevidsthed

Det var en overraskelse at erfare om hr. redaktørens tilbagekomst fra det åndelige eksil, men hvor bedrøveligt at læse den vemodige lederartikel.

Ja, lydigheden og eksilet

er to, undertiden, nødvendige onder i vor tilværelse, og jeg har med gode resultater, tror jeg, oplevet begge dele. Lydigheden i det kloster, hvor jeg boede i 11 år i min barndom og

skoletid, og i landflygtighed - dog frivillig - lever jeg endnu.

Men hvorfor ængste sig over spørgsmålet »Hvornår bliver små børn syndsbevidste?« Det kan man få svar på ved at køre i S-tog sammen med skolebørn. De er ellers så fascinerende, de små menneskebørn, med deres flagrende hår og klare øjne: Offentligt og mens de gnasker æbler og slik, bekendtgør de deres kammeraters, læreres, forældres og bedsteforældres synder og mangler. Forklaringen på børns og voksnes modvilje mod at gå til skrifte er efter min mening ganske enkel: man savner den poetiske og etiske alvor,

Svar:

Selv om jeg godt kan gouthere Deres etruskiske humor vil jeg dog have lov til at bemærke, at børns kritiske sans for andres fejl og mangler ikke nødvendigvis er en form for syndsbevidsthed i kristen forstand, så længe de med samme iver kan forsvare deres egne fejl og mangler som noget, »de ikke kan

der er elementær for kristne.

Se, hvorledes græsserne (k.o. nr. 1 1978) var glade for det med frygtindgydende syner, urørlige hellige steder, højtidelighed, fest, osv. osv.

Hvorfor så ikke, hr. redaktør, være ved godt mod og tage imod de små skriftebørn med let hjerte? Med mindre skriftefaderen ligefrem er så skrækindjagende som mine forfædre, etruskerne Tuchulcha.

Med venlig hilsen

Renata Bondi

P.S. Hvis k.o. kan bruge følgende vittighed, så er den gratis.

Lille Ole er på vej til skriftestolen sammen med en præst. Præsten: »Ole, hvorfor vil du absolut skrifte hos pater Hansen? Du ved da, at han er døv«. Lille Ole: »Netop«.

gøre for«. Et skriftemål forudsætter jo mere end evnen til samfundskritik. I øvrigt har jeg ikke skrevet, at man skal afvise børn, der vil gå til skrifte. Der var kun tale om skriftemålet som forudgående betingelse for første kommunion.

W.W.

Hvad vil valgets kandidater?

Nu hvor vi står foran valg af nye menighedsrådsmedlemmer, vil jeg gerne bede om plads for følgende:

Det synes mig at være et rimeligt krav at de kandidater, der bliver valgt til opstilling snarest muligt efter denne og i alle tilfælde tidligst muligt før selve valgdagen præsenterer deres program for menigheden, således at man dog har et nogenlunde kendskab til hvad de står for.

Et andet punkt, som måske kunne virke gavnligt, ville efter min mening være at åbne spalteplads for saglig og relevant kritik af menighedsrådets arbejde i

sognebladet (evt. k.o.) (f.eks. et bestemt antal ord el. linier). 2-4 år er lang tid i vore dage og der kan ske meget, som kan gøre det ønskeligt at ændre el. udvide arbejdet på forskellig måde — især give plads for den viden, ekspertise og fantasi, der er til rådighed i selve menigheden — således har jeg forstået hele nyordningen i kirkens struktur — og lad mig så tilsidst betone, at jeg er vis på at de fleste af os ønsker et nært samarbejde mellem menighedsråd og vor åndelige leder — selvrådige menighedsråd er en uhyggelig tanke.

Tilly Møller

Kvindernes internationale bede-dag

Kvindernes internationale bededag falder i år 3. marts. Den dag deltager kvinder i Danmark med kristne med søstre fra hele verden i en international bededag. Man læser de samme tekster fra Bibelen og beder over de samme emner. Dette års bedetekst er udarbejdet af kristne ca-

nadiske kvinder fra 11 forskellige kirkesamfund. De ønsker at udtrykke samhørighed igennem bøn, fællesskab, studium og aktivitet. Dagens formål er at hjælpe kvinder i hele Canada til i kærlighed og fællesskab at finde ind til livet i Kristus.

Bededagens emne er i år: »Åndens fællesskab i dag«.

Sidste års bededagskollekt beløb sig i Danmark

til 32.000 kr. der blev delt mellem KFUK's sociale arbejde på Grønland og metodistkirkens hospitalsarbejde i Katango i Zaire. Kollekten i år skal deles mellem baptistsamfundets arbejde i Burundi og Rwanda i Afrika og den internationale børnehjælpskolen i Kotagiri i Sydin-

dien. I København afholdes der i bededagens anledning en økumenisk gudstjeneste

kl. 19 i Gamisons Kirke, St. Annæ Plads. Her taler lægemissionær Lydia Herlufsen og baptistmissionær Ragnhild Andersen. Pastor Børge Helleskov slutter med andagt. Efter gudstjenesten er der samvær med kaffe i menighedslokalerne.

For det øvrige land henvises man til at orientere sig lokalt med hensyn til arrangementerne.

Bispekontorets weekendmøder med præster og lægfolk, der har at gøre med sognenes administration og regnskabsføring, er et godt initiativ til forbedring af kommunikationen i bispedømmet, og man må håbe, at arrangementerne kan fortsætte, så vi alle får lejlighed til at være med. Billedet er fra den sidst afholdte weekend på Øm i januar.

Stemningsfuld kyndelmisse i AC

Sct. Augustins kirke dannede på kyndelmisdagen rammen om en liturgisk fest, hvori der indgik messe og renæssancemusik. Det musikalske bidrag blev udført af gruppen Camerata Hafniensis, som spillede musik fra middelalderen og renæssancetiden på gamle instrumenter.

Kyndelmisse udtrykker kristendommens vigtigste budskab, nemlig åbenbaringen af Guds komme til jorden i Jesu skikkelse. En sådan fest kræver en højti-

delig liturgi. Derfor søgte AC i samarbejde med Camerata Hafniensis at skabe en liturgisk ramme ud fra beretningen hos Lukas om Herrens fremstilling i templet.

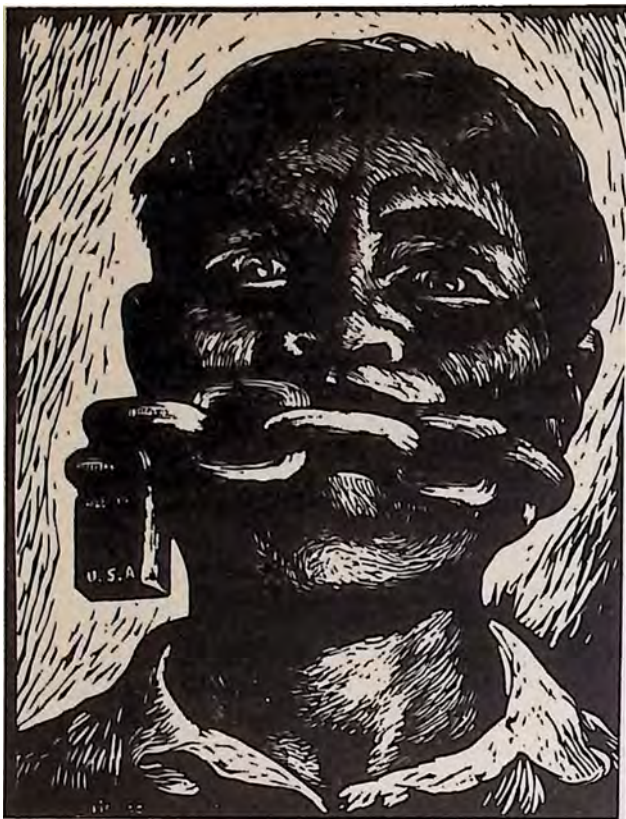
Fire musikstykker indgik i messens øvrige liturgi og bidrog til at højne den liturgiske fest. Denne aften lykkedes det at give et eksempel på at en smuk og højtidelig liturgi kan skabes med de midler, som faktisk er for hånden i vort land.

Udover det rent grego-

rianske, udover sangmessen og udover den pompøse koncertmesse viste det sig at der også på anden måde kan skabes enhed mellem ordets kraft og musikens glæde. Messens højdepunkt var »Salve lux fidelium« »vær hilset de troendes lys« fra Clougauer Liederbuch, som blev udført af tre sangstemmer med basunledsagelse.

Efter messen gav Camerata Hafniensis koncert i Englesalen.

Richardt Hansen

Valgkalender

Lørdag den 18. februar til lørdag den 4. marts:
I menighederne afholdes orienterende møde om begge valg.

Mandag den 27. februar:
Sidste frist for modtagelse af klager fra vælgere til valgstyrelse over uberettiget udeladelse eller optagelse på den foreløbige valgliste.

Fredag den 3. marts:
Sidste frist for de lokale menighedsråds afgørelse af indkomne klager samt meddelelse om ankemulighed.

Lørdag den 4. marts:
Fremlæggelse af endelig valgliste på valgstedet.

Søndag den 5. marts:
Sidste frist for modtagelse af forslag om kandidater til menighedens valgstyrelse, samt til regionens valgstyrelse.

Torsdag den 9. marts:
Sidste frist for valgstyrelsen for indhentning af samtykke hos de foreslåede kandidater til pastoralråd. Udarbejdelse af foreløbig kandidatliste til pastoralrådsvalg.

Fredag den 10. marts:
Sidste frist for valgstyrelsen for indhentning af samtykke hos de foreslåede kandidater til menighedsråd. Udarbejdelse af foreløbig kandidatliste til menighedsrådsvalg.

Brudstykker af biskoppens kalender

Februar

Lørdag d. 25. - søndag d. 26.: Biskop Hubertus Brandenburg indsættes som biskop af Stockholm.

Mandag d. 27.: Kl. 15.30 møde med skolelederne fra Ringsted, Næstved, Nykøbing F., Maribo, Nakskov, Nyborg og Odense. Mødet holdes i Næstved præstegård.

Mandag d. 27. - 3. marts: Seminar for præster om ledelse, samarbejde og efteruddannelse på Magleås.

Marts

Søndag d. 12.: Firmelse i Skt. Therese Kirke i København.

Palmesøndag d. 19.: Kl. 10.00 Skt. Ansgars Kirke.

Skærtorsdag d. 23.: Kl. 17.00 Skt. Ansgars Kirke

Langfredag d. 24.: Kl. 15.00 Skt. Ansgars Kirke

Påskelørdag d. 25.: Kl. 21.30 Skt. Ansgars Kirke

Påskedag d. 26.: Kl. 10.00 Skt. Ansgars Kirke

April

Søndag d. 2.: Kl. 10.00 Firmelse i Skt. Annæ Kirke, Amager.

Amnesty International og de kristne fanger i Sydkorea

Af *Susanne Sønderbo*

Amnesty sendte i marts 75 en gruppe til Sydkorea. Af gruppens rapport fremgår, at tortur ofte anvendes til at opnå falske tilståelser, og at fængsling af præster, journalister, sagførere ofte sker uden dom.

Antallet af politiske og religiøse fanger i Sydkorea er helt ukendt, der gættes på op til 5000.

Præsident Parks statskup

Det hele startede da Præsident Park Chung Hee kom til magten ved et statskup i 1961. Han måtte for at holde sig ved magten ændre forfatningen. Disse forholdsregler skulle sikre ham fuld kontrol med oppositionelle kræfter i landet.

Modstanderne mod Park-styret findes i det væsentlige blandt studenter og professorer, præster, kirkeledere og kristne, journalister og oppositionspolitikere. De kristne kirkesamfunds modstand mod Park-regimets undertrykkelse af menneskerettighederne tog sin begyndelse i decem-

ber 72, hvor en presbyteriansk præst Eun Myung Ki blev arresteret efter en gudstjeneste. Præsterne fortsatte med afholdelse af bønsmøder, hvor menighederne bad for de politiske fanger og for genindførelsen af menneskerettighederne.

Alt hvad de kristne foretager sig, bliver nøje overvåget og regimet tøver ikke med at gribe ind. F. eks. fik en præst som bad følgende bøn højt i en kirke: »O Gud, hav barmhjertighed med tåbelige herskere«. — idømt 2 års fængsel. I maj 73 udsendte en gruppe kristne præster en erklæring, der klargjorde de kristnes holdning til Park-regimet og hævdede at styret krænkede ytrings- og trosfrihed. Men alligevel fortsatte arrestationerne.

I juli 74 blev endda den fremtrædende katolske biskop Daniel Tji arresteret ved tilbagekomsten fra en rejse til Vatikanet.

I 76 var der arrangeret mange protestantisk-katolske møder for menne-

skeværdige tilstande i Sydkorea. Rækken af de store fælles aktioner blev afsluttet med en afholdelse af et stort bønsmøde i den katolske Myongdon katedral i Seoul. — Efter mødet blev mange kristne arresteret. 18 blev idømt langvarige fængselsstraffe.

De kristnes rolle i fremtiden

Givet er det, at vi fremover vil komme til at høre mere om kampen for frihed og demokrati i Sydkorea. Fra 1964 til 75 er antallet af katolikker øget fra 620.000 til 1 mill. og antallet af protestanter vokset fra 810.000 til 4 mill., tal der mere end noget understreger, at de kristne vil komme til at spille en stor rolle i den ikke-voldelige kamp for genindførelsen af demokratiet i Sydkorea.

En af de danske Amnesty fangegrupper no. 49a, har arbejdet meget intensivt for befrielsen af de kristne fanger (bl. a. blev der foretaget en postkortstorm, hvor 20.000 postkort blev afsendt til Præsident Park. Denne aktion

for de kristne i Sydkorea, blev indirekte en af årsagerne til at KIRKEGRUPPEN (omtalt i Katolsk Orientering no. 19) blev oprettet, idet man så, at der er et behov for at de kristne i fællesskab arbejder for bl. a. frigivelsen af de religiøse fanger.

Amnesty's Kirkegruppe starter nu på en kampagne for de fængslede (deraf mange kristne) i Sydafrika. Dette kommer der mere om i næste nummer.

Sr. Susanne Sønderbo.

Katolsk radio-gudstjeneste

Danmarks Radio, program 1, transmitterer søndag den 5. marts, kl. 9.55-11.05 højmesse i Sankt Michaels Kirke i Kolding. Pastor Georg Bertling er celebrant og prædikant, og under ledelse af organisten, søster Antonie, synger kirkekoret bl.a. Kyrie, Sanctus og Agnus Dei fra en messe af G.B. Casali

samt Davids Salme 23 med musik af Herman van Tooren.

1978 FASTEN

Der er i forbindelse med fastetiden to officielle faste- og boddage: Askeonsdag og Langfredag. Ved faste forstår Kirken, at man kun spiser eet egentligt måltid om dagen, og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis man ikke helt undlader dem. På fastedage undgår man endvidere kødspiser.

Kirken forpligter kun personer mellem 21 og 60 år til at deltage i denne form for faste, men opfordrer de øvrige til at finde andre egnede former for bod på disse dage.

Påskekommunionen

Bestemmelser for modtagelse af påskekommunionen 1978.

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkelte og Kirkens liv. Kirken har derfor siden Middelalderen pålagt de troende som et minimum at modtage Alterets Sakramente til påske, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige tilstedeværelse iblandt os.

Tiden for modtagelsen af påskekommunionen af påskekommunionen strækker sig fra Palmesøndag den 19. marts til Pinsesøndag den 14. maj 1978.

Maria-billedet i Skt. Ansgars kirke

Mange kender Mariabilledet, malet af professor Leopold Kupelweiser fra Wien ca. 1850.

Pater Herman Van Schaik S.J. har affotograferet det og firmaet Lunatryk i Fredericiagade har fremstillet reproduktionen i postkortformat.

Selv om et beskedent oplag betales med en høj fremstillingspris, vil billederne blive solgt som fire-sidet kort med kuvert til 3 kr. pr. sæt (4 sæt for 10 kr.)

Hele salgsbeløbet vil blive anvendt til et fornyet og mere effektivt lysanlæg

foran Mariabilledet i kirken.

Kortene kan købes på regnskabskontoret, Bredgade 64, 1260 København K, der har åbent kl. 14-16, samt før og efter messerne i Skt. Ansgars kirke.

Se annoncen side 15.

præster blev misundelige på Benedikt og søgte at forføre hans disciple til et verdsligt liv.

Monte Cassino

Dette anslag fik Benedikt til at forlade sit kloster i Subiaco og drage til Monte Cassino i nærheden af Napoli i året 529.

På dette bjerg stod endnu en helligdom for guden Apollon, og egnens folk var stadig hedninger. Men det varede ikke længe inden dette afgudstempel blev forvandlet til et bedehus.

På Cassino-bjerget byggede Benedikt et kloster, som siden skulle blive moderkloster for utallige andre over hele jorden.

Hvem søgte til klostrene?

Det var et bredt udsnit af befolkningen, som på den tid søgte til klostrene.

Benedikts Monte Cassino blev bombet sønder og sammen af amerikanerne under den anden verdenskrig. I dag står det pragtfuld genopbygget som det har stået i over 1000 år.

med en klostertilværelse. Nogle vendte tilbage til det verdslige liv igen.

Faste regler

Hvor så mange mennesker er samlede, er det nødvendigt at have nogle faste regler at leve efter. Det kan ikke nytte, at alle blot gør, hvad de vil, for så ender det i kaos. Der må være en

terladt sig. Den er ret omfattende og består af en fortale og 73 kapitler.

Den er meget klart formuleret og udmærker sig ligeledes ved et klogt mådehold, hvilket har gjort, at den har fået så omfattende betydning.

Hvad krævedes for at blive munk?

Benedikt krævede, at man efter en prøvetid på ét — senere to år — aflagde 3 løfter:

1. At forblive boende i fællesskab på et fast opholdssted

2. I fællesskab at eje alle produkter af det fælles udførte arbejde på marken og give afkald på enhver form for privat eje eller privat ret, også retten til at gifte sig.

3. I lydigheden mod sine foresatte, som fællesskabet selv har valgt, at opleve en form for lydighed mod Gud.

Tiden i klosteret deltes mellem bøn og arbejde. Syv gange i døgnet skulle de bede sammen, og i øvrigt skulle de arbejde sammen: Tage sig af syge og andre nødlidende, dyrke klosterets jord og studere i deres celler.

De munke og søstre, der lever efter Benedikts regel, kalder man henholdsvis benediktinere og benediktinerinder. Deres valgsprog lyder: Ora et labora (bed og arbejd). Benedikt stiftede sin orden i året 529, og med pave Gregor den Store fik hans regel almindelig udbredelse og gyldighed. Arne Pedersen

Benedikt af Nurscia

50 år efter Augustins død fødtes en anden af kirkeens store mænd: Benedikt fra Nurscia, som levede fra år 480 til 543. Det var ham, der gav klosterlivet i Vesten sin endelige form.

Benedikt blev af sine forældre sendt til Rom for at studere, men da han var 18 år gammel afbrød han studierne og forlod Rom for at leve et liv i ensomhed.

Benedikt i Subiaco

Han valgte en hule i Subiaco — ca. 50 km fra Rom — som bolig. Her opholdt han sig i tre år og gik kun klædt i en skindpels. En anden munk, Romanus, bragte ham lidt mad.

Det varede dog ikke længe, inden omegnens bøvere fandt ud af, at de havde en hellig mand boende iblandt sig.

Fra et nærliggende kloster opsøgte man ham og overtalte ham til at blive forstander. Men det forløb ikke så godt. Benedikt ville ikke tillade, at munkene førte det verdslige liv, de var begyndt på. Til gengæld søgte disse at forgive ham, så Benedikt trak sig igen tilbage i ensomhed.

Klostrene skyder op

Snart begyndte en masse mennesker at flokkes om Benedikt for at lytte til ham og leve på samme måde, som han gjorde.

Dette medførte, at han dannede 12 klostre med hver sin abbed. I hvert kloster var der 12 munke. Men også dette arbejde blev modarbejdet fra en side, som man absolut ikke skulle forvente det: stedets

Fælles for de fleste af dem var bl. a., at de var verdenstrætte. De følte lede ved mangt og meget af det, som omgav dem i det daglige liv. Da de ikke kunne finde Gud ude i det travle liv, søgte de hen til klostrenes ro og fred.

Men som det også sker i vore dage, var det heller ikke på den tid alle, som kunne finde sig til rette

vis husorden. En sådan orden herskede i alle klostre, men har været forskellig fra sted til sted.

Som det ordensmenneske, Benedikt var, indså han snart, at det var nødvendigt med et sæt faste regler, og dem satte han sig for at udarbejde.

Denne regel er til gengæld det eneste skriftlige, som Benedikt har ef-

Quiz om Augustin og Rebus

Fantastisk mange har prøvet deres lykke, men kun de 29 havde de rigtige svar. Nogle havde kun indsendt Rebusen, andre kun Quizzen, de fleste dog begge dele.

De rigtige svar

Rebus: Vil du være fuldkommen, så gå hen, sælg hvad du ejer og giv det til de fattige og kom så og følg mig.

Quiz: 1. Augustin var lærer. 2. Monika. 3. År 354. 4. En by i Nordafrika. 5. Døbt som voksen. 6. Af biskop Ambrosius. 7. »Bekendelser«. 8. Ved at samle venner omkring sig som biskop. 9. Kærlighed og fællesskab. 10. En europæisk folkestamme.

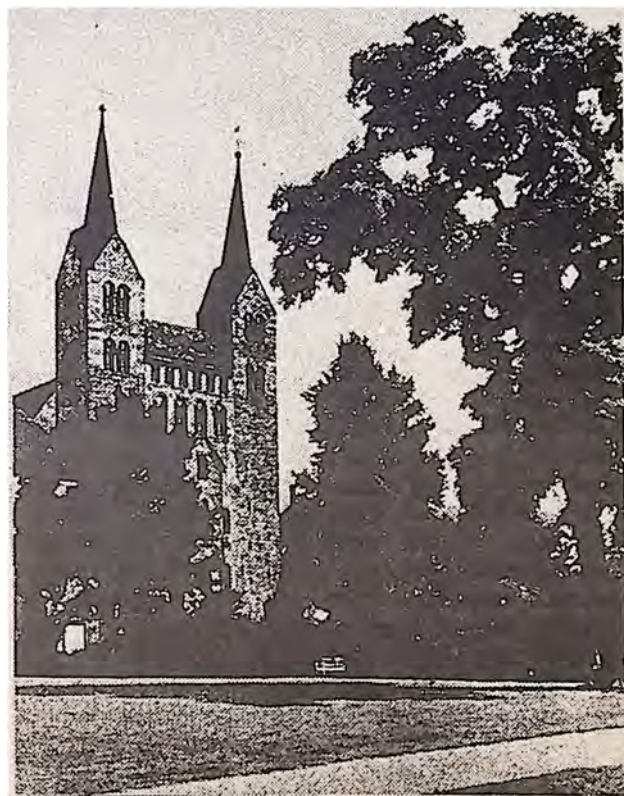
Vindere:

Ved lodtrækning blandt de 29 rigtige var heldet med:

Rebus: Christian Lundborg, Odense: en serie billed-frimærker. Peter Sulcova, Horsens: bogen »Barnet i sivkurven«.

Quiz: Maria From, Kolding: Bogen »Da jorden forsvandt«. K. Nielsen, Holstebro: En kuglepen »Parker«. Michael Røschler, Roskilde: Et hulslag. Jan Chmielowski, Nakskov: Et hæfteapparat. David Eirten, Herlev: Et spil Mikado. Martin Kermit, Tromsø (Norge!): Et æselspil.

Og så tillykke til alle, der indsendte de rigtige svar! Hej!

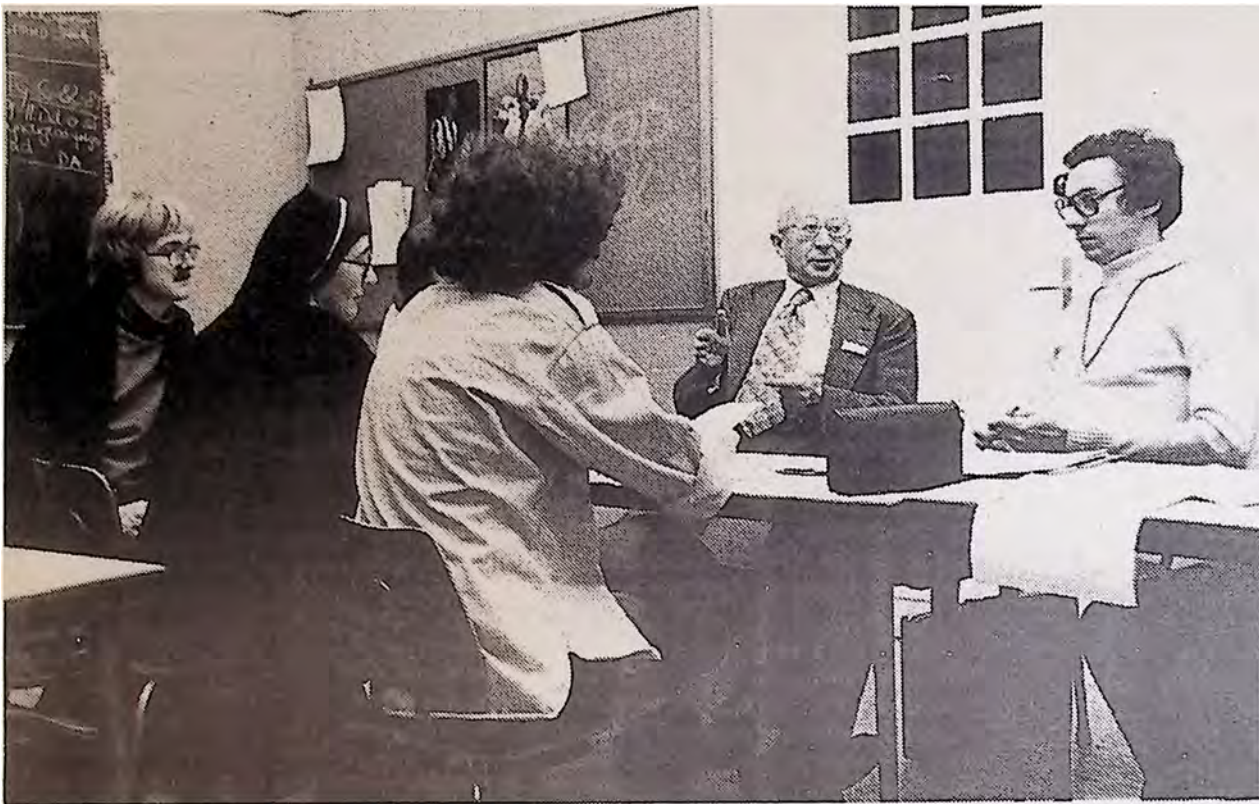
Også Sankt Ansgar

Benediktinere fra det frankiske kloster Corbie stiftede datterklostret Ny Corbie, på tysk Neu Corvey, ved Wezerfloden i Nedersaksen. Herfra kom i 826 Ansgar, der skulle blive Nordens Apostel og en af benediktiner-ordenens mange helgener.

Danske katolikker går til valg

Menighedsrådene og pastoralråd danner rammerne for, hvorledes grundlæggende og blivende funktioner i kirken kan komme til bedre udfoldelse.

Af Hans L. Martensen

Snart skal der være valg til pastoralråd og menighedsråd. Disse råd er en ret ny indretning i bispedømmet — de har ikke eksisteret ti år endnu. En vis erfaring har vi dog allerede gjort — og den skal vi tage i betragtning.

Hvad har rådene nyttet?

Har rådene svaret til forventningerne? Har de været til gavn for bispedømmet og de enkelte menigheder? I al almindelighed har rådene fungeret godt. Hvor godt kan naturligvis bedst bedømmes af dem, der har haft tingene nært inde på livet. At pastoralrådet og dets forretningsudvalg har gjort bispedømmet afgørende tjenester i den forløbne periode, er jeg selv som biskop den første til at fornemme. Pastoralrådet og dets forretningsudvalg har været rammen om mange store og betydningsfulde initiativer og projekter. Mangt og meget ville aldrig have været gennemført uden det gode samarbejde i de nævnte råd. — Selve bladet »Katolsk Orientering« i dets nuværende form kan være eksempel på et initiativ, der udgik fra pastoral-

rådet, og som muliggjordes gennem mange personers dygtige samarbejde. Også i mange sogne har man set glædelige eksempler på, at menighedsrådene har fremmet gode projekter og har hjulpet ny pastorale aktiviteter frem.

De erfaringer, vi hidtil har gjort med rådene, opmuntrer altså i høj grad til at gå videre med det arbejde, der er begyndt. Der er al mulig grund til at slutte op om valget, for at rådene også fremover kan føle sig bredt støttet af menighederne. Hvis der stadig er uløste spørgsmål, og hvis der endnu er behov for ny erfaringer, så bør dette yderligere være en udfordring til at forberede valgene godt.

Kritisk vurdering

Man hører undertiden folk sukke over, at vore kirkelige strukturer er blevet tunge og besværlige. De mange møder kræver megen tid og energi. Man bliver træt af endeløse diskussioner, eller man føler at de ikke fører til overbevisende resultater. Administrationen er blevet større end i gamle dage, der gøres meget skrivarbejde, papirer og tryksager sendes ho-

bevis afsted. Er dette tunge apparat nødvendigt? Uden tvivl skal vi passe på, at vor kirkelige bagage ikke bliver tungere end vi kan bære. Det må gælde som en gylden regel, at en enkel struktur er at foretrække frem for en kompliceret — forudsat at de ønskede resultater kan opnås! Det må ikke glemmes, at det uundgåeligt kræver administration, kontorarbejde og papir, hvis mange mennesker skal udveksle tanker og erfaringer, og hvis de i fællesskab skal stå sammen om både ansvar og initiativer. Det er simpelthen vilkårene, hvis kirkens arbejde skal bæres af de mange, og ikke blot af nogle ganske få topfigurer.

Men var det da ikke bedre, dengang kirken blev ledet nok så enevældigt, enten af sognepræsten på stedet, eller på bispedømmets plan af biskoppen alene?

Med disse spørgsmål kommer vi til dybere problemer. Det er ikke alle steder, samarbejdet har fungeret lige godt. Nogle præster har følt det, som om det er blevet mere kompliceret for dem at lede menigheden og dens

aktiviteter. Der er så mange synspunkter, der skal tages hensyn til — undertiden har den ene eller anden også sukket over, at der er så mange der vil bestemme.

Omvendt har der også været lægfolk, der har følt grund til utilfredshed. Undertiden er der undsluppet dem et suk, enten fordi de følte: »vi har alligevel ingenting at skulle have sagt!« — eller fordi de følte: »rådsmøderne er dræbende kedelige, og vi kommer ingen vegne!«

Rådene i troens lys

Bag nogle af problemerne ligger spørgsmålet om, hvilke opgaver kan løses på rådsbasis, og hvilke arbejdsmetoder skal anvendes. Undertiden lyder også ønsket om en klarere kompetencefordeling... Ny og mere detaljerede regler for kompetencefordeling vil dog næppe gavne meget for øjeblikket. Først skal der gøres flere erfaringer, og der skal en dybere overvejelse til:

Hvad er — set i troens perspektiv, og ud fra kirkens århundredelange erfaring — meningen med disse valgte råd, og med de ny strukturer?

Kan tro og tradition da sige noget om strukturer, der ikke engang har eksisteret i ti år? Ja, helt bestemt: Det er nødvendigt, at vi bringer vore ny kirkelige strukturer i forbindelse både med troens indsiget og med kirkens erfaring gennem århundrederne. Kun ud fra en sådan dyberegående refleksion vil vi blive i stand til, mere præcist at forstå rådernes opgaver, arbejdsmetode og kompetence.

Blivende og skiftende strukturer

Der findes i kirken strukturer, der går tilbage til Kristi egen indstiftelse, eller til apostlenes grundlæggende bestemmelser. På den anden side findes også strukturer, der stadig har skiftet i århundredernes løb.

Som eksempel på blivende strukturer i kirken kunne nævnes dåben. Overgydelsen med vand i den Treenige Guds navn er ikke blot tegn på indre nåde, den er også ydre struktur, der gør den døbt til medlem af kirken. Nadveren er et andet eksempel. Den er ikke blot den enkeltes erfaring af Guds godhed, men også et strukturelement, der binder de enkelte kristne og de forskellige menigheder sammen til fællesskab. Hvor messen læses og kommunionen uddeles — under ansvar af den stedlige biskop, og i enhed med biskoppen af Rom — der er kirkens enhed tilstede. Som andre eksempler på blivende strukturer i kirken kunne nævnes bispembedet, og endvidere det særlige embede, der blev betroet til Peter som »klippen«, d.v.s. som kirkens ledende skikkelse...

Som eksempel på skiftende strukturer kunne man nævne: fastlæggelsen af den kristne kalender med de store fester, så som jul, påske og pinse. Gudstjenestens sprog og ceremonier. Præsternes cølibat (der ikke var forpligtende i kirkens første århundreder). Mange praktiske bestemmelser, der blev af stor betydning for katolikkers dagligdag og livsform, så som fredags-abstinensen eller de 40 dages fastetid... Man kunne nævne endnu talrige andre eksempler.

Også det blivende er foranderligt

Mens man ofte har kaldt de førstnævnte strukturer »guddommeligt indstiftede« og derfor »uforanderlige«, og modsat har kaldt den anden slags strukturer »blot menneskelige traditioner« og der-

for »foranderlige« — så er det vigtigt at lægge mærke til, at man ikke altid kan skille de to helt ad i praksis. Pavedømmet er f. eks. »guddommeligt indstiftet«, men det har alligevel været udsat for mange og dybtgående forandringer i historiens løb. Der har været forskellige regler for, hvorledes en pave blev valgt, hans stilling i forhold til kirkens øvrige biskopper har været varierende. Kirkestatens oprettelse fik enorm praktisk betydning for pavens udøvelse af sit embede. — Noget tilsvarende kunne siges om biskopperne og deres embede. Endog om sakramenterne gælder, at selv om de er blivende strukturelementer i kirken, så skiftede deres form og brug meget i tidernes løb.

Betydning for vore råd

Anvendt på vore danske katolske rådsstrukturer konstaterer vi: Delvis er de udtryk for kirkens skiftende strukturer. Dette fremgår alene af den kendsgerning, at de ikke altid har eksisteret, og at de ikke er oprettet på samme måde i alle bispedømmer.

Alligevel har disse råd også en »berøringsflade« med det, der er blivende og væsentligt i kirken. Pastoralrådet har megen indflydelse på, hvorledes biskoppen i praksis udøver sit embede. Ligeledes er menighedsrådene vigtige faktorer for sognepræsternes pastorale tilrettelæggelse af deres arbejde.

Biskop og præst har embede i kraft af en sakramental vielse, der går tilbage til Kristi vilje og kirkens grundlæggende struktur. Rådsmedlemmernes embede er ikke af samme art. Men de er med til at danne rammerne for, hvorledes grundlæggende og blivende funktioner i kirken kommer til udfoldelse. Heraf fremgår, hvor stort rådernes ansvar i virkeligheden er. Men heraf fremgår også, at der er brug for en fortsat refleksion, som ud fra troens og traditionens dybere perspektiv søger at placere rådene og deres virksomhed. Rådene skal danne ramme om det, der er blivende i kirken, og som går tilbage til Kristi vilje og indstiftelse. Derfor tjener rådene på den ene side hele »Gudsfolket«, som de repræsenterer, men samtidig skal de tjene de øvrige i de funktioner, som efter Kristi indstiftelse påhviler biskoppen og præsterne.

I Skt. Ansgars Menighedsnyt nr. 1 1978
bragte Niels Uldall nedenstående interview
med formanden for Bispedømmet Københavns
kirkelige domstol pastor Ib Andersen

Hvad bestiller den kirkelige domstol?

I St. Ansgar menighedsnyt nr. 1 1978 bringer Niels Uldall et interview med formanden for bispedømmet Københavns kirkelige domstol, p. Ib Andersen. Selv om det er almindeligt kendt, at der i bispedømmet findes en kirkelig domstol, er domstolens arbejdsform vist ikke kendt af mange, skriver Niels Uldall, og derfor har han henvendt sig til p. Andersen for at få noget at vide herom. »Katolsk orientering« bringer her — med p. Andersens tilladelse — interview'et:

— Hvad bestiller den kirkelige domstol?

Den kirkelige domstol beskæftiger sig næsten udelukkende med ægteskabssager, prøvelser af ægteskabers gyldighed, fortæller pastor Andersen. Vi er ialt 5 præster, der er regelmæssigt beskæftiget hermed. Ingen af os har det som heltidsarbejde. Vi mødes en gang om ugen, som regel hver torsdag eftermiddag. Der er til stighed 7-8 danske ægteskabssager løbende, og vi er desuden 2. instans for behandlingen af svenske sager. De danske sager sendes til gengæld til 2. behandling i Stockholm. Endvidere foretager vi en række afhøringer til brug

for ægteskabssager verden over. Det er tilfældet, når en af parterne eller et vidne bor her i landet. En sag er endelig afgjort, når der foreligger to enslydende kendelser.

— Foretager appeldomstolen også afhøringer?

— Den har mulighed for at indkalde både parter og vidner, men i de fleste tilfælde træffes afgørelsen på grundlag af det skriftlige materiale, der foreligger fra 1. instans.

— Beskæftiger domstolen sig med andet end ægteskabssager?

— Det forekommer, dog med store mellemrum. Man kan f. eks. være voldgiftsret i visse sager, der har været injuriesager, og der har været opræk til forskellige sager, hvor vi har foretaget forundersøgelse, uden det er fortsat i en retsag.

— Er det kirkeretslige arbejde meget tidskrævende?

— Det er det. Der er først og fremmest de ugentlige møder. Derudover er der forberedelsen af sagerne, og ikke mindst det at udfærdige domskriftet tager megen tid, da det altid må være ret udførligt. Det skal både indeholde den faktiske analyse af hele materialet, samt en fremstilling af det kirke-

retslige grundlag for afgørelsen. Domstolens medlemmer fordeler som regel domskrifternes udfærdigelse imellem sig. For at kunne gøre hele dette arbejde, er man nødt til at følge med i litteraturen om disse ting og have kendskab til udviklingen i domstolspraksis andre steder, især ved den øverste kirke-domstol i Rom. Det er sådan, at hvis man ikke sætter en hel del tid af til studier, kan man simpelthen ikke klare denne opgave. Hvert år deltager jeg i øvrigt i nogle studiedage for personale ved de kirkelige domstole. På grund af hele dette arbejde er jeg blevet draget ind i så at sige alt, hvad der har med kirkeret at gøre, bl. a. i en kirkeretslig kommission, der er nedsat af den nordiske biskopkonference, og som i de senere år har haft en del at gøre, fordi man i Rom arbejder med en revision af den gældende kirkeret.

Der kommer med regelmæssige mellemrum forslag til den nye kirkelige lovbog, som biskopkonferencerne bliver anmodet om at udtale sig om. Og her i Norden er det den kirkeretslige kommission, der drøfter forslagene, og forbereder dem for biskopkonferencen.

paven især fremhævet de moralske normer, som den øverste kirkelige ægteskabsdomstol havde taget som retningslinier for sin tjeneste. Pave Paul roste dette og tilføjede nogle betragtninger over, hvor vigtigt det er, at den kirkelige domstol både arbejder hurtigt og er loyal over for læreembedet. Som et skoleeksempel på rota-dommemes beredvillighed til at rette sig efter lærerembedets anvisninger tjener f. eks. de forrige år offentliggjorte retningslinier for, i hvilke tilfælde en mands manglende evne til at avle børn er en ægteskabshindring.

Msgr. Charles Lefebvre gjorde ved audiensen opmærksom på et nyt pro-

blem, der i tiltagende grad beskæftiger ægteskabsdomstolene. Det er narkotika-problemet. »Virkingen af denne last, der breder sig som en epidemi, møder man nu også i vore procesakter«, sagde msgr. Lefebvre, og forklarede at det ikke kun får retslig betydning i den fase, hvor der benyttes narkotika, men også i abstinensfasen. Denne betydning hænger sammen med en manglende evne til at forstå, hvad ægteskabet vil sige, og til virkeligt at ville indgå ægteskab, og måske også med en manglende evne til at opfylde de ægteskabelige pligter.

Paven understregede på ny, hvor alvorlig en pligt det er for den romerske

rota at være opmærksom på problemer i forbindelse med ægteparrets frivillige indvilligelse i at ville indgå ægteskab (ægteskabskonsens), for det er kun et i frihed givet ja-ord, der fører til et sådant ægteskab, hvis bånd kun Gud kan løse. Som følge heraf må ingen være bundet af ægteskabsbånd, hvis der aldrig har været tale om et virkeligt ægteskab. Herved er den romerske rota med til at arbejde mod den vold i verden, som de udøver, der vil indrette Guds lov efter deres egne ønsker, og som de mennesker lider under, der er bundet af et ægteskab, som de aldrig frivilligt har indvilliget i.

Selv om De er glad for
Deres avis, skulle De prøve
også at læse Kristeligt
Dagblad de næste 3 uger.

Det ny Kristeligt Dagblad er en avis, De kan læse sammen med Deres daglige avis. Uden at føle De får det samme at vide igen. — Snarere tværtimod.

Det ny Kristeligt Dagblad er et moderne talerør for kristne mennesker. Mere åben og levende end det gamle Kristeligt Dagblad, men med klare holdninger til vor tids problemer, som De ikke finder i noget andet dagblad.

Prøv det ny
Kristeligt Dagblad
i 3 uger - gratis

Paven opfordrer igen ægteskabsdomstolene til stor menneskelighed

Rom (KIPA) — Den romerske rota, kirkens højeste ægteskabsdomstol, har været i audiens hos pave Paul VI i anledning af begyndelsen af det nye domsår 1978. Ved denne lejlighed beklagede pave Paul VI, at de i 1971 indførte procedureændringer, der skulle gøre det muligt for de kirkelige ægteskabsdomstole, hurtigere at nå til en afgørelse, havde ført

til misbrug i nogle lande. »Desværre har vi konstateret, at visse nøjagtigt fastlagte betingelser undertiden fejlagtigt benyttes til at omgå den kirkelige procedures regler, som man er bundet til.« Paven nævnte i den forbindelse, at folk undertiden skaffer sig en midlertidig »kunstig« adresse eller foregiver at have fast bopæl et andet sted, end de faktisk

har. Imidlertid opmuntrede paven rotaens dommere til også fremover at være et forbillede for alle kirkelige domstole ved en særlig pastoral indfølelse, ved videnskabelige studier og lovtolkninger, med et ægte præsteligt sind og stor menneskelighed.

Formanden for den romerske rota, msgr. Charles Lefebvre havde i sin tale til

Ja, send mig gratis det ny Kristeligt Dagblad i 3 uger. Hvis jeg ikke afmelder bladet, inden de 3 uger er gået er det fordi, jeg synes så godt om det, at jeg vil abonnere på det ny Kristeligt Dagblad til en pris på kr. 210,- pr. kvartal. Tilbuddet gælder kun hvis De ikke har abonneret i 1978.

Navn: _____

Stilling: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Reserveret postvæsenet

BREV

**Kristeligt
Dagblad**

Frederiksborggade 5
1045 København K

Post-
besørges
ulfranket
(Modtageren
betaler
portoen)

250

Pater Andrea Martinis museum i Rom

Blandt bladets læsere er der uden tvivl mange, der tilbringer en ferie i Rom. Det er for dem, der her fortælles om en franciskanermunks kunst og hans personlige museum i Bartolomæusklostret, som ganske vist ikke har nogen fast åbningstid, men som det alligevel er muligt at besøge.

Kirkekunst på Tiberøen

Af Lennart Gottlieb

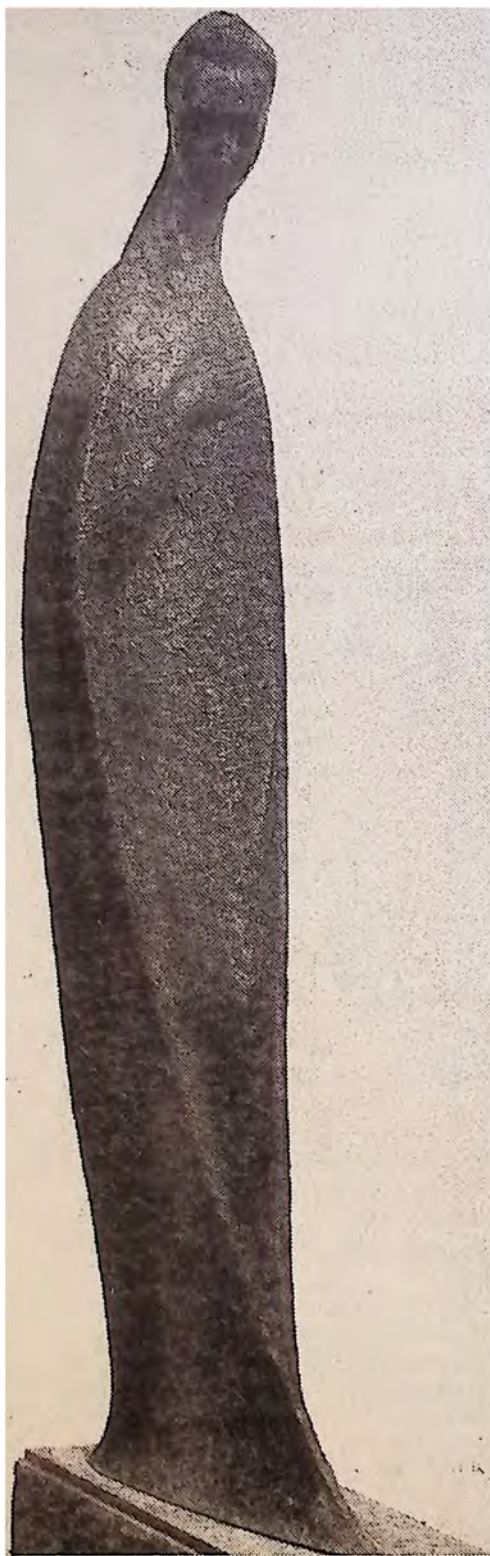
Padre Andrea Martini, der er franciskanermunk er født i 1917, men han har først haft mulighed for helt at hellige sig sit arbejde som kunstner fra slutningen af 50'erne.

Fra omkring 1959, da Martini fik opfyldt sit ønske om at blive overflyttet til det lille San Bartolomeo-kloster på Tiberøen i Rom, har han - skønt selvært i denne disciplin - fortrinsvis arbejdet med skulpturen, idet han finder dette udtryksmiddel mest velegnet til en fornyelse af kirkekunsten. Padre Martini har netop set det som sin væsentligste opgave at skabe kunstværker, hvori den religiøse følelse og oplevelse kommer til udtryk, på kunstnerisk forsvarlig vis uden den søde sentimentalitet eller det golde artisteri, der har kendetegnet så meget af dette århundredes kirkekunst.

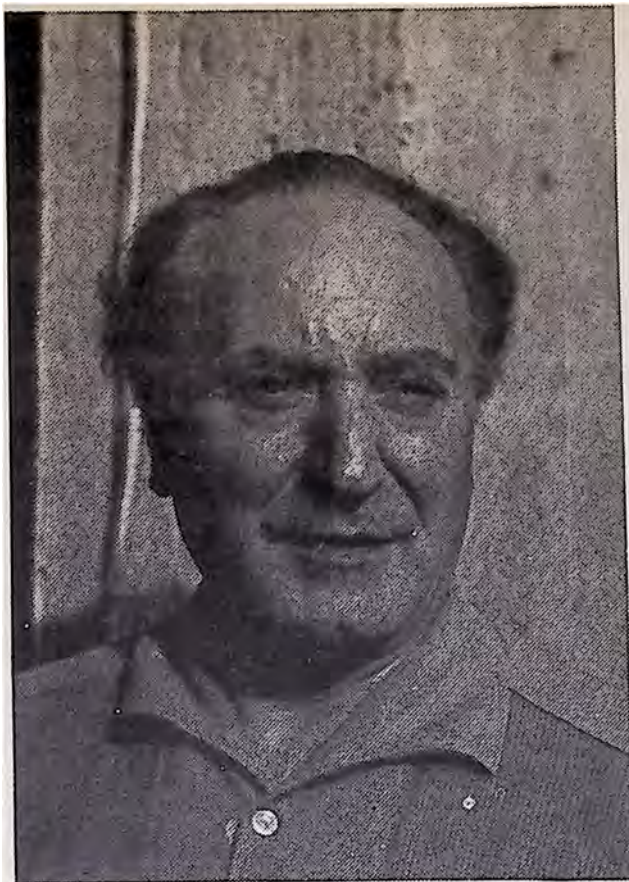
Martini er ikke, hvad man forstår ved en kendt kunstner, selv om mange vel nok har bemærket hans lille statue af Skt. Helena i Aracoelikirken ved Kapitol i Rom (fig. 2.). Han har fortrinsvis udført værker til klosterkapeller og andre steder, hvor offentligheden ikke har almindelig adgang, og skønt det ikke har manglet på opfordringer, har han kun sjældent udstillet.

Eget museum

I 1975 afsluttede Martini arbejdet med at indrette nogle rum under sit atelier i klostret til en samling af egne værker. Dette lille »museum« er imidlertid ikke særlig kendt, selv om fuldendelsen af det

Bebudelse. 1972. Kirken S. Annunziata, Tarquinia.

Franciskanerpater Andrea Martini

bl.a. blev fejret med deltagelse af mange prominente kirkefolk og godt omtalt i aviseme, for det er ikke nogen almindelig samling med fast åbningstid. Padre Martini har forevist den til mange besøgende i San Bartolomeo-kirken, som blev genåbnet i 1976 efter en gennemgribende restaurering og til mere eller mindre tilfældige turister eller romere, der har fundet vej gennem porten til venstre for kirken og er blevet interesserede i de kopier af nogle af hans skulpturer, der er opstillet i gangen, som fører hen til indgangen til samlingen. Måske har de af nysgerrighed ringet på Martinis dør, eller måske har de mødt ham selv eller en, der har kunnet fortælle, at der bor en kunstner på øen. Men naturligvis henvender en del sig også direkte til ham for at få lov til at se samlingen. De udstillede værker belyser på udmærket vis både spændvidden i hans produktion og hans arbejds metode, idet der indgår små bronceudkast og færdige gipsmodeller og skulpturer med religiøse og med verdslige motiver. Blandt de sidstnævnte kan nævnes en serie små broncefigurer med sportsmotiver fra 1972, hvori han med stort held har forsøgt at fange og gengive bevægelsen hos sportsudøvere. Men den vigtigste del af hans arbejder er de madonna- og helgenskulpturer, han har udført til kirker og kapeller i Italien. De har flere karakteristiske indbyrdes lighedspunkter: kroppen er i sin helhed unaturligt langstrakt for at opnå en elegant og ynde-

fuld bevægelse i figuren, og det glatte, rolige og spirituelle ansigt er fremhævet, dels ved kontrasten til klædningens ru overflade og dels ved den opadgående bevægelse i figuren.

Forenkling

Hvis man betragter disse skulpturer i kronologisk orden, vil man kunne iagttage, at Martini har tilstræbt en større og større forenkling i udformningen. I helgenfremstillingerne har han, samtidig med at nogle af de traditionelle attributter ofte er udeladt, arbejdet henimod en organisk enhed mellem personen og hans eller hendes attribut. Et eksempel herpå er den afbildede »Skt. Helena« fra 1970, hvori det på udmærket vis er lykkedes for Martini at sammensmelte helgenen og hendes attribut, korset. Desuden har han ved figurens lukkede form fået den til at indgå i en harmonisk forbindelse med de søjler, der omgiver den, hvilket dog ikke fremgår af illustrationen.

Som nævnt ovenfor har selve fornyelsen af kirkekunsten været af vigtighed for Martini. Dels ønsket om at skabe en kunst hvori hans egne tolkninger og personlige formsprog indgår en naturlig forbindelse med indholdets almene eller dogmatiske kerne, og dels måske også ønsket om via nye fremstillingsmåder ikke blot at fremkomme med nye synsvinkler på de religiøse emner, men også netop ved det nye og uvante at fange interessen hos beskueren og intensivere værkets virkning.

En af Martinis virkelige nyskabelser er »Bebudelsen« fra 1972 (fig. 1.) Traditionelt har Jomfru Maria og engelen Gabriel altid indgået i den billedlige fremstilling af Bebudelsen, og ofte optræder også Helligånden i form af en due. Denne scene lader sig imidlertid kun vanskeligt fremstille skulpturelt. Martini har her løst problemet ved helt at udelade engelen og Helligånden og fremstille Bebudelsen alene ved Marias modtagelse af budskabet, som hun står med sit let bøjede hoved og sin ærbødige holdning, hvorved engelen alligevel fornemmes som tilstedeværende. Som man kan forestille sig havde kardinalen, der i sin tid skulle godkende »Bebudelsen« før dens opstilling store betænkeligheder ved at give sin tilslutning til så radikal en ændring af et af de mest stabile fremstillingsmønstre for en bibelsk scene. Men hans betænkeligheder blev gjort til skamme, da skulpturen blev godt modtaget.

I andre tilfælde har Martini imidlertid været mindre heldig med sine nyskabelser, der ofte har vakt stor modstand. Således er en af hans bedste skulpturer, der var opstillet i et lille klosterkapel, han har indrettet, blevet fjernet og står nu i klostrets have. Ifølge klostrets »madre superiore« fordi de unge søstre ikke kunne lide den. Dens plads er nu overtaget af en fabriksfremstillet bemalet madonnastatue, et af den slags »kunstværker«, som Padre Martini er så stor en modstander af.

Kirkekunstens evige hovedproblem

Dette tilfælde illustrerer klart den moderne kirkekunstners hovedproblem: at han ikke blot kan udføre værkerne, som han selv vil, da de jo har en funktion og skal henvende sig

Skt. Helena. 1970. Aracæli i Rom.

Maria Immaculata. 1974.

til og »bruges« af de mange. Kirkekunstens opgave er »at vende menneskenes sjæle mod Gud«, som der står i 2. Vatikan-koncilskonstitution om den nye liturgi. Så hvis kunstværkerne i kirkerne er kirkegængerne imod, kan de ikke fungere efter hensigten og er derfor dårlig kirke-kunst. Men ofte vil det naturligvis være således, at det nye i begyndelsen vækker modstand men efter en vis tid eller tilvænningsperiode, om man vil, bliver accepteret. Det har været tilfældet med de fleste af Martinis værker. F.eks. »Den ubesmittede Jomfru« (fig. 3.) fra 1974, hvori han har villet symbolisere Jomfru Marias renhed og skønhed alene ved figurens næsten helt abstrakte form, som kan minde om en uudsprunget lilje, det traditionelle symbol for Marias renhed. Martini fastholder dog, at dette sammenfald ikke var bevidst tilsigtet. I denne figur er Martini altså nået så langt i sin forenklingssproces, at han helt har udeladt de mange traditionelle symboler, der knytter sig til denne fremstilling, og alene gjort formen til symbol og betydningsbærer.

Martinis mål med sine skulpturer har tydeligvis været at fremstille en al-

men religiøs åndelig hengivelse - ikke ekstase, men snarere ro - i samklang med en intuitivt fornemmet ideal-skønhed. Det er idealiseringen og ikke individualiseringen, der er hans mål, og han bruger da heller ikke model til sine arbejder, men arbejder alene ud fra sin fantasi. Der er ingen tvivl om, at hans værker kan ses som udtryk for den ro og afklaring over for de religiøse spørgsmål, et langt liv som franciskanermunk har givet ham.

Liturgisk kunst

Padre Martini har indrettet en lang række kapeller og har i denne forbindelse blandt andet skabt nye tabernakeltyper. Liturgiformyelsen og de deraf følgende nye regler for kirkenes indretning har som bekendt åbnet muligheder for helt andre tabernakelformer end det tidligere så almindelige kasseformede »alterhus«, der er uhen-sigtsmæssigt, når præsten celebrerer messen stående bag alteret. Den her givne originale kombination af tabernakel og monstrans fra 1968 er ophængt højt i en niche bag alteret og tiltrækker sig let opmærksomheden ved den groft modellerede strålekrans' virkningsfulde kontrast til de nøgne vægge, der omgiver den. Funktionelt og æstetisk en strålende løsning. (Fig. 4).

Restaurering af gamle kirker

Ved siden af sit skabende arbejde har Padre Martini også forestået en række større restaureringer af kirker og kapeller,

heriblandt S. Bartolomeo-kirken på Tiberøen. Den blev som nævnt genåbnet i 1976 og er absolut et besøg værd. Særlig interessant er en freske fra omkring 1100-tallet, der fremstiller Madonna med Barnet. Martini fandt den under restaureringen i kapellet til højre for hovedaltret under adskillige lag maling og kalk, som han omhyggeligt fjernede, så fresken i dag fremstår klar og smuk, selv om den ikke uforståeligt er noget ruineret.

Frans af Assisi. 1962. Tiberøen i Rom

Kig blot ind

Skulle De have lyst til at besøge Padre Martinis samling under et eventuelt ophold i Rom, kan De blot ringe eller skrive til ham gennem klostret, San Bartolomeo, Isola Tiberina 22, I - 00186 Roma. Eller De kan ringe på, når De kommer forbi. Har han tid, vil han utvivlsomt med største fornøjelse vise Dem sin samling.

Tabernakel-monstrans. 1968. Sankt Josefs søstre, Rom.

Hans Esmark skriver i anledning af

Helmut Holzapfels 40 års præstejubilæum

Dr. Helmut Holzapfel kan den 27. februar fejre sit 40 års præstejubilæum. Vi er mange, der fejrer denne dag, også selv om der vil være fysisk afstand mellem jubilaren og os andre. Dr. Holzapfel vil selv fejre dagen på rejse - nemlig i forbindelse med deltagelsen i Dr. Hubertus Brandenburg's indsættelse i Stockholm som ny svensk biskop.

Helmut Holzapfel er altså igen i Norden. Utrættelig rejser han omkring for personligt at undersøge og se, hvor og hvordan han kan hjælpe den katolske kirke heroppe. Siden 1951 mere end 50 rejser hertil. Hver gang har han knyttet nye kontakter, og hver gang har han personligt vundet nye venner. Men ikke kun nordpå, også østpå til den kæmpende kirke i Polen. Siden 1965 har Dr. Holzapfel været 20 gange i Polen, og ligesom i de nordiske lande har han også her knyttet mange personlige kontakter og fået mange venner.

Mange kender Helmut Holzapfel fra hans redaktør- og skribentvirksomhed. Siden 1946 chefredak-

tør for bispedømmet Würzburg's Sonntagsblatt, siden 1971 redaktør af Bayerns Klerusblatt, og fra 1957 redaktør af Sankt-Ansgar-Werks årsbog. Ved siden af dette, har Dr. Holzapfel udgivet en mængde publikationer, herunder bl.a. »Unter nordischen Fahnen« - om jesuiternes militær-sjælesorg i det 17. og 18. årh. (Paderborn 1954), »Nordische Kirche unter dem Kreuz«, oversat til islandsk og dansk: »Ansgars gamle kirke«, »Das katholische Schulwesen in der Nordischen Mission« (1973), og mange andre. Derfor har Mgr. Holzapfel også med rette fået diverse udmærkelser, både fra Vatikanet (1963), (udvirket gennem ærkebiskop Dr. Bruno Heim - tidligere nuntius i Skandinavien), fra Bayerns regering (1976), fra ungdomsorganisationer, og fra bispedømmet Kozalin i Polen (1977).

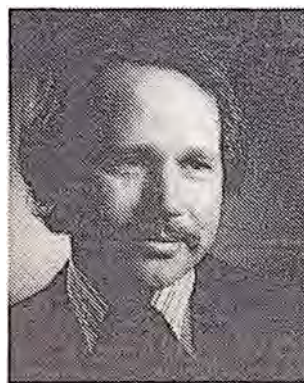
Selv er jeg een af de mange, der har noget væsentligt at takke Helmut Holzapfel for. Allerede for mange år siden var jeg gæst hos ham i Würzburg sammen med unge katolske arbejdere.

Også efter at jeg havde besluttet mig for at studere, fik jeg megen hjælp - også af økonomisk art, fra Dr. Holzapfel. Men mest værd var utvivlsomt den kendsgerning, at der ikke så langt væk fra mit studie-sted Frankfurt, boede en god ven, som altid var parat til at hjælpe. Jeg behøvede, og behøver blot at åbne munden og nævne et problem, og straks kommer der et konstruktivt forsøg på hjælp. Det er det som kendetegner Dr. Helmut Holzapfel.

Fra PSP - sammenslutningen af skandinaviske præstestuderende - kender vi Dr. Holzapfel som den glade vært, som kun bliver ked af det, når vi ikke henlægger vore halvårige møder til Würzburg. Og fra menighederne i Birkerød-Hillerød-Hørsholm kender vi Dr. Holzapfel fra hans personlige interesse og indsats for vores liv og vækst, samt vores ungdomsarbejde.

Jo, vi glæder os alle sammen med Dr. Helmut Holzapfel på denne jubilæumsdag, og vi ønsker ham alt godt og Guds rige velsignelse i årene fremover.

Lily Fausbøll skriver om Niels Krogh Rasmussens doktordisputats

Er Paris også en disputats værd?

Med dette spørgsmål inviterede pater Niels Krogh Rasmussen O.P. sine venner og kolleger til at overvære hans forsvar af sin doktoratstese, et stort værk om oprindelsen af biskoppernes »Pontificale« fra den tidlige middelalder. Der var mange fra Danmark, både fra København og Århus, der tog til Paris.

Den 28. januar blev man tidligt om morgenen budt velkommen i Gare du Nord af en af pater Niels' venner, folkekirkens præsten Jacob Grosbøll, der bød os på champagne - for at begynde dagen på en værdig måde. Senere mødtes vi på Institut Catholique, hvor forsvaret skulle finde sted. At doktoranden ville er-

hverve den store doktorgrad, tvivlede vi ikke på, men spændende var det, at overvære fremlæggelsestalen og derefter de fire opponenter's indlæg. Vi glædede os over de velfunderede svar på invendingerne. Det syntes, som om de alle sluttede med at være enige med doktoranden. Voteringen varede kun kort: Det blev til en hjertelig lykønskning samt et forslag om, ved udgivelsen at tilføje nogle af de tanker, der var kommet frem under forsvarets forløb. Efter denne højtidelige del, som varede 4 timer, samledes venner, kolleger og bekendte hos pastor Grosbøll for her under hyggelige former at lykøn-

ske med resultatet. En overgang syntes stuerne tætpakkede af folk fra mange egne af kloden: Canada, USA, de skandinaviske lande, Frankrig og flere steder fra. Man nød husets pindemadder med små dannebrogslag og masser af champagne.

Jeg var meget glad over, at biskoppen havde givet mig mulighed for at være med. Det var interessant, at møde alle de mennesker, der beskæftiger sig med liturgi indenfor forskellige trossamfund. Vi håber nu, at den nye Dr. Theol. må få tid til at beskæftige sig med vore hjemlige opgaver. Til lykke, pater Niels Krogh Rasmussen!

Den nederlandske pastorale synode forberedte i januar sin tredje session. Fra mødet i Noordwijkerhout ses kardinal Jan Willebrands, Utrecht og synodens moderatør Dr. Veringa. Foto KNA.

Kardinal Basil Hume: Stands våbensalget til El Salvador!

London (KIPA) — Efter henvendelse fra mange ledende sider har den britiske regering besluttet at standse en planlagt våbenleverance til El Salvador. Mange ledende kirkefolk, politikere og kristne aktionsgrupper har lagt pres på den britiske regering i denne sag. Blandt

dem, der har henvendt sig til regeringen er også kardinal Basil Hume af Westminster. Kardinal Hume var både skuffet og forbavset over, at regeringen, skønt den havde indrømmet, at situationen med hensyn til overholdelse af menneskerettighederne i El Salvador var meget foruroligende, så dog endnu ikke havde stoppet våbensalget til dette land.

Kardinalen frygtede, at disse våben ville blive brugt til undertrykkelse af landets egne indbyggere (det drejer sig om panservogne). Kardinalen beklagede også, at det håb, mange nærrede til den nye regering under general Romero, der blev præsident i El Salvador i juli 1977, er blevet gjort til skamme.

Ortodokst jubilæum

Moskva (KNA) — Den russisk ortodokse kirkes hellige synode har besluttet, at 60-årsdagen for genoprettelsen af patriarkatet i den russiske kirke skal fejres i anden halvdel af 1978. Det er metropolit Nikodim af Moskva, der står i spidsen for festkomiteen.

Patriarkatet i Moskva stammer fra slutningen af 1600-tallet, hvor metropolit i byen udnævntes til patriark af Moskva, »Det nye Rom« og af hele Rusland.

I 1721 afskaffede Peter den Store imidlertid patriarkatet, men den 4. november 1917 genindførte det russiske kirkekongcil, der da var samlet, det igen. Da patriark Tichon døde i 1925 tillod sovjetregeringen ikke, at der blev valgt ny patriark. Først da Ruslands indre og ydre forhold under Den anden Verdenskrig blev så vanskelige, så man havde brug også for kirkens støtte, tillod Stalin, at der blev valgt ny patriark.

Katolsk karismatisk konference i Dublin

South Bend, Indianapolis (NC) — 15.-18. juni skal der i Dublin afholdes en international konference for den karismatiske fornyelse i den katolske kirke. Konferencens tema er »I skal være mine vidner«. Man forventer ca. 20.000 deltagere og for at sikre en bred repræsentation fra mange lande, har man begrænset deltagerantallet fra Nordamerika til 5.000.

Ifølge Ralph Martin, der er direktør for den katolske karismatiske bevægelse

Kirken støtter bøndernes kamp for landbrugsreformer i El Salvador

Mens man i sommer kunne læse i aviserne, at præster - og især jesuitter - blev forfulgt, myrdet og truet med udvisning i den lille mellemamerikanske stat El Salvador med 3,7 millioner indbyggere, er det nu bønderne, der forfølges, fordi de kæmper for at indføre helt nødvendige landbrugsreformer. Nu som før er både præster og biskopper engageret i denne kamp.

Washington (NC) — Nu er det bønderne, de såkaldte »campesinos«, der forfølges. P. Robert Drinan, der foruden at være medlem af den amerikanske kongres er udviklingskonsulent, har ved en pressekonference fortalt, at »man bogstaveligt talt kan føle den frygt og desperation, der har grebet campesinos i El Salvador«. Han beretter om over 40 forskellige tilfælde, hvor ægtemænd og sønner - uden at der er rejst nogen anklage mod dem - er blevet fængslet, myrdet eller simpelt hen forsvundet.

Snigmord

Dr. Thomas P. Andersen, der underviser i historie ved East Connecticut Statskollegiet i Willimantic siger, at i El Salvador er »en lille, men rig herskerklasse gået i samarbejde med officerskorpset om at undertrykke landbefolkningen, der udfører alt produktionsarbejde i landet«.

Jesuiten, p. Drinan, beskrev sine oplevelser, da han holdt messe med campesinos i Aguilares sogn,

hvor deres tidligere præst en indfødt jesuit, var blevet dræbt i marts af paramilitære troppers maskingeværkugler. P. Drinan fortalte: »Ligesom de kristne i katakomberne og katolikkene i reformationstidens England, fejrede vi messen i skjul. Bagefter talte vi om, hvordan regeringen, der er ligeglad med menneskerettighederne modarbejder bøndernes forsøg på at indføre landbrugsreformer«.

»Terrorist-biskop«

Siden juli 1977 er der hverken blevet dræbt eller udvist præster fra El Salvador, »men«, sagde P. Drinan, »Det, der nu foregår, krigen mod de fattige

campesinos, er faktisk en krig mod religionen, fordi det er præsterne, der leder kampen mod uretfærdigheden. Folk, der har en bibel i huset eller lytter til den katolske radiostation YSAX, risikerer at blive fængslet og udsat for tortur, fordi det af de paramilitære tropper opfattes som en forbindelse med kirken«.

P. Drinan fremviste ved pressekonferencen to udgaver af den regeringsstøttede ugeavis »La Opinión«, der på forsiden havde overskrifterne: »Terroristprædikener« og »Biskop leder terrorister«. P. Drinan opfordrer den amerikanske kongres til at standse al videre økonomisk hjælp til El Salvador.

Indianerne i Brasilien har, på trods af statens beskyttelsesorganisation FUNAI, kun rettigheder »på papir«. Deres eneste forsvarer er det Katolske Missionsråd for de Indfødte, CIMI, udtalte CIMI's sekretær pater Egydio Schwade S. J. (billedet) i en skarp rapport under et pressemøde i Hamburg. Foto KNA.

Amnesti i Sydkorea?

Sidste sommer beskæftigede »katolsk orientering« (nr. 11/1977) sig med de sydkoreanske kirkers skærpede modstand overfor landets katolske præsident Park. Centrum i meget af denne kristne modstand mod landets præsident, har været Myong-Dong domkirken, kardinal Kim af Seouls domkirke.

Nu meddeler KIPA fra

Seoul, at mellem jul og nytår 1977 blev de sidste fængslede fra den såkaldte »Myong-Dong-proces« løsladt. Det skal dreje sig om syv katolske og protestantiske kristne, der sommeren 1976 blev idømt langvarige fængselsstraffe, efter at de i marts 1976 i forbindelse med en gudstjeneste i Myong-Dong domkirken i Seoul havde

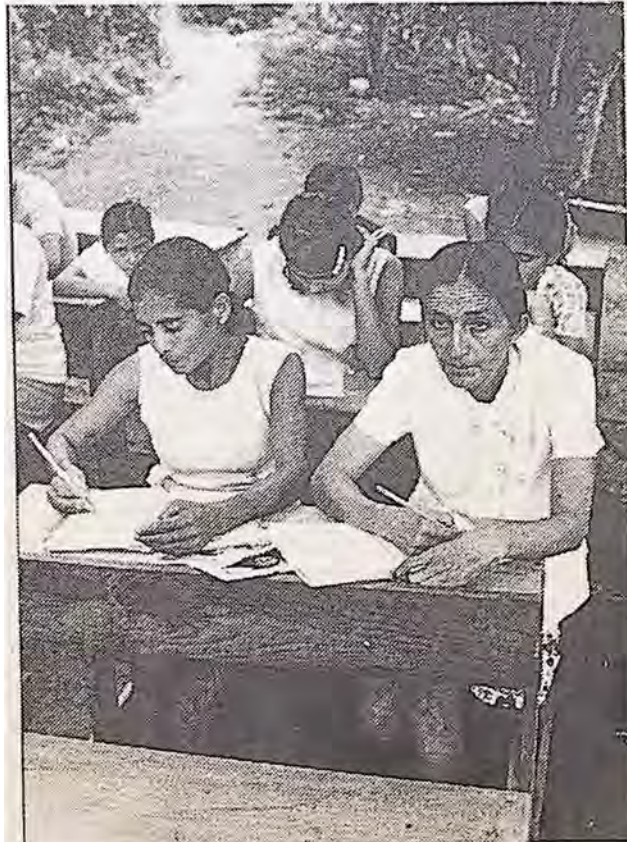
krævet en afslutning af præsident Parks autoritære styre, genindsførelse af pressefrihed, af uafhængige domstole og andre demokratiske rettigheder.

Ingen mildere vind

Det er skik i Sydkorea, at præsidenten hvert år ved juletid giver amnesti til visse fanger. Man er imidlertid bange for, at det i dette tilfælde ikke drejer sig om en eftergivelse af straffen, men blot om en udsættelse. Alle de frigivne er nemlig blevet opfordret til at underskrive en erklæring, hvor de indrømmer deres skyld og lover ikke mere at beskæftige sig med politik. Det har de dog alle afvist.

Iagttagere i Seoul mener, at frigivelsen af Myong-Dong-fangerne står i forbindelse med USA's præsident Carters menneskerettighedskampagne og med de talrige protester fra kirkelige og humanitære institutioner i udlandet. Man er bange for, at det alligevel ikke betyder, at der fremover blæser mildere vinde for de såkaldte kristne »afvigere«. Man tør ikke stole på tåbruddet, slutter KIPA.

Næste nummer udsendes den 8. marts

Der er i dag endnu 800 mil. analfabeter i verden og deres antal vokser på grund af manglende lærere. For en bommaskines pris kunne UNESCO betale 27.000 lærere i et helt år. Men intet land er parat til denne investering. Billedet: Voksenundervisning i Honduras. Foto KNA.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annoncerafdeling:
Breggade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 09 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

Redaktionen:
Ansv. red.: Willem Wuyts,
Fjællegaade 2, DK-7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagfrit samtlige katolske huusande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4300 Nakskov.

Demokrati i kirken? side 5

Om ikoner side 6-7

I erhvervspraktik som præst side 8

Niels Steensen-jubilæum side 9

katolsk orientering

Hvilken fremtid har pastoral-assistenten?

Hvordan reagerer et brudepar, der er blevet forbedret til vielsen af sognets pastoralassistent, og som så på bryllupsdagen står over for en fremmed præst? Hvordan reagerer den syge, der er vant til at få besøg af pastoralassistenten, men som må tilkalde en fremmed præst, når det drejer sig om skriftemål eller de syges salvelse?

Sådanne problemer har beskæftiget præsterådet i det svejtsiske bispedømme Chur oplyser KIPA. Det viste sig, at det ikke kun drejer sig om en rimelig arbejdsfordeling og om samarbejdet, der er også kirkeretslige problemer med hensyn til pastoralassistenternes indføjelise i bispedømmet, og endeligt — og især — er der teologiske problemer i forbindelse med kirkestrukturen, em-

bedet, præsteordinationen og de øvrige sakramenter.

2 præster og 2 pastoral-assistenten fremlagde deres personlige erfaringer, og efter gruppediskussioner behandlede dr. Leo Karrer fra Münster i Vesttyskland problemet mere teoretisk.

Problemet bør ifølge dr. Karrer anskues ud fra tre synspunkter: 1. fra pastoralassistentens, der har brug for at vide, hvilken stilling han eller hun indtager i kirkens struktur. 2. ud

fra menighedens, for den har ret til en regelmæssig pastoral og sakramental betjening. 3. ud fra kirkens sendelse. I denne sidste forbindelse må man finde ud af, hvilke sakramentale fuldmagter pastoralassistenten skal have eller ikke have, man må finde ud af forholdet mellem kanonisk sendelse (missio) og ordination, og om der kan være mulighed for senere at ordinere pastoralassistenter, der har vist sig egnede til opgaven.

Forbløffende katolsk åbenhed og bevægelighed mener protestantisk teolog

Hannover (KNA) — I en artikel i »Lutherische Monatshefte«, der udkommer i Hannover, har lederen af Institut for systematisk Teologi ved Københavns Universitet, lektor Peder Højen, givet en vurdering af den romerske bispesynode. Hvor minimal end biskoppernes indflydelse endnu synes at være, så har oprettelsen af synoden dog ført til en åbning af Vatikanet, skriver Peder Højen. Ganske vist mener han ikke, at bispesynoden med et slag har forandret den romersk-katolske verdenskirke, men trods alle pessimistiske røster, har

kirken dog ved synodens indsats nærmet sig til en mere kollegial styreform.

I lag med nye tanker

Peder Højen kommer nærmere ind på den sidste bispesynode, der beskæftigede sig med katekesens problemer, og selv om han ikke finder resultaterne alt for ophidsende, synes han alligevel det er forbausende at se, hvor bevægelig den er, »denne en gang så ubevægelige katolske kirke«, og hvor indstillet den er på at give sig i lag med nye tanker.

Diskussionen om den kirkelige lære og de kristne sandheders indbyrdes sammenhæng viser, at den på højt plan er parat til at tage nye og utraditionelle teologiske positioner alvorligt og til teologisk at bearbejde den sociale, politiske og kulturelle pluralisme.

Katekesens nære forbindelse med det praktiske liv og dens etiske, sociale dimension, som man ikke kan undgå at få øje på, kan måske få afgørende betydning for fremtiden.

Den stille uge nærmer sig med kirkeårets største fest: En tre dages fejring af Jesu indstiftelse af eukaristien, hans korsfæstelse og opstandelse. Da næste nummer af »katolsk orientering« udkommer onsdag i den stille uge, når det måske ikke at blive omdelt til alle inden påske. Derfor ønsker vi allerede med ovenstående billede vore læsere et voksende fællesskab med Herren og i Herren med hinanden i hans kirke. På midtersiderne bringer vi mere om, hvordan ikoner skal forstås. Billedet er fra ikonmuseet i Recklinghausen.

Kardinal Wyszynski kandidat til Nobelpris for Fred 1978

Caracas, Venezuela (KIPA) — Den kristelig-demokratiske Verdensunion (UMDC), en international sammenslutning af kristne demokratiske partier, har telegrafisk meddelt Nobelpriskomiteen i Oslo, at den har nomineret kardinal Stefan Wyszynski til Nobels fredspris i 1978.

UMDC's præsident, den fhv. italienske ministerpræsident Mariano Rumor, har efter unionens forretningsudvalgsmøde i Venezuelas hovedstad Caracas meddelt, at unionen har nomineret kardinal Wyszynski til fredsprisen for hans store indsats for kirkens liv i Polen »på trods af den stadige pression« fra den polske regering side.

Lektor Peder Højen.

Cølibatet hos de ortodokse

På det planlagte fælles koncil for de ortodokse kirker vil spørgsmålet om præsternes cølibat blive drøftet. Dette har metropolit Bartholomeos — patriarken af Konstantinopels personlige repræsentant ved forberedelsen af det panortodokse koncil — udtalt ved en pressekonference, efter hvad KIPA meddeler fra Istanbul.

Metropolit Bartholomeos mindede om, at i de ortodokse kirker kan gifte

mænd blive præstevede, mens præster ikke må gifte sig. Munke skal leve i cølibat, og både biskopper og andre højere gejstlige vælges fra de cølibatæres kredse. Størstedelen af den ortodokse gejstlighed er gifte mænd.

Gav sorteper videre

I adskillige år, sagde metropolit Bartholomeos, har ortodokse præster ment, at cølibatsreglen burde ændres. De kræver,

at alle ortodokse præster får lov til at gifte sig.

I 1976 indgav 264 ugifte præster i Grækenland en ansøgning til det græske parlament og bad om, at der måtte komme en lov, der tillod de ugifte præster i Grækenlands ortodokse statskirke at gifte sig. Parlamentet sendte ansøgningen videre til den græske kirkes hellige synode, der betragter en afgørelse i denne sag som henhørende under det planlagte koncil.

Morgenbøn i folkeskolen

Mens undervisningsminister Ritt Bjerregaard klogt har bedt teologer om at afgøre, om bøn i skolen er forkyndelse eller undervisning, får hun et tankevækkende svar af biskop Hans Martensen i en kronik i det nye Kristeligt Dagblad, onsdag den 22. februar.

Biskoppen tager sit udgangspunkt i, at hele problemstillingen, hvorvidt bøn er forkyndelse eller undervisning, er stillet forkert, fordi bøn er ingen af delene. Bøn er, i en tale til Gud at give udtryk for taknemlighed, tillid og glæde. Skal det være forbudt, at skolen lærer børnene taknemlighed, tillid og glæde? Bønnen »Fader vor« taler om et retfærdigs riges komme, om det daglige brød, om tilgivelse. Skal det fremover være forbudt, at skolen gennem andre fag bibringer børnene sans for retfærdighed, bekymring for (især andres) daglige brød, forsoning og fred på jorden?

Hvis alt dette er forkyndelse, som derfor ifølge paragrafferne bør fjernes fra den neutrale skole, hvad så med dansen omkring juletræet, spørger biskoppen afslappet, og hvad med at henlægge skolens påskeferie til senere på foråret — netop for at betone, at skolen ikke tager del i kristen indoktrinering ved at holde ferie i anledning af de kristne fester?

Så vidt kronikken i Kristeligt Dagblad.

Selvfølgelig er bøn, og navnlig »Fader vor« en kristen trosbekendelse på, at Gud eksisterer. Og selvfølgelig har lovgiveren med den nye skolelov fra 1976 droppet den danske folkeskoles grundtvigske og koldske grundsyn på en kristelig folkekultur med sine dybeste rødder i et luthersk syn på dåb og nåde, som basis for den danske folkeskole. Men når nu, alle paragraffer til trods, de 75 pct. af folkeskolens børn er døbt og rent faktisk må betragtes som kristne, og så længe det store flertal af dem ved konfirmation i skolealderen tilkendegiver et tilhørsforhold til et kristent kirkesamfund, burde det være lige så selvfølgelig at det er disse børns livssyn, skolen skal respektere og ikke bare et eller andet mindretals. Hvis al den snak om nærdemokrati skal have noget på sig, og hvis forældrenes ansvar for deres børns fremtid har nogen betydning endnu (eller igen), så skal vel ingen generel, ministeriel bestemmelse umyndiggøre det lokale skolesamfunds egne ansvarlige ved at påtvinge dem en anden linje, end den de selv ønsker.

Minister Bjerregaard har ved en tidligere lejlighed dementeret at skulle have sagt: »Hvad ikke alle børn kan lære, skal intet barn lære« og vi tager hendes dementi alvorligt. Men henstillingen fra et ateistisk mindretal om, at intet barn skulle få lov til, hvad ikke alle børn eller forældre kan gå ind for, røber netop den samme indstilling, som ministeren så kraftigt har afvist!

Derfor skulle det være let, at gøre det en gang til — og meget kraftigt.

Willom Wuyts

Læserne skriver

Ritt Bjerregaard og morgensangen

Nu strides aviser, skolenævner m. v. om morgenbøn og morgensang i folkeskolen er indoktrinering af børnene. Diskussionen er nu kommet på så højt et plan, at det skal forelægges undervisningsminister Ritt Bjerregaard og undervisningsministeriets embedsmænd og måske endog tages op til forespørgsel i Folketinget.

Ministeren synes dog her, at være klar over man er kommet ind på noget ganske farlig, at ville fratage de enkelte skolestyrelser ret til at bibeholde denne tradition evt. endog fratage skolen og den lokale kirke ret til en skolegudstjeneste.

Ritt Bjerregaard vil forelægge det for teologerne med forbindelse til folkeskolens daglige virke, man må jo absolut håbe, at man her er enige, at dette har

sin naturlige plads og måske netop er en garant for denne skoles holdning.

Derfor må vi her i fastetiden bede for, at vi i Danmark bevarer retten til at have en tro, til at undervise og viderebringe religion

eller kristendomsundervisning som det hedder nu, håber — at alle uanset om vi er folkekirkemedlemmer, katolikker, baptister, metodister vil stå økumenisk sammen mod udsendelse af et sådan cirkulære

fra undervisningsministeriet, der evt. ville forbyde at bibeholde den danske skoles traditioner og sidste rest, at vi endnu kan regnes blandt kristne lande.

Knud Bruckner Sørensen

Apropos faste-aktionen

Knud Ballin skriver i »katolsk orientering« nr. 3 et udmærket indlæg om fasten.

Der er i denne forbindelse 2 ting jeg finder det nødvendigt at rette. Først den mindre væsentlige: distriktet i Brasilien hedder ikke Sergipe, men Sergipe.

Dernæst den meget væsentlige: at give afkald på det nødvendige. KB skriver i spalte 2 side 7: Vi

skal ikke blot give af vor overflod, men give afkald på nogle af vore sædvanlige — ikke blot nødvendige — goder og give de fattige osv. Dette må vist være en misforståelse, eller hvad?

Skal vi f. eks. give afkald på at spise i 40 dage? Eller skal vi kun spise et dagligt måltid? Det sidste har ikke noget med det nødvendige at gøre, men blot at give afkald på det sædvanlige, som KB skriver. Mange af vore sædvanlige goder er overflod! Men det var jo ikke blot nogle af disse vi skulle give afkald på ifølge KB.

Jamen kan vi da overhovedet give afkald på det nødvendige? Gør de fattige det? Hvad er forresten det nødvendige? Det er det til livets opretholdelse: mad, klæder, kærlighed. Særlig i

fastetiden bør vi kristne give afkald på al vor overflod, men vi skal naturligvis ikke give afkald på det nødvendige. Vi skal ikke pludselig skille os af med vort køleskab, som er et næsten nødvendigt gode. Men vi kunne f. eks. lade være med at elske i denne tid, og så meget desto mere holde af hinanden! Et paradoks? Ikke nødvendigvis.

Min opskrift er ikke som de 10 punkter på samme side i KO, men: hvergang du giver afkald på din overflod og lidt mere, så tænk på den lidende Kristus i ensomheden i ørkenen, og kom da i hu, at hvad du har gjort godt imod en af Hans mindste brødre, det har du gjort godt imod Ham.

Sergi Bloch

Ikke højst - men mindst 4 bønner

Kære Fru Fausbøll — ja, for det er vel Dem, der har skrevet den sidste artikel om »Nyt om liturgien« som sædvanlig, selv om underskriften er faldet ud i trykken — altså: kære fru Fausbøll, der er vist løbet Dem noget galt i pennen. De skriver, at der skal være højst fire bønner i »menighedens forbøn«. Det skal vist være: mindst fire bønner. De fire områder, som omtales i indledningen til den latinske messebog omtaler nemlig de fire områder, De nævner, og de skal være repræsenteret med ihvertfald en bøn hver. Noget andet er, at

man for lejlighedens skyld kan spalte det enkelte område op i flere.

Problemet er vel dette, at man ofte slet ikke hører de tre områder nævnet og så bliver bønnen til en gang selvbesindelse og ikke til det den skulle være: menighedens åbnings sig for, hvad der er uden for Guds huset.

I Konstantinopel så jeg den engang udført meget smukt i den italiensk-katolske kirke: Da bønnen skulle bedes samledes foran alteret en række mænd og kvinder, unge som ældre. Hver bad så sin intention, altsammen af-

sluttet af præsten, der samlede det hele sammen i »kollektten«, den afsluttende fælles bøn. Her var hele menigheden engageret og man fornemmede at det ikke var en menighed der var lukket inde i sin egen verden.

På tysk og hollandsk findes forbilleder på sådanne bønner, så det ikke hele tiden bliver de samme formuler man beder, men så man lytter efter noget nyt

— sådan som kirken har skænket os 70-80 nye præfationer og 8 nye nadverbønner. Bravo for det. Messen er en ramme der skal fyldes, ikke nogle formuler der stereotypet skal gentages. Det er ligesom med middage i hjemmet. Man spiser jo heller ikke frikadeller og rødgrød hver dag og i teatret ser man jo heller ikke det samme stykke hver gang.

Bjørn Højbo

Int. katolsk skolemøde kræver ret og frihed

Katolske skoler verden over ønsker nu at understrege kravet om, at de enkelte landes regeringer i højere grad skal imødekomme fundamentale menneskelige rettigheder som religionsfrihed, ytringsfrihed og frihed til at søge undervisning i andre skoler end statens. Kravet vil af den internationale skoleorganisation O. I. E. C. blive ført frem gennem UNESCO og andre organisationer under FN.

O. I. E. C. har medlemmer i 89 lande. Medlemskolerne repræsenterer ialt syv millioner elever i alle aldre indenfor grundskoleområdet. Foreningen af katolske skoler i Danmark er blandt medlemmerne med sine 24 skoler og ca. 7000 elever.

Beslutningen om at fremføre menneskeretskravet blev truffet på organisationens 10. generalforsamling i Bogota, Colombia med 400 deltagere fra 43 lande. Blandt de 400

deltagere var formanden for de katolske skoler i Danmark, skoleinspektør Jørgen Frost-Jensen og sognepræst Josef Reymen, Horsens, som repræsenterer fra Danmark.

»Fred — retfærdighed — nye internationale relationer« var temaet for møderne. Ud fra dette drøftede man bl. a. det katolske skolevæsens situation på lokal og global plan. I nogle skoler i Afrika er situationen i øjeblikket kaotisk, mens andre lande gi-

ver særdeles gode muligheder for at drive et frit og uafhængigt katolsk skolearbejde. Dette er bl. a. tilfældet i Danmark, Holland og Belgien.

Ud over det krav, der blev nævnt i indledningen, vil organisationen understrege betydningen af, at regeringen i lande, hvor der i øjeblikket er skolefrihed, yder tilstrækkelig økonomisk hjælp, så forældre i fremtiden får større mulighed for at bruge friheden til at vælge skole.

Jørgen Frost-Jensen

Læs også Jørgen Frost-Jensens indlæg på skolemødet i Bogota i dansk gengivelse side 8.

Kirkens opgave at hjælpe de fattige ud af elendigheden

Samtale med Peter Tantholdt Hansen S.J. under et kort besøg i Danmark

Det er kirkens opgave at hjælpe de fattige ud af elendigheden og ud af den afværgesituation, som tvang og udnyttelse har hensat dem i, fortæller Tantholdt Hansen, S.J. »katolsk orientering« under et kort besøg i Danmark i slutningen af februar. Det gælder om, fortæller han, at sætte ind med undervisning og oplysning, ikke blot for at bringe teknisk viden, men endnu mere for at give mennesket forståelse for den situation, han står i, og derved lade et kollektivt ansvar udvikle sig. Den metode, vi benytter, er at lade mennesket erkende sin aktuelle situation og dernæst lade Bibelen kaste sit lys derover.

Peter Tantholdt Hansen arbejder for tiden med et større landbrugsprojekt i Oncongata i Cuzcodistriktet i Peru sammen med 6

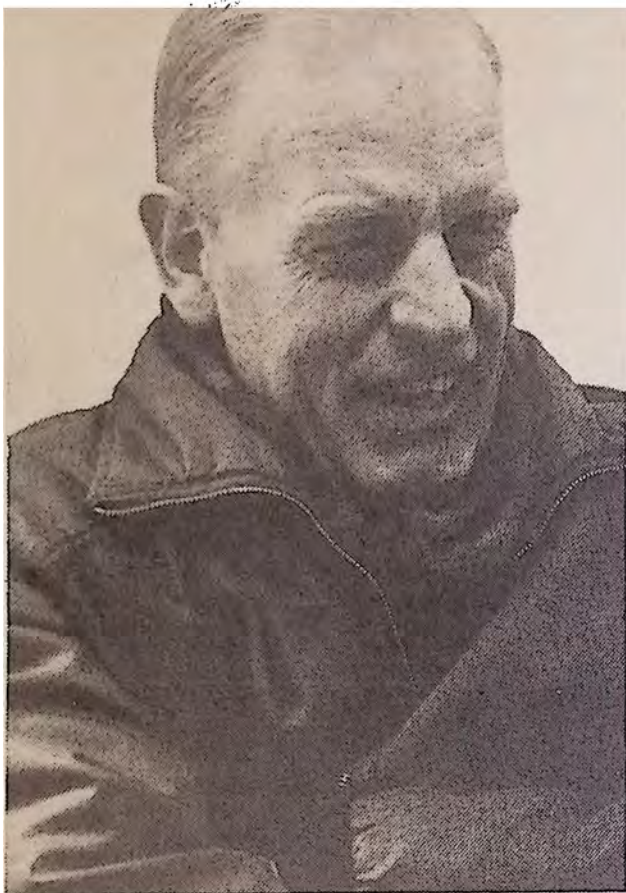
andre jesuitter, to grupper af søstre og derudover en stor gruppe af lægfolk, som direkte arbejder i projekterne. Landbrugsprojektets første del er nu færdig. Det er en teknisk skole, som er blevet til gennem Danmarks Radios julekalenderindsamling i 1975. Den indbragte 2 mill. kr., som Tantholdt Hansen kunne benytte til arbejde blandt indianerne i det gamle Inkarige. Skolens elevklientel vil være 15 årige og opefter, d.v.s. dem, som er gået gennem underskolen og mellem-skolen samt en del ældre, som gerne vil ind på skolen til kortere kurser.

Til efteråret går 2. etape af projektet igang. Det er et landbrugsprojekt, hvor bønderne skulle få mulighed for at eksperimentere med nye produkter. Hidtil har de ikke haft den fornødne viden og den nød-

vendige økonomi, men gennem et nyt stort center vil bønderne lære bl.a. om plantesygdomme, planter, sprøjtning, jordbund, dyr og forbedring af racer m.m. Det bliver et ret omfattende projekt, og jeg håber, vi kan skaffe pengene

kk

En familie blandt de 18.000 katolikker, som Tantholdt Hansen betjener sammen med 6 andre præster i Urcos i Peru.

Peter Tantholdt Hansen er en af de meget få danskfødte katolske præster, der har viet sit liv til missionen i udlandet. Efter sin præstevieelse i 1966 indtrådte han i jesuitterordenen og virker nu i ordenens provins i Peru. Billedet herunder viser hans første kirke og præstegård i Qolqa på det tidspunkt, hvor aktion slæbebåd blev gennemført.

Valgkalender

Søndag den 12. marts: Fremlæggelse af foreløbig kandidatliste til gennemsyn og med oplysning om klagemulighed (indtil fredag 17. marts). Sidste frist for vælgernes rekvisition af brevstemme-materiale fra menighedens valgstyrelse.

Onsdag den 15. marts: Sidste frist for menighedernes rekvisition af brevstemme-materiale fra bispekontoret.

Fredag den 17. marts: Sidste frist for meddelelse til valgstyrelsen fra vælgeren om klager over kandidatopstilling til både pastoratråd og menighedsråd. Meddelelse fra menighedens valgstyrelse til menighedsrådet om klager fra vælgere over optagelse eller udeladelse på kandidatlisten.

Mandag den 20. marts: Sidste frist for valgstyrelsen og menighedsråd for afgørelse af klager over kandidatopstilling. Sidste frist for meddelelse fra valgstyrelsen til klagerne om den trufne afgørelse med oplysning om anke-mulighed.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste fra regionens valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for regionen samt til bispekontoret.

Skærtorsdag den 23. marts: Fremlæggelse af endelig kandidatliste. Sidste frist for indsendelse af klager til Pastoralrådets valgkomite (Bredgade 69 A, 1260 København K) over afgørelse truffet af såvel regionale som lokale valgstyrelser og de lokale menighedsråd.

Tanker om arbejder-apostolatet

Af Flemming Andersen

I december afholdt Katolsk Arbejderaktion sin 36. halvårige retræte hos benediktinerinderne på Asebakken i Høsterkøb. Biskop Martensen var åndelig vejleder og den inspirerende indleder af møderne. Temaet var Guds-begrebet.

Ved en af week-endens møder kom vi ind på spørgsmålet om det moderne menneskes som oftest manglende sans for religiøse værdier. En af deltagere mente, at vi i grunden er til uejlighed, opfattes som slet motiverede med vort arbejderapostolat. Man viser godt nok overbeæmhed med vor kejtethed, men vil ikke vide af det, vi kommer med. Føler det undertiden,

som om vi benytter os af andres tolerante holdning til at søge at prakke sagesløse mennesker vore sære ideer på. Derf vare, vi faldbyder, føles forældet og ganske unyttig.

Middelalderligt

Så længe vi holder os til, hvad man anser for fornuftige sager, det faglige, det politiske, tidens presserende problemer, accepterer man os, og vi indgår på lige fod med andre. Men rykker vi så ud med, hvad man opfatter som vort middelalderlige sortiment, står vi som den fattige mand på dørmåtten til den moderne lejlighed med sine snørrebånd. Smide ham ud nænner man ikke, man stikker ham en skilling for

at blive af med ham, hvorefter man hovedrystende vender tilbage til sine mere normale sysler.

På lignende måde smiler vore kammerater venligt, men lidt fraværende til os, når vi er ude i troens ærinde. Man lytter, men kun med det ene øre, og skæver samtidig til uret.

Mange af dem er jo at finde på den politiske venstrefløj, hvor de gør et stort, bevidst og uegennyttigt arbejde og bringer betydelige personlige ofre. De vil også gerne have os med, fordi de ved, vi er loyale over for arbejderklassens naturlige mål. De er villige til at inddrage os i et samarbejde derhen imod, blot ikke som katolikker. De er travle menne-

sker, som ikke synes, de har tid til den slags.

De er ofte virkelig gode og positivt indstillede mennesker. Engagerede, men tolerante. Men en gudserkendelse føler de intet behov for. Deres livsanskuelse er helt dennesidig. De er frelst, men uden en frelser. De tror, men ikke på en Gud.

Næstekærlighed eller solidaritet

De viser også næstekærlighed, men forbinder ikke selv rigtig noget med det ord. Ikke desto mindre solidariserer de sig med de svage, de forfulgte, de bedragede. Det er for dem en selvfølge. Lige som mangel på solidaritet er noget nær den største

skam, den heftigste bebrejdelse, der kan rettes mod dem. Pamperen er forræderen, der snylter på sine kammerater, misbruger deres tillid, meler sin egen kage i stedet for at sørge for kollegers brød. Parallellen til den kristne verden, til den katolske holdning er påfaldende. Måske ikke så underligt endda i en moderne menneskehed, hvor den usynlige kirke kan være lettere at få øje på end den synlige. Hvor alle mennesker af god vilje så bliver lemmer på samme legeme, indgår i samme almindelige kristenhed. Også de for hvem dette navn er fremmed.

Så sandt enheden af det sande, det smukke og det gode som svar på tro, håb og kærlighed er at finde i Treenighedens og de kristnes fællesskab. I den helige katolske Kirke.

Den katolske skole i Danmark

Blandt talerne ved den 10. generalforsamling i Bogota, Colombia, var formanden for de katolske skoler i Danmark, skoleinspektør Jørgen Frost-Jensen, Horsens. J. Frost-Jensen deltog i møderne som repræsentant for det katolske bispedømme i Danmark.

Nedenfor er uddrag af den danske oversættelse af denne tale.

Af Jørgen Frost-Jensen

— I forhold til skoler i de såkaldt store katolske lande er den danske katolske skole ikke stor. 90 procent af de undervisningspligtige børn i Danmark går i offentlige skoler. Omkring 7000 børn går i landets 24 katolske skoler. På trods af dette lille antal elever og skoler må man betragte den katolske skole som værende stærk både i åndelig og materiel henseende.

Skolerne er åbne, og såvel katolske som protestantiske børn bliver indmeldt i en sådan grad, at der til stadighed er lange ventelister. Andre trossamfund søger den katolske skole som et alternativ til den stadig mere pluralistiske offentlige skole.

Danmarks indenrigs- og udenrigspolitik har dybe rødder i et demokrati, som går tilbage til midten af det sidste århundrede. I næsten 50 år har landets indenrigspolitik været præget af en stærk social retfærdighedsfølelse i befolkningen, og med en kendt dansk digters ord kan man i sandhed sige »Få har for meget og færre for lidt«. Materiel fattigdom er derfor noget sam danske børn må læse om i historieboerne.

Den industrielle økonomiske fremgang, som fandt sted i tiden efter 2. Verdenskrig har formet et velfærdssamfund, som ingen

Jørgen Frost-Jensen

havde troet muligt. Eksempelvis har Danmark den største minimum timeløn i verden, ca. 5 dollars, og befolkningen har som helhed en høj materiel levestandard — og det på trods af, at landet totalt mangler råstoffer.

Den enkelte skole er suveræn i forhold til staten

De private skoler modtager, som økonomisk tilskud, 85 procent af alle undervisningsrelevante udgifter, og alligevel må man konstatere, at den enkelte skole er suveræn i forhold til staten, når beslutninger af intern karakter skal tages. Staten vil således ikke blande sig i eksempelvis læreransættelser og faglige anliggender.

Og såre menneskelig, som det kan være, er netop

disse gode materielle kår i samfund og skole årsag til, at der ligger en latent tilstand af — en væren sig selv nok. Og enhver præst og lærer kan tale med om, at der på trods af social velfærd råder en åndelig fattigdom i den danske befolkning.

Når man ser objektivt på det danske samfund og vel nok på hele den vestlige verden, må vi indrømme, at alting er ordnet og organiseret, således at vore egne ønsker bliver opfyldt, — ønsker som er dannet på baggrund af en dyb tro på videnskab, dygtighed og teknisk know-how. Vi holder uendelig meget af det, som vi selv skaber. Selv vores sociale system — som selvfølgelig også tilfredsstillende vore ønsker om retfærdighed i social velfærd — giver os ingen grund til sand åndelig udvikling, siden igen vores sociale velfærd er anset for at være vort eget værk.

Og her kommer skolen ind i billedet, og dens opgave er følgende: Vi skal vise vore elever gennem egne eksempler, gennem vores undervisning, hvor vigtigt det er for dem at realisere sig selv som sande kristne — »at være jordens salt og verdens lys«.

Skolen skal skabe kristne holdninger

Lærere og elever har en stor opgave liggende forude — både kollektivt og individuelt — i at infiltrere alle områder i det socio-økonomiske mønster for at skabe kristne holdninger i vore omgivelser.

I forhold til andre lande har Danmark arbejdet bevidst på at skabe så gode relationer som muligt. Og dette er naturligvis en nødvendighed al den stund en aktiv handelspolitik er livsnerven i det danske samfund.

I spørgsmålet om vore forhold til lidende menne-

sker udenfor vore egne grænser vil andre sikkert kunne sige, at Danmark til stadighed er aktiv, men selv føler jeg, at der er meget, som bør gøres for at danne en sand holdning af ansvarlighed overfor medmennesker i andre dele af verden.

At opmuntre vore elever til en aktiv hjælp overfor en verden fuld af sult og lidelse er måske den største udfordring en skole i et velfærdssamfund kan have.

Hvis vi betragter os selv som kristne, bør vi se alle mennesker rundt omkring i verden som brødre og søstre, og derfor er vort ansvar overfor den tredje verden større end nogensinde.

Der er mange mulighe-

der, såfremt vi ønsker at føre disse tanker ud i livet. Den måde et enkelt land tager udfordringen op afhænger af mange forskellige faktorer. Graden af vort engagement afhænger af, hvordan vi prioriterer.

Ansvar over for mennesker i nød

To ting er under alle omstændigheder sikre: Som kristne kan vi ikke trække os tilbage fra udfordringer, vi støder på i vort forhold til lidende mennesker. Vi har alle et ansvar overfor mennesker i nød. Vi kan ikke gøre alt, men vi kan — og skal — gøre noget. Det vil kræve kræfter, tilpasning og ofre.

Som forældre og lærere

ved katolske skoler må vi motivere vore politikere til at gøre mere i retning af at dele den rigdom, som det danske samfund har ikke kun finansielt, men også teknisk, medicinsk og videnskabeligt med dem der er i svær nød.

Vi må opmuntre vore elever til at give personligt til grupper og foreninger, som er engageret i at hjælpe andre.

Vores meget vigtige — og vanskelige — opgave er derfor at lære os selv og vore elever at ændre vores holdning i forhold til det vi ejer, til vore muligheder og kvaliteter som sande kristne, således at vi kan forberede os i tjenesten overfor vore medmennesker.

Selv om De er glad for Deres avis, skulle De prøve også at læse Kristeligt Dagblad de næste 3 uger.

Det ny Kristeligt Dagblad er en avis, De kan læse sammen med Deres daglige avis. Uden at føle De får det samme at vide igen. — Snarere tværtimod.

Det ny Kristeligt Dagblad er et moderne talerør for kristne mennesker. Mere åben og levende end det gamle Kristeligt Dagblad, men med klare holdninger til vor tids problemer, som De ikke finder i noget andet dagblad.

Prøv det ny
Kristeligt Dagblad
i 3 uger - gratis

Ja, send mig gratis det ny Kristeligt Dagblad i 3 uger. Hvis jeg ikke afmelder bladet, inden de 3 uger er gået er det fordi, jeg synes så godt om det, at jeg vil abonnere på det ny Kristeligt Dagblad til en pris på kr. 210,- pr. kvartal. Tilbuddet gælder kun hvis De ikke har abonneret i 1978.

Navn: _____

Stilling: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____ 4

BREV

Kristeligt
Dagblad

Frederiksborggade 5
1045 København K

Post-
besorges
ultrakeret
(Modtageren
betaler
porto)

250

Reserveret postvæsenet

Nye økumeniske kontakter i München

München (KIPA) — De økumeniske kontakter mellem katolsk og protestantisk teologi ved Münchens Universitet skal nu lægges i fastere rammer. Universitetet har besluttet at dele det protestantiske institut for systematisk teologi og oprette et

særligt institut for fundamentalteologi og økumene med professor Wolhart Pannenberg som leder. Der eksisterer allerede ved Münchens Universitet et katolsk institut for fundamentalteologi og økumene. Det ledes af professor Heinrich Fries.

Demokrati i kirken?

Af Hans L. Martensen

Uvilkårligt sammenligner man de kirkelige strukturer med de politiske. På den måde er der blevet talt og skrevet meget om »demokratisering af kirken«. Undertiden foregår denne sammenligning ukritisk. Det ukritiske ligger i, at man forestiller sig, at kirke og stat fungerer fuldstændig ens. Man glemmer, at der er en lighed, men også en forskel mellem statens og kirkens funktion. Man kan ikke uden videre overføre det politiske »mønster« på det kirkelige. Med henblik på en bedre forståelse af vore kirkelige rådsstrukturer vil det være nyttigt at reflektere over både lighederne med og forskellene fra de politiske modeller.

Ligheds punkter - medansvar

Det er indlysende at der findes påfaldende ligheds punkter mellem det, man søger at opnå ved politisk demokrati og det, man søger at opnå i kirken ved valg til diverse råd og organer. Valg er i kirkelig sammenhæng ikke noget nyt. Oldkirken har eksempler på, at biskopper blev valgt af kirkefolket. Også i kir-

kens ældste munkevæsen kendte man til afstemninger og valg. Når der i dag rundt omkring i den katolske kirke opstår nye valgte organer, så er en væsentlig grund hertil, at man ønsker at hele Gudsfolket skal kunne gøre deres stemme gældende, og at hver og en skal kunne bære et aktivt medansvar for kirken.

Supplerende synspunkter

En anden lighed kan findes i ønsket om at lade forskellige synspunkter supplere hinanden for på den måde at opnå en mere alsidig behandling af vigtige sager. Politisk demokrati og parlamentarisme har på dette punkt samme mål som de folkevalgte kirkelige råd. Ofte viser erfaringen, at vigtige ny synspunkter kommer frem ved fælles drøftelse.

Det vil ikke være vanskeligt at finde endnu en række karakteristiske ligheder mellem politisk demokrati og de ny rådsstrukturer i kirken. Der er nok heller ikke tvivl om, at netop vore danske katolske rådsstrukturer afspejler former, vi er vant til fra

samfundet omkring os. Heri er der hverken noget nyt eller forbavsende. Det har altid været kirkens skik at overtage det, den fandt bedst i samfundet den levede i.

Forskelle fra det politiske - ingen partier

For at vurdere vore kirkelige strukturer rigtigt, er det nødvendigt også at lægge mærke til forskellene fra de politiske mønstre.

Den måske mest påfaldende forskel er, at det politiske demokrati fungerer gennem partier, der hvert stiller op med et specielt program, som repræsenterer bestemte vælgeres særinteresser og synspunkter. Et tilsvarende kirkeligt partisystem findes ikke - og heldigvis, vil jeg føje til! Særlige grupper og »spiritualiteter« har der ganske vist altid været i kirken. Men lige siden apostlenes tid har der været advaret mod dannelsen af modstridende partier og klier.

Partierne, således som vi kender dem fra det politiske liv, synes altid at have en tendens til at kæmpe mod hinanden for at få overhånd - rivalitet og magtkamp er uundgåelige. Kirkeligt set er det ønskeligt, at forskelle ikke organiseres med henblik på magtkamp, men at de tværtimod på egnet vis finder muligheder for at supplere hinanden.

En forsamling, der er valgt på basis af partier, har som hovedformål at repræsentere vælgerne og deres særstandpunkter. De kirkelige valg foregår ikke på baggrund af et sådant partisystem og fungerer anderledes. Mens den, der

stemmer på en parti-kandidat hovedsageligt har i tanker, hvorledes hans eget parti og hans egne særinteresser kan komme mest muligt til udfoldelse, så vælger man i en partiløs struktur mere ud fra det synspunkt, hvorledes der kan opstå et effektivt samarbejde mellem egnede kræfter. Naturligvis repræsenterer den valgte stadig vælgeren, fordi denne har vist ham tillid ved at vælge ham. Alligevel ligger hovedvægten ikke på de enkelte grupper og deres repræsentation, men på fællesskabet og dets funktion. Fællesskabet er vigtigere end den enkelte gruppe, og dueligt samarbejde er vigtigere end repræsentation af særstandpunkter.

Når Paulus atter og atter bruger legemet som billede på kirken og den stedlige menighed, så er det ikke mindst for at betone, at helheden er vigtigere end den enkelte del, selv om helheden naturligvis aldrig kan fungere uden de enkelte dele. Man må være sig for, ud fra særinteresser at ønske, at hele legemet skal være enten hånd, eller fod, eller øje. Man må ikke spille det ene organ ud mod det andet.

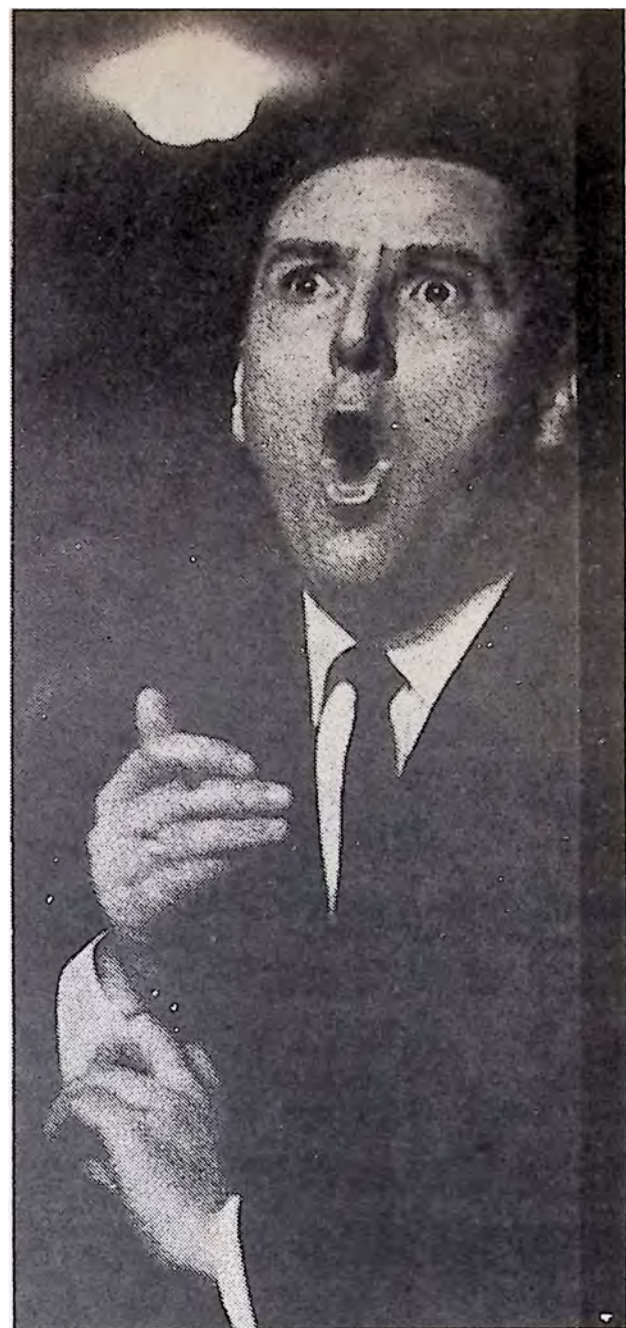
Anvender vi dette på kirkelige valg, så bliver det vigtigste synspunkt, om det kan lykkes at finde personer, der ved deres baggrund og evner kan supplere hinanden godt, arbejde harmonisk sammen, koordinere aktiviteter som også andre folk i menigheden tager del i. Helhedssynet må have større vægt end særinteresserne.

Magtudøvelse

Jo mere kirken lever efter evangeliet og dets ånd, jo mere vil der også fremtræde en forskel mellem kirkelig og »normal politisk« magtudøvelse.

Der er almindelig enighed om, at det demokratiske system i sig selv er det, der bedst forhindrer magtmisbrug. Når det ikke er én der har hele magten, men mange deler den, så kan den ikke så let drejes til den enkeltes fordel. Dette er nok sandt. Men al politisk magt, også den demokratiske, har dog en tilbøjelighed til at lade den stærkeres ret gælde. Partiet med mange stemmer har større magt end det med få. Ofte ligger det udtalt i luften, at flertallet altid og nødvendigvis har ret. Men flertallet garanterer ikke mod magtmisbrug. En stor og mægtig gruppe kan udøve et diktatur, ligesåvel som en enkeltperson.

Magt og beføjelser er i sig selv ikke noget dårligt. Hvis et samfund skal holde

.... ikke de veludrustedes diktatur

sammen, må der være nogen, der kan bestemme og tage afgørelser. Der må være nogen med »magt« til at planlægge og sørge for planens gennemførelse.

Dog er det næsten uundgåeligt, ikke blot i politisk men også i kirkelig sammenhæng, at mange tvetydige omstændigheder kommer til at spille ind i spørgsmålet om magt. Penge, indflydelse gennem familie og venner, dygtighed, intelligens og uddannelse - dette og andet lignende giver indflydelse. Magtudøvelse har derfor, kristent set, altid brug for at blive holdt i skak og blive sat på plads af evangeliet. I den verden, vi lever i - også den kirkelige verden - er det vel uundgåeligt, at den stærke, den dygtige og den veludrustede har mere »magt« end den svage. Dog har Paulus med store bogstaver skrevet evangeliet om, hvorledes Guds svaghed er stærkere end menneskenes magt, og hvorledes Gud har valgt »det der ingenting er« for at gøre det stærke til skamme. Kirkeligt demokrati må derfor være særlig på vagt over for de stærkes og veludrustedes diktatur. Det må passe specielt på, ikke at »majo-

risere« svage grupper og deres synspunkter. Det må have blik for, hvorledes også svagt udrustede mennesker kan være af særlig værdi for menighederne. Det må aldrig glemme, at Guds Riges magt åbenbares allerstærkest dér, hvor den menneskelige magt har nået sine grænser.

Spejde efter evner

Dette syn på magt og magtudøvelse bør også have indflydelse på selve valget. Det eneste og afgørende synspunkt bør ikke være, om en kandidat er dygtig, har indflydelse, har en stor kreds af venner at støtte sig til. Mindre påfaldende og beskedne egenskaber kan undertiden være af stor værdi i menighedens sammenhæng. Evnen til at forstå andre, til at lytte, til at udjævne stridigheder - eller evnen til at kunne sprede godt humør og hjælpe med til sammenholdet i en gruppe - sådanne og mange andre evner kan være værdifulde i et menighedsråds sammenhæng. Men det gælder om at spejde efter disse evner, netop fordi mange storartede egenskaber, der kan komme fællesskabet til gode, er stilfærdige og ikke melder sig selv.

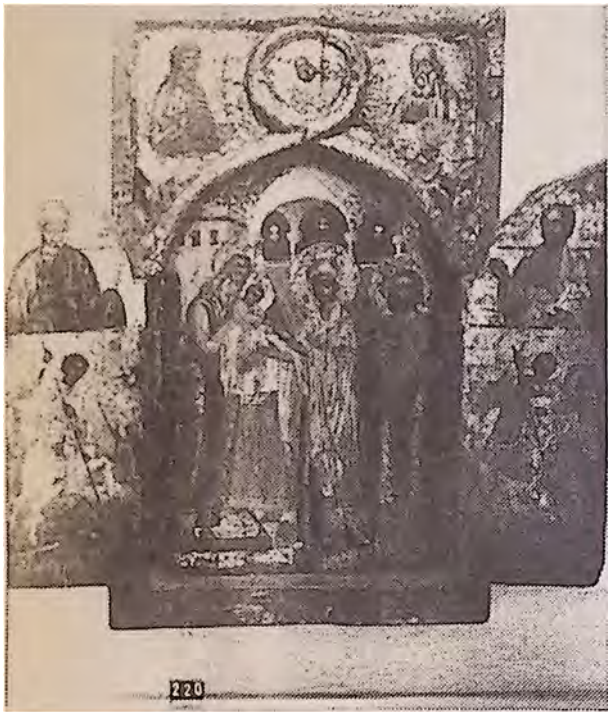

Evnen til at lytte....

IKONER

Vejen fra afbillede til urbillede,
fra det ydre skin til den indre virkelighed

Af Willem Wuyts

Også i danske hjem ses ikoner, mest som farvereproduktioner. En ikon kan blive til mere end religiøs kunst på væggen: Den kan være netop det ene vindue, gennem hvilket vi lærer at se Guds virkelighed.

Det græske ord eikon betyder lighed eller billede, men her ophører enhver lighed med, hvad vi i Vesten kalder et billede. For at forstå et ikon, må vi først prøve at slippe vor vesterlandske tankeverden, og sætte os ind i en fremmed tankeverden. Vi skal erstatte den moderne videnskabelige tankegang, der kun antager det håndgribelige og målelige for at være virkeligt, og med Platon gå vejen fra det synlige til det usynlige, fra det ydre skin til den indre virkelighed, fra afbillede til urbillede, fra det sanseligt iagttagelige til det oversanselige.

En ikon formidler netop gennem det, vort øje kan se, det usynlige som ligger bag. Derfor er en ikon aldrig tænkt som et portræt, men som et symbol: Ikonen bringer på billedlig måde den Eviges majestæt til stede.

Ikon er liturgi

I modsætning til den religiøse kunst i Europa, hvor — i hvert fald siden Renæssancen — begrebet

skønhed har spillet den altoverskyggende rolle, er ikonernes kunst altid forblevet en væsentlig del af den ortodokse liturgi. Den er underkastet liturgiens bestemmelser på lige fod med litanier, hymner, lys, røgelse og messedragter. Forskrifterne for ikonmaleri har ligget lige så urokkeligt faste som rubrikerne for alle liturgiens ritualer.

Tegnet

Ikoner har følgelig slet ikke den samme opgave som mosaikkerne havde i Roms basilikaer eller kalkmalerierne i vore kirker, nemlig at være en fortællende belæring for folk, der ikke kunne læse. Vestens kunst var altid illustration af Bibelen. Østens ikon derimod er et tegn, der indbyder den troende til at se »tværs igennem« det, for at genkende den Usynliges højere virkelighed.

Ikonerne er opstået i det 4. århundrede, på samme tid som Vestens mosaikker og kalkmalerier i katakomberne. Dengang havde

billedet også i Vesten endnu den samme betydning som symbol for den usynlige virkelighed, men i Vestens kunst gik denne symbolik tabt i middelalderens realisme og ekspressionisme. I Østen derimod beholdt symbolet eneretten i den religiøse kunst.

Tilstedeværelsen

Ordet ikon kan også betyde portræt, men endog portrættet har i vore dage en anden betydning i Østen end hos os.

Når den byzantinske kejser sendte sit portræt til alle dele af riget, og det gjorde han, da var det ikke for at holde mindet om sit udseende levende, men for igennem dette billede at være tilstede. Kejserens portræt var majestæts tilstedeværelse. »I billedet er kejserens eidos (idé) og morfé (skikkelse) begge til

stede« skriver kirkefaderen Athanasios af Alexandria i det 4. århundrede. Den, der rørte ved billedet, rørte ved kejserens majestæt — eller forgreb sig imod ham. Derfra stammer Østens respekt for billeder og omvendt angsten for at blive afbilledet. Orientalernes modvilje mod at blive fotograferet er ikke gammel overtro om, at man derved stjæler deres »jeg« fra dem. Det er den ældgamle platoniske opfattelse af virkeligheden, som vesterlændingen ikke forstår. Den forklarer også, hvorfor invaderende folkestammer fra Øst altid skamferede eller ødelagde magthavernes statuer: magthaveren selv var dermed knust eller latterliggjort. En uanet mængde af klassisk kunst er på denne måde gået tabt.

Helligt som evangeliet

Den, som ærer billedet, ærer ideen, som formidles gennem billedet. Ligheden eller lignelsen med ideen er det vigtigste ved en ikon. Hyldesten gælder aldrig den materielle genstand, selve ikontavlen, men urbilledet. Majestæten som fremkaldes i ikonen er derved til stede.

Kunstneren må derfor ikke afvige fra et en gang for alle fastlagt fremstil-

lingskema. Det er lige så urørligt og urokkeligt bindende som evangeliets ord og må ikke omtolkes i nye former. Kunstnerens skabende fantasi og dygtighed kan tilføje billedet en større forkyndende intensitet, skønnere farvepragt, men intet nyt indhold. Ikonen skal forkynde sandheden som evangeliet forkynder sandheden og skal gøre det med samme ord, linjer og former. I ikonen er evangeliet tilstede og således er den en uundværlig del af den ortodokse kirkes liturgi. Når ikonen tilrygges med røgelse, er det evangeliet, der hyldes.

Billedstorm

Da ikondyrkelsen alligevel udartede til en tilbedelse af selve billedet i det 8. århundrede, udfærdigede pave Gregor II i 726 et dekret om at standse fremstillingen af ikoner og tilintetgøre alle de eksisterende. Denne ikonbrænding kaldes ikonoklasme. Den blev dog indstillet i 843, men da var der ikke mange af de ældste ikoner tilbage.

Store ikonmalere

I flere århundreder har ikonmalere hovedsageligt været munke. De malede kun på lørdage som direkte forberedelse til søndagens gudstjeneste. Det pragtfulde Hulekloster i Kiev (se billedet på bagsiden af dette nummer) har bevaret sin gamle klosterkrønike »Paterikon«, som beskriver ikonmalerens arbejde under faste og bøn. Mange af disse malende munke er

Når kejseren sendte sit portræt til alle dele af riget, var det ikke for at holde minde om sit udseende levende, men for igennem dette billede at være tilstede. Ikonen viser kejser Konstantin og hans mor Helena, der begge holder om korset, som hun lod udgrave i Jerusalem. Til højre for kejserinden ses den hellige Agatha. Museum Recklinghausen.

optaget på den russisk-ortodokse helgenkalender.

De arbejdede ud fra modelbøger, på russisk podlinnik, der angav både grundskitsen, inskriptionerne og farveplanen for klædning og baggrund. Blandt de berømteste af disse modelbøger har vi endnu Stroganow-bogen og malerbogen på bjerget

Athos i Grækenland. Kun de allerstørste kunstnere, som Feofan Grek (= Grækeren Theofanes) og hans endnu større elev Rubljow arbejdede uden håndbog. Andrej Rubljow, født ca. 1360 og død ca. 1430, var mesteren, som har udsmykket ikonostasen for Treenighedskirken i Sergiusklostret i Zagorsk.

Den berømte skole i Nowgorod

Rusland gik over til kristendommen i 988, omtrent på samme tid som Danmark. Med den græsk-ortodokse tro kom den by-

zantinske kunst og ikonmaleriet til Rusland.

I 1223 begyndte Tartarernes invasion af det russiske rige og den systematiske ødelæggelse af næsten alle russiske byer. Kun én by undslap nådigt Tartarernes plyndring: Den borgerstyrede bystat Nowgorod med nabobyen Pskow. Nowgorod er den eneste by i Rusland, hvor man endnu kan følge hele ikonkunstens udvikling fra den byzantinske til den russiske stil. Den russiske er kendetegnet ved en større glæde for farver, især røde og grønne toner, og en dybere inderlighed i figurenes ansigtsudtryk uden nogen sinde at blive sentimental.

Feofan Grek var en af Nowgorod-skolens ikon- og vægmalerere. Men da ikonvæggen (ikonostasen) mere og mere vandt indpas og adskilte de troende i kirken fra koret med altret, fortrængtes også den gamle tradition, at male på selve absismuren og i koralotten, som nu ikke længere kunne ses fra kirken. Til gengæld bød ikonostasen på de rigeste muligheder for at udfolde sig som ikonmaler.

Ikonvæggen

Ikonostasen, den høje ikonprydede opsats, har tre døre. Den midterste hedder den kongelige port. Kun præsten må gå igennem den, fordi han i liturgien symboliserer Kristus, der alene har adgang til den Eviges majestæt. De to

Johannes Døberen.

Derunder ses ikonvægens vigtigste billede: Kristus som Alhersker (Pantokrator) imellem Maria og Johannes Døberen, der går i forbøn (=deesis) for menneskeheden. Ved siden af denne forbøn-ikon står engle, apostle og andre helgener i symmetriske fronter.

På det nederste ikonfelt vogter de fire evangelister den kongelige port, som er kronet med Maria Bebudelse-ikonet, og denne tit igen med en sidste-nadverikon. Til højre for den kongelige port står som regel den lokale kirkes egen navnehelgen og til venstre Maria som Theotokos, Gudsmoderen.

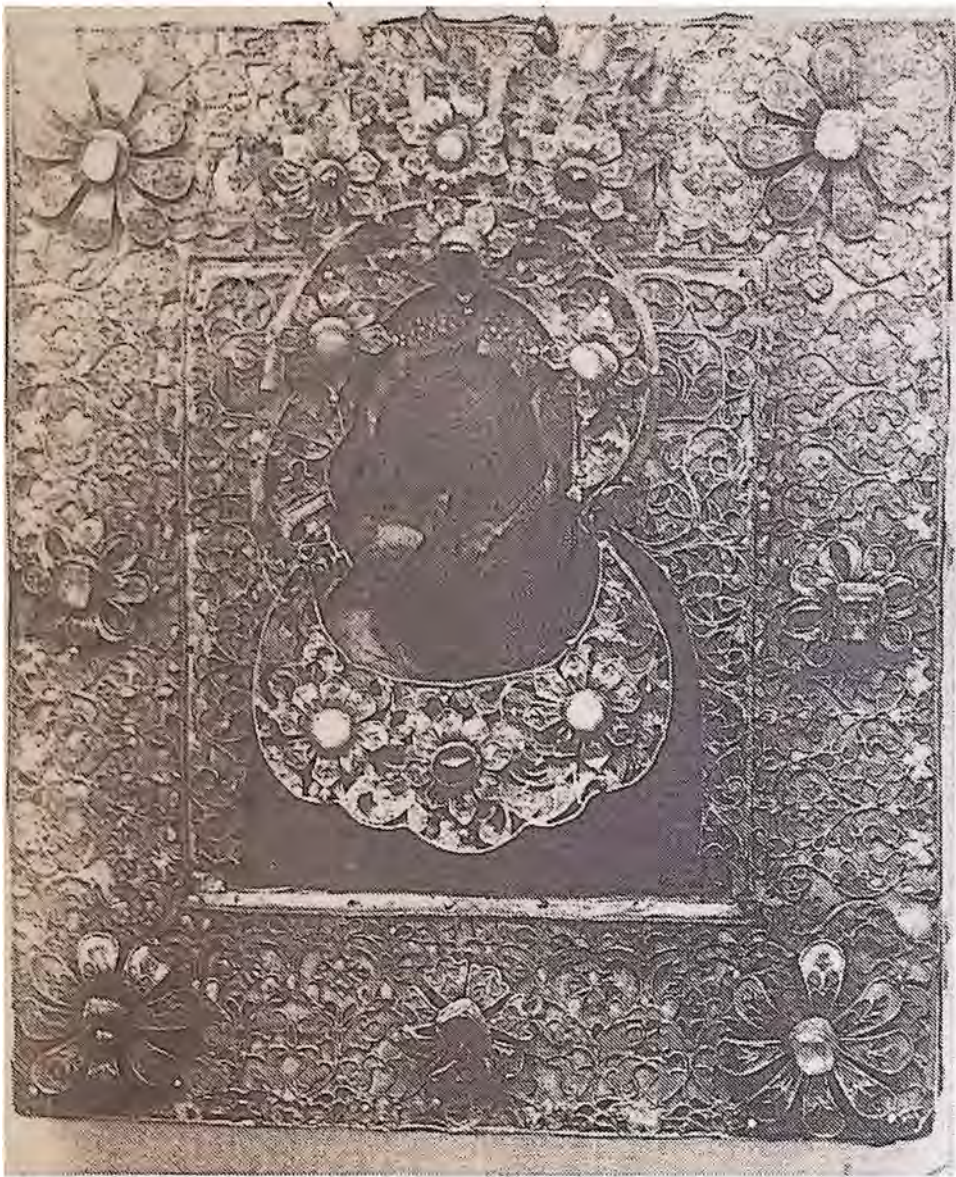
Bebudelses-sidedøre har ikoner med engle og diakoner. Foran ikonvæggen ligger på læsepulte de ikoner, der har forbindelse med enten dagens helgenfest eller månedens vigtigste kirkefest.

Moskva

Da Zar Ivan den Grusomme ødelagde Nowgorod i det 16. århundrede forfaldt dette kunstens center til en ubetydelig provinsby, hvis kulturbasis var udryddet. Herefter overtog Moskva lederstillingen både politisk og inden for kunstens og kulturens område. Også ikonmalerkunsten blomstrede i Ruslands nye hovedstad. Kreml har pragtfulde ikonvægge, som heldigvis hverken Napoleon eller Hitler nåede at tilintetgøre.

Den enhed af liv, tro og kunst, der skabte ikonerne, er ilde set i vore dages Sovjetrusland, men overvintret i »katakomberne« og venter på forår.

Willem Wuyts

Metalbeslaget hedder en risa. Glorien er tilføjet særskilt. Bemærk det halvmåneformede forhæng.

Tålmodigt arbejde

Ikonmaleren tilskar selv brædderne af harpiksfrit træ. Med et stemmejern uddybede han hele midterfeltet, så billedets høje kant blev stående som indramning. Fordybningen blev forbehandlet med lim og overklæbet med lærred eller tykt papir. Dette skulle forhindre træet i at slå revner og give kridtlaget en solid basis. Kridtet blev påført i flere tynde lag. Dernæst blev baggrunden belagt med bladguld og endelig blev figurerne malet. Oprindeligt har man kun brugt mineralske farvestoffer med æggehvide som bindemiddel (tempera), men siden 1700-tallet bruges også oliemaling. De liturgiske tekster og helgennavne blev malet sidst. Til slut blev et tykt lag olieharpiks lagt beskyttende hen over hele ikonen.

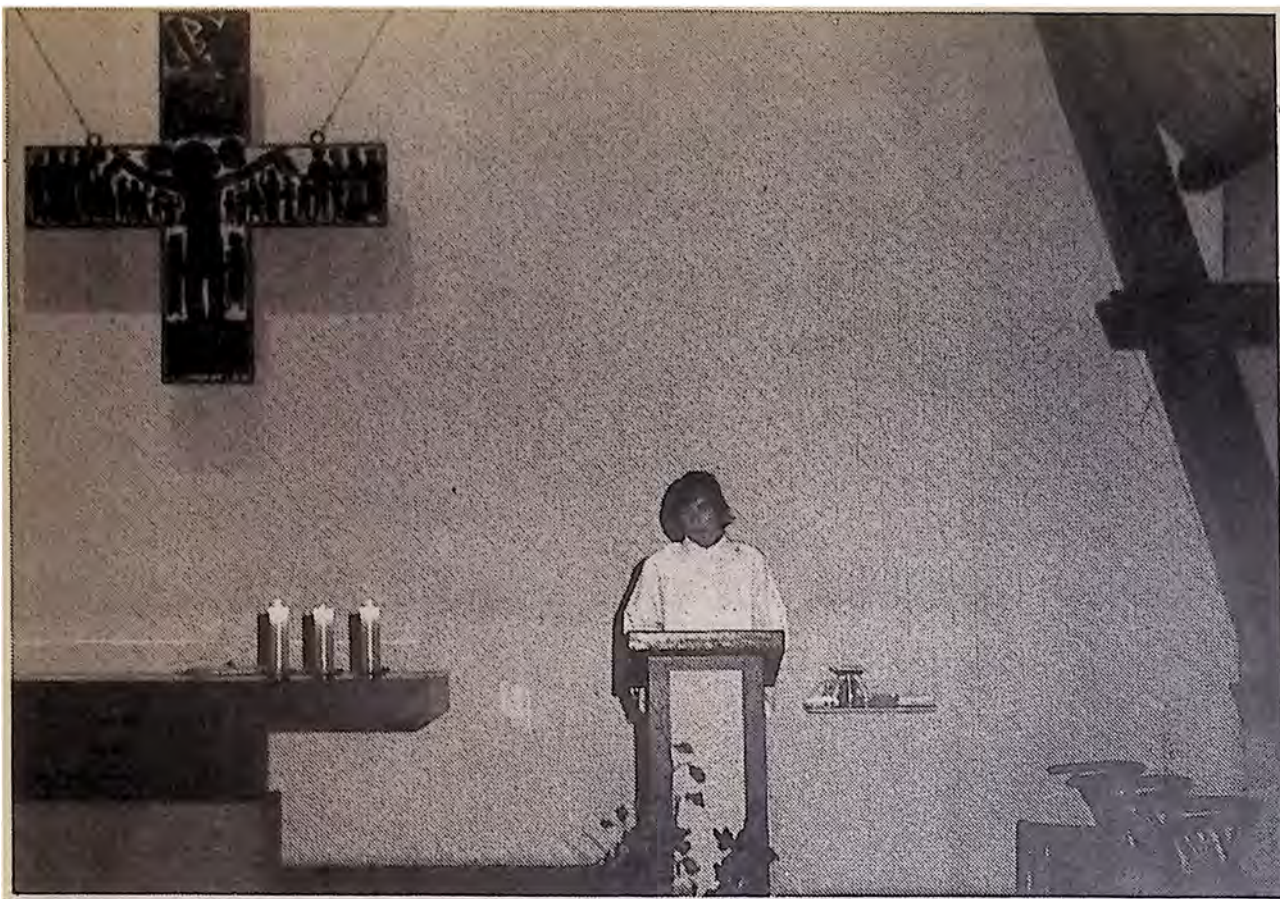
Meget tidligt er det blevet skik, at tildække ikoner med et metal- eller sølvskjold, en slags prædella som foran visse alterrelieffer i Vesten.

Sølvskjold

Når denne metalbeklædning kun går til figurenes omrids, kaldes den en risa. Hvis kun ikonens ramme er indfattet i metal, hedder den en basma. Glorien til en risa tilføjes særskilt (se billedet nederst på side 7) og foran brystet anbringes tit en halvmåneformet metalkrans, pyntet med ædelsten. En senere form for metalbeklædning lader kun ansigterne og hænderne (»inkarnatet«, kødet) frie og hedder oklad. Okladen gentager altid i relief, hvad den skjuler af tøjfolder på selve ikonen.

Restaurering af ikoner. Stående på bordet ses til venstre glorien og okladen, metalskjoldet, der kun lader ansigtet synligt og i relief gentager maleriets tøjfolder. Man aner lige ansigtsåbningerne i den lille oklad på bordet.

Som alle andre skoleelever i 9. og 10. klasse skulle jeg i erhvervspraktik og tilbringe tiden på en arbejdsplads i 14 dage på lige fod med de ansatte — dog uden løn.

Jeg kom i erhvervspraktik som katolsk præst!

Af Niels Bender Mortensen

Når en skoleelev vil bruge i hvert fald noget af sin tid som erhvervspraktikant på at prøve at fungere som præst, og derfor skriver det på sin praktikformular som ønske, kan det godt mange steder give praktiklederen grå hår i hovedet. Og når det så tilmed er katolsk præst, ja så falder håret måske helt af.

Præstens hverdag

Men det er jo heller ikke noget helt almindeligt ønske i dagens Danmark. Selv præsten studser et øjeblik, for også for de fleste præster er det noget nyt. Hvad skal man stille op med en praktikant? Er man egnet til at give praktikanten det rigtige indblik i hverdagens arbejde? Kan man mon tage ham med på sygebesøg, og hvad siger folk, når man på husbesøg pludselig også har en praktikant med? Alle sådanne tanker ruller igennem ens hoved, selv om man nok al-

lerede har besluttet sig til at sige ja.

Vi ved alle, at vi har præstemangel. Grundene er nok mange og forskellige. Men en af dem er nok også en faktisk uvidenhed om, hvad præstens daglige funktion egentlig er. Og den uvidenhed kan kun afhjælpes ved at undersøge de faktiske forhold. Og hvordan gør man det bedre end ved at gå ud til en præst i en uge eller to, og prøve på at dele hans arbejde og hverdag. Det ville helt sikkert på mange måder være en gevinst, hvis flere unge, der i hvert fald vil overveje præstegemingen som en mulig fremtidig beskæftigelse, ville udnytte tilbudet fra skolen om erhvervspraktik, til også at ville forsøge sig i præstens praktiske arbejde.

Indtryk af et erhverv

Som alle andre skoleelever i 9. og 10. klasse, skulle jeg i erhvervspraktik

Dette betyder, at man slipper for skolegang i en 14 dages tid og skal tilbringe tiden på en arbejdsplads på lige fod med de andre ansatte — dog uden løn. Dette er et led i folkeskolens forsøg på at oplyse eleverne om det erhvervsliv, de senere skal slippes ud i. Eleven skal så vidt muligt selv vælge sin praktikplads, men ikke alle arbejdspladser vil have elever rendende! Det er selvfølgelig ikke meningen, at man skal kunne bestemme sin fremtidige beskæftigelse, men man kan danne sig et indtryk af et erhverv.

En uge i præstegården

Da jeg skulle finde en praktikplads, kom jeg i tanker om, at man måske kunne bruge noget hjælp på Nordvanggård — præstegården i Birkerød — men i stedet blev det til, at jeg skulle i praktik som katolsk præst. I en uge skulle jeg bo på Nord-

vanggård og følge den nylyt præsteviiede Hans Esmark på hans færd.

Alt det uanede

Jeg blev meget overrasket ved min konfrontation med præstens travle hverdag. Den første dag startede i Hillerød, hvor Esmark havde firmandundervisning. I en sådan situation er det ikke nok, at underviseren har teologisk baggrund, han må også kunne omgås børn — evt. have lært noget pædagogik og psykologi.

Efter frokost deltog vi i en rundvisning på Frederiksberg Slot sammen med nogle tyske kadetter, der var kommet til Danmark bl. a. for at få indblik i vores menighedsliv.

Baggrunden var at skabe integration landene imellem — en mission, præsten også kan tage del i.

Om aftenen skulle præsten holde messe for en

gruppe børn, der var på week-end i Asserbo-lejren. Ved hjemkomsten tænkte jeg kun på dyner.

En travl uge

Den resterende del af ugen blev ikke mindre travl. Fælles for mange af aktiviteterne var det, at Hans Esmark fungerede som officiel person, som f. eks. ved det årlige andespil arrangeret af KUK'en. 3 aftener om ugen var occuperet til korprøve og ungdomsarbejde. Endvidere gik en stor del af tiden med at holde messer, således startede flere dage med morgenmesse kl. 6.45. En anden vigtig del af præstens arbejde var i denne uge at besøge gamle og syge mennesker. Det var spændende at tale med nogen, der lyste sådan op, når de for en gangs skyld fik et besøg. Det betød meget for dem, ikke mindst at modtage kommunionen.

Jeg førte kartotek

Jeg fik også pålagt forskellige småjobs, såsom at opskrive unge menighedsmedlemmers navne på kartotekskort, eller forbedre mikrofonanlæg i kirken. Eksempler på, at præsten skal kunne andet og mere end at prædike!

...og underviste

et hold konfirmander

Desuden fik jeg lejlighed til at undervise et firmandhold. Ud fra noget materiale skulle vi denne gang snakke om synd og tilgivelse. Jeg lavede et diskussionsoplæg og fik startet en samtale på grundlag af dette. På denne måde var det lettere at fortolke teologiske og bibelske tekster. Jeg tror det er vigtigt, at man i religionsundervisningen såvidt muligt overfører indholdet på modtagerens egen hverdag.

Det var trætende at være i praktik som katolsk præst i en uge. Ofte sover man sent og skal stå tidligt op igen næste morgen, og selv om præsten er træt, er han alligevel nødt til at være på mærkerne hele tiden.

Det begynder at gå op for mig, at en præst ville have svært ved at få tid til kone og børn. Der påhviler ham et stort ansvar som sjælesørger for en masse mennesker.

Der er en del negative sider forbundet med præsteembedet. Den mest markante er vel, at han ikke må gifte sig, omend det som før nævnt måske ikke ville være ganske problemfrit, hvis han gjorde det. En anden ting er, at lønnen ikke er stor, således ville det være svært at forsørge en familie, så en kraftig lønforhøjelse, som kirken i øvrigt nok ikke havde råd til at udbetale, ville være nødvendig.

Men samtidig kan man være sikker på at finde mening i et arbejde som præst. Det er en glæde at kunne give andre mennesker noget at tro på, at hjælpe mennesker i ensomhed. Og ser man så, at arbejdet har båret frugt, giver det én energi og overskud til at gøre nok et forsøg.

Jeg nærer efter mit praktikum intet direkte ønske om at blive katolsk præst, men måske kan denne erfaring hjælpe mig senere, når jeg skal træffe mit valg. Jeg tror, at man for at kunne fungere som præst må vide meget om mennesker af alle slags, samt kende deres problemer og tanker. Dette får man ikke bare ved at lære teologi i fem år, og derfor bør man nok inden man starter sin karriere som præst have enten en anden uddannelse eller i hvert fald en god del erhvervs- og menneskeerfaring.

Ingen supermænd

Mit kendskab til præsteembedet er blevet betydeligt bedre nu, ligeledes mit forhold til præsten i hans menighed. Jeg har fundet ud af, at han er et menneske som os andre, der godt en gang imellem kunne trænge til større imødekommenhed fra sønnebørnernes side. Grunden til, at flere præster har forladt deres embede, er sikkert, at mange opfatter dem som »supermænd«, der ikke har problemer som os andre.

I mit møde med bl. a. de mange ensomme mennesker er jeg blevet klar over, at kristendommen er noget værd. Men burde det ikke være os andre, der besøgte de ensomme? Vores medmenneskelighed ville befri præsten for en hel del arbejde.

Er du fyldt eller fylder du 16 senest søndag den 16. april så har du STEMMERET til valg af pastoralråd og menighedsråd 16. april

Niels Steensen

Den 14. marts 1678 udnævnte pave Innocent XI den danske videnskabsmand Niels Steensen, som var blevet bispeviet i Rom året før, til apostolisk vikar for Danmark. 300 års dagen for denne begivenhed vil blive fejret i København på selve dagen.

I den anledning indbyder Niels Steensen Gymnasium og Kollegium, Steno-Gildet samt Academicum Catholicum til messe og festaften tirsdag den 14. marts.

Den koncelebrerede bispemesse begynder kl. 19.00 i Skt. Augustins Kirke i København. Efter messen taler professor, dr. F. P. Sonntag fra Erfurt om Niels Steensen og hans virke. Foredragene vil foregå i Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B, Østerbro i København.

Natorforskeren og biskoppen Niels Steensen efter en tegning af Bruno Figallo i anledning af den internationale geolog-kongres i København i 1960.

Tro og viden

Kan man vide noget og samtidigt være troende? Kan et troende menneske være en person, som ved noget? Her skal det gamle spørgsmål om tro og viden igen nævnes.

I dag mener man gennemgående: Viden er noget, som er offentligt tilgængeligt, viden er noget klart og kan kontrolleres af alle. Tro derimod er noget privat og uden interesse for den offentlige mening. Ethvert moderne menneske må i grunden mene noget sådant. Niels Steensen, en af foregangsmændene til vor moderne tid mente noget andet. Han begyndte som naturvidenskabsmand i København, rejste derpå til Holland, hvor han studerede videre. Her gjorde han sin berømte videnskabelige opdagelse af den

spytførende gang fra ørespytkirtlen til mundhulen. Videre går det til Italien, hvor Niels Steensen i Toskanas bjergegne bliver grundlægger af den moderne geologi.

Ligevægt

Og dette videnskabelige geni blev troende. Den 2. november 1667 konverterede han til den katolske tro og fortsætter med sine videnskabelige studier. Samtidigt vender han sig mod teologien, og bliver præst og biskop. Niels Steensens eksempel viser os en mand, som troede og vidste noget. Han forenede tro og viden, uden at blande dem sammen. Derfor blev han et harmonisk menneske, uden splid, men med livets spændinger i behold.

Richardt Hansen

Murfreske i forelæsnings-salen for anatomi ved universitetet i Fribourg, Svejts.

Data om Niels Steensen

11. januar 1638:	Født i København som søn af en guldsmed.
Årene 1656-1659:	Lægevidenskabelige studier ved Københavns universitet.
1660:	Rejse til Holland.
4. december 1664:	Dr. med. i Leiden.
1664:	Rejse til Frankrig og Italien
2. november 1667:	Konversion til den katolske tro.
Årene 1672-1674:	Tilbage i København.
1675:	Præstevieelse i Firenze.
19. september 1677:	Bispevielse i Rom.
14. marts 1678:	Apostolisk vikar i Danmark.
Årene 1677-1686:	Kirkeligt arbejde i Nordtyskland.
5. december 1686:	Død i Schwerin, begravelse i Firenze.

Pater Gustav Scherz

Nævner man i dag Niels Steensens navn, må man med det samme tænke på pater Scherz. Gustav Scherz blev født i Østrig, var præst i redemptoristernes orden og dr. phil. fra Københavns universitet på en afhandling om Niels Steensen. Midt i sit opofrende arbejde for Niels Steensen sagen døde pater Scherz efter et trafikuheld 1971.

Pater Scherz var simpelthen — og det må vi med al tydelighed indrømme i dag - det verdensomspændende centrum for Steensen-sagen. Pater Scherz kunne samle folk fra forskellige nationer og fra forskellige verdensanskuelser, når Niels Steensen og hans værk blev sat i centrum. Fra øst og vest, fra humanistiske fag og fra naturvidenskabelige fag mødtes folk, når pater Scherz kaldte til samling omkring den mand, hvis person og viden står som garanti for menneskelig søgen og videnskabelig redelighed. Det er arven fra Niels Steensen og pater Scherz som dansk katolicisme den dag i dag skal forvalte.

I 1960 blev pater Scherz (t.h.) æresdoktor ved universitetet i Fribourg, Svejts. Han lykønskes af abbed Raymund Tschuid fra benediktinerklostret Einsiedln. Bag pater Scherz ses dekanen for det naturvidenskabelige fakultet professor dr. med. A. Fallér, som er leder for Niels Steensens-forskningen i Svejts.

Huleklostret i Kiev

I et åbent brev til partisekretær Leonid Bresnjev har tolv ortodokse munke bedt om genåbningen af det berømte Hulekloster i Kiev. I 1929 blev munkene udvist, men da sovjetstaten havde brug for kirkens loyalitet under den anden verdenskrig, blev klostret givet tilbage til kirken i 1942. Siden 1961 har det været lukket igen. I brevet påtaler klostrets abbed, at KGB-politiet tre gange har underkastet ham psykiatrisk tvangsbehandling. Foto KNA.

Kardinal Sin anklager regeringen i Manila

»Katolsk orientering« nr. 16 1977 berettede om de ringe politiske og økonomiske forhold på Filippinerne. Nu meddeler KIPA fra Manila, at kardinal Jaime Sin af Manila igen skarpt har kritiseret regeringens manglende indsats for at bedre de fattiges kår.

Den filippinske regering er skyld i landets økonomiske krise, der har kastet mere end halvdelen af befolkningen ud i fattigdom, sagde Manilas ærkebiskop kardinal Jaime Sin for nyligt i et foredrag for biskopper og andre ledende personligheder. Han bebrejdede regeringen, at den endnu ikke har iværksat et eneste projekt, der kan medvirke til at landbefolkningens levestandard hæves. På politikernes indvending, at kirken bør holde sig strengt til sin religiøse rolle i staten, svarede kardinalen, at det er ikke nok for kirken at pege på menneskets evige frelse, for kirken har en profetisk mission, der strækker sig længere end til den indivi-

duelle frelse. »Vi må kristne alle vore menneskelige foretagender, også de politiske«, sagde kardinalen og kaldte fattigdommen for den værste form for slaveri som derfor må bekæmpes.

Adskillelse af kirke og stat i Sverige

Stockholm (KNA) — En kommission, nedsat af det svenske parlament har foreslået en adskillelse af kirke og stat i Sverige. Kommissionen fremsætter flere detailforslag i den forbindelse. Det vigtigste er, at et nyfødt svensk barn nu ikke længere automatisk skal tilhøre den lutherske statskirke. Kirkens højeste autoritet skulle være bispekonferencen under foræde af ærkebiskoppen af Uppsala. Denne konference skulle møde mindst to gange om året.

Albanien kritiserer troslivet i Sovjetunionen

Tirana (KIPA) - Albanien har igen beskyldt Warszawa-pagtens lande for at føre en religionspolitik, der begunstiger kirkerne.

I en udsendelse fra Radio Tirana hed det: »Med Kreml-patriarken Bresnjev, med moskvabiskoppernes og den romerske paves velsignelse« udfolder kirker, moskeer og synagoger »en stadigt tiltagende aktivitet. Alene i Sovjetunionen er der nu over 20.000 ortodokse, katolske og lutherske kirker foruden synagoger og andre bedehuse, ligesom der i hele landet oprettes teolo-

giske læreanstalter og præsteskolers«.

Folkerepublikken Albanien proklamerede sig for cirka 10 år siden som den første ateistiske stat i verden. Alle religionssamlund blev opløst, alle kirker og moskeer blev lukkede og alle præster og ordensfolk fik forbud mod at fortsætte deres virksomhed. Foruden Sovjetunionen beskyldte Radio Tirana også de andre østbloklunde for eftergivnehed over for religion. Kun Tjekkoslovaikiets holdning er den albanske radio tilfreds med.

Euro-kommunismen og kirken i Spanien

Madrid (KIPA) — Den liberale Madrid-avis »El Pais« beretter om et møde, der skal have fundet sted mellem formanden for den spanske bispekonference kardinal Vicente Enrique y Tarancon og generalsekretæren for Spaniens kommunistiske parti, Santiago Carillo. Få dage forinden havde kardinal Tarancon en samtale med formanden for det spanske socialistparti, Felipe Gonzalez.

Skolepolitik

Ved det som »historisk« betegnede møde mellem kardinal Tarancon og Carillo skal samtalen have drejet sig om skolepolitik. Allerede inden mødet

havde Carillo udtalt sig om dette problem i et interview i »El Pais«. Her siger han, at hans parti ikke ønsker at fjerne statens tilskud til de katolske privatskoler, også fordi det fra biskoppelig side er blevet sagt, at disse skoler utvivlsomt vil forsvinde i tidens løb. I så fald går det kommunistiske parti ind for, at der også i en enhedsskole skal kunne gives en kristen undervisning til børn, hvis forældre ønsker det.

Politiske iagttagere ser i denne samtale endnu et forsøg fra de spanske eurokommunister på at skaffe sig støtte fra alle sider, fordi de stadigt angribes mere og mere både fra Moskva og Washington.

Tjekkoslovakiet: Tortur som ny taktik

(KNA) — Det tjekkoslovakiske hemmelige politi er begyndt at benytte en ny taktik over for præster og andre troende. Efter at beretninger om fængslinger af kristne med efterfølgende fængselstraffe har vakt kraftige negative

reaktioner i udlandet - også hos Vesteuropas kommunistiske partier - bliver færre nu fængslede, men i stedet for tages mange til langvarige forhør, der er så udmattende, så de ofte fører til både fysiske og psykiske sammenbrud hos de afhørte.

Politivold

Biskop Gabris, der på bispesynoden i Rom i efteråret fortalte om kirkens vanskeligheder i Tjekkoslovakiet blev efter hjemkomsten taget i et time langt forhør, der resulterede i, at han måtte indlægges på hospital med et hjerteinfarkt. Det samme skete for franciskanernes provincial p. Ales Zlamal, der måtte på hospital for den samme lidelse. Den pensionerede docent Karel Becicar, der blev forhørt på grund af sine »religiøse aktiviteter« fik et nervøst sammenbrud, og på samme måde gik det ni studenter, der var mistænkt for at have holdt »hemmelige exercitier« i en campinglej. En af dem foretog senere et selvmordsforsøg.

Landbrugsorganisation oprettet af kirken forbudt i Paraguay

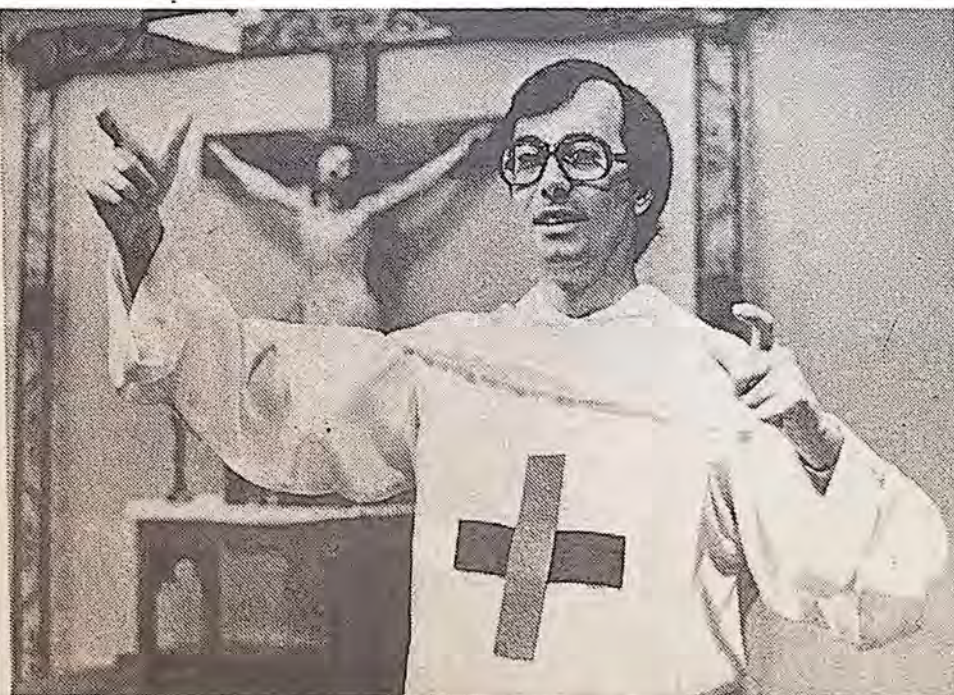
Asuncion, Paraguay (NC) — Byen Ypacarai var tidligere centrum for de kristne landarbejderes forbund, indtil de i begyndelsen af halvfjerdserne blev voldeligt undertrykt af præsident Alfredo Stroessner, generalen, der i 1954 tog magten i landet. I december 1977 arrangerede de

latinamerikanske arbejderes sammenslutning (CLAT), der er en katolsk ledet organisation for hele Latinamerika, et møde i Ypacarai for ledere blandt landarbejderne. Også Paraguays center for sociale undersøgelser deltog i arrangementet, som endvidere blev støttet af fagforeninger i byen. Mødets formål var at reorganisere landarbejdernes forbund.

Mødet blev stormet af sikkerhedstropperne. 21 blev fængslet og flere af dem blev gennempryglet ved politiforhøret. Endnu ved nytårstid sad 19 af de arresterede stadig i fængsel, blandt andet nogle af lederne inden for Unge kristne Arbejdere (JOC).

Forsvarsadvokaten Nicolas F. Diaz-Perez har trods undtagelsestilstanden indsendt en begæring om at få de fængslede fremstillet for retten og krævet dem frigivet.

Næste nummer udsendes den 22. marts

»Jeg taler med mine hænder til dem, der hører med deres øjne« siger pater Thomas Coughlin, som er redemptorist. Han er den første døde, der er blevet præsteviet i USA. Foto KNA.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceanfdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjellegade 2, DK-7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Biskop Wittler, Osnabrück (tv) mister en god medarbejder, — og svenskerne får en dygtig biskop. Foto: Lars Rooth.

Biskop Brandenburg indsat i Stockholm

Indsættelsesfesten blev både en international og økumenisk begivenhed

Stockholm (KNA) — Stockholms katolske Skt. Eriks domkirke kunne ikke rumme de mange gæster, der skulle deltage i biskop Brandenburgs indsættelse. Derfor havde den svenske statskirke generøst tilbudt den store Katarinakirke til festlighederne lørdag den 25. februar. Under introduktionsmessen overrakte den apostoliske delegat for Norden, ærkebiskop Josef Zabkar hyrdestaven til den nye biskop.

Søndag den 26. førte delegaten den nye biskop til hans bispesæde i Skt. Eriks domkirke.

De over 1200 deltagere, hvor iblandt biskopper, præster og lægfolk fra hele Nordeuropa — også fra DDR og Polen — gjorde indsættelsesfesten til en både international og økumenisk begivenhed. For-

uden 9 katolske biskopper deltog 8 biskopper fra protestantiske og ortodokse kirker, blandt dem den lutherske ærkebiskop Olof Sundby af Uppsala.

Biskop Brandenburg prædikede både på svensk og på tysk. Han lovede at være en god hyrde for den adspredte hjord i diasporaen og være den en god biskop og far. Det var hverken menneskelig ærgerrighed eller eventyrlyst, der havde fået ham til at sige ja til dette embede, men overbevisningen om, at Guds hellige And træffer sådanne afgørelser i sin kirke, sagde han.

Bispedømmet Osnabrück har, som tegn på, at det stadig betragter sin tidligere hjælpeskop Brandenburg som en af sine, udnævnt ham til æresdomherre ved domkirken i Osnabrück. Biskop Hermann

Wittler understregede, at det broderlige forhold, der længe har bestået mellem hans bispedømme Osnabrück og Nordens kirke, nu ikke længere indskrænker sig til materiel hjælp, siden Osnabrück har vist sig rede til at skænke kirken i Norden sin hjælpeskop Hubertus Brandenburg. Biskop Wittler overrakte sin embedsbroder 150.000 DM, en gave indsamlet i bispedømmet Osnabrück til pastorale opgaver i Sverige. Fru Dorothea Olbrich overrakte den nye biskop en gave på 25.000 DM fra Ansgar-Werk Osnabrück, som hun er formand for, til kateketisk arbejde i Sverige.

Valgkalender

Onsdag den 29. marts: Sidste frist for pastoralrådets valgkomité (bispekontoret, Bredgade 69A, 1260 København K.) til udsendelse af materiale til brevafstemning til valgstyrelsen.

Mandag den 3. april: Sidste frist for udsendelse af materiale til brevafstemning fra valgstyrelsen til vælgerne.

Mandag den 10. april: Sidste frist for udsendelse af stemmesedler fra bispekontoret til menighedens valgstyrelse.

Sidste frist for bispekontoret til udsendelse af formularen til valgberetning og

Skole-indvielse i Randers

Sankt Mikael's Skole udvider — måske i flere etaper

Mandag den 20. februar indviede pater Anton Dekkers Skt. Mikael's Skoles nyopførte bygning i Randers. Der var anerkendelse og respekt både fra de kommunale skolemyndigheder og fra Randers Realskole — ikke mindst, fordi Sankt Mikael's Skole har et åndeligt ståsted, fremgik det af talerne ved indvielsen.

— Skolen har vist sin berettigelse. Den har et godt ry. Vi anbefaler gerne Sankt Mikael's Skole har et alternativ, og vi kan mærke, at eleverne har noget med herfra, når de fortsætter i de kommunale skolers højere klasser, sagde formanden for kulturelt udvalg, socialrådgiver Knud Hølund.

Generalsekretær p. Anton Dekkers S.J., forestod indvielsen i stedet for biskop Martensen, der lå

syg, og lagde i sin tale vægt på, at nu da man har brugt tid og kræfter på de ydre rammer, skulle bestræbelserne fremover gå på en styrkelse af skolen som katolsk/kristen skole.

Skolebestyrer Svend Pedersen, Randers Realskole, sagde bl. a.: I har i højere grad end vi et ståsted. Jeg har dyb respekt for de katolske skoler. Det er gode skoler.

Formanden for bestyrelsen af De katolske skoler i Danmark, skoleleder Jørgen Frost-Jensen, Horsens, mente, at den nye skolebygning ikke er luksus, men en nødvendighed, og skoleleder sr. Inger fortalte om udviklingen siden skolens start i 1868 og i tiden som delt skole på Udbyhøjvej og Thorsgade. Sommetider har kommunikationen været ringe, men nu skal vi lære hinanden at

kende — og vi er snart en enhed på stedet, sådan som det hele tiden har været meningen, sagde sr. Inger. Jeg håber, vi kan opfylde bispedømmets forventninger — og fungere som en tværkirkelig skole, der når ud i alle kredse.

Endnu byggeplaner

Det er skolens håb, at den nye bygning, der nu består af seks klasseværelser, gymnastiksal og legeplads senere kan udvides med endnu 4 klasseværelser, og at den gamle bygning i Thorsgade bliver revet ned, så den kan give plads for nødvendige faglokaler i en ny bygning. Sankt Mikael's Skole har omkring 150 elever fordelt på børnehaveklasse og 1.-7. klasse. Man håber på senere at kunne udvide med 8., 9. og 10. klasse.

kk

Den ny tilbygning til Sankt Mikael's Skole i Randers.

Brudstykker af biskoppens kalender

APRIL:

Søndag d. 2.: firmelse kl. 10.00 i Sct. Annæ Kirke, Amager.

Søndag d. 9.: Storkøbenhavnsk trosbekræftelse og firmelse kl. 10.00 i Jesu Hjerter Kirke, København.

10.—14.: CCEE/KEK holder møde i Chantilly.

Søndag d. 16.: firmelse kl. 10.00 i Sct. Pauls Kirke, Tåstrup.

Tirsdag d. 18.: møde for storkøbenhavnske skoleledere.

Søndag d. 30.: besøg i menighederne Rønne/Åkirkeby.

MAJ

Torsdag d. 4.: Kristi Himmelfartsdag. Firmelse i Esbjerg.

Nyt initiativ blandt de unge:

Helsingør-møde, der må gentages andre steder

I week-enden 24.—26. februar blev der i Helsingør afholdt et regionalt ungdomsmøde med emnet: De blinde skal se. Helsingør KUK havde indbudt AC's ungdomsarbejde og Næstved ministrantgruppe, samt andre unge katolikker fra hele Sjælland. Der kom over 50 deltagere og Helsingør KUK sørgede for en velorganiseret ramme.

Jesus siger: De blinde skal se. Men hvem er de blinde? På en måde er alle blinde og trænger til det kristne budskab. Diskus-

sionslysten var stor blandt deltagerne. Fra Bibelens verden overgik diskussionen til aktuelle ting som terrorisme og abort.

Det vigtigste ved mødet var måske ikke diskussionen, men oplevelsen af et større katolsk fællesskab, som mange savner i dag. Dette fællesskab viste sig især ved fest, sang og i kirken.

Der var et udbredt ønske ved mødets slutning om at dette her skulle fortsætte andre steder.

Bertil A. Frosell

På kun 10 dage, mellem 12. og 21. juni 55 f. Kr. byggede Julius Cæsars tropper den første bro over den 400 m brede Rhin. I 406 erobrede germanerne alle overgange og fordrev romerne.

Barbarer bliver kristne

Indtil det 4. århundrede var romerriget stort og stærkt. Roms hære havde nu erobret alle lande omkring Middelhavet. I Europa dannede to floder, Rhinen og Donau, rigets nordlige grænse (se kortet). De folkestammer, der boede nordøst for begge floder, blev af romerne kaldt »barbarer«. Det betyder de fremmede.

Oprindeligt blev hele dette enorme rige styret fra Rom. Store brolagte veje forbandt de vigtigste handelsbyer og gjorde det nemt for hæren at rykke hurtigt frem. Derfor kaldtes de hærveje. Men i det 5. århundrede begyndte man at kunne

mærke de første foruroligende tegn på, at det store rige ikke stod så stærkt, som det lod til. Efter de dygtige kejsere var riget i 395 blevet delt i to områder med hver sin hovedstad: Rom i det vestromerske rige, Konstantinopel i det østromerske.

Barbarerne angriber

Så begyndte barbarerne at angribe de romerske grænseposter. Først nåede de over Donaufloden. Værre blev det, da det lykkedes for germanerne at fortrænge de romerske tropper fra Rhinen den 31. december 406. Nu lå landet åbent foran dem: Folkevandringen var for alvor begyndt.

Folkevandringen

I store bølger fra Øst blev den ene folkestamme efter

den anden skubbet frem mod Vest. Mongoler fra Asien, hunner, goter, vandaler, longobarder, burgunder, frankere og sakser indtog den ene romerske provins efter den anden. Rom blev belejret, erobret og plyndret flere gange, værst i 410 og 455. I 476 led den romerske hær sit afgørende nederlag mod barbarerne. Det var slut med vestriget.

Mange mennesker var blevet dræbt, byerne lå udplyndrede og i ruiner. De kilometer-lange romerske vandledninger fra søerne til byerne var ødelagt. Sult og sygdom herskede. De romerske embedsmænd kunne umuligt holde styr på tingene længere, mens de fremmede, der nu herskede i landet, ikke vidste hvordan tingene havde fungeret før i tiden. Den eneste der kunne hjælpe var

kirken — og den hjælp. Paven i Rom og biskopperne tog sig af folkets nød.

Pave Leo I havde været den eneste, der i 452 turde forhandle med hunnernes frygtede høvding Attila. Også nu forsøgte biskopperne at tale med de fremmede anførere. Lidt efter lidt lykkedes det for dem at skaffe vand til byerne igen og organisere erhvervsliv, skolevæsen og sygepleje. Især Gregor den Store, som var pave fra 590 til 604, gjorde et stort arbejde. Kirken tænkte: »Nok er disse barbarer hedninger nu, men de kan måske blive kristne senere.«

Landet så ud som en missionsmark. Oldtiden var forbi. En ny tid var begyndt: Middelalderen.

Kristendommen udbredes i Europa

Den oprindelige befolkning i det vestromerske rige havde været kristne i flere årtier, måske i 100 år. Blandt de indvandrede stammer var der flere, der på deres togt havde mødt kristendommen i Øst-europa (arianerne) og var gået over til den nye tro. Men det var nødvendigt for kirken, at bringe evangeliet til alle de andre.

England og Irland

England (Britannia) havde været besat af romerne indtil 400-tallet. Da landet blev erobret af anglerne fra Sønderjylland og sakserne fra Nordtyskland, trak briterne sig tilbage nordpå og vestpå. Blandt disse briter, der allerede var kristne,

befandt sig Patricks familie. Patrick blev født i 589. Da han var 16 år gammel blev han kidnappet af sørvere og bortført til Irland. Men han undslap og flygtede tilbage til Britannia, hvor han efter sin uddannelse blev præst og biskop. Men han havde ikke glemt Irland: Frivilligt vendte han nu tilbage for at forkynde kristendommen for irene. I dag kaldes Patrick Irlands apostel.

Skt. Patricks lille gudstjenesteklokke kan endnu ses i dette indlagte skrin på det irske nationalmuseum i Dublin.

Der opstod mange klostre i Irland, og munkene levede et nøjsomt liv, som munkene i Ægyptens ørken. De irske munke var dygtige missionærer. De bragte evangeliet til Skotland, England, det nuværende Frankrig og Tyskland. Den bedst kendte irske missionær er den helige Columban.

Konflikter

I 596 sendte pave Gregor den Store 40 benediktinermunke med Augustin som abbed over til England. Efter den lange rejse gennem Frankrig gik de i land i Doroverum (Dover) og bosatte sig i Cantuaria (Canterbury). I begyndelsen var der en del strid med de irske munke om hvorfor paven i Rom havde sendt disse benediktinere til Irland. De begyndte jo ikke med at prædike, men byggede kloster og kirker, hvor de sang deres korbøn. De passede deres daglige arbejde på marken. Det var ikke munkenes tale, men deres livsform, der påvirkede folket, så de antog samme tro. Overgangen skete tit stammevis med kongen i spidsen.

Omkring år 700 var det hovedsagligt Benedikts regel, der blev fulgt i

England. Den storstilede benediktiner-mission havde nøje efterlevet pavenes besked om ikke at nedbryde hedenske templer, men lave dem om til kristne kirker. Nye kirker skulle helst bygges på steder, hvor folk var vant til at frembære ofre. I det hele taget skulle missionærerne ikke afskaffe flere gamle skikke end højst nødvendigt, for ikke at gøre det for vanskeligt for folket, at gå over til den nye tro på Kristus. Munkene har haft succes med denne fremgangsmåde. Inden længe var størstedelen af angelsakserne blevet kristne.

Tyskland og Nederlandene

I den efterfølgende tid drog mange missionærer igen fra England til de lande i Europa, der endnu ikke var kristnede.

Tysklands store apostel er Bonifatius. Han blev overfaldet af hedninger og dræbt uden at forsvarer sig den 5. juni 754.

Bonifatius ligger begravet i Fulda.

Frisernes apostel er Willibrord. Han døde i 739. Han ligger i krypten under klosterkirken i Echternach i Luxemburg.

Saksernes omvendelse skete desværre med vold og magt: Kejser Karl den Store lod dem vælge mellem omvendelse eller henrettelse, skønt hans rådgiver Alkuin var imod det og sagde: »Mennesket kan drages til troen, men ikke tvinges!« Men sakserne blev kristnet under tvang.

Nye bispedømmer

Omsider var de fleste hedenske folk i Europa blevet kristne. Overalt blev der nu oprettet nye bispedømmer. Biskopperne havde ansvaret for, at den spæde nye tro voksede sig stærk.

De gamle hedninger havde sværest ved at forstå, at godhed ikke behøver at være et tegn på svaghed. Endnu vanskeligere var det for dem, der dyrkede heltemod og kampånd, at stole på en Gud, der havde ladet sig henrette på et kors.

Næsten alle steder var det klostrene, der med deres overbevisende livsform og arbejde var med til at skabe et kristent miljø.

Henri Kerkhofs

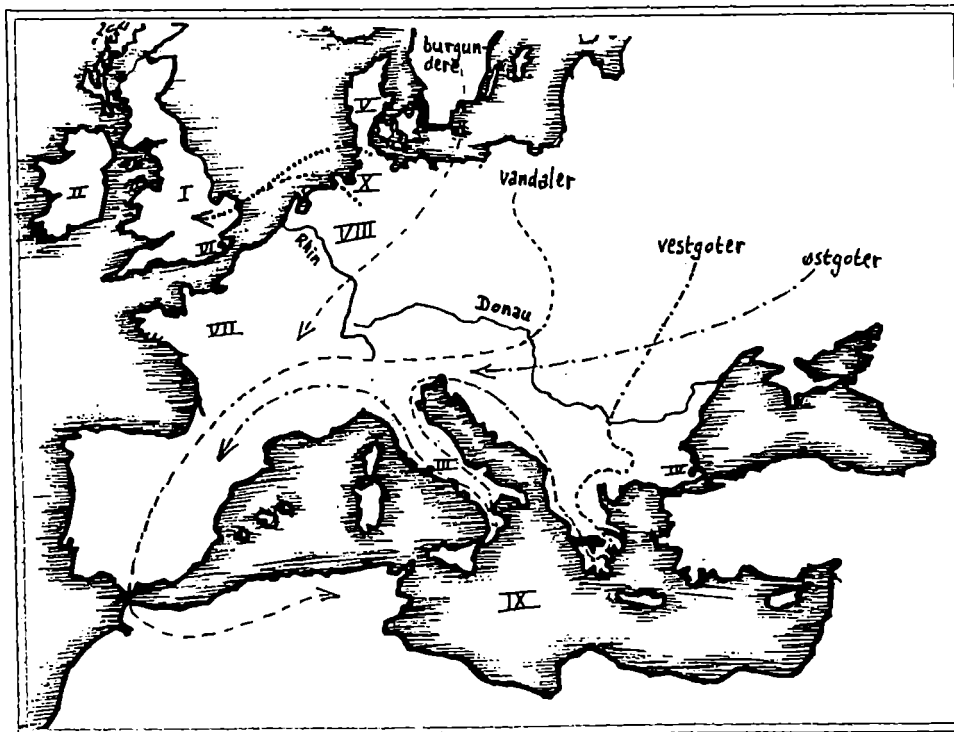

QUIZ

Kortet over Europa viser folkevandringen, som artiklen taler om. Nedenstående 10 navne har på kortet fået et forkert nummer, oven i købet med romerske tal! Kan du sætte de rigtige romerske tal bag navnene?

1. Middelhavet —
2. Canterbury —
3. Saksernes hjemland —
4. Rom. —
5. Tyskland —
6. Britannia —
7. Frankrig —
8. Jylland —
9. Konstantinopel —
10. Irland —

Svar sendes til »katolsk orientering«, Hej-Quiz, Fjellegade 2, 7100 Vejle inden 10. april.

En anden liturgi for unge?

Pligten til at deltage i den hellige søndagsmesse er aktuel for alle, gamle som unge, men de unge efterlever den ikke, hvis de i ugens løb har deltaget i andre messer, skriver Bertil A. Frosell i sin artikel.

Af Bertil A. Frosell

Mange menigheder oplever i dag, at ungdommen svigter søndagsmesserne, mens skolemesser og andre børne- og ungdomsmesser er godt besøgte, — ja undertiden samler flere mennesker end de egentlige menighedsmesser.

En belæring savnes

Hvorfor holder man da ungdomsmesser, når det medfører søndagsmesserens affolkning? Den sædvanlige forklaring er, at almindelige messer ikke »siger« ungdommen noget. Der er dog noget betænkeligt ved dette. Man kan ikke vente, at de unge deltager i flere messer ugentligt — og det er da også let at konstatere, at kun de færreste gør det. Pligten til at deltage i den hellige søndagsmesse er aktuel for alle, gamle som unge, men de unge efterlever den ikke, hvis de i ugens løb har deltaget i andre messer.

Hvad er det da, der ikke

»siger« ungdommen noget? — Ordets liturgi er forståelig for alle, ihvertfald hvad angår det rent sproglige, og Guds ord har appel til alle.

Om prædikenen gælder det, at ingen har krav på, at præstens subjektive vurdering af en tekst, netop tiltaler ham. Men er det da eukaristiens udformning, der »forhindrer« ungdommen i at deltage i messen på lige fod med andre? Selve mysteriet er ufatte- ligt, men den ydre form kan vi lære at forstå.

Det er utvivlsomt rigtigt, at mange unge ikke har den fulde forståelse af liturgien, som den udfolder sig i vore kirker, selv om den er blevet reformeret for at være lettere tilgængelig for gudsfolket. Liturgien er ikke let forståelig. Da den er blevet til gennem en lang udvikling, har den en symbolrigdom, der passer sig for en liturgi af ærværdig ælde. I det andet Vatikankoncil's liturgi-konstitution hedder det:

»Sjælesørgerne skal ivrigt og tålmodigt sørge for de troendes liturgiske uddannelse og deres aktive deltagelse i liturgien.... alt efter deres alder.... Derved opfylder de en af de vigtigste opgaver for dem, der formidler de guddommelige hemmeligheder....« (Const. de Sacr. Lit. 19).

En sådan belæring, der naturligvis især må rettes mod ungdommen, savnes desværre de fleste steder. Når man samler de unge, belærer man dem om andre ting. Forældrene, der så burde træde til, er ikke altid i stand til at informere deres børn på fyldestgørende måde. Bliver informationen ikke formidlet, kan man, som situationen er i dag, ikke forvente, at de unge kommer i kirken.

Bør besinde sig på koncil-fædrenes ord

Hvad gør man da for at gøre ungdomsmesserne vedkommende for de

unge? Udover, at man forsøger at tale deres sprog, og behandle problemstillinger, der i særlig grad har betydning for dem, foranstalter man f. eks. messer helt uden læsninger (endskønt de mange læsninger er den nye liturgis pryde) og man ændrer radikalt i liturgi's allerhelligste lag: Canon-bønnerne. Man burde besinde sig på koncil-fædrenes ord: »Derfor må absolut ingen, (undtagen biskopperne) selv hvis han skulle være præst, efter eget forgodtbefindende, tilføje eller borttage noget, eller forandre noget ved liturgien...«

(Const. de Sacr. Lit. 22, § 3).

Efter at de nye, udmærkede børne-canonbønner, der er kommet fra Rom, er blevet oversat til dansk, kan man benytte sig af dem.

I familiemessen kan alle være med

Når den nye liturgi åbner mulighed for, at den almindelige højræsse virkelig kan blive — og mange steder også er — hele menighedens messe, som den føler sig fortrolig med, så bør denne mulighed også udnyttes fuldt ud. I den rigtige »Familie-messe« kan

alle være med og få udbytte af det. Naturligvis kan man så, indenfor disse messers rammer, tilrettelægge søndags-højmesser under særlig hensyntagen til de mindste, som det da også praktiseres visse steder.

Anvendelse af ministrarer i alle aldre, og festlige offertoriumspro- cessioner med far, mor og børn, kan understrege fællesskabet mellem generationerne, så mistro og misforståelser mellem gamle og unge, og især mellem børn og forældre ikke ud- dybes, ved at de skilles overalt — selv i kirken.

Kampagne for Sydafrika

Amnesty-grupper i 23 lande forbereder en kampagne for at lægge pres på den sydafrikanske regering og få den til at løslade alle politiske og religiøse fanger samt ophæve al undertrykkende og diskriminerende lovgivning.

Af Susanne Sønderbo

I løbet af de sidste to år, er der sket en uhørt optrapning af undertrykkelsen i Sydafrika. I hundredevis af sorte sydafrikanere, deriblandt mange skolebørn er blevet dræbt, fordi de demonstrerede mod den sydafrikanske regerings apartheidpolitik på undervis-

ningsområdet. Andre hundreder, herunder næsten alle ledere af de sorte organisationer, er blevet arresteret uden retskendelse og på ubestemt tid, eller de er blevet bandlyst. Alt i alt er mange tusinde blevet arresteret.

I oktober 1977 blev 17

sorte borgerrettighedsorganisationer og Det Kristne Institut forbudt. Noget lignende skete i 1960 efter Sharpville-massakren, da f. eks. Den afrikanske Nationalkongres ANC og Den pan-afrikanske Kongres PAC blev forbudt. Pressefriheden er ligeledes blevet drastisk begrænset.

Mange dødsfald blandt politiske fanger

Men i Sydafrika i dag er det ikke bare dem, der protesterer mod social og politisk ulighed, som er genstand for forfølgelse og undertrykkelse. Hele apartheidpolitikken, som sætter racediskriminationen i system, bevirker at alle sorte sydafrikanere er ofre for regeringens undertrykkelse. FN erkendte dette i 1973 og fordømte apartheid som en forbry-

delse mod menneskeheden, og har nu erklæret 1978 for Antiapartheid-år.

Et af de mest foruroligende træk i det sidste par år har været det store antal dødsfald blandt politiske fanger i sikkerhedspoliets forvaring og det stigende omfang af tidligere fangers beskyldninger mod sikkerhedspolitiet for anvendelse af tortur og mishandling. Steve Bikos dødsfald i september 1977 var det tyvende, som er overgået politiske fanger i løbet af 18 måneder. Den sydafrikanske regering har hårdnakket nægtet at iværksætte en undersøgelse af dødsfaldene, ligesom den også er afvisende over for en op- hævelse af den berygtede terroristlov og andre lignende love. Derfor mener Amnesty International, at det endelige ansvar for dødsfaldene må placeres hos den sydafrikanske regering.

Bekæmpelse af regeringen

Sydafrika nægter fortsat det sorte flertal elementære politiske rettigheder: lige adgang til uddannelse, beskæftigelse, ejen-

domsret til jord og andre af livets goder. Det er derfor naturligt og indlysende, at der findes folk, såvel i Sydafrika som uden for landets grænser, som bekæmper regeringen, fordi deres samvittighed dikterer det.

Amnesty International har sat en kampagne i gang, rettet mod krænkelse af menneskerettighederne i Sydafrika. Amnesty grupper i 23 lande deltager.

Amnestys kirkegruppe deltager i kampagnen

Også danske Amnesty-grupper deltager aktivt i kampagnen, bl. a. gennem en postkortkampagne. Der er blevet trykt 20.000 postkort, hvorpå der står en indtrængende appel til premierminister Vorster. Kortene fordeles til alle interesserede over hele landet, man skal blot skrive sit navn og adresse på, samt klæbe et 120 øres frimærke. På den måde vil vi forsøge at lægge pres på den sydafrikanske regering for at få den til at løslade alle politiske og religiøse fanger og ophæve al undertrykkende og diskriminerende lovgivning.

Amnestys Kirkegruppe, som nu er på 32 deltagere, tager desuden på en speciel måde del i kampagnen. Eftersom vi har kontakt med kirkelige organisationer i ind- og udland, er det lykkedes os, at få adresserne på en del fængslede kristne og kristne som er i husarrest. Vi skal være meget forsigtige med hvad vi skriver, da alle breve bliver åbnet og læst af myndighederne. Men samtidig ved vi fra tidligere tilfælde, hvilken uhyre moralsk støtte det er for de fangne at vide, at der er nogle udefra, som er klar over deres situation og ønsker at støtte dem.

For at vore breve nødig skal forværre deres situation, har vi blot skrevet, at vi er en gruppe medkristne som har hørt om deres situation, og at vi vil bede for dem. Nogle vil måske sige: »er det noget? Hvad nytter det, det er blot som en dråbe i havet.«

Dertil vil jeg citere Paulus »Kom de fængslede i hu, som om I var deres medfanger. Tænk på dem der mishandles, I har jo også selv et legeme.« (Heb. 13,3).

Søster Susanne Sønderbo.

Sakramentskirken

Ang. conelobration på kroatisk ved påskens danske gudstjenester.
Ove godine obredl Velikog Tjedna odrzati ce se djelomicno i na hrvatskom jeziku, u Sakramentskirke na Nørrebrogade 27. Cvjetnica: Sv. Misa u 10. satl. Veliki Cetvrtak: Sv. Misa spomen zadnje Isusove vecere, u 17. satl, zatim Klanjanje do 22. sata. Veliki Petak: Obredl Kristove Smrti na Krizu, u 15. satl. Velika Subota: Obredl Kristovog Uskrnuca, u 20. satl. Svim obredima prisustovovati ce i hrvatski svcenik, Svi ste dobro dosli!

Rettelse til Bornholm

vedr. »sogneyt« for april (bragt i k.o. nr. 4).
Korrekte tider som følger:
Langfredag: (Kun i Rønne) kl. 15 liturgisk gudstjeneste.

Påskeaften: (Kun i Rønne) kl. 22.30 ildens indvielse — påkehymnus — læsningerne — dåbsvandets indvielse — dåbsløftemes fornyelse. Højtidelig påskemesse omkring kl. 24.

DKKF Lørdagsklubben

Monsignore Knud Ballin taler om CARITAS's arbejde lørdag den 1. april kl. 15.
Grundet på indtrufne omstændigheder er mødestedet denne gang ændret til Skt. Ansgar menighedssaal, Bredgade 67A o. G., 2. sal.
Sædvanlig tilmelding hos Gerda Hennrichsen, Hildursgade 8, 2100 Kbh. Ø. Tlf. (01) 20 27 94. Margot Petersen

Jøder og kristne i dialog?

Magleås-weekend 7.-9. april 1978
Ledere: Sr. Simone Springer OSB og Pater Pierre Grégoire OP.
— Hvad skal vi med Det gamle Testamente, når vi har Det nye Testamente?
— Kan jøder og kristne virkelig tale sammen?
(Foredrag, arbejde i hold; musikalsk-litterær underholdning).
Henvendelse til Magleås (02) 810715 kl. 10-14 (eller P. Grégoire (01) 142866).

Det sker på Magleås i april

Fre dag 7. til søndag 9. april:
Jøder og Kristne i Dialog?
Weekend-møde ledet af Søster Simone Springer O.S.B. og Pater Pierre Grégoire O.P.
Tilmeldelse på tlf. (02) 81 07 15 eller (01) 14 28 66.
Lørdag 22. til søndag 23. april:
Tro og Lys Katekese-week-end for handicappede
v/ pastor Jørgen Hviid
Tema: Glæden over Guds Gaver
Tilmeldelse inden 1. april til Marie Storm tlf. (02) 86 94 73.
Fre dag 28. til søndag 30. april:
Kursus i Kristen Meditation
v/ Grethe Livbjerg.
Tilmeldelse til Grethe Livbjerg, tlf. (01) 63 53 33.
Magleås: Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. (02) 81 07 15
Kontortid: mandag - fredag kl. 10 - 14.
Tlf. til gæster (02) 81 10 60

Pastoralrådsmøde

Det første pastoralrådsmøde for det pastoralråd, som vælges ved valget den 16. april 1978 finder sted
lørdag/søndag den 20.-21. maj på Sostrup Kloster.

VALGMØDE

Region V (Jesu Hjerte sogn, Vesterbro, Skt. Mariæ sogn, Frederiksberg, Skt. Annæ sogn, Amager, Skt. Nikolaj sogn, Hvidovre og Skt. Pauls sogn, Tåstrup)
indbyder til
valgsmøde: Præsentation af kandidaterne til pastoralrådsvalget.
Spørgepanel og diskussion med kandidaterne.
Tirsdag den 11. april kl. 20 i Den grønne Sal, Stenosgade 4, Vesterbro i København.
Alle er hjertelig velkomne!

Sommerens retræter med biskoppen på Sostrup Kloster

Tema: Hvad er kristen livsstil? i forskellige former for fællesskab, gift og ugift stand i arbejdet og under arbejdsløshed, i politisk-socialt engagement, i bøn og meditation...
Tid: Der kan vælges mellem to uger:
I. lørdag 24. juni kl. 15.30
fredag 30. juni kl. 11.30.
II. søndag 2. juli kl. 15.30
lørdag 8. juli kl. 11.30.

Begge uger er åbne for alle interesserede. I. uge vil dog især tage sigte på unge under uddannelse. II. uge især på familier, børnene vil som sædvanlig få særlig undervisning.
Pris: Kr. 500,-. Unge under uddannelse: Kr. 350,-. Børn u. 14 år: Kr. 260,-. Børn u. 3 år: gratis. Familier m/mindst 3 betalende børn: Kr. 200,- pr. barn.
Lagner, håndklæder, serviet medbringes ell. lejes på stedet for kr. 15,-.
For dem, der selv sørger for overnatning (privat, camping, telt): Kr. 375,-, børn: Kr. 220,-.

Halve fripladser kan søges skriftligt. (ansøgning sendes til Ebba Falk, Katolsk Bispekontor).
Folder med nærmere oplysninger fås hos sognepræsten.
Forespørgsler kan rettes til Ebba Falk, Katolsk Bispekontor, tlf. 01-116080 kl. 10-14, undt. fredag.
Tilmelding sker ved indbetaling af depositum kr. 100,- med opgivelse af navn, stilling, adresse, tlf.nr. samt den ønskede uge (Retræte I ell. II) på giroblanket inden 1. maj til: Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 K, giro 5001471.

Retræten for mænd på Dalum Kloster

I år finder retræten sted fra mandag den 21.-fredag den 25. august.
Det kan måske synes lidt tidligt at minde herom, men dels må man jo lægge sine ferieplaner i god tid, og dels er der kun få pladser at disponere over, idet deltagerne er meget trofaste og kommer år efter år.
Men da Vorherre jo tynder ud iblandt os, kan der også blive plads til nogle nye deltagere, og dette må meget gerne være yngre mænd.
Retræten i år ledes af pater P. Gregoire O.P. og emnet er Gud — vor Herre Jesu Kristi Fader.
Alle deltagere får enkelt værelse, og prisen er (med forbehold for prisstigninger Kr. 250,00) Depositum kr. 50,00 bedes giret sammen med tilmeldelsen, til: Stiig König-Petersen Dr. Tværgade 11, 3. tv. 1302 København K. Giro 2 10 27 06.
Giv Deres sjæl den opladning som en sådan retræte er, og Deres legeme den rekreation som søstrenes venlige omsorg, og de dejlige omgivelser giver en.
Vi glæder os til at modtage Deres tilmeldelse snarest. På gensyn på DALUM KLOSTER K. F. Meldahl C. P. Tonti Stiig König-Petersen.

Nyt om katolske tidsskrifter

A V E M A R I A

I anledning af festen for Marias moderværdighed, som pave Paul VI har gjort til en »fredens dag« har biskop Hengsbach af Essen prædikeret over emnet »Er Maria en hindring for enheden?« Denne indgår i Ave Marias hovedartikel om »Fredens og enhedens tegn«.
»Kærlighedens vagabond« handler om den ny-

ligt afdøde Raoul Folle-reau, de spedalskes fader, og bringer hans testamente, hvor han indsætter »unge fra alle lande« som sine universalarvinger — til den eneste sandhed, der er at elske.
I en artikel om Mariaåbenbaringer fortælles der om »Vor Frue af Guadalupe« i Mexico og i en artikel om angelusbønnen mindes der om, at det var i tiden mellem 11. og 25.

marts, at jomfru Maria viste sig for Bernadette i Lourdes.
Endeligt opfordrer bladet til, at man henvender sig til Vor Frue Sekretariat, Røsnæsvej 21, 4400 Kalundborg, hvis man vil være med til gratis at uddele de sidste 500 eksemplarer af Raoul Folle-reaus lille bog om kærlighed. (Der er allerede udleveret 9500 eksemplarer).

Sommerkursus på Løgumkloster

Løgumkloster Højskole har netop udsendt program for sommerens korte kurser. I månederne juni til september afvikles 10 kurser af 5-13 dages varighed. To af kurserne tilrettelægges sammen med Folkekirkens Missionsråd og Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer.

Hovedemnet for mange af kurserne er kaldt: »Givne grænser — vore muligheder«. Det er tanken på baggrund af samfundsudviklingen i det sidste 10-år at drøfte, hvordan tilværelsen selv sætter sine grænser for menneskelig udfoldelse og samfundsmæssig udvikling.

Udover de alment orienterende feriekursus og pensionistkursus gennemfører skolen igen en forfatter-uge, hvor en række danske forfattere medvirker, bl.a. Thorkild Bjørnvig, og et historisk-arkæologisk kursus om Løgumkloster. Kursusprogrammet kan rekvireres fra Løgumkloster Højskole, 6240 Løgumkloster, tlf. (04) 74 33 25, mandag-fredag kl. 10.30-13.00.

DUK's sommerlejre 1978

Danmarks Unge Katolikker har netop udsendt deres nye lejrplakat med flere forskellige lejrtilbud til både unge og familier. Der tilbydes 3 børnelejre for børn mellem 7 og 13 år, 2 juniorlejre for unge mellem 14 og 17 år, 2 familielejre, en nordisk musiklejr på Mariaholm i Norge, en økumenisk lejr samt en lejr i Assisi.

Assisi
Lejren i Assisi 24.-31. juli er en nyhed, idet DUK har tænkt sig at de mange unge, der efterhånden rejser med Inter-rail, her kunne mødes i en uge i helt nye omgivelser. På lejren vil man beskæftige sig med Frans af Assisi, og det vil bringe emner som: vort ansvar for jorden, kald, bøn, tilhørsforhold til en kirke

man ikke kan forsvare på alle punkter, etc. hedder det i den lille lejrplakat.
Økumenisk lejr
Den økumeniske lejr 28.7-4.8. indbyder til et personligt engagerende arbejde med Guds begrebet. Hvorfra stammer vore Gudsforestillinger? Hvorledes indvirker Guds billeder på os? — I vort indre? — I

Vi hører gerne fra Dem

En kold februaraften var vi 7 personer, som talte os varme over emnet: Evangelisering.
Vi var enige om, at der burde ske noget, ja meget på dette punkt her i Danmark, men også om at vi stod lidt tvivlrådige overfor måden, det skulle ske på. Kort sagt, vi havde brug for en masse viden og hjælp for at give det glade budskab videre. Løsningen måtte være et kursus.
De ville sikkert gerne have været med, hvis De havde kunnet. Det kan næppe være rigtigt, at kun 7 mennesker var interesseret i en aften om et for kirken så livsvigtigt emne, men det var uægtelig en meget mørk og kold aften, vi holdt mødet, så det forklarer nok meget.
Før vi går videre i arbejdet med at forsøge at starte et sådant kursus, vil vi naturligvis gerne vide hvor mange, der overhovedet kan tænkes at være interesseret, selvfølgelig ganske uforpligtende fra begge sider. Derfor beder vi Dem, hvis De er interesseret, om at sætte et kryds ud for »ja« på nedenstående blanket og sende den ind med navn og adresse. Det vil være en stor hjælp for planlægningen.
Sådan som kurset i vore tanker i øjeblikket tager form, tænker vi på week-ender, hvor vi skulle lære bibelteologi, samtaleteknik, prøve at gennemspille tænkte situationer med hverandre, så vi får prøvet i praksis, hvad vi i teori forsøger at lære. Desuden må vi nok lære en del som psykologi. Men hvor finder vi lærekræfterne, der f. eks. kan undervise i samtaleteknik til brug for så specielt et felt? (Måske har netop De et godt forslag.)
Som sagt vi hører meget gerne fra Dem. En omverden, som har meget stærkt brug for en Gud, men tror Ham død, hører måske meget gerne netop på Dem.
Til slut blot det, at naturligvis er ikke alle kaldet til en deltagelse i et kursus, men hører vi ikke fra Dem, så hører Gud i hvert fald Deres bøn, hvis De vil hjælpe os ved at bede for vort anliggende.
Vibeke Baadsgaard

--- klip ---
Ja, men uforpligtende
Navn:
Adresse:
Telefon:
(sendes til sekretariatet, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.—)

Koptiske teologer drøfter skilsmisse og ægteskabsbrud

Kairo (KNA) — Ægyptens koptiske kirke vil rimeligvis snart tillade skilsmisse i visse tilfælde. En kommission bestående af biskopper, abbeder og andre teologer studerer det nugældende strenge forbud mod skilsmisser.

Før i tiden kom man uden om forbudet, ved at de pågældende midlertidigt blev muslimer og »forstødte« hinanden efter isla-

misk lov. Når de så igen var blevet gift med en anden, vendte de tilbage til kirkens skød. Den nugældende ægyptiske straffelov forbyder imidlertid en sådan »forhåelse af den islamiske religion«, og der kan idømmes dødsstraf derfor. Bestræbelserne i den koptiske kirke går nu ud på at tillade skilsmisse i visse tilfælde, f. eks. ved ægteskabsbrud.

Stands Amin!

Hver dag bliver henved 200 mennesker henrettet i Uganda, sagde Ugandas forhenværende ambassadør i New Delhi og Moskva, Dr. Edmund Kizito Mubiru (billedet) på et dramatisk pressemøde i Aachen den 21. februar. Han bad verden gribe ind.

Giftte franske præster ønsker præstetjeneste

Paris (NC) — En gruppe giftte franske præster har sluttet sig sammen i bevægelsen »Prêtres en Foyer« (»Præster, der har stiftet familie) og har søgt om officiel tilladelse til at deltage aktivt i kirkens sendelse. De ønsker at få særlige tjenester betroet, hvor der gøres brug af deres evner og deres uddannelse.

Egen plads i kirken

Gruppen har offentliggjort en erklæring, der er sendt til alle Frankrigs biskopper. De siger, at de ønsker at »vidne om Kristus, og om den sendelse, de har modtaget«. »Vi er ganske klare over, at vi skaber vanskeligheder«, skriver de, »for kirkens officielle tekster har engang for alle fordømt, hvad de kalder vor troløshed... Men alligevel føler vi — uden at kritisere det vidnesbyrd, som de af vore brødre, der har valgt at forblive cølibatære, giver, at også vi kan aflægge et vidnesbyrd om Herren, som vore samtidige kan acceptere«.

Gruppen slutter med at sige: »Vi vedbliver med at være helt og fuldt medlemmer af kirken, og vi beder om, at der må blive fundet en særlig plads til os i kirken, hvor vi kan leve, udtrykke os og deltage aktivt i dens sendelse, så den uddannelse, vi har fået, kan

blive udnyttet fuldtud til gavn for alle«.

I 1976 offentliggjorde de franske biskopper et dokument »Troskab, Cølibat og Præstegerning«, hvor de igen slog fast, at i Vestens kirke er præstecølibatet påbudt. De sagde også — i overensstemmelse med Vatikanet — at det er umuligt at lade præster, der har giftet sig, udføre nogen form for præstetjeneste (eukaristien og bodens sakramenter og andre pasto-

rale opgaver), og at de altså kun kan udføre de funktioner, som også lægfolket kan udføre. Imidlertid tilføjede de franske biskopper — og dette var noget nyt i et officielt dokument: »Vi glemmer ikke det apostolske arbejde, de har udført. Vi ønsker ikke at betragte dem som udstødte eller at se ned på deres familier, og vi beder menighederne om at indtage den samme holdning«.

Ny Testamente på malayam

Cochin, Indien (NC) — En ny oversættelse af Det nye Testamente til moderne malayam, det sprog, der tales i Kerala, var udsolgt endnu inden første oplag på 100.000 eksemplarer var færdigtrykt. Andet oplag på 75.000 er nu i trykken.

Kerala er den indiske delstat med flest kristne. Af Keralas godt 20 millioner indbyggere er de 4 mil-

lioner kristne, heraf 3 millioner katolikker. 40 pct. af alle indiske katolikker lever i Kerala.

Vanskelig start

I 1970 begyndte man at arbejde med planerne om en oversættelse af Det nye Testamente til moderne malayam. I katolske kredse søgte man at vække interesse for en økumenisk oversættelse af hele Bibelen, men da flere møder var resultatløse, overtog Katolsk Center projektet i 1972. I 1976 nedsatte Keralas katolske bispekonference en bibelkommission, og midt i 1977 forelå den færdige oversættelse, der er betalt af bispekonferencen og det pastorale oplysningscenter i Cochin. Projektet har kostet 600.000

rupees (1 rupee er ca. 70 øre), oplyser P. Joseph Karmath, der er leder af oplysningscentret. Størstedelen af første oplag blev solgt for 2,5 rupees pr. stk. og resten for 5 rupees. For at bogen skal kunne købes af almindelige mennesker sælges 2. oplag for 2 rupees pr. stk. Gennemsnitsindkomsten i Indien ligger på cirka 700 kr. årligt.

Ordsprogenes Bog

Nu er den katolske kirke i Kerala og Det indiske Bibelselskab blevet enige om i fællesskab at udgive en økumenisk oversættelse af Det gamle Testamente til moderne malayam i løbet af de næste 3-4 år. Man vil begynde med en oversættelse af Ordsprogenes Bog.

Bibelsk drama med sang og dans

Mere end 10.000 indere har set det bibelske drama »Fald og Forløsning«. »Steyl Aktuell« beretter, at dramaet blev opført i Birmitrapur i den indiske delstat Orissa. Det er skrevet af den 73-årige Steylermissionær p. Georg Proksch, der i Indien er kendt som Guru Gyan Prakash Sharman.

Kristen indisk kultur

Dramaet blev opført af Gyan Ashram danserne fra Bombay. P. Proksch har opbygget denne danse- og sanggruppe, der søger at forene indiske kulturelementer med kristen forkyndelse. Opsførelsen blev overværet af både kristne, hinduer og muslimer. Både sang, dans og den bibelske forkyndelse gjorde et stærkt indtryk på alle tilskuerne.

Undervejs til Asien havde kardinal Joseph Höfner, formand for den tyske bispekonference, et møde med Dr. Abd-el-Haben Mahmoud, rektor for verdens ældste universitet Al Azhar i Kairo.

En delegation fra den Hellige Stol (på fransk Saint-Siege) deltog i Beograd-konferencen, som efter 7 års tovtrækkeri måtte slutte med en udvandet erklæring, fordi Sovjetunionen afviste EF-landenes krav om at indarbejde Helsinki-aftalen om menneskerettighederne i slutdokumentet. Bag delegationens franske navneskilt ses Mgr. Achille Silvestrini.

Moskeer til muslimer i Köln og Frankfurt

Schwetzingen (KNA) — Komiteer i Saudi-Arabien og Kuwait planlægger at bygge endnu to store moskeer i Vesttyskland. Det har formanden for »Islamiske menigheder i Tyskland« Hussain Haut meddelt, efter at han er vendt tilbage til Schwetzingen fra en fire-uger rejse i Mellemøsten. Desuden er man der parat til at yde økonomisk støtte til den allerede i 1785 byggede barokmoske i Schwetzingen.

Teologisk centrum

(KNA) — »Islamisk Universitet i Sarajevo« skal udbygges til teologisk islamisk centrum i Europa. Dette har generalsekretæren for »Muslimernes Verdensliga« Sheik Mohammad Ali Al-Harkan meddelt i Mekka ifølge EPD. Ligaen har givet 250.000 dollars til udbygningen. Denne højskole i Sarajevo

uddanner allerede imamer og jurister til de muslimske menigheder i Balkanlandene, Polen og Nord-europa.

Tysklands smukkeste

(KNA) Det islamiske broderselskab har åbnet en ny moske i et tidligere protestantisk menighedscentrum i Rheydt. Byen har købt huset og udlejet det til muslimerne. Deres formand Hasan Karaks talte ved indvielsen om »den smukkeste moske i hele Vesttyskland« og udtrykte glæde over, at der således gives mange muslimer, der lever som gæstearbejdere i Tyskland, lejlighed til at forblive tro over for deres religion.

Næste nummer udsendes den 12. april

katolsk orientering

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjellegade 2, DK-7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering
og information.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Præstestuderende i Norden, side 5

Om valget, side 6-7

Vor katolske fortid, side 8

DUK's årsmøde, side 9

katolsk orientering

Pater Heinz Hunke under en gudstjeneste

Kirkeledere anklager regeringen for tortur i Namibia

London (NC) — To kristne ledere i Namibia har anklaget deres regering for systematisk at udøve tortur over for landets borgere. Anklagen blev fremsat i en rapport, der er offentliggjort i London af Katolsk Institut for internationale Forbindelser og Det britiske kirkeråd. Den er skrevet af p. Heinz Hunke den tyskfødte provincial for oblatfædrene i Namibia og af Justin Ellis, en anglikansk lægmand, der sidder i ledelsen af Det

kristne Center i Namibia.

Rapporten består blandt andet af 12 beedigede erklæringer fra Ovambo stammefolk, der er blevet tortureret af sikkerhedspolitiet i Oshakati, og af erklæringer fra de læger, der har undersøgt dem. De har været udsat for elektriske chock, prygl og vand-tortur.

Barbari

P. Hunke og Justin Ellis skriver: »Hvis det, der siges i denne rapport er

sandt, så er det nuværende retssystem, der hævder at være vestligt, demokratisk og kristent kun en anden form for slet skjult barbari.«

Hyklari

Regeringen har indvendt, at de hellere skulle fordømme de skændselsgerninger, som regeringens fjender har gjort sig skyldige i, men hertil svarer de, at fænomenet tortur i Namibia er stadigt en kendsgerning helt uaf-

hængig af, hvad guerilla-bevægelsen gør, og man må huske, »at regeringen i dette land fastholder, at den forsvare menneskelighed, retfærdighed og kristendom«. Og de fortsætter: »Hvis nu regeringen for at forsvare disse principper gør sig skyldig i de samme forbrydelser, som de beskylder fjenden for, hvilken ret har de så til at påkalde sig disse principper og værdier?«

Tys-tys

Rapporten er blevet forbudt af den sydafrikanske regering. I forordet til den skriver hjælpebiskop Christopher Butler af Westminster og pastor Harry Morton, generalsekretæren i det britiske kirkeråd, at et fælles brev, der blev udsendt i maj 1977 af den katolske, den anglikanske og den lutherske kirke, hvor man fortalte folk, hvad de skulle gøre, hvis de blev udsat for tortur, også var blevet forbudt af den sydafrikanske regering.

Udrejse-forbud for Helder Camara

Recife/Brasilien (NC) — Ærkebiskop Helder Camara af Olinda og Recife har på mange rejser rundt i verden talt imod social uretfærdighed. I november sidste år skulle han have været i Rom og i maj i år til Senegal i Afrika, hvor han skulle deltage i et møde om menneskerettighederne. Imidlertid aflystes begge disse rejser, og da journalister spurgte ham, om han havde fået rejseforbud, svarede ærkebiskoppen: »Det kan jeg ikke udtale mig om for øjeblikket, men når tiden er inde dertil, vil jeg fortælle sandheden«. Samtidigt fortalte ærkebiskop Camara, at han modtager cirka 80 invitationer årligt fra andre lande, men kun tager mod enkelte.

»Sidste år deltog jeg i 6 møder i udlandet, altid med mine overordnede tilladelse. Det er ikke sandt, som nogle af mine kriti-

Kinesiske biskopper dukker frem!

Vatikanet (NC) — Ved Den kinesiske Folkerepubliks 5. nationalforsamling deltog to katolske biskopper blandt de 2.000 kinesere, der var udnævnt som observatører. Det drejede sig om ærkebiskop Ignatius Pi Shu-Shih af Shen-Yang (tidligere kaldet Mukden) og ærkebiskop Louis Chang Chia-Shu S.J. Det er første gang siden 1962, at ærkebiskop Pi er blevet set i Peking. I Vatikanet mente man, at ærkebiskop Chang sad i fængsel.

16 religiøse ledere var udnævnt som observatører ved nationalforsamlingen. Foruden de to katolske biskopper deltog bl. a. den protestantiske biskop Ting

Juang-Hsun og Erdeni Chuji Deltseng, der efter Dalai Lamas fordrivelse i 1959 har ledet den tibetanske buddhisme.

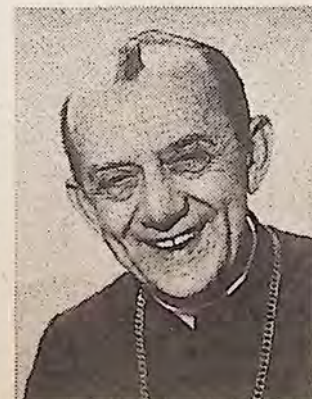
Brud med Rom

Den nu 81-årige ærkebiskop Pi blev i slutningen af 1950'erne valgt til præsident for den kinesiske katolske patriotiske forening, der havde til opgave at bryde den kinesiske kirkes forbindelse med Rom. I 1960 konsekreerede ærkebiskop Pi uden pavens tilladelse 45 nye biskopper, deriblandt biskop Chang. Da paven ikke havde givet sin tilladelse til disse bispevielser, er de ulovlige, men gyldige, da ærkebiskop Pi selv er gyldigt bispeviet.

Om de to biskoppers deltagelse som observatører ved nationalforsamlingen vil få nogen betydning for kirkens fremtid i Kina, tør man endnu ikke udtale sig om i Vatikanet. De kristne kirker i Kina har været lukket i årtier, og hverken Vatikanet eller religiøse ordener har haft forbindelse med katolikker i Kina i de sidste mange år.

Kvinder i menighedsrådene

Istanbul (KNA) — Den økumeniske patriark, Demetrios I af Konstantinopel har anbefalet alle ortodokse kirker at give kvinder adgang til menighedsrådene. Patriarkatet i Konstantinopel har gjort det allerede for adskillige år siden. I Grækenlands ortodokse kirke har kvinder hidtil kun fået adgang til »Enoriaka Symbouleia« (menighedsrådene) i den atheniensiske forstadsbiskop Alexandros' bispedømme.

Dom Helder Camara

Ny udgave af »HERRENS BORD«

Har vakt forventninger, som ikke bliver indfriet

Den første udgave af messebøgen »Herrens Bord« til menighedens brug udkom i 1970. I længere tid har det været udsolgt fra forlaget, men de sogne, der endnu ligger inde med et større forråd, må fortsat bruge det op, idet der i den nye udgave ikke er ændret noget i menighedens svar. Præsterne får nye A4-ark til letmappen på alter og læsepult.

Revideret udgave nødvendig

Alligevel var en revideret udgave nødvendig på grund af de mange nye tekster, især præfationer og ungdomsmesser, der er blevet godkendt siden 1970. Den vigtigste grund var dog, at den danske tekst fra 1970 ikke var godkendt af Rom endnu, fordi den var en foreløbig tekst, som man fra starten har været utilfreds med, da takseltesbøn nr. 1 uden rettelse var teksten fra 1926 og også de nye tek-

ster alt for slavisk fulgte den latinske grundteksts grammatik og syntaxis.

Ingen godkendte ungdomsmesser med

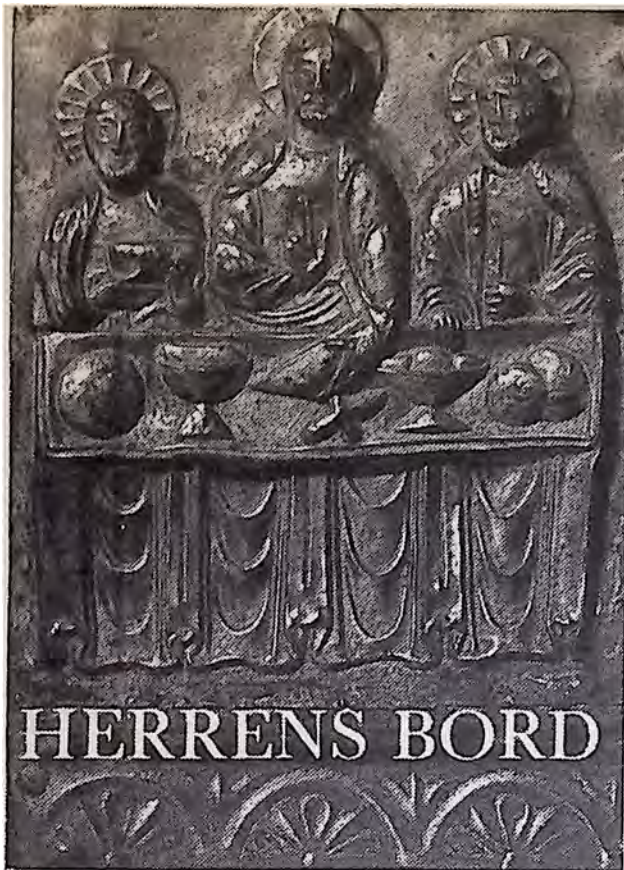
Den reviderede udgave, som har været omtalt længe, har vakt forventninger, som ikke bliver indfriet. Ingen af de godkendte ungdomsmesser er med!

Bortset fra få og små ændringer hist og her kører alle gamle præfationer og samtlige fire takseltesbønner på den samme knudrede ordlyd fra henholdsvis 1926 og 1970!

Der er taget 37 præfationer med, gamle og nye, men uden nummer, der kunne slås op på salmetavlen, som i den første udgave, og man savner præfationen til begravelsesmessen.

Narret sig selv

Bag i hæftet findes nu den latinske messes inte-

Forsiden til Herrens Bord viser det gyldne alter fra Ølst, ca. 1200, nu Nationalmuseet. Kristus med de to Emmaus-disciple bryder brødet.

grale tekst, med prex eucharistica nr. 2, men — uden fredshilsen (!)

Den nye udgave beviser, hvor risikabelt det var, i 1970 at fremskynde udgivelsen af en forhastet, foreløbig tekst, som skulle revideres senere, for nu tør man åbenbart ikke røre den længere, nok fordi

man tror, folk har vænnet sig til den. Det er beklageligt, for hvis den nye udgave indeholder den tekst, Rom nu har godkendt, har man narret sig selv.

Fås for 10 kr. hos Katolsk Forlag, Griffenfeldsgade 44, 2200 København N.

w.w.

Katolske skolers generalforsamling

Ved foreningens ordinære generalforsamling i Odense d. 4. marts valgtes skoleinspektør Jørgen Frost-Jensen, Horsens, og skoleinspektør Ole Dam, København til bestyrelsen.

Ved det efterfølgende bestyrelsesmøde konstituerede bestyrelsen sig med Jørgen Frost-Jensen som formand, skoleinspektør Else Brask, Århus, som kasserer og skoleinspektør Ole Meyer, København, som sekretær. Henvendelse til foreningen kan bl.a. ske til formanden: Skt. Ibs Skole, Kildegade 18, 8700 Horsens.

Jørgen Frost-Jensen og Ole Dam repræsenterer de katolske skoler i de private skolers forhandlingsorgan (Fællesrådet).

Iflg. foreningens vedtægter (§ 1) er det foreningens opgave at fremme samarbejdet mellem de katolske skoler i Danmark, at varetage løsningen af fælles opgaver, at varetage skolernes interesser i forhold til det offentlige og til andre organisationer, at bistå den enkelte skole med rådgivning i admini-

strative og tjenstlige anliggender, at formidle samarbejdet mellem biskoppen og med andre katolske organisationer og institutioner, at medvirke til etableringen af fælles ordninger på det pædagogiske og tjenstlige område.

Foreningen omfatter 25 skoler med et samlet elevtal på omkring 7000.

Ole Meyer

Bispedømmet 25 år

I anledning af Bispedømmet Københavns 25 års jubilæum afholdes en festmesse i Skt. Ansgars Kirke lørdag den 29. april kl. 17. Messen celebreres af biskop Martensen.

Vellykket Niels Steensen jubilæum i København

Talere fra Københavns Universitet og Østtyskland

I anledning af, at det 14. marts var 300 år siden, pave Innocens XI udnævnte Niels Steensen til apostolsk vikar for Danmark, havde Academicum Catholicum i samarbejde med Nicolaus Stenos Gilde og Niels Steensens Gymnasium og Kollegium indbudt til jubilæum.

Aftenen indledtes med en festmesse i den fyldte Skt. Augustins kirke, hvor biskop Hans Martensen celebrerede messen og Schola Hafnienses under ledelse af Ole Kongsted sang en gregoriansk højmesse.

„Tro og viden“

Ved den efterfølgende fest i Englesalen holdt professor dr. theol. F. P. Sonntag fra Erfurt et engagerende foredrag om Niels Steensen som Guds svar på det 17. århundredes tre spørgsmål, der til en vis grad også er vore: 1. Hvordan forholder tro og viden sig til hinanden? 2. Hvordan forholder tradition og fremskridt sig til hinan-

Professor F. P. Sonntag

den? 3. Hvordan skal kirken forkynde og øve sjælesorg i en tid, hvor disse spørgsmål er brændende?

Professor Sonntag placerede i sit foredrag Steensen i den brydningstid, der er præget af navne som Galilæi, Pascal, Keppler, Newton, Tygo Brahe, Descartes, Spinoza og Leibniz. Det er tiden, hvor naturvidenskaben skifter fra tolkning og overlevering af tekster til kritisk iagttagelse, og hvor det kunne se ud, som om herredømmet skifter fra Gud til menneske. Steensen, en

af tidens førende naturvidenskabsmænd, banebrydende inden for krystallografi, palæontologi og anatomi går sine egne veje og vender sig til den kirke, der af mange betragtedes som videnskabens fjende. For ham var tro og viden, fremskridt og tradition ikke modsætninger, og i sjælesorgen slog han sig ikke til tåls med at bringe mennesker til troen, han ville føre dem til hellighed. Dette gjorde ham ikke populær blandt Nordtysklands gejstlighed, hvortil Tridentinerkoncillets reformer endnu ikke var nået.

Efter professor Sonntag's foredrag spillede et kammerensemble bestående af Ingrid Sellin, Knud Erik Kengen og Thomas Koch smukt en sonate af Bagagli.

Videnskabsmanden

Aftenens sidste taler var professor A. Noe-Nygaard, leder af geologisk museum, København. Professor Noe-Nygaard gjorde det klart for dem,

der måske mest tænker på Niels Steensen som den biskop, man håber, snart må blive saligkåret, at Niels Steensen stadig er et stort navn inden for den videnskabelige verden. Geologer og anatomer skændes endnu om, hvem der har patent på ham. Den 1. krystallografiske lov kaldes endnu for Stenos lov. Steensen blev banebrydende, fordi han opgav spekuleringen til fordel for det at se med sine øjne. Han erkendte, at forstening er uddøde havdyr,

han blev ophavsmand til den stratografiske geologi, og i modsætning til datidens øvrige naturvidenskabsmænd, hvis samlinger for en stor del var rene rarietetskabinetter, var hans samling en virkelig arbejdsamling.

Modig forskning ingen hindring for troen

Niels Steensen døde fattig og ensom uden at have mulighed for at virke i det land, som han var apostolsk vikar for. Jubilæet

viste, at han ikke er glemt i dette land, og at de svar på det 17. århundredes spørgsmål, som han dengang ikke fik mulighed for at hjælpe sine landsmænd til at finde, kan han måske nu hjælpe dem på vej til. Modig forskning er ingen hindring for troen, udviklingen ødelægger ikke traditionen — for:

Skønt er det, vi ser, skønnere det, vi forstår, men skønnest det, vi ikke forstår.

R.P.

Niels Steensen-jubilæet blev indledt med en festmesse, hvor biskop Martensen celebrerede og Schola Hafnienses koret under ledelse af Ole Kongsted sang en gregoriansk højmesse.

I disse dage begynder en landsomfattende indsamling til fordel for Den chilenske kirkes Solidaritetskontor, som hjælper de personer og familier, der er blevet ramt af vilkårlige arrestationer og kidnappinger. De katolske skoler i Danmark deltager samtidig i en oplysningskampagne om Chile.

Hjælp til forsvundnes familier i Chile

Komiteen Salvador Allende har sammen med Caritas Danmark, Katolsk Arbejderaktion og andre organisationer i Danmark taget initiativ til en kampagne, der har til formål at skaffe mindst 100.000 kroner til forsvundnes familier i Chile.

Caritas Danmark stiller sin Chile-giro til rådighed og vil sørge for, at pengene når frem til den chilenske katolske kirkes Solidaritetskontor. I samarbejde med de øvrige kirker i Chile yder Solidaritetskontoret hjælp til de personer og familier, der er blevet ramt af vilkårlige arrestationer og kidnappinger. Kirkens hjælp drejer sig om advokatbistand i arbejdet med eftersøgningen og beskyttelsen af fængslede eller forsvundne pårørende. Ydermere opretter Solidaritetskontoret børnebespisningssteder for børn, hvis fader eller moder er blandt de forsvundne. Hjælp ydes også til de kvinder, der ikke længere kan klare dagen eller vejen for familien, fordi manden er forsvundet eller fængslet. Disse familier må ofte gå fra hus og hjem.

Kirkens holdning

I Chile er der i dag tusinder, der meldes savnet, efter at de er blevet arresteret af det hemmelige politi. Der er stor uvished, om hvad der er sket med disse mennesker, og den chilenske militære junta nægter ethvert kendskab til dem på trods af klare

beviser for politiets bortførelser. I 8 tilfælde har Den Chilenske Kirkes Solidaritetskontor henvendt sig til landets højesteret med anmodning om en særlig undersøgelse af kidnappinger, hvorom Solidaritetskontoret havde skaffet klare oplysninger, fremgår det af en lille pjece, som Komiteen Salvador Allende har udsendt i forbindelse med indsamlingen. Men højesteret har afvist alle henvendelser. De fornedede Nations Menneskerettighedskommission har opfordret de chilenske myndigheder til at standse de utilstedelige hemmelige anholdelser med påfølgende forsvinden af personer, som myndighederne nægter ethvert kendskab til.

Den chilenske biskop, Jorge Hourton, udtaler: »Kendsgerningerne er på den ene side, loven og dens håndhævelse på den anden, — og der er ingen mulig forbindelse mellem dem. Jeg kender mange af »de forsvundne personers« slægtninge. Alle fortalte om deres tilfælde med ydmyghed, styrke og ubrydeligt håb. Nogle siger: »Hvis de er døde, vil I så ikke godt fortælle os det, men lad os ikke forblive i denne frygtelige uvished«. Sådan er de påtrængende kendsgerninger. Hvis de forsvundne personer har begået forbrydelse, hvorfor blive de da ikke stillet for retten og dømt efter lovens regler? Ingen ved noget. Ingen siger noget«.

I dag står den chilenske

kirke bag et stort og betydningsfuldt humanitært arbejde. Den sørger for juridisk støtte til familier, der har nogen i fængsel på grund af politiske sager, eller når et familiemedlem er forsvundet. Den holder mange børnebespisningssteder i gang. Her kan tusinder af chilenske børn få sig i det mindste et måltid mad om dagen. For arbejdsløse familier uden indtægtsmuligheder er dette en uvurderlig hjælp.

CHILEHJÆLP-78

Hvis du vil være med til at hjælpe den chilenske kirkes arbejde, kan det gøres ved at indsende et beløb på giro 1000470, Chilehjælpen, Caritas Danmark, Griffenfeldsgade 44, 2200 København N. Yderligere oplysninger om indsamlingen og kampagnen kan fås hos Komiteen Salvador Allende, Blågårdsgade 11, 2200 København N eller på telefon 01-39 14 69, hvor også den lille pjece »Chilehjælp-1978« med vedhæftet girokort kan bestilles. Beløb mellem 50 og 1000 kr. er fradragsberettiget på selvangivelsen, når kvittering kan forevises.

kk

Fælles drøftelse af lægmandsarbejdet i Norden

Vil forsøge at få større skandinavisk repræsentation til næste plenarmøde i Luxembourg

Det europæiske lægmandsforum holdt i sommeren 1976 sit 4. plenarmøde. (Se »katolsk orientering« nr. 16, 1976). Der deltog en dansk delegation på 6 medlemmer, hvoraf de 3 var medlemmer af pastorrådet, og fra Norge deltog 3 medlemmer fra det norske lægmandsråd. Finland havde sendt 1 observatør.

Det blev under denne kongres klart for de skandinaviske deltagere, at vi måtte prøve på at få en større skandinavisk repræsentation til det europæiske lægmandsforums næste plenarmøde, der finder sted i Luxembourg, 24.-29. juli i år. Derfor havde det norske lægmandsråd i week-enden den 11.-12. marts indbudt repræsentanter fra de øvrige nordiske lande til en fælles drøftelse af lægmandsarbejdet i Norden og på europæisk plan. Desværre havde Island i sidste øjeblik sendt afbud til mødet. Biskop Gran af Oslo deltog den ene dag, ikke som biskop af Oslo, men som repræsentant for den nordiske bispekonference.

På mødet fremlagde hvert land en oversigt over kirkens forhold, dens struktur, og hvorledes et evt. europæisk samarbejde var organiseret på lægmandsplan. Norge og

Danmark er medlemmer af »Det europæiske lægmandsforum« og har deltaget i alle plenarfor-samlinger. Danmark har 1970-1972 beklædt formandsposten i det europæiske lægmandsforum. Sverige og Finland har indtil nu kun været med som observatører, også disse to lande vil nu søge optagelse i »Forum«.

Næste møde i Danmark

Vi har fra tidligere møder den erfaring, at vi der kommer fra de små lande, fra minoritetskirkerne, har noget uhyre vigtigt at bidrage de store katolske lande. Samtidigt mener vi, at når alle nordiske lande er repræsenteret ved møderne og medlemmer af »Forum«, vil vi bedre kunne gøre os gældende

ved de fremtidige programtilrettelæggelser for fællesmøderne i »Forum«.

I Oslo drøftede man også det kommende europæiske plenarmøde i Luxembourg (24.-29. juli, 1978), hvor vi må se at blive så godt repræsenteret som muligt. (Hvert land må sende 6 delegerede).

Med biskop Grann drøftede vi muligheden af, at der fra den nordiske bispekonference kunne udpeges en biskop som kontaktpunkt til vort nordiske samarbejde, og en præst, der kunne ledsage de nordiske delegationer til Luxembourg.

De danske deltagere bragte en indbydelse fra biskop Martensen til at holde det næste fællesmøde for de nordiske nationalkomiteer i Danmark (Magleås?) næste forår.

Biskop Gran og formanden for Det norske lægmandsråd Odd Barra.

Minikirkedage til sommer

Kirketjenesten i Danmark arrangerer »Mini-Kirkedage« til sommer i perioden 30. juli—4. august. Mini-Kirkedagene vil finde sted i Rønne.

Mini-Kirkedagene vil blive en besindelse på de seneste 10 års udvikling. På samme tidspunkt i 1968 holdtes mødet »Mini-Upp-

sal« i Haslev, der betegnede et opgør med og en fornyelse af det kirkelige liv i Danmark. Desuden kom det til at betyde startskuddet for talrige ny aktiviteter, heriblandt »Danske Kirkedage«.

Mini-Kirkedagene er også et tilbud til alle dem, der på Kirkedagene i Hol-

stebro gav udtryk for et behov for at mødes ind imellem Danske Kirkedage. Mini-Kirkedagene er derfor ikke en konkurrent til Danske Kirkedage, men er solidarisk med dem og vil forsøge at forberede og inspirere de kommende Kirkedage.

Et detaljeret program foreligger endnu ikke, men blandt foredragsholderne vil bl. a. fhv. minister K. Helveg Petersen og biskop Ole Bertelsen være.

Under Mini-Kirkedagene vil der være et »mulighedernes marked«. Det består af en lang række indbudte bevægelser, grupper og organisationer fra alle kanter af det politiske, sociale og kirkelige liv, som her vil præsentere deres arbejdsopgaver, deres program og deres intentioner.

A.N

Pastor Ib Andersen pavelig æresprælat

Pastor Ib H. Andersen, Sankt Ansgars kirke, er af pave Paul VI blevet udnævnt til pavelig æresprælat. Pastor Andersen, som er bispedømmets generalvikar, har fået denne æresbevisning på grund af sine mange funk-

tioner og fortjenester indenfor den katolske kirke i Danmark.

Selve udnævnelsen blev foretaget i slutningen af marts gennem den apostoliske delegat for Skandinavien.

Hjalti Thorkelsson.

26 præstestuderende i Skandinavien

De præstestuderende i Norden mødes to gange årligt for at drøfte pastorale spørgsmål

Ved Knud Kluge

På trods af en generel nedgang i antallet af præstestuderende verden over, har vi her i Norden 26 studerende, der læser til præst, de fleste ved præsteseminarer i Tyskland. 22 af disse studerende er medlemmer af De præstestuderendes forening (PSP), og de mødes 2 gange årligt i henholdsvis Würzburg efter indbydelse af mgr. H. Holzapfel og i Osnabrück på foranledning af Ansgars-Werk i Osnabrück.

De aktive medlemmer i PSP fordeler sig på de enkelte skandinaviske lande med 6 fra Danmark, hvoraf de 3 er færdige med studierne, 4 fra Sverige, 3 fra Norge og 3 fra Island.

PSP er en forening, der har til formål at skabe og bevare en forbindelse mellem præstekandidaterne og det religiøse liv i Skandinavien. Foreningen be-

gyndte i tresserne med et meget beskedent rundbrev og har siden 1964 arrangeret regelmæssige møder to gange om året, fortæller Hjalti Thorkelsson, ny formand for PSP til »katolsk orientering«.

Næste møde i Osnabrück

— Hvad foretager I jer på de halvårige møder?

Møderne giver os lejlighed til at gøre nye bekendtskaber og til levende diskussioner om emner af religiøs og mere specifik katolsk art. Sidstnævnte er de pastorale emner for Skandinavien, som tages op til drøftelse.

På katolik-dagen i september i Freiburg vil Bonifatius-Werk skildre kirkens arbejde i Norden, og med henblik herpå vil vi i PSP på vores møde den 3. -

5. maj beskæftige os med dette tema. Det vil være hensigtsmæssigt, at vi præstestuderende i fællesskab overvejer, hvilket bilde, vi giver af kirken i Norden, især overfor udlandet. Viser vi os, hvordan vi virkelig er, eller hvordan man gerne vil have, vi skal være.

Vi har til dette møde indbudt Dr. Wilhelm Köster SJ, Göteborg, som skal tale om det svenske sindelag, Kasper Kallen, Danmark skal tale om, hvordan kirken fremstilles i det organiserede foreningsarbejde, du selv skal tale om, hvordan kirken præsenterer sig i den katolske presse.

— Har det nogen betydning, at 20 - 25 præstestuderende fra Norden mødes 2 gange årligt og taler om aktuelle problemer?

Det mener vi, det har, da vi kommer fra et andet

miljø end præstestuderende fra Frankrig eller Tyskland. Studierne er afstemt, efter det sted man kommer fra. De videnskabelige studier er overalt de samme, men de pastorale spørgsmål er vidt forskellige — alt efter landet, man kommer fra.

— Hvor lang tid tager præstestudiet?

Studiet er normeret til 6 år, men der går gerne 1 - 2 år mere for os skandinaver på grund af de sproglige forskelle.

Et livsvalg

— Hvad får dig til at vælge at blive katolsk præst?

Det er jo et livsvalg i højere grad, end det f. eks. er at bestemme sig til en bestemt livsstilling. At blive præst kan måske bedre sammenlignes med ægteskabet, hvor man giver et ja, som rækker ud over den situation, man lige nu befinder sig i. Det er et ja, som er endegyldigt. Jeg tror også, at forudsætningen er et liv i troen, hvor man er så overbevist, og så begejstret for Kristi glade budskab, at man kun ønsker at leve for at forkynde det for andre mennesker — ikke blot med smukke ord, men med hele sit liv.

Kaldssøndag den 16. april

Søndag d. 16. april holdes, i overensstemmelse med pave Pauls ønske, som »kaldssøndag«. Sognepræsterne opfordres til, sammen med deres menigheder at bede for dette anliggende, og på samme måde opfordres hvert enkelt ordenskommunitet til at bede om ny kald.

„Kom og følg mig“

Kirken har i dag mere end nogensinde brug for mennesker, der vier hele deres liv til Herrens tjeneste, og som for Guds Riges skyld også giver afkald på ægteskab og familieliv. Dette kald kan ingen give sig selv, men det er Jesus Kristus, kirkens Herre, der frit og suverænt kalder til et sådant liv.

Vi hører om, hvorledes han under sit jordiske liv udvalgte bestemte mennesker — apostlene og bestemte hellige kvinder, der fulgte ham overalt hvor han gik, og som for hans skyld gav afkald på alle ting.

Også i dag kalder han mennesker på denne måde. Han siger: »Kom og følg mig!« Herrens kald kan komme til den enkelte på mange måder. De føler en dragningskraft til at tjene ham mere totalt. De ser den nød, kirken og verden befinder sig i. De mærker, hvor sandt det er, at høsten er stor, men arbejderne få.

Afklaringen af et kald er ofte en proces, der kræver modning og tid. I denne

proces indgår samtaler med mennesker, der kender en og som kan give gode råd. Desuden indgår mange personlige baggrunde og oplevelser i kaldsovervejelserne. De fleste føler sig draget til at blive præst, eller til at træde ind i en bestemt søsterorden, fordi de personligt har mødt præster eller søstre, hvis liv gjorde et dybt indtryk på dem. Eller også fordi de ved at beskæftige sig med menighedernes eller nødlidende menneskers anliggender, pludselig har erfaret, hvor store og væsentlige opgaver venter på at blive løst. Da har de i deres indre følt Herrens blik hvile på sig og ligesom fornemmet hans stemme: »Hvis du vil, så giv afkald på dine egne planer og ønsker, og kom og følg mig!«

Nødvendigt at lytte

For at fornemme Herrens stemme er det nødvendigt at »lytte«, og dette sker i bøn og stille overvejelse. Måske er der kald, der går »tabt« fordi mange ikke giver sig tid til at »lytte« og bede.

Kaldsdagen kan være en anledning til, at dette store anliggende bliver taget op, så at kirken og dens enkelte medlemmer ikke må være døve for Herrens kald, men villige, og ivrige efter at følge ham. Bed høstens Herre, at han må sende arbejdere til sin høst!

Hans L. Martensen

Det lille røde girokort udsendes nu

»katolsk orienterings« økonomi holder trods prisstigninger

Alle katolske husstande vil om nogle dage påny modtage det lille røde girokort, der kan benyttes til betaling af frivilligt bidrag til »katolsk orientering« for 1. halvår 1978.

Vi gør også denne gang opmærksom på, at ingen er forpligtet til at betale for bladet. Det vil fortsat blive sendt til samtlige 15.000 katolske husstande i landet. Girokortet skal altså kun benyttes, hvis man med en gave vil støtte den fortsatte udgivelse.

Bidrag under eller over de 50.- kr., der er trykt på girokortet, kan sendes på et almindeligt girokort eller i check. Vi er taknemmelig for ethvert bidrag, uanset dets størrelse.

Bladets økonomi

Hvordan står det så til med bladets økonomi? Vi kan glædeligt konstatere, at vi i frivilligt bidrag har haft en stigning på ca. 16.000 kr. i 1977/78 set i forhold til regnskabsåret 1976/77. Rengskabsoversigten ved siden af viser imidlertid »kun« 267.000 kr., men dette beløb er af denne størrelse fordi vi i

1977 overgik til kalenderåret som regnskabsår. Regnskabet for 1977 gælder derfor kun for 9 måneder. Dette er i øvrigt også grunden til vi ikke har bragt 1976/77 regnskabet i en kolonne ved siden til sammenligning.

Underskuddet for 1977 er på 86.000 kr., medens det for 1976/77 var på 146.000 kr. Denne forskel skyldes også omlægningen af regnskabsåret. For 12 måneder ville underskuddet ligge nærmere de 150.000 kr. som året før. Samtidig er vor annonceindtægt for 9 måneder reelt ikke på 41.000, idet en del af dette beløb egentlig hører til regnskabsåret 76/77. Inventar til 25.000 kr. skyldtes omflytning til nye og bedre lokaler, denne udgift blev i øvrigt dækket ind af en gave på ca. 22.000 kr. fra institutionen »Den åbne Dør«.

Stigningen af beløbet i frivilligt bidrag har altså været medvirkende til, at vi har kunnet holde vort underskud på nogenlunde samme niveau som de foregående år.

På grund af prisudviklingen stiger vores omkost-

ninger med omkring 8 - 10 pct. pr. år, og vi har også for at forbedre bladet omgivet en halvtidsstilling til en heltidsstilling. Dette betyder, at omkostninger for regnskabsåret 1978 vil stige yderligere, og vi håber da på, selv om det ikke står værst til med økonomien, at vi kan få de ca. 10.000 husstande, som

bare modtager bladet og lader det blive ved det, til at hjælpe os med at bringe underskuddet bort. Hvis blot 1500-2000 flere betalte ville vort underskud være væk og bispedømmet, der nu dækker underskuddet, kunne benytte dette beløb til måske lige så vigtige formål.

Red.

Udgifter

1977

Trykning	148.000
Avisporto	94.000
Presseureauer, fotos m v.	9.000
Honorar for artikler	3.000
Kontor, rejser m. v.	59.000
Husleje, varme og el	9.000
Inventar og vedligehold	25.000
Lønninger	95.000

Ialt 442.000

Indtægter

Frivillige bidrag	267.000
Abonnenter, indland	11.000
Abonnenter, udland	12.000
Annoncer	41.000
Legater, pressekollekt, gaver	25.000

Ialt 356.000
Underskud 86.000

442.000

De valgte råds myndighed

Hvor kommer autoriteten fra?

Af Hans L. Martensen

I en foregående artikel var vi inde på ligheder og forskelle mellem politiske og kirkelige valg. En afgørende forskel kommer ofte frem i besvarelsen af følgende spørgsmål: Hvor stammer den myndighed og autoritet fra, som ligger bag beslutninger, der tages, og bestemmelser og forordninger, der udstedes?

Det politiske demokrati arbejder undertiden ud fra den hypotese, at den auto-

ritet, magten grunder i, stammer fra folket. Atter af denne grund kan man let få den opfattelse, at folket i dets flertal har størst autoritet, d.v.s. nødvendigvis har ret.

Men hvis vi vender os til den bibelske åbenbaring, finder vi talrige eksempler på, at folket som helhed kunne være på afveje, og at det store flertal kunne tage fejl. Gud sendte atter og atter profeter, netop for at føre et afsپoret flertal

tilbage til den rette vej. Profeten Jeremias er særlig karakteristisk: han stod som en enlig skikkelse, så at sige mod hele sin samtid. Hans ord blev regnet for forræderi, fordi de svækkede det store flertals fælles beslutninger og meninger.

Biblen åbenbarer, at den sidste autoritet ikke kommer fra folket eller fra kejseren. Man skal adlyde Gud mere end mennesker - den sidste autoritet kom-

mer ikke »nedefra« men »fra oven«

Kirken som »de troendes forsamling« har sand autoritet - nøjagtig i samme grad som kirkefolket er troende og lydigt mod Skaberens vilje.

Man kunne anvende evangelisten Johannes sprogbrug og sige, at den sidste autoritet ikke kommer fra folkets flertal, men fra selve sandheden. Den historiske dom over begivenhedernes gang vil ikke blive fældet af flertallet, men af sandheden.

Hvordan?

Hvordan kan denne sandhed erkendes? Gennem talløse veje - dog aldrig så enkelt, at man mekanisk kan finde en patentløsning. Flertalsafgørelser kan undertiden være en væsentlig hjælp til at finde vej til sandheden - især hvis flertalsafgørelserne er truffet på baggrund af fælles overvejelser og drøftelser, og hvis fællesskabet i sin helhed er rede til at lytte til sandheden, således som den kommer os i møde. Og den kommer os i møde på mange måder: Gennem skabningen og dens love, som vi ikke ustraffet kan negligere. Gennem profetiske mennesker, først og fremmest gennem dem, der har forfattet biblens skrifter. Gennem nulevende mennesker, der har klarsyn og en slags profetisk gave - mennesker hvis liv og gerning virker helstøbt og overbevisende, eller mennesker der har et særligt rigt bønsliv, eller geniale kunstnere, der har været berørt af sandhedens ånd. Sandheden kommer os også i møde gennem samvittighe-

dens dom, som i givne situationer taler til os om, hvad der er menneskeligt eller umenneskeligt, hvad der fører til respekt for personens ukrænkelige værdighed eller til det modsatte, hvad der fører til fællesskab og spirende liv, eller hvad der fører til splid og ødelæggelse af gode muligheder... Sandheden kommer os i møde gennem kirkens læreemбеде og gennem den visdom, som det troende folks århundredgamle tradition indeholder. Den kommer os i møde gennem indsigt, vundet i ensom bøn og fordybelse, såvel som i fælles overvejelse og drøftelse med andre. Sandheden, der kommer os i møde ad så mange veje, er sammenfattet og tydeliggjort som ét guddommeligt ord, der er blevet kød og blod i Jesus Kristus. Han er sandheden og vejen.

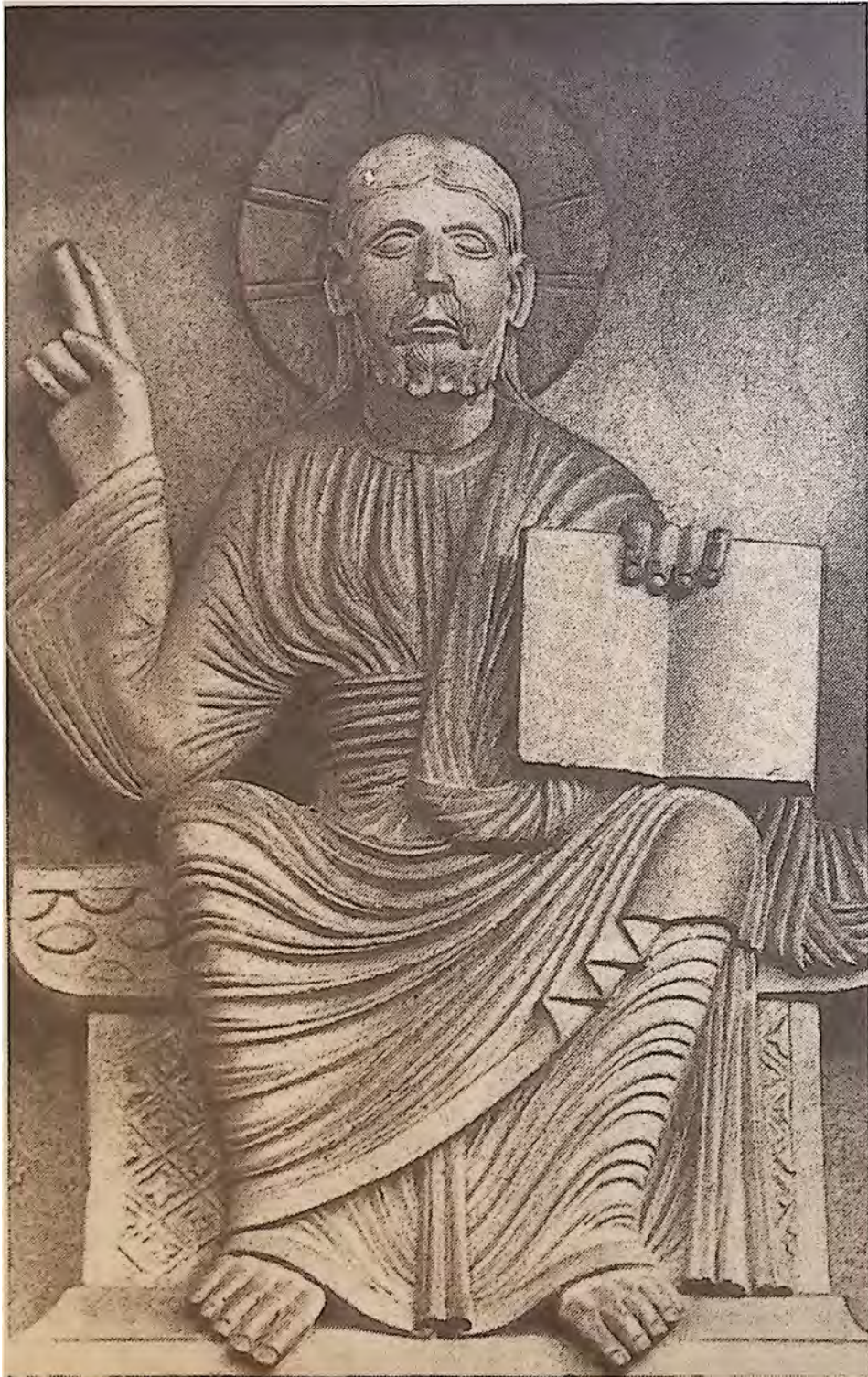
Jesu Kristi autoritet

Fordi al sandhed om Gud og mennesket er sammenfattet i Jesus Kristus, har al sand kirkelig autoritet sit udspring i ham. Autoriteten kan udøves på mange niveauer og på mange måder - men hvad enten den udøves af pave eller almindeligt koncil, eller biskop og præst, eller pastoralråd og menighedsråd: den egentlige autoritet kommer frem, når det er Jesus Kristus, selv der hersker over sin kirke. Derfor er al autoritet forpligtet til lydighed mod Kristus, før den kan befale over andre. Den er forpligtet til at lytte, før den kan tale. Den har til opgave at tjene og ikke at herske. Den er helt og holdent underkastet sandheden, således som

Gud selv har åbenbaret den i Jesus Kristus. Paven har ikke nogen autoritet fra sig selv, og kirkefolket har ikke nogen autoritet fra sig selv. Det viede embede har ikke nogen autoritet fra sig selv, og flertallet - selv det enstemmige - har ikke nogen autoritet fra sig selv. Om al kirkelig autoritet gælder apostlen Paulus ord: »Det er ikke os selv vi prædiker, men Jesus Kristus som Herre, os selv derimod som jeres tjenere for Jesu Kristi skyld« (2. Kor. 4,5).

Konsekvenser for kirkelige valg

Alt dette peger i retning af, at der også vil være en forskel mellem valghandlingen og dens forberedelse, alt efter om den foregår efter et rent politisk mønster, eller om evangeliet og den kristne tro sætter sit præg. Den politiske valghandling er ofte præget af tendentiøs propaganda, slagord, appel til folks grupperes egoisme, magtkamp mellem særinteresser og partier. En valghandling, der er præget af troens ånd, vil markere sig på en anden måde. En rimelig præsentation af kandidaterne vil naturligvis være nødvendig, for at valget kan foregå på baggrund af et solidt kendskab til dem, man vælger. Besindelse og samtale vil spille en større rolle end forsøg på overtalelse og propaganda. Da det hele tiden gælder om at underkaste kirken den større og egentlige autoritet, som er Jesus Kristus selv og hans evangelium, vil bønner, både privat og i fællesskab med andre, indtage en helt naturlig plads i menighedernes valgforberedelse.

Sandhedens autoritet. Mariakirkens nordportal i Geinhausen

Unddrag dig ikke!

Vi har indtil nu ikke kunnet rose os af nogen alt for stor deltagelse i vore kirkelige valg. Vil den blive større denne gang? Eller føler mange sig trætte af alle de valgte råd, vi har? Eller mangler der tiltro til, at virkelige resultater kan opnås?

Vore katolske menigheder har været vant til, at de blev »betjent« af gejstligheden, og at præsten eller biskoppen var ene om at tage beslutninger. Vi har i umindelige tider været vant til en »service-mentalitet«. Hvis man gik i kirke om søndagen, havde man gjort sin pligt og var en god katolik. Men dette er langt fra nok. Vi har brug for en ny mentalitet: man er først »god katolik« når troen bliver aktiv, når den giver sig udslag i gerning og bli-

ver af værdi for andre mennesker. Alle medlemmer af menigheden bærer et ansvar for menigheden. Og ikke blot for menigheden: også for samfundet der omgiver dem. Vi lever i en tid fuld af skjult eller åbenlys nød. Som katolske kristne er vi i besiddelse af en frigørende sandhed. Men sandheden forpligter. Vi skal engang stå til regnskab for den. Vi vil blive dadlet, hvis vi bare har gravet vort talent ned i jorden.

Intet bureaukrati!

Vore valg skal ikke være blot en kopi af noget politisk - en lidt mat og sen efterligning af samfundsmønstrets demokrati. Der er mulighed for, at noget selvstændigt og nyt kan gro: et valg, der minder om

en familiebeslutning. Bureaukrati og reglermenter må ikke have hovedvægt. Tværtimod kan noget personligt og menneskeligt træde i forgrunden. Ny initiativer kan findes, ny trivsel kan opstå, en større fællesskabsfølelse vokse, og en mere frugtbar indsats udadtil påbegyndes, når de rette kandidater vælges. Fornyelsen skal komme fra menighederne selv, ikke blot fra nogle få ledende skikkelser. Og selv om der i den ene eller anden menighed ikke skulle være så mange kandidater at vælge imellem - så slut alligevel op om valget. Det vil altid være en støtte for dem, der senere skal gøre en indsats, at de føler at mange ved deres stemme har opfordret dem til en sådan indsats.

Kirken i Stenosgade efter en firmelse med biskop Suhr i begyndelsen af 1940'erne. Nærmest biskoppen ses general Engels datter og i baggrunden pater Groteclaes.

Indsamling af oplysninger om historisk materiale

Vor katolske fortid må ikke forsvinde

Af Jørgen Nybo Rasmussen

I vor tid er der opstået en ny levende interesse for enkelte menneskers og lokale samfunds historie. Overalt samles der på gamle billeder, breve og beretninger om, hvordan mennesker tidligere levede deres liv. De nære livssammenhænge har fået interesse. Der dannes lokalarkiver, udgives bøger og laves udstillinger, der belyser livsforholdene i »gamle dage« — for blot 50 eller 100 år siden.

Må besinde os på vor fortid

De katolske kirker og institutioner, sogne, hospitalet, skoler, ordenssamfund, foreninger osv. er også menneskelige lokal-samfund, og endda med en videre betydning og bredere baggrund end så mange andre i vort land. Også som katolikker har vi behov for at besinde os på vor fortid. Næsten alle vore nuværende kirkelige foretagender er blevet til siden religionsfriheden indførtes 1849. Siden da er de vokset frem og har været rammer om de sidste generationers katolske liv i Danmark.

Forudsætningen for, at vi kan lære vor egen historie at kende er, at fortidens spor ikke forsvinder, men bevares i passende omfang. Et menneskes hukommelse rækker ikke langt. Begivenheder i ældre tid kan vi kun vide noget om, hvis

der bevares historisk materiale om dem, såsom breve, beretninger, protokoller, bøger, tidsskrifter, blade, fotos og billeder samt også gamle genstande, der hver på sin måde taler om fortidens liv og virke. Også nutiden bliver engang fortid, og det er vort ansvar at bevare kontinuiteten. Derfor er det vigtigt, at vi nu får overblik over og stræber efter at bevare, hvad der findes af materiale om danske katolikkers og katolske institutioners tilværelse i det sidste århundrede, og at dette sker, inden alt for meget er gået uigenkaldeligt tabt ved tankeløshed og ligegyldighed.

Alle må hjælpe til

Arbejdsgruppen ÆLNOTH, der har sit navn efter den munk i Odense Benediktiner-kloster, som ca. år 1100 skrev en bog om kong Knud den Hellige, har som sit formål i almindelighed at virke for forståelse og studie af katolsk kirkehistorie i Norden. Men som sin første opgave har den sat sig nærværende indsamling af oplysninger om, hvad der rundt om i det danske bispedømme findes af værdifuldt historisk materiale.

Efter aftale med biskop Martensen anmoder vi Dem om at medvirke dertil ved at skrive til os. Jo flere og bedre svar, vi får desto bedre vil der kunne

skabes betingelser for, at der for eftertiden vil være den historiske materiale til disposition, som kan belyse vor hjemlige katolske kirkehistorie i nyeste tid.

Svarene bedes venligst mærket »Ælnoth« sendt til bispekontoret, hvortil eventuelle spørgsmål også kan rettes.

Hvad skal man skrive om?

Arbejdsgruppen »Ælnoth« har med henblik på indsamling af historisk materiale udsendt et spørgeskema til sogne, foreninger, institutioner m.m. Vi gengiver nedenfor ske-

maets spørgsmål, som kun skal opfattes som vejledende: **Hvad haves af materiale indenfor følgende kategorier:**

1. Gamle billeder, tegninger og fotos eller film om institutioner og af kirkelige begivenheder? (ca. antal).
2. Gamle genstande, især gamle paramenter, liturgiske genstande, kirkelig kunst og andet religiøst udstyr?
3. Bibliotek, samlinger af katolske bøger og tidsskrifter, liturgiske bøger af ældre dato, festskrifter og lejlighedsstryk?
4. Katolske blade, sog-

Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade, København blev indviet den 3. november 1895. Billedet må være fra tiden umiddelbart efter indvielsen.

ne- og foreningsblade eller -meddelelser, trykte eller dupliserede programmer for møder o.lign.?

5. Arkivalier som protokoller for ledelsen, kirkebøger, kirkelige meddelelser, referater o.l.?

6. Personlige optegnelser, dagbøger, erindringer, breve o.l.?

7. Andet skriftligt materiale, såsom gamle regnskaber, oplysninger om byggeri o.l.?

8. Er materialet tørt og

sikkert opbevaret? Hvor og hvordan?

9. Har De brug for hjælp til at få orden i noget af det ovenfor nævnte materiale?

10. Findes der aftaler om af aflevere arkivmateriale, De ikke selv kan beholde? Hvorhen kommer det i så fald?

11. Ønsker De at få mulighed for eventuelt at aflevere historisk materiale til bedre opbevaring for eftertiden?

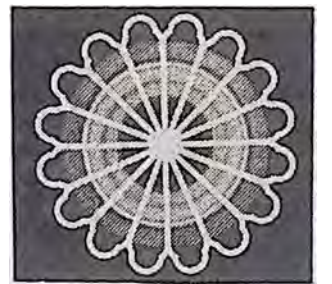
12. Eventuelle ideer, råd og forslag?

Gratis transport til katolik-dagen

Den 85' Tyske Katolik-kongress finder sted i dagene fra den 13.-17. september 1978 i Freiburg i Breisgau. Kongressens tema er »Gud skænker fremtid og håb«.

Som nævnt tidligere her i bladet kan det foreløbige program fås hos Claus Munk Plum, Dr. Christiansensvej 7, 4293 Dianalund.

Fra Tyskland har vi fået meddelelse om, at man gerne vil hjælpe danske katolikker der ønsker at deltage ved at give dem en gratis transport fra Hamburg, og man vil også være behjælpelig med indkvar-

teringen i Freiburg. De der måtte være interesserede i at følges med de hamburgske menigheder til Freiburg, kan få yderligere oplysninger ved at henvende sig direkte til Frau Brigitte Max, Herrengraben 4, 2000 Hamburg-11 Tyskland.

AC-aften om Amnesty International

Igenom »katolsk orientering« har man kunnet læse om den stigende interesse for Amnesty International blandt danske kristne. Der er blevet oprettet en særlig kirkegruppe. Et fremtrædende katolsk medlem af denne er søster Susanne Sønderbo.

På denne baggrund har AC bedt søster Susanne om at deltage i en samtale om Amnesty International. Desforuden er cand. jur. Poul Erik Jensen og Anders Tvevad indbudt. Poul Erik Jensen skal indlede om det almindelige per-

spektiv i organisationen Amnesty International, mens søster Susanne skal tage sig af det særlige ved kirkegruppen. Anders Tvevad er bedt om at være kritisk stemme fra ungdommens side. Mødet finder sted onsdag d. 26. april kl. 20 i Engelsalen på Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B.

AC vil især opfordre den katolske ungdom til at komme. Det er i særlig grad den, som skal tage et ansvar i verden af i dag.

Richardt Hansen

Gideonitter forærer bibler til Magleås

Den internationale Gideonitbevægelse har foræret 30 bibler til Magleås — een til hvert værelse — og 5 bibler på engelsk til udenlandske gæster. Desuden fik det faste personale på Magleås hver en bibel i lommeformat.

Overrækkelsen fandt sted på Magleås for nylig ved et lille møde mellem 2 gideonitter og styrelsen for Magleås.

Gideonitterne har navn efter Gideon, en af Israels dommere i Gl. Testamente. Det er en kristen international bevægelse fra såvel forretningslivet som fra praktiske erhverv. Lægfolk fra alle evangeliske trosretninger, som har det til fælles, at de vil bringe et personligt vidnesbyrd om Jesus Kristus som frelser og Herrer.

Nye kræfter valgt til DUK's Hovedbestyrelse

DUK må være stedet, hvor de store linier tegnes, mener den nyvalgte formand

Organisationen Danmarks Unge Katolikker har siden sidste årsmøde ændret struktur. Tidligere skulle ungdomsklubber- og grupper melde sig ind i DUK for dels at få stemmeret ved årsmødene, dels at modtage jævnlige oplysninger fra organisationen. Dette er nu blevet ændret til, at alle unge katolikker mellem 5 og 25 år automatisk er medlemmer, og dette skulle medføre et mere alsidigt arbejde. Årsmødet har atter fundet sted, nemlig den 4. marts på Øm, og alle menigheder var opfordret til at sende 2 repræsentanter. Dette havde ca. halvdelen gjort, og vi var i alt ca. 70 til stede.

Mødet startede på ganske formel vis med godkendelse af indkaldelserne, dagsordenen, årsberetningen, sidste års regnskab og dette års budget. Der blev brugt lang tid på en nok lidt ligegyldig diskussion om regnskabet.

8 stillede op

Men selv den debat fik en ende, og vi fortsatte med en gennemgang af de metoder, DUK indtil nu har anvendt for at få folk i tale og for at få dem aktiverede. Det første ved hjælp af foldere, Prosit, »katolsk orientering« samt

diverse referater og KUK-blade. Det andet ved klub- og spejderarbejde, week-ends, lejre og kurser.

Alle disse emner drejede sig mest om arbejdet, som det tog sig ud tidligere, og på dette sted i mødet begyndte vi at tænke på, hvad der så var at gøre nu. Dette startede med en præsentation af kandidaterne til hovedbestyrelsen samt formanden. Det forholdt sig således, at 8 havde stillet op til HB (hovedbestyrelsen), og en enkelt til formandsposten, således at formanden for så vidt var valgt, hvorimod der skulle stemmes om sammensætningen af HB.

Samfundsrelevant ungdomsarbejde

De 8 repræsentanter fortalte lidt om sig selv, og der blev så mulighed for at stille spørgsmål til dem. Desværre blev spørgetiden meget kort og de opstillede fik ikke rimelig lejlighed til at svare, da vi var nødt til at fremskynde afstemningen, fordi klokken var blevet mange, og nogle af de tilstedeværende var nødt til at bryde op. Afstemningen løb af stablen, og følgende blev valgt: Marianne Meyer, Per Raymond Jensen, Michael Arbirk og Jesper Frisenette

Fich. Suppleanter blev: Hanne Brixtofte-Petersen og Andreas Schmidt.

Som sagt var kun én (nemlig Jørgen Bådsgård Jensen) stillet op til formandsposten. Man bad også ham præsentere sig selv. Han gav udtryk for, at DUK måtte være stedet, hvor man tegnede de store linier, som så med lidt større effektivitet end hidtil (!) blev ført ud i livet i lokalgrupperne. Lederne måtte lære at lave et planlagt stykke arbejde, der også skal varetage menighedernes interesse. Dette arbejde skal i høj grad være engagerende og samfundsrelevant. Det bør udspringe af, at vi har turdet tage stilling til nogle problemer.

En del mennesker mente, at dette lød til at ville gøre DUK til et koldt fungerende organ, som ville sætte effektivitet over åndelig og menneskelig udvikling. Dette mente Jørgen naturligvis ikke, og han sagde, at hans hensigt var, at vi ved at lave en mere praktisk arbejdsfordeling netop ville få overskud til også at sørge for den menneskelige udvikling.

Debat om Prosit

Tilbage på dagsordenen var nu kun punktet eventuelt, hvortil der var kom-

De unge delegerede ved årsmødet er ikke igang med afstemningen, men morer sig ved den traditionelle aftenunderholdning.

met nogle forslag til emner: Dannelse af nye grupper, Prosit, DUK-aktiviteter, medbestemmelse, kommunikation og Øm-borgens økonomi. Disse ting kunne der desværre ikke blive tid til at diskutere under årsmødet, da en del på dette tidspunkt var nødt til at tage afsted.

Dog brugte vi et par timer næste formiddag, hvor

vi delte os op i grupper efter diskussions-emner og således også fik debatteret emnerne.

Den væsentligste af disse diskussioner gik ud på, om Prosit skulle pålægges nogle retningslinier, således som nogle delegerede havde foreslået. Der fremkom desuden en del forslag til ting, DUK kunne tage sig af i fremti-

den. Blandt disse kan nævnes:

Fjernelsen af skel mellem kirke og samfund, styrke de internationale forhold, undervise dels i troen, dels i messens baggrund og betydning, lave arbejde for mennesker over 18 år og øge det økumeniske arbejde.

DUK må ud til menighederne

Tilbudene har været lidt sparsomme

Ungdomssidens redaktion havde en samtale om årsmødet med to deltagere (én med og en uden stemmeret). Begge mente de, at årsmødets disciplin havde været god, og at udbyttet som helhed havde været tilfredsstillende, men at de havde ærgret sig over, at man var nødt til at forkorte diskussionerne på grund af tidnød. Dette kunne man ændre på, mente de, ved at lade årsmødet vare en hel week-end.

På spørgsmålet om, hvad de syntes om den nye hovedbestyrelse svarede begge, at de var godt tilfredse med dens sammensætning, og at det især var positivt, at spejderne var blevet repræsenteret i HB, samt at de indbyggede modsætninger, den havde, ville virke fremmende på dens arbejde i hvert fald m. h. t. alsidighed.

De unge ved ikke, hvad de vil

Generelt mente de to deltagere, at DUK's hovedfunktioner må være at lede de unge ind på den rette trosvej, forklare dem, at kirken er indiskutabel, samt at undervise dem i troen, da de unge tit ikke ved, hvad de vil.

Vigtigt er det også, at DUK når ud til de menigheder, hvor ungdomsarbejdet er »en by i Rusland«. Man bør nok lægge meget

stor vægt på den opsøgende konsulentvirksomhed. Netop på årsmødet blev dette diskuteret, og det kan i den forbindelse nævnes, at formanden mente, at det opsøgende arbejde har stor betydning.

Uddannelsen af ledere

Vi mener, at kirken nu om stunder er en levende organisation, og at grunden til, at den kan virke forvirrende og usikker på nogle punkter, måske er, at den i alt for lang tid har fået lov til at fungere fuldstændig autoritært over for sine medlemmer. I næsten 2000 år har kirken fortalt de troende, hvad de skulle tro, tænke og gøre. Nu — efter 2. Vatikanerkoncil — hersker der stor forvirring m.h.t. de begreber og den etik, kirken tidligere forkyndte, og derfor er det vigtigt, at også DUK deltager aktivt i debatten omkring kirkens fremtid.

Ungdomssidens redaktion håber, at diskussionen om DUK's fremtid vil få betydning for ungdomsarbejdet og hjælpe menighederne i gang med nogle nye aktiviteter. DUK kan selvfølgelig ikke komme og fortælle den enkelte gruppe eller klub, hvordan netop den skal arbejde, men kan give nogle ideer og tilbud, som man kan tage imod eller afslå. Det er af meget stor betydning for hele vores arbejde, at

der uddannes nye ledere, men tilbudene fra DUK har på ledertræningssiden været lidt sparsomme det sidste 1½ år.

DUK's nye struktur har gjort, at der nu skal være samarbejde mellem KUK'er, undervisningsgrupper og spejdere. Dette er nyt og ganske spændende, idet der tit bruges helt forskellige arbejdsmetoder i de enkelte grupper. KUK'erne har som regel mange diskussions- og foredragsaftener samt en del praktisk arbejde. Undervisningsgrupperne fungerer i de fleste tilfælde som almindelig klasseundervisning, mens spejderne har en del arbejde med naturen og samfundet vi lever i og prøver direkte aktivt at hjælpe til, hvor de synes der er problemer.

Held og lykke til hovedbestyrelsen

Disse forskellige fremgangsmåder har nok samme mål, nemlig at gøre os så stærke, at vi handler udadtil og aktivt tager stilling til problemerne omkring os. Hvis vi vil nå dette mål, må arbejdet koordineres, og det vil nok være nærliggende at tænke sig DUK som det koordinerende organ. Vi har stor tillid til, at DUK vil varetage denne opgave, og vil gerne ønske den nye hovedbestyrelse held og lykke!

Pater Gottfried Grünewald (stående) aflægger som afgangende formand for DUK beretning for det forgangne år. Til højre for Gottfried Grünewald SJ ses Keld Wogensen, formand for DUK 1973-75, Ole Borg, præstestuderende og nr. 6 fra venstre var formand i perioden 1975-77.

Hver nat sover henved 5000 hjemløse ældre kvinder i New Yorks banegårde og busstationer. 5 franciskaner-søstre har nu indrettet et asyl i Manhattan, hvor i hvert fald nogle af de glemte mennesker kan spise og sove. Billedet viser søster Rita med en natlig gæst.

Henstilling til USA's biskopper om kvindelige diakoner

Washington (NC) — Ved det årlige møde i USA's nationale sammenslutning for ledere af uddannelsen til det permanente diakonat vedtoges enstemmigt en resolution, der opfordrer USA's biskopper til at bede Vatikanet tillade, at også kvinder kan blive diakoner, for »retsfærdighedens ånd kræver, at både mænd og kvinder har frihed til at tage imod et sådant kald«.

Resolutionen er sendt til USA's nationale bispekonferences kommission for det permanente diakonat. Formanden for kommissionen, hjælpebiskop Eugene A. Marino fra Washington har ikke ønsket at kommentere resolutionen. P. Robert Kearns, der er leder af ud-

dannelsen til det permanente diakonat i ærkebispedømmet Washington og nyvalgt formand for den nationale sammenslutning af ledere af uddannelsen til det permanente diakonat, sagde imidlertid, at han mente resolutionen ville blive vel modtaget af kommissionen.

P. Kearns mente for øvrigt også, at en anden anbefaling fra mødet ville

have den biskoppelige kommissions velvilje. I denne opfordrede USA's biskopper til at bede Vatikanet om tilladelse til, at de permanente diakoner må administrere sakramentet de syges salvelse. Det sker alt for ofte, at det ikke er muligt for diakonen at få fat i en præst til at give en syg dette sakramente, inden døden indtræder.

Pro og kontra cølibat i Brooklyn

New York (NC) — Præsterådet i bispedømmet Brooklyn har i februar drøftet bibeholdelsen eller ophævelsen af det forpligtede cølibat for præster.

Inden debatten og afstemningen fastslog pastor Michael T. Breslin fra Brownsville i sit oplæg cø-

libatets værdi, men drog i tvivl, om det var det rigtige for alle og altid. Efter hans mening var cølibatet ikke den eneste, men nok den vigtigste grund til, at præster forlader deres embede. Han mente desuden, at kaldet til at evangelisere måtte gå forud for kravet

om et liv i cølibat.

Efter en længere debat blev fire forslag sat til afstemning:

Det første var et forslag til pave Paul VI om at tillade ordination af gifte mænd i bispedømmet Brooklyn.

12 stemte for, 16 imod.

Biskop Francis J. McGavero af Brooklyn havde på forhånd sagt, at han kun ville kunne acceptere en sådan ordination i undtagelsestilfælde.

Den anden resolution opfordrede den nationale bispekonference til, på sit næste møde at ville overveje et forslag om at gøre cølibatet frivilligt for fremtidige præster i USA.

11 stemte for, 17 imod.

Den tredje resolution var en opfordring til den nationale bispekonference til, at gøre cølibatet frivilligt for de præster, der nu arbejder i samtlige USA's bispedømmer.

7 stemte for, 21 imod.

Det fjerde forslag gik ud på, at bede pave Paul om at ophæve cølibatsforpligtelsen i bispedømmet Brooklyn.

5 stemte for, 23 imod.

Canadiske præster advarer imod industriel forgiftning

Kenora/Canada (NC) — Nogle præster i den vestlige del af provinsen Ontario gør opmærksom på den tiltagende miljøforurening og mener, at regeringen og industri står sammen for at skjule dette for at undgå retssager.

Den katolske pastor Lafreniere, den lutherske pastor John Fulmer og pastor

Stuart Harvey fra United Church har over for en regeringskommission for miljøforhold i Nordcanada givet udtryk for deres bekymring over at vandet forurenes med radioaktivt affald, kviksølv og andre metaller, asbest og arsenik. De mener, at det er blevet farligt at spise fisk og at modermælken er ble-

vet farlig for børnene.

Præsterne beskylder industrien og regeringens embedsmænd for at have rottet sig sammen for at undgå retsforfølgelse af de skyldige, »og«, skriver de, »ved de få lejligheder, hvor de ansvarlige bringes for retten, findes skyldige og idømmes bøde, er bøden latterlig lille, ofte mindre end den bøde man får, hvis man fanger for mange fisk«.

Ødelæggelse af en prægtig nation

Foruden at kritisere den næsten dagligt tiltagende forurening, beklager præsterne den »næsten totale ødelæggelse af en engang så prægtig nation«.

De citerer en undersøgelse fra 1977, der viser, at i Kenora distrikt findes den højste alkoholindtagning pro persona i hele provinsen Ontario med de deraf følgende tragedier i form af vold, sygdom og ulykkestilfælde — ofte med døden som følge. Der er også en uhyggelig mangel på arbejdspladser i området, og talrige klager har hidtil været fornyet. De tre præster opfordrer nu alle, både indianere og hvide, til at arbejde på i fællesskab at forbedre forholdene.

Kardinal Frantisek indsat som ny ærkebiskop i Prag

Som »katolsk orientering« meddelte i nr. 3, gav Vatikanet 10. januar i år meddelelse om, at Tjekkoslavakiets regering officielt havde anerkendt kardinal Tomasek som ærkebiskop af Prag.

Nu har NC meddelt fra Prag, at kardinal Frantisek Tomasek 6. marts blev indsat som ærkebiskop af Prag, hvis ærkebispesæde har stået tomt i næsten 30 år. Ifølge det statslige nyhedsbureau Ceteka blev kardinal Tomasek taget i ed som ærkebiskop over

for premierminister Josef Korcak. »Ved denne lejlighed takkede kardinal Tomasek regeringen for dens tillid og forsikrede om kirkens og de troendes alvorlige interesse for at deltage aktivt i opbygningen af et udviklet socialistisk samfund«, meddeler Ceteka.

I Vatikanet kaldte en ekspert i østeuropæiske forhold kardinalens ed til regeringen for en »rutinesag«. Sådanne løfter er almindelige i Østeuropa, og denne praksis begyndte inden landene blev kommunistiske.

Pave Paul har i fastetiden åbnet en salgsudstilling i Rom af kunsthåndværk, som han i tidens løb har fået som gaver fra hele verden: 2000 genstande såsom statuer, keramik, tæpper, ting i glas og træ. Hele indtægten fra salget, som sluttede den 9. april, går til at hjælpe de i Rom boende studenter fra den tredje verden.

Under audiensen den 28. december 1977 deltog mange af disse udenlandske studenter og til dem sagde paven dengang: »Vi ønsker jer af hele vort hjerte, at jeres ophold i Italien må være både gavnligt og glædeligt.«

Imidlertid lever de 26.000 studenter ofte under meget dårlige forhold. Deres økonomi er ringe og boligforholdene tit meget dårlige, fordi der er for få studenterkollegier i byen.

Katolsk radiosender beslaglagt i Angola

Vatikanet (NC) — Ifølge Vatikanets dagblad L'Osservatore Romano har Angolas marxistiske regering i begyndelsen af dette år nationaliseret den katolskejede radio »Ecclesia« og afskediget det administrative personale. Den tekniske stab har fået besked på at fortsætte arbejdet og afvente ordre fra en ny ledelse. Stationen kaldes nu Angolas nationale radio.

I alle landets katolske kirker er der blevet oplæst en erklæring fra biskopperne, der opfordrer regeringen til igen at tillade den katolske station at sende. I erklæringen fordømmes den angolisiske regering, fordi den ikke respekterer den religionsfrihed, der er garanteret i den nye angolisiske grundlov.

Næste nummer udsendes den 26. april

katolsk orientering

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjellegade 2, DK-7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Medie- dagen, side 2
 Børnesiden HEJ!, side 4
 Orientering fra sognene, side 5-8
 Bispedømmet jubilerer, side 9
 Exorcisme, side 10-11

katolsk orientering

60 procent af Asiens befolkning er yngre end 25 år. Det er 1 milliard 200 millioner unge mennesker i 32 lande, som udgør en tredjedel af verdensbefolkningen. I Kina alene er der mindst 400 millioner. Det bliver Asiens ungdom, der kommer til at bestemme verdens gang i morgen. Får kristendommen en chance iblandt dem?

Ideologien bag tortur spredes fra Washington

siger ærkebiskop Helder Camara i interview

Kansas City, Missouri (NC) — I tilslutning til præsident Carters besøg i Brasilien for nylig har ærkebiskop Helder Camara af Olinda og Recife givet et interview til det i Kansas City udkommende »National Catholic Reporter«, hvor han udtalte, at der er nødvendigt, at USA's indbyggere indser, hvor stort et ansvar USA har for den tortur, der griber om sig i verden. Den ideologi, der betragter national sikkerhed som den absolutte og højeste værdi spredes til Latinamerika fra Det nationale Krigskollegium, en i Washington hjemmehørende afdeling af Det nationale Forsvarsuniversitet for USA's militær.

I stedet for blot at kritisere de latinamerikanske

lande, fordi de benytter sig af kidnapning og tortur, bør man i USA undersøge, »hvor og af hvem civile og militære latinamerikanere har lært deres mere raffinerede torturmetoder«, sagde Helder Camara, og han fortsatte: »Med hvilken moralsk styrke kan man bekæmpe torturens og kidnapningens rædsler, når CIA's aktiviteter i Latinamerika endnu ikke er blevet undersøgt med samme mod og åbenhed som organisationens aktiviteter i USA?«

Udrejse forbud...

Det er almindeligt kendt, at ærkebiskop Helder Camara ikke kun interesserer sig for, hvad der sker i hans eget ærkebispedømme. Der har (som omtalt i »katolsk orientering«

nr. 7) været rygter om, at ærkebiskoppen havde fået rejseforbud, og nogle har ment, at dette var udgået fra Vatikanet.

... fra Paven

Ifølge en NC-meddelelse fra Rom har p. Romeo Panciroli som talsmand for Vatikanet imidlertid erklæret, at »Vatikanet aldrig, hverken nu eller før, har bedt ærkebiskop Camara om at afstå fra sine udenlandsrejser eller om at indskrænke sine aktiviteter til sit eget kirkelige jurisdiktionsområde«. P. Panciroli har yderligere sagt, at »det er rigtigt, at en af hans medbrødre venligt har bedt ærkebiskop Camara om at tænke på de pligter, han har over for sit store ærkebispedømme, og at det er hans første og vigtigste opgave at være hyrde for den lokalkirke, der er betroet til hans omsorg«.

Nu har ærkebiskop Camara i et interview til »National Catholic Reporter« Washington korrespondent, Mark Winiarski fortalt, at kardinal Jan Willebrands af Utrecht, der er præsident for Sekretaria-

Fortsætter på bagsiden

Mod religiøs afspænding i Kina

Ny lovgivning for skoler og biblioteker

Som omtalt i »katolsk orientering« nr. 7 deltog der også to katolske kinesiske biskopper som observatører i Den kinesiske Folkerepubliks sidste folkeforsamling. Ifølge KIPA mener det italienske dagblad »Avvenire«, der står paven og det italienske episkopat nær, heri at turde skimte »en anelse af håb« for det religiøse liv i Kina.

Foruden de to katolske biskoppers deltagelse i folkeforsamlingen nævner »Avvenire« en række andre kendsgerninger, der

kunne tyde på en afspænding på det religiøse område, blandt andet den nye skolereform, der ikke længere tillader, at elever udelukkes fra skoler af ideologiske grunde, ophævelsen af et forbud mod visse af den klassiske litteraturs værker og offentlig adgang til biblioteker, der hidtil har været lukket for offentligheden. »Lad os håbe, at det snart ikke længere er en forbrydelse, at en kristen er i besiddelse af en bibel eller evangeliet«, slutter bladet.

»Bandlyst« præst løsladt i Sydafrika

»Katolsk orientering« bragte i nr. 12 1977 en Kipa-meddelelse om, at p. Smangaliso Mkatshwa, generalsekretæren for den sydafrikanske bispesynode var »bandlyst« for 5 år. I nr. 19 bragtes en NC-meddelelse om, at han den 19. oktober 1977 sammen med 50-70 andre var blevet fængslet, uden at der rejstes nogen anklage mod dem. Nu meddeler NC fra Washington, at p. Mkatshwa blev løsladt 14. marts i år. I tiden 10-14.

marts blev i alt 10 af de den 19. oktober sidste år fængslede løsladt. Blandt dem er også Percy Qoboza, redaktøren for Johannesburg-dagbladet »The World«.

P. Mkatshwa har nu genoptaget sit arbejde for den sydafrikanske bispekonference, men han er stadig »bandlyst«, hvorved hans bevægelsesfrihed er stærkt indskrænket, ligesom han stadig har forbud mod at udtale sig offentligt i tale og skrift.

Ordenssamfund opløses under tvang i Tjekkoslavakiet

Bratislava (KIPA) — Der er stadig flere og flere tegn i Tjekkoslavakiet på, at regeringen vil opløse de religiøse ordener i landet. Imidlertid er man fra regeringens side bange for, at dette vil skabe for megen uro i befolkningen. Derfor tager de statsansatte kirkesekretærer rundt til præstegårdene og opfordrer præsterne til at give deres tilslutning til ordenernes opløsning fordi »ordenerne i vore dage også af

kirken betragtes som noget forældet«. Regeringens embedsmænd giver som grund herfor, at kirkens karitative arbejde er blevet overflødig i den socialistiske stat, der helt har overtaget de sociale opgaver.

»Koncentrationsklostre«

Allerede i 1950 blev Tjekkoslavakiets klostre beslaglagt, og beboerne anbragt i koncentrationsklostre under stadig op-

syn. I Dubceks tid kunne præsterne igen arbejde i sjælesorgen og søstrene i sognene og på hospitalerne. Men efter 1971 strammedes kursen atter. Ordensfolk blev igen samlet i koncentrationsklostre, og det blev forbudt at optage novicer. Den internationale sammenslutning af ordensforesatte har protesteret mod den umenneskelige behandling af ordensfolk i Tjekkoslavakiet.

Børnesiden **HEJ!**

I vor lille kirkehistorie har vi indtil nu slet ikke hørt noget om Danmark og det øvrige Skandinavien, vikingernes hjemland.

Vi er nu kommet til året 800. Det hedenske Norden møder nu for første gang kristendommen og det takket være et modigt arbejde af en enkelt mand:

Ansgar

Ansgar blev født i Nordfrankrig i 800 eller 801. Han fik undervisning i en klosteskole hos benediktinerne i Corbie i nærheden af den franske by Amiens. Efter sin skolegang blev Ansgar munk i samme kloster.

Fra dette kloster drog nogle munke ud for at forkynde evangeliet for saksere. For at hjælpe disse missionærer stiftede Corbies abbed Adalard i 822 et nyt kloster ved Weserfloden i Saksemes land. Klosters navn er: Ny Corbie (Neu Corvey). Ansgars modersmål var frankisk. Men da han også havde lært saksisk, var det næsten en selvfølge, at han kom med de første munke til det nye kloster. Her fik Ansgar en opgave, han godt kunne lide. Han blev lærer ved klosterskolen og underviste klostrets unge munke, selv om han selv kun var 21 år. Dette arbejde kunne have været hans livsopgave. Men snart kaldte Gud ham til et farefuldt liv langt væk fra det fredelige kloster.

Kongekrig i Danmark.

Karl den Stores søn, kejser Ludvig den Fromme, havde hele tiden besvær med sine naboer i Norden, de danske vikinger.

Hele Europa frygtede disse vikinger. På deres hurtige skibe sejlede de langt op ad floderne overalt i Europa. De plyndrede byer og klostre.

I deres hjemland kunne vikingerne heller ikke leve i fred med hinanden. Der var hele tiden krig mellem de mange vikingekonger. Dette var også tilfældet for den danske kong Harald Klak. Han vidste, at han ikke kunne holde sig på tronen uden udenlandsk hjælp. Derfor rejste han til den mægtige Ludvig den Fromme og bad ham om

militær støtte. Ludvig ville hjælpe, men på én betingelse: Harald skulle lade sig døbe og blive kristen. Han gik ind på dette, især da man lovede ham fine dåbsgaver! Harald blev døbt i Sct. Albani kirke i Mainz. Dåbsfesten varede flere dage.

For at være sikker på, at Harald Klak virkelig ville leve som kristen, besluttede Ludvig den Fromme, at to præster skulle ledsage den ny kristne konge overalt. Næsten ingen ville påtage sig denne opgave. Alle var bange for den voldsomme vikingekonge. Men Ansgar og en medbror følte sig kaldet af Gud til denne opgave.

Ansgar til Danmark og Sverige.

Harald Klak blev slået af en rival kort tid efter at han var kommet hjem. Da han måtte flygte, gav Ludvig den Fromme ham et stykke land af sit eget rige.

Her kunne den svage konge Harald Klak regere i fred. Ansgar fulgte med kongen, men indså snart, at livet som præst ved hoffet nu var meningsløst for ham.

En ny opgave meldte sig. Den svenske konge Bjørn fra Birka bad kejseren om en præst. Han var blevet interesseret i kristendommen. I Birka fandtes nemlig en lille kristen menighed - vel især af udenlandske købmænd.

Ansgar rejste med et købmandsskib til Birka. Det var nær blevet hans sidste rejse. Skibet blev overfaldet af sørøvere. Ansgar mistede alle sine bøger og ejendele. Han og de øvrige reddede livet ved at springe over bord og svømme ind til land. De fortsatte den lange rejse til fods over land. Udnattet og med tomme hænder kom Ansgar til Birka.

Her fik han en god modtagelse af kong Bjørn. I halvandet år arbejdede han som missionær i byen. Han byggede en kirke og menigheden voksede.

Pavelig legat for Norden.

Ansgar rejste derefter tilbage til Hamburg, hvor han blev viet som ærkebiskop. Pave Gregor d. 4. var så tilfreds med hans arbejde i Norden, at han udnævnte ham til pavelig legat »blandt alle de folk, svenske, danske, slaver eller andre, som bor i de

Steins statue af Ansgar foran Marmorkirken i København, tegnet af E. Lundgren. Rosenkransen er dog en fejltagelse. Den kom først i brug 400 år senere.

egne, for hvilken troen har åbnet døren«.

I Hamburg oprettede Ansgar et kloster med en tilhørende skole.

Alt går tabt.

Ansgar fik Ebos som efterfølger i Birka. Missionsarbejdet gik tilbage og til sidst i stå. Efter kong Bjørns død blev de kristne forfulgt. Ebos' efterfølger blev jaget bort og kirken ødelagt.

Også i Danmark forbød kong Horik, at man omvendte sig til kristendommen.

I 840 døde Ludvig den Fromme. Hans tre sønner, Karl den Skaldede, Lothar og Ludvig den Tyske kunne ikke enes om arven af deres fars mægtige rige. I mange år førte de krig mod hinanden. Landet blev svækket af den blodige krig.

I 845 sendte Horik en

flåde på 600 skibe op ad Elben, hvor det lykkedes dem at plyndre Hamburg. Ansgar og hans munke måtte flygte fra deres kloster. De nåede kun at redde nogle relikvier. Hele klosterets rige bibliotek brændte op. Ansgar var nødt til at rejse til Bremen, hvor han kunne være i sikkerhed. Han blev Bremens biskop.

Ansgars sidste leveår.

I 849 blev der endelig slutet fred mellem de tre rivaliserende konge-brødre.

Ludvig den Tyske blev konge over Tyskland og derved Danmarks nye nabo. Ansgar kom tit til Danmark som Ludvig den Tyskes politiske udsending.

Lidt efter lidt opstod der gensidig sympati mellem den hedenske danske kong Horik og biskop Ansgar. Kong Horik gav Ansgar tilladelse til at prædike den kristne tro i sit land og til at bygge en kirke i Hedeby ved Slesvig.

I Sverige gav kong Oluf Ansgar tilladelse til at genopbygge kirken i Birka og at genoprette menigheden.

I 853 blev Horik dræbt af nogle slægtninge. Han efterfulgtes af Horik den Yngre, som ville bevare det gode forhold til Ansgar.

Han forærede ham endda en grund i Ribe, hvorpå der kunne bygges en kirke og gav tilladelse til, at en præst måtte have stadigt ophold der.

Ansgar oplevede ikke at se kirken i Ribe færdigt bygget.

Han døde d. 3. februar 865 i Bremen, hvor han blev begravet foran alteret i Sct. Peters kirke.

Jan Ophoff

Mens Ødbert holder processionskorset, døber Ansgar et barn ved en kilde i det frie. Tegnet af E. Lundgren efter et maleri af Christen Dalsgaard, udstillet på Charlottenborg i 1878, for præcis 100 år siden.

HEJ! Quiz

Denne gang var det lidt småt med løsninger på »Hej Quiz« i K.O. nr. 6. Var det svært?

1. Middelhavet IX
2. Canterbury VI
3. Saksemes hjemland X
4. Rom III
5. Tyskland VIII
6. Britannia I
7. Frankrig VII
8. Jylland V
9. Konstantinopel IV
10. Irland II

Den heldige vinder:

Jens Otto Moll, 13 år, Haderslev... en bog »Tiggerdrengen Jugga«

Fra det første katolske præstemøde efter reformationen 8. - 10. november 1881 i Århus. Fra venstre i bageste række: Brinkmann, Stræter, Lohmann, Perger, Schmitz, Kerff, von Euch (senere biskop), Grüder (sognepræst for Skt. Ansgars Kirke og leder af præfektoret Danmark), Niehaus, Liehtle, Heiden, Freuud, Böhmer, Johansen, Storp, Ortved, Pohl, Heimke, Witte, Teuten, Schmitt.

Bispedømmet jubilerer

Den 22. maj 1953, altså for 25 år siden, blev det den danske offentlighed bekendt, at pave Pius XII med et apostolsk brev, dateret 29. april, havde ophøjet det daværende apostolske vikariat Danmark til bispedømme og udnævnt den apostolske vikar, Theodor Suhr, til dets første overhoved med titlen »Biskop af København«.

Ved Czeslaw Kozon

Den ydre ramme omkring bekendtgørelsen af pavens beslutning var det store katolske pinsestævne, som afholdtes i København i dagene 22.-24. maj. Selv om dette stævne var planlagt uafhængigt af og i udvidenhed om den forestående oprettelse af bispedømmet, var det dog en passende festlig begyndelse på den nye æra. Mellem 8-10.000 katolikker overværede i Frederiksberg Have den højtidelige pontifikalmesse, der blev celebreret af Kölns ærkebiskop, Kardinal Frings, og under hvilken et direkte radiobudskab fra paven blev transmitteret.

På Kristi Legems fest, den følgende 4. juni, overtog biskop Suhr formelt ledelsen af bispedømmet i sin nye egenskab af residierende biskop, først om formiddagen ved en ceremoni i bispekontorets daværende lokaler i Amaliegade, om aftenen i mere højtidelige rammer under en messe i Skt. Ansgars Kirke i Bredgade.

Betydningen

Men hvor betydningsfuld var egentlig denne begivenhed? Umiddelbart og udadtil skete der jo ingen nævneværdige ændringer. Den samme person fortsatte at lede kirken, bistået af sine hidtidige medarbejdere. I år, hvor vi fej-

rer det forholdsvis beskedne jubilæum, vil mange måske stille det samme spørgsmål: Hvilken forskel gør det, om vi nu er vikariat eller bispedømme?

De kirkeretslige svar er hurtigt givet og for den menige katolik måske uden større betydning: En »rigtig« biskop leder i eget og ikke i pavens navn en del af universalkirken, som det er tilfældet med en apostolsk vikar, der godt nok er bispeviet og udstyret med alle biskoppelige fuldmagter, men teologisk ikke knyttet til den hjord, han rent faktisk leder, men som titularbiskop til et ikke mere eksisterende bispedømme i en egn, der tidligere var katolsk. Som følge deraf kan en vikar heller ikke på stedet have nogen egentlig domkirke med et fast bispesæde, vikariatets sogne er ikke sogne, men missionsstationer og de ansvarlige præster ikke sognepræster, men missionærer. Endvidere er et vikariat gennem den romerske Kongregation for Troens udbredelse, »Propaganda Fide«, i højere grad afhængig af Den hellige Stol.

En anden kendsgerning, der også kan fratage begivenheden noget af det sensationelle, er vel den, at oprettelsen af bispedømmet skete i en tid, hvor man som katolik for

længst havde accepteret kirkens status i Danmark som mere eller mindre etableret, og hvor de værste fordomme mod den var manet i jorden. Et helt andet indtryk gjorde uægteligt de begivenheder i forrige århundrede, hvorved Danmark igen fik en selvstændig plads på den katolske kirkes verdenskort.

19 ordener kaldt til Danmark

Den første begyndelse blev gjort i 1868. Efter at Danmark i adskillige år havde stået under forskellige tyske biskoppers jurisdiktion, til sidst og mest intensivt under biskoppen af Osnabrück, oprettede Pave Pius IX i det år Det apostolske Præfektur Danmark, der hurtigt også kom til at omfatte Island. Dets første leder blev Skt. Ansgars Kirkes sognepræst, den i Schwerin fødte Hermann Grüder. Denne nidkære præst døde dog allerede i 1883, kun 55 år gammel.

Hans efterfølger blev den mangeårige sognepræst i Fredericia, Johannes von Euch, født 1834 i Meppen. Med hans virke begyndte en lang og blomstrende periode for kirken herhjemme. De fleste af vore menigheder blev grundlagt i hans tid, og ligeledes blev de for-

skellige ordner, nemlig 10 mandlige og 9 kvindelige, kaldt til landet af Mgr. von Euch.

Fra 8 til 27 sogne

Et resultat af dette ihærdige virke var præfektorets ophøjelse til apostolsk vikariat i 1892 og Mgr. von Euchs udnævnelse til dets første vikar med bisperang. Især det sidste aspekt var revolutionerende. I Mgr. von Euchs bispevielse så man forbindelsen genoprettet til den danske middelalders store bispekikkelser, Eskil, Absalon, Lage Urne, m.fl. For første gang siden den sidste århusbisp, Ove Billes død i 1555, bortset fra Biskop Niels Steensens meget hæmmede virke i 1600-tallet, residerede der i Danmark atter en person, som besad alle sakramentale fuldmagter. Den festlige modtagelse af biskop von Euch ved hans hjemkomst fra bispevielsen i Osnabrück om aftenen den 20. oktober 1892 var et udtryk for oprigtig glæde blandt danske katolikker.

Biskop von Euch døde den 17. marts 1922 i en alder af 88 år. I knap 40 år havde han været kirkens overhoved i Danmark, deraf de 30 som biskop. Da han overtog ledelsen af præfektoret i 1884 talte

det 8 sogne. Ved sin død kunne han videregive et vikariat bestående af 27 sogne. Hans efterfølger blev sognepræsten i Vejle, præmonstratenseren Josef Brems. Da han tiltrådte, var kirken herhjemme som sagt vokset betydeligt. En manifestation heraf var bl.a. den første og hidtil eneste danske Eukaristiske Kongres, som afholdtes i København i august 1932. Foruden de nordiske bisopper deltog kardinalerne Willem van Rossum, Propagandakongregationens præfekt, og August Hlond, Polens Primas. Det var i øvrigt denne kongres, der gav arrangørerne ideen til det ovenfor omtalte pinsestævne. I biskop Brems' tid blev Island udskilt fra det danske vikariat og oprettet som selvstændigt præfektur. Forholdsvis tidligt, i 1938, opgav biskop Brems sin danske mission og vendte tilbage til sit fædreland, Belgien, hvor han døde i 1958.

Første indfødte biskop

I biskop Brems' efterfølger, benediktinerpateren Theodor Suhr, fik Danmark sin første indfødte biskop i nyeste tid. Den unge og for den danske offentlighed ukendte præst var af Pius XI udnævnt til titularbiskop af Balecio og bispeviet i Rom den 15. januar 1939 af Propagandakongregationens nye præfekt, Kardinal Fumasoni Biondi.

I biskop Suhrs første år indledtes bestræbelserne på en genoprettelse af hierarkiet i Danmark. Et beskedent skridt i den retning blev taget allerede i 1941, idet Skt. Ansgars Kirke i København blev erklæret for vikariatets hoved- og moderkirke, altså et forløberstadium for den egentlige domkirke.

Den begivenhedsrigeste tid var således årene op til 1953. De mest grundlæggende initiativer var taget. Hvad mere skulle man da vente i form af status? Nu gjaldt det jo blot om, at det påbegyndte værk måtte vokse. Det er vel i lyset af denne støtte og rolige ændring af kirkens kirkeretslige forhold, man må betragte den tilsyneladende mangel på begejstring, da kulminationen endelig kom med hierarkiets genoprettelse.

Selvstændig med egen biskop

Men selv om begivenheden i 1953, som vi konstaterede ovenfor, kun betød lidt for det kirkelige liv i dagligdagen, så var bispedømmets oprettelse dog en skelsættende hændelse for

den danske kirkes selvbevidsthed. Er det mon af ringe betydning at vide sig på lige fod med lokalkirkerne i Köln, Paris eller for den sags skyld i Rom, selv om vor tradition og ikke mindst antallet af katolikker tvinger os til en vis beskedenhed?

Eller er det af mindre betydning som leder at have en biskop, der på lige fod med naboen i Osnabrück har et direkte og personligt ansvar for den ham betroede lokalkirke og i det uundværlige fællesskab med biskoppen af Rom også for Verdenskirken? Som Pastor Hubert Messerschmidt så rigtigt sagde i en prædiken holdt i Skt. Augustins kirke den 7. juni 1953: Kun i tro kan vi forstå, hvad det indebærer af nåde og af pligter at være et selvstændigt bispedømme med egen biskop.

I 1953 blev kirken i Danmark myndig. At vi fortsat forblev under Propagandakongregationen var en administrativ og ikke en teologisk sag. Under vor nuværende biskop Hans L. Martensen, er da også denne kendsgerning blevet ændret, idet Danmark sammen med de øvrige skandinaviske lande fra at være underlagt Propagandakongregationen sidste år blev overført til Bispekongregationens kompetenceområde. Hermed blev vi også i administrativ henseende ligestillet med de øvrige europæiske bispedømmer.

Festlighederne

Ved overgangen til »ius commune«, altså til bispekongregationens område ophørte vi officielt med at være missionsland. Denne anerkendelse fra Roms side må dog ingenlunde få os til at tro, at opbygningsarbejdet er fuldent. Det vil vel heller ingen føle sig fristet til, og det er godt, at vi ikke har skullet fremvise håndgribelige resultater i den store stil, thi i så henseende er vor nye status sikkert ufortjent. Vor endelige indtræden i det ordentlige hierarki må ikke betragtes som en belønning, men som en stimulering til at lægge endnu flere kræfter i udbredelsen af evangeliet.

Beskedent som jubilæet er også de festligheder, hvormed det markeres. Den 29. april, på selve jubilæumsdagen, vil biskop Martensen præsidere ved en festmesse i Skt. Ansgars Kirke kl. 17. De troende opfordres til at slutte talstærkt op om biskoppen ved denne lejlighed, thi ingen anledning er bedre end den hellige messe til at frembære vor taksigelse og forbon.

Besættelse og exorcisme

Retsagen om djæveluddrivelse i det vesttyske Klingenberg og denne exorcismes sørgelige følger har fået bølgerne til at gå højt, både i folks hoveder og i pressen, ikke mindre inden for end uden for kirken. En rolig, ærlig og tålmodig betragtning af de problemer, der ligger bag denne affære, er på sin plads, skriver Karl Rahner i sin artikel.

Af Karl Rahner

Retsagen om djæveluddrivelsen i det vesttyske Klingenberg og denne exorcismes sørgelige følger har fået bølgerne til at gå højt, både i folks hoveder og i pressen, ikke mindre inden for end uden for kirken. Sensationspressen finder vel snart et andet emne og hele historien fra Klingenberg vil da være glemt, men begivenhederne vil fortsat øve deres virkning ved at fastholde den udtalte usikkerhed hos mange troende, selv om de kirkelige autoriteter ånder lettet op, som om alt var godt igen.

En rolig, ærlig og tålmodig betragtning af de problemer, der ligger bag denne affære, er altså på sin plads.

Hypotetisk eller absolut?

Man må skelne skarpt mellem to spørgsmål, der hænger sammen men ikke er identiske. Det første og egentlig teologiske spørgsmål drejer sig om, hvorvidt der eksisterer eller ikke eksisterer personlige åndsvæsener ved siden af og oven over menneskene, væsner der må opfattes som værende i stand til at påvirke vor verden og vor historie. En katolsk kristen ved sig i sin trossamvittighed bundet til det, Bibelen og kirkens læreemбеde udtaler, hvor det taler absolut bindende, men også kun der. Men i det foreliggende tilfælde er spørgsmålet netop, om kirkens bindende udtalelser taler hypotetisk eller absolut. Hvis de taler hypotetisk, vil de erklære, at sådanne

»magter og myndigheder«, hvis de har en eksistens som personvæsner, i så fald er skabninger og ikke Guds jævnyrdige modstandere »fra begyndelsen af«, at de er undergivet Guds herredømme, og at en kristen i sit fællesskab med Gud og hans nåde er blevet befriet fra disse magter i sin egen, individuelle frelseshistorie.

Hvis derimod kirkens udtalelser taler absolut, bekræfter de, at sådanne magter eksisterer. Det forekommer mig, at sagens akter vedrørende disse første to problemer endnu ikke er afsluttede.

Onde magter

Nye tider med ændrede verdenshorisonter bringer nu engang nye spørgsmål på bane. Man bør ikke lade, som om man hurtigt og uden videre overvejelse blot kunne trække et færdigt svar op af traditionens skuffe, for denne tradition kan nemlig også indeholde forestillinger og teorier fra en fortid som senere — og med rette — opgives. Det må de »konservative« teologer tage til efterretning. Men de »progressive« skal heller ikke lade, som om hele læren om (gode og onde) engle blot var en teori, som man i vore dage kan droppe med et overbærende smil. Når kirken ud fra Det nye Testamente forkynder, at mennesket ved Jesus Kristus og af hans nåde ejer en umistelig frihed over alt det meningsløse og det ondes magter og myndigheder, der alt for indlysende er med til at præge

menneskets tilværelse i denne verden, så kan vi roligt foreløbig lade et første spørgsmål om hypotesen stå åbent og overlade resten til den enkeltes trosbevidsthed.

Exorcismen

Det andet spørgsmål drejer sig om det fornuftige eller ufornuftige i det traditionelle ritual for djæveluddrivelse. Det er helt selvfølgelig, at man kan bede om Guds bistand under en sygdom, eller om helbredelse for en sygdom, af hvilken art den end måtte være. Det er den fornuftige kerne i enhver form for exorcisme. Men dermed er der endnu intet sagt om en sådan forbøns konkrete form i forbindelse med sjældne sygdomme, og hvis den traditionelle, givne form for exorcisme snarere fremkalder angst på grund af en primitiv djævleetro, bør den afvises. Derfor har de kirkelige myndigheder absolut den pligt, at overveje om de ikke simpelt hen skulle afskaffe det gamle ritual for exorcisme.

Besættelse

Selv om nogen skulle mene, at måtte besvare det første spørgsmål om åndsmagternes eksistens og deres magt over mennesker med et ja, og at der altså kunne eksistere noget sådant som en besættelse, som blokerer menneskets frihed og frelsesforhold til Gud, så ville man alligevel være nødt til at ty til psykologiens, psykiatriens og parapsykologiens samlede nuværende viden. Ud fra

denne viden måtte man så nøgternt spørge sig selv, om man i et konkret tilfælde for alvor kan hævde, at der er tale om en besættelse. Hvis dette overhovedet forekommer, er det i hvert fald uhyre sjældent, for de kriterier, som det gamle romerske ritual angiver for at afgøre dette, er ikke længere tilstrækkelige i vore dage. I dag kan vi være rettroende uden at tro på hekse, og i praksis kan vi også »klare« os uden at regne med djævelbesættelser. Selv om man kunne tænke sig førstnævnte, hypotetiske eller eksisterende magters og myndigheders indflydelse,

ville resultatet af denne indflydelse ligge indenfor det område, vi erfaringsmæssigt kalder sygdom. Og sygdomme bekæmpes med lægemidler.

Satan

Når Paulus tolker sin smertefulde sygdom — hvad den så ellers har bestået i — som »en Satans engel der slår ham i ansigtet« (2. Kor. 12,7) og beder Gud om, at denne plage måtte vige fra ham, så har han sikkert til en vis grad bedømt situationen rigtigt. Men Paulus lader det stå helt åbent, hvordan man teologisk vil tolke den, og

han ville bestemt ikke have noget imod, hvis vi i dag opfattede det som rimeligt og nødvendigt at henvende os til en læge med en bøn om hjælp i en sådan sygdom.

Om man altså besvarer det første teologiske spørgsmål med ja eller nej, behøver det ikke gøre nogen forskel for en kristen, hverken i privat eller kirkelig sammenhæng, for en kristen bør altid bede, som om alt afhang af Guds forsyn og samtidigt handle således, som om alt afhang af ens egen handling, mens man i sin bøn overdrager al sin handling og afmagt i Guds varetægt.

Under anklage for piges død

Aschaffenburg (NC) — To tyske præster er under anklage for at have forvoldt en ung epileptisk pige, Anneliese Michels død, fordi de i forbindelse med deres forsøg på exorcisme (djæveluddrivelse) har unddraget den syge pige lægebehandling. Også hendes forældre er af samme grund under anklage.

Anneliese Michel døde 1. juli 1976 i sit hjem i Klingenberg — efter lægernes opfattelse — af kronisk underernæring og dehydrering (tørst) efter i 11 måneder at have vægret sig ved at tage mad og drikke til sig. I samme periode forsøgte de to præster, den 67-årige P. Arnold Renz og den 40-årige P. Ernst Alt at drive onde ånder, som Anneliese

mente, hun var besat af, ud af hende.

Foruden sin epilepsi led Anneliese også af en form for sindssyge, der gjorde, at hun dels ikke ville spise og drikke, dels mente, at hun var besat af onde ånder. Ganske som andre patienter, der lider af sådanne vrangforestillinger, talte hun med ændret stemme, når hun mente at være talerør for onde ånder som Hitler, Stalin, Judas, Nero og Satan.

Biskoppen skal give tilladelse

Anneliese Michels død vakte stor ophidselse i mange kredse i Vesttyskland. Mange var oprørte over, at forældrene og præsterne havde afbrudt lægebehandlingen. Læger

udtalte, at Anneliese ikke behøvede have været død, hvis man i tide havde fået hende under behandling. Enkelte mente, at Anneliese var død som helgeninde og ønskede at få hendes lig gravet op for at forvise sig om, at hendes legeme ikke var gået i forrådnelse. For at få sagen afklaret og gemytterne til ro, blev hendes lig omsider gravet op, og det viste sig, at det var i en fremskreden tilstand af forrådnelse.

Kirkeloven tillader kun, at exorcisme udføres af en person, der på forhånd har indhentet biskoppens tilladelse, og kun hvis en undersøgelse godtgør, at der er god grund til at formode, at hverken en fysisk eller psykisk lidelse kan give en rimelig forklaring på den pågældendes symptomer. Det er derfor tyske læger er så ophidsede over Annelieses død, fordi de symptomer, hun udviste, er så kendte og så taknemlige for behandling.

Nyt om katolske tidsskrifter

prosit

Dette er Prosits første nummer med den nye redaktion. I forbindelse med udskiftning af redaktionen har der været debat om bladets fremtidige linie. Efter at en resolution på DUK's årsmøde om at »Forsamlingen kunne ønske at DUK's blad Prosit i sin fremtidige kurs vil undgå ensidig politisk behandling af de temaer, der tages op i bladet« var blevet forkastet, udtaler den nye redaktion, at den helt tilsluttet sig den gamle redaktions princip og ønsker at skabe et åbent blad med plads til alle opfattelser.

Der bringes et interview med Tove Jørgensen, student fra Niels Steensens

Gymnasium og tilhørende højreskolen af Folkekirken, om hendes stilling til abortproblemet. Der følger et uddrag af Kristeligt Folkepartis abortpjecce og et digt af Klaus Rifbjerg »Foster«.

Richardt Hansen skriver om »Det regionale ungdomsarbejde blandt unge katolikker i København og på Sjælland«. Kurt Christensen om »Ministrantgruppen ved Vor Frue Kirke i Næstved«, og kb fortæller om en week-end på Langeland, arrangeret af AC's ungdomsarbejde.

P Niblers diskussionsoplæg fra de nyligt afholdte regionalmøder om ungdomsarbejdets vilkår og muligheder i Danmark netop nu følges af Willem Wuyts leder »Provokation« fra »katolsk orientering« nr. 3 i år.

kb/ct fortæller om et møde i Lyngby KUK »Old Boys« (12-14 år), og der bringes en samtale med lederne af Birkerød KUK

DUK's nye strukturer (af Gottfried Grünwald) genoptrykkes fra »katolsk orientering« nr. 16/1977 og Bjørn Håkonsen, Niels Steensens Gymnasium mæner »Til kamp mod ligestyldigheden«

To bøger anmeldes: Thomas More: Utopia og Bent Haller: Katamaranen. Efter program for sommerens lejre og arrangementer bringes referat af DUK's årsmøde 4 marts 1978.

Prosits adresse: Sekretariatet, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Prisen er formentlig uændret.

Fra højre forældrene Josef og Anna Michel, p. Renz og p. Alt ved Klingenbergprocessens begyndelse.

Helder Camara

Fortsat fra forsiden

tet for de kristnes Enhed, den 22. marts telefonisk har meddelt ham, at de rejserestriktioner, som pave Paul VI havde pålagt ham i november 1977, var ophævede. Det var samme dag, at Vatikanets talsmand p. Romeo Panciroli erklærede, at Vatikanet aldrig havde søgt at begrænse ærkebiskop Camaras rejser.

Bøjer sig loyalt

Ærkebiskop Camara, der af loyalitet over for paven ikke ville udtale sig i detaljer om Vatikanets restriktioner, sagde, at skønt kardinal Willebrands havde sagt, at han igen kunne rejse, som han ønskede, mente han dog, at Vatikanet ville foretrække, at han blev hjemme og beskæftigede sig med sit eget ærkebispedømmes problemer.

Sovjetstatens kamp mod »religiøse levn«

Kijev (KIPA) — Det er stadig den sovjetiske stats mål at udrydde de »religiøse levn« i befolkningen — skriver det i Kijev udkommende dagblad »Pravda Ukrainy«. »Partiet og den sovjetiske stat garanterer den enkelte borgers ret til selv at bestemme sin indstilling til religionen, men benytter samtidig alle midler til at indvirke på de troendes bevidsthed for at befri dem

Sveriges nye katolske biskop Hubertus Brandenburg i audiens hos det svenske kongepar den 20. marts.

Flere bodsgudstjenester med generalabsolution i USA

Lansing, Michigan (NC) — I Lansing, Flint og Ann Arbor i Michigan afholdtes i fastetiden i år adskillige bodsgudstjenester, hvor der blev givet generalabsolution, når deltagerens antal gjorde dette ri-

meligt. Bodsgudstjenesterne blev ledet af biskop Kenneth J. Povish af Lansing.

Lignende bodsgudstjenester afholdtes i Memphis, Tennessee i adventstiden i 1976 og i Newark, New Jersey og Grand Rapids i Michigan i adventstiden 1977. Disse bodsgudstjenester, der især sigter på katolikker, der er blevet fremmede over for kirken, har hver gang samlet meget store menneskemængder.

Fremsynethed

Formanden for Vatikanets kongregation for Sakramenter og Gudstjeneste, den australske kardinal James Knox kritiserede bodsgudstjenesterne i Memphis i 1976. Kardina-

len sagde, at biskop Carroll Dozier af Memphis hermed brød kirkens regler for generalabsolution. Biskop Dozier har imidlertid forsvaret disse gudstjenester og sagt, at de er »et eksempel på hvordan de almindelige troendes og de ledendes fremsynethed falder sammen, når det gælder troens liv«. I øvrigt mener biskop Dozier, at det er i overensstemmelse med Vatikanets retningslinier, at den lokale biskop afgør, om generalabsolution i det enkelte tilfælde er rimelig, fordi de tilstedeværende præster ikke i en overskuelig tid vil kunne give absolution til de mange, der ønsker at modtage bodens sakramente.

Meddelelsesmidlerne og den nye kirkeret

Teknikkens sprog ikke juristernes

Vatikanet (NC) — Da den pavelige kommission for meddelelsesmidlerne for nyligt holdt plenarmøde i Rom var et af de vigtigste punkter på dagsordenen, hvordan reglerne for disse midlers benyttelse skulle udformes i den nye codex af den kanoniske lov.

Den nye codex er en revision af codex fra 1917, der naturligvis ikke beskæftigede sig med moderne elektroniske medier. I den nye codex skal der gives udtryk for kirkens lære om meddelelsesmidlerne, sådan som den er kommet til udtryk i Det andet Vatikanconcils dekret om samfundets meddelelsesmidler og i pave Pauls udtalelse fra 1971 om »Communio et Progressio«.

Kommissionen gør opmærksom på de problemer, der kan opstå, fordi kirkeretseksperternes sprog ikke er det samme som det tekniske sprog, der benyttes af dem, der arbejder med meddelelsesmidlerne. Kommissionen har også udtrykt bekymring over, »at der ikke er nok kendskab til kirkens lære om samfundets meddelelsesmidler — ikke engang i kirkelige kredse«.

Udkast til den nye kanoniske lovs afsnit om samfundets meddelelsesmidler er allerede sendt til de forskellige nationale bispekonferencer til drøftelse og kritik. Bispekonferencernes svar vil være den pavelige kommission i hænde inden årets udgang.

Søstre leder sogne

(KIPA) — På grund af den store præstemangel i Sydamerika er det mere og mere almindeligt, at det er ordenssøstre, der leder sognene. En brasiliansk søster beskriver i det nyeste nummer af bladet »Nuevo Mundo«, hvordan de arbejder. Søstre forvalter visse sakramenter: dåb, ægtevielse og de syges salvelse. Bodens sakramente og eukaristien er nu som før forbeholdt præsterne. Det er, som om søstre har lettere ved at komme i

kontakt med befolkningen end præsterne, som folk ofte mener der står penge eller politiske interesser bag. Det lykkes da også søstre at vinde flere og flere mennesker for troen.

Ordenssøstre gør et stort socialt arbejde på at udrydde analfabetisme og opretter fagskoler.

Prætestuderende i Zaire

Rom (NC) - Antallet af prætestuderende i den centralafrikanske republik Zaire er i løbet af de sidste to år vokset med 308 til 703. Imidlertid er det et stort problem, at selv om mange påbegynder studiet, er der mange, der forlader seminariet det sidste år uden at ønske at blive præstevede.

I år er der således 295 første-års studerende mod 216 sidste år. Studiet består af 3 år filosofi og 4 år teologi. I år er der imidlertid kun fem prætestuderende tilbage på det sidste års teologiske studium.

Næste nummer udsendes den 10. maj

Påsat kirkebrand

Wilna (KIPA) — Da medlemmer af den sovjetiske hjælpemilits for nylig havde sat ild til den katolske St. Georgskirke i den litauiske industriby Schjauljai, skal der have været heftige stridigheder mellem militæret og befolkningen på den ene side og milits- og KGB-grupper på den anden side. Ifølge det i Frankfurt udkommende russiske emigrantblad »Posev« søgte KGB-funktionærer og militsgrupper sammen med det lokale brandvæsen at for-

hindre befolkningen i at slukke branden. Befolkningen henvendte sig derfor til garnisonens kommandant, der sendte et brandslukningshold af sted. Først efter en længere strid med KGB og det af militsen understøttede brandvæsen lykkedes det for soldater og befolkning i fællesskab at få slukket branden. Ophidselsen i byen var så stor, så myndighederne for at stille befolkningen tilfreds så sig nødsaget til at betale de af branden forvoldte skader.

Floyd Patterson, to gange verdensmester i sværvægtsklassen skriver autografer for skolebørn i Harlem. Hans besøg i en række katolske skoler var et led i ærkebispedømmet New Yorks aktion for disse skoler, hvor farvede lærere og børn udgør et flertal.

katolsk orientering

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjellagade 2, DK 7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen,
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering
og information

Tilsendes vederlagsfrit sanitlige katolske husstande
i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året,
som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK 4900 Nakskov.

Christiania, side 4
Valfarter, side 5
Valgresultaterne, side 6-7-8
»Herrens Bord«, side 9
Nyt om bøger, side 10

katolsk orientering

Forsigtig erklæring efter mødet i Chantilly

For første gang efter reformationen mødtes i nærheden af Paris repræsentanter fra alle kristne kirkesamfund i Europa

(KIPA) — For første gang har vi fra hele Europa været samlet til møde som repræsentanter for De europæiske kirkers Konference og Europas Katolske Bispekonferencer. Mødet fandt sted 10.-13. april 1978 i Chantilly i Frankrig. Vi har sammen lyttet til Guds ord og bedt. Vi har talt sammen om det, der rører sig i vore kirker og i vore lande: spørgsmål om enhed og fred, især i

Europa. Vi ønsker at give det videre, som vi her er nået til erkendelse af.

Vi er taknemlige for den enhed, der er skænket os i Kristus, samtidigt med at vi er opmærksomme på den splittelse, som vi endnu i denne time lider under. Det smerter os, at vi ikke er i stand til at gå sammen til Herrens bord, og at vi ikke kan give et helt og fuldt fælles vidnesbyrd om Herren. Vi beken-

der vore synder mod denne enhed og bekender samtidigt, at Herrens nåde er stærkere end al vor svigten. Det giver os mod til at stræbe efter den fulde enhed i Kristus. Vi tænker og taler på forskellige måder om den enhed, som vi søger. I fællesskab kan vi sige, at vi håber på og stræber mod det frie, fulde og mangfoldige fællesskab i Kristus.

Det er et frit fællesskab, fordi det har sit udspring i Guds frie nåde, fordi det bygger på den treenige Guds befriende, forløsende og forsonende handlen, og fordi det kræver troens, håbets og kærlighedens frie afgørelse. Som fuldt fællesskab vil det overvinde alle splittelser og fuldende det, der allerede er skænket os. Herren forer de forskellige lemmer, gaver og funktioner, de forskellige lokal-kirker, traditioner, former for spiritualitet og måder at udtrykke den ene tro på. Han forener det adskilte og forsoner, hvor der er fjendskab. »Han er vor fred« (Ef. 2,14).

Gøre det

Han forpligter alle kristne til at tjene enheden. Han siger til enhver af os: »Den, der ikke samler med mig, adspredes«. Der gives ingen efterfølgelse af Kristus, uden at man samtidigt er beredt til enhed.

Lad os derfor i fællesskab gøre det, der forener! Lad os i fællesskab tage fat på at vidne om hele evangeliet for hele verden med al vor kraft! Lad os efter Herrens forbillede bede om enhedens nåde for hinanden og med hinanden. Jo mere vi lærer af hinanden på alle vort livs områder

Martin Luther King 10 år efter snigmordet

»Katolsk orientering« har tidligere bragt meddelelse om, at man blandt sorte katolikker i USA ønsker, at kirken vil helgenkære den afdøde baptistpræst og ligeretsforkæmper Martin Luther King. Så vidt går Vatikanets dagblad »L'Osservatore Romano« dog ikke, men NC meddeler fra Rom, at bladet d. 4. april i anledning af 10 årsdagen for mordet på Martin Luther King brugte en hel side med artikler om ham og brudstykker af hans taler.

»L'Osservatore Romano« skriver i en af artiklerne om Martin Luther King, at »i mange år optrådte hvide katolikker i USA som racister og havde ansvar for så utrolige ting som at nægte sorte adgang til bispeddømmernes præsteseminarier og ligefrem udelukke dem fra visse hvide sogne«.

Tåbelige ledere

Bladet skriver endvidere, at denne baptistpræst fra Georgia, mens han levede, »ledede millioner af menneskers

samvittighed... »Imod sig havde han mange amerikanske staters slette lov og politiet, der blev ledet af ubarmhjertige og tåbelige mænd og desværre den overvejende del af den hvide befolkning, deriblandt mange af hans »brødre«, mænd, som var præster i andre religioner«.

»L'Osservatore Romano« opfordrer sine læsere til at læse og meditere over Martin Luther Kings skrifter — især i vore dage, »hvor nye falske profeter, der benytter vold som redskab til undertrykkelse, er på avisernes forsider«.

Pastor Martin Luther King, myrdet den 4. april 1968.

(Fortsætter på bagsiden)

Ordet pinse stammer fra det græske pentekoste, som betyder den 50. dag efter påske. Apostlenes Gerninger beretter om Helligåndens komme som stormvind og tunger af ild, tunger til at tale med. Den ukendte kunstner fra det 11. århundrede har givet det sin egen tolkning: Stormen og tungerne er blevet til fakler. I Helligåndens kraft skal troens lys bringes til alle folkeslag. Illustration i en perikopebog fra Salzburg.

Videnskaben misbruges i udslettelsens tjeneste

Den Norske Kirkes biskopper appellerer til øst og vest

Rustningskapløbet mellem stormagterne og udviklingen af atomvåben er i dag ikke kun en trussel mod verdensfreden, men vil også føre til ødelæggelse af den økologiske balance og til udslettelse af menneskelig liv og kultur.

Neutronbomben

Neutronbomben er det sidste resultat af rustningsindustriens udvikling. Dette nye våben vil især ramme mennesker og dyr, mens det skåner det materielle miljø. Alt liv i centrum af det ramte område vil ødelægges, mens mennesker og dyr i udkanten af nedslagsfeltet vil påføres varige skader blandt andet af genetisk art på grund af den uhyggelige stråleeffekt.

Foreløbigt er det kendt, at USA overvejer at fremstille et sådant våben og anbringe det på strategisk vigtige punkter i Europa. Der er grund til at regne med, at også Sovjetunionen vil være i stand til en lignende produktion. Dermed vil rustningskapløbet forøges på foruroligende vis, og samtidigt reduceres mulighederne for en gensidig nedrustning kraftigt.

Bispemødet vil i denne forbindelse også rette opmærksomheden mod den videnskab, forskning og teknologi, som gør fremstillingen af disse våben mulig, og dernæst mod de kræfter i samfundet, der favoriserer denne anvendelse af forskningsresultaterne. Så længe denne prioritering fra samfundets

side ikke ændres, og trykket på forskerne dermed ophører, vil kapløbet om at fremstille stadig mere frygtindgydende og ødelæggende våben bare fortsætte.

Sund fornuft

Biskopperne opfordrer derfor regeringen til fortsat at gøre sin indflydelse gældende for at hindre udvikling og brug af kernevåben — både i øst og vest. Samtidigt vil vi appellere til alle — ikke mindst politikere og forskere — om at gøre, alt hvad der står i deres magt for at standse den udvikling, der i dag finder sted inden for den moderne rustningsindustri.

Overtaget fra St. Olav Norge

Kirkeligt demokrati

Princippet for valg af pastoralrådet har siden det første valg i 1970 været det samme: I hver af bispedømmets 6 regioner vælges 1 lægmand/kvinde pr. påbegyndt 1000 katolikker (i kartoteket!), 1 præst pr. påbegyndt 10 præster samt 1 ordenssøster. Denne fordelingsnøgle forekommer enkel og demokratisk — men er den retfærdig?

Begge de forrige pastoralråd har i hvert fald haft øje for skævheden ved dette talles demokrati, som medfører, at de store sogne bliver overrepræsenterede, selv om deres stemmeprocent er lav, mens de mindre og de små sogne udelukkes, selv om deres stemmeprocent er høj. Og valgvedtægterne indeholder intet korrektiv, der lønner en høj stemmeprocent og straffer en lav.

Skal vi se på tal, der taler? Storkøbenhavn består ifølge lommekalenderen af 12 menigheder. Resten er provinsen. Af de 12 var de 10 repræsenteret med 20 valgte i 1970, de 11 repræsenteret med 18 valgte i 1974, og samtlige 12 med 18 valgte i 1978.

Resten af bispedømmet fik:

22 repræsentanter fra 15 menigheder i 1970, 27 repræsentanter fra 16 menigheder i 1974, 22 repræsentanter fra 13 menigheder i 1978.

26 menigheder er således slet ikke repræsenterede i det nye pastoralråd. Bliver deres eneste kontakt med rådet to halvårige mødereferater?

Begge forrige pastoralråd har drøftet problemet ved den manglende repræsentation, men alligevel hver gang stemt strukturændringsforslag ned. Man har diskuteret indirekte valg, hvor hver menighed sendte 1 medlem til pastoralrådet og en passende repræsentation fra præsterne og søstrene blev opnået. Men de store menigheders indvending mod indirekte valg er, at derved får en lillebitte menighed samme vægt som en stor. Det stemmer.

Men ville det nu ikke også stemme bedre med biskoppens syn på forskellen mellem politisk og kirkeligt demokrati, om alle fik lige vægt? Hvad der ville være tåbeligt i et politisk demokrati, hvor partiernes tal tæller, ville virke såre tiltalende i et kirkeligt demokrati uden partier: At se samtlige menigheder blive repræsenteret på lige fod. Pastoralrådets arbejde ville vække langt større interesse i hele bispedømmet, hvis det var hele bispedømmets pastoralråd. I øvrigt kan der være mere liv i en lille, ikke-repræsenteret menighed end i en stor, der har 2 eller 3 medlemmer i rådet, ikke på grund af de afgivne stemmer men på grund af et stort og måske dødt kartotek, og det er liv, ikke tal, pastoralrådet skal være optaget af.

Et indirekte valgt råd ville blive stort: 1 repræsentant fra hver menighed plus Grønland og Færøerne ville resultere i et råd på 53. Lad så præsterådet delegere 3 præster og søstrenes fællesråd ligeledes 3 søstre, så er vi oppe på 59.

Det er mange mennesker. Men de nuværende 41 er også mange mennesker som oven i købet kun repræsenterer knap halvdelen af bispedømmets pastorater.

Struktur-udvalget får travlt.

Willem Wuyts

Læserne skriver

Ny oversættelse af »Herrens Bord« var ikke meningen i denne omgang

Egentlig burde man sige tak til p. Wuyts for hans anmeldelse af den nye udgave af Herrens Bord i »katolsk orientering« nr. 7. Måske kan dette se mærkeligt ud, når man læser, hvad der er skrevet, men det var vor hensigt at komme med et indlæg om den nye udgave, inden den blev sendt ud. Forskellige hændelser, som vi ikke var herre over, forhindrede imidlertid dette.

I Liturgikommissionen er vi helt klare over, at man havde forventet mange flere ændringer, men vi fik i kommissionen en bunden opgave. Menighedens svar skulle ændres så lidt som muligt og helst slet ikke. Det præst og menighed beder sammen, som f. eks.: Ære være Gud, Trosbekendelsen og Fader Vor, måtte ikke ændres. Fader Vor i hvert fald ikke før alle kristne kirker i Danmark kunne finde frem til en fællestekst.

I præstens tekst er noget ændret, specielt ting, der kunne formuleres bedre, så de blev mere i overensstemmelse med den latinske tekst. Der kom fra forskellige side forslag til ændringer, men som sagt ovenfor var det ikke meningen, at vi skulle komme med en ny oversættelse.

Nisser....

Pater Wuyts spørger også efter nogle ting, han mener savnes i den nye udgave. Som svar herpå kan vi meddele, at »fredshilsenen« i den latinske del og numrene på de 37 præfationer stod i vort manuskript, men sættemissen må have fjernet det. Endelig savnes der en præfation til begravelse. Vi havde en præfation for de afdøde, den har fået navneforandring til »Alle sjæles præfation«. Der er også ting, vi ikke kan tage ansvaret for.

Vi kan kun sige, at man gerne må komme med kritik af den nye udgave, men som vi har fortalt er vi ikke skyldige i det hele — derfor kan man jo godt lære af andre.

I det indlæg, vi havde i sinde at bringe, var der forskellige ændringer, som vi i stedet først får bragt i dette nr. af »katolsk orientering« (side 9).

Eukaristi og kommunion

Her skal det dog nævnes, at ordet nadver er erstattet af eukaristi, og altergang af ordet kommunion. Begrundelsen herfor er, at ordet nadver, det

gamle ord for aftenmåltid, ikke udtrykker klart, at denne del af gudstjenesten er mere end et måltid. Det skyldige i det hele — derfor kan man jo godt lære af andre.

Allt dette bliver nærværende for os, når vi i lydighed mod Jesu befaling (»Gør dette til min ihukommelse«) gentager hans ord og handling, og vi lovpriser Gud og siger Ham

tak for alt, hvad Han har gjort — og gør for os ved Jesus Kristus.

Den eukaristiske bøn (i første udgave kaldt: nadverbøn) slutter med den store lovprisning: »Ved Ham og med Ham...«, der besvares med et fuldttonende: Amen.

Kommunion (i første udgave kaldt altergang), der følger efter Fader vor, betyder fællesskab om Kristi legeme og blod. Dette fremhæves klarere ved ordet kommunion end ordet altergang.

I øvrigt beder vi Dem læse biskoppens forord til Herrens Bord.

Lily Fausbøll

Åbent brev til alle Danmarks katolikker

Pius XII, med tilnavnet Vor Frues Pave, proklamerede 1954 til at være et Maria År, det første i kirken lange historie.

Dette er 25 år siden til næste år, og i den anledning opfordrer undertegnede alle Danmarks katolikker, og alle andre der elsker vor himmelske Mor, til at rette henvendelse til Biskop Hans, for at anmode ham om på hele bispedømmets vegne at kontakte Pave Paul og bede ham proklamere 1979 til at blive et nyt Maria År, begyndende den 8. december i år.

Kirkens Mor, Vor Frue af Rosenkransen, fortjener endnu engang i et helt år at blive hyldet i en særlig grad på denne måde.

Gud ønsker, at Hans Hellige Mor skal blive mere kendt — mere elsket — mere æret. Hun fortjener i sandhed oprejsning.

Ceres Bloch

Lige sammenligne kandidaternes ansigter med deres navne på listen og så bestemme sig. Situationen er fra valglokalet ved Jesu Hjerter kirke, Stenosgade i København.

Det svære valg

Som formand for valgkomiteen i det sogn, hvor hr. Joost Dahlerup er opført på valglisten, vil jeg gerne føje et par kommentarer til spørgsmålet i k.o. nr. 7 »Hvem skal jeg stemme på?«.

Når dette blad trykkes, er valget for længst overstået, og forhåbentlig fandt hr. Dahlerup ud af, hvem han skulle stemme på, men for en anden god gang skyld kan jeg da anbefale hr. Dahlerup

1. At møde op til valg-mødet, hvor f. eks. dette år alle kandidater blev præsenteret for menighe-

den, besvarede spørgsmål og for nogles vedkommende fortalte lidt om, hvordan de tænkte sig at bruge deres evner i menighedens tjeneste.

2. Møde op mere end en gang hver andet år til den omtalte kirkekaffe, hvor næsten alle kandidaterne er faste gæster.

3. I det hele taget deltag aktivt i menighedens liv inklusive menighedsmøder, bods- og korsvejsandagter. I så fald er der ingen tvivl om, at valget næste gang vil falde hr. Dahlerup meget lettere.

Birgit Hoyos

Også danske bidrag til katastroferamt by

Bjergbyen Vito d'Asio ved Friuli i den italienske provins Pordenone blev næsten udslettet under jordskælvet den 6. maj 1976. To år senere er en væsentlig del igen klar til beboelse, takket være bidrag fra Caritas Svejs og Caritas Danmark. Kun 10

huse kunne repareres, resten er nybyggeri i byens oprindelige stil, inklusiv det nye sognecenter med kapel og menighedssal.

Biskop Abramo Freschi fra Pordenone foretog indvielsen af den nye landsby, som er blevet genopbygget af 335 frivillige fra Svejs.

A.C.-høring om ægteskab og familie

Academicum Catholicum's høringer tager emner op, som har afgørende betydning for den katolske kirkes liv. Her bringes et referat fra en lang og pænt besøgt aften, 8. april på Rygård i Hellerup

Ægteskab og familie, som de fremstår i dag, har en lang historisk udvikling bag sig. Det var derfor A.C. en stor glæde at kunne indlede dagen med et grundlæggende referat af professor K.E. Løg-

strup: »Idéhistoriske forudsætninger for vor ægteskabsforståelse«. Af de mange forudsætninger for nutidens ægteskabs- og familieopfattelse, havde han valgt at beskæftige sig med teknologien og digtningen.

Industrisamfundets indgreb i familien

I Nordvesteuropa var det før industrialismens tid normalt kun pater familias, der havde mulighed for at gifte sig. Resten af storfamiliens medlemmer og tyendet, måtte leve ugift. Dette begrænsede, sammen med den store børnedødelighed, antallet af munde, der skulle mættes, en nødvendighed i et samfund, hvor fødeknappehed hører til dagens orden.

Her har teknologiens udvikling været en uvurderlig hjælp. Idet den har muliggjort en effektiv kamp mod fattigdommen og knapheden, er den blevet årsag til en styrkelse af den personlige frihed, også hvad angår ægteskabet.

Først i vort århundrede er man rigtig blevet klar over industrialiseringens bivirkninger, der totalt har ændret samfunds- og familiestrukturen, noget, som fremskridtets mænd ikke havde tilsigtet. Kærnefamilien blev resultatet af en proces, i hvilken arbejdspladsen blev flyttet fra hjemmet til fabrikkerne.

Kærnefamilien angribes

med rette for at isolere menneskene fra hinanden. Professor Løgstrup referede en undersøgelse, der viser, at chokerende mange unge ægtepar, lever næsten helt uden kontakt med familie og uden venner. Dette hører dog især storbyen til.

Endvidere må familien stå for mere end før, fordi storfamiliens arbejdsfælesskab er forsvundet. Det er nu alene følelserne og børnene, der må holde ægteskabet sammen. Ydermere står børnene, i modsætning til tidligere, helt fremmede for deres forældres arbejde.

Digtningens billede af kærligheden

Professor Løgstrup talte derefter om digtningens indflydelse på vor opfattelse af kærligheden. Han gjorde i den forbindelse opmærksom på den store betydning troubadourdigtningen i det 12. og 13. årh. har haft. Tilsynela-

dende spontant opstod da en stærkt følelsespræget dyrkelse af kærligheden, noget helt nyt i de tider. Den nye kærlighed var helt fremmed for ægteskabet, der dengang i overklassen blev indgået efter økonomiske retningslinier. Skellet mellem lidenskabelig kærlighed og fornuftsægteskaber har holdt sig gennem tiden. Denne nye opfattelse er blevet stærkt opfrisket i romantikkens tidsalder.

Gennem et eksempel fra den russiske litteratur, ledte professor Løgstrup sin tale hen på to holdninger til samlivets varighed: Det varer enten så længe, som følelserne holder, eller det er et livslangt forbund mellem to mennesker.

Efter denne indledning var der lejlighed til at stille spørgsmål og fremsætte supplerende bemærkninger, hvorved mange interessante detaljer blev belyst.

Derpå fulgte en række vidneafhøringer, der kun vanskeligt lader sig referere. Spørgerne lagde vægt på at få kærnefamiliens isolation, husmoderens stilling, opdragelsen og kirkens betydning for familielivet belyst.

En særlig plads blandt vidnerne indtog pater H. van Schaik, SJ, der udover at stille sin store erfaring med unge mennesker til rådighed, havde påtaget sig at sige et par ord om Leif Hallers efterhånden meget omtalte bog »Katamaranen«, idet høringen nu gik

ind i sin slutfase, der særligt behandlede barnets stilling.

Pater H. van Schaik mente, at skildringen af børnene var mere rammende, end forfatterens politisk/socialt forklaring på deres adfærd. Han påpegede, at bogen giver en stærkt stiliseret gengivelse af virkeligheden. »Når jeg læser bogen forstår jeg, hvorfor så mange unge er gået på bjergtur med mig, i stedet for at rejse med deres unge forældre«, sagde pater Schaik. Disse ord ledte over til dagens sidste indlæg:

Marcel Spielman

Terror kommer af ikke at blive elsket

Psykologen Marcel Spielman kom i sit fængslende indlæg bl. a. ind på vigtigheden af, at forældrene forstår at være den lille »hustyrans« modspillere. Under forældrenes føring, må barnet lære at differentiere sin kommunikationsevne, så det forstår, at det ønskede måske kan opnås på anden vis end ved at skabe konflikter — græde og støje. Endvidere må man forstå, at det ikke er terror, at stille visse normer op for barnet. Man må ikke blot overøse barnet med en mængde muligheder og sige: »vælg selv«. Enhver beslutning, som barnet selv skal tage, må ske under forældrenes vejledning og der må kun være et yderst begrænset antal muligheder. Ellers bliver barnet forvirret og taber tilliden. På samme måde skal givne løfter holdes. For barnet kan der kun gælde en sandhed om een ting, — det må forældrene respektere og det er derfor vigtigt, at de selv ved, hvad de mener.

Hvis barnet med forældrenes hjælp er kommet godt gennem »trodsalderen«, vil det sikkert også finde sin identitet under puberteten, fordi det har et grundlag at gå ud fra.

„Katamaranen“

Marcel Spielman kom også ind på den problematik, der er fremherskende i »Katamaranen«: Børnene, der mangler kærlig accept fra deres forældre. Det er især alvorligt dér, hvor for-

ældrene har prioriteret deltagelse i velfærdssamfundet højere end samværet med børnene. For at henlede forældrenes opmærksomhed på sig, skaber børnene konflikter. Når disse er opstået, mærker barnet for en tid forældrenes interesse og kærlighed, selv hvis det giver sig udtryk i afstraffelse.

Sikkerhed og tryghed

Opdragelsens manglende normformidling fører de unge ud i social opportunisme: »Jeg stjæler, hvis det gavner mig«-mentalitet. Mange unge, der ellers ikke er religiøse, søger de katolske ungdomsmesser, fordi de der møder en sikkerhed og tryghed, som de ellers ikke finder i tilværelsen og nærmest forekommer dem uopnåelig, sagde Marcel Spielman.

Høringen, hvis forløb jeg her har forsøgt at skitsere i meget store træk, kunne langt fra behandle sit store emne færdigt, men de mange kloge og inspirerede indlæg har givet deltagerne stof til eftertanke.

Bertil A. Frosell

I de senere år har man ofte ved katolske møder drøftet, hvorledes man kan få bragt evangeliet — det glade budskab — videre til dem, der aldrig har opfattet det. Fra Shelbyville, Tenn., USA, fortæller NC om, hvordan en sognepræst og hans sognebørn har grebet dette problem an.

P. Gerald Peterson, der er sognepræst ved St. Williams kirken indbød i oktober 1976 750 ikke-katolske familier til at »komme og prøve katolsk familieleven«, hvis de da ikke i forvejen havde forbindelse med en kirke. P. Peterson gik selv ud med et medlem fra menigheden og to prætestuderende og afleverede indbydelsen personligt.

20 af disse mennesker begyndte på et katolsk oplysningskursus og ved påskevigilien i år blev 16 af dem optaget i kirken.

Valfart til Vor Frue af Åsebakken

søndag den 28. maj.

Valfarten udgår fra skovbrynet på Rudersdalsvej (over for Poppel Allé) i Holte klokken 8,45.

Seneste S-tog fra Københavns Hovedbanegård klokken 7.30.

På Rudersdalsvej samles valfartsdeltagerne ved deres sogneskilte

Valfart Gennem Rude Skov til Høsterkøb.

(Man kan også tilslutte sig valfarten ved »Betlehem« 19-km-stenen på Hørsholm Kongevej klokken 9,30. Bus 84 fra Nørreport eller Holte S-station).

Klokken ca. 11: Højmesse på Vor Frue Kloster, Åsebakken.

Klokken 14,30: Andagt med sakramental velsignelse.

Katolsk Valfartskomite

PS: Spisning på Vor Frue Kloster skal bestilles i forvejen. Kun et begrænset antal spisegæster kan modtages.

- et alternativt samfund

Alternative samfundsformer og alternativ levevis snakkes og skrives der meget om. To konkrete forsøg er gjort her i Danmark: Christiania og Det ny Samfund i Thy. Ungdomssidens redaktion har været i Christiania for at arbejde.

Den direkte årsag: Efter et foredrag i Birkerød KUK, som vi er medlemmer af, blev vi inviteret ud til Christiania for at deltage i restaureringen af »Operaen«. Det blev en inspirerende og begivenhedsrig dag for de 10-11 medlemmer, som var mødt op i fristaden med hver deres lille madpakke og noget gammelt tøj. Men udover arbejdet fik vi en del at vide om de mekanismer som arbejder i Christiania, og vi gjorde nogle personlige erfaringer. Noget af dette har vi gerne villet delagtiggøre »katolsk orienterings« læsere i med denne artikel.

Indtryk af et uvenligt og snavset sted

Meget sjældent får udenforstående et virkeligt indblik i de aktiviteter i fristaden Christiania. Man kan ved at gå en tur derude få et indtryk, men det bliver som oftest meget sporadiske og overfladiske indtryk, man vender hjem med. Mange er sikkert kommet hjem med en fornemmelse af, at det er et uvenligt sted, snavset og

beskidt, løsgående hunde allevegne, affald, der hober sig op i bunker rundt om i gaderne fordi ingen gider at fjerne det, etc. Mange besøgende bliver ganske givet desillusionerede, for hvor er det Christiania, de har hørt så meget om? Hvor er alle de åbne mennesker, der skulle gøre det til et rart sted at være? Der må da være andet end pushere og rødder dérude!

Som »dyr i et bur«

Det er der også, men for at få kontakt med dem, kræver det, at man giver sig tid til at besøge Christiania. For hvem vil med rimelighed kunne forlange, at christianitterne modtager en med åbne arme, hvis man i forvejen er forudindtaget af de skriverier der har været i pressen? Endvidere kan det vel næppe undre nogen, at christianitterne føler sig som »dyr i bur« med så mange »besøgende« hver dag året igennem. Mennesker, som blot går igennem og betragter det, der sker omkring dem som lidt af et cirkus — intetanende, at

det er et samfund, der udfolder sig lige omkring dem.

Hvis man virkelig ønsker at trænge dybere ned i Christiania, må man i hvert fald afsætte én dag — helst mere. Det er ganske enkelt umuligt at komme i kontakt med christianitterne, hvis man ikke giver sig tid til det. Endvidere nytter det heller ikke kun at snakke med dem.

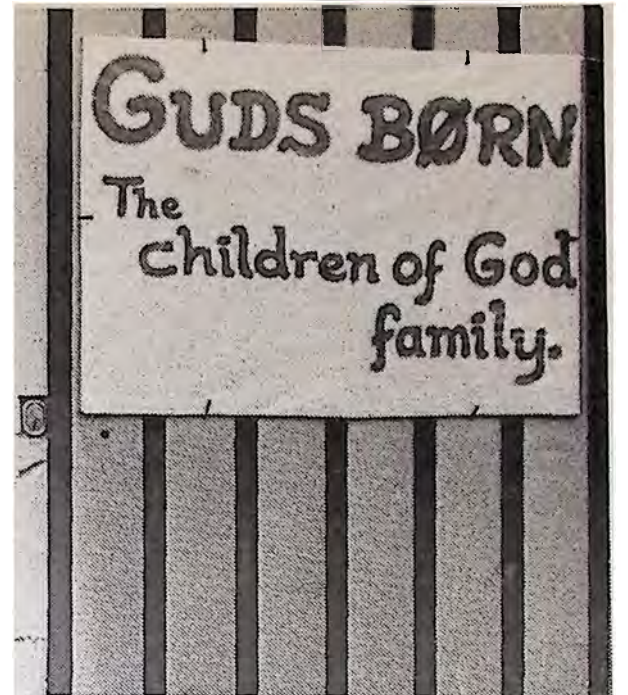
For mange af fristadens beboere gælder det, at de hellere ser, at man kontakter dem ved f. eks. at spørge, om der ikke er et eller andet, man kan gå til hånd med. For det forholdet sig nemlig sådan, at der er ganske mange lighedspunkter mellem Christiania og det øvrige samfund — i hvert fald i opbygningen.

Aktiverne og rødderne

Fristaden skal også fungere. Man er nødt til på en eller anden måde at få nogle aktiviteter i gang — ellers vil den gå i stå. Man slås i Christiania med forskellige problemer. Det største er nok, at ikke alle trækker på samme ham-

Meget sjældent får udenforstående et virkeligt indblik i fristaden Christiania. Hvis man ønsker at trænge dybere ned i Christiania, må man i hvert fald afsætte en dag — helst mere, skriver ungdomsredaktionen.

mel. Primært findes der to befolkningsgrupper i fristaden: På den ene side de beboere, som er kommet til orde i medierne og som igangsætter aktiviteter i Christiania; oprydning, værksteder skal holdes i gang, badehuset skal fungere, genbrugshaller, information skal køre osv. De beboere, som søger for dette kalder sig gerne under en fællesbetegnelse for »aktivister«. Den anden befolkningsgruppe i Christiania er »rødderne«. Det er en meget broget forsamling, men fælles for dem alle er det, at de hører til de mest udskudte i vort eget samfund. Der er en del narkomaner og alkoholikere blandt dem. Deres dag går med at drikke øl og »fyre fede« (ryge hash o.lign. stoffer). Andre igen ernærer sig som pushere — både for de fornævnte og

for udefra kommende personer. Altså har man groft set to klasser i Christiania: Aktivisterne og rødderne. Da rødderne ikke yder noget til fristadens bevarelse, så har aktivisterne sat sig to mål: 1) At hjælpe rødderne til at finde sig selv og give dem noget at tro på og leve for, så de igen kan fungere som mennesker. 2) Sideløbende hermed at sørge for fristadens fortsatte eksistens. Det er en vanskelig opgave, som kræver meget tid og mange aktive. Derfor vil man til hver en tid opnå langt større og mere positiv kontakt, hvis man f. eks. tilbyder sin arbejdskraft til et projekt.

Skal Christiania rømmes?

Mange Christianiabesøgende har sikkert fået det indtryk, at besættelsen for den enkelte, som flytter derud er temmelig vilkårlig, altså, at man blot finder et ledigt værelse eller hus, for derefter at flytte ind.

Sådan forholder det sig imidlertid ikke. Som så mange andre steder her i landet, plages fristaden af bolignød. Kollektiverne og familiehusene er overbefolkede, og derfor er man desværre ofte nødt til at afvise mennesker, som ønsker en enkelt overnatning, mens de arbejder derude. Hvis man som bolig-søgende påtænker at flytte ud i Christiania, vil den hurtigste vej til et muligt værelse, en hytte eller et kollektiv være at gå ind i en arbejdsgruppe (som man kan få anvist i informationen) for der at bevise sin positive indstilling, og samtidig få en forsmag på, hvad der venter en. Senere vil man så sammen med de christianitter man arbejder fælles med prøve at finde et sted at bo.

Et af de argumenter for at rømme Christiania som hyppigst fremsættes i den almindelige brede debat er at fristaden nasser på samfundet ved ikke at betale for gas, vand og el. Det er rigtigt, at der i en årrække ikke har været betalt for disse fornødheder, som man i øvrigt nu er gået i gang med at afbetale på, men at det ligefrem skulle være et vægtigt argument for at lukke fristaden må vel for et humant tænkende menneske synes ganske urimeligt.

For det forholder sig således, at hvis man rømmer Christiania, så har man intet sted at anvise de mennesker, som bor derude nu, man finder nemlig desværre ikke noget andet sted i hvert fald i København, hvor de har de samme udfoldelsesmuligheder som i Christiania, hvor de har mulighed for helt at forme deres eget liv. Så derfor ville man ved en evt. rømning kun opnå endnu flere menneskelige tragedier, end dem samfundet i forvejen har at slås med, fordi disse mennesker med deres nuværende livsvilkår ikke vil kunne passe ind i det almindelige stressede samfund.

Fristadens bevarelse

Christiania har fået dom for at »besættelsen« af området er ulovlig, men hvis man selv har oplevet Christiania på lidt nærmere hold, vil de fleste nok alligevel foretrække fristadens bevarelse fremfor en rømning af den, netop fordi man derude finder nogle livskvaliteter, som ikke findes i så rigt et mål i det øvrige samfund: ligefremhed, spontanitet og forståelse. Det ville være et alvorligt fejltrin fra samfundets side, hvis Christiania blev rømmet i morgen.

Ungdomsredaktionen om sig selv

Ungdomssiden har siden efteråret været redigeret af os, en gruppe fra Birkerød, og vi synes, at det nu er på tide at vi præsenterer os selv. Vi kommer fra Birkerød KUK og har alle været her i snart tre år. I den tid har vi bl.a. lavet vores eget ungdomsblad, der hedder Kære..., og som sendes ud til 150 unge i Nordsjælland.

Sidste sommer henvendte Knud Kluge fra »katolsk orientering« sig til Hans Esmark, der er ungdomspræst heroppe, og spurgte om det eventuelt var noget for os at lave denne ungdomsside i k.o. Da vi ikke synes, at det skulle gå ud over Kære..., sikrede vi os først en ny redaktion til dette blad, inden vi overtog dette arbejde.

Mange har spurgt os

om, hvilken linie vi har tænkt os at følge, men vi må nok indrømme, at vi ikke har nogle særlige overordnede mål med skriverierne.

Først og fremmest vil vi skrive om de ting, der interesserer os og/eller som sker omkring os i håb om at også læserne vil finde emnerne spændende. Vi håber bl.a. at bringe en reportage om ungdomskriminalitet/ungdomsarbejdsløshed, fordi vi mener, det er noget, mange af os kan udsættes for, og som vi måske har lidt svært ved at forstå årsagerne til.

Derfor vil denne ungdomsside ikke kun beskæftige sig med religiøse emner, men også med almenmenneskelige ting i vores dagligdag.

Vi er: Karen Loldrup, 18 år, gymnasie-elev, bor i

Bagest fra venstre: Marianna, Charlotte og Karen. Forrest fra venstre: Thomas, Carsten og Lisbeth.

Birkerød. Thomas Borup, 17 år, skole-elev, bor i Hørsholm. Marianna Lubanski, 16 år, gymnasie-elev, bor i Allerød. Charlotte Haas, 18 år, bor i

Birkerød, gymnasie-elev. Carsten Borup, 18 år, gymnasie-elev, bor i Hørsholm. Lisbeth Nielsen, 21 år, studerende, bor i Valby.

I mere end 25 år har valfarterne til Øm og Åsebakken været vigtige samlende begivenheder. Ved disse valfarter har man årligt oplevet vort fællesskab som kirke og bispedømme.

Vil disse valfarter have endnu større betydning i de kommende 25 år, end de har haft i de forgangne? Svarer valfarter til den tid, vi lever i? Er de en meningsfuld måde at manifestere vort kirkelige liv på?

Valfart til Øm og Åsebakken

Af Hans L. Martensen

Den 29. april har vi fejret 25-årsdagen for oprettelsen af vort hjemlige bispedømme — d.v.s. overgangen fra at være »apostolisk vikariat« til at være selvstændigt kirkeligt område. Igennem disse 25 år (og lidt længere tilbage endda) har valfarterne til Åsebakken og Øm været vigtige, samlende begivenheder. Ved disse valfarter har man årligt — på en lidt festligere måde end i det daglige — oplevet vort fællesskab som kirke og bispedømme.

Er der grund til at formode, at disse valfarter vil have endnu større betydning i de kommende 25 år, end de har haft i de forgangne? Svarer valfarter til den tid vi lever i? Er de en meningsfuld måde at manifestere vort kirkelige liv på?

Valfart som vandring

Valfarters ældgamle idé — som man finder også i andre religioner end kristendommen — er, at man i fællesskab vandrer til en helligdom. I middelalderen spillede valfarter til Det hellige Land, til Rom, til Santiago og andre hellige steder en stor rolle.

Nutildags er rejser blevet anderledes end tidligere, og det er ikke længere let at skelne helt klart mellem valfart og turisme. Dog bibeholder valfarten til hellige steder sin betydning, også i vore tider. Tanken om et »helligt sted« har dog aldrig stået i forgrunden i Åsebakken og Øm. Øm lå ganske vist nær det historiske Cistercienserkloster, og Åsebakkevalfarten afløste på en vis måde valfarten til Knud Lavards dødssted. De gamle Maria-statuer på Åsebakken og i Øm kom imidlertid til at symbolisere »stedet« som valfarten havde som mål.

En ny form for »vandring« er blevet kendt i vor egen tid. Negrene, der kæmpede for ligeberetti-

gelse, vandrede deres »lange march«, og vi kender alle til »protest-marcher«, der vandrer til Christiansborg... Kan man sammenligne disse fænomener med valfart til Åsebakken eller Øm? Ja, der kan være — og bør være — et lighedspunkt. Protest betyder stærk tilkendegivelse, undertiden tilkendegivelse af meninger, der går på tværs af omgivelsesens gængse tanker.

Valfart som stævne

Valfarterne burde være en sådan stærk tilkendegivelse af vor katolske tro. De kunne give os anledning til at spørge: Er der også en »lang march« vi som katolikker burde begive os ud på i samfundet af i dag? Burde vi tilkendegive vor tro på en måde, der bliver mere bemærket af andre og på mange andre måder foruden valfarterne?

Vore to danske valfarter har altid nok så meget båret præg af stævne som af vandring. Ganske vist skal man ikke undervurdere de ofre, der for mange af deltagere er forbundet med rejsen. Ikke så få må stå ganske tidligt op om morgenen og komme sent hjem, fordi rejsen til Åsebakken eller Øm er lang. For familier med børn kan rejsen også betyde en udgift, som kan være svær at klare. Altså er rejsens besvær ikke helt forsvundet! Dog ligger det væsentligste ikke i rejsen som sådan, men i sammenkomsten med andre katolikker.

Vor katolske kirke er ikke større end at mange af os kan lære hinanden personligt at kende. Der eksisterer mange venskaber og familieforhold på tværs af de enkelte menigheders grænser. Valfarterne giver lejlighed til at forny bekendtskaber, og til at tale med mennesker, vi måske ellers ikke møder i årets løb. Valfarterne giver også

lejlighed til at møde nye mennesker — og det ville være værdifuldt, hvis netop denne mulighed blev udnyttet mere.

Enhed kræver handling

Der er nogen, som forestiller sig, at kirkelig enhed er noget, vi enten simpelt hen har eller ikke har. De mener, at kirkens enhed er en passiv egenskab, noget, der så at sige automatisk er givet på forhånd. De er vant til at tænke på, at mission og apostolat kræver handling, men de er ikke vant til at tænke på, at enhed kræver handling. Men dette er en stor fejltagelse. Hvis der er noget, der kræver handling, så er det netop enhed og fællesskab. Hvis vi ikke gør en bevidst indsats, med både fantasi og opfindsomhed og alle andre gode egenskaber vi har, så går enhed i opløsning; grupper fjerner sig fra hinanden eller kommer i modsætningsforhold, folk, der tidligere tænkte de samme tanker, opdager pludselig en dag, at de er blevet totalt fremmedgjort for hinanden. At forsone adskilte parter, at bevare enhed, styrke den og give den gro-

bund, kræver i højeste grad en bevidst og energisk indsats.

Vor tid er mere end tidligere blevet opmærksom på eksisterende »kommunikations-problemer«. På trods af en strøm af ord og meddelelser er det svært at råbe hinanden op. En af de mest grundlæggende former for kommunikation er den, at man kommer sammen og taler med hinanden. Denne »enhedshandling« — at samles og at samtale — er så grundlæggende, at den ikke kan erstattes af noget som helst andet.

Valfarterne til Åsebakken og Øm er muligheder for at gøre noget for vor kirkelige enhed. Her er chancen for at mødes — jo flere jo bedre, og jo forskellige jo bedre. Ikke for at uddybe forskellene, men netop for at overvinde dem og opleve en dybere enhed hen over forskellene.

Fællesskab

Nogle grupper føler sig måske på forhånd fremmede og ligesom udelukkede fra de andre. Andre føler, at det hele ikke kommer dem ved. Men hvis enhed skal opstå og hvis

den skal vokse, så må ingen gruppe føle sig udenfor, og ingen må sige, at det er ham uvedkommende at møde de andre. De næsten banale livsytringer, som består i at man kommer sammen, spiser med hinanden (som vi gør det både på Øm og Åsebakken, under vejrets lidt forskellige luner), sludrer med hinanden og hilser på hinanden — alt dette er i forbindelse med gudstjenesten vi fejrer en bevidst indsats for at tjene kirkens fællesskab og enhed.

Maria — valfart

Vi har altid været vant til at kalde vore to valfarter for Maria-valfarter. Dette skal vi afgjort holde fast ved og føre videre. Maria er som mor symbol på en enhed, der går dybere end struktur og organisation. Hun blev draget ind i kærlighedens afkald, da hun fulgte sin Søn til korset. Hun sagde sit ja til Guds planer, også i dette øjeblik, da han frivilligt gav sig selv hen for de mange.

I stedet for sin Søn modtog hun apostlen Johannes som barn. Som bytte betragtet var det dårligt at få Johannes i stedet for Jesus. Men som enhedsstiftende faktor var det tegn på den yderste kærligheds bytte — lige som sin Søn blev hun fattig, for at andre kunne blive rige. Vi priser Maria for hendes tro, og hvis vi får del i hendes sindelag, har vi fundet kimen til stadig voksende fællesskab og enhed.

Valfart efter pinse

Valfarterne finder sted på en smuk årstid. Foråret og de nyudsprungne træer danner baggrund. Men vigtigere er sammenhængen med den fest, vi har fejret: valfarterne kommer kort efter pinse. Det var Helligånden, som bevirkede, at Guds Ord blev kød og blod

i jomfru Marias moder-skød. Også i dag bevirker han, at Guds Ord tager fast og konkret skikkelse iblandt os, så at jordens ansigt bliver fornyet. Pinsedag strømmer folk af mange nationer og baggrunde sammen. Barrierer, som sprog og kultur havde sat imellem dem, blev nedbrudt. De forstod alle apostlenes budskab. Af mangfoldigheden blev enhed. Pinsebegivenheden burde være en stadig inspiration for vore valfarter. Også vi strømmer sammen fra mange baggrunde, og måske taler vi et forskelligt sprog, selv om vi alle er danskere. Det gælder om, at Helligånden må komme også over os, så vi forstår de ord, Gud taler til os gennem kirken, og så vi forstår de ord han taler til os gennem de mennesker vi møder.

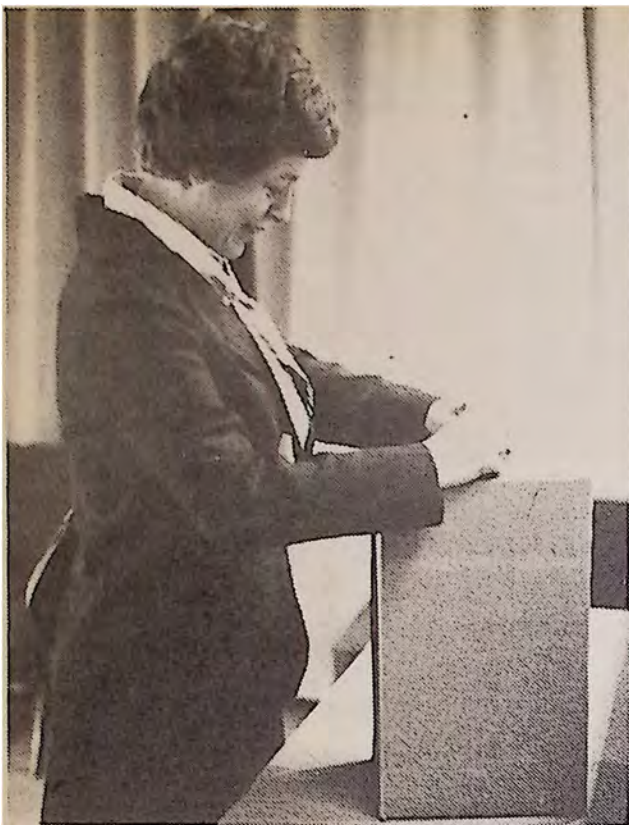
Slut op om valfarterne

Åsebakkevalfarten kommer i år til at falde på Kritis Legems fest. Kristi legems og blods sakramente er enhedens bånd i kirken. Idet vi modtager Kristus som føde, bliver vi hinandens lemmer. »Fordi der er ét brød, er vi ét legeme, skønt vi er mange. Thi alle har vi del i det ene brød.« (1. Kor. 10,17).

Ømvalfarten får som tema »Guds omsorg — vor angst«. Overfor alle de tendenser i vor tid, der bærer præg af stigende polarisering, f. emmedgørelse og fjendskab mennesker imellem, er der grund til at besinde sig på enhedens kræfter, som Guds omsorg bærer vidne om, når han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige.

Slut op om valfarterne! Forbered dem rundt omkring i menighederne! Se i dem en mulighed for at virke for enhed og fællesskab!

Første tal efter regionens nummer angiver stemmeprocenten i regionen ved valget i 1978. Tallet i parentes er stemmeprocenten ved sidste pastoralrådsvalg i 1974. Tallet i parentes efter hvert personnavn angiver de opnåede stemmer.

Pæn fremgang i valgdeltagelsen

Resultatet af valget til pastoralrådet og menighedsrådene foreligger nu, og vi bringer på disse sider en samlet oversigt over de valgte medlemmer og deres suppleanter.

Ved pastoralrådsvalget var stemmeprocenten for bispedømmet som helhed 19 pct. mod knap 15 pct. sidste gang i 1974. Bortset fra en lille nedgang i valgdeltagelsen i en enkelt region er der fremgang over-

alt, størst i Nordsjælland og Københavns yderområder.

Stigningen i valgdeltagelsen denne gang er dog kun halvvejs til de ca. 24 pct. som var stemmeprocenten ved det første pastoralrådsvalg i 1970.

Af pastoralrådets 41 medlemmer er det på forhånd fastlagt, at 10 skal være præster, 6 ordenssøstre og resten lægfolk. Blandt de sidstnævnte blev

valgt i alt 10 kvinder og 15 mænd.

Kortet herunder viser, hvilke sogne pastoralrådsmedlemmerne tilhører. Det er bemærkelsesværdigt, at halvdelen af medlemmerne er fra de storkøbenhavnske sogne, mens ingen sogne nord for Silkeborg og Århus eller syd for Kolding har opnået repræsentation.

Sognenes repræsentation i pastoralrådet 1978

De nyvalgte medlemmer og su

REGION I 19,4 (17,4)

Præster: Valgt

Niels Krogh Rasmussen, Århus.... (179)

Suppleant:

Herbert Krawczyk, Århus (172)

Søstre: Valgt

Johanne Tielke, Århus..... (158)

Suppleant:

Euphrasia Reisch, Århus..... (146)

Lægfolk: Valgt

Ole le Fèvre, Silkeborg (168)

Bent Dalsgaard Larsen, Århus..... (153)

Simone Pedersen, Århus..... (137)

Suppleanter:

Liss Petersen, Ålborg..... (112)

Lars Bjerg, Århus..... (101)

Ole Schnell, Ålborg..... (93)

Knud Elbrønd, Viborg..... (76)

REGION II 23,5 (25,6)

Præster: Valgte

Henri Kerkhofs, Vejle..... (350)

Willem Wuyts, Herning..... (283)

Suppleanter:

Ebbe Simonsen, Sønderborg..... (281)

Palle Burla, Fredericia..... (199)

Søstre: Valgt

Cecilie Mäes, Vejle (384)

Suppleant:

Rita Marie Arndt, Esbjerg..... (174)

Lægfolk: Valgt

Erling Tiedemann, Vejle..... (421)

Johan From, Kolding (230)

Hanne Kvium, Horsens..... (203)

Emil Hansen, Odense (179)

Suppleanter:

Ole Nielsen, Odense (171)

Edvard Gothen, Svendborg (167)

Georg Pers, Vejle..... (163)

Benny Andersen, Fredericia..... (115)

Leo Hulsrøj, Svendborg (112)

Arnfinn Palmstrøm, Esbjerg..... (93)

De nyvalgte medlemmer og su

Første tal efter sognets navn angiver stemmeprocenten ved valget i 1978. Tallet i parentes er stemmeprocenten ved sidste menighedsrådsvalg i 1976.

Tallet i parentes efter hvert personnavn angiver de opnåede stemmer.

STORKØBENHAVN

Skt. Andreas 17,4 (20,6)
Gert Carlsen (42)
Peter Ryom (35)
Jan Torp (33)
Sr. Elisabeth (31)
Ursula Søndergaard (27)
Carly Majholm (23)
Lilian Jespersen (21)
Connie Probst (20)

Suppleanter
Jesper Fich (15)
Max Bührmann (14)
Ilse Carlen (13)
Hanne Majholm (7)

Skt. Antoni Fredsvalg (17,4)
Sr. Hildegard (66)
Yvonne Heinemeier (56)
Birgitta Heinemeier (50)
Henning Heinemeier (44)
Agnes Kryziak (43)
Merete Noval (37)
Bodil Tantholdt-Hansen (33)
Poul Erik Magnussen (31)
Bente West (30)
Otto Kluge (28)

Jesu Hjerte 10,7 (10,4)
Vibeke Baadsgaard (66)
Kurt Voigt (56)
Herman van Shaik (50)
Arne Nissen (44)
Sr. Bonaventura (43)
Hans Christensen (37)
Ellen Ferry (33)
Torben Riis (31)
Bodil Arends (30)
Berit Lærkes (28)

Suppleanter
Erling Brodersen (26)
Inger Winther (21)
Emma Glahn (14)
Else Mobeck (10)

Skt. Ansgar 12,6 (10,6)
José Novella (58)
Niels M. Uldall (57)
Bente Nygaard Hansen (48)
Bertil A. Frosell (43)
Claus Munk Plum (35)
Marianne Fuglsang N. (34)
Anders Svendsen (31)
Hans W. Saxild (27)
Gudrun Engelbrecht (24)
Marlene Henriksen (24)
Flemming Ib Nielsen (21)
Iben Conradt-Eberlin (16)

Suppleanter
Liselotte Pedersen (13)
Vagn Peyk (12)
Lilian Lakoselljac (10)
Mikaela Engell (8)

Johanneskirken 26,2 (15,1)
Sr. Emilia Alonso (37)
Kate Christiansen (33)
Mathias Jepsen (29)
Agnes Bune Andersen (16)
Christian Sørensen (15)
Birgit Larsen (8)

Suppleanter
Ove Leerbech (8)
Liliane Bragen (6)

Skt. Knud Lavard 25,5 (14,6)
Kasper Kallan (117)
Bjørn Højbo (108)
Eigil Darville (97)
Henrik Liebetrau (77)
Jan Reiter (73)
Michael Wiberg (71)
Erik Messerschmidt (69)
Margrete L. Wiberg (69)
Anne Hjort (59)
C. J. Clemmensen (51)
Johan Jensen (50)
Inger Bévort (49)

Suppleanter
Eva Melchiorsen (47)
Jens Rahbek Elbrønd (34)
Jette Liebetrau (33)
Birgit Sørensen (32)
Aase Larsen (29)
Jørn B. Sægård (29)
Erik Knudsen (27)
Maya Westh (18)
Lucia Rota Andersen (15)

Skt. Mariæ 18,3 (20,7)
Erik Markussen (82)
Sr. Clara Maria Kallan (79)
Birthe Blichert-Toft (65)
Anders Nielsen (56)
Sr. Laurentia Klauemann (44)
Susanne Herbst-Jensen (30)
Maria Günther (24)
John Kaare (23)
Frederiksen (23)

Skt. Nikolaj 17,0 (20,3)
Marianne Pedersen (44)
Ole Mohrsen (41)
Benedikte Holleufer (17)
Clara Follum (16)
Arthur Caspersen (16)
Anton Petersen (15)

Suppleanter
K. Wejlgaard Knudsen (12)
Poul Rønne (7)
Herlof Jensen (6)
Joan Mohrsen (6)
Ida Nielsen (4)
Birgitte Mohrsen (3)

Suppleanter
Margrethe Enemark Andersen (8)
Jacob Löwe (7)
Arne Larsen (6)
Frans Larsen (6)

Suppleanter
Margrethe Enemark Andersen (8)
Jacob Löwe (7)
Arne Larsen (6)
Frans Larsen (6)

Suppleanter
K. Wejlgaard Knudsen (12)
Poul Rønne (7)
Herlof Jensen (6)
Joan Mohrsen (6)
Ida Nielsen (4)
Birgitte Mohrsen (3)

Vejledende kommentar til den nye udgave af menighedens messehefte Herrens Bord

Forsidebilledet

»De genkendte ham ved brødet brydelse«.

Hvor den første udgave af »Herrens Bord« på forsiden viste et vindue fra en moderne kirke i Holland har den nye udgave fået et billede, som viser et stykke dansk kristen middelalder: Det er en detailoptagelse fra en af vore store kunstskatte, det gyldne alter fra Ølst, fra omkring år 1200. Altret står nu i Nationalmuseet i København. Museets fotografer har lavet farvebilledet specielt til vort messehefte. Kender du originalen? Besøg engang Nationalmuseets middelalderafdeling og se altret der, sammen med de mange andre minder fra Danmarks katolske fortid.

Nogle få gode råd

Vi må anbefale at læse rubrikkerne (trykt med rødt), da man her får den nødvendige forklaring for, hvorfor dette eller hint finder sted i gudstjenestens forløb. Her forklares bl.a. de liturgiske symboler. Mange overflødige gentagelser er faldet væk med liturgireformen, også mange hånd- og kropsbewægelser.

De, der er tilbage, er der fordi de er væsentlige. Det er vigtigt, at de forstås af alle. Dette gælder f. eks. præstens kys af altret, som kun finder sted ved messens begyndelse og afslutning som tegn på ærbødighed. Man kunne nævne de tre korstegn på pande, mund og bryst ved evangeliets oplæsning, brug af røgelse m.m.

Det vil også være nyttigt at huske på nogle ganske enkle ting, der ikke er blevet ændret, men som alligevel ikke er slået igennem i alle menigheder endnu:

Ingen unødvendige gentagelser

Efter den indledende bodsakt siger præsten: »Den almægtige Gud forbarme sig over os, forlade os vore

synder og føre os til det evige liv«. Her gøres der ikke noget korstegn! Menigheden har jo lige betegnet sig med korsets hellige tegn i Tre-enighedens navn som selve messens begyndelse. Derfor gentages det ikke. Koncilet har afskaffet alle unødvendige gentagelser.

Kyrie

Ved siden af litaniet »Herre, forbarm dig« er af praktiske grunde den græske tekst »Kyrie eleison« gengivet.

Læsningerne

Læsningerne bør læses af lægfolk og de bør læses fra læsepulten, ikke fra altret: Altret er ingen læsepult og læsepulten er ikke præstens prædikestol. Den er stedet, hvorfra Herrens Ord forkyndes under hele Ordets liturgi.

Afslutningen af læsningerne med et vers som »Så vidt Herrens Ord« eller lignende og menighedens svar er ikke påbudte. Hver menighed må selv afgøre om man vil bruge dem eller ej.

Halleluja

Før evangeliet rejser man sig så snart man begynder at synges Halleluja. Det er den højtidelige akklamation til Kristi budskab, der nu skal forkyndes. Og hvis Halleluja ikke synges, skal det slet ikke bruges.

Kollekten

Det ville være godt, om man i alle kirker — også de største — respekterede at pengekollekten skal være afsluttet før præsten begynder på frembæringen

af offergaverne. Pausen mellem Ordets og Bordets gudstjeneste skal markeres ganske tydeligt. Vi gør os vist ikke altid klart, hvor stødende pengelyden er. I øvrigt hører pengene med til de frembårne gaver af brød og vin.

Præfationer

Den eukaristiske bøn begynder med en præfation. I den første udgave var der 23 præfationer. I den nye er der 37, der dækker kirkeåret og nogle fester på hverdage, helgenfester m.m. Der findes i alt 87 præfationer, som liturgikommissionen fortsat vil udsende fremover.

Amen

Menighedens »Amen, amen, amen!« efter den eukaristiske bønns afsluttende lovprisning af Tre-enigheden skal lyde højt, klingende, aktivt, engageret!

Det »Amen« hvormed vi bekender, at vi modtager Kristi Legeme og Blod, skal naturligvis siges før vi tager imod kommunionens gaver. Derefter træder man lidt til side for at give plads til andre.

Stille bønner

Til sidst et hjertesuk til præsterne: Sagte betyder stille. De bønner, der skal bedes sagte, (som ved håndtvætningen og indledningen til præstens egen kommunion f. eks.) skal ikke bruges til at udfylde stilheden med. Stilheden er en del af liturgien og menigheden skal have lov og tid til selv at bede i stilhed.

Typografien

De svar, alle skal sige højt, er trykt med fede typer. De sider, hvor en af de fire eukaristiske bønner begynder, er mærket med en bred rødbrun streg i marginen.

De eukaristiske bønner til de forskellige forsoningsmesser og til ungdomsmesserne er ikke ta-

get med, da disse tekster kun er midlertidige.

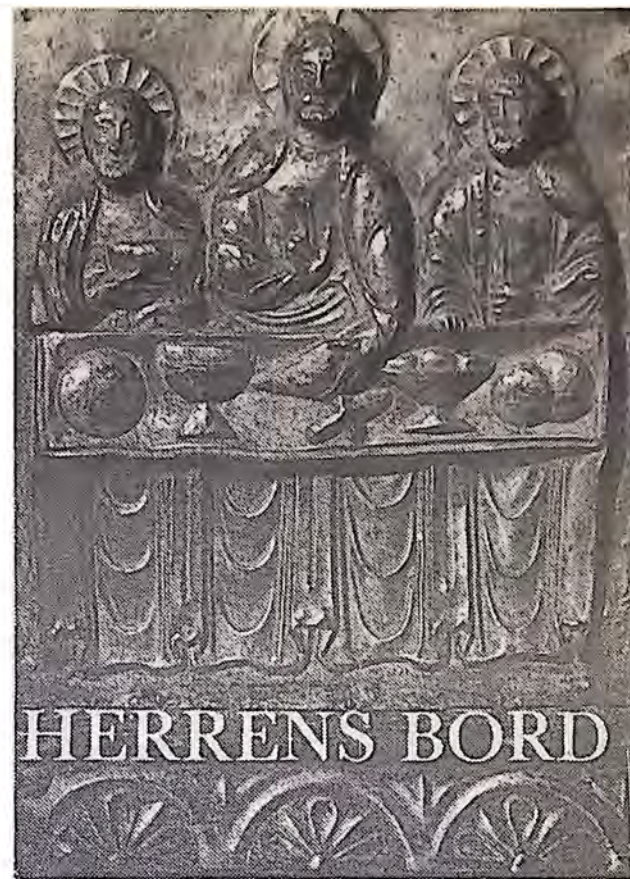
Ændringer i teksten

I menighedens svar er intet ændret. Ændringer forekommer flere steder i præstens tekst. Ved kommunionen siger han nu: »Se det Guds Lam, som borttager verdens synd. Salige er de, som er indbudt til Lammets bord«.

Rettelser i 2. og 3. eukaristiske bøn

Det er i menighedens forbønner, som ordets gudstjeneste slutter med, at man beder for paven, biskopperne og kirken, ikke under de eukaristiske bønner. Her takker man som kirke, sammen med dem, for det faktum at vi gennem denne tjeneste må stå ansigt til ansigt med Gud og har del i hans liv.

Fejloversættelsen af 2.

og 3. eukaristiske bøn er derfor nu rettet. Hvor der først stod: »... Lad den vokse i din kærligheds fylde. Velsign vor pave N.N., vor biskop N.N. og alle som har ansvar for dit folk« står der nu: »...Lad den vokse i din kærligheds fylde i fællesskab med vor pave N.N., vor biskop N.N. og alle som har ansvar for dit folk«.

For hele verden og for kirken

Hvor der i 3. eukaristiske bøn stod: »Styrk i tro og kærlighed din kirke på dens pilgrimsvej på jorden. Velsign din tjener pave N.N., vor biskop N.N., alle biskopper og hele dit

ejendomsfolk« kan man nu høre præsten sige: »Våg over din kirke på dens pilgrimsvej på jorden. Styrk den i tro og kærlighed i fællesskab med din tjener vor pave N.N., vor biskop N.N. og alle biskopper, hele præsteskrabet, ja hele dit ejendomsfolk.

Hæftets indhold

Hæftet indeholder nu alle messens danske tekster, også de bønner, præsten beder stille. Dette af hensyn til, at hæftet kan benyttes af præsten på rejse. Bag i hæftet står den latinske messtekst med 2. eukaristiske bøn. Liturgikommissionen.

Verdenspremiere på opera om jesuitterordenen

Der findes ingen kvindelige medlemmer af Jesuitterordenen, mens mange af de andre store ordenssamfund har både mands- og kvindeordner. Når der ikke findes kvindelige jesuitter, er det, fordi Ignatius af Loyola, ordenens stifter, havde så meget besvær med de 3 kvinder, der i 1545 fik adgang til ordenen, så han, da de igen havde forladt ordenen, bestemte, at der aldrig mere måtte optages kvinder i Jesuitterordenen.

Nu meddeler NC fra Baltimore, at der 5.-7. maj i år bliver verdenspremiere i St. Ignatiuskirken i Baltimore på en opera, »Dear Ignatius, Dear Isabel«.

Operaen bygger på korrespondancen mellem Ignatius af Loyola og Isabella Roser. Enke efter en spansk adelsmand fra Bar-

celona. Juledag 1545 af- lagde Isabella Roser og 2 andre spanske kvinder — efter paven tilladelse og meget imod Ignatius' ønske — løfter som jesuitter. Det skete i kirken Santa Maria della Strada i Rom. Som jesuit ledede Isabella St. Marthas Hus i Rom, som Ignatius havde grundlagt som et hjem for prostituerede kvinder.

I operaen »Dear Ignatius, Dear Isabel« dramatiseres de konflikter, som korrespondancen vidner om, og som førte til, at Isabella Roser blev løst fra sine løfter efter kun 10 måneders tjeneste i ordenen.

Musikken til operaen er komponeret af P. Kevin Waters SJ fra Seattle og teksten er skrevet af p. Ernest Ferlita fra New Orleans. Operaen opføres i anledning af 125 års dagen

for Loyolakollegiet i Baltimore, og den sammenkæder jesuitternes tidlige historie med Loyolakollegiets historie, der fejrer sit 125 års jubilæum i en tid, hvor kvindens rolle i kirken tages op til revision.

42 binds bibelkommentar på kinesisk

i »katolsk orientering« nr. 8 meddeltes det, at hele Bibelen nu er oversat til kinesisk. I løbet af de næste 10 år, håber man at få udgivet en kommentar, som kinesiske teologer arbejder på. Værket er planlagt til at skulle omfatte 42 bind.

Kristen meditation

- en beskrivelse af dens særpræg

Wilfrid Stinissen o.c.d. *Kristen Meditation*. Niels Steensens Forlag 1978. 31 sider. 14, 75 kr.

Det er blevet gængs at gå over åen efter vand. Mens store katolske læremestre i meditation, som Juan de la Cruz, for kun at nævne én, samler glemselens støv i bibliotekerne, hvis de da overhovedet er kendte, tyrer mange til orientalske kilder. Man skulle tro at

gagerende. Det er unægteligt nemmere, at hive sig op ad orientalske citater, hvis ordlyd man ikke forstår og om hvilke guruen forsikrer en, at de heller ikke betyder andet end et mantra. Det er i hvert fald manges vej over åen.

Indre bøn

Pater Wilfrid Stinissen, re-trætelederen fra karmelittklostret i Norraby i Skåne beskæftiger sig i sin lille bog »Kristen Meditation« ikke så længe med anvendelsen af en meditations-teknik, den være sig østerlandsk eller ej, som eventuelt kan kristnes. Heller ikke meditation som afslapningsterapi interesserer ham så meget. Han fremhæver blot, at man gennem terapien aldrig når til nogen religiøs dimension, men at til gengæld meditationens til-sigtede religiøse dimension også kan gøre den til terapi, tilsigtet eller ej. For i det omfang mennesket i bønner når frem til sin dybeste væsens urgrund, hvor det skabes i kærlighed, kan det svare i kærlighed, og dette helbreder.

Det er derfor meditation som indre bøn, Stinissen taler om, ikke meditation i dens mere klassiske betydning som koncentreret logisk tænkning og heller ikke i modsat betydning, som tankernes fravær, hvilket synes at være en moderne form.

Personvækst

Uden at gå i krig med østens meditationsteknik eller hvad der sælges her hos os som tilpasset eller foregivet orientalsk, understreger Stinissen den væsentlige forskel mellem al orientalsk ikke-kristen og al kristen meditation: Al orientalsk meditation er, åbenlyst eller skjult, udformet efter et livssyn eller en religion, hvis højeste mål det er, at den mediterendes personlighed ophæves ved sammen-smeltning med det store, navnløse, upersonlige Alt.

Kristen meditation sigter på præcis det modsatte: Den bedendes personlighed intensiveres ved en indtrængen i Guds personmysterium som den Tre-enige, ved en forening med Tre-enighedens interpersonlige og personskabende forhold.

Handling

Gennem kristen meditation udbygges et personforhold til Kristus, som ikke fører os til verdensflugt men til handling, og som ikke nøjes med at erfare Gud, men søger hen til lydighed mod den levende Pagts Gud, som nok er det stik modsatte af, hvad orientalerne kalder den Anonyme Urgrund, hvori alle konturer udviskes, især personens.

Bogen er oversat af Grethe Livbjerg.

w.w.

Indien set fra Als

»Indien set fra Als«, Abbé Pierres klunseres forlag, 112 sider. 178 tegninger, kr. 35,-.

Børnene i Hørup skole på Als har gennem en halv snes år gjort sig bemærkede ved at vinde tegne- og plakatkoncurrencer. Julmærket 1970 var deres arbejde. I samarbejde med deres formningslærer Birgit Christensen har de både skrevet og illustreret »Sagn fra Als og Sunde-vad«. De leverede det største antal tegninger til u-landsbogen »Må jeg bede om en rotte«, udsendt af S.O.S.-Tørsmælk. Et nyt og smukt resultat af samarbejdet mellem Hørup skole og Abbé Pierres Børnehjælp er bogen »Indien set fra Als«, skrevet og tegnet af børnene i 1. og 8. klasse, efter at de i måneder havde beskæftiget sig med u-landsproblemer.

Bogens første historie fortæller på en barnlig måde om Rekha og hendes

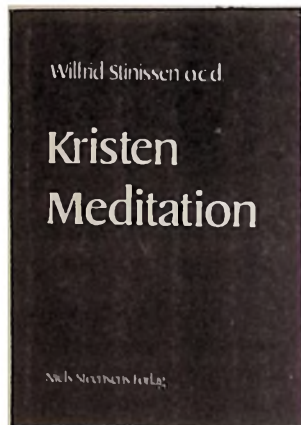
lillebror Sunil, der simpelt-hen oplever alt, hvad man bare kan opleve af modgang og menneskelig nød i det katastroferamte Indien. Jaget fra hus og landsby efter orkanen og tillokket af onkelens succes i Calcutta (han kører lastbil!) drager Rekhas familie til den fjerne storby, ind i en endnu større umenneskeliggørelse. Børnene mister deres forældre og overlever kun, fordi Kærlighedens Missionærer, Mother Teresas orden, samler dem op fra garden.

Tolv børn i 8. klasse har skrevet historien om overklassepiggen Shila, der under sine studier kommer i kontakt med Mother Teresas arbejde og konfronteres voldsomt med sit lands elendighed i Calcutta, verdens største slum. Mødet kaster hende ud i en krise og samtidigt i et kaldsproblem: Skal hun læse videre til læge eller sagfører, for senere at kunne arbejde og

kæmpe for bedre tider, eller skal hun slutte sig til Mother Teresa nu, for at lindre den nød, der ikke kan vente?

Det er Indien set fra Als. Børmens dialoger er danske børns måde at tale på, men de har sat sig ind i Indiens dagligdag, så det er helt overbevisende, barnligt uden barnagtighed, rørende uden sentimentalitet, engagerende uden billig propagandisme. Nogle af tegningerne er geniale.

w.w.

meditation med udgangspunkt i Bibelen og kirkens trosbekendelse lå vesterlændingen nærmere, rent kulturelt set, end det fjerne østens tankeverden. Det gør den sikkert, men bibelsk meditation fører nok uundgåelig derhen, at en indtrængen i Guds væsen medfører opdagelsen af medmennesket og kærligheden til dette menneske, fordi det er på denne måde, Bibelens Gud vil blive elsket. Det virker måske for krævende og en-

Hele Bibelen nu oversat til moderne koreansk

Mens det endnu mange steder er et problem at få Bibelen oversat til de mange forskellige sprog, der tales rundt omkring i verdenen, er det efterhånden også mere og mere almindeligt, at Bibelen nu oversættes på ny til det moderne sprog, man taler i vore dage. Fra Seoul meddeler KIPA, at Bibelen nu er oversat til moderne koreansk.

Den første oversættelse af enkelte dele af Bibelen til koreansk skete allerede i 1839. Det var den franskfødte biskop Joseph Im-

bert, der foretog denne oversættelse. Skønt den på mange måder var mangelfuld hjalp denne »Chonjusionggwo Konggwa« mange kristne til at forblive tro mod kristendommen under Yi-dynastiets kristendomsfjendske regering indtil 1910. Uddrag af denne oversættelse gik i hemmelighed fra hånd til hånd.

I 1910 var hele Bibelen oversat til koreansk, men dels var der efterhånden for mange gammeldags udtryk i den, dels havde de udenlandske missionærer, der havde foretaget over-

sættelsen, ikke altid valgt de rigtige udtryk. Derfor har katolikker og protestanter i Korea i fællesskab siden 1968 arbejdet på en ny oversættelse af Bibelen, der udkom i slutningen af 1977.

»Evangelii Nuntiandi« på koreansk

Pave Paul VI's rundskrivelse om evangelisering, som Katolsk Forlag håber snart at udsende på dansk, er nu, efter hvad KIPA meddeler fra Seoul, udkommet på koreansk. Det er landets katolske bispekonference, der står for denne udgivelse.

Nyt om katolske tidsskrifter

Den engelske psykiater Jack Dominion skriver om »Bønnens funktion i en krisetid« Nogle søger at flygte tilbage til fortiden, til det velkendte, nogle bliver ligegyldige, men nogle benytter krisen til vækst og konstruktiv forvandling. Også Kristus levede i en krisetid, hans eget liv frembragte en vældig krise i hans eget folk, og evangelierne giver os mange af svarene på vort eget dilemma.

»Ved dagens begyndelse« af sr. Simone Springer OSB — »Er Gud for os, hvem kan være imod os?«. Er Gud med os, hvem skulle vi da frygte?... Vågn op, gnid øjnene, så

skal du se, at Gud er med dig alle dine dage. Hvad frygter du?«

L. O. Dorn skriver om ejendomsetik: Ejendom kan forføre et menneske til magtmisbrug. Ejendom forpligter ejeren til medmenneskelig indsats.

Douglas Hyde, der i mange år var ivrig kommunist, interesserer sig, også efter at han er blevet katolik, for kommunismen. I en artikel, der har været bragt i det engelske »The Month 1/1978« skriver han om »Kristnes liv under et kommunistisk regime«

»Har de første kristne... besvaret spørgsmålet »quo vadis?« med ordene: »Så hurtigt jeg kan væk fra Rom«, havde vi sandsynligvis ikke været kristne i dag«

Johs. Simons' studier over Mattæusevangeliet — 2 viser, hvordan Mattæus i begyndelsen på sit evangelium ligesom på et stort anlagt vægmaleri har samlet de vigtigste personer i Israels historie i et enkelt tableau. Men da det var færdigt, har han med en dristighed, som ellers kun Middelalderen kunne finde på, overmalet alle hovedpersoner med Jesu ansigtstræk. På denne geniale måde har han omskabt Israels historie til en stor profeti om Jesus!

Magasins adresse: Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Udkommer 6 gange årligt. Arsabonnement: 32 kr., løssalg 6 kr.

Exorcisterne i Klingenberg

Det er ukristeligt at bede uden at hjælpe

I sidste nummer af »katolsk orientering« meddeltes det om det tragiske dødsfald i Klingenberg i Vesttyskland i forbindelse med et forsøg på exorcisme. Nu har man i flere danske aviser kunnet læse, at den døde unge piges for-

ældre og de to præster, der foretog exorcismen er blevet idømt hver 6 måneders fængsel for manddrab.

Ukærligt, ukristeligt

Ifølge en KNA-meddelelse bringer Ösnabrücks bispedømmeblad »Kirchen-

bote« i den anledning et interview med den kendte dogmatiker fra Tübingen, professor Walter Kasper.

Professor Kasper betegner det direkte som ukristeligt »at bede for et menneske uden også at yde det pågældende al den menneskelige hjælp, der er mulig.«

Problemet og det forargelige i tilfældet med Annelise Michels død i Klingenberg ligger efter Kaspers mening ikke så meget i selve exorcismen som en kirkelig bøn om befrielse fra det ondes magt, men i at man ikke har ydet den syge unge pige den nødvendige hjælp. Hverken en bøn om helbredelse eller et ønske om at modtage de syges salvelse udelukker, at den troende samtidigt benytter sig af lægers hjælp. Gud virker gennem det skabte. At antage det modsatte er efter professor Kaspers mening ikke udtryk for tro, men for overtro.

Uholdbart i dag

Den katolske kirkes ritual for exorcisme stammer fra 1614 og indeholder mange tidsbetingede forestillinger, som er helt uholdbare i vore dage. Efter professor Kaspers mening burde dette ritual overhovedet ikke anvendes mere, før det har været genstand for en grundig reform.

kvenme og skæbnesvangre vej til skabende kærlighed og forsoning. Han er selv gået forud for os på denne vej. Han fører os ud af angsten og ind i tilliden.

Dette giver os mod til at opfordre alle de ansvarlige til at ende denne stadigt voksende kaprustning og erstatte terrorbalancen med en tillidsbalance.

Vi beder alle, der oprigtigt går ind for fred og afspænding, for sikkerhed og samarbejde i Europa, om ikke at give op, fordi vejen er så vanskelig, og til at tage nye skridt, efter at de første er taget i Helsinki og Belgrad. Lad os tålmodigt prøve på stadigt at finde nye muligheder for at øve en indsats for menneskerettighederne. Lad os især der, hvor volden øves under påberåbelse af konfessioner, styrke modet hos dem, der søger efter ikke-voldelige løsninger — »Men han selv, fredens Herre, give jer sin fred altid, i alle måder«. (2. Tess. 3,16).

Chantilly

(fortsat fra forsiden)

at vise os som et »helt forpligtet fællesskab« (New Delhi 1961), jo mere bliver vi i stand til at opfylde vore forpligtelser over for alle vore medmennesker. Som alle hans gaver er også hans enhed »til liv for verden« (Joh. 6,51). Kirkens enhed og menneskehedsens enhed, freden i Kristus og freden i verden er snævert sammenknyttede. Der gives ingen indsats i Kristus uden en indsats for freden i verden.

Ufredens rødder

Derfor opfordrer vi vore menigheder til ikke at undervurdere problemet med freden i verden og til ikke at skyde det fra sig. Vi må uden at se bort fra vor afhængighed af upersonlige strukturer afsøre ufredens rødder i os selv: i vort ønske om rigdom, magt og ære, i vor ven-fjendetænken. Vor Herre kalder os tilbage fra denne be-

Sahara-ørkenen breder sig stadig sydpå og truer alt liv i Sahel-området, som udstrækker sig over 8 lande: Niger (billedet), Mali, Øvre Volta, Senegal, Mauretanien, Gambia, Tchad og de Kapverdiske Øer. Millioner af mennesker tvinges på flugt for sandet.

Det tyske »Caritas« kræver fornyet opholdstilladelse for asiatiske sygeplejersker

(KNA) — I Vesttyskland er de der arbejdende asiatiske sygeplejerskers skæbne ved at blive dybt tragisk. Endnu for få år siden hentede man i tusindvis af indiske, koreanske og filippinske sygeplejersker til Vesttyskland. Caritas Tyskland anslog det i 1976 til at dreje sig om cirka 16.000. Siden da har lige ved 5.000 mistet deres arbejdsplads og har måttet forlade Forbundsrepublikken. Caritas finder dette både umenneskeligt over-

for de asiatiske sygeplejersker og samtidig helt urimeligt, da man stadig mangler sygeplejersker i Vesttyskland.

Arbejdstilladelse

Hvis asiaterne har arbejdet mindre end 5 år i Vesttyskland, må de regne med, at deres arbejdstilladelse inddrages, og at de mister deres arbejde, hvis en kvalificeret tysker melder sig som ansøger til stillingen.

Caritas mener imidler-

tid, at der stadig er mange ledige arbejdspladser både på sygehuse og plejehjem rundt om i Forbundsrepublikken, men selv om der ikke er tyske ansøgere til disse stillinger er det meget svært for de asiatiske kvinder og for socialrådgiverne at finde frem til disse pladser.

Den usikkerhed, som de asiatiske sygeplejersker nu lever i, er en tung byrde for dem. De er revet ud af deres naturlige miljø og lever i en slags ghetto. De har ikke lov til at få deres mand og deres børn til Vesttyskland.

Kræver større smidighed

Det tyske Caritas kræver nu, at disse asiatiske sygeplejersker får lov til at arbejde i Vesttyskland, så længe de selv ønsker det, og at de får lov til at lade mand og børn komme til Vesttyskland, og at der gives mændene mulighed for at få arbejde. Caritas finder det dog især vigtigt, at de enkelte tyske stater indenrigsministerier får ensartede retningslinjer for behandlingen af disse gæstearbejdere, og at arbejdsformidlingen sker smidigere hen over de enkelte delstaters grænser.

Næste nummer udsendes den 31. maj

For første gang siden reformationen er det lykkedes 10.-13. April at samle folk fra samtlige kristne kirker i Europa til et topmøde om enhed og fred i Chantilly ved Paris. Initiativtagere var Rådet for de Katolske Biskekonferencer i Europa (CCEE) og den protestantiske Europæiske Kirkekonference (KEK).

Foran i midten genkendes kard. Marty, ærkebiskop af Paris imellem (tv.) kard. Suenens, ærkebiskop af Mechelen-Bryssel og (th.) formanden for CCEE, ærkebiskop Etchegaray fra Marseille. Kan du finde biskop Martensen?

katolsk orientering

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Fjøllegade 2, DK-7100 Vejle,
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Redaktion, ekspedition og annoncerafdeling:
Brødgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Aneangsstiftelsen, katolsk orientering og information.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Børnesiden HEJ!, side 5

Et initiativ, side 6

Orientering fra sognene, side 7-10

Maria-andagt i dag, side 12-13

HKD fylder 60 år, side 14

katolsk orientering

Bliver Litauen en krudttønde i Sovjetunionen?

(KNA) — Det italienske nyhedsbureau ELTA-Press har meddelt, at i Litauen har Litauens revolutionære Nationalråd, Menneskerettighedskomiteen, Amnesty Internationals litauiske afdeling, Frihedskæmperbevægelsen og Det frie litauiske kommunistiske parti sluttet sig sammen til »Den revolutionære front til Litauens Befrielse« (LRIF)

I nr. 2 af det af LRIF udgivne undergrundsblad »Varpas« er der offentliggjort en appel, hvori det blandt andet hedder: »Øjeblikket er kommet, hvor vi side om side med vore lettiske og estiske brødre må tage kampen op for vort eget og andre menneskers liv«.

Frihedsbevægelser

Det er første gang, at der når oplysninger til Vesten om, i hvilket omfang de litauiske frihedsbe- stræbelser er organiserede. Særlig interessant sy-

nes efterretningen om et frit kommunistisk parti i Litauen at være — efter at det tidligere på året er blevet bekendt, at sådanne partier er dannede i Jugoslavien og i Østtyskland.

Katolsk ungdom

Oppositionen i Litauen mod Sovjetregimet har både nationale og religiøse motiver. Den store opstand i Kaunas i maj 1972 udgik fra den katolske ungdom, men derefter sluttede hele befolkningen op om den. Efter flere dages gadekampe, hvor især parti-kontorer blev ødelagt, måtte der indsættes eliteenheder fra Moskva for at slå opstanden ned. Siden da har Vesten næsten kun fået oplysninger om religiøs modstand i landet. Meddelelser om religiøs modstand hos Litauens katolikker, der udgør 88 pct. af befolkningen, fremkommer især i det illegale blad »Litauens katolske kirkes krønike«, der helt bevidst afholder sig fra at beskæftige sig med den politiske modstand. Det er første gang, at oplysninger om politiske revolutionære sammenslutninger i Litauen trænger gennem »jernetæppet«.

Kaunas (KIPA) — I et af de sidste numre af »Litauens katolske kirkes krønike« berettes det, at 22. maj 1977 blev ni kandi-

Professor Aage Bohr medlem af det pavelige akademi

Rom(KIPA):Pave Paul VI har 19. april udnævnt 14 nye medlemmer til Det pavelige videnskabelige Akademi — heriblandt er dansker, professor Aage Bohr, der er professor i teoretisk fysik ved Københavns Universitet.

Det pavelige videnskabelige Akademi er i sin nuværende form grundlagt i 1936 af pave Pius IX. Efter de sidste udnævnelser tæller det 67 medlemmer.

Jubilæumstelegram fra paven, da bispedømmet fyldte 25 år. Læs side 3.

Hertug Knuds Division fejrede sit 60 års jubilæum med bl. andre aktiviteter en stor spejderlejr på Ledreborg slots skønne arealer ved Lejre i Store Bededagsferien 20.-23. april. Læs mere om denne lejr i inde i bladet.

dater fra det katolske præsteseminarium i Litauen præsteviede. Så vidt man kan slutte sig til af navnene, drejer det sig kun om litauere.

I hele Sovjetunionen er der kun to katolske præsteseminarier, et i Kaunas og et i Riga. Det er dem ikke tilladt at optage ukrainere, hviderussere eller mænd fra andre nationaliteter. Derfor er der slet ingen tilgang af nye katolske præster i de andre sovjetrepublikker. Selv om der er mange, der søger om optagelse på de to præsteseminarier i Letland og i Litauen, tillades det kun seminarier i Riga at optage 10 kandidater årligt, og seminarieret i Kaunas 25.

Staten udvælger

Det er statens embedsmænd, der udvælger seminarierne og ikke efter religiøst-pastorale, men efter politiske synspunkter. Inden de indtræder i seminarieret må kandidaterne erklære sig villige til at samarbejde med KGB.

Paven skeptisk over for general-absolution

Katolsk Orientering har flere gange — sidst i nr. 8 — fortalt om den i USA om sig gribende skik med bodsandagter med general-absolution. Imidlertid er pave Paul VI noget betænkelig derved.

Kun tilladt i særtilfælde

Rom (KIPA): - Da USA's biskopper fra staten New York sidst i april var i ad-limina-audience hos pave Paul VI, mindede han dem om, at kirkens århundrede lange tradition for privat-skriftemål var af stor vigtighed.

Bodsandagter med general-absolution burde efter pavens mening kun finde sted i helt specielle pastorale situationer som f. eks., hvor præstemanglen er usædvanlig stor.

Paven gav udtryk for et ønske om, at biskopperne igen skulle hjælpe deres

præster til at vurdere deres opgave som skriftefædre højt. »Vi mener«, sagde paven, »at situationen overalt i verden — både i vort eget bispedømme Rom og alle andre steder — er moden til en mere ivrig og frugtbar udnyttelse af bodens sakramente«. Paven mente ligefrem, at andre præstelige opgaver burde træde i baggrunden

eller helt ophøre til fordel for, at præsterne hørte flere skriftemål.

Paven formanede også de amerikanske præster til omhyggeligt at overholde de regler for bodens sakramente, som Kongregationen for Troslæren udsendte for seks år siden. Hertil hører også reglen om, at skriftemålet bør gå forud for børnenes første kommunion.

De irske biskopper imod skilsmisellov

Dublin (KIPA) — »Vi kan ikke, når det drejer sig om katolikker, anerkende, at staten blot lader folk indgå ægteskab og så sidenhen lader dem skilles« — erklærede Irlands katolske biskopper for nylig i tilslutning til, at der er planer

om at indføre en ny skilsmisellov i Irland. Efter biskoppernes mening kan en stat kun gribe ind på ægteskabets »verdslige område«, for ifølge den katolske kirkes lære er ægteskabet uopløseligt som sakramente.

Kløften

I et læserbrev på denne side stilles der en række spørgsmål, der alle har med kommunikation og svigtende kommunikation at gøre.

Når katolsk orientering »godt kan finde vej«, som det formuleres, til en katolik, der ellers mener at være ukendt i sit sogn og med sit sogn, skyldes det, at bladet sendes til alle, der er indregistreret som husstand i bispekontorets centralregister. Herfra sendes der månedligt ajourføringslister til samtlige sogne. Det kan derfor ikke undgås, at man også er opført i sognets kartotek. Dette kunne man i øvrigt have kontrolleret ved valget for nyligt, idet sognelisten har været opslået som valglister på et offentligt tilgængeligt sted. Er man i tvivl om, hvor man hører hjemme, kan en telefonsamtale (01-11 60 80) med bispekontoret løse gåden i løbet af få minutter. Ens øvrige kontakt med menighed og lokalkirke kan vi ikke udtale os om.

Godt en snes sogne har intet lokalt sogneblad på grund af manglende kræfter til et sådant arbejde. I årevis har de benyttet sig af et fælles sogneblad, redigeret af undertegnede. Dette lille månedlige sogneblad er i januar 1975 indgået i det nye blad katolsk orientering.

Andre menigheder benytter sig af både et eget lokalt sogneblad og katolsk orientering. Endnu andre benytter sig kun af et lokalt sogneblad men ikke af katolsk orientering. Hører man til et af disse sogne, forekommer det rimeligt, at man får dets lokale sogneblad tilsendt. Får man det ikke, er der god grund til at undersøge, hvor fejlen ligger.

Herr Rohde mener åbenbart, at katolsk orientering kan yde sit bidrag til at finde frem til fejlen. Såfremt denne omtale kan give resultat glæder vi os på forhånd. Men er der ikke noget om, at efterlysning af lokale forhold har større chance for at give resultat, hvis de foretages lokalt? Mellem redaktionens modtagelse af et læserbrev og den dag, bladet bringer brevet på tryk, er der gået 16 dage. I løbet af disse 16 dage kunne man have opklaret mange problemer og kunne ens vrede have lagt sig — på grund af opklaringen.

På sit eget sognekantor kunne man jo få besvaret spørgsmålet, hvorfor visse sogne ikke har mulighed for at reagere på gentagne opfordringer fra katolsk orientering om, at sende stof om lokale begivenheder, der ofte kun bringes i lokale blade. Man kunne få opklaret, hvorfor der ikke blev sendt billeder af kirken til en serie, der var begyndt så lovende men trues med at gå i stå, fordi ikke flere sogne har husket at reagere, muligvis fordi ingen i menigheden har fået det som særopgave, at formidle kontakten med katolsk orientering.

Hvad man i hvert fald ville kunne få besvaret på lokalt plan, er eventuelt pinlige spørgsmål om forhold og personer. Så længe post og telefon endnu kan formidle den hurtigste kommunikation mellem mennesker, der er uenige, burde vi ikke tage vor tilflugt til den billigste udvej, i et blad at skrive for uvedkommende, hvad man ikke har forsøgt at sige personligt til vedkommende. Læserbreve skal skabe og fremme debat om sager, ikke polemik om personer. Det sidste har aldrig slået bro over nogen kløft.

Willem Wuyts

Kommentar til en valfartsplakat

Tillad mig i al venlighed at fremkomme med et par bemærkninger til dette års valfartsplakat. (Øm). Tager jeg ikke meget fejl, så opfatter tegneren den kristnes situation, som om vi befandt os i en belejringstilstand, og som værende inden for murene, ligesom Jesu disciple holdt sig inden døre af frygt i tiden mellem påske og pinse.

Belejringstilstand?

Det kan godt være, at tegneren har ret i, at mange kristne oplever deres trosliv, som om der var tale om en defensiv situation, de befandt sig i.

Men i virkeligheden er det jo os, der er i offensiven. Vi lever jo på den anden side påske og pinse, og vi har jo alle løfterne, også om at vi i vort eget liv må opleve en pinse som disciplene og få kraft fra det høje. Netop fordi Jesus lever!

Jørgen Brårup

Ribe Amt vil købe Skt. Josephs Hospital i Esbjerg

København (KIPA) - Ribe Amt har erklæret sig villig til i slutningen af dette år at købe Sankt Josephs Hospital i Esbjerg for cirka 10,4 millioner kr.

I 1903 kom de første Sankt Josephs Søstre til Esbjerg og allerede året efter åbnede de et hospital i byen. Hospitalet er flere gange blevet udvidet i løbet af de sidste 75 år.

For den lille diasporamenighed i Esbjerg betyder indstillingen af søstrenes arbejde et stort tab.

Vi almindelige, som ikke regnes

Ja, så kan jeg ikke lade være med at komme med et lille hjertesuk. Der blev skrevet så meget om at vælge pastoralråd, men med det som med så meget andet, så hører man ikke andet, end hvad der står i bladet. Jeg er ikke helt klar over, om jeg ikke hører til Skt. Mariæ menighed, men denne kirke har jo aldrig noget i k.o., og man kan komme der, og høre om at man får brev om et og andet, men der kommer aldrig noget. Mangler man helt forbindelse, med hvem der får k.o.? Det var meget logisk, om man registrerede adresserne. Jeg har boet her i over 2 år og kommer fra

Esbjerg menighed. K.o. kan godt finde vej.

Og hvorfor starter man så med en gennemgang af de katolske kirker, når man kun har et par enkelte gange og så stopper?

Det ville være rart, om f. eks. Skt. Mariæ også blev nævnt, så man undgår, som f. eks. juleaften, at det

ikke passer, hvad der står i lokalbladene om messetid.

Ligesom det også ville være rart, om ikke kun »kendte« folk kom til orde i k.o., men også vi almindelige, selv om vi ikke regnes af biskoppen og visse præster som f. eks. Wuyts. Det er den slags, der kan give samme holdning overfor k.o., som man havde før, og som redaktionen jo forsøgte at komme væk fra ved skabelsen af k.o.

Knud Rohde

Brevet besvares i lederen på denne side. Red.

Svar til Birgit Hoyos

Der må være et eller andet, som Birgit Hoyos har misforstået i sit brev som fhv. formand for en valgkomité.

Dette hverv er af rent praktisk betydning og er ikke et hverken udøvende eller dømmende embede. jfr. Jakobs brev 4,11-12. Blot af nysgerrighed:

Hvor mange kopper kirkekaffe skal man drikke, og hvor mange bodsbandager skal man gå til i sit sogn

— før man — efter Birgit Hoyos' mening — er værdig til at stille principielle spørgsmål offentligt (jfr. Joost Dahlerup)?

I følge Prædikerens Bog har »alt sin stund og hver en ting under himmelen sin tid: Tid til at tie og tid til at tale« (Præd. 3, 1+7).

Birgit Hoyos skulle have tiet. Det havde været mere værdigt og næstekærligt!

Annelise Bruus

A.C.-generalforsamling

På AC's generalforsamling, onsdag den 17. maj valgte man enstemmigt to nye æresmedlemmer, den nordiske katolicismes mangeårige velgører prælat, dr. theol. Helmut Holzapfel (Würzburg) og generalvikar, prælat Ib H. Andersen, Skt. Ansvars Kirke, København. Med dette valg vil AC vise sin solidaritet med den katolske kirke i dens helhed og minde om vore stærke bånd mod syd til det katolske udland.

Prælat Holzapfel er i Tyskland medlem af de

vigtigste bestyrelser med hensyn til økonomisk hjælp til Nordens katolske kirker. Samtidig er han en kendt pressemand og kirkehistoriker. Talrige publikationsbidrag om de nordiske forhold i fortid og nutid er udgået fra hans hånd.

Prælat Ib Andersen har gennem årene ydet den katolske kirke mange og værdifulde tjenester. I det katolske udland er han vor kirke en anerkendt repræsentant.

Richardt Hansen

Skt. Annæ 75 år

På Amager fejrede Skt. Annæ Kirke sit 75 års jubilæum. Billede fra festmessen den 30. april.

Fra D.K.K.F.'s generalforsamling i Vejle:

»... En fin balance mellem tro og sund fornuft«

Uden at nære falsk beskedenhed kan Forbundet godt rose sig af en harmonisk og veltilrettelagt generalforsamling i Vejle. Ca. 40 deltagere, hvoraf de 29 med stemmeret, repræsenterede de forskellige landsområder.

Vejlekredsens formand Sonja G. Laursen og bestyrelsen havde, hjulpet af dygtige unge, lagt den ramme, der er så vigtig for et godt samvær forløb.

Mødet blev holdt på Skt. Norberts skole, men først samlede deltagerne til en meget smuk messe i kirken, hvor sognepræsten Henri Kerkhofs, der koncelebrerede med pastor Jan Ophoff, bød os velkommen. Blandt menighedens forbønner blev der også bedt en bøn for vort forestående arbejde.

Ovre på skolen fandt vi hurtigt hinanden omkring de indbydende kaffeborde og fik lejlighed til sammen med de to præster at udveksle tanker og ideer om de fælles opgaver.

Stigende medlemstal

Generalforsamlingen indledtes søndag morgen kl. 9 med Frans af Assisis bøn, hvorefter landsformand Sonja Low aflagde årsberetningen. Hun mente at kunne afvige fra den hidtidige skik, at såvel landsformandens som kredsformandens beretninger blev læst op, siden bladet DKKF-Nyt havde bragt kredsberetningerne i de to udkomne numre, der således sammen med andet stof, udgjorde en dagbog over det forløbne års aktiviteter på styrelses- og kredsplan. Hun benyttede den herved vundne tid til nogle personlige betragtninger.

Da hun tiltrådte formandsposten for et år siden havde det været hendes ønske at iværksætte kommunikationen medlemmerne imellem og hun fandt DKKF-Nyt et godt redskab til dette formål. Dette blev bl.a. bekræftet af det stadigt stigende medlemstal. I øvrigt syntes hun, at det forløbne år havde været godt, selv om det ikke havde indeholdt de store begivenheder som i det foregående år med forbundets 50-års jubilæum. Men DKKF havde »noget«, man ønskede at værne om, noget der var skabt af et mindretal af kvinder, kvinder med sans

for proportioner, »en fin balance mellem tro og sund fornuft«.

Tilbageblik

Sonja Low mente, det var vigtigt for en formand, at se tilbage. De to tidligere formænd Tove Rasmussen og Bodil Plate Petersen havde heri været hende til stor støtte. Der skulle imidlertid bruges mange kræfter til at varetage opgaverne i fremtiden, bl.a. repræsentationen i nationale og internationale organisationer.

Med i det hele

Forbundet har repræsentanter i Danske Kvinders Nationalråd (DKN), Kvindernes U-landsarbejde (KULU), Det Økumeniske Fællesråd og Danske Kirkedage. Hertil kommer Verdensunionen af Katolske Kvindeorganisationer (WUCWO), der for januar 1979 har planlagt kongressen i Bangalore.

Advokat Sonja Low genvalgt som formand.

Idet Tove Rasmussens kandidatur er udløbet, skulle en ny repræsentant i WUCWO vælges. Det vil selvfølgelig være ønskeligt, om Danmark fortsat kunne være repræsenteret selvstændigt.

Udvidet styrelse

Formandens ønske om en udvidet styrelse blev opfyldt ved valg af tidligere styrelsesmedlem Henny Krarup Larsen fra Lyngby samt Estha Mortensen fra Hørsholm, kendt for sit arbejde med Ældreklubben i Lyngby sogn.

Eva Jantzen og Suzanne Scavenius var på valg og blev begge genvalgt. Helena Hansen fra Odense, tidligere næstformand, rykkede igen ind i denne stilling for derved bl.a. at tilgodese provinsens gentagne ønsker om en mere rimelig repræsentation. Sonja Low blev genvalgt som formand. Også blandt suppleanterne er nye navne: Den sprogkyndige Grethe Frimund og Inga Jensen, som hver måned udarbejder den liturgiske kalender til »katolsk orientering«. Adda Bentzen blev genvalgt.

Formand for Fredericiakredsen blev Karen Dupont, suppleant Ursula Blanke. Formand for Fynskredsen: Agnethe Emmerich, suppleant Anna C. Rasmussen. Formand for Vejlekredsen: Sonja G. Laursen, suppleant Paula Michelsen.

Vejles to præster deltog ved den fornøjelige frokost, som afsluttede generalforsamlingen.

Margot Petersen

Pastoralrådsmøde i weekenden 20.-21. maj

Det nye pastoralråd, som består af 18 genvalgte og 23 nye medlemmer, holdt sit konstituerende møde på Søstrup i weekenden efter pinse.

Efter en gennemgang af rådets vedtægter og det forrige råds arbejdsform valgte rådet Kaspar Kallan som formand, Ellen Marie Lebahn som næstformand samt et udvidet forretningsudvalg bestående af formænd to og søster Lioba Vinten, Hans Esmark, René Albeck, Birgit Wohlert og Dieter Timmermann.

Rådet imødekom forretningsudvalgets forslag om, foreløbigt at suspendere al videre konstituering og ikke at bemande de fire permanente udvalg, som det forrige pastoralråd havde oprettet, nl. for økonomi, kirkebidrag, struktur og internationalt lægmandsarbejde. Begrundelsen var, at forretningsudvalget efter en tænkepause ønsker at fremlægge resultatet af en grundig overvejelse af pastoralrådets pastorale opgaver og tilsvarende nye struktur. Mere i næste nummer.

Lørdag den 29. april var det 25 år siden, pave Pius XII ophøjede det apostoliske vikariat Danmark til selvstændigt bispedømme. Jubilæet blev fejret på selve dagen i Skt. Ansgars Kirke i København. Billedet er fra receptionen efter messen, hvor bl.a. den pavelige delegat ærkebiskop Josef B. Zabkar lytter til biskoppens tale.

Paveligt hyldest-telegram på bispedømmets 25 års dag

Lørdag den 29. april var der festgudstjeneste i Københavns Skt. Ansgarskirke i Bredgade. Anledningen var den, at præcis på denne dato var det 25 år siden, at pave Pius XII med et apostolisk brev, dateret 29. april 1953, ophøjede det daværende apostoliske vikariat Danmark til selvstændigt bispedømme og samtidigt udnævnte dets apostoliske vikar Theodor Suhr til bispedømmets første overhoved med titlen »Biskop af København«.

Festmesse

Festmessen indledtes med en højtidelig indgangsprocession. Mens pavestolens apostoliske delegat, ærkebiskop Josef B. Zabkar, deltog i messen fra en æresplads i kirketaket, koncelebrerede biskop Hans L. Martensen med sin forgænger Theodor Suhr og generalvikaren Ib Andersen.

Hertug Knuds Divisions 60 års jubilæum? Følg sporet helt til side 14...

Reception

Efter gudstjenesten flokkedes man i Skt. Ansgars menighedssal. Her oplæste biskop Martensen et lykønskningstelegram fra paven, affattet på engelsk og underskrevet af kardinal Villot (Se billedet på forsiden).

Pavens telegram

»Den hellige Fader sender bispedømmet København sine ønsker om glæde og fred på dagen for dets 25 års jubilæum.

I Ånden er han forenet med lokalkirken, taknem-

lig mod Gud for det rige mål af nåde, som denne kirke har modtaget i det forløbne kvarte århundrede. Den hellige Fader beder for, at festen må blive anledning til en dybtgående fornyelse i troen på Jesus Kristus, den levende, Guds Søn, og at den vil skænke fornyet styrke til et liv som kristne.

Forenet med Frelseren sender Den hellige Fader Dem selv, alle Deres præster, ordensfolk og lægfolk sin apostoliske velsignelse«. Sign. Kard. Villot.

R.P.

P.S.P.-møde i Osnabrück Kultur, katolsk presse og foreningsliv

P.S.P., som fornyligt blev præsenteret her i bladet, holdt fra den 3. til den 5. maj møde i Osnabrück, inviteret af Sct. Ansgarius-Werk sammesteds. Mødet fandt sted i præsteseminarriet, der ligger centralt ved den gamle bykærne, med en smuk tilstødende have.

Der mødte et dusin prætestuderende og en del gæster, bl.a. pater Gregoire, biskoppens kontaktperson til de studerende.

Emnet — »Om den nordiske katolske kirkes opfattelse af sig selv« — blev belyst af tre referenter. Pater Wilhelm Köster, SJ, fra Göteborg, talte om svensk folkeånd og økumenisk divergens, idet han med stor åndelig spændvidde behandlede den teoretiske side og med

selvbiografiske træk underbyggede sine tanker.

Katolsk Orienterings redaktionssekretær, Knud Kluge talte om den katolske presse i Skandinavien, med udgangspunkt i den danske.

Endelig berettede det danske Academicum Catholicum's formand, lektor Kaspar Kallan om foreningslivet, som udgangspunkt for tros- og traditionspleje, som har særlig betydning for katolikkerne i diaspora — adspredelsen.

Efter disse referater var der mulighed for spørgsmål og debat, og ind imellem kunne man gå tur i byen eller haven i det herligt varme maj-vejr.

Det er en stor opmuntning for dem, der studerer i det fremmede, at kunne mødes et par gange årligt.

Bertil A. Frosell

Kirkebidragsordningen

Indgået	Regnskab 1976/77	Regnskab 1977 (9 mdr.)	Budget 1978 (12 mdr.)
Indbetalte kirkebidrag	2.108.475	1.694.525	2.250.000
Udgået			
Tilbagebetalt til sogne (60 %)	1.265.085	1.016.715	1.350.000
Hjælp til økonomisk dårligt stillede sognes drift	559.759	421.533	500.000
Tilskud til bilkøb i sogne	47.385	123.332	100.000
ATP for præster i sogne	25.236	19.728	25.000
Særlige bygningsudgifter i sogne	58.325	55.307	100.000
Porto, formularer, EDB-service vedr. KB-ordningens administration	101.221	70.619	100.000
Andel i lønningsudgifter	150.000	120.000	170.000
I alt udgået	2.207.011	1.827.234	2.345.000
Underskud, der dækkes af bispedømmet	98.536	132.709	95.000

Brandaktuelt program på Mini-Kirkedage i Rønede

»Vi kalder nu dem sammen, der håbede i 1968, til Mini-Kirkedage i Rønede, hvor vi i fællesskab skal overveje, hvad der blev ud af vores håb gennem de ti forløbne år«. Sådan indleder et lille hefte udsendt af Kirketjenesten i Danmark, som står for arrangementet af Mini-Kirkedagene i Rønede, som finder sted fra den 29. juli til den 4. august i år. Programmet for Kirkedagene:

Racisme og undertrykkelse

Initiativet til Kirkernes Raceprogram blev taget i Uppsala 1968, og intet program har som dette formålet at få gang i den kirkelige debat omkring kristendom og politik, vold/fikke-vold og barmhjertighed/solidaritet. Disse ting vil blive behandlet i værkstedsgruppen, hvor man også vil komme ind på forholdene i det sydlige Afrika og bojkot-aktionerne herhjemme — emner, som er ekstra aktuelle her i 1978, der af FN er blevet erklæret for »anti-apartheid år«.

Køn og Grim, sex og syv

Basisgruppen inden for den økumeniske kvindegruppe vil en eftermiddag beskæftige sig med kreativitet og drama. Desuden vil forskellige kvinder holde foredrag om samarbejdet med u-landskvinder, kvindehøjskole m.m. Og Elisabeth Moltmann, en af Mini-Kirkedagenes hovedtalere, vil holde foredrag om kvindebevægelsen i 70'erne. Samlemappen »Mand og kvinde i kirke

og samfund« vil danne udgangspunkt for samtaler.

Undervisning og oprør

Værkstedets arbejde vil prøve på at belyse kirkens forhold til uddannelsesproblemerne i et samfund præget af kulturel, teknologisk og social forandring. Hvilket samspil er der mellem den kristne tradition og menneskets livsfaringer? Hvad vil vi uddanne mennesker til?

Stat og kirke

De nordiske lande er sammen med Grækenland, Spanien og Costa Rica de eneste lande i verden, hvor der eksisterer en statskirke. Hvilket indhold har begreber som kirkens frihed og kirkens samfundsbetydning - og hvad er religionsfrihed i sammenhæng med en statskirke? I Norge og Sverige er der i år fremsat forslag til adskillelse af stat og kirke. Disse aktuelle emner vil blive taget op i denne værkstedsgruppe.

Huskirker

og basismenigheder De små menigheder, som skyder op rundt omkring i verden — og også i Danmark løser nogle problemer, men samtidig opstår der nye problemer.

I denne værkstedsgruppe vil vi søge at opsamle og udveksle nogle af de erfaringer som husmenigheder, fredagsfamilier og åbne familier har gjort.

Liturgi og erfaring

Liturgi er Gudsfolkets fælles handling, og derfor må liturgien bygge på fælles erfaringer.

I denne værkstedsgruppe vil vi beskæftige os med gudstjenestens udtryksformer, sprog, musik, sakramenter, for at finde frem til, hvad der på en ægte og nutidig måde kommunikerer håb — og hvad der blot er tomme ord.

Nyreligiøsitet og kirke

I denne værkstedsgruppe vil vi arbejde med materialer fra nogle af de nyreligiøse bevægelser, sådan at deltagerne selv kan danne sig et billede af det, som de står for, selv kan drage deres konklusioner og i fællesskab drøfte en stillingtagen og et evt. handlingsprogram.

De nye religiøse bevægelser har ændret den religiøse situation i løbet af de sidste 10 år, og deres indflydelse i de kommende 10 år vil blive meget afgørende, også for den kristne kirke og dens mission i verden i firserne.

Levestandard og livskvalitet

De forløbne ti års største nye og folkelige bevægelse er miljøbevægelsen. Vor ny økologiske bevidsthed har gjort det muligt at prioritere livskvalitet højere end materielle kvantiteter. Og hvad er livskvalitet egentlig, når det skal sammenholdes med u-landenes behov for levestandard? Hvilken fremtid skal vi planlægge, så ikke ny begreber som livskvalitet, skal blive brugt til at undertrykke den tredje verden med? Hvad kan vi selv — derhjemme — gøre for at skabe balance, både i miljø og i fordelingen af jordens ressourcer?

Hvad vil Ælnoth?

Et interview med arkivar Jørgen Nybo Rasmussen

Kirken er som Kristus selv på én gang historisk og kommer fra Gud. Dens liv er sakramentalt men også menneskeligt. Interesse for kirkens historie burde for kristne være lige så naturlig som at interessere sig for sin familie og sit lands historie, siger Jørgen Nybo Rasmussen, formand for den nyoprettede arbejdsgruppe, der vil fremme historisk bevidsthed blandt katolikker.

Hvorfor navnet Ælnoth?

Navnet lyder måske mærkeligt, men sådan hed den første mand i Norden, der har skrevet en slags kirkehistorie.

Ælnoth var en engelsk præst og munk i Odense benediktinerkloster, der ca. 1120 skrev en bog om kong Knud den Hellige. Det er den første i Danmark skrevne bog, hvis forfatter kendes ved navn.

Arbejdsgruppen ÆLNOTH er ikke en eksklusiv katolsk forening, men består af mennesker, der uanset deres konfession vil samarbejde aktivt med den katolske kirkes historie.

Er der en særlig periode, der har størst interesse?

Ælnoth-gruppen vil efterhånden beskæftige sig med alle perioder og emner indenfor kirkens lange historie fra oldtid over middelalder til atomtid. Men vi er begyndt arbejdet så at sige bagfra, idet vi med biskop Martensens støtte har udsendt spørgeskema til alle Danmarks nuværende katolske sogne, præster, hospitaler, skoler, foreninger osv., hvori vi beder om at få oplyst, hvad man har lig-

gende af historisk materiale om egen historie. På den måde vil vi samle viden om, hvad der findes af arkivalier, protokoller, blade, breve, gamle billeder, ældre liturgiske genstande osv. Dette skyldes ikke nysgerrighed, men at man uden dette ikke vil have mulighed for at skrive noget om de sidste generationers katolske arbejde. Der er sikkert allerede gået meget værdifuldt materiale tabt, hvad man meget må beklage.

Kan man allerede skrive historie om vor egen tid?

Den tid, vi selv tilhører, må vi i modsætning til oldtiden og middelalderen — kalde for nykatolicismens tidsalder. Den begyndte — undtagen i København og Fredericia — med indførelsen af religionsfriheden 1849. Siden da er det meste blevet til af, hvad der nu findes af katolske sogne, kirker og institutioner. Det skyldes vore forfædres slid og trosiver, at vi i dag har alt dette, at de menigheder eksisterer, vi nu tilhører. Dette må vi være os bevidst og få mere at vide om. Men ingen kan huske 130 år tilbage i tiden. Derfor er vi afhængige af, at der bevares tilstrækkeligt materiale derfra, enten det er skriftligt eller billeder

og genstande, der kan belyse, hvad der dengang skete. Vi må værne om minderne om vor nykatolske historie, inden det er for sent.

Hvordan kan man støtte arbejdsgruppen?

Vi opfordrer alle historisk bevidste til at støtte arbejdsgruppen. Man kan sende os oplysninger om, hvad der ligger af arkivalier og lignende rundt omkring. Man kan også selv slutte sig til Ælnoth-gruppen og således deltage i det videre arbejde. Vi har jo alle mange andre gøremål, så jo flere aktive, vi bliver, jo bedre vil vi kunne løse opgaven.

Har der været reaktioner på jeres henvendelse til sognene og »katolsk orientering« om tale af Jeres initiativ i nr. 7?

Ja, der har været nogle meget positive, udførlige reaktioner, men for få. Mange flere kunne og burde svare.

Oplysninger, spørgsmål eller tilmeldinger kan ske til Ælnoth-gruppens sekretær: Kunstmalers Stig Holsting, Nøruplund pr. 8400 Æbeltoft.

Biskop Josef Brems i forbindelse med en begravelse. Hvem kan huske hvor og hvornår?

En af det ortodokse Ruslands smukke monumenter er Basilius-katedralen i Moskva, kaldt Vasili-katedralen på russisk.

De ortodokse kirker i Østen

Den ortodokse kirke, der er det næststørste kristne kirkesamfund i verden, er sammensat af flere nationalkirker. Den største er den russiske. Andre nationalkirker findes i Grækenland, Bulgarien, Jugoslavien, Rumænien, Tjecoslovakiet, Polen og Finland. De gamle ortodokse patriarkater — som kan sammenlignes med vore bispedømmer — er: Konstantinopel, Alexandria, Antiokia og Jerusalem.

Kirkene i de forskellige lande er uafhængige af hinanden, men er én i samme tro, kirkelig tradition og gudstjeneste.

Efter at det store romerske rige var delt, blev det vestromerske rige med Rom som hovedstad svagere og svagere, mens østriget med Konstantinopel som hovedstad voksede sig stærkere og stærkere.

Her drømte man nu om et stort rige. Selv kirken skulle ledes af kejseren i fællesskab med Konstantinopels patriark. Han var den vigtigste biskop i det østromerske rige.

Kejseren så det som sin opgave at bringe det kristne budskab videre.

Dette gav ham samtidig mulighed for at underlægge sig flere folkeslag.

Ratislavs, som herskede i Moravia, Slovakiet og Ungarn, bad kejser Michael III om at sende missionærer til hans rige.

Kirken i østriget missionerer.

Kejseren sendte to brødre: Kyrillos og Methodios. De prædikede evangeliet, oversatte bibelen og tekster til brug ved gudstjenesten til folkets eget

sprog, slavisk. Indtil da havde man kun brugt latin eller græsk.

Med meget besvær fik disse missionærer pavens godkendelse til at læse messe på slavisk. Senere måtte deres efterfølgere flygte til Bulgarien. Der blev det slaviske sprog bevaret i gudstjenesten og givet videre til russerne og serberne. Dette sprog bruges stadigvæk i store dele af den ortodokse kirke.

Voksende uenighed mellem øst og vest.

Der var opstået en kløft mellem Rom og Konstantinopel. Denne kløft blev større med tiden, og det kunne også mærkes indenfor kirken. I flere århundreder udviklede kirken i øst og vest sig i hver sin retning. Kirken var stadig én, men der var tit uenighed om, hvad den rigtige tro var, eller om det var bi-

skoppen i Rom eller biskoppen i Konstantinopel, der var kirkens leder. I østen talte man græsk, i vesten talte man latin. Det kunne heller ikke undgås, at der opstod forskellige skikke og traditioner.

Kejserens politik

Fordi afstandene var store og rejserne gik langsomt, var mulighederne for at tale sammen ikke ret store. Ved alvorlige stridigheder var det kejseren, som havde det sidste ord. »Også jeg er en søn af kirken, og som mellemmand vil jeg høre begge parter og så bestemmer jeg, hvad der er sandt!« sagde kejser Leo V af Konstantinopel til sine biskopper i 814.

Personlige og politiske stridigheder mellem paven i Rom og patriarken i Konstantinopel var i høj grad med til at skabe en spænding i kirken.

Kirken splittes.

I flere århundreder havde kirkens lærde mænd prøvet på at formulere en lære om den hellige Treenighed. I det 11. århundrede, da Nikolavs I var pave i Rom og Fontius patriark i Konstantinopel, var der stor uenighed herom i kirken i øst og i vest.

Paven godkendte, at man i hele kirken i trosbekendelsen skulle tilføje, at Gud Helligånd ikke kun udgår fra Faderen, men også fra Sønnen. Dette mente patriarken var forkert, og han ville ikke rette sig efter pavens beslutning. Dette var den lille dråbe, som fik bægeret til at flyde over!

Kirken i Rom ekskomunicerede patriarken — og det vil sige udelukkede ham fra kirkens fællesskab — og denne foreslog sig selv som leder af østkirken. Mange biskopper i østen fulgte ham. Fra dette øjeblik var kirken ikke længere én, men delt. Dette endelige brud skete i 1054.

De kristnes tro var stort set den samme i den romerske som i den ortodokse kirke. Det var kirkens ledere, under indflydelse af kejserne og deres politik, som var årsag til denne spærgelige og langvarige strid og splittelse mellem østens og vestens kirke.

Man kan kun forstå den ortodokse kirke, hvis man går regelmæssigt til gudstjeneste. Der møder de, som er i himlen, og de kristne, som endnu er på jorden, hinanden for at tilbede Gud.

Den største fest i hele året er påsken. Påskemorgen hilser alle hinanden med ordene: »Kristus er opstanden« — »Han er sandelig opstanden«.

Gudstjenesten.

Når man kommer ind i en ortodoks kirke ser man ingen bænke. Der er kun få stole til syge og gamle mennesker. Man ser heller ikke noget alter. Koret er nemlig skilt fra kirkeskibet ved en ikonostase, det vil sige en høj billedvæg med ikoner af Kristus, Johannes Døberen, Maria, apostlene, profeter og den helgen, som kirkebygningen er viet til og opkaldt efter.

I billedvæggen er der tre porte: den søndre, den nordre og kongeporten. Kun når den midterste, kongeporten, er åben, ser man alteret og præsten.

En del af messen kan kun høres, da kongeporten en del af tiden er lukket. Under messen går præsten med sine hjælpere — diakonerne og ministranterne — gennem den nordlige port ind i kirkeskibet og vender gennem kongeporten tilbage til alteret. De

bærer lys og røgelse med sig.

Første gang sker det lige før læsningerne. Diakonen bærer bibelen frem, løfter den højt over sit hoved og synger: »Visdom stå op, kom lad os tilbede og falde ned for Kristus«. Her forestiller bibelen Jesus, som kommer til verden.

Anden gang sker det under processionen med offergaverne: brød, vin og vand. Herved bliver de kristne mindet om, at Jesus gik op til Jerusalem for at lide og dø på korset.

Tredje gang sker efter kommunionen, når præsten og hans hjælper bringer kalken og patenen tilbage til alteret. Dette symboliserer, at Jesus steg op til sin far ved sin himmelfart.

Kommunionsuddelingen sker lige foran kongeporten. Diakonen holder kalken med Kristi blod, præsten lægger nogle stykker af brødet, som er Kristi legeme, ned i kalken, tager det op med en ske og deler på den måde Kristi legeme og blod ud til kommunikanterne.

Messen ender med, at præsten lyser velsignelsen over menigheden.

Også i Danmark er der en russisk ortodoks kirke i Bredgade i København. Den hedder St. Alexander Newsky-kirken.

Sr. Cecilie

De sidste år har den ortodokse og den katolske kirke gennem samtaler forsøgt at forstå hinanden. I januar 1964 mødtes Athenagoras, patriark af Konstantinopel, og pave Paul VI i Jerusalem. De omfavnede hinanden som tegn på forsoning mellem begge kirker. Den 7. december samme år ophævede paven og patriarken den gensidige bandlysning, som deres fjern forgængere havde udtalt i 1054. Dette var det vigtigste skridt på vejen til genforeningen og måske den største dag i pavens embedstid.

Mange problemer tages oftest kun op i samfundet og ikke i kirken. Derfor opstår en splittelse mellem hverdagstro og søndagstro, som får hver sit sprog, hver sin erfaringsramme og derfor forskellige normer, skriver artiklens forfattere.

Et initiativ

Inden for den danske katolske kirke er der en større gruppe mennesker, der mere og mere føler afstand til kirken, som den fungerer i dag. Samfundsudviklingen skaber nye problemer af social, økonomisk og politisk art. Problemerne tages op og debatteres i massemediene, som er med til at skabe vore værdiforestillinger. Medlemmerne af kirken er som alle andre mennesker i samfundet optaget af disse problemer, da de berører os i hverdagen. Kirken siges at beskæftige sig med det hele menneske, men dens forkyndelse og de problemstillinger, den tager op, har sit udgangspunkt i traditionen og henvender sig ikke til mennesket i dets konkrete historiske, samfundsmæssige sammenhæng. Mange problemer tages oftest kun op i samfundet, og ikke i kirken. Derfor opstår en splittelse mellem hverdagstro og søndagstro, som får hver sit sprog, hver sin erfaringsramme og derfor forskellige normer.

Hverdagstro og søndagstro.

En forkyndelse, som ikke rammer den kristnes egentlige situation, skaber en splittelse mellem det kirkelige liv og det daglige liv, søndagstroen bliver irrelevant i hverdagen. Hvis man opfatter denne splittelse som uholdbar og kommer med forslag til ændring, oplever mange mennesker, at kirken ikke er lydhør.

Der ligger et problem, en fremmedgørelse, i det traditionelle katolske, indforståede miljø og den almindelige hverdag, hvor

man på forskellig vis engagerer sig socialt og politisk. Denne fremmedgørelse forstærkes i de tilfælde, hvor man f. eks. er eneste katolik i en familie, eller på anden måde ikke omgås katolikker til daglig. Derfor er problemet for mange/nogle mennesker, der bor uden for de større byer (København-Århus) at finde en gruppe, et tilhørsforhold, hvis de ikke er enige i det bestemte sogns politik eller overbevisning.

Arbejdsmuligheder.

Mange mennesker føler altså afstand til kirken, og så er spørgsmålet: hvilke muligheder er der for disse mennesker? Skal de bare melde sig ud, hvis de ikke finder sig til rette?

Det er ikke gruppens opfattelse, at de ønsker at forlade kirken, men at der, tværtimod, er meget godt håb om, at de bliver, ikke på trods af forholdene, men ved selv at arbejde på ændringer af disse.

For at undgå, at disse mennesker landet over sidder alene med deres problemer/skjulte muligheder og derfor taber modet, føler vi, at det i første omgang er naturligt at finde sammen i grupper.

I denne sammenhæng må vi nok se i øjnene, at der allerede findes en opdeling inden for sognene i forskellige grupper. F. eks. findes der ungdomsklub og ældreklub, og hvad med »mellemgruppen«? Dertil kommer forskellige grupper af uens observans, hvortil adskillige medlemmer af menigheden hører. Foruden disse findes mange, der af forskellige årsager ikke tilhører en af de etablerede grupper,

deriblandt nogle, der måske har haft dårlige erfaringer med tidligere sognearbejde.

Målsætning.

Vi er i gang med at danne en gruppe, der vil prøve at analysere og diskutere forskellige aktuelle emner (katolske og andre) og lade resultatet munde ud i en eller anden form for praktisk arbejde eller i skreven form. Vi vil prøve at komme med nogle nye tanker inden for kirken set fra vores side som almindelige danske katolikker.

Derfor må vi undersøge, hvordan vi kan bruge kristendommen, Den katolske kirke, som vores holdning til tilværelsen, holdning til brug i det daglige arbejde blandt andre mennesker (for det meste ikke-katolikker).

At få det kirkelige sprog, miljø og den kirkelige begrebsverden omformuleret, så vi kan bruge det - også udadvendt.

F. eks. understreger liturgien ofte forskelligheden (splittetheden) mellem søndagstro/hverdagstro. I stedet skulle gudstjenestens (liturgi) funktion bl.a. være at bevidstgøre os om værdierne i kristendommen og deres relevans i vores daglige tilværelse. Heraf fremgår det, at de problemer, der tages op i gruppen, er reelle for os og berører os i hverdagen. De emner, der tages op, kan være emner, hvor debatten hovedsagelig kommer os selv til gode, fordi det er en bearbejdning af vore erfaringer. Det kan også være emner, hvor vor belysning af dem er af en sådan karakter, at vi vil formidle den videre gennem k.o. Det vil være en måde at pege mod en nyprioritering af de emner, der tages op — både i det arbejde, der sker, og i den kirkelige debat, så det ikke er den officielle kirke, der alene formulerer de problemer og emner, som medlemmerne skal/bør beskæftige sig med.

En del af kirken.

Det må til stadighed være vort ønske at være en del

Mange mennesker føler afstand til kirken, og så er spørgsmålet: hvilke muligheder er der for disse mennesker? Skal de bare melde sig ud, hvis de ikke finder sig til rette?

af kirken, en del af det system, vi ønsker at være med til at præge.

At lave en gruppe på tværs af — eller — i sognene må ikke ses som et forsøg på at splitte »det store fællesskab«, men det kan være en fare, hvis gruppedeltagerne og deres medtroende ikke til stadighed forsøger at forstå hinanden.

Man kan udmærket forstille sig gruppeideen anvendt af katolikker af indbyrdes divergerende meninger. Dog eller måske netop derfor ville det være af stor betydning af og til at lave fællesarrangementer f. eks. på Øm.

Disse arrangementer skulle danne et forum, hvor grupperne kunne videregive deres erfaringer, hente inspiration og drøfte fælles problemer, dels for

gruppernes egen skyld, dels til videregivelse til menighederne. Formålet må være at få forskellige gruppers holdninger frem og at give erfaringer og løsninger af problemer videre til debat i — og fornyelse af kirken. Rent praktisk fungerer vores gruppe på følgende måde:

Demokratisering.

Vi mødes så vidt muligt én gang om måneden en hel week-end. Den holdes hos den/dem af deltagerne, der har plads. De store udgifter i forbindelse med en sådan week-end er i første omgang transportudgifter, (deltagerne kan jo, geografisk, være langt fra hinanden) og dernæst madudgifter. Disse to og evt. andre udgifter deles efter deltageres antal. Vi mener iøvrigt, at antallet af delta-

gere ikke må være stort mere end 8 deltagere.

Som lægfolk mangler vi information i det »repræsentative demokrati« i kirken.

I samfundet kæmpes der, trods mangelfuldhed, for demokratisering, beregnet på at give det enkelte menneske myndigt ansvar. Vi mener, at gruppeideen er en mulighed for langt større accept og integration af lægfolk i demokratisk retning og på såvel gejstliges som på lægfolks betingelser. En fornyelse af forholdet lægfolk/gejstlige i demokratisk retning.

Hanne Brixtofte Petersen
Karen Margrethe Sørensen
Anne Marie Kaas Claesson
Marianne Rønnow
Hans Ørskov Larsen

Økumenisk sommerlejr på Øm med temaet »Gudsbilleder«

I en lille pjeces fra arrangementet af den årlige økumeniske sommerlejr fremgår det, at temaet for lejren bliver »gudsbilleder«. Hvilke egenskaber forbinder vi med Gud? Hvem er Gud i vores liv? Hvordan ser Gud ud? Om temaet i øvrigt fortæller brochuren:

»Det er meningen at vi skal beskæftige os med vores eget Gudsbillede, med hvordan det er blevet til, hvordan det påvirker vores tanker, følelser og handlinger. Vi vil se på det i fællesskab, og vi vil ikke nøjes med at anlægge en intellektuel synsvinkel på spørgsmålet. Det er lettere bare at snakke abstrakt og teoretisk om ting end også følelsesmæssigt at gå ind i dem. Og det er lettere bare at engagere sig følelsesmæssigt, og glemme hovedet.

Vi vil forsøge en tilnærmelse mellem disse arbejdsformer, og vi vil kombinere dem med en kreativ, så vi ikke bare har blikket vendt bagud mod hvordan noget er, og hvordan det er blevet sådan, men også på hvordan vi kan videreudvikle vores Gudsbillede. Vi vil se om der er mulighed for at skabe nye og befriende billeder, liturgier og samfundsformer i fællesskab.

Når emnet er Gudsbilleder, ligger der også heri, at der eksisterer forskellige forestillinger om Gud. Disse er bl.a. kulturelt, socialt og individuelt betinget. Et billede er en legemliggørelse af en tanke, en forestilling, en følelse, en idé. Men et billede er dermed også en indsnævring i forhold til det, det repræsenterer. Jo mere konkret billedet er, jo virkeli-

gere forekommer det også, men jo mindre af virkeligheden kan det rumme. Hvordan forholder da vore billeder af Gud sig til den grænseløse virkelighed, som Gud er?«

Lejren er åben for alle uanset alder. I starten deler tilstedeværende forældre og andre interesserede sig i 2 hold (1 og 2), der skiftes til at lege med børnene, mens der er foredrag. Foredragene vil blive holdt to gange, således at det hold, der leger om formiddagen kan høre foredrag om eftermiddagen og omvendt.

Brochuren kan rekvireres hos Runa Damsager, Rødtjørnevej 26, 2720 Vanløse, hvor også tilmelding skal ske. Prisen for lejren andrager 360 kr. for voksne, børn 0-2 år 60 kr., børn 2-7 år 120 kr. og børn 7-14 år 180 kr.

ALM. BRAND AF 1792

AL SKADEFORSIKRING

Hovedkontor: Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon (02) 87 33 22

Maria-andagt i dag

Sammendrag af en artikel af Jean van Osch SMM - ved Stephen Holm

Vend navnet Eva om, så får du Ave. Middelalderens religiøse digtere har elsket denne form for jødisk ordspil, som let og ukompliceret kunne illustrere, hvad en lidt mere kompliceret teolog mente om Maria som den nye Eva: Hendes ja til Gud udsløttede den første Evas nej. Sågar paradisisæblet, symbolet på Evas ulydighed, bliver i Marias hånd tegnet på Visdommens frugt. (Madonna fra Inzersdorf).

Den sidste af »Jahves fattige« i det Gamle Testamente

Sand Maria-andagt er i virkeligheden ikke andet end en genopdagelse af Bibelens forståelse af tro, som Maria, Herrens moder, altid har stået som det uovertrufne eksempel på. Hun er højdepunktet i Det gamle Testaments trostradition med »Jahves fattige«, som går tilbage til Abraham, alle troendes fader, og hun er udgangspunktet for Det nye Testaments trostradition og

dermed moder til kirken, der er de troendes fællesskab.

Maria er det første menneske, der har troet på Guds menneskevordelse. Det var det første, som Gud spurgte hende om og forlangte af hende: At erkende Gud selv i det barn, som hun skulle føde. Naturligvis har hun ikke fra begyndelsen af kunnet overse realiteterne. Og selvfølgelig har hun, lige-

som apostlene, først efter langfredag, i kraft af opstandelsen og Helligåndens sendelse, forstået den fulde mening med sin søns død, — men hun har altid troet: Ikke troet i den betydning, at hun blot accepterede overnaturlige sandheder, derimod ved en personlig overgivelse af sig selv til Gud. Troet ved i åben beredvillighed at overlade til Gud, hvordan han ville virkeliggøre sin frelse.

Nedenstående artikel er ikke for dem, der ingen indvendinger har mod kirkens traditionelle former for Maria-andagt. Den henvender sig til gengæld til dem, der ikke med deres bedste vilje kan få sig til at vise nogen interesse for »mariansk« fromhed.

Artiklen er et sammendrag af et 17 sider langt bidrag i det tyske montfortaneres blad »Miteinander leben aus dem Geist«.

Dogmer om Maria er dogmer om resultatet af Gudhengivenhed

Når vi betragter kirkens Maria-dogmer, må vi ikke forstå dem som en slags privilegier, som Gud udstyrede sin mor med, for at hun kunne blive værdig, så menneskevordelsen ikke blev for stor en nedværdigelse! Mariadogmerne, som i sig selv er en frugt af en fordybende kristen tro, angår Marias religiøse personlighed. De siger os noget om denne gudfrygtige kvindes trosliv. At Maria er »Upletet undfanget« og »altid jomfru« siger først og fremmest noget om hendes tro, er udtryk for en dyb udfoldelse af hendes trosliv.

Til disposition

Den, der forstår de omtalte dogmer som historiske beskrivelser af fysisk stedfundne begivenheder, beviser højst, at han forstår at udlægge skriftens og dogmernes bogstav, men ikke, at han også kan læse mellem linierne, hvad der i allerhøjeste grad er nødvendigt, når det drejer sig om at forstå den egentlige mening i menneskelige beskrivelser af ubeskrivelige, guddommelige hemmeligheder. Når talen er om Maria, drejer det sig om Guds menneskevordelse, med dens forudsætninger og dermed forbundne følger.

Dogmerne fortæller os, at Maria helt og fuldkomment var orienteret mod Gud, så hun helt frit kunne stå til hans disposition, ikke for dermed at besidde ham, derimod for at tjene ham. De fortæller os, at Maria totalt og radikalt var modtagelig for Guds

Ands virke i mennesket, således at det barn, som hun fødte, ikke kunne være andet end frugten af hendes fuldkomne hengivelse, og at denne trosliv først og sidst var grunden til, at det barn, hun fødte, senere skulle vise sig som det fuldkomne udtryk for Gud selv.

Teoretisk set kan man sige, at dét, som enhver ved, er virkeliggjort og åbenbart i Maria, nemlig: At man modtager i det mål, som man er modtagelig for. Og at man videregiver i det mål, som man i sin egen selvhengivelse er nået til! Dette er en livsindsigt, som er almen menneskelig gyldig, fordi ethvert menneske kan efterkontrollere den, måske ganske særlig enhver kvinde! Den sidste bemærkning vil mange måske finde latterlig og irriterende. Som om det skulle være typisk kvindeligt at være åben og modtagelig.

Frugtbare muligheder

I den forbindelse kan der henvises til bogen »Jesus, der Mann« af Hanna Wolf. Her samstiller forfatterinden psykologen C. G. Jungs animus-animakonzeption med personen Jesus. C. G. Jung skriver sammenfattet således: »Den bevidste kvinde kender moderskødets hemmelighed, ved noget om urrytmen i den modtagende åbenhed, i hvilken livets virkelighed åbenbarer sig. Man behøver ikke at være biologisk mor for at være sig denne livsrytme bevidst. Også manden kan, ved den stille, ærbødige betragtning af kvinden,

modnes og åbnes for denne rytme, som man, efter dens hemmelighedsfulde oprindelse, efterhånden vil erfare som gave og opgave. Men kvinden behøver ikke at komme til denne erfaring gennem betragtning. For hun er denne hemmelighedsfulde rytme af åbenhed og selvhengivelse. Hun er de åbne arme, der modtager kærlighed og liv, for så, gennem denne modtagelse, at kunne give mere!»

I denne fuldt menneskelige betydning var Maria kvinde. Det er egentlig det første dogme, som må proklameres om hende. For hvad der gennem hendes tro på Gud ved hendes kvindelighed blev muligt i hende, må betragtes som en fuldendelse, som en fuldkommengørelse af de frugtbare muligheder, som hendes kvindelighed indebar.

Gud i kød og blod

Enhver, som arbejder med en udvikling af sit trosliv, enhver, som ønsker, at troen må vokse til erfaring, for, gennem denne erfaring, at kunne tilbyde frelsen til andre, enhver, som gennem bøn og meditation og praktisk næstekærlighed øver sig i at virkeliggøre denne troserfaring, véd, at menneskets modtagelighed og åbenhed altid vil være en forudsætning, for såvidt som den var det ved Guds menneskevordelse.

Men Gud vil jo også blive menneske i os! Det har Jesus, i hvem Guds menneskevordelse fuldkomment og definitivt lykkedes, jo selv åbenbart os gennem sin opstandelse og udsendelse af Helligånden. Guds egen Ånd vil jo frugtbargøre os alle, således at Guds kærlighed — gennem os — bliver synlig for verden. Men omend Gud giver sig selv til os ved sin Ånd, så kan han kun blive kød og blod i os, og dermed brød for verden, hvis vi udvikler vores egen åbenhed. Åbenhed for selve livets mysterium, som er langt større end vor forstand kan fatte, for at vi gennem denne åbenhed dybere må kunne fornemme livets guddommelige mening og høre Guds stemme i os.

Om Gud kan trænge igennem hos os, om han hos os møder den jomfrue-

lige åbenhed, afhænger ikke af, om vi er særligt mystisk begavede eller på andre måder skulle være »privilegerede« kristne. Det afhænger kort og godt af, om vi endnu er i stand til at være menneske! Oprindeligt og fuldstændigt menneske: Mand og kvinde, vidende om den modtagende og givende rytme i alt liv.

Det afhænger af, om vi som mennesker endnu er åbne, ikke kun for det ydre liv, men først og fremmest for det indre liv, dér, hvor livet opdages som en Guds gave og opgave, som Guds hemmelighed! At være menneske i så oprindelig og fuldstændig forstand er langt fra nogen selvfølge. Ikke engang psykologisk.

Det modtagende bliver det givende

Hos C. G. Jung forudsætter det den harmoniske integrering af anima og animus, dvs. af kvindelige og mandlige sider i én person, hvorved de kvindelige komponenter i personen beforder denne åbenhed, modtageligheden, den eksistentielle beredvillighed til først at modtage, for så, i kraft af det modtagne, at kunne give sig selv, som så måtte betegnes som de mandlige komponenter.

At forstå sig selv og udvikle sig selv som en integreret personlighed kræver en virkeliggørelse af spændingsforskellene mellem de to, en spændingsforskelle, som den kinesiske visdomslære forøvrigt med sin lære om »yan og yin« har vidst noget om tretusind år før Jung. En virkeliggørelse, som vil være ligeså svær for gennemsnitsmanden som for gennemsnitskvinden, der gennem

en mangeårig, énsidig manipulation har »lært«, hvad en mand er og ikke er, og hvad en kvinde er og ikke er.

Nu er så spørgsmålet: Har vi ikke lov til, ja, bør vi ikke benytte denne moderne antropologiske for-

ståelse for at gøre det klart for os selv og for andre, at Mariaandagten er en berigende funktion for re-aktivering eller ny-udfoldelsen af den mystiske eller teologale dimension, som er noget væsentligt i den kristne tro?

A propos

Louis Grignion de Montfort

Marianisme, Mariologi eller Maria-teologi?

Den, der har læst Grignion de Montforts afhandling om den sande Mariaandagt, ved, at Montfort mener andet og mere end en forkyndelse af en slags »tillægs-trossandhed« eller nogle særlige fromhedsøvelser. Når han netop skriver så teologisk om Marias person og virke og anbefaler bestemte udtryk for Mariaandagt, så er det kun for at udbyde det kristne trosliv til en tættere forbundethed med Gud.

Åbenhed for Gud

For Montfort ligger »Maria-hemmeligheden«, på grund af personlig erfaring, dér, at koncentrationen om denne kvindeskikkelse, i lyset af Guds frelsesplans virkeliggørelse, gør den kristne mere åben for Gud, sådan som Han er, for Gud, der bliver menneske, et menneske, der lider og formedler sig selv til døden på korset.

Det er Montforts levende overbevisning, at forbindelsen til Maria som den ny Eva, ved siden af Kristus, den ny Adam, beforder en dybere menneskets forening med Gud.

Målet med hengivelsen til Maria, med Mariaandagten, er altså menneskets fuldkomne hengivelse til Gud.

Vi mærker det tydeligt i hans meget personlige beskrivelse af Mariaandagten, når han skriver, at det går ud på at leve »for Maria, med Maria, i Maria og gennem Maria«.

Hvis vi nøjagtigt undersøger, hvad det altsammen betyder, opdager vi, at dét, der er centralt for Montfort, netop er dét, som også vi har brug for i vor udvikling, i vor fordybelse i troen, fra den blotte viden, fra accepten af trossandhederne til den personlige gudserfaring: Åben for at modtage Guds gaver, indstillet på at lytte til, hvad Gud har at sige mig, klar til at lade mig forme af Guds Ånd, parat til at opgave mit lille individualistiske jeg, og miste dét jeg tror er mig selv, for at genfinde mit sande jeg i Gud. Således var Maria for Montfort »midlet« til, i hans personlige trosliv, at vokse til dét, som enhver kristen er kaldet til: Til erfaring af vor enhed med Gud!

»Se, herefter skal alle slægter prise mig salig, for den Mægtige har gjort store ting imod mig... Stormænd har Han stødt fra troner og løftet småfolk op i højhed.«
Fra Marias lovsang, Lukas 1, 48 og 52.

Har vi mon brug for endnu en midler mellem os og Kristus, vor eneste midler?

Måske er én af Mariaandagtens vanskeligheder dén, at mange mennesker føler en indre modstand mod at gå ind i et så personligt forhold til Maria, et forhold, som Montfort uden at rødme kaldte et dronning/slave-forhold. Vanskeligheden for os er måske, at vi psykologisk ikke kan få os selv til at elske et menneske, vi aldrig har kendt, så personligt! Naturligvis er en sådan psykologisk afmagt intet argument mod en dogmatisk mulighed for et sådant forhold. Jesus fra Nazareth lærte vi jo også at kende gennem forkyndelsens omvej. Og gennem vor dåb er vi dog i kirkens fællesskab blevet ét med ham.

Give sig selv

Kunne man nu ikke på den anden side sige: Når Marias person nu bedst karakteriseres med ordene: Hengivet-sig-til-Gud, så må vi antage, at det i Marias omsorg for os som kirkens moder udelukkende drejer sig om, at vi finder Gud og ham alene! Er den bedste Mariaandagt så ikke vor hengivelse til Gud selv? En hengivelse, uden mellemperson, muliggjort gennem aktivering af de

såkaldte kvindelige komponenter i vor menneskenatur, i kraft af hvilke vi bliver modtagelige og åbne for selve livet og dermed for Gud. Kunne man ikke påstå, at øvelse i åbenhed og modtagelighed i den ovenfor beskrevne religiøse betydning i sig selv er et udtryk for ægte Mariaandagt? Disse dyder er dog grundtrækkene i »anima« i enhver af os, i hvilken den kristne, i Maria som kvinde ved siden af Jesus, manden, ser den fuldkomne religiøse udfoldelse. Set fra et sådant synspunkt er mange af os nok mere marianske end vi måske selv var klar over.

Hvordan det end måtte være: Sand Mariaandagt er i hvert fald ikke at fæstne sin opmærksomhed på Maria på en sådan måde, så det vækker falske forestillinger om Gud og ikke tilgodeser de fulde konsekvenser af Guds menneskevordelse. For i menneskevordelsen viste Gud, at han »elskede os først« og derfor ville være inderligt og intimt forbundet med os. Helligånden besegler, hvad inkarnationen åbenbarer: At det hører til Guds væsen at meddele-sig-selv, at give-sig-selv. Helligånden er jo

ikke »noget af Gud«, som han sender i stedet for at komme selv. Helligånden er Gud selv, den sig-selv-givende dynamiske frugtbarhed. Dermed er menneskets enhed med Gud allerede for hånden. Gud venter kun på, at vi endelig indser det, at vi endelig forstår, at vi med vore moralske ydelser ikke opnår forening med Gud, aldrig kan gøre os fortjent til den, men at vi heller ikke behøver at fortjene den, fordi enheden med Gud, takket være hans given-sig-selv, allerede er en realitet.

Guds gave

Om de såkaldte fortjenester skriver Montfort i øvrigt i sin afhandling, at vi frivilligt skal give afkald på alt, hvad vi kunne kalde fortjeneste og betro det til Maria, for at hun kan rense det for alle de forkerte tanker, som vort hovmod indgiver os. Hvilken rigtig trosintuition bryder ikke igennem her! Her taler en mand, der af egen mystisk erfaring véd, at alle disse ting som middel til at nå Gud, er overflødige, da Gud jo allerede har givet os sig selv. Og Maria har erfaret det, som Lukas så rammende lader hende udtrykke det i Magnificat. Og enhver, som åbner sig for kærligheds Gud, vil erfare det. Ægte Mariaandagt består altså blandt andet i at tage afstand fra egne gode gerninger og overgive dem til Maria, for, i lyset af hendes eksempel, at rense dem fra alle falske bi-motiver, for desto mere at kunne nærme sig hendes grundholdning: den radikale åbenhed for Guds Ånds virke.

Guds initiativ

Det gode, vi gør, er altså ingen fortjeneste, der giver os ret til Guds kærlighed og intet middel til at opnå den. Det gode, vi gør, er en frugt af vor åbenhed, gennem hvilken Gud selv i os og ved os kan gøre os til dét, der var meningen med os, gøre os til sande mennesker, blive menneke i os!

Det, der således fra vor side mangler, er et feedback på Guds initiativ i os, og dette feedback består i, at vi — som Maria — åbner os for dét, som Gud vil opnå i os og med os: At blive sandere mennesker til frelse for dem, som vi er mennesker sammen med.

Måske burde mariologien og den marianske fromhed betone disse aspekter lidt mere for derved at bringe en større forståelse for, at Mariaandagtens bidrag til fordybelse af det kristne trosliv ikke blot er væsentligt, men nødvendigt!

Ligesom kirkens tro identificerede Kristus med »Jahves lidende tjener« (Esajas 53 og 63) genkendte dens troende i Maria hin »Sions jomfru, Jerusalems datter« hvis sorg er stor som havet fordi »Guldet blev sort, skæmmet det ædle metal« (Jeremias' klagesange 2,13 og 4,1).

Festen omkring Hertug Knuds Divisions 60-års jubilæum bliver i år markeret på forskellige måder. Vigtigst og størst var nok den store tre-dages spejderlejr i skovene ved Ledreborg den 20.-23. april, som divisionskallan Hans Esmark her beretter om.

Festlig jubilæumslejr ved Ledreborg for Hertug Knuds Division

Ved Hans Esmark

Festen omkring Hertug Knuds Divisions 60 års jubilæum bliver i år markeret på forskellige måder. Vigtigst og størst var nok den store tre-dages spejderlejr i skovene ved Ledreborg den 20.-23. april. Søndag den 21. maj afholdtes en festgudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke kl. 14,00, hvor pater Georg Heggum S.J. prædikede. Denne gudstjeneste efterfulgtes samme eftermiddag af kransnedlæggelse ved bl.a. Msgr. Peter Schindlers og tidligere divisionschef Henning Valeur Fausbølls grave på Vestre Kirkegård. Jubilæumsåret afsluttes den 3. november med en fest for alle nuværende og tidligere ledere i Hertug Knuds Division. Der ligger altså endnu et par fester forude.

H.K.D.'s jubilæumslejr, der var blevet forberedt intensivt i alle grupper på

alle niveauer, skulle endelig løbe af stablen. Vi var nået frem til St. Bededagsferien og forventningerne var meget høje. Lejren skulle indeholde turnering og konkurrencer, bygget over vikingetiden. For at markere denne sagtid, havde alle lejrdeeltagere hver fremstillet en vikingehjelm, der kunne have fået selv den mest barske viking til at blive grøn i hovedet af misundelse.

Natløb

Allerede torsdag aften ankom spejdergrupperne og rejste deres telte i de anviste brandbælter. Der blev arbejdet ihærdigt, for allerede samme aften startede den første konkurrence: Natløb. Og der var en del spejdere, der fik deres sag for. Natten var klam og kold, så lykken var at komme ud af sove-

posen næste morgen og få sat gang i blodomløbet. Hertil hjalp også morgenmaden, der udleveredes fra forplejningsteltet: Havregrød og varm the. Og så gik det videre på spejdervis: Indretning af lejrplads beregnet til en uges standlejr. 8-posters løb, og vikingemadlavning med moderne hjælpemidler:

Vikingemiddag

Hver gruppe skulle bygge og indfette en bålplads og selv lave sin mad. Og alle, også divisionsledelsen, smøjede ærmerne op og gik igang. Vi fik udleveret staniolforme, grøntsager, kartofler og kødfars. Og af disse ting skulle vi fremstille vores vikingemiddag. Æltet godt sammen, lagt ned i formen og pakket godt ind, samt bagt i gløderne i det rigtige tidsrum, fik mange det til at smage vidunderligt. Der var dog også nogen, som fik en klump sort karamel ud af det. Men det hører jo til risikoen ved at være spejder. I øvrigt blev disse enkeltmandsretter pointbedømt af 18. Gilde's damer, og der lød mange rosende ord. Dagen blev afsluttet med et hyggeligt lejrålbål med sange og vittigheder og så naturligvis fælles aftenbøn.

Flaghejsning

Lørdagens første fælles lejrarrangement, var den store flaghejsning. Hele divisionen stod i kreds om flaget. Det var en dejlig følelse for os alle sammen. 214 H.K.D'ere i alle aldre. Vi følte det som en manifestation. Det var, som om der blev pustet livsånd ind i H.K.D. Fællesskabet mellem de mange grupper, føltes også stærkere og stærkere efterhånden som lejren skred frem. Det var således meget spændende

at overvære bygningen af de mange feltarbejder nede

Divisionschef Bent Stelsberg glæder sig over en vellykket jubilæumslejr.

på den store mark. Der skulle nemlig bygges borde af rafter. Alle højder, bredder og tykkelser var repræsenteret. Det højeste bord ragede vel 10 meter op i vejret. Hvem har sådan et spisebord hjemme?

Festgudstjeneste med biskoppen

Lørdag eftermiddag afmarcherede vi til festmesse i Ledreborg slot. På grund af den kølige blæst, forlagde vi gudstjenesten til familiesalen. Og det var i hvert fald også en spændende ramme. Vi havde inviteret biskop Martensen samt 11 præster med særlig tilknytning til divisionen til at koncelebrere. Det lykkedes for biskoppen, for Msgr. Knud Ballin og for pater Martin Braun at komme ud og være med. Derude havde vi allerede pater Gerhard Sanders og pater Lorenzo Del Zanna, og så endelig mig selv i min egenskab af divisionskappellan. Et par gode guitarspillere, et godt lille el-orgel, nogle gode sange, et par friske ministranter og en oplagt biskop, denne blanding gjorde messen til en festmesse, som vi alle var glade for.

Men dagen havde flere punkter. Ulvene havde lige været på løb inden messen

og gjort en værdig indsats — vi forskubbede ovenikøbet messen, således at ulvene fik en chance for at løbe færdig og få spist. Men nu efter messen skulle vi alle i gang med at gnave. Ganske bogstaveligt, gnave. Aftenspisningen bestod nemlig af gnavebøn med kartoffelsalat og dertil mjød — man er vel viking. Biskoppen og greveparret og alle vi andre indtog som gæve vikinger vores aftenben ved raftebordene. Der var en hyggelig stemning, mens tågen langsomt sneg sig ind over marken. Det var dejligt.

»Pave Dave Allan« med til lejrålbålet

Ved 20-tiden var vi nået frem til vort sidste lejrålbål. Og oh, hvilket lejrålbål. Seks grupper forsøgte hver i sketsch-form at fremstille en begivenhed inden for et ti-år i H.K.D.'s 60-års hi-

storie. Latteren rungede ned gennem grusgraven — den fik blodet til at cirkulere i den kølige aften — hjulpet af smålege med trampen i jorden og klappen i hænderne. Til sidst uddelte »pave Dave Allan« sin velsignelse over mængden i form af flyvende fløde-karameller. Aftenen sluttede da stemningen var på sit højeste, med aftenbøn og »Altid frejdig, når du går«.

Søndagen stod i afviklingens tegn. Og der skulle ryddes meget op. Bålpladser og lejrrområder sløjfes, osv. Og nu ligger lejren allerede uger tilbage. Der er nok mange, som man burde sige tak til, men det er alle spejdere, ulve som gerne giver et nap med, uden at forvente tak. Dog en speciel tak til grev Knud Holstein og hans hustru, fordi H.K.D. så velvilligt fik lov til at benytte Ledreborg Slot og skove.

Fra afslutningen den 23. april, hvor Sct. Laurentii (Roskilde) er ved at blive samlet.

Et sådant »ulvesmil« er nu ikke til at stå for.

Lejren var bygget over vikingetiden, så det undrer ikke, at der er skepsis, når en fotograf pludselig dukker op.

Til USA

Pater Niels Krogh Rasmussen, o.p. er for det kommende akademiske år blevet udnævnt til Visiting professor ved Catholic University of America i Washington.

Catholic University, der blev grundlagt i 1887, er den vigtigste katolske uddannelsesinstitution i U.S.A. Pater Krogh Rasmussen skal undervise i sakramentsteologi og i liturgi, han fortsætter dog sit medlemskab af bispedømmets kommissioner samt sin stilling som undervisningsassistent ved Institut Catholique i Paris.

Ordensfolk skal leve i fællesskab

Rom (KIPA): - I den officielle bulletin for Kongregationen for Ordensfolk og Sekularinstitutter beskæftiger man sig med problemet med ordensfolk, der bor alene i en lejlighed. Bulletinen mener, at sådanne eksperimenter ikke svarer til ordensstandens grundlæggende krav, som er et liv i fællesskab. Ordensfolk, der lever alene og adskilt fra deres ordenssamfund — med eller uden deres ordensforesattes tilladelse — lever hverken op til det juridiske begreb om fællesliv, som kirkeretten kræver, eller til den opfattelse af et liv i fællesskab, som det er beskrevet i koncilets og de efterkoncilære dokumenter. Den romerske kongregation kan hverken billige denne livsform for mandlige eller for kvindelige ordensfolk. De foresatte bør kun give tilladelse hertil i de af kirkeretten forudsatte tilfælde (f. eks. af hensyn til visse studier eller på grund af svaghed). At leve alene i en lejlighed medfører problemer både med hensyn til fattigdommen og lydheden.

Ateistisk mindretal bestemmer i Ungarn

(KNA): - I Ungarn offentliggøres der ingen statistikker om religiøse tilhørsforhold. Så meget desto mere interessant er de skønmæssige angivelser, som professor Tamas Nyiri fra det romersk-katolske akademi i Budapest har offentliggjort i det internationale teologiske tidsskrift »Concilium«s aprilnummer. Ifølge hans oplysninger tilhører af Ungarns 10,5 millioner indbyggere 7 millioner den katolske kirke, 1,6 millioner er reformerte og 400.000 lutheranere. Af ateister skønner Nyiri, at der kun er 500.000 til 600.000. Alligevel betegner 46,6% af befolkningen sig som »ikke-religiøse«, mens 40,1% betegner sig som »religiøse«.

Trods chikaner og pres fra statens side døbes stadig 60,5% af de nyfødte katolsk og 60,9% af de døde får en katolsk begravelse. 37,3% af alle ægteskaber indgås i den katolske kirke.

Statskontrol

Budapest (KIPA): - Et teologisk fjernkursus, der skal strække sig over 6 semestre, har Budapests teologiske akademi annonceret for året 1978/79. I kirkelige krøde i Ungarn har man længe arbejdet med planer om et sådant kursus, men det er først nu, at

de offentlige myndigheder, som det sorterer under, er gået med dertil.

Al religionsundervisning i Ungarn kontrolleres af staten, og de forældre, der melder deres børn til religionsundervisning generes på mange måder. Derfor finder religionsundervisningen efterhånden mere og mere sted i familiens skød. Herved har det imidlertid vist sig, at den teologiske viden tit ikke slår til. Det annoncerede fjernkursus er derfor af stor kateketisk betydning.

Buddhister og kristne fælles om vigtige opgaver

Sioux City, Iowa (NC) — En belgisk præst, p. Joseph J. Spae, der er rådgiver for Vatikanets sekretariat for de ikke-kristne, har ved et møde i Sioux City opfordret kristne »og især katolikker, der ved, hvad forfølgelse vil sige« til at hjælpe de buddhister, der nu forfølges i Sydøstasien.

P. Spae har været missionær i Kina og har studeret buddhisme ved forskellige japanske universiteter.

Klager vi over tørke og vandmangel? Vi elsker jo at klage, siden vi elsker at sammenligne vor situation med — vor egen. Se på de snore, hvor lange de er: Så dybt skal disse afrikanere i Sahel-området kaste deres lædersække for at få fat i et par liter vand.

Han siger, at siden Cambodja, Laos og Vietnam har fået kommunistiske regeringer, retter buddhister i disse lande deres blik mod de kristne for af dem at lære, hvordan man overlever forfølgelser.

Fælles problem

P. Spae har ved mange kongresser rundt om i verden haft lejlighed til at tale til katolikker om de forfulgte buddhister. Han har her mindet de kristne om, at det drejer sig om »menneskerettighederne og religions- og samvittighedsfriheden«. Sekretariatet for de ikke-kristne ser det som et af sine mål at fremme dialogen mellem kirken og de ikke-kristne store religioner: buddhisme, hinduisme og islam — og da ganske særligt om menneskeheden fælles store problemer.

Fælles løsning

Sekretariatet for de ikke-kristne er for nylig blevet opmærksom på, at der blandt buddhistiske munke fra den nordlige del af den buddhistiske verden er opstået et ønske om igen at vende tilbage til den cølibatsregel, der praktiseres af alle buddhistmunke indtil omkring det 12. århundrede. »Jeg er blevet opfordret til at finde et munkekloster — et benediktinsk eller et trappistkloster f. eks. — hvor ugifte japanske munke kunne tilbringe nogle måneder for at prøve på igen

at få fat på cølibatets ånd og genindføre det blandt japanske buddhister«.

P. Spae sagde, at siden Mao Tse Tungs død og afslutningen af den femte folkekongres er der tegn på, at kirken igen kan få lejlighed til at arbejde i Kina. »Jeg nævner Kina«, sagde han, »fordi det er et af de største buddhistiske

områder i verden. Vi håber, at vi ved den større kontakt, vi nu har med den buddhistiske verden, vil kunne skabe kontakter, der kan få det bedste i de store ikke-kristne verdensreligioner til at smelte sammen med det bedste i kristendommen, så vi i fællesskab kan forsvare menneskeheden i en meget truet verden«.

Familieplanlægning og prævention

Dublin (NC) — Samtidig med, at de gentager kirken traditionelle lære om kunstig svangerskabsforebyggelse, har de irske biskopper i en fælles erklæring udtalt, at staten ikke derfor nødvendigvis skal forbyde uddeling eller salg af svangerskabsforebyggende midler, hvad der i øjeblikket er tilfældet i Irland.

Uenige i meget

I deres udtalelse gjorde biskopperne opmærksom på, at kirken ikke er modstander af familieplanlægning som sådan. Dette er netop en »vigtig dimension af det kristne ægteskab«, at forældrene ansvarsbevidst tager stilling til, hvor mange — eller hvor få — børn, de bør sætte i verden. Dette må dog ikke opfattes, som om kirken tillader alle former for børnebegrænsning.

I samme forbindelse gør de irske biskopper opmærksom på, at der er mange ting, som den katolske kirke betragter som forkert, og som dog ikke er forbudt af staten. Biskopperne udtrykker imidlertid samtidig deres bekymring for, at en frigivelse af svangerskabsforebyggende midler kan virke nedbrydende på de unges sexualmoral. Samtidigt udtrykker de tillid til, at lovgiverne, når de ophæver det totale forbud mod disse midler, vil drage omsorg for, at unge beskyttes mod, at livet bliver endnu mere kompliceret for dem, end det er i forvejen.

Næste nummer udsendes den 14. juni

3,7 millioner DM betalte Gutenberg-museet i Mainz for dette to-binds eksemplar af Det Gamle Testamente fra Gutenbergs værksted i Mainz fra omkring 1448. Det har været forsvundet siden 1824 men blev fundet i Zürich i 1970. Museet har længe ejet et eksemplar af Det Nye Testamente.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Børnesiden Hej! side 4
Hvad betyder »pastoral« side 5
Pastoralrådsmødet side 6-7-8
Ungdomskriminalitet side 9

Det er 15 år siden pave Johannes XXIII appellerede til verdensmagternes samvittighed og sunde fornuft i sit opsigtvækkende brev »Pacem in Terris« — Fred på jorden.

Nedrustning - det angår også os

FN (NC) — USA og Sovjetunionen har nu tilsammen så mange atomvåben, som svarer til 1,3 millioner af den slags, der ødelagde Hiroshima.

WHO — Verdenssundhedsorganisationen — kan udrydde den livsfarlige sygdom malaria for de penge, som verden bruger på 12 timer til militærudgifter.

Der er lige så mange soldater i verden, som der er lærere.

2% af de penge, der bru-

ges til forskning og udvikling, kommer de fattigste lande til gode. En fjerdedel af verdens videnskabsmænd og -kvinder arbejder på militære projekter.

Det er med denne dystre baggrund, at FN's særlige nedrustningskonference finder sted 23. maj—28. juni i år. Måske kan den blive en betydningsfuld begivenhed i organisationens liv.

Mange statsoverhoveder og statsministre vil deltage

i konferencen. Vatikanet har meddelt, at pave Paul VI, der er så stærkt interesseret i nedrustning vil sende ærkebiskop Agostino Casaroli, der i Vatikanet indtager en stilling, der svarer til en udenrigsminister, til FN med et særligt budskab fra paven.

1 million dollars i minuttet til våben

I FN er man ganske klar over, at den stadige oprustning truer selve menneskenes eksistens, foruden at den er den vigtigste grund til, at Den tredje Verden stadig bliver fattigere og fattigere. Mens befolkningsekspllosionen, levnedsmiddelkrisen og ødelæggelser som følge af naturkatastrofer og krige stadig gør de fattige, fattigere, forsinkes kampen mod fattigdom, sult, sygdom og analfabetisme af, at der årligt bruges hundreder af milliarder af dollars til våben.

Også nogle af verdens fattigste lande tvinges til at bruge større beløb til våbenkøb end til at udvikle deres landbrug. Billedet viser Pathet-Lao soldater i det krigshærgede Laos.

Fredsfnorskningsinstituttet i Stockholm har påvist, at verden bruger 1 million dollars i minuttet til våben. Det er 400 milliarder årligt, 20 gange så meget som alle de industrielle lande tilsammen bruger til at hjælpe de fattige lande til at overleve. Men der er flere og flere beviser på, at også nogle af

verdens fattigste lande bruger mere til våben end til at udvikle deres landbrug — og nogle af dem er endda begyndt at tænke på at fremstille atomvåben.

Måske ligger her det største problem for FN. Vil kernevåbnene føre til menneskenes udryddelse? Som den afdøde amerikanske humorist Bennett Cerf

engang sagde: »Atomalderen er kommet for at blive, men hvad med os?« Og Albert Einstein sagde i 1946, at da atomkraften slap løs »ændredes alt, undtagen vor måde at tænke på«. Vil det lykkes for FN's medlemmer at tænke nye tanker? Vil de finde ud af at smede sværdene om til plovjern?

Peter J. Butelezi

Første sorte ærkebiskop i Sydafrika

Vatikanet (NC) — Pave Paul VI har ved at forflytte biskop Peter John Butelezi af Umtata til bispedømmet Bloemfontein gjort ham til den første sorte ærkebiskop i Sydafrika.

Biskop Butelezi, der er 47 år gammel er medlem af oblatfædrenes orden. Han er sprogforsker og taler 12 sprog, blandt andet engelsk, fransk, italiensk, tysk, afrikaans og flere afrikanske sprog. Han er meget optaget af økumeniske spørgsmål og en fremragende bibelforsker. Han tilhører Zulustammen.

Der er i Sydafrika 3 sorte biskopper og 1 farvet.

Kirkens fremtid i Zaire

Fra Zaire meddeler Steyl Aktuell, at ærkebiskoppen af Kinshasa, kardinal Joseph Malula, har sagt, at hovedopgaven i bispedømmet i 1978 er at uddanne lægfolk, der senere engang kan overtage ledelsen af sogne- og anneksmenigheder.

I ærkebispedømmet Kinshasa er der i øjeblikket 55 sogne. Årligt kommer der 3—4 nye menigheder til, og samtidig går antallet af udenlandske missionærer stadig tilbage, uden der endnu er nok indfødte præster til at udfylde hullerne. Derfor bliver flere og flere menigheder betroet til en fra lægfolket, der ikke kun overtager administrative og organisatoriske opgaver, men som også underviser de troende og holder ordets gudstjenester. Samtidig skal der dog gøres noget for fremover at skaffe flere præster, og kardinalen har derfor opfordret alle katolikker til at bidrage til oprettelsen af et præsteseminarium i ærkebispedømmet.

Kirken stiller sig bag sultestrejkende indiske fiskere i Goa

Panaji, Indien (NC) — Den katolske kirke i Goa har med hele sin autoritet stillet sig bag de ramponkar'er (fiskere), der har indledt sultestrejke, fordi deres levebrød er truet.

Repræsentanter for katolske organisationer i ærkebispedømmet Goa og Daman vedtog for nyligt en resolution om, at kirken »er fast besluttet på at støtte retfærdighedens sag« i den 6 måneder gamle strejke og på at »bekæmpe alle former for uretfærdighed og undertrykkelse, som kirken får kundskab om«.

P.A. Pinto, en af gruppens talsmænd, sagde, at man var ved at lægge en

kurs for fremtidige aktioner. Også ærkebiskop Raul Goncalves af Goa og Daman deltog i mødet. Tidligere på året blev han skarpt angrebet af Goas ministerpræsident, fordi han opfordrede katolikker til at bede for ramponkar'erne.

Halvt års strejke

Da de katolske repræsentanter afholdt deres møde, var ramponkar'erne på den 169. dag i deres sultestrejke. De strejker, fordi trawlerne med moderne fiskeudstyr er begyndt at fiske nær kysten. Tidligere måtte trawlerne ikke fiske på vand, der er mindre end 30 fod dybt. Efter

at de nu er begyndt på at gå tættere ind til kysten, klager fiskerne over, at dette ødelægger fiskernes net. De kræver derfor, at regeringen skal beskytte deres rettigheder, men regeringen har tværtimod arresteret et lille hundrede af de strejkende ramponkar'er og flere præster, der støtter dem. Blandt dem er p. Joachim Fernandes, der er verdenspræst, og flere redemptorister, blandt andre p. Desmond D'Souza, p. Xavier Pinto, p. Maurice Countinho og p. Antonio Cardozo.

Aktion nødvendig

De fem præster har udsendt en erklæring, hvori

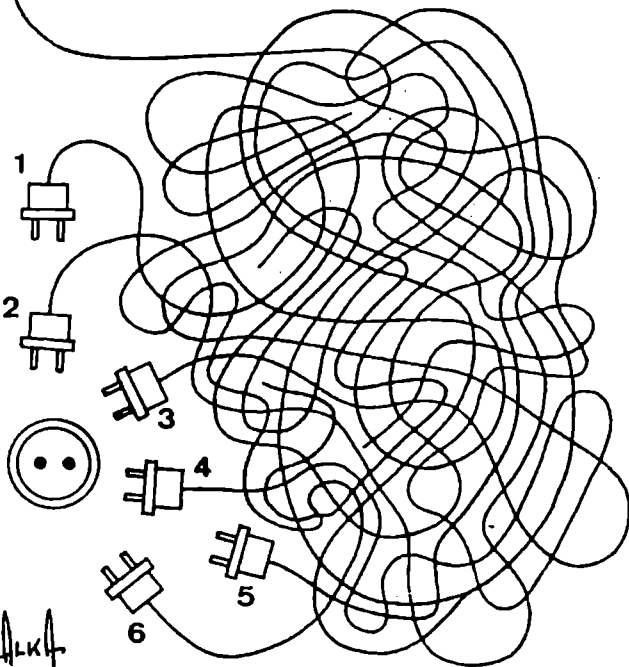
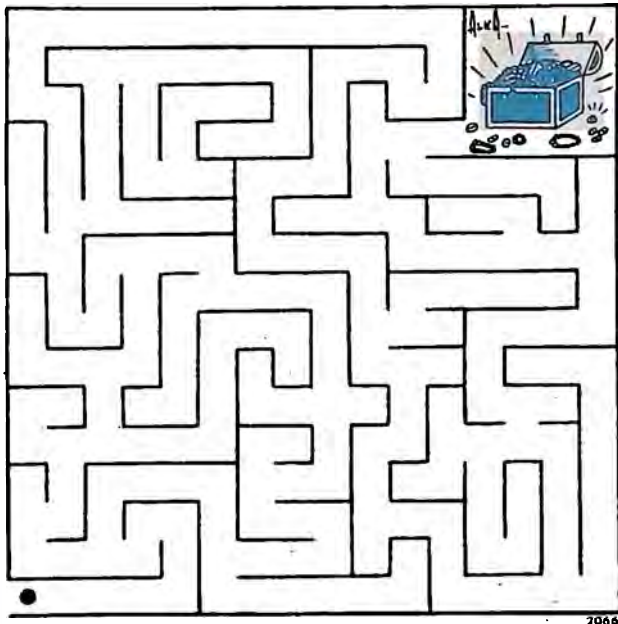
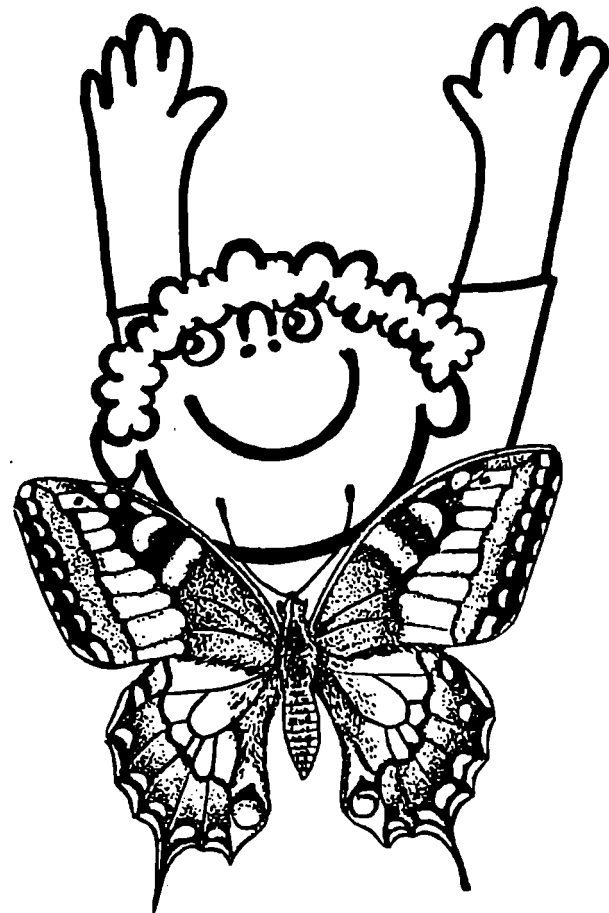
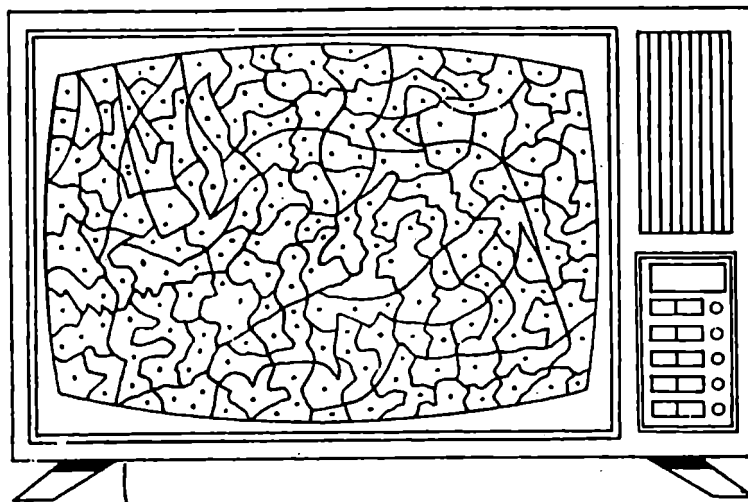
det hedder, at deres aktion ikke bygger på partipolitik, men på kirkens lære om social retfærdighed. De citerer i denne forbindelse en udtalelse om retfærdighed fra verdenssynoden af biskopper, der siger, at »aktioner til fordel for retfærdigheden er et nødvendigt element i forkyndelsen af evangeliet«.

Goa, der er en tidligere portugisisk koloni, var i 1542 udgangspunktet for St. Frans Xaviers missionsindsats i Asien. I det ellers hovedsageligt hinduistiske Indien er Goa en kristen »bastion«, idet 36 pct. af befolkningen er kristne.

Børnesiden HEJ!

Feriebøn

Herre, tak for skoleåret, der gik.
 Tak fordi mine forældre og lærere giver mig en god uddannelse.
 Nu er det sommerferie.
 Jeg er fri for skole og lektier.
 Jeg tænker på de mange børn i de fattige lande, som aldrig har skoleferie, fordi de ingen skoler har.
 De lærer aldrig at læse og skrive.
 De må ud at arbejde eller tigge om brød.
 Herre, nu har jeg fri, men jeg kan alligevel ikke blive fri for at tænke på dem, der trænger til min hjælp.
 Amen.

Til kvikke hoveder!

Kig først på nedenstående skema:

Øverst ser du 5 rubrikker, »Hovedstad«, »Blomst« o.s.v. Under disse ser du 5 navne, der passer til rubrikkerne, og som alle begynder med et P, fordi der står et P til venstre i marginen.

Prøv engang på samme måde at udfylde de tomme felter med tilsvarende navne, der begynder med B, K, R, L, S.

Det er nok nemmest for dig, at skrive det hele på et ark papir, så får du måske mere plads og behøver ikke at klippe hul i bladet.

	Hovedstad	Blomst	Fornavn	Fugl	Møbel
P	Paris	Pæon	Per	Påfugl	Piano
B					
K					
R					
L					
S					

Løsningerne skal sendes til »Børnesiden HEJ!, katolsk orientering«, Fjellegade 2, 7100 Vejle. Sidste frist: den 20. juli. Der udtækkes præmier blandt de rigtige!

Opgaverne

Hvilket af de 6 El-stik leverer strøm til TV-apparatet?

Der er ikke »teknisk uheld« i fjernsynet igen! Der vises et afrikansk dyr. Du kan kun se det, hvis du farvelægger de felter, der kun har 2 prikker. Kig godt efter, for der findes også felter med 1 og 3 prikker!

Kan du trille den turkisblå perle gennem labyrinten, tilbage til skattekisten?

HEJ
 NSKER
 ALLEDRE
 NGE OG
 PIGEREND
 ELLIGSLA
 PAFERIEENFERIEME
 DO OG -S
 KINGMANGESMÅ
 OGSTORET
 INGGJORTFOR
 ANDREMEDE
 TGLADSIND.

Det er ikke nogen synsprøve hos øjenlægen, det er vor feriehilsen til dig. Kan du lige skrive til os og gentage, hvad der står?

Hvad betyder »pastoral«?

Af Hans L. Martensen

Rundt omkring i landet har de nyvalgte menighedsråd haft deres første møder, og det nye pastoralt råd har været samlet.

Før vi kaster os ud i opgaverne fremover, er der anledning til at se tilbage på de forløbne års arbejder. Mange folk har som rådsmedlemmer gjort en betydningsfuld indsats for kirken. Især er der grund til at takke de lægfolk, som vederlagsfrit har ofret så meget af deres tid og kræfter — undertiden også ofret noget af deres familieliv — til fordel for en krævende opgave i kirkens tjeneste.

I pastoralt rådets forretningsudvalg er der blevet arbejdet hårdt og — jeg tror de allerfleste vil give mig ret — dygtigt. Møderne i dette råd har i de travle dele af året fundet sted med omkring tre ugers mellemrum. Efter endt arbejdsdag har man sat sig sammen på bispekontoret og arbejdet ofte til midnat. Nogle af dette forretningsudvalgs medlemmer genopstillede ikke til valget. De ville nu give plads for andre.

Tak til de afgåede råd og velkommen til de nye

Til disse afgåede medlemmer af forretningsudvalget — men også af alle vore øvrige kirkelige råd og udvalg — skal der lyde en hjertelig tak. Helt specielt skylder vi Hr. Poul Høyer tak for hans storartede hjælp i de år han har fungeret som formand for pastoralt råd og dets forretningsudvalg. Det er en glæde, at også Rom har anerkendt denne indsats og ønsket at vise kirkens tak ved at tildele hr. Høyer Sylvesterordenen.

I pastoralt råd er mere end halvdelen af de gamle medlemmer blevet udskiftet med nye. I adskillige menigheder rundt omkring i landet er forholdet det samme: der er mange, som nu for første gang begynder deres indsats som »rådsmedlemmer«. Vore rådsstrukturer i bispedømmet er endnu unge — målt med kirkens alder er de små spirer i forhold til det gamle egetræ. Der er endnu ikke nogen lang erfaring at bygge på — og når tilmed de fleste af med-

lemmene er ny, så mærker vi rigtigt, at vi endnu står i begyndelsesnes tid.

Dette er en krævende — undertiden måske også vanskelig situation — men den indeholder stor åbenhed over for hidtil uprøvede muligheder. Rådene må selv være med til at finde den arbejdsform, der mest effektivt stiller dem i Guds riges tjeneste. Måtte Helligånden med sin vejledning og kraft bidrage til, at rådene finder gode initiativer og bidrager til sund vækst i vort katolske fællesskab!

Det »pastorale« i brændepunktet

Ved åbningsmødet af det nye pastoralt råd i Sostrup d. 20.-21. maj blev begrebet »pastoral« et vigtigt stikord. Mange rådsmedlemmer gav udtryk for et ønske om, at pastoralt råd fremover ikke hovedsageligt skulle beskæftige sig med spørgsmål om administration og økonomi, men med mere pastorale emner, der centralt berører vor opgave som kirke.

Dette ønske skal sikkert ikke forstås som kritik af det afgåede pastoralt råd: det har netop lagt vægt på, at mange pastorale anliggender blev indgående drøftet (emner blev taget op såsom: de katolske skoler, ordenssøstre i Danmark, gæstearbejderne, ungdommen o.s.v.) Ganske vist må det ikke glemmes, at de fleste kirkelige projekter har både en pastoral og en økonomisk-administrativ side.

I øvrigt er det sandt nok, at kirkelige råd — menighedsråd såvel som pastoralt råd — har en lille slagside i retning af at gå særligt op i spørgsmål, der har med tal og penge at gøre. Derfor må det under alle omstændigheder regnes for et sundt og godt tegn, når rådene selv tager initiativ til at koncentrere sig mere om det »pastorale«. Men hvad er det nu, vi nærmere betegnet lægger ind i dette ord?

Pave Johannes og det pastorale

Det var pave Johannes, som på en ny måde bragte ordet »pastoral« ind i katolsk bevidsthed. Naturligvis har katolikker altid

vidst, at ordene »pastor« og »pastoral« havde noget med kirkens hyrdeomsorg at gøre. Men pave Johannes gav ordet en bestemt, nutidig klang. Han sammenkaldte et koncil, der frem for alt skulle have pastoralt sigte. Hvad mente han med det? Hav gav udmærket udtryk for det i den tale, han holdt d. 11. okt. 1962 ved det 2. vaticankoncils åbning.

Pastoralt betød for pave Johannes det, der bringer kirkens lære i forbindelse med det virkelige liv, og ikke blot forbliver abstrakt teori. »Hele mennesket med sjæl og legeme« berøres af det pastorale, og omverdenen således som den virkelig er — på godt og ondt — drages med ind i overvejelserne. Det kan ikke nytte at have angst for samtidens ny udviklinger — ikke engang selv om de indeholder meget, der kan føre til katastrofe. Det gælder ikke om at fordømme, men om at ændre til det bedre.

Pave Johannes mente,

at vor samtid, også i dens vildfarelser, vil blive bedre hjulpet ved »barmhjertighedens medicin end ved strenge fordømmelsers våben«. Denne ånd kom til at ledsage hele det 2. Vaticankoncil, også under Pave Johannes efterfølger Paul.

Sandheden gør fri

Mange livsvigtige spørgsmål blev behandlet af konciliet og ført til større afklaring — men man undlod at foretage definition af nye læresætninger, og man undlod at udtale fordømmelse over bestemte mennesker og deres meninger. I alt dette fik konciliet et bestemt »pastoralt« præg, der svarede til pave Johannes ønske.

Pave Johannes nægtede ikke, at det onde og forkerte skulle afsløres, og at en skelnen mellem ånderne var nødvendig. Men han mente, at det forkerte skulle overvindes, ikke ved magtanvendelse og hårdhed, men ved en sandhed, der i sig selv var indlysende

gennem sin menneskelighed og frigørende kraft. Pave Johannes besad en ubændig tillid til, at sandheden skal sejre, hvis den behersker ikke blot forstanden, men hele vort liv — eller sagt med andre ord: hvis sandheden ikke blot er noget vi siger, men også noget vi gør. Den pastorale holdning var for ham begge dele: indsigt i troens sandhed, forbundet med sandhedens overbevisende gerninger.

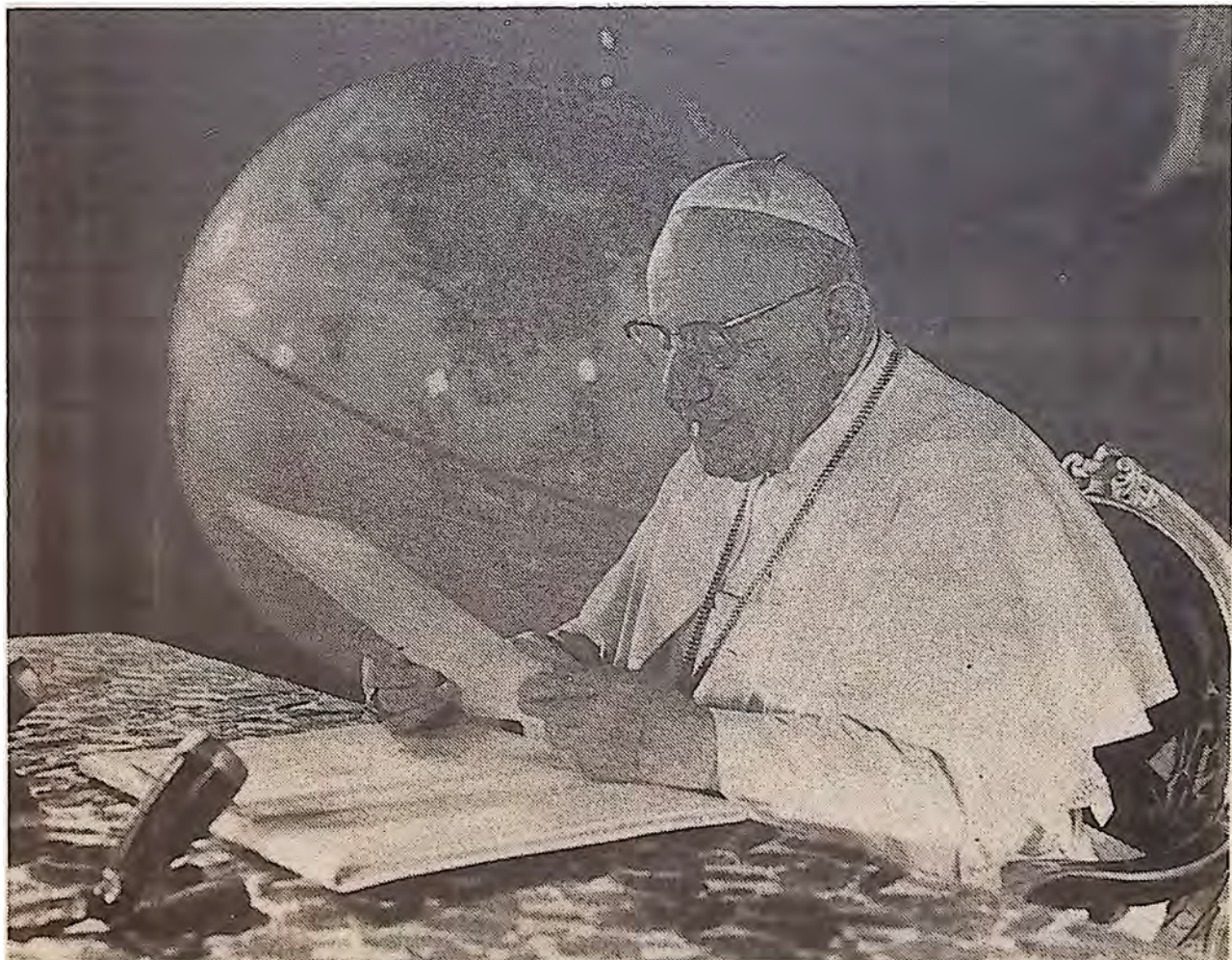
Den gode arv

Hvis vi vil tage den gode arv op fra pave Johannes og befitte os på en mere pastoral indstilling — netop i vor nuværende situation som dansk katolicisme — så må dette betyde stærkere samling om troens kilder. Disse kilder åbnes for os i livets brød, som rækkes os i gudstjenesten, og i Guds åbenbaring, der kommer os i møde i læsningen af den hl. skrift og i fordybet forståelse af kirkens lære.

Pastoral indstilling giver

sans for at bære hinandens byrder og stå sammen som fællesskab. Den lærer at møde en omverden, der i mangt og meget er blevet fremmedgjort for kristendom. Den søger veje og midler, så vi hverken fordømmer omverdenen eller ligedanner os med den. Næsten alle har i vor tid en tendens til at anklage andre og skyde skylden på andre. Men det nytter ikke meget: det onde hører ikke op, fordi vi anklager det... Mange andre giver op over for presset af en omverden, og ligedanner sig med den, selv om dens normer er uforenelige med Jesu indstilling og budskab.

Den pastorale holdning betyder den »trede mulighed« som hverken er anklage eller ligedannelse. Den betyder fællesskab omkring en levende sandhed, der er stærk nok til at være forskellig fra omgivelserne uden at anklage dem, og stærk nok til at ændre omgivelserne uden at bruge omgivelsernes metoder.

„Gå ud til de mennesker, der er betroet jer, og lyt til hvad de siger. Hvad kan I gøre for at opfylde deres ønsker? Hvad forventer de af Jer?... Fred, som tillader enhver at leve, arbejde og trives i frihed. Retfærdighed for alle samfundslag i overensstemmelse med deres rettigheder og pligter. Afspænding og solidaritet, det eneste fundament for virkelig velvære“.

Fra pave Johannes' allerførste tale, den dag han blev valgt, 28. oktober 1958.

Så er der påny papir på pastoralrådets arbejdsbord. Men først skal de mange nye medlemmer indføres i arbejdsgangen, og alle skal lære hinanden at kende. Forrest i billedet søster Cæcilie Maes, Erling Tiedemann og Johan From.

Det nyvalgte pastoralråd har afholdt sit første møde i week-enden 20.-21. maj på Sostrup.

Kaspar Kallan, region IV blev valgt til formand og Ellen Marie Lebahn, region III til næstformand.

Pastoralrådets hidtidige formand gennem 8 år, Poul Høyer hædret med den pavelige Silvesterorden.

Det nye pastoralråd vil lægge mere vægt på de pastorale opgaver.

Nedsættelsen af de faste udvalg for økonomi og administration udskydes til næste møde efter en tænkepause i forretningsudvalget.

Første møde i det nyvalgte pastoralråd

40 af de 41 nyvalgte pastoralrådsmedlemmer samledes til konstituerende møde på Sostrup. I mødet deltog desuden biskop Martensen, generalvikar Ib Andersen, generalsekretær Anton Dekkers, den biskoppelige vikar for udlændinge Josef Grochot og kontorchef Inger Saxild.

Da den afgående formand, Poul Høyer, endnu ikke var helt rask efter sin alvorlige sygdom, bød den afgående næstformand, pater Anton Dekkers, velkommen og konstaterede, at der har fundet en stor udskiftning sted i pastoralrådet, idet 22 ikke tidligere har været medlem af rådet.

Biskoppens indledning

Biskoppen indledte mødet med læsning fra Apostelgæmingerne 2,37-47. Han udtrykte sin glæde over den »rimelige« valgdeltagelse og over de mange gode kandidater, der, valgt eller ikke valgt, havde vist sig parate til at yde en indsats ved at lade sig opstille.

Biskoppen rettede derefter en tak til det afgående pastoralråd og dets forretningsudvalg, som er et såre vigtigt organ i bispeddømmet og har ydet et kolossalt arbejde. (Her oplyste Inger Saxild, at det i løbet af de sidste 8 år havde holdt 102 møder).

Silvester-ordenen til Poul Høyer

En ganske særlig tak skyldte bispeddømmet Poul Høyer, der på tusindvis af måder havde stillet sig til rådighed. For at hædre hans store indsats har biskoppen fået pave Paul til at tildele Poul Høyer silvesterordenen, som den apostoliske delegat ville have

overrakt ham ved denne lejlighed, hvis han havde været til stede.

Hvem er de nye medlemmer?

Et af de første punkter på dagsordenen var præsentationen af pastoralrådets medlemmer. Det er tit en halvpinlig og helkedelig affære, når mere eller mindre generete mennesker uden at virke ubeskedne skal prøve på at forklare, på grund af hvilke egenskaber de er blevet valgt ind i den ophøjede forsamling. Derfor lod ordstyreren Bernard Bevort først alle medlemmer interviewe og derpå præsentere deres nabo. Det var faktisk spændende at høre på, for sikke en masse kompetence, der dog er samlet i dette råd! Foruden præster og søstre en pastoral-assistent, en overbibliotekar med forstand på orgelfestivaler og personalepolitik, en ergoterapeut, der har studeret teologi i Rom, en danskfødt dominikaner, der taler flydende fransk og skal gæsteforelæse i USA. Der sidder mennesker, der forstår sig på flygtningeproblemer, der er børnehavede dere, en øjenlæge, en amtsborgmester. Der er mennesker, der plejer syge og gamle, der er en smed, en løjtnant af reserven, skolefolk, handels- og regnskabskyndige, en jurist, en med forstand på lærlingeuddannelse, en litteraturmagister og flere med højere kateketiske uddannelser. Og så er de alle sammen glødende interesserede og engagerede i den lokale kirke. Det må kunne blive til noget godt, når de så oven i købet — som biskoppen tidligere havde peget på — bygger videre på den gode tradi-

tion fra de to forrige pastoralråd.

Da forsamlingen havde fundet ud af, hvem de selv var, gennemgik Jørgen Bredholt, medlem af det gamle forretningsudvalg, som ikke havde genopstillet, bispeddømmets administrative inddeling i kommissioner, råd og udvalg. Der sondres mellem udvalg, hvis medlemmer vælges og nedsættes af pastoralrådet og andre organer, hvis medlemmer udpeges af biskoppen, som f.eks. den kirkelige domstol, det biskoppelige råd, de biskoppelige kommissioner.

Når der skal administreres, må man også have noget at administrere med. Pater A. Dekkers kom derfor med en oriente-

rende lyngennemgang af bispeddømmets regnskab for 1977 og budget for 1978, som det nye pastoralråd overtager fra det gamle og må tage til efterretning. Dette affødte en lille meningsudveksling om »pædagogiske« og »rigtige« regnskaber.

Egentlig skulle Poul Høyer som afgående formand nu have forelagt en 4-års rapport over den forløbne pastoralrådsperiode. På grund af hans sygdom blev det Ellen Marie Lebahn, der gav den oversigt, vi bringer særskilt på disse sider.

Principdebat om opgaverne

Efter en spise- og tænkepause fulgte en principdebat om pastoralrådets op-

gaver, fordi flere havde ønsket denne debat inden man skred til selve konstitueringen. Der har jo længe været utilfredshed med, at det administrative og økonomiske, alle gode hensigter til trods, har taget så meget af pastoralrådets og forretningsudvalgets tid, at der gang på gang har været tidnød til det egentligt pastorale. Man efterlyste større kontakt mellem pastoralråd og præsteråd, domstolen, de biskoppelige kommissioner og i øvrigt med pastoralrådets egne udvalg, ikke mindst forretningsudvalget. Og så det store og brændende problem: Hvordan skabes der kontakt mellem pastoralrådet og menighedsrådene. Med udsendelsen af skrivelser alene gøres det aldrig. »Det er på tide, at grænserne bliver mere gennemsigtige« — og samarbejdet derved bedre, blev det sagt.

Inden man nåede til at konstituere sig, skulle også et andet problem drøftes: Eventuel supplerung af rådet med manglende fagkompetence. Men da der ligeledes blev foreslået en geografisk supplerung, fordi hverken nord- eller sønderjylland er repræsenteret i rådet, udløste dette forslag flere forslag til supplerung med ungdom, udlændinge, ældre... Alle indså, at en supplerung så ville være ensbetydende med lapperi på et dårligt fungerende valgsystem, og at rådet hellere burde respektere valgets skæve resultat og forberede næste valg med nye strukturer og valgregulativer.

Valg af ny formand

Inden man så gik over til valg af formand trængte man igen til en kaffe- og

tænkepause. Abenbart havde den alligevel ikke varet længe nok, for af de 11, der blev foreslået til formandsposten sagde 10 »nej tak!« Man kunne jo have spurgt dem i forvejen! Med akklamation valgtes derefter den eneste kandidat, Kaspar Kallan. Han fandt det ikke let at skulle overtage posten efter Poul Høyer og var klar over det stærkt tilkendegivne ønske fra rådets side, om at både råd og forretningsudvalg i første instans skal have tid til det pastorale.

Til næstformand valgtes Ellen Marie Lebahn, som var medlem af det afgående forretningsudvalg.

Derpå drøftedes en eventuel udvidelse af forretningsudvalget fra 5 til 7 medlemmer, at hensyn til netop de pastorale opgaver. Der blev foreslået en snes stykker, hvoraf igen halvdelen sagde »nej tak!« Blandt de villige var der kun een søster, Lioba Vinten, og da vedtægterne kræver mindst een søster i forretningsudvalget, var hun dermed valgt. Tilbage var der 9, hvoraf der skulle vælges 4 og ifølge vedtægterne mindst een præst. Valgt blev pastor Hans Esmark, René Albeck, Birgit Wohlert og pastor Dieter Timmermann.

Forretningsudvalget gik i tænkeboks

Næste dag var Tre-enighedssøndag, som indledtes med festmesse og biskoppelig prædiken.

Formand Kaspar Kallan åbnede mødet med et ønske om god arbejdslyst og et forslag om at måtte trække sig tilbage til drøftelse med forretningsudvalget i nogle minutter. Imens gennemgik pater Dekkers i store linjer bispeddømmets 5-års rapport

Den nyvalgte formand, Kaspar Kallan fremsætter det overraskende forslag om at vente med at nedsætte de sædvanlige udvalg, indtil forretningsudvalget nøje har overvejet forholdet mellem de pastorale og de administrative og økonomiske opgaver.

På billedet ses i øvrigt fra venstre Inger Saxild, bispekontoret, Bernard Bevort, mødets dirigent, og på den anden side af formanden Ellen Marie Lebahn og søster Lioba Vinten, begge i det ny forretningsudvalg.

til paven, som »katolsk orientering« har bragt store uddrag af i nr. 13 af 14. september 1977. I den efterfølgende diskussion foresloges det, at rapporten blev udsendt til menighedsrådene. Menighedsrådsformændene kan rekvirere et eksemplar på bispkontoret, hvis de ønsker det.

Ønske om længere tænkepause

Forretningsudvalget forlod tænkeboksen med en overraskelse til alle: et forslag om at suspendere al videre konstituering ved valg til de permanente udvalg. Forslaget begrundedes af Kaspar Kallan med den uklarhed, der råder med hensyn til pastoralrådet og andre råds og kommissioners indbyrdes forhold. Det nye forretningsudvalg ønskede fremover at skrive »pastoralt« med store bogstaver, men siden det jo ikke befries for administrative og økonomiske opgaver, ønskede det en længere tænkepause til at kulegrave hele problemstillingen omkring det dobbelte ansvar, der bl.a. indebærer, at pastoralrådets forretningsudvalg samtidigt er Ansgarstiftelsens administrator.

Pastoralrådet var noget betænkelig ved at afvige fra vedtægten, der siger, at de (fire) permanente udvalg skulle bemandes (udvalgene beskæftiger sig med økonomi, kirkebidrag, struktur og internationalt lægmandsarbejde).

Ingen forsømmelser

Formanden for det afgående strukturudvalg, Ib Andersen, indrømmede, at førnævnte 4 permanente udvalg, der var blevet til på erfaringsmæssigt grundlag, faktisk indsnævrede grundvedtægten for pastoralrådets frihed til at nedsætte de udvalg, det selv ønskede. Hvis forretningsudvalget kunne love, at de interesserede, de fire udvalg havde varetaget, ikke blev forsømt under kulegravningstiden, kunne pastoralrådet tiltræde forslaget om at suspendere vedtægterne for nedsættelse af udvalg, indtil forretningsudvalget på næste møde i oktober ville forelægge en helt ny opgavefortegnelse. Dette blev vedtaget efter at Ib Andersen havde påpeget det lovlige deri og Ellen Marie Lebahn, der tit har et godt citat parat, havde understreget det sunde i suspenderingen ved at citere Martin A. Hansen: »Det er sundest hverken at forkætre eller overdrive traditionen«.

Biskoppens ønske om, at de personer, der skal repræsentere Danmark ved det internationale lægmandsarbejde i sommer, ikke blot skal være bemyndiget af biskoppen men også af pastoralrådet, blev i mødekommet.

Forslag til næste møde

Lørdagens debat om eventuel supplerende af rådet endte med, at man blev enige om også at overlade dette spørgsmål til forretningsudvalgets kulegravning og oplæg på næste møde i oktober. Det samme gjaldt Elsebet Kieles forslag til nedsættelse af et nyt udvalg til undersøgelse af behovet for lægmandstjenester i bispedømmet. Også denne tjeneste bør indgå organisk i bispedømmets tjenesteplan uden nye overlapninger med nye kompetence-uklarheder.

På forespørgsel fra Christian West om vort bispedømmes bidrag til større retfærdighed i verden, kunne pater Dekkers oplyse, at et udkast til en biskoppelig kommission for »Justitia et Pax« (=»Fred og Retfærdighed«) vil blive drøftet af en særlig gruppe på Magleås først på efteråret. Til slut bad flere forretningsudvalget om, at sørge for, at der på fremtidige pastoralrådsmøder bliver større overensstemmelse mellem de afsatte punkter på dagsordenen og den afsatte tid.

To næste møder fastlagt

Bernard Bévort genvalgte til dirigent på næste pastoralrådsmøde, som skal finde sted på Magleås 28.—29. oktober 1978. Det næste møde derefter bliver igen på Sostrup den 19.—20. maj 1979.

Ruth Plum

Søndagsmessen med biskoppen og pastoralrådets præster har altid været en central begivenhed på pastoralrådets møder. Læsningerne på Hellig Trefoldigheds Fest understregede på det smukkeste både det overordnede formål og forudsætningerne for pastoralrådets virksomhed.

Efter messen tager man sig tid til en kort uforpligtende snak, inden man skal i gang med dagens arbejde.

Beretning fra det gamle pastoralråd

Det er måske lidt af en tilsnigelse at kalde denne beretning en 4-års rapport, idet mange af de ting, vi beskæftiger os med i et organ som pastoralrådet, har så lang en forberedelses- og indkøringstid, at sagerne meget vel kan være forberedt af ét råd og iværksat af et andet, og endda have deres rod helt tilbage til Synoden.

Kursus-centrene

I de forløbne 4 år, hvor dette pastoralråd har virket, har bispedømmet fået sine kursuscentre eller »mødesteder«. Med Øm-borgen og Magleås samt Bastrup er der skabt muligheder for, at katolikker i alle aldre kan mødes, blive beriget, blive belært, måske blive udfordret og måske bare blive glade, fordi de får en lejlighed til at være sammen. Husene står der i dag, de har deres administrative styrelser, de er taget i brug, og de kan fungere. Det vil blive det

Ellen Marie Lebahn, medlem af det tidligere forretningsudvalg og næstformand for det ny pastoralråd.

nye pastoralråd, der, inden det går af, skal være med til at vurdere, om husene svarer til vore behov, og om de opfylder vore forventninger. Til den fastboende bestyrer på Øm har Ansgarstiftelsen erhvervet det nærliggende »Mossøhus«, og da Ansgarstiftelsen i forvejen ejer »Augustenborg«, hvor Jesu små Søstre bor, og det såkaldte HAMA-hus, der er lejet ud, står vi altså nu som

ejere af en sammenhængende kyststrækning. Pastoralrådet vil blive holdt orienteret om disse husenes liv ved en årlig beretning.

Katolsk orientering

Vort fælles blad »katolsk orientering«, som næppe nogen kan tænke sig at undvære i dag, er et barn af det allerførste pastoralråd, men det udkom med sit første nummer den 15. januar 1975, altså i det afgående pastoralrådsperiode. Det har siden sin start fået bedre lokaler og fast personale. Bladet udsendes gratis til alle katolske husstande, og frivillige bidrag indbetalt over girokort 2 gange årligt betyder, at man kun har et årligt underskud på ca. 180.000 kr. Dette underskud er langt bedre til at leve med end det, vi i sin tid havde på »Katolsk Forum«, men derfor kan man måske godt overveje,

om det ikke kan nedbringes.

Der er al mulig grund til at takke »katolsk orientering«s dygtige medarbejderstab, ikke mindst for det fortræffelige arbejde, den udførte i forbindelse med valg til menighedsråd og pastoralråd. Mange valgstyrelses- og menighedsrådsformænd var meget taknemlige for den opbakning, de fik fra »katolsk orientering«.

Ungdomssekretariatet

Med oprettelse af bispedømmets ungdomssekretariat er et mangeårigt ønske gået i opfyldelse. Det ledes af pater Grünewald som ungdomspræst og ungdomskonsulent sr. Regina. Sekretariatet har fået en lønnet halvdagssekretær og har derudover også megen frivillig arbejdskraft. Betydningen af et godt børne- og ungdomsarbejde kan næppe overvurderes. Ungdomssekretariatet er

energisk gået i gang med at skabe sig kontakter ud over hele landet for derigennem at puste nyt liv i denne gren af menighedslivet. Både menighedsrådsmedlemmer og pastoralrådsmedlemmer bør slutte varmt op bag dette arbejde.

Kateketcentralen og biblioteker

Kateketcentralen er i denne 4-års periode på en mere håndfast måde gledet ind i bispedømmets økonomi. Kateketcentralen har fået større lokaler og fast mandskab, og disse udgifter er overtaget af bispedømmet. Kateketcentralen er som ordet siger en central for kateketisk materiale, men det virker også som forlag. Det ledes af pastor Kreienbühl, og han har foruden fast kontorbistand også pædagogisk hjælp på kontoret.

Niels Steensens bibliotek har også fået bedre lokaler og en meget attrået

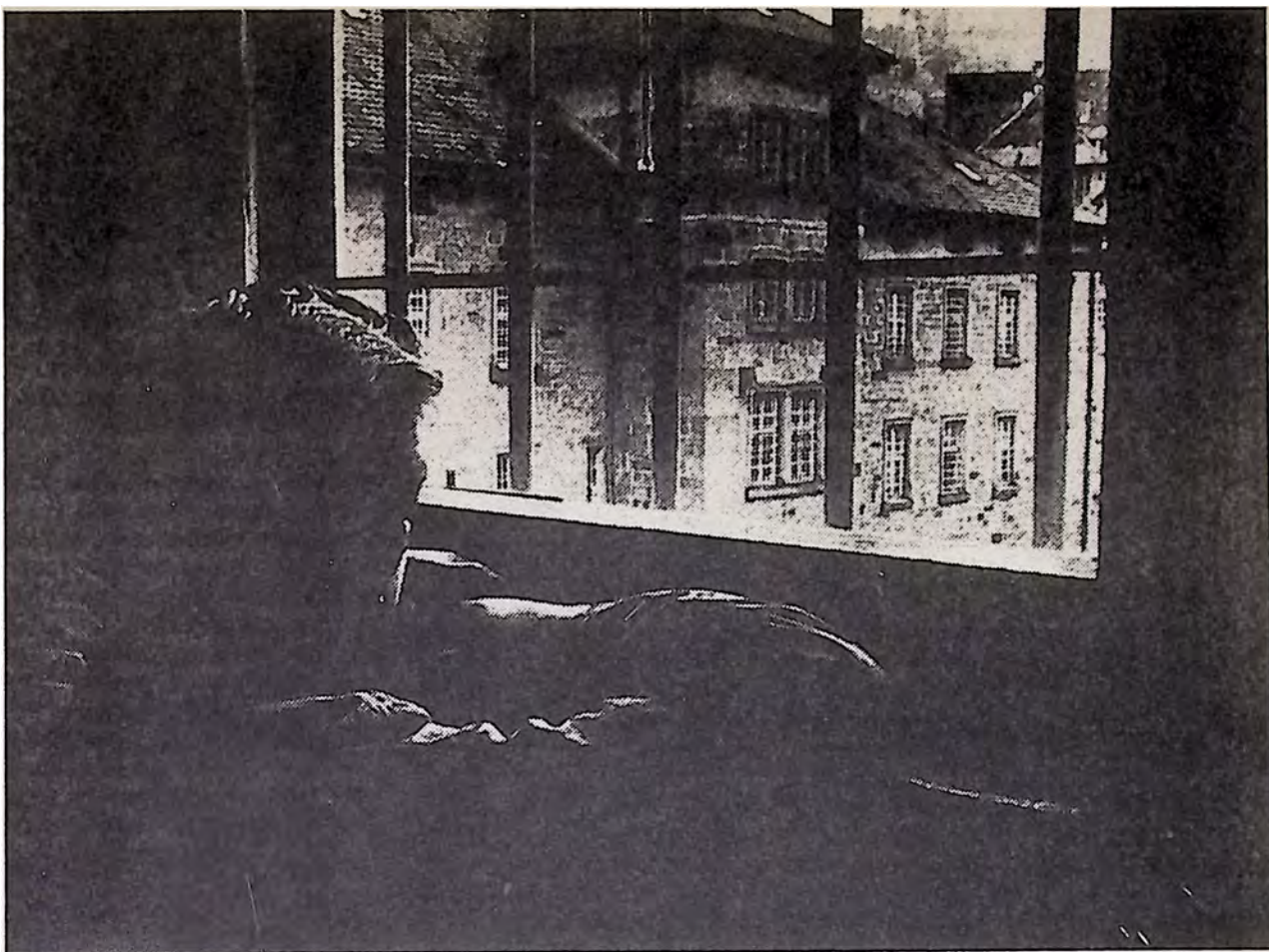
UNGDOMS-SIDEN

Ved Carsten, Charlotte, Karen
Lisbeth, Marianna og Thomas

Den direkte hensigt med denne artikel er kort at beskrive sammenhængen mellem ungdomsarbejdsløshed og ungdomskriminalitet og endvidere at forsøge at give en karakteristik af ungdomskriminaliteten.

Da ungdomsredaktionen begyndte at arbejde med artiklen, var det på forhånd klart, at vi ikke ville give nogen færdig løsning på problemet, — for det kan vi ikke. Derimod var det vores håb, at vi kunne sætte en debat i gang omkring emnerne.

Hvad mener du? Skriv til »Ungdomssiden«, katolsk orientering, Bredgade 69 A, 1260 København K.

UNGDOMS-KRIMINALITET

Ungdomskriminalitet er et emne, som man måske ikke synes hører hjemme i et katolsk blad.

Det er vores opfattelse, at ungdomskriminalitet på baggrund af ungdomsarbejdsløshed, er så almindelige og omtalte problemer, at det ville være forkert, hvis vi som kirke lukkede øjnene for dem. Som unge hører vi til de socialt mest udsatte i samfundet. Således er vi konstant truede af arbejdsløshed, hvad enten det er fordi vi ikke kan få studiepladser eller fordi vi ikke kan få lærepladser.

Vi er alle små kriminelle

Karakteristisk for ungdomskriminaliteten er, at den i langt de fleste tilfælde udføres af unge med tilfældigt tilhørsforhold til hinanden. Den er altså uorganiseret. Af samme grund koster den heller ikke samfundet nær så meget som den fast organiserede kriminalitet. Til sammenligning kan måske tjene, at skattesnyderi koster samfundet ca. 16 mia. kr. om året eller ca. 80 gange mere end den samlede ungdomskriminalitet beløber sig til i samme tidsrum.

Endvidere er det karakteristisk, at småkriminalitet begås af næsten alle unge på et givet tidspunkt i deres liv. For det meste er der tale om brugstyverier, der for de allerflestes vedkommende holder op i det øjeblik, de unge får det

materielt bedre. Undersøgelser over ungdomskriminalitet har vist, at 99,2% af Danmarks ungdom på et tidspunkt har begået noget ulovligt, som kan straffes efter straffeloven. Det drejer sig om tyverier (fra butikker, arbejdspladser, restauranter etc.), spirituskørsel eller bilkørsel uden at have taget kørekort. Det er dog ikke alle unge, der har lige stor andel i kriminaliteten. Det er statistisk blevet bevist, at ulovlighederne hyppigst begås af unge fra de socialt laveste lag. Især når der er tale om brugstyverier. Reklamen spiller her en vigtig rolle, idet reklamens fremstilling af den problemløse, lykkelige ungdom, der har alt, automatisk følges af ønsker hos de socialt bedrestillede unge til at besidde disse ting (knallert, smart tøj, sportsvogn osv.) Disse ønsker kan ikke opfyldes hos de økonomisk dårligt stillede unge. Derfor begår de oftere indbrud eller tyverier fra forretninger, netop fordi de ikke har råd til at købe sig disse ting, men stadigvæk har et materielt behov de skal have opfyldt. Arbejdsløsheden blandt mange unge forværrer naturligvis denne situation, idet så endnu færre har råd til de af reklamen fastsatte statussymboler.

Urimelig hård straf

Væsentligt er det også at fremhæve, at ungdomskriminaliteten er temmelig

bagatelagtig i forhold til anden kriminalitet. Således får den heller ikke vidtrækkende konsekvenser for dem, det går ud over. Mord begået af unge hører absolut til sjældenhederne i dansk retshistorie. Derimod hører automat- og biltyverier til den slags kriminalitet som oftest begås af unge. Man kan naturligvis ikke se bort fra, at det er irriterende, at bilen »flyttes« eller automaten »malkes«, men følgerne af disse irritationer straffes efter vor mening alt for ofte urimelig hårdt.

Nogle slipper — andre glemmes

Når de kriminelle har været igennem det retslige maskineri og dommen er faldet, viser det sig ofte, at det ikke alene er den begåede kriminalitet, men også hvem den kriminelle er, som har haft indflydelse på dommen. Undersøgelser har også vist, at en ung, der synes pæn og på »rette vej« har mindre chance for at blive anmeldt og dermed blive dømt, end en anden ung, der lever op til forestillingen om at være en bølle.

Den afsagte dom skulle jo gerne virke forbedrende og ikke føre til nye kriminelle handlinger. Spørgsmålet er så om bøder og frihedsberøvelser af forskellig art afhjælper kriminaliteten mere end den fremmer den blandt de dømte. Det er nemlig blevet konstateret, at unge

som fængsles for mindre alvorlig kriminalitet påvirkes negativt fra ældre og mere professionelle forbrydere. Gentagen kriminalitet fører for de tilpasningsvanskelige unge til indsættelse på et stats-ungdomshjems lukkede afdeling. Om formålet så er at gemme de ungdomskriminelle bort, fordi samfundet er bange for dem, eller om de på pædagogisk vis formår at have en positiv indflydelse på de unge er så spørgsmålet. At man indsætter et menneske på en lukket afdeling (for at undgå rømning) må siges at være en brøler, for er det ikke utopi at tro, at mennesker i et isoleret system reagerer på samme måde, som når de er frie?

I enkelte tilfælde kan indsættelse på en lukket afdeling måske have beroligende virkning, så man herefter kan optage en pædagogisk behandling, men i de fleste tilfælde kunne noget tyde på, at samfundet gemmer/glemmer de problemer, det ikke kan løse!

Er det hele lidt af en myte?

Årsagerne til ungdomskriminalitet er efter vor mening og som ovenfor antydet, i det væsentlige to: arbejdsløshed og »fattigdom«.

Som før nævnt spiller reklamen en vigtig rolle, når det gælder den såkaldte »fattigdomskriminalitet«. Derimod er det måske

umiddelbart sværere at se, hvorledes ungdomsarbejdsløsheden skal sættes forbindelse med ungdomskriminalitet.

For at belyse dette, er det nødvendigt først at se lidt på, i hvor høj grad ungdom, uddannelse, arbejdsløshed og kriminalitet hænger sammen. Det viser sig nemlig, at ungdomskriminaliteten som problem betraget er lidt af en myte. Det ville naturligvis være forkert helt at se bort fra den, men aldrig er den blevet gjort til et så stort samfundsproblem som i dag, hvor såvel politikere, pædagoger og massemedier i lange perioder er optaget af debatter omkring emnet. Således har ungdommen aldrig været så stort et problem, som den gøres til nu om stunder.

Frustration og aggression

Den stigende urbanisering har gjort, at ungdommen klumper sig sammen i byerne, hvilket af den resterende del af befolkningen automatisk opfattes som kimen til dannelse af ungdomsbander eller kriminelle enklaver.

Samtidig med denne sammenklumpning af unge i byerne, har den stigende mekanisering inden for industrien overflødiggjort de ufaglærte arbejdere. De stadig stigende uddannelseskrav til den enkelte har desuden gjort efterskoling og videreuddannelse næsten obligatorisk for

enhver. De, som ikke kan klare kravene til uddannelse og effektivitet må tage det dårligst betalte arbejde. Men da den almindelige lavkonjunktur gør det vanskeligt for mange ufaglærte unge at få arbejde, opstår ungdomsarbejdsløsheden. Den frustration, det er at gå arbejdsløs fører ofte til aggressioner mod samfundet, hvilket kan give sig udslag i hærværk, vold eller berigelseskriminalitet.

Hvordan skal man forebygge?

Den arbejdsløses ufrivillige fritid, der er til rådighed bruges i visse tilfælde til kriminalitet, fordi kriminaliteten har et spændingsmoment i sig som gør, at hverdagen bliver lidt mindre trist og ensformig.

Hvad kan man da gøre for at forebygge ungdomskriminalitet? Staten tog ét initiativ, da den i 1971 lod Justitsministeriet nedsætte Det Kriminalpræventive Råd. Rådet er sammensat af repræsentanter fra bl.a.: LO, DA, Butikshandelens Fællesråd, Dansk Politiforbund, Dommerforeningen, Rigsadvokaten, Kriminalistisk og Sociologisk Institut, Socialstyrelsen, Undervisningsministeriet og Justitsministeriet. Spørgsmålet er så om sådan et råd kan løse problemet. Det forekommer os temmelig tvivlsomt. Måske ville et befolkningsinitiativ være at foretrække!

Ved Ruth Plum

Amerikansk luthersk præst underviser på Det pavelige Bibelinstitut

Rom (KIPA) — Dr. John Hall Elliott er den første lutheraner, der underviser ved det af jesuitterne ledede pavelige bibelinstitut. Hans løn betales af det katolske Bibelselskab i USA. Til KIPA har Charles Austin, den engelsksprogede redaktør af Det lutherske Verdensforbunds informationskontor i Geneve fortalt derom.

Lige så bemærkelsesværdigt som det er, at

en luthersk præst underviser ved Det pavelige Bibelinstitut, er det emne, som pastor Elliott har valgt at forelæse over i forårssemesteret 1978: I. Petersbrev og den petrinske tradition i kirken — blandt andet udviklingen af pavedømmet.

Det kan synes underligt, at en lutheraner underviser ved et universitet, der har uddannet 14 kardinaler, 90 biskopper og tusinder af eksegeter fra alle dele af den katolske kirke. Men allerede for 10 år siden, da pastor Elliott samtidigt fik tilbudt en stilling ved det lutherske teologiske præsteseminarium Concordia i St. Louis, Missouri og en ved det af jesuitter ledede katolske universitet i San Francisco, valgte han jesuituniversitetet, fordi han mente, at det

ville være af stor økumenisk betydning.

I 1967 begyndte P. Elliott at undervise katolske studenter i eksegesi. Han siger selv, at det var den vigtigste »tid i fornyelsen efter Det andet Vatikan-koncil«. P. Elliott finder, at katolikker i mange henseender er mere åbne end protestanter over for den moderne bibelvidenskab. »For mange lutheranere er det stadig et pinligt problem at drøfte, om apostlen Peter faktisk har skrevet I. Petersbrev og om apostlen Paulus har skrevet Efeserbrevet. Lutheranere frygter, at det er hele Bibelens troværdighed, der står på spil, men for katolikker er der altid biskoppen og traditionen, der holder det hele i livevægt«.

Større social retfærdighed er et økumenisk anliggende

London (KNA) — Ærkebiskoppen af Westminster, kardinal Basil Hume har opfordret til økumenisk samarbejde for at nå til større social retfærdighed.

Kardinal Hume talte for nyligt i London ved et møde i den nye organisation »Kristne for social Retfærdighed« (»Christians for social Justice«), en organisation, der vil arbejde for at videreudvikle den katolske sociallære og skaffe den større udbredelse.

Kardinal Hume minde-

Ønske om deltagelse ved næste pavevalg

Også i ikke-katolske kredse spekulerer man over, hvem der bliver valgt til pave næste gang. I det amerikanske katolske tidskrift »national catholic reporter« skrev den episkopale Edward Randolph Welles for nyligt: »Det er naturligvis helt urealistisk at tænke sig, at ikke-katolikker kunne være med til at vælge den næste pave, men hvor ville det være godt, hvis den økumeniske patriark af Konstantinopel, ærkebiskoppen af Canterbury og Kirkernes Verdensråds 6 præsidenter blev indbudt til pavevalg som observatører«.

des i sin tale den tidligere anglikanske ærkebiskop William Temple, der under Den anden Verdenskrig ledede ærkebispedømmet Canterbury. Ærkebiskop Temple medvirkede ved sit arbejde til, at det britiske folk var forberedt til efter-

krigtidens sociale reformer. Kardinal Hume opfordrede til, at der udvises mere fantasi og beslutsomhed for at virkeliggøre social retfærdighed. Kardinalen udtalte sig skarpt imod racisme og politisk vold, og han fandt det ulogisk, at man kun var optaget af »apartheid« i Sydafrika og glemte tragedien i Campuchia.

Ønske om genforening med Østens kirker

Rom (KIPA) — Ved en af de offentlige audienser i maj befandt der sig blandt de 10.000 pilgrimme en gruppe ortodokse studenter, der har studeret teologi i Rom i 2 år. Pave Paul VI sagde til dem: »Når I vender hjem, så hils jeres biskopper og patriarker og fortæl dem, hvor højt jeg sætter dem, og at det er mit bestandige ønske, at

det gode samarbejde mellem os under Helligåndens ledelse til sidst vil udvikle sig til den af Kristus vilde enhed«. Paven sluttede med et ønske om, at studenternes ophold i Rom, »hvor apostlene Peter og Paulus aflagde deres største vidnesbyrd for Kristus« måtte blive til velsignelse og gavn for de ortodokse studenter.

Brasiliansk brochure om menneskerettighederne

Porto Alegre (KIPA) — Den katolske, den lutherske, den metodistiske og den episkopale kirke vil i Brasilien slå sig sammen om at uddele 500.000 eksemplarer af en brochure om menneskerettighederne.

Aktionen er udgået fra Porto Alegre i anledning af 30 årsdagen for proklama-

tionen af erklæringen om menneskerettighederne. Brochuren er på 32 sider. Den indeholder de 32 artikler fra menneskerettighedserklæringen, en bibelsk tekst, forskellige dokumenter om menneskerettighederne og de nævnte kirkers kommentarer dertil.

ØKUMENE PÅ JAMAICA. I forening benytter katolikker og anglikanere den nye forsoningskirke nær hovedstaden Kingston. Også i menighedsarbejdet arbejder pater Richsrad J. Albert (til venstre), den anglikanske præst Edmund Davis (i midten) og pater Martin Carter snævert sammen.

Dansk katolik får sin anden doktorgrad

Den danske katolik Otto Hansen erhverver sig den 3. juni sin anden doktorgrad. Det sker på det genetiske institut på universitetet i Lund. Hans afhandling er skrevet på engelsk og hedder: The Genes Of Universal Grammar. Oversat til dansk er den fulde titel: Den universale grammatiks gener. Et forsøg i biologisk orienteret filosofi.

Videnskabelig katolicitet

En sådan titel kan sige meget, men også ingen ting. På Otto Hansens livsbaggrund siger den meget, især da han er katolik.

Otto Hansen konverte-

rede lige efter krigen. Oprindeligt var han digter, men gik over til naturvidenskabelig forskning. Han forskede en årrække på Niels Steensens-hospital i Gentofte. Efter et ophold på Grønland blev han knyttet til et hospital i Tromsø (Nordnorge) og blev senere dr. phil. ved det nord-svenske universitet i Umeå på en biokemisk afhandling om stofskiftet. I de sidste par år virkede han på det genetiske institut i Lund, hvor han nu bliver dr. phil. for anden gang.

Som konvertit har Otto Hansen været en ivrig læser af katolsk teologisk og filosofisk litteratur. Alt

dette gør ham til en mand med en sjældent omfattende viden. Han repræsenterer på en vis måde en videnskabelig katolicitet.

Richardt Hansen

Otto Hansen

Drøftelse om den nye liturgi

25 sekretærer for liturgi-kommissioner fra hele Europa mødtes i pinseugen i Salzburg for at drøfte problemerne vedrørende behovet for inderliggørelsen i den nye liturgi. Behovet føles stærkt af både fagspecialister og lægfolk.

Den kendte tyske veteran fra den liturgiske fornyelsesbevægelse, professor Balthazar Fischer fra Trier holdt mødets hovedforedrag, hvori han gjorde rede for, hvordan fremhævelse af det meditative element samt fornyede former for tilbedelse kan bidrage til at inderliggøre messens liturgi, der ellers kan stivne i rubricisme.

Inden mødet var et spørgeskema blevet rundsendt til de forskellige lande. En syntese af de mange svar blev præsenteret af pater

Niels Krogh Rasmussen O. P. Både disse svar og den efterfølgende diskussion viste, at alle lokale kirker, på trods af deres indbyrdes forskellighed og deres store variation i sociale, økonomiske og kulturelle strukturer, havde eet punkt fælles: Den utilfredsstillende liturgiske uddannelse.

Stiv ritualisme

Selv om liturgiernes fornyelse nu ligger på et roligt leje, er der endnu meget at gøre her, især blandt alle, der har ansvar for at kirkenes gudstjenester har liv: Biskopper, præster, overhovedet alle, der har en liturgisk tjeneste. For hvor uddannelse mangler, opstår der en ny, stiv ritualisme hos mange præster

eller ser uovervejede og apastorale initiativer dagens lys.

Mødedeltageme var også enige om at påtale, at de kirkelige autoriteter synes mere at være indstillet på at forhindre misbrug, der skyldes overdrivelser og selvopfundne liturgi, end at forhindre det undladelsesmisbrug, der består i, at nogle nægter at fejre den nye liturgi efter dens hensigt og formål.

Fra Norden deltog pastor Neve fra Oslo, Lily Fausbøll og pater Niels Krogh Rasmussen. Den romerske Kongregation for Sakramenter og Gudstjeneste var repræsenteret ved Mgr. Marini, de Europæiske biskoppers Sammenslutning ved sin sekretær pastor Ivo Fürer.

Lily Fausbøll

Fornyelse efterlyses i den græsk-katolske kirke

Athen (KNA) — I det græske tidsskrift »Kathimerini« beskæftiger metropolit Alexandros de Peristeri sig med de konservative og de fremskridtsvenlige strømninger i den græske kirke. »Der er uhyre mange forskellige fortolkningsmuligheder af alle de accepterede læreudsagn om evangeliets dogmatik og etik. Derfor opstår der konflikter, der leder til mistro og intolerance, mellem konservative og mere fremskridtsvenlige«, mener metropolit. Han siger dog samtidigt, at det burde være muligt at nå til en fornuftig

ligevægt mellem disse strømninger.

Metropolit Alexandros konstaterer også, at der i den græsk ortodokse kirkes hierarki er mange fremskridtsvenlige, men at de konservative søger at hindre, at »kristendommen tilpasser sig til de moderne sociale systemer og strømninger«. Det »fra naturens hånd fleksible græske folk« forventer, af kirkens ledere, at de »sikert og ansvarsbevidst går fremad uden at tage for store skridt, men ændringer og tilpasning er helt nødvendig. Hvor det ikke drejer sig om læren (troen)

eller om etik og moral (praksis), kan og skal der ske ændringer. At forsøge sig bag størknede positioner tjener intet fornuftigt formål, men gør blot de troende fremmede over for kirken og svækker deres tillid til vore evner som ledere«.

Skyklapper

Op metropolit for sætter: »Hvis skyld er det, når kirkerne står tomme, når de unge undgår os, og når vi mister vor skabende indflydelse på verden? De skyklapper, vi bærer, og de masker, der beskytter vore ansigter, hindrer os i at se virkeligheden i øjnene. Vi må ikke glemme, at det (mossaiske) »dække« takket være Kristus er fjernet (2. Kor. 3,13—15).

Apostlen Paulus trådte op imod Peter »lige i hans åbne øjne« for »evangeliets sandheds skyld«, fordi Peter gav efter for en konservatisme, der gav sig udtryk i en judaistisk, legalistisk og formalistisk opfattelse. Paulus' og de øvrige apostles vidsyn slog dog igennem. Men den på den tid rådende konflikt mellem konservative og fremskridtsvenlige fortsatte gennem hele kirkens historie indtil den dag i dag — siger metropolit Alexandros.

Til Freiburg?

Fra 13. til 17. september finder de tyske katolikers årlige stævne sted, denne gang i Freiburg, Breisgau. Årets tema er »Gud skænker fremtid og håb«. Danskere, der ønsker at rejse til Freiburg sammen med menighederne fra Hamburg, kan henvende sig til: Fru Brigitte Max, Herrengraben 4, D - 2000 Hamburg 11.

Topmøde mellem kristne og muslimer

(KNA) - I foråret mødtes i Kairo en delegation fra Vatikanet under ledelse af kardinal Sergio Pignedoli, præsident for Sekretariatet for de Ikke-kristne, med højststående muslimske ledere.

I fællesskab fastlagde man de opgaver, som det først og fremmest gælder om at tage fat på:

Kristne og muslimer skal søge at lære hinanden bedre at kende.

De kristne ønsker »at samarbejde med alle deres brødre fra hele menneskeheden for alle menneskers retfærd og lykke«.

Fælles ansvar

Kristne og muslimer ejer fælles værdier, der kan bevare samfundet for ateisme. Stor-imam dr. Abdel Halim Mahmoud fra Al-Aksa Universitetet fremhævede »Kristi hellige og uplettede Moders høje værdighed« og krævede, at kristne og muslimer skal arbejde konstruktivt sammen for at »ruske op i verdens samvittighed over for ateisme, racediskrimination og alle forbrydelser mod mennesker«.

Man var fra begge sider enige om at fortsætte samtalerne, der blev ført i »en atmosfære af gensidig agtelse og hjertelighed«, og Abdel Halim Mahmoud tog imod en indbydelse til at besøge Vatikanet.

Fælles afrikansk bispekonference om familielivet

Dakar (KIPA) — Repræsentanter for alle Afrikas katolske bispekonferencer skal i 2. halvdel af juli i år mødes i Kinshasa/Zaire og drøfte temaet »Afrikas kristne familie i vore dage«. En meddelelse fra de nationale bispekonferencers permanente råd, der for nyligt har været samlet i Dakar Senegal, præciserede, at biskopperne især vil drøfte ægteskabsproblemer og ungdomsopdragelse.

Iagttagere i Rom bemærker, at formålet med dette fælles afrikan-

Præster i Spanien

Den nyeste kirkestatistik i Spanien viser, at gennemsnitsalderen for de 25.735 præster i landet er 55 år. Kun 2.935 er yngre end 35 år. Nogle af landets præsteseminarier står for tiden helt tomme. Der var ganske vist sidste år 685 elever, der forlod de »forberedende seminarier« med afgangseksamen, men kun 271 trådte ind i de egentlige præsteseminarier.

Ny orden grundlagt af Mother Teresa

Rom (NC) — Mother Teresa fra Calcutta, der er verdenskendt som grundlægger af ordenen »Barmhjertighedens Missionærer« har nu grundlagt en kontemplativ orden for mænd. Ordenen — der teknisk kaldes for et religiøst institut — blev grundlagt pinsedag i sognet Acilia i en lille by uden for Rom. Instituttet kaldes »Fratelli della Parola« (»Ordets Brødre«). Tidligere har Mother Teresa grundlagt den kontemplative søsterorden »Ordets Søstre«.

Barmhjertighedens Missionærer, der vil tjene de fattige, har næsten 1.100 medlemmer i 101 huse spredt ud over hele jorden.

Latinamerikas evangelisering i dag og i morgen

Sao Paulo/Buenos Aires/Bogota (KIPA) — 12. oktober begynder de latinamerikanske biskoppers 3. generalforsamling. Konferencens tema bliver »Latinamerikas evangelisering i dag og i morgen«. Et forberedelsesdokument blev allerede i december 1977 sendt til alle latinamerikanske biskopper.

på, at pave Paul VI's åbningsbudskab vil blive udsendt i fjernsynet.

I slutningen af august 1968 besøgte pave Paul VI de latinamerikanske biskoppers 2. generalforsamling, »konferencen i Medellin« i forbindelse med, at han personligt åbnede den eukaristiske verdenskongres i Bogota.

43 pct. af verdens katolikker lever i Latinamerika.

Kirkens sociallære — og dens praksis

Dette dokument falder i 3 dele. 1. del er en analyse af Latinamerikas situation i det hele taget. 2. del er en teologisk betragtning over kirken som et evangeliserende fællesskab og dens sociallære. I 3. del undersøges de forskellige af sjælesorgens områder grundigt.

I forårets løb har de nationale bispekonferencer været samlet — nogle af dem flere gange — for at drøfte dokumentet, og i løbet af juni vil biskopperne mødes til en række regionale konferencer, der skal udarbejde det endelige arbejdsdokument til generalforsamlingen.

Det latinamerikanske bisperåd (CELAM) undersøger for øjeblikket mulighederne for at få transmitteret åbningsmødet i Puebla i Mexico 12. oktober i alle latinamerikanske lande, ligesom man håber

»Fred skal bygges på sandhed, skabes efter retfærdige normer, levendegøres og integreres gennem kærlighed, virkeliggøres i frihed«.

»Pacem in Terris« Nr. 168.

Tegning fra det chilenske kirkeblad »Solidaridad«

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Pave Paul VI, side 2-3

Børnesiden Hej! side 4

Orientering fra sognene, side 7-10

Nyt om bøger, side 14-15

Apostlene Peter og Andreas var brødre. Peters apostelsæde blev Rom — Andreas' apostelsæde blev Konstantinopel. Som resultat af en uheldig kirkepolitik brød Rom og Konstantinopel med hinanden i 1054. Et af pave Paul VI's allerførste initiativer var et møde med Konstantinopels patriark og Andreas' efterfølger Athenagoras, og mødet fandt sted i Jerusalem den 5. januar 1964. Det var det første møde mellem en pave og en ortodoks patriark siden koncilet i Firenze i 1439. Efter knap eet års tilnærmelser ophævede Rom og Konstantinopel den 900 år gamle gensidige bandlysning. Kirkehistorisk set er denne dag, 7. december 1964, nok den største i pave Paul VI's embedstid. Billedet viser Andreas' efterfølger Athenagoras sammen med Peters efterfølger Paul VI under deres første møde i Jerusalem.

Paulus

Den danske dagspresse har på prisværdig vis formidlet nyhederne omkring pave Paul VI's død den 6. august og fulgt begivenheden op med aldeles hæderlige kommentarer og mindeord. Næsten alle dagblade har karakteriseret pave Paul som en forsoningens mand, hyrden, der holder sammen på sin flok på trods af store spændinger indenfor denne. Pressen har stort set vist forståelse for pavens tøvende, forsigtige, tilbageholdende kurs indenfor kirken og uforbeholdent rost hans store og tit overraskende åbenhed udadtil, i det storpolitiske fredsarbejde, i det tværreligiøse kontaktforsøg, på det sociale område, som bekymret forkæmper for menneskerettighederne.

Et fjortendagesblad som »katolsk orientering«, der havde redaktionel deadline dagen efter pavens død, har hverken mulighed for eller grunde til at gentage den brede og dækkende nyhedsformidling, som dagspressen var i stand til. Vi vil hellere understrege een bestemt side af pavens store anstrengelser, som måske ikke er blevet belyst så kraftigt, nemlig hans økumeniske indsats.

Af forståelige grunde forbindes begrebet økumene her i Norden først og fremmest med forholdet mellem protestantiske kirkesamfund indbyrdes og i anden række protestantiske kirkers forhold til den katolske kirke. Men på verdensplan har den katolske kirke altid prioriteret genforeningen med de ortodokse østkirker som sin første økumeniske målsætning, siden tabet af denne enhed er vort ældste økumeniske problem, 500 år ældre end reformationens problematik.

År 1054 brød Rom med Konstantinopel. Den 7. december 1964 ophævede begge patriarkater den 900 år gamle gensidige bandlysning. Det var en milepæl i kirkens historie. Derfor har vi valgt det store billede til forsiden, som viser den spinkle pave Paul sammen med Konstantinopels høje patriark, mens de hilser på den jublende folkemængde i Jerusalem, den 5. januar 1964.

Allerede inden han blev kardinal i 1958 og pave i 1963 var Milanos ærkebiskop Montini grebet af apostlen Paulus' eksempel på, ved selvsyn at lære verdens problemer og især menneskene bag problemerne at kende.

I juni 1960 besøgte han USA og Brasilien. I august 1962 foretog han en rejse igennem Afrika.

Valgt til pave den 21. juni 1963 valgte han konsekvent pavenavnet Paulus, den sjette pave af dette navn siden Paulus V. døde i 1621.

Han besluttede at fortsætte pave Johannes' koncil, som kun havde een session bag sig, og næppe var denne session afsluttet, da den nye pave vakte verdens jubel ved sin rejse til Jordan og Israel. Senere fulgte slag i slag de store rejser til samtlige fem verdens kontinenter. Vi prøver på den begrænsede plads, bladet har, at vise nogle glimt fra disse mange rejser og kontakter og samtaler, der, udover internationaliseringen af den romerske kurie, sigtede på en dybere bevidstgørelse hos katolikkerne, at deres kirke er en verdenskirke. På denne måde ønsker vi at bringe vor hyldest til en pave, der var forsoningens og genforeningens patetiske fortaler, i medvind og modvind, tiljublet og kritiseret, i Paulus' fodspor.

Willem Wuyts

3. december 1964: I Bombays lufthavn modtages pave Paul med den traditionelle indiske blomsterkrans.

4. oktober 1965: I J.F. Kennedy-lufthavnen i New York modtages paven af F.N.'s generalsekretær U Thant.

26. juli 1967: Afsked fra Tyrkiet fra det andet møde med Konstantinopels patriark Athenagoras.

Glimt fra pavens liv

26. september 1897: Giovanni Baptista Montini fødes i Concesio, provinsen Brescia i Norditalien.

29. maj 1920: Præstevielse i Brescias domkirke. Derefter studier i Rom.

1923: Ansættelse ved den pavelige nuntiatur i Polen.

1924: Ansættelse i Vatikanets statssekretariat under Pius XI.

1931: Professor i pavelig diplomati-historie.

1937: Substitut i Statssekretariatet.

1952: Efter at have afvist kardinalsværdigheden bliver han pro-sekretær i Vatikanstaten.

1954: Ærkebiskop i Milano. Viet af kardinal Tisserant i Skt. Peter den 12. december.

1958: Pave Johannes XXIII ophøjer ham til kardinal med titelkirken HH. Silvester og Martin ai monti (Oppiohøjen).

21. juni 1963: Valgt til pave Paul VI.

6. august 1978: Død i Castel Gandolfo.

Pavens rejser

Som ærkebiskop af Milano:

juni 1960: til USA og Brasilien.

august 1962: til Afrika.

Som pave:

4.—6. januar 1964: til det Hellige Land.

4.—5. december 1964: til den Eukaristiske Kongres i Bombay, India.

4.—5. oktober 1965: til F.N. i New York.

13. maj 1967: til Fatima i Portugal.

25.—26. juli 1967: til Istanbul (andet møde med patriark Athenagoras), Smyrna og Efesus.

22.—24. august 1968: til Bogota i Columbia, Latinamerika.

11.—12. juni 1969: til Kirkernes Verdensråd og ILO i Geneve.

31. juli—2. august 1969: til Uganda, Afrika.

26. november—2. december 1970: til Teheran, Dacca, Manila, Samoa-øerne, Sydney (Australien), Djakarta, Hong Kong og Colombo (Ceylon).

11. juni 1969: Pavens besøg hos Kirkernes Verdensråd i Geneve. Der bedes i stilhed for enhed.

1. august 1969: Titusinde afrikanere tiljubler pave Paul på vej til mindesmærket for de 40 martyrer i Kampala, Uganda.

Således vil millioner af pilgrimme huske Pave Paul VI, hyrden i en stormfuld tid.

22. august 1968: Politiet er ikke i stand til at holde folkemængden på afstand, når paven går fra flyet til bilen i Bogotas El Dorado-lufthavn, Columbia.

Pavens nyordninger

19. maj 1964: Oprettelsen af Sekretariatet for de ikke-kristne religioner.

15. september 1965: Oprettelsen af bispesynoden.

29. november 1965: Oprettelse af den Pavelige Kommission for en ny oversættelse af den latinske Vulgata-bibel.

6. januar 1967: Oprettelse af det Pavelige Lægmandsråd og den Pavelige Kommission »Justitia et Pax«.

11. april 1969: Oprettelse af den Internationale Teologikommission.

15. september 1970: Ophævelsen af den bevæbnede pavelige livgarde. Kun den symbolsk bevæbnede Schweizergarde bibeholdes.

27. juni 1971: Reorganisering af den Pavelige Bibelkommission.

10. juni 1972: Oprettelse af den Pavelige Kommission for en revision af kirkeretten.

11. januar 1973: Oprettelse af Komiteen for Familieliv.

22. oktober 1974: Oprettelse af Kommissionerne for forholdene med Jødedom og Islam.

17. juli 1975: Kongregationerne for Trosliv og Sakramenterne lægges sammen.

10. december 1976: Reorganisering af det pavelige Lægmandsråd og den Pavelige Kommission »Justitia et Pax«.

6. januar 1977: Reorganisering af Roms bispedømme.

Hjemme blandt sine egne: Børnene i bjergbyen Genzano, i Albanerbjergene 25 km sydøst for Rom, griber om kap efter pavens hånd.

Hvem bestemmer: paven eller kejseren?

Denne strid, der blev særlig slæm i det 12. årh., hedder på latin investiturstriden. Ordet investitur betyder højtidelig indsættelse i et (kirkeligt) embede med ikklædning. Striden kom ikke pludselig, men udviklede sig igennem ca. 3 århundreder.

I de civiliserede dele af det romerske rige spredtes kristendommen ved, at den udgik fra grupper — fra by til by — med biskoppen, som havde sine præster og diakoner. Ude på landet havde man ikke gjort noget særligt. Nogle rige folk havde eget kapel med egen præst til deres tjenestefolk.

Således foregik det til slutningen af det 5. årh., men så i det 6. årh. kræver pave Galacius godkendelse fra Rom til at ansætte præster, og samtidig skulle de rige give afkald på ejendomsretten til deres kapeller. Disse skulle overtages af kirken.

Ud fra disse kapeller er det, at sognene efterhånden opstår.

Kongen skaffer sig hjælpere

Da Otto I (936—973) blev konge i Tyskland, prøvede han at spille gejstligheden (præsterne) ud mod hertugerne. Han påberåbte sig sin ret til at udnævne biskopperne, og således blev bispedømmet betragtet som et len, som biskopperne havde fået af kongen ved deres udnævnelse.

Da biskopperne altså kunne risikere at miste deres len, blev de på denne måde kongens hjælpere og støttepiller mod hertugerne, som også gerne ville have mere land at råde over.

Men det var en dyr pris, biskopperne måtte betale for deres embede og bispedømme: de mistede deres uafhængighed!

Ofte valgtes biskopperne blandt kongens egne familiemedlemmer. Kongen overrakte biskoppen krumstaven som tegn på hans embedsmagt, når han

knælede for kongen og lovede denne troskab.

Til gengæld fik biskopperne forskellige rettigheder, som gjorde dem uafhængige af hertugerne.

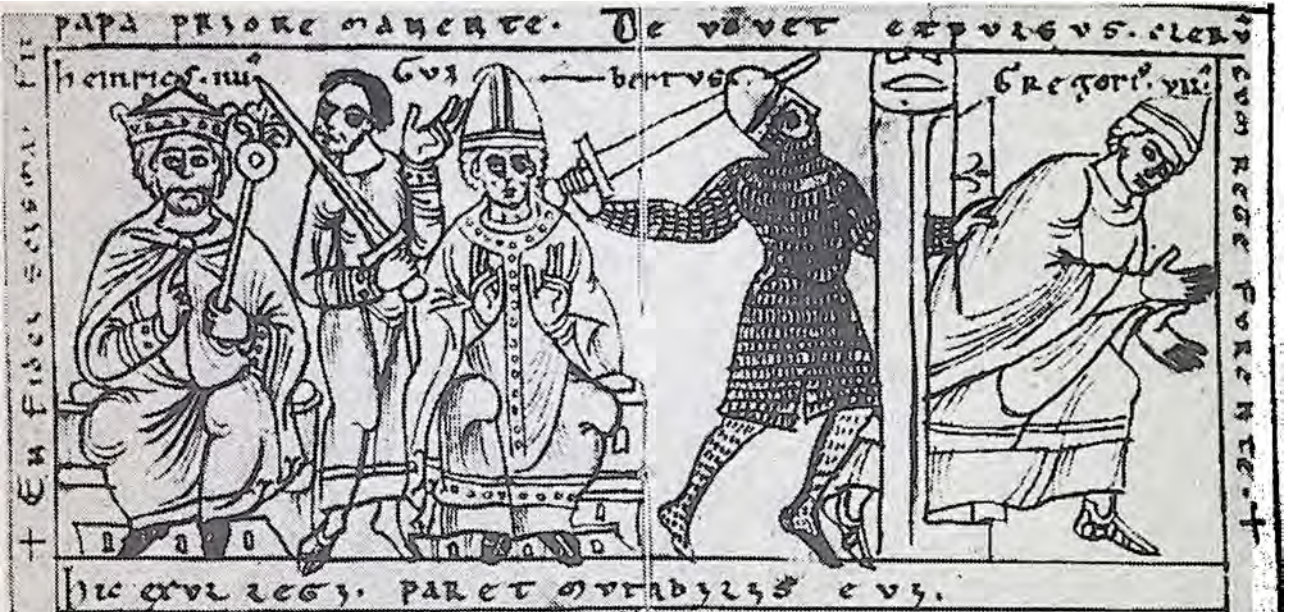
Denne situation var så almindelig i Vesteuropa, at alle accepterede den, særlig da pavedømmet på denne tid også var ret svagt.

Kong Otto bliver vestromersk kejser

Kong Otto gik endog så langt, at han gjorde indfald i Norditalien i 962, da han ønskede at blive kronet af paven som vestromersk kejser, hvilket han også blev. Det var hans mening, at paven skulle være den første blandt biskopperne i dette store rige. På denne måde ville han få paven i sin magt.

Det bliver værre og værre

Otto III (983—1002) havde store statsmandsgaver. Han gik så vidt, at han ville have, at den romerske kejser skulle være arvtager efter det gamle romerske kejserrige. I dette rige skulle paven være den fornemste biskop. Den romerske kirke skulle være rigskirke, og kongen afsatte og udnævnte paverne efter behag. Han var med på de pavelige synoder (sammenkomster, møder), men samtidig betragtede han sig som kirkens beskytter. Henrik II (omkring 1039) udnævnte folk til kirkelige funktioner, når de havde betalt ham en sum penge. Ligeledes behandlede han biskopperne som sine embedsmænd og forbød dem at henvende sig til Rom og klage uden kejserens tilladelse.

Kejser Henrik 4. af Tyskland i strid med pave Gregor 7. Henrik 4., siddende ved siden af sin modpave, bortviser Gregor 7.

(Chronica de duabus civitatibus ca. 1170).

Gregor VII (1073-1085)

Ved pavevalget i 1059 var det dog lykkedes for kardinalerne, det vil sige præsterne ved hovedkirkerne i Rom og dens omegn, at vælge paven. Igen i 1073 var det kardinalerne, der valgte paven, og de valgte Gregor VII, en af sin tids største begavelser. Han var bondesøn fra Toscana i Italien og havde været munk i klostret Cluny i Burgund. I årene 1049 til 1073 havde han faktisk ledet kirkens politik, som gik ud på at gøre pavevalg og -embede fri for kejserens indblanding, at frigøre præsterne fra det verdslige samfunds indflydelse og at sikre frit valg af biskopperne.

Den nye pave startede sin kamp for gejstlighedens uafhængighed fra deres familier med at indføre cølibatet i 1074. Cølibat betyder præstens pligt til at forblive ugift.

Investiturstriden begynder i 1075

Det næste skridt i kirkens frigørelse var pave Gregors bestemmelse om bispievalget i 1075. Den verdslige fyrste skulle miste al indflydelse på val-

get. Biskoppen skulle vælges af domkirkens kanoniker, abbeden af klostrets munk og al salg af embeder blev fordømt.

Ærkebispesædet i Milano skulle besættes og Kejser Henrik IV udnævnte da i 1075 selv en ny ærkebiskop, som naturligvis måtte love kejseren lydighed.

Pave Gregor betragtede dette som en indgriben i hans rettigheder og truede kejseren med bandlysning og afsættelse.

Bispemøde i Worms

Kejseren gjorde gengæld og indkaldte til et bispemøde i Worms, hvor biskopperne trak deres tro-

bodsdragt. Men endelig lod paven ham komme ind, og da kejseren havde givet udtryk for sin anger og svoret for fremtiden at følge pavens anvisninger, fik han tilgivelse og blev genoptaget i kirken.

Men det viste sig snart, at Henriks anger ikke var ægte.

Henrik IV vinder over oprørerne

Henriks fjender i Tyskland havde valgt en ny kejser ved navn Rudolf. Paven hævdede sin ret til at afgøre, hvem der skulle være kejser, og da han endelig i 1080 havde erfaret, hvor uoprigtig Henriks anger var, udnævnte han Rudolf

da normannerne rykkede frem mod Rom for at komme Gregor VII til hjælp. Denne hjælp var dog ikke af den bedste. Normannerne plyndrede Rom på det brutaleste og tog Gregor med sig, og han forblev i virkeligheden normannernes fange til sin død næste år.

Striden fortsætter

Alt syntes at være endt i katastrofe, men i virkeligheden fortsattes kampen med større beherskelse af Gregors efterfølgere i de næste hundrede år, og pavens magt voksede støt, men dog uden en fuldstændig sejr.

Det sidste store opgør

skabsed til paven tilbage og beskyldte ham for mened og mishandling af biskopper.

Kejseren skrev ligeledes et brev til paven og erklærede ham for afsat. Desuden gjorde han krav på at være hævet over al jordisk dom.

Paven svarede omgående igen med at lyse kejseren og hans biskopper i band og erklærede biskopperne for afsatte!

Kejseren får „kolde fødder“

De tyske biskopper indså dog hurtigt, at de her var gået for vidt og sluttede fred med paven, og da kejseren fik vrøvl med nogle befolkningsgrupper, som gjorde oprør mod ham, besluttede han i 1077 at drage til Italien og bede paven om tilgivelse og søge om syndsforladelse.

Bodsvandring til Canossa

Midt om vinteren gik kejseren med sin kone og sin lille søn og nogle få følgesvende over Mont Cenissasset og fremstillede sig som bodskandidat udenfor slottet i Canossa, hvor paven boede.

Denne lod ham vente i tre dage, barfodet og i

til kejser. Men på det tidspunkt havde Henrik fået overtaget over de fleste af sine modstandere i Tyskland, og han lod en modpave vælge blandt sine gejstlige. I 1084 rykkede Henrik ind i Rom sammen med modpaven, som lydigt kronede ham til kejser.

Normannerne kommer!

Deres ophold i Rom blev dog kun af kort varighed,

fandt sted mellem kejser Frederik Barbarossa og paven og endte med kejserens nederlag ved Legnano i 1176. Han måtte slutte fred, men i striden mellem kejser og pave gav fredstraktaten ingen af parterne en fuldstændig sejr.

Arne Pedersen

Konkurrencen

i sidste nummer

Hej! kan I huske opgaverne i vort sidste nummer før ferien? Der kom mange løsninger i brevsprækken på Fjellegade 2. Nogle løste alle opgaverne, andre nøjedes med én eller to. En af deltagerne glemte at

skrive navn og adresse på. Det var en skam... husk det næste gang.

Blandt de mange rigtige løsninger — vi fandt næsten ingen fejl — trak vi lod om 6 præmier. De heldige vindere er:

Maria Reifling, Vejle: et passer sæt.
Vibeke Stubkjær, Videbæk: en lommelygte.
Peter Marszalek, København: en brevåbner.
Marianne Jensen, Fredericia: en kuglepen.
Hejdi og Rudi Hierzmann, Vestbjerg: et penaltus.
Lotte Nielsen, Horsens: en pung.

Tillykke til vinderne og til alle som løste opgaverne rigtigt.

Ikke noget umoralsk ved »reagensglas-børn«

Allerede pave Pius XII tillod kunstig befrugtning på visse betingelser

Hamburg/Hannover (KNA) — Den kendte moralteolog professor Franz Böckle fra Bonn mener ikke, der er noget umoralsk i selve det, der kaldes »reagensglas-børn«. Professor Böckle siger, at det i det fra England rapporterede tilfælde drejer sig om en kvinde, hvis æggeleder er totalt tillukket, og hvor man ved et teknisk indgreb har gjort en naturlig proces — nemlig en befrugtning af ægget — mulig.

Denne naturlige sammensmeltning af en af ægtemandens sædceller med en ægcelle fra hustruen er altså sket — ikke i moders liv — men på et andet sted. »I denne, man kunne kalde det »pladsændring«, kan jeg i hvert fald ikke se, at der er noget, der kan kaldes for

slet« — siger professor Böckle.

Hvad et eventuelt misbrug af denne teknik angår, siger Böckle, at det jo altid vil afhænge af, hvem der får et teknisk middel i hænde. Ild kan varme eller forårsage ildebrand, en kniv kan bruges til at beskære planter eller til at dræbe et menneske med. Med denne nye metode kan forældre hjælpes til at få et ønsket barn.

Ægteskabets mening

For 30 år siden tog pave Pius XII stilling til kunstig befrugtning. Når det sker inden for et ægteskab, knyttede paven den betingelse dertil, at der skulle råde et sundt kærligheds- og sexuel forhold mellem ægtefællerne.

Ifølge en meddelelse fra AP, refereret i Berlingske Tidende har msgr. Dionigi Tettamanzi fra præsteseminariet i Milano i de italienske biskoppers blad »Avvenire« udtalt, at »tilfælde som dette giver anledning til håb... i et samfund, hvor man ser skræmmende former for fornægtelse og vold mod livet«. Han tilføjer dog, at sagen rejser flere spørgsmål, blandt andet, om »opgaven med at videreføre livet blev betroet ægtefællerne af Gud, for at de udelukkende skulle udføre den gennem det ægteskabelige samvær, eller også ved hjælp af kunstige metoder«. I »Avvenire« hed det også: »Pigen er i hvert fald uskyldig. Hendes liv er lige så stor en gave som alt andet liv her i verden«.

3 af de senest dræbte missionærer i Rhodesia. Fra venstre: broder Peder Edmund Geyrsmann, skudt på sin veranda den 2. juni, — pater Gregor Richert S.J. og jesuitbroder Bernhard Lisson begge dræbt under et guerillaoverfald på St. Ruppert missionsstationen den 28. juni.

Rhodesias katolske biskopper opfordrer påny til forsoning

Salisbury (KIPA) — Rhodesias katolske biskopper har rettet en indtrængende appel til alle landets politiske og militære ledere og opfordret dem til at gøre en ende på de blodige opgør i Rhodesia.

I budskabet hedder det blandt andet: »Vi opfordrer jer til at afskaffe det nuværende politiske systems racediskrimination, og vi opfordrer jer til nu at skabe retfærdighed i landet«. Det er den »truende

fare for borgerkrig i Rhodesia med alle de frygtelige følger deraf«, der har fået biskopperne til at fremsætte denne indtrængende appel.

10.000 dræbte på 6 år

Biskopperne minder om, at af Rhodesias 7 millioner indbyggere er, siden det blodige opgør begyndte i 1972, over 10.000 mennesker døde som følge heraf — og næsten en fjerdedel af alle disse er døde i løbet af dette års første måneder.

Også mange hvide missionærer har været blandt de dræbte. Således dræbtes i slutningen af juni blandt andet de to jesuitter, fr. Bernhard Lisson SJ og p. Gregor Richert SJ. I

anledning af drabene på de to jesuitter har jesuitternes generalforsender p. P. Arrupe udtalt: »Skønt vi, sådan som situationen er i verden i dag, altid er forbedret på dårlige nyheder, så føler jeg et dybt chok og en dyb sorg, der imidlertid er blandet med glad taknemlighed over det vidnesbyrd, som vore to »kampfæller i Herren« har givet ved denne massakre. Det eneste, som p. Gregor Richert og fr. Bernhard Lisson var interesserede i, var deres folks bedste. Jeg kan blot bede om, at det meget store offer, som de har bragt, må bringe fredens og retfærdighedens velsignelse til det folk, som de gav deres liv i tjeneste for«.

20.000 til international katolsk karismatisk kongres i Irland

Dublin (NC) — »I skal være mine vidner« var temaet, da næsten 20.000 mennesker 15. juni i år samledes i Dublin til åbningen af den 2. internationale konference for den karismatiske fornyelse i den katolske kirke.

Konferencens højdepunkt var den messe på

Dublin rytterstadion, som kardinal Joseph Suenens af Mechelen-Bryssel celebrerede med 17 biskopper og over 1.000 præster fra 75 forskellige nationer.

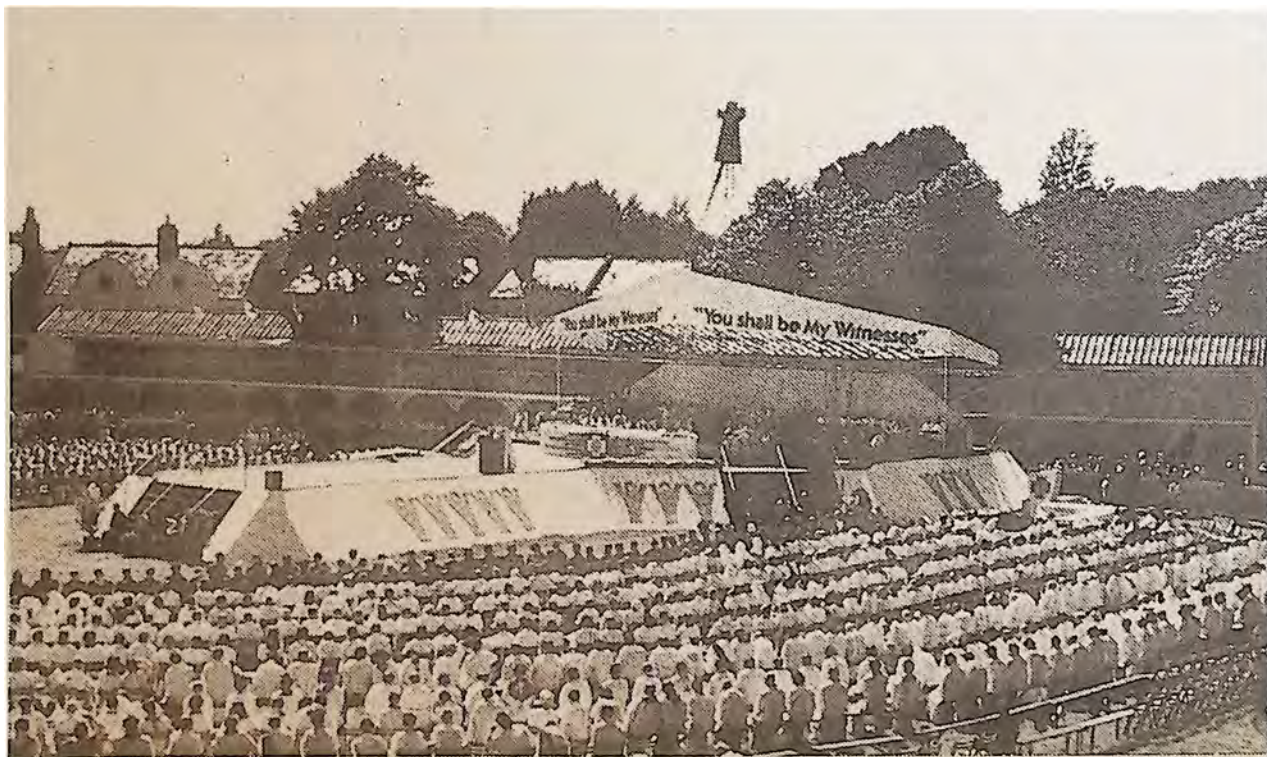
Ved åbningsmødet talte kardinal George Basil Hume af Westminster. Han sagde blandt andet:

»Vi kan ikke evangelisere, hvis vi ikke begynder med at evangelisere os selv«. De, der forkynder evangeliet skal gøre det med overbevisning, oprigtighed og glæde. »Det er kvaliteten, der fremkalder et svar fra de andre« — og kardinalen fortsatte: »Mennesker bliver interesserede i, hvad vi

er, længe før de bliver overbeviste om det, vi siger«.

Ærkebiskop Tomas O'Fiach af Armagh i Nordirland kaldte konferencen for en næsten »omvendt pinse«. »Apostlenes adspredelse er blevet til en samling af de disciple, der har lært at tro«.

Fra messen på Dublins rytterstadion med kardinal Suenens under den karismatiske kongres.

Mange italienske læger nægter at foretage abort

Rom (NC) — 6. juni i år trådte Italiens nye abortlov i kraft. Denne lov giver enhver gravid kvinde ret til at få afbrudt sit svangerskab i dettes første tredjedel. Læger og andet medicinalpersonale havde efter lovens ikrafttræden 1 måned til at overveje, om de officielt ville erklære, at deres samvittighed forbød dem at medvirke til svangerskabsafbrydelse. Både pave Paul VI og mange af den katolske kirkes præster og biskopper opfordrede læger og andre, der er beskæftiget inden for sundhedssektoren til at erklære, at de ikke ønskede at medvirke til svangerskabsafbrydelse.

Der er mange, der har benyttet sig af denne ret. I Lazio, den region, hvori Rom ligger, har 76 pct. af fødsels- og kvindelæger

meddelt, at de ikke ønsker at medvirke ved svangerskabsafbrydelser og 62 pct. af narkoselægerne har gjort det samme. I regionen Toscana med hovedstaden Firenze har 60 pct. af fødsels- og kvindelæger taget samme skridt.

Også kvinderne holder sig tilbage

Imidlertid er det ikke blot dem, der skulle foretage svangerskabsafbrydelserne, der har taget afstand fra den nye lov. Hidtil har ikke nær så mange kvinder, som forventet, benyttet sig af loven. I regionen Lazio, der altså også indbefatter Rom's ca. 4 mill. indbyggere har kun 425 kvinder ladet deres svangerskab afbryde i utide den første måned, hvor den nye lov har været gældende.

Sr. Sophia får overrakt den fornemme fortjenstmedalje af stiftamtmand N. Møllmann, Århus Amt.

Kongelig belønningsmedalje til sr. Sophia fra Sostrup

Priorinde sr. Sophia Gimmi fra Sostrup Kloster har efter dronning Margrethes beslutning fået den kongelige belønningsmedalje i guld med krone for cisterciensernes virke i Danmark og for bevarelsen af Sostrup Kloster.

Sr. Sophia, der er 76 år, er født i Schweiz og konverterede i 1924, kom i cistercienserkloster i sit hjemland, blev senere nonne i Tjebklosteret, og

i 1951 kom hun med syv andre søstre til Danmark, hvor de i Allerslev ved Lejre omdannede et nedlagt mejeri til et kapel, en skole for forældreløse børn og til en bolig for ældre mennesker. I 1960 erhvervede søstrene det forfaldne, 400 årige Sostrup Slot ved Grenå, restaurerede det og købte 5 år senere avlsgården med 30 tønder land. Her har de nu skabt en kirke og en klosterpen-

sion med et kulturcenter, der ikke blot står åben for katolikker, men for alle søgende. Ud over pensionen har søstrene også rekonvalenscenter fra Århus kommune.

Fortjenstmedaljen blev overrakt sr. Sophia af stiftamtmand N. Møllmann, Århus Amt tirsdag den 11. juli.

kk

DUK tilbyder menighederne ledertræning for unge

Et resultat af Ungdomskommissionens møder

Sidste vinter afholdt Ungdomskommissionen møder rundt om i landet, hvor man talte om katolsk ungdomsarbejde. Et af de problemer, der blev drøftet meget, var lederspørgsmålet. Mange steder savnedes egnede ledere til ungdomsarbejdet. DUK tilbyder derfor nu efter grundig forberedelse et ledertræningskursus, som skulle give et godt grundlag for arbejdet med de unge i menighederne.

Kurset vil tage følgende emner op: Gruppen, dens tilblivelse og trivsel, lederens funktion, programlægning svarende til gruppens situation, metodik, organisation og økonomi.

Programmet strækker sig over tre weekends med ca. 14 dages mellemrum.

Kurset modtager støtte fra undervisningsministe-

riet, og der er mulighed for kommunal støtte til deltagelse.

Hvem skal deltage?

Ungdomssekretariatet håber på, at menighederne udser sig deres fremtidige ungdomsledere: Der, hvor der findes en ungdomsklub, er der måske nogle, der allerede nu har en funktion, som hjælper. I de menigheder, hvor der ikke

er ungdomsklubber, må menighedsråd, præst og forældre se mig om efter »kronprinsere« til jobbet.

Weekenderne vil blive afholdt på Øm i tiden 22. - 24. sept., 6. - 8. okt. og 27. - 29. okt. 1978.

Yderligere oplysninger fås på Ungdomssekretariatet, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Ø, Tlf. 01 206363.

kk

Unge danske til katolik-dagen i Freiburg

På baggrund af et over 10 år gammelt samarbejde, som Danmarks Unge Katolikker sammen med de katolske ungdomsorganisationer i Norge og Sverige har haft med den katolske ungdom i Hamburg, er en gruppe fra Danmark ind-

budt til at deltage i de tyske katolske kirkedage i Freiburg midt i september.

Grupperne fra Norden vil gennem en plancheudstilling på en gågade, liturgisk musik og folkesangkor ansueliggøre vor kirkes særlige situation her i Norden.

De skandinaviske ungdomsgrupper vil blive indkvarteret privat i en landsby udenfor Freiburg.

Skt. Knud Lavard valfart til Haraldsted den 13. sept.

Kjeld Geertz-Hansen fortæller om baggrunden for den årlige valfart

Den 8. november 1169 underskriver pave Alexander III bullen, der bestemmer, at Knud Lavard skal »indskrives i helgenernes fortegnelse«. Paven gør det, efter at have fået edelige udsagn bekræftet ved notoriske mirakler, der fastslår, at Knud Lavard »førte et helligt og rosværdigt liv og handlede efter de kristne dyder«. Hans død i skoven ved Haraldsted var ikke en politiske tilfældighed, han »faldt som martyr for sin fromme tro på ed og lejde« (Peter Schindler), men hele hans ungdomsliv havde været en forberedelse dertil.

Paven fastsætter den 25. juni som hans »fødselsdag«, altså den himmelske, og han belærer Danmarks kirkelige ledere om, at »det påhviler Jeres oprigtige klogskab fromt at dyrke ham«.

Skrinlæggelsen

Den 25. juni 1179 skrinlægges Knud Lavard i »Vor Frue og Knud Lavards kirke« i Ringsted (kendt under det misvisende navn Sankt Bendt) ved en af de største kirkefester Danmark har oplevet. Ved samme lejlighed tages for første gang det officium i brug, som er forfattet og komponeret til hans helgenfester, for man fejrede også martyrdagen den 7. januar. At Knud Lavards skrinlæggelse var et kristeligt anliggende sikres af den myndige ærkebiskop Eskild, der forhen havde gjort indsigelse mod privat kanonisation. Men samtidigt blev Valdemar den Stores søn Knud kronet, den første kroning i landet, hvorved man ønskede at afværge tidligere tiders stridigheder mellem de forskellige tronprætendenter inden for Skjoldungeslægten. Arvesølgen lå nu fast. Man må blot ikke forledes til at tro, at Knud Lavards hellighed smittede af på Valdemar den store og hans æt, for hellighed arves ikke og det vidste man da.

Valfarterne til Haraldstedruinen

Sankt Knud Lavard blev naturligt nok Sjællands værnehelgen sammen med Roskilde domkirkes

værnehelgen pave Lucius I, og de betydningsfulde valfarter begyndte dels til Ringsted og dels til Haraldsted, hvor valfartskapellet ligger i grundris. Reformationen gik i krig mod al helgendyrkelse og alle valfarter. Men så snart den katolske kirke havde fået fodfæste i Danmark begyndte helgendyrkelsen at blomstre op. »Fuldstændig Bønnebog for katolske Christne« af 1852 har en bøn i mindet om sankt Knud Lavard.

I krigsåret 1914 afholdes

Skt. Knud Hertug. Legemsstort kalkmaleri fra ca. år 1500 i Hvidbjerg Kirke ved Skive. Tegning Magnus Petersen.

den første valfart til Haraldstedruinen, men først fra 1920 kom regelmæssige valfarter igang, ja, selv under besættelsen, men det var der også al grund til! Forskellige forhold gjorde, at disse valfarter holdt op, men de blev snart afløst af valfarter gennemført af mindre grupper.

Vil du hjælpe med?

I en årrække har således en gruppe tilrettelagt den valfart, der i år finder sted den 3. september. Hvad angår det rent praktiske henvises til annoncen her i bladet. Det ville dog være ønskeligt, om nogle tog sig på at tilrettelægge en valfart, hvor man virkelig vandrede et ordentlig stykke vej, som man gør det til Åsebakken. Men jeg mener, at en af forudsætningerne herfor er, at Sankt Knud Lavard atter kommer ind i vort bispedømmes helgenkalender med særlig messe og brevriarabøn sammen med Sankt Kjeld og Sankt Vilhelm, så de får en bedre plads i danske katolikkers bevidsthed. Vi har desværre ikke mange danske helgener. Så meget mere grund er der til at dyrke og påkalde dem vi har.

Kjeld Geertz-Hansen

Vellykket fasteaktion for Norden

Nedenstående tal (i danske kroner) fra Fasteaktionen 1978 er et beskedent udtryk for, at man fra Nordens katolikker ingenlunde glemmer at hjælpe i Den Tredie Verden.

Norge150.324,-
Sverige150.511,-
Finland18.572,-
Island4.785,-
Danmark337.586,-
I alt661.778,-

Som allerede nævnt er dette kun fasteaktionen, men udover dette yder Nordens katolikker meget store pengesummer gennem Caritas Norge og Caritas Danmark til nødlidende i verden også til sultne i Indien.

Caritas Danmarks regn-

skab har de sidste år balanceret med 1 - 1½ mio. pr. år.

Knud Ballin

Chilehjælpen

Indsamlingen til forsvundnes familier i Chile, Chilehjælpen 78, har indtil nu indbragt 94.000 kr., hvoraf de 93.000 kr. er afsendt til den chilenske kirkes solidaritetskontor i Chile. Det indsamlede beløb er kun 6.000 kr. fra de 100.000 kr. som initiativtagerne, Komitéen Salvador Allende, Katolsk Arbejderaktion, Caritas o.a. havde håbet på. Set på baggrund af fasteaktionen 78, som netop sluttede, hvor Chilehjælpen 78 gik i gang, er det flot resultat.

Den katolske kirkes solidaritetskontor i Chile yder hjælp til de personer og familier, der er blevet ramt af vilkårlige arrestationer og kidnapninger.

kk

kendtgøres fra prædikestolen, ligeledes tid for orienterende forældremøde.

Ministrantundervisning:
Se opslag i våbenhuset vedr. første møde. Vi beder indtrængende alle forældre om en kraftig opbakning.

Undervisningsaften:
Vi arbejder videre med »Den Hollandske Katekismus for Voksne« og drikker thé bagefter. Se sognebladet.

Studiekreds:
Vi fortsætter med bogen: »Hvad tror katolikkerne?«
Der kan godt være flere med i gruppen. Se sognebladet.

LEDREBORG den 27. august:
Der er arrangeret fællestransport fra kirken. Sig til i præstegården så hurtigt som muligt, hvis I vil med.
PÅ GENSYN!

PROVINSSEN

Birkerød, Hillerød, Hørsholm:

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.
Jacob Muiser, sognepr.: (02) 81 27 96
Hans Esmark, andenpr.: (02) 81 85 09
Georg Heggum sj.: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård. kl. 8 og kl. 10.
Hillerød, Østergade: kl. 11 — fra okt. kl. 10.
Hørsholm, Marievej: kl. 9 — fra okt. kl. 10.
Mikkeltorbjerg: Strandvej 352: kl. 8
Åsebakken: kl. 8.15.
Asserbo, »Friheden«, hj. Skovbovej-/Grønningen: juli og august: kl. 17.
Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård kl. 19.30.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10.

August
Onsdag d. 23. Birkerød menighed holder ide-møde — hvilke aktiviteter ønsker vi i vinterhalvåret? Nordvanggård kl. 19.30
Menighedens medlemmer indbydes til at møde med ønsker og forslag.
Søndag d. 27. Kirkedag på Ledreborg. Se andet sted i bladet.
Tirsdag d. 29. Birkerød menighedsråd mødes kl. 19.30 beg. med vesper i kirken.

September
Lørdag d. 2. Første times religionsundervisning i Hillerød for børn. Se nedenfor.
Søndag d. 3. Højmessen fejres på Latin i alle tre menigheder.
Hørsholm menighed fejrer menighedsfest der begynder med ide-møde for at samle ideer til vinterens aktiviteter. Se opslag i kirkens våbenhus.
Torsdag d. 7. Første times religionsundervisning i Birkerød for børn. Se nedenfor.
Messe i Hillerød i menighedshuset kl. 14.
Mandag d. 11. Hørsholm menighedsråd mødes på Stella Matutina kl. 19.30.
MIDI-KUK lægger ud med vinterprogrammet der er tilrettelagt for jer 12-15-årige. Kast et blik i den folder vi har sendt til dig i august måned — og kom så. Hej!
Torsdag d. 14. Børnenes religionsundervisning på Nordvanggård kl. 16 — 17.15.
Fredag d. 15. Messe i Hillerød menighedshus kl. 19.30. Dialogprædiken.
Lørdag d. 16. Børnenes religionsundervis-

ning i Hillerød kl. 9.30 - 12.
Tirsdag d. 19. Messe i Hillerød menighedshus kl. 17.00.

Forældremøde i Hillerød for forældre til børn der går på ældste undervisningshold (Hos p. Esmark) Menighedshuset kl. 19.30.

Torsdag d. 21. Religionsundervisning på Nordvanggård.
Fredag d. 22. — Søndag d. 24. Week-end for MIDI-KUK.

KUK er i fuld gang — hver onsdag aften! Ældreklubben lader høre fra sig om kort tid.

Vedr. Religionsundervisning for børn fra Birkerød-Hørsholm:
Om torsdagene kl. 16 — 17.15, er der undervisning for børn boende i Birkerød og Hørsholm sogn. Den finder sted på Nordvanggård, Bistrup Byvej 4, i Bistrup. Det yngste hold består af de børn, som i år er begyndt i skolens første klasse. De børn som kommer med toget, bliver afhentet på Birkerød station kl. 15.50, og de som bor i Niverød, Nivå og Hørsholm, kan blive kørt af bussen, der ligesom de tidligere år kører over Egedalsvej, Brønsholmsdalsvej, Højmosen, Kystbanevej, Bolbrovej. Bussen starter fra Niverød Kro kl. 15.30. Efter undervisningen bliver børnene kørt tilbage.

Vedr. Religionsundervisning for børn fra Hillerød menighed:
I Hillerød finder undervisningen sted hver anden lørdag formiddag, fra 9.30 — kl. 12, i menighedshuset på Godthåbsvej 24. Første undervisningstime d. 2. sept. anden time d. 16. sept. osv. Det yngste hold er for de børn der i år er begyndt i deres første skoleår.

Det er vigtigt at være med i undervisningen helt fra begyndelsen. Nye børn til undervisning, tilmeldes sognepræsten snarest.

Med venlige hilsener — og velkommen hjem fra ferie.
Jacob Muiser
Georg Heggum
og Hans Esmark

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf.: (05) 12 10 27
Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Sædvanlige messetider:
Søndag: messe kl. 8 og højmesse kl. 10.
Fredag og lørdag: messe kl. 18.45.

Orienteringsmøde hver anden tirsdag kl. 19.15. I september d. 19.

Sangprøve. Da der skal være TV-udsendelse fra vor kirke søndag d. 15. oktober kl. 10, bliver vi nødt til at forberede os ordentligt. Der er sangprøve i forbindelse med søndagenes højmesse fra og med d. 17. sept.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.
Sognepræst: G. Coenen, tlf. (03) 21 05 71.
Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17 og søndag kl. 8 dialogmesse.
Søndag kl. 10 højmesse.
Hverdagsmesser i søstrenes kapel, Møllebakken 8 og i Niels Steensens hus ved siden af kirken.

Religionsundervisningen genoptages for Mini-kuk's forskellige hold fra fredag den 1. september.

Søndag den 24. september fejres festen for den hellige Vincent af Paul, kirkens og sognets værnehelgen og præsternes og søstrenes ordensstifter. Den dag er højmessens på latin og fejres med særlig højtidelighed.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf.: (07) 12 43 82.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.
Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Søndag d. 20. og 27. august samt d. 3. september betjenes menigheden af en præst fra Vejle.

Børnenes religionsundervisning genoptages tirsdag den 12. september kl. 15.30.
Firmanernes forberedelse genoptages onsdag den 13. september kl. 16. Som tidligere omtalt meddeler biskop Martensen firmelsens sakramente under messen søndag den 8. oktober kl. 10. Foruden tre unge fra menigheden firmes to voksne, som herved optages i kirkens katolske fællesskab. Lørdag aften den 7. vil biskoppen selv forberede firmanderne til modtagelse af sakramentet. Menigheden er indbudt til at spise en håndmad sammen med biskoppen. Mere om denne lørdagsprogram, bl.a. sted og tid, følger i en særlig skrivelse en gang i september.

Venlig hilsen fra Menighedsråd + præst.

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15. Kirkens postadresse: Gl. Røsnæsvej 21, 4400 Kalundborg.
Tlf. (03) 51 26 76.

Søndage messe i kirken kl. 10.
Hverdage messe i kapellet på Gl. Røsnæsvej 21: mandag, tirsdag, torsdag, fredag kl. 17.30, onsdag kl. 17.15 og lørdag kl. 11.30.

1. fredag i måneden Jesu Hjerter messe med indvielse kl. 17.

Religionsundervisning hver onsdag kl. 16.30.

Studiekreds den 2. og 4. mandag i september.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 19.00, lørdag kl. 19.00, søndag kl. 8.00 og kl. 10.00.

Fredag den 1. kl. 19.00: Ungdomsklubben starter. Et medlemskort — som er nødvendigt — kan købes denne aften.

Søndag den 17.: Under højmessens kl.

Skt. Mariæ kirke er sognekirke for ca. 600 katolikker og omfatter dele af Frederiksberg, Vanløse og Rødovre.
Kirken blev taget i brug i 1942, da Rosenkranskirken i Boysgade, som indtil da var sognets kirke, blev afhændet.
I begyndelsen af 60'erne blev byggeriet omkring kirken fuldført med Skt. Lioba Kloster og Liobahjemmet, der fungerer som plejehjem.

Et sogn med kirke, kloster og plejehjem

Sankt Mariæ kirke har et længere navn på latin, som fortæller, at kirken er viet til Den hellige jomfru af Rosenkransen. Dette viser forbindelsen til Rosenkranskirken i Boysgade, som var sognets kirke indtil 1942, da den nuværende blev taget i brug.

Kirken på Jens Jessensvej blev første etape af et større byggeri, som blev fuldført i begyndelsen af 60'erne med Sankt Lioba kloster og Liobahjemmet (sidstnævnte er blevet præmieret for sin arkitektur af Frederiksberg kommune).

Liobasøstrene er en gren af benediktinerordenen og har moderhus i Freiburg i Tyskland. I 1936 kom de

første søstre derfra til Danmark, og af disse var én selv dansker, nemlig sr. Maria Birgitta Ballin. Af de 25 søstre, som i dag bor i klostret, er de 21 danskfødte, og Liobasøstrene udmærker sig herved som »den mest danske« af de ordener, som træffes her i landet. Søstrenes virkefelt er socialt og karitativt arbejde, og Liobahjemmet med plads til ca. 30 beboere er et klart udtryk for dette. Nogle af søstre arbejder i hjemmet, nogle i klostret og andre ude i byen. De er beskæftigede bl. a. som sygeplejerske, læge, terapeut, bibliotekar, pædagog, pastoralassistent, og nogle har en videregående teologisk ud-

dannelse. Den katolske kirkens repræsentant i Det danske Bibelselskab er således en Lioba-søster (sr. Simone Springer).

4 præster

Sognepræst er jesuitterpater L. A. Dorn, som nylig blev indvalgt i pastoralrådet, og desuden er tidligere sognepræst pater Lanser stadig virksom i Skt. Mariæ. For nylig har endnu to præster slået sig ned i sognet, nemlig pater Knud Åge Nielsen, som er vendt hjem efter et ophold i Tyskland og fremover vil fungere som kirkens andenpræst, samt pastor Knud Ballin, som er flyttet ind i en naboejendom til klostret, men fortsætter sit

Biskop Gran ny formand for den nordiske bispekonference

På bispekonferencens møde i Stockholm i juni drøftedes bl. a. forslagene til den nye kirkeret, som må svare til det nye liv, som spirer i kirken.

Den nordiske bispekonference mødtes i dagene 11.-17. juni i Stockholm. Biskopperne Verschuren, Helsinki, Brandenburg, Stockholm, Gran, Oslo, Martensen, København og Schwenzler, Trondheim var tilstede. Desuden deltog pater Gerhard Göbel, Tromsø og som gæst den apostoliske delegat monsignore Zabkar og delegationssekretær Mons. Janusz.

Hyrdebrev om Caritas forberedes

Tråden fra det forrige møde, som havde Caritas som hovedemne blev påny taget op, og et udkast til et fælles hyrdebrev om aktiv kristen kærlighed blev gennemarbejdet af biskopperne.

En bedre kirkeret

Efter Det andet Vatikan-koncil har der været et stort behov for en fornyet kirkeret. Dels er forholdene siden den nuværende lovbog kom i 1918 ændret, og dels har konciliet omdannet mange strukturer i kirken.

En ny kirkeret må svare til det nye liv som spirer i kirken. Den pavelige kommission for kirkerettens fornyelse har udsendt mange forslag til kirken over hele verden. Den nordiske bispekonferences kommission for kanonisk ret havde kommenteret disse, og nu drøftede biskopperne forslagene.

Der tales meget om præsterådet i det nye lovforslag, ordensfolk synes at blive omtalt som sin egen stand (mellem præster og lægfolk), det almindelige præstedømme fremhæves, og paragraferne taler om hvordan menighederne skal passes under den tiltagende præstemangel.

Et nordisk kateketmøde forberedes

Der er stillet forslag om et nordisk møde for kateketer sammen med bispekon-

ferencen, hvor man skal behandle de almene retningslinier for katekese i Norden. Biskopperne stiller sig velvilligt i princippet til forslaget, men ser det som mere realistisk at holde bispekonference samtidig med at kateketerne arbejder sammen, og derefter arbejde sammen nogle dage. Det blev oplyst, at modellen »intensivundervisning« begynder at sprede sig til Nordtyskland ved kontakt til fadermenigheder i Norden og en ung teolog i Münster påtænker at skrive en doktorafhandling om emnet.

Oslos katolske Bispedømmes lægmandsråd har taget initiativ til øget kontakt mellem lægmænd i Norden. Imidlertid er strukturerne i de forskellige bispedømmer forskellige. Oslo har et lægmandsråd, mens det valgte pastoralråd i Danmark tæller både lægmænd, søstre og præster. Sverige har vigtige lægmandsorganisationer, men ikke noget lægmandsråd for hele bispedømmet. Biskopperne ville derfor ikke institutionalisere lægmandsrepræsentationen for tidligt, men støtter det initiativ, som er kommet fra lægmandsrådene, at udpege bispekonferencens formand til kontaktperson for lægfolkets organisationer i sager vedrørende nordisk samarbejde.

Blandede ægteskaber

Enhedssekretariatet i Rom er interesseret i at få at vide, hvordan bestemmelserne for de såkaldte blandede ægteskaber fungerer. Biskop Martensen refererede indholdet af det skrift (Theologie der Ehe und die Frage der Mischehe), som blev udgivet i fjor som resultat af årelange forhandlinger mellem katolikker, lutheranere og reformerte om emnet. Samtaler om ægteskabet er i Sverige blevet ført i den officielle samtalegruppe mellem Den

svenske Kirke og den katolske kirke, og i Finland mellem den katolske og de lutherske biskopper. Der blev udtrykt ønske om, at samarbejdet om blandede ægteskaber også kunne finde sted på det pastorale plan.

Forholdet mellem stat og kirke

I mindre formelle samtaler drøftede biskopperne forholdet mellem stat og kirke i deres respektive lande. Det er ikke let at forudse udviklingen i Sverige og Norge på dette punkt, men biskopperne fastslog, at det er af stor betydning for kristendommens sag og for vore katolske lokalkirker, hvordan fremtiden vil forme sig for de lutherske kirker i Norden.

Ved samme lejlighed diskuterede man retningslinier for det permanente diakonat og andre tjenester, som er forberedt af koncilet. Biskopperne vil ikke give fælles retningslinier for Norden, men vil gerne følge udviklingen i nabolandene. Det permanente diakonat er gennemført i flere lande, og det synes som om, vi snart vil få permanente diakoner her i Norden.

Biskop Gran ny formand

Biskop Gran blev valgt til ny formand for bispekonferencen, mens biskopperne Brandenburg og Verschuren blev henholdsvis første og anden viceformand. Pater Henri Leenders, SJ varetager funktionen som sekretær. Biskop Brandenburg blev valgt til formand for Kommissionen for indvandrere, mens biskop Schwenzler blev konferencens delegat i CCEE — de europæiske biskoppers samarbejdsråd.

Bispekonferencens næste møde vil finde sted i Oslo i dagene 27. november til 2. december i forbindelse med Oslo Katolske Bispedømmes 25-års jubilæum.

kk

Billedet er fra bispekonferencen og viser fra venstre: P. Lenders, biskopperne Gran, Verschuren, Brandenburg, Martensen og Schwenzler samt p. Göbel.

Henvendelse til regering og folketing

Det økumeniske Fællesråd i Danmark, hvoraf også den katolske kirke er medlem har henvendt sig til regering og folketing med en udtalelse vedrørende dansk u-landspolitik.

Det økumeniske Fællesråd, der er et samarbejdsorgan for kirker og kirkelige organisationer i Danmark, har på sit årsmøde den 20. maj 1978 drøftet grundlaget for den danske u-landsbistand.

Som kristne må vi fastholde vor moralske forpligtelse overfor den fattige del af verden og søge at fremme en økonomisk vækst i de fattige lande, baseret på social retfærdighed og selvbestemmelse.

Vi skal derfor opfordre

regeringen og folketing til ikke at acceptere nedskæringspolitik på dette område, men:

1. med hensyn til dansk u-landsbistand, — at fastholde den planlagte stigningstakt, således at vi inden år 1980 når op på 0,7 pct. af bruttonationalproduktet og inden år 1990 når op på 1,0 pct. af bruttonationalproduktet i u-landsbistand, — at fortsætte den fattigdomsorienterede »basic needs« strategi i det bi-

laterale projektarbejde og udvide »basic needs« kriteriet til også at gælde for statslånene,

- at forbedre bistanden kvalitativt ved at »afbinde« statslånene, således at u-landene kan anvende lånet, hvor varerne er bedst og billigst, — at eftergive »de mindst udviklede u-lande« deres gæld til den danske stat, — at forøge bevillingen på finansloven til støtte af undertrykte folk og folkegrupper i det sydlige Afrika,

2. med hensyn til EF's forhold til u-landene:

— at arbejde for en global EF-politik overfor u-landene for at imødegå de tendenser, som virker i retning af en regional deling i stormagtinteressesfærer: USA — Latinamerika, Europa — Afrika og Japan — Sydøstasien,

3. med hensyn til de generelle Nord-Syd forhandlinger:

— at stille sig positivt til u-landenes krav om en Ny international økonomisk Verdensorden

- at nedsætte en kommission til at undersøge de erhvervs- og samfundsmæssige konsekvenser, som en gennemførelse af en ny økonomisk verdensorden må få i Danmark, således som det er sket i Norge og Holland.

J. Langhoff,
dirigent
Jens J. Thomsen,
formand

Til et u-land — men hvordan

Rejselyst og ønske om at give en hånd med, hvor der er brug for én, får mange unge til at spekulere på, hvordan man bærer sig ad med at blive medarbejder i et u-land.

Folkekirkens Nødhjælp og Dansk Missionsråd har arrangeret et weekend kursus for unge den 14. og 15. oktober på Brøndsted Centret ved Fredericia, Tro? Kultur?»

hvor der vil blive lejlighed til at stille spørgsmål om arbejde og forhold i u-landene. Igesom de to organisationers medarbejdere orienterer om betingelser for udrejse. Programmet for weekenden indeholder også to foredrag: »Udviklingshjælp, kirkehjælp, mission« og »Hvad eksporterer vi? — Viden? Tro? Kultur?»

ALM. BRAND AF 1792

AL. SKADEFORSIKRING

Hovedkontor: Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon (02) 87 33 22

Evangeliet og de kristnes ansvar i Europa

Det europæiske lægmandsforum drøftede bl. a. spørgsmål vedrørende direkte valg til Europaparlamentet og om forholdet til EF og NATO

Det europæiske lægmandsforum har holdt plenarmøde i Luxembourg 23-29/7 i år. 24 nationale komiteer var repræsenterede, blandt andet — for første gang — repræsentanter for den romersk-katolske kirke i Grækenland. Fra Danmark deltog Ellen Marie Lebahn, Claus Munk Plum, Suzanne Scavenius og Birgit Wohlert. Blandt deltagerne var der også repræsentanter for Det pavelige Lægmandsråd, Europas Bisperåd og Det europæiske Præsteråd og desuden for andre kirkesamfund og kristne arbejdsgrupper.

Større åbenhed prægede mødet

Mødets tema: Evangeliet og de kristnes ansvar i Europa var blevet forbedret ved et møde i november 1977 i Belgien, hvori også Danmark deltog. Temaet var delt op i tre grupper: økonomi, kultur og marginalisation. Indledningsforedragene blev holdt af Luxemburgs fhv. statsminister Pierre Werner, der talte om »Evangeliet og de kristnes ansvar på det økonomiske område«, af generalsekretæren for Pro Mundi Vitae Jan Kerkhof, der talte om »Nye former for marginalisation« og af biskop Clemente Riva, der talte om »Det kulturelle område«. Desuden holdtes der et oversigtsforedrag af P. Giorgio Basadonna fra Milano om »Den kristnes engagement i Europa og kirkens lære«. De tre indledningsforedrag blev derefter behandlet i mindre arbejdsgrupper. Det var interessant at lægge mærke til, hvor stor en udvikling, der er sket i Forums arbejde i løbet af de sidste 8 år. Alle deltagerne er blevet langt mere åbne over for hinanden. Man erkendte, at der er problemer, ofte problemer som vi skandinaver har kendt til i lange tider, men som nu altså også er dukket op og erkendes i Sydeuropa. Også samarbejdet mellem præster og lægfolk er blevet langt mere positivt i tidens løb.

Fire grupper arbejdede med problemet »marginalisation«. I alle grupper dukkede spørgsmål op om

ungdommens stilling til kirke og samfund, om kvindens stilling i kirken og om de udtrådte præster og deres funktion i kirken.

Fælles skandinavisk kandidat til præsidiat

Kirkens ansvar for de marginaliserede — hvor de så end findes i samfundet — vil mangle troværdighed, hvis den ikke gør sig alvorlige anstrengelser for at forhindre at nogle af dens egne medlemmer marginaliseres. Meget ville være vundet, hvis kirken ville acceptere, at enhver kirkelov må efterprøves efter kriteriet: Vil den fremkalde eller forøge marginaliseringen inden for kirken, og hvis den vil det, så må den endnu

engang efterprøves og eventuelt korrigeres.

En del af mødet var præget af de enkelte landes holdning til politiske spørgsmål, blandt andet om direkte valg til Europaparlamentet, om forholdet til EF, til Nato, til Nordisk Råd osv. Mange mente, at Det europæiske Lægmandsforum ikke er stedet til at behandle politiske spørgsmål, men at det er vor opgave at virke som kristne i vort eget land — med det dertil hørende politiske engagement.

Fra skandinavisk side deltog som ordinære medlemmer Danmark og Norge, mens Sverige og Finland kun deltog som observatører. De regner dog med at være ordinære

medlemmer inden næste plenarmøde i 1980. På et fælles skandinavisk møde i Oslo i marts i år var man blevet enige om at opstille en fælles kandidat fra skandinavien til præsidiat. Da Danmark tidligere har haft et medlem, Claus Munk Plum i præsidiat (formand for præsidiat 1970-72), var man enige om at opstille en kandidat fra Norge, John Golding, der blev valgt. Præsidiat består nu af: Paul Becker, Vesttyskland, (nyvalgt), Teresa Brennan, Irland (nyvalgt), John Golding, Norge (nyvalgt), Maurice Ruby, Frankrig, M. Skwarnicki, Polen, Jacques Stalpers, Holland og Mariette Thill, Luxembourg, (nyvalgt).

På det europæiske lægmandsforums møde deltog også Danmark med Claus Munk Plum, Suzanne Scavenius, Birgit Wohlert og Ellen Marie Lebahn. E.M. Lebahn ses på billedet i anden række yderst til højre.

Katolsk fredsforum på Magleås 1.-3. september

Berliner konferenz, et katolsk fredsforum for europæiske katolikker, afholder regionsmøde på Magleås den 1.-3. september med emnet: Information om katolikkers fredsbejstræbelser i øst og vest. Katolsk Arbejderaktion står for arrangementet, og der ventes gæster fra Norge, Sverige, Finland, Polen, Tjekkoslaviet, Ungarn, Østtyskland, Vesttyskland, Frankrig og Holland.

Inspireret af Jesu evangelium og pave Johannes

XXIII og pave Paul VI's fredsappeller ser konferencen det som den kristnes opgave sammen med alle andre af god vilje aktivt at virke for fred i verden.

Gennem information om fredsbejstræbelserne i andre lande og med andre samfundsmæssige forudsætninger er det formålet at blive inspireret i eget arbejde for fred og skabe forståelse for andres, samt arbejde for at katolikker i alle lande bliver sig deres ansvar bevidst hedder det i

en pressemeddelelse fra Katolsk Arbejderaktion om den kommende konference. Og pressemeddelelsen slutter: »Målet er at skabe en folkelig opinion, der stiller krav til de respektive regeringer om afspænding, afrustning og fredelig sameksistens mellem nationer med forskellige samfundssystemer samt medvirke til en ny verdensøkonomi, der prioriterer de underudviklede lande højest.

Czeslaw Kozon under sin diakonvielse i Skt. Ansgars Kirke.

Czeslaw Kozon diakonviet

Ved højmessens søndag den 18. juni og i en fyldt kirke blev Skt. Ansgars Kirkes pastoralassistent Czeslaw Kozon viet til diakon af biskop Martensen.

Biskoppen, der prædikede ud fra dagens tekst, sagde bl.a.: »Enhver tjeneste i kirken skal henføres til Kristus, der udsendte de han også tjenere ud i dag.

Det er præstens og diakonens opgave at fortælle menneskene, at Guds rige ikke er fjært. Vi skal blot gribes af Guds kærlighed, og den er altid nær.

Efter prædiken fulgte selve diakonvielsen. Messen blev koncelebreret af biskop Martensen, pastor Ib Andersen, pater Grégoire, pater Keller og pastor Plocinsky fra Norge.

KL. 09. 30 Ankomst
10. 00 Bispemesse
11. 15 Frokost
12. 30 Børnene leger de voksne arbejder
14. 15 Kaffe
15. 30 Andagt
16. 00 Afrejse

- i enhver
- i familien
- i samfundet
- i Kirken

Kirkedagen på Ledreborg

søndag den 27. august

Øm-valfart skæmmet af parkeringskomite

Valfarten til Øm kaldte katolikker til fra nær og fjern. Efter timer i bil eller bus med små og større børn og i en hede, der påvirker vore mindre behagelige sider og fremskynder køresyge, øjner man med glæde målet. Ingen måtte dog køre ind på parkeringspladsen, før der var betalt 3,- kr. for voksne og 1,50 kr. for børn. Hvad betalte man for? For at parkere? I så fald en mærkværdig måde at skulle betale for hver person og ikke pr. bil. Der opstår et absurd spørgsmål, nemlig om man burde deltage i valfarten. Hvis man

deltager, burde man kunne parkere og få sine børn sat på græs

Vi skal gerne alle lære af vore fejltagelser, denne modtagelsesform var en sådan. Næste år mødes vi igen, men på en for alle parter venligere måde, ikke?

Ellers var det for en førstegangsdeltager, en både spændende og berigende oplevelse. Så mange børn, så mange voksne, så brændende en sol og så lidt støj. Ufatteligt. Der var glade gensyn, der var stille stunder, der var virkelig fred at hente. Tak.

En deltager

Åbent brev til menighedsrådet i Lyngby

Her i sommerferien har vi alle i Sankt Knud Lavards sogn modtaget et brev fra pastor Nibler, hvori han forklarer, hvorfor han som den eneste har stemt imod anskaffelsen af det nye orgel.

Vi synes ikke pastor Niblers brev bør stå ubesvaret, især ikke da han med rette mener, at vi som menighed påtager os en kollektiv skyld.

Derfor beder vi menig-

hedsrådet besvare følgende spørgsmål:

1. Hvordan har man tænkt sig, at et orgel skal virke fremmende for et kristent fællesskab, når det tidligere har vist sig ikke at være tilfældet.
2. Hvor skal penge til lønning af en organist komme fra, hvis orglet også skal bruges om søndagen?
3. Hvorfor er man som kristen interesseret i at skabe et »kulturliv« omkring kirken? Det er, som pastor Nibler siger, ikke en kristen opgave.
4. Vil menighedsrådet oplyse os om, hvad vi skal svare til den kritik vi al-

lerede har mødt i ikke-katolske kredse angående et orgel til 153.000 kr. (til ingen verdens nytte), når vore medmennesker i den tredje verden dør af sult?

Hvordan skal vi virke troværdige i andres øjne? Og som pastor Nibler siger, vi har et ansvar overfor de nødlidende, hvordan forklarer vi alt dette en skønne dag?

Det er os meget magtpåliggende, at menighedsrådet besvarer disse få, men meget vigtige spørgsmål, da vi står fuldstændig uforstående overfor udfaldet af afstemningen vedrørende orgelanskaffelsen.

Søs og Hans Bølling

Svar:

Spørgsmålet om køb af orgel lagde jeg frem til diskussion, inden handelen blev afsluttet, for at give menigheden lejlighed til at tage stilling til det ved menighedsrådsvalget i april.

Dengang ønskede pastor Nibler ikke spørgsmålet diskuteret, og da nogle kandidater alligevel gjorde det i deres udtalelser til sognebladets »valgekstra«, strøg han i sin egenskab af bladets redaktør, hvad de sagde om dette punkt.

Dengang kunne man ændre menighedsrådets beslutning. Nu er orglet købt og befinder sig allerede i kirken parat til at blive bygget op og intoneret i løbet af nogle måneder. Derfor forekommer det mig lidt ørkesløst nu bagefter at diskutere berettigelsen af købet, men jeg skal gerne efterkomme Søs og Hans Bøllings ønske om at få deres spørgsmål sat på menighedsrådets dagsorden.

Kaspar Kallan
menighedsrådsformand

Spids ørerne

Hvordan kommer man til orde i radio og TV?

Når katolikker lytter til Danmarks Radio, sker det af og til — eller måske endda ofte — at de får lyst til at få fat i en af radioens mikrofoner, enten fordi de har fået en ide til en udsendelse, eller fordi de ønsker at protestere. Men hvordan kommer man til orde?

Måske er protesten af så almen art, at en fælles protest bør udformes — og det sker da bedst gennem Katolsk Radio og Fjernsynsforbund. Er du ikke medlem, så bør du blive det —

også fordi denne organisation bliver stærkere, jo flere vi er.

Men hvordan med den gode ide? Hvis du i forvejen kender til gangen i Danmarks Radio, ja så er det bare med at sende forslaget ind. Men det kan jo også være, at du slet ikke aner, hvordan man taler i en mikrofon — og hvordan man i det hele taget skal udarbejde et oplæg med mikrofon for øje.

Så er det også den katolske organisation, der kan

yde hjælp. I hvert fald har forbundets lokalafdeling i Storkøbenhavn planer om i den kommende vinter at afholde en studiekreds med emnet: Hvordan bruger jeg en mikrofon og en båndoptager?

Bliv derfor medlem, så får du underretning om, hvornår og hvor denne studiekreds vil løbe af stabelen. — Kontingentet er kun 10 kr. pr. år.

To-R

Ny formand for Det økumeniske Center

Fra 1. august 1978 tiltræder Eva Nordentoft, Risskov formandsposten for Det Økumeniske Center, Århus.

Eva Nordentoft som er katolik, blev enstemmig valgt af centrets bestyrelse som Johannes Aagaards efterfølger, da denne ønskede at trække sig tilbage som formand og fortsætte som bestyrelsesmedlem.

Dette valg understreger Det Økumeniske Centers åbenhed for og ønske om et godt interkonfessionelt samarbejde. Dette ønske har i den senere tid også fundet udtryk i centrets ansættelse sidst i 1977 af en anglikaner, John Nicholson, som sekretær og i at den nærtilknyttede organisation, Kirketjenesten i

Danmark for nylig har ansat Jens Johansen, Melodist, som konsulent.

»Den kristne bog« nåede 48 biblioteker

Danmarks Biblioteksforening har for nylig offentliggjort en oversigt over sine vandreudstillings cirkulation i 77, 78 og 79. Den viser bl.a., at Den Kristne Bog i de halvanden år den vandrede fra den 20. september 76 til 25. februar 78 nåede ud til 48 biblioteker, og at den var bestilt af 55. De sidste nåede ikke at få udstillingen, der har kørt i to sideløbende afdelinger.

Katastrofehjælp i 63 lande

Den tyske Caritasorganisation har i 1977 uddelt 22,6 millioner DM. (ca. 61 mill. danske kroner) i 63 lande, hvor der var nød eller følger af katastrofer. Dette gjaldt især i Etiopien, Angola, Chile, Indien, Vietnam, Italien, Libanon, Nicaragua, Tyrkiet og Zaire. Hjælpen fra 1974

- 1977 ved naturkatastrofer og krige nåede op på 89 millioner DM. (ca. 240 mill. d. kr.). Hovedparten af dette beløb var gaver, resten pengemidler fra kirkeskat og fra Tysklands regering — dette sidste gjaldt især for transportudgifter.

G. Bertling fejrer præstejubilæum

Sognepræst for Sct. Michaels menighed i Kolding, Georg Bertling, kunne den 10. juli 1978 fejre sit 40 års præstejubilæum.

Den 10. juli 1938 blev Georg Bertling præsteviet i Münster i Tyskland og allerede eet år efter rejste han til Danmark, hvor han blev kapellan ved Sct. Ansgarkirken i København. Her virkede pastor Bertling i 11 år indtil han i 1950 blev kaldet til sognepræst for Sct. Michaels menighed i Kolding.

Med sine fine menneskelige egenskaber, sit noble væsen og sin aldrig svigtende interesse for menighedens trivsel, vandt Georg Bertling hurtigt menighedens tillid og fortrolighed, og utrætteligt har han arbejdet for det sogn, han er sognepræst for.

fremtræder kirken ren og enkel i linierne og pastor Bertling har med sikker hånd skabt et kirkerum, hvor intet overflødigt forstyrer, men hvor rummet og inventaret som en smuk ramme indgår som en helhed i gudstjenesten.

Festlighed den 20. august

Menigheden i Kolding har meget at takke pastor Bertling for og søndag den 20. august samles hele menigheden efter højmessens for at hylde og gratulere ham og samtidig overrække ham en gave som et symbol på vor glæde og taknemlighed over de mange år han har virket her i Kolding.

K.W.T.

Lærer på Sct. Michaels skole

Det har været 28 travle år for Georg Bertling i Kolding; udover præstegerningen har han varetaget religionsundervisningen for eleverne i Sct. Michaels skole — de sidste par år dog kun for de ældste elever, — men på trods af disse krævende arbejder, hvortil tillige kommer hele omlægningen af messeformen og ændringerne i liturgien, har der alligevel været kræfter tilovers til, at pastor Bertling har kunnet være primus motor i en række æstetiske ændringer af selve kirken.

Allerede kort efter sin ankomst til Kolding begyndte Georg Bertling med sin sikre smag og sans for æstetik at ændre kirken indre udsmykning og kort efter blev arbejdet med udvidelsen af kirken påbegyndt. I 1963 kunne biskop Th. Suhr således foretage indvielsen af to nye sideskibe til kirken. I dag

Iydløse skuffer! hvor?

i Beckermann køkkener

Kvalltets detaljer! Alle skuffer og udtræk er med rigtige kugletejler. Desuden over 100 finesser der letter det daglige arbejde i køkkenet.

Beckermann

køkkener til Europas husmodre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98

Rekvirer gratis farvebrochure

Undertegnede ønsker indmeldelse i Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund

Navn: _____
(skriv med blokbogstaver)

Adresse: _____

Indmeldelsesblanketten bedes sendt til forbundets kasserer:
C. V. Hein,
Lipkesgade 30, 4. th.
2100 København Ø

Stillinger tilbydes

Vor Frue sogns børnehavn, Silkeborg

søger med tiltrædelse den 1. 10. 78 en pædagog (stedfortræder) 26 timer ugentlig. Arbejdstid fra kl. 7.30 til kl. 12.30. Børnehaven er normeret til 40 halvdagsbørn.

Løn og ansættelsesforhold efter gældende regler.

Ansøgning vedlagt eksamensbevis samt anbefalinger stilles til børnehavnens bestyrelse, og sendes inden den 1. 9. 78 til børnehavnens leder, Margrethe Mørck Pedersen, Vor Frue sogns børnehavn, Vestergade 32, 8600 Silkeborg.

Møder og arrangementer

Sommermarked i Brønshøj

søndag d. 3. september 1978.
Efter messen kl. 8.30 er markedskroen på-rat med morgenkaffen, og salgsbod og loppe-torv åbner salget.
Efter messen kl. 10.30 åbner også tombo-lær og kroen har lækkert smørbrød på-rat.
Skt. Antoni kirke og menighedslokaler er stedet, hvor katolikker fra hele København og omegn mødes og hygger sig.

Frederikssundsvej 225.
Bus 5 - 7 - 8 - 17 kører til døren.

Sankt Knud Lavard valfart

til Haraldsted, søndag d. 3. september.
Kl. 8.30: Bus afgår fra Vesterport station.
Kl. 10: Højmesse på latin i kapelruinen. Madpakke, drikkevarer og salmebog med-bringes. Frokost i skovbrynet, derefter be-søg i nogle af egnens historiske kirker.
Kl. 15.30: Kaffebord i Ringsted hos Sct. Josephs-søstre.
Hjemkomst kl. ca. 17.30.

Deltagelse kr. 40.- alt iberegnet, børn halv pris.
Tilmelding senest 30. august til:
Arne Nissen, Stenosgade 2, 1616 Kbh. V., Tlf. 01-240408 efter kl. 21.
Eigil Darville, Agervang 20, 2800 Lyngby.
Tlf. 02-872233.
Jesu Hjerte kirkes kontor. Tlf. 01-218588.

Kjeld Geertz-Hansen

Sakramentskirkens Bazar

Søndag d. 1. oktober kl. 11-18 i kirkens krypt.
Vi beder om gaver. Vi beder om hjælpere.
Vi indbyder til stort salg, til forfriskninger og megen spøg.

Katolsk tro i dag - og alle dage

I gennem 15 år har jeg afholdt en månedlig såkaldt Konvertitaften, hvor konvertitter kunne stille spørgsmål, der var opstået efter deres konversion. Det 2. Vatikaner-koncil og især dets følger gav yderligere anledning dertil, så på den måde blev efterhånden alle læredokumenterne gen-nemgået.

I de senere år er deltagerne antal faldet som følge af svigtende konversioner og derfor har man bedt mig om at lægge disse aftener om, så de henvender sig til alle: det vil jeg gøre fra oktober måned. Jeg regner med på et månedligt møde at uddybe nogle af vor tros afgørende sandheder og efter en kaffepause besvare spørgsmål, men nu er tanken udkastet til overvejelse for de interesserede.

Måske kræver et spørgsmål at blive taget grundigere op på et senere møde og efter omhyggelig forberedelse, således at be-svarelsen er tilforladelig. Selve samværet giver anledning til menings-udveksling. Et mere udførligt program samt mødetid og -sted vil senere blive bekendtgjort, men nu er tanken udkastet til overvejelse for de interesserede.

Kjeld Geertz-Hansen

Det sker på Magleås august - september

Fredeg den 11. til søndag den 13. august: Biskoppen afholder studie-weekend, emne: Oprættelse af en arbejdsgruppe for retfærdighed og fred.

Lørdag den 18. til søndag den 20. august: Neo-Katekumenatet, Sct. Antoni sogn, Brh. holder retræte-weekend.

Fredeg den 25. til søndag den 27. august: Kursus i Kristen Meditation v/Græthe Livbjerg
Tilmeldelse: tlf. 01 65 53 33.

Fredeg den 1. til søndag den 3. september: Katolsk Arbejderaktion, Danmark, afholder international konference om katolikkers fretsengagement.

Magleås: Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. (02) 81 07 15
Kontortid: mandag - fredag kl. 10 - 14
Tlf. til gæster (02) 81 10 60.

Det kristne arbejdsfællesskab

Der afholdes stiftende fællesmøde lørdag d. 9. sept. kl. 14.00 i Baghuset ved siden af den katolske kirke, Nygade 6A, over gården, 3000 Helsingør.
Der vil blive givet et kort oplæg om fællesskabets ide, hvorefter der holdes fællesdrøftelse om de fremmødtes tanker og ønsker, om tro og arbejde.

3 jubilæer i Aalborg

3 Sct. Joseph søstre i Aalborg har i denne måned (15. august) kunnet fejre jubilæum som ordenssøstre.

De 3 søstre er sr. Benta, sr. Henriette og sr. Andrea.

Sr. Benta og sr. Henriette har begge 50-års jubilæum, mens sr. Andrea har været Sct. Josephsøstre i 25 år.

Kursus

Kursus i kristen meditation Magleås

fra fredag d. 29. september kl. 18.00
til søndag d. 1. oktober kl. ca. 15.

Et tilbud til tidligere deltagere i Kursus i kristen meditation.
Leder: Græthe Livbjerg, som også modtager tilmelding, sammen med depositum kr. 50.- (giro nr. 1 32 87 86), Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund, tlf. (01) 63 53 33.

Pris kr. 220.- for dobbeltværelse. Kr. 270.- for eneværelse. Prisreduktion kan gives til studerende
Sidste frist for tilmelding d. 15. september.

Kristen Meditation

af Wilfrid Stinissen o. c. d.
oversat af Græthe Livbjerg.

Fås i enhver boghandel eller direkte fra Niels Stænsens Forlag, Vesterbrogade 28, 2, 1620 Kbh. V. Tlf. 01-24 48 08.

Bogen koster 14.75 kr. Ved at tegne subskription på vore bøger, får man den for 11 kr.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent onsdag 5 første dage fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Nyt om bøger

Den fjerde verden

— en indiansk virkelighed

George Manuel og Michael Posluns: Den fjerde verden — en indiansk virkelighed. Oversat af Arne Herlöv Petersen. 1978. Kr. 89.50. Informations Forlag.

Bogen er et vigtigt historisk dokument, der omhyggeligt beskriver de canadiske indianeres kamp — og i øvrigt alle oprindelige folkeslags kamp overall — for at overleve som nation og kultur.

Det er en bog, hvis mangel på bitterhed er forbløffende i betragtning af alle de uretfærdigheder, misforståelser og tåbeligheder indianerne gennem århundreder har været udsat for fra de hvide samfunds side. Forfatterne anklager europæerne og hele den vestlige civilisation for at dominere og udnytte de indfødte folkeslag og ødelægge deres identitet og kultur. En ny verden — den fjerde verden — må udvikle sig for at alle indfødte folkeslag kan overleve.

Georg Manuel selv født i reservat

Bogen beskriver, hvordan det vestlige menneskes livsform med privat ejendomsret til jorden, vandet, og luften, uvægerligt vil føre til økologiske katastrofer. Den er et vidnesbyrd om det indfødte menneskes højt udviklede for-

ståelse af universelle værdier.

George Manuel, født 1923 i et indiansk reservat nær Kamloops i British Columbia har været præsident for North American Indian Brotherhoods, for National Indian Brotherhood og for Urbefolkningens Verdensråd, WCIP. Michael Posluns, født i

1941 i Toronto, arbejder som forfatter og free-lance journalist ved Ottawa Radio og har i 7 år arbejdet aktivt i National Indian Brotherhood.

Vine Deloria jr., som har skrevet forordet, er amerikansk sioux-indianer og tidligere præsident for National Congress of American Indians. Grønlander Hans-Pavia Rosing, som har skrevet efterskriften, er konsulent i Grønlands Oplysningsforbund i Godthåb.

Den ældste komplette hebraiske bibel på tryk

Jerusalem (KNA) — Det ældste komplette eksemplar af den hebraiske bibel, den såkaldte Aleppo-codex, er ved at blive udgivet som faksimile under ledelse af den israelske bibelforsker Moshe H. Goshen Gottstein i Jerusa-

lem. Blandt eksperter regnes Aleppo-codex for det bedste manuskript af Det gamle Testamente. De 600 pergamentblade blev i 1948 bragt fra Aleppo i Syrien til Israel, hvor de nu opbevares i Yad-Ben-Zvi-instituttet i Jerusalem.

Bibelkommentar på kinesisk

Kaohsiung (KIPA) — Midt i februar i år blev det bestemt at påbegynde arbejdet med den første bibelkommentar på kinesisk. Det er Verdensunionen for kristen Kommunikation (WACC), der sammen med Foreningen af teologiske læreanstalter i Sydøstasien står bag dette dristige initiativ. Det kinesiske råd for Kristen Littera-

tur har ansvaret for planlægningen og udgivelsen af værket. Det første bind skal være en kommentar til Efeser- og Galaterbrevet. Kommentarerne skal skrives i et jævnt og ligetil sprog, der giver udtryk for dybden i den bibelske sandhed. Værket skal både kunne benyttes til teologiske studier og i den praktiske sjælesorg.

Jesus

— enkle betragtninger over Frelserens skikkelse, skrevet af en munk fra østkirken.

JESUS — enkle betragtninger over Frelserens skikkelse skrevet af en munk fra østkirken. Sankt Ansgars forlag, 2. oplag. Kbh. 1978. Kr. 36.00.

Små andagter

For nogle år siden drog jeg udslidt og træt til Sandom retrætecenter (Gudbrandsdalen, Norge) for at søge nye kræfter og klarhed gennem en uges stilhed og meditation. På natbordet i mit lille værelse lå der en anonym, lille bog: »Jesus — enkle betragtninger over Frelserens skikkelse skrevet af en munk fra østkirken.« På en lavmælt og fortrolig måde ledsagede denne bog mig gennem da-

gene i stilhed, og da jeg et års tid senere atter drog til Sandom, glædede jeg mig til at forny bekendtskabet med »betragtningerne«. Jeg havde i mellemtiden ledt efter bogen overalt, men den var umulig at opdrive. Nu er der imidlertid blevet trykt et nyt oplag.

I sin lille bog fører den anonyme »munk fra østkirken« os med ind i sine tanker og meditationer — sine »enkle betragtninger« over Jesu skikkelse. Og de er i sandhed enkle — ingen indviklet filosofi, ingen speciel dogmatik — men 46 små andagter hvor episoder fra Herrens fødsel til hans himmelfart præsenteres og belyses på en både

enfoldig og meget viis, til tider overraskende måde. Ved sin kristuscentrering opnår »betragtningerne« at blive en meget menneskelig og varm, ja økumenisk bog.

Dristige tanker

I indledningen siger forfatteren om sine tanker, at de »igennem så mange år er ... spiret frem på de veje, hvor du vandrede den gang du levede her på Jorden, og i den by hvor du led. De er modnet i Jerusalem og ved Geneserath sø, og de er frugten af næsten et helt liv«.

Hvad slags tanker er dette? Det er tanker, tolk-

ninger og betragtninger over de vigtigste hændelser i Jesu liv, men også om hans gråd, om hans forhold til naturen, om bøn og andet. Trods disse tankers enkelthed, indeholder bogen også hvad jeg vil kalde dristige tanker. I fortrosthed til sin Herre berører »munken fra østkirken« kristenlivets tungeste og vanskeligste spørgsmål — de som ofte undgås eller besvares med en mere teoretisk dogmatik i lignende bøger, bl. a. lidelsens og fortabelsens problem. Svaret som antydes består i en tydeliggørelse af Frelserens natur — ja, hele bogen består på en måde kun af dette: en uddybning af kernen i Kristus-mysteriet, i inkarnationen, forklarelsen, nadveren, døden og opstandelsen, i Jesu forhold til sin Far og i den

treenige Guds forhold til menneskene, og denne kerne er kærlighed.

Bogen vil vise os den guddommelige kærligheds forskellige aspekter, således som vi møder den i Kristus — på en betryggende, ja forsikrende måde, enkelt og ikke-intellek-

tuelt. Og netop derfor er det så vanskeligt at beskrive disse tanker. Bogens dybe Kristus-betragtninger skaber grundlag for en tryk og menneskevenlig kristendom, som jeg herved opfordrer læserne til at tage del i.

Geir Winje, Oslo

Bispesynodens budskab i 1977 nu på dansk

»Katolsk Orientering« nr. 18/1977 bragte et sammendrag af bispesynodens budskab om katekesen og tilbød interesserede, at de kunne få en fotokopi af teksten i dens helhed - på tysk. Nu har Katekcentralen udsendt en dansk oversættelse af hele dokumentet og i forbindelse hermed en række spørgs-

mål, der er tænkt som et arbejdsmateriale ved gennemgang af dokumentet. Disse spørgsmål er udarbejdede af p. Jan Smith, Stockholm.

Katekcentralens oversættelse kan rekvireres ved henvendelse til Katekcentralen, Vesterbrogade 28,2, 1620 København V.

Nyt om katolske tidsskrifter

»Kan Bibelen virkelig læses på så mange måder« spørger Christian Lerch om. Han tager sit udgangspunkt i bogen »18 verdslige prædikener i TV«, Vintens Forlag, København 1977 og behandler de 6 prædikener, der i 1975 blev holdt af 6 lægfolk over Matt. 4,1-11 — fristelsen i ørkenen — og professor Løgstrups prædiken over det samme emne. Lerch mener, at vor egen »forståelse«, den forståelse vi har forud, inden vi læser og tolker Bibelen, let får os til at (mis-)bruge Guds ords autoritet til forsvar for egne meninger og forestillinger. I næste nummer vil han pege på, hvordan dette problem kan løses.

Sr. Simone Springers radioandagt fra 6/9. 1976 over »Lovet være Herren, Israels Gud, Han, som har set til sit folk og sat det i frihed«, efterfølges af »Studier i Matthæus-Evangeliet 3«. Det falder godt i tråd med Christian Lerchs ovenfor nævnte artikel, at det er Matt. 4,1-4 — Jesu fristelse i ørkenen — der også behandles her.

»I et marxistisk miljø« er det indlæg som ærkebiskop Nguyen Van Binh af Ho Chi Minh kom med på den sidste bispesynode i Rom.

I »Messen som måltid« går Ellert Dahl ud fra synoptikernes opfattelse af nadvermåltidet som et påskemåltid. I en efterfølgende artikel vil han gå ud fra Johs. 6 om »livets brød« og se messen ud fra denne synsvinkel. Magasin udgives af Niels Steensens Forlag.

Bestilles Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Udkommer 6 gange årligt, årsabonnement: 32 kr., løssalg: 6 kr.

AVE MARIA

Den indledende artikel er i dette nummer 2. del af Montforts »Brevet til Korsens venner« og handler om Den kristne fuldkommenhed i det daglige liv.

Ave Maria er blevet opfordret til at skrive om Guadalupe og Fatima. Denne gang er turen kommet til »Fatima-budskabet« og til at behandle det set fra en historisk og teologisk synsvinkel. Derefter følger 2. del af en artikel om »Jomfru Maria tilhører alle«. »De kristne i verden« er et uddrag af et brev fra en ukendt oldkirkelig forfatter. Efter en beretning om »Angelus-bønnens oprindelse« fortællers der om »Sygehjemmet i Lourdes, som Ave Maria og den skandinavisk/montfortanske valfart nu har skaffet penge til 25 senge til.

Ave Maria udgives af Vor Frue Sekretariat, Røsnæsvej 21, 4400 Kallundborg, udkommer 6 gange årligt og koster 30 kr. pr. årgang.

LABORA

Ledersiden behandler »Hverdagstro og Søndagstro« og bringer en resolution fra K.A.'s generalforsamling, der opfordrer til nedrustning.

George Bune Andersen, et af G. Andersens fem børn har skrevet en smuk nekrolog om sin far (bragt i »katolsk orientering« nr.

10) og Per Seitzberg har skrevet mindediget »Om Patriarker«.

»Helliger hensigten midlet«, spørges der om i forbindelse med et uddrag af et referat fra Sct. Pauls sogns menighedsrådsmøde 11. marts 1977.

»Gethsemane Have« er skrevet af afd. G. Andersen, Køge. Ellen Nielsen skriver om »Følgerne i Argentina«, om »Fransk UKA 50 år« og om »Skt siden sidst«, hvor den meddelelse har sneget sig ind, at »Før 1917 ejede den russiske kirke over en tredjedel af al jorden. Det er vel ikke sket siden sidst? og var det mon ikke kun af al jorden i Rusland?

Bernhard Stretch skriver »Om straf«, George Bune Andersen om den polske forening »Dan Polonia« og Flemming Andersen fortæller om »Den smukke polske messe«. Efter »Forårsgeneralforsamlingen — Formandens beretning« ved George Bune Andersen mindes der om, at Katolsk Arbejderaktion 1.-3. september 1978 afholder regionalmøde på Magleås for de europæiske katolikkers fredsforum. Berliner Konferenz. »Slutdokumentet fra Beograd« efterfølges af Flemming Munk Pedersens beretning om »Folkekonference for nedrustning«, der holdt konference i København 20. maj 1978. Flemming Andersen har skrevet slutartiklen »Lev stærkt — dø ung — bliv vægter«.

Bladet udkommer 6 gange årligt. — Pris: 30 kr., løssalg: 5 kr.

Ekspedition: Skovduestien 12, I. tv., 2400 Kbh. NV.

José V. Veloso

Speciallæge i nervesygdomme

Idé Huset, Pantheonsgade 2, 2. sal, 5000 Odense S.
Telefontid mellem kl. 9-12 på tlf. (09) 13 78 81.

Efterlysninger

Vi mangler et lysbilledapparat

til undervisningsbrug for vore børn fra Sakraments- og Søborg sogn. Hvis der er nogen, der har et brugt apparat, som vi kan erhverve til en billig pris — eller måske få foræret — vil vi meget gerne i kontakt med vedkommende.

Ring venligst til os på et af nedenstående numre:
01-674102 efter kl. 15, Assumptionssøstrene, Parkalle 26, 2660 Søborg.

01-564512 efter kl. 18, Kate Christiansen, Søborg.

Lejlighed søges

Lejlighed søges i Storkøbenhavn

Mandlig akademiker (50 år), katolik, søger såkaldt ungkarlejlighed i Storkøbenhavn (2, 3 eller 4 rum) med centralvarme og bad straks eller senere.
Billet mrk. 1190 til »katolsk orientering«.

Rejser

Vælg en anderledes ferie

en kirkelig-kulturel rejse

hvor De også får kontakt med kirkerne og præster på feriestedet.

Vi er også specialister i rejser til:

Rom Assisi Firenze

Afgang hver lørdag 2/9 - 14/10 incl. med rute-fly til Rom (gratis tilslutningsfly fra samtlige provinslufthavne). Der er daglige andagter ved gruppernes ledsagende præst.

Teknisk og ansvarlig leder er vor faste rejseleder Inge Jönsson, der gennem 15 år har været rejseleder i Rom (adr. Via Piave 15, 00187 Roma, tlf. i Rom 474.0017) I Rom benyttes som regel hotel Casa Pallotti og i Assisi »Cittadella«. Der arrangeres også en jule rejse til Rom

FELIX
REJSER

Fredericia: Indre Missions Hus
7000 Korsørvej 25, tlf. 05/926100
København: Bethesda Boghandel, 1362
K. Rømersgade 17, tlf. 01/136125.

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

Aktieselskabet

Købmands- og Håndværkerbanken

- en rigtig AARHUS-BANK

Store Torv 12, Tlf. (06) 12 47 77

Søndre afd., Århus Hovedbanegård
Telefon (06) 12 40 88

Langenæs afd., Skanderborg 16
Telefon (06) 14 55 22

Tag en bog med på ferie

Niels Steensens Forlags nyeste udgivelse beskæftiger sig på ny og tankevækkende måde med et gammelt problem:

John J. McNeill SJ
Kirken og den homosexuelle
oversat af Ruth Plum

P. Arne Fjeld OP skrev i St. Olav nr. 15 1977: »Bogen burde være obligatorisk for sjælesørgere, enten de lader sig overbevise af argumentationen eller ikke. Formodentlig vil den føre til den samtale, som forfatteren ønsker«.

Bogen koster 48,50 kr. og fås i enhver boghandel eller direkte fra forlaget. Ved at tegne abonnement på vore bøger, får man den for 36,50 kr.

Niels Steensens Forlag
Vesterbrogade 28, 2. 1620 Kbh. V.
tlf. (01) 24 48 08.

A. Mougaard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE • INGENIØRER

ENTREPRENØRER • TLF. 01 - 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OGSÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31

Lys - Kraft - Varme

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23, Ålborg
Telefon (08) 16 26 00

Sådan vælges den ny pave

I disse dage samles 111 kardinaler (hvoraf hver 4. er italiener) i Det sixtinske kapel for at vælge den ny pave. For få år siden traf Paul VI beslutning om, at kun kardinaler under 80 år fremtidigt kan deltage i konklavet og dermed i afstemningerne.

Efter reglerne indledes konklavet mellem 15 og 20 dage efter en paves død, og de første afstemninger ventes denne gang at finde sted omkring den 26. august.

Paven kan vælges på 3 forskellige måder. Enten ved umiddelbar inspiration, dvs. udpegning i fuld enighed, eller ved kompromis, dvs. at en mindre gruppe kardinaler træffer afgørelsen efter fælles overenskomst, eller endelig ved almindelig afstemning, hvori alle konklavets kardinaler deltager, og dette er den mest benyttede form. Hver kardinal får en personlig stemmeseddel, hvorpå han skal skrive navnet på den person, han ønsker valgt. Efter reglerne kan foruden kardinaler også vælges lægfolk, diakoner, præster eller biskopper. Afstemningerne foregår

i Det sixtinske kapel, hvorfra ingen oplysninger slipper ud, da alle har tavshedspligt. Der stemmes to gange dagligt, indtil den ny pave er valgt, hvilket kræver 2/3 af samtlige stemmer plus én. Alle benyttede stemmesedler og notater bliver brændt på nær kardinal Jean Villots notater, som skal gemmes i Vatikanet. Jean Villot overtog straks ved Paul VI's død hvervet som »camerlengo« og er dermed kirkens overhoved, indtil den ny pave er valgt. Jean Villot leder således konklavet og udarbejder senere den officielle betretning til arkivet.

Offentligheden vil få kendskab til afstemningernes resultat ved at iagttage farven på den røg, der kommer ud af skorstenen fra Det sixtinske kapel, hver gang stemmesedlerne brændes. Hvis en afstemning slutter uden pavevalg, er røgen sort, fordi man efter en 100 år gammel skik brænder stemmesedlerne sammen med noget, der udvikler sort røg. Hvis stemmesedlerne brændes alene, bliver røgen hvid, og det tilkendegiver, at den ny pave er valgt.

Her er skorstenen med det traditionelle røgsignal fotograferet ved sidste pavevalg.

Den katolsk-ortodokse dialog gør fremskridt

Paul VI's sidste møde med ortodoks kirkeleder.

Rom (KNA) — Da den ortodokse metropolit Meliton af Kalcedon 1. juli var i privataudiens hos pave Paul VI gav paven udtryk for sin glæde over, at det nu er en regelmæssigt tilbagevendende begivenhed, at ortodokse gejstlige besøger Rom på Peters og Pauls fest og at en katolsk delegation til gengæld hvert år den 30. november besøger Istanbul og deltager i gudstjenesten der til ære for Konstantinopels patriarkatets skytshelgen, st. Andreas.

Ved privataudiensen overrakte metropolit Meliton pave Paul VI en kalk. Paven talte om sin glæde over, at de to kommissioner, der arbejder med forberedelse til en dialog mellem den katolske og de

ortodokse kirker søger snart at afslutte denne forberedelsesfase. Til afslutning sagde paven: »Herrens velsigne alle de anstrengelser, der gøres for at opklare alle de punkter, der før i tiden har ført til spændinger, har virket ødelæggende og har ført til et brud på det sakramentale fællesskab«.

Længsel efter nadverfællesskab

Metropolit Meliton havde den 29. juni deltaget i messen i Peterskirken, hvor pave Paul VI celebrerede messen i anledning af Peters og Pauls fest. Næste dag udtalte Metropolit i Vatikanets Radio: »I går havde jeg den store liturgiske og åndelige oplevelse at deltage i guds-

Apostlen Peter er virkeligt her...

Paul VI bekræfter videnskabelige undersøgelser af Peters grav

Rom (KIPA) — »Peterskirken i Rom er ikke kun bygget over Peters grav, men den indeholder også hans knogler«, sagde pave Paul VI dagen før festen for Peter og Paul i år. »De sidste årtiers videnskabelige undersøgelser har ikke

blot kunnet påvise Peters grav, men også de jordiske rester af apostlen Peter«, sagde paven og tilføjede: »Peter er virkeligt her! hans knogler hviler i denne pragtfulde domkirkes krypt«.

Største pavelige universitet i alvorlig pengenød

München (KIPA) — Det pavelige universitet »Gregoriana« i Rom, der drives af jesuitterordenen, er i pengenød. Dette har jesuitterordenens generaløkonom p. Eugen Hillengass SJ og nogle af »Gregoriana«s professorer oplyst ved et møde i München, som det katolske akademi i Bayern havde indbudt flere af »Gregoriana«s professorer til.

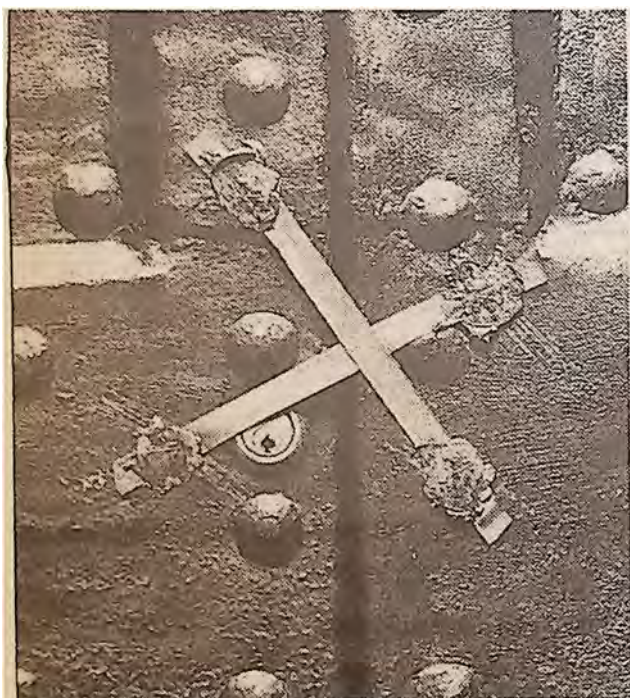
»Gregoriana« er med sine cirka 2.500 studenter fra 80 forskellige lande og med sine 300 lærere det største pavelige universitet. Også »Bibelinstitutet« og »Det østkirkelige Institut« hører med til »Gregoriana«.

Indsamling

Selv om studenterne ved »Gregoriana« betaler for undervisningen (cirka 1400 kr. årligt), selv om lærerne underviser gratis og selv om jesuitterordenen yder økonomisk tilskud til universitetets drift, kan der ikke længere skabes balance på regnskabet. Dette skyldes blandt andet, at den stadigt større specialisering inden for de forskellige videnskaber gør både forskning og undervisning dyrere. På grund af den dalende tilgang til jesuitterordenen er der også færre om at skaffe det nødvendige tilskud, og den rivende inflation i Italien forværrer yderligere forholdene.

Det er derfor, at p. Hillengass i München appellerede til offentligheden og til private om at støtte det internationale »Gregoriana-fond«. Universitetet er af stor betydning for hele den katolske verden — en femtedel af alle katolske biskopper har fået deres uddannelse på »Gregoriana«.

Næste nummer udsendes den 6. september

Med korslagte silkebånd er dørene til konklave-området forseglet mens pavevalget står på.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Levende messeliturgi, side 4-5

Pave Paul VI's testamente, side 6-7

Sommerens arrangementer, side 8-9

Nyt om bøger, side 10

Tilstrømning til præsteseminarier i Sovjetunionen

(KIPA) — Tilstrømningen til præsteseminarierne i Sovjetunionen er nu så stor, så myndighederne har måttet lempe på adgangsbegrænsningen. Ifølge missionscentralen »Aimis« er der for tiden 225 teologistuderende ved præsteseminarieret i Leningrad og over 300 ved seminarieret i Moskva. Efter at adgangsbegrænsningen blev lem-

pget, blev der i Moskva optaget 70 i stedet for 40, i Leningrad dobbelt så mange som tidligere, og i Odessa fik 10 nye kandidater adgang til det derværende seminarium.

Oprindeligt var der 57 russisk-ortodokse præsteseminarier. Nu er der kun de tre her nævnte tilbage.

Hans Küng illegal bestseller i Sovjet

Moskva (NC) — »Existerer der Gud?«, svejtsteolog Hans Küngs sidst udkomne bog — på 878 sider — er blevet bestseller i Sovjetunionens »zamizdat« (den illegale undergrundslitteratur). Bogen er hemmeligt blevet oversat til russisk og estisk og er allerede meget udbredt og diskuteres ivrigt blandt

læsere af undergrundslitteraturen. Det er tilsyneladende derfor, at det officielle ateistiske blad »Videnskab og Religion« har anmeldt den. Anmelderen B.J. Kryweljow beskriver Hans Küng som en »kætter«, hvis meninger ikke accepteres af Vatikanet.

Johannes Paul I

Pavevalget afgjort med Johannes Paul I

Korteste konklave i lange tider

Som allerede fastslået i dagspressen faldt pavevalget til alles overraskelse — og overraskende hurtigt på en kardinal helt uden for den kreds, der forud var i søgelyset, nemlig Venezias patriark, kardinal Albini Luciani. Straks efter at have modtaget valget bekendtgjorde han sit pavelege navn: Johannes Paul I.

Valget faldt ved den tredje afstemning og udløste enstemmigt bifald, og konklavet blev dermed det korteste, man kan huske tilbage i historien. Kl. 18.25 kom den hvide røg ud af det sixtinske kapels skorsten, men på grund af

den lave sol var det svært at afgøre, om røgen var sort eller hvid, så på det punkt gik alt efter traditionerne. Imidlertid blev balkondørene åbnet kl. 19.20, og kardinal Pericle Felici annoncerede: Habemus papam! — vi har en pave.

Da Johannes Paul I herefter trådte ud på balkonen blev han hilst af folk på Peterspladsen med 5 minutters uafbrudt hyldest. Paven svarede med en kort, men bevæget og meget menneskelig tale og gav så velsignelsen »urbi et orbi«, mens schweizergarden gjorde honnør, som traditionen også kræver.

Stor æresbevisning til Karl Rahner

Milwaukee/USA (NC) — Da astronauterne fra Apollo II i 1969 var vendt tilbage fra menneskers første besøg på månen, blev de hædret på mange måder. Blandt andet modtog de Pere Marquette opdagelsesprisen, en pris som

Marquette universitetet i Milwaukee havde indstiftet for at hædre personer, der på særlig fremragende måde har udvidet menneskehedsviden. Det var første gang denne pris blev uddelt.

I marts 1979 vil universitetet for anden gang uddele denne pris. Det bliver til den berømte tyske teolog, jesuitten professor Karl Rahner — for hans fremragende indsats for at udvide menneskers horisont. Professor Rahner, der er en internationalt anerkendt teolog, var en af de teologiske eksperter ved Det andet Vatikankoncil. Han var blandt de 30 personer, der i 1969 af pave Paul VI blev udset til at bedømme tendenserne i teologien efter konciliet. P. Karl Rahner har udgivet mere end 2.000 teologiske og filosofiske artikler og bøger.

Læs også på bagsiden Karl Rahners advarsel mod at lægge overdreven vægt på pavelige dokumenter og om de fortsat »åbne« teologiske spørgsmål.

Ritestrident mellem Rom og Kina blusser op igen

»Kunne Kina i dag have været et kristent land?« var overskriften i »katolsk orientering« nr. 8 i 1977 over en NC-beretning fra Taipei i Taiwan om, at alle Taiwans biskopper 18. februar 1977 — den første dag i det kinesiske måneår — deltog i riter til »ære for himlen og forfædrene«. Det drejede sig om riter, der havde været forbudt for katolikker siden pave Benedikt XIV i 1742 udsendte bullen »Ex Quo Singulari«.

Nu meddeler KIPA fra

Taipei, at i anledning af en teologisk studieuge ved Fujen Universitetet fejredes en messe på Thomas af Aquins festdag, hvor man også mindedes Konfucius' lære. Messen var blevet forberedt af kinesiske liturgiexperter, blandt andre jesuitpater dr. Mark Fang, der er professor i bibelkatekese og kinesisk historie ved Fujen Universitetet. I bønner, læsninger og prædikener ville man gøre den katolske kirkelærers og den gamle kinesiske vismands arv levende.

De fleste af de 70 deltagere i det teologiske kursus var begejstrede og talte om et vellykket eksempel på kulturtilpasning.

Men i Rom så man anderledes på det. Et år senere modtog ærkebiskoppen af Nanking, kardinal YuPin, der lever i eksil i Taiwan, et brev fra kongregationen for sakramenter og gudstjeneste. I dette brev — dateret 18. marts 1978 — kritiserer kongregationspræfekt kardinal James Knox i skarpe vendinger Fortsættes på bagsiden

Dronning Ingrid og generalvikaren p. Ib Andersen efter requiemmassen for pave Paul VI i Skt. Ansgars kirke den 19. august. Læs mere side 3.

Pave Johannes Paul I

Under det nu overståede pavevalg har interessen i særlig grad samlet sig om de kirkepolitiske perspektiver. Får vi en fremskridtsvenlig eller konservativ pave, — en streng asket eller en rund og jovial, der kan smile og virke menneskeligt forstående? Denne optagethed siger meget om kirkens aktuelle situation, om den udviklingsproces kirken stadig befinder sig i, og om de endnu uløste spørgsmål efter Det andet Vatikankoncil, — men netop det overraskende i valget af den stort set ukendte kardinal Albino Luciani, der om sig selv skal have sagt, at han er en beskeden mand, der føler sig bedst tilpas i små kår og i stilhed, siger ikke meget.

De udenlandske, hovedsagelig italienske nyhedskilder — de samme som vor hjemlige dagspresse er henvist til at øse af — flyder langsomt og tyndt. I skrivende stund kun 48 timer efter valget foreligger kun få offentlige kendsgjerninger om den ny pave.

Albino Luciani er født 1912 i den norditalienske landsby Forno di Canale nær den større by Belluno. Forældrene var fattige. Moderen af ham selv karakteriseret som en stærk og troende bondekone. Faderen var arbejder, en tid emigreret til Schweiz fandt senere beskæftigelse på et af de berømte glasværker i Venezia.

I 1934 blev Albino Luciani præsteviet. Fik senere doktorgraden på det pavelige Gregoriana Universitet i Rom, hvorefter han vendte tilbage til sognearbejde i sin fødeby og i omegnen. 46 år gammel i 1958 blev han af pave Johannes XXIII udnævnt til biskop af Vittorio Veneto. Han deltog i Det andet Vatikankoncil, og han blev i 1973 udnævnt til kardinal af pave Paul VI.

Valget af navnet Johannes Paul I kan naturligvis tages som udtryk for et ønske om at videreføre de to foregående pavers kirkepolitiske linie, — mange vil dog ikke i enhver henseende se Paul VI's linie som en ubrudt forlængelse af Johannes XXIII's, og måske bør man også hæfte sig ved pавens spontane bemærkning om, at det hele kom lidt bag på ham, og at han ikke rigtig havde tid til at tænke sig om, før han valgte sit pavenavn.

Det vigtigste er imidlertid, at vi nu har en pave igen. Lad os bede for, at han må blive en god pave.

Hans Jørgen Johansen

Det var opmuntrende at se de mange unge, som på bispedømmets opfordring deltog i mødet på Magleås.

Kommission for menneskerettigheder ventes nedsat i bispedømmet

Forslag til vedtægter tilsendt biskoppen

En gruppe socialt engagerede katolikker har på et weekend møde 12.—13. august på Magleås arbejdet med forslag til vedtægter for en ny biskopelig kommission, som ud fra en kristen-katolsk baggrund skal beskæftige sig med menneskerettighedsproblemer her i landet og på internationalt plan.

Gruppen har medlemmer fra bl.a. Caritas, Da-

nida, Amnesti Internationals Kirkegruppe og Katolsk Arbejderaktion. Den er samlet på foranledning af biskoppens generalsekretær p. Anton Dekkers, der også selv deltog i mødet.

Forslaget til vedtægter og dermed arbejdsopgaver for den ny kommission bygger på de retningslinier som pave Paul VI har givet for den pavelige kommis-

sion »justitia et pax«, retfærdighed og fred i december 1976. Det er pавens ønske at vække Guds folks opmærksomhed og samvittighed i spørgsmål om retfærdighed og fred overalt i verden, navnlig med hensyn til overgreb på menneskerettighederne.

Den pavelige kommission og de tilsvarende lokale kommissioner skal desuden finde passende måder at reagere på overfor offentligheden, de ansvarlige myndigheder og ofrene, hvor overgreb finder sted.

Sagen om mexikaneren Martinez, der for nylig blev udvist af Danmark som formodet terrorist uden at kunne få sin sag prøvet ved en domstol, viser, at menneskeretproblemer også kan være aktuelle her i landet.

De pavelige bestemmel-

ser fremhæver, at lokale kommissioner for retfærdighed og fred kun kan udtale sig eller træde i aktion på de lokale biskoppers vegne. Den danske arbejdsgruppe har imidlertid foreslået, at en eventuel dansk kommission på visse betingelser kan udtale sig på egne vegne, såfremt biskoppen er bortrejst og en aktuel sag kræver hurtig reaktion.

Arbejdsgruppen foreslår desuden, at der etableres den nødvendige kontakt mellem kommissionen, pastoralrådet og menighedsrådene, fordi kommissionens arbejdsområde på flere måder berører den fælles pastorale virksomhed i bispedømmet.

Arbejdsgruppens forslag er tilsendt biskoppen til godkendelse.

Kristent arbejdsfællesskab i udvikling

»katolsk orientering« nr. 11 bragte en artikel om et arbejdsfællesskab blandt kristne, som ønskede at realisere troen i det daglige arbejde. Som et første resultat er der opstået en genbrugsbutik, men det fremgik af artiklen, at der i fællesskabet er ønsker om andre aktiviteter, hvis interesserede med lyst og kræfter melder sig og skaber grundlag for en sådan vækst.

Stiftende fællesmøde d. 9. september

Sådanne positive reaktioner er kommet, og bl.a. dette er grunden til, at man nu indkalder til et stiftende fællesmøde lørdag den 9. september kl. 14 (se annonce s. 10). Der vil ved denne lejlighed blive givet en orientering om de fore-

liggende muligheder for beskæftigelse og samarbejde. Skitser og projektforslag vil blive lagt frem til drøftelse med henblik på arbejdsfællesskabets aktiviteter i den kommende vintersæson, og her vil det være spændende, siger initiativtagerne, at se hvilke tanker og ønsker, de fremmødte kommer med.

Børnepasning

Mens fællesmødet foregår vil der blive sørget for børnenes pasning og beskæftigelse. Genbrugsbutikken vil blive fremvist for de voksne.

Knud Dahlerup i sin genbrugsbutik i Helsingør. Man ønsker nu andre aktiviteter sat i gang.

Skolelederskifte

Med slutningen af skoleåret 1977/78 trådte sr. Clementine tilbage som skoleleder ved Skt. Josephs Skole i Ringsted. Hun efterfølges af skolebestyrer Ole Dam, som dermed forlader Katolsk Centralskole i København. Fra 1. august 1978 afløses Ole Dam af skoleinspektør Ole Meyer, der dermed forlader Rygaards Skole i Hellerup. Mathias Jepsen tiltræder

som skoleleder. Også Skt. Mikael Skole i Randers får ny skoleleder, idet sr. Inger efter 9 år trækker sig tilbage. Michael Møller tiltræder som ny skoleleder. Han har hidtil undervist på Skt. Knuds Skole i Århus.

Endelig afløser i Nykøbing F. Skov Andersen sr. Marie Bernard som leder af den katolske skole.

Da danske katolikker tog afsked med pave Paul VI

Requiemmesse for pave Paul i Skt. Ansgars kirke

I anledning af pave Paul VI's død blev der lørdag den 19. august afholdt en højtidelig requiemmesse i Skt. Ansgars Kirke i København, hvor bl.a. dronning Ingrid deltog. Dronning Ingrid blev modtaget foran kirken af biskop Martensen, delegaten ærkebiskop Zabkar og kirkens præster generalvikar Ib Andersen og pastor Qvistgaard.

Folkekirken deltog

Under korsang skred den højtidelige præsteprocession op gennem kirken. Foruden biskop Martensen, ærkebiskop Zabkar og talrige katolske præster deltog fra folkekirkelig side blandt andet biskopperne Bertelsen (København), Leer Andersen (Helsingør) og Christiansen (Aalborg). Den kendte økumeniske teolog, lektor Peder Højten deltog også.

Domkirkens diakon Czeslaw Kozon forkyndte evangeliet fra Joh. 21,15-19 om Peters kaldelse til at vogte Herrens hjord.

Biskoppens prædiken

Med et ord fra Jobs bog: »Men jeg ved, at min forløser lever« begyndte biskop Martensen sin prædiken. Dette ord kan stå som overskriften over ethvert embede i kirken, som til lige er en tjeneste. En af embedsindehavernes afgørende opgaver er at vidne om Jesu opstandelse. Det er dåben, der grundlægger alle tjenester i kirken. Derfor er alle kaldede til tjeneste. Ud fra disse tjenester

skal så det kristne vidnesbyrd vokse. Selv i dødens støv bliver dette vidnesbyrd fuldbyrdet. Det var den apostolske delegat og biskop Martensen selv en trøst og en glæde, at der var udvist så stor deltagelse i anledning af pave Paul's død. Både kongehuset, offentlige personer, andre landes repræsentanter og mange katolikker havde samlet sig om denne deltagelse. Biskoppen takkede dronning Ingrid, diplomaterne, de øvrige biskopper og præster, samt den katolske landsdeltagelse for deres tilstedeværelse.

Biskop Martensen fortsatte sin prædiken ved at komme ind på dagens evangelium, som var det samme som ved pavens bisættelse. Det er en samtale mellem Jesus og Peter om dennes opgave til at vogte Herrens får. Samtalen viser både Peters svag-

hed, hans opgave og den vej, som han skal gå. Ved en mindegudstjeneste for en pave er dette evangelium også på sin plads. På trods af menneskelig svaghed kalder Gud dog og i evangeliet ser vi, at Peter overtager sit embede i erkendelse af sin svaghed. Embedets vej fører endda derhen, hvor man ikke vil. Vejen passer måske slet ikke med egne planer. Pave Paul er i sin pavetid også gået en sådan vej. Biskop Martensen sluttede sin prædiken ved at henvise til de efterfølgende forbønner, hvor man skulle hente trøst og håb for vejen fremover.

Efter biskoppens velsignelse og diakonens fredshilsen forlod den præstelige procession kirken efterfulgt af dronning Ingrid i ledsagelse af sognepræsten, prælat Ib Andersen.

Richardt Hansen

Omkring 350 mennesker deltog i requiemmassen for pave Paul VI.

Skt. Josefs Skole i Roskilde hjælper afrikanere med at udnytte solenergi

På mange af landets skoler samles der ind til tørmælk, og det er store beløb det drejer sig om årligt. I den sidste måned er »katolsk orientering« blevet opmærksom på to andre initiativer, som katolske skoler tager del i. Måske er der andre skoler, der vil fortælle om, hvad de gør i den retning?

Guld værd

»Roskilde-skole lærer Afrika at samle varme« — stod der i en overskrift i Berlingske Tidende 25. juli.

Tidligere i år blev St. Josefs Skoles daværende leder, Sr. Paula, af sin orden »Visdommens Døtre« sendt til Malawi i Østafrika for at lede et stort katolsk hospital der. Siden da har skolens 625 elever, deres forældre og lærere indsamlet 7.000 kr., 128 kg medicin, lægeinstrumenter osv. til sr. Paulas nye arbejdsplads.

En af forældrene, konsulent Bent Røschert, har sammen med sin kone og deres søn lige været i Malawi med de indsamlede midler. Sammen med hospitalets indfødte blikkenslager, Sidi, har Bent Røschert fremstillet en solvarmer efter tegninger udført af St. Josefs Skoles fysiklærer, Ole Laursen, og medlemmer af kredsen omkring skolen, ingeniø-

erne G. Bengtsson og Ib Olesen.

Solvarmere er billige at fremstille i Malawi, hvor arbejdskraften er billig, derfor kan der blive råd til endnu en. Hidtil er hospitalets varme vand blevet opvarmet med elektricitet, hvad der er umådeligt dyrt i Afrika. De nye solvarmere er altså guld værd for hospitalet, der bruger masser af varmt vand.

To katolske skoler samler 55.000 kr. til indiske børn

Siden kredsen Trankebar-Venner i 1977 begyndte sit arbejde, har de samlet 55.365 kr. til indiske børn i St. Johns Skole og St. Thereses Skole i den tidligere danske koloni Trankebar. Gaverne kommer dels fra

enkeltpersoner, dels fra forskellige grupper. Heraf tegner Institut St. Joseph — den franske skole på Østerbro i København — sig for 22.835 kr. og Katolsk Centralskole sig for 2.370 kr.

Kirkespilkursus tilbydes unge og voksne

Kirkespiludvalget under Dansk Amatør Teater Samvirke, tilbyder et kirkespilkursus for unge og voksne, der arbejder med kristendomsundervisning og kirkeligt arbejde. Kurset omfatter 3 undervisningshold:

Dukkespil, hvor man skal arbejde med forskellige dukketyper og med en bibeltekst med henblik på børnegudstjenester. Der bliver mulighed for diskus-

sion omkring forskellige udtryksformer og pædagogiske overvejelser. Et andet undervisningshold vil arbejde med bibelmime og salmedramatisering. Her gennemgår man en bibeltekst og en salme med henblik på mimisk illustration. Og sidst værkstedsarbejde, hvor man i grupper laver indslag som kirkespil o. lign. til brug ved ungdomsgudstjenester. Herudover vil der være nogle fællesti-

mer med mimegymnastik, kropstræning, billeddannelse, mimiske udtryksformer, oplæsning og replikbehandling.

Henvendelse

Interesserede kan henvende sig til konsulent Asger Hulgaard, Blegevej 7, 8300 Odder.

kk

Bent Røschert og sønnen Michael hjælper smeden Sidi med den første solvarmer til hospitalet.

Ikke alt, hvad der står i messebogen, skal siges under en messe, og ikke alt det, som skulle siges, står der. Pater Dorn ser på de steder i messen, hvor der kan være anledning til, at præsten kommer med sine egne — „forhåbentligt velovervejede“ — ord.

Mere levende messeliturgi?

Her i bladet skrives der ret tit om liturgien, og af og til bruges citater fra officielle dokumenter for at underbygge de fremlagte synspunkter. Det er selvfølgelig helt i orden, men det kan være vildledende. De romerske dokumenter er ikke altid nemme at forstå, de trænger faktisk til at blive tolket af fagfolk. En sådan tolkning af dekretet og forordninger angående liturgien kan man bl.a. finde i tidsskriftet NOTITIÆ, der udgives af Vatikanets Kongregation for Liturgi.

I maj 1972 bragte dette tidsskrift en artikel om kreativitet i den moderne liturgi. Det er den artikel,

der har givet anledning til følgende overvejelser.

I koncils dokumentet om liturgien kan man finde disse ord (Constitution de sacra liturgia 22 §3): »Derfor må absolut ingen anden (dvs. end de instanser — nemlig Den apostoliske Stol og (under visse betingelser) biskopper — der er nævnt i §§ 1 og 2. Forf. anm.), heller ikke en præst, tilføje, udelade eller ændre noget i liturgien på egen autoritet«.

Præsten er ikke bundet til den trykte tekst

Når man læser et sådant citat, får man umiddelbart indtryk af, at en præst, når

han holder messe, er bundet på hænder og fødder, han må læse alt, hvad der står i messeteksterne, og hverken udelade eller tilføje noget, ej heller på nogen måde ændre på ordlyden eller rubrikkerne.

Sådan forholder det sig imidlertid slet ikke.

For det første står der mange steder rundt omkring i de forskellige ritualer: »med disse eller lignende ord«. Det kan kun betyde, at præsten ikke er bundet til den trykte tekst, men gerne må, eller i givet fald bør, finde på andre ord, når den konkrete situation lægger op til det. Et eksempel på dette findes i HERRENS BORD

straks i begyndelsen af messen, når præsten opfordrer til syndsbe kendelse.

Må finde passende ord

Lad os blive ved HERRENS BORD. Ser man nøje efter, vil man opdage, at der egentlig er flere steder, hvor præsten selv må finde på passende ord. Ved nærmere undersøgelse synes der at være gode grunde for den antagelse, at der alt i alt findes en kreativitet fra den celebrerende præsts side ikke bare er tilladt, men ligefrem forventes.

Ikke alt, hvad der står i

messebogen skal siges under en messe, og ikke alt det, som skulle siges, står der!

Lad os så se på de steder i messen, hvor der kan være anledning til, at præsten kommer med sine egne — forhåbentligt velovervejede — ord.

De indledende ord

1. Straks efter den rituelle hilsen i begyndelsen af messen er det ønskeligt, at præsten siger ganske kort noget om f.eks. dagens fest eller messens hovedtema, om de skriftsteder, der skal læses, eller om en side af eukaristien, som han vil uddybe i sin prædiken, eller lignende.

Disse indledende ord er ikke obligatoriske, men er ofte en hjælp til, at folk kan samle sig om det, de nu går ind til, eller at de på forhånd bliver opmærksomme på sammenhængen mellem de liturgiske bønner og skriftlæsningerne, og/eller mellem ordets liturgi og den eukaristiske handling.

Synsbe kendelse

2. Indbydelsen til syndsbe kendelse med nedkaldelse af Guds barmhjertighed kan ofte gå ud i ét med den første kommentar. Der er dog forskel mellem de to ting: det er overladt til præstens skøn, om han vil sige noget under pkt. 1 eller ej, hvorimod pkt. 2 kræves af liturgien, som da også leverer en model (»Lad os vedkende osv.«).

Selvfølgelig har præsten også lov til at bruge modellen, hvis han ikke kan finde på andet, men det er uden tvivl meningen, at ordene skal tilpasses de forskellige sammenhænge, i hvilke liturgien fejres. Modellen er formuleret sådan, at den kan anvendes ved enhver lejlighed, men netop fordi den er så ubestemt i sin form, bliver den

nemt til intetsigende rutine, når den anvendes både til en hverdagsmesse i fastetiden og en højmesse påskesøndag, til en messe for syge og en messe for børn...

Læsningerne

3. Kommentar inden læsningerne fra Den hellige Skrift. Nogle få velvalgte ord er her på deres plads for at placere teksterne i deres liturgiske sammenhæng eller belyse deres indhold eller pege på en hovedtanke i teksten, som tilhørerne på grund af tekstens art ikke har megen chance for at få fat i, når de bare hører selve teksten uden forudgående forklaring. Den samling skriftlæsninger (lektionar), som vi har til søndags- og festdagsmesser, giver en håndsrækning, idet alle læsninger og evangelier er forsynet med en overskrift — en nøglesætning hentet fra selve teksten.

Præsten er ikke på nogen måde forpligtet til hver gang at forudskikke nogle bemærkninger, for ofte taler teksterne for sig selv, endogså med en sådan kraft, at en kommentar nærmest ville virke distraherende. Det gælder især evangelieteksterne, hvorimod korte stykker fra brevene eller profeterne kan være svært forståelige uden nogen form for vejledning. Om præsten skal sige noget, vil naturligvis også afhænge af, om han læser messen for en almindelig blandet menighed eller for medlemmer af en bibelkreds, som i årevis har beskæftiget sig med bibelske tekster.

Forbønnerne

4. Forbønnerne. Det er præsten, der skal indlede og afslutte, og da der findes nogen faste former, må han selv finde frem til passende formuleringer.

5. Indbydelsen til bøn efter frembærelsen af brød og vin er påbudt men form len »Lad os forenes osv.« er en model, som det ikke er meningen skal gentages om og om igen. Her er en lejlighed til f.eks. i en sætning eller to at belyse et aspekt af gavernes symbolik, eller at genkalde hovedtanken fra prædikenen og knytte den til den eukaristiske handling osv. Selvfølgelig må præsten slutte med det rigtige stikord for at menigheden kan svare.

Præstationen

6. Hvis den lige omtalte chance ikke udnyttes, har præsten igen mulighed for en personlig henvendelse til menigheden inden det »Herren være med jer«, som indleder præfationen. Her gives der ingen model; det er overladt til præsten, om han vil sige noget, og hvad han vil sige. Liturgisk og pastoralt set vil en mere personlig henvendelse til den forsamlede menighed ofte være på sin plads netop her, hvor vi går ind i den højtideligste del af messen.

7. Indledningen til Fader vor. I HERRENS BORD har vi tre modeller, men præsten er ikke bundet til disse. I stedet for ru-

tinemæssigt at gentage en udenadlært formel, kan præsten f.eks. fremhæve et led i bønnen, som har særlig tilknytning til messens tema, eller gøre opmærksom på, at vi her begynder den umiddelbare forberedelse til kommunionen....

8. Fredshilsen. Der er ikke enighed herhjemme om formen for denne hilsen, og mange betvivler, om den overhovedet skal finde sted i almindelige sognemesser. Måske ville handlingen efterhånden synes mere meningsfuld, hvis præsten ved lejlighed motiverede den ud fra den konkrete situation. Det er f.eks. oplagt, at hvis en skriftlæsning har givet anledning til en prædiken om

Den moderne liturgi stiller store krav til præsten.

fred og forsonlighed (eller tilgivelse, samdrægtighed, tolerance el. lign.), og præsten sætter handlingen i relation til dette, så kan fredshilsenen opleves som relevant og meningsfyldt, som en gestus, der udtrykker accept af prædikens forkyndelse og måske siger nogle mere end den rent teoretiske, forstandsmæssige erkendelse af, at der burde herske fred og forsonlighed blandt kristne.

Kommunionen

9. Indbydelsen til kommunion. Her som andre steder gælder det at »Se det Guds Lam osv.« ikke slavisk skal gentages hver gang. Inspiration til en passende afveksling kan

undertiden hentes fra kommuniens verset. På visse fester — jul og påske er oplagte eksempler — ville det være naturligt med nogle få ord at knytte kommunionen til det mysterium, der fejres — menneskevoerden, opstandelsen osv. Den 28. maj i år fejrede vi her i landet festen for Kristi Legeme og Blod, og det var nærliggende at lade evangeliets ord lyde igen ved fremvisning af hostien: »Dette er det brød, som kommer ned fra Himlen, for at man skal spise af det og ikke dø« (Joh. 6,50), men det næste vers kunne lige så godt bruges.

10. Lige inden bortsendelsen er det mange steder blevet skik og brug at anbringe meddelelserne til menigheden. Det er også tilladt — og vil ofte være at anbefale — at præsten siger nogle afsluttende ord.

En mulig og forståelig reaktion på alt dette kunne være: »Skal vi så ha' hele 10 prædikener?« Svaret er (og ordene bruges her med ærbødighed i deres bogstavelige betydning!): »Gud bevare os!« Det er bestemt ikke meningen, det ville jo være skrækkeligt.

For det første vil der næppe nogensinde være rimelig grund til at benytte sig af alle 10 muligheder.

For det andet er der hver gang kun tale om nogle få (men forhåbentlig ram-mende) ord. De steder, hvor liturgien leverer en model, skulle det, præsten siger, være af omtrent samme længde. Visse andre steder kan det være nødvendigt med en lidt længere kommentar — f.eks. før skriftlæsningerne. (Til gengæld vil den indledende forklaring ofte betyde, at præsten kan gøre sin prædiken tilsvarende kortere!)

Liturgien stiller krav til præsten

For det tredje er en række små prædikener udelukket, fordi præsten åbenbart må tage hensyn til de forskellige punktets liturgiske form og funktion. En indbydelse til bøn skal ikke erstattes af en moraliserende sentens, eller »Se det Guds Lam« af et dogmatisk udsagn om realpræsensens!

Her rører vi imidlertid ved et betydeligt problem. Den moderne liturgi stiller store krav til præsten: til hans liturgiske sans, hans teologiske og eksegetiske viden, hans pastorale erfaring, hans fantasi og kreativitet — og til hans tid.

Det tager nemlig tid,

megen tid, at gennem-tænke — og gennemmeditere — en messes tekster og derpå formulere eller finde frem til et passende antal sætninger, der hverken siger for meget eller for lidt, som i stil og indhold glider ind i liturgien men samtidigt gør den mere levende, skaber forbindelse mellem præst og menighed, og hjælper alle til en fuld, aktiv ydre og indre deltagelse i kirkens gudsdyrkelse.

Jo, hvis den nye liturgi skal virke efter kirkens hensigt, skal der meget til. Nogle præster har en medfødt (eller måske tillært) evne til at gøre liturgien levende. Man skal ikke klandre de øvrige, som ikke kan leve op til kirkens forventninger — »kirken« har heller ikke givet dem nogen uddannelse dertil!

L.O. Dorn

NOTITIÆ, Commentarii ad nuntia et studia de re liturgica edenda cura Sacrae Congregationis pro Cultu Divino, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano — Artiklen »Créativité dans la liturgie d'aujourd'hui« af G. Fontaine findes i nummeret for maj 1972 s. 151.

Mit første møde med Paul VI

Knud Ballin fortæller om grundlæggelsen af den katolske verdensbevægelse for udvandring

Monsignore Montini, klædt i prælatens smukke og enkle dragt med den skønne violette kappe og en kostbar mappe under armen, ventede som vi andre foran pave Pius XIs arbejdsværelse, dengang arbejdet i den internationale organisation for udvandrere skulle sættes i gang. Vi blev præsenteret for Mgr. Montini, og han syntes at være vel kendt med vore anliggender i efterkrigsårenes verdensomfattende vandrebevægelser.

På mange måder havde Vatikanet været med til at lægge de rædselsfulde sår,

som Anden Verdenskrig havde efterladt. Men Monsignore Montini, den senere Pave Paul VI, havde et særligt område, som han viede mange kræfter i de år, og som han med varm interesse fulgte hele sit liv indtil de allersidste år. Det var flytningene, det var udvandrerne, og det var disse menneskers allervigtigste basis for en menneskeværdig tilværelse: et nyt hjem.

Med de forbindelser, han havde, og med de verdens-erfarne mennesker, som omgav Vatikanet, var han i stand til at koordinere udvandringsproblemerne,

samarbejdet mellem de lande, som havde et enormt antal udlændinge, fremmedarbejdere, tvangsarbejdere og flygtninge og de store oversøiske lande. Herigennem skabte han et hjem og en tilværelse for hundrede tusinder af mennesker, og denne kærlighedsgerning er blevet fortsat, således at den organisation, som Monsignore Montini var med til at danne, nu gennemsnitligt hvert år skaffer 25—30.000 mennesker en ny hjemstavn og en sikret fremtid.

Her — som på adskillige andre områder — har kirken i årene op til vor tid skaffet sig et alibi som de fattiges kirke — en stilling, som har bragt den mange fjender, men endnu flere venner, som tidligere måtte spejdes forgæves efter opfyldelsen af biblens ord: Caritas Christi urget nos — Kristi kærlighed brænder i os.

Knud Ballin

Pave Johannes XXIII med sin efterfølger kardinal Montini.

Spejderføreres møde med pave Paul VI

Der findes en bog i mit bibliotek, hvor pavernes udtalelser i audienser, store møder og små kredse er optegnet. Baden Powells navn var ikke ukendt for pave Paul VI.

Det var en overraskelse

at opleve katolske spejderføreres møde med pave Paul dagen efter hans 50-års præstjubilæum, som blandt andet blev fejret med 260 diakoners præstevise på Peterspladsen. Det var en træt mand, som

dagen derefter modtog spejderførere fra den store verden, og alle havde vi ventet en formel og venlig modtagelse, men blev højst overraskede, da den allerede dengang alderstegnede mand indledte samværet med at diskutere med vore førere. Der taltes her om det berettigede eller umulige i at anvende en pædagogisk metode i ungdomsarbejdet — en metode skabt for et halvt hundrede år siden — overfor en så forandret ungdom som den, der lever i vor tid. Indholdet af diskussionen kom klart og levende til udtryk i den tale, som pave Paul holdt til os, hvor han ikke fulgte en forud skrevet tekst. Den glæde og optimisme i spejderarbejdet, som dets repræsentanter udtrykte, virkede stærkt på hans hjertevarme gemyt.

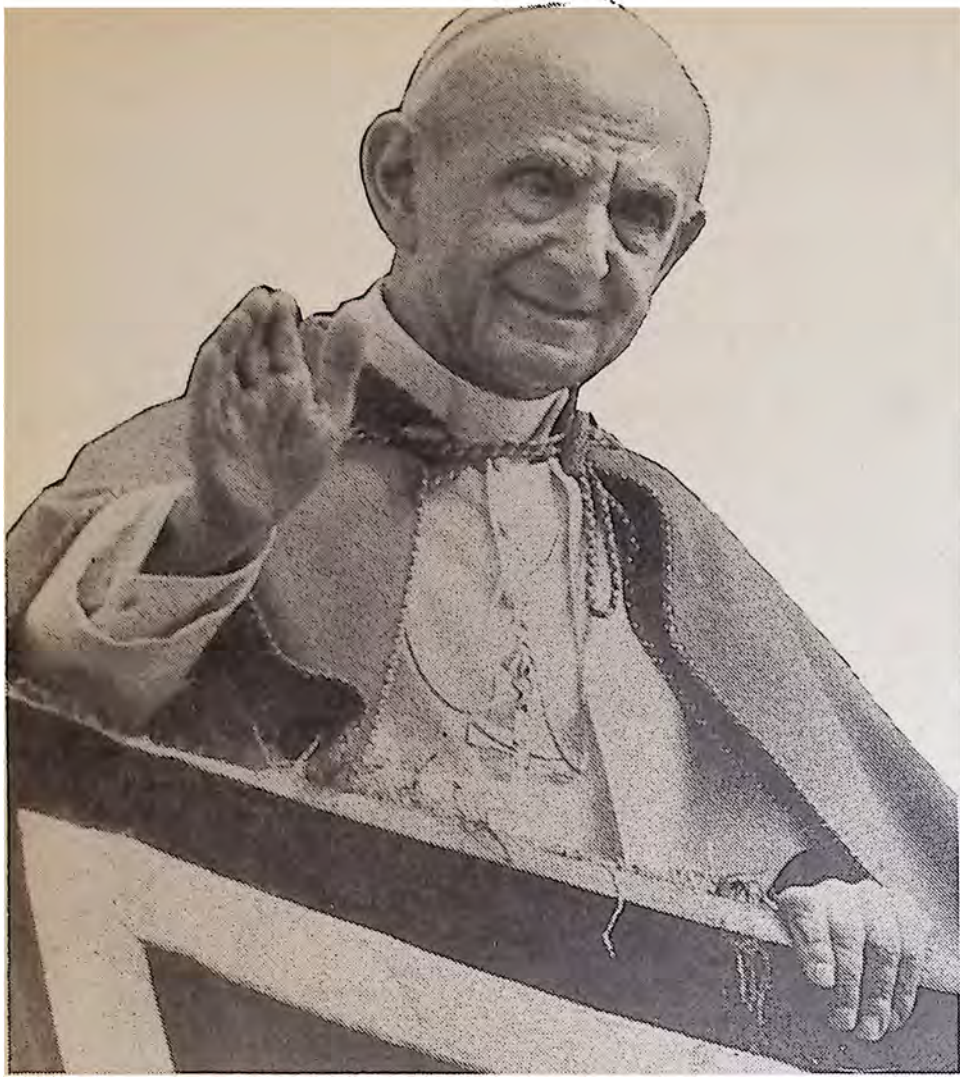
Efter sin tale ønskede pave Paul ikke et stift bilde af opstillede spejderledere, men stillede sig midt blandt os og lod sig fotografere hilsende på denne kreds af ungdomsledere som på sine gode medarbejdere. Det var simpelt-hen en uforglemmelig oplevelse.

Knud Ballin

ALM. BRAND AF 1792

AL SKADEFORSIKRING

Hovedkontor: Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon (02) 87 33 22

Pave Paul VI's

Fra pressebureauet Kipa bringer vi her i oversættelse pave Paul VI's offentliggjorte testamente, der indledes: »Nogle bemærkninger i forbindelse med mit testamente Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen«.

1. — I Kristi lys, der er det eneste, der oplyser alt — og derfor med ydmyg og glad tillid — retter jeg mit blik mod dødens mysterium og det, der følger efter den. Jeg fornemmer den sandhed, der altid har kastet sit lys fra dette mysterium hen over mit nuværende liv, og jeg priser dødens Besejrer, fordi han har spredt mørket og ladet lyset skinne frem.

Over for døden, denne totale og endegyldige befrielse fra det jordiske liv, føler jeg, at det er min pligt at prise den gave, den lykke, den skønhed og bestemmelse, der har været ved denne tilværelse. Herre, jeg takker dig, fordi du kaldte mig til livet, men endnu mere fordi du bestemte mig til at være kristen, til at være genfødt og til livet i dets fylde.

På samme måde føler jeg, at det er min pligt at takke og velsigne dem, der gav mig det liv, som du har skænket mig, og alle dine gaver og førte mig ind i livet (jeg velsigner mine forældre!). De opdrog mig, elskede mig, tog sig af mig, de omgav mig med gode eksempler, omsorg, hengivenhed, godhed, imødekommenhed, venskab, tro og kærlighed. Jeg betragter med ærbødighed de naturlige og åndelige for-

hold, hvorfra mit beskedne liv er vokset frem, som har hjulpet det, givet det kraft og mening. Hvor mange gaver, hvor mange store og smukke ting, hvor stort et håb har jeg ikke fået i denne verden!

Nu da dagen hælder og alt ender, da dette pragtfulde og dramatiske jordiske-timelige scenari er ved at svinde bort for mig — hvordan skal jeg da takke dig, Herre ikke blot for det naturlige livs gave, men også for troens og nådens endnu større gave, der til slut er den eneste, jeg kan søge tilflugt i? Hvordan skal jeg prise dig tilstrækkeligt, Herre, for din godhed, thi næppe var jeg trådt ind i verden, før jeg blev optaget i den katolske kirkes gådefulde verden? Hvordan skal jeg takke dig for, at jeg blev kaldet og indsat til at være Kristi præst? Hvordan skal jeg prise dig for at du gav mig den glæde og den opgave at tjene sjælene, brødrene, de unge, de gamle, Guds folk, og at der blev mig den ufortjente ære til del at tjene den hellige kirke, først i Rom ved paven side, derpå i Milano som ærkebiskop på den alt for ophøjede stol, der havde tilhørt den hellige Ambrosius og Karl (Borromæus), og til sidst på

den højeste og helligste stol, Peters stol? In aeternum Domini misericordias cantabo.

Jeg hilser og velsigner alle, som jeg har mødt på min jordiske pilgrimsfærd: mine medarbejdere, rådgivere og venner — de var så mange, og de var så gode, så gavmilde og kærlige! Velsignet være de, der tog imod min tjeneste og var mine sønner og brødre i Herren!

Jer, Lodovico og Francesco, mine kødelige og åndelige brødre, og alle jer kære derhjemme, jer sender jeg min hilsen med fred og velsignelse. I har aldrig bedt mig om noget eller modtaget nogen jordisk gunst fra mig. I har altid givet mig et eksempel på menneskelig og kristen godhed. I har forstået mig, I var så takfulde og kærlige, og frem for alt har I hjulpet mig til i dette jordiske liv at søge vejen til det fremtidige liv.

Tankerne går tilbage og når længere ud. Jeg ved, at denne afsked ikke kan blive lykkelig, hvis jeg ikke beder dem om tilgivelse, som jeg har såret, som jeg har nægtet en tjeneste, som jeg ikke har elsket nok. På samme måde skænker jeg også min tilgivelse til enhver, der har ønsket den: Herrens fred

være med os. Og jeg føler, at kirken omgiver mig. Å, du hellige kirke, du, én, katolsk og apostolsk kirke, modtag min velsignelse som det højeste tegn på min kærlighed.

Min mest faderlige og mest omfattende velsignelse gælder dig Rom, den hellige Peters og Kristi stedfortræderes bispedømme, som er så dyrebar for denne den ringeste af Guds tjeneres tjener. Gid du, hele jordens by, altid — så længe verden består — må huske dit gådefulde kald og forstå med menneskelig godhed og kristen tro at leve op til din åndelige og verdensomspændende sendelse.

Og alle jer, mine ærede brødre i bispeembedet, sender jeg min kærlige og ærbødige hilsen. Jeg er ét med jer i den ene tro, den samme kærlighed og den fælles apostolske indsats i evangeliets tjeneste for at opbygge Kristi kirke og for hele menneskeheden vel. Til alle præster, ordensfolk, til de studerende i vore seminarier, til alle troende og aktive katolikker, til de unge, de lidende, de fattige, til dem, der søger efter sandhed og retfærdighed — til jer alle sender paven, der dør, sin velsignelse.

Med særlig agtelse og anerkendelse vender jeg mig til kardinalerne og hele den romerske kurie. Over for jer, der står mig så nær, bekender jeg højtideligt vor tro, begrundet vort håb og priser den kærlighed, der aldrig dør. Ydmygt tager jeg imod den død, som Gud i sin vilje har bestemt mig. Samtidigt påkalder jeg Herrens store barmhjertighed og bønfaller om Guds moder Marias, englens og helgenernes forbøn og anbefaler min sjæl til alle gode menneskers bønner.

2. — Jeg indsætter pavestolen som min universarving. Dertil er jeg forpligtet af taknemlighed og kærlighed. Undtaget her-

fra er de neden for nævnte dispositioner.

3. — eksekutor skal min privatsekretær være. Han skal rådføre sig med statssekretariatet og rette sig efter de gældende lovbestemmelser og god kirkelig sædvane.

4. — hvad de verdslige ting angår, så har jeg det forsæt at dø fattig og på den måde forenkle alle hermed forbundne problemer.

Hvad jeg i øvrigt endnu ejer af fast- og løsøre, som stammer fra familien, skal mine brødre Lodovico og Francesco frit råde over. Jeg beder om nogle messer for min sjæl og for vore afdøde. De skal give noget til nødlidende mennesker og til caritative institutioner. Af de ting, andagtsgenstande eller bøger, der har tilhørt mig, skal de selv beholde et og andet og give noget til mennesker, der fortjener og ønsker det. De skal tilintetgøre alle mine personlige optegnelser, notesbøger, min korrespondance og mine dokumenter.

Over alt andet, som man kan betegne som mit, skal min privatsekretær som eksekutor disponere. Han skal selv beholde nogle ting til minde om mig og give nogle småting til de nærmeste venner til erindring. Jeg ønsker, at alle mine håndskrevne optegnelser og notater bliver tilintetgjort, og at al post — af åndelig og fortrolig karakter —, der er indløbet til mig, må blive brændt, hvis det da ikke er bestemt til oplysning for andre. Hvis eksekutor ikke kan varetage dette, beder jeg statssekretariatet overtage denne opgave.

5. — jeg anbefaler indtrængende, at der — i den udstrækning det er muligt — bliver givet rigelige almisser for min sjæls frelse.

Hvad bisættelsen angår, beder jeg om, at den må blive værdig og enkel (man

skal afskaffe den hidtil ved pavelige bisættelser brugte katafalk og erstatte den med en beskeden og værdig bære).

Graven: Jeg ville gerne have, at den bliver virkeligt nede i jorden og forsynes med et beskedent tegn, der angiver stedet og indbyder til kristen andagt. Ikke noget monument over mig.

6. — Hvad det vigtigste angår, mens jeg tager afsked med denne verden og går frem mod Guds dom og barmhjertighed: Der er meget, så uhyre meget, jeg gerne ville sige. Om kirken situation: Gid den må have hørt et og andet af de ord, som jeg alvorligt og kærligt har rettet til den. Om koncilet: Gid man vil sørge for at føre det til en god afslutning og for omhyggeligt at udføre dets forskrifter. Om økumenismen: Gid man vil fortsætte det tilnærmedesarbejde, der er i gang mellem de adskilte brødre og gøre det med megen forståelse, tålmodighed og stor kærlighed — uden at fravige den sande katolske lære. Om verden: Man skal ikke tro, at man gavner den, når man overtager dens tankegang, adfærdsmåder og smag, men derimod når man studerer den, elsker og tjener den.

Jeg lukker mine øjne på denne smertefulde, dramatiske og storslåede jord og nedkalder endnu engang Guds godhed over den. Endnu engang velsigner jeg alle, især Rom, Milano og Brescia. En særlig velsignelse sender jeg til Det hellige Land, Jesu land, hvor jeg var som en troens og fredens pilgrim.

Min apostolske velsignelse til kirken, den så højt elskede katolske kirke, hele menneskeheden.

Og så: In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum — jeg

Paulus pp VI
givet i Rom ved St. Peter, 30. juni 1965 i det 3. år af mit pontificat.

testamente

f Ruth Plum
med ordene:
In nomine

Øverst: Pave Paul VI's legeme anbragt på åben bære under lit de parade i Peterskirken.
I midten: 100.000 mennesker deltog i begravelseshøjtideligheden på Peterspladsen og yderligere 25.000 i selve Peterskirken. Blandt dem var repræsentanter for 13 ikke katolske kirkesamfund, 9 internationale organisationer, bl.a. FN's generalsekretær Kurt Waldheim og regeringsdelegationer fra 95 lande. Kardinal Carlo Confalonieri (til venstre på billedet) ledede som ældste i kardinalkollegiet højtideligheden og den efterfølgende messe.
Nederst: Pave Paul VI's gravkapel under Peterskirkens højre sideskib. Gravstenen bærer indskriften »Paulus PP. VI« og et Kristusmonogram. Den eneste udsmykning er 3 relieffer på bagvæggen af renaissance-billedhuggeren Donatello. I midten Gudsmoder med Jesusbarnet, og på hver side en helgenfigur.

Supplerende noter til testamentet

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.

Magnificat anima mea Dominum. Maria!

Jeg tror, jeg håber, jeg elsker, i Kristus.

Jeg takker alle, der har været gode ved mig.

Jeg beder alle dem om tilgivelse, som jeg ikke har været god imod. Alle byder jeg fred i Herren.

Jeg sender hilsner til min kære bror Lodovico og til alle mine slægtninge og venner og til alle, der har taget imod min tjeneste. Tak til alle mine medarbejdere. Særlig tak til statssekretariatet.

Med særlig kærlighed velsigner jeg Brescia, Milano, Rom, hele kirken. Quam dilecta tabernacula tua, Domine!

Alt, hvad jeg ejer, tilhører den hellige stol.

Jeg beder min privatsekretær, den kære don Pasquale Macchi om at sørge for nogle gudstjenester for

min sjæls frelse, og for at der gøres noget godt for nogle. Af de bøger og genstande, der har tilhørt mig, skal han beholde nogle til minde om mig og give noget til mine gode venner.

Jeg ønsker ingen kostbar grav.

Nogle bønner om, at Gud vil forunde mig sin barmhjertighed.

In te, Domine, speravi. Amen. Alleluja.

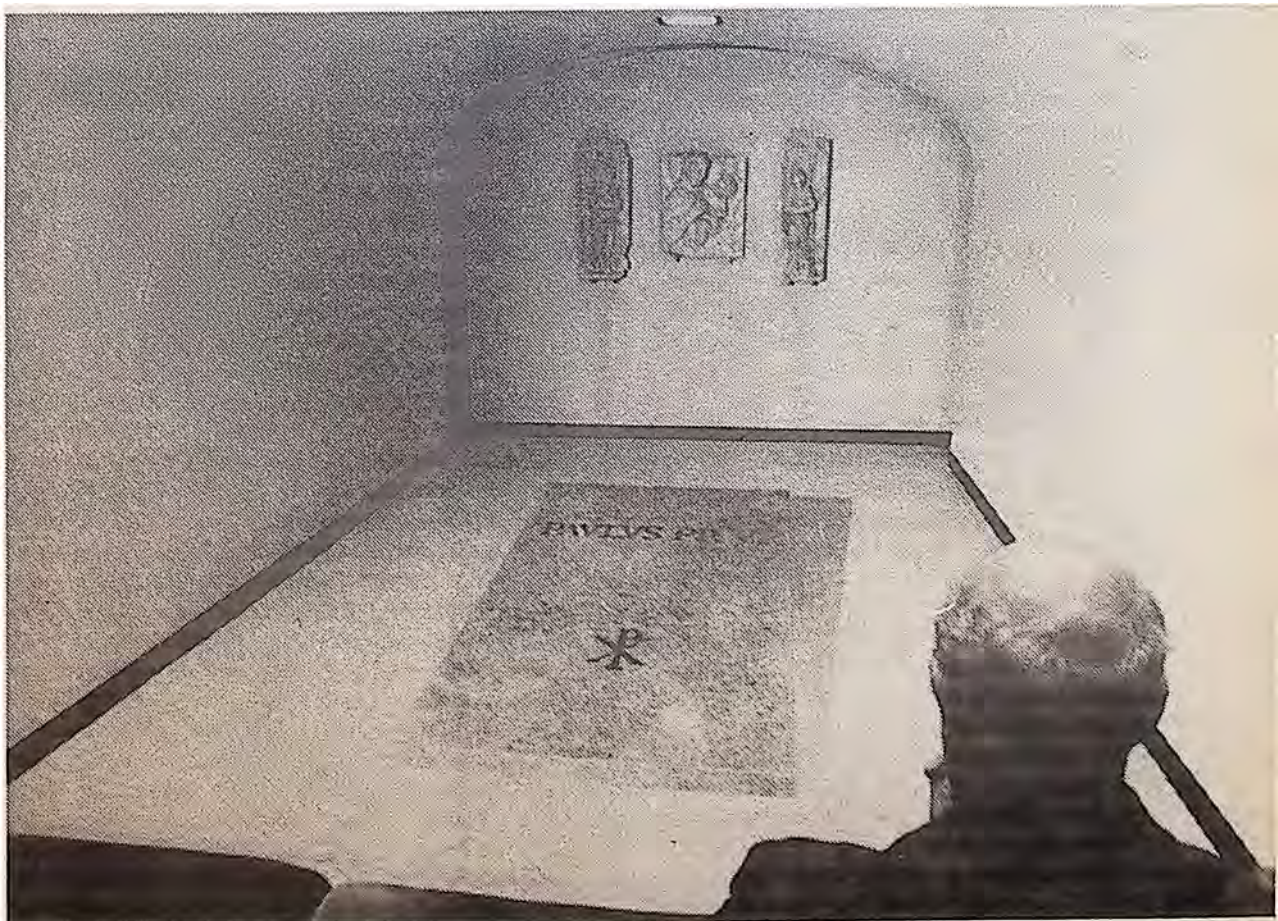
Min velsignelse til alle, in nomine Domini.

Paulus pp VI
Castelgandolfo, 16. september 1972, kl. 7.30.

Supplement til mine testamentariske dispositioner.

Jeg ønsker, at min bisættelse bliver ganske enkel. Jeg ønsker hverken en kostbar grav eller nogen form for monument. Nogle gudstjenester for min sjæls frelse (godgørende gerninger og bønner).

Paulus pp VI
14. juli 1973.

Mere end 700 katolikker deltog i sommerens

Der er tradition for, at børnene og de unge inddrages i messens liturgiske forberedelser. Her er børnene i gang med et kirkespil, som illustrerer dagens læsning. Billedet er fra børnelejr 1 på Øm.

DUK's 3 børnelejre havde igen i år fuld tilslutning med i alt 130 deltagere i alderen 7-13 år. Her ses børn fra børnelejr 1 udenfor Ømborgen.

De to 9 dages juniorlejre på Øm samlede 100 deltagere i alderen 14-18 år. Temaet for lejrene var kærlighed, et emne, som de unge fandt spændende at arbejde med. DUK's sommerarrangementer fik deltagelse af ialt 500 børn, unge og voksne. Her er en situation fra juniorlejr 1 ved det altid optagne bordtennisbord.

34 børn fra Søborg besøgte Skt. Vincent kirke

Vi har tidligere fortalt om, hvordan religionsundervisningen i Søborg er arrangeret i samarbejde med Sakramentskirken. Sidst fortalte vi om en af de dejlige ture vi havde til Asserbo.

I år havde vi afslutning på undervisningen med en herlig tur til Helsingør til Skt. Vincent Kirke.

Søstrener deroppe havde lånt os haven, og den del af huset vi havde brug for — og i det pragtfulde vejr, var det kun køkken og toiletterne, der blev brug for.

Vi startede med 34 børn

fra Nørreport Station med »futtog« til Helsingør — og det var en herlig tur, med kneben siddeplads — men på gangene kunne man sidde og synge og hygge sig.

Efter at have spist vor medbragte mad, tog vi en tur til stranden, hvor vi gik i vandet og legede. Efter nogle timers forløb marcherede vi i trop til Teknisk Museum, hvor børnene naturligvis straks gik »ombord« i det dejlige lokomotiv, der står udenfor museet.

Kl. 17 var vi »hjemme« og pastor Meertens holdt messe for de voksne, mens børnene hvilede sig eller legede.

Medens bål til bålstege pølser og snobrød blev gjort klar, havde vi oplæsning af en »rigtig« skuespillerinde.

Kl. ca. 19 holdt Steffen andagt for børn og voksne, hvorefter vi drog til toget, der bragte os velholdent tilbage til Nørreport, efter en pragtfuld dag.

Kate Christiansen

Ministranter til Tyskland

Fejrede deres 6 års »fødselsdag«

Det var med stor glæde, at ministrantgruppen ved Vor Frue kirke i Næstved kunne fejre deres 6 års »fødselsdag« med en rejse til Hamburg, hvor vi var gæster hos p. Rehmer Panther og hans menighed ved St. Erich Kirche. I rejsen deltog vor sognepræst p. Josef Völk samt nogle af menighedens unge og ministranter fra Vordingborg og Maribo. Vi var i alt 26 personer.

På bytur i Hamburg

Vi startede fredag formiddag den 9. juni fra Næstved med en lille bus. Humøret var højt fra begyndelsen og det holdt sig lige til Hamburg, hvortil vi ankom kl. ca. 19.30. Vi blev modtaget af p. Panther samt af forskellige menighedsmedlemmer. Pigerne blev indkvarteret privat, mens drengene og mændene skulle bo i præstegården. Efter ankomsten var der spisning i menighedssalen, retten bestod af virkelig gode havegrillede pølser med brød og ketchup. Alle var trætte efter rejsen, men alligevel blev der først ro henad midnat.

Lørdag formiddag tog vi alle til byen, pigerne for at gå på indkøb, drengene for at se det 271,5 meter høje Fernsehturm med den roterende udsigtsrestaurant.

Udsigten var simpelthen fantastisk.

Der blev også tid til at se på kirker, inden vi alle mødtes ved landgangsbro 2, hvor et lille fartøj var reserveret til os. Havnerundfarten varede i 2 timer, så vi kunne hvile de trætte fødder. Vi sejlede gennem sluser og så skibe fra alle verdensdele, og det virkede meget imponerende.

Efter aftensmaden tog vi alle til Hamburgs »grønne hjerte«, den store park »Planten und Blumen«. Der overværede vi en »koncert« med lys- og vandørgelet. Det var en pragtfuld oplevelse, og sikken et syn. I parken er der forskellige vandspil for børn, og drengene havde travlt med dem. Et par af dem blev temmelig våde, så vi måtte tage hjem hurtigt, men da vi nåede busserne, manglede vi 2 drenge. De blev dog hurtigt fundet, så vi kunne køre hjem.

Tidligt søndag morgen tog pigerne sammen med vores chauffør og nogle af vore tyske værtsfolk til havnen, hvor det ugentlige »Fischmarkt« blev afholdt. Der kunne man købe alt mellem himmel og jord.

Venskaber knyttet

Kl. 10.00 deltog alle i messen. St. Erich Kirche er bygget i 1961 og hører altså til de mere moderne kirker. Menigheden tæller

omkring 2600 sjæle, og blev af p. Panther beskrevet som meget trofaste mod deres kirke. Det er et udpræget arbejderkvarter, hvor der er et godt sammenhold og stor hjælpsomhed. Kirken havde 28 ministranter, deraf 7 piger. 6 af vore ministranter gjorde altertjeneste sammen med 6 af kirkens ministranter. P. Völk holdt prædikenen og 3 af vore unge piger læste dagens tekster og forbønner på tysk. Efter messen var der menigheds-kaffe, og drengene blev alle inviteret til at spise hos familier i menigheden.

Først på eftermiddagen kørte vi en tur til Frihavnen og gennem Elbtunnelen. Kaffe og kager ventede os ved hjemkomsten.

Kl. 16.00 kom så det tunge øjeblik, da vi måtte tage afsked med vore tyske værter. Selvom vi kun havde været sammen i 3 dage, så var venskaber blevet knyttet, og det var med vemod, vi sagde farvel til vore værtsfolk, der på uforglemmelig vis havde givet os nogle dejlige dage.

Rejsen hjem forløb godt og vi var atter i Næstved kl. 23.00, en stor oplevelse rigere. Vi havde mødt en gæstfrihed og en hjertevarme, som fik os til at føle en taknemmelighed over at have fået lov til at opleve et ægte katolsk fællesskab.

Gabriella Szirmai og Kurt Christensen

Som en stor familie...

Store børn, små børn — unge, ældre, enlige, ægtepar, høje, lave, tykke og tynde, ialt en broget flok på 50 voksne og 20 børn var i weekenden den 2.—4. juni samlet i KFUM og K-spejdernes hytte i Flamsted. Men på trods af vor forskellighed formåede denne weekends fællesskab alligevel at bringe os sammen, så vi følte os som én stor familie.

Menigheden fra Skt. Mariæ Kirke i Ålborg havde vejret med sig på menighedsweekenden. Heden kunne til tider synes næsten ulidelig. Heldigvis havde nogle forældre været så forudseende at tage deres havespreder med, så børnene af og til kunne afkøle sig. De voksne klarede varmen ved at holde sig i skyggen eller en gang imellem at stille sig ind under en kold bruser.

Fællesskab

Hyttens i Flamsted-skoven ligger i hjertet af Nordjyllands skønne natur. Vi var på alle sider omgivet af skovbevoksede bakker, og havde stedet ikke ligget mindre end en halv times kørsel fra Ålborgs centrum, kunne man egentlig godt have troet, vi befandt os et sted i Alperne.

Selv om alt det udvendige således var så smukt og godt, som det kunne være, var denne weekends største oplevelse alligevel for mig fællesskabet i menigheden. Varme vibrationer strømmede imellem mennesker, og vi var som en stor familie — allesammen Guds børn og brødre og søstre for hinanden.

Ustandselig blev man mindet om, at vor forskellighed ikke har den store betydning, men at det drejer sig om vor holdning til hinanden. Et tema, som fredag aftens film også kredsedede om. Filmen handlede om en flok unge afrikanere, der på deres måde videregav deres oplevelse af påsketemæet.

Lejrbål for børnene

Flamsted-weekenden indledtes med en aftenmesse omkring det store bord i samlingsstuen. Derefter spiste vi samme sted vore medbragte madkurve. Før filmen var der lejrbål med børnene.

En del ældre menighedsmedlemmer foretrak at køre til Ålborg for at sove i egne senge. Det samme gjorde familier med små børn. Andre sov i den nyrestaurerede hytte eller i telt.

Lørdag morgen var der messe i Guds fri natur. Prædiken formede sig som en billedmeditation, som både børn og voksne kunne være med i. Efter messen var der fællesskab med børnene. Til lejligheden var indkøbt en del spændende legetøj, som ikke mindst de voksne havde stor fornøjelse af. Heldigvis var der i menigheden en dame, der kunne oversætte spilleregler fra hollandsk til dansk, ellers havde vi aldrig fundet ud af, hvordan vi skulle bære os ad.

Debat og diskussion

Efter middagen og en kort siesta gik vi over til weekendens foredrag og

diskussion. Lektor Per Dolmer, Nørresundby, gav et oplæg til diskussion. Han udkastede den provokation, at menigheden i Nordjylland er en menighed på krykker, hvis man har den opfattelse, at katolikker i udlandet skal klare det hele for os her nordpå, fordi vi måske stadig føler os som menighed i en slags missionsmark i lighed med buskmænd og hottentoter, og hvis man har den opfattelse, at vi lever i et kristent samfund, og derfor som menighed kan regne med at blive støttet af staten eller samfundets almindelige velvilje mod kristendommen.

Vi har ansvaret

Hvad forholdet til samfundet angår, skildrede han kirkens forhold til den romerske stat de sidste år før Constantins sejr i 312, som betød statens anerkendelse af kirken. Per Dolmer påstod, at vi nu bevæger os den modsatte vej fra et samfund, der har anerkendt kirke og kristendom, til et samfund, der som det romerske ved givet lejlighed forfølger de kristne. Kirken eller den lokale menighed kan derfor ikke støtte sin tilværelse på, at »vi lever jo dog i et kristent samfund«. Nej, hvem andre end os selv skal tage ansvar for at være katolsk kirke i Nordjylland, sagde Per Dolmer.

Foredragsholderen mente endvidere, at man kunne drage visse paralleller mellem datiden og vor tids forhold og stillede i den forbindelse fem spørgsmål til menigheden.

Valfarten til Øm havde igen i år stor tilslutning med omkring 1100 deltagere fra menighederne i Jylland og på Fyn. Processionen gik fra De små Søstre til Ømborgen. Temaet for valfarten var »Guds omsorg — vor angst«.

Et af dem lød: Hvor findes der spor af kristendommen i det officielle samfund — og hvor finder man det modsatte, ligeglæthed eller direkte foragt for kristendommen?

De mange mennesker inddelte sig i grupper og arbejdede eftermiddagen igennem med disse spørgsmål. Slutteligt mundede plenum ud i spørgsmålet:

Hvordan vi i det daglige, i den hverdag vi lever og fungerer i lytter til Guds stemme.

Efter aftensmåltidet bestående af alt det, der var blevet tilovers fra middag og mere til, var der fest-lejrbål. Ikke mindst takket være menighedsintertainer Bent Larsens strålende humor og fantasi blev stemningen skruet endnu et par

grader i vejret, og med myggene sværmende om ørerne blev der festet, sunget og spillet til vi forholdsvis tidligt gik dødtrætte i seng.

Søndagens program var en fællesvalfart til Øm. En værdig og skøn afslutning på et fællesskab, som voksede og blev stærkere af, at vi lærte hinanden bedre at kende.

AC til renæssancebal

AC's forårssæson sluttede med et renæssancebal på Ledreborg Slot. Den 2. juni fyldtes slottets familie-sal af renæssanceklædte mennesker til tonerne af den tids musik og danse. Camerata Hafniensis spillede og en renæssancedansgruppe førte an i dansen. Det blev en festlig afslutning på vinterens og forårets arbejde.

I salzburg

AC's Salzburg-tur foregik i tiden 14.—30. juli. I den første weekend besøgte AC sine venner i Würzburg under ledelse af prælat dr. Holzappel og retsformand Franz Barwasser. Derpå gennemgik man rejsens emne: Værdier, rettigheder og normer i en bjerghytte i Alberschwende (Vorarlberg/Østrig). Her så danskerne, hvordan den stedlige sognepræst var i stand til at samle børn og unge til en normal søndagsmesse, så de udgjorde 25 pct. af kirkegængerne. Den sidste uge var afsat til Salzburg Hochschulwochen. Her var der knap 1000 delta-

gere, hvoraf halvdelen var unge studerende. De danske deltagere fik kontakt med mange af disse unge

og fandt ugen berigende for deres eget katolske sammenhold.

Richardt Hansen

Fra renæssanceballet på Ledreborg Slot

Udendørs gudstjenesten fra Ålborg menighedsarrangement i Flamstedskoven i Nordjylland.

Stillinger tilbydes

Økonoma m/k

Mindre institution på Østerbro søger økonoma fra 1. oktober d.å.
Indkøb og madlavning til 10 personer, mandag-fredag. Løn efter gældende tarif.
Henvendelse på 01-20 93 37 kl. 9-10 eller skriftligt til
Niels Steensens Kollegium, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø.

Møder og arrangementer

Det kristne arbejdsfællesskab

Der afholdes **stiftende fællesmøde** lørdag d. 9. sept. kl. 14.00 i Baghuset ved siden af den katolske kirke, Nygade 6A, over gården, 3000 Helsingør.
Der vil blive givet et kort oplæg om fællesskabets ide, hvorefter der holdes fællesdrøftelse om de fremmødtes tanker og ønsker, om tro og arbejde.

Sakramentskirkens Bazar

Søndag d. 1. oktober kl. 11-18 i kirkens krypt.
Vi beder om gaver. Vi beder om hjælpere.
Vi indbyder til stort salg, til forfriskninger og megen spøg.

Katolsk tro i dag — og alle dage

En møderække ved Mgr. Kjeld Geertz-Hansen den 1. onsdag i måneden kl. 19.45 i Menighedssalen, Bredgade 67A, 2. Første gang den 4. oktober.

Forskellige væsentlige emner behandles såsom: Tradition og traditioner, Pavens primat o.s.v.
Derefter kaffebord og spørgetid.

Tilmelding til Mgr. Kjeld Geertz-Hansen, Rygårdsvænget 1, 2900 Hellerup, Tlf. HE 3628, bedst kl. 11-12.

De unges trosbeskræftelse 1979

Forberedelseskursus for København og omegn

Det fælles forberedelseskursus arrangeres af Religions-pædagogisk Udvalg i samarbejde med Katedralskolen og en række menigheder i det storkøbenhavnse område.

I år begynder dette kursus **lørdag den 11. november**.

Der undervises på i alt 13 lørdage (normalt fra kl. 10-12), sidste gang lørdag d. 31. marts 1979. Der gives desuden tilbud om weekendophold den 20. - 23. april.

Trosbeskræftelsen finder sted søndag d. 29. april 1979.

Forældre, der ønsker at tilmelde et barn, indbydes til et orienterende møde enten **mandag d. 2. oktober kl. 19.30** eller **onsdag d. 11. oktober kl. 19.30**. Tilmeldingen (dåbsattesten bedes medbragt) sker ved disse møder, der i øvrigt kun har interesse for de voksne og ikke for de unge.

Disse møder ligesom selve kurset holdes på **Niels Steensens Gymnasium** (indgang: Jagtvej 183 B).

Obs: Der gøres opmærksom på, at kun unge, der er fyldt 14 år inden den 1. november, kan deltage i dette kursus.

På udvalgets vegne
L. O. Dorn S.J.

DKKF Lørdagsklubben

Den 23. september kl. 15 begynder vi igen med samvær i Jesu Hjerter kirkes Den grønne sal, Stenogade 4A.

Program vil blive sendt til hvert medlem.
På glædeligt gensyn
Margot Petersen

Høstfest i Roskilde

Lørdag den 23. september kl. 18 i skolens kantine.
Vi tager madkurven med, øl og vand kan købes.
Efter festen danser vi og hygger os ved kaffebordet.
Entre 10 kr.

Vel mødt!
Sct. Laurentii sogn
Roskilde

Det sker på Magleås i september

Fredegang den 8. til søndag den 10. september:
Skandinaviske Social-etiske konference om de menneskelige aspekter i ressourceforbruget
v/sognepræst i Christians Kirke
Johan Elkjær Nissen

Fredegang den 15. til søndag den 18. september:
En gruppe damer fra Katholisches Müttergenesungsheim »Marienhof«, Nottuln, besøger Danmark.

Tirsdag den 19. til fredag den 22. september:
Teologiske samtaler (Efter-Louvenberg) for de nordiske lande, Skotland og den nordelbiske Kirke.
Arrangør: Det mellemkirkelige Råd v/pastor Johs. Langhoff.

Fredegang den 22. og lørdag den 23. september:
Forretningsudvalget afholder weekend møde

Magleås: Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.
Tlf. (02) 81 07 15
Kontortid: mandag-fredag kl. 10-14
Tlf. til gæster (02) 81 10 60.

UNA VOCE SCANDIA-RETRÆTE

6., 7. og 8. oktober.

Også i år vil vi forsøge gennemført en Una Voce-efterårsretræte på det jyske fastland. Da det i år har vist sig umuligt at få plads på Søstrup, har vi med taknemmelighed taget imod et tilbud fra pastor Oppermann — som også i år vil stå for den åndelige ledelse — til at afholde arrangementet i Bovrup. For den som ikke kender forholdene nærmere dér, kan det oplyses, at pastor Oppermann bor i et dejligt og meget rummeligt hus med kapel, som egner sig fortrinligt til at danne ramme om Una Voce-retræten. Åndelige højdepunkter. Umiddelbart overfor ligger Bovrups hyggelige kro fra genforeningsårene, hvor deltagerne vil kunne bo under særdeles gode forhold. Et enkeltværelse med fuld pension koster 110 kr. pr. døgn. At naturen på disse kanter ikke står tilbage for, hvad Danmark ellers har at byde på, skal blot nævnes en passant, men bidrager dog til at alle forhold til afholdelse af en retræte er tilstede.

Endelig skal det siges, at det ikke er vanskeligt at finde til Bovrup (som for de som ikke ved, hvor det er, ligger lidt syd for Åbenrå) end til Søstrup. For deltagerne, som kommer fra Sjælland afgår der Intercitytog fra Københavns hovedbanegård fredag middag kl. 12.00 med skift i Fredericia og med ankomst til Røddekro kl. 16.38. For at reducere billetprisen vil der være mulighed for at arrangere gruppebillet, men det fordrer, at mindst fem personer rejser sammen. Er der interesse for dette, meddeles det blot ved tilmeldingen. Ligeledes vil der så også være mulighed for fællestransport de få kilometer fra Røddekro til Bovrup. Deltagerne, som måtte komme nordfra i Jylland, kan slutte sig til selskabet i Fredericia ved at benytte toget, som afgår fra Århus fredag eftermiddag kl. 14.15. Afgang fra Fredericia kl. 15.42.

Emnet i år står under citat fra Matthæus-evangeliet 13.52 »Tager nyt og gammelt frem af sit forråd« med undertitlen »Hvordan kan vi praktisere sand katolicisme idag?«. Retrætegebyret vil uforandret være 25 kr. Alle oplysninger fås hos Stig Holsting, Nøruplund, 8400 Ebeltøft, tlf. 06-363431, hvor tilmelding også foretages. Sidste frist for tilmelding d. 13.9. Det skal understreges, at alle er velkomne — også ikke-medlemmer af Una Voce.

Vel mødt!
Una Voce Scandia

Annoncer i katolsk orientering

Tekstsideannoncer, pr. mm kr. 3,00
Rubrikannoncer, pr. mm kr. 2,00

Nyt om bøger

Kirken og den homoseksuelle

Omdiskuteret bog foreligger nu på dansk fra Niels Steensens Forlag

John J. McNeill, S.J.:
Kirken og den homoseksuelle.
Niels Steensens Forlag,
København 1978. Kr. 48,50

Mange tanker går igennem hovedet, medens man læser denne udmærkede skrivne bog. Først kom jeg til at tænke på pastor Schindlers udtalelser engang vi spiste til middag på Nørrebro. Vi var kommet til at tale om alle de ændringer, der var kommet i Vatikanerkoncillets fodspor. Pastor Schindler bemærkede, at det var underligt at konstatere, at det sidste område, hvor der var ændringer at spore, var det moralske. Det var ligesom man ikke turde give sig til at se på disse spørgsmål og se problemerne lige i øjnene. Dertil svarede jeg, at man dog kunne håbe på en forstående holdning fra kirkens side, den var jo dog altid fremstillet for os som den gode Moder. Moder, sagde pastor Schindler, Moder? Den opfører sig tit som en arrig gammel tante, der skal behandles varsomt. Når man læser McNeills bog og ser, hvor uforståede man fra de troendes side har behandlet disse mennesker, så er man ikke helt fri for at give min afdøde lærermester ret.

Udelukket forlods

Jeg kom også til at tænke på følgende: en nu afdød hædersmand blandt mine præstekolleger fortalte mig en gang, at han altid, når folk kom til ham for at konvertere, med det samme stillede dem disse spørgsmål: Er De skilt? Er De gift med en fraskilt? Hvis folk svarede bekræftende på et af disse spørgsmål, så sagde han til dem: Så kan De godt opgive det hele med det samme, De kan ikke blive optaget i kirken. Det værste var, at han havde ret, juridisk set, kirkeretligt set, men det er dog et ejendommeligt standpunkt, at folk, der mange år inden de anede den katolske kirkes eksistens, i god tro havde gjort noget, der, bevares, er imod kirkens retspraksis, derved havde sat sig selv i den situation, at evangeliet ikke kan frelse dem. De er udelukket forlods.

Det samme tilfælde har vi her: homoseksuelle er forlods udelukket fra evangelium og frelse, hvis de ikke lever i cølibatær afholdenhed. Så kan de menneskeligt og psykologisk gå i stykker, det rør ikke kirken, ligesom de fraskilte skal leve hver for sig, uden hensyn til menneskelige problemer, børn eller livsleddsager. Der er givetvis noget galt. Der kan ikke være grupper, der således ikke kan nåes af evangeliet, når man samtidig tager i betragtning, at folk for grove synder mod retfærdigheden udmærket kan være i kirken og gå til sakramenter. Det er hele denne problemstilling, bogens forfatter tager stilling til og gør oprør mod. Man forstår ham.

God eksegeser

Efter en indledning om moralteologi og homoseksualitet kommer der et udmærket kapitel om Bibelsens stilling til dette spørgsmål. Moderne eksegeser ser helt anderledes på de traditionelt anførte tekster end den tolkning, man hidtil har givet dem i sin uvidenhed om de orientalske forhold og tankegangene før og på Kristi tid. Det er et skoleeksempel på god eksegeser, selv om forfatteren ikke selv er ekseget, men holder sig til, hvad fagkolleger siger.

Så kommer der et kapitel om traditionen. Han undersøger, hvad den siger og hvor stor vægt, der kan lægges på den. Ligeledes er der et kapitel om naturen, menneskenaturen, og hele den diskussion, der var (og er) om dette problem i middelalderen. Endelig et virkeligt befriende afsnit om, hvad moderne videnskab, biologi, psykologi og psykiatri har at meddele os.

Ny indstilling?

Man savner en større reddegørelse for de homoseksuelles behandling gennem tiderne. Der står lidt, men det ville være godt for almindelige mennesker at få at vide, hvad man har budt disse mennesker af forfølgelser og lidelser — ofte i Jesu navn.

Den anden del handler om muligheden af en ny moralteologisk indstilling.

Den er god at få forstand af, når man vil se, hvordan moralteologer kæmper med problemer, der er ret nye i vore dage: homosex-

Kirken og den homoseksuelle

John J. McNeill, S.J.

Niels Steensens Forlag, København 1978

ualitet, og (hvad der ikke berøres i denne bog — men de kære læsere kan jo tænke videre selv i disse baner) — dødsriterier, organtransplantation, selvmord ved pinsler for at få en til at røbe andre etc. Endelig er der den tredje del, der handler om den pastorale omsorg for den gruppe mennesker, et yderst alvorligt problem, eftersom der er ca. 2 pct. af menneskene, der er ho-

Fortsættes side 11

rigtig hjørneløsning! hvor?

i alle Beckermann køkkener

Udstyrs detaljer
Praktisk service karrusel i hjørneskabet giver en overdådig pladsudnyttelse.

Beckermann

køkkener til Europas husmodre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98

Bevoks gratis farvebrochure

Fortsat fra side 10

mosexuelle, ifølge moderne undersøgelser.

Kirkens moralsyn

De skulle gøre Dem selv den tjeneste at læse denne

yderst sobre bog, som i øvrigt er ypperligt oversat i let flydende sprog. Den skal blot ikke vække for store forhåbninger hos de homofile. Kirken har aldrig hidtil virkelig evnet at ændre sit moralsyn før den blev tvunget til det af historiske grunde: simpelt hen

for ikke at gå nedenunder og hjem. F.eks. kirkens stilling til renter og til demokrati. Derfor er mit råd til de homofile dette: håb det bedste, frygt det værste, men forvent jer ikke noget. Så er det let at leve i kirken.

Bjørn Højbo

Ny helgenkalender

Catharina Broomé: Efterfølger. En helgonkalender enligt det nya romerska kalendariet jämte svenska helgondag. Med illustrationer av Kaj Beckman. Proprius, Stockholm 1978. 246 s.

Den tid er endnu ikke fjern, hvor helgenerne indtog så stor en plads i liturgien, at de undertiden endda overskyggede Herrens dag, søndagen, for os. I dag er vi faldet i den anden grøft: Helgenerne er

fåtallige i vor fornyede romerske kalender, og mange af dem fejres kun i form af en ikke-obligatorisk, og det vil faktisk sige en i de fleste tilfælde totalt oversat »memoria« (ihu-kommelse).

Tiden er inde, til at vi igen kommer op af grøften, og her kan denne bog være en velkommen hjælp. Den følger den romerske kalender med omtrent én side for hver helgen i den samme kronologiske

rækkefølge som kalenderen med en oversigt over helgenens liv og virke (10-12 linier), en tekst — som oftest fra en eller anden kirkefader — som kan være et tema for dagen (2-10 linier), og dagens bøn i form af en fri oversættelse eller fortolkning af den bøn, der står i misalet. Det hele meget smukt opstillet og illustreret med enkle og inspirerende træsnit. Det er en nydelse dagligt at bruge denne bog!

Pierre Grégoire O.P.

Nyt om kirkeligt samarbejde

Ved Ruth Plum

Det økumeniske klima forbedres ikke overalt i England

London (KNA) — Det protestantiske reformationsselskab i England har meddelt, at det for tiden undersøger, hvilke skridt, det vil tage mod den »ulovlige« benyttelse af anglikanske kirker. I de senere år, især efter at kardinal Hume, den nuværende ærkebiskop af Westminster, tilrådte sit embede, er det økumeniske klima i England stadig blevet bedre og bedre. Det har blandt andet ført til, at katolikker ved særlige lejligheder har fået lov til at fejre eukaristien, fejre messe, i anglikanske kirker.

Det protestantiske reformationsselskabs meddelelse om, at det ønsker at skride ind herimod, falder samtidig med en meddelelse om, at den engelske dronning og ærkebiskoppen af Canterbury begge

har givet tilladelse til, at der må fejres en messe i underhusets krypt 6. juli, årsdagen for Thomas Mores henrettelse i 1535. Messen fejres til minde om hans fødsel for 500 år siden.

Er de anglikanske præstevielser alligevel gyldige?

Spørgsmålet rejst af kardinal Hume

London (KIPA) — Den katolske ærkebiskop af Westminster, kardinal George Basil Hume, mener, at pave Leo XIII's erklæring fra 1896 om, at de anglikanske vielser er ugyldige, trænger til en revision. I et interview med det anglikanske ugeblad »Church Times« erklærede kardinal Hume, at han personligt ikke kunne erklære alle anglikanske vielser for ugyldige. Han vidste nemlig, at nogle anglikanske biskopper havde sikret sig den apostolske succession (dvs. at deres vielser kan føres tilbage til apostlene) ved at få gam-

mel-katolske eller ortodokse biskopper til at deltage i deres bispevielse. Det ville være nærliggende, sagde kardinalen, at efterprøve, om Leo XIII's argumentation stadig kunne gøres gældende over for den moderne teologiske og historiske forskningsresultater.

Requiemmesse for pave Paul

400 anglikanske biskopper fra hele verden har deltaget i den 11. Lambeth-konference i Canterbury, hvor vigtige kirkelige spørgsmål er blevet drøftet. Under konferencen viste de anglikanske biskopper den afdøde pave Paul VI en særlig og enestående ære, da de den 10. august samlet deltog i en requiemmesse, som blev celebreret af de tre katolske gejstlige, der var observatører på konferencen.

Lejlighed søges

Lejlighed søges i Storkøbenhavn

Mandlig akademiker (50 år), katolik, søger såkaldt ungarlejlighed i Storkøbenhavn (2, 3 eller 4 rum) med centralvarme og bad straks eller senere. Billet mkr. 1190 til »katolsk orientering«.

Kursus

Kursus i kristen meditation Magleås

fra fredag d. 29. september kl. 18.00 til søndag d. 1. oktober kl. ca. 15.

Et tilbud til tidligere deltagere i Kursus i kristen meditation. Leder: Grethe Livbjerg, som også modtager tilmelding, sammen med depositum kr. 50,- (giro nr. 1 32 87 86), Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund, tlf. (01) 63 53 33.

Pris kr. 220,- for dobbeltværelse. Kr. 270,- for eneværelse. Prisreduktion kan gives til studerende. Sidste frist for tilmelding d. 15. september.

SPROGhøjskolen

PÅ KALØ
8410 Rønde
Højskole med sprog som centralfag.
5 mdr. vinterkursus begynder 1. nov.
Engelsk, tysk, fransk. - Dansk for udlændinge. - Alm. fag, valgfrie emner. - Sproglaboratorium.
Ring (06) 37 12 86 eller skriv efter skoleplan.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent ugens 5 første dage fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Salg og service

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44
Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17 - 19
onsdag og fredag kl. 10 - 14
Tlf. 01 226422. Postgiro 70 779 63.

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandværk tæres op hvert år.
Ring til Deres VVS-installatør og få monteret et ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.
Guldager Gruppen, tlf. (03) 27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

L. BASSE

Kaffe . Vin . Konserves
Hjørnet af Nørregade og Jyllandsgade
Esbjerg
Telefon 12 05 78

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31
Lys - Kraft - Varme

Murermester- og entreprenørforretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE • INGENIØRER
ENTREPRENØRER • TLF. 01 • 63 12 08
KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN
TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OGSÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAG

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) Tria 6070

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester

Værksted: Hededammen 3
Skolebakken 147
Esbjerg - Telefon 12 93 50

Ritestrud med Kina

Fortsat fra forsiden
dinger dette eksperiment. Samtidig blev kardinal Yu-Pin fritaget for sit embede som rektor ved Fujin Universitetet — angiveligt af helbredsmæssige årsager.

Kardinal Knox, der støtter sig til beretninger om det teologiske kursus ved Fujin Universitetet, der fremkom i nr. 32 af »Collectanea Theologica Universitatis Fujen«, angriber især, at man i den omtalte messe havde bedt både Thomas af Aquin og Konfucius om deres forbøn hos Gud. Kardinal Knox peger på, at ifølge kirkelovens canon 1255 er en sådan »ære« forbeholdt helgenerne. Kardinalen henholder sig også til den liturgiske konstitution »Sacrosanctum Concilium«, der siger, at Kristi påskemysterium virkeliggøres i helgenerne, og at man derfor gennem dem kan bede Gud om velgøreminger. Konfucius kan man imidlertid ikke tillægge egenskaber, der gør ham »værdig til en sådan dyrkelse« — slutter kardinal Knox sin kommentar.

Kinesisk svar

Knap 2 måneder senere — 3. maj 1978 — svarer kardinal Yu-Pin den romerske kongregation og afviser beskyldningerne om, at »vi« betragter Konfucius som en kanoniseret helgen. Konfucius betragtes som en god og vis mand, der levede før Kristus (551 - 479 f. Kr.). Hans liv og hans lære skattes af kinesere, japanere, koreanere og vietnamesere. For de

katolske kinesere er det ikke et forsøg på at sammenblande religioner, men et spørgsmål om at indplante den katolske kirke blandt Østens folk, og det er en kendt sag, at forbudet mod de kinesiske riter forsinkede udbredelsen af troen i Østen i mere end 200 år. For kardinal Yu-Pin står Konfucius på linie med Iob og Melkisedek fra Det gamle Testamente, og Iob og Melkisedek var — lige som Konfucius — ikke jøder.

Kardinal Yu-Pin minder om, at det i konstitutionen »Sacrosanctum Concilium« 40,2, anbefales, at liturgien tilpasses til missionslandene. Pavestolen har givet lokalkirkernes ledere tilladelse til at foretage eksperimenter hermed, og i Taiwan gav biskpekonferencen 1. juni 1976 det teologiske fakultet ved Fujin Universitetet den opgave at eksperimenter med en liturgisk tilpasning. Kardinal Yu-Pin ender sit brev med en forsikring om, at ingen har haft til hensigt at krænke kirkens lære, og han lover lydigt, at han vil instruere de rette instanser om at overholde pavestens anvisninger, så lignende tilfælde kan undgås.

Den traditionelle dyrkelse af Konfucius i Kina har flere gange i historiens løb fået Rom til at tage stilling dertil. I 1704 — under Klemens XI — afgjorde Det hellige Officium, at de gamle kinesere var afgudsdyrkere, og de nyere ateister. Konfucius var offentligt en afgudsdyrker og privat en ateist.

Derfor blev de kinesiske riter forbudt for kristne. I 1717 reagerede Kina med at udvise missionærerne, forbyde kristendommen, ødelægge kirkerne og tvinge kinesiske kristne til at afsværge deres tro. Men Rom stod fast, og i 1742 forbød pave Benedikt XIV som nævnt en gang for alle de kinesiske riter. Først Pius XII besluttede 8. december 1939, at i Kina er dyrkelsen af Konfucius og forfædrene tilladt.

Overdrives betydningen af pavelige dokumenter?

Philadelphia (NC) — Den kendte tyske teolog, jesuiten professor Karl Rahner holdt for et års tid siden i Frankfurt et foredrag, hvor han sagde, at mange af de spørgsmål, katolikker mener er afgjort, stadig er åbne for drøftelse. Dette foredrag blev i foråret offentliggjort i »Jour-

nal of Ecumenical Studies«, et økumenisk tidsskrift, der udgives af Temple University i Philadelphia.

Blandt de spørgsmål, der stadig er åbne nævner Karl Rahner blandt andre:

— Om bispeembedet nødvendigvis skal udøves af en enkelt person? — Om

biskopper skal vælges eller om de skal udnævnes af paven? — Om der faktisk er tre trin i præsteembedet (diakonat, præstedømme og bispeembede)?

Karl Rahner mener, at misforståelser mellem den katolske kirke og de protestantiske kirker opstår, fordi man tager fejl af åbne spørgsmål og dogmer.

»Den traditionelle ny-skolastiske teologi, som vi alle er vokset op i, og som — trods Det andet Vatikanconcil — stadig råder i Rom, en teologi, der er blevet benyttet ganske frimodigt selv i nyere romerske erklæringer, har ikke været i stand til at se, at mange spørgsmål stadig er åbne — og netop er blevet holdt åbne af kirkens dogmer, som det er vor pligt at acceptere.

De misforståelser, der

derved opstår, gør det svært eller umuligt for protestanter at se deres egen kristne tro genspejlet i katolsk lære. Protestanter betragter tit katolikkers overdrevne læggen vægt på pavelige dokumenter som et eksempel på den menneskelige fristelse til at gøre sandhedens karisme til noget objektivt og juridisk«.

Protestanter er bange for, at det betyder, at man ligesom er forpligtet til at udstede en »blanco check« til pavedømmet. For at komme denne frygt til livs burde den katolske kirke nedfælde visse foreskrevne normer, der skal følges i pavelige erklæringer, for at sikre mod at en fremtidig pave på egenmægtig vis kan bruge paveembedet.

**Næste nummer
udsendes
den 20. sept.**

Kirkens respekt for ægteskabet

Los Angeles (NC) — Det er ikke fordi, kirkens respekt for ægteskabet er blevet mindre, at der nu til dags er flere i USA, der får deres ægteskab annulleret — erklæret ugyldigt — udtaler msgr. August Moretti, formand for ærkebispedømmet Los Angeles' ægteskabsdomstol, til »The Tidings«, ærkebispedømmets avis.

Msgr. Moretti understregede, at en annullering ikke er en opløsning af et ægteskab, men en bekræftelse af, at det fra begyndelsen ikke har været

noget ægteskab. Når der nu til dags forekommer flere annulleringer er det »på grund af den udvikling, der har fundet sted både inden for psykologien og juraen«.

Msgr. Moretti tilføjer, at »den kendsgerning, at fraskilte kommer til kirken for officielt at få fastslået, om deres ægteskab var gyldigt eller ugyldigt, i sig selv er et positivt tegn. Det viser disse menneskers ønske om at bevare eller genvinde den fulde deltagelse i kirkens sakramentale liv«.

Sværere at blive ægteviet i Spanien

Madrid (KIPA) — Ifølge det i Madrid udkommende dagblad »Ya« kræves der efter oktober i år et ægteskabs seminar, der strækker sig over 3 måneder, inden man kan få kirkelig ægtevielse i ærkebispedømmet Madrid. Det

vil sige, at efter de retningslinier for ægteskabsindgåelse fra juli 1977, der nu træder i kraft i Spanien, kan borgerligt ægteskab indgås uden videre, men den kirkelige vielse kun under bestemte forudsætninger.

**katolsk
orientering**

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:

Bredgade 69 A, DK-1260 København K.

Telefon (01) 11 60 80.

Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

i redaktionen:

Ansvarsh. red.: Willem Wuyts.

Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.

Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.

Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstunde

i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året,

som regel 2. og 4. onsdag i måneden.

Abonnementpris i øvrigt 100 kroner årligt.

Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Orgel-debat, side 2

Børnesiden HEJ!, side 4

Orientering fra sognene, side 5-8

Skt. Josef søstre, side 9

katolsk orientering

Ved en festmesse på Peterspladsen, søndag den 3. september blev pave Johannes Paul I indsat i sit embede som kirkens øverste leder og herunder hyldet enkeltvis af de forsamlede kardinaler. På billedet modtager paven kardinal Ratzingers hyldest.

Blandt de mange lykønskninger til paven var også følgende telegram: »Den nordiske bispekonference for Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige sender Deres Hellighed og Den universelle kirke sine oprigtigste gratulationer og ønsket om en lykkelig embedstid«. Paven har senere takket for hilsenen og sendt sin velsignelse til alle katolikker i Norden.

Hans Küng håber striden om »Christ sein« er endt

Tübingen (NC) — Svejtsertheologen, professor Hans Küng fra universitetet i Tübingen håber, at diskussionen med de tyske biskopper over hans bog »Christ sein« (»At være kristen«) nu er endt. Januar 1977 diskuterede Hans Küng i Stuttgart i fire timer med repræsentanter for den tyske bispekonference. Anledningen var, at de tyske biskopper flere gange havde kritiseret, at han i bogen »Christ sein« ikke tydeligt fremspiger kirkens centrale læresætninger om Jesus Kristus. Især syntes biskopperne ikke, at læren fra Koncilet i Kalcedon (451) om, at Jesus er sand Gud og sandt menneske, blev fremsat klart nok.

Ved mødet i Stuttgart lovede Hans Küng, at han i en kommende bog ville give svar på biskoppernes spørgsmål. I begyndelsen af 1978 udkom så denne bog — »Existerer Gud?« (Er Gud til?).

I en samtale i sit hjem i Tübingen med NC's London-korrespondent, Robert Nowell, understreger Hans Küng, at langt fra at ville forkaste, hvad koncilerne har defineret gennem kirkens historie, har det netop været hans hensigt at forklare, hvad det var, de mente, og det på en sådan måde, så det blev forståeligt for moderne mennesker. »Men«, siger han, »vi kan ikke udtrykke, hvad disse konciler ønskede at udtrykke, hvis vi

holder os ordret til deres udtalelser. Vi kan ikke bare gentage udtryk som natur, hypostase, person

Fortsættes på bagsiden

Pave Johannes Paul I og reagensglasbarnet

(KIPA) — Sidste gang kardinal Luciani af Venezia udtalte sig offentligt, inden han rejste til konklavet i Rom, hvor han valgtes til pave, var, da han 3. august udtalte sig om den lille pige, der var blevet født i England som resultat af en befrugtning i et reagensglas. Kardinalen sagde: »Jeg har ingen ret til at fordømme forældrene. Jeg

Økumeniske lykønskninger til pave Johannes Paul I

Hilsner fra Det Lutherske Verdensforbund og fra Kirkernes verdensråd

Genève (KIPA) — Forretningsudvalget for Det lutherske Verdensforbund har »med stor glæde« modtaget budskabet om, at patriarken af Venezia, kardinal Albino Luciani, er blevet valgt til pave. I et brev til paven siges det, at man har bedt for ham og stoler på, at Gud vil give ham kraft til at bære den byrde, der følger med hans embede.

I brevet kommer man også ind på, at forholdene er bedret og de teologiske samtaler blevet mere indgående mellem katolikker og lutheranere siden Det lutherske Verdensforbunds fjerde generalforsamling i Helsinki i 1963.

I brevet siges det blandt andet: »Vi er os bevidst, at vi lever i en tid med stor vekselvirkning og ivrig dialog mellem katolikker og lutheranere«, og det slås fast, at »den stadige søgen efter Kristi kirkes enhed og de udfordringer, som alle kristne trossamfund i dag står overfor, kræver en voksnede tillid til Guds nåde og fornyet lydighed over for Herrens vilje: at hans kirke skal være etc.«

Til slut hedder det i brevet: »Vi beder om, at Deres embede må blive til velsignelse for alle kristne. Som lutheranere håber vi, at tiden er kommet, da alle

kirker vil være i stand til at give synligt udtryk for den enhed, som vi ejer i Kristus og i dåben til den treenige Gud«. Brevet er underskrevet af præsidenten for Det lutherske Verdensforbund biskop Josian Kibira fra Tanzania.

Navnet lover godt

(KIPA) - Kirkernes Verdensråd, som 293 protestantiske og ortodokse kirkesamfund er medlemmer af, har givet udtryk for glæde over, at kardinal

Albino Luciani som pave har taget navnet Johannes Paul I. Dette valg tyder på, at paven vil slå ind på samme vej som sine forgængere, og det giver håb om »nye fremskridt i kirkernes samarbejde« erklærede generalsekretæren for Kirkernes Verdensråd, dr. Philip Potter. En repræsentant for den anglikanske kirke har sagt, at netop valget af kardinal Luciani vil gøre en tilnærmelse mellem den anglikanske og den katolske kirke lettere.

Metropolit Nikodim død i Vatikanet

Den russisk-ortodokse metropolit Nikodim af Leningrad og Novgorod døde tirsdag den 5. september pludseligt af et hjerteslag under en audiens hos paven i dennes private bibliotek.

Nikodim var sammen med de øvrige repræsentanter for ikke-katolske, kristne kirkesamfund kommet til Rom for at deltage i festlighederne ved pave Johannes Paul I's officielle indsættelse og døde under afskedsaudiensen hos paven.

De fattige har vi altid hos os . . .

Kirkeorglet i Skt. Knud Lavard kirke i Lyngby ved København har givet genlyd over det ganske sogn og længere ud, endnu før piberne er kommet på plads og i normal funktion. Sagen rummer momenter af principiel betydning, og derfor har vi villigt og gerne givet plads til diskussionen mellem to medlemmer af menigheden og menighedsrådets formand, som vel må være den nærmeste ansvarlige for det ret store køb.

Det gentagne, men ikke klart besvarede spørgsmål, om vi som kristne kan være bekendt at bruge penge til »kirkelig luksus«, når så mange mennesker i verden lider nød, forekommer os at være forkert stillet. Det låser bevidstheden fast på to alternativer, — **enten** kirkelig luksus eller hjælp til nødlidende, — men det er ikke to virkelige alternativer. Hvis det forholdt sig sådan, var man hurtigt bragt i en umulig situation. Den yderste konsekvens ville jo blive, at al orgelmusik i hele verden er syndig, indtil den dag, alle mennesker har lært at være gode ved hinanden. Hvor skulle man ellers trække grænsen? Selv den mindste »luxus« løber jo op i betragtelige summer i det samme lange løb, hvormed et orgels levetid retfærdigvis bør måles.

Der kan altså ikke være tale om et enten-eller, men som i så mange andre katolske sammenhænge et både-og. Uden at have kendskab til Lyngby menigheds regnskab i detaljer, vil vi gætte på, at man heller ikke er tilbageholdende, når det gælder de mindre luksus-betonede formål.

Nok har Gud aldrig bedt os om luksus, men Han har på den anden side heller ikke afvist den, hvor den blev Ham ofret af et godt og ærligt hjerte. Alabastkrukken med nardussalven i Bethania var en ødselhed, der også vakte forargelse, men svaret var som bekendt en bebrejdelse mod dem, der voldte bryderier i den anledning og så den vigtige tilføjelse om, at »de fattige har I jo altid hos jer, og når I vil, kan I gøre vel imod dem«.

Hans Jørgen Johansen

Mere om orgelkøbet i Skt. Knud Lavard

Vi er af Søs og Hans Bølling blevet anmodet om at optage nedenstående brev, som de har sendt til menighedsrådsmedlemmerne ved Skt. Knud Lavard Kirke i Lyngby:

Til menighedsrådet:

Vi ber jer undskylde endnu en henvendelse, men vi kan simpelthen ikke tro, at det er med jeres vidende, at Kaspar Kallan svarer os således, som det er sket i sidste nr. 11 af »katolsk orientering«.

Såfremt Kaspar Kallan har svaret andre, under drøftelserne om orglet, på samme måde, som han udtaler sig i katolsk orientering, finder vi ikke, han som menighedsrådsformand har behandlet denne sag korrekt.

Uanset tidspunktet må det være muligt at svare på de fire spørgsmål, vi stiller.

I vort brev til »katolsk orientering« skrev vi: »Vi anmoder om at få vor henvendelse til menighedsrådsmedlemmerne i Sankt

Knud Lavards kirke optaget i »katolsk orientering«, da vi mener det er af betydning for os katolikker, at vi får taget stilling til følgende problem: Kan vi som kristne gå ind for anvendelsen af et så relativt stort beløb til luksus, som et nyt orgel må anses for at være i dag, hvor vore medmennesker i Den 3. Verden lider nød?

Problemet er ikke kun Knud Lavard Sogns, og det er kun et enkelt, taget ud af en vanskelig problematik, men det bør være alles problem, især de kristnes, som lever i overflodssamfund«.

Det var, hvad vi skrev til »katolsk orientering«. Vi ønsker ikke vores spørgsmål »gemt væk« på et menighedsrådsmøde, som Kaspar Kallan foreslår, men vi ber inderligt om klare og utvetydige svar, der må være brugbare, om der så kun lå eet eneste døende menneske foran vor kirke-dør.

Der er indtil nu kun

Orgler eller levende tro?

Det er en selvfølge, at den hellige messe altid bør have en så smuk og værdig ramme som mulig, men det er vel ikke givet, at mange penge fører til et sådant resultat.

I det daglige lægmandsarbejde for troens udbredelse, — f.eks. ved udgivelse af litteratur, ved foredragsvirksomhed og sammenkomster, ved undervisning og kunstneriske bidrag, eller blot ved gennemførelse af et almindeligt praktisk lægmandsinitiativ, — kender vi alle vor kirke som en yderst ubemidlet institution, hvorfra man ikke kan forvente nogen form for økonomisk eller praktisk støtte.

Med denne økonomiske tilbageholdenhed, kan man undre sig over de kirkelige myndigheders ukommenterede accept til investeringer af meget store beløb i orgler og andet af mere materiel karakter, som jo ikke synes at støtte eller formidle den udsendelse i verden, som vel er den hellige messes egentlige intention.

Joost Dahlerup

brugt kr. 5000,- som betaling for orglet. Lad dette beløb sætte punktum for en udgiftsrække, hvis længde vi ikke kender. Lad os blankt erkende, at alt det vi gennem århundreder i overensstemmelse med den til enhver tid herskende opfattelse, til syvende og sidst kun har påvirket os selv, vore følelser. Gud har aldrig bedt om luksus.

Lad os da prøve at inspi-

rere hinanden til større åbenhed og stadig søge en stærkere erkendelse for at kunne modnes til at leve det liv i vort moderne samfund, som det er så svært at leve som sande kristne. Hvis vi ikke gør blot det mindste forsøg, hvem vil da tro os?

Idet vi meget gerne hører fra jer forbliver vi med venlig hilsen Søs og Hans Bølling

Endnu et svar fra Kaspar Kallan

Hvis et råd skal tage stilling til et spørgsmål, må det sættes på dagsordenen. Derfor har jeg sat Søs og Hans Bøllings henvendelse på menighedsrådets dagsorden.

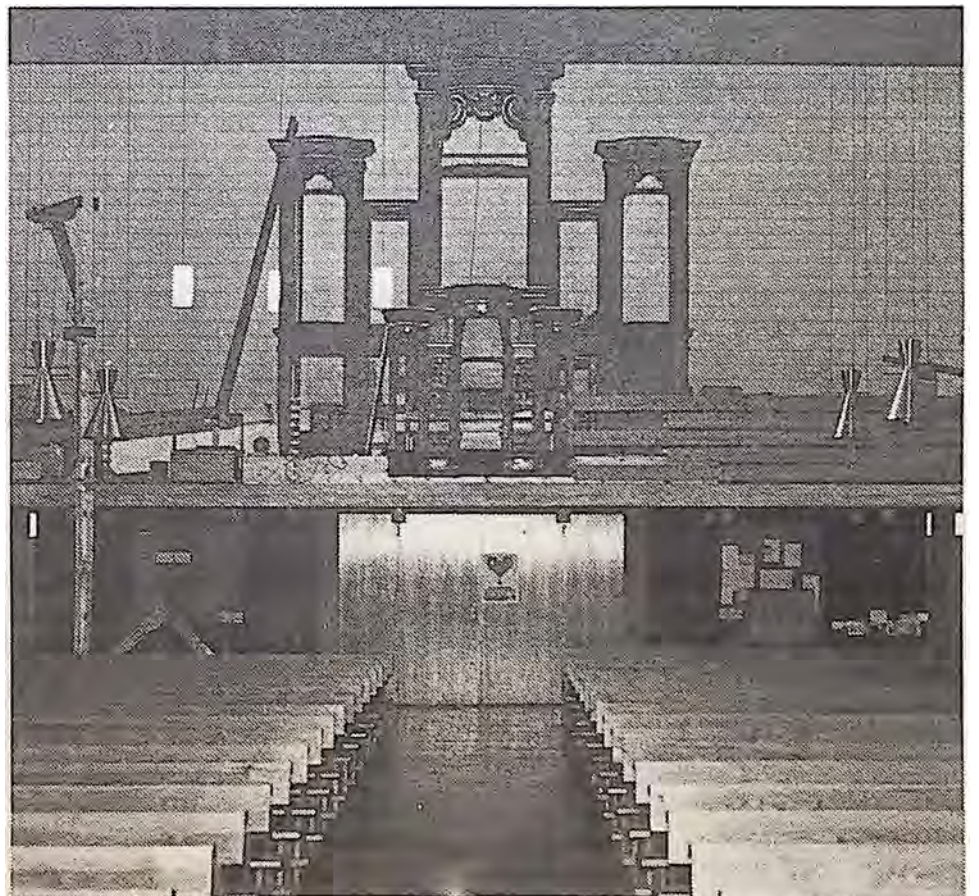
Det havde måske været mere korrekt, om jeg havde afvist at gøre det, fordi henvendelsen drejede sig om en beslutning, der for længst var færdigbehandlet og ved at blive sat i værk. Men jeg tror ikke, dette havde stillet ægteparret Bølling tilfreds.

Imidlertid har menighedsrådet vedtaget en udtalelse, som jeg henviser til. Er det ikke denne, men

mit personlige standpunkt, man ønsker at kende, så er det følgende: Jeg anser det for godt og rigtigt at give afkald på sine egne bekvemmeligheder til fordel for nødlidende mennesker, f.eks. i Indien. Men jeg anser det ikke for fuldkomment, hvis man på Vorherres vegne giver afkald f.eks. på et orgel.

Skt. Knud Lavard Kirke er ikke rigt, men snarere fattigt udstyret. Men i sin beskedenhed er den smuk. Dette forhold vil ikke være ændret, når orglet om nogle uger er på plads og taget i brug.

Kaspar Kallan

Billedet herover er fra Skt. Knud Lavard kirke i Lyngby, hvor man forlængst er i gang med at installere det famøse Haslev-orgel på pulpituret bagest i kirken. Man regner med, at orglet er spilleklart i begyndelsen af november.

Tyrkfejl!

Cistercienserinderne kom ikke til Danmark i 1951, som »katolsk orientering« fortæller det i nr. 11. De kom i 1921 og allerede den 28. september blev både klosteret og kapellet i Allerslev indviet, og børnehjemmet blev snart oprettet. En fortrinlig oversigt over den danske katolske kirkes historie i nyere tid findes i lommebogen, som Danmarks katolske Kvindeforbund udgav i 1942. Oversigten var redigeret af overlærerinde Ulla Ander-

sen og gentoges i nogle år-gange.

Der næst: Den østrigske maler, der malede det kendte madonnabillede, som hænger i Skt. Ansgars Kirke, og som nu er gengivet på et smukt kort, hed Leopold (og ikke Leopol) Kupelwieser (og ikke Kupelweiser).

Kjeld Geertz-Hansen

Vi beklager trykfejlene og takker for rettelserne. Vi benytter lejligheden til at undskylde den forkerte nummerering af bladet fra 23. august i år. Det skal ikke være nr. 11, men nr. 12.

Red.

Islands første katolske diakon

Den første katolske diakonvielse i Island i efterreformationstiden blev fejret den 23. juli, i Kristi konges domkirke i Reykjavik. Den katolske biskop i Island, dr. Henrik Frehen, har viet en ung islænding, Agust K. Eyjolfsson, til diakon.

Den nye diakon blev født i Reykjavik, den 29. maj 1951. Hans forældre er Eyjolfur Kolbeinsson, en handelsmand, som døde i 1976, og hans hustru, Hulda Sigrun Snæbjörnsdóttir, som var til stede ved sønnens diakonvielse.

Agust K. Eyjolfsson studerede ved Islands Handlsskole i Reykjavik og tog sluteksamen 1972. I sommermånederne udførte han kontorarbejde hos St. Josefssøstrene ved hospitalet, som de senere blev nødt til at sælge til staten. Agust var tre år leder af Foreningen for katolsk

ungdom i Reykjavik og en længere tid medlem af den samme forening.

I marts måned 1975 begyndte Agust sine studier til præsteembedet i Studienhaus St. Lambert, Burg Lantershofen bei Bad Neuenahr-Ahrweiler i Tyskland. Han studerede teologi og filosofi og tog sluteksamen i foråret. I midten af oktober vil han fortsætte sine studier i Osnabrück og sætte sig ind i sognarbejde. Hans mål er at modtage præstevielsen.

Agust er godt kendt blandt islandske katolikere som en from og god ung mand. Han har ministreret og prædikeret i vore kirker siden diakonvielsen, og man er godt tilfreds med ham og glæder sig til at få ham som præst her, hvor alle katolske præster er udlændinge.

Torfi Olafsson

Biskoppen og de unge taler sammen

DUK'S EFTERÅRSLEJR PÅ ØM 14.-21. OKT. Danmarks Unge Katolikers efterårslejre på Øm er arrangeret som en løbende samtale mellem biskoppen og deltagerne. De tre hovedemner er: Arbejde - politik - ægteskab.

Der bliver virkelig mulighed for en åben dialog mellem kirkens »top« og »basis« i Danmark. Diskussionerne vil blive sat igang af korte oplæg og forskelligt skriftligt materiale.

Alle unge fra 17 år og opefter er velkomne på lejren. Og som sidste år kan mindre børn tages med.

Se i øvrigt annoncen bag i bladet.

Historien om orglet i Lyngby

Mandag den 6. november har menigheden i Lyngby 40 års jubilæum, og man håber at kunne fejre den med tonerne fra et nyt orgel. Orglet blev købt for nylig for et symbolsk beløb af 5000,- kr. af den protestantiske menighed i Haslev. Den ordinære pris for orglet, der i øjeblikket er ved at blive samlet i kirken i Lyngby, er på omkring 3/4 mill. kr.

Orgelkøbet er forbundet med betydelige udgifter, idet kvalificerede fagfolk måtte tage orglet ned i Haslev Kirke, flytte det og er ved at sætte det op på ny i Skt. Knud Lavard Kirke i Lyngby. Menighedsrådsformand Kaspar Kallan anslår de samlede udgifter til omkring 125.000 kr. Det er lykkedes biskop Martinsen at formå Ansgars-Werk i Köln til at skænke menigheden 100.000 kr. til orglets opsætning. Menighedsrådet har i en skrivelse til menigheden opfordret den til også at hjælpe med

at skaffe det resterende beløb på omkring 25.000 kr.

Menighedsrådet i Haslev havde før salget overvejet at sælge orgelpiberne for metalværdien, men var mere interesseret i, at orglet fortsat kom til at gøre gavn i en anden kirke. »En virkelig smuk økumenisk gestus, hvor en protestantisk menighed har ønsket, at deres gamle instrument skulle glæde en katolsk menighed og hjælpe den til at prise Gud på en smukkere måde«, skriver Kaspar Kallan i sin henvendelse til menigheden i Lyngby.

Orgelbyggerfirmaet Jensen & Thomsen i Hillerød udfører fagarbejdet i forbindelse med orglets flytning. En del frivillige fra menigheden har også hjulpet til, hvor de kunne, og bl.a. har en ingeniør fra menigheden konstrueret en speciel kran, som ved hjælp af kun 12 volt kan flytte de tunge orgelpiber.

kk

Islændingen Agust K. Eyjolfsson kort før selve diakonvielsen i Krist Konge domkirken i Reykjavik.

Den, der forråder de fattige, forråder Kristus

Zaire-uge på Amager

I ugen fra den 17.—24. august i år har Skt. Annæ menighed på Amager haft besøg af en rigtig Zaire-missionær: pater Roger Ampe, redemptorist og 48 år gammel. Roger har i 21 år arbejdet som missionær i Zaire, — for det meste i Songololo, en missionspost, der ligger på grænsen til Angola. Hans distrikt er 100 km langt og 80 km bredt. Der bor ca. 30.000 indfødte og på grund af urolighederne i Angola omkring 40.000 flygtninge.

Sammen med en yngre kollega (forøvrigt de to eneste hvide i hele egnen) har Roger omsorgen og ansvaret for 6 missionsposter, som han selv har bygget. Der er 120 mindre landsbyer i bush'en. Dertil kommer så 30 flygtningelejre. Ikke så lidt for 2 mennesker.

Ikke for at tigge, men takke

Her på Amager har vi kendt p. Ampe i mange år, og han gæster os som regel hvert 4. år. Han kommer ikke for at tigge, men for at takke. Menigheden har ligesom »adopteret« denne missionær og med ham alle hans flygtninge — til begge parters store glæde.

Vi ved gennem hans foredrag med lysbilleder, hvor stor elendigheden og sulten er i Neder-Zaire — ligesom korruptionen — og derfor prøver vi at hjælpe... Det gør Skt. Vincent-grupperne forresten også.

Vi vidste, at pater Ampe ville komme i år, og derfor blev der i løbet af foråret

sat en stor fasteaktion igang, og mange i menigheden, ja endda flere ikke-katolikker har været meget aktivt engageret deri.

Kjoler, bukser, tæpper og stilehæfter

Et venligtsindet firma sendte os 1200 m bomuldstof (fantastisk), og så gik damerne igang: syaftener blev organiseret, andre tog stof med hjem. Mange flittige hænder har syet 850 kjoler til piger og 665 bukser (shorts) til drenge. Vi fik samlet medikamenter, vitaminer og forbindelsesstoffer. De Ældres Klub har strikket ca. 60 tæpper (15x15 cm firkanter), og vore unge fra Kernen har tilskåret og sammenhæftet ikke færre end 3800 stilehæfter.

Også Skt. Annæ Skole gik igang med samme fasteaktion. Til dette formål har de store elever arrangeret to »kattejammerrock«-aftener. Alle klasserne på skolen var med i et eller andet: de solgte gulerødder og æbler, vaskede biler mod en rimelig betaling og skrev breve til blyantfirmaer o.s.v. Et stort loppemarked på skolen var afslutningen på aktionen, hvor ikke så få protestantiske forældre, børn og unge deltog. Det kalder man økumeni.

Endda Skt. Petri Skole har gjort en del for at hjælpe p. Ampe's flygtninge — takket være en katolsk lærerinde på denne skole.

Resultatet var, at vi allerede i juli 78 kunne give p. Ampe 33.000 kr., og der blev sendt 2 fyldte containere (6 m³) til Zaire over Brussel. En tredje container er ved at blive fyldt.

Pater Roger Ampe

Bøn på Kikongesisk

Og så var pater Ampe hos os. Det var skønt. Søndag den 20. august blev der holdt en pragtfuld koncelebreret højmesse delvis på latin og med en interviewprædiken på ca. 40 minutter. Pater Ampe sluttede messen med en bøn på Kikongo-sproget — ja, det var meget gribende. Kollekten gav 2.163,- kr.

De unge fra Kernen udviste et prisværdigt initiativ tirsdag den 22. august ved at arrangere en Zaire-aften. Tilslutningen kunne godt have været meget bedre. Men det var en god aften. Vi så bl.a. lysbilleder fra Zaire, og p. Ampe fortalte — med tolk — om den enorme elendighed, som hersker dernede. Han sagde drøje ting. Så meget, at man godt kan føle sig skidt tilpas, når man hø-

rer, hvordan andre mennesker sulter og lider. Ja, det var en vellykket aften, og vore unge fra Kernen fortjener en hjertelig tak. De solgte forresten også billeder fra højmessen, hvilket gav en god skilling i bøs-sen, og sent på aftenen kunne Kernen overrække p. Ampe yderligere 500,- kr. En lignende Zaire-aften holdt vi aftenen før for Dragør-menigheden.

Med store blokbogstaver læste vi på væggen i mødelokalet et citat, som var hentet fra en flamsk missionsbog, hvori der står en hel del om denne præsts arbejde i Zaire. Journalisten har fanget dette citat på Roger's skrivebord i Songololo: »Den, der forråder de fattige, forråder Kristus«.

Dette er aksens, hvorpå hele hans liv og arbejde drejer... til fordel for de allermindste (Mt. kap. 25)... og derfor vil vi fortsat gerne hjælpe ham.

Jac. Adams

Kan du endnu huske, hvem der kaldes „Nordens apostel“?

Det er Ansgar. Han var én af de første, der her i landet fortalte om Kristus. Men ved hans død i 865 var Danmark langt fra kristent.

Kirken i Danmark

Hvis du nogensinde har været i Jelling (Jylland), har du måske svært ved at fatte, at den lille landsby engang har været en kongsby. Der findes intet slot, ingen bymure eller voldgrave. Dog kommer der hvert år i tusindvis af turister til Jelling. De vil gerne se de to runesten, der står foran kirken i Jelling. De sten er mere end tusind år gamle. De er et minde om Gorm den Gamle og dronning Thyra Danebod, sat af kong Harald Blåtand, der boede i Jelling.

Hvem er den stærkeste?

En dag kom der en munk til kongens hof. Munken; som hed Poppo, kom i en hidsig diskussion med nogle af Haralds mænd om hvem, der var stærkest: de gamle guder eller Kristus. Vikingerne havde et mid-

del til at afgøre den slags diskussioner. Hvis den kristne munk kunne bære gloende jern uden at blive skadet, var det ham, der havde ret. Poppo gik ind på forslaget.

Tidligt næste morgen lod Harald en stor jernhanske gøre glødende. Munken stak sin hånd i den og bar den så langt, som kongen havde befalet. Da hånden var uskadt, forstod Harald, at munken stod under beskyttelse af den kristne Gud. Han lod sig døbe og det gjorde snart mange af hans landsmænd også.

Jellingestenen

Forsiden af den største Jellingesten viser et smukt billede af den korsfæstede Kristus. På den brede bagside står med runer følgende tekst: »Kong Harald bød gøre dette mindesmærke efter Gorm, sin

fader og efter Thyra, sin moder, den Harald, som vandt sig alt Danmark og Norge og gjorde danerne kristne«.

Med Haralds dåb (ca. 960) blev kristendommen anerkendt som danernes tro.

Der bygges kirker

Nu skal du ikke tro, at alle danskere fra den dag blev kristne. Det varede endnu længe før troen på Thor og Odin var forsvundet. Mange af de gamle hedenske skikke skulle erstattes eller omdannes af den kristne kærlighedslov: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og din næste som dig selv«.

Men den kristne tro voksede og derfor gik man i gang med at bygge de første kirker. Træ havde man nok af. Derfor byggede man trækirker. De var ikke ret store. Rummet var delt op i to afdelinger. Den første afdeling blev brugt af menigheden og kaldtes »skibet«. Den anden afdeling, hvor alteret stod, kaldtes »koret«. Alteret var altid vendt mod øst, fordi bjerget Golgatha ligger mod øst. Messen minder de kristne om Jesu død på korset på Golgatha.

Ved skibets vestvæg stod døbefonten. Det var en temmelig stor trætønde, fordi dåben foregik ved neddykning. Dengang var der endnu mange voksne, der blev døbt. Der fandtes

Raabjerg kirke ligger i en såkaldt ødemark. Kun ganske lidt bebyggelse i nærheden: et par gårde og enkelte huse. Kirken er sikkert opført i 1200 tallet på overgangen fra romansk til gotisk stil, hvilket ses af, at korbuen er spids. Den er bygget af munkesten på en sylde af rå kampesten.

ikke nogen møbler i kirken. Vi ville sikkert have syntes, at kirkerummet var meget fattigt. Der var koldt og fugtigt om vinteren og varmt om sommeren. Men den tids kristne har uden tvivl været stolte af deres kirker.

De første stenkirker bygges

Trækirkerne holdt ikke længe. Du kan nok gætte dig til, hvad der skete med dem: de rådnede op eller brændte. Men imens havde man lært at bruge sten som byggemateriale.

De første stenkirker blev bygget der, hvor biskoppen boede. Bygmestrene kom hertil fra udlandet, og de havde deres stenhuggere og murere med sig. De havde arbejdet på franske og tyske storkirker. De kendte deres håndværk. Oprindeligt brugte man de granitsten, som fandtes på markerne. De kaldes »kampesten«.

Men sidst i 1100-tallet lærte man at brænde teglsten af ler (mursten). Nu kunne man bygge på livet løs. Også i landsbyerne vil folk gerne have deres egen stenkirke.

I Danmark er der i alt bevaret 1771 landsbykirker fra middelalderen. I dag findes der mere end 1500 kirker fra tiden mellem 1050 og 1250. I tidernes løb er de allesammen blevet bygget om. Moden har jo ændret sig og mange af dem blev for små. Men de fleste er meget smukke. Du har sikkert set nogle af dem. Du kan godt kende dem på de tykke mure (næsten en meter tykke) og på de små rundbuede vinduer.

Kirken organiserer sig

Kristendommen blev bragt til Danmark af udenlandske præster og munke. De kom fra de lande, som allerede havde stiftet bekendtskab med kristendommen.

Kong Knud den Store (1018—1035) kaldte engelske biskopper og præster til Danmark. Men efter nogle år blev også danskere præste- og bispeviet.

Den by, hvor der boede en biskop, kaldtes et bispesæde. 1022 blev Roskilde bispesæde. Under Svend Estridssøn blev der oprettet endnu flere bispesæder: Lund (1048), Viborg (1065) og Vest-

(1172) er fra denne tid.

Knud den hellige

Knud den Hellige var søn af Svend Estridssøn. Han var en streng konge, når man overtrådte landets love. Men samtidig beskyttede han de fremmede og svage mod deres undertrykkere.

Dog fik han mange fjender, da han foreskrev, at man skulle betale en tiendedel af sin indtægt til kir-

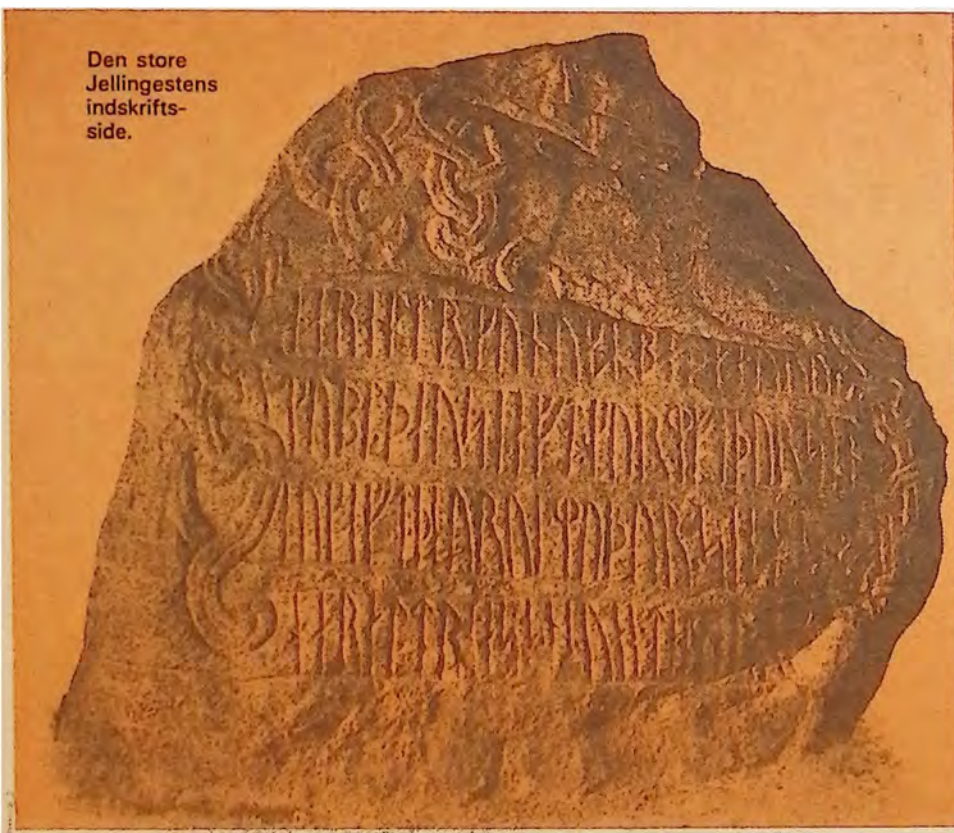
Kristushoved fra omkring år 1100 fra kirken i Tirstrup. Det kan nu ses på Nationalmuseet i København.

ervig, som senere blev flyttet til Børglum. Bispesæderne plejede at have en stor og smuk kirke: domkirken.

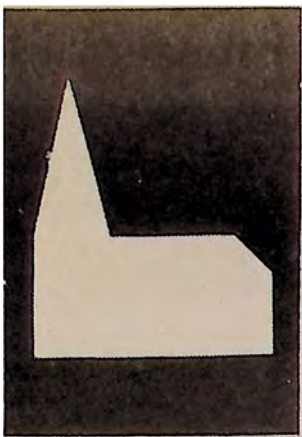
Samtidig fik flere og flere landsbysogne deres egen sognekirke.

Det er også i denne tid, at de første danske klostre blev bygget. Det var især benediktiner- og cisterciensermunkene, der byggede de første klostre. Bl.a. Løgumkloster (1173), Sorø Kloster (1142) og Øm Kloster

Et oprør brød løs imod ham. Den 10. juli 1086 indhentede vrede jyske bønder den flygtende konge i Odense. De dræbte ham ved et spydkast gennem et vindue i den daværende Skt. Albani Kirke. Sammen med kongen faldt hans bror, Benedikt, og 17 af hans trofaste mænd. Hvis du en gang kommer til Odense, skulle du prøve at besøge Skt. Knuds kirke. I krypten kan du se en kiste af glas, der indeholder Skt. Knuds skelet.

Den store Jellingestens indskriftside.

Orientering fra sognene

OKTOBER 1978

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 16 der udkommer den 25.10. 1978, er mandag den 2.10. 1978 (for november). Manuskripter bedes sendt til Anders Nielsen, »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2, 2920 Charlottenlund. Tlf.: (01) 64 04 22. Giro: 8026602. Kontortid kl. 10—11.

Søndagsmesser: kl. 8.30 og højmesse kl. 10.30.

Hverdagsmesser: mandag kl. 6.30 (hos Søstrene). Tirsdag kl. 19.30. Onsdag kl. 8 og undertiden kl. 17 hos søstrene. Torsdag kl. 11.30. Fredag kl. 8. Lørdag kl. 11.30.

Søndag d. 1.: kl. 8.30: messe. kl. 10.30: familiemesse.

Lørdag d. 7.: kl. 19.30—21.30: udstilling af Sakramentet til tilbedelse.

Søndag d. 8. og 22.: kl. 10.30: børnegudstjeneste for de 4—10 årige samtidig med højmessens. Nadvergudstjeneste fælles med menigheden.

Tirsdag d. 24.: kl. 19.30: messe. Kl. 20.00: menighedsmøde.

Kurser i vintersæsonen:

»Tanker om en ny verden«, gennemgang af Daniels Bog og Johannes Åbenbaring v/pater P. Grégoire og pastor Helge Rasmussen. 5. og 12. okt. derefter hveranden torsdag kl. 19.30—21.10 i Jægersborg Sognegård (Gentofte Kom. Fortsættelseskursus, tilmelding nødvendig).

»Kurser i kristen meditation« v/Grethe Livbjerg. Skt. Andreas Kirkes lokaler.

Tirsdag kl. 20—21.40 fra 3. okt. (for tidligere kursister).

Onsdag kl. 14—15.40 fra 4. okt. (for begyndere).

Torsdag kl. 19—20.40 fra 5. okt. (for begyndere. (Gentofte Kom. Fortsættelseskursus, tilmelding nødvendig).

Religionsundervisning for børn, der ikke går på katolsk skole: Henvendelse til sognepræsten (64 04 22).

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf.: (01) 13 37 62.

Messtider:

Søndage: Kl. 8. Kl. 10 højmesse.

Hverdage: Messe kl. 8. Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30. Lørdag: kl. 17 reciteret søndagsmesse. Kl. 17.45 fælles rosenkransbøn.

Søndag d. 1. kl. 10: Latinsk højmesse.

Onsdag d. 4. kl. 10: Messe for ældre med efterfølgende samvær i menighedssalen.

Søndag d. 8. kl. 10: Familiemesse.

Søndag d. 15. kl. 10: Latinsk højmesse.

Onsdag d. 18. kl. 10: Messe for ældre med efterfølgende samvær i menighedssalen.

Søndag d. 22. kl. 10: Dansk højmesse.

Søndag d. 29. kl. 10: Dansk højmesse.

Skt. Augustinus Kirke

Jagtvej 183, 2100 Ø.

Hverdage: Kl. 7.30: Messe (i huskapellet adgang gennem kirken).

Lørdag kl. 16.45: Messe (i huskapellet).

Søndag: Kl. 9: Højmesse. Kl. 10: (1 og 3. søndag) messe på tysk (huskapel). Kl. 11: Messe på italiensk. Kl. 12: Messe på spansk.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, Tlf. (01) 28 17 00.

Præsterne træffes på telefon (02) 94 76 94, menighedsrådets formand H. Heine-meier på tlf. (01) 74 13 05.

Messtider:

Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Søndag d. 1.: Familiemesse kl. 10.30.

Torsdag d. 5.: Menighedsmøde kl. 19.30. Pater Smeenk, Randers kommer og taler om vort kirkelige liv i dag, sammenlignet med kirkens liv i apostlenes dage.

Fredag d. 6.: Tilbedelse fra kl. 18 til messen kl. 19.

Søndag d. 15.: Gregoriansk messe kl. 10.30.

Midt i oktober kommer vore italienske venner igen og begynder en ny katekese i sognet. Den vil finde sted tirsdag og fredag aften.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80, sognepræsten og kontor (kontortid mandag og fredag kl. 9.30-12.00).

Øvrige præster: Tlf. (01) 21 85 88.

Messtider: Hverdage kl. 7.00, 8.15 og 17.00 (ikke lørdage).

Hver lørdag kl. 18.00: Engelsk messe.

Hver søndag kl. 7.00, 8.30, 10.00 (latinsk højmesse), 11.30 (salmemesse), 20.00.

Hver 2. og 4. søndag: Kl. 17.00: Messe på kroatisk. Derefter kirkekaffe.

Fællesbøn for kommuniteter og menighed: Mandag og torsdag kl. 17.40.

Lørdag kl. 17.30: Komplet på dansk.

Møder:

Hver tirsdag kl. 18.30 - 19.45 Møde for ulveflokken »Danerne«.

Hver onsdag kl. 19.00: Ministrantundervisning og ministrantklub. Alle drenge, der er fyldt ni år, er meget velkomne til at slutte sig til!

September

Tirsdag d. 26. kl. 20.00: Menighedsmøde. Alle er velkommen. Pastor, dr. theol. Bjørn Højbo vil tale om emnet: Skal vi stadigvæk lade vore småbørn døbe?

Lørdag d. 30. kl. 16.30: Messe på polsk. Derefter kirkekaffe.

Oktober

Søndag d. 1.: Menighedsrådet holder re-traitedag på Mikkelpborg.

Tirsdag d. 3. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.

Fredag d. 6.: Jesu Hjerter Fredag. Det helligste sakramente udstilles kl. 16.00. Indvielsen til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00.

Kl. 20.00: Liturgisk arbejdsreds. Emne: Musik og sang i vor kirke.

Tirsdag d. 10.: I dag for 40 år siden tiltrådte Broder Johannes Weber S.J. som sakristan ved Jesu Hjerter Kirke. Hjertelig tillykke!

Tirsdag d. 17. kl. 14.30: Møde for de ældre i den Grønne Sal.

Søndag d. 22. kl. 10.15: Kongregationsmesse i St. Josephs Kirke.

Tirsdag d. 31. kl. 20.00: Menighedsmøde. Pastor Jørgen Hviid, Helsingør, vil fortælle om sit arbejde blandt åndssvage. Alle er hjertelig velkommen.

Tirsdag, onsdag og fredag vil vi i oktober måned efter messen kl. 17.00 bede et led af rosenkransen og syng en Maria-salme. De andre dage indgår denne korte andagt i Fællesbønnen.

Religionsundervisning. Børn, der ikke går på katolske skoler, får deres religionsundervisning i præstegården. Tilmeldinger skriftligt eller telefonisk (01 24 65 80).

Vi samler frimærker til fordel for vor Kirkemusikfond (GIRO 5 02 91 71). Frimærker eller eventuelt hele kuverter bedes nedlagt i kassen i våbenhuset.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby, Telf.: Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag-fredag kl. 9 til 11.

Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdage:

Messe mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, fredag kl. 17.00.

Torsdagene den 5., den 12., den 19. og den 26.: Rosenkransmeditation: Kl. 19.00.

Alle lørdage: Reciteret messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 1.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 8.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 15.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 22.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 29.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F. Tlf. (01) 71 53 35.

Messtider:

Søndag kl. 8 og 11.

Hverdage kl. 6.45 og 8. Første fredag kl. 19: andagt, kl. 19.30: aftenmesse.

Familiemesse: Søndag d. 8. oktober kl. 11.

Børnenes religionsundervisning (alder 3—10 år): Hver lørdag fra kl. 9.30 til ca. kl. 11.30. Forældre kan være hos deres børn, mens undervisningen foregår.

Undervisning, musik, sang og andre aktiviteter for større børn (11—16 år) hver mandag fra kl. 18.

Nærmere oplysninger hos sr. Clara Maria eller sognepræsten.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27 C II. 2200 København N. Tlf. (01) 39 53 80, kontoret kl. 11—13, undtagen torsdag og lørdag.

Tlf. (01) 35 55 70 pastoralassistenten kl. 9-10 undtagen torsdag og lørdag.

Tlf. (01) 35 68 25 sognepræsten kl. 16.30-17.30 undtagen mandag og lørdag.

Messtider:

Hverdage kl. 19. Tirsdag indledes messen med rosenkransbøn kl. 18.30. Fredag slutter messen med taksigelse foran Sakramentet.

Søndag kl. 10 højmesse (latin hver første søndag i måneden) og kirkekaffe.

Kl. 17 dansk reciteret messe (polsk/dansk sang hvergang der er en 5. søndag i måneden. Dertil kirkekaffe).

Kl. 18 engelsk reciteret messe og sang, guitarspil.

Børneundervisningen sker i Søborg. Børnene samles her hver 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 15.30 og køres til Søborg. Nærmere opl. hos pastoralassistenten.

Engelsk børneundervisning hver søndag kl. 15.30 i krypten.

Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15. Tilmelding: Jess Madsen, tlf. (01) 59 37 58.

Hver ONSDAG skotsk folkedans i skolens gymnastiksal: Begyndere kl. 18.30-20. Viderekomne kl. 19.30-21.30. Opl: fru Joan E. Kinn, tlf. (01) 35 62 10 kl. 18-19.

Oktober:

Søndag d. 1. kl. 10: Schola Gregoriana synger latin/dansk.

Kl. 11-18: Bazar. Restaurant, julegaver, lotteri.

Tirsdag d. 10. kl. 14: Åbent Hus. En gruppe amatører fra Valby Omsorgscenter opfører en morsom revy.

Onsdag d. 11. kl. 19.30: Gennemgang af næste søndags evangelium: Matt. 14,13-21.

Søndag d. 29. kl. 17: Messe med polsk/dansk sang ved Dan-Polonia.

November:

Torsdag d. 2. Alle Sjæles dag. Kl. 19: Schola Gregoriana synger Requiem.

Søndag d. 5. Alle Helgens dag. Kl. 10: Schola Gregoriana synger latin/dansk.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J. Tlf. (01) 61 19 19. Træffetid: Mandag-torsdag 16.30-17.30, lørdag 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messtider:

Søndag kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 reciteret messe. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Familiemesse hver 4. søndag kl. 9.00. Hverdage: Mandag-torsdag kl. 17.45, fredag kl. 7.15, lørdag kl. 11.30.

I oktober måned Rosenkransbøn hver lørdag kl. 11.15 inden messen kl. 11.30.

Søndag den 1. Sct. Therese fest: Familiemesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00. Bazaren åbner ca. kl. 10.15 (efter 9-messen) og slutter ca. kl. 15.30. Alt om festen andetsteds i bladet.

Lørdag den 7. Rosenkransfest: Rosenkransbøn kl. 11.15 før messen kl. 11.30.

Søndag den 15.: Latinsk højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00.

Søndag den 22.: Familiemesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00.

Onsdag den 25.: Sognepræstens hyggeaften kl. 19.30 i kantinen på Rygård.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Messtider:

Hverdage kl. 7.30. Lørdag kl. 17.00.
Hver søndag kl. 9.30 og kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber

Mini KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.
KUK hver onsdag kl. 19.00-21.30.

Børnenes Religionsundervisning er ligesom sidste år tilrettelagt som undervisningslørdage for hele familien. Overordnet emne bliver: Det kristne fællesskab. Børnene vil blive delt i 4 grupper efter alder.

Vi starter lørdag den 30.9. kl. 15.00 og slutter med en børnemesse.

Lørdag d. 28.10. kl. 15.00 fortsætter vi undervisningen og afslutter kl. 17.00 med børnemesse.

ALLE er velkomne!

PROVINSEN

Birkerød, Hillerød, Hørsholm:

Bistrupvej Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Jacob Muiser, sognepr.: (02) 81 27 96.

Hans Esmark, andenpr.: (02) 81 85 09

Georg Heggum sj.: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvangård kl. 8 og kl. 10.

Hillerød, Østergade: kl. 11 — fra okt. kl. 10.

Hørsholm, Marievej: kl. 9 — fra okt. kl. 10.

Mikkeltvej: Strandvej 352: kl. 8

Åsebakken: kl. 8.15.

Om fredagen aftenmesse på Nordvangård kl. 19.30.

Om tirsdagen messe på Nordvangård kl. 10.

September

Torsdag d. 21. Religionsundervisning på Nordvangård kl. 16.

Fredag d. 22. - Søndag d. 24. Week-end for MIDI-KUK.

Tirsdag d. 26. Forældremøde på Nordvangård kl. 19.30, for forældre til unge, der skal trosbekræftes/firmes i 1979.

Kl. 17 mødes »Lysstumperne« (Birkerøds ministrantgruppe). Nye interesserede er velkomne.

Torsdag d. 28. Birkerød/Hørsholm's religionsundervisning kl. 16.

Lørdag d. 30. Hillerød's religionsundervisning kl. 9.30.

Oktober

OBS! OBS! OBS! Ændring af messtiderne i Hillerød og Hørsholm. Fra oktober kl. 10.

Søndag d. 1. Høstmesse/familiemesse i alle tre menigheder kl. 10.

Onsdag den 4. Birkerød menighedsråd mødes på Nordvangård kl. 19.30.

Torsdag den 5. Hillerød messe kl. 14 i menighedshuset. I forbindelse hermed vil Chr. Mønnecke fra Fredensborg fortælle om »det hellige land« illustreret med lysbilleder.

Mandag d. 9. MIDI-KUK på Nordvangård.

Tirsdag den 10. Birkerød/Hørsholm's an-

det religionsholds forældre, dvs. forældre til de unge der hos Sr. Neophita forberedes til deres 1. hl. kommunion, mødes på Nordvangård kl. 19.30.

Torsdag den 12. Birkerød/Hørsholm's religionsundervisning kl. 16.

OBS! I efterårsferien bortfalder al religionsundervisning.

Fredag den 20. Hillerød's messe i menighedshuset bortfalder.

Fredag den 27. Hillerød menighed holder menighedsfest »Åbent hus«. Alle er hjerteligt velkomne — særligt alle I der er tilflyttet sognet.

Med venlig hilsen
Georg Heggum
Hans Esmark
Jacob Muiser

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf.: (05) 12 10 27

Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Sædvanlige messtider:

Søndag: messe kl. 8 og højmesse kl. 10.

Fredag og lørdag: messe kl. 18.45.

Rosenkrans efter messen lørdag aften.

TV-udsendelse. Messen kl. 10 søndag den 15. sendes i fjernsynet. Bliv ikke hjemme for at se det i fjernsynet, men kom og vær med, også i sangøvelserne i forbindelse med søndagens højmesse.

Orienteringsmøde hver anden tirsdag. Denne måned den 3., 17. og 31.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.

Sognepræst: G. Coenen, tlf. (03) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17.00 dialogmesse og rosenkransbøn.

Søndag kl. 8.30 dialogmesse

Søndag kl. 10.30 højmesse.

Søndag den 8. oktober fejres højmassen som familiemesse.

Søndag den 29. oktober synges højmassen på latin.

Lørdagene i oktober undervises de fra vort sogn, som søndag den 5. november skal modtage firmelsens sakramente. Det sker fra kl. 15-17.30.

Hverdagsmesser fejres i Vincentsøstrenes kapel, Møllebakken 8 og i Niels Steensens hus' kapel ved siden af kirken.

NB: Husk Sankt Vincents fest søndag den 24. september. Kl. 10.00 er der festlig, koncelebreret højmesse, og efter messen fortsætter vi i menighedssalen med en let frokost i hyggeligt samvær! Slut talrigt op om denne sognets fest!!!

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf.: (07) 12 43 82.

Messtider: Hver søndag kl. 10.00.

Menigheds Kaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Firmelse:

Vigtigste begivenhed i oktober bliver firmelsen søndag den 8. under messen. 3 unge fra menigheden, Kirsten og Susan Krehan og Ole Cholewa bekræfter under

firmelsen deres tilhørsforhold til kirken. 2 voksne konvertitter, Berna Schmidt-Møller og Anne Grethe Pieris optages ved firmelsen i kirkens katolske fællesskab.

Biskoppen kommer allerede lørdag den 7. og vil forberede de 5 firmander kl. 18-19.

Kl. 19.15 kommer menigheden. Fra kl. 19.30-20.30 samvær og samtale med biskoppen. Kl. 20.30 kaffe med noget let spiseligt. Ca. kl. 22 afslutning.

Alle har fået tilsendt skrivelser med svar-talon til at melde sig (senest den 4. oktober) til denne aften med biskoppen.

Søndag efter menigheds-kaffen går vi til en enkel frokost med biskoppen på hotel Østergaard.

Religionsundervisningen for de skolepligtige unge fortsætter efter efterårsferien, hver onsdag kl. 16-17. Første gang den 25. oktober.

Søndag den 29.: Pastoralrådsmøde på Magleås. 1 Herning gudstjeneste uden præst.

Mandag den 25. september: Præstemøde i Herning.

Foredrag om Rom for FOF Herning: Onsdag den 20. og 27. september, den 11. og 25. oktober, den 1. og 8. november. Biblioteket kl. 19.30.

venlig hilsen
menighedsråd og præst

venlig hilsen
menighedsråd og præst

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15. Kirkens postadresse: Gl. Røsnæsvej 21, 4400 Kalundborg.

Tlf. (03) 51 26 76.

Søndage messe i kirken kl. 10.

Hverdage messe i kapellet på Gl. Røsnæsvej 21 kl. 17.30, undtagen onsdag og lørdag.

Onsdag religionsunderv. ved kirken kl. 16.30, hvorefter messe.

Lørdag messe i kapellet kl. 11.30.

Rosenkrans med sakramental velsignelse hver dag efter messen, undt. onsdag.

1. Fredag Jesu Hjerter messe med indvielse.

Studiekreds den 2. og 4. mandag.

Lejlighed til at skrifte om søndagen fra kl. 9.30.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens. Tlf. (05) 62 52 68.

Søndagsmesser: Kl. 7.30 og kl. 10.00 (højmesse).

Hverdagsmesser: Tirsdag og fredag kl. 19.00, torsdag kl. 10.30.

Hver morgen kl. 8 (undtagen fredag) samles Sct. Ibs Skoles børn og lærere til en kort andagt i kirken: Fredag morgen hol-

der.

I 1959 erhvervede „Søstrene af det dyrebare Blod“ bygningerne til en tidligere stor lystejeendom, Nordvangård, beliggende i et gammelt landsbymiljø i Bistrup uden for Birkerød.

I 1961 besluttede man at udnytte la-

debygningen som kirkerum. Opgaven blev overdraget arkitekt Carl R. Frederiksen, og i marts 1962 kunne bi-

skop Suhr indvi den nye kirke.

Sogneforbund mellem 3 menigheder

Birkerød, Hillerød og Hørsholm er tre selvstændige sogne med egne menighedsråd og eget menighedsliv, men med fælles præstelig betjening, fælles administration, fælles undervisning og fælles ungdomsarbejde.

Birkerød sogn tæller 900 personer, Hillerød 500 og Hørsholm 600. I alt 800 husstande. Geografisk dækkes Nordsjælland på nær Helsingør sogn.

Pastor Jacob Muiser, tidligere ungdomspræst for DUK, er sognepræst, pastor Hans Esmark andenpræst og fra Niels Steensens Kollegium i Skt. Kjeldsgade i København hjælper pater Georg Heggum bl. a. med søndags-

gudstjenesterne i Hørsholm, studiegruppe samstedts og andet. En stor hjælp for menigheden fortæller P. Muiser.

Tidligere ønskede man at slå de tre sogne sammen, men den tanke blev opgivet, og man satsede i stedet at drive de ting fælles, som egnede sig herfor. Udgifterne bliver hermed også fordelt på tre sogne.

Det er stadig på det eksperimentale plan, fortæller P. Muiser, men vi er i præstegården godt tilfreds med ordningen. Der er praktiske fordele ved at betjeningen udgår fra Birkerød, hvor søstrene er en uvurderlig hjælp for menigheden og for præsterne.

Hillerød-Hørsholm

—Menigheden i Hillerød har fundet en egnet grund til et nyt kirkecenter i nærheden af banegården, og de kæmper en brav kamp for at få dette foretagende finansieret. Der må ske noget i Hillerød, siger pastor Muiser, da Birkerød for tiden er det nordligste katolske centrum. For tiden benytter menigheden sig af et begravelsskapel til gudstjenesterne, medens menighedshuset ligger et andet sted i byen.

Menigheden i Hørsholm får en ny kirke i kommende år. Arkitekt Benhke har tegnet kirke, og den skal i følge planerne stå færdig til sidst

des andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Søndag d. 1. efter højmesse: Kirkekaffe.
Torsdag d. 26. kl. 19.30: Menighedsaften med bankospil.

Angående bibelaften nærmere meddelelse senere.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:
Fredag kl. 18.30, lørdag kl. 16.00, søndag kl. 8.00 og kl. 10.00.

Fra den 1. oktober: Hver fredag gudstjeneste kl. 18.30. Hver lørdag gudstjeneste kl. 16.00.

Hver fredag ungdomsaften: kl. 19.30-22.30. Alle unge, som er 13 år og opefter er hermed indbudt.

Oktobermåned er Maria-måned. Menighedens familier opfordres til i denne måned særligt at bede for kirken i verden, men ikke mindst også for kirken på stedet.

Onsdag den 25. kl. 19.00 starter undervisningen for dem som forbereder sig til at

modtage Firmelsens Sakramente.
Torsdag den 26: Menighedsrådsmøde.
Søndag den 29: kl. 14.30: ANDESPIL. Hertil indbydes hele menigheden, både stor og små. Mange gode gevinster kan erhverves.

FERIE: Sognepræsten er på ferie fra den 2. oktober til den 20. oktober.

Næstved: Vor Frue Kirke

Tlf. (03) 72 09 85. Kontortid: Tirsdag-fredag kl. 11.30—12.30 el. efter aftale.

Faste gudstjenester:
Søndage:
Kl. 8.00: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Hver tirsdag: Kl. 19.00: Rosenkransandagt.

Hver skoleonsdag og fredag:
Kl. 8.00: Skolemesse i Vor Frue Kirke.

Fredag den 6. kl. 19.00: Jesu Hjerter messe og andagt.
Søndag den 15. kl. 11.00: Polsk messe. Konfirmandundervisningen begynder den 6. oktober kl. 15.00 - 16.00.

Ministrantmøder:
Niels Steensen-gruppen: tirsdag den 3. ok-

tober. Vi mødes til Rosenkransandagt i kirken og derefter har vi ministrantmøde.

Holdledermøde for alle 4 hold: Fredag den 6. oktober kl. 18.45. Vi mødes til Jesu-Hjerter messe og afholder derefter ledermøde.

Johann Neumann-gruppen: Fredag den 27. oktober kl. 19.30. Mødested som sædvanlig Kalbyrisvej 81. Ministrant-Bios program udsendes snart.

Nakskov: Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov. Tlf. (01) 92 06 81.

Faste gudstjenester:
Søndage: Kl. 10.00
Hverdage: Kl. 17.00

Firmelse
Søndag den 1. oktober vil biskop Hans L. Martensen under højmesse kl. 10.00 meddele firmelsens sakramente til følgende børn: Dorthe Annette Cebula, Marrebæksvej 25, Vindeby, Bente Susanne Czernek, Græshavevej 19, Ullerslev, Tina Johansen, Ullerslevvej 32, Halsted, Annette Siekierski, Kirkevej 1, Danemare, Yvonne Sosniecki, Klørvænget 60, Nakskov, Lene Zub, Nakskovvej 224, Nakskov.

Franciskus-fest
Menigheden indbydes til deltagelse i den Hellige Frans' fest tirsdag den 3. okt. Festen begynder kl. 19.00 i kirken, hvor vi mindes den Hl. Frans' bortgang. Derefter er der festligt samvær i Kolbestuen. Frk. Elsebet Kieler, medlem af pastoralsrådet, taler ved kaffebordet om »At bygge kirken op nedefra«.

Polsk gudstjeneste
Søndag den 8. okt. kl. 11.15 holder pater Herman Legut månedens polske gudstjeneste.

Barnedåb
Under højmesse søndag den 15. oktober er der barnedåb.

Bankospil
Menighedens årlige bankospil finder sted søndag den 29. oktober kl. 19.00.

Debataften
Pave Paul den VI's død og tiltrædelsen af pave Johannes Paul I er en god anledning til at belyse den opgave, paven har i kirken. Vi vil gøre det i form af en debataften, hvor alle kan komme frem med deres mening. Vi giver aftenen overskriften: »Er paven en skrankepave?« Denne aften holdes tirsdag den 31. oktober kl. 19.30. Alle er velkomne.

Valfart til Israel
Meld Dem omgående, hvis De vil deltage i en valfart til det Hellige Land. Valfarten finder sted fra 24.4.—7.5. 1979. Prisen er kr. 3.650,00. Alt inklusive. Der er kun ganske få pladser tilbage. Information kan fås hos: Frk. A.R. Jensen, Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17, søndag kl. 10.

Hverdagsmesser
Mandag og torsdag kl. 7.30, tirsdag dia-logmesse kl. 15.30, onsdag kl. 19, fredag i søstrenes kapel kl. 7.30 (Laksegade 4,1).

Møder:
Menighedsråd efter aftale.
Studiegruppe onsdag d. 4. og 18. okt. i præstegården efter messen.
Ældregruppe d. 21. okt. kl. 14.30.
Åbent Hus i præstegården: torsdag d. 5. okt. kl. 15-17.
Tre familiegupper efter aftale.
Kirkekaffe i præstegården: søndag d. 29. oktober kl. 15-17.
Familie intensivundervisning: Lørdag d. 7. okt. kl. 13.30 - ca. 16.00 i præstegården.
Sygruppe: Onsdag d. 11. og 25. okt.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Tlf. 03-610392 fredag—mandag,
Tlf. 01-116080 onsdag—torsdag.

Faste messetider:
Lørdag kl. 17
Søndag kl. 10

Lejlighed til skriftemål hver lørdag kl. 15-17.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, tlf. (03) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Faste messetider: Søndage: Højmesse kl. 10, messe kl. 17.
Hverdage: Messe kl. 8
Fredage: Messe kl. 19.30.

Høstfest: lørdag den 23. september kl. 18.00

Tag madkurven med. Øl og sodavand kan købes. Der bliver lejlighed til en sving-om. Entre 10 kr. til dækning af musik og kaffe. Se opslag bag i kirken.

Rosenkransandagter: tirsdage i oktober kl. 19.30.

K.U.K. afholder stor bazar og loppetorv. Fredag den 6. okt. kl. 16-21.
Lørdag den 7. okt. kl. 9-15
Søndag den 8. okt. kl. 11-14.
I anledning af bazaren meddeler KUK følgende:

»KUK starter sæsonen med et stort loppetorv. Pengene vi får ind skal gå til et godt formål, nemlig vedligeholdelse (reparation) af kirketaget. Vi har loppetorv, bazar, kaffebod, tombola, salg af brugte bøger og meget mere. Menighedsrådet har med glæde modtaget tilbudet og støtter os fuldt ud.

Derfor: Kom til loppetorv i menighedssalen fredag den 6. okt., lørdag den 7. okt. og søndag den 8. okt.

Ting og sager som kan undværes er velkomne.

Endvidere tilrettelægger KUK sin anden tema-messe onsdag den 8. oktober kl. 10. Temaet er: Vedligeholdelse.

Messer i Ledreborg Slotskirke:
Søndag kl. 8.30.

Frederikssund
Søndag den 15. oktober: messe kl. 10.30 i den private realskole.

juni måned 1979. Til kirken vil der også blive bygget nogle menighedslokaler, som savnes stærkt i øjeblikket, selv om Skt. Joseph Søstrene i Mikkelsborg velvilligt stiller lokaler til rådighed for menighedsrådet, når det holder møde. Menigheden har i øvrigt også udflugter til Mikkelsborg for de ældre, og der afholdes forskellige arrangementer for menigheden samme sted.

Nordvangsgård

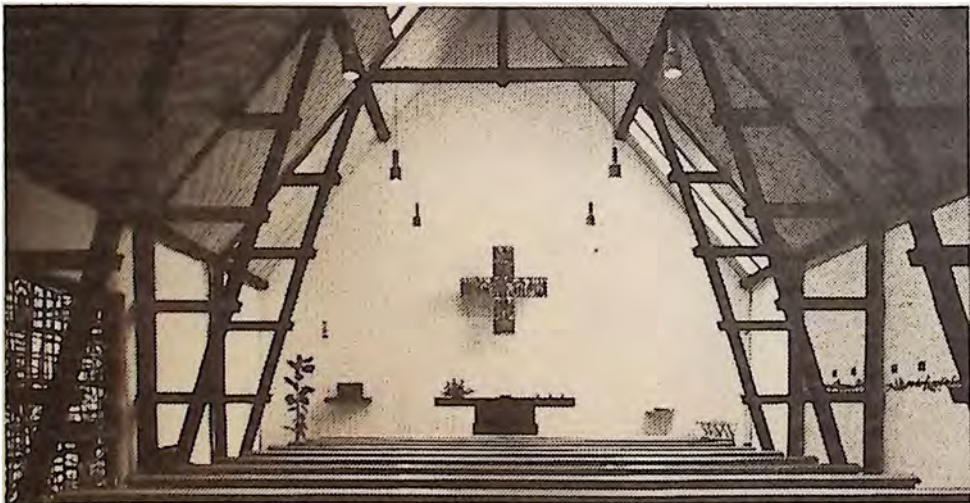
Nordvangsgård er en tidligere lystgård, som »Søstrene af det dyrebare blod« købte i 1959, og derefter omdannede til kloster, børnehaven, plejehjem

og kirkecentrum. Søstrene passer 20 ældre på plejehjemmet, og 60 børn kommer dagligt i børnehaven. Der er stor søgning til børnehaven. I øjeblikket er der mellem 80 og 100 børn på venteliste.

Søstrene har været i Bistrup i 19 år, og de hører i dag til Birkerøds bybillede. De er vellidt af alle. Søstrene, der kommer dels fra Tyskland og dels fra Østrig, har en jævn aldersfordeling, og de går alle i ordensdragt. De tre menigheder har altid haft ry for at have et aktivt børne- og ungdomsarbejde. Ca. 100 børn kommer til Nordvangsgård hver uge til religionsunder-

visning hos 7 kateketer. I Hillerød mødes ca. 50 børn til undervisning hos 6 kateketer. De 10 af kateketerne er lægfolk. En ministrantordning har resulteret i ministrantklubben »lysestumperne« (Birkerød) og »orgelpiberne« (Hillerød).

MIDI-KUK tæller 20 unge fra 12 til 14 år, KUK har for tiden 40 aktive medlemmer i alderen 14 til 19 år. Sangkoret tæller 25 medlemmer og arbejder ihærdigt hver uge, og ældreklubben samler 30 en gang om måneden. Til sidst skal fremhæves sygebesøgsordningen, som dog ikke er organiseret.

Den tidligere ladebygning var særdeles velegnet som kirkerum. Den var ca. 20 m lang, 10 m bred, og arkitekten har skabt et meget harmonisk kirkerum med plads til 120 mennesker. Væggene står hvidkalkede, og de synlige trækonstruktioner er mørkebrune, næsten sorte. Alteret er udført i norsk granit og tegnet af arkitekt Ib Møgelvang.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst p. Meertens, tlf. 03 52 06 45.

Messtider: Hver søndag kl. 10.00.

Kirkebil
Fra Korsør d. 8 og 22. oktober
Fra Dianalund d. 8. oktober.

Høstgudstjeneste og Kirkekaffe: d. 8. oktober.

Børneundervisning: Fredag d. 6. og 27. oktober, kl. 18.00. Der er ingen undervisning fredag d. 13. og 20. oktober på grund af efterårsferien.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Tlf. (09) 21 05 42 eller 12 16 64. Træffetid: fredag-mandag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00: højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

September

Søndag d. 24. kl. 10.00: Familiemesse.
Tirsdag d. 26. kl. 19.30: Økumenisk gudstjeneste i Fredens Kirke med efterfølgende en kop kaffe. Alle fra menigheden er meget velkomne.

Onsdag d. 27. kl. 16.00: Undervisning til trosbekræftelse i menighedssalen. Kl. 19.00 ungdomsarbejde.

Fredag d. 29. kl. 16.00: Religionsundervisning.

Oktober

Hver onsdag kl. 16.00: Undervisning til trosbekræftelse. Kl. 19.00 ungdomsarbejde.

Hver fredag kl. 16.00: Religionsundervisning.

Søndag d. 1. kl. 10.00: latinsk højmesse nr. 8 og Credo nr. 3. Kl. 15.00: Messe i Rudkøbing.

Torsdag d. 5. kl. 20.00 er der undervisning som forberedelse til Firmelse Sakramente, som finder sted hos os sø. 27. november.

Lørdag d. 7. kl. 14.00: Messe for kontaktgruppen med efterfølgende sammenkomst i menighedssalen. (bankospil).

Lørdag d. 14. kl. 19.00: Rosenkransandagt med Sakramentalvelsignelsen.

Torsdag d. 19. kl. 20.00: Forberedelse til Firmelse Sakramente.

Lørdag d. 28. kl. 19.00: Rosenkransandagt med Sakramentalvelsignelsen.

Søndag d. 29. kl. 10.00: Familiemesse.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:
Søndag kl. 10 og 16.30. (Læg mærke til messtiderne fra okt. til marts!)
Onsdag og fredag kl. 19.30.

Hvilehjemmet Bellis:
Hverdage kl. 6.30 undt. onsdag og fredag.

Galgbakken V.2-15, Albertslund:
Tirsdays kl. 18. Lørdag d. 7/10 og 28/10 kl. 16.30.

Torsdag d. 12. kl. 19.30: Foredrag ved pastor B. Højbo om »De kristne østkirker i Orienten«.

Religionsundervisning: Søndag d. 8/10 og 29/10.

Konfirmandundervisning: Fredag d. 6/10, 13/10 og 27/10 kl. 16.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Kontortid: mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Tirsdag kl. 11-12.
Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester
Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.
Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Lørdag d. 7.: Religionsundervisning for de børn, der ikke går på Skt. Norberts skole.
Program: undervisning kl. 13-14.45. messe kl. 15.

Mini-kuk kl. 16-17.30.

Mandag d. 9.: kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til en interessant eftermiddag. Nærmere program følger pr. brev.

Tirsdag d. 10.: kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Onsdag d. 11.: Maxi-kuk.

Lørdag d. 21.: Ingen religionsundervisning på grund af efterårsferien.

Tirsdag d. 24.: Sct. Norberts aften. program: kl. 18: vi mødes kl. 18.30: spisning

Kl. 19.30: Aftenens emne: 10 dage på Grønland.

kl. 20.30: Kaffe og hyggeligt samvær.

kl. 21: afslutning i kirken.
kl. 21.15: Hjem.

Onsdag d. 25.: Maxi-kuk.
Fredag d. 27.: Kvindeforeningen indbyder til et foredrag om emnet »Hvad tror katolikkerne« v. P. Ophoff.

Lørdag d. 28.: kl. 13-14.45: Religionsundervisning. Kl. 15: messe. Kl. 16-17.30: mini-kuk.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke

Sct. Leonisgade 12, 8880 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Faste gudstjenester:
Hver lørdag kl. 16.30
1., 3., og 5. søndag i måneden kl. 10.00.

Lemvig: Hellig Kors Kirke:
Østergade 33, 7620 Lemvig.

Faste gudstjenester:
2. og 4. søndag i måneden kl. 10.00.

Religionsundervisning:
Viborg: 2. lørdag i måneden.
Lemvig: 1. lørdag i måneden.

Kirkekaffe:
Viborg: 1. søndag i måneden efter messen.
Lemvig: 2. søndag i måneden efter messen.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1. Telf. (08) 12 69 56 eller (08) 13 07 44.

Lørdag d. 30 sept.: Kl. 15 Børnemesse i kirken for alle børn i menigheden samt deres pårørende.

Søndag d. 1. okt.: Kl. 10 latinsk højmesse.

Torsdag d. 5.: Kl. 19 aftenmesse i kirken for Eukaristisk Forening og menigheden.

Fredag d. 6.: Jesu-Hjerte-Fredag, sakramentet er udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse.

Lørdag d. 28.: Kl. 15 børnemesse i kirken for alle børn i menigheden.

Søndag d. 29.: Kl. 10 familiemesse med kirkekaffe bagefter.

Ældre og enlige: Møde den 12. okt. kl. 14.30 på Sct. Mariæ Skole.

Maria-andagter: Reserver i denne Maria-måned lørdag aftenene. Der vil denne måned hver lørdag aften kl. 19.30 være en rosenkransandagt i kirken med prædiken,

denne kan bagefter diskuteres i præstegården eller i Kuk. Disse aftener vil foruden bønnens fællesskab give lejlighed til at trænge dybere ind i troens verden. Skulle man ikke kunne afse tid til dette!

Religionsundervisning: Hver onsdag kl. 16 undervisning på Sct. Mariæ Skole for alle børn, også konfirmanderne.

Gudstjenester udenfor Ålborg:
Frederikshavn: Alle lørdage kl. 16.30, dog ikke den 28.10., på grund af børnemesse i Aalborg.

Hjørring, Nordre kommuneskole, Norgesvej: Lørdag d. 14.10., kl. 14.30.

Thisted, (Møllevvej 23): Lørdag d. 21.10., kl. 16.30.

Liturgisk kalender for oktober 1978 ved Inga Jensen

Søndag d. 1. 26. alm. søndag. Ez. 18, 25-28. — Salme 25, 4-9. R. 6a: Herre, kom din miskundhed i hu. — Fil. 2, 1-11. — Matt. 21, 28-32.

Mandag d. 2. Skytsenglene. 2. Mos. 23, 20-23a. — Salme 91, 1-6. 10-11. R. Herren byder englenes skær at våge over dit liv. — Matt. 18, 1-5. 10. eng. præf.

Tirsdag d. 3. alm. ugedag. Job. 3, 1-3. 11-17. 20-23. — Luk. 9, 51-56.

Onsdag d. 4. Frans af Assisi, d. 1226. Job. 9, 1-12. 14-16. — Luk. 9, 57-62.

Torsdag d. 5. alm. ugedag. Job. 19, 21-27. — Luk. 10, 1-12.

Fredag d. 6. alm. ugedag el. Bruno, præst, d. 1101. — Job. 38, 1. 12-21. 39, 36-38. — Luk. 10, 13-16.

Lørdag d. 7. Rosenkransfest. Job. 42, 1-3. 5-6. 12-16. — Luk. 10, 17-24. — el. Ap. G. 1, 12-14. — Luk. 1, 26-38.

Søndag d. 8. 27. alm. søndag. Es. 5, 1-7. — Salme 80, 9+12. 13-16. 19-20. R.: Herrens vingård er Israels hus. — Fil. 4, 6-9. — Matt. 21, 33-43.

Mandag d. 9. alm. ugedag el. Dionysius, 1. biskop, af Paris d. 272 og lidelsesfæller eller Johannes Leonard, præst d. 1609. Gal. 1, 6-12. — Luk. 10, 25-37.

Tirsdag d. 10. alm. ugedag. Gal. 1, 13-24. — Luk. 10, 38-42.

Onsdag d. 11. alm. ugedag. Gal. 2, 1-2. 7-14. — Luk. 11, 1-4.

Torsdag d. 12. alm. ugedag. Gal. 3, 1-5. — Luk. 11, 5-13.

Fredag d. 13. alm. ugedag. Gal. 3, 6-14. — Luk. 11, 14-26.

Lørdag d. 14. alm. ugedag, el. Callistus, pave og martyr d. 222, el. Guds Moders lørdagsmesse. Gal. 3, 22-29. — Luk. 11, 27-28.

Søndag d. 15. 28. alm. søndag. Es. 25, 6-10a. — Salme 23, 1-6. R. 6b: I Herrens hus skal jeg bo gennem lange tider. — Fil. 4, 12-14. 19-20. — Matt. 22, 1-14 el. 1-10.

Mandag d. 16. alm. ugedag el. Hedvig, ordenssøster d. 1243 eller Margarita Marie Alacoque d. 1690. Gal. 4, 22-24. 26-27. 31-5, 1. — Luk. 11, 29-32.

Tirsdag d. 17. Ignatius af Antiochia, biskop og martyr d. 107. Gal. 5, 1-6. — Luk. 11, 37-41.

Onsdag d. 18. LUKAS, evangelist. 2. Tim. 4, 9-17a. — Luk. 10, 1-9. Gl. Ap. præf. II.

Torsdag d. 19. alm. ugedag el. Johannes de Brébeuf og lidelsesfæller martyr (1642-49) eller Paul af Korset, præst ordensstifter, d. 1775. Ef. 1, 1-10. — Luk. 11, 47-54.

Fredag d. 20. alm. ugedag. Ef. 1, 11-14. — Luk. 12, 1-7.

Lørdag d. 21. alm. ugedag el. Guds Moders lørdagsmesse. Ef. 1, 15-23. — Luk. 12, 8-12.

Søndag d. 22. 29. alm. søndag. Es. 45, 1. 4-6. — Salme 96, 1+3. 4-5. 7-8. 9-10ac. R.: 7b: Giv Herren ære og pris. — 1. Tess. 1, 1-5b. — Matt. 22, 15-21. Kollekt f. Hedningemissionen.

Mandag d. 23. alm. ugedag el. Johannes af Capestrano, ordenspræst, d. 1456. Ef. 2, 1-10. — Luk. 12, 13-21.

Tirsdag d. 24. alm. ugedag el. Antonius Maria Claret, biskop, ordensstifter d. 1870. Ef. 2, 12-22. — Luk. 12, 35-38.

Onsdag d. 25. alm. ugedag. Ef. 3, 2-12. — Luk. 12, 39-48.

Torsdag d. 26. alm. ugedag. Ef. 3, 14-21. — Luk. 12, 49-53.

Fredag d. 27. alm. ugedag. Ef. 4, 1-6. — Luk. 12, 54-59.

Lørdag d. 28. Simon og Judas, apostle. Ef. 2, 19-22. — Luk. 6, 12-19. Gl. Ap. pr.

Søndag d. 29. 30. alm. søndag. 2. Mos. 22, 21-27. — Salme 18, 2-4. 47+51ab. R. 2: Herre, min styrke, jeg har dig hjertelig kær. — 1. Tess. 1, 5c-10. — Matt. 22, 34-40.

Mandag d. 30. alm. ugedag. Ef. 4, 32 — 5, 8. — Luk. 13, 10-17.

Tirsdag d. 31. alm. ugedag. Ef. 5, 21-33. — Luk. 13, 18-21.

P

Bønnens apostolat

Bønnens apostolat.
Daglig bøn i 1978:
Herre, alt for dig, og som du vil.

I oktober bæder vi for:
For familier, der er splittet ad ved skilsmisse.
At missionsgrupperne i de enkelte bispedømmer må lære at samarbejde effektivt.

Det 2. vaticankoncil dokumenter

(NC) — En lægekone fra Tampa/Florida, Marina E. Ruffolo syntes, at det var en skam, at Det andet Vatikankoncil dokumenter var alt for lidt kendt af lægfolk — og præster. Derfor bestemte hun sig til at skrive dem om på et let forståeligt amerikansk. (»The Dynamic Voice of

Vatican II«, udg. af Marina E. Ruffolo og John Welsh SJ, St. Pauls Editions, Boston 1977, 1.50 dollars).

Bogen tiltrak sig ikke blot stor opmærksomhed i Florida og i hele USA, men kardinal Pericle Felici, Det andet Vatikankoncil generalsekretær,

blev så begejstret for bogen, så han gav den en anbefaling med på omslaget.

Adskillige teologer, blandt andet liturgieksperter p. C. J. McNaspy, har arbejdet med på bogen, der har fået imprimatur af biskop Charles B. McLaughlin af St. Petersburg/Florida.

Sct. Joseph Søstrene søger tilbage til deres oprindelse

22. maj—16. juni i år holdt Sct. Joseph Søstrene deres udvidede rådsmøde på Magleås. I forbindelse hermed har „katolsk orientering“ haft en samtale med generalpriorinde sr. Benedicte Ramsing, som ledede mødet.

Ved Ruth Plum

— Hvad er et udvidet rådsmøde?

Ved vort sidste generalkapitel i 1973 i Brasilien oprettede vi et udvidet råd, der består af generalpriorinden, hendes rådgivere og alle provincialpriorinderne. Vi er cirka 20, og vi mødes hvert andet år mellem generalkapitlerne, der holdes hvert sjette år.

— Hvor længe har du været generalpriorinde?

3. august i år var det ni år siden, at jeg på generalkapitlet i Chambéry blev valgt til generalpriorinde. Det var første gang i kongregationens historie, at man valgte en ikke-fransk generalpriorinde — og så endda en konvertit. Indtil da var jeg forstanderinde for vor sygeplejeskole i København. Nu flyttede jeg til generalhuset i Rom, men tit er jeg på rejser til kongregationens mange forskellige provinser og distrikter rundt om i verden.

Nye regler

— Hvor mange søstre er der i jeres kongregation?

Der er i hele verden cirka 35.000 Sct. Joseph søstre fordelt på flere selvstændige kongregationer. Sct. Joseph søstrene af Chambéry, hvortil Sct. Joseph søstrene i Danmark hører er med cirka 3.300 medlemmer en af de største og mest internationale med søstre i USA, Brasilien, Indien, Pakistan, Liberia i Afrika, Italien, Frankrig, Svejs, Norge, Danmark, Sverige, Island, Tyskland, Belgien og Irland med Wales. I Brasilien har vi 5 provinser med cirka 1.300 søstre. I Indien er der cirka 400 af vore søstre. De er så godt som alle indfødte. Vor kongregation har været i over 100 år i Indien og var den første, der åbnede sine døre for indiske kvinder på lige fod med europæere. Der er god tilgang til kongregationen i Indien.

— Hvori bestod arbejdet på det udvidede rådsmøde?

Vi arbejdede med udkast til de nye konstitutioner — de nye regler. Efter Det andet Vatikankoncil fik alle ordener og kongregationer til opgave at gen-

nemgå deres konstitutioner og ajourføre dem. Senest 1981 skal alle konstitutioner på ny godkendes af kirken. Siden 1966 har vi holdt et »aggiornamento« kapitel, et almindelig generalkapitel og tre udvidede rådsmøder, det sidste nu i 1978 i Danmark. Det vigtigste emne har hver gang været konstitutionerne. Mellem møderne har alle søstre haft lejlighed til at udtale sig om forslagene. Det er kirkens ønske, at vi finder tilbage til vor oprindelse, til kilderne til vor særlige spiritualitet og indarbejder den i vor nye regel.

»Hemmelig orden«

— Hvor gammel er jeres kongregation, hvor har I jeres oprindelse?

I 1646 stiftede jesuiten Jean Pierre Medaille i Le Puy i Savoyen vort ordenssamfund som en »hemmelig« orden. Den måtte være hemmelig, fordi dens medlemmer skulle leve et almindeligt liv blandt folk ude i verden, hvor de skulle tjene de mest nødlidende i hjemmene eller på gader og stræder. Det var helt uhørt i kirken på den tid. Kvinder, der ville leve ordensliv, måtte lukke sig inde i klostre. For at falde så lidt i øjnene som muligt klædte søstrene sig i egnens enkedragt, men alligevel kunne deres »lille foretagende«, som p. Medaille kaldte det, ikke holdes hemmeligt i det lange løb, og kirken trak dem tilbage til arbejde i skoler og hospitaler. På disse og mange andre områder har vore søstre i årenes løb udrettet meget til gavn for kirke og samfund. Men det var ikke den oprindelige mening, at de skulle leve i institutioner. Da kirkeloven i 1917 gav endnu mere detaljerede og ensartede regler for alle kongregationer med apostolisk virke, blev vort ordenssamfund endnu mere »monastisk« — klosteragtigt. Alle apostoliske ordenssamfund kom til at ligne hinanden så meget, så de mistede deres særegne karakter. Det andet Vatikankoncil har ønsket, at hver kongrega-

tion skal søge på ny at udforme deres konstitutioner i overensstemmelse med deres oprindelige spiritualitet.

— Har kirken givet jer retningslinier for dette arbejde?

Ja, kirken er ved at revidere kirkeloven og altså også afsnittet om ordenslivet. Sidste år sendte man udkastet til alle generalforstandere og -forstanderinder. De mandlige ordensforsatte kasserede simpelt hen det hele, og de kvindelige kommenterede det, så

Generalpriorinde sr. Benedicte Ramsing

det var klart, at det hele måtte omarbejdes.

— Hvad havde de foresatte imod de nye lovforslag?

Det indeholdt så mange paragraffer, der igen ville tvinge de forskellige ordenssamfund ind i »båse«, så vi ikke kan bevare vor identitet, og nogle af paragrafferne er udviklingen simpelt hen løbet fra.

Ikke arbejdsgivere — men lønmodtagere

— Hvad har I så fundet frem til ved at studere jeres spiritualitet?

Vi har opdaget, at der er en stor åndelig rigdom i vor spiritualitet, som vor stifter baserede på Johannes-evangeliet kap. 17 og Filipperbrevet kap. 2,5—11. Målet for vort ordens-

samfund, siger p. Medaille er menneskets forening med Gud og menneskers indbyrdes forening i kærlighed. Derfor skal vi først og fremmest leve den »reneste kærlighed« i vore kommuniteter og derefter sprede den ud til andre. Vi skal leve et enkelt og nøjsomt fællesliv, dele alt med hinanden og åbne vore kommuniteter for vore medmennesker. Nøjsomhed er den måde, vi i dag lever fattigdommen på. Det er ikke så let at praktisere i et forbrugersamfund som Danmark, måske lykkes det bedre for vore søstre i den tredje verden. Imidlertid må skoler og hospitaler for at kunne fungere være udstyret med alt, hvad der er nødvendigt hertil. Derfor må vi skille vore kommuniteter og vore institutioner. Det er derfor vi for tiden stiler mod at oprette små kommuniteter midt i samfundet, hvor vi bedre kan virkeliggøre et enkelt og nøjsomt liv, og hvor det er lettere at dele alt — både åndeligt og materielt — med hinanden.

og de deltager i strejker, når retfærdigheden kræver det. I Brasilien arbejder mange af vore søstre socialt og pastoralt, eller de søger i Nordøstbrasilien at hjælpe de fattige til et mere menneskeværdigt liv. Som sogneassistenter leder de gudstjenester, døber børn, forretter begravelser og er ved bryllupper kirkens vidner til ægtefællernes ja-ord. Cirka en gang om måneden kommer der så en præst for yderligere at betjene menigheden. Vore søstre her har en fuld teologisk uddannelse, og intet andet end deres køn forhindrer dem i at blive præster. Personligt mener jeg, at det må have sin tid, og andre problemer må løses først. Jeg håber, at kirken vil tillade verdenspræster at være gift, som det altid har været tilfældet i de orientalske kirker. Senere vil vel så også kvindelige præster blive en realitet. Men det skal ikke blot være på grund af præstemanglen, men fordi en kvindelig præst på mange måder — netop fordi hun er kvinde — kan supplere de mandlige præster.

Alle søstre får medansvar

— Hvad mener du er det vigtigste ved udarbejdelsen af jeres nye konstitutioner?

For at vi stadig kan være åbne over for nye opgaver, må vore konstitutioner være enkle og principielle. På mødet på Magleås i sommer gjorde vi de to første kapitler færdige: om ordenens spiritualitet og om vort ordensliv i dagligdagen. De er nu blevet sådan, at alle søstre er lykkelige for dem. Reglerne er så helt baseret på evangeliets ånd.

Derefter gik vi igang med de to næste kapitler: om uddannelsen og om organisation og administration.

Uddannelsen beskæftiger sig naturligvis med de nye søstres uddannelse i noviciat og juniorat, men også med den uddannelse, der skal ske hele livet og på alle områder: åndeligt, religiøst, teologisk, intellektuelt, kulturelt, socialt og fagligt. Vi må forny os fra dag til dag, fra år til år.

Og den enkelte søster har selv medansvar herfor. Vigtigst af alt er det bestandigt at vokse i Kristi kærlighed, ikke etablere sig, ikke slå sig til ro, men stadig arbejde med sig selv, hige mod Gud og nå til personlig udfoldelse ved at bruge netop de evner og gaver, den enkelte har modtaget af ham.

Hvad organisation og administration angår søger vi at holde os til det principielle. Alt, hvad der skal

kunne ændres, samles i et anneks i kapiteldirektiver, der kan forandres på et generalkapitel. Det vigtigste er nok, at alle søstre nu har medansvar og er med til at træffe beslutninger på alle planer. Vi sender heller ikke mere søstre ud til en gerning, de ikke er uddannede til og ikke ønsker. Fra ledelsens side søger man nu at hjælpe hver søster til dygtiggørelse på det felt, hun selv ønsker — hvis man skønner hende egnet dertil.

Enhed

— Er du tilfreds med mødet på Magleås?

Ja, absolut. Det var et godt møde, som forhåbentlig vil bære frugt rundt om i vore provinser. Vi besluttede blandt andet, at vi alle, hver især på den måde, der passer bedst i det land, vi lever i, skal arbejde for større retfærdighed i verden og søge at bekæmpe al uretfærdighed.

Vi nåede det, vi havde foresat os og fik endda tid til at foretage ture ud i det skønne Danmark for at besøge Sct. Joseph søstrenes kommuniteter rundt om i landet. Da vi drog hver til sit, var det med et stærkt ønske om at virkeliggøre alt, hvad vi havde vedtaget på dette møde. Ud af mangfoldigheden var der blandt os skabt en enhed, der knytter os alle stærkt sammen i vor søgen efter at tjene kirken på bedste måde.

ægte laminat! hvor?

i Beckermanns køkkenskabe

Kvalitets detaljer
En ægte laminat overflade bestående af mange lag cellulose der gennemvædes med Phenolharpiks, og derefter tørres for til sidst at blive presset sammen i den skitserede rækkefølge. Kort sagt med ægte laminat i alle skabe får De en ubetinget modstandsdygtighed over for fugt og temperatursvingninger.

Beckermann

køkkener til Europas husemødre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98

Rekvirer gratis farvebrochure

Møder og arrangementer

Høstfest i Roskilde

Lørdag den 23. september kl. 18 i skolens kantine.
Vi tager madkurven med, øl og vand kan købes.
Efter måden danser vi og hygger os ved kaffebordet.
Entre 10 kr.

Vel mødt!
Sct. Laurentii sogn
Roskilde

DKKF Lørdagsklubben

Glimt fra Vest-Afrika

Vor næstformand Helena Hansen har lovet at fortælle om og vise lysbilleder fra sin tid i WHO (World Health Organization) som sundhedsplejerske i Vest-Afrika:
Lørdag den 23. september kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke, Menighedssalen, Stenosgade 4A, København V.

Kaffe/te m.v. kr. 8,-. Alle er velkomne.
Tilmelding: Gerda Henriksen, Hildursgade 8, 2100 Kbh. Ø. Tlf. 01-20 27 94.
Margot Petersen

Sakramentskirkens Bazar

Søndag d. 1. oktober kl. 11-18 i kirkens krypt.
Vi beder om gaver. Vi beder om hjælpere.
Vi indbyder til stort salg, til forfriskninger og megen spøg.

Katolsk tro i dag — og alle dage

En møderække ved Mgr. Kjeld Geertz-Hansen den 1. onsdag i måneden kl. 19.45 i Menighedssalen, Bredgade 67A, 2. Førstegang den 4. oktober.

Forskellige væsentlige emner behandles såsom: Tradition og traditioner, Pavens primat o.s.v.
Derefter kaffebord og spørgetid.

Tilmelding til Mgr. Kjeld Geertz-Hansen, Rygårdsvænget 1, 2900 Hellerup, Tlf. HE 3628, bedst kl. 11-12.

Sct. Therese fest

Søndag d. 1. oktober på Rygård

Bazaren er åben fra kl. 10.15-15.30.
Familiefestmesse kl. 9.
Messe kl. 11.

Kom i Caféteriet med familie og venner.
Tombola - Vinbod - Loppetorv - Fiskedam - Salgsbod - Amerikansk Lotteri - fine gevinster.

Lodtrækning kl. 14. Gevinsterne på den uddelte lodseddelt skal afhentes inden bazaren lukker ca. kl. 15.30.

Bus 21 - 26 og 27, S-tog til Hellerup.

Efterårslejr på ØM — med biskoppen!

Tid: 14.-21. oktober 1978

Emne: se omtale på side 3.

Deltagere: Unge fra 17 år og opefter (mindre børn ingen hindring)

Sted: »Ømborgen«, Lindholmvej 13,

Emborg, 8660 Skanderborg, tlf. (06) 89 81 27

Pris: 325,- kr. for voksne

75,- kr. for børn 0-1 år

200,- kr. for børn 2-7 år

(halve og hele fripladser kan søges)

Ledere: Jacob Frandsen, Gottfried Grünwald, Poul-Erik Magnussen, sr. Regina König, Peter G. Rasmussen.

Tilmelding: Senest den 2. oktober til Danmarks Unge Katolikker

- sekretariat -

Skt. Kjeldsgade 3

2100 København Ø

Tlf. (01) 20 63 63

hvorfra folderen om lejren med tilmeldingsblanket kan rekvireres.

Niels Steensens Bibliotek

Bogudsalg

Flere hundrede dubletter og gavebøger. Mange forskellige emner. På 6 forskellige sprog.
Sjældne ældre katolske bøger, som ikke kan købes andre steder.

HER FÅR DE NOGET FOR PENGENE!
Jesu Hjerter Kirkes Menighedssal, Stenosgade 4A.
Onsdag og torsdag 11. og 12. oktober kl. 13-18.

Kærlighed og kirkeret

Torsdag den 26. oktober kl. 19.30 taler generalvikar, prælat Ib. H. Andersen i Sct. Ansgar kirkes menighedssal, Bredgade 67A.
Alle er velkomne.

Menighedsrådet ved Sct. Ansgars kirke

Retræte på Magleås

Fra fredag den 10. november kl. 18.00 til søndag den 12. november kl. ca. 15.00.

Retræteleder: Pater J. Simons s.j.
Emnet: Dåbens Sakramente.

Pris: Kr. 240,- for dobbeltværelse
Kr. 272,- for eneværelse

Retræten er arrangeret af Danmarks Katolske Kvinde-Forbund alle — også mænd — er velkomne.

Tilmelding må ske skriftligt til Suzanne Scavenius, Henrik Hertzvej 2A, 2920 Charlottenlund med depositum kr. 35,-, hvorefter nærmere oplysninger vil blive tilsendt. Sidste frist for tilmelding den 20. oktober.

De unges trosbeskræftelse 1979

Forberedelseskursus for København og omegn

Det fælles forberedelseskursus arrangeres af Religions-pædagogisk Udvalg i samarbejde med Kateketcentralen og en række menigheder i det storkøbenhavnske område.

I år begynder dette kursus lørdag den 11. november.

Der undervises på i alt 13 lørdage (normalt fra kl. 10-12), sidste gang lørdag d. 31. marts 1979. Der gives desuden tilbud om weekendophold den 20. - 23. april.

Trosbeskræftelsen finder sted søndag d. 29. april 1979.

Forældre, der ønsker at tilmelde et barn, indbydes til et orienterende møde enten mandag d. 2. oktober kl. 19.30 eller onsdag d. 11. oktober kl. 19.30.
Tilmeldingen (dåbsattesten bedes medbragt) sker ved disse møder, der i øvrigt kun har interesse for de voksne og ikke for de unge.

Disse møder ligesom selve kurset holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang: Jagtvej 183 B).

Obs.: Der gøres opmærksom op, at kun unge, der er fyldt 14 år inden den 1. november, kan deltage i dette kursus.

På udvalgets vegne
L. O. Dorn S.J.

Det sker på Magleås september-oktober

Fredag den 22. lørdag den 23. september: Forretningsudvalget holder weekend møde.

Onsdag den 27. september: »Firmelse og Trosbeskræftelse«
Biskoppen holder møde med en gruppe præster.

Fredag 29. september-søndag 1. oktober: Kursus i Kristen Meditation v/Grethe Livbjerg
Tilmeldelse: tlfæ (01) 65 53 33

Magleås: Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. (02) 81 07 15
Kontortid: mandag-fredag kl. 10-14
Tlf. til gæster (02) 81 10 60

Kirkedagen på Ledreborg

500 trofaste mødte op trods silende regn

Årets kirkedag på Ledreborg Slot ved Roskilde stod i regnens tegn. Adskillige gange under messen rullede tordenen hen over slotspladsen, og til sidst måtte selv de mest standhaftige give op og forlade pladsen foran indgangen til slotskapellet. De søgte ly inde i slottets stueetage, for ind i kapellet kunne de ikke komme, da her allerede var fuldt. Biskop Martensen måtte opgive at holde en prædiken, men fremhævede i nogle få ord Guds riges betydning for os. Selvom vejret syntes at være imod kirkedagen, så var der dog over 450 mennesker til communion. På baggrund af andre års erfaringer, hvor vejret endda har begunstiget kirkedagen, må det siges at tilslutningen var god.

Efter messen kunne man tydeligt mærke glæden ved den danske nationaldrik, kaffen, som regn og kulde fik til at smage ekstra god. I mellemtiden var slottets store familiesal åbnet og her samlede hovedparten af deltagerne sig. Der var trængsel i salen og en stue til måtte tages i brug for at skaffe lidt luft mellem folk. Kirkedagens deltagere lod sig ikke drive hjemad af regn og kulde, men de blev til gengæld belønnet for deres udholdenhed af de fire indledderes oplæg.

»Komme dit rige« i den enkelte og i familien

Den første indleder var Franz Bogulski. Han talte over emnet: Komme dit rige — i den enkelte. Foredraget var præget af dyb bibelsk inspiration, og beskæftige sig med vort møde med Jesus Kristus. Mødet sker i den enkelte, men knytter forbindelse til andre mennesker i samfundet. Disse mennesker kan være kristne, marxister eller anderledes troende, og vi skal være åbne for en helt konkret samtale med

dem, også om religion, kirkegang, bøn o.s.v.

Derpå fulgte Franz Hoyos's tanker om »Komme dit rige — i familien«. Franz Hoyos gik ind for tanken om en familiefarm, hvor tre generationer levede sammen. Hermed ville generationskløften blive mindre. Om børns tro bemærkede Franz Hoyos, at børn ikke fødes troende. De skal opdrages til tro. Derfor skal der tales om troen i familierne, og Guds rige må være bevidst i familien. Denne bevidsthed kan støttes gennem menighederne, hvis disse opleves som et fællesskab. Menighedens liv bør ikke præges af individualister. I den henseende kan det være en belastning for menigheden at have præster og søstre i et sogn, som ikke interesserer sig for menigheden.

— i samfundet og i kirken

Hanne Gregersens opgave var at tale ud fra emnet: »Komme dit rige — i samfundet«. Hvad er tidens tegn, spurgte Hanne Gregersen. De er mange og forvirrende. Et af tidens tegn er den manglende evne til at styre samfundet. Samfundet er kompliceret, og vi erfarer en magtesløshed overfor samfundets strukturer, som vi selv har skabt. I denne situation kommer håbet til at spille en afgørende rolle. Livet bliver et arbejde under håbets tegn. Det er vor opgave at give håbet skikkelse, ansigt. Ud fra dette håb skal vi forberede os på rigets endelige komme. Af den grund har håbet en profetisk karakter.

Talernes række blev sluttet af Richardt Hansen. Hans emne var »Komme dit rige — i kirken«. Hovedpunktet i denne tale var forholdet mellem Guds rige og kirken. Kirken er det herværende og helt konkrete. Guds rige er kommet nær, siger Jesus. Det er i frembrud. Det er

også for os i dag i frembrud. Vi venter på rigets komme. Hvordan skal vi forstå forholdet mellem Guds rige og kirken?

Guds rige har en fornyende rolle overfor kirken. Kirken skal i sin nødvendige reform lade sig inspirere af tanken om det kommende Guds rige, netop fordi Guds rige er større end kirken. Det er nemlig Guds riget, der skal afløse kirken ved verdens ende, når alle mennesker og hele verden kaldes ind i Guds herlighed.

Gruppensamtalerne måtte aflyses

Efter de fire indledere skulle der have været gruppearbejde i fire sektioner med hver 8 grupper. Vejret tillod ikke dette vigtige arbejde. Denne del af kirkedagen var ellers forberedt meget grundigt. Elsebet Kieler havde i forvejen samlet gruppelederne til forberedelse og samtale om emnet med de fire indledere.

Afslutningsandagten blev fremskyndet. Igen var slotskapellet fyldt til sidste plads. Biskoppen ledede andagten og udtrykte sin tak til alle, som havde bidraget til den heldige gennemførelse. En særlig tak lød til værtsfolkene, lensgreve Knud Holstein-Ledreborg og frue. Under andagten satte Stephen Holm med sit kor, skt. Vincents kor fra Helsingør et punktum for dagen.

Temaet »Komme dit rige« vil være velegnet at beskæftige sig med i menighederne, og til brug herfor kan man rekvirere programmerne på bispekontoret. Ring til Ebba Falk mandag-torsdag kl. 10-12 på (01) 11 60 80. Der kan også være mulighed for at få nogle af indlederne på besøg. Det vil bl.a. ske i Kolding, hvor menighedsrådet — i lighed med tidligere år — vil samle de sydjyske menigheder til en kirkedag søndag den 5. november.

Richardt Hansen

Nyt fra regionerne

Region IV
Regionalrådet for Region IV afholdt sit konstituerende møde den 22. august 1978. Skønt kun lidt over halvdelen af rådets medlemmer deltog, blev det med overvejende flertal besluttet, at rådets virksomhed skal videreføres i den kommende fireårsperiode. Rådet konstituerede sig med følgende medlemmer:

Peter Ryom (formand), Henrik Liebetrau (næstformand), Eigil Darville (sekretær), Margot Busch-Møller (kasserer).
Peter Ryom

Region VI

Ved sit konstituerende møde 9/6 1978 har regionalrådet valgt Claus Munk Plum (St. Ansgar menighed) til formand

Frans Lorensen (St. Therese Menighed) til næstformand og Kate Christiansen (Søborg Menighed) til sekretær og kasserer.

Ved mødet blev det besluttet at afholde første ordinære regionalrådsmøde 4. oktober 1978, kl. 19.30 i Englesalen, Jagtvej 183.

Claus Munk Plum

Kardinalernes indtog i konklavet. De forreste på billedet er kardinal Schröffer, Bafile, Gantin Pironio og Ciappi.

Pavevalget overraskede også Genuas computer!

Genua (KIPA) — Inden konklavet, hvor patriarken af Venezia, kardinal Albino Luciani blev valgt til pave, fodrede man i Genua en computer med forskellige kardinalers data for at se, hvem af dem, der havde størst chance for at blive pave.

Kardinal Luciani blev med 77,2 ud af 100 mulige points kun nr. 5 på compu-

terens liste. Først på 12. pladsen kom en ikke-italiener ind — kardinal Jan Willebrands af Utrecht.

Mange kardinaler kan ikke latin

Vatikanet (NC) — Inden de 111 stemmeberettigede kardinaler begyndte konklavet, blev de gjort opmærksomme på, at der blandt de medhjælpere af

forskellig slags, der kom med ind i den aflukkede bygning, ikke befandt sig tolke. Kardinalerne blev derfor opfordret til — om muligt — at tale latin, men fransk, engelsk og italiensk var dog også tilladt.

Når bispesynoden har været samlet i Rom, har der været simultantolkning ved de forskellige drøftelser, fordi mange af biskopperne — og også mange af kardinalerne — blankt indrømmer, at de ikke kan latin.

Nyt om katolske tidsskrifter

LABORA

Forsiden: et billede af »Arbejdernes biskop fra Milano« — Fredspaven Paul VI — R.I.P.

Ledersiden: »Vi vil bygge en verden« — det er dette ønske, der er baggrund for det internationale møde på Magleås 1.—3. september i år, hvor Katolsk Arbejderaktion var vært for Berliner Konferens — Region Nord. Under titlen »Berliner Konferens« bringes Katolsk Arbejderaktions formand George Bune Andersens tale ved mødet.

»Retfærdighed og fred« beretter om en arbejdsgruppes møde på Magleås 1.—13. august i år, hvor man udarbejdede forslag til vedtægter for en biskoppelig kommission for »Retfærdighed og Fred«.

»Johannes og Paul« af Alfred Krump, der er oversat fra »Begegnung« DDR nr. 6 1978 er en beretning om de sidste to paver. Flemming Andersen skriver »Om nyhed og salat«, og af Per Seitzberg bringes der et digt »Paul in memoria«.

George Bune Andersen fortæller »Om rejse i Sovjet« og Birgit Tønder »Noget om holdning« — hospitaler contra plejehjem. I »Lidt surhed til en side« kritiserer Sven E. Frederiksen, hvad han kalder for bladets »permanente negative holdning« over for vort hjemlige samfund.

Knud Johnsen svarer i »Om vor side«. »Nej til vold — ja til fred« er Kirsten Andersens beretning om et udvidet repræsentantskabsmøde som Berliner Konferens afholdt i Warszawa i maj i år. Uffe Torm skriver i »Forhandlingerne slut, nu skal der handles« om FN's ekstraordinære generalforsamling om nedrustning. Så er der Ellen Niensens »Sket siden sidst« og endeligt gøres der opmærksom på, at Tove Rasmussens »Ved dagens begyndelse« i Danmarks Radio 27/2—3/3 nu er udkommet i hefteform sammen med 3 andre artikler af Tove. Heftet kan fås ved at indsende 6,80 kr. på giro 2 14 74 08, Tove Rasmussen, Nørregårdsvej 2, Saksøbing.

Labora udkommer 6 gange årligt — pris: 30 kr.,

løssalg 5 kr. Ekspedition: Skovduentien 12,1, tv., 2400 Kbh. NV.

2. del af Christian Lerchs artikel »Kan Bibelen virkelig læses på så mange måder« søger at give svar på, hvordan vi kan undgå faren for at bruge Guds ord til at forsvare vore egne meninger og forestillinger.

I »Studier over Mattæus-Evangeliet - 4« kommer Johs. Simons ind på, at serien om de tre Jesu fristelser i den af Mattæus valgte rækkefølge måske har været tænkt som en kort sammenfatning af Jesu offentlige liv, en slags »mini-evangelium«.

Ellert Dahl skriver i »Messen som måltid — 2« om søden, symboliseret ved brødet, der er symbol på al næring og dermed betingelsen for alt liv og vækst.

Magasin udgives af Niels Steensens Forlag. Udkommer 6 gange årligt — pris 32 kr., løssalg 6 kr. Ekspedition, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø

NB! Genboerne NB!

Skt. Annæ Teatergruppe genopfører Genboerne lørdag den 7. oktober 1978 kl. 19.00 i den store sal under Skt. Annæ Kirke.

Alle er velkomne og tag endelig venner og bekendte med.

Billetprisen er 12,- kr. incl. kaffe og brød. Billetter kan købes ved indgangen eller bestilles hos undertegnede hver dag fra kl. 17.00 til 18.30 på (03) 14 28 66. På gensyn!

På teatergruppens vegne
Carsten Brozek

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.

Kontoret har åbent ugens 5 første dage fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Diverse

Børnemateriale-udvalgsmedlemmer m/k

Det påtænkes at udvide musikmappen: »Pris Herren efter noder« med materiale, især beregnet for børn ved børne- og familiemesser. I den forbindelse ønskes nedsat et specielt udvalg til varetagelse af denne opgave.

Udvalget vil høre til i DUK-regi. Et vis kendskab til nodelære vil være en fordel, men selvfølgelig ingen betingelse for at indgå i udvalget. Udvalgets størrelse: ca. 10-12 personer. Er du interesseret i ovennævnte bedes du rette henvendelse til: Katolsk Ungdomssekretariat, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Tlf. (01) 20 63 63

Stig Gelslev.

Døde

R.I.P.

Vor kære lille mor og svigermor
Rosalie Rataczyk
er stille sovet ind den 3. september 1978.
Begravelsen har fundet sted.
Rosemarie, Helga og Peter

Løjlighed søges

Løjlighed søges i Storkøbenhavn

Mandlig akademiker (50 år), katolik, søger såkaldt ungarlejlighed i Storkøbenhavn (2, 3 eller 4 rum) med centralvarme og bad straks eller senere.
Billet mrk. 1190 til »katolsk orientering«.

Meddelelser

Adresseændring

Den første oktober i år flytter vi fra vor nuværende adresse i Brabrand. Den nye adresse vil blive:

Assumptionssøstrene.
Sundbakken 16
8700 Horsens
Tlf. 05-61 82 77

Sommermarkedet i Brønshøj søndag d. 3. september 1978

Følgende numre er udtrykket:
En fl. whisky rød serie HG nr. 295
En pude grøn serie HB nr. 44
Et vægophæng sort serie EA nr. 17
Gevinsterne kan afhentes søndage kl. 11.30-12 på kirkens kontor, præstegården Frederikssundvej 225, senest søndag 19.11.
Tak til alle, der glædede os med besøg og med gaver.

Sankt Antoni menighed

Salg og service

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44

Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

Annoncer

Tekstsideannoncer, pr. mm kr. 3,00
Rubrikannoncer, pr. mm kr. 2,00

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Bendt Gravgaard

I senkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

A/S Karl A. Hansen

Ingeniør, murer- og
entreprenørfirma

Industrikrogen 16
2635 Ishøj
Telefon (02) 52 11 77

KAJ F. FJORDING & SØN 1/5

MURERMESTRE • INGENIØRER
ENTREPRENØRER • Tlf. 01 • 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG REÅTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31

Lys - Kraft - Varme

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Küings Christ sein

osv., hvis mennesker ikke længere forstår det samme ved disse udtryk. Vi må altså se på, hvad der er ånden i disse definitioner, og ikke blot holde os til bogstaverne.

Katekismus svar er ikke nok

Hans Küng sagde også, at han håbede, at både de tyske biskopper og Vatikanets kongregation for tros læren nu ville indse, at det ikke er den rette fremgangsmåde at stille teologer katekismus spørgsmål, når det drejer sig om så komplicerede teologiske problemer. Det er heller ikke nok kun at give katekismus svar på de spørgsmål, som moderne bibelforskning rejser, og som stilles af moderne mænd og kvinder. »For eksempel«, tilføje han, »benægter jeg ikke, at Jesus er Guds Søn, men det er nødvendigt at forklare, hvordan »Guds Søn« skal forstås.

Faktisk finder man i

»Existerer Gott?« en fast accepteren af læren fra Kalcedon om, at Jesus Kristus er sand Gud og sandt menneske og en fast forsikring om, at Jesus Kristus er Guds Søn. Men dette kommer først på side 751 (bogen er på 878 sider) og efter at Hans Küng har kæmpet med alle de vanskeligheder ved at tro på Gud, som er dukket op i den vestlige verdens intellektuelle historie i de sidste 300 år.

Men mens man ventede på »Existerer Gott?« er Küngs fremstilling af kristendommen blevet godt modtaget i vide kredse. »Christ sein« er — alene på tysk — blevet solgt i over 160.000 eksemplarer. At en bog er bestseller er naturligvis ingen garanti for dens ortodoksi, men det kunne tyde på, at Hans Küng har kunnet fremstille Jesus Kristus på en måde, der gør ham levende og troværdig for moderne mennesker.

Gæt hvem det er!

Måske burde vi holde læserne i spænding til næste nummer i den lille gættekonkurrence om billedet herover, — men vi vil hellere røbe svaret med det samme. Den lille søde dreng er ingen ringere end pave Johannes Paul I som 3-årig, stillet

op for fotografen i tidens stil og med, så vidt vi kan se, fars pipe i hånden.

Billedet er officielt udsendt af KNA pressebureauet sammen med andre eksemplarer fra Luciani-familiens fotoalbum. En sådan udsendelse kan næppe være sket uden pavens billigelse, og vi synes at det fjører endnu et rart menneskeligt træk til de andre, som paven allerede har haft lejlighed til at vise ved valget og ved indsættelsesceremonierne.

Billedet til venstre viser stående i midten den unge Luciani som soldat — (hvor mange paver har mon haft en lignende militær periode?). Foran ham sidder hans forældre, og på hver side står hans søstre.

Moskva klager over manglende ateistisk opdragelse

Moskva (ONA) — I Vesten klages der tit over den mangelfulde religionsundervisning. Det ser ud til, at der er lige så store vanskeligheder i østlandene med at få undervist i ateisme. Moskva-Bladet »Nauka i Religija« klager over, at man på landet helt forsømmer at opdrage ungdommen til ateisme. Fra Tula kan bladet berette, at de fleste af de studenter, der kommer ind fra provinsen for at få en højere uddannelse, »ikke har den ringeste anelse om, hvad ordet »ateisme« betyder». De unge bliver hverken i hjemmet eller i skolerne oplært »i den moderne videnskabelige erkendelses ånd«. Alt for mange lærere mener fejlagtigt, at en ateistisk oplæring er overflødig, da de unge jo alligevel ikke tror på Gud. Det er denne mangelfulde undervisning, der er skyld i, at de unge fra skoler på landet ikke har »en aktiv livsholdning«.

Fælles-kirkelige svar på tidens store spørgsmål...

Bangalore/Indien (KNA) — Hvis kirken skal være et »håbets fællesskab« må kirkerne sammen kunne give et fælles svar på de store spørgsmål, der optager verden i dag«, sagde formanden for Kirkernes Verdensråds kommission for tro og kirkeforfatning, dr. Lukas Vischer ved åbningen af kommissionens møde i Bangalore i Sydindien. I dag spørger mennesker kirken om, hvad den har at sige om videnskabs og teknikkens fremskridt og de dermed for-

bundne farer, hvad den har at sige om fattigdom, undertrykkelse, vold, tortur og de mange konflikter, der er en stadig trussel for freden.

Cirka 180 delegerede fra alle verdensdele beskæftigede sig i to uger med emnerne »De kristnes håb« og »Kirkens enhed«. Det er fjerde gang, at denne kommission mødes. Sidste gang var det i Accra i Ghana i Afrika. Også repræsentanter for den katolske kirke deltog i mødet.

Kardinal Yu Pin af Nanking døde lige før konklavet

»Katolsk orientering« nr. 13 berettede om, at ritestriden mellem Rom og Kina er ved at blusse op igen. Kardinal Yu Pin gik i denne sag ind for, at man i messen kan minde Konfucius på linie med andre skikkelser fra tiden før Kristus.

Rom (KIPA) — Blandt kardinalerne, der kom til Rom for at være med til at vælge den nye pave, var også kardinal Paul Yu Pin af Nanking. 9 dage før konklavet trådte sammen døde den 77-årige kardinal, der i længere tid havde lidt af et dårligt helbred.

Kardinal Yu Pin var født i 1901 i Lansi i Manchuriet. 13 år gammel lod han sig døbe i den katolske kirke. Sin præsteuddannelse fik han dels i Shanghai ved det af jesuitter ledede Aurora Universitet, dels ved Urban Universitetet i Rom. Efter at have taget den teologiske doktorgrad, underviste han i nogle år i teologi, og kinesisk sprog og litteratur ved flere af Roms præsteseminarier.

I 1933 vendte han tilbage til Kina, og i 1936 udnævnte pave Pius XI ham til apostolsk vikar af Nanking, Kinas daværende hovedstad. Da Pius XII havde oprettet hierarkiet i Kina, blev biskop Yu Pin i 1946 den første ærkebiskop af Nanking.

Efter kommunisternes magtovertagelse i 1949 blev han udvist af Kina og rejste derefter rundt i verden til kinesiske katolske

menigheder, som han støttede på alle måder. Blandt andet fik han startet mange katolske kinesiske tidsskrifter.

I Taipeh, Taiwans hovedstad, genoprettede ærkebiskoppen i 1959 på pave Johannes XXIII's opfordring, det i Peking i 1923 grundlagte Fujen Universitet, som kommunisterne havde lukket.

I 1969 gjorde pave Paul VI ærkebiskop Yu Pin til kardinal. Han var den anden kineser, der blev kardinal. Den første var kardinal Thomas Tien af Peking, der døde i 1967, 2 år før Yu Pin blev kardinal.

Indtil august i år var kardinal Yu Pin rektor for Fujen Universitetet i Taipeh, men den 9. august fritog pave Paul VI ham for dette hverv og gjorde ham til universitetets storkansler. Som grund blev angivet kardinalens dårlige helbred, men man gisnede om, at det også kunne hænge sammen med, at kongregationen for sakramenter og gudstjeneste ikke var tilfreds med den form, hvorunder man i Taiwan havde genindført de af Rom igen tilladte riter »til ære for himlen og forfædrene«.

Den 1. september holdt den ny pave sin første store audiens. Det skete for ca. 1.000 repræsentanter for presse, radio og fjernsyn i Benediktionsaulaen ovenover Peterskirkens forhal.

Næste nummer udsendes den 4. oktober

katolsk orientering

Præsternes cølibat, side 4-5
 Bodens sakramente, side 6-7-8
 Ungdomssiden, side 9
 Latinamerikas kirke, side 12

Kløften mellem de fattige og de rige er iøjnefaldende mange steder i Latinamerika. Dette og andre sociale problemer vil blive taget op, når de latinamerikanske biskopper samles i Puebla, Mexico i denne måned. Bispemødet har udsendt et forberedende dokument til biskopperne i de latinamerikanske lande, og der er kommet forskelligartede reaktioner på dette oplæg. Læs om dette vigtige bispemøde på bagsiden.

Fem præster på vej til Danmark

Fem katolske præster vil i nærmeste fremtid komme til Danmark fra udlandet. Efter længere tids forberedelse mellem biskoppen, præsterne og deres foresatte er man nu nået så langt, at de fem præster kan rejse til Danmark for at virke i menighederne.

David Murphy SJ fra Irland kommer til Stenosgade, hvor han bl.a. skal hjælpe pater Manzano i sjælesorgen for fængslede.

Franz Hauser CSSR fra Østrig tager til Odense.

Paud Sheils CSSR fra Ir-

land kommer til Amager med specielt virke for philippinere. Han har tidligere gæstet Danmark for en kortere periode.

Jerzy Gorowski CSSR fra Polen kommer også til Amager.

Eugen Legut O.F.M. Conv. rejser til Lolland Falster.

De fem præster vil umiddelbart efter deres ankomst til Danmark deltage i et sprogkursus for at lære dansk.

kk

Biskop Martensen ser positivt på gifte katolske præster

Den nordiske bispekonference har foreslået Rom at præstevie gifte mænd og lade præstekandidaterne vælge mellem ægteskab og cølibat

Allerede på bispesynoden i Rom i 1971 fremkom biskop Gran på en enstemmig nordisk bispekonferences vegne med ønske om at gøre det muligt at ordinere gifte mænd i de nordiske bispedømmer, — og under hensyn til at mange præster lever i pinefuld isolation desuden lade kandidater til præsteembedet frit vælge ægteskab eller afstå fra det, — »særlig fordi kirken sætter det kristne ægteskab så højt«.

Det er første gang, at denne oplysning officielt bliver givet, og det sker i en længere artikel af biskop Martensen (selv medlem af bispekonferencen) på side 4-5 i dette nummer. Artiklen handler om det stadig aktuelle problem om

præstens cølibat og vort katolske fællesskab, som påny er blevet forstærket ved meddelelsen om 3 præsters fratreden i Danmark, nemlig Karl-Heinz Westarp og Bernhard Kiel, begge fra Århus, og Andreas Grzelak fra Odense.

Den direkte anledning til biskop Martensens artikel er et åbent brev fra en kreds af kendte Århus-katolikker, der opfordrer til nytænkning og løsninger på cølibatsproblemet. Vi bringer det åbne brev i sin fulde ordlyd på side 4 sam-

men med flere andre læserbreve, der klart tilkendegiver, at det katolske lægfolk i Danmark efterlyser åbenhed og klarere stillingtagen til det uløste spørgsmål.

red.

Lysner det for kirken i Kina?

Madrid (KIPA) — I sommer besøgte det spanske kongepar Peking. Nu meddeler avisen »Ya«, der udkommer i Madrid, og har gode forbindelser til de spanske biskopper, at Vatikanet havde bedt kongeparret undersøge, om der er mulighed for at forholdet mellem Den kinesiske Folkerepublik og Vatikanet kan normaliseres, om det vil være muligt igen at få en officiel dialog i gang.

Inden det spanske kongepar rejste på deres officielle besøg i Peking, havde spanske regeringskredse undersøgt, om Va-

tikanet fandt det hensigtsmæssigt, at kongeparret under opholdet i Peking deltog i en messe, der blev celebreret af en katolsk præst.

For at vise deres gode vilje indføjede kineserne den katolske gudstjeneste i det officielle program for besøget og benyttede desuden kongeparrets ophold i Peking til at rehabilitere kendte ofre for kulturrevolutionen.

Paven pludselig død

Den nyvalgte pave, Johannes Paul I døde uventet natten til den 28. og 29. september. Der afholdes requiemmesse fredag den 13. oktober kl. 17.00 i Skt. Ansgars kirke.

Berliner Konferenz

Det katolske fredsforum Berliner Konferenz (DDR) har holdt sit 3. regionalmøde, denne gang på Magleås. Dansk Katolsk Arbejderaktions formand Georg Bune Andersen, der stod som indbyder, har udsendt både en pressemeddelelse, en deklARATION og et referat fra mødet.

Referatet slutter med at fremhæve, at »regionalmødet stærkt understregede behovet for sandfærdige informationer og nødvendigheden af et samarbejde mellem katolikker i øst og vest, i syd og nord, i bestræbelserne for at realisere kirkens fredsbudskab.

Dette fredsbudskab gengives med ud- drag fra pavelige hyrdebrev og koncildokumenter.

Nu har paverne godt nok anklaget våbenkapløbet i hele verden, ikke kun i Atlantpagtens regi. Berliner Konferenz fordømmer i sin pressemeddelelse kun NATO-rådets forøgelse af oprustningen og USA's neutronbombe. Sovjetblokkens Warszawa-pagt nævnes ikke med eet ord. Forsigtigt antyder deklARATIONEN at »Målet er total afrustning gennemført ved en ligevægtig nedrustning« men heller ikke på dette sted tør den nævne navnet på den østlige militærblok, som NATO skal holdes i ligevægt af, såvel under den faktiske oprustning i dag som under den efterlyste ligevægtige nedrustning i morgen.

Videre hævder GBA, at »I den østlige del af verden begunstiges fredsarbejdet, i den vestlige del mistænkeliggøres det ofte.«

Ytringer af denne art anskueliggør, hvor misvisende et kort referat kan gengive en lang diskussion — eller også hvor naivt politiske floskler kan lyde. For hvis katolikker i øst og vest, i syd og nord skal kunne finde hinanden i et ærligt fredsarbejde, så har Berliner Konferenz på Magleås eller referenten GBA vist, hvilken vej man ikke skal gå, såfremt man vil blive taget alvorlig af engagerede katolikker i Danmark.

Den ensidige fordømmelse af alt, hvad der bare kan remses op af ondt i den vestlige verden uden et eneste ord om tilstandene i øst (i hvert fald i de tre tekster, der er sendt til pressen) får Berliner Konferenz til at sætte sin troværdighed på prøve, hvor den taler så klapøjet om fred. Den gør sig selv den bjørnetjeneste, ved politisk naive resolutioner at vække den mistillid, den klager over, hos de trosfæller, den har brug for.

Willem Wuyts

Løsning tiltrængt på præstemangel-problemet

Ordet »præstemangel« bliver fra at være et abstrakt begreb til noget, man føler »på egen krop«, når en af sognets egne præster forlader sit embede og vil giftes. Forundring blander sig med bekymring, når man erfarer, at vedkommende præst forlader sin post. Det er oprørende, at vi åbenbart bliver nødt til at finde os i, at værdifulde mennesker skal forlade deres embede p.g.a. giftermål, som i sig selv er noget anstændigt.

Man er også bekymret, fordi de, som er udnævnt til at være episkopi, tillsynsførende, og hyrder, tillsyneladende ikke mere føler ansvar for fårene, og uden videre, uden at foretage noget, lader præstestanden tappes for dens gode kræfter. Når kirkens ledere synes at have råd til at behandle så værdifulde arbejdskræfter som nogle, som ikke mere har interesse, — hvordan vil de så gøre det troværdigt for os, at vores indsats for Jesu menighed, for fællesskabet omkring brød og vin, alligevel betyder noget, virkelig er meningsfyldt?

Nævner man overfor andre muligheden for, at vedkommende præst fortsætter som gift mand i embedet, får man som svar: det er ikke realistisk at tænke i de baner. Har folk fundet sig af med, at man får stene, når man beder om brød, d.v.s. tynde juridiske argumenter under henvisning til forskrifter, i stedet for ord, hvori man kan genkende evangeliet? Hvordan kan kirken, som er os, bede høstens Herre om at sende

flere medarbejdere i sin vingård, når kirken (er det »os«?) samtidig bygger barrierer op, som forhindrer, at de mennesker, som gerne vil arbejde, kan træde til? Bør ikke Paulus sige Petrus imod, netop i verdenskirken interesse og for den kirkelige enheds skyld? Når det går skidt for kirken i Danmark, går det skidt for hele kirken. Og situationen er ved at være katastrofal.

Er en biskops ansvar for sin menighed ikke større end en administrerers af centralstyrets forskrifter? Hvad der kunne have været en kreativ embedsførelse, er blevet til en forpustet løben efter begivenhederne, og mens en tilbunds gående løsning af præstemangelproblemet er tiltrængt, bliver det såkaldte lægfolk spist af med smålapperier (gudstjenestemedhjælpere, kommuniionsuddelere), som med jubel introduceres som tegn på, hvordan kirken (er det virkelig »os«?) formår at tilpasse sig de moderne tider.

Imidlertid synes det at være vigtigt, at folk rundt omkring i menighederne er på vagt, overfor hvad der sker, når den næste præst forlader sit embede. Ingen, der føler lidt ansvar for kirken, skal tillade, at det ydre arrangement af en præsts forsvinden tilretelægges efter det sædvanlige mønster: den forhenværende forlader sin menighed i al stilhed, gennem køkkendøren, som én, der har begået noget ulovligt, — og uden at menigheden får lov til at bearbejde begivenhederne rationelt og

emotionelt, men uden videre stilles overfor et »fait accompli«. Og man må håbe, at præsterne ikke er så stolte over deres ydmyghed, at de benytter sig af køkkendøren, men at de gør menigheden den præstelige tjeneste at informere den om en ærlig sag.

Endvidere skal der for alvor komme gang i en diskussion om, hvordan også gifte mænd og kvinder rent konkret og i praksis kunne fungere som præst. For i menighederne skal der udvikles klare tanker om en ny type præst, en type, som måske passer mere til den nytestamentlige opfattelse af præster. For præster kan til syvende og sidst ikke være så kostbare, at kirken, hvem det

så end er, har råd til at gøre et problem ud af manglen på dem. Gør kirken det, så gør den sig skyldig i en uanstændig selvoptagethed, som næppe er i overensstemmelse med evangeliet.

Selvfølge skal menighederne have de præster, de har brug for. Det er ikke interessant, om kirken kan lægge sig et selvkonstrueret kors på skuldrene, for så at kunne undskyldte sig at kræfterne ikke slår til, når den står overfor væsentlige opgaver. Det er af væsentlig interesse om kirken, om menighederne kan fungere således, at de kan arbejde på deres opgave: at realisere Kristi præsens blandt menneskene.

Herman van Tooren

Til de fratrådte præster

Problemet med de fratrådte præster er efterhånden ved at blive mærkbart — ikke kun fordi de tomme pladser efterlader et udækket behov — men også fordi de efterlader et problem af mere principiel karakter, idet adskillige af disse præster ønsker at leve en tilværelse som »almindelige« katolikker. At disse sidste ikke tager skridtet helt ud af kirken, er for mig at se mere eller mindre en tilfældighed, for deres handling vil under alle omstændigheder være resultatet af en svigtende katolsk indstilling, til hvad det katolske præstedømme er.

Søger de fratrådte og (mere eller mindre) gifte præster bort fra de steder, hvor de er kendte, er problemet stort set blot deres eget, men ved at bosætte sig i sogne — og ved at komme i deres gamle sognekirker, hvor enhver ved hvem de er — skaber de et alvorligt problem for mange, som er tro mod kirkens syn på præstegerningen.

For det første indebærer dette en risiko for, at det bliver et almindeligt anerkendt fænomen, at en præst blot er præst, indtil han finder en han vil gifte sig med. Dette er i sig selv alvorligt nok, for det forringer respekten for afgivne løfter, som for ægtefolk vil kunne få tragiske følger, og som vi i stigende tal også ser er tilfældet. Denne tendens bør ikke kunne tolereres, da den undergraver respekten for alt, hvad der er helligt.

Dernæst indebærer det en alvorlig risiko for en dalende respekt for sakramenterne, idet respekten for disse uvægerlig også vil give respekt for den, som har fået fuldmagt til at forvalte dem. Præsten er ganske rigtigt ikke et overmenneske, men han er ved sin vielse indviet til at være mellemmand mellem Gud og mennesket. Det er et dybt mysterium, som giver præsten et enormt ansvar, men som samtidig giver ham en nåde til at bære dette ansvar, såfremt han erkender det.

Det er blandt mange ved at være en ganske naturlig sag, at præster fratræder. Jeg er bange for, at disse bedrager sig selv, idet de er blevet ofre for et verdsliggjort syn — ikke kun på præsten, men på mennesket. Det rationalistiske menneskesyn som bl.a. ligger til grund for al materialistisk tankegang, tillader ikke at se på mennesket som et lidende væsen, men fordrer social værdighed som grund for sand lykke.

Samtidig har den voksende »åbenhed« omkring menneskets seksuelle behov, slået dette fast som en nødvendighed, således at man ikke mere forstår dybden og bredden i kirkens cølibatskrav. Det er en logisk kædereaktion og har intet med kristen humanisme at gøre.

De fratrådte præster som ugenert søger deres gamle sogne skal vide, at de derved tramper på noget som for mange endnu er helligt.

Stig Holsting

Nye tjenester i kirken

I septembrisnummeret af »Etudes« står der en meget interessant artikel om dette emne. I Frankrig er der nu over 1100 landsogne, hvor der ikke bliver læst messe hver søndag. I

stedet for samles menigheden til ordets gudstjeneste — og lægfolk står for ud- deling af kommunionen. Tallet er i virkeligheden meget større, men 1100 er altså det sikre tal, denne

undersøgelse er kommet frem til.

Når der ikke læses messe, skyldes det, at der er præstemangel, men man har forsøgt at få noget positivt ud af situationen og skabe små fællesskaber af troende, der må tage aktiv del i gudstjenesten. Man forsøger at dele troen med hinanden, så alle bliver bedre i stand til at være troværdige kristne i hverdagen. Man prøver at skabe et »Guds folk«, der er åbent for alle troende på et bestemt sted. Det er klart, at det stiller store krav til en sådan menighed, der jo selv skal etablere sig med katekese, besøgsordning o.s.v.

Til trods for vanskeligheder er der stor glæde ved ordningen, og når præsten så kommer og læser messen, er det jo en festdag.

I Indonesien, hvor præstesituationen er meget værre, har man uddannet og viet lægfolk, som i forvejen har gjort en stor indsats for menigheden, til præster, der kun kan virke lokalt.

I vor kirke er vi jo vant til et ret højt »serviciveau«, men hvis man på grund af præstemangel er nødt til at skære ned herpå, kan der alligevel komme noget godt ud af det.

Chr. West

ALM. BRAND AF 1792

ALSKADEFORSIKRING

Hovedkontor: Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon (02) 87 33 22

Pater Steenbergens 40 års jubilæum

Sognepræst for Skt. Mariæ menighed i Haderslev, franciskanerpater Anton Paskal Steenberg kan den 14. august fejre sit 40 års præstebeslutning. Anton Steenberg, som er hollænder, blev efter sine studier i Rom og Assisi præsteviet i Assisi den 14. august 1938. I 1956 kom han til Danmark, først som vikar for en syg sognepræst, dernæst som kapellan, endelig fra 1966 som sognepræst i samme by Nakskov. Efter 16 års

virke her blev han i 1972 sognepræst i Haderslev, hvor han er meget afholdt af sin menighed og af alle, der kender ham. Hans hjertelige smil og stille godhed lyser op hvor han færdes.

Officielt fejredes jubilæet af menigheden i Haderslev søndag den 17. september. Hele menigheden samledes efter højmessens med biskop Martensen for at hynde og gratulere pater Paskal og samtidig overrække ham en gave som

Pater Steenberg

tak for de år, han har virket i Haderslev.

Felix Wojtaszewski

Katolsk fredskonference fordømmer Neutronbomben

Fredsarbejde begunstiges i øst, men mistænkeliggøres i vest, hævder Berliner Konferenz

Indbudt af Katolsk Arbejderaktion-Danmark har skandinaviske katolikker i dagene 1. til 3. september 1978 været samlet på Magleås, til et regionalt møde i samvær med katolske kristne fra europæiske lande i Berliner Konferenz regi.

I mødet, der blev åbnet af formanden for Katolsk Arbejderaktion-Danmark, George Bune Andersen, deltog bl.a. præsidiemanden for Berliner Konferenz, et fælleseuropæisk katolsk fredsforum, dr. Otto Hartmut Fuchs (DDR) og præsidiemedlem, provst dr. Imre Varkonyi (Ungarn).

2. verdenskrig mindet

For »Verdensfredsdagen 1978« (1. september), som de forskellige fredsorganisationer mindes i erindring om dagen for 2. verdenskrigs udbrud, følte deltagerne i regionalmødet en særlig forpligtelse for at virke på effektiv måde for politisk og militær afspænding. Også fra katolsk side må forsøg på at genoplive

den kolde krig kraftigt imødegås.

Deltagerne hilste resultaterne fra det i New York stedfundne ekstraordinære FN-møde vedrørende nedrustning velkommen og gav udtryk for, at den vurdering, de ikke statslige organisationer (NGO) havde fremsendt, var et klart udtryk for den offentlige mening. Samtidig gav de dog også udtryk for en dyb bekymring for NATO-rådets langtidsplan i Washington for en forøgelse af oprustningen. I særdeleshed må det forurolige alle venner af freden, at man har til hensigt at indføre nye massetilintetgørelsesmidler så som Neutronbomben.

Tro imod afdøde pave Paul VI's testamentariske budskab til FN's ekstraordinære afrustningsmøde gav regionalmødet katolikker fra otte europæiske lande udtryk for en fast beslutning om at arbejde for en udbygning af en tillidsfuld forbindelse mellem stater og nationer baseret på gensidig agtelse. De håber også på under det nye

pontifikat — pave Johannes Paul I — at finde opmuntrende inspiration for katolikker til en gerning til gavn for freden, social retfærdighed og solidaritet med alle, som kæmper for de elementære menneskerettigheder. I en officiel resolution fra mødet på Magleås hedder det bl.a.:

Ånden fra Helsinki

Man må konstatere, at mulighederne for at udføre fredsarbejde er forskellige, alt efter hvilket samfundssystem, man lever under. I den østlige del af verden begunstiges fredsarbejdet, i den vestlige mistænkeliggøres det ofte. Vi var alle enige om at gøre alt for at fremme afspændingen i overensstemmelse med ånden fra Helsinki. Målet er total afrustning gennemført ved en ligevægtig nedrustning. Interessesætninger landene imellem kan og bør løses gennem internationale organer.

Vi opfordre alle katolikker, uanset hvor i verden de befinder sig, til at udnytte alle muligheder for at fremme fredens sag.

Ny ministrantvejledning til alle sognekirker

Et kærkomment bidrag til en smukkere messe

Ministrantgruppen ved Niels Steensens Gymnasium har nu, i samarbejde med p. G. Heggum S.J., færdiggjort udarbejdelsen af hæftet »Vejledning for Ministranttjeneste«.

Ideen med hæftet er dels at være vejledende for ministranttjenesten, dels at give de enkelte ministranter en overskuelig oversigt over ministranternes funktioner i messens forløb. Der gives endvidere gode råd til den praktiske udførelse undervejs. Vi har under udarbejdelsen forsøgt at tage højde for de forskellige kirkeindretninger, der måtte findes rundt om i landet.

Ingen faste regler kun gode forslag

Hæftet er især henvendt til ministranterne selv, dels som »basislærebog« for vordende ministranter og

dels som et nyttigt opslagshæfte for fungerende ministranter. Det er som sådan ikke et reglement med faste regler. Vi vil gerne understrege, at hæftet kun er ment som en vejledning, der er bygget op omkring de faste opgaver, der tildeles ministranterne før, under og efter messen.

Hæftet kan også bestilles gratis

Vi tror, at hæftet vil være til stor nytte, specielt for nye ministranter, der hurtigt vil kunne sætte sig ind i deres opgaver og samtidig opnå at få overblik over messens forløb. Det er vort håb, at denne vejledning vil blive positivt modtaget og kunne finde anvendelse i alle landets sogne.

»En smuk og veludført ministranttjeneste forskøn-

ner messen...« — Og hermed træder vort egentlige formål med hæftet frem: »Ved veluddannede og sikre ministranter, at yde et bidrag til at gøre den hellige messe smukkere«.

Hæftet fås vederlagsfrit ved henvendelse til: Michael Plum, Hestens Kvarter, 2750 Ballerup.

Bjørn Håkonsson

Samarbejde og kommunikation i den katolske skole

Torsdag den 5. — lørdag den 7. oktober indbydes skoleledere og bestyrelsesformænd for de katolske skoler i Danmark, Norge og Færøerne, til skolelederstævne på Sostrup kloster.

Torsdag indleder søster Emma Martensen og skoleleder Henrik Schulz emnet: Hvordan kan skoleleder og bestyrelse støtte hinanden?

Fredag indleder civilingeniør Finn Rasmussen drøftelsen om principielle ledelses- og kommunikationsproblemer. Om eftermiddagen indleder biskop Martensen drøftelsen af bispedømmets støtte til skolerne, specielt i relation til målsætningen.

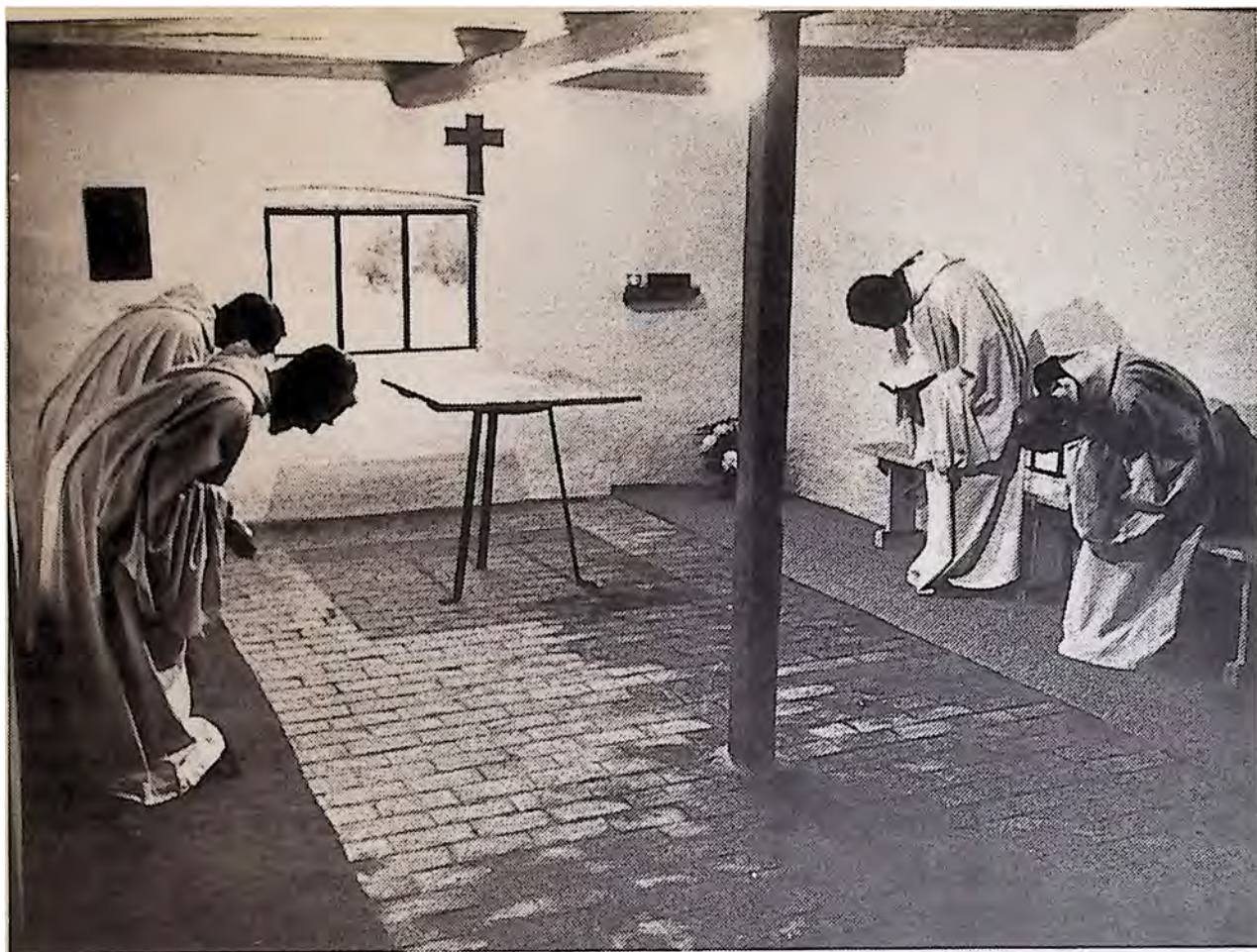
Lørdag orienterer sekretariatschef K. Ahlmann Olesen om skoleproblemer, set fra et sekretariats skrivebord.

Der sker noget på Bornholm

Bornholm er som bekendt et af Danmarks mest besøgte områder i turistsæsonen, men det er nok mindre kendt, at sognepræsten i Rønne, redemptoristpater Michaeler gør en stor indsats for den kirkelige betjening af de mange tilreisende udenlandske katolikker. Der afholdes jævnlige messer sommeren igennem i Rønne, Åkirkeby, Allinge, Gudhjem, Onsbæk og Due Odde, og de er velbesøgt. På en enkelt søndag i højsæsonen har man på 5 messesteder optalt ialt 1340 kirkegængere. For at overkomme det store program har pater Michaeler i år haft assistance af 2 tyske præster.

Billedet herover er fra mindegudstjenesten for pave Paul VI, den 15. august om aftenen i Åkirkeby. Hovedcelebranten er pater Michaeler, — på hans højre side ses prior Frans van Haaren fra klostret i Olsker, og de øvrige præster er tilfældigt tilreisende. Pater Steenberg

Åbent brev til biskop Martensen

Her i Danmark lever ca. 30 katolske præster, som har opgivet deres embede i kirken og i de fleste tilfælde har giftet sig.

Bortset fra de personlige konflikter for de pågældende har dette medført tragiske tilstande i menighederne og i kirken som helhed. Situationens særlige alvor i Danmark understreges af, at kirken her har mistet ikke mindre end en fjerdedel af det samlede præsteskab.

Det er derfor på høje tid, at Rom reviderer sin stilling til cølibatet. Uden at forkaste dets værdi må det være muligt og rigtigt, at mennesker, der kaldes til at tjene kirken som præster, kan vælge at leve i en af flere personlige relationer — alene, i ægte-

skab, eller som cølibatære medlemmer af et ordenssamfund. En nytænkning over og en løsning af dette problem haster. Dette følger mange mennesker, hvem situationen har gjort bekymrede for kirkens fremtid.

For »Katolsk Debat« Århus i August 1978
Oluf Bohn, lektor
Ågot Bohn
Ursula Friedrich, dr. med.
Walter Friedrich, dr. rer. nat.

Adolph Meister, Sognepræst
Eva Nordentoft, dr. phil.
Olaf Pedersen, professor, dr. phil.
Simone Pedersen
Niels Krogh Rasmussen, dr. theol.
Johanne Marie Willer

Præsternes cølibat og vort katolske fællesskab

Af Hans L. Martensen

Atter i dette år har forskellige præster i vort bispedømme opgivet deres embede. Når vi samtidig tager i betragtning, at der i Danmark lever omkring 30 personer, der tidligere har fungeret som katolske præster, så er det indlysende for alle, at vi befinder os i en situation, der stiller alvorlige spørgsmål til vort katolske fællesskab. Det åbne brev fra Århus minder herom.

Nogle statistiske forbemærkninger

En statistisk forbemærkning er på sin plads.

Selv om antallet af fragede præster, der bor i Danmark, for tiden udgør en fjerdedel af de aktive præsters tal, så betyder dette ikke, at en fjerdedel af præsterne har forladt deres gerning. Hvis vi tager den tid, jeg selv har fungeret som biskop, og gør op hvor mange præster der har virket i Danmark, hvor mange der er afgået ved døden, hvor mange der er flyttet til udlandet og fortsat virker som præster dér, så kommer man til det resultat, at 14,5 pct. (eller godt 1/7 del) af præsterne er fratrådt. Dog ændrer

denne statistiske justering ikke ved det principielle: selv en afgang på 14 eller 15 procent er chokerende.

For at bedømme situationen rigtigt er det også nødvendigt at konstatere, at cølibatet ikke har været det eneste problem, som har været medvirkende til at præster forlod deres embede. Nogle af dem, der trådte fra, har aldrig senere giftet sig, andre gjorde det først på et langt senere tidspunkt. I det hele taget er man slået af den overordentlig forskellige baggrund og motivering, der har været udslagsgivende for de enkelte præsters beslutning om at forlade deres embede. Ikke desto mindre står det fast, at spørgsmålet om cølibat og ægteskab har været et væsentligt problem for mange.

Den romerske bispe-synode 1971

Præsternes cølibat berører ikke blot den enkelte præst og menigheden han virker i. Det berører heller ikke blot det enkelte bispedømme, men det katolske fællesskab ud over hele verden. En ændring, der bliver foretaget ét sted, vil

uvilkaarligt få indflydelse på situationen mange andre steder.

Nu er det imidlertid en kendt sag, at den katolske kirke befinder sig i en meget forskellig problematik, og at også præsternes cølibat fungerer forskelligt alt efter de lokale omstændigheder. Derfor afholdtes der i 1971 en bispe-synode i Rom, hvis særlige emne var præstens stilling i kirken. På denne synode behandlede man også præstens cølibat. Man mente, at en eventuel ændring i kirkens vedtægter på dette område skulle ske med baggrund i en fælles-kirkelig beslutning.

Blandt biskopperne, der kom sammen på den romerske synode, var et overvældende flertal for cølibatets opretholdelse. De skulle stemme om følgende udsagn: »Den latinske kirkes gældende lov om præsternes cølibat skal bibeholdes uden indskrænkning?« Hertil stemte 169 ja, 22 nej, og 7 undlod at stemme. Den »latinske kirke« betød i denne sammenhæng hele den katolske kirke med undtagelse af de østkirker,

der lever i union med Rom.

På trods af denne almindelige indstilling var der mange som håbede, at synoden ville åbne for muligheden af præstevielse af modne mænd, der allerede i rum tid havde stået deres prøve i ægteskabet (»viri probati«). Dette blev på visse måder den romerske synodes mest brændende spørgsmål.

Den nordiske bispekonferences holdning

Den nordiske bispekonference havde allerede i forvejen forudset, at netop dette spørgsmål ville blive aktuelt. Biskop Gran sagde herom i sit indlæg på synoden 1971, på hvilken han repræsenterede hele den nordiske bispekonference:

»Efter at have drøftet cølibatet med vore præster, er vor bispekonference af den enstemmige opfattelse, at ordination af modne, gifte mænd ville være til hjælp og støtte i vor del af verden«.

Her kunne tilføjes, at sagen i nogle af vore bispedømmer ikke blot var blevet drøftet mellem biskop og præster, men også mellem biskop, præster og et

repræsentativt udsnit af lægfolket. Ved vor danske synode på Nyborg Strand 1969 var det ved »vejledende afstemninger« blevet klart, at et meget stort flertal af synodedeltagerne regnede en ændring af kirkens cølibatslovgivning for ønskelig.

Biskop Gran fortsatte på den romerske synode 1971 med at sige:

»Men der er mere ved dette problem« (end blot spørgsmålet om ordination af erfarne familiefædre). »Mange af vore præster lever isoleret, nogle endog i en pinefuld ensomhed. Verdenspræstens ensomhed gør ham vanskeligere stillet end ordenspræsten, som kan få hjælp og støtte i sit ordens-fællesskab«.

»Disse forhold taget i betragtning, spørger derfor den nordiske bispekonference, om det ikke ville være bedre at lade kandidaterne til præsteembedet frit vælge ægteskab eller afstå fra det — særlig fordi kirken sætter det kristne ægteskab så højt«.

Vore danske forhold har ganske vist udviklet sig noget anderledes end man kunne vente efter biskop Grans citerede ord. Hos os

har ikke verdenspræsterne, men ordenspræsterne været hårdest ramt. Proportionelt til deres respektive tal har næsten dobbelt så mange ordenspræster som verdenspræster forladt deres embede. Dette viser, hvor svært det er, at bringe problemerne omkring præsternes cølibat på en enkelt nævner. Aflæggelsen af de tre løfter — herunder også løftet om at leve i ugift stand — hører jo med til selve ordenslivets idé. Måske ligger den dybere årsag til ordenernes problem i, at mange kandidater er indtrådt, ikke primært for at leve som ordensfolk, men primært for at blive præster.

Cølibatet og vort fællesskab med Rom

Den nordiske bispekonference udtalte sig til fordel for en åbning af kirkens cølibatslovgivning, men den romerske synode var i sit flertal ikke af samme opfattelse. I spørgsmålet om eventuel præstevielse af modne, gifte mænd overlod synoden afgørelsen til paven. Pave Paul foretrak imidlertid at blive ved kirkens gamle sædva-

ner i dette spørgsmål. Således førte synoden ikke til nogen som helst form for ændringer i de bestående kirkelove omkring cølibatet.

Det anliggende, som mange nordiske katolikker føler, og som biskopkonferencen gjorde sig til talsmand for på synoden i Rom, bør givetvis ikke hænges og glemmes. Ganske vist kan vi ikke indsø en selvstændig kirkelov, der ville gå på tværs af den øvrige katolske kirkes ønsker, og som ville bryde vort forhold af loyalitet og samhørighed med paven, hvis ansvar for den universelle kirkes enhed vi anerkender.

Hvis vi regner en ændret fremtid for ønskværdig, så kan vi ikke arbejde for denne fremtid ved at bryde ud af den katolske kirke og dens rammer. Men vi kan stadig tage sigte på gode ændringer inden for denne kirkes rammer — f.eks. ved atter at melde vort anliggende i Rom.

Cølibatet og vort danske, katolske fællesskab

Når vi alle bevæges så dybt af cølibats-problematikken, må vi være realistiske nok til at se en større sammenhæng i øjnene. Hverken præsterne eller kirkes situation vil blive reddet blot ved en ændring i cølibatslovgivningen.

Det ville være skæbnesvangert, hvis vort katolske fællesskab lod de præster i stikken, der ønsker at leve deres cølibat fuldt ud. Ønsket om en ændret cølibatslovgivning må ikke føre til, at vi yderligere vanskeliggør situationen for de præster, der allerede har indgået en forpligtelse til at leve ugift.

Derfor er det ikke nok, blot teoretisk at sige, at vi accepterer cølibatets værdi. Vi bør ransage os selv, hvorledes denne cølibatære livsform virkelig kan virke og opretholdes som værdi i vore menigheders sammenhæng. En af præsternes vanskeligheder er utvivlsomt, at de lever i en dansk omverden, der ikke regner cølibatet for noget som helst, og som for det meste heller ikke opfatter cølibatet som noget »tegn«. Hvis nu heller ikke den katolske menighed tillægger cølibatet nogen værdi og positivt søger at støtte præsten i hans livsform — da er det klart, at præstens cølibat bliver en næsten umenneskelig tung byrde. Cølibatet kan ikke bæres, hvis ikke et fællesskab af mennesker slutter op derom, og gør det til en byrde, der fornemmes meningsfuld og værd at bære.

De slag, vi er blevet

ramt af, må derfor munde alle parter til selvransagelse og til fornyet besindelse på deres ansvar:

Det er en formaning til menighederne, at de skal besinde sig på, hvorledes de kan støtte deres præster, også i deres ønske om at leve cølibatet på en meningsfuld maner. Ydermere, er det et spørgsmål til menighederne, hvorledes de kan danne ramme om præsternes virke, således at præsterne ikke føler sig isolerede, men som del af et fungerende menneskeligt fællesskab.

Det er en formaning til præsterne, at de rykker hinanden nærmere i deres kollegiale forhold. At de, alt efter omstændigheder og muligheder, dyrker samværet med hverandre. At de interesserer sig for deres kolleger: deres arbejde, deres tanker og meninger, deres problemer og vanskeligheder. Da man umuligt kan kende mere end nogle få mennesker virkelig grundigt, så har præsterne et særligt ansvar for netop de kolleger, som forhold og omstændighe-

der bringer dem specielt i forbindelse med.

Det er en formaning til biskoppen, at han regner præsternes tarv for sin vigtigste opgave. Det er en formaning til ham, at han efter evne bidrager til fællesskab og kommunikation mellem præsterne. Det er en formaning til ham, at han søger at give præsterne de mest hensigtsmæssige livs- og arbejdsvilkår inden for menighederne. Endelig er det også en formaning til biskoppen, at han bringer menighedernes, præsternes og sine egne ønsker videre til rette sted — at han altså i givet fald bringer ønsker om en ændring af cølibatslovgivningen, videre til Rom.

Vi står som katolsk kirke i dette land i den her beskrevne situation. En ændring af cølibatslovgivningen er måske nødvendig, men den vil ikke virke som et trylleslag. En mere gennemgribende forandring af vort fællesskab i det hele taget er nødvendigt.

Hans L. Martensen.

Kirkelig hjælp til muslimer i Danmark

(KNA) - I Oslo har Nordisk Missionsråd, der er protestantisk, afholdt en konference med temaet »Islam i de nordiske lande«. Fra dansk side blev det foreslået at hjemkalde en missionær, der fra sit missionsarbejde kender Islam. Denne missionær skulle så være parat til at

hjælpe de i Danmark boende muslimer — blandt andet gæstearbejdere. Missionæren skulle også i de protestantiske menigheder i Danmark vække forståelse for de udlændinge, der bor iblandt dem og gøre dem deres ansvar for disse mennesker mere bevidst.

Katolsk dåb i protestantisk kirke

Herom skriver p. G. Meertens i sognebladet fra Vor Frue Kirke i Slagelse: Vi havde lavet sådan en smuk plan, om at Pastor Elitsgård fra Svinninge, Birgitte og Poul Krarup fra Stokkebjerg og jeg skulle døbe familien Krarups søn, Kristoffer Johan under en folke-kirkelig gudstjeneste i Hjembæk kirke, hvor jeg skulle holde prædiken og derefter forrette den katolske dåb i selve gudstjenesten.

Planen blev godkendt af begge kirkers myndighed. Grunden til at Kristoffer Johan skulle døbes i Hjembæk kirke, var at forældrene ville give udtryk for, at de hører med til det lokale samfund, hvor de har fundet megen venskabelig og hjælp.

Fra præsternes side var grunden, at de ville give udtryk for at dåben er det fælles grundlag for begge kirker og at det efterhånden er på tide, at vi behandler og anerkender hinanden, som de troende kristne vi er. Vi ved jo, at enheden mellem de kristne ikke kommer faldende ned fra himlen, men at enheden bør gro og udvikles blandt de kristne, der hvor de er og lever og møder hinanden.

Desværre blev Pastor Elitsgård syg og jeg kom i knibe på grund af to formiddagsmesser: Så det blev til en mere privat gudstjeneste om eftermiddagen, hvor dog kirkens organist, kordegnen og kirketjeneren var til stede.

Små kommentarer til en usædvanlig bog

Af Aage Dyrkjøb

Der udkom for et par år siden på engelsk en vidunderlig bog, som Anna Sophie Seidelin i 1977 oversatte til dansk under titlen »Kære hr. Gud, det er Anna«. Selvom man vel ikke tør driste sig til at ønske, at alle religioner blev lavet om til Annas umiddelbare og tillidsfulde gudsforhold, så kunne man dog unde alle kristne at læse om denne fantastiske lille pige og alle de gode mennesker, hun træffer på sin vej.

Hun bor i et slumkvarter i Londons Eastend, men trods det fattige miljø er hendes korte liv gennemstrømmet af en varm glæde, og hendes tanker verden er overvældende.

Det er i det hele lykkeligt, at kristendommen i vore dage — og ikke mindst den katolske kirke — har antaget en mere forrenklet og menneskelig form. Vi er fornyligt blevet konfronteret med den lange TV-serie »De kristne«, og hvem kunne undgå at rystes ved at blive vidne til de utallige skændelsgeringer, som gennem tiderne er forøvet i kristendommens navn. Mon ikke de forskellige

kirkesamfund har været lige gode om alt dette, eller rettere lige dårlige? Man må dog som ved alle historiske begivenheder ikke glemme at betragte det passerede i forhold til netop den tid, det er foregået i. Det bliver ikke undskyldeligt, men mere forståeligt. Alt i denne verden er i bevægelse, intet står stille. Vi tør derfor håbe på, at menneskene trods alt går fremad.

Annas historie får mig til at tænke på præsten og forfatteren Johannes Møllehave, som jeg sætter højt. Han har blandt andet skrevet en bog »Til glædens Gud«. Jeg har oplevet ham på Grundtvigs Højskole, hvor han som lidenskabelig Søren Kierkegaard-forsker har ydet et væsentligt bidrag til de afholdte kurser. At sidde ved hans talerstol er som at hygge sig under et ildsprudende bjerg. Han har temperament, og så er han netop en positiv og glad mand.

En af mine tidligere sognepræster sagde engang: »Det kommer ikke så meget an på, hvad man siger, og hvad man gør, men hvad man er«.

Disse ord kunne måske sættes som motto for den fornyelse og reformation som i de senere år er sket indenfor den katolske kirke.

Somme tider har jeg mærket en vis misbilligelse eller i hvert fald en undren over, at en så ortodoks katolik, som jeg vittterlig var, kunne udvikle mig til en på mange måder frigjort kristen, for hvem det afgørende er godhed og medmenneskelighed og ikke så meget paragraffer og formelle ting. For det første

er dertil at sige, at forandringen, desværre, har taget 40 år eller mere. Jeg har været »det langsomme træk«, som jeg skrev i bogen »Vi blev katolikker«. Dernæst må det fremhæves, at den klare og faste holdning, som kendetegner den katolske kirke i modsætning til mange andre kristne trossamfund, og som netop tiltalte mig så meget i min ungdom, på ingen måde er ensbetydende med noget statisk eller stivnet. En kirke i en verden, hvor hvert eneste menneske er forskelligt, kan umuligt til alle tider arbejde efter samme program. Der er naturligvis nogle grundprincipper, som ikke ændres, men ellers er folks indstilling ikke den samme i middelalderen som i det 20. århundrede.

Som udviklingen er gået, forestiller jeg mig egentlig også, at jeg efterhånden er mere i overensstemmelse med den blide helgen fra Assisi, som gik ud for at opøge mislykkede og skuffede, elendige og asociale og gjorde dem til sine brødre, han, som havde et poetisk sind, og som regnede alle skabninger for Guds venner.

Aage Dyrkjøb

Bibelen i Afrika

(KIPA) — Selv om Bibelen regnes for den mest udbredte bog på det afrikanske kontinent, er det dog endnu kun 225 af de 1.500 sprog, der tales i Afrika som enten hele Bibelen eller Det nye Testamente er oversat til.

Det er altså et kolossalt oversættelsesarbejde, der endnu skal gøres, for at afrikanerne kan læse Bibelen »hver på deres eget sprog«. Men ikke nok dermed: Det protestantiske Bibelselskab i Stuttgart

fortæller, at man er ved at foretage nyoversættelser af Bibelen til 65 sprog, fordi de gamle oversættelser efterhånden er blevet for svære at forstå. For øjeblikket er man i gang med førstegangsbibelo-versættelser til endnu 225 afrikanske sprog. Efter hvad sociologisk-sproglige undersøgelser har fastslået, vil det imidlertid være nødvendigt at oversætte Bibelen til mindst 100 sprog yderligere.

buet glas! hvor?

i Beckermanns
38 cm dybe
vitrineskabe

Miljø detaljer!
Buet glas, knapper i antikopper, massive døre greb i træ — er alt sammen med til at give Beckermanns kokkenerne det rustikke præg.

Beckermann
kokkener til Europas husmodre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

**Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98**

Reklamer gratis i avisen

En dybtgående fornyelse af bod, omvendelse og forsoning

Det nye ritual for bodens sakramente foreligger nu på dansk, oversat og udgivet af Liturgikommissionen med godkendelse af biskop Hans L. Martensen og af den Romerske Kongregation for Sakramenter og Kultus. Tryk: Kateketcentralen 1978.

Dette ritual er udtryk for den nyordning af bodens sakramente, der blev officielt indført i kirken den 2. december 1973, og som i disse år gennemføres i alle bispedømmer i den katolske kirke. Det sker i henhold til det andet Vatikanerkoncils bestemmelse,

at »bodens ritual og formulering skal revideres, således at de klarere udtrykker sakramentets natur og virkning«. De nordiske biskopper har i deres præsentation af nyordningen gjort opmærksom på, at det ikke blot drejer sig om »en ændring af visse bønstekster, som hidtil har været gængse i forbindelse med skriftemålet. Hensigten er snarere en dybtgående fornyelse af bod, omvendelse og forsoning i kirken« (Den nordiske bispekonferences hyrdebrev om bodssakramentet, 1975).

Det er forsoning, Kristus er gået i døden for, forsoning mellem Gud og mennesker, og forsoning mellem mennesker. Foto KNA.

Nyordning af det traditionelle skriftemål

Forsoning gennem bodens sakramente

Af Bent Dalsgaard Larsen

Tidligere var det almindeligt at kalde bodens sakramente for »skriftemålet«. Det har været forståeligt nok, at denne betegnelse har været benyttet, eftersom skriftemålet, d.v.s. den personlige og konkrete syndsbeholdelse, indgår i bodens sakramente. Det må også huskes, at det afgørende ikke er et enkelt ord, men sagen selv, nemlig sakramentet og hjertets holdning dertil.

Men udtrykket »skriftemålet« kan på længere sigt give anledning til misforståelser, således at vægten for meget kommer til at ligge på vor bekendelse og vore synder og på vor moralske forbedring. Det kan føre til en moralisme, der glemmer, at »den retfærdige skal leve af tro«. Men moralisme fører til indsnævring og udtørring, til skrupuløsitet og samvittighedskval, og til sidst vil det så føre til opgivelse af selve sakramentet...

Udtrykket »skriftemålet« kan også forlede til at opfatte syndsbeholdelsen som noget så privat og in-

dividualistisk, at det ikke længere er til at se, hvorledes dette sakramente egentlig har nogen forbindelse med kirkefællesskabet. Hvilket så igen kan føre til, at man ikke længere kan se, hvorfor man egentlig skal gå til kirken med sin syndsbeholdelse...

Boden

Derfor er det i nyere tid blevet fremhævet, at dette sakramente er bodens sakramente. »Bod« er det, vi gør for at »bøde« på noget, d.v.s. gøre det godt igen, og »at råde bod« på noget vil sige genoprette noget, der trænger til det. Vi kan »idømmes bod«, når vi har gjort andre skade, og boden er her udtryk for, at den skete skade skal gøres god igen.

At boden er vigtig i bodens sakramente, var måske klarere i gamle dage, da kirken havde en langt strengere (og offentlig) bodspraksis. Da måtte den offentlige synder først gøre bod, d.v.s. gøre sket skade god igen og dokumentere sin anger herigennem, in-

den han kunne modtage syndstilgivelsen og blive genoptaget i kirkefællesskabet. Dette bodsperpektiv har ikke været så iøjnefaldende i nyere tids praksis, hvor det er almindeligt, at tilgivelsen (absolutionen) meddeles, før boden udføres, og hvor boden i reglen består i at bede en bøn, læse en bibeltekst eller lignende. Men det er vigtigt at huske (og tænke over), at når der i denne forbindelse tales om bod, så indebærer det også alt det, der ligger i at »gøre godt igen« over for Gud og mennesker, over for kirkefællesskab og den enkelte for alt det, vi har gjort forkert.

Bodens sakramente

Men hermed er endnu ikke sagt det helt centrale og mest væsentlige. For når der er tale om et sakramente, ligger det helt afgørende i, at det stammer fra Kristus og er hans indstiftelse, og at det er Kristus, der også i dag handler og virker gennem sakramentet. Derfor skal dette sa-

kramente ligesom alle sakramenter forstås ud fra Kristi værk, ud fra Kristi liv, død og opstandelse.

Vi taler undertiden om, at Kristus har indstiftet sakramenterne på en sådan måde, at det kunne opfattes, som om Kristus i enkeltheder har overdraget apostlene, at det skulle gøres på den og den måde. Men indstiftelsen skal forstås på en dybere måde. En gammel og stor tradition har i billeder og skriftlige fremstillinger ladet sakramenterne rinde som livsstrømme fra den korsfæstede side. Det er på mange måder en mere central måde at fremstille Kristi indstiftelse af sakramenterne på. For Kristus har indstiftet sakramenterne gennem sit liv, sin død på korset og sin opstandelse. Derfor skal sakramenterne også forstås ud fra Helligånden, som Kristus har skænket sin kirke.

For bodens sakramente betyder dette, at det overordnede for sakramentet som helhed, d.v.s. det der

gør det til et sakramente og det, som vi derfor skal orientere os ud fra i vor forståelse af det, er Kristi bodsgerning.

Forsoning

Dette kommer tydeligt frem, når der i det nye ritual lægges vægt på forsoning som væsentligt i bodens sakramente. For det er forsoning, Kristus er gået i døden for, forsoning mellem Gud og mennesker og forsoning mellem mennesker.

»Ved sin død og sin opstandelses mysterium udvirkede Vor Herre Jesus Kristus forsoningen mellem Gud og mennesker (Rom. 5,10). Denne forsoningens tjeneste er af Herren i og med apostlene overgivet kirken (2 Kor. 5,18 og flg.), som forvalter

den ved forkyndelsen af frelsens budskab for menneskene og ved at døbe dem med vand og Helligånden (Matt. 28,19)« (Dekretet for det nye bodsritual).

Samtidigt er netop ordet forsoning velegnet til at sætte os selv og mennesker i vor tid på sporet af en vigtig hemmelighed i kristendommen.

Konflikter

For konflikter kender vi alle. Vi oplever til dagligt, hvorledes vor tid er konfliktfyldt. Der er konflikter i samfundet mellem forskellige grupper. Der er konflikter på arbejdsmarkedet, på arbejdspladsen, i det politiske liv, i de politiske partier. Der er konflikter i ægteskaber, i familier, mellem generatio-

nerne. Og helt ind i det kirkelige arbejde... Der er internationale konflikter, fra terrorisme til krige, fra nationale befrielseskampe til totalitære regimers menneskelige tragedier. Hvor mange af os er ikke i konflikt med os selv? Mange går i stykker på deres indre konflikter.

Det er fristende for os mennesker at ville gennemtrumse vor egen løsning på konflikterne. Så bliver det til magtkamp, hvor den stærkeste gennemtvinger sin løsning, og den svage bringes til underkastelse. Dette magtspil kan antage mangfoldige former lige fra de væbnede konflikter til gruppepres, rivalisering, psykologisk raffinerede metoder til at få sin egen vilje. Ofte gennemskues det slet ikke, hvad der egentlig sker, hverken af den ene eller den anden part.

En menneskeskabt løsning?

Men en menneskeskabt løsning er ingen løsning. For den sætter det ene menneske, eller den ene menneskegruppe, over den anden. Når mennesket ud af egen magtfuldkommenhed vil løse konflikten og »frelse« den anden, så rykker mennesket automatisk selv ind i centrum og gør sig selv til den instans, hvorudfra andre skal bedømmes, den målestok, hvorefter der skal vurderes og handles. Det er egoismen, selvcentreringen, der her er på spil. Og den kan både være individualistisk og kollektiv. Men mennesket kan ikke løfte sig selv ud af egoismen.

Det er Guds-troens drama i vor konfliktfyldte tid. Det er spørgsmålet om Gud midt i de medmenneskelige forhold.

Kristus, verdens frelser

Det er her, den kristne tro peger på Guds frelse i Kristus. Den er »ovenfra«. Den er gave. Den må modtages i tro. Den kalder derfor på andre og dybereliggende lag i mennesket end dem, den selvbestaltede magtkamp vil have mennesket til at bruge. Troen kalder på hjertet, på menneskets helhed, på dets længsel, dets dybe håb, dets kærlighed.

Troen er vist ofte blevet til noget, mennesket skal »præstere«. Så er det ikke mærkeligt, at mange siger, at de ikke kan tro. For troen modtager vi. Troen kommer af hørelsen, d.v.s. ved at lytte til Kristus i evangeliet, og udgangspunktet for troen er derfor budskabet om Kristus, som

kirken forkynder. Det er for de kristne »troens regel«.

Men netop fordi det er tro og tillid, der nu rykker frem i første række, og fordi denne tro bygger på et sikkert grundlag, nemlig Kristus, så åbnes der herfra også til tillid til andre mennesker. Det er vejen til sand forsoning.

Syndernes forladelse

For Kristus har grebet om ondets rod, synden. Det er ikke blot den ene og den anden fejl, vi har gjort mod hinanden, men det er vor synd: den grundskade, at vi havde vendt os bort fra livets ophav og mening, vor Gud, og havde valgt at ville selv, i egoisme. Herfra bredes så en stor vifte af synder og fejl, for som træet er, således er dets frugter.

Det er derfor ikke tilfældigt, at Jesus begynder sit virke med at sige »Omvend jer og tro på evangeliet« (Mark. 1,15), d.v.s. omvend jer fra jeres forkerte vej og indstilling, og tro på det glædelige budskab, at Gud vil give jer en ny begyndelse.

»Vær frimodig, dine synder forlades dig'. Det var atter og atter Jesu ord til mennesker i nød, legemligt, moralsk, åndeligt. Og han helbredte dem«. (Indledningen til det nye ritual).

Tro og dåb

Den nye begyndelse, som Kristus åbner, modtages ved tro og dåb. For i dåben bryder syndernes forladelse igennem, hvorfor også kirken bekender sin tro på »én dåb til syndernes forladelse«. Herigenem er dåben en ny kærlighedens pagt med Gud, og den er indgangen til det kristne liv: livet med Kristus og i Kristus.

Alt for let har dåben kunnet blive til en ydre ceremoni eller en dåbsattest, som så iøvrigt gled i baggrunden og mistede betydning. Kristendommen kunne da let blive reduceret til en bestemt moralsk adfærd, hvis kilder udtørres.

Men kristendom er netop et nyt livsgrundlag, et grundlag, som Gud selv har skænket mennesket i Kristus, og som det enkelte menneske får del i ved tro og dåb. Her meddeles syndernes forladelse.

Synder mod dåbspagten

Men hvor ofte sker det ikke, at en kristen kommer bort fra sin dåbspagt. Det er ikke mindst et omfattende problem i en tid, hvor en del af kristen livspraksis er bevaret, f.eks. barnedåben, men hvor det

øvrige liv formes mere efter det omgivende miljø end efter evangeliet og Guds vilje. Det er et alvorligt problem for alle kristne at være virkeligt trofaste mod deres dåbspagt, fordi de er under hårdt pres fra et miljø, hvor ikke-kristne indstillinger præger mentaliteten og de vilkår, hvorunder indsats skal ydes.

Her har bodens sakramente sin første og fundamentale betydning. For

Kristus svigter ikke, og han glemmer ikke dem, der hører ham til, og som er blevet beseglet med hans navn. Han kalder til fornyet omvendelse og tilbyder genrejsning og genoprettelse i dåbspagten. Denne fornyelse og genrejsning forvalter kirken efter Kristi vilje i bodens sakramente. For som Ambrosius har udtrykt det: »Kirken har både vand og tårer: dåbens vand og bodfærdighedens tårer«.

Bodfærdighed

At gå til bodens sakramente betyder at vende tilbage til Gud, at forlade sit eget, at omvende sig. Og i dette sakramente — som i alle sakramenter — møder vi derfor Gud Far som den fortabte søn mødte sin barmhjertige far, der ventede med åbne arme. Her møder vi tilgivelse og fornyelse, og vejen åbnes for bod: at gøre godt igen.

For det er bodfærdighed: ønsket om og viljen til at gøre godt igen. Det er netop denne bodfærdighedens ånd, der prægede Kristus, og det er denne holdning, vi indføres i og optages i gennem bodens sakra-

mente. Ved sin hellige Ånd skænker Kristus i bodens sakramente netop denne fornyelse af holdning og sindelag.

Det er den videregående betydning af bodens sakramente, den begrunder en hyppigere modtagelse af bodens sakramente. For hvem vil påstå ikke at have brug for fornyelse af sind og tanke i overensstemmelse med dåbspagten og efter Kristi vilje?

Det er jo Guds vilje, at vi skal blive ligedannede med Kristus og blive hellige... og nå frem til Guds børns fulde frihed.

Anger Bekendelse Bod Absolution

Kirken har gennem tiderne fejret bodens sakramente på forskellige måder, men har altid bevaret de væsentlige elementer. Som sakramentets dele anfører det nye ritual fire: Anger, bekendelse, bod, absolution.

Anger indebærer, at man indrømmer at have syndet, og at man selv har haft ansvaret, at man bevidst vender sig imod det og er besluttet på at ændre indstilling og handling. Denne omsindelse er afgørende for, at bodens sakramente kan blive frugtbar, for af den afhænger bodfærdighedens ægthed.

Syndsbekendelsen udspringer af erkendelse af synden og af angeren. Det er ingen sag at kritisere andre, men selv at se egne fejl i øjnene og bekende dem, det kræver mod. Men netop herved gennemføres det nødvendige selvopgør og bliver alvor.

Anger og syndsbeken-

delse indgår i sakramenter som elementer, som Gud kan forvandle, ligesom brød og vin forvandles i messen. En forvandling påbegyndes også her.

Boden er arbejdet på at genoprette den skete skade. Når den udføres efter syndstilgivelsen, er den ledsaget af Guds velsignelse på en særlig måde og blevet til Kristi arbejde i os på at genoprette alt det forkerte, vi har gjort i vort eget liv, og alt det forkerte, der iøvrigt er i verden.

Absolutionen er den syndstilgivelse, som kirken meddeler efter bemyndigelse fra Kristus. Den er derfor bodssakramentets egentlige kilde.

På evangeliets grund

Det nye ritual fremhæver, at kirkens bodspraksis og bodens sakramente skal have udgangspunktet i evangeliet. Derfor indtager ordets liturgi en vigtig plads, på samme måde som ved de øvrige sakramenter efter liturgireformen klart indledes med en ordets liturgi. Der er flere grunde hertil.

Helt alment er sakramentet et tegn, der ledsages af forklarende ord. Disse ord har som tegnet sin betydning fra Skriften. Når da sakramentets natur skal gøres klarere, vil det især kunne gøres ved at lade den bibelske vejledning komme mere til orde.

Men nok vigtigere er det, at al kristentro og kristenliv har sin begyndelse i Guds Ord til os. Det er i forkyndelsen, i budskabet Gud kommer os i møde og åbenbarer for os »hvad der ikke er opkommet i noget menneskes hjerte«. Guds ord og handling er udgangspunkt og kilde. Troen kommer af hørelsen, og det kristne liv rinder af troen, for kristenliv er tros-liv. Det er Guds gave.

Dernæst har kirken altid betragtet Skriften sammen med traditionen som øverste norm for troen. Derfor er det her, der skal hentes visdom og lys over livet. For forudsætning for en forbedring af forholdene er en forståelse af, hvad der

Rembrandt (1636): Den fortabte søn vender hjem.

(Læs videre side 8)

Kan bestilles på Kateketcentralen

I duplikeret form foreligger hele det romerske ritual med fyldig indledning og sakramentsdekretet på dansk. Det kan fås ved henvendelse på Kateketcentralen. Det er allerede udsendt til alle præster.

Vejledning fra præsten og samtale mellem præst og menighed vil være af stor betydning for indførelsen af den nye bordsordening. Der skal findes nye veje for mangt og meget, og der vil være brug for tålmodighed og gensidig hjælp, for at nyordningen kan blive frugtbar i menighedernes og kirkens liv.

Forståelse er vigtig for troen hos voksne mennesker. Derfor må også en fordybelse i det nye ritual meget anbefales. Det kan gøres af den enkelte, det kan også gøres i fællesskab, f.eks. i en studiekreds. Til denne fordybelse henvises til Den nordiske bispekonferences hyrde-

brev om bodssakramentet og det nye ritual (eventuelt i sin helhed). Stor hjælp vil der også være at finde i den bog om Bodens Sakramente af Elsebet Kieler, som Katolsk Forlag for kort tid siden har udsendt.

Herrens Ånd

Bodens sakramente er indbydelse til fornyelse i Helligånden. Der er derfor netop ved dette sakramente særlig grund til at mindes de ord, som Jesus læste op fra Esajas i synagogen i Nazaret (Luk. 4,18-19):

»Herrens Ånd er over mig, fordi han salvede mig, at jeg skal gå med glædesbud til fattige. Han sendte mig for at udråbe for fanger, at de skal få frihed, og for blinde, at de skal få deres syn, for at sætte fortrykte i frihed og udråbe et nådeår fra Herren.«

Bent Dalsgaard Larsen

Ny bordsordening ... Fortsat fra siderne 6-7

er ret og uret, godt og ondt på livets forskellige områder. Hertil er bibellæsning nødvendig. Og ved at øse af Guds ord dannes og formes samvittigheden efter

Guds vilje. Her er kilden til vort skriftespejl.

Ved mødet med Guds ord dømmes vi for vor synd. Men vi møder også Guds barmhjertighed. Og

netop det, fremhæver det nye ritual: »Gud ... give dig sand erkendelse af dine synder og af hans barmhjertighed« (Modtagelse af den bodfærdige).

Bodens sakramente skal altid fejres som en gudstjeneste

Det nye ritual lægger vægt på, at modtagelse af bodens sakramente er en gudstjeneste, og der tales derfor også om at »fejre« bodens sakramente. Det gælder også ved det individuelle skriftemål og den enkeltes modtagelse af bodens sakramente. På samme måde som tidebønnen, også selv om den bedes af de kristne enkeltvis, er del af hele kirkens bøn, således indgår bodens sakramente altid i kirkens liturgi, der omfatter forsoningens tjeneste.

Gudstjeneste

Det nye ritual fremhæver dernæst fællesskabets betydning ved enhver modtagelse af bodens sakramente. Her brydes med nyere tids individualisme, men uden at sakramentet bliver mindre personligt, og der værnes fortsat om det individuelle, fortrolige skriftemål. Spørgsmålet om den enkelte og fællesskabet har flere sider.

Da vi mennesker af natur er sociale, så påvirker vi hinanden med det, vi

gør, og vi hører i en vis forstand sammen på godt og ondt. Det, vi gør, angår derfor ikke kun os selv. Det angår både Gud og andre mennesker. Det er så tydeligt ved sand kærlighed, at den breder sig som ringe i vandet. Men det er lige så sikkert, at synden berører andre og breder sig destruktivt blandt andre. Derfor angår det andre, hvad vi gør.

Det rammer derfor også kirkefællesskabet, hvis vi som kristne svigter Kristus og følger verden i stedet for ham. Derved bliver det vanskeligere for kirken at være et troværdigt vidnesbyrd om Kristus. Vi bliver et mod-tegn. Men netop heri ligger der også en vigtig begrundelse for at gå til kirken med vor syndsbe-kendelse. For det er også forholdet til kirkefællesskabet, der skal genoprettes. Og det er det, kirken gør, ved at tage imod den bodfærdige. Derfor fejrer kirken også dette sakramente med glæde.

Endelig er det i kirken og gennem kirkefællesska-

bet, at Kristus kalder til omvendelse og bod og meddeler syndstilgivelsen. Herigennem helbreder Kristus det syge i kirke og samfund.

Men det betyder ikke, at bodens sakramente bliver mindre personligt. Tværtimod. Kristendommen lader ikke mennesket gå op i den anonyme masse. I troen kaldes det enkelte menneske frem, og den Gud, der har skabt ethvert menneske, værner om hver eneste med sin uendelige kærlighed, kalder hvert menneske ved navn og drager det frem til den plads og det kald, han har tænkt sig for netop dette menneske. Og det er også en plads i fællesskab — med Gud og mennesker.

Bodsgudstjeneste

Som et vigtigt led i det nye ritual indgår bodsgudstjenesten, som anbefales stærkt. For ved bodsgudstjenesten kommer både gudstjenesten og fællesskabet klart til udtryk.

Bodsgudstjenesten har flere fordele. Det er lettere

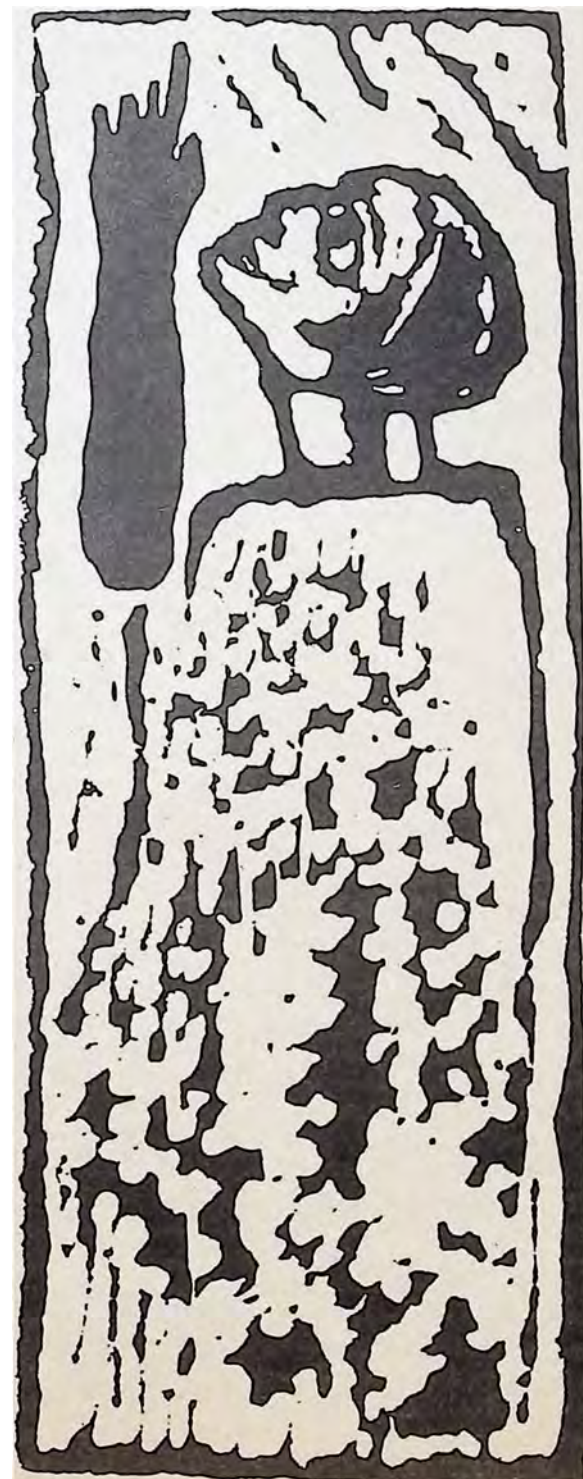
at holde en egentlig ordets liturgi, når flere deltager. Der gives også herved en god mulighed for at lære at forstå og møde kirkefællesskabets betydning ved bodens sakramente. Der kan herigennem gives vejledning om, hvad synd er, og hvorledes en sund samvittighedsransagelse kan gøres ud fra evangeliet, ligesom der også på anden måde herigennem kan indføres i, hvad bodens sakramente og forsoningens tjeneste betyder i kirkens liv og som tjeneste for verden.

Det er så tanken, at der i løbet af en sådan bodsgudstjeneste bliver mulighed for individuelt skriftemål. Det kan eventuelt også komme senere. Bodsgudstjenesten slutter med fælles taksigelse og lovprisning.

Indførelse af den nye bordsordening

Det nye ritual, der nu udsendes, indeholder en kort indledning, ritual for modtagelse af bodens sakramente ved individuelt skriftemål, ritual for bodsgudstjeneste med individuel syndsbe-kendelse og absolution, samt et skriftespejl.

Det særlige ritual for generalabsolution er ikke medtaget, fordi der er tale om en ekstraordinær ordning, som ikke er indført i det nordiske område.

UNGDOMS-SIDEN

Ved Carsten, Charlotte, Karen
Lisbeth, Marianna og Thomas

Ungdomsredaktionen fik et brev fra en af lederne af Lyngby, KUK som bad os sætte det på ungdomssiden, fordi han mente, at unge uden for Lyngby sogn også ville have gavn af at få noget at vide om det ungdomsarbejde, som foregår inden for kirken.

Endvidere ville brevet være et tilbud til disse unge om at komme i Lyngby sogns nystartede klub „Køøjet“ — dersom der ikke var noget ungdomsarbejde i deres eget sogn:

Indbydelse til »Køøjet« sæsonen 1978/79:

Ja, navnet er nyt. Det skyldes, at vi har sammenlagt grupperne »Veteranerne« og »Baksmønstring«. Så er du mellem 15 og 20 år, så er »Køøjet« gruppen for dig. Formålet med vores gruppe er, at vi på en hyggelig måde vil se at belyse og uddybe en del aktuelle problemer, som vi mener må interessere netop aldersgruppen 15-20 år. Det kan nævnes, at vi i den forgangne sæson bl.a. har behandlet problemer som abort, politiets rolle i dagens samfund og vi har endvidere haft besøg af Bjørn Andersen fra »De vilde Engle« (han sagde for øvrigt, at han gerne vil komme ud og besøge os en anden gang).

Programmet

Af de ting vi kunne tænke os at se nærmere på i denne sæson er problemer omkring prostitution. Vi vil i denne forbindelse få besøg af Joan-søstrene og folk fra Mariatjenesten. Endvidere er det meningen, at vi vil beskæftige os

med Chile efter Allende (besøg af folk fra den danske Allende-komite og en flygtet chilensk præst). Det vil dog gå for vidt, hvis vi her skal fortælle om alle de planer, vi går og tumler med. Det skal alligevel nævnes, at nogle af planerne går ud på at arrangere en week-end-tur til Nordtyskland og en sommertur med det gode skib Fulton. Så derfor: Kom herved søndag den 3/9 1978 kl. 19.30 og hør nærmere om alle vore planer.

Søndag aften 19.30

Vi har tænkt os at mødes hver søndag aften kl. 19.30 i krypten under kirken. Netop det, at vi mødes hver søndag vil bevirke, at vi kan belyse og debatere tingene (og selvfølgelig bare hygge os) på et bredere grundlag end hidtidigt.

Kom herved og giv foretaget en chance. Du kan ikke bare blive siddende derhjemme i sofaen og mumle: »Det er sikkert ikke noget for mig« Jo flere vi bliver, jo mere

spændende og alsidigt kan vi køre gruppen.

Giv os og dig selv en chance — kom søndag den 3/9 kl. 19.30.

Jan Michael Lindgreen

Præsten kan godt li' mennesker

Redaktionen var glad for at modtage materiale udefra, men mente samtidig, efter at have diskuteret brevets indhold, at vi ville besøge den nystartede klub, fordi det ikke kunne være vores opgave — som redaktion — blot at formidle indbydelser — uden selv at arbejde på stoffet.

Michael Münchow, som var sammen med tre af redaktionens medlemmer i Lyngby, har her givet sit helt personlige indtryk af mødet med medlemmerne af »Køøjet«:

»En gruppe på fire ankommer, spraglet klædt. De bydes indenfor og ned i hulen. Her modtages de af en præst. Han er venlig, og siger, at han godt ka' li' mennesker, hvis de ikke står i ledtog med blade, og det gør de fire nemlig. Efter den elskværdige velkomst sætter man sig. Fire på stribe i et lokale med plads til 25. Særpræget fornemmelse! Der sidder andre i lokalet. Spredt og dæmpet tale. De kender heller ikke hinanden alle sammen. I køkkenet rettes der an — både med chips og rugbrødsskiver. En latter sniger sig ind i hulen — køkkenfolket morer sig. Omsider kommer maden, og mennesker er der også.

Snakken tiltager i takt med rugbrødsskiverne — det er lige før stemningen tangerer hygge. Te er der også, men man undgår pænt at slubre. Når den værste tørst fornemmes tilfredsstillet, træder

Pastor Georg Nibler i samtale med en af lederne fra den nystartede ungdomsclub „Køøjet“ ved Skt. Knud Lavard Kirke i Lyngby.

præsten frem og skal tale. Det er nemlig ham, der fremlægger programmet.

Præsten lægger meget vægt på, at de enkelte tilkendegiver deres mening om programmet, og man enes herefter om, at hver betaler 5 kroner pr. gang. Og så skal man ellers se film: »Oprøret i Ådalen«. Man ser koncentreret, for filmen er god. Bagefter går man atter ind i hulen og snakker — livligt. Nogle snakker om ungdomsarbejdets struktur, og man er ikke enige. Når man så har siddet og sludret i en halv times tid, lister man hjemad, idet man hilser på de nærmeste«.

Redaktionens indtryk

Dette forløb d. 3.9., som var første mødeaften for »Køøjet«.

Redaktionens eget indtryk af denne aften var: 1) At der ikke var mødt så mange op som vi havde forventet — at dømme ud-

fra Lyngbys ellers meget omfattende og berømte arbejde. 2) At de, som var mødt op, blev præsenteret for et meget alsidigt og spændende program, der rummede praktiske og teoretiske emner og opgaver. Programmet blev lagt i det sene forår — altså før gruppen formelt eksisterede — af de nuværende ledere samt en del af de gamle medlemmer fra »Baksmønstring«. Vi har indtryk af, at det på trods af dette, nok skal vise sig at dække de nye deltagers interesser og ønsker ganske godt.

Lederstaben

»Køøjet«s lederstab består af 6-7 unge (22-28 år) samt Georg Nibler, der, som i det meste af det ungdomsarbejde, der foregår i Lyngby sogn, er primus motor. Redaktionen talte med nogle af lederne. Formålet var, at vi gerne ville have dem til med deres egne ord at formulere en målsætning med ungdomsarbejdet i »Køøjet«. Det var svært at få noget entydigt svar, men fælles for dem var det, at den skulle indeholde kritik af den etablerede kirke, aktiv kristendom og en personlig modning. Derefter drejede samtalen sig over på emnet DUK kontra ungdomsar-

bejdet i Lyngby. Som nogle måske vil vide, har forholdet mellem Lyngby og DUK ikke altid været det varmeste. Bl.a. er Lyngby-klubberne fra DUKs side blevet bebrejdet, at de isolerede sig for meget.

Tegning fra „Torvesladder“

Lederne af »Køøjet« kunne fortælle os, at de gennem den nye klub ville forsøge at åbne sig mere overfor DUK — bl.a. gennem en bedre repræsentation ved arrangementer under DUK.

Vi var glade for at få lejlighed til at besøge »Køøjet«, således at vi ved selvsyn fik mulighed for at danne vores egen mening om gruppen.

Torvesladder OKTOBER 1978
ungdomsforeninger
VED SANKT KNUD LAVARD Lyngby

er du 4 - 8 år → MINI-KUK se side 1
er du 9 - 12 år → MID-KUK se side 2
er du 13 - 15 år → OLD BOYS se side 4
er du 16 - 20 år → KØØJET se side 5

mini kuk
Tirsdag den 3. oktober kl. 19.30 - 20.15
OG OG GODT kan vi sluttelig få nok af: denne gang ligger tilførsel: TOSSEDE PILDATER - og de er trossede så det knalder!

Besøg hos en af menighedens ældre.

Møder og arrangementer

Katolsk tro i dag — og alle dage

En møderække ved Mgr. Kjeld Geertz-Hansen den 1. onsdag i måneden kl. 19.45 i Menighedssalen, Brøgdgade 67A, 2. Første gang den 4. oktober.

Forskellige væsentlige emner behandles såsom: Tradition og traditioner, Pavens primat o.s.v. Derefter kaffebord og spørgetid.

Tilmelding til Mgr. Kjeld Geertz-Hansen, Rygdsvænget 1, 2900 Hellerup, Tlf. HE 3628, bedst kl. 11-12.

NB! Genboerne NB!

Skt. Annæ Teatergruppe genopfører Genboerne lørdag den 7. oktober 1978 kl. 19.00 i den store sal under Skt. Annæ Kirke.

Alle er velkomne og tag endelig venner og bekendte med.

Billletprisen er 12,- kr. incl. kaffe og brød. Billletter kan købes ved indgangen eller bestilles hos undertegnede hver dag fra kl. 17.00 til 18.30 på (03) 14 28 66. På gensyn!

På teatergruppens vegne
Carsten Brozek

Bogudsalg

Niels Steensens Bibliotek

Flere hundrede dubletter og gavebøger. Mange forskellige emner. På 6 forskellige sprog. Sjældne ældre katolske bøger, som ikke kan købes andre steder

HER FÅR DE NOGET FOR PENGENE!

Jesu Hjerter Kirkes Menighedssal
Stenosgade 4A.
Onsdag og torsdag 11. og 12. oktober kl. 13-18.

Jesu Små Søstre 25 år i Danmark

Det er 25 år siden de første Små Søstre kom til Danmark. Vi har meget at takke Gud for og at takke mange af jer for. Biskop Martensen vil koncelebrere en taksigelsesmesse i Jesu Hjerter kirke, Stenosgade

den 12. oktober kl. 19.30

I er velkomne til denne messe og til en sammenkomst kl. 20.30 i »Den grønne Sal« ved Jesu Hjerter kirke, hvor vi vil vise en audio-visuel om Broder Charles.

Jesu Små Søstre
Vesterbrogade 92, 2.
1620 Kbh. V.

Det sker på Magleås i oktober 1978

Lørdag den 7. til søndag den 8. oktober
Nicolaus Stenos Gilde holder retræte-week-end

Onsdag den 11. til lørdag den 14. oktober
Fagligt-Pædagogisk Kursus for religionslærere-studerende

Lørdag den 21. og søndag den 22. oktober
Studietur for en menighed fra Lübeck

Mandag den 23. til onsdag den 25. oktober
Studiedage for udenlandsk fødte præster og søstre

Fredeg den 27. til søndag 29. oktober
Pastoralrådsmøde

Magleås: Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Tlf. 02 81 07 15
kontortid: mandag — fredag kl. 10 - 14
Tlf. til gæster: 02 81 10 60

DKC weekendtur til Helsingør

Dansk Katolsk Cyklistforbunds næste arrangement bliver en tur til Helsingør den 28.-29. oktober, hvor vi er gæster i Niels Steensens Hus. Vi mødes kl. 9.00 hos Eva Rungwald, Ordrup Vænge 54, 2920 Charlottenlund til morgenmad, hvorefter vi cykler til Rungsted og besøger kollektivet der.

Efter frokost (medbragt) fortsætter vi til Helsingør, hvor vi deltager i messen kl. 17 i Skt. Vincent Kirke.

Søndag vil der efter messen være mulighed for at besøge Skt. Marie Kirke og kloster eller Kronborg.

Medbring sovepose/søgetøj og for de tre måltider i »Huset« betaler vi 22,- kr. hver. Det anbefales at læse Jørgen Hvilds bog »Hvem er handicappet?« (Katolsk Forlag) inden turen.

Alle interesserede er velkomne til at cykle med på turen.

Telefonisk tilmelding af hensyn til forberedelse senest den 20.10 til Lisbeth Graugaard 01 14 44 79 eller Eva Rungwald 01 63 92 87.

Kærlighed og kirkeret

Torsdag den 26. oktober kl. 19.30 taler generalvikar, prælat

Ib H. Andersen
i Skt. Ansgar kirkes menighedssal, Brøgdgade 67A.

Alle er velkomne.

Menighedsrådet ved
Skt. Ansgars kirke

DKKF

Lørdagsklubben

Næste møde afholdes lørdag den 28. okt. i »Den grønne Sal« ved Jesu Hjerter kirke, Stenosgade 4, Kbh. V.
Nærmere om emne for mødet i »katolsk orientering« nr. 16.

Kursus i kristen meditation Magleås

fra fredag d. 3. november kl. 18. til søndag d. 5. november kl. ca. 15.
Programmet: Foredrag, afspændingsøvelser, fælles meditation.
Leder: Grethe Livbjerg, som også modtager tilmelding sammen med depositum kr. 50,- (giro nr. 1 32 87 86) Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund, tlf. (01) 63 53 33.
Pris 240,- for dobbeltværelse. Kr. 272 for enkeltværelse.
Prisreduktion kan gives til studerende og andre, som har behov for det.
Sidste frist for tilmelding d. 20. oktober.

De unges trosbeskræftelse 1979

Forberedelseskursus for København og omegn

Det fælles forberedelseskursus arrangeres af Religions-pædagogisk Udvalg i samarbejde med Kateketcentralen og en række menigheder i det storkøbenhavnske område.

I år begynder dette kursus lørdag den 11. november.
Der undervises på i alt 13 lørdage (normalt fra kl. 10-12), sidste gang lørdag d. 31. marts 1979. Der gives desuden tilbud om weekendophold den 20. - 23. april. Trosbeskræftelsen finder sted søndag d. 29. april 1979.

Forældre, der ønsker at tilmelde et barn, indbydes til et orienterende møde enten mandag d. 2. oktober kl. 19.30 eller onsdag d. 11. oktober kl. 19.30. Tilmeldingen (dåbsattesten bedes medbragt) sker ved disse møder, der i øvrigt kun har interesse for de voksne og ikke for de unge.

Disse møder ligesom selve kurset holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang: Jagtvej 183 B).
Obs.: Der gøres opmærksom op, at kun unge, der er fyldt 14 år inden den 1. november, kan deltage i dette kursus.
På udvalgets vegne
L. O. Dorn S.J.

Meddelelser fra bispekontoret

Mange forlængelser og ændringer i præste-embederne

Sakraments, København
Embedsperioden for pastor Paul d'Auchamp som sognepræst ved Sakramentskirken i København er blevet forlænget med en 3-årig periode indtil 1.8.1981.

Peter Nissen, som har fuldt sine teologiske studier i Frankfurt, har den 1.8.1978 påbegyndt en praktikperiode som pastoralassistent ved Sakramentskirken i København og er den 10.9.1978 blevet viet til diakon ved Sakramentskirken.

Pastor Poul Madsen træder d. 3. november 1978 som andenpræst ved Sakramentskirken i København på grund af alder.

Skt. Therese, Hellerup

Embedsperioden for pater Niels Kiær SJ som sognepræst ved Skt. Therese kirke i Hellerup er blevet forlænget med en 3-årig periode indtil d. 1.8.1981.

Skt. Knud Lavard, Lyngby

Embedsperioden for pastor Georg Uttenthal Nibler som sognepræst ved Skt. Knud Lavard kirke i Lyngby er blevet forlænget med en 3-årig periode indtil 1.8.1981.

Skt. Annæ, København

Pater J. Adams CsrR er blevet udnævnt til sognepræst ved Skt. Annæ kirke i København fra 1.8.1978 for en periode på 1 år.

Pater J. Völk CsrR er fra 1.8.1978 udnævnt til andenpræst ved Skt. Annæ kirke for en periode på 1 år. Pater Stefan Huber CsrR har d. 1.8.1978 tiltrådt et sabbatar.

Skt. Ansgar, København

Pastor Christen Qvistgaard er på grund af alder fratrukt som andenpræst ved Skt. Ansgar kirke i København. Pastor Qvistgaard bevarer sin bopæl ved Skt. Ansgars kirke.

Skt. Mariæ, Frederiksberg

Pater Knud Aage Nielsen SJ er fra 15.6.1978 udnævnt til andenpræst ved Skt. Mariæ kirke på Frederiksberg.

Fransk- og engelsktalende i Storkøbenhavn

Embedsperioden for monsignore Kjeld Geertz-Hansen som præst for den

fransktalende menighed i Storkøbenhavn er blevet forlænget fra 1.10 1978 for en periode på 1 år.

Pater Carroll Parker OMI er 1.9.1978 udnævnt til præst for de engelsktalende katolikker i Storkøbenhavn. Han afløser dermed pater Raymond Quesnel OMI, der vender tilbage til USA.

Skt. Albani, Odense

Pater A. Keustermans CsrR er blevet udnævnt til sognepræst ved Skt. Albani kirke i Odense fra 1.8.1978 for en periode på 1 år.

Pater H. Günther CsrR er fra samme dato blevet udnævnt til andenpræst ved samme kirke.

Vor Frue, Næstved

Pater J. Bodnar CsrR er fra 1.8.1978 blevet udnævnt til sognepræst ved Vor Frue kirke i Næstved for en periode på 1 år.

Skt. Mariæ, Ålborg

Embedsperioden for pater J. Strebin MI som sognepræst ved Skt. Mariæ kirke i Ålborg er blevet forlænget med en 3-årig periode indtil 1.8.1981.

Den ny salmebog Grønlands-bibler og Velkomst-folder

Nedennævnte er i maj 1978 blevet tilknyttet »salmebogsredaktionsudvalget: Claus Munk Plum med henblik på koordinering og redaktionel tilrettelæggelse af udvalgets arbejdsresultater. Heerman van Tooren med henblik på nodetegning, Johan Jensen med henblik på tekstkritisk gennemgang af de udvalgte salmer samt udarbejdelse af forfatter- og proveniensoplysninger.

Bibeler til Grønland

Ligesom i 1977 er biskoppen i år af Det danske Bibelselskab blevet bedt om at støtte den grønlandske bibelsag. Biskoppen opfordrer atter præster og menighedsråd til — i lighed med Folkekirken — at afholde en særlig kollekt i

Embedsperioden for pater Paul Marx OMI ved samme kirke er blevet forlænget med en periode på 1 år indtil 1.8.1979.

Skt. Elisabeth, Holbæk

Pater G. Meertens SMM er fra 1.9.1978 blevet udnævnt til sognepræst ved Skt. Elisabeths kirke i Holbæk samt ved Vor Frue kirke i Slagelse for en 3-årig periode indtil 1.8.1981.

Pater J. van den Hoek SMM, der er fratrukt som sognepræst i Holbæk på grund af alder, vil fortsat have bopæl i Holbæk.

Skt. Paul, Sønderborg

Embedsperioden for pastor Ebbe Simonsen som sognepræst ved Skt. Pauls kirke i Sønderborg er blevet forlænget med en 3-årig periode indtil 1.8.1981.

Fratrådte præster

Pater Karl-Heinz Westarp SJ (Århus), pater Bernhard Kiel SJ (Århus) og pater Andreas Grzelak CsrR (Odense) har gennem deres ordensforesatte ansøgt om at blive løst fra deres ordensløfter og blive laiseret.

løbet af dette efterår. En nærmere redegørelse fra Folkekirken's biskopper om kollektens formål og om indbetaling af beløb er tilsendt pastoraterne.

Velkomst på 10 sprog

Der gøres opmærksom på, at folderen »Velkommen til den katolske kirke i Danmark«, som i maj 1977 blev fremstillet på følgende 10 sprog: ungarsk, engelsk, fransk tysk, polsk, spansk, italiensk, portugisisk, jugoslavisk og tjekkisk, og som er tænkt som en første håndsrækning fra vor kirke til de udenlandske katolikker, der bosætter sig i Danmark, stadigvæk i tilstrækkelig omfang kan rekvireres ved henvendelse til Bispekontoret.

4500 år gammel by udgravet

giver nye oplysninger om Biblens verden

New York (NC) — Fundet af mere end 40.000 lertavler fra det længe glemte kongerige Ebla, en bronzesalderby syd for Aleppo i Syrien, har åbnet for ny forståelse af nogle af Biblens ord. Det er p. Carlo Martini SJ. rektoren for Det pavelige Bibelinstitut i Rom og Jerusalem, der sagde dette, da han for nyligt var i USA for at drøfte nogle af fundene fra disse udgravninger med andre forskere. Udgravningerne har allerede stået på i 14 år.

Bibelen vokset frem af høj kultur

For 4.500 år siden var Ebla en blomstrende by med en højt udviklet kultur og med en udbredt handel. Dette var før Ægypten dukkede op på skuepladsen. Ebla handlede med andre byer, blandt andet med Sodoma og Gomorra. I Ebla dyrkede man 500 guder, en af dem kaldtes for Ja.

P. Martini fortalte, at fundet af de mange lertavler, der er beskrevet med et sprog, der ligger tæt op

ad hebraisk, har afsløret en rigdom af bibelske, historiske og filosofiske oplysninger, der vil give forskere på ti-tolv universiteter arbejde nok til den første halve snes år.

Opdagelsen af denne »tredje store kultur« fra oldtiden — de to andre er Ægypten og Sumer — »har ændret vor opfattelse af den før-bibelske verden«, udtalte p. Martini ved en pressekonference, som Gregorianafonden afholdt. »Vi ved nu, at Bibelen er vokset frem af en højt udviklet kultur, og vi kan ikke mere tænke os den som udelukkende opstået ud fra en mundtlig tradition, der er blevet overleveret af primitive fårhyrder«.

Sodoma og Gomorra

Forskere er nu ved at bringe orden i Eblas ord-bøger, leksika'er og skatteregnskaber, der blev overgivet til fremtiden af omhyggelige skrivere, der havde orden i sagerne.

Man kan nu heller ikke

mere henregne eksistensen af byerne Sodoma og Gomorra fra 1. Mosebog til en »fantasifuld« tradition, for de er blandt fem byer, der er nævnt på Eblas lertavler med byer, Ebla handlede med.

En af de mægtigste konger i Ebla hed Eber, muligvis det navn, ordet »hebræer« er afledet af. Måske stod det jødiske folks vugge i Ebla?

Guds navn

Eblaitisk, som Eblas sprog nu kaldes, var et semitisk sprog, men i modsætning til gammelhebraisk havde det også vokaler. Dette kan hjælpe med til en bedre forståelse af, hvordan hebraisk blev udtalt.

P. Martini fortalte også, at i en vis periode havde alle mandnavne i Ebla tilføjelsen Ja som et tegn på ærbødighed over for guden Ja. Forskere mener at kunne se en forbindelse til egennavnet Jahve, Guds navn i den monoteistiske hebraiske tradition.

Fattige i Latinamerika hjælper hinanden

En af pave Johannes Paul I's første embedshandlinger var at bekræfte pave Paul VI's godkendelse af de latinamerikanske bispekonferencers plenarforSamling i Mexico i oktober i år. Man taler tit om præstemangel i Europa, men det er intet mod den præstemangel, der eksisterer i Latinamerika. Og dog er situationen heller ikke der håbløs, for de latinamerikanske basismenigheder er et håb for både kirken og verden.

(KNA) — Hvor evangeliet lever, der ændres livet. Det er en erfaring, der stadig gøres i de latinamerikanske basismenigheder. De findes overalt i Latinamerika, også i Nordøstbrasilien, den fattigste og tyndest befolkede del af Brasilien. Her har den enkelte præst et kolossalt område at tage sig af, her trives kirken kun, fordi de troende har samlet sig i basismenigheder, hvor de virkelig har alt til fælles. Herom fortæller en sukkerrørsdyrker fra Pernambuco:

»Til at begynde med var vi nogle stykker, der samledes under et stort træ. Så fandt vi på at bygge en

hytte af halm. Senere gravede vi ler, brændte tegl og byggede et lille hus og et kapel, hvor vi har messe en gang om måneden. Vi prøver på at leve evangeliet. Vi dyrker jorden i fællesskab. I begyndelsen arbejdede vi en halv dag hver uge for fællesskabet, nu er det blevet til to dage. På den måde fik vi bygget et forsamlingshus og et stort vandreservoir til landsbyen. Vi byggede også en skole, hvor børnene undervises gratis, og vi fik fælles økonomi. Vi giver katekismusundervisning til børnene, besøger de syge og mødes regelmæssigt for at drøfte vore fælles anliggender«.

Indflydelsen stor

Disse mennesker sætter sig ikke længere ned med hænderne i skødet og venter på bedre tider. De spiller heller ikke deres tid og energi på at hade gudsejerner og fabrikkerne, der udnytter dem blandt andet ved kun at dyrke et produkt i den enkelte egn, hvad der gør landarbejderne helt afhængige økonomisk af udbyttet det enkelte år.

Det er naturligvis ikke alle landsbyens beboere, der hører til basismenigheden. Der lever ofte godt 100 familier i en landsby og som regel hører cirka 1/5 af dem til basismenigheden. Men alligevel er deres indflydelse til gavn for hele landsbyen meget stor. Disse menigheder er inspireret af ånden fra Det andet Vatikankoncil og er blevet til efter de latinamerikanske biskoppers møde i Medellin i Columbia i 1968.

Bremser reformerne efter mødet i Puebla

Man har både i og uden for Latinamerika været spændt på om mødet i år i Mexico ville betyde en bremsning af de reformbevægelser inden for kirken, som også basismenighederne er et udslag af. Man har spurgt ærkebiskop Helder Camara af Olinda og Recife i den brasilianske stat Pernambuco, hvordan han ser på det, og han siger: »Jeg rejser til Puebla med store forventninger — og han føler at hans håb deles af den største del af de brasilianske biskopper.

Rubrikken fortsat fra side 10

Retræte på Magleås

Fra fredag den 10. november kl. 18.00 til søndag den 12. november kl. ca. 15.00.

Retræteleder: Pater J. Simons s.j.
Emnet: Døbens Sakramente.

Pris: Kr. 240,- for dobbeltværelse
Kr. 272,- for eneværelse

Retræten er arrangeret af Danmarks Katolske Kvinde-Forbund alle — også mænd — er velkomne.

Tilmelding må ske skriftligt til Suzanne Scavenius, Henrik Hertzvej 2A, 2920 Charlottenlund med depositum kr. 35,-, hvorefter nærmere oplysninger vil blive tilsendt. Sidste frist for tilmelding den 20. oktober.

Stillinger tilbydes

Madlavning

Til at aflaste og afløse vor økonoma på MAGLEÅS Kursusejendom søges kyndig dame m/k — vant til madlavning til 30/40 personer. Arbejdstid: ca. hver 3. weekend og enkelte hverdage. Løn efter gældende overenskomst. Nærmere oplysninger ved henvendelse til Sekretariatet for MAGLEÅS, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød. Tlf. 02 81 07 15

Lærervikar

Katolsk Centralskole

søger snarest en vikar, som kan stå til rådighed hver skoledag kl. 8 - 15 med henblik på sygevikariater. Der udbetales løn pr. vikartime i henhold til gældende takster, idet skolen dog garanterer et minimum af 50 vikartimer om måneden mod, at vikaren i det omfang denne kvota ikke opfyldes, står til rådighed for skolen med administrativ og pædagogisk hjælp, i begyndelsen også som praktikant hos skolens faste lærere. Vi henvender os til ansøgere med en så alsidig pædagogisk erfaring, at man i vakante timer kan få en forsvarlig arbejdsform for eleverne.

Skolen, der er en selvejende institution, har ca. 360 elever fra 1. til 10. klasse. Skolen søger at være et kristent miljø for såvel katolske som ikke-katolske elever og lærere.

Skolens årsskrift tilsendes gerne ved henvendelse til skolens sekretær på tlf. 01 394646 kl. 8.30-13.30.

Ansøgere kan henvende sig til skolens leder, træffetid: mand.-tirsd. kl. 10-11 og onsd. kl. 18-19, Nørrebrogade 27, 2. sal, opgang i porten, medbringende evt. eksamensbeviser, udtalelser m.v.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.

Kontoret har åbent ugens 5 første dage fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postg. 6 46 63 97.

Diverse

Børnemateriale-udvalgsmedlemmer m/k

Det påtænkes at udvide musikmappen: „Pris Herren efter nøder“ med materiale, især beregnet for børn ved børne- og famillemesser. I den forbindelse ønskes nedsat et specielt udvalg til varetagelse af denne opgave.

Udvalget vil høre til i DUK-regi. Et vis kendskab til nodelære vil være en fordel, men selvfølgelig ingen betingelse for at indgå i udvalget. Udvalgets størrelse: ca. 10-12 personer.

Er du interesseret i ovennævnte bedes du rette henvendelse til: Katolsk Ungdomssekretariat, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Tlf. (01) 20 63 63

Stig Gelslev.

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44

Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDSFORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17 - 19
onsdag og fredag kl. 10 - 14

Tlf. 01 226422. Postgiro 70 779 63.

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandværker læses op hvert år. Ring til Deres VVS-installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Gruppen, tlf. (03) 27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31;

Lys - Kraft - Varme

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE · INGENIØRER

ENTREPRENØRER · Tlf. 01 · 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER · HOVEDENTREPRISER
JORD · KLOAK · BETON · MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Kirken i Latinamerika

De latinamerikanske biskoppers møde i Puebla i Mexico 12. - 28. oktober vil bl.a. beskæftige sig med de store sociale og politiske problemer, som har kendetegnet denne verdensdel i årtier. Artiklen er fra det svenske tidsskrift Signum nr. 6.

Vil kirken i Latinamerika ændre kurs?

Det er nu ti år siden det latinamerikanske bispemøde (CELAM) fandt sted i Medellín i Bogota, hvor også pave Paul VI deltog og virksomt bidrog til at dette møde kunne blive et signal til kamp for verdensdelens fattige. Det opsigtsvækkende dokument fra Medellín og den derpå følgende sociale aktivitet fra den katolske kirkes side i de fleste af Latinamerikas lande har bidraget til, at forventningerne til mødet i Puebla er store. Det var naturligt, at mange forbandt mødet i Medellín med den »pionerånd«, som dengang endnu rådede efter Det andet Vatikanconcil.

Flere voldsregimer

I det af CELAM udsendte, forberedende dokument til Puebla, som har titlen »Evangelisering i Latinamerikas nutid og fremtid«, hedder det bl.a.: »I dag, ti år efter Medellín, står vi overfor nye problemer og nye perspektiver. Vi konstaterer en ny klarhed, men også ny forvirring«.

Dokumentets første del indeholder en analyse af den nuværende situation. Blandt de sociale og økonomiske faktorer, som bidrager til menneskers levevilkår, nævnes befolkningstilvæksten, den øgede kløft mellem fattige og rige, inflation, arbejdsløshed, underernæring. »Den politiske situation er tydeligvis blevet forringet i de senere år. Antallet af voldsregimer er vokset... i forbindelse med et beklageligt magtmisbrug, som ledsages af en krænkelse af de grundlæggende menneskerettigheder... Mange af disse problemer kan overvindes: Løsningen deraf beror på de fælles anstrengelser, som alle mennesker af god vilje kan yde«.

For stærk hensyntagen til Rom

I den anden del af dokumentet udvikles den katolske kirkes sociallære, bl.a.

med henvisning til pave Paul VI's rundskrivelser »Evangelii nuntiandi« og »Octogesima adveniens«. Biskopperne advarer mod et altfor kortsigtet og ideologisk belastet befrielsesbegreb.

Dette forberedende dokument er nu sendt til udtalelse hos biskopperne i samtlige latinamerikanske lande.

Kritik er ikke udeblevet. En gruppe teologer i Peru udtrykker deres skuffelse og mener, at dokumentet præges af »stor uvidenhed om de fattiges faktiske vilkår«. De savner en behandling af den såkaldte befrielsesteologi og påpeger, at de hundredvis af bønder, arbejdere, studenter, præster og ordensfolk, som i de forløbne år — i tro mod Kristus og i kærlighed til de fattige — er blevet offer for de herskendes magtudøvelse, ikke nævnes nogetsteds. Biskopperne kritiseres også for en altfor stærk hensyntagen til Rom og de pavelige læreskrivelser.

Folks åndelige og religiøse behov

Den brasilianske kardinal A. Rosse, som er ordfører for den romerske kongregation for evangelisering, har imødegået denne kritik. Med henvisning til den kommende generalforsamlings formål og til det forberedende dokumentets titel siger han: »Det konferencen skal beskæftige sig med er »vort folks åndelige og religiøse behov. Det ville være urimeligt at tage emner op, som ligger udenfor vor kompetence og vort direkte ansvar«.

CELAMs generalsekretær, hjælpebiskop A. Lopez Trujillo hævder, at befrielsesteologiens virkninger ofte er blevet overvurderet i Europa og at »dens forskellige strømninger næppe kan få mere end marginal plads i Puebla«.

Imod disse to udtalelser har f.eks. biskop Proano af

Riobamba i Ecuador i et interview i tidsskriftet »Ecclesia« udtrykt frygt for at den tredje generalforsamling vil komme til at svække befrielsesteologien... det ville være en afvisning af det latinamerikanske folks forhåbninger«.

Brasiliansk udkast om spændingerne i Latinamerika

I stedet for at tage stilling til det udsendte dokument har den brasilianske bispekonference (kontinentets største med 340 medlemmer) valgt selv at fremlægge et helt uafhængigt udkast. Bag initiativet ligger ganske sikkert kirkepolitiske overvejelser. »I Puebla må man«, skriver de brasilianske biskopper, »korrigere det ugunstige indtryk, som er opstået ved en forkert og grundløs kampagne mod CELAM-arbejdsrapporten«.

På en anden måde end i CELAM-dokumentet, der er blevet kritiseret for »uvidenhed«, lyser ud af den brasilianske stillingtagen en dyb uro over de voksende spændinger på det latinamerikanske kontinent, den øgede hensynsløshed fra magthavernes side mod de ejendomsløse småbønder, folkedrab på indianerne, udnyttelsen af arbejdsløse indvandrere og den hastige kapitalflugt. Kardinal Aloisio Lorscheider sammenfatter situationen i følgende ord: »Vi har endnu lang vej tilbage, inden vi når det mål, som blev opstillet i Medellín: at få frie mænd og kvinder til i evangeliets lys at føle ansvar for at forandre dagens strukturer til et klima, hvor mennesker bekymrer sig for hinanden«.

Social ligegyldighed i over- og mellemklassen

I første kapitel af de brasilianske biskoppers bidrag til Pueblamødet udmales en række positive og negative aspekter i den latinamerikanske virkelighed — ud fra kirkelig betragtning.

Som noget negativt fastslås det, at den nedarvede form for menighedsliv absolut stadigvæk er gyldig, men helt utilstrækkelig til at nå sine mål, i særdeleshed i de store byer. Kirken må derfor nødvendigvis udvikle nye fællesskabsformer i industriområderne. Indenfor over- og mellemklassen konstaterer man en forfærdende social ligegyldighed. Endvidere påpeges som en brist, at den normale sjælesorg indskrænker sig til sakramentsforvaltning (og altså ikke lægger tilstrækkelig vægt på katekese og forkyndelse). En forkert anvendt reformiver har forstyret vigtige udtryksformer for folkefroh og begunstiget udbredelsen af synkretistiske kulturer. »I almindelige menneskers forestilling er der ikke større forskel på 'forsyn' og 'skæbne'«.

overleve... dette er den største skandale på et kontinent, som kalder sig kristent«. I tilslutning til Medellín-dokumentet sammenfatter de brasilianske biskopper dette forhold under begrebet »en tilstand af synd«. Opgaven for en solidarisk kirke er at opsigte forbindelsen med undertrykkerne og entydigt stille sig på de fattiges og undertryktes side, hvilket dog »ikke udelukker åbenhed overfor alle sociale lag«.

På det ideologiske plan kræver de brasilianske biskopper en grundig analyse af nogle kontroverspunkter: befrielsesteologi, anvendelsen af den marxistiske samfundsanalyse og skelnen mellem magt og autoritet. Stillet overfor præstemanglens udfordring opfordrer biskopperne Rom til indenfor en nær fremtid at forsøge en ny

kanke virkelighed. Indhold og form bør rette sig efter den pavelige formaning Evangelii nuntiandi. Man bør tale direkte til menighederne og ikke bare til »eksperterne« — og gøre det i et ligefremt bibelsk sprog. Dokumentet bør hvile på solid teologisk grund, men ikke vige tilbage for konkrete anvisninger vedrørende livet i hverdagen.

Handling nødvendig

Puebla-mødet bør også blive optakten til konkrete handlinger. Kun en generalforsamling af denne størrelse (som kunne kaldes et latinamerikansk koncil) tiltrækker verdens opmærksomhed på en sådan måde, at konkrete aktioner kan antages at få virkelige konsekvenser. Det ville være forkert ikke at benytte lejligheden til

Biskop Adriano Hypolito af Nova Iguacua i Brasilien er fra de militære magthaveres side bl. a. blevet beskyldt for at være »en udbytter« og »farlig kommunist«. Han har også været udsat for en regulær bortførelse, så han ved, hvad det kan koste, når kirken solidariserer sig med de fattige og svage, således som den brasilianske bispekonference opfordrer til.

Som noget positivt notes kirkens øgede interessefællesskab med »det jævne folk«, en udvikling som har ført til forfølgelser men også har indgydt beklendermod, som kan minde om de første kristne martyrs.

»En tilstand af synd«

Nogle citater fra det store afsnit, som tegner et billede af Latinamerikas sociale, økonomiske og politiske situation, taler for sig selv. »Til de store virksomheders undertrykkelsesmetoder kommer visse landes kriminelle landbrugspolitik... Medens en lille minoritet kan tillade sig den højeste levestandard må den store masse kæmpe for blot at

form for præstelig embedsuddøvelse, hvor man vier mænd til præstetjeneste i deres egen menighed uden lang akademisk uddannelse. For at imødekomme de mindre gruppers åndelige behov burde man overveje præstevielse af gifte mænd.

Med tanke på det slutdokument, som skal afgives af Puebla-mødet, og som uden tvivl vil komme til at angive retningslinjerne for kirkens virksomhed i den næste tiårsperiode, stiller de brasilianske biskopper nogle forslag (som bevidst adskiller sig fra den docerende tone i CELAM-teksten): man bør afstå fra forsøget på at tage stilling til alle problemer i den sydameri-

kraftigt at solidariserer sig med de aktive indsatser for retfærdighed, som gøres af lægmænd og præster, og som i dag gør den katolske kirke til den eneste effektive instans, som kan modvirke magthavernes for-godtbefindende på det latinamerikanske kontinent. Derigennem kunne statsmagtens propaganda, som går ud på at stemple ethvert socialt engagement som »kommunisme«, der står fremmed overfor kirkens egentlige »religiøse« sendelse, forhåbentlig blive modvirket.

Næste nummer udsendes den 25. oktober

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceanvendelse:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Missionssøndag, side 2
 Børnesiden Hej! side 4
 Orientering fra sognene, side 5-8
 Jesu Små Søstre, side 9
 Metropolit Nikodim, side 10-11

katolsk orientering

Et vigtigt skridt på vejen mod de kristne kirkers enhed

Nyt luthersk-katolsk fællesdokument om nadveren

Vatikanet (KNA) — Da pave Johannes Paul I allerede før sin officielle indsættelse som pave modtog de talrige delegationer fra ikke-katolske kirker og trossamfund, der var kommet til Rom i forbindelse med denne begivenhed, gav han udtryk for sit faste håb om, at der ville blive taget yderligere skridt fremad på vejen til genoprettelsen af alle kristnes enhed.

Et vigtigt skridt på vejen til de kristnes enhed er det netop i Genève og Paderborn offentliggjorte dokument, som den fælles romersk-katolske og evangelisk-lutherske kommission har udsendt om »Nadveren«.

En 3. kirke genåbnet i Peking

Peking (KIPA) — I Peking er der — foruden en romersk-katolsk og en metodistisk kirke — nu også åbnet en anglikansk kirke. Det drejer sig om den i forrige århundrede byggede Treenighedskirke, der har været lukket for offentligheden siden begyndelsen af halvtredserne.

Man har ingen nøjagtige oplysninger om den anglikanske kirke i Den kinesiske Folkerepublik. Den anglikanske biskop af Nanking, I in Kuang-hsun optrådte for første gang i lange tider offentligt som repræsentant for »religiøse kredse«, da han i foråret deltog i Den femte nationale Folketkongres i Peking.

Det siges, at man har håb om en snarlig genåbning af yderligere to katolske kirker — i Shanghai og i Kanton.

I forordet til dette dokument, skriver kommissionens to formænd, den katolske biskop af København, Hans L. Martensen og den amerikanske lutherske teolog professor A. Lindbeck:

»Den fælles romersk-katolske/evangelisk-lutherske kommission, der er blevet oprettet af Sekretariatet for de Kristnes

Enhed i Rom og af Det lutherske Verdensforbund, har udarbejdet et dokument om nadveren. Efter at kommissionens medlemmer enstemmigt har vedtaget det, fremlægges det nu til diskussion. På vigtige punkter er man blevet enige. Derved er fælles vidnesbyrd blevet mulig i

mange henseender. Det giver tillid til, at der siden også vil kunne opnås enighed om de endnu uafklarede problemer. Vi håber, at det her fremlagte dokument bringer det fulde fællesskab i troen og det så længselsfuldt ønskede fællesskab ved Herrens bord nærmere.«

Kardinal Wyszynski under sit besøg i Köln: Europa burde ikke længere være en ammunitionsfabrik

Köln (KIPA) — Ved en pontificalmesse i domkirken i Köln koncelebrerede Polens primas, ærkebiskoppen af Warszawa, kardinal Stefan Wyszynski og formanden for den tyske bispekonference, ærkebiskoppen af Köln, kardinal Joseph Höfner.

Ved denne lejlighed sagde kardinal Wyszynski, at Europa ikke længere burde være en ammunitionsfabrik, et internatio-

nalt våbenmarked, men burde genvinde den autoritet i verden, som Europa — takket være evangeliet — har haft.

Kardinal Wyszynski mindede også om de mange samtaler, han havde haft med den afdøde ærkebiskop af München, kardinal Julius Döpfner, samtaler, hvor de havde drøftet, hvordan Europas biskopper skulle tale til Europas folkeslag for at

bevare dem i kærlighedens, retfærdighedens og fredens ånd. Dette er svært, men helt nødvendigt, hvis Europas folkeslag i fællesskab skal kunne udføre deres opgave. Det sprog, som biskopperne må tale, kommer måske til udtryk i de længsler, som alle nationers unge nærer, og i den omgangsform, de benytter, når de mødes.

Jesu Små Søstre 25 år i Danmark

Torsdag den 12. oktober fejrede Jesu Små Søstre deres 25 års jubilæum med en højtidelig gudstjeneste celebreret af biskop Martensen. Billedet er fra den efterfølgende reception. Læs i øvrigt Joost Dahlerups artikel side 9 om De Små Søstre på Vesterbro i København.

Under ledelse af kardinal Wyszynski deltog en delegation fra det polske episkopat i den tyske bispekonferences møde i Fulda. I dagene fra 20. til 25. september var de polske biskopper gæst hos flere tyske menigheder. Billedet er fra Mainz, hvor de blev modtaget med blomster af tusinde tyske trosfæller. Midt i billedet ses kardinal Karol Wojtyla, den nyvalgte pave Johannes Paul II. Foto KNA.

Katolske præster i England ønsker udvidet økumene

London (NC) — Et øget økumenisk samarbejde på det pastorale område er nødvendigt på grund af det stadigt voksende antal af blandede ægteskaber — mener den Nationale Præstekonference, der repræsenterer 4.750 præster i England og Wales.

På konferencens sidste møde anbefalede man biskopperne at give tilladelse til, at kommunionen ved flere forskellige lejligheder kan gives til ikke-katolikere. Det foreslås, at ikke-

katolske kristnes modtagelse af kommunionen udstrækkes »til også at omfatte ægtefæller ved deres bryllup og ved andre vigtige familiebegivenheder så som deres børns dåb, første hellige kommunion og firmelse«.

Forslaget kom ikke til afstemning. Man var bange for ikke at kunne opnå den to tredjedels majoritet, der kræves for at et forslag bliver til en resolution og en officiel anmodning til biskopperne.

Pave i 33 dage

Da Venezias patriark, kardinal Roncalli i 1958 blev valgt til pave og tog navnet Johannes XXIII, kaldte de altid forhastede kommentatorer ham en overgangspave, der kun skulle holde stolen varm for sin efterfølger. Han var rigtig nok kun pave i fem år og man kan så sandelig kalde ham en overgangspave: Han slusede den kurieprægede, intellektuelle, dogmatiske kirke ind i en ny tid, hvor ikke blot stolen holdtes varm, men en ny menneskelig varme udgik fra pavestolen i Rom, der opvarmede hele vor kølige verden.

I 15 år har Pave Paul VI forsøgt at administrere de nybrud, dette romerske forår havde skabt ved sin menneskeliggørelse af stive læresætninger. Han gjorde det klogt og moderat, især da han indså, hvor mange i kirken alligevel foretrak den førkonciliære kølighed for kirkens nye ansigt.

20 år efter valget af Johannes XXIII valgtes igen Venezias patriark, kardinal Luciani til pave, men ingen har turdet kalde Johannes-Paul I for en overgangspave. Og så var han det kun i 33 dage. Fra det første øjeblik, han viste sig på Peterskirkens balkon, vidste hele verden, at foråret var modnet til sommer, og at evangelium betyder det glade budskab. 33 dage var nok til at vække et nyt håb og en ny glæde, forventningen om en menneskevarm kirke.

Vi kan ikke gennemskue Guds planer. Vi ved ikke, hvorfor 5 år var nok for pave Johannes XXIII og 33 dage nok for Johannes-Paulus I. Storhed og langtidsvirkning måles ikke i åremål.

Vi ved også, at Helligåndens ledelse af kirken ikke skal tolkes simplistisk som en forbigående af menneskelig frihed, heller ikke af kardinalernes valgfrihed. Vi ved, at der ved et pavevalg er tale om kirkepolitik, strategi, kompromisløsninger mellem fløje. Vi ved, at Helligånden er med sin menneskelige kirke, som er menneskelig fordi Kristus blev menneske for vor skyld og lever videre i os som hans menneskelige stedfortrædere på jorden. Vi ved, at apostembedet i Rom er Peters, Klippens. Uanset hvem kardinalerne vælger, en smilende eller en alvorlig pave, forbliver det for katolikker vigtigste faktum det, at kirken har en pave.

800.000 mennesker er defileret forbi den afdøde pave Johannes-Pauls bære i Peterskirken. 150.000 overværede i regnvejrs hans begravelse. Også folkets røst er Helligåndens røst. Kardinalerne ved, hvad kirken og verden forventer af deres valg.

Mens disse linier skrives, samles kardinalerne til valg. Når læseren får bladet, har råbet igen lydt over Peterspladsen og Rom og hele verden: »Vi forkynder jer en stor glæde: Vi har en pave! Kardinal Karol Wojtyła, som tog navnet Johannes Paul II.

Willem Wuyts

Læserne skriver

Kirkelig luksus eller hjælp til den lidende verden

Lige siden vi fik sidste nr. 14 af »katolsk orientering« ind af brevsprækken, og vi læste Hans Jørgen Johannsens leder, har vi forsøgt at følge hans tanker og argumenter. Vi finder ikke ovennævnte spørgsmål forkert stillet, og vi er bange for, at det, såfremt det bliver opfattet sådan, alt for let fritager os for vort ansvar i vor opfattelse.

Vi forstår, at de tanker Hans Jørgen Johannsen lægger til grund for sin stillingtagen, det at vi kan både det ene og det andet, har sit udgangspunkt i betretningen om kvinden som salver Jesus med den kost-

bare nardussalve. Hun bliver bebrejdet sin ødselhed af disciplene, men Jesus sagde, at hun handlede ret.

Imidlertid tolker vi bibelberetningen således at Jesus vurderer kvindens gode gerning. (Markus 14,6 og Matthæus 26,10), hvor Jesus siger, at sådan skal kvinden og disciplene gøre mod de fattige når Jesus selv ikke længere er hos dem, underforstået at alt, hvad vi gør mod andre, gør vi mod ham. Kvinden får lov til at vise os et eksempel på næstekærlighed — og dette må ikke bebrejdes hende.

Vi kan ikke godtage den

udlægning, som er den gængse, og som Hans Jørgen Johannsen bruger, og som åbenbart kan benyttes af kristne, når der anskaffes kirkelig luksus, eller lad os blot sige, når de midler, som kunne være brugt til at lindre vore medmenneskers lidelser, bliver brugt til gudsyndelse, som den kommer til udtryk i nyanskaffelser til musikudøvelse, overdådig kostbar udsmykning og andet verdsligt tilsnit. Ikke fordi hyldet af Gud er forkert, så langt fra, men vi mennesker forblændes af den af os selv skabte stråleglans.

Vor afstandtagen fra den gængse udlægning skyldes, at vi kan konstatere, at Bibelen gennem tiderne er blevet opfattet og udlagt på en måde, der har retfærdiggjort de mest umenneskelige handlinger

(vedr. vanskeligheder ved at forstå Bibelen se: »Bibellæsning — men hvordan« af Jacob Kremer). Menneskene har altid kunnet stå med Bibelen i hånden og fået den til at passe til deres negative holdninger, hvorimod det meget sjældent er det modsatte, som er tilfældet.

Derved bliver vi kristne dårlige forkyndere af kristendommen.

Skal kristendommen blive troværdig for ikke-troende og for vore børn, må vi ændre holdning. Lad os igennem et stærkere fællesskab i messen give udtryk for vor lovprisning, og lad vor næstekærlighed komme til udtryk i offervilje og handling.

Søs og Hans Bølling.

29. oktober: Missions-søndag

Menighederne opfordres til at deltage i kollekten søndag den 29. oktober til fordel for moder Teresas arbejde i Indien

For 50 år siden erklærede pave Pius XI Therese af Lisieux for værnehelgen for kirkens verdensmission. Hun havde aldrig været i Afrika, aldrig set Asien. Førstehånds erfaring fra kirkens mere aktive missionsvirksomhed, havde hun ikke. Det halve af sit korte liv tilbragte hun bag klostermurene. Og hun døde som 24-årig.

Therese af Lisieux

Hvorfor valgte paven netop denne tavse, selvudslettende nonne som værnehelgen for verdensmissionen? Det kendskab til Therese, som man har af hendes liv levet i klosters anonymitet, fortæller os højt og tydeligt, at hendes horisont strakte sig langt videre end til toppen af murene. Hendes

bøn og selvfornægtelse omfattede hele verden. Hun viste at et liv i det skjulte kan føre til virkning langt ud over den lille omgangskreds, hvor livet bliver udspillet. Therese af Lisieux besad en fornemelse af et kristent verdensfællesskab, som ikke var begrænset til de få mennesker, hun dagligt kom i kontakt med. Ikke mindre end iver for udbredelsen af evangeliet på verdensplan, blev målet for Therese mens hun vaskede gulv, gjorde rent og bad sine bønner. Det fik paven og vi at vide efter hendes død.

Moder Teresa

En anden Therese, Moder Teresa af Calcutta, hører vi ofte om, om hendes aktive indsats blandt spedalske og døende. Hendes liv er et udtryk for den samme indstilling som inspirerede den »lille Therese«, en stor kærlighed til Kristus og hendes medmennesker. For begge kvinder var Kristi ord, »Hvad du gør mod den mindste af mine brødre, gør du mod mig«, det, der fik nidkærlighed for evangeliets forkyndelse til at udtrykke sig i et kontemplativt liv og igen i et aktivt missionerende liv. Der er mange forskelle mellem den »lille Therese«, som ingen udenfor familie og

kloster kendte, inden hun døde, og den Teresa, som vi kan læse om i dagspressen. Dog er der et enestående samspil af kræfter mellem disse to uanset forskellene mellem dem.

For hver Teresa af Calcutta skal der være flere Therese af Lisieux, som gennem bøn og nidkærlighed for evangeliet muliggør en aktiv missionsvirksomhed for Kristus i verdenen.

Bøns fællesskaber

Efter at have sagt dette, virker det næsten banalt at nævne noget så jordbundet som kollekten den 29. oktober (Vi blev mindet om den den 22. okt. i vore kirker!), til fordel for udbredelsen af evangeliet i missionsområder. Men denne kollekt, den ene gang om året, er beregnet til at holde den aktive Teresa i gang, mens den »lille Therese« også gør sit for at høsten giver frugt på en

Moder Teresa

stille, mindre opsigtsvækkende måde.

Udover den årlige kollekt kan der anbefales at vore hjemlige menigheder opretter et mere vedvarende bøn-fællesskab med een eller anden bestemt trængende menighed i missionsområdet. (Vi behøver ikke at tale om støtte, for det bliver nok en selvfølge, når nidkærlighed for evangeliet bliver en levende realitet). En del menigheder har allerede oprettet et sådant fællesskab.

Dekretet for Kirkens missionsvirksomhed understreger, at hver menighed, uanset midler eller størrelse af sin natur er missionerende. Selv om mange mindre menigheder i vort land står i en stor taknemmelighedsgæld til udlandet, kan vi nok indse, at vor styrke og vækst står eller falder, i hvert fald delvis, med vor missionsvirksomhed udadtil. Når vi ikke vokser, stagnerer vi.

Alle kan bære med

Den stille »lille Therese« og den aktive Teresa af Calcutta skal fortsat samarbejde. Og lad det være sagt, som kirkens historie bekræfter, at ingen husmoder, direktør, funktionær eller fabriksarbejder er afskåret fra at være en Teresa, eller en Therese, kendt eller ukendt.

9 brændende spørgsmål

Katolsk debat, Århus opfordrer pastoralrådet til at beskæftige sig med nye arbejdsområder

Katolsk Debat, Århus har i mange samtaler berørt de forventninger, som man har til et nyt pastoralråd, og til de arbejdsområder, som man kunne forestille sig at pastoralrådet vil beskæftige sig med, når de økonomiske overvejelser er tilgodeset. Vi nåede frem til følgende punkter, som vi i fællesskab anbefaler til overvejelse:

1) Vi opfordrer til, at man tager skridt til, at alle ressourcer bruges i det pastorale arbejde, ikke blot de, som kaldes »Lægmandsprægede«, men også de betydelige ressourcer, der nu ligger sovende i det store antal af fratrædte, men stadig troende katolske præster, såvel som spørgsmålet om gifte, permanente diakoner. Pastoralrådet kunne tage dette punkt op og råde biskoppen til at insistere hos de andre biskopper (på skandinavisk og europæisk plan i

Rom) over for andre lignende råd i andre lande.
2) Vil man intensivere de økumeniske arbejdsmuligheder?
3) De unge: Hvad gør man for vore unge? Lukker man øjnene for den totalt forandrede situation i samlivsform, som hører vore dage til? Storfamilier, kollektiver, samliv uden for ægteskab: kan man tale alvorligt og realistisk om disse ting? Kunne man tænke sig vejledning af de unge og tilbud om samtale, hvor både præster og lægfolk og unge deltager??
4) Gør man nok for religionsundervisningen i skolerne, hvad reel kundskab angår? Kunne pastoralrådet sætte sig ind i den gennemtænkte metode, som »Teologi for lægfolk« anvender? (Det økumeniske center Århus).
5) Vil det være muligt at være mere åben og kritisk over for katolske tryksagers indholdsmæssige kvalitet? .
6) Vil man tage kvindens

stilling i verden af i dag op til overvejelse og prøve at hjælpe med at a jourføre kirkens holdning?
7) Kunne man tænke sig at hjælpe de unge mennesker med at klare arbejdsløshed og ventetid på uddannelse?
8) Kan pastoralrådsmedlemmerne finde sted forskellige steder i landet, så at eventuelle »lyttere« kan overvære møderne?
9) Kan menighederne være så levende, at præsterne føler sig integreret og ikke som ensomme og modarbejdet?
Katolsk Debat i Århus Juni 1978
Oluf Bohn, lektor
Ågot Bohn
Ursula Friedrich, dr. med.
Walther Friedrich, dr. phil.
Adolph Meister, sognepræst
Eva Nordentoft, dr. phil.
Olaf Pedersen, professor, dr. phil.
Simone Pedersen
Niels Krogh Rasmussen, dr. theol.
Johanne Marie Willer.

Requiemmesse for Johannes Paul I

I anledning af pave Johannes Paul I's død blev der fredag d. 13. oktober afholdt en højtidelig requiemmesse i Skt. Ansgars Kirke i København, hvor bl. a. prinsesse Benedikte deltog. Biskop Martensen prædikede over Lukas evangeliet, kap 12, 35 - 40 »Vær også I rede«. Biskoppen gav også udtryk for taknemmelighed for den deltagelse, der er vist i anledning af pave Johannes Paul's død. Omkring 275 mennesker deltog i requiemmassen.

Pastoralrådsmøde på Magleås den 28.-29. oktober

Skal konstituere sig efter et halvt års tænkepause

Det i maj måned valgte pastoralråd, som gav sig selv en tænkepause mellem sit første møde på Sostrup den 20.-21. maj og det næste på Magleås i week enden 28.-29. oktober,

skal nu til at konstituere sig efter et halvt års kulegravning af en række problemer og efter den bebudede drøftelse af bispedømmets pastorale (nød)situation og pastoralrådets opgaver i denne sammenhæng.

Den samme gruppe Århus-katolikker, der på »Katolsk Debat« vegne har henvendt sig til biskop Martensen i et åbent brev om cølibatet (bragt i »k.o.« nr. 15) har opfordret pastoralrådet til at besvare de 9 brændende

spørgsmål, som vi bringer på denne side.

Foruden nedsættelse af udvalg, eventuel supplerende med ikke-valgte fagkompetente folk og et par vedtægtsændringer skal pastoralrådet bl. a. se på budget og kirkebidragsprocent for 1979, orienteres om den påtænkte nyordning af præstelønninger, nedsætte en arbejdsgruppe vedr. »Barnets om cølibatet (bragt i År«, som FN har proklameret 1979 til.

Mødet er offentligt.

red.

Festaften i AC

Ved AC's fest den 28. september 1978 for de to nye æresmedlemmer, prælaterne dr. Holzapfel og Ib Andersen fremdrog dr. Holzapfel et meget interessant kapitel af den katolske kirkes historie i København. Det drejede sig om den østrigske hofastrolog og jesuiterpater Hells besøg her i 1768-70. Anledningen til besøget var planen Venus' passage henover solskiven den 3. juni 1769. Kong Christian VII havde indbudt pater Hell til at iagttage denne begivenhed på sæstningen Var-

døhus i Nordnorge. På vejene dertil og derfra opholdt pater Hell sig i København i mange måneder. Fra hans rejsefælle og ordensmedbroder Sainovics' dagbog kender vi mange af hændelserne under deres besøg i København. Dr. Holzapfel skildrede på en levende måde besøget og fortalte mange træk om katolikernes situation i datidens København.

Pastor Bjørn Højbo fortalte på en anekdotisk og vittig måde om pastor Ib Andersen og om hans kirkelige indsats som begrundelse for udnævnelsen til æresmedlem i AC.

Dr. Richardt Hansen belyste hovedlinjerne i dr. Holzapfels liv og levned som præst, historiker og journalist.

Klassisk guitarmusik

Et særligt bifald vandt aftenens guitar-spiller Franz Christensen, som fremsførte klassisk guitarmusik, men som sluttede af med en egen komposition for guitar, en etude. Denne etude var en særdeles vellykket opførelse.

Richardt Hansen.

AC's to nye æresmedlemmer, prælaterne dr. Holzapfel og Ib Andersen blev hædret den 28. september.

Katekese i Brønshøj

Den 24. oktober begynder for tredje år en katekese i Brønshøj ved Oscar Pasinato og pater Ezechiele Pasotti. Pasinato, en ung familiefar har opgivet studier og job og p. Pasotti, en ung præst, har søgt orlov fra sin orden og opgivet sin redaktionelle virksomhed for at forkynde det kristne budskab på en måde, som har vakt røre i bispedømmer verden over, hvor sådanne moderne »apostle« rejser rundt.

Mange herhjemme har hørt om neo-katekumenatet, som der nu igen er mulighed for at høre, hvad er og selv opleve denne forkyndelse. Navnet neo-ka-

tekumenat stammer fra kirkens første tid, hvor katekumenat var undervisningen forud for dåben. Neo, fordi det nu er taget op påny.

Katekesen vil finde sted hver tirsdag og fredag og slutter inden jul. Første gang er den 24. oktober kl. 19.30 i menighedssalen ved Skt. Antoni Kirke, Frederikssundsvej 225, Brønshøj. Efter ca. en times indlæg taler vi sammen over en kop kaffe.

Enhver er velkommen. Henvendelse med spørgsmål p. Leo Kertz 02947694 eller Merete Noval 01346003.

Merete Noval

Det røde girokort er på vej igen

Alle katolske husstande vil om få dage igen modtage det røde girokort til indbetaling af et frivilligt bidrag til bladets økonomi for 2. halvår 1978.

Vi har også ved tidligere lejligheder gjort opmærksom på, at ingen er forpligtet til at betale for »katolsk orientering«. Bladet er gratis og vil fortsat blive sendt til alle 15.000 katolske husstande i landet.

Girokortet skal altså kun benyttes, hvis man med en frivillig gave vil støtte bladets fortsatte udgivelse.

Bidrag under eller over de 50 kr., der er trykt på girokortet, kan sendes på et almindeligt girokort eller i check. Vi er taknemlige for ethvert bidrag, uanset dets størrelse.

Hvordan står det til med bladets økonomi, hvor

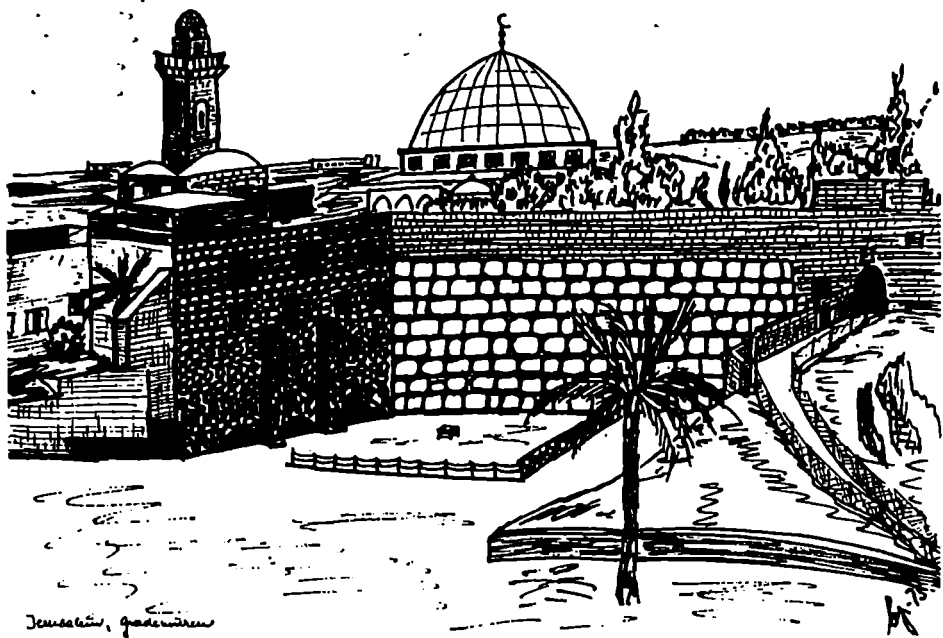
prisudviklingen desværre også kan mærkes? Vi kan glædeligt konstatere, at indtægterne i form af frivillige bidrag stiger fra år til år.

Selv om regnskabsåret endnu ikke er slut ser det ud til en pæn stigning af de frivillige bidrag i forhold til tidligere år. Indtil nu andrager bidragene knap 200.000 kr. for 1978, og fortsætter denne tendens, kan vi forvente frivillige bidrag på 350.000 kr. for året 1978. Alligevel bliver vort underskud større på grund af prisstigninger alligevel.

Hvis De er en af dem, der yder et bidrag, skylder vi Dem megen tak. Hvis de er en af de omkring 10.000, der indtil nu ikke har reageret, er chancen for en god gerning lige til at gribe, så snart det røde girokort kommer.

Radio-gudstjeneste

Søndag den 29. oktober, kl. 17 udsender radioens program I messen i Vor Frue Kirke i Århus. Celebrant og prædikant: Pastor Adolf Meister S.J., kantor og organist: Herman van Tooren. Ved kirkekaffen efter denne messe er radioen også med for at optage »Sognestævne« til udsendelse den 5. november, kl. 17. Det er første gang en katolsk menighed medvirker i udsendelsesserien »Sognestævne«.

Når man i dag rejser til Jerusalem, kan man på lang afstand se to pragtfulde kupler, der skinner i solen. Den ene lader til at være af sølv, den anden af guld. Mon det er jødernes tempel eller to kirker? Lad os se nærmere på dem.

Korstogene

De to kupler hører til to forskellige bygningsværker, som ligger på en stor plads, tempelpladsen. Men det jødiske tempel, som Jesus holdt så meget af, er forlængst forsvundet. Det blev ødelagt af Romerne allerede i året 70 efter Kristi fødsel.

De to store bygningsværker på tempelpladsen har ikke noget med templet at gøre. Ej heller er det to kirker. Det er derimod to moskéer, d.v.s. bedehuse for muhammedanere.

En ny verdensreligion, Islam

I 570 efter Kristus fødtes i Mekka Muhamed. Mekka var en stor handelsby. Muhamed kom dér i kontakt med jøder, kristne og hedninger.

Han lærte både det gamle og det nye testamente at kende. Ifølge Muhamed var Kristus ikke Guds Søn men en profet, ligesom han selv var. Han påstod, at han selv var Guds største og sidste profet, og at han fik mange åbenbaringer fra Gud. Disse åbenbaringer skrev han ned i en bog, som hedder Koranen. Muhamed gjorde meget for at forkynde den nye religion, Islam.

Få år efter hans død i 632 var hans lære allerede udbredt over hele Mellemøsten. Et århundrede senere strakte den sig fra Gibraltar til Himalaya. For at udbrede den nye religion, førte Muhameds ef-

terfølgere, muhammedanerne, en hellig krig, d.v.s. de så det som en pligt at udbrede deres religion med vold og magt.

Islam erobrer Det hellige Land

Også Det hellige Land, Palæstina, blev erobret af muhammedanerne. Det var Tyrkerne, der erobrede Jerusalem i 1071. Ved siden af de jødiske og kristne helligdomme blev der nu også bygget moskéer.

Kristne pilgrimme, der besøgte Palæstina, fortalte ved deres hjemkomst, at de hellige steder var faldet i muhammedanernes hænder.

Det blev vanskeligere og vanskeligere at besøge Betlehem, Nazareth og Jerusalem. Til sidst havde de kristne ikke længere adgang til Palæstina. Det ville de ikke finde sig i.

Korstogene

I Konstantinopel blev kejser Alexius I (1081-1118) bange for tyrkernes magt.

Han bad pave Urbanus II om militær hjælp. Paven ville gerne erobre Det hellige Land for de kristne. I hele Vesteuropa blev man med det samme begejstret for denne tanke: Det hellige Land tilbage til de kristne. Fra Spanien til Skandinavien, fra Tyskland til England strømmede folk sammen til en kristen krig — et korstog.

Det 1. korstog

Det første organiserede korstog fandt sted fra 1096

til 1099. Efter en lang, farlig og udmattende rejse kom hæren til Jerusalem.

Der udkæmpedes blodige kampe, hvor mange korsfarere blev dræbt. Endelig faldt Jerusalem i 1099 i de kristnes hænder.

Korsfarere ville straffe byen for alle de lidelser, som de var blevet udsat for. De hævnede sig på en grusom og umenneskelig måde.

De dræbte både gamle, kvinder og børn.

Disse og lignende handlinger har kastet en mørk skygge over dette og senere korstog.

I stedet for at være stolte over korsfarernes mod, har mange kristne bagefter skammet sig over deres opførsel.

En af sørnerne, Godfried af Bouillon fik titlen »Den hellige Gravs beskytter«, og hans bror, Boudewijn I, blev Jerusalems første kristne konge. Det nye kongerige havde sit højdepunkt fra 1131 til 1143. Så vendte muhammedanerne tilbage.

Flere korstog...

Bernard af Clairveaux, stifteren af Cistercienerordenen, opfordrede folket til at deltage i et nyt korstog. Der blev dannet en fransk-tysk hær. Korstoget varede fra 1147 til 1149. Det blev en kæmpe fiasko, da tyrkerne tilintetgjorde denne hær.

Fra 1189 til 1192 fandt det tredje korstog sted. Tysklands kejser Frederik

Barbarossa (Rødkæg) fik stabled en veludrustet hær på benene. Han slog tyrkerne i Iconium i Tyrkiet. Men i 1190 druknede han i Salef.

Med ham forsvandt korstogets egentlige leder. Hverken den engelske kong Richard Løvehjerte eller den franske kong Filip II formåede at erobre Jerusalem. Korstoget blev afsluttet med en fredsaftale med sultanen: de kristne fik lov at besøge de hellige steder.

Det fjerde korstog (1202-1204) nåede aldrig Jerusalem. Korsfarerne kom ikke længere end til Konstantinopel. Med hård hånd ville de genforene den ortodokse kirke med den romersk-latinske kirke. Men da de begyndte at plyndre byen, opnåede de lige det modsatte.

Et børnekorstog...

Flere og flere mennesker begyndte at stille et spørgsmålstegn ved disse blodige krige. Mon ikke Gud hellere ville finde behag i barmhjertighed og uskyld? Mon ikke han hellere ville se jomfruer og børn end

væbnede mænd drage til Det hellige Land?

I 1212 startede et børnekorstog. En fransk hyrde-dreng Stefanus og den 10-årige Nicolaus fra Köln ledede dette korstog.

Hvad man kunne frygte, skete.

Korstoget blev en total fiasko. Da børnene ville sejle til Det hellige Land blev de vildledt af samvittighedsløse voksne, der sejlede dem til Alexandria i Ægypten, hvor de solgte dem som slaver...

Det femte korstog (1128-1129) kendte en kortvarig succes. Det sjette og sidste korstog (1228-1229) var endnu en gang et mislykket forsøg på at generobre Det hellige Land for de kristne.

Korstogenes betydning

Når man tager i betragtning, hvilke ofre og lidelser korstogene har kostet, må man sige, at de på militært plan fuldstændig slog fejl.

Religiøst set var de både til skade og gavn.

For folkene i Østen bragte korstogene ødelæggelse og død i stedet for det kristne budskab om fred.

Kløften mellem kirken i øst og vest var blevet endnu større.

For Europa har de trods alt også været til nogen gavn.

En velment religiøs bevægelse kunne samle alle Europas kristne. Europa følte sig som én stor kristen nation.

Selve idéen om at tage på valfart til Det hellige Land og korstogenes utallige prøvelser og afsavn gjorde at folk opfattede Jesus mere og mere som den fattige og lidende Kristus. Fattigdomsidealet spirer frem. Frans af Assisi's tid er nær.

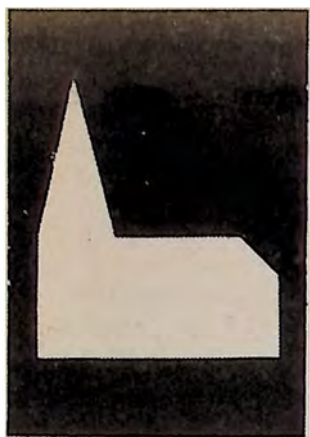
Korsfarerne bragte mange relikvier med fra de hellige steder i Palæstina. Folk, der ingen mulighed havde for at rejse til Palæstina, valfartede nu til de kirker og kapeller, hvor disse relikvier blev opbevaret.

Den store begejstring for relikvier blev grundlaget for en ny folkefromhed i vesten.

Selve korstogene bragte Europa i kontakt med Konstantinopels blomstrende kultur, og med Islams kultur og videnskab. I Østen stiftede Vesteuropa igen bekendtskab med de gamle og romerske forfattere, hvis eksistens længe havde været glemt.

Takket være denne konfrontation med Østen gjorde Vesten et stort fremskridt i videnskaben: filosofi, teologi samt naturvidenskab.

Orientering fra sognene

NOVEMBER 1978

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 18, der udkommer den 22.11. 1978, er mandag den 6.11. 1978 (for december). Manuskriptene bedes sendt til Anders Nielsen, »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2, Charlottenlund. Tlf.: (01) 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11.

Sognepræsten tlf.: (01) 64 04 22.

Søndagsmesser: Kl. 9 højmesse. Kl. 16,30 messe.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 6.30 (hos søstre). Tirsdag kl. 19.30. Onsdag kl. 8 og undertiden kl. 17 hos søstre. Torsdag kl. 11.30. Fredag kl. 8. Lørdag kl. 11.30.

Søndag den 5.: Alle Helgen: kl. 9 messe. Kl. 16.30 familiemesse.

Mandag den 6.: Alle sjæle: (Messen kl. 6.30 bortfalder). Kl. 19.30 messe.

Fredag den 17.: (Messen kl. 8 bortfalder.) Kl. 15 messe for de ældre med efterfølgende samvær.

Torsdag den 23.: (Messen kl. 11.30 bortfalder).

Torsdag den 30.: Skt. Andreas Fest. Kl. 19.30 højmesse (Messen kl. 11.30 bortfalder).

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. Tlf. (01) 58 21 02 og (01) 58 41 02.

Faste messetider:

Kirken søndag: 8.30, 10 og 17. Polsk messe den 2. og 4. søndag kl. 11.30 og den 3. søndag kl. 17.

Kirken hverdage: kl. 8.

Dragør, Rønne alle 15: søndage kl. 9.30. Mariahemmet: søndag kl. 7, hverdage kl. 6.30.

Skt. Annæ Hjem: søndag kl. 11, hverdage kl. 9.

Søndag d. 5. kl. 11.30: Familiemesse. Emnet er: Alle Helgen. Kollekten går til SOS lørmælk (mother Theresa, Indien). Kl. 16: Andagt på Sundby Kirkegårds katolske afdeling.

Mandag d. 6. kl. 19: Koncelebreret messe (Alle Sjæles messe).

Sognepræstens og 2. præstens træffetid er tirsdag og torsdag kl. 18-19 og onsdag og fredag kl. 11-12. Disse tider bedes så vidt muligt overholdt. Anden tid kan evt. aftales pr. telefon.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf.: (01) 13 37 62.

Messetider:

Søndag: Kl. 9: reciteret messe. Kl. 11: højmesse. Bemærk: Vintertiderne begynder søndag d. 5. november.

Hverdage: Messe kl. 8. Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30. Lørdag kl. 17: reciteret søndagsmesse. Kl. 17.45: Fælles rosenkransbøn.

Onsdag d. 1. kl. 10: Messe for ældre med efterfølgende samvær i menighedssalen.

Søndag d. 5.: Højtideligholdelse af Alle Helgen. Kl. 11: Latinsk højmesse. Kl. 16: Alle sjæles-andagt på Katolsk Vestre Kirkegård. Kl. 17: Messe i kapellet på Katolsk Vestre Kirkegård.

Mandag d. 6.: Højtideligholdelse af Alle Sjæle. Kl. 11.30: Messe i kapellet på Katolsk Vestre Kirkegård. Kl. 16.30: Messe i Skt. Ansgars Kirke.

Søndag d. 12. kl. 11: Familiemesse med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.

Onsdag d. 15. kl. 10: Messe for ældre med efterfølgende samvær i menighedssalen.

Søndag d. 19. kl. 11: Latinsk højmesse.

Søndag d. 26.: Krist Konges fest. Kl. 11: Dansk højmesse.

Menighedsmøder:

Torsdag d. 26. oktober kl. 19.30: Kærlighed og kirkeret. Formanden for bispedømmets kirkelige domstol, pastor Ib Andersen, taler. Han har tidligere i Menighedsnyt og i »katolsk orientering« fortalt om arbejdet i domstolen. På dette møde vil han fortælle mere om domstolens arbejde samt om nye tendenser indenfor kirkeretten.

Mandag d. 13. november kl. 19.30: Social kristendom på baggrund af et besøg i Indien. Pastor Nibler, Lyngby, har været på besøg i Indien. På mødet vil han fortælle om sin rejse, og vise lysbilleder, ligesom han vil besvare spørgsmålet: Hvad er social kristendom? Begge møder holdes i menighedssalen, Bredgade 67A. Alle er særdeles velkomne.

Og så kan man allerede nu begynde at glæde sig til adventsaftenen søndag d. 3. december på Institut Sct. Joseph. Mere herom senere og i Menighedsnyt.

Skt. Augustins Kirke

Jagtvej 183, 2100 Ø.

Hverdage: Kl. 7.30: Messe (i huskapellet adgang gennem kirken).

Lørdag kl. 16.45: Messe (i huskapellet).

Søndag: Kl. 9: Højmesse. Kl. 10: (1. og 3. søndag) messe på tysk (huskapel). Kl. 11: Messe på italiensk. Kl. 12: Messe på spansk.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, Tlf. (01) 28 17 00.

Præsterne træffes på telefon (02) 94 76 94, menighedsrådets formand H. Heine-meier på tlf. (01) 74 13 05.

Messetider:

Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Søndag d. 5. kl. 10.30: Familiemesse.

Mandag d. 13. kl. 19.30: Bankospil.

Søndag d. 19. kl. 10.30: Gregoriansk messe.

Katekesen fortsætter hver tirsdag og fredag aften i november.

Jesu Hjerne Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80, sognepræsten og kontor (kontortid mandag og fredag kl. 9.30-12.00).

Øvrige præster: Tlf. (01) 21 85 88.

Messetider: Hverdage kl. 7.00, 8.15 og 17.00 (ikke lørdage).

Hver lørdag kl. 18.00: Engelsk messe.

Hver søndag kl. 7.00, 8.30, 10.00 (latinsk højmesse), 11.30 (salmemesse), 20.00.

Hver 2. og 4. søndag: Kl. 17.00: Messe på kroatisk. Derefter kirkekaffe.

Fællesbøn for kommuniteter og menighed: Mandag og torsdag kl. 17.40.

Lørdag kl. 17.30: Komplet på dansk.

Møder:

Hver tirsdag kl. 18.30 - 19.45 Møde for ulveflokkene »Danerne«.

Hver onsdag kl. 19.00: Ministrantundervisning og ministrantklub. Alle drenge, der er fyldt ni år, er meget velkomne til at slutte sig til!

Oktober

Tirsdag d. 31. kl. 20.00: Menighedsmøde. Pastor Jørgen Hviid, Helsingør, vil fortælle om sit arbejde blandt åndssvage. Alle er hjertelig velkomne.

November

Fredag d. 3.: Jesu Hjerne Fredag. Det helligste sakramente udstilles kl. 16.00. Indvielse til Jesu Hjerne og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00.

Lørdag d. 4. Kl. 16.30: Messe på polsk. Derefter kirkekaffe.

Søndag d. 5.: Allehelgens Fest. Kl. 16.00: Alle Sjæles andagt på katolsk Vestre Kirkegård. Kl. 17.00: Allehelgensmesse i kirkegårds-kapellet.

Mandag d. 6. Kl. 11.30: Alle Sjæles messe i kapellet på Katolsk Vestre Kirkegård.

Tirsdag d. 7. Kl. 15.30: Kongregationsmøde i Jesu Hjerne Kirke.

Tirsdag d. 21. Kl. 14.30: Møde for de ældre i den Grønne Sal.

Søndag d. 26. Kl. 10.15: Kongregationsmesse i St. Josephs Kirke.

Tirsdag d. 28. Kl. 20.00: Menighedsmøde. Sagnet glæder sig sammen med jesuitterne over en ny præst i Stenosgade: P. David Murphy S.J., som er kommet fra Irland. Hjertelig velkommen!

Religionsundervisning. Børn, der ikke går på katolske skoler, får deres religionsundervisning i præstegården. Tilmeldinger skriftligt eller telefonisk (01 24 65 80).

Vi samler frimærker til fordel for vor Kirkemusikfond (GIRO 5 02 91 71). Frimærker eller eventuelt hele kuverter bedes nedlagt i kassen i våbenhuset.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg. Tlf.: (01) 69 03 01, tirsdag og lørdag kl. 10-12, torsdag kl. 15-17.

Konstitueret sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf.: (01) 64 04 22.

Søndage: Kl. 11 højmesse.

Hverdage: torsdag kl. 17 messe.

Mandag den 6.: Alle sjæle, kl. 17 messe.

Torsdag den 23.: messen kl. 17 bortfalder.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby, Tlf.: Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag-fredag kl. 9 til 11.

Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdage:

Messe mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 17.00.

Alle lørdage: Reciteret messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 5.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00. Andagt på Sorgenfri Kirkegård kl. 16.00.

Mandag den 6.: Sjælemesse kl. 12.00.

I anledning af 40 årsdagen for indvielsen af det første Sankt Knud Lavard Kapel: Bispemesse kl. 19.30 og påfølgende sammenkomst med biskoppen.

Søndag den 12.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 19.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 26.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F. Tlf. (01) 71 53 35.

Messetider:

Søndag kl. 8 og 11.

Hverdage kl. 6.45 og 8. Første fredag kl. 19: andagt, kl. 19.30: aftenmesse.

Sjælemesse: Mandag d. 6. kl. 19.30 for vore afdøde slægtninge og bekendte.

Familiemesse: Søndag d. 12. kl. 11.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27 C II, 2200 København N. Tlf. (01) 39 53 80, kontoret kl. 11-13, undtagen torsdag og lørdag.

Tlf. (01) 35 55 70 pastoralassistenten kl. 9-10 undtagen torsdag og lørdag.

Tlf. (01) 35 68 25 sognepræsten kl. 16.30-17.30 undtagen mandag og lørdag.

Messetider:

Hverdage kl. 19. Tirsdag indledes messen med rosenkransbøn kl. 18.30. Fredag slutter messen med taksigelse foran Sakramentet.

Søndag kl. 10 højmesse (latin hver første søndag i måneden) og kirkekaffe.

Kl. 17 dansk reciteret messe (polsk/dansk sang hvergang der er en 5. søndag i måneden. Dertil kirkekaffe).

Kl. 18 engelsk reciteret messe og sang, guitar-spil.

Børneundervisningen sker i Søborg. børnene samles her hver 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 15.30 og køres til Søborg. Nærmere opl. hos pastoralassistenten.

Engelsk børneundervisning hver søndag kl. 15.30 i krypten.

Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15. Tilmelding: Jess Madsen, tlf. (01) 59 37 58.

Hver ONSDAG skotsk folkedans i skolens gymnastiksal: Begyndere kl. 18.30-20. Viderekomne kl. 19.30-21.30. Opl: fru Joan E. Kinn, tlf. (01) 35 62 10 kl. 18-19.

Oktober

Søndag d. 29. kl. 17: Dansk/polsk sang v/Dan-Polonia. Derefter kirkekaffe.

November

Søndag d. 5. Alle Helgens dag. Kl. 10 syn-ger Schola Gregoriana latin/dansk.

Mandag d. 6. Alle Sjæles dag. Kl. 19 Requiem v/Schola Gregoriana.

Tirsdag d. 7. og fremdeles hver tirsdag

øver kontor kirkesangen efter messen kl. 19.

Onsdag d. 8. kl. 19.30: Gennemgang af Matt. 25, 1-13 (næste søndags evang.)

Tirsdag d. 14. kl. 20: Fest i krypten, film og forfriskninger. Menigheden indbyder en gruppe jugoslaver med pater Josip Kroppek og en gruppe polakker med pater Josef Dudek. Alle er velkomne!!

Søndag d. 26. Krist Konges fest, — Kirkeårets sidste søndag.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Messetider:
Hverdage kl. 7.30. Lørdag kl. 17.00.
Hver søndag kl. 9.30 og kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber
Mini KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.
KUK hver onsdag kl. 19.00-21.30.

Oktober

Den 28.: Haveudvalgets 1. arbejdsdøgn kl. 10 (udplantning af bøgetræer). Tag madpakke med, præstegården giver øl.

Den 28. kl. 15: Undervisning for børn og voksne. Emne: Indføring i sakramenterne dåb, firmelse, bod.
Børnemesse kl. 17.

November

Den 11.: De forældre, der underviser den 25.11. mødes til forberedelse med kateketerne kl. 14.

Den 19.: KUK arrangerer andespil for menigheden. Nærmere: se sognebladet.
Ungdomsmesse kl. 17.

Den 25. kl. 15: Undervisningslørdag. Emne: indføring i sakramenterne præstevielse, syges salvelse, ægteskab.
Børnemesse kl. 17.

Møder i studiekredsen og familiegruppen: spørg i præstegården.
Kirkekaffe: se opslag i våbenhuset.
Datoen for firmelsen er på grund af trosbekræftelsen ændret til søndag den 13. maj 79.

PROVINSEN

Birkerød Hillerød Hørsholm

Bstrupvej Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Jacob Muiser, sognepr.: (02) 81 27 96.
Hans Esmark, andenpr.: (02) 81 85 09.
Georg Heggum sj.: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10 (hm)
Hillerød, Østergade kl. 10 (hm)
Hørsholm, Marievej kl. 10 (hm)
Mikkelborg, Strandvej 352 kl. 8
Åsebakken kl. 8.25

Hverdagsmesser (normalt):
Birkerød, ma.-to. kl. 6.45, fr. kl. 19.30, lø. kl. 7.30, tir. også kl. 10
Hørsholm, ons. kl. 11
Hillerød, 1. tor. kl. 14, 2. fr. kl. 19.30, 3. tir. kl. 17

Oktober
Lørdag d. 28. Hillerøds religionsundervis-

ning fortsætter fra kl. 9.30
Mandag d. 30. Hillerød menighedsrådsmøde kl. 19.30 beg. med vesper
Tirsdag d. 31. Birkerød kateketmøde i præstegården kl. 19.30

November

Onsdag d. 1. Birkerød forældremøde for de forældre hvis børn får undervisning hos fru Charlotte Kjær. Nordvanggård kl. 20. **ALLE HELGEN MESSE** i Birkerød kl. 19.30.

Torsdag d. 2. ALLE SJÆLE MESSE i Birkerød kl. 19.30, i Hillerød kl. 14, og i Hørsholm kl. 19.30.

Fredag d. 3. Hillerød har samtaleaften I om »Udfordring til kristendommen« — i forb. med radio og TV-oplæg. Se nærmere i sognebrevet.

Lørdag d. 4. Nordvanggård holder »Åbent hus« jfr. særlig indbydelse. Alle, men måske særligt nytillflyttere samt menighedsfæller fra ikke-danske lande, er hjerteligt indbudt.

Søndag d. 5. Alle Helgens Fest fejres med latinsk højmesse og efterfølges af kirkekaffe. Samme eftermiddag kl. 14.30 begynder det årlige andespil på Nordvanggård, der traditionen tro arrangeres af KUK. Overskudet deles lige mellem ungdomsarbejdet og »ulandshjælp«. Alle er hjerteligt velkommen.

Mandag d. 6. MIDI-KUK mødes på Nordvanggård kl. 19.

Tirsdag d. 7. »Voksenundervisning I« begynder på Nordvanggård kl. 20. »Vedligeholdelseskurset«: »Hvad tror vi katolikker egentlig på« er et tilbud i intensiv undervisning over tre »raske« aftener. Forelæsning ved p. Esmark, pause med kaffe, og endelig spørgsmål og udveksling af synspunkter. Datoer: 7, 14 og 21. nov. 78. Nærmere beskrivelse i sognebrevet.

Onsdag d. 8. Ældreklubben mødes på Nordvanggård kl. 14.

Torsdag d. 9. Hørsholm menighedsråd mødes på Stella Matutina kl. 20.

Fredag d. 10. Hillerød fejrer messe i menighedshuset kl. 19.30.

Lørdag d. 11. Hillerød har religionsundervisning fra kl. 9.30.

Søndag d. 12. Hillerød menighed får besøg af KUK der vil bibringe menigheden nye musikalske ting lært på musikweek-end i Øm. Vi øver musikken 1/2 time før messen. Kan I komme allerede kl. 9.30?
Tirsdag d. 14. »Voksenundervisning II« på Nordvanggård kl. 20 (se under tir. d. 7.)

Lørdag d. 18. Menighedsrådsmøde fælles for de tre menighedsråd på Mikkelborg.

Søndag d. 19. Birkerød menighed får besøg af KUK der vil bibringe menigheden nye musikalske ting lært på musikweek-end i Øm. Vi øver musikken 1/2 time før messen. Kan I komme allerede kl. 9.30?

Mandag d. 20. MIDI-KUK mødes kl. 19. Forældremøde på Nordvanggård kl. 19.30 for de forældre, hvis børn forbereder sig til det første skriftemål på hold 3 hos fru Ulla Pindborg.

Tirsdag d. 21. Hillerød har messe kl. 17 i menighedshuset på Godthåbsvej.

»Voksenundervisning III« på Nordvanggård kl. 20 (se under tir. d. 7.)

Onsdag d. 22. Hørsholm fejrer messe kl. 11. I anledning af Sct. Cecilies fest (kirkesmusikkens værnehelgen) holdes en lille musikalsk-kulinarisk sammenkomst i præsteværelset for KORMEDLEMMER kl. 20.

Lørdag d. 25. Hillerød har religionsundervisning fra kl. 9.30.

Søndag d. 26. Krist Konge, sidste søndag i

kirkeåret. Glædelig advent ønskes alle,
Med venlig hilsen
Jacob Muiser
Georg Heggum
Hans Esmark

Grenå: Skt. Clemens Kirke

Thykersvej, 8500 Grenå.
Henvendelse til P. Herbert Krawczyk, tlf.: (06) 13 56 66.

Søndag d. 12.11 og d. 26.11. kl. 10.30.

Sostrup
Søndag kl. 8.30, om hverdagen kl. 9.

Odder
Lørdag d. 11. og d. 25. kl. 17.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf.: (07) 12 43 82.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.
Menigheds Kaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Søndag den 5. Alle Helgens fest. Religionsundervisning for skolepligtige unge:
Samtlige fem onsdage den 1., 8., 15., 22. og 29. i præstegården kl. 16-17.

Mindre børn:
Tirsdag den 31. oktober, den 14. og 28. november. I præstegården kl. 15.30-16.30.

Voksenundervisning:
Mandag den 13. og 27. kl. 19.

Menighedsrådsmøde:
Tirsdag den 14. i Fjelsestervang kl. 19.30.

Fra foråret 1959 fik menigheden i Herlev mulighed for at benytte et lokale på Engskolen i Herlev til søndagsmesserne, og senere i 1959 købte man en villa med stor grund på Herlevgårdsvej, hvor der blev indrettet kapel i kælderen. Den nuværende kirke blev taget i brug juleaften 1960.

Oblatfædrene i Herlev dyrker ikke oblater ...

Vor Frue sogn i Herlev ved København er vistnok et af bispedømmets yngste. Det blev oprettet i 1958, da oblatfædrene på biskop Suhrs opfordring kom til Danmark, bl. a. for at have en basisstation for den kirkelige betjening af Grønland.

Urban Figge, som nu er i Viborg, var første sognepræst i Herlev, og blandt de øvrige præster var John Taylor, der døde

som biskop af Stockholm i 1976.

Det er en udbredt opfattelse, at oblatfædrene må have et særlig andagtsfuldt forhold til oblaterne eller hostierne, der uddeles under den hellige kommunion. Men det er en misforståelse af navnet. Oblat betyder offer, og ordenens officielle navn »Les Oblats de Marie Immaculee« (ordenen er oprindeligt fransk) hentyder til mysteriet om

Marias uplettede undfangelse (altså at Maria selv blev født uden arvesynd). Her ligger altså også forklaringen på valget af sognets og kirkens navn »Vor Frue«. Ved sognets oprettelse i 1958 fandtes ingen kirke. Man fik husly i Skt. Antoni i Brønshøj, som man i dag kan yde gengæld, idet Skt. Antoni sogn på grund af præstemangel deler sognepræst med Herlev. Fra foråret

Tirsdag den 28/11 kl. 19.30.
Nærmere meddelelse senere.
Der arbejdes stadig på pladsen bag kirken hver lørdag kl. 8-16. Alle i menigheden opfordres til at støtte dette arbejde — enten ved at deltage i det eller ved at bidrage økonomisk.

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15. Kirkens postadresse:
Gl. Røsnæsvej 21, 4400 Kalundborg.
Tlf. (03) 51 26 76.

Søndage messe i kirken kl. 10.
Hverdage messe i kapellet på Gl. Røsnæsvej 21 kl. 17.30, undtagen onsdag og lørdag.
Onsdag religionsunderv. ved kirken kl. 16.30, hvorefter messe.
Lørdag messe i kapellet kl. 11.30.
1. Fredag Jesu Hjerter messe med indvielse.
Studiekreds den 2. og 4. mandag.
Lejlighed til at skrive om søndagen fra kl. 9.30.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. Dog er der ikke messe lørdag d. 18. nov., da sognepræsten er bortrejst.

Hverdagsmesser
Mandag og torsdag kl. 7.30, tirsdag dia-logmesse kl. 15.30, onsdag kl. 19, fredag i søstrenes kapel kl. 7.30 (Laksegade 4, 1).

Alle Helgens fest fejres søndag d. 5. Messe kl. 10.
Alle Sjæles fest fejres mandag d. 6. Messe kl. 19.
Der er også aftenmesser i kirken onsdag d. 1. og torsdag d. 2. kl. 19.

Møder:
Menighedsråd: Den 7. kl. 20
Studiegruppe: Onsdag d. 1. og d. 29. i præstegården efter kl. 19-messen. Gruppen vil bruge biblen som studieemne. Alle er velkomne, selv om man ikke kan være med hver gang.

Symøde for julemarkedet: Den 8. kl. 19.30 i præstegården.

Ældre og alle andre: Den 25. kl. 14.30 i præstegården. Afsluttes med søndagsmesse.

3 familiegupper: efter aftale
Abent Hus i præstegården: Den 9. kl. 15-17.

Kirkekaffe: søndag d. 26. efter 10-messen
Familie-intensiv undervisning: Lørdag d. 11. Emne: I familien med Gud. Vi begynder med messe kl. 13.

Jubilæums Julemarked. Den 18. og 19. nov. afholdes julemarked for St. Mikael skole og Jesu Hjerter Kirkes restaureringsfond. Kirken står lige for en restaurering i anledning af sit 100 års jubilæum den 31. marts 1979.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Tlf. (03) 61 03 92 fredag—mandag,
Tlf. (01) 11 60 80 onsdag—torsdag.

Faste messetider:
Lørdag kl. 17
Søndag kl. 10
Lejlighed til skriftemål hver lørdag kl. 15-17.

Søndag d. 5.: Alle Helgens dag. Efter mes-

sen kirkekaffe.
Mandag d. 6.: Alle Sjæles dag. Første messe kl. 6.30 i kapellet. Anden messe kl. 9 i kirken. Tredje messe kl. 17 i kirken.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, tlf. (03) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.
Faste messetider: Søndage: Højmesse kl. 10, messe kl. 17.
Hverdage: Messe kl. 8
Fredage: Messe kl. 19.30.

Søndag d. 5.: Alle Helgens fest kl. 10.
Mandag d. 6.: Alle Sjæles dag kl. 19.30
Søndag d. 12.: Familiemesse kl. 10 under medvirken af Skt. Josef skoles kor.

Menighedsrådsmøde: Torsdag d. 9. november indfører formanden for Domkirkens menighedsråd, ing. Engholm, os i nogle af Domkirkens hemmeligheder. Vi mødes kl. 19.30 ved Domkirkens indgang (Søndre indgang).

Messer i Ledreborg Slotskirke:
Søndage kl. 8.30.

Frederikssund
Søndag d. 9. nov.: Messe kl. 10.30 i den private Realskole.
Torsdag d. 30.: Fælles kirkelig forbøns gudstjeneste i Frederikssunds kirke kl. 19.30.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Sognepræst p. Meertens, tlf. (03) 52 06 45.

Søndag d. 5.: højmesse kl. 10.
Søndag d. 12.: højmesse kl. 10. Kirkebil fra Korsør og Dianalund. Kirkekaffe.
Søndag d. 19.: højmesse kl. 10.
Søndag d. 26.: højmesse kl. 10 (Gregoriansk). Kirkebil fra Korsør.

Skriftemål i forbindelse med messerne.
Børneundervisningen fortsat hver fredag kl. 18, derefter messe kl. 19.15.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Tlf. (09) 21 05 42 eller 12 16 64. Træffetid: fredag-mandag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00: højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

Oktober
Torsdag d. 26. kl. 20.00: Forberedelse til Firmelsens Sakramente (for voksne).
Lørdag d. 28. kl. 19.00: Rosenkransandagt med Sakramentalvelsignelse.
Søndag d. 29. kl. 10.00: Familiemesse.

November
Hver onsdag kl. 16.00: undervisning til trosbekræftelse. Kl. 19.00: Ungdomsarbejde.
Hver fredag kl. 16.00: religionsundervisning.

Forberedelse til Firmelsens Sakramente: Hver søndag efter højmassen for unge, hver torsdag kl. 20 for voksne.
Torsdag d. 2. kl. 20.00: forældremøde i

menighedssalen hvis børn går både til religion- og konfirmandundervisning.
Søndag d. 5.: Allehelgens fest. Kl. 10.00 latinsk højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.
Mandag d. 6.: Allesjælesdag. Kl. 19.00 messe.

Torsdag d. 9. kl. 19.30: messe og derefter møde for hele menigheden i menighedssalen med et spændende foredrag og lysbilleder. Alle er meget velkomne.
Lørdag d. 18. kl. 14.00: messe og sammenkomst for kontaktgruppen.
Søndag d. 26.: Krist Konges fest. Kl. 10.00 meddeler Biskop H.L. Martensen Firmelsens Sakramente (under højmassen).
Efter messen reception for hele menigheden med mulighed for at hilse på Biskoppen.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Kontortid: mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Tirsdag kl. 11-12.
Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester
Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.
Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.
Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Søndag d. 5.: Alle Helgens fest. Kl. 10: Familiemesse. Bagefter: Menighedskaffe.
Mandag d. 6.: Alle Sjæles mindefest. Kun aftenmesse kl. 19.30.

Kontaktgruppen indbyder de ældre kl. 14.30 i søstrenes sal, Vestre Engvej. Organist Møller Nielsen, Sct. Nicolai Kirke, fortæller om blindearbejdet i Danmark.
Lørdag d. 11.: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene kl. 13. Efter messen: mini-kuk.

Tirsdag d. 14.: Den 3. Sct. Norberts aften: en aften for hele familien. Menigheden mødes kl. 18. Fælles spisning kl. 18.30. Besøg i Amtsgården, hvor der serveres kaffe.

Mandag d. 20.: Kl. 19.30 forbereder liturgigruppen næste familiemesse.
Fredag d. 24.: Kl. 15 indbyder Kvindeforeningen til et foredrag ved P. Ophoff. Emnet: »Hvad tror katolikkerne?«.

Sted: Sct. Norberts skole.
Lørdag d. 25.: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene kl. 13. Efter messen: mini-kuk.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke

Sct. Leonisgade 12, 8880 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Faste gudstjenester:
Hver lørdag kl. 16.30
1., 3., og 5. søndag i måneden kl. 10.00.

Lemvig: Hellig Kors Kirke:
Østergade 33, 7620 Lemvig.
Faste gudstjenester:
2. og 4. søndag i måneden kl. 10.00.

Religionsundervisning:
Viborg: 2. lørdag i måneden, kl. 10-12.
Lemvig: 1. lørdag i måneden, kl. 9.30-11.30.

Bemærk: Religionsundervisning i oktober for Viborg er flyttet til lørdag d. 29. oktober p.g.a. efterårsferien.

1959 fik menigheden i Herlev mulighed for at benytte et lokale på Engskolen i Herlev til søndagsmesserne, og senere i 1959 købte man en villa med stor grund på Herlevgårdsvej, hvor der blev indrettet kapel i kælderens. Den nuværende kirke blev taget i brug juleaften 1960.

Herlev sogn omfatter ca. 600 katolikker samt en engelsk talende gruppe, hvis størrelse varierer noget. De kendte sjællandske byer Jørlunde, Slagslunde, Ganløse, Værløse, Sten-

løse, Veksø, Smørum, Ledøje, Måløv og Ballerup foruden Herlev hører med til sognet, som strækker sig mod nordvest helt ud til Roskilde fjord.

Herlev sogn er i mere end en forstand et ungt sogn. Også i anden generation er der mange unge familier med børn. Da der ikke findes nogen katolsk skole i nærheden, er sognets religionsundervisning en af de vigtigste aktiviteter. I mange år har man kørt denne undervisning efter mere traditionelt

mønster, men for to år siden ændredes dette totalt. Nu afholdes en gang månedligt et særligt arrangement for både forældre og børn med alderstilpasset undervisning og diskussion af samme emner, hvorefter man slutter af med en stor fællesmesse. Tilslutningen og interessen er stor. Disse familiedage, der medfører, at familierne må ofre en hel lørdag eftermiddag, samler hver gang henved 150 katolikker i alle aldre.

Det enkelt udstyrede kirkerum med vægge af gule mursten i Vor Frue Kirke.

Kirkekaffe:
Viborg: 1. søndag i måneden efter messen.
Lemvig: 2. søndag i måneden efter messen.

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 56 66.

Messtider om weekenden:

Århus:
Kl. 8.00, 10.00 (højmesse, kirkekaffe), kl. 17.00 (sangmesse). Latinsk højmesse d. 19/11 kl. 10.00. Messe på polsk: d. 5/11 kl. 12.00. Messe på engelsk og dansk: d. 4/11 kl. 17.00. Familiemesse: d. 4/11 kl. 17.00. Messe for ældre: hver tirsdag kl. 16.30. Skolemesser hver tirsdag kl. 8.00 og fredag kl. 8.00.

Odder:

Lørdag, d. 11/11 og 25/11 kl. 17.00.

Pindstrup:

Søndag, d. 5/11 og 19/11 kl. 10.30.

Andre gudstjenester og møder:

Lørdag d. 4. kl. 14.30: Den Internationale Åbne Familie. Familiemesse kl. 17.00.
Søndag d. 5. kl. 20.00: Radioklubbens traditionelle »novemberaften«. — En menig-

hedssammenkomst med andespil og klubbens generalforsamling.

Søndag d. 5.: Alle Helgens fest.

Mandag d. 6.: Alle Sjæles dag. Messer: kl. 8.00 og 19.00.

Tirsdag d. 7. kl. 19.30: Katolsk Debat aften om aktuelle emner.

Torsdag d. 9. kl. 19.30: Kunstkredsafte. Messe kl. 19.00.

Fredag d. 10.: Sogneundervisningen holder »week-end« på Øm til lørdag.

Lørdag d. 11. kl. 15.00: Kirkegårdsandagt på Ndr. kirkegård.

Mandag d. 13. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 16. kl. 14.00: Mariakongregationens rekviemsmesse. Sammenkomst bagefter.

Søndag d. 26.: Kristus Konges fest.

Faste møder:

Mini-KUK: mandag, kl. 19.00.

KUK: tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Skt. Knuds klub for ældre: hver tirsdag kl. 14.00.

Kirkekoret: fredag kl. 19.30.

Desuden: Mariakongregationen, Katolsk Debatgruppe, TIK, VU, Radioklubben, Social Arbejdsgruppe, Kunstkredsen, Den Internationale Åbne Familie, Sogneundervisningen, Ministrantklubben.

Kunst i præsteboligen: Oktober-november: mindeudstilling Anders Andersen.

Den tredie verden og den katolske kirke

Vi må være mere solidariske, siger artiklens forfatter Christian West

I denne ret spændende politiske situation er det blevet slået fast, at man ikke vil skære ned på vor hjælp til u-landene — vi vil stadig give 1,4 mia. kr. pr. år — og det er næsten, hvad vi for mange år siden lovede at ville give. Den statslige bistand startede i 1962 med et ganske lille beløb, og med stadig større folkelig opbakning er beløbet altså steget år for år.

Før den tid var der forskellige organisationer, der samarbejdede med og hjalp de lande, som senere blev kaldt underudviklede. Under krigen hjalp vi Finland og Norge — og mange af os har oplevet mennesker i disse lande, der har udtrykt deres store tak over for os.

Går vi endnu længere tilbage, er der nogle af os — noget til års — der kan huske, at vi gav gaver til »missionsmarkerne«. I vor søndagsskole havde vi en slags sparebøsse: hver gang man lagde en mønt i den, var der en lille negerdreng, der nikkede med hovedet som tak. Man kan nok mere sig lidt over denne form for godgørenhed, men når man i Afrika

har set de mennesker, der i sin tid modtog hjælpen, og som opfattede den som et tegn på solidaritet, får man et andet syn på sagen.

Kristen solidaritet

Og, hvordan vil man om 50 år se på den hjælp, vi i dag yder u-landene? Der står i det nye testamente, at det er saligt at give — men man kan give på mange måder. Man kan give »nedad« — man kan være den store, der giver lidt af sin overflod, man kan adoptere børn — eventuelt tage dem ind i landet (væk fra deres naturlige miljø!) Man skal have sans for kristen solidaritet, hvis man skal have chancer for at give på en sådan måde, at modtageren ikke bliver ydmyget, men kan vokse selv.

Den katolske kirke har den store fordel, at vi har trosfæller over hele jorden, og d.v.s. at mange millioner af vore medkatolikker lever i u-landene. Hvis vi ikke skulle forstå at være solidariske på den rigtige måde, hvem skulle så?

Vi taler så meget om

krise og frafald i vor kirke i disse år, og særligt mundtært ser det da heller ikke ud. Mange ægtefolk, søstre og præster kommer i den situation, at de ikke længere føler sig som den samme, der i sin tid af lagde de evige løfter for Gud. Og efter frafaldet må de så se at få det bedste (eller næstbedste) ud af det. Meget af denne nød skyldes, at vi ikke kan se ud over vor egen lille horisont i et lille velfærdssamfund. Man skal følge med, være på toppen... og langsomt svækkes sansen for de ikke-materielle værdier, og perspektivet forskydes, og så en dag sidder man i »suppedasen«.

Lær dem at kende

Vi mangler i vor kirke en tæt forbindelse med vore trosfæller — ikke mindst i udviklingslandene. Vi må søge at skabe kontakt med dem ikke bare for at hjælpe, men for at lære dem at kende — med alle de problemer, vanskeligheder og glæder, de har. En afrikansk biskop sagde en gang: For mange og for få penge skaber åndelig nød.

Liturgisk kalender for november 1978 ved Inga Jensen

Onsdag d. 1. alm. ugedag. Messe valgfri. Ef. 6, 1-9. — Luk. 13, 22-30.

Torsdag d. 2. alm. ugedag. Messe valgfri. Ef. 6, 10-20. — Luk. 13, 31-35.

Fredag d. 3. alm. ugedag el. Jesu Hjerne messe, el. Martin de Porres, ordensmand i Peru d. 1639. Fil. 1, 1-11. — Luk. 14, 1-6.

Lørdag d. 4. Karl Borromæus, ærkebiskop, d. 1584. Fil. 1, 18b-26. — Luk. 14, 1.7-11.

Søndag d. 5. ALLE HELGEN. Åb. 7, 2-4. 9-14. — Salme 24, 1-2. 3-4a+c. 5-6. R.6: Så er den slægt, som søger dit åsyn, Herre. — 1. Joh. 3, 1-3. — Matt. 5, 1-12a. Gl.Cr. særpl.pf.

Mandag d. 6. ALLE SJÆLES DAG. 2. Makk. 12, 43-46. — Salme 23, 1-6. R.1: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. — Rom. 8, 31b-35. 37-39. — Joh. 14, 1-6. Der kan også bruges andre tekster fra begravelsesliturgien.

Tirsdag d. 7. alm. ugedag. Fil. 2, 5-11. — Luk. 14, 15-24.

Onsdag d. 8. alm. ugedag. Fil. 2, 12-18. — Luk. 14, 25-33.

Torsdag d. 9. LATERANKIRKENS INDVIELSE. 1. Kong. 8, 22-23. 27-30. — 1. Pet. 2, 4-9. — Joh. 4, 19-24.

Fredag d. 10. Leo d. Store, pave kirkelærer. d. 461 i Rom. Fil. 3, 17-4,1. — Luk. 16, 1-8.

Lørdag d. 11. Martin af Tours, biskop. d. 397. Fil. 4, 10-19. — Luk. 16, 9-13.

Søndag d. 12. 32. alm. søndag. Visd. 6, 12-16. — Salme 63, 2-8. R.2b: Min sjæl tørster efter dig, min Gud. — 1. Tess. 4, 13-18. — Matt. 25, 1-13.

Mandag d. 13. alm. ugedag. Titus 1, 1-9. — Luk. 17, 1-6.

Tirsdag d. 14. alm. ugedag. Titus, 2, 1-8. 11-14. — Luk. 17, 7-10.

Onsdag d. 15. alm. ugedag el. Albert d. Store, biskop og kirkelærer d. 1280. Tit. 3, 1-7. — Luk. 17, 11-19.

Torsdag d. 16. alm. ugedag el. Margrete af Skotland, d. 1093. el. Gertrud af Helfta, d. 1302. Fil., 7-20. — Luk. 17, 20-25.

Fredag d. 17. Elisabeth af Ungarn, d. 1231. 2. Joh., 4-9. — Luk. 17, 26-37.

Lørdag d. 18. alm. ugedag el. Peters- og Paulskirkernes indvielse, el. Guds Moders lørdags messe. 3. Joh. 5-8. Luk. 18, 1-8. el. i Apost. messen Ap.G. 28, 11-16. 30-31. — Matt. 14, 22-23.

Søndag d. 19. 33. alm. søndag. Ordsp. 31, 10-13. 19-20. 30-31. — Salme 128, 1-5. R.1a: Salig enhver, som frygter Herren. — 1. Tess. 5,

1-6. — Matt. 25, 14-30, (el. 25, 14-15. 19-20.

Mandag d. 20. alm. ugedag. Johs. Åb. 1, 1-4. 2, 1-5a. — Luk. 18, 35-43.

Tirsdag d. 21. Jomf. Marias fremstilling i templet. Johs. Åb. 3, 1-6. 14-22. — Luk. 19, 1-10. Eller Zak. 2, 14-17. — Mar. 3, 31-35.

Onsdag d. 22. S. Cæcilia, jomfru og martyr. Johs. Åb. 4, 1-11. — Luk. 19, 11-28.

Torsdag d. 23. alm. ugedag el. Clemens I, pave og martyr, el. Columban, abbed, d. 615. Johs. Åb. 5, 1-10. — Luk. 19, 41-44.

Fredag d. 24. alm. ugedag. Johs. Åb. 10, 8-11. — Luk. 19, 45-48.

Lørdag d. 25. alm. ugedag el. Guds Moders lørdags messe. Johs. Åb. 11, 4-12. — Luk. 20, 27-40.

Søndag d. 26. KRIST KONGES FEST (34. alm. søndag). Ez. 34, 11-12. 15-17. — Salme 23, 1-3. 5-6. R.1: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. — 1. Kor. 15, 20-26. 28. — Matt. 25, 31-46.

Mandag d. 27. alm. ugedag. Johs. Åb. 14, 1-3. 4b-5. — Luk. 21, 1-4.

Tirsdag d. 28. alm. ugedag. Johs. Åb. 14, 14-20a. — Luk. 21, 5-11.

Onsdag d. 29. alm. ugedag. Johs. Åb. 15, 1-4. — Luk. 21, 12-19.

Torsdag d. 30. St. Andreas, apostel. Rom. 10, 9-18. — Matt. 4, 18-22. Gl. Ap.pr.

Bønnens apostolat

Bønnens apostolat.
Daglig bøn i 1978:
Herre, alt for dig, og som du vil.

I november beder vi for:

At vi alle trofast må følge Helligåndens tilskyndelser og trin for trin må følge Kristus efter.
At de kristne i den nære Orient må genoplive Oldkirkens iver for troens udbredelse.

Ved at solidarisere os med dem erfarer begge parter, hvad vi hver især lever på, hvad vi satser på m.m. Vi vil også opleve det åndelige udbytte af forskellige holdninger.

Vi vil kunne opleve, at det er mere meningsfyldt og realistisk at investere i et ungt menneske i et u-land end at købe bil nr. 2, sommerhuset (med udsigt over havet), som man egentlig ikke har brug for udover et par uger (men det er jo rart at have fast ejendom i vore tider!) o.s.v.. Lad mig komme med et eksempel: i går fik vi brev fra en af vore gamle elever i Centralafrika. For nogen tid siden fandt en ven ud af, at han var kommet i fængsel (grunden hertil forskede vi ikke i). Han sad uden dom. For 500 kr. kom han for retten og 6 måneder efter var han fri — og nu er han godt i gang igen og sender nogle

fantastiske breve. Jeg kunne blive ved i en uendelighed.

Hver familie — sit ulandsprojekt

Vort bispedømme, vore sogne, ja hver familie kunne starte sit lille ulandsprojekt (for at bruge et fint ord), komme ind på livet af de andre. Det første, man oplever, er, at ens egne problemer kommer til at stå i et helt andet skær, man opfordres til at se på sig selv med den andens øjne. Og når man skal forklare sine egne problemer og modtager den andens kommentarer — ja, så ser de faktisk anderledes ud. Man kunne måske indvende: Hvorfor skal vi nu gå ind i et stort ulandsarbejde, når vi ikke en gang kan betale nok til at drive vor egen lille katolske kirke uden kraftige tilskud udefra? Man kan også vende problemet om: Hvis

vi virkelig kan skabe solidaritet med fattige trosfæller i u-landene, kan vi vist ikke undgå at blive mere solidariske, når det gælder vore hjemlige forhold. I virkeligheden har vi nok ført vor velfærdsmentalitet med over i kirken — vi føler, at vi har ret til udstrakt service — og dermed er vi med til at tømme os selv og andre for mange værdier.

Selvfølgelig kan vi seiv gå i gang med sådanne planer, og vi vil opdage, at det er meget nemmere, end man tror.

Men måske kunne man også gå den anden vej: som dansk katolsk kirke starte og videreudvikle en sådan politik. Det ville have større effekt både ude og hjemme.

Var det ikke naturligt om Caritas tog sig af denne opgave — uden selvfølgelig at forsømme andre opgaver?

Chr. West

Vejen fra Reventlowsgade til Victoriagade viser den utilslørede bagside af en storby og af det miljø, som De Små Søstre har valgt at bo og virke i

Tro, håb og Vesterbro

Af Joost Dahlerup

Hvis du kommer til Københavns Hovedbanegård og herfra vil gå den nærmeste vej til Jesu små Søstre, så skal du gå ud ad sideudgangen, over Reventlowsgade og op ad Istedgade. Herfra kan du dreje af mod Victoriagade og gå over Vesterbros torv til Vesterbrogade.

Vejen fra Reventlowstil Victoriagade viser den utilslørede bagside af en storby, og af det miljø som søstrene har valgt at bo og virke i.

Det er et miljø, hvor pornobutikkernes overdimensionerede reklamer dominerer gadebilledet, medens drenge og damer prostituerer sig på barerne.

— Et miljø, hvor politijagten går året rundt på forhandlerne af de hårde stoffer, medens små 14-års piger kryber sammen i portene, hvor de må sælge sig selv i angst. — Ikke kvinder, men børn, som aldrig

har kendt til kærlig trykthed, — børn, der er prisgivet storbyens ondskab.

Den mondæne vej

Du kan også gå ud af hovedindgangen, til Frihedsstøtten. Herfra kan du gå den lige vej til Frederiksberg Allé, og du kan se på byens modetilbud i de store udstillingsvinduer.

Fortsætter du i venstre side, vil du efter Saxogade passere Hotel Røde Orm. Så kommer der en butik med »Orientalske Gaver« og her efter en med Mirakelpriser. Imellem disse to ligger en el-forretning — Lys, Kraft og Varme — og lige her overfor ligger søstrenes lejlighed.

Ved Mirakelpriser er der ensrettet trafik og indkørsel forbundet til Matthæuskirken, men kommer man i bil, og således følger den lovlige retning fra kirken, ender man ved det store Sex Super Marked med den eksklusive udstilling af afrikanske neger-skulpturer. — Skråt herover har søstrene deres lejlighed.

Renheden var der bare

En aften gik jeg derop og ringede på. Det er på 2.

sal, og jeg fandt døren med navneskiltet og et lille kors med ordene »Jesus — Caritas«.

Jeg blev lukket ind med en hjertevarm gæstfrihed. Der var åbent hus og vi samledes til en lille gudstjeneste (den hellige messe).

Mit første indtryk i denne gamle lejlighed var en ren og afslappet atmosfære. Renheden var der bare, den lå i luften som noget skønt, noget der kom inde fra, — fra hjertene, eller måske fra det lille kapel med alter, lys og blomster.

Søstrene er klædt ens i halvlange blå lærredskjoler, — enkle og fordringsløse som arbejdstøj, men duftende rene som en søndagmorgen. Håret dækker de med et lille tørklæde af samme farve.

Om livet har de et læderbælte, og ellers går de med bare tæer i sandaler, når ikke det er for koldt. Foran på kjolen bærer de et kors og et hjerte, — ikke som et smykke man kan tage af og lægge fra sig, men som noget, der er syet fast og hører med til hverdagen. Jeg ved ikke, hvad det betyder, men det er, som om det

De Små Søstre ynder gerne at sidde på gulvet i deres spartansk udstyrede lejlighed.

samler dem i nogle små personlige fællesord. Måske sådan noget som: »Kære Jesus! Her har du mit hjerte. Sæt du dit kors deri og lad mig altid elske dig og sjælene i denne brydefulde verden«.

Stuernes møblering er ligeledes fattig og anonym, ren og enkel. Der er intet overflødig, ingen luksus, ingen tæpper på gulvene. De brede gulvbrædder, med generationers lag af fernis ligger fast og ærligt under vore fødder. Vinduerne er uden gardiner. Der er ingen løgn her, vi ser storbyen udenfor og hører bilernes larm, men alligevel fyldes stuerne af stilhed, trykthed og varme.

En lysreklame

På reolen står et fotografi af ordenstifteren, broder Charles, og på væggen hænger en lille reproduktion af hans tegning af Jesus med udstrakte arme.

Broder Charles har et umådeligt kærligt ansigt med milde gode øjne.

Efter den lille gudstjene-

ste samles vi om det store bord til en kop the. Tankerne og sindet ændrer sig umærkeligt i denne specielle atmosfære.

Vi skilles, går hver til sit, og jeg står atter udenfor, hvor storbyens mørke svøber sig tæt og råt omkring mig.

Her i afskedsmørket mødes jeg af el-forretningens lysreklame, lige overfor søstrenes port. Lys, Kraft og Varme — byens bedste service.

Jesu egen strategi

Hvordan kom jeg her? Gennem Istedgades fornødne prostitution, skjult under Frihedsstøtten og 90-ernes mondæne facader. Gennem tragedien bag livsløgnen mellem Reventlow og Dronning Viktoria.

Og her vågner jeg så op i en ny tid, mellem Orientaliske Gaver og Mirakelpriser, hvor den okkulte mystik — afsløret i Saxo og skjult bag Røde Orm — fortoner sig i baggrunden. Der, hvor vejen til kirken er ensrettet, og der, hvor lovens stærke arm fører os til Sex Super Marked med ørkensand på gulvet og rædselsdæmoner i vinduet.

Her er de små søstre — med hjertet uden på kjolen — altså blevet placeret. Der, hvor Lys, Kraft og Varme, med sin farverige og lysende påtrængenhed, kiler sig ned mellem denne verdens banaliteter og den kirkelige ensretning.

Er det helligåndens syv gaver som rækkes os her med denne dybeste alvors løjrlige humor. Er det visdom og forstand, råd og styrke, kundskab, fromhed og kærlighedens guds frygt, som træder frem her og får alle skræmmebillederne til at falde?

Jeg ville have fortalt noget rigtigt intelligent om ordenens tilblivelse og historie, med årstal og data og konkrete oplysninger, men så sidder de små søstre bare der oppe med deres åbne hjertes og får Jesus selv til at tale med ord så stærke, at de slet ikke kan ligge i en menneskemund, så der røg altså den interessante artikel.

Jeg tager min vogn og drejer op ad Kingosgade for at finde hjem ad de store veje, til et lille rækkehus med frugttræer og blomster. Hvad er vi dog så bekymrede for? Hvis vi virkelig tager troen til vore hjertes, så sker der jo noget.

Der var mange gratulanter til gudstjenesten og den efterfølgende reception. Efter receptionen vistest lysbilleder fra grundlæggeren Charles Foucauld's liv.

Evangelisering, retfærdighed og fred

Evangelisering drejer sig ikke alene om den enkeltes frelse. Evangelisering indebærer også at arbejde for større retfærdighed i form af rimelige levevilkår, for personlig frihed og for menneskelig trivsel. Man kommer her ofte i konflikt med forskellige sociale og økonomiske strukturer, der virker undertrykkende på mennesker i vort samfund og i den øvrige verden. Disse strukturer må bekæmpes! Forudsætningen herfor er, at man analyserer disse undertrykkelsesmekanismer, forstår, hvordan undertrykkelsen fungerer, hvem der undertrykker, hvem der undertrykkes, og i hvor høj grad vi selv deltager i undertrykkelsen.

Vi er en lille gruppe i alderen 19 til 21, der interesserer os for og efter evne engagerer os i bl. a. denne problematik. Vi mødes hver fredag kl. 19.30 i »Newmanstuen«, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

Er du interesseret, kom den 3. eller 10. november

John-Erik, Christian, Thomas, Anders, Peter, Anette, Christian.

ægte billedskærerarbejde! hvor?

i Beckermann køkkener

Kvælltets detaljer! En stab af dygtige billedskærere færdiggør Beckermann køkkenerne.

Beckermann

køkkener til Europas husmødre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98

Rekvirer gratis farvabrochure

Møder og arrangementer

Kærlighed og kirkeret

Torsdag den 26. oktober kl. 19.30 taler
generalvikar, prælat
lb H. Andersen
i Skt. Ansgar kirkes menighedssal, Brød-
gade 67A.
Alle er velkomne. Menighedsrådet ved
Skt. Ansgars kirke

DKKF Lørdagsklubben

Den 28. oktober kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke,
Menighedssalen, Stenogade 4 A.
Eftermiddag med Jesu små Søstre.
Tilmelding: Gerda Henriksen, Hildursgade
8, 2100 Kbh. Ø. Tlf. 01-202794.
Te, kaffe m. m. kr. 8.-.
Alle er velkomne.

Margot Petersen

H.K.D. fylder 60 år

Som tidligere omtalt markerer Hærtug
Knude Division sit 60-års jubilæum med
en sammenkomst den 3. november for tid-
ligere og nuværende styrelsesmedlemmer
(rådsmedlemmer) og ledere i divisionen og
dennes troppes, flokkes og klaner. Oplysnin-
ger herom bliver udsendt til de kendte
navne og adresser ca. 10. oktober, men da
våre kartoteker ikke er helt komplette, be-
der vi de — især tidligere rådsmedlemmer
og ledere —, der gerne vil høre nærmere
om pris, sted m.m., og som ikke d. 20 10
har modtaget ovennævnte skrivelse, om-
gående kontakte Per Nyborg, Holbergs-
gade 17, II, 1057 K, tlf. (01) 11 15 31,
hvorefter nærmere oplysninger straks vil
blive tilsendt.

Bazar for Skt. Pauls skole, Tåstrup

Afholdes til fordel for skolens byggefond
Lørdag d. 4. november kl. 14-17
i Skt. Pauls kirkes menighedshus, Køgevej
162, Tåstrup.

Der forefindes tombola, fiskedam med
fremmedartede fisk, auktion, salgsbod og
selvfølgelig alle tiders cafeteria.
Kom og støt Skt. Pauls skole
(giro nr. 2299488 - Charlotttegårdsvej,
2640 Hedehusene).

Kirkedag i Kolding

Menighedsrådet i Kolding indbyder nabo-
sognene til kirkedag

søndag d. 5. november kl. 10-16.30

Tema: **Komme dit rige.** Ved Frans Bogul-
ski, Elsebet Kieler og Henning Lawaetz.

Vi starter med Højmesse kl. 10.

Der bliver sørget for børnepasning, mid-
dagsmad og kaffe.

Pris kr. 25.-.

Madpakke til børnene medbringes.

Tilmelding senest d. 1. november til sog-
nepresteren eller tlf. (05) 53 11 80 kl. 18-
19.

English Retreat

Er der interesse for retræte på engelsk for
søstre i Skandinavien?

Sommeren 1979

Meddel interesse omgående eller tilmeld
Dem snarest, senest 1. dec. til
Sr. Mary Katharine, Skt. Lioba Kloster,
Jens Jessensvej 7, 2000 Kbh. F.

(Rejse og 50% af omkostninger betales af
Ansgar Werk, Münster).

Det sker på Magleås 1.-12.11.78

fredag den 3. til søndag den 5. november
Kursus i Kristen Meditation
v/Grethe Livbjerg
Tilmeldelse: Tlf. (01) 65 53 33

Fredag den 10. til søndag den 12. novem-
ber
Danmarks katolske Kvindeforbund afhol-
der retræte.

Retræte på Magleås

Fra fredag den 10. november kl. 18.00 til
søndag den 12. november kl. ca. 15.00

Retræteleder: Pater J. Simons S. J.
Emnet: Dåbens Sakramente.

Pris. kr. 240.- for dobbeltværelse
Kr. 272.- for eneværelse

Retræten er arrangeret af
Danmarks Katolske Kvinde-Forbund
alle — også mænd — er velkomne.

Tilmelding må ske skriftligt til
Suzanne Scavenius, Henrik Hertzvej 2 A,
2920 Charlottenlund med depositum kr.
35.-. hvorefter nærmere oplysninger vil
blive tilsendt. Tilmeldingsfristen forlænget
til 1. november.

Dansk-Polsk-Jugoslavisk fest i Sakramentskirken

Sakramentskirkens menighed indbyder ju-
goslaviske og polske katolikker til en fest i
krypten under kirken

tirsdag d. 14. november kl. 20

Der vil blive vist en film om Jesu liv. Derefter
samvær (kaffe, øl etc....)

Parafia Najśw. Sakramentu zaprasza tak
Jugoslawianskich jak i Polskich katolików
na wspólny świąteczny, którego będzie miało
miejsce w krypcie pod kościołem, we wtorek
14 listopada o godz. 20.

Przy tej okazji będzie wyświetlony film o
zyciu Chrystusa, potem wspólny wieczorek,
(kawa...itd.)

Puk Sakrament crkve poziva jugoslovenske
i poljske katolike na zabavu u »kripten«,
ispod crkve (Nørrebroggade 27), utorak 14.
listopada u 20 sati.

Prikazivat će se film o Isusovom životu.

Nakon filma razgovor uz kavu, pivo i ostalo.

Jul og nytår på Øm 1978

Tid: 22. 12. - 1. 1.

Emne: Den Hellige Familie i Nazareth

Deltagere: Lejren henvender sig til enkelt-
personer og familier og pårørende

Opdeling: Lejren opdeles i to afsnit:

1. del fra 22. 12. til 26. 12.

2. del fra 27. 12. til 1. 1.

Nærmere oplysninger vedr. lejren:

Katolsk Ungdomssekretariat

Sct. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø

Tlf. (01) 20 63 63

Legater

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat

meddeler, at legatuddelingen vil finde sted
i december 1978. Bevilgede legatportioner
vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling
blive fremsendt i januar måned 1979.

Legatets formål er at yde støtte til ordens-
samfund, stiftelser og institutioner henhø-
rende under den katolske kirke i Danmark
til fremme af den katolske kirkes arbejde
her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal an-
søgninger om støtte fra legatet indsendes
til legatbestyrelsen »med udførligt motive-
ret angivelse af det eller de bestemte for-
mål, hvortil støtte søges, og legatbestyrel-
sen har pligt til at påse, at eventuelle bevil-
linger fra legatet anvendes til de givne for-
mål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør
kræve specificeret regnskab for bevilgede
beløbs rette anvendelse indsendt inden en
vis frist og forbeholder sig krav om tilbage-
betaling, såfremt bevilgede beløb ikke an-
vendes efter deres formål indenfor en efter
bestyrelsens skøn rimelig og passende tid».

Ansøgninger må være legatbestyrelsen i
hænde senest den 30. november 1978.

Legatets adresse er:
Revisionsfirmaet H.E. Noiesen, Nyrops-
gade 47, 1602 København V.

Dr. Alios og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der pr. 15. 12. d.
å. blive uddelt nogle portioner à 500,00 kr.
Portionerne tildeles til unge studerende,
fortrinvis teologer.

Ansøgninger bedes inden 30. 11. 1978
fremsendt til landsretsassfører Poul Høyer,
Rosenvængets Hovedvej 6, 2100 Køben-
havn Ø.

Metropolit Nikodim førte den russisk-ortodokse kirke ud af dens isolation

*Den 5. september døde metropolit Nikodim under
en audiens hos pave Johannes Paul I, der i et
kondolencebudskab omtalte ham som ophavs-
mand til de forbedrede forbindelser mellem
kirkerne i Øst og Vest*

Rom (KIPA) — Den 5. september mødte 23 dele-
gationer fra ikke-katolske
kirker og trossamfund op i
Vatikanet, hvor pave Jo-
hannes Paul I ønskede at
modtage dem i afskedsau-
diens efter festlighederne i
forbindelse med hans ind-
sættelse som pave. Den
første, der blev modtaget i
pavens privatbibliotek var
»nr 2« i den russisk-orto-
dokse kirke, metropolit
Nikodim (Rotov) af Le-
ningrad og Nowgorod.
Under audiensen ramtes
han af et hjerteanfald og
døde. Hans lig blev ført til
Vatikanets sognekirke, St.
Anna Kirken, hvor det
blev anbragt på en bære
med et tændt påskelys ved
siden af.

Ofte i Rom

Metropolit Nikodim var
som mellemmand mellem
Moskvas patriarkat og Va-
tikanet tit i Rom. Da han
for to år siden på pave Paul
VI's foranledning læste
messen ved St. Peters grav
i Peterskirken — efter or-
todoks ritus — bad han
bønnen »ad multos annos«
både for sin egen patriark
Pimen af Moskva og for
pave Paul VI.

Den kun 48-årige metro-
polit Nikodim havde længe
været en syg mand. For-
uden at lide af sukkersyge
havde han haft flere alvor-
lige hjerteanfald.

Metropolit Nikodim er

den mand, der mere end
nogen anden har været
med til at føre den russisk-
ortodokse kirke ud af dens
isolation — både inden for
dens eget land og i forhold
til de andre kirker.

Kometagtig karriere

Metropolit Nikodim
blev født 14. oktober 1929
i Frolovo Ryazan 100 km
sydpøst for Moskva. Som
20-årig lærerstudent blev
han munk og diakon i
den russisk-ortodokse
kirke, og allerede som 20-
årig blev han præst. Efter
forfølgelserne i Stalins tid
var der stor præstemangel
i den russisk-ortodokse
kirke.

Da det igen blev muligt
at uddanne præster opret-
tedes der teologiske hurtig-
og brevkurser. Den unge
Nikodim tog et sådant kur-
sus fra det teologiske aka-
demi i Leningrad. I 1955
afsluttede han sine studier
med et arbejde over den
russisk-ortodokse mission i
Jerusalem. Året efter blev
han sendt til Jerusalem,
hvorfra han i 1959 blev
kaldt hjem for at arbejde i
patriark Alexejs kancelli.
Et år senere gjorde patriar-
ken ham til leder for den
russisk-ortodokse kirkes
forbindelser med udlandet
og samtidigt til biskop.
Derved efterfulgte han me-
tropolit Nikolai, som sta-
tens opsynsråd for den or-

todokse kirkes anliggender
havde forvist. Metropolit
Nikolai døde senere under
mystiske omstændigheder.
I 1961 blev Nikodim ærke-
biskop og medlem af den
hellige synode, 1963 blev
han metropolit af Minsk
og kort efter af Leningrad
og Nowgorod.

Både i udlandet og inden
for den russisk-ortodokse
kirke så man med mistro
på denne kometagtige kar-
riere, der var utænkelig
uden sovjetmyndigheders
billigelse.

Præsident i Kirkernes Verdensråd

Mange betragtede Niko-
dim som et redskab for
KGB — det hemmelige
statspolitil —, som en
spion, en forræder. Selv
tog han disse beskyldnin-
ger roligt: »Også vor
Herre Jesus Kristus blev

Metropolit Nikodim.

Stillinger tilbydes

Organist søges

I vor kirke, Jesu Hjerter Kirke, er stillingen
af organist igen blevet ledig. Kirken har en
lang tradition for plejede og festlige guds-
tjenester, hvori det musikalske indtager en
vigtig plads. Kirkens orgel er et stort og
værdifuldt instrument. Om søndagen har vi
både en gregoriansk højmesse og en dansk
højmesse.

Vi søger derfor een eller flere organister,
der vil påtage sig ansvaret for enten alle
eller en del af vore musikalske aktiviteter.
Kvalifikationer må altså stå i forhold til
det ansvar, man vil påtage sig. Aflønning —
efter aftale — må stå i forhold til
ovennævnte ydelser og vor kirkes økono-
miske muligheder.

Vi hører gerne fra Dem og vi er absolut
åbne for en åben drøftelse også af Deres
ideer og lønkrav.

Ansøgninger, stilet til Menighedsrådet,
skal være os i hænde senest den 15. no-
vember 1978.

Menighedsrådet for
Jesu Hjerter Sogn
Stenogade 4A
1616 København V.

Sankt Mikael skole, Randers

søger vikar i fast skema for resten af dette
skoleår. Der er mulighed for senere
fastansættelse. Skemaet omfatter da. og
ma. i 4. kl., bio. og eng. i 6. kl. samt geo. og
eng. i 7. kl. Desuden nogle timer i musik/
bibliotek.

Skolen er en katolsk selvejende institution
med lønforhold som ved den offentlige
skole. Ansøgning stiles til skolens besty-
relse og sendes til skolens leder inden d. 5.
november.

Nærmere oplysninger tlf. (06) 424165.

Skoleleder Michael Møller
Sankt Mikael Skole
Kasernevej 7
8900 Randers

Annoncer

Tekstsideannoncer, pr. mm kr. 3.00
Rubrikannoncer, pr. mm. kr. 2.00

Inden for den russisk-ortodokse kirke var der en del misfornøjelse med Nikodims forsøg på tilnærmelse til den katolske kirke, som han oprindeligt også selv var afvisende overfor.

spytet i ansigtet», sagde han.

Nikodim udviklede sig til en meget dygtig diplomat. Han førte den russisk-ortodokse kirke ud af dens isolation. I 1961 blev den medlem af Kirkernes Verdensråd, og Nikodim var ved sin død en af rådets fem præsidenter. I 1962 sendte den russisk-ortodokse kirke til manges forundring observatører til Det andet Vatikankoncil. At den russiske kirke gjorde sig gældende på internationalt plan, indvirkede også på dens forhold i dens eget land. Regeringen så det fordelagtige heri, og Nikodim har utvivlsomt en stor del af æren, for at den aktive kirkefølgelse i Sovjet blev indstillet. Nikodim var præsident for Den kristne Fredskonference.

Til konciliet i 1963

Inden for hans egen kirke var der en del misfornøjelse med Nikodims forsøg på tilnærmelser til den katolske kirke, som han oprindeligt også selv var afvisende overfor. På Kirkernes Verdensråds møde i New Delhi i 1961 udtalte han bl.a.: »Vi russisk-ortodokse misbilliger den romersk-katolske kirkes politiske virksomhed, men vi er ikke mod den katolske kirke som sådan«. Det andet Vatikankoncil betragtede han til at begynde med som »et indre romersk-katolsk anliggende«. I Moskva søgte han oplysninger om »Russikum« — det pavelige russiske kollegium ved kirken St. Maria Maggiore i Rom. Han mente, det uddannede russiske spioner (det uddanner præster efter den russisk-ortodokse ritus), og han betragtede jesuitterne som yderst farlige personer. Han søgte dog også oplysninger om den så »menneskelige« pave Johannes og om koncillets »hensigter«

Det vakte som sagt stor

opsigt ikke blot i Rom, men overalt i verden, da der et par måneder senere ankom observatører fra den russisk-ortodokse kirke til konciliet, og i 1963 kom Nikodim selv for første gang til Rom. Det blev siden til mange besøg. Da han fik underretning om pave Paul VI's død, rejste han — trods sin sygdom — straks til Rom. Han boede som gæst i Det pavelige russiske Kollegium og var også i nogle dage gæst hos jesuitternes generalforstander p. P. Arrupe i jesuitternes sommerhus i Albanerbjergene.

Nødvendig med udsoning

Hvad der især betog metropolit Nikodim ved den katolske kirke var dens åbenhed over for verden. Det samme ville han også gerne bibringe sin egen kirke, og det lykkedes ham efterhånden at overbevise sin kirkes hellige synode om, at det var nødvendigt at søge en udsoning med den katolske kirke og at stræbe efter alle kristnes enhed.

Metropolit Nikodims sidste offentlige gestus var, at han den 25. august omfavnede den ukrainske kardinal Josyf Slipyj efter messen i Peterskirken inden konklavets begyndelse. Kardinal Slipyj har tilbragt 17 år i sovjetiske fangelejer og blev kun fri-

givet i 1962 efter pave Johannes XXIII's personlige indgriben. Siden har han boet i Rom. Han blev først meget overrasket over metropolitens handling, men gengældte derpå hjerteligt hans forsoningsgestus. Den ukrainske katolske kirke (kirken er uneret med Rom, men har samme ritus som den russisk-ortodokse kirke) blev i sin tid opløst af Stalin, og dens medlemmer tvangsindlemmet i den russisk-ortodokse kirke, og de katolske eksil ukrainere betragtede metropolit Nikodim som en af deres værste fjender.

Efter metropolit Nikodims død sendte pave Johannes Paul I et kondolencebudskab til den russisk-ortodokse patriark Pimen, patriark af Moskva og hele Rusland. Her omtaler paven Nikodim som »sin kirkes tro tjener« og som »ophavsmænd til de forbedrede forbindelser mellem vore kirker«. I telegrammet hedder det videre: »Dybt bevæget over metropolit Nikodims død under vor samtale udtaler jeg over for Deres Hellighed og den russisk-ortodokse kirkes hellige synode min inderligste deltagelse. Jeg forsikrer jer om, at vi vil bede for denne tro tjener af sin kirke og denne ophavsmænd til bedre forbindelser mellem vore to kirker. Måtte Gud tage ham ind i sin glæde og sin fred«.

Det økumeniske arbejde i Norge skal plejes

Oslo (KNA) — I 1977 grundlagdes Norges Økumeniske Fællesråd. Imidlertid har den katolske kirke i Norge ikke kunnet blive medlem af rådet, fordi den norske pinsebevægelse sætter sig imod det. Professor Niels Bloch-Hoell fra universitetet i Oslo har derfor bedt den protestantiske biskop i Oslo, dr. Andreas Aarflot

om at tage initiativ til, at kontakterne mellem den protestantiske kirke i Norge, som flertallet af befolkningen jo hører til, og den katolske mindretalskirke, plejes omhyggeligt, indtil også den katolske kirke i Norge optages i Norges Økumeniske Fællesråd.

Salg og service

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44

Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

Aktieselskabet

Købmands- og Håndværkerbanken

- en rigtig AARHUS-BANK

Store Torv 12. Tlf. (06) 12 47 77

Søndre afd., Århus Hovedbanegård
Telefon (06) 12 40 88

Langenæs afd., Skanderborg 16
Telefon (06) 14 55 22

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Bedemand Hardy Nielsen

Kommer overalt. Aftaler gerne i hjemmet. Tlf. 01 - 55 55 55. Amagerbrogade 155 (lige overfor Sct. Annæ kirke)

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandværk tæres op hvert år. Ring til Deres VVS-installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Gruppen, tlf. (03) 27 31 00

»Ånd og Liv«

Har De savnet »Ånd og Liv«, serien, der standsede for 8 år siden? Eller kender De slet ikke denne serie? Nu er i hvert fald første hefte i den nye serie »Ånd og Liv« udkommet:

»Den levende tradition«
Hefte indeholder tekster, der alle er af døde P. Heinrich Roos S.J.
De følgende hefter i serien bliver:
»Bøn i familien«
»I tog imod mig...«
»Hvem er jeg«

De vil udkomme inden for 1 år. Prisen for et årsabonnement er 35 kr. + porto. I løssalg 11,80 kr. pr. hefte. Serien redigeres af P.P. Grégoire OP, P.F. van Haaren OCSO, Sr. Hildegard OSB og Hanne & Carly Majholm.

Abonnement tegnes hos Niels Steensens Forlag. Vesterbrogade 28, 21620 Kbh. V. Tlf.: (01) 24 48 08, hverd. 9-16.

Liturgisk Kalender

1979

Katolsk Liturgisk Kalender, en god gammel ven til praktisk brug og til gave for vore samtlige kirker, kapeller, institutioner og hjem, er nu udkommet. Den er præget af mange gode præsters og lægfolks samvittighedsfulde arbejde.

Udgaven for 1979 har ikke meget nyt, men den giver som sædvanlig plads til vigtige notater. Ønsket om at få månetegnene på kalenderen er blevet opfyldt.

Katolsk Liturgisk Kalender kan købes hos alle boghandlere, ved sognekirker, kapeller og institutioner for den beskedne sum af 5,25 kr. Ved forsendelse fra Katolsk Forlag, Griffenfeldsgade 44, 2200 København N koster kalenderen 7,50 kr.

Køb Katolsk Liturgisk Kalender i tide før den er udsolgt.

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31

Lys - Kraft - Varme

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE • INGENIØRER

ENTREPRENØRER • TLF. 01 - 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

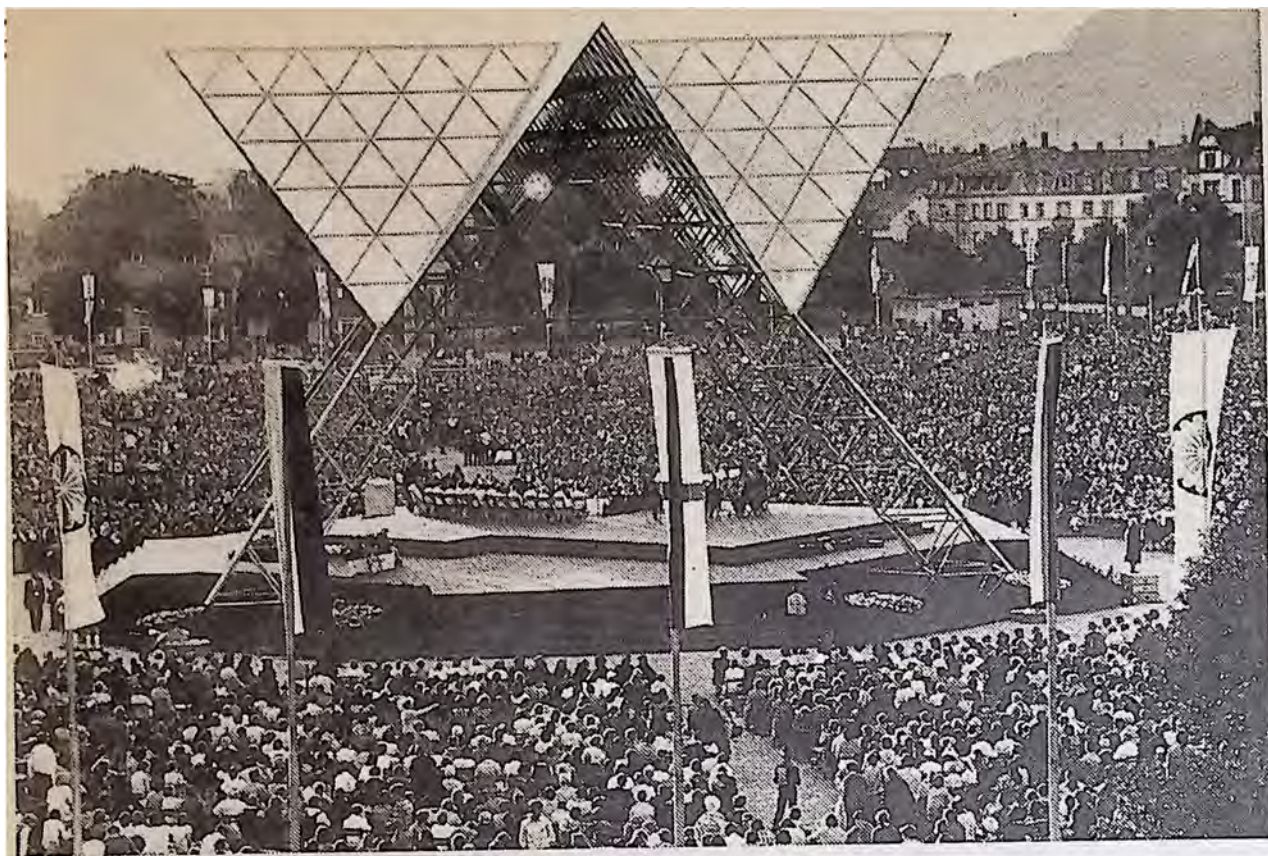
- sikkerhed for varme

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.

Kontoret har åbent ugens 5 første dage fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Post-giro 6 46 63 97.

Katolikdagene i Freiburg

Vi håber senere at kunne bringe en rapport fra katolikdagene i Freiburg, som også flere danskere var taget sydpå for at deltage i. Foreløbig må vi nøjes med et glimt fra denne begivenhed, der kunne glæde sig over de mange unges aktive indsats. Foto KNA.

Engelske katolikker ønsker prævention tilladt mellem ægtefæller

London (NC) — Ved en Gallupundersøgelse, som det engelske blad »Catholic Herald« lod foretage for to år siden, viste det sig, at 64 pct. af de britiske katolikker mente, at svangerskabsforebyggende midler burde være tilladt inden for ægteskabets rammer. Blandt katolikker, der var under 35 år, gik 75 pct. ind derfor.

Undersøgelsen blev foretaget i forbindelse med en almindelig meningsundersøgelse blandt bladets

læsere. Resten af undersøgelsens resultater blev offentliggjort allerede for 1½ år siden. På dette tidspunkt tilbageholdt man imidlertid resultatet af undersøgelsen om svangerskabsforebyggelse, for at det ikke skulle drage opmærksomheden bort fra de øvrige resultater. Det er nu udsendt over »Credo«, et uafhængigt TV-program og viser, at fødselskontrol er et af de meget væsentlige problemer, som også kirken står over for.

Retningslinier for samarbejdet mellem biskopper og ordensfolk

KIPA bringer et dokument, som to af Vatikanets kongregationer, Kongregationen for Ordensfolk og Sækularinstitutter og Kongregationen for Biskopper, i fællesskab har udsendt:

10 år efter, at Det andet Vatikanconcil offentliggjorde de to dekretter: »Om biskoppenes hyrdedevær i kirken« og »Om ordenslivets tilpasning og fornyelse« afholdtes i oktober 1975 et særligt plenarmøde med repræsentanter for de nationale bispekonferencer, de ordensforesaters konference og den internationale forening for generalpriorer og general-

priorinder. Her drøftedes: 1) hvad forventer biskopperne af ordensfolkene? 2) hvad forventer ordensfolkene af biskopperne? og 3) med hvilke midler opnås der et velordnet og frugtbart samarbejde mellem biskopper og ordensfolk på bispedømmeplan og på nationalt og internationalt plan?

Plenarforsamlingen besluttede at lade et dokument udarbejde, der ud fra de på mødet nåede resultater kunne vise, hvilke pastorale retningslinier, der ville være påkrævede. Ved dokumentets udarbejdelse medvirkede også Kongregationen for de orientalske

Kirker og Kongregationen for folkenes Evangelisering.

Dokumentet som nu er officielt udsendt består af to dele. Første del be-

skæftiger sig med »Nogle grundlæggende læresætninger«.

Denne del er opbygget af fire kapitler: 1: Kirken som det »nye« folk. 2: Biskoppernes tjenesteembede inden for det organiske opbyggede kirkelige fællesskab 3: Ordenslivet inden for det kirkelige fællesskab 4: Biskopper og ordensfolk er tjenere for den samme sendelse. Anden del beskæftiger sig med »Retningslinier og normer« og består af yderligere tre kapitler: kapitel 5: »Nogle retningslinier for uddannelsen. 6: Opgaver og pligter inden for det pastorale arbejde og ordenslivet. 7: Betydningen af et hensigtsmæssigt samarbejde.

»Katolsk Orienterings« begrænsede spalteplass tillader os ikke at bringe en oversættelse af dokumentet i dets helhed. Interesserede kan mod indsendelse af 5,- kr. i frimærker få en fotokopi af det på tysk.

Kardinal Val. Gracias død, 77 år

Bombay/Rom (KIPA) — I en alder af 77 år er ærkebiskoppen af Bombay, kardinal Valerian Gracias, afgået ved døden.

Kardinal Gracias

I 1953 udnævnte pave Pius XII ærkebiskop Gracias af Bombay til kardinal. Han var den første indier, der blev kardinal. Dermed begyndte kardinalskollegiets internationalisering.

Med kardinal Gracias død er antallet af kardinaler, der er under 80 år — og dermed stemmeberettigede ved pavevalget — faldet til 111.

Kardinal Gantin præsident for »Cor Unum«

Rom (NC) — Pave Johannes Paul I har udnævnt kardinal Bernardin Gantin til præsident for det pavelige råd »Cor Unum«, der koordinerer de forskellige internationale katolske hjælpeorganisationers arbejde.

Den 56-årige kardinal Gantin, der er født i Benin (tidl. Dahomey), er den første afrikanske kardinal i den romerske kurie (kirkens centraladministration). Han var i forvejen vicepræsident for »Cor Unum« og præsident for den pavelige kommission

for retfærdighed og fred, »Justitia et Pax«. Den afrikanske biskop blev i 1977 gjort til kardinal af pave Paul VI.

Kardinal Gantin

Pave Johannes Paul I.

han nødvendigvis vil handle efter disse retningslinier. Man må respektere at lige så vel som enhver biskop er også pavestolen helt fri i sin handlen.

Denne udtalelse blev af mange taget som et bevis for, at pave Johannes Paul I ikke havde medbragt noget personligt program til sit embede. Hans »regeringserklæring« var en frugt af kollegialitet og af alle biskoppers medansvar i den universale kirkes ledelse.

Næste nummer udsendes den 8. november

Wiens kardinal König på besøg i Helsinki

Wien (KIPA) — Da kardinal Franz König 25. september indledte et 6 dages officielt besøg i Helsinki, var det første gang en kardinal besøgte Finland efter Reformationen.

Kardinal König var gæst hos den protestantiske ærkebiskop prof. dr. Mikko Juva og den katolske biskop af Helsinki, mgr. Paul Verschuren.

Kardinalen havde et stort program: Foredrag på universitetet i Helsinki om »Ateisme, humanisme og kristendom«, foredrag — efter indbydelse af Finlands økumeniske Råd — om »13 år efter konciliet, et tilbageblik« og møder med bl. a. den ortodokse metropolit af Helsinki, Johannes og med den finske præsident Urho Kaleva.

katolsk orientering

Redaktion, eksport og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Geo. 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information

Redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Penge til Indien? side 4

Aktuelle spørgsmål i kirken, side 5

Pavens første tale, side 6-7

Præsternes cølibat, side 8-9

På hospitals-besøg dagen efter pavevalget

Pave Johannes Paul II's første ærinde uden for Vatikanet var en af de små, men grundlæggende kristne barmhjertighedsgerninger

Rom (KIPA) — Allerede dagen efter at være blevet valgt til pave, forlod Johannes Paul II Vatikanet og kørte i bil til det romerske hospital »Gemelli« for at besøge sin bedste ven, den 54-årige biskop Deskur, der 13. oktober var blevet indlagt på hospitalet med en blodprop i den ene halspulsåre.

Da paven ankom til hospitalet blev han tiljublet af en tusindtallig skare, der havde forsamlet sig for at hilse på ham. Ved indgangen blev han modtaget af bispedømmet Roms generalvikars delegat for byens hospitaler, F. Angelini og af hospitalets direktør, professor Candida.

Folk trængtes om paven, så han i trængslen kom væk fra både ærkebiskop Giuseppe Caprio, substitut i statssekretariatet, og ærkebiskop Jacques Martin, der er præfekt for den pavelige husholdning. Stærke politibetjente måtte hjælpe paven hen til elevatoren.

Biskop Deskur var i natens løb blevet bevidstløs. Paven knælede ned ved

sengen og kyssede den syges pande. Han fortalte de omkringstående, at biskop Deskur var hans bedste ven, der havde hjulpet ham til rette, da han begyndte sine studier i Rom. Sammen med de tilstedeværende bad paven derpå et led af rosenkransen.

Svage — men alligevel stærke

Inden paven igen forlod hospitalet, talte han over hospitalets radio til de cirka 2.000 patienter på hospitalet. Paven sagde: »I er svage, men det er kun tilsyneladende. I virkeligheden er I stærke og mægtige, ligesom Jesus Kristus er mægtig, fordi han blev korsfæstet«. Paven takkede også for den begejstrede modtagelse og velsignede alle på hospitalet. Til slut sagde han: »Jeg takker Dem alle — også læger, søstre, hospitalspræster, sygeplejersker og alle dem, der har hjulpet mig, og også dem, der har forsvaret mig ... for på grund af den overstrømmende venlighed, jeg blev mødt med, var jeg virkelig

i fare for at måtte blive her på hospitalet!«.

Inden paven havde nået hospitalets udgang, banede en patient sig vej gennem mængden. Hans hoved og hals var indbundet, fordi han lider af en alvorlig svulst. Manden nærmede sig paven, tog hans hånd og førte den hen til det smertende sted. Johannes Paul II blev stående, så manden dybt i øjnene, syntes at være hensunken i bøn. Og så græd de begge.

Kun med besvær fik man banet vej for paven hen til den ventende bil. Langs vejen tilbage til Vatikanet stod der tæt med mennesker.

Under besøget hos den polske biskop Deskur på Gemelli-hospitalet gav paven sig også tid til at hilse på andre patienter, her en ældre kvinde. Foto: KNA

Også kvindelige diakoner i den katolske kirke?

I Danmark har vi for tiden to diakoner i den katolske kirke, Czeslaw Kozon og Peter Nissen, der begge inden for en overskuelig fremtid regner med at blive præster. Imidlertid indførtes det permanente diakonat igen i kirken efter Det andet Vatikanconcil. Det drejer sig om gifte eller ugifte mænd, der vies til et livsvarigt arbejde som diakoner i kirken. Der findes flere tusinde permanente diakoner i USA og mange af dem også i andre lande. Endnu har vi ingen af dem i Danmark. Nu rejser imidlertid det spørgsmål rundt omkring i den katolske kirke: Har kirken også brug for kvindelige permanente diakoner?

Appel til biskopperne fra int. diakon-møde i Freiburg

(KIPA) — I Freiburg i Vesttyskland har der været holdt et internationalt

møde med emnet »Kvindens diakonat«. Mødet var arrangeret af det »Internationale Diakonatum«, et arbejdsfællesskab til fremme af det vedvarende diakonat i den katolske kirke. I mødet deltog mandlige og kvindelige teologer, diakoner og kvinder, der arbejder i diakonale tjenester. Mange af disse kvinder vil gerne være permanente diakoner.

Positiv stemning

Mødets deltagere søgte at skaffe sig et overblik over den nuværende udvikling i kirken med henblik på, at også kvinder kan blive diakonviede. Det viste sig at flere og flere menigheder og flere og flere af dem, der træffer afgørelserne i kirken, er kommet til at se meget positivt herpå.

Professor Peter Hünetmann fra Münster fremsatte det teologiske grundlag for også at ind-

drage kvinden i diakonattet, og gik selv ind derfor. Ud fra Det andet Vatikanconcils kirkeopfattelse er der efter hans mening ingen alvorlig teologisk hindring for, at også kvinder kan diakonvies.

Deltagerne udtalte i en tilkendegivelse til de forskellige deltagerlandes bispekonferencer og til De

europæiske bispekonferencers Råd, at de var nået »til den sikre overbevisning, at kirken i dag har brug for kvindens diakonat... for at kvindens mangfoldige tjenester i kirken kan udføres på endnu mere virksom måde«. Biskopperne blev bedt om at gå ind for genindsættelse af det permanente diakonat for kvinder, sådan som især synoderne i de tysktalende områder har ønsket det, og om at gøre noget for, at der snart kommer et positivt svar på dette problem.

Ikke kun et katolsk problem:

Præstemangel truer Sveriges statskirke

(KNA) — Biskop Sven Lindegard, der er biskop i den svenske statskirke har for nyligt udtalt, at den svenske kirke snart står over for en akut præstemangel, skønt tilgangen til landets teologiske fakulteter stadig vokser. Den svenske kirke har i de sid-

ste år mistet cirka 45 pct. af sine ordinerede præster. Mens antallet af kvinder, der lader sig ordinere som præster, er vokset, er antallet af nye mandlige præster taget stærkt af trods stor statsstøtte til de teologistuderende.

Kardinal Suenens til Danmark i nov.

Den kendte belgiske kardinal Suenens kommer på besøg i København den 28. og 29. november efter indbydelse af Dansk-Belgisk Selskab. Kardinalen var en af de mest indflydelsesrige personligheder på det andet Vatikanconcil og er i øvrigt en af de ledende skikkelser i den karismatiske bevægelse.

Onsdag den 29. november kl. 20 prædiker kardinal Suenens i Helligåndskirken ved en økumenisk gudstjeneste. Prædiken holdes på engelsk, men oversættes. Gudstjenesten

arrangeres af Det økumeniske Fællesråd i samarbejde med Dansk-Belgisk Selskab.

Kardinal Suenens

Præsternes cølibat

»Katolsk Debat« i Århus har taget et prisværdigt initiativ med det åbne brev til biskop Martensen om præsternes cølibat, gengivet her i bladet i nr. 15. Den længe noget fortrængte problematik, der ikke alene angår præsterne, men i høj grad også præsternes menigheder, dvs. alle katolske lægfolk, er herved bragt frem til åben og forhåbentlig fordomsfri behandling.

Biskoppens svar på det åbne brev i artiklen i samme nr. 15 indeholder da også et klart ønske om, at alle ansvarlige katolikker inddrages i den respektfulde meningsudveksling og besindelse, som må være forudsætningen for den rette holdning på vejen mod cølibatsproblemets mulige løsning eller løsninger.

De allerede indkomne læserindlæg side 8-9 i dette nummer vidner om udbredt problembekendsthed på området. Nye klare standpunkter vil dog nok foruden næstekærlig omsorg og medmenneskelighed kræve dybere teologisk forståelse af både cølibatets og ægteskabets mening og værdi.

Cølibatet er som bekendt andet og mere end en praktisk foranstaltning. Det skal navnlig opfattes som et »tegn«, ifølge »En ny bog om troen«: — »en livsform, der på udfordrende måde distancerer sig fra væsentlige sider af livet i denne verden og dermed aflægger vidnesbyrd om, at denne verdens skikkelse forgår, og at kristenheden venter på Herren, der kommer igen for at åbenbare og fuldende frelsen«.

Mange vil her finde det berettiget at spørge, om det kristne ægteskab — i modsætning til andre samlivsformer mellem mand og kvinde — på sin særlige måde er et lige så betydningsfuldt »tegn«. Hvis ikke, må cølibatet logisk blive en udfordring også for den ægteviiede katolik, — en påmindelse om, at hun eller han trods alt har valgt »den mindre gode del«. Men hvordan kan man så forvente, at gifte lægfolk helhertet og ihærdigt støtter præsten med at bære cølibatets byrde?

Hans Jørgen Johansen

Uformel komsammen i Sønderjylland

Søndag d. 1. okt. prøvede de sønderjyske menigheder, Tønder, Åbenrå og Sønderborg, at samles til en uformel komsammen. Det var første gang man prøvede at lave sådan noget, men det blev en virkelig dejlig dag, vi havde sammen.

Erika og Ludwik Guyalka i Buntje-Ballum havde gæstfrit åbnet deres hjem, for dem som havde lyst at komme. Ingen skulle tilmeldes, man kunne bare komme med sin medbragte mad og kaffe.

Vi var flere fra Åbenrå og Sønderborg, der tog til messe kl. 11 i Tønder, hvor vi hørte pastor Magnusens gode prædiken. Ved slutningen af messen kom

pastor Simonsen sammen med dem, der havde været til messen i Sønderborg kl. 9.30.

Efter messen kørte vi alle til Højer Sluse og derfra til Buntje-Ballum. Vi var omkring 40, der skulle finde siddepladser, men hvor der er hjerterum, er der også husrum. Snakken gik livligt, og hen på eftermiddagen skulle vi ud og se på det særprægede landskab, som det flade marskland byder på. Da vi kom hjem igen, blev der tid til nok en kop kaffe inden turen gik hjemad igen. Vi skylder Erika og Ludwik en stor tak for en dejlig dag, og håber det ikke er sidste gang vi kan mødes.

Helvig Hansen
Sønderborg menighed

Tiderne må have forandret sig

Da jeg for en snes år siden første gang var i den dengang nye usædvanlige kirke i Lyngby, stod der et gammelt messing krucifix på alteret. Jeg bemærkede, at nogle besøgende talte om, at det ikke passede i kirken.

Tiderne må have forandret sig: Nu ser jeg til min rædsel i »katolsk orientering«, at et stort skrummelorgel med krummelurer og gesvejsninger er ved at blive rejst i kirken. (Der forlyder ikke engang noget om, at man vil dække dette instrument til med et evt. bambusperleforhæng).

Hvor er de folk henne, der engang lovpriste det »enkle« og »sobre«, mon de har slået sig sammen med dem der sagde: »Det ligner ikke en kirke«. Er det der førhen ikke var »fint«, nu blevet ganske antageligt?

Hvis tiderne har forandret sig så meget, at man kan give grønt lys for sned-

kerarbejde i Christiansborgstil, så mener jeg at jeg bør benytte mig af det og stille et nu rimeligt forlangende: Genopsæt to billeder i Stenosgade — Jesuitterordenens indstiftelse og Franz Xavers død (jeg forlanger ikke de på væggen førhen malede indramninger igen).

Den gamle traditionsrige julekrybbe nytter det vel ikke at spørge efter?

Så er der en anden sag: Det er uforskammet når man overfor folk, der ikke ønsker at bruge penge på orgler, trækker den med nardussalven og de påholdne disciple frem. Mener man at kunne »ordne« ubekvemme protester med et skriftsted, så eventuelle andre protesterende kan trække sølehornene til sig? Men dette skriftsted duer ikke. Vorherre er død for snart 2000 år siden, så vi står ikke og mangler orgelmusik til hans begravelse.

Kjeld Simonsen

Nye klosterformer

I Østen kan man finde klostre, som er åbne for lægfolk, så de kan være der en vis tid, f. eks. kan vordende mand og hustru tilbringe 3 mdr. i hvert sit kloster.

Det siges, at visse Buddhistske munke gerne ville tilbringe en kortere tid i benediktinerklostre, for der at studere cølibat.

I en tid, hvor der er så meget rastløshed og mangel på koncentration, medens man samtidig i langt højere grad end tidligere kender hinandens problemer, må man forvente, at vi kan hjælpe hinanden

med at løse dem og lade os inspirere af hinanden.

Et engelsk kloster mener, det er en udemærket ide, hvis yngre mennesker vil tage denne opgave op. Vi trænger til en mellemting mellem et retrætehus og et kloster, en fast stab er nødvendig for at skabe den åndelige atmosfære, medens andre lægfolk kan komme og gå, så de kan afkaste uroen og søge at slappe af. Der er sikkert store muligheder i dette og mange trænger til at finde sig selv igen.

Helena Lærkes

Fredshilsenen

I »katolsk orientering« nr. 13 skrev Pater Dorn om liturgien, bl.a. om formen for messens fredshilsen, hvorom der ikke er enighed.

Selv har jeg det held at høre til et sogn, hvor man ikke praktiserer nye former for fredshilsen med almen trykken hverandre i hånden. Spørgsmålet blev imidlertid aktuelt for mig, da jeg forleden var til højmesse i et andet sogn, hvor de celebrerende præster pludseligt forlod alterbordet og hilsende skred ned langs bænkerækkerne. På mig virkede dette som et

ubehageligt patetisk skuespil.

Jeg er ikke i tvivl om, at tilhængerne af denne form for fredshilsen kan fremføre velmente argumenter for den, men er vi katolikker så tungt opfattende, at vi ikke kan fatte meningen med en fredshilsen, udtalt af præsten ved alteret, men skal have alt skåret ud i pap, henholdsvis trykket i hånden?

Bortset fra at sådanne fromme lader let kan blive tom symbolik, finder jeg, at præstens gang bort fra altret ned i kirken — eller blot menighedens ud-

vekslen af håndtryk på dette sted i messen — virker forstyrrende og på uheldig måde bryder liturgien i stykker.

Hvis en præst eller et menighedsmedlem en dag skulle komme ud for en messedeltager, der ikke gengælder håndtrykket, så kan denne person være mig, selv om jeg håber, at

andre også vil tage afstand fra skikken. Og fri os fra »særlig undervisning« eller »motivation« til at anvende den.

Jeg vil blot tilføje, at jeg absolut intet har imod at række hånden til biskop, præst eller andre i eller uden for kirken før eller efter messen.

Holger Karlsen

Troværdighed på prøve

I en leder i »katolsk orientering« nr. 15 af 4.10.-78 har den ansvarshavende redaktør, Willem Wuyts, følt sig foranlediget til at rette et polemisk angreb på min person og det, jeg repræsenterer.

I lederen står der: »Den ensidige fordømmelse af alt, hvad der bare kan røres op af ondt i den vestlige verden uden et eneste ord om tilstandene i øst (i hvert fald i de tre tekster, der er sendt til pressen) får Berliner Konferens til at sætte sin troværdighed på prøve, hvor den taler så klapøjet om fred«.

Den opmærksomme læser vil bemærke, at der intet sted i det, »katolsk orientering« har villet offentliggøre fra konferencen, er tale om nogen opremsning. Det er der heller ikke tale om i nogen af de tekster, som bladet ikke har fundet værd at offentliggøre. Det kan man overtale sig om ved at læse næste nummer af LA-BORA.

Det er en historisk kendsgerning, at samtidig med FN's ekstraordinære møde om nedrustning, fastlagde NATOrådet sin langtidsplan, der indebærer en forøgelse af opremsningen. Jeg kan ikke se, der er noget odierligt i at udtrykke en »dyb bekymring« over dette eller ved at være »foruroliget« for freden, når der indføres nye massetilintetgørelsesmidler. Vi er enige med paverne, når de anklager våbenkapløbet i hele verden, ikke kun i Atlantpagtens regi, derfor er målet total afrustning. Det er ikke noget, vi forsigtigt antyder, men klart fremhæver. Det

skulle være overflødigt at nævne, at når vi siger »total«, så mener vi begge, ja alle, forsvarspagter.

Willem Wuyts harceletter også over: »Videre hævder GBA, at »I den østlige verden begunstiges fredsarbejdet, i den vestlige del mistænkeliggøres det ofte««. Her er der ikke tale om et referat, som redaktøren hævder, men om et uddrag af konferencens deklaration. Der er heller ikke tale om naivitet men kendsgerninger.

Bortset fra den katolske »PAX CHRISTI« bevægelse, som Berliner Konferens har et udmærket samarbejde med, bliver fredsorganisationer i vesten identificeret med kommunistiske dækorganisationer, det kan enhver overtale sig om. Det er min erfaring fra talrige konferencer, at Østen investerer i freden. Alt fredsarbejde begunstiges, også det religiøse.

Jeg beklager meget pater Wuyts' tone i den omtalte leder og håber fremover at få en fornuftig diskussion.

G. Bune Andersen

Svar til G. B. A.

Jeg efterlyser stadig Berliner Konferencens intellektuelle ærlighed og moralske mod til med navns nævnelse at fordømme Warszawapagten og Østblokkens oprustning. Det er nemlig ikke overflødigt at nævne den, når man siger »total« og kun tør nævne Atlantpagten.

ww

Læserbrevene fortsætter på side 8-9 med indlæg om præsternes cølibat

Biskoppen talte politik, arbejde og familie med de unge på Øm

Vi var ca. 25 voksne og 8 børn på en udbytterig efterårslejr med biskoppen på Øm. Der var lagt op til samtale med biskoppen og indbyrdes omkring emnerne politik, arbejde og familie. Til at sætte snakken i gang, var der forskellige, der kom med oplæg, film og tekster, den ene fra Bibelen.

En eftermiddag fik vi lejlighed til at stille spørgsmål omkring familie og fællesskab til et panel bestående af to, der havde

valgt at leve i cølibat og to der havde stiftet familie. Til sidst, for at samtalerne kunne drejes ind og bruges i vores hverdag, skulle grupperne løse en opgave taget fra en konkret situation.

Det kom frem, at der var et stærkt behov for bofællesskaber og basisgrupper, hvor man kunne støtte hinanden til at leve efter troen, eventuelt med fælles kirkeligt eller politisk engagement. Vi følte, at en kristen måtte tage

stilling til politiske spørgsmål under en eller anden form. Sammenhængen mellem bøn og handling blev understreget, således at det er i bøn, man lærer Guds vilje at kende, og så kan handle derefter. Disse grupper og fællesskaber kunne også bistå de cølibatære i at følge deres kald.

Nu skal I ikke tro, at lejren bestod kun af emnearbejde, nej, der var rigelig tid til at gå lange ture, til bøn, til aftenhygge, dans og fest, for ikke at glemme alle de gulerødder og kartofler vi fik samlet hos De Små Søstre.

Det var dejligt og gjorde diskussionerne nuanceret, at vi var af forskellige observanser og havde forskellige måder at være katolik på. Samtalerne var personlige, mange åbnede sig. Det var synd, at så få havde benyttet sig af denne chance til at få drøftet de spørgsmål, de måtte have, med biskoppen. Vi, der gjorde det, er kommet hjem med en hel del at arbejde videre med.

Agnes Lorentzen

Efterårslejren på Øm fik ikke besøg af mange, kun 25 voksne, som til gengæld kunne glæde sig over nogle spændende samtaler med biskoppen.

Katolikker fra Hamburg og Lübeck på besøg

Menighederne i Roskilde og Birkerød var værter

For et år siden fik den katolske menighed på øen Finkenwerder i Hamburg foræret det store modelkirkeskib »Sct. Lucius«, som Poul Erik Thomsen fra Roskilde havde bygget på i 14 år. Poul Erik Thomsen tilhører folkekirken, men forærede »Sct. Lucius« til den katolske kirke i Danmark som tak for god behandling på søstrenes hospital i Roskilde (omtalt i k.o. nr. 14, 1977).

Ved indvielsen af »Sct. Lucius« i kirken på Finkenwerder var familien Thomsen og repræsentanter for den katolske menighed i Roskilde med. Nu gengældte menigheden i Hamburg med et besøg i Roskilde i weekenden 20.-22.10. Hamburg-gruppen blev ledet af sognepræsten A. Cordes og bestod væsentligt af unge mennesker. Familien Thomsen, pater Umans og menigheden tog gæstfrit imod de tyske trosfæller. Ved menighedsaftenen lørdag og ved den højtidelige messe søndag mødte menigheden talrigt op.

Fra Lübeck

Pastor Claus Weigang og Hartmut Possekel stod i spidsen for en gruppe katolikker fra Lübeck, som i samme weekend besøgte København med ophold på Magleås. Formålet med besøget var at lære de katolske forhold i Danmark at kende, tillige ville man søge at knytte en nærmere kontakt til menigheden i Birkerød.

Lørdag aften mødte den tyske gruppe repræsentanter fra menighederne i Birkerød og Hvidovre og fra Academicum Catholicum.

Ved denne lejlighed blev der frømsøgt adskillige bidrag til at belyse de katolske forhold i Danmark. Om søndagen fejrede Lübeckerne messe på Nordvangsgård sammen med Birkerød menighed.

Man kunne hos begge grupper fra hhv. Hamburg og Lübeck mærke, at de virkelig søgte kontakt med danske katolikker og her blev glade for modtagelsen.

Richardt Hansen

Alternativ jul og nytår på Øm

Danmarks Unge Katolikker arrangerer i dagene 22.12. - 26.12. og 27.12. - 1.1. en jule- og nytårslejr, som et forsøg på at skabe et alternativ til den materielle jul og til den gængse måde, vi fejrer nytår på. Julen er mere end nogen anden kirkelig højtidsfamilie fest. Den lægger op til et fællesskab, der omslutter alle, både børn og voksne, hedder det i den udsendte pjece fra Ungdomssekretariatet.

Med udgangspunkt i: »Familien i Nazareth«, vil der blive trukket linier op til, hvordan vi som fami-

lier, såvel i snævrere som videste forstand, lever i dag. Som mulige emner kan tænkes: »Den kristne familie i vort forbrugersamfund« — »Den kristne familie og børnene« — »Den kristne familie og de gamle« — »Den kristne familie som et fællesskab, der omslutter alle« (jfr. Jesu ord om at enhver, som holder hans bud er hans mor, bror og søster).

Forespørgsel om lejren og rekvirering af lejrfolderen til: Katolsk Ungdomssekretariat, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø, tlf. (01) 20 63 63.

Nyt om præster

Pastor Lars Messerschmidt er den 1. oktober 1978 konstitueret som sognepræst ved Johanneskirken i Søborg. Pastor Messerschmidt fortsætter samtidig som sognepræst ved Sct. Andreas Kirke i Ordrup. I den præstelige betjening af begge sogne vil han blive bistået af pater Pierre Grégoire OP.

Pastor Tønnes Øberg Palsøe er fra den 15. november 1978 at regne udnævnt til sognepræst ved Sct. Marie Kirke i Ha-

derslev for perioden indtil 1. august 1981.

Pater Pascal Steenbergen OFM. Conv. er af sine ordensforesatte blevet udnævnt til forstander for et kloster i Belgien og forlader derfor sin stilling som sognepræst i Haderslev.

En ny præst er blevet tilknyttet det pastorale arbejde i vort bispedømme: Pater Julien Wijnants OMI fra Belgien vil virke som præst på Færøerne med bopæl i Torshavn.

Myten om Lilith

Debatstykke i AC

Fra den jødiske mytologi kender man til sagnet om Adams første kone Lilith. Dette sagn danner udgangspunktet for et debatstykke om kærlighed og kønsroller, som kvindegruppen under bevægelsen »Kristne for socialisme« opførte i AC, onsdag den 11. oktober.

Først blev emnet kristendom og socialisme præsenteret i et kort oplæg

af universitetsadjunkt Jan Ulrik Dyrkjøb. Forudsætningen for dette oplæg var, at man på en gang både kan være kristen og socialist. Dyrkjøb mente dog ikke at man direkte kunne aflede en socialistisk politik af Bibelen.

Efter debatstykket var der en livlig og tildels skarp diskussion. Kvindegruppens meninger om kvindens rolle og mulig-

heder i det nuværende samfund var meget feministiske, men ikke særligt bibelsk begrundet. Dette kom også tydeligt frem i flere af Ellen Nielsens diskussionsindlæg. Ellen Nielsen byggede sin argumentation på jødiske kilder, som ikke er nedfældet i bibelen, ligesom kvindegruppens Lilith ikke omtales i det Gamle Testamente. Alligevel var aftenen meget informativ, men man savnede folkene fra den katolske venstrefløj.

Richardt Hansen

Efter debatstykket var der en livlig og skarp diskussion.

Brudstykker af biskoppens kalender

November

10.-21.: Rom — møde i Enhedssekretariatet.
Torsdag d. 23.: Heldagsmøde på Magleås med skoleledere, præster o.a. fra Storkøbenhavn, Tåstrup og Roskilde om samspillet mellem skolerne og sogne.

Søndag d. 26.: Firmelse i Svendborg kl. 10.
27/11-2/12: Nordisk bispekonference i Oslo.

December:

Søndag d. 3.: Firmelse i Nykøbing F. kl. 10.
Søndag d. 10.: Firmelse i Randers kl. 10.
Søndag d. 17.: Firmelse i Kalundborg.

Søster Reinhildes arbejde omfatter mange forskellige aktiviteter, som hun varetager med 5 indiske nonner. De startede med at bygge missionsstationen op fra grunden. Her er 4 af søstrene i gang med et krævende gravearbejde.

I juni og juli måned 1978 var Georg Nibler, Margrete Liebetrau Wiberg og Henrik Liebetrau på besøg i Indien for at aflevere 24.000 kr., som Skt. Knud Lavard menighed havde indsamlet. De giver her deres indtryk af turen

Penge til Indien — idioti eller fornuft?

Gennem de sidste par år har vi i Skt. Knud Lavard menighed samlet penge ind til et hjælpearbejde i Indien. Arbejdet er ledet af en tysk nonne søster Reinhilde, der personligt har fået alle de indsamlede penge overdraget i Indien.

I juni og juli var vi i Indien for at aflevere de penge (24.000 kr.), som vi havde indsamlet i sognet siden november 1977.

Derude benyttede vi lejligheden til at se på det arbejde søster Reinhilde og andre nonner af Himmeldronningens orden udfører, hovedsagelig i området omkring den hellige by Benares. Søster Reinhildes arbejde omfatter mange forskellige aktiviteter, som hun varetager sammen med 5 indiske nonner. De startede med at bygge missionsstationen op fra grunden og råder nu, efter 5 års arbejde, over et kapel, et apotek med en slags skadestue, 2 små sygestuer samt opholdsværelse og køkken.

Hver dag modtages 100 patienter

Nonnerne er uddannede som sygeplejersker og jordmødre. Hver dag mod-

tager de syge fra de omliggende landsbyer, ca. 100 patienter i løbet af 4 timer. Sygdommene folk kommer for at blive hjulpet med kan være diarré-sygdomme ofte forårsaget af indvoldsorm, underernæring, bylder, slangebid o.s.v. Behandlingen består ofte af indsprøjtninger og piller. Det kræver stor tålmodighed at forklare, hvor ofte og i hvor store mængder medicinen skal tages, da praktisk talt alle patienterne er analfabeter og intet kender til sammen-

hængen mellem sygdom og medicinsk behandling.

Al behandling foregår ambulat, da kun få indere har tid til at ligge på hospitalet, ofte skal en stor børneflok og jorden passes. Man kommer, selv om vejen er lang, hellere til behandling hver dag, end lader sig indlægge. Kun en gang om ugen har stationen besøg af en læge, der forøvrigt er hindu. Denne dag er specielt afsat til tuberkulosepatienter, af hvilke der findes utallige i området. Indtil nu har det

En gang om ugen får mødrene udleveret tørmælk, soyaprotein og olie til børnene, og forældrene oplæres i barnepleje og hygiejne.

kun været muligt at tage ca. 300 i behandling — man mangler simpelthen penge til medicin.

Eftermiddagene på stationen bruges til et mor-barnprogram, hvor de fattigste kvinder fra de omkringliggende landsbyer kommer med deres børn. Børnenes vægt bliver kontrolleret engang om måneden, og ført ind i et skema. Alle er de undervægtige, selv i forhold til den indiske normalvægt, der i forvejen er lav.

Børnene

Børn, der var så små, at vi troede, de kun var ca. 3 år gamle, var ofte ca. 6-7 år, den nøjagtige fødselsdag og dermed alder kendes sjældent. En gang om ugen får mødrene udleveret tørmælk, soyaprotein og olie til børnene. I hver landsby er der udnævnt en leder, der skal sørge for, at ernæringen virkelig kommer børnene til gode og ikke sælges på den sorte børs, en del fødevarer er nemlig rationeret i Indien.

Endvidere sørger man for at vaccinere børnene mod stivkrampe, kopper og lignende. Samtidig lærer mødrene barnepleje og hygiejne. Normalt anser inderne det for usundt for børnene, hvis de bliver vasket i deres to første leveår. Sådanne, for os mærkværdige indstillinger, prøver nonnerne at rydde af vejen, ligesom man opfordrer de gravide kvinder til at komme til stationen for at føde der.

Udadrettede aktiviteter

Det er nemlig sådan, at den høje spædebørnsdødelighed i Indien bl.a. er forårsaget af stivkrampe. Det skyldes, at man normalt skærer navlesnoren over med en rusten kniv og derefter drysser lidt sand på, for at standse blødningen.

Nonnerne på stationen har også mere udadrettede aktiviteter. Et par gange

om ugen går to af dem over til det nærliggende spedalskeshospital, hvor de skifter forbindinger på ca. 50 patienter.

I Indien er det sådan, at de spedalske stadig bliver udstødt af samfundet. Derfor prøver de længst muligt at skjule sygdommen, hvad der naturligvis ikke gør chancerne for helbredelse gunstigere. Ofte er de spedalske henvist til at leve en kummerlig tilværelse som tiggere og plages derfor også af mangelsygdomme og tuberkulose. Deres eneste mulighed for en menneskeværdig tilværelse er at komme til et af de alt for få spedalskeshospitaler, der findes.

En skole for blinde børn

Andre nonner fra Himmeldronningens søstres orden arbejder på samme måde som søster Reinhilde, men også andre aktiviteter tages op. Man har

dannelse som blindelærere, hvad der er stor mangel på.

Andre nonner har en omfattende virksomhed som lærere. Nogle underviser børn, medens andre driver aftenskoler for voksne, der aldrig før har gået i skole.

Der er således nok at tage fat på i Indien. Nogle synes måske det virker uoverkommeligt, men så længe man kan hjælpe mennesker til en lidt mere menneskeværdig tilværelse, tør ingen vel sige, at det er spild af kræfter eller penge.

Et andet forhold er så, at mange ting i Indien trænger til en gennemgribende ændring — en revolution, men denne kræver såvel energi — det vil sige ordentlig ernæring og sundhedstilstand — som uddannelse. Begge disse ting kan vi støtte ved at hjælpe søster Reinhilde og de andre nonner af Himmeldronningens orden.

Børn fra landsbyen, hvor sr. Reinhilde arbejder. Meget trænger til en gennemgribende ændring i Indien, men denne kræver såvel energi — det vil sige ordentlig ernæring og sundhedstilstand — som uddannelse.

f.eks. startet en skole for blinde børn. Børnene er hovedsagelig blevet blinde på grund af vitaminmangel eller manglende eller forkert behandling af banale øjensygdomme. Enkelte kan være blindet med vilje, for at de dog som tiggere skulle kunne opretholde en slags tilværelse.

Skolen har brug for hjælp

Skolen har en kapacitet på 25, men i området findes der i tusindvis af blinde børn, uden nogen form for fremtidsmuligheder, så også her er der brug for mere hjælp. De heldige børn på skolen undervises i blindeskrift på hindi og engelsk samt almindelige skolefag, som vi kender dem. De kan senere få ud-

Derfor er det ikke spild af penge eller idioti men fornuftigt at støtte Indien.

Vil du høre mere om hjælpearbejdet?

Benyt giro: 1 31 83 73. Foreningen Lyngby Mini-Kuk (Ulandsarbejde), Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby.

Hvis andre sogne eller enkeltpersoner er interesseret i at høre mere om hjælpearbejdet i Indien evt. se lysbilleder, eller selv ønsker at starte en lignende indsamling, kan man kontakte:

Margrete Liebetrau Wiberg, Frederiksvej 11 B st.th., 2000 København F. telf.: 01 16 54 95.

Georg Nibler
Margrete Liebetrau Wiberg
Henrik Liebetrau

Aktuelle spørgsmål i kirken

Fællesskab, nye tjenester, økumeni, ægteskab og cølibat er emner som stadig dukker op i katolsk sammenhæng i Danmark. Det peger i retning af, at vi har vigtige opgaver som katolsk kirke netop i forbindelse med disse spørgsmål.

Af Hans L. Martensen

Sommeren og efteråret er gerne fulde af katolske aktiviteter. Det er ikke min mening at komme ind på dem alle her. Jeg har imidlertid kunnet konstatere, at bestemte emner stadig er dukket op — i pastoralrådet, på Sostrupretræterne, på vore landsstævner, i møder med menighederne, i møder med de unge.

Eksempler på sådanne emner er: fællesskab og nye fællesskabsformer; nye tjenester i kirken; økumeni; ægteskab og cølibat. Det er påfaldende at disse emner stadig dukker op, og det kan ikke være en tilfældighed. Det peger i retning af, at vi har vigtige opgaver som katolsk kirke i Danmark, netop i forbindelse med disse nævnte spørgsmål.

Gamle og ny former for fællesskab

Overalt mærker man et stærkt behov for fællesskab. Dette gælder ikke mindst, hvor katolikker bor spredt og i lille antal. Mange steder gøres der fra menighedsrådene en beundringsværdig indsats for at øge fællesskabsbevidstheden. En del steder er der blevet indrettet gode menighedslokaler, som benyttes flittigt.

Man samles ikke blot til gudstjenesten, men også ved andre lejligheder, man arrangerer møder og fester. Man søger veje til at menighedens medlemmer kan lære hinanden bedre at kende og kan støtte hinanden både menneskeligt og trosmæssigt. Nogle steder er der opstået godt fællesskab og samarbejde omkring det kateketiske arbejde.

Blandt de unge spores ikke sjældent et ønske om nye former for fællesskab. Det kom f.eks. meget på tale under Sostrupretræterne. Tanker om »kristne kollektiver« sidder som en drøm i mange. Endnu er man knap nok kommet i

gang med at realisere sådanne tanker. Mange ser hen til de fællesskaber, som ved pastor Jørgen Hviids og andres initiativ er blevet grundlagt i Helsingør og Rungsted, og betragter dem som interessante modeller.

Måske er det kun godt, at man ikke hovedkulds kaster sig ud i eksperimenter. Det er ikke nogen nem sag at leve i fællesskab med andre, og det er kendt, at mange »kollektiver« har haft en kort levetid. Ikke desto mindre ville det være en skam, hvis vanskelighederne ved at finde nye og dybere former for kristent fællesskab fik selve tanken til at dø, og kvalte initiativerne før de så dagens lys.

Endnu aftegner planer og ønsker sig kun uklart. Fællesskab mellem unge familier eller enlige kan etableres på mange måder. Naturligvis opstår det snævrere fællesskab, hvis man bor i samme hus. Men dette er ikke den eneste tænkelige form.

Fællesnævner for de mange — og endnu uafklarede — tanker er, at man vil overvinde isolation på baggrund af den kristne tro. Målet er en ny livsstil, der står i bedre overensstemmelse med evangeliet — en livsstil, som det er næsten umuligt at finde enkeltvis, men som flere i fællesskab kan stræbe efter.

Sådanne ny fællesskaber kan ikke opstå som produkt af skrivebordsarbejde — men kun ved at mennesker, der føler sig draget i denne retning, kommer sammen og drøfter deres »projekt«, beder sammen og overvejer fremtiden sammen, indtil noget mere konkret begynder at aftegne sig.

Nye tjenester

Spørgsmålet om nye tjenester i kirken er blevet taget specielt op af pastoralrådet. Det er således et emne, der vil blive talt og

skrevet meget om i den kommende tid.

Behovet for nye tjenester har en dobbelt baggrund. Den ene er det kristne fællesskab, som vi talte om før. Det er nødvendigt, at alle inden for dette fællesskab finder frem til deres særlige funktion og opgave. Ingen er overflødig, men alle har bestemte gaver, der kan komme andre til gode. En menighed kan aldrig opdeles i »nydende« og »ydende« medlemmer. Tværtimod bør hvert eneste medlem være både ydende og nydende. Nogle kan have særlige evner til at undervise børn, andre til at besøge syge, andre til at hjælpe med praktiske opgaver, o.s.v. Endda de, der selv er syge og svage, kan være til gavn for menigheden ved deres tålmodighed og ved deres forbøn. Således bør egentlig hver eneste af en menigheds medlemmer føle sig kaldet til at »tjene« fællesskabet, og med dette for øje vil en mangfoldighed af »tjenester« komme til at fungere.

Den anden baggrund for nye tjenester er mere speciel. Den hænger sammen med, at præsternes antal efterhånden bliver noget mindre i forhold til de enkelte katolske menigheder og fællesskaber, vi har. Udviklingen vil gå i retning af, at den katolske kirke i Danmark indeles således, at en enkelt præst, eller et enkelt fællesskab af præster, har ansvar for et større område, inden for hvilket der findes flere mindre »menigheder« og lokale grupper. Menigheden i Århus kan stå som eksempel: foruden hovedmenigheden i Århus by, er der også fællesskaberne og menighederne i Odder, Pindstrup, Grenå og Sostrup. Måske er det ønskeligt at der med tiden oprettes nye tjenester, således at bestemte mennesker får overdraget særlige ansvar for den lokale menighed på

Blandt de unge spores ikke sjældent et ønske om nye former for fællesskab. Tanker om kristne kollektiver, sidder som en drøm i mange. Billedet er fra juniorlejr 1 på Øm i sommer.

stedet: ansvar både i retning af at kunne holde læsegudstjenester når der ikke er nogen præst, og ansvar for den lokale menigheds tarv i almindelighed.

Hvad jeg her har skrevet er kun kort og antydningvist, for at angive et felt af spørgsmål, som vi i den kommende tid må arbejde videre med på bispedømmets og på de enkelte menigheders niveau.

Økumeni

I de forskelligste sammenhænge kommer kirkens »økumeniske dimension« frem under vore hjemlige forhold. Nogle føler sig usikre og forestiller sig, at økumeni betyder, at man skærer en hæl og klipper en tå, hvad kirkens troslære angår, og at man således ved bløde og vage kompromiser søger at nærme sig de andre kirkesamfund. Ingen forestilling kunne være mere fejlagtig end denne. Den »økumeniske dimension« hører med til kirkens væsen. Kirkens enhed er altid truet, og samtidig er den altid kaldet til at vokse. Den »økumeniske dimension« hænger sammen med fællesskab, der skal være så fasttømret indadtil, at det ikke behøver frygt for at åbne sig udadtil.

Mødet med kristne fra Folkekirken eller andre kirkesamfund skal være en udfordring til en dybere besindelse på trosbenedelsen. Ud fra denne dybere besindelse vil det ofte vise sig, at nogle af fortidens kontroverser er blevet indholdsløse.

Mødet med de andre kristne er særlig nødvendigt i en tid, hvor alle mærker samfundets fremmedgørelse for kristendom overhovedet. Det er nødvendigt, at de mennesker, der vil gøre alvor af deres

dåb og stille deres liv bevidst på den kristne tros grundlag, søger sammen. Det økumeniske spørgsmål kommer os livsnært imøde i »blandede« ægteskaber, i vore katolske skoler, i ungdommens miljø. De vigtige skillelinier går anderledes end for tredive eller fyrre år siden. Hvis en ung katolik, der bor isoleret uden andre katolske venner, finder sig nogle venner, der er ivrigt troende folkekirkemedlemmer: da må dette i dag ikke betragtes som en »fare« for denne unge katoliks tro, men vel snarere som en meget nødvendig støtte! Det gælder om, at »de adspredte gudsbørn føres sammen til ét«!

Ægteskab og cølibat

Det danske samfunds holdning til ægteskab og til kønslivet overhovedet er efterhånden blevet fjernet så stærkt fra de kristne grundholdninger, at dette betyder et meget alvorligt problem. Mange steder har jeg hørt ønsket udtalt, at der fra katolsk side skulle tales og skrives mere om ægteskabet og om det kristne syn på forholdet mellem mand og kvinde. Man kommer også ind på, at der er brug for mere undervisning og gensidig tankeudveksling på dette område.

Har De modtaget »katolsk orientering« med ombyttede sider?

»katolsk orientering« nr. 15 fik på grund af et uheld på trykkeriet forbyttet nogle af siderne på omtrent halvdelen af oplaget.

Hvis De har modtaget et fejltrykt eksemplar, kan

Når forståelse af det kristne ægteskabs værdi er ved at forsvinde i en stor del af vor befolkning, så er det ikke noget under, at forståelsen for cølibatets værdi for det meste fuldstændig mangler. Det er bemærkelsesværdigt, at i den artikel, jeg skrev i »katolsk orientering« om præsternes cølibat, har man i pressen stærkt citeret min åbenhed for, at der skulle gives mulighed for præstevielser af gifte mænd. »Kristeligt Dagblad« mener endog at jeg i denne artikel har »afsløret« noget, der hidtil var ukendt om de nordiske biskoppers holdning. I virkeligheden var den tale, som biskop Gran i sin tid holdt på den romerske synode fuldt offentlig og aftrykt i sin helhed i Skt. Olav. Der er således ikke noget særligt opsigtsvækkende i det, jeg har skrevet. At jeg derimod også skrev, at det er nødvendigt at vække forståelse for et meningsfyldt cølibat og at støtte præsterne i dette — det har man ikke citeret nogen steder.

Jeg er af den opfattelse, at alle de emner, jeg har berørt i denne artikel, trænger til megen eftertanke, klargørelse og uddybelse i vor danske katolske sammenhæng.

De ved henvendelse til Deres sognepræst eller »katolsk orientering« få et korrekt trykt nummer.

Vi beklager fejlen.

Red.

Pave Johannes Pa

ved afslutningen af konklavet tirsdag

Efter at have mindet den chokerende begivenhed, at vi så hurtigt efter pave Paul VI's død også skulle opleve hans efterfølger Johannes Paul I's død, sagde den nyvalgte pave Johannes Paul II, at det ikke havde været muligt for ham at udarbejde et omhyggeligt og gennemtænkt program for sit pontifikat. I stedet for, fortsatte paven, ville han fremkomme med en slags principerklæring, hvis hovedlinier allerede findes i den tale, hans forgænger indledte sit pontifikat med for så få uger siden.

Under gudstjenesten på Peterspladsen, verdensmissions-søndag den 22. oktober 1978 blev pave Johannes Paul II indsat i sit embede. Efter den afsluttende velsignelse gik paven ned ad domkirke-trappen og hilste personligt på mange i den store menneskemasse bag afspærringerne.

»Det er kun en god måned siden, at vi alle inden og uden for dette historisk så berømte sixtinske kapel hørte pave Johannes Paul tale ved begyndelsen af hans pontifikat, som man havde lov til at vente så meget af.

Jeg mener ikke, at vi har lov til at forbigå denne tale, dels fordi mindet om den endnu er levende i os alle, dels på grund af de kloge formaninger og beslutninger, den indeholdt. Hans ord synes, skønt de blev udtalt under andre omstændigheder, dog stadig at have bevaret deres kraft. Nu ved begyndelsen af dette nye pontifikat, som er blevet mig betroet, kan jeg altså hverken over for Gud eller over for kirken skubbe den til side.

Koncilet er mere end dets dokumenter

Jeg vil derfor uddrage nogle retningslinier, som jeg anser for særlig vigtige. Med Guds hjælp tager jeg mig for og håber på ikke blot opmærksomt og samstemmende at kunne videreføre dem, men også stadig at kunne tilføre dem nye impulser, for at de kan blive besvarede i kirkens virkelige liv.

Især vil jeg minde om Det andet økumeniske Vatikankoncil, som jeg er forpligtet til med omhu at omsætte til virkelighed. Har dette kirkemøde ikke været en milesten og en begivenhed af den største betydning i kirkens to tusindårige historie — og også i sin tilbagevirkende kraft på verdens religiøse historie og på menneskeheden kulturhistorie?

Men koncilet er ikke kun indkapslet i sine dokumenter, og det er ikke afsluttet med de initiativer til at gennemføre det, der har fundet sted i årene efter koncilet! Jeg betragter det derfor som min første pligt at fremskynde en omhyggelig gennemførelse af koncilets dekret og bestemmelser. Men dette må gøres på en lige så klog som opildnende måde, med det mål for øje først og fremmest at få en tilsvarende åndelig holdning til at vokse frem.

For det er nødvendigt først at tilpasse sig koncilets ånd, inden man kan føre dets resultater ud i praksis, og gøre det klart, der står mellem linierne, eller sagt på en anden måde, det som implicit ligger deri — under hensynta-

gen til de erfaringer, der i mellemtiden er gjort og de krav, som nye omstændigheder har ført med sig. Kort sagt: Den frugtbare sæd, som det økumeniske koncils fædre, næret af Guds ord, har sået i god jord (sml. Matt. 13,8—23), altså de betydningsfulde dokumenter og pastorale bestemmelser, må bringes til levende modenhed.

Hvad er kirken?

Denne generelle beslutning om troskab over for Det andet Vatikankoncil og den udtrykkelige vilje til, så vidt det kommer an på mig, at føre det til et godt resultat, kan dreje sig om forskellige områder: udbredelsen af troen, økumenen, kirkens disciplin og organisation.

Men der er et område, som vi især må beskæftige os med: ekklesiologien (læren om kirken). Ærværdige brødre og sønner i hele den katolske kirke! Vi må igen tage fat på koncilets »magna charta« — dets grundlov — det vil sige den dogmatiske konstitution om kirken, »Lumen Gentium« for med fornyet iver at overveje kirkens natur og opgave, den måde at eksistere og handle på.

Dette må vi gøre i den hensigt ikke blot derved at bevirke et levende fællesskab af dem, der er i Kristus, der tror og håber på ham, men også med det formål at yde et bidrag til, at hele menneskeslægten bliver mere og fastere forenet. Pave Johannes XXIII udtrykte det med disse ord: »Kristi kirke er lyset for alle folkeslagene«, thi kirken — koncilet tog igen hans ord op — er frelsens universelle sakramente og et redskab for hele menneskeslægten indbyrdes enhed (sml. Det andet Vatikankoncils dogmatiske konstitution »Kirken«, nr. 1 og 48 og dekretet om »Kirkens missionsvirksomhed« nr. 1).

Biskoppernes kollegialitet

Det frelsesmysterium, der er kirkens midtpunkt, og som gennem kirken føres til et godt udfald, den dynamiske kraft, der netop gennem dette mysterium, driver Guds folk fremad,

denne særlige forbindelse eller kollegiale form, der forener kirkens hyrder indbyrdes med hinanden »med Peter og under Peter« er et kapitel, som vi aldrig kan overveje nok, for at vi i betragtning af menneskenes stadige eller tidsbundne behov kan erkende de former, hvori kirken må være til stede og virke.

Derfor vil den tilslutning, der må gives dette koncilsdokument i lyset af Det første Vatikankoncils overlevering og dogmatiske læresætninger, være en sikker vej og en impuls for os hyrder og for de troende til — jeg siger det endnu engang — at vandre ad livets og historiens veje.

Især anbefaler jeg en grundigere betragtning af, hvad det kollegiale bånd, der knytter biskopperne nær til Peters efterfølger og til hinanden indbyrdes, bevirker for opfyldelsen af de dem betroede opgaver: at undervise ved evangeliets lys, at helliggøre ved nådens redskaber og ved sjælesorgens kunst at lede hele Guds folket.

Dette kollegiale bånd vil hjælpe os til klarere at blive os vor opgave bevidst og gøre os mere vågne over for vort ansvar. Kollegialitet betyder utvivlsomt også en videreudvikling af de institutioner, der dels er nye, dels er tilpasset vore dages behov, de institutioner, hvor igennem den størst mulige enhed i tænke-måde, forsætter og initiativer til at opbygge Kristi legeme, som er kirken (sml. Ef. 4,12, Kol. 1,24) skal opnås.

I den forbindelse minder jeg især om bispesynoden, der før koncilets afslutning blev til som følge af Paul VI's vidsyn (sml. motu proprio »Apostolica sollicitudo« aas lvii/1965, ss. 775-780).

Beslutsomhed

Bortset fra denne henvisning til koncilet er jeg forpligtet til troskab over for det embede, jeg har overtaget i hele dets udstrækning. Fordi jeg er kaldet til det højeste embede i kirken, er jeg forpligtet til at gøre denne stilling til et forbilledligt eksempel på beslutsomhed og arbejdsindsats.

Jl II's tale

en 17. oktober

Jeg må af alle kræfter søge at give udtryk for denne troskab, hvad der kun kan lykkes, hvis jeg bevarer troens skat intakt, idet jeg især opfylder Kristi befalinger, hvormed han overdrog Himmeriges nøgler til Simon, som den af ham indsatte kirkens klippe (Matt. 16,18), befalede ham at styrke brødrene (sml. Luk. 22,32) og at vogte Herrens lam som bevis på sin kærlighed (sml. Joh. 21,15 ff).

Jeg er helt overbevist om, at ingen moderne undersøgelse af det såkaldte »Petersembede« i den hensigt stadigt bedre at fremstille, hvad der er det særlige og karakteristiske for det, kan og må gå uden om disse tre sætninger fra evangeliet.

Det drejer sig faktisk om tre embedsforpligtelser, der hænger sammen med hele kirkens natur for at bevare dens indre enhed og beskytte dens åndelige opgave. De er ikke kun givet til apostlen Peter, men også hans retmæssige efterfølgere. Jeg er overbevist om, at dette helt specielle embede altid må næres af kærlighedens kilde.

Også den atmosfære, hvori det udfolder sig, må være gennemtrængt deraf. Denne kærlighed er nemlig det nødvendige svar på Jesu spørgsmål »elsker du mig?« Derfor gentager jeg også gerne apostlen Paulus' ord »Kristi kærlighed tvinger os« (2. Kor. 5,14). Det vil sige, at jeg ønsker, at mit embede lige fra begyndelsen af skal være et kærlighedens embede og på alle måder vise og give udtryk for dette.

Hans forgængeres vej

Herved vil jeg bestræbe mig for at efterfølge mine forgængeres eksempel og belæring. Hvem husker ikke Paul VI's ord, da han forkyndte »samfundet i kærlighedens tegn«, og da han på profetisk vis omtrent en måned før sin død bekræftede »jeg har bevaret troen« (sml. prædikenen til Peters og Pauls fest 1978). Det gjorde han ikke for at rose sig selv, men for efter et femtenårigt pontificat at ransage sin samvittighed.

Men hvad skal jeg sige om Johannes Paul? Det fo-

rekommer mig som om det først var i går, at han trådte ud af vor kreds for at iføre sig pavedragten, der er tungere, end man tror. Men hvilken gløddende kærlighed, ja, mere endnu, hvilken »flodbølge af kærlighed« — som han selv udtrykte det i sin sidste tale før søndagens angelushøn — er i hans pontificats få dage strømmet fra ham ud i verden! Det samme viste også den dybtgående katekese, som han ved de offentlige audienser gav om tro, håb og kærlighed.

Til troskab hører lydighed

Ærværdige brødre i bispeembedet og kære sønner: til troskab hører utvivlsomt, det er faktisk indlysende, også lydighed over for Peters læreembede, især i alle spørgsmål vedrørende læren. Man må altid respektere og bevare det »objektive« moment i dette læreembede især i betragtning af de indvendinger, som der i vor tid fra forskellig side rettes mod bestemte trossandheder. Til troskab hører desuden også en nøjagtig overholdelse af de liturgiske retningslinier, som de kirkelige myndigheder har udsendt.

Tilbagevises må i den forbindelse både den holdning, der vilkårligt og uden officiel tilladelse indfører nye ting, men også den anden holdning, der hårdnakket nægter at acceptere det, der legitimt er fastlagt for de hellige riter og nu hører med til dem.

Troskaben har desuden også med kirkens »høje disciplin« at gøre, den, som min umiddelbare forgænger har talt om. Den er ikke af den slags, som undertrykker eller, som man siger, slår ihjel. Den vil derimod beskytte den rette orden i Kristi mystiske legeme og ligesom bevirke, at forbindelsen mellem alle de lemmer, som det består af, fungerer naturligt og normalt svarende til deres opgaver.

Troskab er endeligt det samme som opfyldelse af præste- og ordenskaldenes forpligtelser: alt det, der i frihed blev lovet over for Gud, skal altid holdes og stadigt udfoldes, idet man bestandigt lader sit liv lede

af overnaturlige principper.

Hvad endeligt de troende angår, så peger allerede deres navn på troskab! Troskab må derfor være den holdning, der naturligt svarer til deres kristne kald. Beredvilligt og ærligt skal de bevise deres lydighed over for deres åndelige hyrder, som Helligånden har indsat til at vogte kirken (sml. Ap. G. 20,18). De bør også gerne tage del i det arbejde, de bliver kaldet til.

Økumene

På dette sted må vi heller ikke glemme vore brødre og søstre fra de andre kristne kirker og trossamfund. Økumenismens sag er så ophøjet og kræver så megen klogskab, så jeg ikke kan forbigå den uden et ord. Hvor ofte har vi i fællesskab i bøn overvejet Kristi sidste vilje, da han bad Faderen om at skænke hans disciple denne enhed (sml. Joh. 17,21-23). Hvem husker ikke, hvor tit Paulus har betonet »Åndens enhed, hvor ud fra Kristi disciple skal »have den samme kærlighed, samme sjæl og samme sind« (sml. Fil. 2,2. 5-8). Man skulle derfor næsten ikke kunne tro, at man stadig med beklagelse må konstatere de kristnes splittelse, der giver andre anledning til tvivl eller ligefrem til forargelse. Derfor vil jeg fortsætte den vej, der allerede er lykkeligt begyndt, og understøtte alt, der kan fjerne hindringer. Jeg ønsker i den forbindelse, at vi ved fælles anstrengelser dog til slut må nå til den fulde enhed.

Retfærdighed og fred

Jeg vender mig også til alle mennesker, der som den almægtige Guds børn er vore brødre og søstre. Jeg skal også elske og tjene dem. Derfor vil jeg gerne uden nogen form for hovmod, men derimod i ægte ydmyghed give min vilje til kende: den er at yde et virkeligt bidrag til det aktuelle og vigtige problem, som freden, fremskridtet og retfærdigheden blandt folkeslagene er. Jeg har hermed på ingen måde til hensigt at blande mig i politik eller tage del i, hvordan verdslige spørgsmål

skal løses. For ligesom kirken ikke kan falde sammen med nogen som helst jordisk skikkelse, så ledes også jeg kun af religiøse og moralske grunde, når jeg beskæftiger mig med disse spørgsmål, der angår mennesker og folkeslag. Jeg efterfølger ham, der gjorde sine disciple opmærksomme på det ideal, det er at være »jordens salt« og »verdens lys« (sml. Matt. 5,13-16). Derfor vil jeg beskæftige mig med det åndelige grundlag, som det menneskelige samfund bygger på. Jeg følger mig så meget desto mere forpligtet til at varetage denne opgave, jo længere de modsætninger og stridigheder vedvarer, som i flere dele af verden har ført til sammenstød og konflikter og som indebærer en større og større trussel om yderligere forfærdelige katastrofer. Jeg vil derfor vedholdende — til rette tid og helt uselvsk, kun ledet af evangeliets ånd, bestræbe mig for at tage disse spørgsmål op.

Jeg vil derfor også i det mindste gøre den bekymring til min egen, som kardinalskollegiet, mens pave-

stolen var ubesat, udviste over for situationen i det Libanon og dets folk, som vi alle elsker. Af hele mit hjerte ønsker vi alle, at det må opnå fred i frihed. Men samtidigt vil jeg også række min hånd til alle folkeslag og alle mennesker og især udtale min sympati over for dem, der må lide under uretfærdighed og diskriminering, hvad enten det er på det økonomiske, det sociale eller det politiske område, eller det drejer sig om samvittighedsfrihed eller den behørig religionsfrihed. Vi må med alle midler stræbe efter, at alle former for uretfærdighed, der findes i dag, bliver overvejet i fællesskab og faktisk overvundet, så alle mennesker kan leve et virkeligt menneskeværdigt

liv. Dette hører også med til kirkens sendelse, og på Det andet Vatikankoncil har den udtalt sig derom ikke blot i den dogmatiske konstitution om kirken, men også i den pastorale konstitution om kirken i verden af i dag«.

Paven sluttede sin tale med at hilse og takke alle sine medbrødre i bispeembedet, præsterne, de store skarer af missionærer og ordensfolk, lægfolkets utallige former for apostolisk indsats. En særlig tanke gik til de fattige, de syge og de af bekymring knugede mennesker. En sidste hilsen gjaldt det »altid trofaste« Polen, især præsterne og menighederne i Krakow.

Oversat af Ruth Plum

Til forsvar for cølibatet

I anledning af nogle præsters fratreden og den deraf følgende debat søges der i øjeblikket blandt danske katolikker skabt en stemning for cølibatets afskaffelse. Trods sine smukke ord om værdsættelse af cølibatet tilsigter »Katolsk Debat« i Århus nemlig med sit forslag om, at præsterne skal kunne vælge mellem ægteskab og cølibat, mod dets afskaffelse. Cølibat betyder netop de katolske verdensgejstliges pligt til at leve ugift. I enhver livsstand findes der altid enkelte mennesker, der ikke ønsker at gifte sig, og »Katolsk Debat« ønsker jo ikke at gå så vidt som protestanterne efter Reformationen, da det blev en faktisk pligt for alle evangeliske præster at gifte sig.

En helt anden sag er, at der i alle de i år foreliggende tilfælde slet ikke er tale om brud på cølibatet,

men derimod om brud på højtidelige ordensløfter. Hvis »Katolsk Debat« velmente forslag skulle have nogen mening i den aktuelle situation, burde det altså gå ud på ikke blot cølibatets, men også ordensstandens afskaffelse!

Lad os derfor tænke os lidt om, inden vi under indflydelse af denne løse agitation endnu engang begiver os ud i at kaste barnet ud med badevandet, som vi allerede så ofte har gjort i vor åndeligt efterhånden så dybt forarmede katolske kirke.

Både præstegeringen og ordenslivet vælges frivilligt af mennesker, Gud kalder dertil, og de ved på forhånd, at den ugifte stand er forbundet med et sådant kald. At gejstlige helst bør leve ugift er et standpunkt, de alvorligste og helligste kristne allerede i oldkirken nåede

frem til, og som siden har vist sig at være til den største velsignelse for kirken gennem alle tider. Dette skyldes ikke foragt for ægteskabet, tværtimod skyldes det højagtelse derfor, idet den åndelige erfaring belærte om, at et menneske i sit jordeliv normalt ikke kan være alt, hvad en ægte mand bør være for sin hustru og sine børn, samtidig med, at han udelte vier sit liv til tjenesten for Gud og sjælenes frelse. Dybere argumentation for jomfruelighedens åndelige værdier findes f.eks. hos kirkefædrene, men kan ikke gennemgås her.

Hvis man læser den rundskrivelse »Sacerdotalis coelibatus«, hvori pave Paul VI bekræftede kirkenes fastholden ved cølibatet (om ordensløfters forpligtende karakter har der aldrig været seriøs tvivl), ser man, at denne klassiske argumentation også i dag

har sin fulde gyldighed. Også i den lille danske diaspora-menighed, hvis eksistens i højeste grad skyldes selvopofrende cølibatære præster og trofaste ordensfolk, vil det have sin fulde gyldighed og værdi også i fremtiden.

At afskaffe cølibatet eller drage det i tvivl er derfor ingen løsning.

Som biskop Martensen var inde på i sin artikel (k.o. nr. 15), må vi tværtimod anse det for vor opgave at hjælpe præsterne med at holde og frugtbar gøre det ved et ægte katolsk menighedssamarbejde. For de fratrædte præster må vi bede, og vi må virke for, at de må få nåde og styrke til at finde vejen tilbage til det kald, Gud havde givet dem. Det vil tjene både dem og os bedst og være et vidnesbyrd om kirkens sande ånd. Som Paulus siger, er vi ikke kødets, men åndens skyldnere.

Jørgen Nybo Rasmussen

Ugifte præster har tid...

I bladets »Åbent brev til biskop Martensen« udtrykkes det klart, at teologer for katolsk debat i Århus er bekymrede for kirkenes fremtid, idet de mener, at det er på høje tid, at Rom reviderer sin stilling til cølibatet. Mon disse lærde mennesker har sat sig ind i almindelige menneskers opfattelse af præsten? Jeg har drøftet dette med et par konvertitter, der som jeg ikke længere følte os afvist af en præst, der ikke havde tid, sådan som før.

Som kvinde er det trygt at vide, at man under et skriftemål ikke behøver gøre sig tanker om, at

præsten skulle optage noget forkert og mene, at man var kommet af hensyn til præstens person. Man behøver heller ikke ængstes for hans eventuelle kones (venindes?) tanker i den forbindelse. Endelig er der den unge pige, der kan betragte præsten som en far, og som ved, at det er han.

At bodens sakramente er i en krisesituation i dag er i sig selv vanskeligt nok. Anser vi boden og de andre sakramenter som hellige tegn, bør vi også kunne modtage dem som sådanne.

Vibeke Håkonsson

Tak til Holsting

Tak til Stig Holsting for indlægget i nr. 15 af »katolsk orientering«. Det fremstiller, hvad mange gerne ville give udtryk for. Når »en kreds af kendte X-by katolikker« — for at citere dagspressen — udsteder åbne breve, bør det ikke forties, at særdeles mange ukendte katolikker er af en anden mening. Det er dem, der uden at deltage

i debatten, med sorg og harme, iagttager de destruktive kræfter, der bevidst eller ubevidst arbejder på at udhule kirken indefra.

Den trojanske hest er forlængst inden for byens porte, og den gamle krigslist har endnu engang bevist sin effektivitet.

Margaret Engberg Søborg

Lad os vise kristen næstekærlighed

I anledning af Stig Holstings brev »Til de fratrædte præster«, k.o. nr. 15, føler jeg trang til, om ikke at tage disse fratrædte præster i forsvar, så dog at komme med nogle kommentarer.

Stig Holsting skriver, at hvis disse præster blot søger bort fra deres gamle sogn, er problemet stort set deres eget! Dette synes jeg er en temmelig overlegen bemærkning. For det første kan det umuligt blot blive et personligt problem — det er et problem, der berører alle katolikker, så at sige i hele verden. For det andet er kongeriget Danmark så lille et land, at de præster vi har, stort set er kendt over alt, hvor de så end måtte ønske at bosætte sig — med mindre man da ligefrem vil tvangsforflytte dem til Grønland.

Endvidere er perioden lige efter præstens fratredelse (og sandsynligvis et langt stykke frem) uden tvivl en ualmindelig vanskelig tid, både for ham selv og for den han »mere eller mindre« er gift med. Bortset fra, at det, mig bekendt, ikke er så forfærdelig mange år siden at folk, der levede sammen og betragtede sig selv som ægtefolk også af kirken blev anset for sådanne, og en kirkelig vielse ikke var krævet.

Derfor må det være en pligt at forsøge at hjælpe ham/dem — ikke ved skulderklappende at sige »det skal du ikke tænke på gamle dreng, i disse frisingede tider...« — men så sandelig heller ikke ved at

gøre det endnu sværere ved at isolere vedkommende og stille sig totalt uforstående og afvisende overfor sammes problemproblemer.

Jeg forlanger ikke, at man uden videre skal acceptere at flere og flere præster træder ud for at gifte sig, men disse præster har ret til og krav på at blive respekteret, accepteret og betragtet som mennesker og ikke som spedalske.

Da man må gå ud fra, at en menighed kender deres præst — også mere privat, bliver denne hjælp på sin vis sværere og på sin vis lettere at give, når præsten bliver boende i sit sogn, men det må da være oplagt fortsat at »trække« på den fhv. præsts teologiske viden og praktiske erfaring i menighedsarbejdet — en indbydelse hertil er allerede en fremstrakt hånd.

Stig Holstings bemærkning om, at det for ham at se »mere eller mindre er en tilfældighed«, at disse »ikke tager skridtet helt ud af kirken«, forekommer mig meget hård og er, forhåbentligt uoverlagt og nedfældet i et øjebliks op-hidselse. Naturligvis er der tale om en svigten, men at ens tilhørsforhold til og følelser overfor Vorherre og hans kirke af den grund skulle være blevet så

valne, at det nærmest er »en tilfældighed«, at man fortsat er medlem af kirken, kan jeg ikke indse.

Det kunne blive en længere smøre, hvis jeg her kom ind på alle de andre problemer, der opstår ved en præsts fratredelse, men hvad jeg her vil sige er blot: prøv at hjælpe og forstå de fhv. præster. Hvis de bosætter sig i deres gamle sogne skulle menigheden dér på sin vis have endnu større forudsætning herfor.

Naturligvis er det svært pludselig at skulle betragte sin gamle præst som almindelig, dødeligt menighedsmedlem, men når man tænker på, at Vorherre tilgav tyve, mordere, toldere osv., vil jeg tro, at han også tilgiver en præst, der, efter lange og svære overvejelser, og utvivlsomt utallige timers bøn, gør det, som han mener er den eneste vej for ham.

Skulle vi ikke snarere prøve at efterleve dette, og dermed vise lidt kristen næstekærlighed, fremfor at fordømme — og måske oven i købet føle os berettigede hertil?

Susanne Vork Olsen

**HUSK
det røde
girokort
til bladet!**

Er kirken ikke for alle?

Til Stig Holsting.

Foranlediget af Deres artikel angående de fratrædte præster i k.o. nr. 15 tillader jeg mig at protestere mod følgende passus: »De fratrædte præster, som ugenert søger deres gamle sogne, skal vide, at de derved tramper på noget, som for mange er helligt«. Hvad tror De egentlig, der trampes mest på? De så-

kaldte retfærdige følelser eller de fratrædte præsters hjerter, når de føler, at de ikke er velsete i den kirke, som de er vante til at færdes i? Er kirken da ikke for alle, som søger derind? Lad os dog vise forståelse og næstekærlighed!

Guds kærlighed er større end vort hjerte!

Johanne Marie Wulff

Guds kærlighed

Til Stig Holsting.

Det var dog en meget uforstående og ukærlig måde at opfatte fratrædte præster på. Jeg tror, det har været svært for dem at svigte deres præsteløfte. De har sikkert tryglet Gud om hjælp, og da Gud er kærlighed, har han forstået dem og tilgivet dem, for kirken lærer os jo, at når vi af et ærligt hjerte beder Gud om tilgivelse, så bliver vor bøn hørt.

Når en fratrædt præst bliver boende i sit sogn, og stadig besøger sin kirke, er der da ingen grund til at bebrejde ham det. Derved viser han jo netop, at det er Guds kærlighed — og kærligheden til Gud — der er det afgørende. Uforstående mennesker har derfor ingen ret til at dømme, og præsten behøver ikke at gemme sig i et andet sogn.

Gerda Hansen

lydløse skuffer! hvor?
i Beckermann køkkener

Kvartlets detaljer! Alle skuffer og udtræk er med rigtige kuglelejer. Desuden over 100 finesser der letter det daglige arbejde i køkkenet.

Beckermann
køkkener til Europas husmødre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os!

Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98

Bevirker gratis farvebrochure

Århus-katolikernes åbne brev til biskoppen og biskop Martensens egen artikel om præsternes cølibatspligt samt Stig Holstings læserbrev i „katolsk orientering“ nr. 15 har vakt stor interesse og fremkaldt mange reaktioner.

Vi bringer gerne alle læser-indlæg, men henstiller, at man skriver så kort som muligt af hensyn til bladets begrænsede omfang.
red.

Vi skræmmer mange bort fra kirken

Jeg har i de senere år haft lejlighed til at følge, hvad der trossmæssigt er under udvikling uden for de kirkelige institutioner.

På baggrund heraf vil jeg tro, at det for mange nok kan være en acceptabel tanke med gifte præster, således som man har det i østkirkerne, eller efter biskoppens nævnte (viri probati) ordning. Men de fremsatte lægmandsønsker om at lade præster fortsætte i deres embeder, efter brudt eller ophævet cølibatlofte, vil ganske givet blive opfattet som tegn på, at denne form for sækularisering er ved at føre kirken bort fra den sande tro.

Kunne vi derimod leve op til den mere klassiske side af vor katolske tro, så den kristne kærlighed igen kunne blive levende og virksom, og så vi atter kunne se præster og ordensfolk, der virkelig efterlevede de evangeliske råd om kyskhed, lydighed og fattigdom på en håndgribelig måde, så tror jeg, vi ville få en stor tilgang blandt de søgende udenfor de etablerede kirkesamfund. Men med de problemer som vi fortsat skaber, for os selv og andre, vil vi uvilkarligt skræmme mange ærlige mennesker bort fra Guds kirke.

Joost Dahlerup

Problemet med de fratrådte præster

I almindelighed bliver præstemangelen og problemet med de fratrådte præster betragtet som et spørgsmål om cølibat eller ikke. I »katolsk orientering« nr. 15 af 4. oktober 1978 skrives der meget netop om dette. At ønsket om giftermål er en meget hyppig årsag til, at en præst ønsker at opgive sit embede, er uomtvisteligt, men det er et stort spørgsmål, om der bag mange af disse fratrædelser ikke først og fremmest ligger et uløst menneskeligt og kristeligt problem, en samvittighedskonflikt, der må ses

som den egentlige årsag til at vedkommende ikke kan bære at leve alene og søger forståelig hjælp og trøst hos et andet menneske.

Den katolske menighed i Danmark og biskoppen gør sig det for let, hvis alt skydes ind under spørgsmålet om, hvorvidt præster i den katolske kirke kan være gifte eller ej.

Biskop Martensen kommer i indledningen af sin artikel »Præsternes cølibat og vort katolske fællesskab« i »katolsk orientering« lidt ind på, at også andre forhold har været medvirkende til, at præster har ønsket at ophøre med præstegerningen, og han slutter med at sige at »en mere gennemgående forandring af vort fællesskab i det hele taget er nødvendig«. Dette er så sandt, men hvordan skal dette ske? Vil en evt. ændring af cølibatslovgivningen medføre en sådan forandring? Næppe!

Det er imidlertid rigtigt, at der fortsat fratræder præster, uden at giftermålsproblematikken overhovedet er inde i billedet. (Forkortet af red.)

John Birger Sørensen

Tramper på noget helligt

Stig Holsting skal vide, at han med offentliggørelsen af sine bemærkninger om og til fratrådte præster ugenert tramper på noget, som måske er lige så helligt som præstedømmet: menneskelighed, barmhjertighed, forståelse, diskretion og taktfølelse.

K.N. Kristensen

Et spørgsmål der er lige så gammelt som kristendommen i Norden

Ved læsning af biskoppens artikel om præsternes cølibat og det åbne brev fra Katolsk Debat i »katolsk orientering« nr. 15 får man denne fornemmelse af »déjà vu«, som de fleste sikkert kender: det her minder om eet eller andet, man har set eller oplevet før. Kigger man så lidt i historiebøgerne (specielt Palle Lauring: Valdemars sønner og unionen) får man denne følelse bekræftet: spørgsmålet er næsten lige så gammelt som kristendommen selv i Norden.

Absalon og Valdemar Sejrs

Absalon forsøgte som een af de første at indføre cølibatet, men uden større held. På Valdemar Sejrs tid blev spørgsmålet taget op igen, men resultatet bliver ikke meget bedre, — cølibatet slår nemlig aldrig rigtig igennem i Norden. Folk heroppe er gennemgående af en anden støbning end sydpå: vi er mere nøgterne, begejstres ikke så let og er derfor heller ikke i samme grad som sydpå indstillede på at leve i total selvfornægtelse, ligesom vores klima heller ikke opfordrer til den helt store askese. De danske præster på Valdemar Sejrs tid holder derfor et møde om sagen, hvorefter de meddeler paven, at de ikke kan godkende forbudet mod gifte præster: det forekommer dem urimeligt. I Rom tager man dette meget unådigt op og betragter det som et bevis på primitivitet og manglende lydighed, hvad det imidlertid er: de danske præster har kun handlet efter dansk sædvanne. — de har drøftet pavens forbud, ligesom tingbønderne drøftede kongens lovforslag på

tinge; godkendes forslaget ikke dér, er det ikke lov. Der ligger her en så dybtgående forskel mellem syd og nord i tankegang og mentalitet, at det må ende med et brud, og det gjorde det som bekendt også i 1536.

Historien gentager sig

Ser vi på det aktuelle eksempel, er parallellen helt tydelig: i det åbne brev opfordres Rom til at revidere sit syn på cølibatet, — det forekommer os stadig urimeligt. Også i biskoppens indlæg er der en smuk overensstemmelse med historien: han omtaler her, hvordan den norske biskop Gran på bispesynoden i Rom i 1971 som repræsentant for de nordiske biskopper havde udtalt: »Efter at have drøftet cølibatet med vore præster, er vor bispekonference af den opfattelse o.s.v.«, ligesom bispekonferencen havde spurgt, om »det ikke ville være bedre at lade kandidaterne til præsteembedet frit vælge ægteskab eller afstå fra det«. Ved den danske synode på Nyborg strand i 1969 var det også ved »vejledende afstemninger blevet klart, at et meget stort flertal af synodedeltagerne regnede en ændring af kirkens cølibatslovgivning for ønskelig«.

De nordiske biskopper har altså »drøftet cølibatet med vore præster«, de finder det bedst »at lade kandidaterne vælge frit mellem ægteskab og cølibat«, og den danske synode i 1969 holdt »vejledende afstemninger«. Der blev ganske vist også holdt en afstemning ved synoden i Rom, hvor der viste sig et klart flertal for at bevare cølibatet, men det var vel

at mærke ikke en afstemning efter demokratisk opfattelse: de mennesker, for hvem sagen må være et personligt anliggende, nemlig præsterne, havde ikke mulighed for at deltage i afstemningen. (Det drejede sig jo ikke om biskoppernes cølibat, — det har aldrig været anfægtet på samme måde som præsternes).

Det må vist anses for overordentlig tvivlsomt, om de 169 biskopper, der stemte ja, har drøftet cølibatet med deres præster som deres nordiske kolleger, der selvsagt har været blandt de 22 nej-stemmere.

Nordisk og romersk tankegang

Vi står altså igen over for den samme divergens i tankegang og mentalitet: den nordiske, hvor man drøfter tingene i fællesskab og når frem til en demokratisk afgørelse (der er jo ikke tale om nogen tros sandhed), og den romerske, hvor man dikterer folk, hvordan de skal indrette deres tilværelse. De fleste katolikker i Norden føler da også kirkens holdning i ægteskabelige spørgsmål (prevention og skilsmisse) lige så urimelig, som når det gælder præsternes cølibat.

Denne forskel er bl.a. også historisk betinget: da kirken blev statsreligion under Konstantin d. Store, overtog den hele den romerske stats magtapparat og stærkt centraliserede styrelse, og da kristendommen nåede til de nordiske lande, var denne romerske iklædning blevet så uløseligt forbundet med kirkens væsen, at den aldrig rigtig blev eet med nordisk tankegang. Derfor fik også reformationen et så let forløb heroppe, — vi havde ingen

religionskrige (det kan man vist næppe kalde Grevens fejde, selvom man, som det er set både før og siden, brugte religiøse motiver til at retfærdiggøre de egentlige hensigter), og de fleste præster og ordensfolk fik da også lov at blive i deres stilling, til de døde, hvis de ikke — som de fleste — gik over til den lutherske lære. En meget væsentlig årsag til, at så mange gjorde det, er utvivlsomt Luthers ophævelse af cølibatet. Reformationen har virket som en befrielse: ganske vist var den udgave af kristendommen, som reformatorerne kom med, tysk og ikke nordisk, men den føltes dog som mere forenelig med nordisk mentalitet end den latinske udgave.

Ikke dogmerne, men magtapparatet

Også i dag føles denne forskel i menneskesyn og livsindstilling som den væsentligste indvending, der kan rejses mod den katolske kirke — selv for en konvertit, der har været katolik i 20 år. Det er ikke dogmerne, man ikke kan acceptere (selvom der nok er et par stykker, der har lidt svært ved at glide ned), men administrationen, det romerske magtapparat, der føles som et snærende bånd. Det er vel også en af grundene til, at den katolske kirke står stærkest i de lande, hvor demokrati og social retfærdighed mildt sagt ikke er særlig iøjnefaldende.

Det er muligt, at »alle veje fører til Rom«, men afstanden dertil fra Danmark føles desværre lige så lang som på Valdemarernes tid.

Elisabeth Schacht

Cølibats-diskussionen er ikke noget isoleret dansk fænomen. Den føres livligt f. eks. også i Tyskland. Fra debat-bladet „Kirche und Zölibat“, udgivet af en arbejdsgruppe i Tübingen, har vi lånt nedenstående tegninger af Nebelspalter:

Altså, når De spørger mig - som medlem af menighedsrådet.....

— og som kristen, så har jeg den opfattelse.....

— at vi ikke skal være bange for fornyelser.....

— ellers kan det en skønne dag blive for sent!

Verdensreligionerne og freden

Møde i Rom med 40 europæiske lande

Rom (KIPA) — Den europæiske komite for religionernes verdenskonference for Fred har for nyligt holdt møde i Rom. Der deltog 51 repræsentanter fra forskellige religioner i over 40 europæiske lande — også østbloklande.

Fra mødet sendtes der en opfordring til regeringen i Vietnam om at frigive alle, der sidder fængslet af politiske eller religiøse grunde. Der blev også sendt et telegram til USA's præsident Jimmy Carter, til den israelske ministerpræsident Menachem Begin og den ægyptiske statschef Anwar el Sadat. I telegrammet takkede komiteen dem for deres indsats for freden i Mellemøsten.

De tre statsmænd havde ved begyndelsen af deres møde i september i Camp David sendt telegrammer til Verdenskonferencens forskellige komiteer og bedt om deres forbøn for et godt resultat af forhandlingerne i Camp David.

Verdenskonferencens europæiske komité arbejdede under mødet i Rom med forberedelser til konferencens tredje plenarfor-samling sommeren 1979 i Princeton i USA. Temaet er »religionernes indsats for et nyt verdensfællesskab«. Mødedeltagerne vil foreslå, at der oprettes et »sikkerhedsråd bestående af de forskellige religioners ledere«, som i krise- og konflikttider kan give »udtryk for menneskers reli-

giøse samvittighed« og rette manende ord til de stridende parter.

Afdøde pave Johannes Paul I rettede en varm tak til mødets deltagere, blandt hvilke der også var ortodokse, hinduer, buddhister og jøder, og sagde blandt andet: »Jeg påskønner særligt, at De bygger Deres indsats for freden i verden på bøn, opdragelse til fred, meditation, på grundprincipperne for kærlighed blandt mennesker. Hvis der virkelig skal blive fred, må den udspringe af menneskers længsel derefter.

Ønsket om fred udspringer af et religiøst syn på menneskelivet«.

Nyt om kirkeligt samarbejde

Russisk som gudstjenestesprog

Moskva (KNA) — Spørgsmålet om at erstatte kirkeslavisk med russisk i den russiske ortodokse kirkes gudstjenester tages stadig op af teologer. Det er især kredse i Leningrad omkring metropolit Nikodim, der går ind for, at skriftlæsningerne ved gudstjenesten bør være umiddelbart forståelige for deltagerne.

I Øst-Berlin udgiver Moskvpatriarkens mellemeuropæiske exarkat tidsskriftet »Stimme der

Orthodoxie«. Heri har for nylig leningrader ærkepræsten Vasilij Stojkov skrevet en artikel om »Forkyndelsen af Guds rige i den russisk ortodokse kirke«. Han skriver blandt andet: »I vor tid er indførelsen af læsninger på russisk et vigtigt praktisk problem for gudstjenesten. Spørgsmålet er ikke kun af liturgisk betydning. Kirkeslavisk forstås ikke af alle. Men det, at alle forstår, hvad der sker i kirken, er vigtigt, for at guds-

tjenesten kan opbygge og åndeligt påvirke den bedende menighed. Som det er nu, må prædikanten begynde sin prædiken med at genfortælle de lige læste tekster på russisk, og det ville jo være overflødigt, hvis de blev læst på et sprog, som alle kunne forstå«.

Nyt om katolske tidsskrifter

L.O. Dorn fortsætter serien »Fokus på forandring« — denne gang om »Kirkens moralære«. Fordi kirken er Guds folk på pilgrimsfærd gennem tiden, kommer den hele tiden ud for nye situationer, som den må lære at tilpasse sig uden at komme på afveje og uden at tabe sit mål af syne. Kirkens moralære kan derfor aldrig være statisk, for kirken er Kristi legeme, en levende organisme og ikke et dybfrosset lig.

Johs. Simons fortsætter »Studier i Matthæus-Evangeliet«. Han sammenligner denne gang bjergprædikenen hos Matthæus med »sletteprædikenen« hos Lukas. En sådan sammenligning viser bl.a., at under Helligåndens vejledning er under Det nye Testaments tilblivelse, flere tolkninger blevet knæsat.

»Kirken og de homofile« er p. Kaare Osorios anmeldelse af John J. McNeill's »Kirken og den homoseksuelle«, som p. Osorio mener bør læses af alle, der har kontakt med homofile og i og for sig af alle, som interesserer sig for etiske spørgsmål i forbindelse med den menneskelige seksualitet.

Efter at p. Ellert Dahl OP i to artikler har behandlet »Messen som måltid«, skriver p. A. Raulin OP om »Messen som offerhandling«. Er messen en

offerhandling? Et sådant spørgsmål var helt ukendt for Jesus og apostlene — men vi konstaterer en nær sammenhæng mellem nadveren og en handling, vi bedst kan betegne som en offerhandling.

L.A.D. anmelder Elsebet Kielers »Bodens Sakramente«. En værdifuld lille bog, som alle bør læse. Den bør ejes af enhver, der virkelig ønsker at finde den fred, »som verden ikke giver«, den frigørelse, som kun opnås i forsoning med Gud i Kristus.

Magasin udkommer 6 gange årligt: årsabonnement 32 kr., løssalg 6 kr. Bestilles: Skt. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

A V E M A R I A

Ave Maria 27. årg. nr. 6. Af Montforts: »Brev til Korsets Venner« bringes der atter et stykke. »En bemærkelsesværdig 100-årsdag« fortæller om den første skandinaviske valfart til Vor Frue af Lourdes, 20. oktober 1878, hvor seks protestantiske søstre takkede for deres konversion.

I artiklen »Det ringer til Angelus« rejses problemet om, hvordan der egentlig skal ringes. Sct. Ansgars menighed takker, fordi Ave Marias læsere har købt så mange Mariabilleder, som menigheden har ladet fremstille. I anledning af, at det i februar i år var 100 år siden, at pave Pius IX døde, bringes en

artikel om ham og hans pontificat. Til slut skrives der om »Vandet — naturlig og overnaturlig livskilde«.

Ave Maria 28. årgang nr. 1.

De første sider er viet pave Johannes Paul I. Foruden meddelelsen om hans død bringes hans tre første taler som pave. Derefter følger endnu et afsnit af Montforts »Brev til Korsets Venner«. Det meddeles denne gang, at man ved at indsende 10 kr. på giro 4 28 89 kan få hele brevet (ca. 40 sider) tilsendt til fasttiden.

P. Mesters skriver om »Det ringer til Angelus«, og en præst, der i en menneskealder har arbejdet som læge og præst i Zaire, skriver om »Når aftenklokkerne ringer«.

I forbindelse med artiklen »Uplettet undfanget« bringes Bernhard af Clairveaux's forklaring på, hvorfor Maria måtte være uplettet undfanget. Den sidste artikel i bladet er kardinal Franz König af Wiens »Hvad er en præst?«

P. Mesters efterlyser overskydende eksemplarer af R. Follecreau's »Bogen om kærlighed«. De bedes sendt til P. Mesters, da der er mange, der forgæves henvender sig til ham om bogen.

Ave Maria udkommer 6 gange årligt. 30 kr. pr. årgang. Bestilles hos: Vor Frue Sekretariat, Rønnesvej 21, 4400 Kalundborg.

Europæisk Selskab for økumenisk forskning

Ifølge Kristeligt Dagblad er der for nyligt i Driebergen i Holland blevet stiftet det nye »Europæiske Selskab for Økumenisk Forskning«. Lars Thunberg, direktør for Nordisk Økumenisk Institut i Sigtuna og docent ved Århus Universitet, er dets næstformand.

Mange økumeniske institutter og enkeltpersoner, der driver økumenisk forskning, lever alt for isoleret. Det er for at skabe bedre kontakt dem imellem, at det nye selskab er blevet til. Gennem en bulletin, der skal udsendes regelmæssigt, vil det give oplysninger om, hvad andre institutter og forskere beskæftiger sig med.

Det Europæiske Selskab for Økumenisk Forskning håber på at nå op på et par hundrede medlemmer fra hele Europa, både enkeltpersoner, økumeniske institutter og lærestole ved

universiteter. Især håber man på at få bedre kontakt med de østeuropæiske kirker. Man påtænker at afholde store konferencer hvert fjerde eller femte år og få en af de fremtidige konferencer placeret i et af de græsk-ortodokse lande, måske Rumænien.

Den første konference vil man rimeligvis holde i Salamanka i Spanien for derefter at få draget det derværende økumeniske institut, der befinder sig i en ret isoleret situation i det overvejende katolske Spanien, med ind i det europæiske samarbejde.

Ikke alle kirker har en trosbekendelse

I bladet »Økumenisk Nyt« fortælleres det, at en af de tanker, der kom frem på det møde, som Kirkernes Verdensråds kommission for tro og kirkeforfatning (Faith and Order) holdt i august i år, var, om der er mulighed for at få en fælles trosbekendelse for alle kirker. Det er også klart, at en godkendelse fra Kirkernes Verdensråd ikke giver en sådan trosbekendelse nogen kirkeretslig status.

der slet ikke har nogen trosbekendelse.

Man er enige om, at det er en forudsætning for en ny trosbekendelse, at den ikke må røkke ved nogle af de oldkirkelige bekendelser, som danner grundlag for mange af de store kirker. Det er også klart, at en godkendelse fra Kirkernes Verdensråd ikke giver en sådan trosbekendelse nogen kirkeretslig status.

Økumenisk forbønskalender

(KNA) — For nyligt har generalsekretær Philip Potter fra Kirkernes Verdensråd meddelt medlemskirkerne, at den økumeniske forbønskalender, som der har været arbejdet på i to år, nu er gået i trykken. Da de europæiske kirkers Konference (KEK) og De europæiske bispekonferencers Råd (CCEE) i april i år var samlet til et fælles møde i Chantilly i Frankrig, gav de kalenderen deres anbefaling og sagde, at de ville arbejde for dens udbredelse og benytte den.

Den engelske og franske udgave kan foreligge inden årets udgang. Den tyske udgave vil først komme et stykke ind i 1979, fordi De kristne Kirkers Arbejdsfællesskab i Vesttyskland og Vest Berlin har besluttet at udarbejde en udgave, der også egner sig til gudstjenestebug.

Bønner til personlig eller fælles brug

Kalenderen, der bliver på cirka 230 sider, består af 52 uge-enheder og indeholder desuden enkelte

bønner til personlig eller fælles brug. I 48 af de 52 uge-enheder vil de kristne kirker i en bestemt geografisk region blive præsenterede. Den første uge begynder med Jerusalem og de omliggende mellemøstlige lande. Herefter kommer landene i Afrika, så Europa, derpå Asien, Australien og Oceanien. Afslutningen dannes af Syd-, Mellem- og Nordamerika.

Hver uge har fire sider. Første side giver oplysninger om kirkenes situation og historie i det på-

gældende geografiske områder, næste side indeholder en liste over alle kirker i regionen. På tredje side nævnes de anliggender, der egner sig for takke- og forbønner og desuden mindst en bøn, der er typisk for regionen, men som dog også kan bruges i andre kirker og kulturkredse. Den fjerde side er fri til personlige notater, når man får nye oplysninger om regionen. Meget kan jo ændres i årets løb.

Hensigten med kalenderen er at gøre det muligt for kirker, menigheder og enkelte kristne i hele verden regelmæssigt at blive informeret om og bede for hinanden.

Fire af uge-enhederne beskæftiger sig i stedet for med bestemte geografiske områder med særlige temaer: forbønner for andre menigheder i nabolaget, forbønner for mennesker af en anden tro eller for dem, der ingen tro har, forbøn for de fattige og de

nødlidende og endeligt er den sidste uge bestemt til takke- og lovprisningsbønner.

Det er ofte blevet sagt, at man skal have avisen liggende ved siden af bønnebogen. Denne kalender er på en måde samtidigt bønnebog og avis. Med sine informationer på første side og en tom fjerde side, som man selv skal udfylde efterhånden, får den brugeren til at læse sin avis med et blik for andre ver-

densdeles kristnes og kirkers anliggender, sorg, frygt og glæde.

Kalenderen, der også tager kirkernes historiske baggrund med, skulle kunne hjælpe én til at vide mere om de kristne kirker i hele verden og til at takke og bede med og for dem. Måske vil den i tidens løb kunne indtage sin plads ved siden af Bibelen, Løsenbogen, breviaret, rosenkransen eller missionskalenderen.

Økumenisk bibliografi

Det økumeniske Fællesråd er nu ved at udgive »Dansk økumenisk bibliografi 1910 - 74«, meddeles det i bladet »Økumenisk Nyt«. Det er fhv. undervisningsinspektør Johs. Nielsen, der har taget initiativet til dette store arbejde. I bibliografien er der medtaget 2983 titler på bøger og artikler i tidsskrifter og blade. 1000 andre titler,

der ikke er medtaget i bogen, fordi man finder dem mindre væsentlige, findes i et kartotek på Det økumeniske Fællesråds sekretariat, hvor specielt interesserede kan se dem.

Bogen er kun trykt i 500 eksemplarer, så p. Johs. Langhoff anbefaler alle, der har økumenisk interesse at skynde sig med at anskaffe sig den.

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås i november 1978

Fredag den 3. til søndag den 5.11.
Kursus i Kristen Meditation
v/Grethe Livbjerg
Tilmeldelse: tlf. (01) 65 53 33

Fredag den 10. til søndag den 12.11.
Danmarks katolske Kvindeforbund afholder retræte.

Mandag den 13. til lørdag den 25.11.
DANIDA afholder kursus for U-landsfrivillige.

Torsdag den 23.11.
En-dagsmøde for katolske skoleledere og sognepræster for stor-København.

Julebasar i Randers

Jesu Hjerter Kirke's menighed og Skt. Mikael Skole

holder julebasar i den nye skole på Kasernevej (bag kirken) lørdag den 18. november kl. 10 til 16 og søndag den 19. fra kl. 11 til 16.

Smukke håndarbejder og brugsting i salgsboder, planter & vinterbuketter, fiskedam. — Tombola og lotterier, biograf for børnene. — Restaurant med kaffe, te, kager og sodavand.

Menigheden, børnene og forældrene samt alle venner af vort arbejde — tilligemed gæster fra andre menigheder er hjerteligt velkomne: Både i kirken, på basaren og til at se vor moderne og smukke skole.

Jesu Hjerter Kirke fejrer den 30. marts 1979 sit 100-års jubilæum.

Velkommen i Gudenåbyen!

Åbent-hus-aften

Menighedsrådet ved Skt. Mariæ kirke, Frederiksberg, indbyder til en aften med

Jesu Små Søstre
onsdag den 15. november i menighedssalen, Jens Jessensvej 5.

Der indledes med en messe i kirken kl. 19.30 (for dem, der kan nå det). Derefter samvær med søstre, som bl.a. vil vise nogle dejlige lysbilleder fra deres ordensstifter, Charles de Foucaulds liv blandt ørkenboere i Sahara.

Alle er velkomne!
Menighedsrådet

Gud kan bruge vor svaghed

Du er velkommen til vore møder hver mandag og torsdag kl. 20. Vi taler om »at være små« i forhold til hinanden og i forhold til Gud.

Marias efterfølgere af korset
Vesterbrogade 28, 3. sal
1620 Kbh. V. Tlf. 21 31 21

DKKF Lørdagsklubben

Læge, dr. med. Ruth Plum: Kan vi gøre livet og døden lettere for hinanden?

Lørdag d. 25. november 1978 kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke, Menighedssalen, Stenosgade 4A, København V.

Kaffe/te m.v. kr. 8,-. Alle er velkomne.
Tilmelding: Gerda Henrichsen, Hildursgade 8, 2100 Kbh. Ø. Tlf. (01) 20 27 94.

Obs! Adventsmøde: Den 16. december, samme tid og sted, cand. mag. Jørgen Nybo Rasmussen taler om Knud Lavard.

Margot Petersen

Stillinger tilbydes

Det kristne arbejdsfællesskab

søger **forretningsfører** el. lign. til administration og planlægning af et produktionsfællesskab som kan danne et beskyttet miljø for mennesker fra de lavproduktive grupper i samfundet. Der kan ikke tilbydes noget honorar ved starten. Men hvis en tilstrækkelig fonds- eller statsstøtte kan opnås, vil stillingen kunne lønnes efter de gældende regler.

Henvendelse:
D.K.A.s sekretariat
Slettevej 16, 2860 Søborg
Tlf. (01) 69 27 57

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69 A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Legater

Dr. Alios og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der pr. 15. 12. d. blive uddelt nogle portioner à 500.00 kr. Portionerne tildeles til unge studerende, fortrinvis teologer. Ansøgninger bedes inden 30. 11. 1978 fremsendt til landsrätssagfører Poul Høyer, Rosenvængets Hovedvej 6, 2100 København Ø.

Annoncer

Tekstsideannoncer, pr. mm kr. 3.00
Rubrikannoncer, pr. mm..... kr. 2.00

Salg og service

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44

Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.
Søn- og helligdage: 86 60 56

Bedemand Hardy Nielsen

Kommer overalt.
Aftaler gerne i hjemmet.
Tlf. 01 - 55 55 55
Amagerbrogade 155
(lige overfor Sct. Annæ kirke)

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17 - 19
onsdag og fredag kl. 10 - 14
Tlf. 01 226422. Postgiro 70 779 63.

3 aktuelle bøger

H. Holzapfel: Fødsdage i Polen. Kr. 17,25.
I disse levende skildringer af polsk kirkelig møder De bl.a. kardinal Wojtyla af Krakow — vor nye pave Johannes Paul II.

A. Grabner-Haider: Fratrådt præst taler ud. Kr. 18,80.
Spørgsmålet om cølibat og ugifte præster har fået ny aktualitet. Denne bog søger at øge forståelsen for præsternes problemer.

R. Voillaume: - ligesom Jesus i Nazareth. Kr. 20,75.
Jesu Små Søstre har netop fejret 25 års jubilæum i Danmark. Læs om ånden og livet i deres orden.

Katolsk Forlag
Griffenfeldsgade 44
2200 Kbh. N
Tlf. (01) 35 30 85

»Ånd og Liv«

Har De savnet »Ånd og Liv«, serien, der standsede for 8 år siden? Eller kendor De slet ikke denne serie? Nu er i hvert fald første hefte i den nye serie »Ånd og Liv« udkommet:

»Den levende tradition«
Hefte indeholder tekster, der alle er af afdøde P. Heinrich Roos S.J.
De følgende hefter i serien bliver:
»Bøn i familien«
»I tog imod mig...«
»Hvem er jeg«

De vil udkomme inden for 1 år.
Prisen for et årsabonnement er 35 kr. + porto. I løssalg 11,80 kr. pr. hefte.
Serien redigeres af P.P. Grégoire OP, P.F. van Haaren OCSO, Sr. Hildegard OSB og Hanne & Carly Majholm.

Abonnement tegnes hos
Niels Steensens Forlag,
Vesterbrogade 28, 2 1620 Kbh. V.
Tlf.: (01) 24 48 08, hverd. 9-16.

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31:

Lys - Kraft - Varme

Køb og salg

Huse og ejerlejligheder
Thrane's Ejendomskontor
Tlf. (01) 10 39 70

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE • INGENIØRER
ENTREPRENØRER • TLF. 01 - 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN
TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

Murermester- og entreprenørfirmaet

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tømremester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23, Ålborg
Telefon (08) 16 26 00

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerriltsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Når paven dør standses meget

Rom (KIPA og NC) — Når en pave dør, brydes hans ring og hans segl, det, han har underskrevet, men som endnu ikke er trådt i kraft, sættes i bero, indtil den nye pave har taget beslutning i sagen.

Puebla-mødet udsat to gange

Pave Paul VI havde godkendt, at de latinamerikanske bispekonferencer skulle afholde et fælles møde i Puebla i Mexico i oktober. Da han døde, gjaldt hans godkendelse ikke mere. En af pave Johannes Paul I's første embedshandlinger, efter at han 26. august var blevet valgt til pave, var derfor at give sin tilladelse til det planlagte møde. Hans død 28. september satte imidlertid igen en stopper for mødet, og da konklavet, der skulle vælge hans efterfølger, først trådte sammen 15. oktober, og mødet i Puebla var planlagt til at begynde 12. oktober, måtte det udskydes på ubestemt tid.

Den teknologiske uddannelse

På lignende måde er det gået med dokumentet »Sapientia Christiana« (»Kristen Visdom«). Dette dokument handler om en reform af den teologiske uddannelse ved katolske universiteter og præsteskoler.

Det andet Vatikankoncil ønskede en revision af den konstitution om den teologiske uddannelse, som pave Pius XI havde udsendt i 1931. Revisionen blev foretaget allerede i 1967 under hensyntagen til de nye landvindinger inden for teologi, filosofi, canonisk ret og socialvidenskaberne.

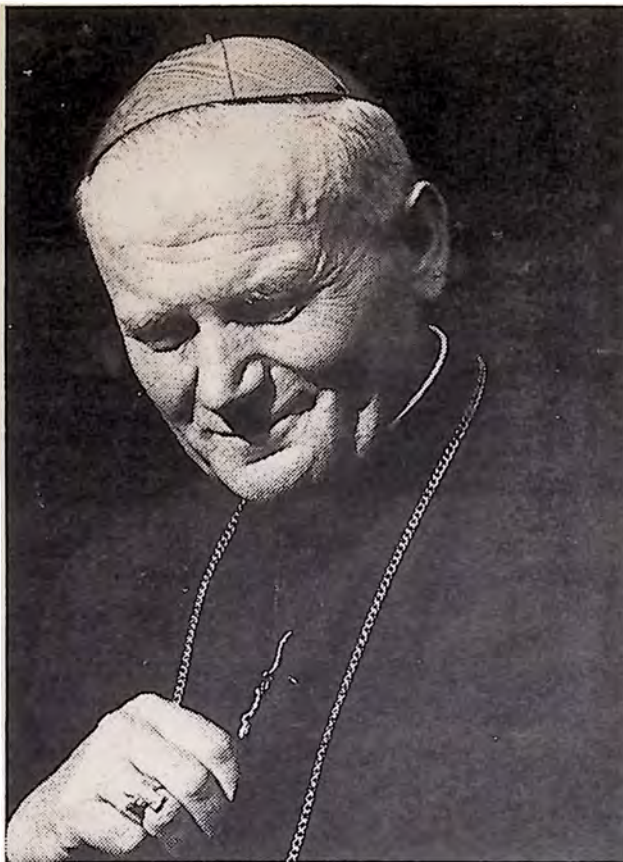
Et dokument med foreløbige retningslinier blev som eksperiment forsøgsvis godkendt af Kongregationen for den katolske Uddannelse. På baggrund af dette eksperiment godkendte kongregationen i

1976 dokumentet, og 25. juli i år blev det underskrevet af pave Paul VI med henblik på at blive offentliggjort 15. august. Pavens død 6. august forhindrede dette.

Efter hvad kardinal Gabriel Marie Garonne, kongregationens præfekt, har oplyst i Vatikanets radio, havde han 15. september en samtale med pave Johannes Paul I, der ønskede en mindre ændring indføjet, men ellers var tilfreds med dokumentet. Man påtænkte at offentliggøre det 8. december. Nu venter det på pave Johannes Paul II's beslutning.

Moderne kristologi og ungdoms-problemer

Også den internationale teologiske kommission, der skulle begynde sit årlige møde 2. oktober måtte aflyse mødet, der skulle have beskæftiget sig med moderne kristologiske problemer. Ligeledes måtte Sekretariatet for de europæiske bispekonferencers Råd (CCEE) meddele, at de europæiske biskoppers møde, der skulle have fundet sted i Rom 7.-21. oktober for at drøfte »ungdom og tro«, var udskudt på ubestemt tid.

Kardinal Karol Wojtyła fotograferet af Kjeld Jensen.

Danske katolikkere møde med den ny pave

I juni 1978 var kardinal Karol Wojtyła deltager og indledende taler ved det Internationale Familieinstituts kongres i Milano. Emnet var »Kærlighed, frugtbarhed og ansvarlighed — 10 år efter Humanæ Vitæ«.

I sin tale til kongressen understregede Kardinalen ansvaret i enhver form for sand kærlighed. Kærlighed til kirken indebærer ansvar for dens stadige vækst. Forældres kærlighed til deres børn indebærer respekt for deres individualitet og ansvar for deres vækst. Kærlighed i ægteskabet betyder gensidig respekt og ansvarsfølelse. Vi

havde i en pause lejlighed til at tale med Kardinalen. Som eneste danske deltager vakte vi hans interesse, og vi fortalte lidt om vore private og lokale katolske forhold. Kardinalen røbede godt kendskab til og stor interesse for de mange polske statsborgere, der i dette århundrede er emigreret til Danmark. Vort personlige indtryk af mødet med vor nuværende Pave var, at vi havde truffet en stærk personlighed, et menneske præget af stor kærlighed, med megen viden og en udstrakt horisont.

Ellen og Kjeld Jensen

Efter sit kun 33 dage lange pontifikat døde pave Johannes Paul I den 28. september 1978 omkring kl. 23. Den døde pave er her fotograferet på åben bære i det apostoliske palæ i Vatikanet. Foto: KNA

Dansk deltagelse i 4. justitia et pax-konference

Madrid (KIPA) — Den europæiske konference for »Retfærdighed og Fred« har holdt sit fjerde møde, denne gang i Majadahonda ved Madrid.

Konferencens deltagere beskæftigede sig med de sociale aspekter i menneskerettighederne og i folkeretten, med spørgsmål om »kerneenergi og arbejdsløshed i sammenhæng med borgernes frihed« og med problemer i den europæiske udviklingspolitik.

Den pavelige kommission for »Retfærdighed og Fred« blev oprettet af pave Paul VI 6. januar 1967 som et eksperiment, men da dette havde varet i ti år, gjorde paven ved et motu proprio af 10 december 1976 kommissionen til en permanent pavelig kommission, hvis præsident er kardinal Bernardin Gantin.

Kommissionen for »Retfærdighed og Fred« har afholdt tre tidligere europæiske konferencer, i 1971 i Aachen, 1972 i Ostende og i 1975 i London.

I konferencen i år deltog også fire danske katolikere: p. Leslie Dorn SJ, John-Erik Stig Hansen, p. Christian Lerch SJ og Claus Munk Plum. De tre sidstnævnte er medlemmer af den danske kommission for »Retfærdighed og Fred« hvis vedtægter blev godkendt af biskop Martensen 21. september.

Den danske kommission »Justitia et Pax« — »Fred og Retfærdighed« har 7 medlemmer: John-Erik Stig Hansen, p. Christian Lerch SJ, Erik Messerschmidt, Claus Munk Plum, Peter Reiter, Marcel Spielmann og Birgit Wohlert.

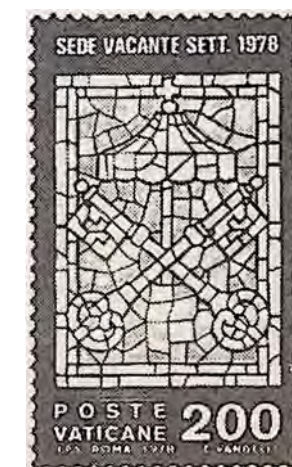
Ingen mønter eller frimærker med pave Johannes Paul I

(KNA) — Fordi pave Johannes Paul I kun nåede at være pave i så kort tid — 33 dage — kommer der hverken frimærker eller mønter fra Vatikanstaten med hans billede. I St. Pauls Kirken uden for Muren bliver der dog indføjet en mosaikmedaillon med hans portræt i rækken af paveportrætter.

Det menes dog i kredse i Vatikanet, at man måske vil fremstille et frimærke til minde om pave Johannes Paul I's korte pontifikat. — Salget af frimærker, mønter og medaljer er stadig en af Vatikanets store indtægtskilder, og udgifterne ved to pavebegravelser og to konklaver så kort tid efter hinanden har naturligvis belastet budgettet hårdt.

Imidlertid udsteder Vatikanet også frimærker i »sede vacante« perioden mellem to pavers pontifikat.

For anden gang i løbet af et år bliver der altså ud-

Sede Vacante-serien omfatter 3 mærker med ens motiv, 120, 200 og 250 lire.

stedt sådanne frimærker, der nok vil få speciel samlerinteresse. Vatikanet regnede med at sælge 1,3 millioner af dem i perioden 12.-18. oktober.

Næste nummer udsendes den 22. november

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Pastoralrådsmødet side 3-5

Børnesiden HEJ! side 6

Orientering fra sognene side 7-12

Om pave Johannes Paul II side 13

Biskop Martensen i Sorø til økumenisk Absalon-fest

Læste evangeliet, prædikede og gav velsignelsen, mens biskop Kvist forrettede altertjenesten

Da pastoralrådet samledes søndag 29. oktober savnede man biskoppen. Det skyldtes, at biskoppen var taget til Sorø, hvor han var indbudt til at prædike ved den officielle fest i anledning af biskop Absalons 850-års fødselsdag.

Gudstjenesten blev — i følge Sjællands Tidende — holdt af den protestantiske biskop Kvist af Roskilde

og den katolske biskop Hans Martensen af København. Sorøs kirkekor var udvidet med stemmer fra Chorus Soranus og sang gregorianske hymner.

Biskop Martensen prædikede over »Guds ord, der forbliver evigt«. Biskoppen sagde, at indbydelsen til at prædike ved denne lejlighed var et af de tusinde tegn på, at de sår

af fjendskab og bitterhed, der har præget forholdet mellem katolikker og lutheranere gennem mange hundrede år er ved at være helbredt i dag. Biskop Martensen kom også ind på den betydning Absalon havde haft for ham selv fra ungdommen af. Absalon var, som Hal Koch engang har sagt »manden, der evnede at udsone fjender og stifte fred«.

Gudstjenesten var et smukt udtryk for økumeni, så langt som man kan komme på nuværende tidspunkt. Ellen Marie Le-bahn fortæller, at det var biskop Martensen, der læste evangeliet fra prædike-stolen, prædikede og lyste velsignelsen, mens biskop Kvist havde altertjenesten.

Østtysklands udenrigsminister besøger paven

ROM (KIPA) — Østtysklands udenrigsminister dr. Oskar Fischer har besøgt pave Johannes Paul II. Besøget, der varede over 1 time, er det første besøg af en østtysk udenrigsminister hos en pave. Østtyskland er det sidste østeuropæiske land — bortset fra Albanien — der har sendt en statsmand til Vatikanet.

Der er ingen diplomatiske forbindelser mellem

Vatikanet og Østtyskland, men det gensidige forhold har bedret sig, efter at pave Paul VI anerkendte den tysk-polske grænse og udnævnte østtyske biskopper i områder, der efter kanonisk ret er underlagt vesttyske bispedømmer.

Der lever cirka 1,5 millioner katolikker i Østtyskland, og de udgør cirka 8 pct. af befolkningen.

Sveriges kirke starter egen avis

Efter hvad Kristeligt Dagblad meddeler vil den svenske statskirke starte sin egen avis. Det vil dreje sig om en ugeavis, der skal udkomme hver søndag fra 1. søndag i advent 1979.

Man har tænkt sig en 32-sidet avis i magasinformat. De 20 sider skal være almindeligt avisstof, der dog især skal beskæftige sig med kirken og kristne forhold i samfundet. De 12

sider skal indeholde oplysninger fra centrale kirkelige organer og organisationer.

Det fastslås, at det er ønsket om en demokratiseringsproces inden for den svenske statskirke, der har udløst behovet for en sådan avis, bl. a. fordi Sverige ikke har noget kristeligt dagblad på evangelisk-luthersk grund.

Regeringen misfornøjet med Slovakiets ny kirkelige status

Chikanerier i anledning af festligholdelser i Trnava

Som meddelt i »katolsk orientering« nr. 3 i år, er Slovakiet blevet ophøjet til at være en selvstændig kirkeprovins. Dette skete samtidigt med, at den hidtidige apostolske administrator af Prag, den 78-årige kardinal Frantisek Tomasek, blev udnævnt til ærkebiskop af Prag. I de 1100 år, Slovakiet har været kristent, har de slovakiske bispedømmer altid været knyttet til ærkebispedømmer uden for Slovakiet eller direkte været underlagt Pavestolen.

Efter hvad KIPA meddeler, passede det ikke den tjekkoslovakiske regering, at Slovakiet nu er en selvstændig kirkeprovins. Man

De brasilianske biskopper har stærkt kritiseret en regeringsplan for en såkaldt »Indianerfrigørelse«, fordi den efter deres opfattelse kun kan skade indianerne. Biskop Thomas Balduino, som på billedet besøger et indiansk boligområde, erklærer, at regeringsplanen vil medføre folkedrab på 200.000 indianere i Brasilien. Nærmere oplysninger om regeringsplanens indhold er endnu ikke fremkommet fra KNA.

forsøgte først at hemmeligholde det for folk og derpå at bagatellisere det. I partiforeninger i forskellige virksomheder i Trnava, det nye ærkebispesæde, talte man om et »nødvendigt onde« og om en »taktisk indrømmelse« over for Pavestolen. Man frarådede partimedlemmer og andre fagforeningsmedlemmer at deltage i nogen festligheder i anledningen. Man forsøgte også at hemmeligholde, i hvilken kirke, festen skulle fejres. Myndighederne havde yderligere arrangeret det sådan, at festen ikke skulle finde sted på festen for »slavernes apostle« Kyrillos og Methodios, men på mindeda-

gen for Johan Hus, som slovakkerne aldrig har haft noget forhold til.

De troende fandt omsider alligevel ud af, hvor festen skulle fejres, og kirken var fyldt til sidste plads. Der var også mange unge til stede. Da kardinal Tomasek af Prag talte om oprettelsen af kirkeprovin-

sen, gav de troende sig til at klappe. Dette er helt usædvanligt der på stedet.

Det virkede både pinligt og latterligt, at medlemmer af det hemmelige politi filmede de biler, der var parkeret uden for kirken, samt deltagerne i festgudstjenesten.

Kan ikke omfavne alle

Rom (KIPA) — Ved afslutningen af sin første offentlige audiens for pilgrimme fra mange forskellige lande, sagde pave Johannes Paul II: »Jeg kan se, at én pave ikke er nok til at omfavne jer alle. Men

der skal nu engang være én, og denne ene ved jeg ikke, hvordan jeg skal mangfoldiggøre. Derfor er det godt, at Herren valgte tolv apostle, og at biskopperne nu kan omfavne jer.«

Katolsk debat

For halvandet eller to år siden lagde en leder om »problembarnet — den katolske skole« op til en debat om den katolske skoles målsætning. Man husker sikkert de første reaktioner og dermed følgende skærmydsler, fordi nogle kredse følte indbydelser til debat som et angreb. Det er derfor glædeligt at se, hvor langt den aktuelle meningsudveksling har ladet »irritationsøjeblikket« bag sig: Folk med deres hjerte og deres ansvar i skolens verden mødes regelmæssigt for at få synspunkter testet, standpunkter underbygget eller væltet, og horisonter udvidet.

Ikke alle debatter kan vokse ud af de indledende skærmydsler. Tit glider meningsudvekslingen meget hurtigt væk fra selve emnet, som muligvis var svært at drøfte, og forvrides til en strid om holdninger til emnet eller til mennesker, som emnet berører ganske særligt. I værste tilfælde ender det med, at selve meningsudvekslingen erstattes af skududvekslinger, og så kan alle kalibre bruges i duellen.

Det kan blive nok så pinligt og sterilt, når debatten føres om de mennesker, der deltager i debatten, som regel med de ihjelslående bibelord som kasteskyts. Nu kan Bibelen heldigvis også kaste lys over et problem. Det er vel denne brug af Ordet, som både Bibelen og debatten og de debatterende er bedst tjent med.

Mens vi derfor kan glæde os over den fortsatte skoledebats modenhed, kniber det med glæden over den utidigt forulykkede debat om det »enten-eller«, eller det »både-og« i spørgsmålet kirkekunst/U-landshjælp. Har nogen igen opfattet det således, som om en redaktørs mening i en lederartikel i dette blad var kirkens sidste ord i sagen? Selvfølgelig burde denne principdebat fortsætte, men da om emnet, ikke om navne på folk fra Lyngby.

Kommer debatten om cølibatet til at friste bedre kår? Tilkendegivelsen af følelser over for fratrådte præster og søstre er noget andet end en debat om cølibatet og dets forpligtende karakter og dets problematiske, i hvert fald anfægtede tegn-værdi.

En diskussion om hjerter, der trampes på, og værdier, der trampes ned, kunne sikkert(?) føre os til større kærlighed, men ikke nødvendigvis til en frugtbar meningsudveksling om cølibatet.

Willem Wuyts.

Læserne skriver

Guds bud til folkeafstemning

På bagsiden af »katolsk orientering« nr. 16 (25. okt.) kunne man læse, at »engelske katolikker ønsker prævention tilladt mellem ægtefæller«. En gallupundersøgelse havde vist, at der var 64 pct. for denne opfattelse, blandt de unge sogar 75 pct!
Hvad skal vi med denne

oplysning? Er meningen den, at skellet mellem godt og ondt, ret og uret, hvad Gud tillader og forbyder, nu skal afgøres ved folkeafstemninger?

Da Moses kom ned fra Sinai, hvor han ganske udemokratisk havde modtaget lovens tavler med Guds bud, mødte der ham

det syn, at folket i hans fravær havde holdt en konference, hvor de havde vedtaget at opgive pagten med Gud og i stedet givet sig til at tilbede en på den tid meget populær afgud i form af en gylden kalv.

En gallupundersøgelse af Moses' og hans lovs popularitet på dette tids-

punkt, ville utvivlsomt være gået ham imod med mindst 90 pct.

Men hvilken konklusion drog han deraf? Indså han, at han repræsenterede forældede fordomme og bøjede sig for folkets røst? Nej, desværre. Han viste sig uforbederlig, demonstrerede tilmed sin forstokthed ved at knuse lovens tavler, hvorefter han vendte tilbage til Sinai for at bede om tilgivelse — ikke for sine egne synder, men for folkets! Hvilken skandale! Den eneste, der i denne pinlige situation havde nogensomhelst sympati for ham var ... Gud!

Jørgen Nybo Rasmussen

Prøv det engang!

Jeg vil hermed opsummere mit indtryk af pastoralrådsmødet på Magleås, hvor jeg deltog som observatør. Grunden hertil var oprindelig, at vor sr. Emilia fra Søborg, der er PR-medlem, er bortrejst for et år, hvorfor vi fra Johanneskirken ingen havde med til mødet. Heller ikke søstre fra region VI havde haft nogen med, hvis ikke sr. Renate havde indvilliget i at tage med mig, to står stærkere end een, eller i dette tilfælde — 4 ører hører bedre end to.

Glædelig oplevelse

Det var første gang, jeg var med til et PR møde, og jeg skal villigt indrømme, at jeg på forhånd var en lille smule skeptisk overfor dette PR, men jeg vil lige så villigt indrømme, at det var en stor og glædelig oplevelse, og det bliver ikke sidste gang, jeg overværer et PR møde. Jeg vil på det kraftigste opfordre alle, der har mulighed for at deltage i disse halvårige PR møder, om at gøre det.

De bliver foreløbig afholdt om efteråret på Magleås, og i sommertiden på Sostrup — næste møde er 19.-20. maj 79, så interesserede kan allerede nu sætte disse dage af på kalenderen.

Hvis jeg skal sige noget negativt — og det bedes forstået ret — så skulle det være, at gennemsnitsalderen hos PR medlemmerne synes mig for høj — dermed mener jeg, at der savnes unge i alderen 18-35 år.

Dette bliver der forhåbentlig rådet bod for, idet det, bl. a. ved mødet blev vedtaget, at nedsætte et tidsbegrænset udvalg, der skulle tage sig af valgtekniske spørgsmål, ligesom der under punkt 10 på dagsordenen var forslag fremme om ændring af de nuværende regionsinddelinger, der netop medfører forskellige uretfærdigheder og skævheder i repræsentationen i PR.

Som sagt, var det en positiv og lærerig oplevelse, der giver een en masse med hjem til menighedsrådet og menigheden, men da mødet bliver refereret her i »katolsk orientering«, skal jeg ikke referere nogen af de 20 sider, jeg vil korrigere og lægge frem i vort sogn, således at menigheden får mulighed for at læse lidt om, hvad man foretager sig i PR.

Det nuværende råd er, såvidt jeg kan skønne, et fortrinligt sammensat PR, der arbejder seriøst og hårdt for at få såvel det pastorale, diverse tjenester, økonomi samt aktiviteter indenfor vor kirke, til at fungere på bedste måde.

Det er rart at se og tale med katolikker fra næsten alle dele af landet — katolikker der bruger deres tid på at få de respektive sogne til at fungere bedst muligt, og høre andres mening om de spørgsmål, der

må og skal drøftes og tages stilling til.

Ikke mindst var det en fornøjelse at se vor biskop — ikke som biskop, men som en humoristisk, velinformeret mand, der havde gode forslag til ændring af de ting, der kan ændres. Kort sagt, til alle de, der ikke har tænkt over det, at deltage i et PR møde som observatør — prøv det engang — I vil garanteret ikke komme til at fortryde det.

Kate Christiansen

Til de fratrådte præster og søstre

Hvadenten I søger nye eller jeres gamle sogne skal I vide, at vi er mange, som prøver at forstå jer og glædes over at se jer hos os. Vi håber at »Århusgruppen«s debatoplæg må bære frugt.

Gid vor kristendom må hjælpe os over den så almindelige forargelse, der er så let at etablere.

I skal vide, at vi allesammen svigter. Men om vi så er dem som svigter eller dem som fordømmer, så må vi trøste os ved, at Jesus kunne bruge selv Peter — som ikke blev fordømt.

Hans Bølling

hjj

Også dette er dansk mentalitet

»Et ord er et ord og en mand er en mand« hedder et gammelt dansk ord-sprog, som karakteriserer dansk holdning til en indgået aftale, om den så blot blev bekræftet ved et håndslag, når en handel var indgået, så skulle — og blev den overholdt, og nødigt skulle den, der brød den, vise sig blandt kendinge — dette træk er også dansk mentalitet, Elisabeth Schacht! Og tillad så, at jeg peger på den endnu

dybere forpligtelse, det menneske har, som har afgivet et højtideligt løfte for Guds åsyn. Det tilkommer ikke os at dømme, men hvordan tror De, at de ordensfolk, som har holdt ud et langt liv, føler dybest inde? Husk, at ikke alene kastes der en extra byrde på de tilbageblevne præster, men tænk også på de mange sjæle, der mister deres hyrde. Jeg tror, det er meget farligt at ville forklejne alvoren af et brud

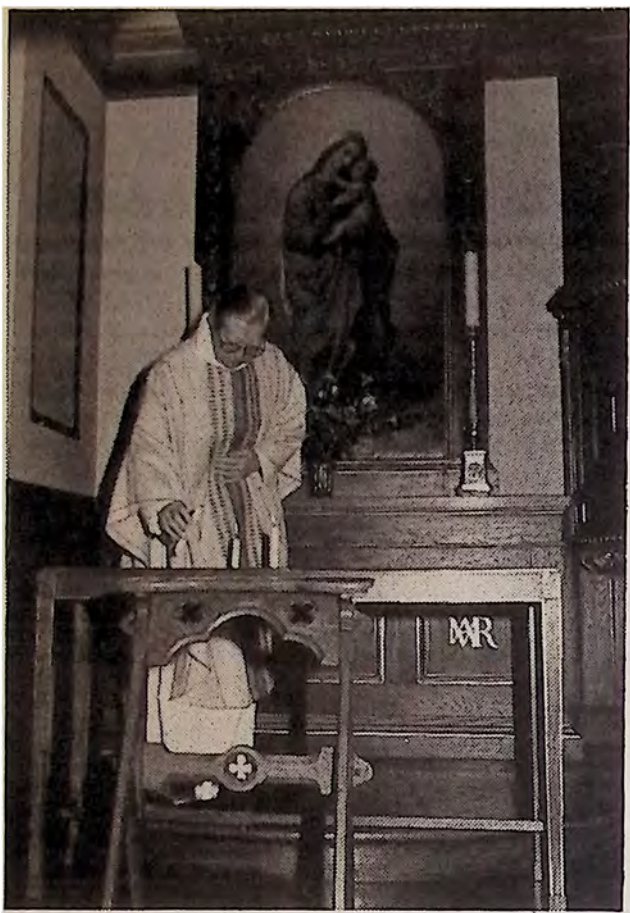
på et løfte, der dog først afgives efter lang prøvetid. Der er skrevet så mange og kloge ord til forsvar for cølibatet — for mig er der ingen tvivl om, at netop den totale hengivelse har båret og fremover vil bære kirken. Og lad mig så slutte med min inderligste tak for alt det gode, jeg som konvertit igennem snart 21 år har modtaget netop fordi »ugifte præster har tid«.

Tilly Møller

ALM. BRAND AF 1792

AL SKADEFORSIKRING

Hovedkontor: Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon (02) 87 33 22

Nyt lysebord opstillet i Københavns Skt. Ansgar kirke

Skt. Ansgar Kirke i København kunne onsdag den 1. november ved en gudstjeneste fejre indvielsen af et større og mere anvendeligt lysebord foran Mariabilledet i kirken. Mariabilledet, der er malet af professor Leopold Kupelwieser fra Wien ca. 1850, er fremstillet i reproduktion i postkortformat og solgt som firesidet kort med kuvert til 3,- kr. pr. sæt. Salget, der blev annonceret i »katolsk orientering« nr. 4 i år, har nu indbragt nok til, at det nye lysebord kunne fremstilles og opsættes. Ved indvielsen takkede sognepræst pastor Ib Andersen især Stiig König-Petersen for hans ihærdighed ved salget. Salget af kortene fortsætter, og pengene, der kommer ind, vil blive brugt til andre formål i menighedsarbejdet.

Katolske skolelederes årsmøde

Skoleleder og bestyrelse må stå sammen om målsætningen Religionsundervisningen bør lægges i faste rammer

Det samlede elevtal i bispedømmets 24 katolske skoler er den 1. september i år opgjort til 7.561. Det er en fremgang på 126 fra i fjor, men der er en lille tilbagegang i antallet af katolske børn i skolerne, fra 1466 sidste år til 1421 i år svarende til 19 pct. af samtlige børn.

Der er ansat ialt 630 lærere på skolerne og heraf er ca. 1/3 eller 210 katolske lærere.

Disse oplysninger blev givet af bispedømmets skolekonsulent p. Anton Dekkers S.J. på det årlige stævne i foreningen af katolske skoler på Sostrup kloster 5.-7. oktober. Der deltog 35 skoleledere og formænd for skolernes bestyrelser foruden gæster fra Norge. Stævnets tema var i år »Ledelsesfunktioner og målsætning«. Skoleinspektør Henrik Schultz lagde op til diskussion med et indlæg om samarbejdet mellem skoleleder og skolebestyrelse, der begge er ansvarlige for skolens målsætning: at være kristen skole på katolsk grundlag. Dette formål må tilgodeses og respekteres

dels ved ansættelse af lærere og dels i de konflikter med forældre- og lærerkredse, der kan opstå, når demokratiseringsbestrebelse undertiden går for vidt. Sådanne konflikter kan og bør i øvrigt forebygges ved at alle parter i skolens virke på forhånd er velinformerede om målsætning og ansvarsfordeling.

Sr. Emma Martensen, København, fortsatte i sit indlæg som repræsentant for skolebestyrelsernes formænd med at påpege, at leder og styrelse kan have forskellige, udtalte forventninger til hinanden, og dermed kan der opstå misforståelser og konflikt. Derfor er det vigtigt, at begge parter taler åbent ud om disse forventninger og gensidigt respekterer skolelederens pædagogiske ansvar og bestyrelsens økonomiske ansvar. Sr. Emma fandt det meget positivt med den voksende interesse fra både lærere og forældre for medansvar og medbestemmelse, men hun advarede også mod de problemer, der let opstår, hvis

de enkelte gruppers kompetance ikke tilstrækkelig klart betones. En katolsk skole kan således aldrig blive hverken forældre- eller lærerstyret i egentlig forstand.

P. Anton Dekkers understregede, at biskoppen som indehaver af kirkens læreembede i sidste instans er ansvarlig for den katolske skoles identitet og der-

med overordnede målsætning.

I diskussionens løb blev der bl.a. ytret ønske om en bedre organisering af den kateketiske virksomhed, herunder en styrkelse af Kateketcentralen samt udarbejdelse af en fælles undervisningsplan for den katolske religionsundervisning.

hjj.

Lyngby menighed 40 år Kirken og saltet

Jesu ord til disciplene: I er jordens salt, var motivet i festmessen ved Skt. Knud Lavard menigheds 40 års dag, mandag den 6. november. Ved aftenmessen blev biskop Martensen assisteret af sognepræsten Georg Nibler og pastor Bjørn Højbo, som bor i sognet og hjælper i kirken.

Biskoppen sagde i sin prædiken, at det at være saltet ikke blot er noget behageligt. Salt er skarpt og kan virke ætsende, men det gør maden bedre. På samme måde skal menig-

heden ikke blot være lig med omgivelserne, men være saltet, surdejen blandt menneskene. Menigheden skal som Jesus være et modsigelses tegn.

Organist Knud-Erik Kengen spillede på det nye orgel, som synes at komme til sin fulde ret i dette moderne kirkerum, som blev indviet i august 1957. Menigheden blev oprindeligt udskilt fra Ordrup og har fra 1954 haft en skole knyttet til sogneaktiviteterne.

Richardt Hansen

Det 19. pastoralrådsmøde 28.-29. oktober på Magleås

I en helt ny atmosfære af humor og afslappet livsnærhed samlede 39 pastoralrådsmedlemmer og en håndfuld interesserede til en travl weekend med 21 punkter på dagsordenen. Mærkesager var de to store drøftelser af henholdsvis den pastorale situation og lægfolkets pastorale kald og kærimer.

Velkomstord, mindeord, bibelord

Foruden biskop Martensen deltog fra Ansgarstiftelsen generalvikar Ib Andersen og generalsekretær Anton Dekkers, fra bispekontoret Inger Saxild og Kirsten Jørgensen. Som særligt indbudte gæster hilstes den apostoliske delegat i Norden, ærkebiskop Josef Zabkar og hans sekretær pastor Juliusz D. Janusz velkommen. Fra »katolsk orientering« sad Ruth Plum skriveklar, mens Knud Kluge har skudt de billeder, der illustrerer disse sider. Efter at have budt velkommen til dem alle, mindedes formand Kaspar Kallan de to nylig afdøde paver og gav udtryk for kirkens store forventninger til den nye pave Johannes Paul II, forventninger om en pastoral åben-

hed for verdens problemer. Ærkebiskop Zabkar takkede på tysk og lovede, ikke at ville være pavens øje, men pavens hjerte i Norden.

Biskop Martensen åbnede mødet med skriftlæsning fra Efeserbrevet 4, 1-6. Pastoralrådet sendte et telegram med lykønskninger til paven, og i øvrigt til pastor Hubert Messerschmidt, der fyldte 85 og til søster Barbara, Mariahemmet på Amager, der fejrer 25-års ordensjubel.

100-års jubilæum

I 1981 fejrer Ansgarstiftelsen 100-års jubilæum. Der er kommet en opfordring til at oprette et historisk katolsk arkiv.

Hvad vil vi som kirke?

Efter seks forberedende møder, hvori også Ansgarstiftelsens bestyrelse deltog, mente forretningsudvalget, som i maj havde bedt om et halvt års tænkepause, ikke nu at kunne fremlægge sit syn på den

pastorale situation uden først at have hørt pastoralrådets mening. Derfor sendtes hele pastoralrådet og tilhørerne ud i gruppearbejde med fire spørgsmål:

1. Hvilke pastorale problemer er mest presserende i dit sogn og i din region?
2. Hvilke tanker gør du dig om at løse dem?
3. Hvilket billede gør du dig af kirkens situation i den aktuelle danske virkelighed?
4. Hvilke muligheder ligger der i denne situation?

Sammendrag af gruppearbejdet

Gruppearbejdet blev ikke refereret i plenum, men de 7 gruppers resultat blev i stikord slået op som vægavis. I sammendrag lød konklusionerne således:

Det konstateres, at sognene ikke udgør de naturlige fællesskaber, de er tænkt som, især p.g.a. den geografiske spredning, me-

Fortsat fra side 3

Hvad vil vi som kirke?

For 10 år siden indledtes synoden med debatten om vor målsætning. Er vi kommet svaret nærmere?

nighedens passivitet og servicementaltitet. Mange steder opleves der problemer med at integrere udenlandske katolikker i sognet. Der synes at mangle kræfter eller muligheder for at tilgodese elementære sognetjenester såsom husbesøg, sygebesøg o.lign.

Katolsk profil

Der peges på klarhed i ansvarsfordelingen mellem menighedsråd og præst og igen disses forhold til højere instanser.

På landsplan savnes tilsyneladende en specifik »katolsk« profil, hvormed man kan identificere sig overfor andre og som kan tages som udgangspunkt for en missionindsats. På tilsvarende måde savnes en relevant forkyndelsesform, hvorved der kan tages stilling til sociale og menneskelige spørgsmål i tiden.

Man lider under den almindelige ungdomsproblematik i relation til kirken som institution og til forældre. Primært peges på sogneplan på nødvendigheden af, at en række aktiviteter overtages af lægfolk, hvilket også vil være i god overensstemmelse med den medbestemmelse og det medansvar, der ligger i menighedsrådene.

Fleere finder, at mulighederne for at anvende præstegårde m.m. som fællesskabsformidlende centre ikke er udnyttet tilstrækkeligt.

Et intensiveret samarbejde sognene imellem anbefales.

På landsplan forekommer det katolsk/kristne identitetsproblem at være centralt. Der foreslås derfor, at man arbejder med

en præcisering af holdninger, der kan betegnes som specifikt/katolske til væsentlige forhold i tiden og formuleret i vendinger, som gør dem relevante i anvendelsen overfor vor omverden.

Der bør ligeledes skabes en afklaring af ansvars-/kompetencefordeling mellem præst og menighedsråd og mellem disse og andre organer i kirken.

Derudover påpeges et antal konkrete muligheder til at styrke kendskabet til kirken i samfundet — indsats af informativ og PR-karakter.

Forretningsudvalgets syn:

Den store katolske opbygning i Danmark fandt sted i tiden efter 1900. I hver provinsby var kirken til stede ved en kirke, en skole, en børnehave, eventuelt et hospital. De fleste af disse institutioner blev båret af ordensfolk, mandlige eller kvindelige. Om-

kring disse institutioner udfoldede der sig et menighedsliv, der kunne være meget levende, og hvor man i grunden intet savnede til et normalt menighedsliv. Som barn kom man i skole. Når man var syg, på hospitalet. Det var en selvfølge at man kom til søndagsmessen, til jul dansede man om juletræet. Liturgien blomstrede, mange steder havde man et kor, som kunne opføre flerstemmige messer. Ministranterne fyldte rummet omkring altret. Der var altid præster i præstegården, om lørdagen gik man til skrifte. Menighedsaftenerne samlede fyldte huse. Man var katolik og stolt af at være det.

Alt dette foregik i og lige omkring kirken. Vel skelede man til omverdenen, vel var man glad, når den lokale presse omtalte noget katolsk. Men man interesserede sig alligevel ikke ret meget for det omliggende danske samfund.

Ikke romantisere de gode gamle dage

Under den efterfølgende debat blev det fremhævet, at vi i dag har flere præster end i biskop von Euhs tid, men at fordelingen er helt anderledes og at bl.a. antallet af menigheder er meget større end dengang. Mod 10 danskfødte præster dengang, har vi i dag 25—30, og aldrig før har vi haft så mange engagerede lægfolk.

Men det kniber åbenbart med at få vore menigheder til at udvikle sig til

fællesskaber: Samværet er tit skuffende, som om man udover den fælles tro ikke rigtigt har noget at være fælles om.

Dertil kommer, at i biskop von Euhs tid gik institutionerne ind på områder, hvor samfundet svigtede. Det gav tillid og optimisme. I dag lukker disse institutioner. Nye opgaver burde tages op, ikke af ordensfolk men af hele menigheden, og dette ikke for at manifestere sig i samfundet, men for at tjene de små og de svageste. Hvis den begejstring, der fulgte efter konciliet, nu hos mange er blevet til træthed, kunne det skyldes, at vi mangler en identitet, men sikkert også, at vi mangler trofasthed. De præster, der ikke klarede at holde ud, må minde os om, at det er svært at være kristen i det danske samfund, og at det ikke kun var dem, der svigtede. Man kan heller ikke smitte

Kirken var således en ghetto. Dette ikke forstået som noget negativt. Kirken opfyldte alle ens behov. Den gav en identitet og mening i tilværelsen.

Den aktuelle situation

Idag står kirken i en helt anden situation. Kirken er ikke præget af ghetto, men af åbenhed overfor samfundet omkring os og de kristne har ofte meninger og livsholdninger, der til forveksling ligner dem udenfor i samfundet. Dette betyder, at de kristne ikke umiddelbart har en indre kirkelig tryghed at støtte sig til i deres livsholdning. Alt dette betyder videre, at en vis mangel på orientering — især blandt de unge — breder sig. Denne mangel svarer ret så godt til manglen udenfor i samfundet.

Frem med kompasset

Kirken i denne åbenhed kræver ofte et større ansvar af den enkelte, som ikke kan skjule sig i den fælles ghetto. Dette ansvar må bevidstgøres, og de kristne må lære at orientere sig overfor det klassiske kristne budskab og i forhold til det nuværende samfund.

nogen med en sygdom, man ikke har, man må nyse en gang imellem. Hvis vi ikke smitter vor omverden med glæde og kærlighed, er det måske, fordi vi ikke tager imod disse gaver.

Præstelønninger fra Tyskland

Generalvikar Ib Andersen orienterede om den påtænkte nyordning, der vil sikre alle præster en rimelig løn, som ikke længere skal udbetales gennem menigheden, men gennem bispekontoret.

Præsterne i den tyske Forbundsrepublik har siden krigens slutning arbejdet en udligningskasse, hvortil de frivilligt betaler skat til fordel for dårligere stillede medbrødre i både Vest- og Østtyskland. Disse penge, som forvaltes for den tyske bispekonference i Paderborn, vil

Nyheden om de store underskud var svær at sluge.

Regnskab for 1978 og budget for 1979

Allerede i sin beretning havde formanden bedyret, at drøftelsen af bispedømmets økonomi havde spillet en større rolle end glædeligt var: Regnskabet, der blev forelagt af næstformanden, Ellen Marie Lebahn, viser for de første 9 mdr. af 1978, at vi må regne med et underskud på 3 millioner kr. og vi kan ikke på 3 måneder administrere os ud af dette. Vi er afhængige af frivillige kirkebidrag i Danmark og gaver udefra. (I mellemtiden har en stor pengegave fjernet underskuddet. Red.). Tilskuddet fra Rom vil samtidig over de kommende 5 år blive nedskrevet med 20 pct. årligt. Vort ambitionsniveau er åbenbart højere end vore muligheder. For 1979 mangler der allerede nu 1 million kr. på driftsbudgettet.

Dette underskud kan bringes ned på fire måder:

1. Ved at forhøje kirkebidragenes udskrivningsprocent fra 1½ til 2 pct. af den skattepligtige indkomst.

2. Ved at forhøje den automatiske indtægtsregulering: Vi opererer med 5 pct., mens man ellers her i

landet regner med 7 pct.

3. Man kunne appellere til de frivillige bidragsydere om en ekstra rate eller sende et blankt girokort til alle katolikker.

4. En del af underskuddet er de 180.000 kr. »katolsk orientering« koster bispedømmet om året. Man kunne bede læserne om en ekstra gave til bladet. Det halvårslige frivillige bidrag vil i øvrigt i 1979 blive forhøjet til 60 kr.

Vigtigt, livsvigtigt er det, fortsætter Ellen Marie Lebahn, at vi holder drift og anlæg adskilte. Anlægsudgifter har vi ikke selv penge til, de er på givernes betingelser, men driftsomkostningerne må vi kunne spare på og skabe den tiltrængte balance. Ellers gør vi en aktuel krise til en permanent krisetilstand. Vi trænger til en planlægning på længere sigt, hvor der holdes igen på strukturudgifterne og hvor Ansgarfondens renteaftastning, som hører til i driftssektoren, ikke bruges i anlægssektoren.

Rådet vedtog enstemmigt at forhøje kirkebidraget med 5 pct.

Nytårsdag fredens dag

Fra Region III blev der fremsat ønske om, enten at fejre den 1. januar som »Fredens Dag«, hvilket har været pave Pauls hensigt de sidste 10 år, eller at få datoen flyttet til en tidligere søndag (Krist Konge?) eller en søndag i januar. I det de første søndage i januar i forvejen

er Herrens fester: Kristi Åbenbarelse og Kristi Døb, ville man komme temmelig langt væk fra nytår alligevel. Efter en vittig debat om fred og nytårskrudt blev man enige om, at nytårsdag er en dårlig dag til at fejre noget som helst.

Livlig debat:

De pastorale tjenester

I en lang redegørelse fremlagde Elsebet Kieler det store arbejds materiale, som det oprettede udvalg for pastorale tjenester har samlet siden maj 1978.

I fællesdrøftelsen berøres mange problemer, men blandt de indlæg, der bar samtalen afgørende videre, kan nævnes:

1. Pastorale embeder er kun bispes-, præste- og diakonembedet. Pastorale tjenester er alle andre, sakramentale eller ej, liturgiske eller ej, og de er ikke udelukkende tjenester inden for menigheden men i lige så høj grad tjenester udadtil, for vore egne marginale katolikker og for samfundet udenfor kirken.

2. I denne sammenhæng blev det åbne brev fra »Katolsk Debat« i Århus betragtet som en værdifuld horisontudvidelse. Erfaringen viser, at vi alt for ofte indsnævrer begrebet tjeneste til kun eller hovedsagelig at være indadrettet med den uheldige tendens, at gøre dem til embeder.

3. Der blev advaret kraftigt imod først at skabe rammer for derefter at finde nogen, der passer i dem. En pastoral tjeneste må først og fremmest være et kald og et karisme, rammen om denne indsats skal tilpasses livet nedenfra, ikke omvendt. Vore kirker lider af at være dannet udefra og ovenfra. Ved at give det frie initiativ frit lejde skabes der en chance for, at livet vokser indefra og nedenfra.

4. Tjenesten skal ikke betragtes som en nødløsning, forårsaget af præstemangel, men som lægfolkets eget autentiske kald og ansvar for kirkens liv og vækst.

Efter en del tilkendegivelser, der udtrykte usikkerhed om, hvorvidt udvalget skulle fortsætte og med hvem som medlemmer, enedes man om, at lade Elsebet Kieler og søster Lioba Vinten danne et kontakto rgan, som skal opsamle viden og erfaring.

Nye vedtægter for udvalgene

I de hidtil gældende vedtægter for udvalg, nedsat af pastoralrådet, stod under §1 stk. 1, at et nyvalgt pastoralråd nedsætter for sin valgperiode permanente udvalg, der henholdsvis beskæftiger sig med økonomi, kirkebidrag, struktur og internationalt lægmandsarbejde.

Forsamlingen vedtog at ændre denne paragraf således:

»Et nyvalgt pastoralråd kan for sin valgperiode nedsætte stående (= permanente) udvalg«.

Et stående udvalg sidder hele valgperiodens 4 år ud, et tidsbegrænset udvalg opløses så snart dets opgave er løst.

Økonomi

Under henvisning til at forretningsudvalget har dannet en arbejdsgruppe, suppleret med revisor Noiesen og direktør Frederiksen, anså forretningsudvalget et økonomi-udvalg for over-

flødigt. Dette udvalgs kommissorium havde været:

a) at udføre kritisk revision af Ansgarstiftelsens og sognenes regnskaber.

b) at gennemgå og udarbejde eventuelle ændringsforslag til samtlige budgetter før årsbudgetternes forelæggelse.

c) at afgive udtalelse til forretningsudvalget om ændringer til vedtagne budgetter.

Der blev ikke valgt et nyt økonomi-udvalg.

Inger Saxild.

Ordstyrer Bernhard Bévort, formand Kaspar Kallan, næstformand Ellen Marie Lebahn, søster Lioba Vinten og pastor Hans Esmark.

Hvad de delvis nye udvalg skal beskæftige sig med

Kirkebidrag

Det eneste stående udvalg blev kirkebidragsudvalget. Som dets medlemmer blev foreslået Erik Markussen, Bengt H. Jønsson, Grete Andersen, Béla Hoyos, Arnfinn Palmstrøm, Knud Kluge, Hans Esmark og Henrik Schultz.

Udvalgets kommissorium består i:

a) løbende at følge kirkebidragsordningens udvikling.

b) at fremkomme med forslag til eventuelle ændringer.

c) at udbrede kendskab til kirkebidragsordningen og hjælpe med til at motivere medlemmer til at tilslutte sig ordningen.

Den skæve repræsentation

Efter det kombinerede valg af både menighedsråd og pastoralråd den 16. april i år har Bispekontoret bedt samtlige 56 valgstyrelser om deres kritiske bemærkninger. 32 af dem har svaret.

De valgtekniske problemer koncentrerer sig omkring usikkerheden angående brevstemmer, opstillingsmøder, opstilling af kandidater og indhentning af disses tilsagn.

De principielle problemer er manglende personkendskab ved pastoral-

rådsvalget, direkte eller indirekte valg af pastoralrådets medlemmer, den skæve geografiske repræsentation, de uheldige regionsinddelinger.

Formanden for det afgående strukturudvalg Ib Andersen foreslog pastoralrådet at nedsætte to tidsbegrænsede udvalg, hvoraf det første skulle beskæftige sig med de rent valgtekniske spørgsmål, det andet med de principielle. Dette ønske blev imødekommet.

Valgtekniske spørgsmål

Dette tidsbegrænsede udvalg har som kommissorium:

a) at tage stilling til kommentarer og ændringsforslag til valgproceduren, som er indkommet fra lokale og regionale valgstyrelser, og aflægge beretning herom til pastoralrådet.

b) at fremsætte forslag til nødvendige ændringer i vedtægter og regulativer i henhold til beslutninger, som pastoralrådet måtte vedtage.

Som medlemmer af dette udvalg blev foreslået: Inger Saxild, Dieter Timmermann, Georg Meertens, Connie Jeppesen, Niels Uldall, Johannes Wisniewski.

Regionsinddelingen og pastoralrådets sammensætning og funktion

Dette tidsbegrænsede udvalg skal arbejde med følgende opgave:

a) overveje og fremsætte forslag vedrørende regionsinddelingen med henblik på det pastorale samarbejde som største pastorale funktionsenheder og regionernes repræsentation i pastoralrådet.

b) overveje suppleringsproblematikken.

c) overveje og behandle principielle spørgsmål vedrørende valg til pastoralrådet.

Som udvalgets medlemmer blev foreslået H.W. Saxild, Henri Kerkhofs, Jozef Reymen, Herman Berning, Ole le Févre, René Albeck, Simone Pedersen, Kaspar Kallan, Jan Locher og Josef Völk.

Internationalt lægmandsarbejde

Dette tidsbegrænsede udvalg skal erstatte det permanente udvalg under forrige pastoralråd, som dog, efter at alle udvalg var blevet suspenderet på pastoralrådsmødet i maj, havde fået bemyndigelse til at deltage i det allerede planlagte møde i Luxemburg i sommer.

I stedet for at oprette udvalget nu enedes man om følgende forslag:

a) Forretningsudvalget bemyndiges til at opfordre de landsdækkende katolske lægmandsorganisationer til at lade sig repræsentere i en arbejdsgruppe, der skal fremsætte forslag til konstituering af det organ, der skal varetage forbindelse mellem det udenlandske og det danske lægmandsarbejde.

b) Pastoralrådet udpeger selv som medlemmer af denne arbejdsgruppe Birgit Wohlert og Claus Munk Plum.

Med de landsdækkende organisationer er der tænkt på bl.a. DKKF, AC, DUK, HKD, Radio- og Fjernsynsforbundet.

1979 Børneår

I lighed med Kvindeåret 1975 og Boligens År 1977 har FN valgt 1979 som børneår. I denne anledning har Socialministeriet tilbudt den katolske kirke 3 pladser i et landsdækkende udvalg på ca. 100 medlemmer. Pastoralrådet har udpeget Birgit Wohlert fra Dansk Flygtningehjælp. Foreningen af Katolske Skoler og Katolske Menighedsplejer skal udpege de 2 andre.

Det 12. og 13. århundrede var en vanskelig tid for kirken: Kejsere og paver sloges stadig om magten, hertuger rejste sig mod konger, byer bekæmpede hinanden. De fattige ville ryste adelens magt af sig. Ikke blot var der stor elendighed i byerne, også i kirken blev meget ødelagt af tvædragt. Med bekymring så pave Innocens II hvordan kættere prædikede deres egen lære om Gud og Kristus, så folket ikke længere kunne finde ud af, hvad kirken egentlig forkyndte. Hvor skulle alt dette bære hen?

Frans af Assisi

Frans af Assisi i sin grå bondekutte.

Men — hvor nøden er størst, er hjælpen nærmest. To store mænd, Frans og Dominikus dannede hver en munkeorden, der satte sig som mål, at leve efter evangeliet. Begge ordener blev af folket kaldt »tiggermunke« på grund af deres frivillige fattigdom. De tiggede sig til det daglige brød. Paven tillod dem at prædike alle vegne. Dominikanerne oprettede skoler og universiteter i alle storbyer, mens franciskanerne, som var lægbrødre (ikke præster) færdedes blandt folk på torve og i gaderne for ved deres prædiken at føre mennesker tilbage til evangeliet.

Disse nye former for klosterliv tiltrak mange unge.

Som en løbeild blev det spredt over hele Europa. De kom endog til Palæ-

stina, Marokko, Ægypten, ja til Indien og Kina.

Hvem var Frans?

Francesco — som hans forældre kaldte ham — blev født i Assisi i 1182. Hans far, Pietro de Bernardone havde en stor tøjforretning. Han var en af byens rigeste mænd. Hans mor, som hed Pica, kom fra Provence i Sydfrankrig. Som ung hjalp Frans sin far i butikken. Han var dygtig til det og tjente mange penge. Men dem fik han også brugt, til gilde og fest med sine venner. Dog huskede han også at dele med de fattige, fordi han huskede Jesu ord »Hvad du har gjort mod en af de mindste, har du gjort mod mig«.

Frans deltog ivrigt i kampen mod Assisis adel. I håbet om at blive ridder drog

han med til Apulien i opgøret mellem paven og de tyske hære. Men ridder blev han ikke. I Spoleto blev han syg. Om natten drømte han, at Gud kaldte ham til et helt nyt liv. Og drømmen gav ikke slip. Frans forlod sinne venner, levede blandt Assisis fattige og indbød dem til bords i sit hjem.

Dagligt besøgte han de spedalske, som han før havde skyet, og plejede deres modbydelige sår.

Dagligt bad han i et lille vejkapel, Portiuncula, og San Damiano-kirken. I bøn foran korset i denne meget forfaldne kirke hørte han sit kald:

»Francesco, gå hen og genopbyg mit hus, før det styrter sammen«.

Et nyt liv

Frans solgte sin hest og en bunke tøj fra sin fars butik for at skaffe penge til at restaurere kirken. Men

præsten var bange for Frans' far. Der blev ikke gjort noget ved den faldefærdige kirke.

Gud alene er min far

Frans levede nu som munkene i ørkenen, i bøn dag og nat. Een stor tanke førte ham: »Jesus, den korsfæstede, lever i enhver som tror.«

Frans' far skammede sig over sin søn, der færdedes blandt byens tiggere, og delte tøj ud fra sin fars forretning. Det blev til en retssag, men Frans mødte ikke op. Biskoppen fik ham dog til det. Men da Frans' far krævede alt, hvad hans søn ejede, som erstatning for det, han havde mistet, kastede Frans alt sit tøj og sine penge, så biskoppen måtte dække ham med sin kåbe. »Fra nu af har jeg kun een far, vor far som er i himmelen« sagde Frans.

En tid boede han nu i Benediktinerklostret i Gubbio. Derefter begyndte han egenhændigt at genopbygge San Damiano-kirken med sten og mørtel, han tiggede sig til. En gang om dagen tiggede han om mad. Natten tilbragte han i bøn.

Frans som apostel

En dag i februar 1209 hørte Frans i det lille Portiuncula-kapel evangeliets ord »Når I går ud, forkynd da evangeliet og sig: Himmeriget er nær... Hvad du har modtaget gratis, giv det gratis...« (Matt. 10,7-13).

Fra nu af blev kirkebyggeren og eneboeren Frans som en apostel. På Assisis torve og trappegader så

Frans holdt meget af dyr. Han prædikede endda for dem.

man ham i sin grå bondekutte med hætte, med reb om livet. Han fortalte på en enkel og letforståelig måde om omvendelsens og fredens glade budskab.

Og folket lyttede.

Frans og Franciskanerne

Hurtigt fik han disciple, der ville leve i samme stil. Han forlangte, at de skulle sælge alt, hvad de ejede og give det til de fattige. De klædte sig i kutter mage til hans... og så blev de hans brødre. Selv om de øvede streng bod, levede uden indtægter eller fast bolig, var de ikke nogle hængehoveder. De sang og var glade, ligesom Frans. Evangeliet havde gjort dem frie.

I 1210 rejste de til fods til Rom for at få deres vedtægter godkendt af paven, selv om paven først tøvede med at anerkende dette mærkelige broder-fællesskab som en ny munkeorden. Men i en drøm så han selv Frans understøtte en

vaklende kirke, og han blev overbevist.

Franciskanerne fik deres regel om at leve i fuldstændig fattigdom godkendt, og de fik lov til at prædike. De blev mange. Også præster sluttede sig til Frans. To gange om året samledes de til at få vejledning. Der tales om et møde med 3.000 deltagere. Men Frans var ikke skabt til at lede en stor gruppe. Gradvist overdrog han ledelsen til andre brødre. Selv rejste han til det Hellige Land. Undervejs forkyndte han evangeliet for muhammedanerne, uden resultat.

De sidste år

Uenighed blandt brødrene i Italien kaldte Frans hjem igen. Sammen med biskop Hugolin nedskrev han en ny regel, som den 29. november 1223 blev godkendt af pave Honorius III.

Svagelig og syg trak Frans sig nu tilbage i stilhed. Den 14. september 1224 fik han, under en overvejelse af Jesu korsfæstelse, selv Jesu naglemærker i hænder og fødder og såret i siden. Dette kaldes »stigmatisering«. Fra nu af led han som den lidende Kristus. Da han følte døden nærme sig, bad han sine brødre om at bære ham til Portiuncula-kapellet. Her tog han afsked med dem, lod sig klæde i et ligklæde og sang højt salmen »Med min røst råber jeg til dig, Herre...«

Efter sangen blev der dødstille. Frans' læber var lukket for altid. Det skete den 3. oktober 1226.

søster Cæcilie

Tekst til rebus

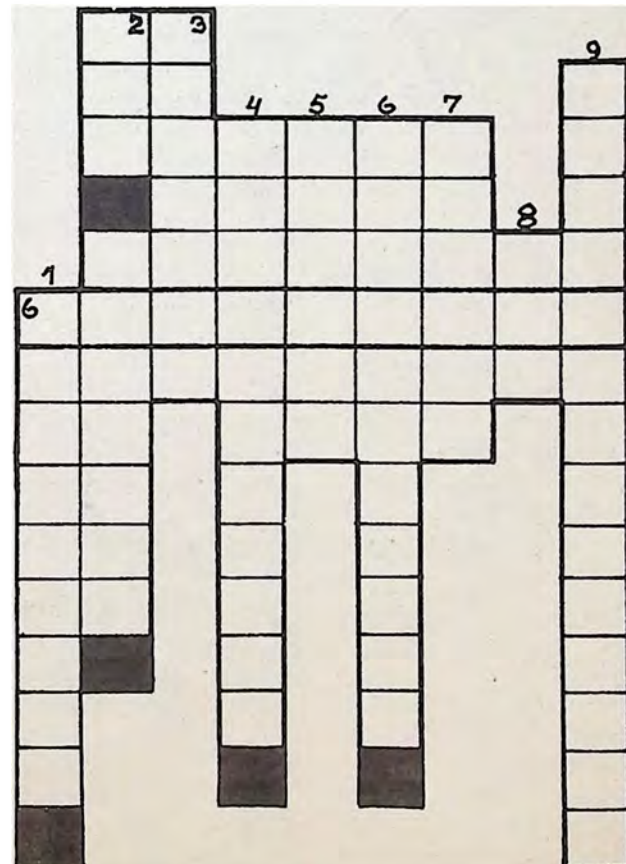
Hvis du udfylder alle felter lodret, får du vandret i nr. 6 et ord, som kendetegner Frans og hans brødre allermost.

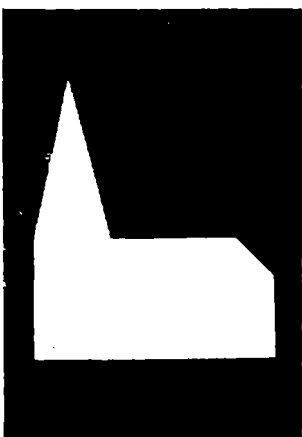
- nr. 1. Hvad kaldte Frans' forældre deres søn?
- nr. 2. Hvilken kirke blev genopbygget af Frans?
- nr. 3. Hvad hedder byen, hvor Frans følte sig kaldet til et nyt liv?
- nr. 4. Hvad hedder kapellet, hvor Frans blev kaldet til at prædike?
- nr. 5. Hvor blev Frans født?
- nr. 6. Hvad kaldtes Dominikanerne og Franciskanerne i den tid de opstod?
- nr. 7. Hvad hedder Frans' far?
- nr. 8. Til hvilken by rejste brødrene i 1210 for at blive godkendt som en munkeorden?
- nr. 9. Den 14. september 1224 fik Frans Jesu naglemærker. Hvad kaldes dette?

Der bliver udtrykket præmier blandt de rigtige løsninger. Send løsningen inden den 1.12. til

Børnesiden K. O., Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Husk at skrive navn, adresse og alder
God fornøjelse.

Orientering fra sognene

DECEMBER 1978

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 20, der udkommer den 20.12. 1978, er mandag den 4.12. 1978 (for januar 1979). Manuskripterne bedes sendt til Anders Nielsen, »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2, Charlottenlund. Tlf.: (01) 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11.

Sognepræsten tlf.: (01) 64 04 22.

Søndagsmesser: Kl. 9 højmesse. Kl. 16.30 messe.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 6.30 (hos søstre). Tirsdag kl. 19.30. Onsdag kl. 8 og undertiden kl. 17 hos søstre. Torsdag kl. 11.30. Fredag kl. 8. Lørdag kl. 11.30.

Lørdag d. 2. kl. 15: Adventsfest for menigheden, holdes på søstrenes skole, Skovkrogen 17.

Tirsdag d. 5. kl. 8: Messe. Messen kl. 19.30 bortfalder.

Fredag d. 8. Marias uplettede Undfangelse, kl. 19.30: Messe. Messen kl. 8 bortfalder.

Lørdag d. 16. kl. 19.30: Advents vespergudstjeneste, gregoriansk musik, danske tekster.

Søndag d. 24. 4. søndag i Advent, kl. 9: Højmesse. Messen kl. 16.30 bortfalder.

Julenat kl. 23.30: Midnatsmesse.

1. juledag kl. 16.30: Familiemesse.

2. juledag kl. 16.30: Messe.

Torsdag d. 28. kl. 8: Messe. Messen kl. 11.30 bortfalder.

Søndag d. 31. Den hellige Families Fest, kl. 9: Messe, kl. 16.30: Højmesse (Nytårs-gudstjeneste).

Nytårsdag, Festen for Maria, Guds Moder, kl. 16.30: Højmesse.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. Tlf. (01) 58 21 02 og (01) 58 41 02.

Faste messetider:

I kirken: 8.30, 10 og 17 (hverdag kl. 8).

Dragør, Rønne alle 15: 9.30

Mariahjemmet: kl. 7 (hverdag kl. 6.30).

Skt. Annæ Hjem: kl. 11 (hverdag kl. 9).

Træffetid: tirsdag og torsdag kl. 18-19. Onsdag og fredag kl. 11-12. Derudover efter aftale.

Polsk messe: Hver 2. og 4. søndag kl. 11.30 og hver 3. søndag kl. 17 i Skt. Annæ Kirke. Evt. henvendelse til den polsktalende præst, pater J. Dudek: (01) 58 21 02.

Spansk messe: Hver søndag kl. 12 i Skt. Augustins kirke, Jagtvej 183, Kbh. Ø. Evt. henvendelse til den spansktalende præst, pater Thomas T. Beortegui: (01) 58 21 02.

November

Onsdag den 22.: Stort bankospil i de ældres klub, kl. 14.

Søndag den 26.: Krist Konges Fest —

Højmesse kl. 10, — dog ikke latin som meddelt i sognebladet!, da der skal døbes 3 børn i denne messe.

December

Lørdag den 2.: Menighedens adventsfest. Vi begynder kl. 19 i kirken med en kort adventsvigilie og fortsætter bagefter i salen under kirken. Der vises bl.a. en serie lysbilleder om »Jul på udenlandske frimærker«.

Søndag den 3.: Familiemesse kl. 11.30 over emnet Advent. En rigtig børnevenlig messe, og vi plejer at være mange! Der holdes ingen kollekt i denne messe, men børnene bringer en lille julegave med, og alle disse mange små pakker sender vi bagefter til krigshægede, handicappede børn på Als. Kom og vær med!

Lørdag den 9.: Advent-Vigilie kl. 19 med læsninger fra det gamle og det nye Testamente og lysets indtog i den mørke kirke mens vi synger: »Ecce, Dominus veniet...«.

Søndag den 10.: Mini-loppemarked i pejsestuen, Hans Bogbinders alle 4 fra kl. 9.30 til kl. 17.

Dette loppemarked er til fordel for børnenes julefest, som holdes i den store sal under kirken fredag den 29. december kl. 17.

Lørdag den 16.: Advents-Vigilie som den 9.

Søndag den 17.: 3. søndag i Advent — latinsk højmesse kl. 10.

Lørdag den 23.: Børnenes Advents-vigilie kl. 19. Vi forbereder sammen julekrybben. Mange børn skal være med som hyrder, Josef, Maria, engle...

Søndag den 24.: Juleaftensdag — 4. søndag i advent. Messer som på almindelige søndage, dog ikke kl. 17.

Kirken lukkes kl. 17.

Kl. 22 polsk julegudstjeneste.

Kl. 24 dansk midnatsmesse med mange danske julesalmer.

Mandag den 25.: 1. juledag, — ingen messe kl. 8.30! Kl. 10 højtidelig dansk højmesse.

Kl. 9.30 messe i Dragør, Rønne alle 15 — kl. 11 på Skt. Annæ Hjem, ingen senere gudstjenester.

Tirsdag den 26.: 2. juledag: kun 2 messer: kl. 10 dansk, kl. 11.30 polsk.

Søndag den 31.: Nytårsaften — den hellige familie. Messer i kirken kl. 8.30 og 10. Takkegudstjeneste (messe) kl. 16!!! — Mindebillede for årets afdøde uddeles.

Mandag den 1. januar: Nytårsdag: Messe kl. 8.30 og 10 — ingen senere gudstjenester.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf.: (01) 13 37 62.

Messetider:

Søndage: Kl. 9: reciteret messe. Kl. 11: højmesse.

Hverdage: Messe kl. 8. Tirsdag og torsdag

tillige kl. 16.30. Lørdag kl. 17: reciteret søndagsmesse. Kl. 17.45: Fælles rosenkransbøn.

Søndag d. 3. 1. søndag i advent. Kl. 9 rec. messe. Kl. 11 latinsk højmesse.

Kl. 19: Sognets adventsaften på Institut Sct. Joseph, Dag Hammarskjölds Allé 17. Vi mødes i skolens kapel, hvor kirkens kor synger advent ind. Derefter samles vi i teatersalen, hvor gløgg m.m. venter, ligesom der bliver forskellig underholdning bl.a. ved kirkekoret.

Søndag d. 10. 2. søndag i advent. Kl. 9 rec. messe. Kl. 11 familiemesse.

Søndag d. 17. 3. søndag i advent. Kl. 9 rec. messe. Kl. 11 latinsk højmesse.

Søndag d. 24. 4. søndag i advent. Kl. 9 rec. messe. Kl. 11 dansk højmesse. Kl. 24 midnatsmesse celebreret af Biskoppen. Kirken åbnes kl. 23.

Juledag d. 25.: Kl. 9 rec. messe. Kl. 11 højmesse.

2. juledag d. 26.: Kl. 9 og kl. 11 rec. messe.

Søndag d. 31. Den hl. families Fest. Kl. 9 rec. messe. Kl. 11 dansk højmesse.

Kl. 16.30: Nytårsandagt med Sakramental Velsignelse.

Nytårsdag d. 1.1.: Kl. 9 og kl. 11 rec. messe.

Skt. Augustins Kirke

Jagtvej 183, 2100 Ø.

Hverdage: Kl. 7.30: Messe (i huskapellet adgang gennem kirken).

Lørdag kl. 16.45: Messe (i huskapellet).

Søndag: Kl. 9: Højmesse. Kl. 10: (1. og 3. søndag) messe på tysk (huskapel). Kl. 11: Messe på italiensk. Kl. 12: Messe på spansk.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj. Tlf. (01) 28 17 00.

Præsterne træffes på telefon (02) 94 76 94, menighedsrådets formand H. Heine-meier på tlf. (01) 74 13 05.

Messetider:

Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Fredag d. 1.: Tilbedelse fra kl. 18 til messen kl. 19.

Lørdag d. 2.: Adventseftermiddag kl. 15 til kl. 17. Vi indleder adventstiden.

Søndag d. 3.: 1. søndag i advent — familiemesse kl. 10.30.

Fredag d. 8.: Marias uplettede undfangelse, messe kl. 19.

Fredag d. 15.: Messe og bodsandagt kl. 19.

Søndag d. 17.: Gregoriansk messe kl. 10.30.

Søndag d. 24.: Juleaftensdag. Messe 8.30 og 10.30. Kl. 15.00 fejres børnejulemesse. Kl. 22.45 synger vi julen ind med julesalmer indtil midnatsmessen, der begynder kl. 23.

Mandag d. 25.: 1. juledag kun een messe kl. 10.30.

Tirsdag d. 26.: 2. juledag kun een messe kl. 10.30.

Søndag d. 31. Den hellige familiefest messe kl. 8.30 og 10.30.

Mandag d. 1.: Nytårsdag kun een messe kl. 10.30.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80, sognepræsten og kontor (kontortid mandag og fredag kl. 9.30-12.00).

Øvrige præster: Tlf. (01) 21 85 88.

Messetider: Hverdage kl. 7.00, 8.15 og 17.00 (ikke lørdage).

Hver lørdag kl. 18.00: Engelsk messe.

Hver søndag kl. 7.00, 8.30, 10.00 (latinsk højmesse), 11.30 (salmemesse), 20.00.

Hver 2. og 4. søndag: Kl. 17.00: Messe på kroatisk. Derefter kirkekafe.

Fællesbøn for kommuniteter og menighed: Mandag og torsdag kl. 17.40.

Lørdag kl. 17.30: Komplet på dansk.

Møder:

Hver tirsdag kl. 18.30-19.45 Møde for ulveflokkene »Danerne«.

Hver onsdag kl. 19.00: Ministrantundervisning og ministrantklub. Alle drenge, der er fyldt ni år, er meget velkomne til at slutte sig til!

Hver torsdag kl. 19.00-22.00: Ungdomsklubben. (14-20 år).

Fællesbønner og møderne bortfalder i tiden 23. dec.—6. jan.

Fredag d. 1. Jesu Hjerter Fredag. Det hellegste sakramente udstilles kl. 16.00. Indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00.

Lørdag d. 2. Kl. 16.30: Messe på polsk. Derefter kirkekafe.

Søndag d. 3. Kl. 15.00: Familiemesse. Derefter Nikolausfest i den Grønne Sal.

Tirsdag d. 5. Kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.

Onsdag d. 6. Kl. 20.00: Liturgisk arbejds-kreds.

Mandag d. 11. Kl. 20.00: Orgelkoncert med værker af Peter Møller, Louis Marchand, Jean Langlais, Louis Vierne og Olivier Messiaen. Fri adgang, alle er velkomne!

Lørdag d. 16. Kl. 16.00: Bodsandagt til forberedelse på julehøjtiden.

Tirsdag d. 19. Kl. 14.30: Møde for de ældre i den Grønne Sal. Juleforberedelse.

Søndag d. 24. — 4. søndag i advent.

Ingen messe kl. 20.00.

Kirken lukkes kl. 18.00 og åbnes igen kl. 23.30.

Kl. 24.00: Midnatsmesse. Efter messen kan vi udveksle julehilsner i den Grønne Sal.

Mandag d. 25. Juledag. Søndagsmessetider. Kl. 17.00. Messe på kroatisk. Derefter kirkekafe.

Tirsdag d. 26. Anden Juledag, St. Stefan. Messe kl. 7.00, 8.30 og 10.00. Ingen senere messer.

Søndag d. 31. Den hellige families fest. Kl. 17.00 Taksigelsesmesse med dansk Te Deum.

Kirken lukkes kl. 18.00. Ingen messe kl. 20.00.

Tak, Herre, for året, der gik.

Nåde, Herre, for året, der kommer!

Mine medbrøders og mine egne bedste

ønsker til jul og nytår

Jeres Gerhard Sanders S.J.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg. Tlf.: (01) 69 03 01, tirsdag og lørdag kl. 10-12, torsdag kl. 15-17.

Konstitueret sognepræst: Lars Messerschmidt, tlf.: (01) 64 04 22.

Søndage: Kl. 11 højmesse.

Hverdage: torsdag kl. 17 messe.

Tirsdag d. 5. kl. 19: Børnene opfører et spil. Alle er velkomne.

Søndag d. 10. kl. 11: Familiemesse.

Søndag d. 24. 4. søndag i Advent, kl. 11: Højmesse.

Julenat kl. 23.30: Midnatsmesse og sammenkomst efter messen i pejsestuen.

1. Juledag kl. 11: Højmesse.

2. Juledag kl. 11: Messc.
Torsdag d. 28. Messen kl. 17 bortfalder.
Søndag d. 31. Den hellige Families fest, kl. 11: Højmesse.
Nytårsdag. Festen for Maria, Guds Moder, kl. 11: Højmesse.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby, Telf.: Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag-fredag kl. 9 til 11. Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdage:
Messe mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 17.00.

Torsdagene den 7., den 14. og den 21. kl. 19.00 afløses messen af adventsmeditation.
Alle lørdage: Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 3.: Familiemesse kl. 9.30, Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 10.: Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 17.: Familiemesse kl. 9.30, Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 24.: Højmesse kl. 11.00. — Julemesse, særligt tilrettelagt for familier med børn, kl. 15.00. Midnatsmesse kl. 24.00.
Mandag den 25.: 1. juledag: Højmesse kl. 11.00.
Tirsdag den 26.: 2. juledag. Messe kl. 9.30.
Søndag den 31.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F. Tlf. (01) 71 53 35.

Messtider:
Søndag kl. 8 og 11.
Hverdage kl. 6.45 og 8.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerte fredag, kl. 19.00: Sakramental andagt, kl. 19.30: Aftenmesse.
Lørdag d. 9.: Adventsfest arrangeret af besøgsgruppen. Torsdagsklubben er hjertelig indbudt til at deltage.
Kl. 14: Messe, der gælder som søndagsmesse.
Søndag d. 10. 2. søndag i advent. Kl. 11: Familiemesse.
Lørdag d. 16. kl. 15: Optakt til jul. Julefest for børn, forældre og alle børneglade voksne.
Onsdag d. 20. kl. 19.30: »Bodsmesse« som direkte optakt til julefesten.
Søndag d. 24. 4. søndag i advent. Kl. 8: Messe. Kl. 16.00: Juleaftensmesse.
Mandag d. 25. Juledag: Kl. 8: Messe med julesang. Kl. 11: Juledags højmesse.
Tirsdag d. 26. 2. juledag: Kl. 8: Messe. Kl. 11: Messe med julesang.
Søndag d. 31. Nytårsaften: Kl. 8: Messe (Den hl. Familie). Kl. 16.00: Taksigelsesmesse for året der gik.
Mandag d. 1. januar: Nytår. Kl. 11: Højmesse. NB! kun denne ene messe.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.

Sædvanlige messtider:
Lørdag aftenmesse kl. 17.00.
Søndag højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 3.: Sankt Nikolaj festdag, vi fejrer den dag vor kirkes fødselsdag m. højmesse kl. 10.00. Derefter er alle velkomne i salen til kirkekaffe.
Onsdag d. 6. kl. 19.30: Adventsaften. Vi følger sidste års succes op med lysbilleder fra sommerens rejseoplevelser, flere af menighedens medlemmer har været i Polen og i England. Vi synger adventssalmer og hygger os med bagværk.
Menighedsrådet vil gerne imødekomme et ønske fra mange og herved bede alle om at undgå tobaksrygning under vore sammenkomsters faste program. Vore små lokale forhold kræver dette.
Søndag d. 10.: Latinsk højmesse
Søndag d. 17.: Familiemesse
Juleaften d. 24.: kl. 24.00 Midnatsmesse. Fra kl. 23.00 orgelkoncert med julesalmer.
Juledag d. 25. kl. 10.00: Højmesse.
II. juledag d. 26. kl. 10.00: Messe.
Søndag d. 31. kl. 10.00: Højmesse, Årsafslutningens takkegudstjeneste.
Nytårsdag d. 1. januar kl. 10.00: Højmesse. Kirken fejrer den som Fredens Dag.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27C II, 2200 København N. Tlf. (01) 39 53 80, kontoret kl. 11—13, undtagen torsdag og lørdag.
Tlf. (01) 35 55 70 pastoralassistenten kl. 9-10 undtagen torsdag og lørdag.
Tlf. (01) 35 68 25 sognepræsten kl. 16.30-17.30 undtagen mandag og lørdag.

Messtider:
Hverdage kl. 18.30. Tirsdag indledes messen med rosenkransbøn kl. 18. Fredag slutter messen med taksigelse foran Sakramentet.

Søndag kl. 10 højmesse (latin hver første søndag i måneden) og kirkekaffe.
Kl. 17 dansk reciteret messe (polsk/dansk sang hvergang der er en 5. søndag i måneden. Dertil kirkekaffe).
Kl. 18 engelsk reciteret messe og sang, guitarstil.

Børneundervisningen sker i Søborg. Børnene samles her hver 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 15.30 og køres til Søborg. Nærmere opl. hos pastoralassistenten.

Engelsk børneundervisning hver søndag kl. 15.30 i krypten.

Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15. Tilmelding: Jess Madsen, tlf. (01) 59 37 58.

Hver ONSDAG skotsk folkedans i skolens gymnastiksal: Begyndere kl. 18.30-20. Viderekomne kl. 19.30-21.30. Opl: fru Joan E. Kinn, tlf. (01) 35 62 10 kl. 18-19.

Søndag d. 3. I søndag i advent. Kl. 10 synger Schola Gregoriana dansk/latin.
Tirsdag d. 5. og hver tirsdag øver vor kantor kirkesang med os efter 18.30.
Tirsdag d. 12. kl. 14: Åbent Hus i Krypten, jule- og pakkefest. — Samme dag kl. 20: Video-udsendelse på TV skærm af Pavens Indsættelse. Optagelsen sker i samarbejde m. Katolsk Centralskole.
We, wtorek 12 grudnia o godz. 20 transmisja w telewizji/przy współpracy Centralskole/z uroczystosci koronacji Jana Pawla II.
Onsdag d. 13.: Næste Søndags Evangelium kl. 19: Joh. 1, 6-8 & 19-28.

Søndag d. 17. kl. 10: Lucia-indslag ved højmessens.
Søndag d. 24. messe kl. 10, 17 og (eng) 18. Kl. 19: Tilmeldte julegæster til aftenmad i krypten. (Bestilles på 35 68 25 el. 39 44 08).
Kl. 23: Dansk højmesse og sammenkomst.
Kl. 24: Engelsk højmesse og sammenkomst.
Juledag: messe kl. 10, 17 og (eng) 18.
II juledag: messe kun kl. 10.
Søndag d. 31.: Den Hellige Families Fest. Messe kl. 10, 17 og (eng.) 18. — Kl. 20: Jugoslaverne holder kroatisk/dansk messe i kirken og fest for os alle i krypten. Tilmelding til festen hos Kropek 24 82 83 el. til Sakramentskirken.
1979
Nytårsdag: Kun messe kl. 10 og (eng.) 18.

Skt. Josephs hospitals kirke

Griffenfeldsgade 44, Kbh. N.

Faste messtider:
søndag kl. 9
hverdage kl. 16.30

Søndag d. 24. kl. 9: søndagsmesse
Mandag d. 25. kl. 9: messe
Tirsdag d. 26. kl. 9: messe
Søndag d. 31. kl. 9: messe
Kl. 15: Takkegudstjeneste
Nytårsdag d. 1. januar kl. 9: messe

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kiær S.J. Tlf. (01) 61 19 19. Træffetid: Mandag- torsdag 16.30-17.30, lørdag 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messtider:
Søndag kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 recite-

ret messe. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Familiemesse hver 4. søndag kl. 9.00.
Hverdage: (bemærk ændringerne efter 1. søndag i advent) Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsstrens kapel, Bernstorffsvej 98, dog først fra torsdag 14. december. Fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag 26. nov.: Krist Konges fest: Familiemesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00.

Onsdag d. 6. Sct. Nicolaus, Adventsaften: Andagt i kirken kl. 19.30, derefter mødes vi i kantinen.

Torsdag d. 7.: Messen kl. 17.00 læses i dag i Sct. Therese Kirke.

Fredag d. 8., Jomfru Maria's uplettede Undfangelse: Kun een messe, latinsk højmesse kl. 19.30.

Torsdag 14: Messen læses i dag og alle følgende torsdage i Sct. Josephsstrens kapel, Bernstorffsvej 98 kl. 17.00.

Søndag d. 17. Gaudete: Latinsk Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00.

Torsdag d. 21.: Krybbespil i kirken kl. 19.30 opført af Rygårds skole, indsamling til fordel for SOS lørmælk.

Lørdag 23.: Lejlighed til skriftemål kl. 14.00-17.00.

Søndag d. 24. juleaften: Familiemesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.

Midnatsmesse kl. 23.45

Mandag d. 25., 1. juledag: Højmesse kl. 11.00 (ingen messe kl. 9, ingen morgenmad).

Tirsdag d. 26., 2. juledag: Kun een messe kl. 9.00 med julesalmer.

Søndag d. 31., Den hellige families fest: (bemærk) messe kl. 9, Højmesse med Te Deum kl. 11.00.

Vor ældste katolske kirke siden reformationen

Menigheden blev grundlagt i 1674

Danmarks kønneste fine lille kirke fra 1700-tallet er vel Skt. Knuds i Fredericia, bygget i kirkelig rokokkostil. Det er vor ældste katolske kirke siden reformationen, fra 1767 allerede, fordi Fredericia blev fristed for anderledes troende.

Der har været en hel del aktivitet i vor menighed den senere tid, og mange har ydet en stor indsats. Raske mænd har isoleret hele kirken, en lang række flittige damer har syet, broderet og samlet ind til bazar. Sidst i maj måned gik det løs. Salgsboden med de meget fine håndarbejder indbragte alene 10.000 kr. Dertil var der tombola og loppemarked m.m. Flere af de unge gav også et nap med. Bagefter i sommerferien var 12 af de unge på lejr i Belgien med

40 andre danske, med vore spejderenner i Münster, nordmænd, finner og belgiere i tre uger.

Ligesom enhver beboelseslejlighed trænger til istandsættelse med mellemrum, så vel også en over to hundrede år gammel kirke. Bazaren gjorde det muligt. Nu står kirken igen frisk, ren og lys indvendig. Nu mangler vi »kun« det udvendige: revnerne i murene m.m. — hvis fonde da hjælper os. Og — nå ja — så går vi også i gang med at indrette endnu en skoleklasse og et ungdomslokale. I øvrigt, hvis nogen vil skænke os et nyt mindre orgel, så tak!

Skt. Knuds kirke er som sagt en historisk kirke med mange minder. Menigheden blev grundlagt i 1674. Her mødtes indvandrede håndværkere med katolske

soldater og officerer isvenskekrigenes tid. bragtes de faldne med neral Rye forrest ind i slaget ved Fredericia 6. juli 1849. Her re Fredericias første tårn den senere biskop Euch og katolske klold kaldte for første gang messe siden reformationen. Herfra grundlagd Euch de første menigh i Jylland og på Fyn.

Dele af den første jesuitterkirke fundet

To jesuitterpatre fik i skøde på grunden Sjællandsgade og byg en lille kirke i dingsværk. Hvordan den ud? De sidste fer har vi efterhånden fi draget betydelige dele af loftsdekorationen, højalteret og en tavle

Mandag d. 1. januar, Nytårsdag, festen for Jomfru Maria, Guds Moder.: Messe kl. 11.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Messtider:
Hverdage kl. 7.30. Lørdag kl. 17.00.
Hver søndag kl. 9.30 og kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber
Mini KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.
KUK hver onsdag kl. 19.00-21.30.

November:
Den 25. kl. 15.: Undervisningslørdag.
Emne: Sakramenterne præstevielser, sygesalvelse, ægteskab.
Børnemesse kl. 17.

December:
Lørdag d. 2.: De forældre, der underviser den 16. 12. mødes med kateketerne kl. 14.
Søndag d. 10.: Kirkekaffe efter 9.30 messen.
Lørdag d. 16.: Familieundervisning kl. 15.
Emne: Alterets sakramente.
Børnemesse kl. 17.00.
Tirsdag d. 19.: Bodsandagt kl. 19.30.
Den 24.: Juleaftensdag. Søndagsmesse kl. 9.30.
Julemesse kl. 16.00 (især for alle børn).
Engelsk: søndagsmesse kl. 10.45, julemesse kl. 18.00.
Mandag d. 25.: messe kl. 9.30.
Tirsdag d. 26.: messe kl. 9.30.
Søndag d. 31.: messe kl. 9.30.

PROVINSEN

Assens: Vor Frelzers Kirke

Nørregade 3, 5610-Assens
tlf. 05921176.

Messe kl. 17 hver 1. søndag i måneden i vinterhalvåret.

Bornholm: Rønne og Aakirkeby

Rønne
Sct. Hyacinthus Kirke, Østergade 59, Tlf. (03) 95 08 14.

Aakirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 20, Tlf. (03) 95 08 14.

Søndagsmesser:
Måneder med ulige dageantal: Rønne kl. 8, Aakirkeby kl. 10.
Måneder med lige dageantal: Rønne kl. 10, Aakirkeby kl. 8.
Søndag d. 24.: Juleaften. Midnatsmesse i Aakirkeby kl. 24.

1. juledag: I Rønne messe kl. 8, i Aakirkeby kl. 10.
2. juledag: I Rønne messe kl. 9, ingen messe i Aakirkeby.
Søndag d. 31.: Rønne kl. 8, Aakirkeby kl. 10.
Mandag d. 1. januar: Rønne kl. 8, Aakirkeby kl. 10.

Birkerød Hillerød Hørsholm

Bistrupvej Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.
Jacob Muiser, sognopr.: (02) 81 27 96.

Hans Esmark, andenpr.: (02) 81 27 96.
Georg Heggum sj.: (01) 29 93 37.

Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10 (hm)
Hillerød, Østergade kl. 10 (hm)
Hørsholm, Marievej kl. 10 (hm)
Mikkelborg, Strandvej 352 kl. 8
Åsebakken kl. 8.25
Hverdagsmesser (normalt):
Birkerød, ma.-to. kl. 6.45, fr. kl. 19.30, lø. kl. 7.30, tir. også kl. 10
Hørsholm, ons. kl. 11
Hillerød, 1. tor. kl. 14, 2. fr. kl. 19.30, 3. tir. kl. 17.

Skriftemål:
Hillerød den første søndag i måneden i tiden kl. 9.15-9.45, i kirken i Østergade.
Hørsholm og Birkerød søndage kl. 9.30-10
NB.: Herudover naturligvis efter aftale. Som en særlig forberedelse til julen, tilbydes bodsandagter d. 14. og 15. december. Såvel i forbindelse hermed, som i forbindelse med julegudstjenesterne, vil der være lejlighed til at aflægge skriftemål.

November:
Onsdag d. 22. Hørsholm fejrer messe kl. 11 i anledning af Sct. Cecilies fest (kirkesmusikkens værnehelgen) holdes en lille musikalsk-kulinarisk sammenkomst i præsteværelset for Kormedlemmer kl. 20.
Hillerød holder syklub hos fru Johanne Pedersen, Poppelgangen 8 i Hillerød kl. 14.30. Alle er hjerteligt velkommen.
Lørdag d. 25. Hillerød har religionsundervisning fra kl. 9.30.
Søndag d. 26. Krist Konge, sidste søndag i kirkeåret.

December:
Fredag d. 1. Hillerød har samtaleaften II om »udfordring til Kristendommen« — i forb. med radio og TV-oplæg. Se nærmere i sognebrevet.
Lørdag d. 2. Hørsholm menighed binder adventskransen kl. 16.
Søndag d. 3. 1. søndag i Advent fejres med latinsk højmesse og kirkekaffe. Bogsalget i Birkerød og Hillerød er åbent.
Mandag d. 4. MIDI-KUK mødes kl. 19
Onsdag d. 6. Hørsholm fejrer Nikolausmesse kl. 11. Derefter samvær.
Torsdag d. 7. Hillerød messe kl. 14.
Lørdag d. 9. Hillerød har religionsundervisning fra kl. 9.30.
Tirsdag d. 12. Birkerød menighedsråd mødes beg. med vesper kl. 19.30.
Onsdag d. 13. Hørsholm fejrer messe kl. 11 med adventsmusik og liturgiske læsninger.
Ældreklubben mødes på Nordvanggård kl. 14 til Lusía-optog af børnene fra børnehaven Fredsholm.
Torsdag d. 14. Hørsholm holder bodsandagt kl. 20.
Birkerød har religionsundervisning med juleafslutning kl. 16.
Fredag d. 15. Hillerød og Birkerød har bodsandagt kl. 19.30.
Lørdag d. 16. Hillerød har religionsundervisning med juleafslutning kl. 9.30.
Søndag d. 17. „Søndag Gaudete“, familiemesse i julens tegn kl. 10.
Hillerød holder adventsfest på Missionshotellet kl. 14.
Birkerød holder kirkekoncert under medvirken af bl.a. Søllerød-koret, organist Knud-Erik Kengen o. a. Koncerten begynder kl. 20. Nærmere ved opslag i våbenhusene.
Tirsdag d. 19. Hillerød har messe kl. 17 i

kapellet i menighedshuset.
Søndag d. 24. Juleaftensdag fejres jule-nats-messen kl. 23 i vore tre kirker. Efter messen mødes vi for at ønske hinanden glædelig jul.
Mandag d. 25. Juledag fejres julemesse kl. 10. OBS.: Ingen messe kl. 8.
Tirsdag d. 26. 2. juledag fejres messe kl. 10, OBS.: Ingen messe kl. 8. I Hillerød læses messen i menighedshuset.
Onsdag d. 27. Hørsholms messe bortfalder.
Søndag d. 31. Messerne som normalt om søndagen.

Mandag d. 1. Nytårsdag. Messe i Birkerød kl. 10 (ingen 8-messe), messe i Hillerød kl. 11 (OBS!) foregår i menighedshuset, messe i Hørsholm kl. 11 (OBS!). NB.: I den første uge i januar er der ingen hverdagsmesser og ingen religionsundervisning. Religionsundervisningen påbegyndes for Hørsholm-Birkerøds vedkommende torsdag d. 11. januar kl. 16, og for Hillerøds vedkommende lørdag d. 13. januar.
Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke alle Jer i vore menigheder, som i det forløbne år, på den ene eller anden måde, har ydet en indsats. Tak for godt samarbejde på mange måder og områder. Og Gud vel-signe Jer alle i det nye år.

Med venlige hilsener
Hans Esmark
Georg Heggum
Jacob Muiser

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf.: (05) 12 10 27 Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Sædvanlige messtider:
Søndag: messe kl. 8 og højmesse kl. 10.
Fredag og lørdag: messe kl. 18.45.
Orienteringsmøde hver anden tirsdag, denne måned den 12. kl. 19.15
Adventsaften fredag den 8. Messe kl. 18.45, derefter orgelkoncert ved musikstuderende Henrik Madsen kl. 19.30 og bagefter kaffe i mødelokalet, hvor Bolaslaw Plichta viser film og billeder og fortæller om sin Polens-rejse netop da den nye pave blev valgt.
Skriftemål. Pastor Kerkhofs holder bodsandagt og hører skriftemål mandag den 18. kl. 18-19. Sognepræsten i forbindelse med messen lørdag aften den 23. Lige før midnatsmessen juleaften især for dem, der har længere til kirke.
Søndag den 24. Kl. 8 messe og kl. 10 højmesse. Midnatsmesse kl. 24.
Mandag den 25. Højmesse kl. 10. Husk: ingen 8-messe!
Tirsdag den 26. messe kl. 9.
Søndag den 31. som andre søndage. Ingen aftengudstjeneste.
Mandag 1. januar messe kl. 18.45
Lørdag den 6. januar. Peter Møller spiller til messen (kl. 18.45) og giver os derefter en orgelkoncert. Til slut kaffe i mødelokalet.
Efterlysning. Da søstre ikke har hospitalet og heller ikke kan disponere over kollegieværelser, må vi se os om efter andre muligheder for den tyske turistpræst i juli-august. Hvem har mulighed for at huse ham til en rimelig betaling eller hvem ved, hvordan det kan gøres uden, at det bliver alt for dyrt. Sæsonen skal planlægges her i vinter, så lad mig få besked snarest muligt.

»den gode hyrde«. Hvordan?

Da man byggede en ny kirke brugte man simpelt hen de dekorerede træpaneler til gulv oppe på loftet, men med det bemalede nedefter, så det har ligget upåagtet i over 200 år. Først nu har en meget nysgerrig og pilvoren sjæl fundet de bevarede stykker, lagt dem sammen i et kæmpepuslespil og restaureret stumperne. Noget af det er ved at blive sat op i

den bageste del af kirken.

Jesuitterkirken var i barokstil, med landets formodentlig ældste illusionistiske alter malet på korvæggen. Loftet illude-rede hvælvinger med trosbekendelsens symboler i strålekrans, ordnede med baroktidens sans for systematik og ønske om at realisere tridentinerkoncillets fornyelser.

Vi fandt også det meste af et stort vægmaleri: Den gode hyrde — »blandt

torne så stive oprunden« med et meget sindrigt system af symbolik på frelse og opstandelsen. Forøvrigt meget forunderligt, at de fik grunden og byggetilladelse på samme tidspunkt som Niels Steensen døde.

Nu vidner vor kirke igen ret om kristendommens lys og glæde, viser med sin ornamentik frem til »den evige løvsalsfest« forjættet os ved Kristi kors.

Tak til alle vore hjælpere!
Palle Burla

Det indre af Sct. Knuds Kirke i Fredericia efter restaureringen. Den gamle jesuitterkirke var i barokstil med landets formodentlig ældste illusionistiske alter.

Orientering fra sognene: December 1978

Fredericia: Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. (05) 92 11 76.

Sædvanlige gudstjenestetider:

Lørdagsaftenmesse: kl. 17.
Søndag: højmesse kl. 10.
2. søndag i md.: familiemesse.
4. søndag i md. latinsk messe.
Tirsdag og fredag: messe kl. 8.15
Onsdag og torsdag: messe kl. 18.

Juleaften midnatsmesse kl. 24.
Juledag højmesse kl. 10
31. december og nytårsdag messe kl. 10
Adventsmøde onsdag 13. december kl.
19.30. arrangeret af DKKF for hele me-
nigheden.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.
Sognepræst: G. Coenen, tlf. (03) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 og søndag kl. 8.30 dialog-
messe. Søndag kl. 10 højmesse.
Hverdagsmesser i søstrenes kapel, Mølle-
bakken 8 og i Niels Steensens Hus.
Mandag d. 27. november fejres Jomfru
Maria af den undergørende medalje. Jom-
fru Marias åbenbarelse for den hl. Vin-
centsøster Catharine Labouree i Paris i
1830. Dialogmesse i søstrenes kapel kl.
7.00. Højtidelig andagt i kirken kl. 19.00.

Søndag d. 3.: 1. søndag i advent. Før høj-
messen indvies adventskransen, og mens
det første lys tændes, bydes det ny kirke-
år velkommen.

Fredag d. 8.: Jomfru Marias uplettede
undfangelsesfest. Kl. 19.30 højmesse på
latin.

Søndag d. 10.: 2. søndag i advent. Familie-
messe kl. 10.30.

Søndag d. 17.: 3. søndag i advent. Høj-
messen indledes med bodsgudstjeneste
som forberedelse til julefesten.

Kl. 17 opfører Skt. Vincents kor sammen
med Mørdrupskolens kor sit traditionelle
julespil efter bayersk/østrigsk forbillede. I
alt små hundrede medvirkende.

Søndag d. 24.: Kl. 8.30 ingen messe. Kl.
10.30 højmesse (4. søndag i advent).

Kl. 23.55 højtidelig midnatsmesse til ære
for Vor Herre Jesu Kristi fødsel.

Mandag d. 25.: Juledag kl. 10.30 høj-
messe. Ingen messe kl. 8.30.

Tirsdag d. 26.: 2. juledag kl. 10.30 høj-
messe på latin.

Søndag d. 31.: Den hl. Families fest: In-
gen messe kl. 8.30. Kl. 10.30 højmesse. Kl.
17.00 sangmesse med afsluttende nytårs-
aftens-andagt. Te Deum og sakramental
velsignelse.

Mandag d. 1. januar: Nytårsdag. Festen
for Jomfru Maria som Guds Moder. In-
gen messe kl. 8.30. Kl. 10.30 højmesse.

Mikkelborg: Skt. Josephs Kirke

Skt. Josephssøstrenes kirke: Stella Matu-
tina, Strandvejen 352, 2980 Kokkedal.
Tlf. 03 24 72 05.

Tlf. 03 24 71 05.

Julegudstjenesterne:

Søndag d. 24.: Kl. 8.00 sangmesse (4. søn-
dag i advent). Kl. 16.30 højtidelig jule-
messe med midnatsmessens tekster. Ingen
senere messe.

Mandag d. 25. juledag: Kl. 8 julehøjmesse
på latin. Kl. 15.30 juleandagt med sakra-
mental velsignelse.

Tirsdag d. 26.: 2. juledag: Kl. 8 sang-
messe.

Søndag d. 31.: Den hl. Familie: Kl. 8.00
sangmesse. Kl. 15.30 nytårsaftens-andagt
med Te Deum og sakramental velsignelse.

Mandag d. 1. januar: Nytårsdag: Jomfru
Maria Guds Moder. Kl. 8 højmesse på la-
tin. Kl. 15.30 rosenkransandagt for fre-
den.

Søndag d. 10. december kl. 16: opfører
Skt. Vincents kor og musikanter fra Hel-
singør deres traditionelle julespil.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf.: (07) 12 43 82.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00
Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Adventsaften: Tirsdag den 12. december
kl. 19.00 viser vi den berømte spanske film
»Marcelino — Pan y Vино«. Bagefter
hygger vi os i stuen.

Religionsundervisning for mindre børn:
Tirsdag den 28. november sidste gang i
år.

Religionsundervisning for større unge:
Onsdag den 13. december sidste gang i år.
OBS! Den 24. december er 4. søndag i
advent med messe kl. 10 som sædvanligt.
Mandag den 25. er Kristi Fødselsfest med
messe kl. 10. Ingen midnatsmesse den 24.

Kirkebidrag: Mens sognets 22 medlem-
mer af den frivillige bidragsordning er ved
at betale de sidste rater for 1978 tillader vi
os at henstille til de mange, der indtil nu
ikke har ydet nogen form for kirkeskat
eller -bidrag, at ville reagere positivt på
den giroblanket, der vil komme som en
indbydelse til at løfte i flok. På forhånd
tak!

Menighedsråd og præst

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens. Tlf. (05)
62 52 68.

Søndagsmesser: Kl. 7.30 og kl. 10.00 (høj-
messe).

Hverdagsmesser: Tirsdag og fredag kl.
19.00, torsdag kl. 10.30.

Hver morgen kl. 8.00 (undtagen torsdag)
samles Sct. Ibs Skoles børn og lærere til
en kort andagt i kirken. Torsdag morgen
holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Me-
nighederne er velkomne.

Søndag den 3. december: Kirkekaffe efter
højmessen.

Torsdag den 7. december kl. 19.30: Me-
nighedsrådsmøde.

Søndag den 10. december kl. 19.00: Ad-
ventsaften Adventstaler: Apoteker P.
Hahn-Thomsen. Bogudstilling og salg af
julekort. Hjemtransport tilbydes.

Lørdag den 16. december kl. 15.00: Bods-
andagt, skriftemål, messe. Der høres
skriftemål på dansk og polsk. Pater H.
Kerkhofs, Vejle, Pater H. Krawczyk, År-
hus, og pater J. Reymen, Horsens. Hjem-
transport tilbydes.

Søndag den 24. december: (4. søndag i ad-
vent) kl. 10.00: Højmesse. NB: Ingen
messe kl. 7.30.

Julens gudstjenester:

Søndag den 24. december kl. 15.00: Messe
(fortrinsvis for familier med børn).

kl. 24.00: Midnatsmesse.

Søndag den 25. december kl. 10.00: Høj-
messe.

KUK — møder:

Søndag den 10. december kl. 19.00: Ad-
ventsaften (se ovenfor).

Tirsdag den 12. december kl. 19.30: Pro-
gramlægning.

Torsdag den 21. december kl. 19.30: Ju-
leafslutning.

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15. Kirkens postadresse:
Gl. Røsnæsvej 21, 4400 Kalundborg.
Tlf. (03) 51 26 76.

Søndagsmesse i kirken kl. 10

Hverdagsmesse i kapellet på Gl. Røsnæs-
vej 21 kl. 17.30, undtagen onsdag og lør-
dag.

Onsdag religionsunderv. ved kirken kl.
16.30, hvorefter messe.

Lørdag messe i kapellet kl. 11.30.

1. fredag Jesu Hjerter messe med indvielse.

Fredag d. 8.: Jomfru Marias uplettede
undfangelse, højm. i kapellet kl. 17.30.

Søndag d. 17.: Biskoppen meddeler fir-
melsens sakramente under højmessen kl.
10. Efter messen, samvær med biskoppen
og fælles spisning hos fam. Wojstaszew-
ski, Frederik Andersens vej. Herom
nærmere i sognebladet.

Søndag d. 24.: 4. adventssøndag. Messe
kl. 10. Juleaften, den 1. julemesse — mid-
natsmessen kl. 22 i kirken.

1. Juledag: Messe i kirken kl. 10 og om
eftermiddagen kl. 16 i kapellet på gl.
Røsnæsvej 21.

2. Juledag ligeså på Røsnæsvej kl. 10.

Søndag d. 31.: Den hl. Families fest og
Mandag d. 1. jan.: Jomfru Maria, Guds
Moders fest.

Begge dage holdes messen i kirken kl. 10
ved pastor O. Sørensen.

Studiekreds i dec.: 1. og 3. mandag.

Lejlighed til at gå til skrifte er der før hver
gudstjeneste.

Kolding: Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding tlf. (05)
52 76 01.

Faste søndagsmesser: Kl. 8 sangmesse kl.
10 højmesse.

Søndag d. 3.: Efter højmessen samles me-
nigheden i salen til middag. Når vi har
spist, er der bankospil.

Onsdag, d. 6. og torsdag, d. 7. kl. 19.30
inviterer skolen menigheden til en ad-
ventsfest i kirken, hvor elever sammen
med os vil synge juletiden ind.

Lørdag, d. 23.: søndagsmesse kl. 16

Juleaftensdag: søndagsmesse kl. 9 mid-
natsmesse kl. 24.

1. juledag: højmesse kl. 10

2. Juledag: sangmesse kl. 10

Ungdomsklubben (Smuk) mødes hver
torsdag kl. 19.30 til 22.

Nakskov: Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov. Tlf. (01)
92 06 81.

Faste gudstjenester:

Søndage: Kl. 10.00

Hverdage: Kl. 17.00.

Konfirmation 1979:

Der er tilmeldt 9 unge til konfirmations-
forberedelse. Biskoppen kommer til Nak-
skov søndag den 30. september 1979 for at
meddele firmelsens sakramente til menig-
hedens unge. Menighedens unge, som
endnu ikke er firmet, kan melde sig til fir-
melsesforberedelse.

Julemarked:

Vort årlige julemarked åbner lørdag den
2. december kl. 14.00. Alle indbydes til at
kigge indenfor og støtte det gode formål.
Der er mange skønne ting at erhverve. I år
er der igen mange flotte tøjdyr og et utal
af håndarbejder. Også julekrybspil kan
fås.

Søndag den 3. dec. åbnes efter højmessen.
Lørdag kl. 16 og søndag kl. 12 og kl. 16
bortloddes flere gevinster.

Begge dage lukkes kl. 17.00

Adventsaften:

Sidste år var der elleve mennesker til ad-
ventsaften. Dengang lovede deltagerne
hinanden, at de næste gang hver ville tage
en ny deltager med. Så i år må vi da blive
over tyve. Adventsaften holdes torsdag
den 7. december kl. 19.30

Juletræsfejt:

Børn med forældre og pårørende inviteres
til juletræsfejt torsdag den 28. december.
Hvis alle børn, som blev døbt i de sidste
seks år (21 drenge og 12 piger), kunne
være med sammen med deres forældre
ville det blive en meget fin forsamling.
Kære forældre! skulle vi engang forsøge
at bringe alle børn under 15 år sammen?!
Hermed er bolden kastet op. Kom og vent
ikke til konfirmationsforberedelsen. Mød
andre forældrepar, som fik et barn døbt
på samme søndag som De. Og så rystes vi
sammen ved en god gammeldags dans
omkring juletræet.

Julegudstjenester:

I år falder juleaften på en søndag. Børne-
gudstjenesten holdes juleaftensdag kl.
10.00 (ikke om eftermiddagen).

Midnatsgudstjeneste: juleaften kl. 23.00

1. Juledag og 2. Juledag kl. 10.00

Nytårsaften kl. 16.00 takkegudstjeneste.

Nytårsdag kl. 10.00

Nyborg: Stella Maris Kirke

Vindingevej.

Faste messetider:

Lørdag: kl. 16.

Søndag: kl. 10.

Søndag d. 24.: juleaftensdag: Højmesse
kl. 10.

Midnatsgudstjeneste kl. 24.00

Mandag d. 25. 1. juledag: kl. 10.

Tirsdag d. 26. — 2. juledag: kl. 10.

Søndag d. 31.: kl. 10.

Mandag d. 1. januar 1. nytårsdag: kl. 10.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.

Weekendens gudstjenester:

Fredag kl. 18.30, lørdag kl. 16.00, søndag
kl. 8.00 og kl. 10.00.

Hver fredag kl. 19.30: Ungdomsaften
Hver lørdag kl. 9.30-11.00: Undervisning for børn + konfirmander

Søndag den 3. kl. 10.00: Højmesse: herunder meddeler biskop Hans L. Martensen **FIRMELSENS SAKRAMENTE**. Denne søndag er der ingen polsk gudstjeneste.

Tirsdag den 5. kl. 19.00: Menighedsrådsmøde.

Fredag den 8. kl. 18.30: Bodsandagt.

Fredag den 15. kl. 18.30: Bodsandagt.

Søndag den 24.: Juleaftensdag. Ingen messe kl. 8.00.

Kl. 10.00: Højmesse

Kl. 16.00: Julegudstjeneste for børn.

Kl. 24.00: Midnatsmesse

Mandag den 25.: 1. Juledag. Ingen messe kl. 8.00

Kl. 10.00: Højmesse

Tirsdag den 26.: 2. Juledag. ingen messe kl. 8.00.

Kl. 10.00: Højmesse

Kl. 14.30: Menighedens juletræsfest.

Søndag den 31.: Nytårsaftensdag. Ingen messe kl. 8.00

Kl. 10.00: Højmesse

Kl. 16.00: Andagt

Lejlighed til Skriftemål:

Lørdag den 16.: kl. 15.00-17.00

Fredag den 22.: kl. 18.00-19.30

Lørdag den 23.: kl. 10.00-12.00

Næstved: Vor Frue Kirke

Tlf. (03) 72 09 85. Kontortid: Tirsdag: fredag kl. 11-30-12.30 el. efter aftale.

Faste gudstjenester:

Hver søn- og helligdag.

Kl. 8.00: Messe på Maria Elisabeth Hjemmet. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Hver skoleonsdag og fredag:

Kl. 8.00: Skolemesse i Vor Frue Kirke.

Fredag den 1. kl. 19.00: Jesu Hjerter messe og andagt.

Polsk messe: d. 17. kl. 11.00 og d. 26. kl. 10.00

Torsdag d. 7. kl. 19.00: Adventsaften

Torsdag d. 14. kl. 19.00: Bodsandagt med lejlighed til skriftemål.

Julegudstjenester:

Søndag d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.00.

1. juledag d. 25.: Kl. 8.00 Messe på Maria Elisabeth Hjemmet. Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

2. juledag d. 26.: Kl. 8.00: Messe på Maria Elisabeth Hj. Kl. 10.00: Polsk messe.

Lørdag d. 30. kl. 15.00: Juletræsfest. Vi begynder med en kort andagt i kirken.

Søndag d. 31. kl. 10.00: Højmesse med Te Deum.

Ministrantmøder:

Fredag d. 8. kl. 19.30: Niels Stensen-gruppen og Klemens Hoffbauer. Fælles ministrantmøde.

Fredag d. 15. kl. 19.30: Johann Neumann-gruppen.

Fredag d. 22. kl. 19.30: Alfons von Liguori-gruppen. Samtlige ministrantmøder står i adventstidens og julens tegn. Mødested: Kalbyrisvej 81.

Ministrant-Bio: Fredag d. 1. dec. efter aftenmessen: Filmen: Den døende prærie, som vises i Vor Frue Skole.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. (ikke den 24. dec.)

Hverdagsmesser

Mandag og torsdag kl. 7.30, tirsdag dialogmesse kl. 15.30, onsdag kl. 19, fredag i søstrenes kapel kl. 7.30 (Laksegade 4, 1).

Fredag d. 8.: Festen for Marias udplettede undfangelse. Aftenmesse kl. 19.

Onsdag d. 20. kl. 19: Bodsandagt.

Lørdag d. 23. kl. 17: Messe (4. søndag i advent).

Juleaftensdag d. 24.: Ingen messe kl. 10.

Julens familie- og børnemesse kl. 16.

Midnatsmesse: Vi begynder at synge julesange kl. 23.50. Messe kl. 24. Efter messen forfriskning i præstegården.

Juledag d. 25.: Messe kl. 10.

2. juledag d. 26.: Messe kl. 10.

Lørdag d. 30.: Messe kl. 17.

Søndag d. 31.: Messe kl. 10.

Nytårsdag d. 1. januar: Messe kl. 10.

Møder:

Menighedsråd: Torsdag d. 12. dec.

Studiegruppe: Onsdag d. 6. efter 19-messen.

Ældre og alle andre: Lørdag d. 16. kl. 14.30 i præstegården. Afsluttes med messe kl. 17.

3 familiegrupper efter aftale.

Familieundervisning: Lørdag d. 2. dec. kl. 13.30. Adventsfest og krybbespil i kirken.

Firmelse:

Søndag d. 10. december ved messen kl. 10.

Efter messen er der møde med biskoppen og med firmanderne og deres familie og alle sognemedlemmerne i skolens gymnastiksal.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted

Tlf. (03) 61 03 92 fredag - mandag,

Tlf. (01) 11 60 80 onsdag - torsdag.

Faste messetider:

Lørdag kl. 17

Søndag kl. 10

Lejlighed til skriftemål hver lørdag kl. 15-17.

Lørdag d. 2. kl. 17: Forsoningsgudstjeneste.

Søndag d. 3. kl. 10: 1. søndag i advent. Efter højmessens kirkekaffe.

Lørdag d. 9. kl. 15-17: Juleskriftemål.

Søndag d. 10. kl. 10: 2. søndag i advent.

Lørdag d. 16. kl. 15-17: Juleskriftemål.

Søndag d. 17. kl. 10: 3. søndag i advent.

Adventsfest forberedt af vore børn og unge.

Lørdag d. 23. kl. 15-17: Juleskriftemål.

Kl. 17: Lillejuleaftensmesse.

Søndag d. 24.: 4. søndag i advent. Kl. 10:

Juleaften-morgenmesse. Kl. 16: NB tidspunktet): Juleaftenmesse (Julevigil)

Kl. 24: Midnatsmesse (Julens 1. messe).

Mandag d. 25. kl. 10: Juledagens højmesse.

Kl. 17: Juledagens 3. messe

Tirsdag d. 26. kl. 10: Højmesse

Lørdag d. 30. kl. 17: Tak for det gamle år.

Messe.

Søndag d. 31. kl. 10: Den hl. Families Fest. Messe.

Mandag d. 1.: Ingen messe kl. 10!

Kl. 17: Messe til ære for Guds Moder om Fred i Kirken og i Verden.

Lørdag d. 6. kl. 17: Helligtrekongers aftenmesse.

Søndag d. 7. kl. 10: Herrens åbenbarelse.

Messe.

I det nye år vil der være Forsoningsgudstjeneste efter forudgående bodsandagt med privat skriftemål den sidste lørdag i januar, marts, maj, september og november mellem kl. 16 og 18.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, tlf. (03) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Faste messetider: Søndage: Højmesse kl. 10, messe kl. 17.

Hverdage: Messe kl. 8

Fredage: Messe kl. 19.30

Onsdag d. 6.: Adventsaften starter kl. 19.30 i kirken med krybbespil og fortsætter med Luciaoptog i skolens kantine.

Søndag d. 10. kl. 10 Familiemesse, Tema-messe tilrettelagt af Ungdomsforeningen.

Fredag d. 22.: »Lidt stilhed i en fortravlet juletid«, i år i forbindelse med aftenmessen kl. 19.30.

Søndag d. 24.: Messe kl. 10: Midnatsmesse kl. 24. (N.B. Messe kl. 17. bortfalder).

Mandag d. 25.: højmesse kl. 10.

Tirsdag d. 26.: messe kl. 10.

Torsdag d. 28.: Menighedens Juletræsfest kl. 19 i skolens kantine.

Søndag d. 31.: Nytårsaftensdag: messe kl. 10 og 16 (i stedet for 17).

I adventstiden afholdes to koncerter i vor kirke: Søndag den 3. dec. kl. 20 synger Risøkoret, dir. Jørgen Haldur Hansen og onsdag den 13. dec. optræder Roskilde Symfoniorkester, dir. Viggo Kanding, kl. 20.

Ledreborg Slotskirke

Søndage messe kl. 8.30

Frederikssund

Søndag d. 17. dec.: Messe kl. 10.30 i den private Realskole.

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg, tlf. (06) 82 24 15.

Gudstjenester: Sålænge Kirkens istandsættelse står på, fejres søndagsgudstjenesten på Medborgerhuset, Skoletorvet, kl. 10. Den 2. søndagsgudstjeneste og hverdagsmessen falder midlertidigt bort. Allesjælesmessen vil blive holdt en onsdag i december.

Julegudstjenester: den 24. december kl. 16 & 24. Den 25. december kl. 10 & 16, og den 26. december kl. 10.

Nytårsgudstjenesten: Den 1. januar kl. 16. Kirkens udvendige istandsættelse er færdig. Den 2. november har håndværkerne lagt den sidste tagsten på. Arbejdet har pyntet vældigt på kirkens udseende, og det vil fritage sognet for mange bekymringer for kirkens stand i mange år. Sidst i denne måned vil det forhøjede korparti være belagt med smukke natursten, og mallerne være færdige med malingen af væggene. El-installatøren har udskiftet de gamle ledninger fra 1912 og lagt dem alle ind i væggen. Herefter er der kun rengøringsarbejdet tilbage, som af forståelige grunde vil være meget omfattende. De, der gerne vil give et nap med, bedes henvende sig til præsten. Såfremt rengøringsarbejdet er overstået, kan kirken tages i brug igen.

Indsamlingen har indtil nu givet kr. 45.000, hvoraf kr. 6.500 stammer fra sognet. Vi håber fortsat på, at sognet vil bidrage til restaureringens omkostninger.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst P. Meertens, tlf. (03) 52 06 45.

Søndag d. 3.: Højmesse kl. 10

Søndag d. 10.: Højmesse kl. 10 og Luciafest. Kirkebil fra Korsør og Dianalund. Kirkekaffe.

Søndag d. 17.: Højmesse kl. 10

Søndag d. 24.: Juleaftensdag. Højmesse kl. 10, midnatsmesse kl. 24. Kirkebil fra Korsør i forbindelse med messen kl. 10, som er gregoriansk.

Mandag d. 25., 1. juledag: højmesse kl. 10

Tirsdag d. 26. 2. juledag: højmesse kl. 10

Søndag d. 31.: højmesse kl. 10

Mandag d. 1. januar, nytårsdag: højmesse kl. 10.

Skriftemål i forbindelse med messerne. Børneundervisningen hver fredag kl. 18, derefter messe kl. 19.15, sidste gang før jul d. 8. dec.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Tlf. (09) 21 05 42 eller 12 16 64. Træffetid: fredag-mandag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00: højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

November

Torsdag d. 23. kl. 19.30: undervisning til firmelse sakramente — for voksne.

Fredag d. 24. kl. 16.00: religionsundervisning.

Lørdag d. 25. kl. 16.00: Biskoppen taler med firmanderne. Kl. 19.30: menighedsrådsmøde med Biskoppen.

Søndag d. 26.: Krist Konges fest.

Kl. 10.00 meddeler Biskop H.L. Martensen Firmelsens Sakramente.

Efter messen reception for hele menigheden med mulighed for at hilse på Biskoppen.

Onsdag d. 29. kl. 16.00: Konfirmandundervisning

Kl. 19.00: ungdomsarbejde.

December

Hver onsdag kl. 16.00: undervisning til trosbekræftelse. Kl. 19.00: ungdomsarbejde.

Hver fredag kl. 16.00: religionsundervisning.

Fredag d. 8.: Marias uplekkede undfangelse. Kl. 19.00 messe.

Søndag d. 10. 2. søndag i advent. Kl. 10.00: latinsk højmesse og kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Onsdag d. 13. kl. 16.00: ingen undervisning.

Fredag d. 15. kl. 16.00: Juleafslutning for alle hold.

Lørdag d. 16. kl. 14.00: messe for kontaktgruppen. Efter messen hygger vi os sammen i menighedssalen.

Søndag d. 17. 3. søndag i advent. Kl. 10.00 højmesse med adventsbodsandagt.

Lørdag d. 23. kl. 6.45: messe. kl. 13.30-15.30 lejlighed til skriftemål.

Søndag d. 24. 4. søndag i advent. Juleaftensdag.

Kl. 8 stille messe. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 24.00 midnatsmessen.

Mandag d. 25. **JESU FØDSELS FEST** Kl. 10.00 højmesse (ingen messe kl. 8).

Tirsdag d. 26.: 2. **JULEDAG** Kl. 10.00 højmesse og kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

(ingen messe kl. 8).

Søndag d. 31. Den hellige Familie. Kl. 11.00 højmesse.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Søndag kl. 10 og 16.30.

Onsdag og fredag kl. 19.30.

Juleaften: søndag d. 24. kl. 10 og 15.30 og kl. 24.00.

1. Juledag: kl. 10, og 16.30.

2. Juledag: kl. 10.

Hvilehjemmet Bellis:

Hverdage kl. 6.30 undt. onsdag og fredag.

Galgebakken V.2-15, Albertslund:

Tirsdage kl. 18 og lørdag d. 9. og 16. kl. 16.30

Torsdag d. 14.: Adventsaften kl. 19.30 med medvirken af Vincentskoret under Stephen Holms ledelse.

Religionsundervisning: søndag d. 10 og 17 kl. 10-12.

Konfirmandundervisning: fredag d. 1., 8. og 15. kl. 16.00.

Juletræsfest for menigheden og børn: torsdag d. 28. kl. 19.00.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Tirsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester

Hverdage: kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Søndag d. 3. kl. 10: Familiemesse. Kl. 14.30: Besøgsgruppen indbyder menighedens syge og handicappede til en adventseftermiddag på Sct. Mariæ Hospital.

Tirsdag d. 5.: Menighedens adventsaften! Vi mødes kl. 19 i søstrenes sal, Vestre Engvej 42. Efter en kort andagt, ser vi den kendte film »Marcelino«. Derefter hygger vi os over et glas gløg og æbleskiver. Traditionen tro bliver der også lejlighed til at klippe og klistre. Entre: voksne 7 kr. og børn 3 kr.

Lørdag d. 9. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene. Efter messen kl. 15, holder mini-kuk møde.

Tirsdag d. 12. kl. 14.30 indbyder Kontaktgruppen til en adventseftermiddag i søstrenes sal, Vestre Engvej 42, for de ældre. Vi laver juledekorationer og Sct. Norberts skoles 6. klasse viser et Luciaoptog.

Onsdag d. 20. kl. 19.30: Bodsandagt i kirken, som forberedelse på julefesten. P. Reymen fra Horsens vil være til stede.

Lørdag d. 23. kl. 15: Salmemesse.

Søndag d. 24. kl. 10: Søndagsmesse. Kl. 15: Børnenes julemesse. Kl. 24: Midnatsmesse for Herrens Fødsel (barnedåb).

Mandag d. 25.: juledag. Kl. 10: messe.

Tirsdag d. 26. kl. 8: messe.

En god Jul og et velsignet Nytår ønskes af præsterne og bror Raymond!

Viborg: Skt. Kjelds Kirke

Sct. Leonisgade 12, 8880 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Faste gudstjenester:

Hver lørdag kl. 16.30

1., 3., og 5. søndag i måneden kl. 10.00.
(1. søndag: kirkekaffe).

Lemvig: Hellig Kors Kirke:

Østergade 33, 7620 Lemvig.

Faste gudstjenester:

2. og 4. søndag i måneden kl. 10.00

Undervisning:

Viborg: den 9. dec. kl. 10.00-12.00

Lemvig: den 2. dec. kl. 9.30-11.30.

Adventsaftener: (med skriftelejlighed)

Viborg: den 13. dec. kl. 19.30

Lemvig: den 14. dec. kl. 19.30.

Julegudstjenester:

Viborg:

Juleaften kl. 16.00

1. juledag kl. 8.00

2. juledag kl. 10.00

31. dec. årets sidste dag kl. 10.00

Lemvig:

1. juledag kl. 10.00

1. jan. kl. 10.00

Vordingborg:

Helligåndskirken

Chr. Wintersvej 4, 4760 Vordingborg.
Sognepræsten træffes: Marienbergvej 9.
Tlf. (03) 77 39 27 onsdag, torsdag og søndag, ellers i Næstved tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Søndag d. 24 kl. 24.00: Midnatsmesse.

Mandag d. 25. kl. 10.00: Højmesse.

Aalborg:

Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, Telf. (08) 12 69 56 eller (08) 13 07 44.

Alle torsdage i november er der kl. 19.30 Allesjæles-andagt i kirken.

Søndag d. 26.11.: Krist Konges fest med kommunion under begge skikkelser.

Fredag d. 1.12.: Jesu-Hjerte-Fredag er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19, kl. 19 er der aftenmesse med intention for Eukaristisk Forening (den negang er der på grund af Allesjælesandagt — ingen messe torsdag aften!).

Lørdag d. 2.: Adventsaften for alle i menigheden på Sct. Mariæ Skole kl. 19.30. P. U. Figge fra Viborg taler.

Fredag d. 8.: Pater Krawczyk fra Århus kommer for at høre polsk skriftemål. Over middag vil han besøge ældre og syge; man bedes meddele ønsket om besøg til præstegården. Fra kl. 16 vil han høre skriftemål i kirken. Kl. 17 er der messe i kirken.

Søndag d. 24.: Kl. 15 er der i kirken foran krybben julegudstjeneste for alle børn i menigheden.

Julenat: Midnatsgudstjeneste kl. 24.00.

1. og 2. juledag: Messer kl. 8 og 10.

Søndag d. 31.: Den hellige Familie fest, familiemesse kl. 10 med kirkekaffe bag efter.

Søndag d. 31.: Kl. 16.30 andagt i kirken ved årets afslutning.

Gudstjenester udenfor Ålborg:

Frederikshavn: Lørdag d. 9.12. kl. 16.30.

Lørdag d. 16.12.: kl. 16.30.

1. juledag: kl. 10.00.

Søndag d. 31.12.: kl. 10.00.

Hjørring: Nordre kommuneskole, Norgesvej:

Lørdag d. 16.12., kl. 14.30.

Thisted, Møllevej 23:

Lørdag d. 16.12., kl. 16.30, og 2. juledag kl. 10.

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 56 66.

Søndagsmesser:

Århus: Kl. 8, 10 (højmesse, kirkekaffe) kl. 17 (sangmesse)

Odder: lørdag, d. 9. kl. 17, juleaften, søndag d. 24., kl. 21.00.

Pindstrup: søndag, d. 3., og 17. kl. 10.30, juleaften, søndag d. 24, kl. 21.00.

Grenå: søndag, d. 10. kl. 10.30, juledag, den 25. kl. 10.30.

Sostrup: hver søndag kl. 8.30. Julenat kl. 24.00.

Julegudstjenester i Århus:

Børnenes julegudstjeneste: juleaftensdag, søndag d. 24. kl. 14.00.

Juleaftensdag, søndag, d. 24.: kl. 8.00 og 10.00, ikke 17.00.

1. juledag: kl. 10.00 og 17.00, ikke 8.00.

2. juledag: kl. 8.00 og 10.00, ikke 17.00.

Søndag d. 31.12.: kl. 8.00, 10.00 og kl. 17.00 (taksigelsesmesse).

Nytårsdag: kl. 10.00 og 17.00, ikke 8.00.

Nikolausfest: lørdag, d. 2. får de unge be-

Liturgisk kalender for december 1978 ved Inga Jensen

Fredag d. 1. 1. alm. ugedag. Åb. 20, 1-4. 11-21, 2. — Luk. 21,29-33.

Lørdag d. 2. alm. ugedag, el. Guds Moders lørdagsmesse. Åb. 22, 1-7. — Luk. 21, 34-36.

Søndag d. 3. 1. søndag i advent. Es. 63, 16b-17. 64, 1,3b-7. — Salme 80, 2ac+3b. 15-16. 18-19. R.v. 4: Hærskarers Gud, bring os atter på fode, lad dit ansigt lyse, at vi må frelses! — 1 Kor. 1, 3-9. — Mark. 13,33-37.

Mandag d.4. alm. ugedag el. Johannes af Damaskus d. 749. Es. 2, 1-5. — Matt. 8, 5-11.

Tirsdag d. 5. alm. ugedag. Es. 11, 1-10. — Luk. 10, 21-24.

Onsdag d. 6. alm. ugedag el. Nikolaus, biskop af Myra. Es. 25, 6-10a. — Matt. 15, 29-37.

Torsdag d. 7. Ambrosius, biskop og kirkelærer, d. 397. Es. 26, 1-6. — Matt. 7,21. 24-27.

Fredag d. 8. Marias uoplettede undfangelse. 1. Mos. 3, 9-15.20 — Ef. 1,3-6. 11-12 — Luk. 1,26-38. Gl. Cr. Særl. præf.

Lørdag d. 9. alm. ugedag. Es. 30, 19-21, 23-26. — Matt. 9,35 — 10,1. 6-8.

Søndag d. 10. 2. søndag i advent. Es. 40, 1-5. 9-11. — Salme 85, 9ab-10.11-12.13-14. R.v. 8 Lad os skue din miskundhed, Herre, din frelse give du os. — 2 Pet. 3, 8-14. — Mark. 1, 1-8.

Mandag d. 11. alm. ugedag e. Damasus I. pave d. 384. Es. 35, 1-10. — Luk 5, 17-26.

Tirsdag d. 12. alm. ugedag el. Johanne Franciska de Chantal, ordenssøster d. 1641. Es. 40, 1-11. — Matt. 18, 12-14.

Onsdag d. 13. Lucia, jomfru og martyr. d. 304. Es. 40, 25-31. — Matt. 11, 28-30.

Torsdag d. 14. Johannes af Korset. Es. 41, 13-20. — Matt. 11, 11-15.

Fredag d. 15. alm. ugedag. Es. 48, 17-19. — Matt. 11, 16-19.

Lørdag d. 16. alm. ugedag el. Guds Moders lørdagsmesse. Sir. 48, 1-4. 9-11. — Matt. 17, 10-13.

Søndag d. 17. 3. søndag i advent. Es. 61, 1-2a. 10-11. — Salme Luk. 1, 46-48. 49-50. 53-54. R.Es. 61, 10b: Min sjæl skal juble i min Gud. — 1. Tess. 5, 16-24. — Joh. 1, 6-8, 19-28.

Mandag d. 18. alm. ugedag. Es. 23, 5-8. — Matt. 1, 18-24.

Tirsdag d. 19. alm. ugedag. Domm. 13,2, 2-7. 24-25a. — Luk. 1,5-25.

Onsdag d. 20. alm. ugedag. Es. 7, 10-14. — Luk. 1, 26-38.

Torsdag d. 21. alm. ugedag. Højs. 2, 8-14. — el. Zef. 3, 14-17. — Luk. 1, 39-45.

Fredag d. 22. alm. ugedag. 1. Sam. 1, 24-28. — Luk. 1, 46-56.

Lørdag d. 23. alm. ugedag. Mal. 3, 1-4. 23-24. — Luk. 1,57-66.

Søndag d. 24. 4. søndag i advent. 2. Sam. 7, 1-5. 8b-11.16. — Salme 89, 2-5.

søg af den gode biskop Nikolaus.

Grupperne mødes på følgende tidspunkter:

Sogneundervisningen kl. 14.00. Den internationale Åbne Familie kl. 14.30.

Mini-KUK kl. 15.00. Polske børn kl. 15.30. Forældrene bringer gavepakker med.

Fælles familiemesse kl. 17.00.

Korte adventsgudstjenester i vor kirke: hver dag fra 4-22/12. kl. 16.30 (undt. lø/sø) står kirken åben for alle. Byens præster og lægfolk leder disse gudstjenester.

Menighedens bodstime: d. 1. kl. 18.

Kunstkredsften: d. 5. kl. 19.30.

Mariakongregationen: d. 14. kl. 14.00.

Menighedsrådsmøde: d. 11. kl. 19.30.

Sogneundervisningen: d. 2. kl. 14.00 og d. 16 kl. 10.00.

Desuden: KUK-grupperne, Skt. Knuds klub, Katolsk Debat, TIK, VU, Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Ministrantklub, Kirkekoret med regelmæssige møder.

Kunst i præsteboligen:

I december/januar viser Ruth Schmidt tøj-billeder og kluderelieffer under titlen »Klovner og andet Godtfolk«.

27+29. R. 2a: Om Herrens nåde vil jeg evigt synge. — Rom. 16, 25-27. — Luk. 1, 26-38.

Juleaften: vigilmessen Es. 62, 1-5. — Salme 89, 4-5. 16-17. 27+29. R.2a: Om Herrens nåde vil jeg evigt synge. — Ap.g. 13, 16-17. 22-25. — Matt. 1, 1-25.

Julenat: Es. 9, 2-4. 6-7. — Salme 96, 1-3. 11-12.13. R.: I dag er os en Frelser født, Kristus, Herren. — Paulus' brev t. Titus 2, 11-14. — Luk. 2, 1-14.

Mandag d. 25. Julemorgen: Es. 62, 11-12. — Salme, 97.1.&6.11-12. — R.: Lys skal stråle over os: Thi i dag er vor frelser født. — Tit. 3, 4-7. — Luk. 2.15-20.

Juledag: Es. 52, 7-10. — Salme 98, 1.2-3ab. 3cd-4.5-6. — R.: Den vide jord har skuet vor Guds frelse. — Hebr. 1, 1-6. — Joh. 1, 1-5. 9-14. eller vers 1-18.

Tirsdag d. 26. Stefan, 1. martyr. ap.g.6, 8-10: 7, 54-59. — Matt. 10, 17-22.

Onsdag d. 27. Johannes, apostel, evangelist. 1. Joh. brev 1, 1-4. — Joh. 20, 2-8.

Torsdag d. 28. De uskyldige børn. 1. Joh. 1, 5-2.2. — Matt. 2, 13-18.

Fredag d. 29. 5. dag i julens oktav. 1. Joh. 2, 3-11. — Luk. 2, 22-35.

Lørdag d. 30. 6. dag i julens oktav. 1. Joh. 2, 12-17. — Luk. 2, 36-40.

Søndag d. 31. Den hellige families fest. Sir. 3, 2-6. 12-14. — Salme 128, 1-5. R.1: Salig enhver, som frygter Herren og går på hans vej! — Kol. 3, 12-21. — Luk. 2, 22-40.

Bønnens apostolat

Daglig bøn i 1978:
Herre, alt for dig, og som du vil.

I december beder vi for:
At menneskerettighederne må blive respekteret ikke blot i deklamationer, men også i praksis.
At hvert bispedømme må blive en enhed, hvor fromhed og trosiver trives.

Kaldet til tjeneste i verdenskirken

Træk af Karol Wojtylas liv — nu pave Johannes Paul II — i uddrag fra en artikel i »Osservatore Romano«, oversat af p. Josef Völk

Karol Wojtyla stammer fra en meget fattig familie. Han blev født i Wadowice i Krakow stift, d. 18. maj 1920. Hans far var arbejder, og selv var han nødt til at arbejde i sin skoletid for at hjælpe familien.

Efter at han var færdig med gymnasieundervisning

gen studerede han litteratur ved universitetet i Krakow. Under 2. verdenskrig var han i 4 år arbejder — først i nogle stenbrud og senere i den kemiske fabrik »Solvay«. Samtidig studerede han i al hemmelighed teologi, fordi han på det tidspunkt havde truffet

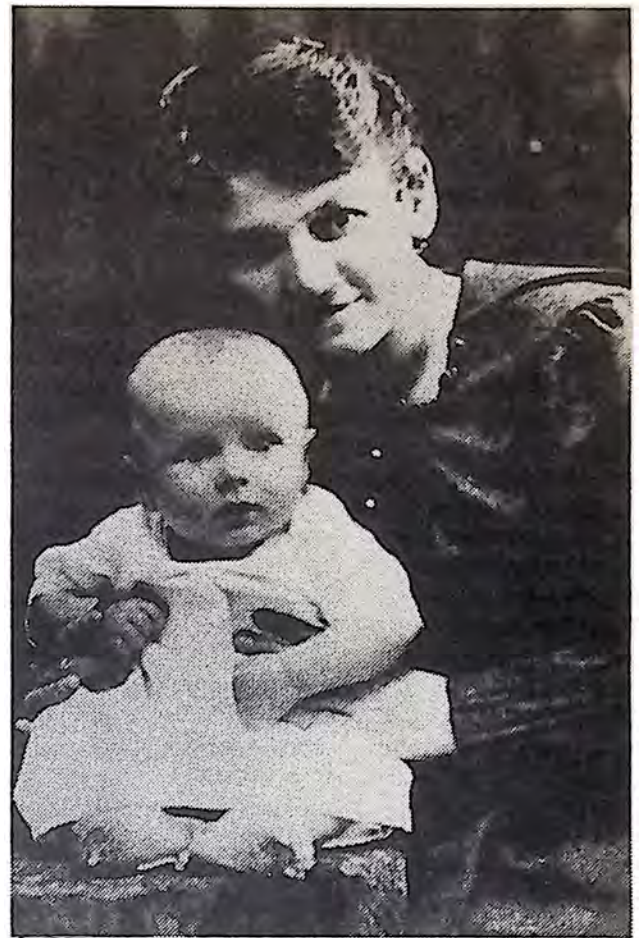
sin beslutning om at blive præst.

Hans interesse for arbejderne problemer går tilbage til disse år — ikke blot set fra et religiøst synspunkt, men også fra et socialt og kulturelt.

Efter at have afsluttet sine teologiske studier i se-

skop over Krakow blev han i konsistorium af 26. juni 1967 udnævnt til kardinal. Den 21. februar det følgende år tog han sin titularkirke San Cesario i Palatino i besiddelse.

Under 2. Vatikanerkoncil udfoldede Kardinal Wojtyla stor aktivitet, som i høj grad blev påskønnet af koncilfædrene på grund af hans kendskab til problemerne i verden i dag og på grund af hans særlige kompetence inden for religionsfrihedens område. Derfor blev det overdraget til ham at udarbejde det 6. kapitel af pastoralkonstitutionen Kirken i verden af i dag.

Pavens mor med den lille Karol

Julen nærmer sig ...

Hvad med en bog fra Niels Steensens Forlag?

Nr. 1 af den nye serie »Ånd og Liv«

Den levende tradition - tekster af afdøde p. Heinrich Roos SJ 11,80 kr.

Wilfrid Stinissen: Kristen meditation.

- af den kendte retræteleder fra karmelittklostret i Skåne. 15,05 kr.

Pinchas Lapide: Jøder og kristne.

- man kan ikke lade den ligge, når man først er begyndt at læse - skrev dr. theol. P.G. Lindhardt i Jyllands-Posten 25,05 kr.

Hans Küng: 20 teser om det »at være kristen«.

- læs selv bogen - skrev lektor Oluf Bohn i »katolsk orientering« 30,05 kr.

O.H. Pesch: Hvad tror katolikkerne?

En af vore mest solgte bøger 30,05 kr.

J.J. McNeill: Kirken og den homoseksuelle.

- en væsentlig bog om et væsentligt, men desværre fremdeles ømtåleligt emne - skrev prof. dr. theol. Theodor Jørgensen i Kristeligt Dagblad. 49,40 kr.

En ny bog om troen -

- velegnet til julegave - skrev prof. dr. theol. E. Thestrup Pedersen ved bogens fremkomst i 1976 103,40 kr. ...også for børnene.

Børn er glade for bøger

Krømer/Zurfluh: Jesus har mange ansigter.

- handler om u-lands børns møde med Jesus i de mennesker, de møder 20,45 kr.

»Jeg siger det bare til Gud«

- forbereder barnet til at modtage bodens sakramente som en hjælp og en glæde. - lige udkommet 20,45 kr.

Fra Kateketcentralen kan samtidigt bestilles:

Den hollandske Katakismus for Voksne. - nu udkommet i 4. oplag. 58,90 kr.

Min Kirkebog

- messebog for børn - velegnet som »pegebog« 63 s., 20,45 kr.

Hvis De tegner subscriptions på Niels Steensens Forlags bøger, får de dem tilsendt, efterhånden som de udkommer, med en rabat på 25%. Bøgerne kan returneres, hvis De ikke vil beholde dem.

»Ånd og Liv« 4 numre: 35 kr. + porto.

Magasinet 6 numre årligt: 35 kr.

(Se annoncen andetsteds i dette nummer)

Man kan give subscription på »Ånd og Liv« og/eller »Magasinet« i julegave, så får modtageren en hilsen flere gange årligt fra Dem.

Bestillingsseddel:

Navn: _____

Adr.: _____

Bestiller: _____

Indsendes til Niels Steensens Forlag
Vesterbrogade 28, 2 1620 Kbh. V.
Tlf.: (01) 24 48 08.

Pavens far, som under den første verdenskrig gjorde soldatertjeneste i den polske hær.

minariet i Krakow blev Karol Wojtyla præsteviet den 1. november 1946 og sendt til Rom for at afslutte sine studier. Her fik han doktorgraden i etik i 1948 for en afhandling om den hl. Johannes af Korsets tro.

Uddannelse og kirkelige embeder

Da han var kommet tilbage til sin hjemegn, fortsatte han foruden sin gerning som præst også den videnskabelige forskning, tog doktorgraden i teologi og fik et læreembede i etik ved det katolske universitet i Lublin og det teologiske fakultet i Krakow. Om hans kulturelle aktivitet og lærevirksomhed vidner mange artikler og essays, som for største delen drejer sig om ungdomsproblemer og problemer i den kristne etik, og de er blevet offentliggjort i polske og udenlandske faglige tidsskrifter.

Den 4. juli 1958 udnævnte Pave Paul VI pastor Wojtyla til titularkirke af Osobi og til hjælpebiskop for den apostolske administrator i Krakow, Eugen Baziak, og ved dennes død i 1962 blev han valgt til kapitelvikar.

Efter at pave Paul VI, den 13. januar havde udnævnt ham til ærkebi-

Religionsfrihed og ægteskabet

Hvad religionsfriheden angår, holdt han fast ved de principper, som magthaverne også må bøje sig for: »Den menneskelige person som mål og ikke middel for staten, religionen som højdepunkt og fuldendelsen af de menneskelige liv.

Kardinal Wojtyla har deltaget i alle bispesynodens møder og været medlem af dens generalsekretariat.

Som vicepræsident for den polske bispekonference og præsident for den biskoppelige kommission for de kirkelige studier og lægmandsapostolatet forsvarede kardinal Wojtyla den sunde kristne læres principper. Om ægteskabets og ansvarsbevidste

Kardinal Wojtyla under et besøg på byggepladsen til kirken i Nova Huta, - den moderne marxistiske by, der oprindeligt skulle være blæst ren for religiøst liv. Fotos: KNA.

forældres problem i overensstemmelse med encyklikaen Humana vitae har kardinalen offentliggjort en meget interessant artikel med titlen »Kærlighed og ansvar«, som er blevet oversat til flere moderne sprog.

Maximilian Kolbe et præste-ideal

I oktober 1971, da han på grund af bispesynoden opholdt sig i Rom, deltog han i saligkåringen af Pater Maximilian Kolbe, som i udryddelseslejren i Auschwitz gav sit eget liv for at redde en familiefader fra at blive henrettet. Ved den lejlighed skildrede kardinal Wojtyla — ærkebiskop i Krakow stift, hvor Auschwitz ligger — Pater Kolbes offer i bevægede ord, hvorved han bl. a. understreger, at »i en tid,

hvor så mange præster spørger efter deres identitet, står Pater Kolbe frem midt i blandt os for at svare, men ikke med teologiske argumenter, men gennem sit eget liv og sin død og som læremester for at bringe os et vidnesbyrd om den største kærlighed. Heroisme er ikke hvermands sag, men ville det ikke være et nederlag, hvis man opgav at stræbe efter den?

Kardinal Wojtylas spiritualitet, hans iver som sjælesørger blev skattet så højt af Pave Paul VI, at han i marts 1976 bestemte, at han skulle lede pavens retræter i Vatikanet — eller, som kardinal Wojtyla kaldte det — »for i Vatikanet at tjene Kristi stedfortræder og hans nærmeste medarbejdere med livets ord.«

Stillinger tilbydes

Katolsk Centralskole

København

søger pr. 1. januar eller senere en lærer til musik (sang) samt andre fag efter aftale. Ugl. timetal efter aftale.

Skolen, der arbejder på fælles kristent grundlag, vil gerne i forbindelse med ansøgere, der ud over at besidde de nødvendige faglige og pædagogiske kvalifikationer, også er interesseret i at være med til at realisere dette grundlag på det musikalske/sangmæssige område, i samarbejde med skolens øvrige lærere.

Skolen har p.t. 360 elever fra 1. - 10. kl. Løn og ansættelsesvilkår i.h.t. overenskomst mellem Frie Grundskolers Lærereforening og Danmarks Realskoleforening. Ansøgning, bilagt fotokopi af eksamensbeviser og udtalelser, stiles til skolens bestyrelse og sendes til skolens leder, Ole Meyer, Katolsk Centralskole, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N. senest d. 11. december 1978.

Skolens årsskrift kan tilsendes (henvendelse tlf. 01 39 46 46).

Skolen vil også gerne i forbindelse med ansøgere, der med henblik på skoleåret 1979/80, kan undervise i fysik/kemi, idræt og andre skolefag. Skolen har et veludstyret fysik-lokale med bl. a. komplet radiosenderudstyr.

Mariasøstrenes Børnehaven, Vejle

søger en heldags assistent til de 3-årige. Børnehaven er normeret til 40 heldags og 2x20 halvdagsbørn.

Stillingen er ledig pr. 1/12-1978 og ønskes besat snarest. Løn- og ansættelsesvilkår efter gældende regler.

Ansøgning, vedlagt eksamensbevis samt udtalelser fra tidligere ansættelse stiles til børnehavens bestyrelse og sendes til børnehavens leder: Sr. Cecilie Maes, Vestre, Engvej 42, 7100 Vejle, hvor yderligere oplysninger kan fås (tlf. (05) 82 91 73).

Møder og arrangementer

DKKF Lørdagsklubben

Læge, dr. med. Ruth Plum: Kan vi gøre livet og døden lettere for hinanden?

Lørdag d. 25. november 1978 kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke, Menighedssalen, Stenosgade 4A, København V.

Kaffe/te m.v. kr. 8,-. Alle er velkomne. Tilmelding: Gerda Henriksen, Hildursgade 8, 2100 Kbh. Ø. Tlf. (01) 20 27 94.

Lørdag den 16. december kl. 15 adventssammenkomst.

Arkivar, cand. mag. Jørgen Nybo Rasmussen: Skt. Knud Lavard - en helgen i modvind.

Mødested og tilmelding som ved 25. november. Klubstyrelsen

Gregoriansk Vespergudstjeneste

i Sankt Andreas Kirke
d. 16. december kl. 19.30

Der indbydes til Adventsgudstjeneste, hvor der anvendes gregorianske melodier til danske tekster fra tidebogen. Organist Torben Schousboe og en gruppe fra Emdrup Kirke vil bistå.

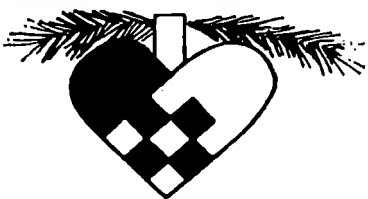
Gruppen arbejder på at formidle de gamle gregorianske melodier til menighedsbrug. En lignende vespertjeneste har tidligere været afholdt i Sankt Andreas Kirke til glæde for deltagerne.

Lars Messerschmidt

Det sker på Magleås i december 1978

Fredag den 1. december:
Nicolaus Stenos Gilde holder aftenmøde

Torsdag den 7. til fredag den 8. december
Møde for katolske skoleledere.

En hjertesag

Katolske Menighedsplejers store julemarked finder i år sted **søndag d. 26. november** på Niels Steensens Gymnasium, Australlensvej 38, Kbh. Ø fra kl. 9-17.

Her kan De købe mange gode julegaver til en rimelig pris eller slå en god handel af på loppemarkedet.

Der er salgsboder, automatspil, tombolaer m.m. I juleboden kan De købe Deres julepynt, adventskrans og julekalender. I restauranten er der dejligt smørrebrød og i baren serveres rigtig julegløgg. Endvidere vil der blive musikalsk underholdning.

Det er nu mere end nogensinde vigtigt at hjælpe Katolske Menighedsplejer med de opgaver, der trænger sig på. Støt derfor det gode formål og kom til julemarkedet søndag d. 26. november.

Efter julemarkedet er der kl. 17.00 messe i St. Augustins kirke på Jagtvej. Messen læses af biskop Th. Suhr.

Annoncer

Tekstsideannoncer, pr. mm kr. 3.00
Rubrikannoncer, pr. mm..... kr. 2.00

Bazar i Roskilde for S.O.S. Tørmælk

Elever, lærere og forældre på Sct. Josef skole i Roskilde har igennem flere år støttet Mother Teresas hjælpearbejde blandt nødstedte børn i Indien og Bangla Desh. Overskuddet sidste år oversteg 20.000,- kroner.

Eleverne er med i forberedelserne, bl.a. er der åbent hus hver torsdag eftermiddag i november i formningslokalet, hvor elever og forældre sammen fabrikker en masse ting til boderne. Ligeledes bidrager eleverne ofte med noget underholdning ved den årlige bazar. Eleverne og forældrene står sammen i boderne, som omfatter et loppetorv, tombola, gaveboder, U-landsbod (vi får varer fra U-landsfonden og procenter af det, vi sælger) samt en kaffe-gløgg bod.

Bazaren finder sted:
På skolen: fredag d. 24. nov. kl. 16-22.
Lørdag d. 25. nov. kl. 9-13.
I menighedssalen: søndag d. 26. nov. kl. 9-12.

P.S. Fredag aften er der elevunderholdning samt foredrag af en S.O.S. Tørmælk medarbejder, som vil fortælle om Mother Teresas arbejde i Indien netop nu.

Sakramentskirken

Tirsdag d. 12. december kl. 20 vises på fjernsynsskærm et video-bånd fra

Pave Johannes Paul IIs kroning
Udsendelsen, der sker i samarbejde med Katolsk Centralskole, varer godt et par timer.

We wtorek 12 grudnia o godz. 20 bedzie mozna zobaczyc przy pomocy ap aratu video w telewizji uroczysta koronacja Papiezza Jana Pawla II. Transmisja/przy pomocy Centralskole/trwa ok.2 godz.

Gregoriansk højmesse i Immaculatakirken

På festen for Mariæ uplettede Undfangelse, **fredag den 8. december kl. 20** synges der højmesse på latin i Immaculatakirken (Strandvej 91). Koret ledes af cand. mag. Erling Rasmussen. Foruden messens faste og bevægelige dele synger koret hymnen Ave, maris stella som sequens og hymnen Adoro te devoto som kommunionssang. Tekster på latin og på dansk vil foreligge. Monsignore Kjeld Geertz-Hansen synger messen og prædiker.

Hubert Messerschmidt fyldte 85 år i oktober

Samme dag Hubert Messerschmidt blev præsteviet optog han sin første konvertit i kirken. Det var den senere biskop Suhr. Siden hen er over tre hundrede konverteret hos ham.

Af Hans Jensen

Hubert Messerschmidt

Den 28. oktober fyldte den danske katolske kirkes grand old man, pastor Hubert Messerschmidt, 85 år. Med dyb og usvækket kærlighed har han fra barnsben af levet med i kirken.

Som fireårig fik Hubert Messerschmidt en dejlig blå ballon foræret af sine forældre. Drengens glæde over ballonen var så stor, at han den følgende nat havde den bundet til sin sengestolpe, så at han — lige inden søvnen overmandede ham — kunne nå at kaste et blik på ballonen, som svævede så herligt dér for enden af sengen. Næste dag, da drengen var nede i gården og lege, havde han ballonen fastgjort til en finger. I frydefuld lyksalighed begyndte han nu at svinge ballonen rundt og rundt i stadig større fart, indtil et skåret kældervindue gjorde ende på herligheden, og ballonen forvandlede sig til et væmmeligt lille fugtigt stykke gummi. Denne oplevelse blev en afgørende erfaring: hvad var alverdens herlighed værd, når den kunne tilintetgøres på et øjeblik?

29 år senere blev Hubert Messerschmidt præsteviet i Rom. Samme dag optog han sin første konvertit i

kirken. Det var den senere biskop Suhr. Og siden hen er over tre hundrede konverteret hos ham. Flere af disse yder i dag en væsentlig indsats i vor hjemlige katolske kirkes pastorale arbejde. Især vil jeg foruden biskop Suhr fremhæve Elsebet Kieler, som Hubert Messerschmidt i næsten en menneskealder har haft et nært og frugtbart samarbejde med, — siden hun en dag under krigen søgte tilflugt i klosteret på Jagtvejen, hvor han havde til huse. Dette samarbejde udmøntedes ikke mindst i Ømskolerne, den rejsende vinterskole og højskoleugerne på Ledreborg. Sammen med et team af medarbejdere, blev den bibelske verden gjort livsnær og aktuel: en gave og udfordring til det søgende menneske.

En Guds mand

Hubert Messerschmidts skriftlige produktion er ikke stor. Det er først og fremmest i den mundtlige overlevering og forkyndelse, man skal finde hans betydning og teologiske format. Selv vil jeg aldrig glemme mit første møde med ham for 15 år siden, da han i Øm talte om Jesu

nye bud, at »ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hverandre«. Overensstemmelsen mellem ord og holdning var både slående og utvetydig. Her var et menneske, som gav sig ud for det, han var — en Guds mand. Helstøbt og helhjertet.

Isolation og ensomhed

Der har imidlertid også stået megen blæst om pastor Messerschmidts person. For eksempel vakte hans foredrag om messeofrets teologi i A.C. i tyverne opsigt, men også forbitrelse i vide kredse. Men når man i dag ser tilbage på hans virke som teolog, er det hævet over enhver tvivl, at han via sit klarsyn var med til at forberede den danske katolske kirke til Det andet Vatikankoncilis ajourføring og reformer.

En af hemmelighederne bag hans betydning er et umiskendeligt menneskeligt format parret med en

rigtig hjørneløsning! hvor?

i alle Beckermann køkkener

Udåtnes detaljer! Praktisk service karrusel i hjørneskabet giver en overdådig pladsudnyttelse.

Beckermann

køkkener til Europas husemre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98

Rekvirer gratis farvebrochure

kompromisløs og dyb sandhedskærlighed. Dette indebar også et opgør med tidens moralistiske og rationalistiske religiøsitet, et opgør, der kostede ham dyrt i form af isolation og ensomhed: Men den kristne tro er ikke identisk med moralsk oprustning eller intellektuel debat. Den åndelige fornyelse er frugten af ens forhold til Gud. Jesus Kristus er livstræet, og vores etiske standard skal være frugten, hvorpå verden kender, at vi er indpodet i ham.

Den livsvisdom, sagtmodighed og taknemmelige glæde, som i dag præger Hubert Messerschmidt, er en frugt af det kald til fortsat omvendelse, som

Gud indbyder alle til. Men det er et kald, der har været forbundet med uhyre omkostninger for ham: når man hører om Hubert Messerschmidts krakilske temperament i hans yngre dage, at han kunne være en slagterhund i debatten i de år — med sin klæbehjerne og et intellekt som en ragekniv — ja, så er det ikke svært at se, at Vorherre har haft sit at se til, når det gjaldt Hubert Messerschmidt.

Parat til opbrud — også til det sidste

I dag lever den 85-årige i fællesskabet Niels Steensens Hus i Helsingør. I en alder, hvor de fleste ville

vige tilbage for en så radikal forandring i deres tilværelse, tog han en ny udfordring op. Og sådan er egentlig mønsteret i hans liv: Gud kalder, og Hubert Messerschmidt svarer. Sådan ser jeg ham for mig: parat til opbrud, også det sidste, det uigenkaldelige. For det biologiske forfald gør sine krav gældende. Kræfterne svinder. Den daglige messe læser han siddende. »Nu går det den vej«, sagde han til mig og vendte tommelfingeren nedad, efter at vi første gang havde anbragt stolen bag alteret. »Nej, pastor Messerschmidt, det går den vej,« svarede jeg og pegede opad.

Nyt om katolske tidsskrifter

prosit

Diget på forsiden, »Vor kirke præked i tusind år, at kvinden faktisk var underlegen...« af Kvindegruppen for Kristne for Socialisme ender optimistisk, for »Gud har skabt os og vi er lige i kærligheden, det er vor tro«.

I »Prolog« svarer den nye redaktion på angrebet i Labora nr. 17 og fortæller, at de kun har bundet sig for endnu to numre. Derpå følger et interview med Barbara Kallan, der efter sin studentereksamen har været aktiv i klunserbevægelsen. Så følger Jørgen Lissners »10 grunde til at vælge en nøjsommere livsstil«, hvorpå Hanne

Brixtofte Petersen fortæller om »Ny livsstil« Det er en omtale af nordmanden Erik Damman »Fremtiden i våre hender«. Denne bog er en slags manifest for den norske folkebevægelse af samme navn, der udgiver tidsskriftet »Ny livsstil«.

Af Ursula Solke bringes digtet »Hvad skal vi sige i det sidste sekund...?« Jakob Frandsen og Peter Jørgensen har som repræsentanter for Danmark deltaget i den konference, som Verdenssammenslutningen af unge Katolikker — WFCY — afholdt i Malaga i Spanien i foråret. Jakob Frandsen skildrer flyverejsen derned og sit møde med sydlandsk larm og børneopdragelse, mens Peter Jørgensen konkluderer resultaterne af konferen-

cen.

Bjørn Højbo skriver i »Paven« om tanker ved pave Paul VI's død. Andreas Rude fortæller om ministrantgruppen ved Niels Steensens Gymnasium, der er villig til at ministrere ved messer også andre steder. Man kan blot henvende sig til Andreas Rude: tlf. (01) 22 27 90.

Efter et digt af B. Håkansson om »Troubaduren ved de riges bord«, der munder ud i »Hvem vil elske et lille barn, der græder i kolde nætter«, følger en anmeldelse af Elsebet Kielers »Bodens Sakrament«.

Til slut kommer DUK's kalender for de første 7 måneder af 1979.

Prosit kan bestilles: Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. Pris: 30 kr. årligt.

Nyt om bøger

Jeg siger det bare til Gud

Ny bog på vej fra Kateketcentralen om Bodens sakramente, som henvender sig til børn i alderen 8-11 år

I samarbejde med Norge, Sverige og Finland udgiver Kateketcentralen i december en lille bog, som beskæftiger sig med bodens sakramente. Bogen henvender sig til børn i alderen 8-11 år, og den er tænkt som et moderne skriftspejl — en enkel og vedkommende samvittighedsransagelse, hvor både tekst og illustrationer inspirerer til eftertanke hos børnene. F. eks. fra side 8:

»I dag sagde jeg: »Nej, jeg vil ikke«, da mor bad mig om at hjælpe hende.

Hun blev vred. Jeg drillede min bror, og han slog mig. I dag var der ingen der hjemme, der var glade. — Jeg vil tænke mig om. Var jeg doven, da jeg ikke ville hjælpe mor? Eller havde jeg travlt med noget vigtigt? Skulle jeg have gjort, hvad hun bad mig om? — Var jeg ondskabsfuld, da jeg drillede min bror? Var det ham, der begyndte? Men behøvede jeg derfor at drille ham?...«

Bogen er oversat fra engelsk af Ruth Plum. Den vil være en meget god led-

sager for forældre til at hjælpe barnet med forberedelsen på skriftemålet og vil på en dejlig frigjort måde kunne give impuls til en god samtale mellem forældre og barn.

Børnene selv vil den kunne hjælpe til en større forståelse af skriftemålets betydning for fællesskabets helhed: »Vi er alle lemmer på Kristi legeme — hvis ét lem lider, lider alle!«. (1. Kor. 20+26).

Annelise Bruus

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Salg og service

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44
Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.
Søn- og helligdage: 86 60 56

Bedemand Hardy Nielsen

Kommer overalt. Aftaler gerne i hjemmet. Tlf. 01 - 55 55 55
Amagerbrogade 155 (lige overfor Sct. Annæ kirke)

Julegave

Der er i dag stor interesse for Bibelen, for teologi og for etiske, sociale og politiske spørgsmål i kristen belysning.

MAGASIN vil imødekomme behovet for en tidssvarende orientering om disse emner.

Vi tilbyder følgende:

De tegner et års abonnement på MAGASIN til Deres ven/venner.
Vi sender Dem et smukt julekort, hvorpå vi bekræfter bestillingen.
Dette kort kan De sende videre til adressaten med Deres julehilsener.
Vi sender bladet direkte

Denne gave vil glæde Deres venner — ikke én, men seks gange i årets løb.

ÅRSABONNEMENT: kr. 35

klip her

MAGASIN Skt. Kjeldsgade 3 2100 Kbh. Ø
giro: 8104

navn (blokbogstaver) adresse

bestiller hermed et årsabonnement (1979) til:

navn (blokbogstaver) adresse
Kr. 35

giro check kontant underskrift

Det er snart jull!

I år bør alle vore julehilsener skrives på Sct. Ansgars Kirkes smukke billede af Guds Moder med barnet på armen.

Det er også en udmærket gaveide, at give en pakke med 4 dobbelte kort + kuverter, og disse kan jo bruges til korrespondance hele året.

Kortene fås ved at girere beløbet for det antal kort man ønsker + kr. 1,50 i porto til giro 6 42 53 05 Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.
Prisen er pr. stk. kr. 3,00, pakke med 4 stk. kr. 10.

Vi glæder os til at modtage Deres bestilling.

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandrør tæres op hvert år.
Ring til Deres VVS-installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Gruppen, tlf. (03) 27 31 00

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31:

Lys - Kraft - Varme

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

Køb og salg

Huse og ejerlejligheder
Thrane's Ejendomskontor
Tlf. (01) 10 39 70

L. BASSE

Kaffe · Vin · Konserver
Hjemmet af Nørregade og Jyllandsgade
Esbjerg
Telefon 12 05 78

KAJ F. FJORDING & SØN 1/5

MURERMESTRE · INGENIØRER
ENTREPRENØRER · Tlf. 01 - 63 12 88
KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN
TOTALENTREPRISER · HOVEDENTREPRISER
JORD · KLOAK · BETON · MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) Triå 6070

K. J. Højland & Søn

Aut. vand- og gasmester

Værksted: Hededammen 3
Skolebakken 147
Esbjerg - Telefon 12 93 50

Vatikanets formue opgjort til ca. 120 mill. dollars

Hidtil grundigste billede af Vatikanets økonomi

(KNA) — Mange og tit modstridende oplysninger om Vatikanets pengeforhold er nu blevet suppleret med et bidrag af den italienske præst Giovanni Cerretti, i det internationale teologiske tidsskrift »Concilium«. Det italienske ugeblad »Il Mondo« kalder det for »den hidtil grundigste undersøgelse«.

Offentlige regnskaber i fremtiden

Cerretti konstaterer, »at indtil for få år siden var Vatikanets indtægter og finansoperationer et frygteligt sammensurium, som muligvis ikke engang paven havde overblik over. Lige siden Leo XIII (1878-1903) har de forskellige paver prøvet på at få orden deri, men først pave Paul VI gennemførte en virkelig fornyelse på dette område. Med henblik på en fremti-

dig offentliggørelse af regnskaberne oprettede han gennem den apostoliske konstitution »Regimini Ecclesiae Universae« af 15. august 1967 »Præfektoren for den hellige stols økonomiske anliggender«, den første og måske den vigtigste af Pave Pauls VI's ændringer af pavestolens forvaltningsapparat. Præfektoren skal koordinere og overvåge alle den hellige stols økonomiske forhold.

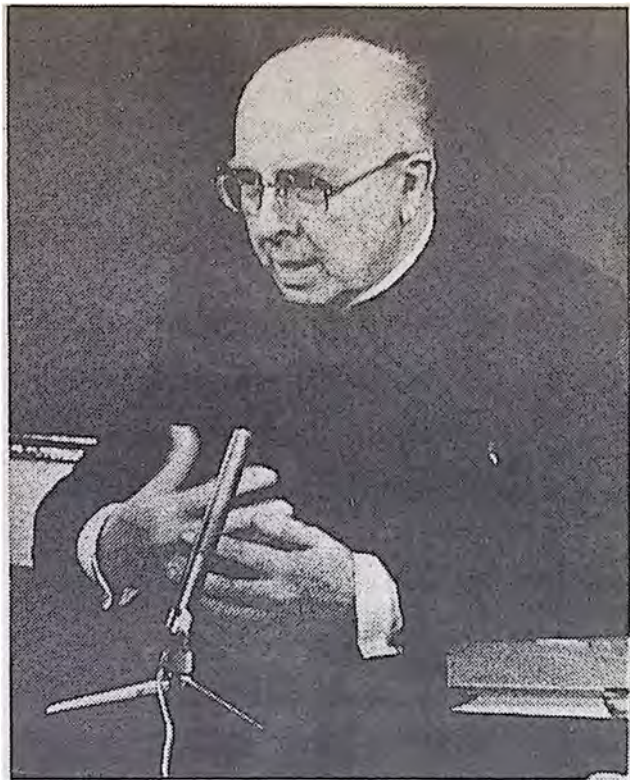
Hvad Vatikanets formue angår, så skriver p. Cerretti, at »formuen i værdipapirer og, hvad der indestår på forskellige bankkonti udgør cirka 120 millioner dollars. Afkastningen af denne formue skal dække pavestolens udgifter til løn til de ansatte i Vatikanet, til vedligeholdelse af bygninger, til kuriens forvaltning og de

forskellige kommissioners udgifter. Desuden skal kardinalskollegiets og bispesynodens udgifter klares heraf ligesom til dels også bispedømmet Roms udgifter.

Der må tæres på formuen

Indkomsterne stammer fra udgivelsen af frimærker, prægning af mønter, indtægter fra museerne, fra de butikker der findes i Vatikanet, hvor de ansatte kan handle, samt fra landbruget på Castelgandolfo.

Ifølge p. Cerretti overstiger udgifterne indtægterne, også selv om man tager Peterspengene med i betragtning — det årlige frivillige bidrag fra katolikker i hele verden til paven. Vatikanet må faktisk bruge af formuen for at få det hele til at løbe rundt.

Kardinal Willebrands imod gifte og kvindelige præster

Formanden for den hollandske bispekonference, kardinal Jan Willebrands ser ingen løsning på præstemanglen ved at tillade kvindelige præster. På en nylig afholdt pastoralkonference i Holland vendte han sig mod de delegeredes anbefaling af såvel kvindelige som gifte præster under henvisning til kirkens tradition.

Det fælles regnskab for håbet

»Katolsk orientering« omtalte i nr. 14, s. 12 det møde, som Kirkens Verdensråds kommission for tro og kirkeforfatning (Faith and Order) har afholdt i Bangalore i Indien.

Nu meddeler KIPA fra Geneve, at kommissionen har offentliggjort et dokument om »Det fælles regnskab for håbet«. Dette dokument har kommissionen arbejdet på i syv år. I syv korte kapitler fremstilles det, hvad det hen over de konfessionelle skranker kan siges om håbet — når det skal gøres i fællesskab af alle de kommissionen forenede kirker og kirkesamfund.

»Katolsk orientering« tilbyder de læsere, der måtte ønske det, en kopi af dokumentet på tysk. Interesserede kan indsende navn og adresse samt 5 kr. i frimærker til redaktionen.

Pavens »bjergprædiken« uden for valfartskirken i Mantorella.

Kardinal Villot fortsætter

Problemet omkring pavestolens italienske præg

Rom (KIPA) — Pave Johannes Paul I genindsatte straks efter sin embeds-tiltrædelse alle kuriens ledende embedsmænd i deres gamle poster. Mens han bad dem om at fortsætte deres embedsperiode ud, udnævnte han igen den tidligere statssekretær, kardinal Jean Villot til dette embede for en periode af fem år.

Pave Johannes Paul II

ønsker åbenbart en »tænkepause«. I hvert fald har han kun bedt kardinal Villot om midlertidigt at fortsætte i embedet som statssekretær. I et brev af 24. oktober har paven skrevet således til kardinalen: »Med stor intuition har De, hr. Kardinal, straks påpeget, at det under de nuværende forhold ville være rimeligt at overveje at udnævne en

italienskfødt kardinal til statssekretær«. Selv om paven altså forstår dette synspunkt, og er taknemlig for, at kardinalen har fremført det, mener han dog efter grundige overvejelser, at det er hans pligt i den første tid af sit pontifikat at bibeholde kardinal Villots »værdifulde medarbejde«.

Pavens valfarter

Indledte sit pontifikat med bønner til Gudsmoder, Den hellige Frans og Den hellige Katarina

Rom (KIPA) Dagen efter at pave Johannes Paul II var blevet pave besøgte han sin ven biskop Deskur, der lå alvorligt syg på et romersk hospital. Nogle dage senere kørte han i bil til pavernes sommerresidens i Castelgandolfo. Den tredje paveudflugt gik med helikopter til den lille Maria-Valfartskirke »Vor Frue af Mentorella« i Pre-nestinerbjergene.

Hos de polske præster i Mentorella

Den lille gotiske valfartskirke ligger cirka 30 km fra Rom i 1020 meters højde. Den første kirke her på stedet er i følge legenden bygget i det 1. årh. efter Kristus af den hellige Eustachius. Senere byggede benediktinerne en kirke på stedet, som de passede indtil det 15. årh. I 1857 under pave Pius IX kom der ressurektionsfædre fra Polen hertil. Fem medlemmer af denne orden passer nu valfartsste-

det, som den nuværende pave har besøgt 10 gange i løbet af de sidste syv år.

4.000 mennesker havde bevæget sig op ad den 15 km lange og stejle vej for at mødes med pave Johannes Paul II, der sammen med de øvrige troende deltog i en messe, der blev ce-lebreret af den stedlige biskop af Tivoli, Guglielmo Giaquinta. Paven gik til kommunion sammen med de øvrige troende.

Efter messen holdt han sin »bjergprædiken« og sagde: »Når jeg er kommet her op, er det fordi pavens første budskab er bøn. Jeg vil forene mig med alle dem, der beder, hvor de så end er. Jeg vil forene mig med steppens beduiner, med karmelitinderne og cistercienserne, der lever tilbage trukket i deres klostre, med de syge på deres smertes- eller dødsleje, med mennesker der står midt i livets gerning, med de undertrykte, de fornedrede... med alle og overalt.«

5. november var paven i Assisi for at bede ved den hellige Frans' grav, og ved tilbagekomsten til Rom besøgte han kirken Santa Maria Sopra Minerva for at bede ved den hellige Katarina af Sienas grav. Frans og Katarina er Italiens to værnehelgener.

Rejser til Krakow og Washington

Efter sin pilgrimsfærd til Pre-nestinerbjergene meddelte pave Johannes Paul II msgr. John Murphy fra Den uplettede Undfangelseskirke i Washington, at han håbede på snart at komme til Washington, og til maj håber paven på at kunne være i Krakow, hvor festen for 900 års dagen for den hellige Stanis-laws martyrdød skal fejres.

Næste nummer udsendes den 6. december

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1266 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Heming.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

I udsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Læserne skriver, side 2, 10 og 11
Rejser og refleksioner, side 5
Indtryk fra Polen, side 6-7
Kirkebidrag, side 9

Sovjetisk ugeblad sætter sin lid til den nyvalgte pave

Moskva (KIPA) — Paven kan måske slå bro mellem kirke og stat i lande med en kommunistisk regering. Denne mening gav det sovjetiske ugeblad »Ny Tid« udtryk for i en kommentar til pavevalget. Bladet håber, at pave Johannes Paul II vil lade Det andet Vatikanconcils beslutninger blive virkeliggjorte — også hvad angår dialogen mellem kristne, marxister og ikke-troende.

Valget af Krakows ærkebiskop til pave er, skriver bladet, et bevis for, at det er meningsløst stadig

at opretholde myten om »tavshedens kirke«. Bladet mener ikke, at pave Johannes Paul II er blevet valgt til pave på grund af sine erfaringer med kommunismen, men snarere, »at valget af Wojtyla er resultatet af en klar afvisning af den gruppe italienske kardinaler, der har forsøgt på at bremse virkeliggørelsen af Det andet Vatikanconcils beslutninger«.

Pave Johannes Paul II har allerede i sine første udtalelser vist, at han vil handle i koncilets ånd.

På vej mod en ny æra for økumenien

Professor dr. theol. K.E. Skydsgaard holdt fredag d. 10. november et foredrag på Det danske Akademi i Rom: »På vej mod en ny æra i relationen mellem den Romersk katolske Kirke og den Evangelisk lutherske Kirke«.

Under Det andet Vatikanconcil var professor Skydsgaard observatør for Det lutherske Verdensforbund, men allerede i 1920'erne under studier i Paris mødte han den Katolske Kirke på nært hold.

»Mod en ny æra« forudsætter en gammel æra. Med levende eksempler fra de sidste 50 år viste professor Skydsgaard, hvordan

begge kirker havde været sig selv nok og mente, at de andre havde taget fejl. Det gjaldt blot om at omvende de andre til det rigtige.

Fra 20'erne i den Evangelisk lutherske Kirke og senere også i den Katolske Kirke er der, ikke mindst med Det andet Vatikanconcil, sket en stor åbning kirkerne imellem.

Professor Skydsgaard så fremtiden positivt i møde for de to kirker, hvis de begge nu har lært, at idet man udtrykker en meget dyb sandhed om Gud, behøver det modsatte ikke at være en usandhed om Gud, men de to kirker kan komplettere hinanden.

Kirken i Chile giver bistand til fagforbund

— Den katolske kirke i Chile vil overtage det juridiske forsvar af syv fagforbund, der er blevet opløst af militærregeringen. Dette meddelte hjælpebiskop Enrique Alvear Urrutia fra Santiago de Chile ved en pressekonference. Denne juridiske bistand vil ikke kun gå ud på at for-

svare de pågældende funktionærer, men vil også dreje sig om retssagen om fagforbundenes formuer, der er blevet beslaglagt.

De syv fagforbund blev opløst, fordi de blev beskyldt for at være »ulovlige foreninger i marxistisk retning«.

Mens Elisabet var gravid i sjette måned, undfangede også Maria sit barn, som skulle kaldes Jesus. Seks måneder ligger der imellem Johannes Døberens og Jesu fødsel, også i kirkens liturgi: Med sin sans for folkelig symbolik fejrer kirken jo begges fødselsfester i henholdsvis årets korteste og længste nat. Den 24. juni tænder vi ilden for Skt. Hans, den 24. december tænder vi det fjerde lys i adventskransen til ære for »Folkenes Lys«, Han-som-kommer i Herrens navn.

Pave Johannes Paul II holder fast ved præstecølibatet

Det at være præst er ikke noget deltidsarbejde

Vatikanet (NC) — Pave Johannes Paul II har i en tale til gejstligheden i bispedømmet Rom erklæret, at han vil holde fast ved præstecølibatet i den del af den katolske kirke, der følger den latinske ritus.

Paven sagde blandt andet, at det at være præst er ikke noget deltidsarbejde, men et kald til at vidne »med hele vort væsen«, og det særlige ved præstens kald skal også vise sig i den måde, han går klædt. Disse udtalelser faldt på et møde mellem paven og kardinal Ugo Poletti, pavens vikar for bispedømmet Rom, og Roms gejstlighed. Mødet fandt sted i anledning af årsdagen for Laterankirkens indvielse i 324.

Paven opfordrede præsterne til at elske deres embede, der er »grundlaget for vor kristne og menneskelige identitet«, og sagde videre: »Vi er nødvendige som dem, der aflægger vidnesbyrd og vækker ønsket hos andre om at aflægge vidnesbyrd. Og hvis det i perioder synes, som om vi ikke er nødvendige, betyder det, at vi må begynde at give et tydeligere vidnesbyrd.«

»Et kongeligt præsteskab«

»Lad os ikke indbilde os, at vi tjener evangeliet, hvis vi prøver på at »fortynde« vort præstelige karisme med en overdreven interesse for det store om-

råde af timelige problemer, og hvis vi ønsker »at laicere« vor måde at leve og handle på«, fortsatte paven. Han skelnede skarpt mellem Guds folks almindelige præstedømme og det særlige præstedømme, der har »sin rod i ordinationens sakramente«.

Det særlige præstedømme, sagde paven, har til hensigt »mere effektivt at oplyse vore brødre og søstre — altså lægfolket — om, at vi alle i Jesus Kristus er »et kongeligt præsteskab« for den himmelske Fader«, og fortsatte: »Vort præsteembede må vi udføre klart og udtrykfuldt. Og når det i vor kirke er strengt knyttet til cølibatet, er det netop

på grund af den »evangeliske« klarhed som Herren gav udtryk for i sit ord om cølibatet »for Himmerigets skyld«.

Få præstekald

Paven fortalte også, at det meget ringe antal præstekald i »vor kære by og vort elskede bispedømme Rom« lå ham meget på hjerte. I 1977-78 er der kun blevet ordineret to præster til bispedømmet Rom, og der er i øjeblikket kun 12 præstestuderende på Roms præsteseminarium. Paven foreslog, at præsterne skulle arbejde for flere præstekald ved en større kontakt med ungdommen.

Ugift stand og cølibat

En debat, der forlader emnet for at blive en diskussion om holdninger over for folk, der berøres af emnet, bliver ulidelig. Men den bliver lige så ørkesløs, hvis debattens emne ikke er afgrænset tilstrækkeligt klart. Det sidste præger debatten om præsternes cølibat. Allerede emnet »præsternes cølibat« er uklart formuleret, for snart handler et indlæg om præsternes forpligtede ugift stand, snart et indlæg om klosterlivets cølibatskald.

Lydighed, fælleseje og cølibat er de tre såkaldte evangeliske råd, klosterlivet er inspireret af. De kaldes evangeliske, fordi vi hos Mattæus kan læse, at Kristus siger: »Ikke enhver kan fatte dette ord, men kun de, hvem det er givet: For der er ufrugtbare (gilding), som er født således fra moders liv, og der er ufrugtbare, som er gjort ufrugtbare af mennesker, og der er ufrugtbare, som har gjort sig selv ufrugtbare for Himmerigets skyld. Den som kan fatte det, han fatte det«. (Matt. 19, 11-12). Her er der tale om cølibatskaldet for både mænd og kvinder. Men det har intet med et præstekald at gøre.

Siden Middelalderen har Roms patriarkat krævet at kirkens præster skal være ugifte. Dette krav i kirkens lovgivning er i dag til debat, fordi mange anser en ændring nødvendig for fremtidens præstekald.

Denne debat kan kun føres givende, hvis den undgår, at udvide begreberne »kald« og »tegn«, som vedrører klostercølibatet, til også at dække verdenspræstens forpligtelse til at leve ugift. For så argumenteres der for den »ugifte stand« med argumenter fra klosterlivets motivering af cølibatet, som slet ikke har været en verdenspræsts motivering for at blive præst. Og omvendt argumenteres der imod »cølibatet« ud fra verdenspræstens ensomhed og isolation, en argumentation der ikke kan gælde ordenspræster, der frit har valgt cølibatet som et led i deres evangeliske fællesskab, og bekræftet dette valg ved et løfte.

En anden misforståelse ville det være at forveksle kirkens hyrde-embede med dens lære-embede, for da forveksles kirkens disciplin med dens trosbekendelse.

Jo, kirken har en lære om cølibatet, en teologi om et kald og et tegn for Himmerigets skyld. Det behøver slet ikke alle at kunne fatte (jfr. Mattæus) når i det mindste de klosterfolk, der har valgt denne livsform, fortsat fatter det.

Derimod er kirkens fastholden ved en ugift præstestand lovgivning, som aldrig kan være absolut, men bindende så længe loven gælder.

Willem Wuyts

Læserne skriver

Overlevering og koncil

Det er værdifuldt, at »katolsk orientering« i nr. 17 bragte vor nye pave Johannes Paul II's første tale ved afslutningen af konklavet. Vi kan ikke være sande romerske katolikker uden at høre om og lytte til, hvad vor øverste biskop, Kristi stedfortræder på denne jord, vil lære os.

Oversættelsen af denne tale er god, men dog på et enkelt vigtigt sted misvisende. I det afsnit, der har overskriften »Biskoppernes kollegialitet« står nogle ord om forståelsen af II. Vatikanerkoncil: »Derfor vil den tilslutning, der må gives dette koncilsdokument (Lumen Gentium) i lyset af Det første Vatikanerkoncil overlevering og dogmatiske læresætninger være os en sikker vej og en impuls for os hyrder og for de troende til — jeg siger det endnu engang — at vandre ad livets og historiens veje«.

Paven vil hermed lære os at forstå en tekst fra II. Vatikanerkoncil i sammenhæng med, hvad I. Vatikanerkoncil fra 1870 lærte.

Men hvad betyder ordene om dette koncils »overlevering«? Når man ser efter i »Osservatore Romano« står der også noget andet, nemlig at »Lumen Gentium« fra II. Vatikanerkoncil må forstås i »lyset af overleveringen og Det første Vatikanerkoncil dogmatiske læresætninger.«

Paven vil altså sige, at nyere læredokumenter i det hele taget ikke må forstås isoleret, men i overensstemmelse med ældre dogmatiske tekster og med hele den katolske overlevering. Ordene er en advarsel til dem, der vil få os til at tro, at der ved II. Vatikanerkoncil opstod en helt ny og bedre katolicisme i brud med en forældet fortid, som man så ikke mere behøver at tage hensyn til. Allerede i sin første tale har paven henvist til dogmerne og kirkens overlevering som vor sande troskilde.

Jørgen Nybo Rasmussen

Vi takker for rettelsen.

R.P.

Cølibat og ægteskab

I sin leder »Præsternes cølibat« i »katolsk orientering« nr. 17 stiller Hans Jørgen Johansen spørgsmålet, om det kristne ægteskab er et lige så betydningsfuldt »tegn« som cølibatet.

Hvis vi skal følge den definition, som HJJ selv anvender på cølibatet som tegn, nemlig »en livsform, der på udfordrende måde distancerer sig fra væsentlige sider af livet i denne verden og dermed aflægger vidnesbyrd om, at denne verdens skikkelse forgår, og at kristenheden venter på Herren, der kommer igen for at åbenbare og fuldende frelsen«, så er det kristne ægteskab naturligvis i lige så høj grad et tegn. Ganske vist er denne definition utilstrækkelig og negativt vendt. For tegnet består jo ikke så meget i at vende sig fra verden — det er nærmere en følge af det — men i at vende sig til Gud. Spørgsmålet er derfor i hvor høj grad disse to livsformer, som sådan er i Gud.

Så er det fra begyndelsen en fejltagelse at drage en parallel imellem dem. For ægteskabet er den normale livsform, som mand og kvinde i Guds billede er

skabt til af Gud, og det er den livsform, som Kristus og kirken har bekræftet som sakramental. Hvis ægtefællerne vil det, er det kristne ægteskab derfor i Gud — hele tiden og på en meget absolut måde. Det er den normale vej til Gud for mennesker.

Cølibatet er ikke noget sakramente, og mennesket er ikke af Gud skabt til cølibat. Det er derfor heller ikke nogen normal livsform. Men det er en livsform, som Jesus i evangeliet har givet sin godkendelse i ord, og som han frem for alt har ophøjet ved selv at leve den. Den består netop i at ofre den normale menneskelige livsform i ægteskabets fællesskab med alt, hvad det indebærer, for bedre at kunne tjene Gud på sit særlige sted, i sit særlige kald.

Disse to modsatte livsformer mødes der, hvor de udgår fra Gud, nemlig i kaldet til det enkelte menneske, og i den måde, hvorpå mennesket skal modtage og opfylde dette kald. Begge livsformer kræver mennesket helt. For dem begge gælder det, at det enkelte menneske skal være villig til at give

sig selv helt og at stræbe efter at give sig selv helt gennem denne livsform, som det har kald til, og alene af omfanget af denne vilje hos mennesket afhænger dets mulighed for at gennemføre ægteskab eller cølibat efter Guds vilje.

Problemer med hensyn til ægteskab og cølibat (hos den enkelte og i samfund, verdslige eller kirkelige) opstår kun, fordi vi ikke er villige til at indse, at vi lever her på jorden for at blive fuldkomne som Gud selv er det, og at vi derfor heller ikke stræber efter at blive det. For det er jo det, Gud vil hjælpe os med, bl.a. gennem sit kald til os.

Præstevielsens sakramente og cølibatet er ikke umiddelbart knyttet sammen i evangeliet. Men ud

fra praktisk erfaring i ægteskabet og med ansvar for en familie, og fordi vi ved, at mennesket i disse afgørende kald skal give sig selv helt, tror vi ikke på, at en præstegerning og et ægteskab kan gennemføres samtidigt.

Når kirken yderligere har sammenknyttet præstegerning og cølibat, må denne kendsgerning indgå i kaldsbevidstheden, og man kan derfor ikke, som det er sket, argumentere imod den ved at sige, at et menneske kan have kald til at blive præst uden at have kald til at leve i cølibat. For når det altså er en kendsgerning indesluttet det ene kald det andet eller et kald til ægteskab udelukker modsat et kald til præstegerning i sit fulde omfang.

Veslemøy og Erik Guldamen
ger

Det står slemt nok til med kirkemusikken

Orgelkøbet i Lyngby har fremkaldt nogle spørgsmål fra Søs og Hans Bølling (k.o. 12), som er for alvorlige til at blive ignoreret. Men er de alvorlige nok? Har spørgerne tænkt på konsekvenserne? Siger vi nej til orgler, må vi også sige nej til mange andre ting. Så må vi lade være med at købe blomster til kirkens udsmykning. Hvad koster de ikke i løbet af de 100 år, der gerne skulle være et ordentligt orgels levetid!

Så må vi spare på varmen i kirken. Det kunne vi under sidste krig, endda så meget, at der var is i vjænderne, men de fleste af os overlevede da.

Vi måtte se bort fra kirkeombygninger af æstetiske eller liturgiske grunde. Var kirkegangsprocidenten forresten ikke højere dengang præsten vendte ryggen til menigheden?

Vi kunne spare en del udgifter til pressen. Hvorfor skal hele landet have at vide, hvad et ægtepar i Lyngby mener om orgler?

Vi måtte også kunne undvære radio og fjernsyn. Der er billigere udveje til at blive orienteret om næstens nød og andre vedkommende forhold.

Vi behøver heller ikke de mange bekvemmeligheder i hjemmet, som vi finder på det nærmeste uundværlige, men som vore bedsteforældre ville have anset for den vildeste luksus.

Tre personers rejseudgifter til Indien for at aflevere en pengesum kunne i stedet have været brugt til en bankoversførsel og mere tærmælk.

Disse eksempler skal blot vise lidt af, hvilke konsekvenser spørgernes tankegang kan føre til.

Men uden konsekvenserne bliver orgelmodstanden kun et udslag af den så almindelige amuiske indstilling, vi trækkes med i smørhullet Danmark, en manglende forståelse af, hvad mennesket har behov for udover det daglige brød. Hjælpen til de fattige kan jo heller ikke blot bestå i penge og mad, det ved hjælpeorganisationerne en del om.

Vi er ikke færdige med regnestykket. De penge, et orgel koster, går jo ikke alle op i snirkler og lyd. En væsentlig del bruges til at brødføde de mennesker, der har bygget orglet og stillet det op. Det er folk, der har brugt et halvt liv på at lære et håndværk, som indbefatter kendskab til århundreders erfaringer, indhøstet af mennesker, der så en værdi i at bygge et musikinstrument til størst mulig glæde for andre. Jeg ville skamme mig ved at tale om luksus i den forbindelse.

Vist kan vi undvære orgler. Men hvad skal orgel-

Fortsættes side 10

Fredshilsenen - et problem

Fredshilsenen, også blandt menigheden, er tiltalende, men for mig — og vel også mange andre — frembyder den et stort problem.

På grund af ledegigt i hænderne tør jeg ikke give andre mennesker hånden, da selv det mindste tryk giver en voldsom smerte.

Det sogn, jeg tilhører, benytter fredshilsenen blandt menigheden, og jeg forsøger så at røre ved min »næstes« håndled, men det giver kun anledning til forvirring — og har også givet det indtryk, at jeg ikke ville hilse. Ingen forstår, at

jeg ikke kan give hånd. Jeg har også været ude for, at et medmenneske er blevet fornærmet, så jeg senere har måttet forklare situationen.

Efterhånden gruer jeg for fredshilsenen.

Var det ikke muligt, at mennesker, der har syge hænder, blot kunne holde hænderne sammen foran sig som kinesernes ærbødige hilsen?

Jeg ville være taknemmelig for en løsning, der kan forstås af alle.

Merry Wendelboe

Menigheden i Hørsholm tog afsked med deres kapel

De første spadestik til den ny kirke, som skulle stå færdig juni 79, er taget

En mørk og trist novemberdag tog menigheden i Hørsholm afsked med dens kirkelige tilholdssted igennem 58 år. Den lille trækirke, Skt. Hans kapel skulle forsvinde. Søndag,

den 19. november kl. 10 blev den sidste messe læst i kapellet. Sognepræsten, p. Muiser læste messen iført den gamle messehagel, som var blevet brugt til indvielsen den 18. juli

1920. Pater Muiser blev assisteret ved messen af menighedens særlige præst p. Heggum.

Pater Heggum understregede i sin prædiken, at kirken er et tegn for verden. I denne kirke skal de kristne søge at virkeliggøre Guds rige i retfærdighed og kærlighed. Selvom dette kan ske uafhængigt af en bygning, må Guds rige have et tegn, som er synligt. Hermed henlede p. Heggum tanken på det kommende kirkebyggeri i Hørsholm.

Ved messens slutning bar præsterne, ministranterne og repræsentanter fra menigheden kirkens kar, korset og tabernaklet ud i en højtidelig procesion. Hermed var rummet ophørt med at virke som kirke. Det blev nu indrettet til kirkekaffe og mange faldt i snak om gamle dage. Kl. 12.30 begyndte imidlertid det nye afsnit i menighedens historie: Pater Muiser tager det første spadestik til den nye kirke.

Richardt Hansen

Ved messens slutning bar præsterne, ministranterne og repræsentanter for menigheden kirkens kar, korset og tabernaklet ud af kirken.

Den 19. november kl. 12.30 begyndte et nyt afsnit i menighedens historie: Pater Muiser tager det første spadestik til den nye kirke.

Bosniens sidste dronning mindedes af kroater i Skt. Vincent kirke, Helsingør

Over 250 kroater med blandt mange andre gæster et stort antal danske katolikker mindedes den 28. oktober Bosniens sidste dronning, den H. Katarina Kotromanic. Festen indledtes med en koncelebration i Skt. Vincents kirke i Helsingør. Foruden hovedcelebranten, den apostoli-

ske delegat Mgr. Josip Zabkar deltog Gerard Coenen, sognepræst i Helsingør, den kroatiske præst i Stockholm, Mgr. Zeljko Bilitic, i Göteborg Mgr. Franjo Prstec, i Danmark Josip Kropek.

Katarina Kotromenic

Efter messen optrådte en gruppe kroatiske børn i folkedragter i kirken. I festsalen fortsatte en dansk folkedansergruppe til langt ud på natten.

Katarina Kotromenic, Bosniens sidste dronning, døde i eksil i Rom den 25. oktober 1478. Tyrkernes hærgen havde efterladt Bosnien i en sørgelig forfatning: Af samtlige 45 klostre blev de 42 ødelagt, af landets mange kirker stod kun 2 tilbage. Forgæves søgte kong Stjepan Thomas hjælp i Vesteuropa. Bosnien forblev besat af tyrkerne i over 400 år og lige så længe varede kristenforfølgelsen med drabet på hundredvis af præster og lægfolk. Tyrkernes fremtrængen blev standset. Kun 28 år gammel mistede dronning Katarina på ét år både sin mand, som blev myrdet af tyrkerne, og sine børn, som blev bortført og op-

draget i tyrkernes tro. Hun fandt asyl hos paven i Rom, som anerkendende kaldte Kroatien for »Troens Bolværk«, («Antemurale Christianitatis»).

Efter et fromt liv døde hun i Rom, hvor hun blev begravet under hovedaltret i basilikaen Sancta Maria in Aracoeli på Kapitolhøjen. Hun tilhørte den franciskanske tredje orden og blev betragtet som helgen af hele folket. I de for-gange 500 år er hun ikke blevet glemt men lever videre i sit folks hjerte.

Den sidste dronning af Bosnien, Katarina Kotromenic.

Vil du være med til at lave et bånd til Danmarks Radio?

Spændende tilbud fra Katolsk Radio- og Fjernsyns Klub

På Katolsk Radio- og Fjernsynsklubs generalforsamling for Storkøbenhavn i år blev fremsat forslag om at starte en studiekreds for medlemmerne. Forslaget er helt i overensstemmelse med et af klubbens formål, nemlig at medvirke til en skoling af lyttere og seere på alle alderstrin, og bestyrelsen har derfor i den forløbne tid arbejdet på tilrettelæggelsen af en sådan studiekreds.

Hvad skal emnet være?

Mange hjem har en båndoptager, som også kan bruges til f.eks. optagelse af katolske udsendelser — en radiogudstjeneste eller andet, således den glimrende udsendelse søndag den 4. november i PI fra Århus menighed. Da mange imidlertid står lidt fremmed overfor den moderne teknik og ikke udnytter de muligheder, som en båndoptager giver, er et af

emnerne derfor betjening af forskellige typer båndoptagere, herunder kassetteoptagere.

Et andet emne er mikrofonteknik — hvordan taler man i en mikrofon?

I udsendelsen fra Århus blev flere medlemmer af menigheden interview'et. Dette kan ske for os alle — måske i form af et radiointerview på gaden. Så er det rart at have prøvet at tale i en mikrofon før og være en smule forberedt.

Deltagerne vil derfor i studiekredsen komme til at arbejde med små bundne opgaver på 2—5 minutters varighed.

Udsendelse

Endelig vil man som fælles opgave udarbejde et program, egnet til udsendelse i Danmarks Radio, og som vil blive indspillet over Danmarks Radio's båndcentral, og med et muligt besøg i Radiohuset.

Studiekredsen starter: Onsdag den 17. januar og strækker sig over ca. 10 onsdage indtil udgangen af marts måned.

Tilmelding

Møderne holdes: Kateketcentralen, Vesterbrogade 28, idet man fra Kateketcentralen velvilligst har stillet såvel lokaler som materiel til rådighed.

Tilmelding bedes indsendt til klubbens sekretær: Gerda Sørensen, Røddager Alle 38 B, 1., 2610 Rødovre, på nederstående blanket. Da deltagerantallet er begrænset, bedes man indsende blanketten snarest for at være sikker på at komme med.

Seneste frist for tilmelding er onsdag den 27. december. Endeligt program vil blive fremsendt omkring den 1. januar 1979.

B. Lipka Hansen

Orgelindvielse i Lyngby

Biskop Suhr og prælat, dr. Daniels, Köln, vil indvie det nye orgel i Sct. Knud Lavards kirke fredag den 15. december kl. 20.00. Ved indvielsen medvirker »musik og ungdoms« kor under ledelse af Ole Kongsted, organisterne Knud Erik Kengen, Thomas Christensen, Frede-

rikshavn og cellist Gertrud Christensen, København.

Efter orgelindvielsen serveres der en forfriskning. Indvielsen og koncerten arrangeres af menighedsrådet og Academicum Catholicum, som hermed afholder sin adventsfest.

Richardt Hansen

Jeg tilmelder mig til studiekredsen »Vil du være med til at lave et bånd til Danmarks Radio«.

navn (blokbogstaver)

adresse (blokbogstaver)

Indsendes til Gerda Sørensen, Røddager Alle 38 B, 1, 2610 Rødovre. Senest den 27. 12. 1978.

Hertug Knuds Division fejrede sine 60 år med stor gallamiddag

131 festklædte tidligere og nuværende spejdere mødte op i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium for at fejre Hertug Knuds Divisions 60 års jubilæum.

De nuværende spejdere mødte i nyvaskede uniformer, og af de tidligere spejdere kom mange i smoking og damerne i lange kjoler. Da klokken var ca. 19.30 kunne det festklædte selskab sætte sig til bords, som var pyntet i divisionens farver grønt og gult, samt årstidens efterårsfarver.

Gallamiddagen bestod af 3 retter, og til hvert bord var tilknyttet en ulveunge fra Sct. Ansgars flok og Danerne som skulle sørge for at ingen ved bordet manglede vin eller mad. Det var et fantastisk syn, da deserten blev båret ind af disse 10-11 årige ulveun-

ger, lyset blev slukket og isfadene kom ind med festfyrværkeri på hvert fad.

Festtaler

Det er klart, at ved en sådan lejlighed bliver der holdt mange taler, og en af de ældste spejdere i divisionen indmeldt i 1919 er monsignore Knud Ballin, som i dagens anledning havde taget sin gamle spejderuniform på. Han sagde bl. a. i sin festtale, at han havde håbet på at flere af de gamle spejdere havde taget deres uniform på, men de kunne måske ikke mere passe den; det havde forøvrigt også knebet for ham selv at komme i sin egen.

Andre kom ind på da en af divisionens tropper i 1950 tog til Schweiz, var nogle af spejderne lige ved

at afspore et tog. Her måtte divisionsstyrelsesformanden med skam meddele det kun var den halve sandhed, for toget blev afsporet.

Efter middagen der varede i 4 timer blev der spillet op til dans og alle gamle venner fik en hyggelig snak om de gode gamle dage.

To af festdeltagerne sørgede også for et godt grundlag til festtalen ved det næste jubilæum, da de blev afhentet af Falck, og kørt på Rigshospitalet, den ene kunne udskrives straks, men den anden havde desværre brækket benet. Da nummer 2 blev indlagt havde sygeplejersken meget tankefuldt spurgt: »Er nu resten af festdeltagerne taget hjem eller kan vi vente os flere«.

Bent Stelsberg

Fra Hertug Knuds Divisions gallamiddag. I midten ses Mgr. Knud Ballin i sin gamle spejderuniform. Den er dog ikke fra 1919, da Knud Ballin blev spejder.

Nyt dåbsritual taget i brug i Sct. Ansgars kirke i Kbh.

Ved højmessen i St. Ansgars Kirke søndag 19. november blev den syv-årige Nunziatina Claudia Aroli døbt af diakon Czeslaw Kozon. Nunziatina blev ikke døbt efter kirkens sædvanlige ritual for barnedåb, men efter et, der tager hensyn til skolebarnets alder og udvikling.

Nunziatina svarede selv — med sine tilstedeværende forældres samtykke — ja til, at hun ønskede at blive døbt, og bekendte sin tro. Efter, at hun var blevet døbt, tændte hendes fadder hendes dåbslys og overrakte hende det.

Efter messen var der samvær i menighedssalen, hvor det nye medlem af menigheden endnu engang

blev budt velkommen, samtidigt med at menigheden tog afsked med Stig König Petersen, der i flere år har gjort et stort arbejde

som sakristan, i ældregruppen, med papirindsamling og på alle steder, hvor han har kunnet være til hjælp.

30.000 kr. til orglet i Lyngby fra kommunen

Lyngby-Taarbæk kommune har bevilget 30.000 kr. til Sct. Knud Lavard kirkes indkøb af nyt orgel.

Selve orglet, som Haslev kirkes menighedsråd har overladt Sct. Knud Lavard kirke, koster den symboliske sum af 5000 kr., men med nedtagning, flytning, genopsætning og efterintonering vil udgifterne blive ca. 200.000 kr.

Efter kommunalbestyrelsens møde den 13. november, lykønskede den socialdemokratiske viceborgmester og den konservative borgmester menighedsrådsformanden ved Sct. Knud Lavard kirke, Kaspar Kallan med orglet. Begge borgmestre inviteres med til indvielsen af orglet, som vil foregå den 15. december.

kk

SOS TØRMÆLK

Ny brochure udsendt

S.O.S. Tørmælk, der er Mother Teresas kontakt i Danmark, udsender i disse dage en ny tørmælks-brochure „Orientering nr. 24” til samtlige landets skoler og til en større kreds af interesserede. Brochuren giver oplysning om vore månedlige forsendelser af 12 tons sødmælkspulver samt vitaminpiller til over 10.000 børn i slumkvartererne i Indien og Bangladesh.

S.O.S. Tørmælk udsender ikke volontører til Indien og Bangladesh, men arbejder ud fra den overbevisning, at den mest effektive hjælp kan gives ved at støtte allerede eksisterende børneinstitutioner på stedet.

Størstedelen af vor hjælp sendes til Mother Teresa, hvis orden »Kærlighedens Missionærer« er indisk, og som har forstået at drage den indiske befolkning ind i sit hjælpearbejde.

Hjælp for 1,9 millioner
I brochuren gør vi rede for omfanget af Mother Teresas arbejde og bringer rapporter fra Indien og Bangladesh samt en beretning om oversvømmelserne i Calcutta. Samtidig

oplyser vi om den hjælp, vi har givet i løbet af året. Vi har sendt mælk, hjælp til børnenes undervisning, til bygning af børnehjem, katastrofehjælp m.m. for ialt 1,9 millioner kroner.

Stor efterspørgsel

Det koster 6,50 kr. at give et barn i Indien og Bangladesh mælk hver dag i en måned (fragt iberegnet).

Hver uge modtager vi utallige bønsskrivelser fra indiske børneinstitutioner, der beder om mælk til underernærede børn. Disse mange anmodninger, som vi desværre ikke er i stand til at efterkomme, viser ty-

deligt, hvor meget det daglige tilskud af proteiner, kalorier, sukker og mineralsalte betyder for børnenes helbred.

Vi håber, at mange vil slutte op om vore mælkeforsendelser. Mange syge, underernærede og forladte børn har under Mother Teresas omsorg udviklet sig til glade og sunde skoleelever med gode muligheder for fremtiden.

Eventuelle bidrag bedes sendt til: Abbé Pierres Børnehjælp, S.O.S. Tørmælk, giro 540 1321, Frimodtsvej 11, 2900 Hellerup.

S.O.S. Tørmælk

Mother Teresa er glad for den hjælp, som mange mennesker hvert år yder til mælkehungrende børn i Indien. Det koster kun 6,50 kr. at give et barn i Indien og Bangladesh mælk hver dag i en måned.

Oslo katolske bispedømme fejrer 25 års jubilæum

Oslo katolske bispedømme fejrede i dette efterår 25 års-jubilæum, og dagen markeredes officielt på Kristi Kongefest den 26. november i forbindelse med den nordiske bispekonference, som samtidig holdt møde i Oslo. Andre arrangementer vil også finde sted rundt omkring i menighederne. Den katolske kirke i Norge fejrede i 1968 125 året for genoptagelsen af sit virke i Norge efter reformationen. Det bispedømmet nu markerer, er at den katolske kirke i Syd Norge i 1953 kunne aflægge sin foreløbige missionsstatus (apostolisk vikariat) og fik status som eget selvstændigt bispedømme.

I et interview med biskop Gran i St. Olav af 11. november fortællers, at ka-

tolikkernes antal er vokset fra 3600 i 1953 til 11500 katolikker i dag, og af disse er rundt regnet 60 pct. født i Norge.

Præsteantallet er gået op fra 37 til 50, men ligeledes også gennemsnitsalderen: fra 48 til 54.

k.. k.

Halvdags medarbejder til »katolsk orientering«

»katolsk orientering« søger halvdags medarbejder til en række opgaver på redaktionskontoret, bl. a.: annonceekspektion, kontakt med sognene — herunder redaktion af siderne med orientering fra sognene, korrekturlæsning, korrespondence, arkivering o. lign.

Vedkommende må være fortrolig med almindeligt kontorarbejde og rutineret i maskinskrivning og telefonekspektion.

Arbejdstid efter aftale. Fri hver lørdag/søndag. En til to ugentlige fridage kan imødekommes.

Løn efter HK's overenskomst med staten.

Tiltrædelse den 2. januar eller evt. senere.

Skriftlig ansøgning sendes til »katolsk orientering«, Bredgade 69, A, 1260 København K.

Den handelsrejsende må stå til ansvar for sine rejser. Har de lønnet sig? Det samme spørgsmål må en rejsende biskop stille. Det er ikke altid lige så let at give et kontant svar. En ting kan jeg forsikre for: det er ikke rejselyst, der har drevet værket — jeg er kommet til et punkt, hvor det er skønnest af alt at være fri for rejser og bare kunne passe den hjemlige dont for en stund. Men her er en oversigt og et forsøg på den ene eller anden vurdering.

Rejser og reflektioner

Af Hans L. Martensen

Det var vist pastor Vick der fandt på, humoristisk at betegne sig selv som »rejsende i trosartikler«. Undertiden har jeg — ikke mindst i de sidste måneder — haft lyst til at anvende samme betegnelse om mig selv. En lykke er det, at jeg har så gode medarbejdere i København — for selv har jeg hverken i oktober eller november måned tilbragt mange dage i denne by. Dette kan måske trøste katolikkerne i provinsen lidt, for undertiden er de tilbøjelige til at tro, at en biskop ikke bestiller andet end at sidde og trone i hovedstaden. Problemet kan i virkeligheden godt være det stik modsatte — nemlig for hyppigt og for langvarigt fravær fra København...

Den handelsrejsende må stå til ansvar for sine rejser. Har de lønnet sig? Det samme spørgsmål må en rejsende biskop stille. Det er ikke altid lige så let at give et kontant svar. En ting kan jeg forsikre for: det er ikke rejselyst, der har drevet værket — jeg er kommet til et punkt, hvor det er skønnest af alt at være fri for rejser og bare kunne passe den hjemlige dont for en stund. Men her er en oversigt og et forsøg på den ene eller anden vurdering.

Normalrejser

Der findes i en biskops kalender det, man kunne kalde »normalrejser« — til og fra steder inden for bispeddømmets grænser, hvor kontakten med menighederne finder sted. Af den slags »normale« gøremål har jeg i oktober og november haft firmelse i Nakskov, Herning, Helsingør og Svendborg. Desuden har jeg været med til at fejre forskellige jubilæer, f.eks. Jesu Små Søstres 25-år i Danmark, og Oblatfædrenes 20 års jubilæum. Det sidste blev fejret ved en lille sammenkomst i Viborg.

Af mere normale gøremål kan nævnes Pastoralrådsmødet på Magleås,

møde i Det økumeniske Fællesråd i Aarhus, og — lidt ud over det normale, Absalonsjubilæet i Sorø, hvor der blev holdt en økumenisk søndagsgudstjeneste. En del af disse begivenheder har allerede været omtalt i »katolsk orientering«.

Sigtuna 2.-7. oktober

Dette Plenarmøde var et led i den mere end 10-årige internationale dialog mellem Det lutherske Verdensforbund og den Katolske Kirke. Plenarforsamlingen mødes med et til to års mellemrum. Disse møder er kostbare, da medlemmerne kommer fra fem verdensdele. Man prøver derfor ind imellem at ordne så meget som muligt ved korrespondance eller møder i mindre arbejdsgrupper. Ved mødet i Sigtuna kunne vi glæde os over, at vort fælles dokument om nadveren lige var udkommet og var blevet vel modtaget. Denne publikation vil jeg senere vende tilbage til. Hovedemnerne i Sigtuna var: kirkeligt embede, i særdeleshed med henblik på tre økumenisk vigtige spørgsmål: bispembedets funktion, embedets forhold til nadverens forvaltning, forudsætninger for — og veje til — gensidig embedsanerkendelse.

Et andet hovedemne kaldte vi »veje til enhed«. Her behandlede vi først og fremmest spørgsmålet, om man kan forestille sig en gradvis udvikling i retning af enhed. I denne forbindelse gør vi os tanker om forskellige »enhedsmodeller«, som har været på tale i nyere økumenisk teologi.

Et tredje hovedemne behandlede under stikordet »Augsburgerbekendelsen«. Denne bekendelse, skrevet af Melancthon og forelagt for rigsdagen i Augsburg i 1530, er senere blevet fællesnævner for alle lutherske kirker. Endnu er der aldrig kommet nogen officiel katolsk stillingtagen til

dette centrale, lutherske bekendelsesskrift.

En del katolske teologer — med kardinal Ratzinger i spidsen — har i de senere år stillet det spørgsmål, om Augsburgerbekendelsen overhovedet indeholder nogen som helst udtalelser, der står i modstrid med den finere katolske tro. Derfor synes en katolsk-luthersk dialog om »Augustana« påkrævet, og en katolsk vurdering af dette bekendelsesskrift ønskværdig.

Spørgsmålet har ikke ringe aktuel karakter, da der i 1980 afholdes store jubilæumsfestligheder i anledning af »Augustana«s 450-årsdag, og mange bøger og artikler skrives for øjeblikket om emnet.

De tre nævnte hovedemner fra Sigtuna behandles videre i arbejdsgrupper, der vil mødes gentagne gange inden næste plenarforsamling. Denne er berammet til Augsburg februar 1980.

Efterårslejr i Øm og møde på Magleås

Efterårslejren i Øm har været omtalt i »katolsk orientering«. For mig personlig blev den en skøn oplevelse. Jeg drog til Øm en smule træt — og endnu med pave Johannes Paul I.s uventede død i frisk minde. Men samværet med de unge hjalp en træt mand til at blive frisk og optimistisk igen. Man taler meget om de unges problemer. Når jeg nu ser tilbage på efterårsferien i Øm, forekommer det mig ikke så meget, at jeg fik problemer ind på livet, men snarere et kraftigt og opløftende pust af forhåbning og optimisme.

Efter Øm fortsatte jeg min mødevirksomhed — denne gang med udenlandske søstre og præster på Magleås. Også dette blev positive og oplevelsesrige dage. Emnet var danske social-forhold, og der var inviteret gode foredragsholdere. Højdepunkter var en aften, vi havde besøg af

Mariatjenesten og så en film om deres arbejde på det »sorte« Vesterbro — og, en stemningsmæssigt helt anderledes sangaften, hvor vi hyggede os under megen latter og fællesskabsfølelse.

Tysklandsrejse 31. oktober- 3. november

Til afveksling fra det økumeniske, var også en økonomisk rejse på programmet. Jeg ønskede at afklare nogle væsentlige spørgsmål med vore tyske velgørere. Spørgsmålenes art er allerede delvis fremgået af beretningerne fra sidste pastoralrådsmøde.

Jeg rejste i bil sammen med pater Dekkers. Efter overnatning i det altid gæstfri kloster Nütschau kørte vi videre til Köln. Her drøftede vi forskellige anliggender med prælat Daniels. Dagen efter sluttede bispeddømmets revisor, Knud Noiesen sig til os i Bonn. Her havde vi en samtale med sekretæren for den tyske bispekonference, prælat Homeyer. Næste dag sluttede pastor Kreienbühl sig til os, og i Paderborn mødte vi prælat Kötter. Pastor Kreienbühls særlige bidrag til denne sidste samtale var forelæggelse og drøftelse af præstelønningsspørgsmål i forbindelse med den ny tyske hjælp.

Uden at ville gå i enkelt-heder om resultaterne må det være på sin plads at sige, at vi i alle vore tyske samtaler fandt en åbenhed og velvilje over for vore problemer, som styrker vore forhåbninger om at etablere et sundt årligt driftsregnskab og gennemføre allerede påbegyndte projekter.

Enhedssekretariatet i Rom 13.-18. november

28 kardinaler og biskopper er medlemmer af Enhedssekretariatet i Rom. Knap tyve kunne møde op — resten var enten strengt forhindrede, eller havde to gange været til påvebega-

En særlig oplevelse var Enhedssekretariatets audiens hos pave Johannes Paul II, som fandt sted lørdag den 18. november. Paven havde en facon, der umiddelbart gjorde os alle i godt humør.

velse eller konklave. Møderne i Enhedssekretariatet finder sted med ca. to års mellemrum. Man drøfter sekretariatets arbejde siden sidst, og er med til at foreslå kursen for tiden fremover. Foruden medlemmerne deltager sekretariatets faste stab af medarbejdere og desuden en række specialister og teologer, der indbydes til det enkelte møde.

Hovedemnet var denne gang de såkaldte »bilaterale dialoger«, d.v.s. samtaler, som den katolske kirke fører med enkelte andre kirkesamfund, f.eks. anglikanerne, lutheranerne, metodisterne, baptisterne o.s.v.

En særlig oplevelse var Enhedssekretariatets audiens hos pave Johannes Paul II, som fandt sted lørdag den 18. november. Paven havde en facon, der umiddelbart gjorde os alle i godt humør. Han var jævn og ligetil i sin maner, sund og kraftig at se, frisk i sin hudfarve, afslappet i sine bevægelser. Han gav sig tid til at tale en stund med hver enkelt, og han gav sig lige så god tid til skrivemaskinedamerne som til biskopperne. Det er nemlig skik i Enhedssekretariatet, at når der er audiens, så inviteres alle med...

I begyndelsen af audiensen holdt paven en tale, der må glæde enhver økumenisk interesseret. Han sagde bl.a.:

»Jeg finder det meget betydningsfuldt, at jeg knapt en måned efter min overtagelse af Peters stol i Rom kan modtage Dem. De er kommet fra fem kontinenter for at deltage i Enhedssekretariatets plenarmøde. Genoprettelsen

af enhed mellem alle kristne var netop et af det 2. Vatikankoncilts væsentligste mål, og efter mit valg er jeg klart gået ind for at fremme udførelsen af dets normer og retningslinier, idet jeg anser det for min første og væsentlige pligt. Deres tilstedeværelse her i dag er derfor af symbolsk værdi. Den manifesterer at den katolske kirke, tro mod koncilets mål, ikke blot vil fortsætte på den vej som fører mod genoprettelse af enhed, men den ønsker så vidt dens midler rækker og i fuld lydighed mod Helligåndens inspiration på alle områder at intensivere sit bidrag til denne store »bevægelse« af alle kristne....«

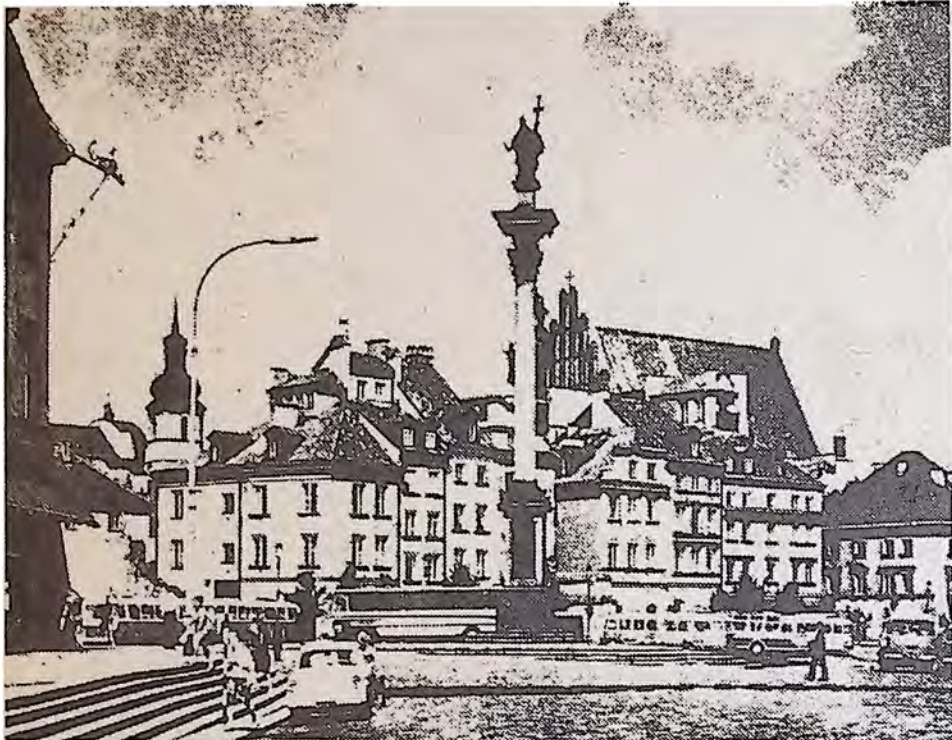
»Vi må, som apostlen Paulus råder os til, række efter det, der er foran, for at forfølge vort mål (jfr. Filip. 3.13), med en tro som ikke vil vide af frygt, fordi den ved på hvem den tror og hvem den regner med.«

I en følgende del af sin tale betonede paven også, at når det gjaldt om at helbrede kirkesplittelsens onde, så måtte man vare sig for overfladiske og alt for lette løsninger — det er nemlig ikke gjort med at kurere symptomerne, man må gå i dybden for at kurere selve splittelsens årsager.

I skrivende stund er jeg næsten på vej til Oslo, hvor den nordiske bispekonference skal finde sted (Mariaholm) fra den 26. november til den 2. december. »Det hører med til vort kald at rejse fra sted til sted...« skrev Ignatius engang i sine ordensregler... Det kan også passe på en biskop.

Indtryk fra Polen

Af Paul d'Auchamp

Kong Zygmunt III Wasa på sin genrejste søjle ved slotstorvet.

For et par måneder siden blev jeg indbudt til en rejse i Polen. Det var polske medlemmer af vor menighed, der mente, at det ville være godt for mig som præst at opleve deres fædreland. Da der er henved 150 polakker i vort sogn, spurgte jeg pater Dudek og biskoppen, hvad de mente — og resultatet blev, at jeg rejste til Polen to uger i begyndelsen af oktober 1978.

Jeg sejlede til Svine-münde (tur/retur kr. 200), jeg kørte med toget i Polen (et 14 dages kort til

næsten alle tog kostede 30 \$), og jeg boede dels hos kolleger, dels hos private efter den plan, man havde givet mig med hjemme fra.

Det var første gang, jeg oplevede et land, hvor det store flertal af befolkningen var katolikker, og hvor det store flertal af katolikkerne var aktivt troende.

Det var også første gang, jeg var »bag jerntæppet«. På den måde var alt, jeg oplevede, nyt og vanskeligt at forstå — meget har jeg formodentlig grundigt misforstået.

forskellige lag. Blot måtte jeg, som gæst, nøjes med at gætte mig til deres livsindhold. — Eet havde Warszawa tilfælles med andre storbyer: Byen vrirlede med mennesker, der tilsyneladende levede under stress.

Krakow er mindre, atmosfæren lettere. Byen har undgået Warszawas skæbne, så her oplever man et gammel-polsk milieu. De vigtigste bygninger, ja hele gader stammede fra tiden mellem 1300 og 1600. Der var store gotiske kirker... mere »gotiske« end noget jeg har set i Europa. I Polen siger man ofte »Europa« i modsætning til Polen — eller Rusland. Kirkerne var mindre og virkede derfor højere end f.eks. Kølners Dom: »Wisla Gotik«.

Universitetet, der har gjort Krakow til en europæisk kulturby, var fra 1364. (Københavns blev indviet i 1479). Byens hovedkirker og kongeslottet Wawel var opført under Kasimir d. I (ligeledes i 1300-tallet) på gammel bebygget grund. Polske, ita-

lienske og flamske kunstnere smykkede både slotte og kirker i de følgende århundreder.

Fra det 19. århundrede udviklede polske malere en fremragende verdslig kunst — mange af landets egne kunstnere rejste som vore til Rom eller Paris. Disse malerier finder man bl.a. i Klædelaugets gamle bygning, Sukiennice, på Krakows underskønne torv.

I denne gamle by med de mange traditioner findes nu 40.000 studerende ved en snes læreanstalter. Her oplevede jeg det polske temperament, som polske forfattere udfolder det, deres finesse, deres glæde ved en vel turneret replik, deres evne til at improvisere. Når jeg bad et tilfældigt menneske på gaden om hjælp — og han forstod mig — var det som at møde en gammel ven.

Den slanke Mariakirke på hjørnet

**Aktivt
kirkeliv**

Allerede i Warszawa havde jeg fået indtryk af et meget aktivt kirkeliv. I Krakow var det overvældende. Jeg boede op og ned ad en af de gamle kirker — jeg blev vækket på hverdage kl. 6 af orgelmusik — og med mellemrum hørtes orglet (der var 13 hverdagsmesser) til kl. 21 aften.

»Vor« kirke til ca. 1.500 mennesker var kun fuld et par gange på hverdage. Til gengæld var den stortset fuld fra morgen til aften om søndagen. Der var konstant to ugentlige »ægteskabskursus«, med 400 deltagere. De katolikker, der ønskede deres ægteskab kirkeligt velsignet skulle først deltage i 4 timers undervisning ved læge, psykiater, »lægemand« og præst — Det ville være skønt, hvis vi kunne få noget tilsvarende i Danmark — for folkekirkemedlemmer og for katolikker.

Al religiøs børneundervisning foregik privat, d.v.s. udenfor skolerne og udenfor skoletiderne. Ved sognekirkerne så man folk stå og læse børnenes skemaer — børnene selv var dejlige: betydelig nettere end vore!

Stress og kultur Warszawa og Krakow

I Warszawa boede jeg 3 dage — i den gamle, d.v.s. genopbyggede bydel. Warszawa blev under sidste krig stortset jævnet med jorden, men efter krigen genopbyggede polakkerne den gamle bykerne med samme pietet som italienerne, da de genopførte det ødelagte Monte Cassino. Arbejdet blev gjort af unge frivillige... pengene blev givet af folk, der levede under efterkrigstidens trange kår.

Det nye Warszawa er stort anlagt, med adskillige kørebaner i hovedfærdselsårerne, brede fortove, mange alleer og offentlige anlæg. Heldigvis havde

nogle af omegnens slotte og parker undgået bombene. Midt i byen lå Ruslands gave til det polske folk, et overvældende pragtfuldt kulturpalads, højt som Eifeltårnet, vidtstrakt som et lille Versailles. — Warszawa havde været i vistnok uafbrudt vækst siden krigen. De nye beboelseskvarterer var præget af kæmpestore blokke med efter vore forhold yderst beskedne lejligheder. Det var mærkeligt at opleve videnskabsmænd og arbejdere bo under samme tag og i komplet ens omgivelser. Jeg var nemlig så heldig at træffe mennesker fra helt

Den totalt genopbyggede Freta-gade i det gamle Warszawa.

ows rådhusplads med til højre en del af Sukiennice.

Vor kirke var kun en af mange, store og små — og overalt var der en efter vest-europæiske forhold forbløffende kirkegang.

Men alle præster og flere lægfolk, som talte om dette, gjorde mig opmærksom på, at det polske folks store »religiøsitet« ikke nødvendigvis var ensbetydende med stor »fromhed« — og at »fromhed« ikke var ensbetydende med en intelligent forståelse af troen. Alle statistiske oplysninger, man gav mig vekslede — det ville de også gøre i Danmark. Indtrykket, som jeg tog med mig hjem, er — for hvad det må være værd — noget i denne retning: Over 90 pct. døbte katolikker. Af disse er over halvdelen (70

pct.) kirkegående. Af de kirkegående var måske 20—25 pct. — især yngre mennesker — i stand til at gøre rede for deres tro. — Skriftestolene blev så sandelig brugt: I »vor« kirke var der altid mindst én præst til disposition på hverdage — om søndagen mindst to.

Mens jeg var i Krakow, talte man ofte om »vor« kardinal, Karol Wojtyla — der nu er blevet vor pave. En gang sagde en til mig, nærmest som i spøg: Tror De, at vor kardinal har nogen chance for at blive valgt? — Men man talte meget om hans pastorale forståelse, om hans bøger om ægteskabet, om »glæde og pligt« blev fremhævet... og så kom den store nyhed:

»Vor kardinal blev pave!«

Jeg var gæst i Paulineres kloster i Czestohowa, det er Polens nationale Maria-valfartssted. Kl. var 19.15 da vi sad — måske 100 munke og præster — og spiste i det 600 årige rektorium. Pludseligt kom en stor munk brasende ind og råbte, så det rungede: Vor kardinal blev pave! Da oplevede jeg hele registeret af polsk temperament: Tavshed.. jubel... glædestårer. Det var verdenskirkenes anerkendelse til det troende polske folk!

Men helt forbløffende var det to timer senere at tage del i Maria processionen: Mens byens (og alle Polens) kirkeklokker ringede gik vi, bad og sang, som var det en almindelig aften i Czestohowa.

Paul d'Auchamp

Polens primas kardinal Stefan Wyszyński lykønsker »pave Wojtyla«

Menigheden i Nowa Huta vil nu bygge kræfthospital

Wien/Nova Huta (KIPA) I den polske industriby Nova Huta vil menigheden indrette et hospital for kræftpatienter. Det er meningen, at patienterne skal kunne blive passet af deres egne familiemedlemmer. Dette fortalte sognepræsten fra Nova Huta p. Josef Gorzelany for nyligt ved en pressekonference i Wien. Hospitalet skal bygges på en 3.000 kvadratmeter stor grund. Det skal have fire afdelinger med hver 32 senge.

Nova Huta er en ret ny industriby i nærheden af Krakow. Den er en by, der er blevet til »på tegnebrædtet«, og det indgik ikke i planerne, at byen skulle have en kirke. Imidlertid var 100.000 af byens indbyggere troende katolikker, der gik ind i en årelang og sejt kamp med myndighederne for at få lov til at bygge en kirke.

Da de endelig — kraftigt understøttet af den davæ-

rende ærkebiskop af Krakow, vor nuværende pave — fik byggetilladelse, manglede der både maskiner og penge. Men de tog selv fat og byggede i deres fritid kirken med økonomisk støtte fra udlandet, især Østrig. Efter 10 års forløb blev kirken 15. maj 1977 indviet af kardinal Wojtyla, der nu er pave Johannes Paul II. I 1979 går menigheden i gang med at bygge kræfthospitalet.

Natten efter pavevalget drog Krakows præstestuderende syngende gennem byen: Deres kardinal blev pave.

Menigheden i Nowa Huta er vant til at slås. Deres »unødvendige« kirke har 5.000 siddepladser, men da den blev indviet stod endnu 10.000 troende udenfor i silende regn. Nu vil de bygge et hospital.

Hvorfor paver vælger et nyt navn

Den skik, at en pave efter sit valg tager et nyt navn, opstod først i det 11. årh. Før den tid beholdt paverne — bortset fra nogle enkelte — deres døbenavne. Det var enkelttilfælde, da nogle paver i 6. og 10. årh. tog andre navne, efter at de var blevet valgt, fordi deres døbenavne var hedenske eller »barbariske«, dvs. hverken af latinsk eller græsk oprindelse.

Gudenavne

Den første pave, som forandrede sit navn, efter at han var blevet Peters efterfølger, var Johannes II. Han ledede kirken fra 2. januar 533 til 8. maj 535. Han hed oprindeligt Mercurius — havde altså det samme navn som en af de gamle, hedenske guder (handelens gud Merkur.) — Af samme grund forandrede pave Johannes XII sit navn. (16. december 955 til 14. maj 964.) Før han blev valgt til pave, havde han det samme navn som den hedenske, romerske kejser Augustus, nemlig Octavian.

For at undgå, at den romerske pave skulle have et »barbarisk« navn, forandrede den første german-

ske pave — Sakseren Bruno — sit navn til Gregor V. Han regerede fra 3. maj 996 til 18. februar 999. Hans efterfølger, som stammede fra Auvergne i Frankrig og hed Gerbert, fulgte Brunos eksempel og kaldte sig pave Silvester II. (2. april 999 til 12. maj 1003.)

Af agtelse og ærefrygt for apostlen Peter — den første pave — forandrede 2 paver deres døbenavn Peter, da de var blevet valgt til pave. Pietro da Pavia kaldte sig Johannes XIV (december 983 til 20. august 984) og Pietro da Albano tog navnet Sergius IV (31. juli 1009 til 12. maj 1012). Fra Sergius' tid blev det så skik, at paverne tog et nyt navn, når de var blevet valgt.

Simon, du er Peter

En ting, som har været medvirkende hertil, kan også være den skik, man allerede den gang havde i klostrene, at man gav kandidaten et nyt navn, når han aflagde sine munkeløfter. Men der kan også have været en anden baggrund — som man fandt i Den hl. Skrift — nemlig, at da Jesus kaldte Simon til at være den første blandt

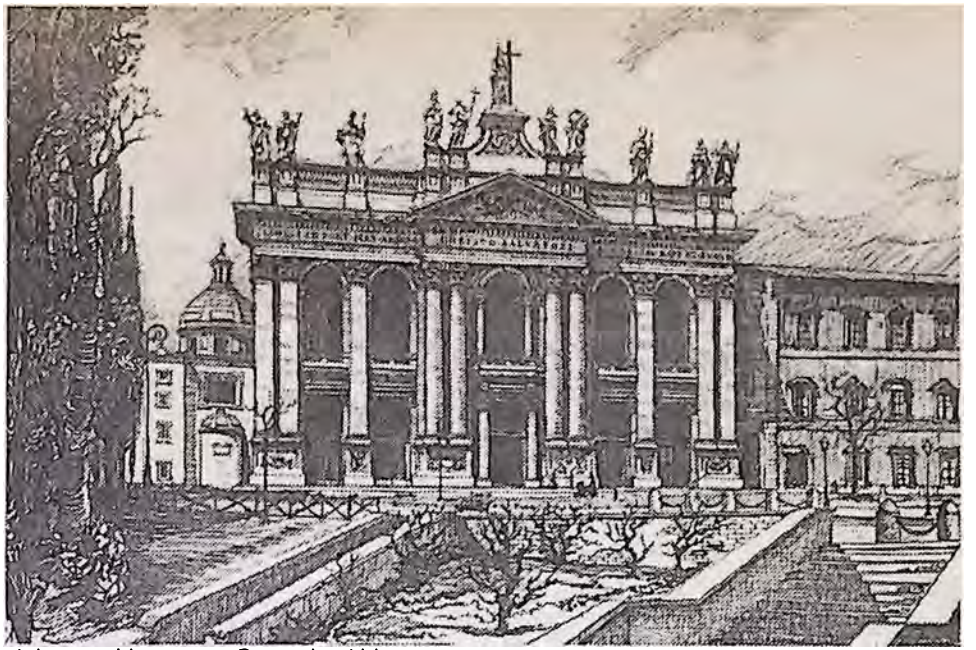
apostlene, gav han ham et andet navn, nemlig navnet Petrus.

Kun 2 paver har siden beholdt deres eget navn efter at være valgt til pave, nemlig nederländeren Adriaan Florensz, som regerede kirken som pave Hadrian VI fra 31. august 1522 til 14. september 1523, — og Marcellus Cervini fra Montepulciano, hvis pontifikat som pave Marcellus II var et af de korteste i kirkens historie: Han styrede kirken i 20 dage fra 10. april til 1. maj 1555.

Nummertal

Også de romertal, som paverne brugte for at skelne enslydende navne fra hinanden, er blevet almindeligt brugt mellem 10. og 11. årh. Oprindeligt blev en pave, som brugte en forgængers navn, kaldt »junior«, — den yngre. Hvis endnu en pave valgte det samme navn, kaldte man ham »secundus junior«.

Den første, der søjede et romersk ordenstal til sit navn, var pave Gregor III (18. marts 731 til november 741.) Men det blev som sagt først almindeligt et par århundreder senere.

Johannes i Lateranet, Roms domkirke.

Ikke Skt. Peter i Vatikanet men Johannes Døbereren i Lateranet er Roms og pavens domkirke

Rom (KIPA) — Inden pave Johannes Paul I døde nåede han at tage sin domkirke St. Giovanni in Laterano — også kaldet Laterankirken — i besiddelse. Det skete 23. september. Det femte år før hans død. Hans efterfølger Johannes Paul II overtog sit bispesæde under en festlig messe i domkirken, søndag den 12. november.

Ved denne lejlighed overrakte kardinalvikar

Ugo Poletti, der i pavens sted varetager en biskops opgaver i Rom, pave Johannes Paul II Laterankirkens nøgler og en check. Pengene er bestemt til at bygge en ny kirke i et af Roms forstadskvarterer.

Alle kirkers moder og hoved

Det var fra Peterskirkens balkon, at paven var blevet proklameret, og det var på Peterspladsen, at han ved en messe blev indsat i sit embede som pave. Men hans bispekirke i Rom er Johannes Døbererkirken i Lateranet.

Denne kirke er kristenhedens fornemste patriarkatbasilika, officielt kaldes den for »alle kirkers moder og hoved«.

Lateranet er et helt anlæg, der består af kirke, palads, klosteranlæg, dåbskapel, koncilsaula (fem konciler har navn efter La-

teranet), Santa Scala (den hellige trappe) m.m. Under pave Johannes XXIII blev bispedømmet Roms forvaltning centraliseret i Lateranpaladset, og det hed sig dengang, at pave Johannes også overvejede i perioder at bo i Lateranet.

Navnet Lateranet stammer fra den gamle romerske familie, Laterani, der i den romerske kejsertid ejede stedet, indtil det kom til at tilhøre kejserne. Under kejser Konstantin den Store (ca. 280-337) blev det kirkens ejendom. Konstantins basilika, der var indviet til Frelseren, blev ødelagt ved et jordskælv i 896.

Lateranet har foruden til de 5 konciler givet navn til Lateran Universitetet og til Laterankonkordatet, den forsoningspagt, der blev indgået 11. februar 1929 mellem den katolske kirke og den italienske stat.

10.000 romerske skolebørn bragte onsdag den 8. november deres nye biskop en højlydt hyldest, som han også fik skriftligt overrakt.

Paven arbejder som en okse

(NC) — Pave Johannes Paul II »arbejder som en okse«, sover kun lidt og er meget åben — især over for unge, har den polske biskop Boleslaw Dabrowski, generalsekretær for den polske bispekonference, udtalt i et radiointerview lige efter pave Jo-

hannes Paul II's valg. Biskoppen fortalte også, at paven er jomfru Maria meget hengiven og beder korsvejen dagligt. Skønt pave Johannes Paul II som kardinal boede i det store ærkebiskoppelige palæ i Krakow, sov han i et lille, meget beskedent værelse.

Under Den anden Verdenskrig kom hans familie i koncentrationslejr, men det lykkedes Karol Wojtyla at undslippe nazisterne ved at slutte sig til en omreisende teatertrup.

Han har under et pseudonym skrevet digte.

Der findes ingen »udenlandsk« pave

Firenze (KIPA) — Ved en takkegudstjeneste i anledning af pavevalget sagde ærkebiskoppen af Firenze, kardinal Giovanni Benelli om pave Johannes Paul II blandt andet: »En udenlandsk pave? — nej! Inden for kirkens fællesskab er der ingen forskelle. — Peter er kommet til Rom, denne gang fra Polen, ikke fra Palæstina. Men det er altid Peter, der kommer. At en ikke-italiener er valgt til Peters stol, kaster mere lys over en af vor religions lykkeligste og stolteste sandheder og dimensioner, nemlig kirkens universalitet. Vi kristne er et folk uden grænser, vi er alle børn af den samme Far og stræber utrætteligt og uop-
hørligt efter enhed!«

Den 12. november blev pave Johannes Paul II indsat i sin bispekirke.

Kirkelig dåbsundervisning for børn og unge

KFUK - KFUM vil supplere skolens utilstrækkelighed

Af L. O. DORN

KFUM og KFUK's Rammeprogrammateriale for forkyndelse og kristendomsundervisning er tænkt som et bidrag til »den livslange dåbsundervisning, som folkekirken er alle døbt skyldig«. Sådan lyder det i det hæfte, der ledsager materialet. Udsendelsen af materialet motiveres i øvrigt bl. a. ved, at kristendomsundervisning i folkeskolen nu er blevet et rent kundskabsmeddelende fag på linje med andre skolefag, og at den på næsten alle klassetrin er blevet et ugentligt éttime klassefag. Desuden nævnes det, at erfaringen har vist, at folkekirken selv ikke er i stand til at opbygge de undervisningsfaciliteter og uddanne de undervisere, som er nødvendige for at kunne magte opgaven. På den anden side har KFUM og KFUK

mulighed for at tage initiativer inden for folkekirken regi.

Disse organisationer har altså draget den slutning, at muligheden forpligter dem i den givne situation til at gøre en praktisk indsats og har følgelig udarbejdet dette program for kirkelig dåbsundervisning for børn og unge mennesker lige fra 4 til 20 år.

Stort program

Det ledsagende hæfte forklarer rammeplanens opbygning, drøfter forholdet mellem undervisning og forkyndelse og gør rede for psykologiske, pædagogiske og didaktiske overvejelser bag udvælgelsen og udformningen af stoffet til de seks forskellige aldersgrupper. Derimod har man åbenbart ikke ment, at det var nødvendigt at omtale mere grundlæggende

spørgsmål af teologisk eller eksegetisk art.

Programmet er lagt ret stort an: udgivelserne kommer til at strække sig over tre år og bliver således først afsluttet i 1980.

Det materiale, der allerede foreligger, består (foruden det allerede omtalte trykte hæfte) af fem mapper med dupliserede A. 4. ark indeholdende ledervejledninger og elevmateriale til henholdsvis 4-6 årige, 7-9 årige, 10-12 årige, konfirmander, 14-16 årige, samt et trykt hæfte med 10 bibeltimer til brug blandt 16-20 årige. Det sidstnævnte følger ikke rammeplanen, da det var sat i produktion, inden planen havde fundet sin endelige form. I 1979 og 1980 skulle der altså komme yderligere 2 x 6 mapper til de angivne aldersgrupper.

Hele materialet skal naturligvis holde sig til rammeplanen, men da selve arbejdsmaterialet tilrettelægges af forskellige (frivillige) produktionsgrupper, kan »stilen« blive forskellig — hvilket sandsynligvis snarere er en fordel end en ulempe, siden stoffet sikkert kommer til at blive anvendt af forskellige mennesker i forskellige situationer.

Her kan der ikke forsøges mere end en generel vurdering af materialet i sin helhed samt en noget mere indgående omtale af et par af pjecerne, (som mapperne benævnes).

Det er almindelig erfaring med kateketiske systemer, at der ofte skabes udmærket stof til de yngste årgange: de store problemer melder sig, når man når til de 13-14 årige.

Det foreliggende mate-

riale til de yngre årgange forekommer da også anmelderen (der har meget lidt erfaring med undervisning af mindre børn) at være udmærket. Der er en mængde forslag til aktivisering af børnene, og der dækkes en del centrale emner under de fire underafdelinger, GT, NT, katekismus og gudstjeneste, der går igen i alle pjecer på nær konfirmandernes og hæftet med bibeltimer.

Katolske kateketer, der underviser børn på disse alderstrin kunne givetvis hente gode idéer her til supplerende af deres eget repertoire.

Konfirmandernes mappe er anderledes end de andre, fordi man her ikke har villet gå præsterne i bedene. Idet konfirmanderne »går til præst«, er stoffet i denne del af programmet tænkt som en underbygning af præstens undervisning. Man forlader derfor det stofcentrerede og vælger en problemorienteret plan med tre forskellige temaer, der hver behandles i otte lektioner. Temaerne er: Fællesskab — Ensomhed, Næstekærlighed — en livsbetingelse, Forskellighed — Ligeværld. Det første og det sidste tilgodeser vigtige aspekter af pubertetsungdommens situation, mens det andet åbner mulighed for at komme ind på samfundsproblemer på såvel det lokale som det globale plan.

I de 14-16 åriges mappe vender vi tilbage til et stofcentreret program: 8 lektioner om GT, 14 om NT, 6 om Helligånden og 10 om »Dit eget sogn« (de to sidste af disse gælder udformning af en ungdomsgudstjeneste). Ledervejledningen leverer en fyldig og praktisk hjælp til den, der skal forestå undervisningen: elevernes del indeholder få oplysninger, men mange opgaver. Nogle af disse opgaver kan forekomme en smule naive, andre vil nok appellere til de unges interesse og fantasi, og selv de kvikkeste vil formentlig fornemme nogle opgaver som en udfordring til deres dygtighed.

Kan delvis bruges af katolikker

Det er efterhånden næsten blevet en selvfølge, at en moderne katekese understreger den kristnes ansvar over for verden (ulandsproblematikken osv): det sker også her.

Katolske kateketer og religionslærere med elever på 7-9. (10.) klassetrin vil nok kunne gøre (selektiv) brug af dette materiale, men de skal ikke forvente at finde noget egentlig nyt og heller ikke nogen stillingtagen til de teologiske og eksegetiske problemer, der ligger og lurer bag ethvert forsøg på at give unge i denne alder en tidsvarende og engagerende undervisning ved ærligt at gå ind på deres nærgående spørgsmål til den overlevede forståelse af centrale kristne begreber som synd, straf, tilgivelse, stedfortrædende sone, frelse, det evige liv osv.

Kirkebidragsordningen burde have langt flere medlemmer

Skattefradrag

På selvangivelsen for 1978 kan De fratække »gaver« op til 1100 kr. Kvitteringer fra de i ligningslovens § 8 A godkendte foreninger og institutioner skal vedlægges selvangivelsen. Følgende katolske er med: Ansgarstiftelsen, Caritas og Katolske Menighedsplejer. Dog skal 100,- kr. fratækkes totalbeløbet.

Under et andet punkt på selvangivelsen kan »andre fradrag«, der omfatter gaver iflg. 10-årserklæringer, fratækkes. De første 100 kr. skal ikke fradrages i totalbeløbet. Man kan udmærket have flere 10 års erklæringer til godkendte adresser. Fradraget sker efter ligningslovens § 14 stk. 2. Der skal intet fradrages i andre fradrag.

Blanketter til 10-års erklæringer fås hos Ansgarstiftelsen, Bredgade 69 A, 1260 København K. Man kan vælge mellem et fast årligt beløb i 10 år eller mere forsigtigt en fast årlig procent af sin skattepligtige indkomst. I sidste tilfælde fjerner man risikoen ved indtægtsnedgang under arbejdsløshed og lign.

Tag saksen og klip

Det nye kirkebidragsudvalg vil sikkert fortsætte

bestræbelserne på at få hver enkelt voksen katolik til at tilmelde sig denne frivillige men fælles bidragsordning.

De, der endnu ikke er medlem af denne »støtteforening«, opfordres hermed til at klippe tilmeldingsblanketten på denne side ud, udfylde den med de ønskede oplysninger og lægge den i postkassen senest den 15. december.

Som medlem af kirkebidragsordningen er man med til at sikre den katolske kirkes arbejdsindsats og menighedsliv, men der er brug for flere endnu.

Antallet af kirkebidragsydere var pr. 20. september i år 4.817 personer, hvilket er et beskedent fald i forhold til januar 1978, hvor antallet var 4.857.

I løbet af 1978 har 27 nye bidragsydere tilmeldt sig denne solidaritetsordning, der primært sigter på at fordele byrderne mellem de menigheder, der kan klare sig økonomisk, og de der trænger til hjælp.

Til gengæld var der 67 bidragsydere, der faldt fra, hvoraf 37 skyldtes dødsfald og 8 flytning til udlandet.

Af hensyn til bispedømmets økonomiske situation har pastoratrådet på sit møde den 28. oktober vedtaget at forhøje udskrivningsprocenten af den

skattepligtige indtægt for 1979 fra 1½ pct. til 1¾ pct.

I nedenstående tabel kan man kontrollere sit eget bidragstal, og efter gældende regler kan man fratække 85,- kr. barn under 16 år.

Skattepligtig indtægt	1,75 pct.
10.000	175
20.000	350
30.000	525
40.000	700
50.000	875
60.000	1.050
70.000	1.225
80.000	1.400
90.000	1.575
100.000	1.750
110.000	1.925
120.000	2.100
130.000	2.275
140.000	2.450
150.000	2.625
160.000	2.800

— klip her ✂

TILMELDING TIL KIRKEBIDRAGSORDNINGEN FRA:

NAVN
(Skriv venligst med blokbogstaver)

STILLING

GADE/VEJ og NR.

POSTNUMMER og BY

Jeg/vi ønsker at betale bidraget i:

1 rate Sæt x
2 rater i
4 rater ét felt
8 rater

I 1979 ønsker jeg at betale et bidrag på i alt kr.

.....
(dato)

.....
(underskrift)

BEMÆRK VENLIGST:

Denne tilmelding kan sendes ufrankeret til omstående adresse.

Sendes den i kuvert, må den frankeres som brev.

Indbetal ikke noget beløb, før De har modtaget Deres giroindbetalingskort.

NB! Hvis De allerede er medlem, skal De IKKE tilmelde Dem på ny.

Vil I også gå fra mig?

Lad det så være overskriften på brevet, jeg nu skriver. De store og klogere hoveder, der er lærde og træuede, er i stand til ved deres veltalende at dreje hele situationer, et helt billede af menneskelighed, ind på baner, der ser tilforladelige ud — men ikke for Gud helt velbehagelige, fordi en del mennesker ikke bliver hørt fordi de ikke kan formulere sig. Hvis de så endelig har opnået at blive forstået, så kan forståelsen fordrejes til noget, ikke forstået på

grund af de førnævntes velbegavethed.

Dette er noget, der sker både i og udenfor kirken, således at den mindre kloge bliver de klogeres slave i en finere form, idet alle slavens meninger bliver fortiet på grund af hans/hendes mindre værd.

Således går det til, at denne verdens vise er klogere i denne verden, men for Gud er det tomhed, fordi det samme ikke gælder i den tilkommende verden, som jo er lovet de enfoldige.

Nu en appel til dem, der ikke tør sige noget. Det sidste nummer af »katolsk orientering« nr. 16 var sprængfyldt af meninger på kryds og tværs, således at man ligesom aner store dybe revner i vort fællesskab. Det minder mig ligefrem om en hestevogn, hvor man spænder heste for begge ender af vognen og driver på dem.

Men pludselig får jeg øje på målet og laver sabotage på forvirringen. Jeg læser

nemlig Pavens tale på midtersiderne i samme nummer k.o., navnlig afsnittene »Til troskab hører lydighed« og »Økumene«. Det næste jeg øjner er fra det følgende afsnit, hvorfra jeg citerer: »For ligesom kirken ikke kan falde sammen med nogen som helst jordisk skikkelse, så ledes også jeg kun af religiøse og moralske grunde, når jeg beskæftiger mig med disse spørgsmål, der angår mennesker og folkeslag. Jeg ef-

terfølger ham, der gjorde sine disciple opmærksomme på det ideal det er at være jordens salt og verdens lys«.

Så øjner jeg målet, og her mener jeg, at Paven fortjener loyalitet fra alle de forvirrede, og at man ikke skal beskæftige sig med det skete, men forebygge at det samme sker igen.

Vi må også appellere til de præster, der endnu er på deres poster, om ikke at forskrække os ved at give vore værdier væk for egen vindings skyld. Lydigheden er understreget af den hel-

lige Fader i det før omtalte afsnit, og vi skal følge de råd, der kommer fra hovedet, vort fællesskabs nye leder.

Slut så debatten, både om de fratrædte præster (som jo selv har valgt deres vej) og om cølibatet. Gud ved nok bedre løsning end vi. Lad os bede og ikke glemme, at fra ham kommer hjælpen. Man bør ikke skælde ud, når man ikke har kendskab til situationen — det er slet ikke pænt. Lad os få et »katolsk orientering« med pæne manerer.

Karlo Strunge Jensen

Det står slemt nok til . . .

fortsat fra side 2

byggerne så leve af? Er det måske bedre, at vi giver dem arbejdsløshedsunderstøttelse, end at vi køber de produkter, hvormed de gerne vil gøre os glade?

Kirkemusik har kunnet trives uden orgler i over 1000 år. Det vil den også kunne igen, såvist som det ikke står i Bibelen, at vi skal have orgler. Men med de traditioner, vi har i dag og her, og som vi bare ikke kan ryste af os, synes det vanskeligt at erstatte orglet. Derfor kan vi ikke bare smide det på møddingen. Det står i forvejen slemt nok til med kirkemusikken i det katolske Danmark, selv om vi skulle se stort på Det 2. Vatikan-koncilts konstitution.

Man kunne sige: Menighederne får den kirkemusik, de vil have. Men det er nok alligevel for hjerteløst. Derfor må vi hellere glæde os over et menighedsråd, der er parat til at ofre noget for at få ordentlig kirkemusik.

Leif Kayser

P.S. Forhåbentlig er menighedsrådets beslutning om orgelkøbet fulgt op af beslutninger vedrørende orglets vedligeholdelse, evt. stilistisk tilpasning og løn til en kompetent organist. Det vil jo være det bedste svar på bemærkningen om orgelkøbet »til ingen verdens nytte«.

Elisabeth Schacht giver i sit læserbrev om cølibats-spørgsmålet og den nordiske historie og mentalitet nogle meninger til kende om forskellene mellem den nordiske og den romerske tankegang. Som en væsentlig kilde angiver hun Palle Laurings »Valdemars sønner og unionen«. Jeg har dog en til vished grænsende formodning om, at Ebbe Kløvedal Reichs sidste bog, »Fæ og Frænde« lurer lige under overfladen: een af kongstankerne heri er netop vi teutoners ubetvingelige trang til at »drøfte tingene« — kort sagt til »demokrati« — og sydboernes, latinernes, indbyggede tilbøjeligheder til det modsatte.

Kløvedal Reich vil spore dette forhold så langt tilbage som til Tacitus' værk »Om Germanerne (ca. 98 e. Kr.)«. Heri hedder det bl.a.: »I mindre sager træffer

høvdingene beslutningen, i større sager hele folket, dog med den indskrænkning, at høvdingene i forvejen også behandler de sager, hvis afgørelse ligger hos folket«. Skønt det kan være morsomt i denne passage at se et forvarsel om vore dages mildt formynderiske, nordiske demokratier, er spørgsmålet dog, hvilken mening, der kan udtrækkes af så gamle kilder. Således havde mao-rikerne mig bekendt et lignende system, før kolonimagtens ankomst. Een udtalelse af Tacitus har vi dog håndgribelige beviser for: »På folkeforsamlingen er det også muligt at fremsætte anklager og anlægge sag, som kan medføre dødsstraf. Straffen er afhængig af forseelsen. Forrædere og overløbere hænger de i træer, kujoner, krystere og sådanne der har vanæret deres krop, drukner de i sum-

pede moser og lægger fletværk over dem«. I dette tilfælde har vi vore moselig som tavse vidner om vort demokratiske sindelag — for tolerance er vel en »demokratisk« dyd, eller hvad?

Palle Lauring lader præsterne holde møde om cølibatssagen, »ligesom tingbønderne drøftede kongens lovforslag på tinge«. Nu kan det vel næppe undre nogen, hvis også dansk middelalder var rigt på folkelige og populære initiativer, al den stund vi i denne periode var lidet forskellige fra det øvrige Eruopa i religion og ideologi, og som Ernst Cassirer siger i sin »Myten om Staten«: »Den stoiske maxime om alle menneskers fundamentale lighed blev generelt og let accepteret, og den blev et af kardinalpunkterne i den middelalderlige statsteori. På dette punkt var der næppe nogen

uenighed mellem middelalderens forskellige filosofiske skoler og intellektuelle strømninger.

Det var en almindelig maxime i middelalderlig teologi og retsvæsen, at i tingenes oprindelighed er alle mennesker fri og lige. »Thi alle vi mennesker er af naturen lige«, sagde Gregor den Store. »I følge naturloven er alle mennesker lige«, sagde Ulpian. Hvis nogen skulle undre sig over, hvem disse stoikere var, kan det oplyses, at de var.... romere! Og netop romerske filosoffer i modsætning til de græske stoikere, for hvem tanken ikke var så nærliggende.

Ligeså konsekvent var sydditalieneren Thomas Aquinas, da han erklærede, at det var en legitim handling at gøre oprør mod uretfærdige og uretmæssige autoriteter. Den spanske jesuit Suarez erklærede, at Gud havde

klip her

POSTKORT

Postbesørges
ufrankeret
(Modtageren
betaler
portoen)

ANSGARSTIFTELSEN
Bredgade 69 A
1045 København K.

Reserveret postvæsenet

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Møder og arrangementer

Gregoriansk højmesse i Immaculatakirken

På festen for Mariæ uplettede Undfangelse, fredag den 8. december kl. 20 synges der højmesse på latin i Immaculatakirken (Strandvej 91). Koret ledes af cand. mag. Erling Rasmussen. Foruden messens faste og bevægelige dele synger koret hymnen Ave, maris stella som sequens og hymnen Adoro te devote som kommunionssang. Tekster på latin og på dansk vil foreligge. Monsignore Kjeld Geertz-Hansen synger messen og prædiker.

Det kristne Arbejdsfællesskab

Der afholdes åbent fællesmøde søndag d. 10. dec. efter familiemessen kl. 10.30 i Sct. Vincents Kirke, Nygade 8, Helsingør.

Mødested: Menighedshuset, Nygade 8 B, kl. ca. 11.30

Emne: Praktisk arbejde og kristen livsholdning.

Medbring frokost.

DKKF Lørdagsklubben

Lørdag den 16. december kl. 15 adventsmøde i Jesu Hjerter Kirke, Menighedssalen, Stenosgade 4A, København V.

Arkivar, cand. mag. J. Nybo Rasmussen: Sct. Knud Lavard, en helgen i modvind. Var helgenkåringen religion eller politik? Kaffe, te m. v. kr. 8.-. Alle er velkomne.

Tilmelding: Gerda Henrichsen, Hildurgsgade 8, 2100 København Ø. Tlf. (01) 20 27 94. Klubstyrelsen

givet magten til folket, og magthaverne fik den uddelegeret af folket. Og ingen af disse tænkeres statsteorier kan historisk føres tilbage til andre kilder end de antikke, romerske filosofier.

Vort eget demokrati er på ingen tænkelig måde vokset harmonisk ud af en — formodet — nordisk folkesjæl, tværtimod. Den er en udløber af den franske revolution. Og hvad var den franske revolutions intellektuelle forudsætninger? Desværre! Ingen andre end de samme romerske stoikere, genopdaget og afpudsede af Grotius og Lipsius og tilsat et stænk af englænderen Locke! I denne form findes deres teorier indoptagne i alle samtidens menneskerettighedserklæringer, inklusive den amerikanske forfatning.

At ville se spor af eller ansatser til vor egen påståede, demokratiske fortreffelighed ved at skue grublende ned i historiens mørke, lønner sig lidt. »Reformationen har virket som en befrielse«, skriver Elisabeth Schacht. For hvem? For et elskovshung-

rende præsteskab, der ifølge luthersk propaganda alligevel ikke overholdt cølibatsløftet? For de demokratiske tingbønder, der nu for alvor fik tomme melskruerne på, da de stod over for en adel og kongemagt, der var blevet rig og mægtig af det røvede kirkegods, og et præsteskab, der med sammenfaldet af den åndelige og verdslige magt var blevet de mægtiges tro håndlangere? Hvor var de diskutereglade bønder i 1665, da kongemagten erklærede sig selv enevældig? Eller for den sags skyld da de fik stavnsbåndet ophævet henover hovedet på sig af adelsmanden Bernstorff i 1788, bl.a. fordi adel og kongemagt frygtede de ideer, der gærede i Frankrig?

For den der har læst Peder Palladius' Visitatsbog kan der ikke herske tvivl om, at Reformationen var et kulturelt chok for menigmand, ligesom der er beklageligt få vidnesbyrd om vor folkelige trang til at »snakke om tingene« i træhestens og den lutherske orthodoxis halvandet århundrede.

Hvis det var udløberne

af kirkens »konstantinske« arv i form af »en stærkt centraliseret styrelse« der gav reformationen et så let forløb i det debattereglade Skandinavien, slår det en med undren, at reformationen var den vigtigste forudsætning for indførelsen af det totalitære monarki, og dette monarkis senere indførelse af den lutherske orthodoxi.

Men for øjeblikket synes landet imidlertid at være angrebet af en ny-nationalistisk bølge, der bl.a. kommer til udtryk i den type historieskrivning, der drives af en Palle Luring og en Kløvedal Reich: sandheden må gerne beskæres lidt, så der kan broderes på dannebrogslaget. Nationen er i vide kredse forlængst forfaldet til selvelbehagelig navlebeskuelse, men er dette netop ikke en situation, hvor katolikker bør holde hovedet koldt og tilgængeligt for fakta, i stedet for at hengive sig til at tale »Roma midt imod« med den art chauvinistisk bragesnak, der var typisk for sidste århundrede?

Børge Fruelund Jensen

Har passionsspil udviklet anti-semitisme?

Cambridge, Mass./USA (NC) — Bayerns katolske Akademi vil i samarbejde med Den amerikanske jødiske Komités afdeling for interreligiøse sager holde et symposium for katolske og jødiske videnskabsfolk for at studere forholdet mellem passionsspillene i Oberammergau og udviklingen af anti-se-

mitismen i Tyskland og inden for den kristne kultur.

Den amerikanske jødiske Komité har længe beskæftiget sig med Oberammergau passionsspillet og lignende passionsspil andre steder i verden og deres indvirkning på forholdet mellem jøder og kristne. I juli mødtes rabbiner Marc H. Tannenbaum og

William S. Trosten fra Den amerikanske Jødiske Komité med Franz Henrich, formanden for Bayerns katolske Akademi, og drøftede problemet med passionsspillet i Oberammergau.

Rabbiner Tannenbaum skal holde et af hovedforedragene ved symposiet i München og er indbudt til bagefter at tale i Oberammergau om de religiøse og historiske faktorer, der har medvirket til udviklingen af anti-semitisme i Tyskland og andre steder.

Gregoriansk Vespergudstjeneste

i Sankt Andreas Kirke
d. 16. december kl. 19.30

Der indbydes til Adventsgudstjeneste, hvor der anvendes gregorianske melodier til danske tekster fra tidebogen. Organist Torben Schousboe og en gruppe fra Emdrup Kirke vil bistå. Gruppen arbejder på at formidle de gamle gregorianske melodier til menighedsbrug. En lignende vespergudstjeneste har tidligere været afholdt i Sankt Andreas Kirke til glæde for deltagerne.

Lars Messerschmidt

Sakramentskirken

Nytårsaften kl. 20: Messe kroatisk/dansk. Derefter fest i krypten for alle tilmeldte gæster. Tilmelding senest d. 28/12 til 24 82 83 ell. 35 68 25.

Odlucili smo svecano docecati novu Godinu, u Sakramentskirke. Svecanost pocinje u 20 sati sa svetom Misom na hrvat-skom jeziku. Iza svete Mise nastavljia se veselje u kripti za sve goste. Prijave se primaju najkasnije do 28/12 na tlf. 24 82 83. ili 35 68 25.

Salg og service

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt

v/bedemand **Hardy Nielsen**

Begravelsesforretningen

Amagerbrogade 155.

Aftaler kan træffes i Deres hjem. Ring venligst 01-55 55 55 ell. Taastrup 02 - 99 01 58. Døgnvagt: 01-50 43 08.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44

Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17 - 19
onsdag og fredag kl. 10 - 14

Tlf. 01 226422. Postgiro 70 779 6?

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandør tæres op hvert år. Ring til Deres VVS-installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Gruppen, tlf. (03) 27 31 00

Annoncer

Tekstsideannoncer, pr. mm kr. 3.00
Rubrikannoncer, pr. mm..... kr. 2.00

Julegave

Der er i dag stor interesse for Bibelen, for teologi og for etiske, sociale og politiske spørgsmål i kristen belysning.

MAGASIN vil imødekomme behovet for en tidssvarende orientering om disse emner.

Vi tilbyder følgende:

De tegner et års abonnement på **MAGASIN** til Deres ven/venner. Vi sender Dem et smukt julekort, hvorpå vi bekræfter bestillingen. Dette kort kan De sende videre til adressaten med Deres julehilsner. Vi sender bladet direkte

Denne gave vil glæde Deres venner — ikke én, men seks gange i årets løb.

ÅRSABONNEMENT: kr. 35

klip her

MAGASIN Skt. Kjeldsgade 3 2100 Kbh. Ø
giro: 8104

_____ navn (blokbogstaver) adresse

bestiller hermed et årsabonnement (1979) til:

_____ navn (blokbogstaver) adresse
Kr. 35

giro check kontant underskrift

Aktieselskabet Købmands- og Håndværkerbanken

- en rigtig AARHUS-BANK

Store Torv 12. Tlf. (06) 12 47 77

Søndre afd., Århus Hovedbanegård
Telefon (06) 12 40 88

Langenæs afd., Skanderborg 16
Telefon (06) 14 55 22

Køb og salg

Huse og ejerlejligheder

Thrane's Ejendomskontor
Tlf. (01) 10 39 70

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31

Lys - Kraft - Varme

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

KAJ F. FJORDING & SØN 1/5

MURERMESTRE • INGENIØRER
ENTREPRENØRER • TLF. 01 - 63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING
MEDLEM AF KØBENHAVNS MURERLAUG

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Det sker på Magleås i december 1978

Freddag den 1. december:
Nicolaus Stenos Gilde holder aftenmøde

Torsdag den 7. til freddag den 8. december
Møde for katolske skoleledere.

En af Indiens urbeboere er blevet præsteviet

(KIPA) — For første gang i Indiens kirkehistorie er en mand fra Bhilala-stammen, der hører til Indiens urbeboere, blevet præsteviet. Det drejer sig om den 31-årige p. John Sulya. Bhilala-stammens medlemmer står uden for det hinduistiske kastesystem. P. Sulya, der hører til Steyler missionærerne, skal arbejde som »missionspioner« i forbundsstaten Madhya Pradesh blandt sine stammefæller.

Ved talrige møder og arrangementer mindedes man den 9. november i Forbundsrepublikken den såkaldte »krystalnat« for 40 år siden.

Ved den centrale mindehøjtidelighed i synagogen i Köln deltog repræsentanter fra mange trosretninger, deriblandt formanden for den tyske bispekonference, Kardinal Höffner, forbundspræsident Scheel, forbundskansler Schmidt, Nahun Goldmann (den første præsident for Den jødiske Verdenskongres) samt lederen af direktoratet for Jødernes Centralråd i Tyskland, Werner Nachmann.

Den katolske kirke vil modarbejde antisemitismen

Bonn (NC) — Den katolske kirke vil i sine prædikener og i sin undervisning modarbejde antisemitisme og racehad, har ærkebiskoppen af Köln, kardinal Josef Höffner, der også er formand for den tyske bispekonference, skrevet til Den centrale jødiske komité i Vesttyskland.

Brevet blev sendt i anledning af 40-årsdagen for

»Krystalnatten«, natten 9. november 1938, da Adolf Hitler og S. A. satte ild til de tyske synagoger.

Den tyske bispekonference har udtalt, at den 9. november burde være »en sorgens og en skammens« dag, fordi mange kristne menigheder forholdt sig tavse, da de frygtelige begivenheder fandt sted.

Øget pastoral hjælp til fraskilte

Vatikanet (NC) — Den pavelige internationale teologiske kommission, der er rådgivende for Kongregationen for Troslæren, har anbefalet, at fraskilte, giftede katolikker bliver genstand for »fuld pastoral omsorg, skønt de ikke må modtage kommunionen«.

I et dokument om ægteskabslæren siger kommissionen, der består af 30 internationalt anerkendte teologer, at fraskilte, der har giftet sig igen, »ikke må berøves pastoral hjælp«.

Tidligere streng holdning

I modsætning til den tidligere meget strenge holdning over for sådanne mennesker, siger kommissionen, at »de bør hjælpes ganske ligesom alle andre

kristne, der prøver på at frigøre sig fra synden — ved hjælp af Kristi nåde«.

Stadigt kristne

Kommissionen gentager kirkens lære om, at gyldige ægteskaber ikke må opløses, og at dette ikke blot er udtryk for en disciplinær kirkelov, men er forpligtende, fordi Jesus selv har udtalt sig derom.

Men kommissionen understreger samtidigt, at selv om de giftes situation »ikke tillader dem at leve i fuld »communio« med kirken, er de stadig kristne og ikke udelukket fra den guddommelige nådes virkninger og fra deres tilhørsforhold til kirken«.

Ægteskab mellem døbte uden tro

Dokumentet opfordrer også præster til ikke at medvirke ved indgåelse af ægteskab mellem døbte, der ikke længere har nogen tro. Kommissionen siger udtrykkeligt, at døbte personer uden tro ikke kan indgå et sakramentalt ægteskab. Den opfordrer dog præsterne til at prøve at genopvække de delvis skjulte religiøse følelser hos frafaldne katolikker for måske kan disse følelser udvikles og styrkes.

Englands anglikanske kirke siger nej til kvindelige præster

London (NC) — Englands anglikanske kirkes generalsynode afviste på sit årlige møde i november en resolution til fordel for kvindelige præster. Forslaget blev ganske vist godkendt af »Biskoppernes hus« (der består af 2 ærkebiskopper og de 41 andre stiftsbiskopper) og »Lægfolkets hus«, der består af 260 indirekte valgte mænd og kvinder af lægfolket, men forslaget blev forkastet af »Gejstlighedens hus«, der består af 69 provster (valgt af provsterne) og 179 præster

(valgt af præsterne). For at blive vedtaget skal et forslag godkendes af alle tre »huse«.

Ikke tilfældigt, at Kristus var mand

Ærkebiskop Donald Coggan af Canterbury gik varmt ind for ordination af kvinder, og han kritiserede forslaget modstandere, der mener, at dets vedtagelse ville være en hindring for den økumeniske dialog med den katolske og de ortodokse kirker. Ærkebiskoppen sagde: »Når det

drejer sig om spørgsmålet om sandhed, er det meget muligt, at lydighed mod sandheden må gå forud for det umiddelbare spørgsmål om kirkernes genforening«, og han tilføjede, at der er mange katolikker, der mener, at det ville være rigtigt at ordinere kvinder, og som ville byde et anglikansk initiativ her til velkomment.

Biskop Graham Leonard af Truro talte på oppositionens vegne og sagde, at det

ikke var en historisk tilfældighed, at Gud blev menneske som en mand. Ordination af kvinder ville dele kristenheden yderligere og være et brud med den historiske tradition. Biskop Leonard sagde desuden, at det var et åbent spørgsmål, om de kvindelige præster, der er blevet ordineret i andre anglikanske provinser — Hong Kong, Canada, New Zealand og i den episkopale kirke i USA — er ordineret til det historiske embede.

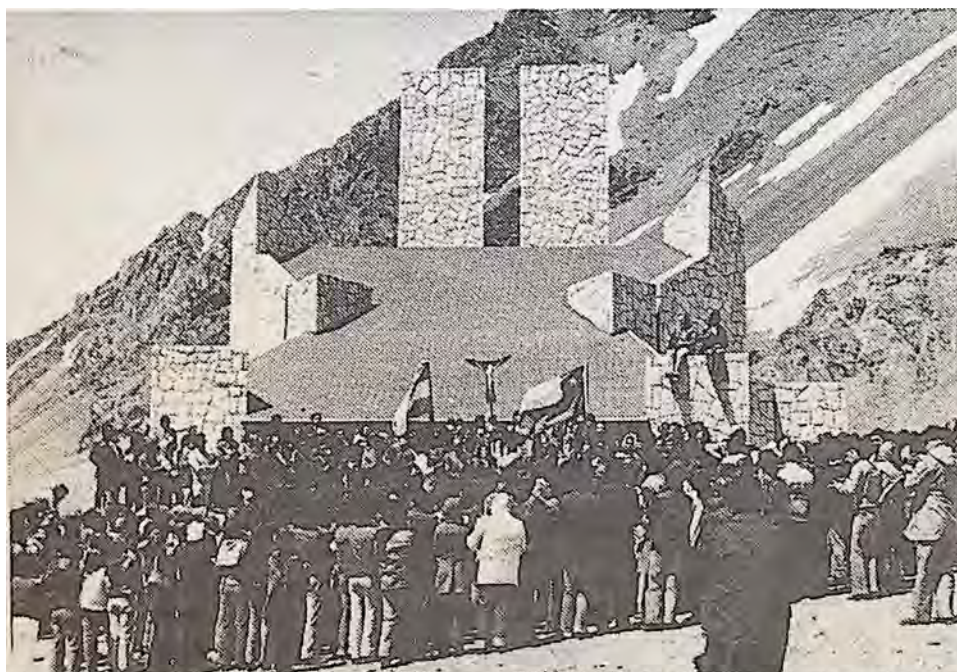
Problemet er dog ikke bragt ud af verden. Man forventer, at det vil blive det væsentligste spørgsmål, når der skal vælges delegerede til synoden i 1980.

Paven orienteret om konflikten mellem Chile og Argentina

Rom (KIPA) — Den første amerikanske statsmand, der blev modtaget i audiens af pave Johannes Paul II, var Chiles udenrigsminister, Hernan Cubillos Sallato. Paven drøftede indgående med ham konflikten mellem Chile og Argentina vedrørende Beagleskanalen i det sydligste Sydamerika. Chile og Argentina havde bedt dronning Elisabeth II af England om at afgøre striden, men da Argentina al-

ligevel ikke har villet bøje sig for afgørelsen, ønsker Chile nu at indbringe konflikten for den internationale domstol i Haag.

Minister Sallato var forbløffet over pavens indgående kendskab til sagen. Audiensen varede i 32 minutter og ved afskeden sagde paven: »Ved Deres næste besøg håber jeg at kunne tale ordentligt spansk«. Paven læser spansk, men taler det endnu ikke flydende.

Omkring 1000 unge chilenerne og argentinere demonstrerede for freden nær ved en 4000 m højt beliggende Maria-helligdom i Andesbjergene ved grænsen mellem de to lande.

Fredsmødet fandt sted ved foden af et i 1904 opført Kristus-minde-mærke, som bærer følgende indskrift: »Først styrte bjergene sammen, før argentinere og chilener bryder den fred, som blev svoret ved dette monument«.

Næste nummer udsendes den 20. december

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 60 14 71 Ansvarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4300 Naksøvej.

katolsk orientering

Kardinal Suenens i Danmark, side 3
 Børnesiden HEJ, side 4
 Orientering fra sognene, side 5-8
 Arbejdsløsheden, side 9

Præster i Litauen beder paven om hjælp

Moskva (KIPA) — Fem litauiske katolske præster har offentligt appelleret til pave Johannes Paul II og bedt ham forsvare den katolske kirke i Litauen. »Vi forventer, at pave Johan-

nes Paul II modigt forsvarer kirken og nævner dem, der undertrykkes på grund af deres tro« erklærede de fem præster over for repræsentanter for den vestlige presse. Dette skete i

forbindelse med, at »Den katolske komité til forsvar for de troendes rettigheder« blev præsenteret i Moskva.

En af præsterne, den 53-årige p. Alfonsanas Svarenikas, der har tilbragt 16 år af sit liv i sovjetiske lejre, regner med, at 75 pct. litauere bekender sig til den katolske kirke. »Næsten alle børn bliver døbt, og i dette år er der allerede 40.000 børn, der er blevet firmede«, sagde han.

Lignende komite for de ortodokse

Komiteen til forsvar for de troendes rettigheder vil især gøre opmærksom på undertrykkelse af klostre, katolske trykkerier og forlag og på at der lægges hindringer i vejen for religiøse udsendelser i radioen.

I pressekonferencen deltog som gæst også den ortodokse præst Gleb Jakunin, der sidste år var med til at stifte en lignende komite til forsvar for de ortodokse troendes rettigheder.

»- og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe...«

Er det Gud eller mennesket, der står i centrum i kristendommen? Spørgsmålet blev indgående drøftet på Det andet Vatikankoncil, — men, sagde pave Johannes Paul i en adventstale fornyligt til 15.000 audienssøgende, — man vil ikke få et tilfredsstillende svar, så længe man holder de to begreber „Gud“ og „menneske“ skarpt adskilt. Faktisk er det sådan i kristendommen, fortsatte paven, at mennesket står i centrum, netop fordi Gud er i centrum, og omvendt. Dette særlige, gensidige forhold kan kun fattes ved menneskevordelsens mysterium. Kristendommen er derfor heller ikke kun en „advents-religion“. Den er selve advent. Kristendommen er det levende mysterium om Guds virkelige komme til mennesket, og det er denne realitet, der fortsat giver kristendommen liv og ånde. (Billedet herover er fra Arena-kapellet i Padua og malet af Giotto)

Ortodoks-luthersk møde i Stockholm

Stockholm (KNA) — For første gang i ortodoksiens historie mødtes cirka 400 repræsentanter for ortodokse patriarkater og kirker — herunder delkirker fra Israel, Sovjetunionen, Cypern, Finland, Tjekkosllovakiet, Grækenland, Rumænien og Sverige — til en fælles konference. Konferencen, der fandt sted i Sigtuna ved Mälarn,

var arrangeret i samarbejde med Det lutherske Verdensforbund. Konferencen indledtes med en fælles festgudstjeneste i den græsk-ortodokse St. Giorgios Kirke i Stockholm. Konferencen skal hjælpe med til at få en dialog i gang mellem de lutherske og de ortodokse kirker.

Hanois ærkebiskop Trin-Nhu-Khue død

Hongkong/Rom (KIPA) Få dage efter at være vendt tilbage til Hanoi efter et flere måneder langt ophold i Rom er den 79-årige ærkebiskop af Hanoi, kardinal Joseph Maria Trin-Nhu-Khue død. Herefter har kardinalskollegiet kun 124 medlemmer, hvoraf de 15 er over 80 år og derfor ikke længere kan deltage i et pavevalg.

Joseph Maria Trin-Nhu-Khue var Hanois første

ærkebiskop og Vietnams første kardinal. Han blev født 11/12 1899 i Trang-Due nær Hanoi. Han studerede i sit hjemland og blev præsteviet i 1933. 1950 udnævnte pave Pius XII ham til titulær biskop og apostolsk vikar af Hanoi. Da pave Johannes XXIII i 1969 oprettede det biskoppelige hierarki i Vietnam og gjorde Hanoi til ærkebispedømme, blev Trin-Nhu-Khue den første ærkebiskop i den nordvietnamesiske hovedstad. I maj 1961 skrev han til Johannes XXIII: »Jeg vil gøre mit yderste for at forblive tro og hjælpe andre til det samme«.

Få måneder senere skrev han til Rom: »Trods tiltagende vanskeligheder forbliver vore kristne trofaste, mange er endda ivrigere end før«.

I de følgende år blev Fortsættes på bagsiden

USA's nationale præsteråd ønsker præstevielse af gifte mænd

Chicago (NC) — Formanden for USA's Nationale Forbund af Præsteråd, p. James Ratigan opfordrer kirken i USA til »alvorligt at overveje nødvendigheden af at ordinere gifte mænd af hensyn til folks pastorale behov«.

Ingen teologiske hindringer

P. Ratigan fremsfører dette synspunkt i novembernummeret af »Priests USA«, der udkommer i Chicago. Han siger, at der er »ingen teologiske argumenter for ikke at ordinere gifte mænd«. Han minder

om, at Det andet Vatikankoncil har sagt, at kirken »bestandigt må forny sig«, og han siger yderligere, »at alle kirkens medlemmer har ret til, at eukaristien fejres og er til stede i deres lokale grupper«. I store dele af verden er denne ret nægtet mennesker på grund af præstemanglen, og skønt situationen ikke er akut i USA, er det alligevel en kendsgerning, at der også her er mange steder, hvor situationen er meget alvorlig. En af grundene hertil er »at der stadigt bliver flere og flere katolikker, mens

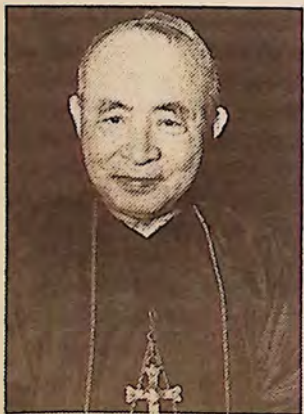
præsternes — især sognegejstlighedens — antal stadig daler«.

Basis-gruppernes ledere

Også pave Paul VI talte i sin apostolske skrivelse om evangeliets forkyndelse om, hvor vigtigt det er, at der udvikles små grupper af troende, der kan forkynde evangeliet til deres omgivelser, og siger p. Ratigan: »det er klart, at der ikke vil være cølibatære præster nok til at forsyne disse grupper med præster«, og fortsætter han: »jeg tror, at kirken må overveje muligheden af

et ikke-cølibatært præsteembede. Det første skridt hertil kunne være at ordinere gifte mænd, der allerede rent faktisk leder sådanne grupper.«

Når p. Ratigans artikel fremkommer nu, er det som forberedelse til det årlige delegeretmøde for præsterådenes forbund. Mødet skal holdes i Boston i marts og vil studere dannelsen af basisgrupper og evangelisering og deres forhold til præsterne. Forbundet, der blev dannet i 1968 repræsenterer 110 præsteråd fra alle egne af USA.

Kardinal Thrin-Nhu-Khue

Krig og fred — og jul

Det er juletid og tid til julegaver. Nobelkomiteens Fredspris 1978 er blevet tildelt Israels ministerpræsident Menachem Begin og Ægyptens præsident Anwar Sadat. Det er anden gang, siden USA's Henry Kissinger og Nordvietnams Le Duc Tho fik samme udmærkelse i 1973, at Nobels Fredspris devalueres ved at blive givet til politikere, for hvem fredsbestræbelser og fredsforhandlinger er den sidste udvej i stedet for det første princip i en konflikt mellem stater. Lige som dengang i Det fjerne Østen har man nu i Nærøsten skudt, sprængt og bombet hinanden til forhandlingsbordet, og isen er stadig usikker.

Som forståelig reaktion mod denne politisering og udhuling af en fredspris tildelt verdens ungdom i 1973 sin Alternative Fredspris til den brasilianske ærkebiskop Helder Camara, denne utrættelige forkæmper for fred gennem ikke-vold.

Langt mere opløftende er det at erfare, at FN har tildelt sin Menneskerettighedspris 1978 til den chilenske bispekonference for dens effektive indsats mod politisk terror og tortur i Chile. Effektiviteten har bestået i, at afkræve regeringen oplysninger om hvert eneste menneske, der af sine nærmeste er blevet indberettet som sporløst forsvundet fra sin arbejdsplads, fra et sygehus, fra et fængsel, fra gaden.

På denne måde har kirken opsporet alle steder, hvor der praktiseres tortur.

Den chilenske regering har betegnet biskoppernes officielle rapport om tortur i Chile som løgn og fantasi. Kirkens svar kom prompte: Der er i Chile kun to organisationer, der nøjagtig ved, hvad der foregår, og det er politiet og kirken. Begge har deres mand i hver eneste gade og ved besked.

De grænser, de chilenske biskopper kæmper for, er grænserne mellem menneskelighed og umenneskelighed.

Willem Wuyts

Gallup og prævention

Med hensyn til Jørgen Nybo Rasmussens indlæg i »katolsk orientering« nr. 18, har han ganske ret i, at moralspørgsmål ikke kan afgøres ved folkeafstemninger, men det er der da heller ikke nogen risiko for, at de skal blive.

For mig var meddelelsen om de engelske katolikkers syn på prævention uhyre interessant af en helt anden årsag, nemlig at den jo i virkeligheden viser, at praktisk talt alle katolikker (og det gælder såmænd også nok i andre lande) stadig er klare over, at prævention ikke er tilladt. For hvorfor skulle man ellers ønske den tilladt?

Men diskussionen efter »Humanæ vitæ« gik jo ellers mest ud på at vise, at uanset, hvad pave Paul VI mente, måtte det enkelte ægtepar have ret til at afgøre den sag på egen hånd. Efter egen samvittighed.

Så det må nok være samvittigheden, der fungerer hos langt de fleste, siden de ønsker en tilladelse fra kirken, før den (samvittigheden) kan godkende prævention.

Og det forekommer mig da at være en helt rigtig meddelelse at bringe i »katolsk orientering«.

Erik Guldager

Svar

De nordiske biskoppers fælles hyrdebrev fra 10. oktober 1968 »Om pave Paul VI's rundskrivelse Humanæ Vitæ« gør rede for den personlige samvittigheds modne afgørelse i mere nuancerede vendinger end brugt oven for.

I øvrigt er alle naturlige former for prævention tilladt, idet pave Paul kun afviste teknisk og kemisk prævention.

Læserne skriver

Skal forældre intet bestemme i de katolske skoler?

Nedenstående læserbrev har sin baggrund i referatet af de katolske skolars årsmøde på Sostrup, som blev omtalt i k.o. 18. Der er tale om et problem, som er generelt og landsdækkende, og det har ikke sin baggrund i en utilfredshed med den skole, jeg selv kender til, skriver Jørgen Bruun Pedersen i et brev til redaktionen.

Rundt i landet har de enkelte katolske skoler monopol på undervisningen af katolske børn. De forældre, som ønsker deres barn i en kristen skole på katolsk grundlag, har intet valg. Der er kun én mulighed — den nærmest liggende katolske privatskole.

Denne reelle monopolstilling burde forpligte til at inddrage forældre og lærere i en løbende drøftelse af skolens indhold og undervisningsform. Forældrenes ønske for deres børns opdragelse og undervisning burde være det, der — i samspil med lærernes pædagogiske ekspertise — kom til at forme skolens dagligdag.

Desværre synes det ikke netop at være dette synspunkt, som har præget debatten på de katolske skolelederes årsmøde, på Sostrups 5.-7. oktober, så vidt man kan dømme efter referatet i nr. 18 af »katolsk orientering«. »En katolsk skole kan således aldrig blive hverken forældre- eller lærerstyret i egentlig forstand«, hedder det, og der blev talt om de »konflikter med forældre- og lærerkredse, der kan opstå, når demokratiseringsbestræbelserne undertiden går for vidt«.

Tilsyneladende har man på mødet været meget optaget af at præcisere skolelederens og bestyrelsens respektive kompetenceområder. Det understreges i hvert fald, hvor vigtigt det er, at skolelederens pædagogiske ansvar respekteres. Forældrenes indflydelse på de pædagogiske afgørelser ses ikke at være berørt.

Derfor kan der være grund til at spørge, om det er rimeligt, at ønsket om at lade sit barn gå i en katolsk skole samtidig skal betyde, at man fraskriver sig ret og mulighed for at bestemme noget om det, som skal foregå i skolen.

Skolelederens ansvar er at sikre, at skolen forbliver en kristen skole på katolsk grundlag. Nuvel, men betyder denne målsætning, at det klart kan afgøres, om man fx. skal op- eller ned-

prioritere de kreative fag? Er der nogle særligt kristne begrundelser for at arbejde disciplinopdelt frem for tværfagligt? Eller omvendt for den sags skyld? Når man fastholder målsætningen: en kristen skole på katolsk grundlag, har man så dermed taget stilling til, om det bør være slaget ved Dybbøl eller slaget på Fælleden, som skal have den største vægt i historieundervisningen?

Det har man naturligvis ikke. Der kan ikke findes specielt kristne, endsige katolske begrundelser i disse sammenhænge. Valgene må træffes ud fra en forestilling om, hvad man i

øvrigt ønsker, at børnene skal udvikle sig til. I loven om folkeskolen står, at den skal forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsningen af fælles opgaver. Det kan næppe karakteriseres som noget, der er uforeneligt med en kristen målsætning. Det er vel tværtimod et mål, man også i katolske skoler kunne ønske at sigte imod.

Der er imidlertid altid flere veje, man kan gå, og der er forskellige muligheder for valg af lærestof og metoder. Derfor kan katolske skoler — ligesom alle andre — være gode eller dårlige, progressive

eller konservative, åbne eller stivnede. Med den monopolstilling, som de katolske skoler her i landet har, forekommer det imidlertid ejendommeligt, at forældrene ikke har noget formelt organ, hvor igennem de kan øve medbestemmelse og tage medansvar for de valg, som skal træffes. I folkeskolen har forældrene gennem skolenævn mulighed for at ytre sig om pædagogiske spørgsmål og kan træffe afgørelser, der vedrører hele den virksomhed, som finder sted i skolen. Burde en tilsvarende mulighed ikke gives de forældre, som ønsker deres børn undervist på en katolsk skole?

I folkeskoleloven siges det, at skolens undervisning og dagligliv skal bygge på demokrati. Er det uforeneligt med en skole, der bygger på et katolsk grundlag?

Jørgen Bruun Pedersen

Skriv om, hvad man synes i kirken

»katolsk orientering« melder d. 22. november: »Kardinal Willebrands imod gifte og kvindelige præster«. Personlig tror jeg ikke at kirken i disse spørgsmål kan forvente nogen som helst positiv løsning fra den etablerede præstestand. Men bortset fra denne min mening: ville det ikke være mere interessant at læse som overskrift: »Den hollandske pastoral-konference anbefaler såvel kvindelige som gifte præster«.

Denne meddelelse har en større nyhedsværdi, end at en kardinal er imod kvindelige og gifte præster. Pastorkonferencen har direkte sendt et telegram til paven, hvori konferencen argumenterer for, at kvinder får adgang til præsteembedet.

Om kardinalens lange tale skriver journalisten Ton Oostveen i »De Tijd«: »Man kunne forudse at kardinalen ikke kunne overbevise et eneste menneske med sin tale. Hvad han fortalte lød meget paternalistisk, og man fik indtryk af, at han i årevis ikke har haft tid til at læse en teologisk bog, eller at tænke på kirkens historie. Og med forbavsende letthed indlemmede han den kirkelige disciplin —

præster skal være ugifte og kvinder kan ikke blive præst — ind i vor tros mysterier«.

Hvad kongerøgtelse er for visse blade, synes præste-røgtelse at være for k.o. Jeg tænker med stor vrede, på hvad jeg læste i k.o. nr. 11 (aug. 78). Der citeres en msgr. Diogini tettamenzi, som mente at skulle have sagt noget angående »reagensglasbørn«. »Pigen (dvs. den nyfødte reagensglas-pige) er i hvert fald uskyldig.« Jo, tak, men at han stiller sig det spørgsmål: skyldig, ikke-skyldig? beviser, hvor forskruet mandens tankegang er. Hvad i al verden skal vi stille op med den slags citater? »katolsk desorientering« er jo kun et kæle- navn, ikke et ideal k.o. skal leve op til.

Kære redaktion, »oikoumene« betyder »hele den beboede verden«, ikke kun det relativt lille antal vaticaner, præsteseminarier, biskopkirker og præsteboliger. Skriv om hvad »man« synes i kirken, for så vidt »man« er begyndt at synes noget.

Herman van Tooren

Svar

Kirkelige begivenheder kan ved pressens formidling nemt få den slagside, at pressefotografer oftere

stiller skarpt på de tilstedeværende gejstlige end på begivenhedens vigtigste deltagere, læfolket.

Enhver redaktion, der ikke kan have egne journalister ude i marken, er afhængig af nyhedsbureauernes stofformidling, og netop »katolsk orientering« kunne ikke så godt i tavshed forbigå det faktum, at kirken mellem sommer- og efterårsferien har haft tre paver.

Det er heller ikke redaktionen, der skal skrive om hvad »man« tænker i kirken, det skal de tænkende og talende selv, og det er de velkomne til.

Red.

Korrektiv

Må jeg anmode om optagelse af et korrektiv til Richardt Hansens referat 8.11. af debatten i A.C. om kristendom og socialisme samt et debatspil om Lilith.

Jeg byggede ikke nogen »argumentation« på jødiske kilder uden for Bibelen, men påviste blot, at Lilith nævnes i Esaias 34,14 og Jobs bog 18,15. Det hebraiske normgivende navn er på dansk oversat ved »vætter«, »nattehksen« eller »undergang«.

Ellen Nielsen

Flere læserbreve på side 10

Indbudt af det dansk-belgiske selskab i København besøgte den belgiske kardinal Leo Jozef Suenens, ærkebiskop af Mechelen-Bryssel den danske hovedstad i slutningen af november:

I samtale med præster og søstre

Det katolske bispekon- tor havde øjnet en mulig- hed for at beslaglægge et par timer i kardinalens fyldte program og havde derfor indbudt præsterne i Storkøbenhavn samt de belgisk-fødte søstre og præster i hele landet til et uformelt samvær med kar- dinalen på Magleås, tirs- dag den 28. november. 16 præster og en snes søstre havde trodset vintervejret.

Konklaverne

Efter at alle tilstedevæ- rende havde hilst person- ligt på kardinalen bød ge- neralvikar Ib Andersen velkommen på engelsk og kardinalen svarede på engelsk. Derefter fulgte en times samtale på ne- derlandsk, fransk og engelsk. Indledningsvis fortalte kardinalen om de to sidste pavevalg og for- ventningerne om en mere kollegialt fungerende kirke under den nye pave.

Kirkeligt diplomati

Mødet var ikke tænkt som en pressekonference. Var det båndoptagerens tilste- deværelse, der fik kardina- len til at svare diplomatisk undvigende på spørgsmål om kirkens diplomatiske stil? blandt andet på spørgsmålet, om der var sket en udvikling, siden kardinal Suenens selv for 10 år siden havde efterlyst afskaffelsen af Den Hel- lige Stols diplomati, ajour- føringen af de pavelige nuntiaturs virkemåde og havde luftet den tanke, at de lokale biskopper burde fungere som pavens re- præsentanter i deres bispe- dømme.

Den karismatiske fornyelse

Som forventet kom den ka- rismatiske fornyelse på tale, idet kardinal Suenens af pave Paul VI er blevet udnævnt til at være dens moderator.

Den karismatiske for-

nyelse opstod for 10 år si- den i et studentermiljø i USA, men har langt om længe aflagt det meste af sine oprindelige, typisk amerikanske ytringsfor- mer siden den er vokset i dybden, mente kardinalen. Hvis den har virket som en »bevægelse«, så ville denne bevægelse skabe en fornyelse, der med tiden ville gøre bevægelsen over- flødig. Bibel-bevægelsen har skabt bibelsk for- nyelse, den liturgiske bevægelse i trediverne har givet os en fornyet liturgi, bevægelserne som sådan har løst deres opgave.

Duelig økumenisme

Genopdagelsen af »glæden i Helligånden« har genskabt livsformer fra oldkirken, dens bøn- liv, dens sociale og karita- tive omsorg, dens liturgi, dens arbejdsformer, sågar urkirkens samlivsformer i kommuniteter, også øku- meniske kommuniteter. Dette sidste anså kardina- len for meget betydnings- fuldt. Økumenisme er kun duelig og bæredygtig, sagde han, hvis medlem- merne af et økumenisk kollektiv er medlem netop ud fra deres tilhørsforhold til et bestemt kirkesamfund, som katolik, som baptist, som metodist. Ellers udvis- kes konturerne og der op- står en overfladisk »pente- costalism« (=pinselighed) som fortaber sig i »tegn og undere«, afviser evange- liets kirkebegreb og viser tendens i retning af en slags »Super-church of the Spirit«, en Helligåndens over-kirke.

Enhver form for alvorlig økumenisme bliver nødt til - og er begyndt på - at be- skæftige sig med Peters- embedet, pavens embede som enhedstegn, og med præste-embedet som apo- stel-embedet, sagde kar- dinal Suenens. Uden en for- udgående løsning af disse

problemer kan man ikke forvente nogen tilfreds- stillende løsning af det cen- trale problem: anerkendel- sen af hinandens nadver som værende ind- holdsmæssigt den samme. En venlighedsgestus over for anderledes troende eller behovet for »at være med« i et fællesskab, man ikke tilhører, kan ikke være en levedygtig begrun- delse for nadverfællesskab. Fælles kommunion bør være en fælles trosbeken- delse på det centrale, Kristus-tilstedeværelsen

i nadver eller eukrasti. Her er problemerne mange: De ortodokse, med hvem vi har trosfællesskab, ønsker intet nadverfælles- skab, mens andre kirker, der ønsker nadverfælles- skab, ikke har et præste- embede, som vi kan be- trakte som apostlenes em- bede. Men i to tilfælde kunne kirken alligevel ud- vide de økumeniske grænser: I blandede ægte- skaber og ved økumeniske møder, hvor den fælles tro udtrykkeligt bekendes.

Kardinal Suenens på Magleås

Prædiken i Helligåndskirken

Onsdag den 29. novem- ber havde Dansk-Belgisk Forening og Det økumeni- ske Fællesråd arrangeret økumenisk gudstjeneste i Helligåndskirken. Pastor Børge Berntsen fra Bap- tistsamfundet bad kirke- bønnen og læste epistlen.

Verden har brug for en ny slags kristne

Kardinal Suenens prædikede over Apostlenes Gerninger 1,6-11 og sagde blandt andet, at det verden har brug for er en ny slags kristne, fornyede person- lige kristne. Før i tiden blev mange kristne, fordi alle omkring dem var det. Nu er det for de fleste et ja eller et nej til at følge Kri- stus. Ligesom Paulus må vi

sige: »Det er ikke længere mig, der lever, men Kristus lever i mig« - og det vil sige, at vi forvandles, så vi ser med Kristi øjne, taler med hans mund og læber, og elsker med hans hjerte. Så vil vi kunne se, at Gud er vor Far, der ser og leder hver enkelt af os, som om vi var den eneste for ham. Så vil vi kunne give Kristi ord videre. Nu undskylder vi os tit med, at verden ikke er parat til at høre dette ord. Men hvornår tror vi, at den er parat? Kristus forkyndte mens han døde på korset. Paulus forkyndte i Athen, skønt hans tilhørere sagde, at de hellere ville vente med at høre på ham til en anden dag. Verden er så parat

Tale i Institut Francais

Kirken mellem fortid og nutid

Tirsdag aften d. 28. talte kardinalen i Institut Fran- cais om »Kirken mellem fortid og nutid«. Kardina- len kaldte kirken for en »mystisk realitet«, der for- længer Kristi liv, ved at han giver liv og ånd til kir- ken. Kirken er, sagde kar- dinalen, »fuld af Helligån- dens overraskelser« og han nævnte i den forbindelse bl.a. de to sidste pavevalg og fortsatte: »Ånden blæser hvorhen den vil,

men vi kan indstille vore sejl og fange vinden«.

Om kristendommen i morgen forventer kardina- len, at det bliver en mere personlig kristendom. Det »ville forvandle verden, hvis alle kristne bliver per- sonligt kristne«. I den for- bindelse spurgte kardina- len: »Hvis du blev arreste- ret, fordi du er kristen, ville dommeren så finde grund nok til at straffe dig derfor?«

som aldrig nogen sinde før. Men vi er det ikke.

Den økumeniske dialog

Om den økumeniske dialog sagde kardinalen, at det vigtigste er den enkelte kirkes dialog med Kristus. Når vi bliver ét med ham, bliver vi det også med hin- anden. Vi må finde sam- men i fællesskab, og som de første kristne, der be- skrives i de første kapitler af Apostlenes Gerninger, må også vi lære at lytte i fællesskab og dele - både det eukaristiske måltid og det daglige brød. Det er modellen for et kristent fællesskab. Vi kan ikke leve vor kristendom alene, den kan ikke leves af enere, derfor må vi finde sammen i fællesskaber, og vise verden, at vi er ét, vi må leve sammen som sø- skende. Der er også en ne- gativ grund til at vi må finde sammen som kristne. Vi kan kun redde vor kri- stendom, hvis vi er fore- nede. Det onde er så stærkt i verden i dag, der- for må vi finde sammen.

Drømmen om et Jerusalem II

Vi er for hurtige til at sige, at noget er umuligt, sagde kardinalen, men »det vanskelige er det, vi kan gøre nu, det umulige tager lidt længere tid«. Hvis vi skal nå videre må vi have fantasi, vi må have drømme. Kardinalen for sin part drømmer ikke om et tredje Vatikanconcil, men om et Jerusalem II. I det første årtusind var vi forenede, i det andet var vi adskilte, lad os blive fore- nede i det tredje. Men vi må selv gøre noget derfor.

Vi må vende tilbage til vort udgangspunkt til den første pinse, klokken ni om mor- genen, da det hele be- gyndte med at Peter og de elleve forkyndte Kristi op- ståndelse. Lad os bede om en ny pinse, sagde kardinal Suenens. Lad os bede: »Herre giv os den synlige enhed«.

Hvad om vi mødtes til pinse?

Men det er ikke nok, at vi beder økumenisk én gang om året. Hvad om vi mødtes til pinse? Pinsedag eller pinseaften — foreslog kardinalen og fortalte, at i 1978 mødtes 60.000 men- nesker til pinse på et stort stadion nær New York og bad sammen. I Amerika er der allerede lejet 19 store sportspladser til lignende arrangementer i pinsen 1979. Og sagde kardinal Suenens: »Jeg opfordrer jer til at gøre noget lig- nende. Lad os mødes for at bede sammen og for at kunne møde verden, den er så fattig, den hungre efter Gud. Der er så mange, der spørger, »Hvad er menin- gen med mit liv?« Hemme- ligheden i vort liv er Jesus Kristus. Det har vi ikke lov til at holde for os selv!

Gudstjenesten afslutte- des med Fadervor og med at Københavns protestanti- ske biskop, Ole Bertelsen, lyste velsignelsen fra alte- ret. Til et skønt postlu- dium: Ch.M. Widors Toc- cata i F-dur, spillet af or- ganist Flemming Dreisig, fulgtes kardinal Suenens og biskop Bertelsen ud af kir- ken og tog begge på god dansk maner opstilling i våbenhuset og hilste på gudstjenestens deltagere.

En statue af Maria med barnet. Den er fra Nigeria i Afrika.

Barnet på jernbaneskinnerne

Den trettenårige Antah Ling har fået lov til at spille Maria. Valget faldt på hende, fordi hun er skolens dygtigste elev. Det er en stor ære for Antah.

Hun er datter af en rig købmand. Hendes mor døde, da hun var fem år gammel. Efter julefesten skal hun en tur hjem til sin far. Han bor i Khasing. Rejsen dertil varer med eksprestog syv timer. Antah hænger meget ved sin far. Hun glæder sig til juleferien. Men lige i øjeblikket glæder hun sig mest til krybbespillet og sin rolle som Maria.

Betaget ser hun på den fine blå silkekjole, som hun skal have på, og det tynde hvide slør.

»Har du lampefeber?« spørger hendes lærerinde,

lige før stykket skal begynde. Antah ryster på hovedet. Hvorfor skulle hun have lampefeber? Hun har let ved at lære udenad. Hun kan sin rolle.

En skolesøster hjælper hende med at smutte i den blå kjole. Omhyggeligt ruder hun Antahs lange sorte hår, der når hende til skuldrene.

Nu kommer også de første gæster: læger, advokater, bestyrelsesmedlemmer og rige købmænd med deres koner. Alle omegnens rige mennesker betragter det som en stor ære at være med til skolens julefest.

Nu tænder en søster de første lys. Det er meget varmt. I Indonesien falder julen om sommeren. Der er ikke juletræer som hos

os. Men grønne cypresser ligner vore juletræer, når de er pyntede med julelys.

Josef, englenerne og hyrderne er også parate. Bag tæppet er der højtideligt stille. Snart er pigeskolens store teatersal fuld af mennesker. Antah er ked af, at hendes far ikke kan være blandt tilskuerne. »Kære lille Antah, i år kan jeg desværre ikke selv hente dig«, har han skrevet. »Men min husbestyrerinde vil komme den 22. december og tage sig af dig på hjemrejsen«.

Der er endnu en ting, Antah er ked af. De har ikke et rigtigt Jesusbarn, men kun en dukke. »Det ville være smukt, hvis vi kunne lægge et rigtigt lille barn i krybben«, tænker hun. Men det har søstrene ikke villet vide noget af. »Små børn skrider altid i det forkerte øjeblik«, sagde de. »Et lille barn vil bare forstyrre krybbespillet«.

Alt går som efter en snor. Fire elever fra ældste klasse spiller violin. Så fremsiger en af dem et langt digt. Nu træder skolens rektor frem foran tæppet.

»Det er en stor glæde for vor skole, at De er mødt så talrigt op«, begynder hun. Hun taler om skolen, om elevernes resultater og meddeler ændringer i skolens plan.

»Hun taler alt for længe«, tænker Antah. Hun kan næste ikke vente, til tæppet går op.

En lærerinde lægger et mørkt slag over Antahs skuldre. Det hellige par er jo ude at lede efter et herberge. Så må man ikke straks kunne se den blå silkekjole.

Josef bærer også et brunt slag. I hånden har han en lang stav. Deres søgen efter et herberge begynder. De møder kun uvenlige ansigter. Over alt

bliver Maria og Josef afvist.

»Jeg er så træt, Josef. Kan vi dog ikke finde et herberge?« klager Maria. Josef trøster hende. Endelig er der en kone, der siger: »Der på bjerget er der en hule med en stald. I kan hvile jer i høet«.

Josef ser skuffet ud. Men Maria trøster ham. »Det er udmærket. Verdens konge skal fødes i fattigdom«.

Tæppet går ned. Fløjter og violiner klinger. Da tæppet igen går op, knæler Maria i sin blå silkekjole foran krybben. Ti engle står omkring Jesusbarnet. Hyrderne kommer ilende og bringer deres gaver. Et kor synger »Stille nat, hellige nat«.

Dukken, der skal forestille Jesusbarnet, ligger på et snehvidt blondetæppe. Kun et bundt hø minder om fattigdommen i stalden.

Maria ser bedårende ud. Som en lille madonna, tænker søstrene. De er stolte af deres dygtige elev.

Antah Ling går ikke i stå en eneste gang. Også Josef, der hele tiden lavede fejl ved generalprøven, klarer sig fint og gør ikke skolen skam. Englenerne, der er udstyret med vinger, danser rundt om krybben. Det hele går glimrende.

Tilskuerne sparer ikke på bifaldet. Tre gange må tæppet gå op. Maria, Josef og englenerne må bukke og neje mange gange. Jesusbarnet i dukkens skikkelse er kun en biting.

»Det var aldels henrivende«, siger de rige damer, da de forlader skolen. De tager meget venligt afsked med rektor.

»Uden krybbespil ville julen ikke være noget«, siger de.

Antah Ling tænker længe over de ord, efter at hun er gået i seng.

Næste morgen kommer

Mrs. McLong for at hente Antah. »Din far kan næsten ikke vente, til han får dig at se igen«, siger hun. »Også den gang har han en stor overraskelse til dig«.

»Far har altid en overraskelse til mig til jul«, ler Antah. Hendes kufferter er hurtigt pakkede.

Et par timer senere sidder Mrs. McLong og Antah i toget, der skal bringe dem til Khasing. En togstewardesse i blå kjole med hvide handsker har anvist dem vinduespladser. Antah keder sig, mens hun kigger ud ad vinduet. Toget har for længst forladt den del af byen, Antah kender. Nu kører det gennem et andet Jakarta. Der ligger mennesker ved siden af skinnerne. De ligger på paplåg og måtter. Toget snegler sig over en bro. Langs dens rækværk er der bræddeskure.

Kvinder sidder på hug foran åbne ildsteder og koger te. En gammel bedstemor med langt uplejet hår sidder ved siden af skinnerne og undersøger sit barnebarns hår for lus.

»Lever disse mennesker altid her ved skinnerne?« spørger Antah.

»Lad hellere være med at kigge på dem, det er et sørgeligt syn. Jeg kan ikke holde ud at se på de snavsede børn«, siger Mrs. McLong.

»Men hvor bor de mennesker?«

»Det kan du da se. De bor der«.

»Har de ingen huse?«

»Kun de bræddeskure, du ser«.

»Skal børnene ikke i skole?«

»Hvordan skulle der dog være en skole her?«

»Hvor arbejder deres fædre?«

»De har ikke noget arbejde«.

Mrs. McLong blev utålmodig. »Det ved jeg virke-

lig ikke. Du spørger virkelig om mere, end jeg kan svare på. Disse mennesker er fattige. Vær du glad for, at du er rig. Lad hellere være med at kigge ud ad vinduet«.

Men Antahs nysgerrighed er vakt. Mærkeligt nok, hun har aldrig før set denne fattigdom fra kupévinduet. Og hun er dog så tit rejst ad denne strækning.

Efter en tids tavshed spørger hun: »Var Jesus egentlig rig, eller var han fattig?«

»Han var nok snarere fattig. Han blev født i en stald«.

»Hvorfor havde jeg så en blå silkekjole og et hvidt slør på, da jeg spillede Maria? Konerne derude går ikke i silkekjoler«.

Mrs. McLong er henrykt, da togstewardessen venligt smilende kommer ind i kupeen.

»Te, Coca-Cola?« spørger hun. »Hvad vil De have at spise?«

Antah bestiller Coca-Cola og Nasi Goreng, en indonesisk ret.

»Hvad har du ønsket dig i julegave?« spørger Mrs. McLong.

»Jeg har ønsket mig, at far har tid til at være sammen med mig«, svarer pigen. Tøj, smykker og legetøj har hun nok af.

Antah rækker ud efter sin flaske Coca-Cola, da toget pludseligt stopper med et ryk. Mrs. McLong taber balancen og falder over på Antah.

»Du gode Gud, en ulykke!« råber hun forfærdet.

»Der er ikke noget at være bange for«, stewardessen smiler stadigt. »Toget holder jo. Nu skal jeg se efter, hvad der er i vejen«.

»Det er bare en mindre reparation på lokomotivet«, hedder det lidt senere. »Det varer ikke

længe, så er det i orden igen. Hvis nogen har lyst til det, kan de imens gå ud af toget. Opholdet vil højst vare en time.

»Å nej«, stønner Mrs. McLong.

»Jeg vil gerne af«, siger Antah.

»Hvad vil du dog derude? Se dog bare, hvor meget skidt og snavs, der ligger på skærverne. Det er ikke noget for dig«.

»Jamen jeg vil gerne ud af toget«.

Antah er en forvænt pige, der som regel opnår, hvad hun har sat sig i hovedet. Mrs. McLong følger hende modvilligt.

Der er virkelig meget snavset udenfor. Der lugter ligefrem af snavs. Børn i lasede klæder kommer løbende hen til de rejsende. Antah har aldrig før set så snavsede børn. Nogle af dem ligner rene skeletter.

»Antah, lad os gå op i togen igen«, beder Mrs. McLong, der ikke synes, det er rart at være omgivet af de tiggende børn.

»Se derovre!« Antah peger ophidset med fingeren i en bestemt retning.

»Du godeste! Det er vir-

kelig ikke noget for dig«, siger Mrs. McLong forarget. »Det er en kone, der lige har født et barn. Hun ligger ved siden af skinnerne! Det er forfærdeligt! Kom, denne snavsede fattigdom er ikke noget for os at se på«.

Med disse ord haler hun Antah tilbage i toget.

Antah giver sig til at spekulere. Ikke noget for hende at se på? Hun kommer igen til at tænke på krybbespillet. Maria i himmelblå silkekjole. En babydukke på snehvide blonder...

Men her, lige ved siden af jernbaneskinneerne var et menneskebarn kommet til verden.

Bethlehem er overalt!

Havde de ikke til religion lært et digt, hvori disse linier forekom?

»Måske er det Jesusbarnet, der ligger ved siden af skinnerne«, sagde hun derfor.

Mrs. McLong stirrede på hende.

»Jesusbarnet? Pigebarn, det kan da ikke være dit alvor. Det er næsten 2.000 år siden, at Jesus blev født.

»Og han bliver stadigt

født på ny. Han bliver født på ny i hvert eneste menneske. Kristus har helt bundet sig til menneskene, har vores religionslærer forklaret os«.

»Alle stiger ind. Vær så venlige at stige op i toget igen. Vi kører lige straks videre«, råber stewardessen. Mrs. McLong ånder lettet op.

»Vi har ikke kigget på barnet«, mumler Antah Ling.

»Jamen jeg har jo sagt dig, at det er ikke noget for dig at se på«.

»Dette her barns mor havde ikke engang en stald. Dette her barn var endnu mere fattigt, da det kom til verden, end det i Bethlehem«.

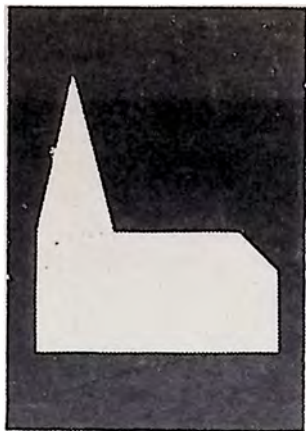
»Antah, hold nu op med det Jesusbarn. Tænk på julen«.

»Jamen, det gør jeg jo hele tiden...«

Mrs. McLong sukker, men tier. Toget sætter sig igen i bevægelse. Antah ser endnu engang ud ad vinduet. Det er som om hun i det fjerne ser et klart lys.

»Måske var vi meget nær ved Bethlehem«, siger hun.

Eva Maria Kremer

Orientering fra sognene

JANUAR 1979

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer den 24.1. 1979, er mandag den 8.1. 1979 (for februar 1979). Manuskriptterne bedes sendt til »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. Tlf. (01) 58 21 02 og (01) 58 41 02.

Træffetid: tirsdag og torsdag kl. 18-19. Onsdag og fredag kl. 11-12. Derudover efter aftale.

Faste messetider:

I kirken: 8,30, 10 og 17 (Hverdage kl. 8). Dragør, Rønne alle 15: 9,30

Mariahjemmet: kl. 7 (hverdage kl. 6,30). Skt. Annæ Hjem: kl. 11 (hverdage kl. 9).

Polsk messe: den 2., 3. og 4. søndag hver måned. Kl. 11.30 — P. Dudek: tlf. 58 21 02.

Engelsk messe: hver søndag kl. 17 — Father Patrick Sheils: tlf. 58 21 02.

December

Lørdag d. 23.: International adventsvigilie for børn i Skt. Annæ Kirke kl. 17.

Kom og vær med til at forberede krybben. I år vil vi synge og høre læsninger på tre forskellige sprog, nemlig engelsk, polsk og dansk.

Sammen vil vi da gå til krybben som engle, Josef og Maria, hyrder eller iført vore smukke nationaldragter.

Børn, der vil deltage, skal komme i præstegården, Hans Bogbinders alle 4 senest kl. 16.30.

Søndag d. 24.: Juleaftensdag — 4. søndag i Advent. Messer som på almindelige søndage. Kl. 17 engelsk messe, kirken lukkes kl. 18. Kl. 22 polsk gudstjeneste. Kl. 24 dansk højmesse med mange danske julesalmer.

Mandag d. 25.: Juledag — ingen messe kl. 8.30. Kl. 10 højtidelig dansk højmesse Kl. 17 engelsk messe.

Kl. 9.30 messe i Dragør, kl. 11 på Skt. Annæ Hjem.

Tirsdag d. 26.: 2. juledag: kun 2 messer: kl. 10 dansk, kl. 11.30 polsk.

Søndag d. 31.: Nytårsaften — den hellige familie.

Messer i kirken 8.30 og 10. Takkegudstjeneste (messe) kl. 16. Kl. 17 engelsk messe. Mindebillede for årets afdøde uddeles.

Mandag d. 1.: Nytårsdag: Messe kl. 8.30 og 10, ingen senere gudstjenester.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter fredag — messe kl. 8. Kl. 19 aftenmesse med sakramental velsignelse.

Søndag d. 7.: Hellig tre kongers fest (Herrens åbenbarelse). Familiemesse kl. 11.30 med Kongernes optog til julekrybben. (Missa Appelsine!).

18.-25. januar: International bedeuge for de Kristnes enhed. Kirkevandringen finder i år ikke sted i januar måned, den er henlagt til den 23. april (mandag) 1979.

Torsdag d. 25.: Økumenisk gudstjeneste i Købnerkirken. (Baptistkirken) Shetlandsgade kl. 19.30. Der skulle gerne være mange fra Skt. Annæ menighed!

Søndag d. 28.: Sankt Ansgar — nordens apostel. Højmesse kl. 10 er latinsk.

PS: Fra og med 1. søndag i advent bruger vi læseår B, hvad angår de liturgiske tekster.

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2, Charlottenlund. Telf.: (01) 64 30 39 mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11.

Sognepræsten telf.: (01) 64 04 22.

Søndagsmesser: Kl. 9 højmesse. Kl. 16.30 messe.

Hverdagsmesser: Mandag kl. 6.30 (hos søstre). Tirsdag kl. 19.30. Onsdag kl. 8 og undertiden kl. 17 hos søstre. Torsdag kl. 11.30. Fredag kl. 8. Lørdag kl. 11.30. **Nytårsdag, Festen for Maria, Guds Moder, kl. 16.30: Højmesse.**

d. 2.-6.: Hverdagsmesserne bortfalder.

Lørdag d. 6. kl. 19.30-21.30: Udstilling af Alterets Sakramente.

Søndag d. 7. kl. 9: Messe, kl. 16.30: Familiemesse.

Torsdag d. 11.: Messen kl. 11.30 bortfalder.

Lørdag d. 20. kl. 11-16: Økumenisk familieliedag i sognegården ved Ordrup kirke (folkekirken). Messen kl. 11.30 bortfalder.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf.: (01) 13 37 62.

Messetider:

Søndage: Kl. 9: reciteret messe. Kl. 11: højmesse.

Hverdage: Messe kl. 8. Tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30. Lørdag kl. 17: reciteret søndagsmesse. Kl. 17.45: Fælles rosenkransbøn.

Mandag d. 1.: Nytårsdag. Jomfru Marias Moderværdighed: Kl. 9 og kl. 11: reciteret messe.

Onsdag d. 3. kl. 10: Messe for ældre med efterfølgende samvær.

Lørdag d. 6.: Præstevielse af Czeslaw Kozon. Kl. 10: Bispemesse. Kl. 17: Søndagsmesse.

Søndag d. 7.: Højtideligholdelse af Hellig 3 konger. Kl. 11: Familiemesse (OBS!) Efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen.

Søndag d. 14. kl. 11: Latinsk Højmesse sunget af Czeslaw Kozon.

Onsdag d. 17. kl. 10: Messe for ældre med efterfølgende samvær.

Torsdag d. 18 kl. 19.30: Menighedsmøde i menighedssalen, Bredgade 67 A. Pastor Jørgen Hviid taler om »Ensomhed, fremmedgørelse, fællesskab«. Han vil fortælle om livet i Niels Steensens Hus i Helsingør. Efter foredraget er der underholdning ved nogle af husets beboere.

Søndag d. 21. kl. 11: Latinsk Højmesse.

Tirsdag d. 23. kl. 19: Økumenisk kirkevandring starter i Skt. Pauls kirke i Nyboder.

Søndag d. 28.: Højtideligholdelse af Sct. Ansgars fest. Kl. 11: Dansk Bispemesse.

FØDSEL PÅ JERNBANESKINNER. — På baneterrænet har en kvinde født sit barn. En amme baderdennye verdensborger i et vandfad, efter at navlestrengen er bundet. Fra banegården Planit følger børnene spændt scenen, der forløber ligesom en film: Livet, som sættes igang fra en jernbanestation.

Skt. Augustins Kirke

Jagtvej 183, 2100 Ø.

Hverdage: Kl. 7.30 Messe (i huskapellet adgang gennem kirken).
Lørdag kl. 16.45: Messe (i huskapellet).

Søndag: Kl. 9: Højmesse. Kl. 10: (1. og 3. søndag) messe på tysk (huskapel). Kl. 11: Messe på italiensk. Kl. 12: Messe på spansk.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, Tlf. (01) 28 17 00.
Præsterne træffes på telefon (02) 94 76 94, menighedsrådets formand H. Heine-meier på tlf. (01) 74 13 05.

Messetider:
Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Mandag d. 1. Nytårsdag kun een messe kl. 10.30.
Fredag d. 5. Tilbedelse fra kl. 18 til messen kl. 19. Efter messen er pakkefest i menighedssalen. — Man bedes medbringe en lille pakke.
Søndag d. 7. fejres Helligtrekonger. Familiemesse kl. 10.30.
Mandag d. 15. Kirkevandring. Vi starter kl. 19 i Bellahøjkirke og slutter i Skt. Antoni kirke. Derefter fælles kaffebord i samtlige lokaler.
Lørdag d. 20. Børne- og forældredag kl. 15.
Søndag d. 21.: Gregoriansk messe kl. 10.30.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80, sognepræsten og kontor (kontortid mandag og fredag kl. 9.30-12.00).
Øvrige præster: Tlf. (01) 21 85 88.

Messetider: Hverdage kl. 7.00, 8.15 og 17.00 (ikke lørdage).
Hver lørdag kl. 18.00: Engelsk messe.
Hver søndag kl. 7.00, 8.30, 10.00 (latinsk højmesse), 11.30 (salmemesse), 20.00.
Hver 2. og 4. søndag: Kl. 17.00: Messe på kroatisk. Derefter kirkekaffe.

Fællesbøn for kommuniter og menighed: Mandag og torsdag kl. 17.40.
Lørdag kl. 17.30: Komplet på dansk.

Møder:
Hver tirsdag kl. 18.30-19.45 Møde for ulveflokkene »Danerne«.
Hver onsdag kl. 19.00: Ministrantundervisning og ministrantklub. Alle drenge, der er fyldt ni år, er meget velkomne til at slutte sig til!
Hver torsdag kl. 19.00-22.00 Ungdomsklubben »Katakomberne«. (14-20 år) (Ikke 4. januar).
Mandag d. 1. Nytårsdag, Gudsmoders fest. Messe kl. 7 og 8.30. Højmesse kl. 10.00. Salmemesse kl. 11.30. Ingen aftenmesse.

Tirsdag d. 2. Kl. 15.30 Kongregationsmøde i kirken.
Fredag d. 5. Jesu Hjerter Fredag. Det hel-

ligste Sakramente udstilles kl. 16.00. Indvielse til Jesu Hjerter og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00.

Tirsdag d. 16. Kl. 14.30 Møde for de ældre i den Grønne Sal.

Søndag d. 25. Kl. 10.15. Kongregationsmesse i St. Josephs Kirke.

Tirsdag d. 30. Kl. 20.00. Menighedsmøde. Program: se ugesedlen.

Vi samler frimærker til fordel for vor Kirkemusikfond (Giro 5 02 9171). Frimærker eller eventuelt hele kuverter bedes nedlagt i kassen i våbenhuset.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby, Tlf.: Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag-fredag kl. 9 til 11.
Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdage:
Messe mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 17.00.
Alle lørdage: Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).
Søndag den 7.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 14.: Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 21.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 28.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F. Tlf. (01) 71 53 35.

Messetider i januar:
Søndag kl. 8 og 11.
Hverdage kl. 6.45 og 8.

Mandag d. 1. januar. Nytår. Kl. 11: Højmesse. NB: Kun denne ene messe.

Jesu Hjerter fredag d. 5. januar. Sakramental andagt kl. 19. Messe kl. 19.30.
Familiemesse: Søndag den 14. kl. 11.
Abent-Hus-aften: Torsdag d. 18. kl. ca. 20 i kirken. (efter aftenmesse kl. 19.30). Dreana Washington synger Gospel Spirituels.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre.
Sædvanlige messetider:
Lørdag aftenmesse kl. 17.00
Søndag højmesse kl. 10.00.
Søndag d. 7. kl. 10: Hellig tre kongers fest. Kirkekaffe efter højmassen.
Søndag d. 14. kl. 10: Latinsk højmesse.
Økumenisk tre-klang.
I dagene 22., 23. og 25. januar mødes den protestantiske, den baptistiske og den katolske menighed i Hvidovre til fællesaftener. Mandag d. 22. kl. 20 begynder vi i Risbjerg kirke. Mottoet for aftenen er: »Kirkerne præsenterer sig«. Tirsdag d. 23. kl. 20 er vi i Skt. Nikolaj kirke. Mottoet er her »Vi taler sammen«. Torsdag d. 25. kl. 20, slutter vi i Broholm kirke under mottoet: »Vi synger sammen«.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg. Tlf.: (01) 69 03 01, tirsdag og lørdag kl. 10-12, torsdag kl. 15-17.

Konstitueret sognepræst: Lars Messerschmidt, telf.: (01) 64 04 22.

Søndage: Kl. 11 højmesse.
Hverdage: torsdag kl. 17 messe.

Onsdag d. 27. december kl. 16: Børnenes julefest. Alle er velkomne, tilmelding nødvendig.

Mandag d. 1. januar: Nytårsdag. Højmesse kl. 11.

Torsdag d. 4.: Messen kl. 17 bortfalder

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27C II. 2200 København N. Tlf. (01) 39 53 80, kontoret kl. 11-13, undtagen torsdag og lørdag.
Tlf. (01) 35 55 70 pastoralassistenten kl. 9-10 undtagen torsdag og lørdag.
Tlf. (01) 35 68 25 sognepræsten kl. 16.30-17.30 undtagen mandag og lørdag.

Messetider:
Hverdage kl. 18.30. Tirsdag indledes messen med rosenkransbøn kl. 18. Fredag slutter messen med taksigelse foran Sakramentet.
Søndag kl. 10 højmesse (latin hver første søndag i måneden) og kirkekaffe.
Kl. 17 dansk reciteret messe (polsk/dansk sang hver gang der er en 5. søndag i måneden. Dertil kirkekaffe).
Kl. 18 engelsk reciteret messe og sang, guitar-spil.

Børneundervisningen sker i Søborg. Børnene samles her hver 1. og 3. tirsdag i måneden kl. 15.30 og køres til Søborg. Nærmere opl. hos pastoralassistenten.
Engelsk børneundervisning hver søndag kl. 15.30 i krypten.
Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15. Tilmelding: Jess Madsen, tlf. (01) 59 37 58.
Hver ONSDAG skotsk folkedans i skolens gymnastiksal: Begyndere kl. 18.30-20. Viderekomne kl. 19.30-21.30. Opl.: fru Joan E. Kinn, tlf. (01) 35 62 10 kl. 18-19.
Søndag d. 7. Helligtrekonger. Schola Gregoriana synger latin/dansk ved messen kl. 10.
Tirsdag d. 9. kl. 14: Abent Hus i Krypten. Fru Löwe og rejsekammerat fortæller om Jerusalem.
Onsdag d. 10. kl. 19.30: Gennemgang af næste søndags evangelium Joh. 1, 35-42.

Sct. Josephs hospitals kirke
Griffenfeldsgade 44, Kbh. N.

Faste messetider:
søndag kl. 9
hverdag kl. 16.30.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kiær S. J. Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messetider:
Søndage: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00 Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Familiemesse hver 4. søndag kl. 9.00.
Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Helleruplund Alle 18. Fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Mandag d. 1. Nytårsdag: Festen for Jomfru Maria, Guds Moder: Messe kl. 11.00.

Søndag 7. Hellig 3 Kongers fest: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.00.

Søndag d. 14.: Latinsk højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00.

Lørdag d. 20. Studiedag kl. 10-16. Emnet: »Komme Dit Rige — i familien«. Nærmere program for dagen se annonce andetsteds i bladet.

Søndag d. 28. Sct. Ansgar: Familiemesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00.

PROVINSEN

Birkerød Hillerød Hørsholm

Bistrupvej Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.
Jacob Muiser, sognepr.: (02) 81 27 96.
Hans Esmark, andenpr.: (02) 81 85 09.
Georg Heggum sj.: (01) 20 93 37

Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10 (hm)
Hillerød, Østergade kl. 10 (hm)
Hørsholm: indtil videre er messerne forlagt til Mikkeltorg. Sø. kl. 10.
Mikkeltorg, Strandvej 352 kl. 8
Åsebakken, kl. 8.25.

Hverdagsmesser (normalt):
Birkerød, ma.-to. kl. 6.45, fr. kl. 19.30, lø. kl. 7.30, tir. også kl. 10
Hørsholm, ons. kl. 11 (i Mikkeltorg)
Hillerød, 1. tor. kl. 14, 2. fr. kl. 19.30, 3. tir. kl. 17.

Skriftemål/skriftesamtaler:
Hillerød den første søndag i måneden i tiden kl. 9.15-9.45, i kirken i Østergade.
Hørsholm og Birkerød søndage kl. 9.30-10. Herudover naturligvis efter aftale.
Mandag d. 1. Birkerød messe kl. 10. Ingen messe kl. 8.
Hillerød messe kl. 11 i menighedshuset på Godhåbsvej.
Hørsholm menighed har messe kl. 11 i kirken i Mikkeltorg
Onsdag d. 3. Hørsholm menighed ingen messe
Torsdag d. 4. Hillerød ingen messe
Birkerød/Hørsholm ingen religionsunderv.
Tirsdag d. 9. Hillerød menighedsråd mødes kl. 19.30 beg. med vesper
Onsdag d. 10. Ældreklubben mødes på Nordvanggård kl. 14, Tema: SOS-børnebyerne.
Torsdag d. 11. Birkerød/Hørsholm religionsundervisning starter det nye år, kl. 16.

Hørsholm menighedsråd mødes i Mikkeltorg kl. 20.
Fredag d. 12. Hillerød aftenmesse kl. 19.30 og derefter samtaleaften III om »udfordring til Kristendommen«.
Lørdag d. 13. Hillerød religionsundervisning starter i det ny år, kl. 9.30.
Mandag d. 15. MIDI-KUK kl. 19
Tirsdag d. 16. Forældremøde på Nordvanggård kl. 19.30 for forældre til børn på hold IV (hos fru Marta Hvidbjerg).
Torsdag d. 18. Økumenisk gudstjeneste i Frederiksborg Slotskirke i Hillerød kl. 19.30. I er alle hjerteligt indbudt.
Lørdag d. 20. Hillerøds kateketer mødes i menighedshuset kl. 9.30

Mandag d. 22. Regionspræstemøde på Nordvanggård.

Tirsdag d. 23. Forældremøde på Nordvanggård kl. 19.30 for forældre til børn på hold V (hos fru Christa Borup).

Onsdag d. 24. Menighedsrådsformændene mødes på Nordvanggård kl. 20.

Torsdag d. 25. Sidste ordinære religionsundervisningstime for ældste hold på Nordvanggård (hos p. Esmark).

Lørdag d. 27. Hillerød religionsundervisning. Sidste ordinære religionsundervisningstime for ældste hold (p. Esmark).

Mandag d. 29. MIDI-KUK kl. 19

Tirsdag d. 30. Forældremøde i Hillerød kl. 19.30 for forældre til børn der forbereder sig til 1. kommunion. Hold 'II' (sr. Beate). Menighedshuset Godthåbsvej.

Torsdag d. 1. febr. Religionsundervisn. på Nordvanggård. Firmelses- og trosbekræftelseskursus begynder. Alle unge der skal firmes/trosbekræftes søndag d. 25. marts (eller evt. senere i Hørsholm) starter intensiv forberedelse hos p. Esmark. Nordvanggård kl. 16.

Lørdag d. 10. Religionsundervisning i Hillerød. Firmelses- og trosbekræftelseskursus begynder. Alle unge der skal firmes/trosbekræftes lørdag d. 24. marts, starter intensiv forberedelse hos p. Esmark, menighedshuset kl. 9.30.

Vigtigt vedr. Firmelse/trosbekræftelse: Skriftlig tilmelding til kursus skal være præstegården i hænde senest 15/1-79.

En velsignet jul og et velsignet nytår — med tak for det forløbne år — ønskes jer alle af

p. Georg Heggum
p. Hans Esmark
p. Jacob Muiser

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58. 6700 Esbjerg. Tlf.: (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Sædvanlige messetider:

Søndag: messe kl. 8 og højmesse kl. 10.

Fredag og lørdag: messe kl. 18.45.

Orienteringsmøde hver anden tirsdag, denne måned den 9. og 23. kl. 19.15.

Mandag den 1. messe kl. 18.45.

Lørdag den 6. Peter Møller spiller til messen (kl. 18.45) og giver os bagefter en orgelkoncert. Til slut kaffe i mødelokalet.

I den økumeniske bedeuge for troens enhed vil vi særligt bede for denne enhed lørdag aften ved messen den 20.

Efterlysning endnu engang. Fra 1. januar disponerer søstrene ikke mere over hospitalet eller kollegieværelser, så vi må se os om efter andre muligheder for den tyske turistpræst i juli-august.

Hvem har mulighed for at huse ham til en rimelig betaling eller hvem ved, hvordan det kan gøres uden at det bliver alt for dyrt. Sæsonen skal planlægges her i vinter, så giv besked til præsten snarest muligt. Søstrenes nye adresse er: Golfvænget 26, Tlf. (05) 12 58 55.

Grenå: Skt. Clemens Kirke

Thykiersvej, 8500 Grenå.

Tirsdag den 2. Juletræsaften for menigheden på Sostrup slot, kl. 19.30.

Messe: søndag d. 14. og 28., kl. 10.30.

Religionsundervisning for børn og de unge hver tirsdag, kl. 16.

Sostrup

Messe: hver søndag, kl. 8.30.

Haderslev: Sct. Marie kirke

Mariegade 8, 6100 Haderslev. Tlf. (04) 52 23 26.

Faste messetider:

Søndage: Højmesse kl. 10 i sognekirken

Fredage: Messe kl. 19 sammesteds

Ugens øvrige dage messe kl. 7.30 i søstrenes kapel, Aastrupvej 65.

Hver onsdag undervisning for større børn i præstegaarden kl. 15-16.

Hver fredag »søndagsskole« for mindre børn sammesteds kl. 16-17.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

HUSK! Den 24. december er 4. søndag i advent med messe kl. 10.

Mandag den 25. er Kristi Fødselsfest med messe kl. 10. Ingen midnatsmesse den 24.

Søndag den 14. januar: Under messen dåb af Angelo Edvard Pieris.

Voksenundervisning:

Tirsdag den 16. kl. 19.30.

Religionsundervisning for børn:

Tirsdag den 16. og den 30. kl. 15.30.

Religionsundervisning for store unge:

Onsdag den 10., 17., 24. og 31. kl. 16.

Venlig hilsen
Menighedsråd og W. Wuyts

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens. Tlf. (05) 62 52 68.

Søndagsmesser: Kl. 7.30 og kl. 10.00 (højmesse).

Hverdagsmesser: Tirsdag og fredag kl. 19.00, torsdag kl. 10.30.

Hver morgen kl. 8.00 (undtagen torsdag) samles Sct. Ibs Skoles børn og lærere til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Nytårsdag d. 1. kl. 15: højmesse.

Efter messen samles vi som sædvanligt for at ønske hinanden et godt nytår

Søndag den 7.: Kirkekaffe efter højmassen

Torsdag den 18. kl. 19.30: Bibelaften i mødesalen.

Mandag d. 22. kl. 19.30: Kirkevandring Getsemanekirken — Sct. Josefs Kirke — Vor Frelsers Kirke.

K U K -møder.

Mødested: Nørregade 14, 1., KUK's nye mødelokale.

Tirsdag den 9/1 kl. 19.30.

Tirsdag den 23/1 kl. 19.30.

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15. Kirkens postadresse: Gl. Røsnæsvej 21, 4400 Kalundborg. Tlf. (03) 51 26 76.

Søndage messe i kirken kl. 10.

Hverdage messe i kapellet på Gl. Røsnæsvej 21 kl. 17.30, undtagen onsdag og lørdag.

Onsdag religionsunderv. ved kirken kl. 16.30, hvorefter messe.

Lørdag messe i kapellet kl. 11.30.

1. fredag Jesu Hjerter messe med indvielse.

Søndag d. 24.: 4. adventssøndag. Messe kl. 10. Juleaften, den 1. julemesse — midnatsmessen kl. 22 i kirken.

1. juledag: Messe i kirken kl. 10 og om eftermiddagen kl. 16 i kapellet på gl. Røsnæsvej 21.

2. Juledag ligeså på Røsnæsvej kl. 10.

Søndag d. 31.: Den hl. Families fest og **Mandag d. 1. jan:** Jomfru Maria, Guds Moders fest

Begge dage holdes messen i kirken kl. 10 ved pastor O. Sørensen.

Studiekreds i januar: 2. og 4. mandag. Lejlighed til at gå til skrifte er der før hver gudstjeneste.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge, Tlf. 03 65 06 51.

Faste messetider:

Søndag kl. 10

Tirsdag kl. 19.15 og onsdag kl. 9.30.

Lørdag kl. 11.00.

Søndag d. 24. kl. 24.00: Midnatsmesse

Mandag d. 25. kl. 10: 1. juledag messe kl. 10.

Tirsdag d. 26. kl. 10: 2. juledag messe kl. 10.

Mandag d. 1.1.: Nytårsdag: messe kl. 10.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers. Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17, søndag kl. 10. (ikke den 24. dec).

Hverdagsmesser:

Mandag og torsdag kl. 7.30, tirsdag dia-logmesse kl. 15.30, onsdag kl. 19, fredag i søstrenes kapel kl. 7.30 (Laksegade 4, 1).

Skriftemål: Efter aftale med præsten, eller man kan komme når som helst og ringe på skrifteklokken. (Hvis præsten er hjemme, kommer han).

Møder:

Menighedsråd den 16. januar.

Studiegruppe. Onsdage d. 3. og 17. Alle er velkomne til disse bibeltimer, selv om man ikke kan komme hver gang.

3 familiegrupper efter aftale.

Ældre og alle andre. Lørdag d. 20. kl. 14.30 i præstegården. Der afsluttes med messe kl. 17.

Kirkekaffe: Den 28. januar

Familieundervisning: Lørdag d. 6. kl. 13.30. Emne: Guds store familie.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted

Tlf. (03) 61 03 92 fredag - mandag

Tlf. (01) 11 60 80 onsdag - torsdag.

Faste messetider:

Lørdag kl. 17

Søndag kl. 10

Lejlighed til skriftemål hver lørdag kl. 15-17.

Mandag d. 1. Nytårsdag: Ingen messe kl. 10. Messe til ære for Guds Moder kl. 17.

Lørdag d. 6. kl. 17: Helligtrekongersaftenmesse.

Søndag d. 7. kl. 10: Herrens Åbenbarelse. Efter messen kirkekaffe.

Lørdag d. 13. kl. 17: Herrens Dåbsfest.

Søndag d. 14. kl. 10: Festmesse til ære for hellig Knud Konge og hellig Knud Hertug.

Lørdag d. 20. kl. 17: Votivmesse for de kristnes enhed.

Søndag d. 21. kl. 10: Højmesse

Lørdag d. 27: Forsoningsgudstjeneste: Bodsandagt med efterfølgende privat skriftemål mellem kl. 15-17. Forsoningsmesse kl. 17.

Søndag d. 28. kl. 10: Højtid til ære for sankt Ansgar, Nordens Apostel.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde, tlf. (03) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Faste messetider: Søndage: Højmesse kl. 10, messe kl. 17.

Hverdage: Messe kl. 8.

Fredage: Messe kl. 19.30.

Søndag d. 31. december: Nytårsaftensdag. Messe kl. 10 og kl. 16. (i stedet for messen kl. 17).

Januar:

Mandag d. 1.: Nytårsdag. Messe kl. 10.

Søndag d. 14. kl. 10: Familiemesse.

Søndag d. 28. kl. 10: Sct. Ansgars fest.

Menighedsaften: Tirsdag d. 23. januar kl. 19.30, hvor vi ser TV-filmen om pavens indsættelse. Fælles kaffebord.

Præstebiblium: Menigheden er inviteret til pater Herberighs' 40-års præstebiblium i Tåstrup d. 10. februar. Nærmere i næste meddelelse fra sognet.

Ledreborg Slotskirke

Søndage messe kl. 8.30.

Frederikssund

Søndag d. 21. januar: Messe kl. 10.30 i den private Realskole.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Sognepræst P. Meertens, tlf. (03) 52 06 45.

Mandag d. 1.: nytårsdag, højmesse kl. 10.

Søndag d. 7.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10. Kirkekaffe. Kirkebiler fra Korsør og fra Dianalund.

Søndag d. 21.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 28.: Højmesse kl. 10 m. gregoriansk sang. Kirkebil fra Korsør.

Skriftemål i forbindelse med messerne. Om børneundervisningen henvises til sognebladet.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Tlf. (09) 21 05 42 eller 12 16 64. Træffetid: fredag-mandag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00: højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

Mandag d. 1. Nytårsdag: kl. 16.00 messe.

Torsdag d. 4. kl. 19.45: Økumenisk komitee holder sit møde hos pastor Walther Jessen, Glarmestervej 6, 5700 Svendborg

Lørdag d. 6. kl. 19.30: Hyggelig sammenkomst for hele menigheden ovenpå i lokalet.

Søndag d. 7. Hellig tre kongers Fest.

Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Onsdag d. 10., 17., 24., 31., kl. 16.00: Undervisning til trosbekræftelse

Kl. 19.00 ungdomsarbejde.

Fredag d. 12., 19., 26., kl. 16.00: Religionsundervisning.

Lørdag d. 13. kl. 14.00: Messe og hyggelig sammenkomst for kontaktgruppen.

Orientering fra sognene: Januar 1979

Søndag d. 21. Sct. Knud Konge, martyr: Menighedens værnehelgen. Kl. 10.00 højmesse

Søndag d. 28.: Sct. Ansgar, Bispedømmets værnehelgen. Kl. 10.00 Familienmesse.

Tirsdag d. 30. kl. 19.30: Økumenisk gudstjeneste i vor Sct. Knuds Kirke. Bagefter en hyggelig sammenkomst ovenpå i menighedssalen for alle ved en kaffé.

Tåstrup: Sct. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup. Tlf. (02) 99 07 28.

Messetider:
Søndag kl. 10 og 16.30.
Onsdag og fredag kl. 19.30.

Nytårsaftnen kl. 10 og 16.30
Nytårsdag kl. 10 og 16.30.

„Bellis” Hvilehjemmet:
Hverdage kl. 6.30 undt. onsdag og fredag.
„Galgebakken”, v. 2.-15., Albertslund:
Tirsdag kl. 18 og lørdag d. 7. og 21. kl. 16.30.

Religionsundervisning: Søndag d. 8. og 22. kl. 10-12.

Konfirmandundervisning: den 12. og derefter hver fredag kl. 16.

Torsdag d. 18.: Foredrag ved pastor J. Umans om Luther og hans katolske tid.

Vejle: Sct. Norberts Kirke

Fjellevej 2, 7100 Vejle.
Kontortid: mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Tirsdag kl. 11-12.
Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester
Hverdage: kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.
Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.
Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmessens tilbydes børnepasning i Sct. Norberts skole (børnehaveklassen).

Mandag d. 1.: Nytårsdag-Fredensdag. Kl. 16.30: Taksigelsesmesse.

Lørdag d. 6. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene. Efter messen kl. 15: Mini-kuk.

Søndag d. 7. kl. 10: Familienmesse. Bagefter: menighedskaffe.

Mandag d. 8. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder menighedens ældre til nytårsmøde i Søstrenes Sal, Vestre Engvej 42. Tryllekunstneren Mr. Alex vil underholde os. Der slutes med en kort andagt.

Tirsdag d. 9. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Lørdag d. 20. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene: Efter messen kl. 15: Mini-kuk.

Tirsdag d. 23. kl. 18: På grund af den gode tilslutning fortsætter vore Sct. Norberts-aftener. Prøv en gang at være med til disse menighedsaftener!

Aftenen begynder ca. kl. 18. Fælles spisning kl. 19.30. Bagefter vil Sr. Ingeborg fortælle og vise billeder om Sct. Norberts menigheds historie.

Fælles aftensbøn i kirken ca. 21.15.

Fredag d. 26. kl. 15: Katolsk Kvindeforbund indbyder til næste foredrag om emnet »Hvad tror katolikkerne?« ved P.J. Ophoff.

HUSK: Din jubilæumsgave til kirkepladsen!

Viborg: Sct. Kjelds Kirke

Sct. Leonisgade 12, 8880 Viborg. Tlf. (06) 62 36 41.

Faste gudstjenester:
Hver lørdag kl. 16.30
1., 3., og 5. søndag i måneden kl. 10.00.

Lemvig: Hellig Kors Kirke:
Østergade 33, 7620 Lemvig.

Faste gudstjenester:
2. og 4. søndag i måneden kl. 10.00

Undervisning:
Viborg: den 13. jan.: kl. 10.00-12.00.
Lemvig: den 6. jan. kl. 9.30-11.30.

Hellig trekongersfest (juletræsfest):
I Viborg den 7. januar efter 10.00 messen.

Aalborg: Sct. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, Telf. (08) 12 69 56 eller (08) 13 07 44.

Søndag d. 24.12.: Kl. 15 er der i kirken foran krybben julegudstjeneste for alle børn.

Julenat: Midnatsgudstjeneste kl. 24. 1. og 2. juledag: Messerne kl. 8 og 10.

Søndag d. 31.12.: Den hellige Families fest; familiemesse kl. 10 med kirkekaffe bagefter.

Søndag d. 31.12.: Takkegudstjeneste i kirken ved årets afslutning kl. 16.30.

Januar

Nytår: Messerne som på søndage.
Torsdag d. 4.: Ingen messe kl. 19 for Eukaristisk Forening.

Fredag d. 5.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet i kirken til tilbedelse fra kl. 15-19, kl. 19 er der aftenmesse for Eukaristisk Forening og menigheden.
Fra den 18.-25. er der den Internationale bedeuge.

Fredag d. 19. holdes i den forbindelse kl. 17 i kirken en ekstra messe, hvor vi beder om kirkernes gensidige forståelse.

Søndag d. 28.: Kl. 10 familiemesse med kirkekaffe bagefter på skolen.

Gudstjenester udenfor Ålborg

Frederikshavn: 1. juledag kl. 10.00!

Søndag d. 31.12.: kl. 10.00!

I januar: alle lørdage kl. 16.30.

Hjørring: Nordre kommuneskole, Norgesvej:

Lørdag d. 13.1., kl. 14.30.

Thisted (Møllevej 23): Lørdag d. 20.1. kl. 16.30.

I julen: 2. juledag kl. 10.00.

Den 22.12. om formiddagen holder Sct. Mariæ Skole juleafslutning i kirken. Alle er hjertelig velkomne.

Århus: Vor Frue Kirke

Rymsgade 26, 8000 Århus C. Tlf. (06) 13 56 66.

Messetider om week-enden:

Århus
Kl. 8.00, 10.00 (højmesse, kirkekaffe), kl. 17.00: sangmesse.

Latinsk højmesse: hver 3. søndag kl. 10.00.

Messe på polsk: d. 7/1 kl. 12.00.

Messe på ungarsk: d. 6/1 kl. 16.00.

Messe på engelsk og dansk: d. 6/1 kl. 17.00.

Familiemesser: d. 6/1 kl. 17.00, d. 20/1 kl. 13.30, d. 28/1 kl. 10.00.

Andre messer:

for ældre: hver tirsdag kl. 16.30.

Skolemesser hver tirsdag og fredag kl. 8.00.

Odder:

Lørdage: 13/1 og 27/1 kl. 17.00.

Pindstrup

Søndage: 7/1 og 21/1 kl. 10.30.

Andre gudstjenester og møder:

Mandag d. 1.: Guds moders fest. Nytårsdag. Messer kl. 10.00 og 17.00.

Lørdag d. 6. kl. 14.30: Den Internationale åbne familie, familiemesse kl. 17.00.

Søndag d. 7.: Herrens Åbenbarelses fest.

Lørdag d. 13. kl. 12.00: Messe og frokost for alle sognets medarbejdere.

Mandag d. 15. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Liturgisk kalender for januar 1979 ved Inga Jensen

Mandag d. 1. Nytårsdag, Maria Guds Moder. 4.Mos.6,22-27. — Salme 67, 2-3.5.6.8. R. 2a: Gud vær os nådig og velsigne os: — Gal.4,4-7. — Luk.2,16-21. Gl.Cr. Maria pf.

Tirsdag d. 2. Basilius d. Store d.379 og Gregor af Nazianz, d. 390, biskopper, kirkelærere. 1.Joh.2,22-28. — Joh. 1,19-28. Jul.præf.

Onsdag d. 3. alm.ugedag. 1.Joh.2,29 — 3,6. — Joh.1,29-34.

Torsdag d. 4. alm.ugedag. 1.Joh.3,7-10. — Joh.1,35-42.

Fredag d.5. alm.ugedag. 1.Joh.3,11-21. — Joh.1,43-51.

Lørdag d. 6. alm.ugedag. 1.Joh.5,5-6.8-13. — Mark. 1,7-11.

Søndag d. 7. HERRENS ÅBENBARELSE. Es.60, 1-6. — Salme 72, 2,7-8.10-11.12-13. R.11: Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre. — Ef. 3,2-3a.5-6. — Matt.2,1-12.

Mandag d. 8. Herrens dåb. Es.42,1-4.6-7. — Salme 29,1.&2.3ac-4.3b&9b-10. R:Herren velsigne sit folk med fred. — Ap.g.10,34-38. — Mark.1,7-11. Gl.Cr. særl.pr.

Tirsdag d. 9. alm.ugedag. Hebr.2,5-12. — Mark.1,21-28.

Onsdag d. 10. alm.ugedag. Hebr.2,14-18. — Mark.1,29-39.

Torsdag d. 11. alm.ugedag. Hebr.3,7-14 — Mark.1,40-45.

Fredag d. 12. alm.ugedag. Hebr.4,1-5.11. — Mark.2,1-12.

Lørdag d. 13. alm.ugedag

el.Hilarius, biskop, kirkelærer d.367 el. Guds Moders lørdagsmesse. Hebr.4,12-16. — Mark.2,13-17.

Søndag d. 14. 2.alm.søndag. 1.Sam.3,3b-10.19. — Salme 40,2+4ab.7-8a.8b-9.10

R.:8a+9a Se, jeg kommer, for at gøre din vilje. — 1.Kor.6,13c-15a. — Joh.1,35-42.

Mandag d. 15. alm.ugedag. Hebr.5,1-10. — Mark.2,18-22.

Tirsdag d. 16. alm.ugedag. Hebr.6,10-20. — Mark.2, 23-28.

Onsdag d. 17. St.Antonius, abbed d. 356. Hebr. 7,1-3.15-17. — Mark.3,1-6.

Torsdag d. 18. alm.ugedag. Hebr.7,25-8,6. — Mark.3,7-12.

Økumenisk bedeuge f.de kristnes enhed begynder.

Fredag d. 19. Knud, konge. Hebr.8,6-13. — Mark.3,13-19.

Lørdag d. 20. alm.ugedag el. Fabian, pave, martyr d. 250. el. St.Sebastian, martyr, d.303 el.Guds Moders lørdagsmesse. Hebr.9,2-3.11-14. — Mark.3,20-21.

Søndag d. 21. 3.alm.søndag. Jon. 3,1-5.10. — Salme

Tirsdag d. 16. kl. 19.30: Katolsk Debat om »Papirløst?«.

Torsdag d. 18.: Den Int. bedeuge for de kristnes enhed begynder.

Torsdag d. 18.: Mariakongregationen, kl. 14.00 messe for de kristnes enhed.

Fredag d. 19.: Sct. Knuds skoles navnedag.

Lørdag d. 20.: Sogneundervisningen kl. 10.00. Messe kl. 13.30.

Søndag d. 21. kl. 19.00: Økumenisk gudstjeneste i Sct. Pauls kirke.

Søndag d. 28.: Sct. Ansgars fest. Familienmesse kl. 10.00.

Faste møder

Ministrantklubben: tirsdage 9/1 og 23/1 kl. 18.30.

Mini og Mikro-KUK: mandag kl. 19.00.

KUK: tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Skt. Knuds klub for ældre: tirsdag kl. 14.00.

Kirkekoret: fredag kl. 19.30.

Desuden: Mariakongregationen, Katolsk Debatgruppe, TIK, VU, Radioklubben, Social arbejdsgruppe, Kunstkredsen, Den internationale Åbne Familie, Sogneundervisningen.

Kunst i præsteboligen: »Klovner og andet godtfolk«.

25,4-5ab.6-7bc.8-9. R. 4a:Lad mig kende dine veje, Herre. — 1. Kor.7,29-31. — Mark.1,14-20.

Mandag d. 22. alm.ugedag el.St.Vincens, diakon, martyr d.304. Hebr.9,15.24-28. — Mark.3,22-30.

Tirsdag d. 23. alm.ugedag. Hebr.10,1-10. — Mark.3,31-35.

Onsdag d. 24. Frans af Sales, biskop, kirkelærer. d.1622. Hebr.10,11-18. — Mark.4,1-20.

Torsdag d. 25. Pauli omvendelse.Ap.g.22,3-16 — Mark.16, 15-18. Gl. Ap.præf.

Fredag d. 26. St. Timotheus og Titus, biskopper. (Paulus' elever). 2.Tim.1,1-8 eller Tit.1,1-5. — Mark.4,26-34.

Lørdag d. 27. alm.ugedag eller Angela Merici, jomfru d.1540 eller Guds Moders lørdagsmesse. Hebr.11,1-2.8-19. — Mark.4,35-41.

Søndag d. 28. Sct. Ansgar. Es.52,7-10. — Salme 96,1-2a.2b-3.7-8a.10. R. v.3: Kundgør Herrens under til alle folkeslag. — 1.Kor.1,18-25. — Mark.1,14-20. Gl.Cr. særl.præf.

Mandag d. 29. alm.ugedag. Hebr.11,32-40. — Mark.5,1-20.

Tirsdag d. 30. alm.ugedag. Hebr.12,1-4. — Mark.5,21-43.

Onsdag d. 31. Johannes Bosco, præst. d. 1888. Hebr.12,4-7.11-15. — Mark.6,1-6a.

Bønnens apostolat

Daglig bøn i 1979:
Herre, alt for dig, og som du vil.

I januar beder vi for:

At menneskene ved at arbejde for fred og undgå vold må kunne forbedre verden.

At det kristne ungdomsarbejde overalt må værdsættes og fremmes.

L.A.B.-projekt 1978

Landsforeningen til arbejdsløshedens bekæmpelse (L.A.B.) vil gennem lokalt engagement søge at få enkeltmennesker i arbejde. Vi opfordrer til, skriver konsulent Bjarne Nederby Jessen, at man i alle sogne går i gang med at danne små arbejdsgrupper, som på tværs af politiske, faglige og religiøse modsætninger virker for fremme af beskæftigelsen.

Af Bjarne Nederby Jessen

L.A.B. — Projekt 1978 er et tværfagligt, tværpolitisk og tværreligiøst projekt omkring løsningen af vore arbejdsløshedsproblemer. Tværreligiøst i den forstand, at det tæller såvel kristne som jøder og kristne er repræsenteret fra forskellige kirkesamfund.

L.A.B. — Projekt 1978 vil gennem lokalt engagement søge at arbejde for at få enkeltmennesker i arbejde. Vi vil ikke se på den store masse, men på det enkelte menneske, og vi vil glæde os hver eneste gang, det lykkes at få et menneske i arbejde.

Åbent brev til sognene

Den 15. januar i år samledes en bredt sammensat kreds af kristne og jøder for at drøfte en fælles holdning til arbejdsløshedens menneskelige og folkelige ulukke.

Vi enedes om gennem et

åbent brev at opfordre alle til at mobilisere deres muligheder for at formindske arbejdsløsheden. Vi opfordrede til, at man i alle sogne gik i gang med at danne små arbejdsgrupper, som på tværs af politiske, faglige og religiøse modsætninger, virker for beskæftigelsesfremme.

Lokale L.A.B.-grupper i menighederne

I februar i år er der dannet en selvejende institution, L.A.B. — Projekt 1978, der i de kommende to år vil søge at danne lokale arbejds kredse udover hele landet og i august har L.A.B. — Projekt 1978 givet sig til kende gennem et pressemøde. Arbejdet med at danne arbejdsgrupper ude i sognene er allerede i fuld gang, og det er vort håb, at endnu flere arbejdsgrupper vil se dagens lys i de kommende måneder, for først da er det en folkesag. Hvis man ønsker at gå i gang med at danne lokale L.A.B.-grupper, kan man gå i gang efter nedenstående retningslinier:

1. Saml 5-10 mennesker af god vilje i hjemsoget i en arbejdsgruppe.
2. Søg at finde frem til de arbejdsløse i sognet. Dels kender man måske selv nogle, dels kan man få kendskab til nogle gennem vennekredsen, men søg også gerne kontakt med fagforeningerne, arbejdsgiverforeningen og arbejdsformidlingen.
3. Søg kontakt med den lokale skole og yd en indsats for, at ingen forlader skolen uden arbejdsplads eller optagelse i uddannelsesinstitution.
4. Kontakt kontorer, virksomheder, gårde m.m. i sognet og søg gennem dette opspøgende arbejde at finde frem til de arbejdspladser, som helt givet findes, eller kan skabes gennem den personlige kontakt.
5. Kontakt evt. Rotary- og Wise-men-klubber og andre lignende klubber, for ad den vej at finde frem til ledige stillinger.

6. Brug i øvrigt fantasien — der er i høj grad brug for alles ideer og initiativer.

7. Send jævnligt en kort rapport til L.A.B.-Projekt 1978, Nørre Voldgade 88, 1368 Kbhvn. K. om arbejdet i den lokale L.A.B.-gruppe. Kontoret vil derefter samle de bedste ideer og videre sende dem til lokalgrupperne.

Med fuld føje kan man måske spørge om der overhovedet findes mennesker, som vil gå ind for at danne sådanne grupper. Jeg ved det, og jeg tror, at det er vor tids frihedsbevægelse, og at der er folk med humør og mod nok til at gå i gang. Men det er også nødvendigt, at der gøres et reelt arbejde for at opbygge det, man har kaldt »Vort fælles værdigrundlag«. Her vil højskolerne kunne få en renæssance i vort land. Lad os ikke længere vente på en Kresten Kold, en Grundtvig eller en Kai Munk, men lad os gøre fælles sag for at rejse vort fædreland, så folket får humøret tilbage.

Kristent engagement

Som kristen vil man måske spørge: Hvad vedkommer alt dette mig? — eller vil man? Man kender jo det Nye Testaments ord om kærlighed til næsten og om, hvad man gør imod Jesu mindste små, det gør vi mod Ham.

Vi ved jo, at evangeliet taler om engagement for det enkelte menneskes totale situation. Derfor vedkommer arbejdsløshedssituationen også os som kristne, og derfor bør vi engagere os i at række en hjælpende hånd til den enkelte, som er kommet i klemme på grund af den nuværende arbejdsløhedssituation. Det har man mulighed for gennem L.A.B. — Projekt 1978, og vi håber, at endnu flere kristne vil engagere sig i dette arbejde.

Bjarne Nederby Jessen
Konsulent for
L.A.B. — Projekt 1978

Det kristne Arbejdsfællesskab indbyder til åbne møder

I vintermånederne tilbydes bl. a. et kursus om »praktisk arbejde og kristen livsholdning«, hvor alle interesserede kan deltage

Søndag d. 14. jan. vil Det Kristne Arbejdsfællesskab fortsætte åbne fællesmøder, hvor alle kan komme, dels for at orientere sig om arbejdet, men også meget gerne for at gå med ind i et mere konkret arbejde.

Under arbejdsfællesskabets virksomhed, har der været en fortsat klunseraktivitet hvor vi har indhøstet værdifulde erfaringer. Desværre må denne aktivitet nu omlægges efter kommunens udstedte forbud mod privat klunsnings på containerpladsen.

Genbrugsbutikken fortsætter, ved modtagne gaver, køb og salg, egen produktion o.lign.

Der er blevet arbejdet i det lille værksted ved butikken, og nye arbejdsopgaver er på vej.

I vore kontakter ud ad til, har vi haft et lille møde med Landsforeningen til Arbejdsløshedens Bekæmpelse (L.A.B.) Selv om vi i arbejdsfællesskabet ønsker at samarbejde med Niels Steensens Hus, omkring dannelsen af et miljø for handicappede, fandt vi dog

noget positivt i kontakten med L.A.B. der også arbejder med problematikken omkring de såkaldt lavproduktive grupper i samfundet.

Vi har ligeledes benyttet den almindelige kontakt med Katolsk Bispekontor og søgt en kontakt til katolsk ungdomssekretariat for her at udveksle erfaringer og søge råd. Endelig har vi taget kontakt med Kirkernes oplysnings- og kursusvirksomhed, for her at prøve mulighederne for en mere tiltættet arbejds- og undervisningsvirksomhed fremover.

Til en almindelig orientering har vi udfærdiget en lille folder, som er blevet sendt til en række privatpersoner og til nogle af de katolske kirker i København og Nordsjælland, samt til de tre protestantiske kirker i Helsingør.

Endelig har vi indhentet en almindelig polititilladelse til offentlig pengeindsamling. Vi har således foreløbig sendt en række giroblanketter med følgesed-

del ud til venner og bekendte og andre kendte navne, med anmodning om at støtte vort arbejde fremover, så vi siden kan ansøge om fondstøtte eller offentlig støtte.

Til en videreførelse af arbejdsfællesskabets ønsker, vil vi i vintermånederne prøve at samle en lille gruppe interesserede til et kursus om »praktisk arbejde og kristen livsholdning«. Alle interesserede kan henvende sig til genbrugsbutikken i Helsingør - Nygade 6 A - telefon 03-21 58 87. eller arbejdsfællesskabets sekretariat: Slettevej 16, 2860 Søborg. Tlf. 01-69 27 57.

Joost Dahlerup

ægte billedskærerarbejde! hvor?
I Beckermann køkkener

Kvalitets detalje!
En slab af dygtige billedskærere færdiggør Beckermann køkkenerne.

Beckermann
køkkener til Europas husmødre. 17 modeller og 36 forskellige frontudformninger. Se dem hos os:

**Lystoftevej 52
Brede Torv
2800 Kgs. Lyngby
Telf. (02) 88 88 98**

Rekvirer gratis larvebrochure

LABORA

Et smukt billede af Joakim Skovgaard af Mariæ bebudelse pryder forsiden og er et billede på »Budskab om fred og retfærdighed«.

Ledersiden beskæftiger sig med »Overenskomsten og SV-regeringen« og siger »Nej til kristne fagforeninger«. Endvidere bringes der en tak til alle der støttede indsamlingen til fordel for den katolske kirkes humanitære arbejde i Chile. Der indkom 130.102 kr. der formidles videre gennem Caritas.

Under titlen »Fred på jorden« bringer George Bune Andersen et referat fra Berliner Konferencen på Magleås, om katolikkers fredsbestræbelser i Øst og Vest, som fandt sted 1-3. september. Bladet bringer også den deklaration og det kommuniké, der blev vedtaget på konferencen. Af Flemming Andersen er der to artikler: »Hvor er den frie verden?« og »De underjordiske«. Ellen Nielsen skriver »Sket siden sidst« og Flemming Munk Pedersen om »Fra Helsingfors til Beograd« og til afslutning bringes Per Seitzbergs:

»Pave Johannes Paul I - den sidste dag«.

Labora udkommer 6 gange årligt - pris 30 kr. løssalg 5 kr. Ekspedition: Skovduetien 12, 1. tv. 2400 København NV.

Lumen

Med nr. 60 afsluttes 20. årgang af Lumen, der samtidigt også er det sidste nummer af denne serie, der gennem 20 år har forsøgt at realisere det program at yde »et bidrag til den kristne tænkning i Norden« og som har villet søge »at få en samtale i gang både med den nordiske protestantisme og med ikke-kristne udtryk for den moderne tænkning«, skriver redaktionen i sit afskedsbrev til Lumens abonnenter og læsere.

Indholdsfortegnelse over årgang 1-20

Det sidste nummer bringer følgende artikler: »Om ordinasjon av kvinner til prestetjenesten« -teologiske refleksioner fra katolsk synspunkt— af Hervé Legrand. Derefter følger af Niels Krogh Rasmussen: »Den historisk-vi-

denskabelige forskningsbidrag til nutidig liturgisk praksis«. Om »Baptisma - Ekklesia« skriver Herman Seiler og sr. Simone Springer OSB om »Refleksioner over Davidssalmerne og deres brug i dag«. Af P.M. Gy følger derpå »Ceremoni, liturgi, kultus« -udkast til disse ords historie i nyere tid. Bent Dalsgaard Larsen har skrevet om »Materialistisk Augustin-læsning«, Pavel Fraenkl om »Aeterni Patris« og Peter Geach om »Människans bestämmelse himlen eller helvetet?«

De sidste 21 sider af det 149 sider store hefte indeholder værdifulde litteraturanmeldelser. Særskilt følger et hefte med indholdsfortegnelse over årgang 1-20, 1957-1977.

Hvis ikke det var så sørgeligt, at dette lærde, fine, økumeniske tidsskrift nu går ind, kunne man næsten fristes til at sige, at indholdet i det sidste hefte er så spændende, som et helt festfyrværkeri! Det kan købes for 14 kr. hos P.P. Gregoire, Bredgade 67A, 2. tv. DK 1260 København K.

Tidligere årgange fås endnu

Tidligere årgange af Lumen kan købes for 20 kr. pr. årgang (3 numre, ca 200 sider.) Hele serien (med proportionel rabat alt efter, hvor mange årgange, der i mellemtiden er udsolgt) kan fås for 300 kr. Endvidere kan samme sted købes serien dialoger for 18 kr. Serien indeholder: »Det eukaristiske offer« af R. Prenter og L. Klein, »Kirkebegrebet på Det første Vatikankoncil« af H. Ross og O. Lund Pallelsen, »Rom møder Geneve« af A. Bea og W. Visser Hooft, og »kirkebegrebet på Det andet Vatikankoncil« af H. Ross, O. Linton og A.M. Aagaard. Bøgerne kan også fås enkeltvis for hhv. 3. 4. 6 og 8 kr.

Gudstjeneste fra Rom i dansk TV juleaften

Dansk fjernsyn sender juleaften en direkte transmission fra Peterskirken i Rom, hvor pave Johannes Paul II celebrerer midnatsmessen.

Udsendelsen begynder kl. 23.50.

Forening startet, som vil forsøge at genoprette den ubetingede respekt for menneskelivets ukrænkelighed fra undfangelsen til døden, som udtrykt i Lejeune-erklæringen.

For et år siden, blev den danske sammenslutning af: »Læger, der respekterer menneskeliv« startet. Deres første arbejde var en information om, hvad abort egentlig er. Hvor lidt befolkningen vidste, viser den kolossale reaktion på abortpjecen, som blev udsendt i efteråret 1977.

21.000 mennesker skrev under på pjecen, som var rammen omkring underskriftindsamlingen imod loven om fri abort.

En kreds af disse mennesker har taget initiativet til en landsforening, hvis formål er, at genoprette den ubetingede respekt for menneskelivets ukrænkelighed fra undfangelsen til døden, og tilbyde hjælp til abortsøgende.

Den 30. september blev landsforeningen »Respekt for Menneskeliv« stiftet på et møde i Århus. Landsforeningens kommende arbejde vil blandt andet være, at få kontaktet samtlige de 21.000 mennesker, der deltog i underskriftindsamlingen. Der vil blive dannet amtsforeninger, der kan virke på det lokale plan.

Landsforeningen er uafhængig af partipolitiske, religiøse og andre særinteresser. Som medlem kan optages enhver interesseret person, som tilslutter sig landsforeningens formål: »At genoprette den ubetin-

gede respekt for menneskelivets ukrænkelighed fra undfangelsen til døden, som udtrykt i Lejeune-erklæringen, samt at formidle humanitær hjælp til mennesker, der af den grund er nødstedte«.

Mange kræfter i verden kæmper for en nedvurdering af livet, både ved fødsel og død. Men der er også ud over verden en stadig voksende kreds af mennesker, der betragter livet, som u-krænkeligt. Landsforeningen vil i de kommende år kæmpe og arbejde for en ændring af indstillingen i vort folk, så abort igen betragtes som undtagelsen og eutanasiens

tanker (medlidenhedsdrab af gamle) aldrig får fodfæste her i landet.

Landsforeningen henvender sig også til alle dem, der endnu ikke har fået lejlighed til at give deres mening til kende gennem pjecen. Gennem pjecen vil landsforeningen tage del i samfundsdebatten, og arbejde på lokalt at oprette centre, hvor abortsøgende og andre kan henvende sig for at få hjælp, råd og vejledning.

Henvendelser rettes til landsformand Tove Ross Niklassen, Augustenborggade 21 C, 8000 Århus C.

Lejeune-erklæringen

Fra befrugtningøjeblikket, dvs. det tidligste øjeblik af biologisk eksistens, er det udviklende menneskelige væsen levende og totalt forskellig fra moderen, som giver det næring og beskyttelse.

Fra befrugtningøjeblikket til alderdommen, er det det samme levende væsen, som vokser, udvikles, modnes og til slut dør. Det er udstyret med egenskaber, som er forskellig fra alle andre mennesker og kan derfor ikke erstattes.

Lægekunst er at tjene livet til dets afslutning, såvel

som fra dets begyndelse. Lægekunst må have absolut respekt for menneskeliv, uanset alder, sygdom eller hvilken som helst svaghed det end måtte plaget af.

Når lægen står overfor tragiske omstændigheder, er det hans pligt, at gøre alt, hvad der er ham muligt for at hjælpe både moderen og hendes barn. Det strider derfor direkte mod en læges opgave at afbryde et svangerskab for at løse sociale, økonomiske, moralske eller arvemæssige problemer.

Katolsk lommekalender for 1979 udkommet

Så er lommekalenderen igen udkommet. Den er selvfølgelig som den plejer, nemlig alt bispedømmets adressestof, men også ny med alle de i årets løb indtrufne ændringer.

Efter ønske er alle de katolske skoler, og det er efterhånden temmelig mange, samlet i et særligt afsnit: Skoler og børnehaver.

En teknisk ting er, at medens satsen tidligere bevarede år for år med indføjede rettelselser, er hele satsen denne gang ny. Det rummer mulighed for at overse fejl ved korrekturen. Jeg modtager gerne oplysning om eventuelle fejl, så de kan rettes til næste udgave.

Ebbe Simonsen

Læserne skriver

Præsternes cølibat

Siden indkaldelsen af Det 2. Vatikankoncil i 1962 har der i den katolske kirke været talt og drøftet ændringer og reformer i kirken. Et af emnerne har været præsternes cølibat, og om det ville være muligt at tillade gifte mænd at blive viet til præstedømmet.

Vi har alle — mere eller mindre — fremhævet vor egen mening om dette emne. Undertegnede danner ingen undtagelse, og jeg skal her offentligt give udtryk for min opfattelse.

I betragtning af den store præstemangel — set på verdensplan — ikke mindst i Asien, Afrika og Latinamerika og krisen omkring nye kald til

præstedømmet kunne det se ud til, at tiden var inde til at overveje situationen. Det ville derfor — efter min mening — være rigtigt, at indføre en ny disciplin i kirken vedrørende adgang til præstedømmet for de verdensgejstlige kandidater, således at Det nye Testaments udsagn,

urkirkens vidnesbyrd og traditionen i østkirkerne blev grundlaget herfor. Det vil sige, at kandidater, der er gifte inden kaldet til præst, kan blive viet til dette kald, og at præster, der vælger cølibatet også må vedblive at være cølibatære. Og kun ugifte præster kan blive biskopper, hvorfor disse fortrinsvis rekrutteres fra ordenssamfundene.

Nu er der imidlertid for-

Halvdags medarbejder til »katolsk orientering«

»katolsk orientering« søger halvdags medarbejder til en række opgaver på redaktionskontoret, bl. a.: annonceekspedition, kontakt med sognene — herunder redaktion af siderne med orientering fra sognene, korrekturlæsning, korrespondence, arkivering o. lign.

Vedkommende må være fortrolig med almindeligt kontorarbejde og rutineret i maskinskrivning og telefonekspedition.

Arbejdstid efter aftale. Fri hver lørdag/søndag. En til to ugentlige fridage kan imødekommes.

Løn efter HK's overenskomst med staten.

Tiltrædelse den 2. januar eller evt. senere.

Skriftlig ansøgning senest d. 28.12.78, sendes til »katolsk orientering«, Bredgade 69, A 1260 København K.

ALM. BRAND AF 1792

AL SKADEFORSIKRING

Hovedkontor: Lyngby Hovedgade 4, 2800 Lyngby
Telefon (02) 87 33 22

skellige tjenester og karismer i kirken, der ikke kan betragtes som et demokratisk samfund, men derimod er hierarkisk opbygget med pave, biskopper, præster, diakoner, ordensfolk og lægfolk i den nævnte rækkefølge. Af disse er det kun paven og biskopperne i fællesskab, der har del i det kirkelige lærembede. Lærembedet forkynder, hvad der er lov i kirken, hvad der er kirkens læremæssige standpunkt.

Vor nvalgte pave Johannes Paul II har i sin tiltrædelsestale talt om koncilet og kirkelig disciplin som udgangspunkter for hans pontifikat. Det 2. Vatikanconcil overlod det helt til paven at forkynde kirkens lærestandpunkt vedrørende dette emne, idet dog skemaet »Presbyterorum Ordinatio« om

præsternes liv og tjeneste går ud fra cølibatet som en kendsgerning.

Allerede i 1967 kom rundskrivelsen »Sacerdotibus coelibatus« om det præstelige cølibat. Heri fastslår Pave Paul VI meget klart og stærkt, at det præstelige cølibat ubetinget må fastholdes i den vesterlandske kirke. Jesu Kristi tjener er viet til Jesus Kristus, og må helt hengive sig til denne tjeneste. (Nærmere begrundelsen kan læses i: Nachkonziliare Dokumentation Band 8, Trier 1968).

Det fremgår af den nye paves navn, at han bekræfter den linie kirken har slået ind på under hans forgængere, hertil hører rundskrivelsen om præsternes cølibat, der er udtalt på koncilets vegne, og som i 1971 er bekræftet af verdensbispekonferencen

med klart flertal, 169 biskopper for og 22 imod.

Vi må nøgternt indrømme, at dette er kirkens lære om præsternes liv. Som tro sønner og døtre af denne kirke bør vi bøj os for dette udsagn og hjælpe præsterne i deres tjeneste i kirken.

Når vi fremkommer med vor egen subjektive mening om dette emne over for anderledes troende og tænkende mennesker, bør vi derfor altid bringe kirkens standpunkt ind i debatten og forsvare dette standpunkt. Tilbage står fortsat at bede for nye kald til præstedømmet, og for kirken består ydermere den mulighed at anvende gifte mænd som diakoner, der er genindført af koncilet, men endnu ikke taget i anvendelse i Danmark.

Mogens Fuchs Jørgensen

Møder og arrangementer

En alternativ jul - kom og vær med!

fra den 24.-12. kl. 18 til Juledag kl. 18.

Vi vil forsøge at koncentrere os om det væsentligste i den kristne jul.
Tema: **Fred på jorden i mennesker der har god vilje.**

I øvrigt vil faste, bøn og samtaler præge dette døgnprogram, som enhver er velkommen til at deltage i - lidt eller meget. Ring og få yderligere oplysninger.

Marias efterfølgere af korset
Vesterbrogade 28, 3. sal tv.,
1620 Kbh. V. Tlf. 21 31 21

Sakramentskirken

Nytårsaften kl. 20: Messe kroatisk/dansk. Derefter fest i krypten for alle tilmeldte gæster. Tilmelding senest d. 28/12 til 24 82 83 ell. 35 68 25.

Odlucili smo svecano docekati novu Godinu, u Sakramentskirke. Svecanost počinje u 20 sati sa svetom Misom na hrvatskom jeziku. Iza svete Mise nastavlja se veselje u kriпти za sve goste. Prijave se primaju najkasnije do 28/12 na tlf. 24 82 83. ili 35 68 25.

DKKF Fredericia-kreds

Onsdag d. 10. januar kl. 19.30:

Missionær Nic Hansen viser lysbilleder og fortæller om en juletur blandt jøder, kristne og muhammedanere.

Vi begynder med en kort andagt i kirken. Alle er velkomne.
Kaffe, the m.m. kr. 6,-.

Tilmelding: Ursula Blanke (05) 94 34 30
el. Karen Dupont (05) 92 09 72 kl. 12-14.

Det sker på Magleås i januar 1979

Torsdag den 11. til søndag den 14.1.
Neokatekumenatet i Sct. Antoni sogn holder retræte.

Fredag den 26. til lørdag den 27.1.
Pædagogisk week-end
Arrangør: sr. Ansgaria, Skovkrogen.

Mandag den 29. til onsdag den 31.1.
Økumenisk konference - :
Forenede europæiske Bispekonferencer og
Forenede europæiske Kirkekonferencer.

Det kristne Arbejdsfællesskab

Der afholdes åbent fællesmøde søndag d. 14. januar efter familiemessen kl. 10.30 i Sct. Vincents Kirke, Nygade 8, Helsingør.

Mødested: Menighedshuset, Nygade 8 B, kl. ca. 11.30.

Emne: Kirken og de lavproduktive grupper.

Medbring frokost.

Skt. Ansgars kirke

Menighedsmøde torsdag d. 18.1.79 kl. 19.30

Pæstor Jørgen Hviid taler om:
»Ensomhed, fremmedgørelse, fællesskab«
i Skt. Ansgars kirkes menighedssal, Bredgade 67 A, Kbhvn.
Alle er velkomne.

Menighedsrådet

Komme dit rige - i familien

Studiedag i Sct. Therese menighed lørdag d. 20. januar 1979 kl. 10-16, hvortil alle - især familier - indbydes.

Program:

Kl. 10.00 Indledning, derefter gruppediskussion. Kl. 11.30 Messe. Kl. 12.15 Frokost (medbragt frokostpakke, drikkevarer kan købes). Kl. 13.15 Plenum. Kl. 14.00 Oplæg ved pater G. Grünwald. Kl. 14.30 Gruppediskussion. Kl. 15-16 Plenum.

Børnepasning. Frokostpakke medbringes. Omkostningsbidrag kr. 10,- pr. voksen deltager.
Tilmelding til sognepræsten (01) 61 19 19 eller på listen i våbenhuset.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6 46 63 97.

Lodtrækninger

Ved **Katolske Menighedsplejers Julemarked** blev følgende nr. i lotterierne udtrukket:

Huamoderbøden: Kurv H.D. 56, Kurv F.D. 36, Kurv H.A. 184.
Vinbøden: Whisky F.H. 30.
Håndarbejdsbøden: Juleløber nr. 146, Broderet dug nr. 98.

Alle gevinster er udleveret.

Med ønsket om en glædelig jul og et lykkeligt nytår beder vi Dem modtage vor tak for Deres støtte til vort arbejde.

Venlig hilsen
Bente Nygaard Hansen

Personlige

Liobasøstre sender alle venner og bekendte de hjerteligste ønsker om en velsignet Jul.

Vi vil bede for de mange, der på en eller anden måde har hjulpet os i vort arbejde.

Et godt nytår ønsker
Liobasøstre

Glædelig jul!

Vi ønsker alle venner og bekendte Guds velsignelse for julen og det nye år med tak for alt i 1978.

I stedet for at sende mange personlige julehilsener giver vi et beløb til Mother Teresas arbejde i Indien.

Med venlig hilsen
Benediktinerinderne,
Vor Frue Kloster, Åsebakken

Salg og service

Advokat

Jørgen Ulrik Nielsen
Skindergade 32, 1159 K.
Tlf. (01) 13 42 44

Juridisk bistand bl.a. ved køb og salg af ejendom, prioritering og oprettelse af testamente.

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt

v/bedemand **Hardy Nielsen**

Begravelsesforretningen

Amagerbrogade 155.

Aftaler kan træffes i Deres hjem.
Ring venligst 01-55 55 55 ell. Taastrup 02 - 99 01 58. Døgnvagt: 01-50 43 08.

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

Køb og salg

Huse og ejerlejligheder

Thrane's Ejendomskontor
Tlf. (01) 10 39 70

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17 - 19
onsdag og fredag kl. 10 - 14

Tlf. 01 226422. Postgiro 70 779 63.

I maj 1978 udsendte jeg bogen Kvinden i mandens kirke

en historisk undersøgelse, fra Samlerens Forlag, 141 s., kr. 50,45 (heraf moms 8,50).

Det ville glæde mig, hvis også mine trofæller ville læse den.

Ellen Nielsen

Mogens Larsen

Ramsherred 31, Åbenrå
Telefon 62 25 30 - 31:

Lys - Kraft - Varme

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandværk tæres op hvert år.

Ring til Deres VVS-installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Gruppen, tlf. (03) 27 31 00

Bendt Gravgaard

Isenkram en gros
Hobro - Telefon (08) 52 15 44

KAJ F. FJORDING & SØN I/S

MURERMESTRE • INGENIØRER
ENTREPRENØRER • Tlf. 01-63 12 88

KVALITETSBYGGERI FRA GRUNDEN

TOTALENTREPRISER • HOVEDENTREPRISER
JORD • KLOAK • BETON • MURERARBEJDE
OG SÅ OMBYGNING OG RESTAURERING

medlem af
Københavns
Murerlaug

A/S Karl A. Hansen

Ingeniør, murer- og
entreprenørfirma

Industrikrogen 16
2635 Ishøj
Telefon (02) 52 11 77

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Murermester- og entreprenørfirma

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christlans Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Fra det kirkelige symposium i Chile om menneskerettighederne. På talerstolen ses pater Roger Heckel, S. J. sekretær for den pavelige kommission for retfærdighed og fred og medlem af symposiets ledelse. Foto: KNA.

Uden menneskerettigheder — ingen sand fred

Den katolske kirke i Chile har fornylig afholdt et symposium om menneskerettighederne

Santiago, Chile (KIPA) — »Retfærdigheden står i midtpunktet af kirkens tjeneste« understregede ærkebiskoppen af Sao Paulo i Brasilien, kardinal Evaristo Arns over for 2.000 deltagere, der var samlet i Santiago til et »symposium om menneskerettighederne«. Det var arrangeret af den katolske kirke i landet.

Sekretæren for den pavelige kommission for »Retfærdighed og Fred«, p. Roger Heckel S. J., der sad i symposiets præsidium, opfordrede de politiske systemer af alle ideologiske retninger til at åbne deres grænser for Kristus, fordi »kirkens indsats til gavn for mennesket ikke må imødeses med ængstelse«.

Amnesty International's

generalsekretær Martin Ennals gjorde opmærksom på, hvor vigtigt det er at respektere menneskets tænkefrihed i alle de forskellige samfundsformer. FN's direktør for afdelingen for menneskerettigheder, Theodor van Boven, fremhævede, at »uden agtelse for menneskerettighederne, kan der ikke eksistere nogen virkelig dybt rodfæstet fred«.

Iagttagere bemærkede, at kritik mod den chilenske regering kun kom tilsløret til udtryk. Imidlertid havde symposiets deltagere lejlighed til mange møder med fagforeningsledere, politikere, repræsentanter for kirken og pårørende til forsvundne personer.

Det blev ved symposiet meddelt, at der nu er stiftet en »chilensk kommission

for menneskerettighederne«. Den vil samle alle de initiativer, der i Chile søger at give udtryk for »troen på de fundamentale rettigheder og personens værdighed«.

Mexikansk biskop fordømmer Tortilla-tæppet

Vi kender jerntæppet og bambustæppet, - nu tales der også om tortillatæppet, der skal forhindre sultne mexikanere at komme over grænsen til USA

El Paso, Texas (NC) — Planer om at rejse hegn langs USA's sydlige grænse for at bremse strømmen af illegale mexicanske indvandrere kaldes af biskop Patrick Flores, El Paso for »aldeles latterlige«.

Det var ved et møde arrangeret af USA's Nationale Forbund af Præsteråd i El Paso i Texas, hvor man drøftede kirkens tjeneste over for de illegalt indvandrede, at biskop Flores bl. a. sagde: »Det er sulten i Mexico, der er årsag til den illegale indvandring over grænsen«. I mødet deltog over 100 præster, ordensfolk og lægfolk fra hele USA. Biskop Flores sagde også, at det såkaldte tortillatæppe ikke vil forhindre dem, der virkelig vil ind i USA, i at komme det.

Under det samme møde

udtalte en embedsmand fra El Paso, Nestor Valencia, at planen minder om et forsøg på »at stoppe Mississippifloden med en prop«. Man vedtog på mødet en resolution, der fordømmer opsættelsen af hegn langs grænsen, eller »nogen anden menneskelig eller elektrisk afspærring af grænsen mellem Mexico og USA«. I resolutionen opfordres regeringen til at bruge de midler, der er af-

sat til opsættelse af hegnene, til at udvide hjælpen til indvandrerne, så de kan få de nødvendige opholdstilladelser eller statsborgerskab.

Deltagerne vedtog med stort flertal at oprette økonomiske centre i alle bispedømmer i De forenede Stater med det formål at arbejde for en lovgivning, der giver de illegalt indvandrede adgang til sociale ydelser.

Spanske diakoner

(KIPA) — Det er først for nyligt, at den spanske bispekonference er gået med til at indføre det permanente diakonat i Spanien. (Det permanente diakonat, der for længst er indført f. eks. i Tyskland, USA og Svejts, står åbent

også for gifte mænd, og det fører ikke videre til præstevielsen. red.) Alle-rede i tre år har ni kandidater forberedt sig til dette embede i Spanien, og de første af dem vil blive diakonviede i løbet af det kommende år.

Glædelig jul - og godt nytår

Det festlige billede herover af Maria Søstre fra Vejle og Svendborg, er taget på Magleås, hvor danske katolikker fornylig havde lejlighed til at møde kardinal Suenens. Vi synes billedet er en god afslutning på »katolsk orientering's 4. årgang sammen med redaktionens ønsker om glædelig jul og godt nytår til alle læsere, annoncører og alle som med læserbreve og artikler har bidraget til, at bladet stadig lever op til sit navn.

Næste nummer udsendes den 10. januar

Red.

Hanois ærkebiskop

Fortsat fra forsiden.

kontakterne med Rom stadig vanskeligere, og ingen nordvietnamesisk biskop fik lov af Ho-Tschi-Minhs regering til at rejse til Det andet Vatikanconcil i Rom. Først i oktober 1971 fik ærkebiskop koadjutor Joseph Marai Trinh-Van-Can lov til at rejse til Rom og deltage i den 4. bispesynode.

24. maj 1976 udnævnte

pave Paul VI ærkebiskop Trin-Nhu-Khue til kardinal. Der var ingen vanskeligheder for kardinalen ved at rejse til Rom i år efter pave Pauls død.

Den 53-årige ærkebiskop koadjutor Joseph Maria Trinh-Van-Can efterfølger på grund af den ret, der blev tillagt ham ved hans udnævnelse, øjeblikkeligt den afdøde som ærkebiskop af Hanoi.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80
Giro: 5 00 14 71 Ansvarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Anders Nielsen.
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 100 kroner årligt
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.